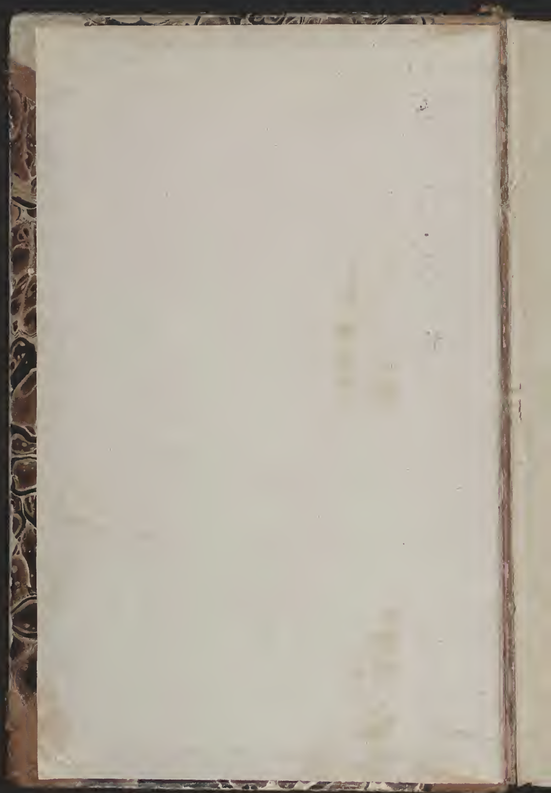

LOVSAMLING FOR ISLAND,

INDEHOLDENDE

Udvalg af de vigtigste ældre og nyere Love og Anordninger, Resolutioner, Instructioner og Reglementer, Althingsdomme og Vedtægter, Collegial-Breve, Fundatser og Gavebreve, samt andre Aktstykker,

TIL OPLYSNING OM

ISLANDS RETSFORHOLD OG ADMINISTRATION

I ÆLDRE OG NYERE TIDER.

Samlet og udgivet

af

Oddgeir Stephensen, og **Jón Sigurðsson,**
Etatsraad og Directeur for det islandske Departement. Althingsmand.

TRETTENDE BIND.

1844—1847.

KJÖBENHAVN.
Forlagt af Universitets-Boghandler Andr. Fred. Höst.
Trykt hos S. Trier.
1866.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Jordebogsregnskabernes Indsendelse.** Khavn den 6. Januar 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 757. 1844. 6. Januar.

Vedlagte Erindringsposter til General-Extrakten af Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret fra 1. Aug. 1842 til 31. Juli 1843 anmodes Hr. Kherren tjenstligst om behageligen at ville tilstille Landfogden i Island til Erklæring, efter hvis Meddelelse, der forventes at skee snarest muligt, Udsættelserne igjen bedes tilstillet Rentekammeret.

Af Hr. Kherrens Skrivelse af 17. Oktbr. f. A., hvormed fornævnte Extrakt modtoges, erfares iövrigt, at Hovedregnskabet ei endnu til den Tid var afgivet til Deres Attestation, uagtet det ved Kammerets Skrivelse af 5. April 1788 udtrykkelig er paalagt Landfogden at aflevere de aarlige Regnskaber til Stiftamtmanden inden Udgangen af hvert Aars September Maaned. Vel har Landfoged Gunlögsen under sit Ophold her i Staden tilskrevet Rentekammeret, at Landfogderiet er af Stiftamtmanden under 29. Novbr. 1828 givet Henstand med dertil at afgive det aarlige Regnskab for oftnævnte Kasse indtil hvert Aars 31. Decembr., men om endog Rentekammerets Samtykke til denne Udsættelse med Regnskabets Aflevering maatte være givet, efter Stiftamtmandens derom gjorte Indstilling, hvorom dog Oplysning ikke har været at finde i Rentekammerets Archiv, og hvorom derfor, i bekræftende Fald, Deres

1844. nærmere behagelige Indberetning imödesees, saa for-
6. Januar. menes det dog, med Hensyn til det nuværende Normal- og Regnskabsvæsen, endmere end hidtil at være af særdeles Vigtighed, at Indsendelse af Hovedregnskabet for den islandske Jordebogskasse skeer med et af de fra Island om Efteraaret her til Staden tilbagevendende Skibe, hvisaarsag Hr. Kherren ogsaa vilde behage at skjenke denne Gjenstand Deres særdeles Opmærksomhed, og navnlig, forsaavidt den yderste Tid til det aarlige Regnskabs Aflevering til Dem maatte, saaledes som ovenmeldt af Rentekammeret er fastsat i Aaret 1788 og senere gjentaget i Skrivelse af 15. Januar 1825 og 4. Juli 1837 til Amtmændene Hoppe og Bardenfleth, være ult. September, da nöie, og i fornödent Fald ved Anvendelse af Tvangsmidler, at overholde nysnævnte Termin til Regnskabets Aflevering til Dem. — Rentekammeret den 6. Januar 1844.

6. Januar. **Skrivelse** fra General-Decisoratet for Rentekammerets danske Regnskabsvæsen til Stiftamtmanden over Island, ang. **Formen for Administratorernes Regnskaber.** Khavn den 6. Januar 1844[1]. — Efter Concept i det islandske Departement.

Hr. Kammerherren har, med behagelig Skrivelse af 23. Septbr. f. A. tilstillet Rentekammeret Regnskabet for Thykkebai Klosters Jordegods for Aaret fra 6. Juni 1842 til 6. Juni 1843, aflagt af Administrator V. Thorarensen.

Af Hensyn til den Unöiagtighed, hvormed dette Regnskab, ved forelöbigt Gjennemsyn, i flere Henseender er befundet at være affattet, er det ikke blevet underkastet formelig Revision, men sendes tilligemed de til samme hörende Bilage hermed tilbage til Omgjörelse, hvilken Hr. Kherren anmodes om, med en dertil indrömmet passende Frist, som det overlades til Dem at

[1]) Jevnf. Rentek. Skriv. 16. Mai 1835 med Schemata.

bestemme, at paalægge Regnskabsföreren; dog at der under alle Omstændigheder til et nyt Regnskabs Affattelse — i fornödent Fald ved Anvendelse af Tvangsmidler — ikke gives længere Udsættelse, end at det kan vorde tilstillet Rentekammeret med et af de til næste Efteraar fra Island tilbagevendende Handelsskibe. Til Veiledning for Regnskabsföreren ved Affattelsen af det nye Regnskab vedlægges Schemata saavel til selve Regnskabet, som til Specificationen efter Jordebogen, i hvilken navnlig, under Löbenummer, bör opföres Navnet paa enhver Jord og derunder dens Husmandssteder, Fæsterens fulde Navn, Bygselbrevets Datum, Landskylden og Qvildeleien samt Forstrandsafgifterne, og hvorledes Afgifterne skulle ydes efter de bestaaende Fæsteforandringer; i hvilken sidste Henseende tillige maatte godtgjöres, hvormeget af Naturalpræstationerne der af Enhver er ydet in natura, og hvormeget i Penge; hvorom Sysselmandens specielle Attest bör paategnes Specificationen efter dennes Examination. — Samtlige Regnskabs-Bilage blive stedse at give fortlöbende Numere og at forsyne med Paategning om, til hvilket Regnskab de henhöre. — Over Restantere vil Regnskabsföreren have at affatte en, efter ligeledes vedlagte Schema, specificeret Fortegnelse, hvilken, i Henhold til Plakaten af 21. Mai 1829, bedes forsynet med Hr. Kherrens Paategning om Restancernes Anmeldelse for Dem. — Endeligen anmodes De tjenstl. om, behageligen at ville, ved, efter Gjennemsynet af Regnskabet, derom at meddele dette Deres Attest, tillige postviis bemærke, hvad De derved har fundet at erindre. — Rentekammeret den 6. Januar 1844.

1844.
6. Januar.

Bilag I.

Regnskab for Landskylden og Qvildeleien m. m. af Thykkebai Klosters Jordegods for Aaret fra 6. Juni 18— til 6. Juni 18—, aflagt af Administrator N. N.

1844.
6. Januar.

	Indtægt.	Rede Sölv.	
		Rbd.	Sk.
1.	Beholdning fra 6. Juni 18— bestaaer i: a. Contant hos Regnskabsföreren . . N. N. b. Restancer . . . . N. N.	N.	N.
2.	Smörleien af 76½ Qvilde; forfalden til Michaeli 18—; udgjör efter Specification Nr. 1, à 20 ℔ Smör pr. Qvilde, 1530 ℔ Smör; hvoraf ere 1057½ ℔ Smör ydede in nat., og a. 677½ ℔ Smör solgte efter Bilag Nr. 2 for	N.	N.
	b. 380 ℔ do. leverede Præsterne paa disses Salairer og udgjör efter Auktionsmiddelpriis paa Smör	N.	N.
	og c. 472½ ℔ do. betalte efter Capitelstaxten 1842—43 à N. Sk. pr. ℔	N.	N.
	1530 ℔ Smör.		
3.	Natural-Landskylden til 6. Juni 18—, efter Specification Nr. 1, 33 Hdr. eller 3960 Al., der ere indkomne saaledes: a. 1980 Alen betalte efter Kr. Skr. af 13. Mai 1837, à 8 Sk. pr. Alen . . .	N.	N.
	b. 1130 ℔ Smör, ere, efter Bilag Nr. 3, solgte for	N.	N.
	c. 400 ℔ Tælle; heraf ere 125 ℔ leverede Præsterne og beregnes efter Prisen, hvorfor 200 ℔ ere solgte, efter Bilag Nr. 3; tilsammen 325 ℔ Tælle, à N. Sk. pr. ℔ . . .	N.	N.
	75 ℔ Tælle ere udestaaende efter Bilag Nr. 8.		
	d. 200 ℔ hvid Uld; 125 ℔ ere leverede til Præsterne og beregnede efter den Priis, hvorfor 40 ℔ ere solgte efter Bilag Nr. 3; tilsammen 165 ℔ hvid Uld, à N. Sk. pr. ℔	N.	N.
	35 ℔ udestaae efter Bilag Nr. 8.		
	e. 250 ℔ mel. Uld; heraf ere 130 ℔ leverede Præsterne, og beregnes efter den Priis, hvorfor de övrige 120 ℔ ere solgte, efter Bilag Nr. 3; tilsammen 250 ℔, à N. Sk.	N.	N.
	3960 Alen.		
4.	Penge-Landskylden, efter Specification Nr. 1	N.	N.
		N.	N.

N. N. den

1844.
6. Januar.

Udgift.	Rede Sölv. Rbd.	Sk.
1. Salairer til vedk. Præster, der, ifölge Anordn. af 21. Marts 1575 og Kr. Skriv. af 25. Juli 1840, ere betalte in natura:		
1. til Præst Sv. Benedictsen, efter Qvittering Nr. 4:		
a. 300 ℔ Smör, imod Indt., à N. Sk. pr. ℔ . . . . N. Rbd. N. Sk.		
b. 100 ℔ Tælle, imod Indt., à N. Sk. pr. ℔ . . . . N. — N. —		
c. 100 ℔ hvid Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. ℔ N. — N. —		
d. 100 ℔ mel. Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. ℔ N. — N. —	N.	N.
2. til Præst B. Arnesen, efter Qvittering Nr. 5:		
a. 80 ℔ Smör, imod Indt., à N. Sk. pr. ℔ . . . N. — N. —		
b. 25 ℔ Tælle, imod Indt., á N. Sk. pr. ℔ . . . N. — N. —		
c. 25 ℔ hvid Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. ℔ N. — N. —		
d. 30 ℔ mel. Uld, imod Indt., à N. Sk. pr. ℔ N. — N. —	N.	N.
2. Auktions-Salarium til Sysselmand N. N., efter qvitteret Regning Nr. 6	N.	N.
3. Administrations-Salarium, ifölge Instrux af 3. August 1842 og Kr. Skr. af 3. Juni 1843, $16^2/_3$ %, som beregnes saaledes:		
Dette Regnskabs Brutto-Indtægt udgjör . . . . . . N. Rbd. N. Sk.		
fradrages de efter Liste Nr. 8 udestaaende . . . . N. — N. —		
blive igjen . . . . N. — N. —		
hvoraf $16^2/_3$% belöbe	N.	N.
4. Contant betalt til Islands Jordebogskasse, efter Landfogdens Qvittering Nr. 7	N.	N.
5. Beholdning den 6. Juni 18—, som bliver at beregne til Indtægt i næste Regnskab, bestaaende i:		
a. Restancer, efter Liste Nr. 8 . . . . N. Rbd. N. Sk.		
b. Contant hos Regnskabsföreren . . . . N. — N. —	N.	N.
	N.	N.

N. N. 18—

N. N.

1844. 6. Januar.

BILAG II. Specification over Landskylden og Qvildeleien m. m. af Thykkebai Klosters Jordegods i Aaret fra 6. Juni 18— til 6. Juni 18—

Löbe-Nr.	Besigtigelsesforretningen af 1769		Thingsognets og Jordens Navn	Leilændingens Navn	Bygselbrevets Datum	Efter Besigtigelsesforretningen af 1769			Efter Overleveringsforretningen af N. N.					Landskylden skal ydes efter Bygselbrevet med							Leilændingen har betalt in natura af					For Drivrettighed er betalt		Anmærkn.
						Qvilder	Landskyld		Qvilder			Landskyld.		Penge		à 8 Sk. pr. Al.	Smör	hv. Uld	mel.Uld	Tælle	Smörleien	Landskylden: Smör	hv. Uld	mel.Uld	Tælle			
	Pag.	Tom.				Stk.	Hdr.	Al.	Antal Stk.	Faar Stk.	Köer Stk.	Hd.	Al.	Rd.	Sk.	Al.	℔	℔	℔	℔	℔	℔	℔	℔	℔	Rd.	Sk.	
1	20	1	Leidvalla Thingsogn Thykkebai Kloster																									
			Hjemmegaard	NN.	NN.	»	2	30	»	»	»	1	40	»	»	80	N.	N.	N.	»	»	N.	N.	N.				
			Hjalejer:																									
	21	»	Bolhraun	NN.	NN.	»	1	60	»	»	»	»	80	»	»	»	N.	N.	»	»	»	N.	N.					
	22	»	Nordurhjál.	. .	. .	. . .	. . .	45																				
2	29	2	Snæbyle	NN.	NN.	»	»	15	»	»	»	»	40	»	»	20	N.	N.	»	»	»	N.	N.					
3	31	4	Stadarholt	NN.	NN.	2	1	60	2	1	1	»	60	»	»	30	»	»	N.	N.	»	«	»	N.	N.			
									.	o.	s.	v.																
						N.	N.	N.	N.	N.	N.	N.	N.			N.	N.	N.	N.	N.	N.	N.	N.	N.	N.			

N. N. den N. 18

N. N.
Administrator.

(Sysselmandens Attest om, hvormeget der af enhver Leilænding er ydet in natura.)

Bilag III. 1844.

Liste over de hos Leilændingerne paa Thykkebai Klosters Jordegods udestaaende Restancer, d. 6. Juni 18— 6. Januar.

	Jordens Navn	Leilændingens Navn	Aar	Penge	Natural-Afgifter					Restancens Belöb Rede Sölv	
					Smör	Tælle	hvid Uld	mel. Uld		Rd.	Sk.
1	N. N.	N. N.	1843	N.	»	N.	N.	»	N.		
			1844	»	»	N.	»	»	N.	N.	N.
										N.	N.

N. N., den N. 18—

N. N.
Administrator.

Kongelig Resolution angaaende **Anskaffelsen af Reisetelt til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet.** Khavn den 10. Januar 1844. — I Rentekammerets Forestilling 9. Januar berettes, at Amtmand Grímur Johnsson havde indberettet, at have ved sin Ankomst til Island forefundet, at det Telt, som i 1834 havde været anskaffet til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet som Reisetelt, havde siden været deelt i to, hvoraf det ene, som syntes at have været bestemt til Amtmandens egen Brug, var nogenlunde vedligeholdt, det andet derimod jordslaaet og ubrugeligt. Amtmanden forlanger derfor et dobbelt Officiertelt, og dette kunde erholdes fra Arsenalet for 120 Rbd. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 A, Nr. 19. 10. Januar.

Til Anskaffelse af et Reisetelt til Brug for Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt paa hans Inspectionsreiser i Amtet, kan af den islandske Jordebogskasse udbetales et Belöb af 120 Rbd. rede Sölv. — Kjöbenhavn den 10. Januar 1844.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, 13. Januar.

1844. 13. Januar. ang. **Uddelingen af Biskop Thorlak Skulasons Legat.** Khavn den 13. Januar 1844. — Copiebog for Universitetet og Skolerne 1844, Nr. 137. A. W. Scheel. Om Stipendierne ved Khavns Universitet, S. 118.

Efter at Directionen havde gjort Consistorium bekjendt med Indholdet af Stiftsövrighedens Skrivelse af 14. Oktobr. sidstl., angaaende den fremtidige Administration og Uddeling af det Skulesenske Legat, og anmodet Samme om Forslag til de nærmere detaillerede Regler, som for Fremtiden vilde være at fölge i forbemeldte Henseende, har Consistorium i sit derefter til Directionen indgivne Forslag yttret, at Samme antager, at Renterne af det omhandlede Legat, for hvilket en særegen Ephorus vil blive at udnævne, kunne tillægges en trængende islandsk Student for en Tid af indtil 4 Aar og udbetales engang aarligen i 11. Decbr. Termin. Denne Student antager Consistorium dog ikke nödvendigt at behöve at være fra den Deel af Island, som udgjorde det forrige Holum Stift, eftersom Holum Skole, hvorfra den fattige Studiosus efter Gavebrevet af 1. Juli 1663 skulde være dimitteret, ikke var indskrænket til Islændere fra dette Stift. — Consistorium anseer det derhos med Hensyn til dette ubetydelige Legat unödvendigt, at der fastsættes nærmere detaillerede Bestemmelser for Bortgivelsen, da Samme i ethvert forekommende Tilfælde vil vide at tage alle for de Vedkommende talende Omstændigheder i omhyggelig Betragtning, hvorfor det heller ikke antager, at Attester om Vedkommendes Trang fra velbemeldte Stiftsövrighed ere absolut fornödne for at tilstaae Nogen Legatet, skjöndt der vistnok vil blive taget Hensyn til de Anbefalinger, som Nogen fra Stiftsövrigheden maatte have erholdt.

Da Directionen Intet imod forbemeldte Consistorii Forslag har fundet at erindre, har den ved Skrivelse af Dags Dato herpaa meddeelt Samme sin Approbation, hvilket man ikke undlader tjenstl. at melde Stiftsövrig-

heden til Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler 13. Januar 1844[1]. 1844. 13. Januar.

Capitelstaxt for Hunavatns Syssel i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845. 15. Januar.

Frederiksgáfa den 15. Januar 1844. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Húnavatns sýslu í Íslands Norðuramti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

	Silfurmynt		Hundrað		Alin.
A. Fríður peníngur.					
lagt í 1 hundrað:	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
1. 1 kýr, 3 til 8 vetra gömul, sem beri frá miðjum Októbri til Novbr. loka, í fardögum ..	25	10½	25	10½	20
2. 6 ær, 2 til 6 vetra gml., loðnar og lmbd. í fard. 1844, hver á	3	10½	18	63	15
3. 6 sauðir, 3 til 5 vetra gamlir á hausti . . . . hver á	4	77	28	78	23
4. 8 sauðir tvævetrir á hausti hver á	3	49½	28	12	22½
5. 12 — veturgamlir —	2	48	30	»	24
6. 8 ær geldar. . . . . . —	3	16	25	32	20½
7. 10 do. mylkar . . . . —	2	16	21	64	17½
8. 1 púlshestur taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . hver á	12	80	12	80	10½
lagt í 90 álnir:					
9. 1 hryssa, jafngömul í fard.	9	16	12	21½	10
B. Ull, smjör og tólg.					
lagt í 1 hundrað:					
10. 120 ℔ af hvítri ullu, vel þveginni. . . . . . . 1 pd. á	»	16	20	»	16
11. 120 ℔ af misl. do. do. —	»	14	17	48	14
12. 120 ℔ af súru smjöri, vel verkuðu . . . . —	»	16	20	»	16
13. 120 ℔ af tólg, forsvaranlega bræddri . . . —	»	16	20	»	16

[1]) s. D. Skrivelse til Consistorium, hvorved tilkjendegives, at Directionen har bifaldt de i forestaaende Skrivelse fremsatte Regler for det Skulasonske Legats Bortgivelse. — Copieb. sst. Nr. 138.

1844.
15. Januar.

	Silfurmynt Rbd.	Silfurmynt Rbsk.	Hundrað Rbd.	Hundrað Rbsk.	Alin. Rbsk.
C. Tóvara af ullu.					
lagt í 1 hundrað:					
14. 30 ℔ hespugarns, 3 til 6 í pundinu, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . . . . . . 1 pd. á	»	»	»	»	»
15. 60 pör eingirnis sokka, 1 par á	»	15	9	36	7½
16. 30 do. tvíbands gjaldsokka . . . . —	»	21	6	54	5
17. 120 pör tvíþumlaðra sjóvetlínga . . . . . —	»	5	6	24	5
18. 20 eingirnis peisur . hver á	»	43½	9	6	7
19. 15 tvíbands gjaldpeisur —	»	69½	10	82½	8½
20. 120 al. gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs . . . . 1 alin á	»	27	33	72	27
21. 120 al. gjaldvoðar einskeptu, 1 al. til 5 kv. á breidd 1 alin á	»	10½	13	12	10½
D. Fiskur.					
lagt í 1 hundrað:					
22. 6 vættir af saltfiski (klipfiski) . . . . vættin á	»	»	»	»	»
23. 6 do. af hörðum fiski —	4	9	24	54	19½
24. 6 do. af smáfiski . . —	3	84	23	24	18½
25. 6 do. af ísu . . . . . —	3	34	20	12	16
26. 6 do. af hákalli hertum —	4	»	24	»	19
E. Lýsi.					
lagt í 1 hundrað:					
27. 1 tunna hvallýsis; 8 pottar á	»	»	»	»	»
28. 1 do. hákallslýsis —	1	29	19	51	15½
29. 1 do. sellýsis —	1	34	20	30	16
30. 1 do. þorskalýsis —	»	»	»	»	»
F. Skinn.					
lagt í 1 hundrað:					
31. 4 fjórð. nautskinns, 1 fjórð. á	4	52	18	16	14½
32. 6 — kýrskinns . —	3	56	21	48	17
33. 6 — hrossskinns —	3	12	18	72	15
34. 8 — sauðskinns, af tvævetrum og eldri —	2	10½	16	84	13½
35. 12 fjórð. skinns af ám og veturg. sauðum . —	1	45	17	60	14
36. 6 fjórð. selskinns . —	2	52	15	24	12
37. 240 lambskinn (vorlamba) einlit . . . . hvert á	»	6	15	»	12
G. Ýmislegt.					
lagt í 1 hundrað:					
38. 6 ℔ af æðardún, vel hreinsuðum . . . . 1 pd. á	3	5	18	30	14½

1844. 15. Januar.

	Silfurmynt		Hundrað		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
39. 40 ℔ af æðardún, óhreinsuðum .... 1 pd. á	»	»	»	»	»
40. 120 ℔ af fuglafiðri. 10 pd. á	2	2	24	24	19½
41. 480 — af fjallagrösum (*lichen Islandicus*) —	»	»	»	»	»
42. Dagsverk um heysláttar tímann, 5 áln. á	»	75	»	»	15
43. Lambsfóður 5 áln. á	1	15	»	«	22
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eður í fríðu	»	»	22	51	18
— B, í ullu, smjöri og tólg	»	»	19	36	15½
— C, - ullar-tóvinnu ..	»	»	12	68½	10
— D, - fiski	»	»	22	94½	18½
— E, - lýsi	»	»	19	88½	16
— F, - skinnavöru ...	»	»	17	57	14
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir:					
Meðalverð allra meðalverða ...	»	»	19	18	15½

Frederiksgáfu þann 15. Januarii 1844.

Johnsson. Eptir constitution

H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Skagafjords Syssel** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.** Frederiksgáfa den 15. Januar 1844. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 15. Januar.

Capituls-Taxti fyrir Skagafjarðar sýslu í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	24	9	24	9	19½
— 2 (fard. 1844)	3	16½	19	3	15

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1844.
15. Januar.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr.	3	4	61	27	78	22
—	4	3	54	28	48	23
—	5	2	41	29	12	23½
—	6	3	12	25	»	20
—	7	1	88	19	16	15½
—	8	13	47½	13	47½	11
—	9	9	61	12	82	10½
B. Nr.	10	»	18	22	48	18
—	11	»	16	20	»	16
—	12	»	16	20	»	16
—	13	»	16	20	»	16
C. Nr.	14	»	24	7	48	6
—	15	»	18	11	24	9
—	16	»	22	6	84	5½
—	17	»	6	7	48	6
—	18	»	51	10	60	8½
—	19	»	79	12	33	10
—	20	»	30	37	48	30
—	21	»	»	»	»	»
D. Nr.	22	»	»	»	»	»
—	23	4	4	24	24	19½
—	24	4	6½	24	39	19½
—	25	3	61	21	78	17½
—	26	3	22	19	36	15½
E. Nr.	27	»	»	»	»	»
—	28	1	28	19	36	15½
—	29	1	26	19	6	15
—	30	1	17	17	63	14
F. Nr.	31	4	67	18	76	15
—	32	3	41	20	54	16½
—	33	2	83	17	18	14
—	34	2	2	16	16	13
—	35	1	51½	18	42	15
—	36	3	19	19	18	15½
—	37	»	6	15	»	12
G. Nr.	38	2	91	17	66	14
—	39	»	»	»	»	»
—	40	1	86	22	72	18
—	41	»	»	»	»	»
—	42	»	74	»	»	15
—	43	1	12	»	»	21½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður: 1844. 15. Januar.

Eptir Litr.	A, eður í friðu	22.11½	17½
—	B, í ullu, smjöri og tólg	20.60	16½
—	C, - ullar tóvinnu . . .	13.35½	10½
—	D, - fiski	22.44	18
—	E, - lýsi	18.67	15
—	F, - skinnavöru	17.87	14½

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 19 Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu þann 15. Januarii 1844.

Johnsson. Eptir constitution H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Øefjords og begge Thingøe Sysseler** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.** Frederiksgáfa den 15. Januar 1844. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema, paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 15. Januar.

Capituls-Taxti fyrir Eyjafjarðar og báðar þingeyjar sýslur í Íslands Norður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	27	48½	27	48½	22
— 2 (fard. 1844)	3	50	21	12	17
— 3	4	37½	26	33	21
— 4	3	37½	27	12	21½
— 5	2	35½	28	42	23
— 6	3	21	25	72	20½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1844.
15. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 7	1	92	19	56	15½
— 8	15	25½	15	25½	12
— 9	11	85	15	81½	12½
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	31	9	66	8
— 15	»	19	11	84	9½
— 16	»	22½	7	3	5½
— 17	»	8	10	»	8
— 18	»	67	13	92	11
— 19	»	90	14	6	11
— 20	»	30½	38	12	30½
— 21	»	25	31	24	25
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	84	23	24	18½
— 24	3	66	22	12	17½
— 25	3	47½	20	93	17
— 26	2	95½	17	93	14½
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	30	9	66	15½
— 29	1	28½	19	43½	15½
— 30	1	23½	18	64½	15
F. Nr. 31	3	91½	15	78	12½
— 32	2	79	16	90	13½
— 33	2	21	13	30	10½
— 34	1	80	14	64	11½
— 35	1	21½	14	66	12
— 36	2	42	14	60	11½
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	3	10	18	60	15
— 39	»	16½	6	84	5½
— 40	2	38½	28	78	23
— 41	»	45	22	48	18
— 42	»	75	»	»	15
— 43	1	16	»	»	22½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A,	eður í fríðu	23. »	18½	1844. 15. Januar.
— B,	í ullu, smjöri og tólg	20.60	16½	
— C,	— ullar tóvinnu	17. »	13½	
— D,	— fiski	21. 7½	17	
— E,	— lýsi	19.26	15½	
— F,	— skinnavöru	15.35	12½	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 37½ Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu þann 15. Januarii 1844.

Johnsson. Eptir constitution H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Öster-Amtet i Island, fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845. Frederiksgáfa den 15. Januar 1844. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Capitelstaxt anföres som publiceret i Norder-Mula Syssel. 15. Januar.

Capituls-Taxti fyrir Norður-Múla og Suður-Múla sýslur í Íslands austur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
A. Nr. 1[1]	24	48	24	48	19½
— 2 (fard. 1844)	3	88	23	48	19
— 3	4	34	26	12	21
— 4	3	11½	24	92	20
— 5	2	24	27	»	21½
— 6	3	12	25	»	20
— 7	1	95	19	86	16
— 8	16	5	16	5	13
— 9	12	38	16	50½	13

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1844.
15. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	16½	20	60	16½
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	29½	9	21	7½
— 15	»	17	10	60	8½
— 16	»	25½	7	93	6½
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	58	12	8	9½
— 19	1	25	18	87	15
— 20	»	33	41	24	33
— 21	»	27	33	72	27
D. Nr. 22	3	40	20	48	16½
— 23	3	84	23	24	18½
— 24	3	86	23	36	18½
— 25	3	39½	20	45	16½
— 26	2	42	14	60	11½
E. Nr. 27	1	8	16	24	13
— 28	1	40	21	24	17
— 29	1	38½	21	1½	17
— 30	1	18	17	78	14
F. Nr. 31	4	16	16	64	13½
— 32	3	60	21	72	17½
— 33	2	45	14	78	12
— 34	1	62	13	16	10½
— 35	1	31	15	84	12½
— 36	2	95	17	90	14½
— 37	»	7	17	48	14
G. Nr. 38	3	29	19	78	16
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	43	29	36	23½
— 41	»	66	33	»	26½
— 42	»	94½	»	»	19
— 43	1	3½	»	»	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A, eður í fríðu	22.58½	18
— B, í ullu, smjöri og tólg . .	20.75	16½
— C, - ullar tóvinnu.	17.78½	14½

Eptir Litr. D, í fiski	....	20.42½	16½	1844.
— E, - lýsi	....	19. 8	15½	15. Januar.
— F, - skinnavöru	......	16.78½	13½	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, sýnir meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 57 Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu þann 15. Januarii 1844.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand T. Hoppe, ang. **Constitution i Embeder.** Khavn den 16. Januar 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 255. 16. Januar.

Land- og Byfoged Gunlögsen, der for Tiden opholder sig her i Staden, har i et til Cancelliet indkommet Andragende anholdt om Collegiets Approbation paa en af Hr. Khren under 23. April f. A. udfærdiget Constitution for den af ham antagne Fuldmægtig, Cand. jur. Christiansson, til paa hans Ansvar at varetage og besörge de ham som Byfoged i Reikevig paahvilende Forretninger, være sig i eller udenfor Retten, indtil videre og saa ofte som han formedelst hans Helbredstilstand eller af andre Aarsager uomgængelig maatte være forhindret fra selv at fungere.

Idet Collegiet herved meddeler den forlangte Approbation, dog ikkun for den Tid han, ifölge Permission, er fraværende fra Island, maatte man derhos gjöre Hr. Khren opmærksom paa, at den ovenherörte Constitution er af et videre Omfang[1] end Canc. Skriv.

[1]) Constitutionen var nemlig „til paa Deres (Byfogdens) Ansvar at varetage og besörge de Dem (ham) som Byfoged i Reikevig paahvilende Forretninger, være sig i eller uden-

1844. 20. April 1841, sammenholdt med Plak. 25. Juli 1820,
16. Januar. hjemler, og forventer Collegiet, at der i Tilfælde af yderligere Constitution i Fremtiden nöiagtig vil blive forholdt i Overeensstemmelse dermed. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Januar 1844.

18. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Randers Amt, ang. **Sportler ved Optagelse af Declarationer** til Erhvervelse af **islandsk Söpas.** Khavn den 18. Januar 1844. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1844, Nr. 272. Uddr. i Ny Coll. Tid. 1844, S. 118. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 15—16.

I et til det kgl. Rentekammer indsendt og af bemeldte Kammer dette Collegium tilstillet Andragende, hvorover man under 21. Novembr. f. A. har modtaget Hr. Khrens behagelige Yttringer, har Randers Kjöbstads Magistrat forespurgt, hvorvidt der tilkommer Samme noget Gebyr for Modtagelsen af de edelige Declarationer, der udfordres for at erholde islandsk Söpas udfærdiget, samt for disse Declarationers Beskrivelse.

Foranlediget heraf skulde man, efter at have indhentet Kjöbenhavns Magistrats Erklæring om, efter hvilke Regler der i fornævnte Henseende forholdes her i Staden [1], tjenstl. melde til behagelig Efterretning og videre

---

for Retten, indtil videre og saa ofte som De (han) formedelst Deres (hans) Helbredstilstand eller af andre Aarsager uomgængeligen maatte være forhindret fra selv at fungere".

[1] Ifölge Kjöbenhavns Magistrats Skrivelse 27. Decbr. 1843 var det „sædvanligt ved disse her jevnlig forekommende Expeditioner, at Rederen lader möde ved en Mægler, der producerer Skibspapirerne, samt tillige en af Rederne, og i Tilfælde der er en Befragter, ogsaa en særlig af denne udstedt og underskreven edelig Revers, affattet overeensstemmende med Plak. af 7. Marts 1787 og skrevet paa stemplet Papir af Nr. 4 i fjerde Classe, uden at disse tages personlig i Eed. Derimod möder Skibets Förer og

fornöden Bekjendtgjörelse, at man, da der ikke findes nogen mere passende Analogie, maa bifalde den af Hr. Khren yttrede Formening, ifölge hvilken det her omhandlede Gebyr kan beregnes i Analogie af Plak. 12. Mai 1813 § 1. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. Januar 1844. 1844. 18. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Commissarius ved Althinget paa Island, Khre Bardenfleth, angaaende **Bestyrelsen af Stiftsbogtrykkeriet.** Khavn den 18. Januar 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 263. 18. Januar.

Efter at Cancelliet med den hosfölgende Skrivelse af 30. Januar f. A. fra Stiftamtmanden og Biskoppen over Island havde modtaget det ligeledes vedlagte Andragende med Bilage, hvori Sekretair Stephensen af Vidö anholdt om, at Forpagtningen af det islandske Stiftsbogtrykkerie, der er ham overdraget paa 10 Aar fra Fardag 1834 at regne, maatte fornyes enten paa hans Livstid eller i det mindste paa 5 Aar fra Udlöbet af nærværende Forpagtningscontrakt, men iövrigt paa de i denne vedtagne Vilkaar, tilkjendegav man under 2. Mai næstefter Stiftsövrigheden, at Collegiet ikke fandt for Tiden at kunne afgive nogen endelig Resolution i denne Henseende. — Man maatte nemlig holde for, at naar Althinget traadte i Virksomhed, vilde der, navnlig

beediger en af ham paa samme Slags stemplede Papir udstedt Declaration mod Passets Misbrug, hvorefter samtlige disse Documenter efter fornævnte Plakats 3. § herfra blive indsendte til det kgl. Rentekammer, der ved en Skrivelse underrettes om, at Skipperen har beediget sin Declaration. Da saaledes ingen Beskrivelse herfra om det Passerede finder Sted, eller nogen Raadstue-Attest udfærdiges, er der ikke blevet erlagt noget Gebyr til Stadens Kasse, som kun erholder saadant i de Tilfælde, Regulativet ved Reskriptet 31. Mai 1814 ommelder".

1844. 18. Januar. ved Trykning af Valglisterne og Althingets Forhandlinger, indtræde en saadan Forögelse i hvad der hidtil havde været Gjenstand for Trykning i Island, at det vilde være nödvendigt, at Bogtrykkeriet, for at kunne bestride dette Arbeide, maatte sættes i en mere complet Stand end den, hvori det nu kunde antages at være. Collegiet maatte derhos ansee det særdeles önskeligt, at den Tidende, hvorved Forhandlingerne skulle bringes til offentlig Kundskab, kunde expederes saa hurtigt som muligt fra Trykkeriet; men for at dette kunde skee, antog man, at der mulig vilde være at træffe særegne Foranstaltninger, navnlig ved Anskaffelsen af en Hurtigpresse eller paa anden lignende Maade. — Ved herpaa at henlede Stiftsövrighedens Opmærksomhed, anmodede man tillige Samme om at tage under Overveielse, hvad der med Hensyn til Foranförte kunde være at foretage, og derefter at indkomme med nærmere Forslag i denne Henseende, idet man derhos tilföiede, at for det Tilfælde det maatte ansees rettest, at den nugjeldende Forpagtningscontrakt endnu i nogle Aar vedblev at være gjeldende, maatte man dog ansee det nödvendigt, at der til samme gjordes saadanne Tillægsbestemmelser, at de ovenberörte Arbeider sikkredes en hurtig Expedition fra Trykkeriets Side.

Cancelliet har derpaa fra Stiftsövrigheden modtaget den ligeledes vedlagte Betænkning med Bilag, hvorefter Sekretair Stephensen ikke længere önsker at vedblive Forpagtningen af Trykkeriet, og hvori Stiftamtmanden og Biskoppen iövrigt yttre divergerende Anskuelser, angaaende hvorledes i Fremtiden med dette burde forholdes.

Forinden nu videre i denne Sag foretages, skulde man, med særdeles Hensyn til den Indflydelse, Sagens Udfald vil kunne faae paa Trykningen af Althings-Tidenden, tjenstl. over samme udbede sig Hr. Khres Betænkning behageligen meddeelt, og forventes dermed

samtlige Bilage remitterede. — Det kongl. Danske Cancellie den 18. Januar 1844. 1844. 18. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Börnepleien paa Vestmannöerne.** Khavn den 25. Januar 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 390. 25. Januar.

Ved allerhöieste Reskript af 18. Novbr. f. A. er det blevet Cancelliet paalagt, at afgive allerund. Betænkning over vedlagte, til Hans Majt. Kongen directe indsendte Andragende, hvori Distriktslæge Haalland, paa Vestmannöe gjentager sit allerede tidligere indgivne Forslag, i Anledning af hvilket man under 15. Decbr. 1840 tilskrev saavel Hr. Khren som Deres Höiærv., og som gaaer ud paa, at der, for at modvirke den paa Vestmannöe almindelig forekommende Krampe hos spæde Börn, Ginklofen kaldet, maatte opföres en Art Födsels- og Pleie-Stiftelse til de Födendes Betjening og de Nyfödtes Forpleining i de förste 3 à 4 Uger, ligesom Collegiet ogsaa omtrent samtidig hermed har modtaget den ligeledes hosfölgende Gjenpart af en Beretning til det kongl. Sundheds-Collegium, samme Gjenstand betræffende.

I Henhold til hvad Distriktslæge Haalland i disse Andragender har oplyst, har det kongl. Sundheds-Collegium tiltraadt den af ham udtalte Anskuelse, at det maa ansees for utvivlsomt, at denne for de blandt Islænderne paa Vestmannöe födte spæde Börn saa ödelæggende Sygdom ikke er en nödvendig Fölge af Landets Natur, men af det smudsige Levnet, Islænderne der före, og Börnenes Forsömmelse. Ligesom Sundheds-Collegium imidlertid tidligere fandt Betænkelighed ved at anbefale Haallands Forslag om Oprettelsen af en Födselsstiftelse der, saaledes har Collegiet fremdeles betvivlet Hensigtsmæssigheden af en saadan, med ikke ubetydelige Udgifter forbundne Indretning, deels fordi

1844. Lægen selv antager, at Indvaanerne vanskelig vilde
25. Januar. kunne bringes til at afbenytte den, deels fordi den endnu mere vilde afholde Mödrene fra at give Die. — Collegiet anseer nemlig Sygdommens Aarsag fornemmelig at ligge i den slette Föde, der gives de Nyfödte istedetfor Die, og formener derfor, at det sikkreste Redningsmiddel vilde være, at bringe Mödrene til at give deres Börn Die, og hvor dette af særdeles Aarsager ikke kunde finde Sted, sörge for, at det Vand, hvormed den Mælk blandedes, der skulde træde i Modermælkens Sted, var af bedst mulig Qvalitet. — Som et Middel, der tilligemed Opmuntringer, især fra de Geistliges Side — forudsat at ingen særegne locale Forhold skulde gjöre Diegivningen umulig for Moderen — i saa Henseende formentlig vilde vise sig virksom, har oftnævnte Collegium foreslaaet, i det mindste til et Forsög, at udsætte Præmier for de Mödre blandt Islænderne paa Vestmannöe, som selv give deres Börn Die, naar disse Börn efter 1 eller 1½ Aars Forlöb fandtes i Live.

Idet Cancelliet nu, forinden videre i denne Sag foretages, tjenstl. over samme skulde udbede sig Hr. Khres og Deres Höiærv.' Betænkning bebageligen meddeelt, skulde man lige tjenstl. have Hr. Khre anmodet om, forelöbig at paalægge vedkommende Politiövrighed, ved Opmuntringer og Formaninger at söge at formaae Beboerne til at beflitte sig paa en större Omhu med Tilberedningen af det Næringsmiddel, der gives de spæde Börn istedetfor Die, samt derhos, i Henhold til hvad Distriktslægen derom har yttret, at træffe de til Reenligholdelse af det Vand, som Beboerne daglig bruge i deres Husholdning, nödvendige Foranstaltninger. — Imidlertid vil det formentlig i Særdeleshed være vedkommende Geistlige, der som Familiernes Sjælesörgere ere nöiere bekjendte med disse og deres huslige Forhold, paa hvis Virksomhed i denne Henseende man fornemmelig maa bygge, og ligesom man derfor

maatte have D. Höiærv. anmodet om, at paalægge disse 1844.
at virke i den omhandlede Retning, saaledes maatte 25. Januar.
det navnlig indskjærpes dem, at formane Mödrene til selv at give deres Börn Die.

Med den forlangte Betænkning forventer Collegiet tillige at modtage Underretning om de i Henhold til Foranförte forelöbig trufne Foranstaltninger, og udbedes dermed Bilagene remitterede. — Det kongel. Danske Cancellie den 25. Januar 1844.

Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845. Stapa den 8. Februar 8. Febr.
1844. — Islandsk: Original-Aftryk, trykt som Schema i Bogtrykkeriet paa Vidö Kloster, 2 Bl. i 4to, og udfyldt ved Udfærdigelsen med de passende Tal. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

Vöru og aura tegundir.	Silfur-mynt		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
A. Fríður peníngur.					
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktober til Novbr. loka, sè í fardögum . . . . . . hver á	25	31	25	31	$20\frac{1}{4}$
2. Ær, 2 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . á	3	47	20	90	$16\frac{3}{4}$
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	5	6	30	36	$24\frac{1}{3}$
4. — tvævetra, do. —	3	50	28	16	$22\frac{1}{2}$
5. — veturgamall, do.	2	46	29	72	$23\frac{4}{5}$
6. Ær, geld do.	3	43	27	56	22
7. — mylk do.	2	26	»	»	»
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra í fardögum . . . . á	13	»	13	»	$10\frac{2}{5}$
9. Hryssa, jafngömul . . . . . . á	9	68	12	90	$10\frac{1}{3}$

1844.
8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
B. Ull, smjör og tólg.					
10. Ull, hvít . . . . pund. á	»	16½	20	60	16½
11. — mislit . . . . —	»	14⅓	17	88	14⅓
12. Smjör . . . . —	»	16¼	20	30	16¼
13. Tólg . . . . —	»	15¾	19	66	15¾
C. Tóvara af ullu.					
14. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði, pundið á	»	»	»	»	»
15. Eingirnis sokkar. . . . parið á	»	13¼	8	27	6⅝
16. Tvíbands gjaldsokkar . —	»	28	»	»	»
17. Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	5	9	36	7½
18. Eingirnis peisa . . . . hver á	»	45	»	»	»
19. Tvíbands gjaldpeisa . . —	1	7	»	»	»
20. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt ein alin á	»	32½	»	»	»
21. — einskepta, 1 al. til 5 kv. breið . . . . . . ein alin á	»	23	»	»	»
D. Fiskur.					
22. Saltfiskur . . . . vættin á	3	53	21	30	17
23. Harður fiskur . . . . . —	4	5	24	30	19½
24. Þyrsklíngur . . . . . . —	3	32	20	»	16
25. Ísa . . . . —	2	83	17	18	13¾
26. Hákall, hertur . . . . —	2	85	17	30	13⅚
E. Lýsi.					
27. Hvals lýsi. . . . . . 8 pottar á	1	11	16	69	13⅖
28. Hákalls lýsi. . . . . —	1	30	19	66	15¾
29. Sels lýsi . . . . . . —	1	27	19	21	15⅖
30. Þorska lýsi . . . . . —	1	16	17	48	14
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn . . . . . 10 pund á	4	27	17	12	13⅔
32. Kýrskinn . . . . . . —	3	34	20	12	16
33. Hross-skinn . . . . . —	2	71	16	42	13⅙
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri . . 10 pund á	2	17	17	40	14
35. — af veturgömlum og af ám . . 10 pund á	1	59	19	36	15½
36. Selskinn . . . . —	2	86	17	36	14
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	5½	13	72	11
G. Ýmislegt.					
38. Æðardún, hreinsaður. pundið á	3	2	»	»	»
39. — óhreinsaður. —	»	55	»	»	»
40. Fuglafiður . . . . . . 10 pund á	1	85	»	»	»
41. Fjallagrös . . . . —	»	94	»	»	»

1844. 8. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt		á landsvísu hundrað		er því 1 alin
	Rbd.	sk.	Rbd.	sk.	sk.
42. Dagsverk, um heysláttar tíma .	»	64	»	»	»
43. Lambsfóður	1	11	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu			23	49	18⅘
— — B, ullu, smjöri og tólg			19	61	15¾
— — C, ullar-tóvinnu			8	80	7
— — D, fiski			20	2	16
— — E, lýsi			18	27	14⅔
— — F, skinnavörum			17	36	14
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuð-meðalverð allra meðalverða			17	90	14⅓

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum; 1 hundr. 6 sauðir þrèvetra og eldri, á haust.

— 6 ær, loðnar og lembdar í fardögum; — 1 hundr. 8 sauðir tvævetra á haust.

— 1 púlshestur, 5 til 12 vetra í fardögum; — 1 hundr. 12 sauðir veturgamlir á haust.

90 áln. 1 hryssa jafngömul í fardögum; 1 hundr. 8 ær geldar á haust.

Eptir Litr. B: 1 hundr. 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg.

— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlínga.

— D: — 6 vættir af sèrhverri þar tilnefndri fiskitegund.

— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.

1844.	Eptir Litr. F: 1 hundr.	4	fjórðúngar	nautskinna.
8. Febr.	—	6	—	af kúa-, hrossa- og selskinnum.
	—	8	—	sauðskinna.
	—	12	—	ærskinna.
	—	240	lambskinn.	

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 8. Febr. 1844.
Thorsteinson. Jón Guðmundsson, constit. prófastur.

10. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. **Afgiftsfrihed for islandske Varer, indförte med Skibe over fremmede Havne.** Khavn den 10. Februar 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 791.

Det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium har i behagelig Skrivelse af 20. i f. M. forlangt Rentekammerets Betænkning om, hvorvidt det maatte ansees foreneligt med Udtrykkene i For. 18. August 1786 § 10 „fra Island hjemkomne islandske Varer", at tilstaae afgiftsfri Indförsel af et med Skibet „die Freundschaft", Capt. M. Jörgensen, hertil fra Newcastle ankommet Parti af 3 Skpd. 18 Lpd. Törfisk, der med Skibet er fört fra Island til Spanien som Garnering om en Ladning Klipfisk, men, som uafsætteligt der, forblevet uoplosset i Skibet paa dets Reise over Newcastle hertil.

I Anledning heraf meldes tjenstl., at efter Kammerets Formening vil den i For. 18. August 1786 § 10 de fra Island hjemkomne islandske Varer tilstaaede Afgiftsfrihed ogsaa tilkomme de islandske Varer, som ere forblevne uoplossede i et fra Island hjemkommet Skib, om end samme underveis maatte have anlöbet en fremmed Havn. — Bilagene remitteres. — Rentekammeret den 10. Februar 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Præstens Mensale af Thingöre Kloster.** Khavn den **17. Febr. 1844.** — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 796. 1844. 17. Febr.

Med Hr. Kherrens og Deres Höiærv.* behagelige Skrivelse af 16. Oktbr. f. A. er modtaget et Andragende, hvori Sognepræsten til Thingöre Kloster-Kirke, John Johnsen, anholder om, at 260 Alen af det Contingent, som aarlig tilflyder ham fra Klosteret, maa, istedetfor som nu at klareres med 110 Pd. Smör og 150 Alen i Enkeltbaandsströmper, eller med Penge efter de paa disse Naturalier ved Capitelstaxten bestemte Priser, herefter og forsaavidt Salairet ei ydes med Smör, betales efter Capitelstaxtens Priis paa Middelalen.

Vi skulde i saa Henseende forelöbigen bemærke, at der herfra under 2. August 1823 er, i Anledning af en lignende til Rentekammeret indkommen Ansögning fra nogle Sognepræster til Klosterkirkerne paa Island, efter foregaaende med det danske Cancellie derom fört Brevvexling, tilskrevet daværende Amtmand i Islands Nord- og Öst-Amt, Conferentsraad Thorarensen, til Bekjendtgjörelse for vedkommende Præster, at uagtet disse ikke kunne ansees berettigede til at erholde Salairerne betalte med een Varesort fremfor en anden, saa vilde man dog, ifölge de da forhaanden værende Omstændigheder, billige, at hvad der kunde tilkomme dem i Hundreder og Alen indtil videre klareredes saaledes, at Halvparten af Salairet erlagdes med Smör eller dettes Værdie i Penge efter Capitelstaxt, og den anden Halvdeel med enhver Vare, hvormed Jordebogs-Afgifterne lovligen bleve ydede.

I Overeensstemmelse hermed befindes ogsaa det her omhandlede Salarium betalt til Pastor Johnsen, idet dets Belöb, 600 Alen, af ham er oppebaaren, deels ved Liqvidation i Afgifterne af hans ifæstehavende Jord Steinnes, hvilke Afgifter skulle ydes med 190 Pd. Smör og 150 Al. Enkeltbaandsströmper, deels med 110 Pd.

1844. 17. Febr. Smör og 150 Al. Enkeltbaandsströmper in natura eller Naturaliernes Værdie i Penge efter Capitelstaxt, og da saaledes oftnævnte Salarium er betalt efter det derom Foreskrevne, nemlig Halvdelen med 300 Pd. Smör og Halvdelen med 300 Alen i Uldengods, skjönne vi ei heller at der er Anledning til at indvilge det Ansögte, og det saa meget mindre, som Præsten til Thingöre Klosterkirke nu, ifölge kgl. Resolution af 5. April 1837, desuden oppebærer af Klostergodsets Indtægter 4 Hundreder aarlig, der vare tillagte det ophævede Degne-Embede ved Klosteret, som tillige med de 5 Hundreder, han aarligen modtager i Salarium som Præst, eller tilsammen 9 Hundreder, ere i Regnskabet for Indtægterne af Thingöre Klostergods til Fardag 1842, med en Sum af 162 Rbd. 93 Sk., förte Klosterets Kasse til Udgift, mod hvilken Udgifts Forögelse i nogen Maade iövrigt ogsaa den Omstændighed synes at tale, at de islandske Præsters aarlige Indkomster have modtaget en ikke uvæsentlig Forbedring siden Forordningen af 8. Marts f. A. emanerede.

I Overeensstemmelse hermed skulde vi tjenstligst udbede Supplikanten meddeelt det Fornödne. — Rentekammeret den 17. Februar 1844.

20. Febr. **Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 20. Februar 1844. — Islandsk: Original-Aftryk, 2 Blade i 4to., Viðeyjar kl. 1844, trykt paa offentlig Bekostning. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Capitelstaxt anföres som bekjendtgjort i Rángárvalla og Arnæs Sysseler, samt i Reykjavík.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1844 til sömu tíðar 1845.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin	1844. 20. Febr.
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.	
A. Fríður peníngur.						
1. Kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum Oktobri til Nov. loka, sè í fardögum . . . . hver á	20	64	20	64	16½	
2. Ær, 3 til 6 vetra, loðin og lembd í fardögum . . . . hver á	3	3	18	18	14½	
3. Sauður, 3 til 5 vetra, á haust —	4	6	24	36	19½	
4. — tvævetur, do. —	3	3	24	24	19½	
5. — veturgamall, do. —	2	7	24	84	20	
6. Ær, geld, do. —	2	80	22	64	18¼	
7. — mylk, do. —	1	89	»	»	»	
8. Púlshestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum . . . . hver á	11	29	11	29	9	
9. Hryssa, jafngömul . . . . hver á	7	56	10	11	8	
B. Ull, smjör og tólg.						
10. Ull, hvít . . . . pund. á	»	16	20	»	16	
11. — mislit . . . . —	»	15	18	72	15	
12. Smjör . . . . —	»	17	21	24	17	
13. Tólg . . . . —	»	15	18	72	15	
C. Tóvara af ullu.						
14. Hespugarn, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, og hver skreppa 44 þræði . pund. á	»	24	»	»	»	
15. Eingirnis sokkar . . . parið á	»	19	11	84	9½	
16. Tvíbands gjaldsokkar. —	»	31	»	»	»	
17. Sjóvetlíngar . . . . . . —	»	6	11	24	9	
18. Eingirnis peisa . . . . hver á	»	67	»	»	»	
19. Tvíbands gjaldpeisa. . —	1	26	»	»	»	
20. Gjaldvoðar vaðmál, álnar breitt, ein alin á	»	36	»	»	»	
21. Gjaldvoðar einskepta, 1 al. til 5 kvart. breið. . . . . . ein alin á	»	28	»	»	»	
D. Fiskur.						
22. Saltfiskur . . . . vættin á	3	14	18	84	15	
23. Harður fiskur . . . . . —	3	66	22	12	17¾	
24. Þyrsklíngur . . . . . . —	3	36	20	24	16¼	
25. Ísa . . . . —	3	20	19	24	15½	
26. Hákall, hertur . . . . . —	3	24	19	48	15½	
E. Lýsi.						
27. Hvals lýsi . . . . . . 8 pottar á	1	19	17	93	14½	
28. Hákalls lýsi . . . . . —	1	27	19	21	15¼	
29. Sels lýsi . . . . —	1	27	19	21	15¼	
30. Þorska lýsi . . . . . —	1	27	19	21	15¼	

1844.
20. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt		á landsvísu hundrað		er þá 1 alin
	Rbd.	Rbsk.	Rbd.	Rbsk.	Rbsk.
F. Skinnavara.					
31. Nauts-skinn . . . . . 10 pund á	4	87	19	60	15 3/4
32. Kýrskinn . . . . —	3	83	23	18	18 1/2
33. Hross-skinn . . . . . —	2	88	17	48	14
34. Sauðskinn, af tvævetrum og eldri, . . 10 pund á	2	42	19	48	15 1/2
35. — af veturgömlum og ám. . . . 10 pund á	1	63	19	84	16
36. Selskinn . . . . —	3	»	18	»	14 1/2
37. Lambskinn (vorlamba), einlit, hvert á	»	6	15	»	12
G. Ýmislegt.					
38. Ædardún, hreinsaður . pundið á	3	16	»	»	»
39. — óhreinsaður —	1	11	»	»	»
40. Fuglafiður . . . . . . 10 pund á	2	2	»	»	»
41. Fjallagrös . . . . . . —	»	93	»	»	»
42. Dagsverk, um heysláttar tíma .	»	69	»	»	»
43. Lambsfóður	»	88	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:					
Eptir Litr. A, eða fríðu			19	54	15 3/4
— — B, — ullu, smjöri og tólg			19	66	15 3/4
— — C, — ullar-tóvinnu . .			11	54	9 1/4
— — D, — fiski			20	»	16
— — E, — lýsi			18	87	15
— — F, — skinnavörum . .			18	91	15 1/4
En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða			18	11	14 1/2

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haust;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;

Eptir Litr. A: enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða 3/4 hundraðs, svo $1^{1}/_{3}$ verðs hennar gjörir hundrað. 1844. 20. Febr.

Eptir Litr. B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.

— F: — 4 fjórðúngar nautaskinna hundrað; eins 6 fjórðúngar af kúa-, hrossa- og sela-skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna; item 240 stykki lambskinna.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi þann 20. Februarii 1844.

T. Hoppe. Steingrímur Jónsson.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Oplærelse og Beskikkelse af Jordemödre** m. v. Khavn den 2. Marts 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 968—969. 2. Marts.

I behagelig Skrivelse af 7. Septbr. f. A. har Hr. Kammerherre indstillet, at det maa tillades den i Rangervalle Syssel bosatte Districtslæge Thorarensen at oplære Jordemödre til Ansættelse af Overövrigheden paa saadanne Steder i hans Distrikt, hvor man har Trang til dem, og at de dermed forbundne Omkostninger maae afholdes af Amtets Repartitionsfond.

Foranlediget heraf skulde man, efter angaaende Sagen at have correspondet saavel med det kongel. Sundheds-Collegium som med det kgl. Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse

1844. herved tjenstl. melde, at det saaledes Indstillede i det
2. Marts. Hele bifaldes, idet man derhos, forsaavidt De tillige har andraget paa, at et Phantom paa samme Fonds Regning maatte foranstaltes opsendt til Thorarensen, ikke skulde undlade at tilföie, at et saadant skal blive Dem tilstillet saasnart man modtager samme fra det kgl. Sundheds-Collegium, hvilket man under Dags Dato har tilskrevet om at besörge det omhandlede Phantom forfærdiget.

Med Hensyn til hvad Landphysikus, Justitsraad Thorstensen, ifölge Hr. Kherres i Gjenpart medfulgte Skrivelse af 11. Marts f. A. til fornævnte Distriktslæge, har yttret, angaaende de Instrumenter, hvormed Jordemödrene bör være forsynede, har det kgl. Sundheds-Collegium bemærket, at det vel maa tiltræde dennes Formening om, at Röret til Luft-Indblæsning kan undværes, men at det i Henseende til Spröiten maa ansee det for bedst, at Jordemödrene gives to Rör at anbringe paa en Blære, det ene Rör tjenende til Lavements, det andet til Indspröitning i Livmoderen.

Endelig har bemeldte Collegium foreslaaet, at der foranstaltes en islandsk Oversættelse af den nye Lærebog for Jordemödre, udgiven af Professor Levy, og at denne Bog ikke blot tilstilles de nye oplærte Jordemödre, men selv, efter Vedkommendes Skjönnende, de ældre.

Men forinden videre i denne Henseende foretages, skulde man, ved hoslagt at fremsende et Exemplar af den omhandlede Lærebog, tjenstl. have Hr. Khre anmodet om, efter Conference med Landphysikus, at meddele Cancelliet Deres nærmere Betænkning angaaende disse Sundheds-Collegiets Forslag. — . Det kgl. Danske Cancellie den 2. Marts 1844[1].

[1]) Canc. Skriv. til Sundheds-Collegium af s. D. giver Underretning om Indholdet af ovenanförte Skrivelse, og anmoder om Anskaffelsen af et Phantom. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Khre T. A. Hoppe, ang. **Udbetalinger af Forskud, især paa Pensioner.** Khavn den **2.** Marts **1844**[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 812. 1844. 2. Marts.

I behagelig Skrivelse af 24. August f. A. har Hr. Kammerherre og Stiftamtmand Hoppe indberettet til Rentekammeret, hvilke Summer De, i Medhold af Kammerets Skrivelser af 26. April 1836 og 12. August 1837, i Tidsrummet fra 10. Mai til 13. Juli 1843 har tilladt at maatte forskudsviis udbetales af Islands Jordebogskasse.

Da imidlertid den i nysnævnte Skrivelse Stiftamtmanden i Island givne Bemyndigelse er indskrænket til Forskud paa Gager til de i Island ansatte Embedsmænd, har man, med Hensyn til at Hr. Kammerherren har bevilget forskudsviis Udbetaling af den Dannebrogsmand Thordur Jonsson af Dannebrogsmændenes Pensionsfond forundte Understöttelse, samt af Enkebispinde Vidalins Pension, tilskrevet saavel de kongl. Ordeners Cantsler som Finantsdeputationen, og har Förstnævnte erklæret sig imod Forskuds Udtælling af den Dannebrogsmændene tilkommende Understöttelse, hvorimod Finantsdeputationen har yttret sig for, at den Stiftamtmanden i Island ved ovennævnte Kammer-Skrivelse tillagte Bemyndigelse ogsaa bör udstrækkes til Forskud paa Pensioner af Finantskassen, der foreskydes af den islandske Jordebogskasse, dog under den Forudsætning, at Stiftamtmanden benytter den ham i saa Henseende givne Bemyndigelse saa sjeldent som muligt, og ikkun under Omstændigheder, der gjöre et Pensionsforskud absolut nödvendigt for Vedkommende.

Ved herom tjenstligst at underrette Hr. Kherren, maae vi tillige gjöre Dem opmærksom paa, at Indberetning om bevilgede Gageforskud til det ved Islands

[1]) Plak. 31. Mai 1855.

1844. 2. Marts. lærde Skole ansatte Lærerpersonale vil for Fremtiden være at afgive til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler. — Rentekammeret den 2. Marts 1844.

5. Marts. **Universitets-Directionens Bekjendtgjörelse** ang. **lægevidenskabelig Examen ved Universitetet** i Kjöbenhavn. Khavn den 5. Marts 1844. — Univ. Direct. Forestill. 1844, Nr. 2495 (kgl. Resol. 1. Marts). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Ny Coll. Tid. for 1844, S. 362. Qvart-Forr. for 1844, S. 39-40. Schou XXIV, 15-16.

Bekjendtgjörelse angaaende nogle Modificationer i den lægevidenskabelige Examen.

Paa Directionens allerunderd. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 1. d. M. allern. at bestemme, at den lægevidenskabelige Examen ved Kjöbenhavns Universitet herefter skal gives fölgende Modificationer:

1) at den pathologiske Anatomie i Forbindelse med almindelig Pathologie optages blandt de Discipliner, hvori der ifölge Plakaten af 30. Januar 1838 § 4 ved den mundtlige Deel af bemeldte Examen skal examineres, og en egen Specialcharakteer derfor gives; dog at saadan Examination förste Gang anstilles ved den Examen, som afholdes i Efteraaret 1844. — 2) at Tiden for den mundtlige Examination alene for chirurgiske Operationer fastsættes til en Time, men for de övrige 6 i ovennævnte § bestemte Discipliner, der ere Gjenstande for denne Deel af Examen, saavel som for pathologisk Anatomie og almindelig Pathologie, ikkun til 3 Qvarteer for hver, saa at der ialt til den mundtlige Examination anvendes 6¼ Time, nemlig paa den ene af de fastsatte 2 Dage 3 Timer, paa den anden 3¼.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bekjendtgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 5. Marts 1844.

Kongeligt Patent ang. Althingets Sammenkaldelse. Khavn den 6. Marts 1844. — Publiceret 1844 i Rangarvalla, Arnæs, Gullbringa og Kjosar Syssel samt Reykjavík, ligeledes i Myra og Hnappadals, samt Snæfellsnæs Syssel; 1845 i Dala, Isafjords, Stranda og Öefjords Sysseler, den eneste Jurisdiction i Nord- og Öster-Amtet, hvor det findes publiceret. — Canc. 3. Depart. Registr. 1843-1845, fol. 300 (1844, Nr. 891). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk paa et Heelark i Folio i Patent-Format, trykt i to Spalter. I den förste Spalte den danske Text med Underskrifter og Sigillatur; i den anden Spalte den islandske Text uden Underskrifter. Ny Colleg. Tid. for 1844, S. 225. Schou XXIV, S. 16-17. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text, see ovenfor. 1844. 6. Marts.

Patent, hvorved det islandske Althing sammenkaldes.

Vi Christian den Ottende &c. G. v.: Idet Vi nærede det Önske, saasnart muligt at lade Vore kjære og troe Undersaatter i Vort Land Island nyde Godt af den ved Vor Forordning af 8. Marts 1843 under Navn af Althing indstiftede raadgivende Forsamling, have Vi ved allerhöieste Patent af 27. Septbr. s. A. sammenkaldt Althingsmændene til Möde i Reikjavig den 1. Juli d. A. Men da Vi senere af de Os gjennem Vort danske Cancellie forelagte Beretninger fra Vore Amtmænd i Island, angaaende Forberedelserne til Valgene af Althingsmænd, have bragt i Erfaring, at disse Valg, formedelst forskjellige Forhindringer, ikke i samtlige Valgdistrikter ville kunne være tilendebragte saa betimelig, at Althinget kan aabnes til den först bestemte Tid, saa vil det af Os for dette Aar udskrevne Althing ikke finde Sted, hvorimod Vi allernaad. have besluttet, at det skal træde sammen den 1. Juli 1845.

Det er derhos Vor Villie, at dets Forhandlinger skulle være sluttede inden en Maaned fra den Dag, da det, som ovenmeldt, tager sin Begyndelse. I det Vi hermed kundgjör dette for samtlige Vore kjære og

1844. troe Undersaatter i fornævnte Vort Land, befale Vi
6. Marts. tillige samtlige Medlemmer af bemeldte Althing, saavel dem, der allernaad. dertil ere udnævnte, som dem, der ifölge Valg have at indtræde i Forsamlingen, at de til fornævnte 1. Juli 1845 indfinde sig i Vor Kjöbstad Reikjavig for at samles i det i Anordningen om Althingets Indretning betegnede Öiemed, og navnlig at fornemme, hvad Vi gjennem Vor Commissarius ville lade dem forelægge til Raadgivning.

Ligesom Vi iövrigt ville have dem henviste til Indholdet af bemeldte Anordning, saaledes gjöre Vi og Regning paa, at samtlige Medlemmer af Forsamlingen stedse ville erindre sig de landsfaderlige Hensigter, hvori Althinget er indstiftet, lade disse Hensigters Opnaaelse være sig magtpaaliggende, dertil efter bedste Evne bidrage og saaledes svare til den dem viste Tillid.

Til Vor Commissarius ved det saaledes berammede Althing have Vi allernaad. fundet for godt at udnævne Vor Stiftamtmand over Fyens Stift, Kammerherre Carl Emil Bardenfleth.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 6. Marts 1844.

Opið boðunarbrèf, með hverju Íslands alþíngismenn samankallast.

Vèr Christján hinn Áttundi &c. G. v.: þar Oss var um það hugað, að láta Vora kæru og trúu undirsáta á Voru landi Íslandi, svo fljótt sem mögulegt yrði, njóta góðs af þeirri með Vorri tilskipun af 8. Martsí 1843 með alþíngis nafni stiptuðu ráðgefandi samkomu, höfum Vèr með allrahæstu opnu boðunarbrèfi af 27. September sama árs samankallað alþíngismennina til fundar í Reykjavík þann 1. Juli þessa árs. En þar Vèr síðar af þeim fyrir Oss af Voru danska Cancellíi framlögðu

skýrslum frá Vorum amtmönnum á Íslandi, viðvíkjandi 1844.
undirbúníngi kosnínga alþíngismannanna, höfum komizt 6. Marts.
að raun um það, að þessar kosníngar, vegna ýmislegra
hindrana, ekki í öllum kosníngarumdæmum geti orðið
leiddar til lykta svo tímanlega, að alþíngi verði byrjað á
þeirri fyrst tilteknu tíð, svo á það fyrir yfirstandanda
ár af Oss boðaða alþíng ekki að haldast, hvarámót Vèr
allranáðugast höfum ályktað, að það skuli koma saman
þann 1. Juli 1845.

Það er þarhjá Vor vili, að öllum þess aðgjörðum skuli vera lokið innan eins mánaðar frá þeim degi, á hverjum það, eins og áður er sagt, byrjast.

Undireins og Vèr hèrmeð gefum þetta Vorum kæru og trúu undirsátum á fyrnefndu Voru landi til kynna, skipum Vèr öllum meðlimum nefnds alþíngis, eins þeim, sem þartil allranáðugast eru nefndir, og þeim, er eptir kosníngu eiga í samkomunni að vera, að þeir þann áðurnefnda 1. Juli 1845 sèu til staðar í Vorum kaupstað Reykjavík, til að koma saman í þeim í tilskipuninni um alþíngisins stiptun ákveðna tilgángi, og nefnilega til að kynna sèr þau málefni, um hver Vèr viljum láta Vorn umboðsmann beiðast þeirra ráða.

Eins og Vèr annars viljum vísa þeim til innihalds nefndrar tilskipunar, svo reiðum Vèr Oss og uppá það, að allir samkomunnar meðlimir jafnan minnist þeirra landsföðurlegu augnamiða, til hverra alþíngið er stiptað, láti sèr þessara augnamiða framkvæmd mikils varða, styði þartil eptir fremsta megni, og þannig svari til þess þeim auðsýnda trúnaðartrausts.

Til Vors umboðsmanns við hið þannig ákveðna alþíng hefir Oss allranáðugast þóknazt að nefna Vorn stiptamtmann yfir Fjóns stipti, kammerherra Carl Emil Bardenfleth.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn, þann 6. Martsí 1844.

1844. 13. Marts. **Plakat** for Danmark, ang. **Tarif for Told- og Skibsafgifter.** Khavn den 13. Marts 1844. — Emaneret igjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium. Original-Aftryk hos Schultz (8 +) 82 S. i 4to. Ny Coll. Tid. for 1844, S. 265—275, 297—309, 313—331, 343—366, 377—394, 406—427, 475—494, 584—613, 623—625 (med Motiver og Tarif, Bil. C. D. S. 605—606). Qvart-Forr. for 1844, S. 42—46 (uden Tarif). Schou XXIV, 18—149 (med Tarif o. s. v.). — **Uddrag.**

PLAKAT for Kongeriget Danmark, angaaende adskillige Forandringer i Forordningen af 1. Mai 1838, med Tilföiende af nye Tarifer for Told- og Skibsafgifterne.

Vi Christian den Ottende &c. — — — — — — — — — Denne Vor Anordning træder i Kraft den 1. Mai 1844, og skulle alle ældre Tarifbestemmelser, vedkommende Told- og Skibsafgifterne, ligesom ogsaa alle andre mod samme stridende Bestemmelser, Tolden og Skibsafgifterne vedkommende, fra samme Dato af at regne, være ophævede.

Hvorefter Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 13. Marts 1844.

Bilag C.

Tarif for Lastepenge.

			à Comm. Læst. Rbd.	Sk.
1.	For Reiser	fra Toldsted til Toldsted i Danmark eller Hertugdömmerne, samt for Farten paa Altona . .	»	8
2.	—	for Farten paa Island, Grönland og Færöerne.	»	16
3.	—	fra eller til Havne i Norge, Sverrig, Rusland, Östersöen, Tydskland, Holland og Belgien	»	64

		à Comm. Læst. Rbd. Sk.	1844. 13. Marts.
	For Reiser til eller fra fremmede Steder ved Elben samt Helgoland, naar den slesvigholstenske Canal passeres, saavel som for Reiser imellem de nævnte fremmede Steder og Ribe, Hjerting eller Ringkjöbing og Agger-Canal excl., erlægges Lastepenge som for indenlandsk Fart.		
4. For Reiser	fra eller til andre Havne i Europa og fra eller til alle Havne i Middelhavet og det sorte Hav, samt fra eller til de danske vestindiske Colonier	» 80	
	Uprivilegerede Skibe tilsvare de ovenstaaende fra 1—4 anförte tarifmæssige Lastepenge med 50 % Forhöielse; ligeledes svenske Skibe, som udlosse Salt, for det dermed bestuvede Læsterum.		
5. —	fra eller til andre end de under Nr. 4 nævnte transatlant. Steder, alle Skibe uden Undtagelse . .	1 64	
6.	Af Skibe, som fra fremmed Sted indföre Beeg, Potaske og Tjære, beregnes Lastepengene for det med disse Varer virkelig bestuvede Læsterum, uden Hensyn til hvorfra eller med hvilken Nations Skibe Indförselen skeer, ikkun med	» 32	

1844. Bilag D.

13. Marts.

Tarif for Fyrafgift.

	Rbd.	Sk.
1. Ved Udklareringen fra Sted til andet i Danmark eller Hertugdömmerne, ligesom ved Udklareringen til saavel som ved Indklareringen fra Altona, Island, Grönland eller Færöerne, samt til eller fra Fiskeri i aaben Sö, pr. Commerce-Læst af Skibets fulde Drægtighed	»	3
2. Ved Indklareringen fra, saavel som ved Udklareringen til alle andre Steder:		
a) for Skibet pr. Commerce-Læst af dets fulde Drægtighed	»	16
b) for Ladningen pr. Commerce-Læst af det Udlossedes eller Indladedes Læstebestuvning	»	16

30. Marts. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Venia ætatis for en Skolediscipel.** Khavn den 30. Marts 1844. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 667.

I Anledning af hosfölgende hertil med Bilag indkomne Andragende fra Administrator og Repstyrer Jakob Petersen, vil Directionen fra sin Side, og saafremt Deres Höiærv. Intet derimod maatte have at erindre, ikke nægte sit Samtykke til, at hans Sön Sigurgeir Jacobsen optages som Discipel i Bessestad lærde Skole, skjöndt han gaaer i sit 20de Aar, forsaavidt han iövrigt ved den Indlemmelsespröve, der bliver at foretage med ham, befindes i Forhold til de övrige Concurrenter qvalificeret til Optagelse.

Dette meldes tjenstl. Deres Höiærv. til egen Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse saavel for Ansögeren som for Lektor Johnsen. — Den kgl. Direc-

tion for Universitetet og de lærde Skoler den 30. Marts 1844. 1844. 30. Marts.

Kongelig Resolution ang. **Eftergivelse af Laan til Beboerne af Grimsö.** Khavn den 3. April 1844. — *see* Rentek. Skriv. 20. April 1844. 3. April.

Reskript til Biskoppen over Island, ang. Tilladelse til **Opförelse af en Kirke paa Bru,** som **Annex til Hofteig.** Khavn den 3. April 1844. — Canc. 1. Depart. Registr. 1843—1845, 147 (1844, Nr. 339). Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 124—125. 3. April.

Christian den Ottende &c. V. G. Os er af Vort Danske Cancellie allerunderd. bleven foredraget en af Bönderne paa de fire Gaarde: Bru, Eyrikstödum i Jökuldalen, Adalbol og Vadbrekka i Hrafnkelsdalen i Nordermule Syssel under Öster-Amtet i Vort Land Island indgivne Ansögning om, at det paa Bru værende gamle Capel, som af bemeldte fire Gaardes Beboere afbenyttes til offentlig Gudstjeneste i Stedet for Hovedkirken i Hofteig, maa efter dets Opbyggelse fra Nyt af erholde en Annexkirkes almindelige Rettigheder, og at Begravelses-Sted anlægges ved Capellet m. v.

Efter at Vi have taget denne Sag, tillige med den af Dig derover afgivne Erklæring og de Os iövrigt af Vort Danske Cancellie i den Anledning allerund. foredragne Omstændigheder under allerhöieste Overveielse, give Vi Dig hermed tilkjende, at Vi allern. ville have fastsat:

1) at naar Bönderne paa bemeldte fire Gaarde Bru og Eyrikstödum i Jökuldalen, og Adalbol og Vadbrekka i Hrafnkelsdalen i Nordermule Syssel under Öster-Amtet i fornævnte Vort Land Island paa egen Bekostning opbygge og i Fremtiden vedligeholde Kirke paa Bru, denne da bestemmes til Annexkirke, samt at

1844. de af bemeldte Gaarde hidtil svarende Tiender samt
3. April. Lysetolde til Hovedkirken paa Hofteig ved förste indtræffende Vacance i Sognekaldet maae henlægges fra Hovedkirken til Annexkirken paa Bru til dennes Vedligeholdelse, fra hvilken Tid Bönderne paa bemeldte Gaarde selvfölgelig ville være fritagne fra alt Pligtarbeide til Hovedkirken. — 2) at meerbemeldte Bönder maae paa Gaarden Bru anlægge en Kirkegaard, og paa samme begrave alle Lig fra de ommeldte fire Gaarde, samt at Annexkirken paa Bru, fra den Tid af at Kirkegaarden er anlagt, maa erholde Betaling for Begravelsessted paa samme. — 3) at det gjöres Sognepræsten i Hofteig til Pligt at forrette Gudstjeneste i Annexkirken paa Bru fire Gange om Aaret, mod at han for hver Gang han forretter Tjenesten, og til Erstatning af Reise-Omkostningerne, bör af de fire Gaardes Bönder nyde en Betaling af 20 Alen eller deres Værdie efter Capitelstaxt, hvorhos han for sig og Fölgemand bör have frit Underhold paa Kirkestedet, dog at den fastsatte Betaling ikke skal gjelde for den nærværende Præst i Embedet, hvorimod denne, efter hans derom med Bönderne tidligere indgangne Akkord, for hver afholdt Gudstjeneste tilkommer en Betaling af 20 Fiske Landsviis, Reise-Omkostningerne heri iberegnede. — 4) at saavel den nærværende Præst i Hofteig som hans Eftermænd i Embedet fremdeles skulle være berettigede til at oppebære den lovbefalede Betaling for alle de Extraværk, som de maatte forrette, og ligesaa vel af de respective fire Gaarde Lammefoder og Præstetiende, hvor samme bör ydes, som af de andre Gaarde i Sognet.

Derefter Du Dig allerund. haver at rette &c. — Kjöbenhavn den 3. April 1844.

4. April. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Sysselmænd i Island og Byfogden i Reykjavík, ang. **Althingets Udsættelse** og de i **Anledning deraf** föiende **For-**

anstaltninger. Khavn den 4. April 1844. — 1844.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 1450—1472. 4. April.

Efter Emanationen af det allerhöieste Patent af 27. Septbr. f. A., hvorved det islandske Althing sammenkaldtes til Möde i Reikjavig den 1. Juli d. A., modtog Cancelliet fra samtlige Amtmænd i Island Beretninger, angaaende hvorvidt Forberedelserne til Valgene af Althingsmænd vare fremmede, og da det efter Indholdet af disse Beretninger maatte ansees uundgaaeligt nödvendigt at udsætte Althinget, blev det paa Collegiets derom nedlagte allerund. Forestilling, ved allerhöieste Resolution af 6. f. M. allern. bestemt, at Althinget skal udsættes til 1. Juli 1845, hvorefter det fornödne allerhöieste Patent desangaaende er udfærdiget, og overeensstemmende med de gjeldende Regler foranstaltet trykt i det islandske og danske Sprog.

Vel er det, ifölge senere nu modtagne Beretninger, ikke uantageligt, at Valgene ville kunne være endte forinden 1. Juli d. A., men da der ikke heri er fundet tilstrækkelig Anledning til nogen Forandring i den ovenanförte seneste allerhöieste Bestemmelse angaaende Althingets Berammelse, hvorom man Dags Dato har tilskrevet samtlige Amtmænd, og da man navnlig med Hensyn til den ved Isen forsinkede Skibsfart ikke med Sikkerhed tör stole paa, at Communicationen igjennem Amtet betimelig vil komme Dem tilhænde, saa skulde man, ved hoslagt at tilstille Dem et Antal Exemplarer af det nævnte allerhöieste Patent af 6. f. M., have Dem anmodet om, behageligen at drage Omsorg for, at dette snarest muligt bliver bragt til offentlig Kundskab i Deres Distrikt, og navnlig kommer de Althingsmænd, som maatte befinde sig i Distriktet, saa betimelig tilhænde, at deres Afreise til det tidligere berammede Althing med Sikkerhed kan forebygges, ligesom man ogsaa forventer, at De, saafremt der i Deres Nærhed i et andet Distrikt maatte være nogen Sysselmand eller

1844. Althingsmand, som De maatte have Formodning om
4. April. ikke har modtaget noget Patent, vil foranledige, at nogle Exemplarer af dette, saasnart Leilighed dertil gives, blive ham tilstillede.

Da det iövrigt kunde være muligt, at der med Hensyn til et eller andet Valg kunde være indlöbet saadanne Urigtigheder, at det, naar Althinget i sin Tid sammentræder, i Henhold til For. 8. Marts 1843 § 47 af Forsamlingen maatte blive annulleret, saa skulde man, saafremt dette maatte være Tilfældet i Deres Valgdistrikt, have Dem anmodet om at see at faa det berigtiget ved at formaae den valgte Althingsmand og Suppleant til selv at renoncere paa Valget, hvorefter da nyt Valg vil være at foretage.

Endelig maa man, i Henhold til hvad Hans Majestæt ved fornævnte allerhöieste Resolution af 6. f. M. tillige har paalagt dette Collegium, have Dem, som befalet Valgdirecteur, saavel som alle Andre, der have Forretninger i Anledning af Valgene, hvilke De vilde give det i saa Henseende fornödne Tilhold, indskjærpet, at de, Enhver for sit Vedkommende, ere ansvarlige for, at det dem paahvilende Arbeide fremmes saaledes, at Valgene i samtlige Valgdistrikter kunne være tilendebragte inden Udlöbet af indeværende Aars September Maaned. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. April 1844 [1].

6. April. **Directionen for Universitetet** og de lærde Skolers Skrivelse til det kongel. Rentekammer,

[1]) Under samme Dato er Cancellie-Skrivelse af samme Indhold afgaaet til samtlige Amtmænd i Island. Canc. 3. Dep. Brevb. sst. — i en anden Skrivelse af s. D. til Amtmændene tilstilles dem Exemplarer af Patent 6. Marts 1844, angaaende Althingets Udsættelse; endelig anmodes Rentekammeret i en Skrivelse af s. D. om, at besörge Afsendelsen til de forskjellige Steder i Island. Canc. 3. Dep. Brevb. sst. 1446—1449.

ang. **Udbetalinger til Latinskolens Fornödenheder.** Khavn den 6. April 1844. — Univ. Direct. Copieb. for 1844, Nr. 706. 1844. 6. April.

Fra Stiftsövrigheden over Island har Directionen modtaget Underretning om, at Samme, foranlediget ved en Skrivelse fra det kgl. Rentekammer om, at Tilladelsen til af Jordebogskassen at gjöre Forskud til den lærde Skoles Fornödenheder var at forstaae saaledes, at ikkun de ordinaire Udgifter til samme kunde forskydes, men derimod ikke extraordinaire, saasom i Anledning af Skolens Flytning m. v., med mindre Kammerets specielle Tilladelse dertil meddeles, under 24. Decbr. f. A. har tilskrevet velbemeldte Collegium, at Stiftsövrigheden, for at ei Tiden til de fornödne Tilberedelser skulde spildes, har været nödsaget til i afvigte Efteraar at lade udföre Arbeider ved Sprængning og Flytning af Steen for 82 Rbd. 72 Sk., ligesom ogsaa mere af dette Arbeide, hvis Frosten tillader det, maa udföres til Foraaret förend Skibenes Ankomst, hvisaarsag Stiftsövrigheden, næst at bemærke, at den har ladet bemeldte 82 Rbd. 72 Sk. anvise af Jordebogskassen og er nödt til samme Fremgangsmaade i Henseende til de i indeværende Foraar forestaaende Udgifter, herpaa har udbedet sig det kgl. Rentekammers Approbation.

Foranlediget heraf skulde Directionen tjenstl. have velbemeldte Collegium anmodet om, at Stiftsövrigheden, med Hensyn til at forbemeldte Arbeider for den islandske Skole, ifölge de derom faldne kgl. Resolutioner, nu ikke kunne standses, maatte bemyndiges til at lade de omhandlede forestaaende og lignende Udgifter anvise af den islandske Jordebogskasse, mod at dennes Udlæg hertil strax paa Anfordring refunderes af de Directionen underlagte Fonds. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 6. April 1844.

1844. 8. April. **Reskript** til det Danske Cancellie, ang. **Fordringer til Ansögere om islandske Embeder** om **Kjendskab til Landets Sprog.** Khavn den 8. April 1844. — Original i Canc. 3. Departem. Forestill. 1844, Nr. 46B. Et andet Original-Reskript til Rentek. i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 B, Nr. 132. Ny Coll. Tid. 1844, S. 335; Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 126. — Ný Félagsrit IV, 168—171; Fjölnir VII, 136—138.

Da det er Vor allerhöieste Villie, at Enhver, som attraaer Ansættelse som Embedsmand paa Vort Land Island, skal have erhvervet sig en saadan Færdighed i dette Lands Sprog, at han i det mindste forstaaer det og deri kan gjöre sig forstaaelig for de Indfödte, saa ville Vi, at det paalægges de om Ansættelse dersteds Ansögende, at ledsage deres allerunderd. Andragender med paalidelig Attest om deres Kjendskab til Landets Sprog.

Thi har Vort Danske Cancellie at foranstalte og iagttage det i saa Henseende for Sammes Vedkommende Fornödne. — Befalende Eder Gud! Givet i Vor Residentsstad Kjöbenhavn den 8. April 1844.

9. April. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd i Danmark og Island, ang. **Jordemödres Anmeldelse for Amtmændene** m. v. Khavn den 9. April 1844. — Dette Cancellie-Circulaire anföres som publiceret i begge Mula Sysselerne. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1844, Nr. 1545-1578; Canc. 2. Dep. Brevb. 1844, Nr. 1210-1212. Original-Aftryk som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Ny Coll. Tid. 1844, S. 430. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1844, S. 126.

Da det kgl. Sundheds-Collegium har andraget for Cancelliet, at der jevnligen indlöber Klager fra Distriktslæger over, at de ikke altid modtage den ved dette Collegii Circulaire af 11. Marts 1820 paabudne Underretning om Distriktsjordemödrenes Beskikkelse og Afgang, finder man sig foranlediget til herved at ind-

skjærpe Iagttagelsen af den i bemeldte Circulaire indeholdte Forskrift om, at saadan Meddelelse bör skee saavel til vedkommende Stifts- eller Landphysikus, som ogsaa til Distriktslægen paa Stedet. 1844. 9. April.

Collegiet skulde derhos i Forbindelse med Ovenstaaende til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligen melde, at der paa Andragende fra det kgl. Sundheds-Collegium endvidere er truffet Foranstaltning til, at der for Fremtiden bliver givet alle fra Födsels- og Pleiestiftelsen her i Staden efter udholdt Examen afgaaende Jordemödre Tilbold om, at de, forinden de nedsætte sig for at praktisere uden offentlig Ansættelse, have at anmelde Saadant for vedkommende Amtmand og Stifts- eller Landphysikus, samt personligen at henvende sig til Underövrigheden og Distriktslægen paa Stedet, for behörigen at legitimere sig som berettigede til at udöve Födselshjælp. — Det kongl. Danske Cancellie den 9. April 1844.

Kongelig Resolution angaaende **Thorshavns Beseiling.** Khavn den 10. April 1844. — I Rentekammerets Forestilling 9. April bemærkes, at Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet nu havde indsendt en Beretning om Handelens Gang paa Thorshavn i Norder-Thingöe Syssel, hvoraf fremgik, at man ingen skadelig Fölge havde opdaget af den til Handel paa Stedet givne Tilladelse. Tilförselen var ogsaa efterhaanden bleven forøget: nemlig: 10. April.

1840	Tilförsel	142 Tdr.	Födevarer.	Retourværdi	1115	Rbd.
1841	do.	244 —	—	do.	2470	—
1842	do.	240 —	—	do.	3600	—
1843	do.	268 —	—	do.	3000	—

Det tegnede saaledes til, at Stedet paa denne Maade kunde blive nogenlunde forsynet, og Rentekammeret andrager derfor paa Forlængelse af den givne Tilladelse paa tre Aar. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 B, Nr. 138.

Vi tillade allern., at de Handlende paa Vapnefjord og Raufarhavn for indeværende og de tvende næstpaafölgende Aar maae beseile Thorshavn under Norder-

1844. Thingöe Syssel i Island, og der drive Handel under
10. April. de ved allerhöieste Resolution af 29. Mai 1839 fastsatte Betingelser. — Kjöbenhavn den 10. April 1844.

12. April. **Kongelig Resolution** ang. **Almanakkens Udgivelse.** Khavn den 12. April 1844. — Derved bifaldes, at Universitetet endnu i tre Aar vedbliver at udgive Almanakken paa eget Forlag. Den islandske Almanak omtales ikke særskilt. — Univers. Dir. Forestill. 1844, Nr. 2504. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1844, S. 127; Selmers Universitets-Aarbog 1844, S. 41—43.

12. April. **Kongelig Resolution** ang. **Bestemmelse af Fonds til Latinskolens Fornödenheder.** Khavn den 12. April 1844. — Resolutionen er motiveret ved fölgende Forestilling fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, dateret 12. April 1844.

„Det vil være i Deres Majestæts allernaad. Erindring, at, efter at den mangelfulde Tilstand, hvori den lærde Skole paa Island stedse havde befundet sig, og Tilveiebringelsen af de til en Forbedring af samme fornödne Pengemidler i en Række af Aar havde været Gjenstand for vidtlöftige Forhandlinger mellem denne Direction og flere forskjellige Collegier og Autoriteter, indgik Directionen i Aaret 1841 med allerund. Forestilling om, at en Reform og Udvidelse af bemeldte Skole maatte foretages, og de hertil fornödne Tilskud til sammes hidtil hafte Ressourcer allern. forundes af de kgl. Finantser, hvorefter det behagede Deres Majestæt under 7. Juni i bemeldte Aar allern. at bifalde, at Skolen paa Bessestad forlægges til Reykjavík, og der indrettes efter en mere udvidet Plan i Forbindelse med et Seminarium til Uddannelse af Landets Geistlighed, samt lige allern. at paalægge Directionen at brevvexle med Finantsdeputationen angaaende Tilveiebringelsen af de hertil fornödne Omkostninger ved Udtælling af Skolens egne, i den islandske Jordebogskasse indestaaende, Renter tillige med videre bestemte aarlige Tilskud, hvorved det kunde tages under Overveielse, om ikke de islandske Collectpenges Overskud kunde anvendes til dette Formaal. Resultaterne af

1844. 12. April.

de derefter anstillede nærmere Undersögelser, deels angaaende hvilke Ressourcer den islandske Skole for Tiden har, deels angaaende de Omkostninger, som ville være forbundne med Iværksættelsen af den forelöbigen allernaad. bifaldte Reform af Skolen, deels endelig angaaende hvorvidt noget Tilskud til bemeldte Omkostninger kunde erholdes fra den allernaad. antydede Kilde, har Directionen forelagt Deres Majestæt i en allerund. Forestilling af 21. April f. A., i hvilken det er oplyst, at Skolens hele aarlige Indtægt i dens nærværende Tilstand, efter at dens först til 31. Juli 1834 opgjorte Capitalformue, ifölge en senere modtagen Continuations-Opgjörelse, og, paa Grund af den skete Udbetaling af et betydeligt Erstatningskrav fra endeel Præstekald paa Nordlandet for tabte Indkomster ved det iværksatte Salg af den forrige Holumske Bispestols Gods, havde lidt en meget betydelig Formindskelse

— nu kan beregnes til	4512 Rbd.	14 Sk.
og den aarlige Udgift, herunder indbefattet et Belöb af over 200 Rbd., som nu ligeledes aarlig maa betales i Erstatning til de nysnævnte Præstekald, saavel som Biskoppens Gage 1200 Rbd., til ialt	6423 —	83 -
hvorefter fremkommer en aarlig Underbalance af	1911 Rbd.	69 Sk.

at derimod de aarlige Udgifter til den projecterede, ved allerhöistbemeldte Resolution af 7. Juni 1841 forelöbigen allern. bifaldte nye Indretning af Skolen, og et dermed forbundet höiere Institut, kunde calculeres at ville udgjöre

gjöre ialt	7856 Rbd.	» Sk.
foruden Biskoppens Gage	1200 —	» -
	9056 Rbd.	» Sk.
og da hertil alene havdes den ovennævnte Indtægt	4512 —	14 -
vilde der altsaa være en aarlig Underbalance af	4543 Rbd.	82 Sk.

hvilken Underbalance endnu vilde foröges, hvis det skulde blive nödvendigt at pensionere nogen af de nuværende Lærere ved Skolen.

Fremdeles har Directionen i forbemeldte sin Forestilling allerund. oplyst, at den nye Bygning, til hvis Opförelse tidligere havde været calculeret en Sum af 12 à 14000 Rbd., efter de senere modtagne nærmere Underretninger og Tilbud,

1844. 12. April. vilde, opført overeensstemmende med en af Hofbygmester Etatsraad Koch forfattet Tegning, kunne haves færdig paa Stedet for i det höieste 12000 Rbd.

Med Hensyn til den i fornævnte allerhöieste Resolution antydede Ressource for den nye Skoleindretning, ved nemlig dertil at anvende de saakaldte islandske Collectpenge, havde Directionen strax henvendt sig til Finantsdeputationen, og derved modtaget Oplysning om, at der mellem Statsgjældsdirectionen og Rentekammeret föres en vel endnu uafgjort Brevvexling angaaende bemeldte Collectpenges Störrelse, hvorved imidlertid af förstnævnte Collegium var tilbudt, overeensstemmende med en af samme fremlagt Opgjörelse, at udstede en 4 % rentebærende Obligation eller et Indskrivningsbeviis for en Sum af 13,378 Rbd. 51 Sk. Sölv, ligesom det var erkjendt, at de resterende Renter til 31. Decbr. 1840 udgjorde 6421 Rbd. 72 Sk. r. S. og 6413 Rbd. 49 Sk. Repræs., medens derimod det kgl. Rentekammer havde antaget, at Collectpengenes Belöb var betydeligt höiere. Angaaende hvorvidt enten Collectpengene eller nogle andre af Statsgjældsdirectionen paaviste Capitaler maatte kunne anvendes til Bedste for den islandske Skole, havde Directionen derefter henvendt sig til Rentekammeret, under hvis Administration disse Capitaler sorterede, og derfra modtaget Oplysning om, at der af de ommeldte Capitaler, foruden Collectpengene, alene kunde blive Spörgsmaal om de saakaldte Meelböders Capital; at der af Collectpengene, hvis Störrelse endnu ikke er bestemt, udredes en aarlig Pension af 700 Rbd., og at desuden deraf afholdes de Udgifter, som medgaae til den islandske Opmaaling, og som udgjöre en ei ubetydelig Sum aarlig; at Meelbödernes Capital og Renter ved en under 7. Decbr. 1842 afgiven kgl. Resolution var bestemt til en Sum, som gav i aarlig Rente 300 Rbd., hvorhos det var allern. bestemt, at forinden definitiv allerhöieste Bestemmelse blev afgivet angaaende Dispositionen over bemeldte Renter — som Rentekammeret havde allerund. foreslaaet at maatte anvendes til Havedyrkningens og Jordbrugets samt Haandværksdrifts Opkomst i Island — skulde denne Direction for Finantsdeputationen fremsætte de Grunde, der formentligen tale for bemeldte Meelböders Anvendelse til Fordeel for den lærde Skole, og Finantsdeputationen derover yttre sig, hvorefter Sagen paany af det kgl. Rentekammer skal allerunderd. foredrages til nærmere allerhöieste Afgjörelse. Directionen bemærkede, allerund., at den havde efterkommet dette aller-

höieste Paalæg og for Finantsdeputationen fremsat Grundene for sin Anskuelse, men ikke endnu modtaget bemeldte Deputations Yttringer over Sagen. 1844. 12. April.

Directionen havde, som den fremdeles allerund. bemærkede, saasnart den fra det kgl. Rentekammer havde modtaget den ovenberörte Continuations-Opgjörelse, samt Efterretning om Störrelsen af de nordlandske Præstekalds Erstatningskrav og den Afgang, der som Fölge deraf vilde skee i Skolens Capitalformue og Forögelsen af dens aarlige Udgift, saavel som de yderligere Oplysninger om Omkostningerne ved det udvidede Skoleinstitut, strax henvendt sig til den kgl. Finantsdeputation angaaende de til Skolens Vedligeholdelse og Udvidelse fornödne Tilskud, men havde derpaa modtaget den Erklæring, at der fra den kgl. Finantskasse ligesaa lidet strax vilde kunne afgives noget Bidrag til den nye Skolebygnings Opförelse, som i dette eller de nærmest paafölgende Aar nogetsomhelst aarligt Bidrag til det islandske lærde Skolevæsens Fornödenheder, og at Deputationen alene kunde give Tilsagn om, paa Directionens nærmere Forlangende, at foranstalte anviist paa den islandske Jordebogskasse saa stort et aarligt Belöb til Skolens Udgifter, som Finantskassen igjen kan vente sig inden föie Tid refunderet. Ved denne Finantsdeputationens Erklæring, i Forbindelse med den Omstændighed, at det kgl. Rentekammer havde frasagt sig og overdraget til Directionen den af Samme hidtil förte Administration af den islandske Skoles Midler, uden tillige at paavise, hvor Skolens tvende betydeligste Indtægtskilder — det saakaldte Skalholtske Æqvivalent, 2500 Rbd. aarlig, og Renterne af dens Capitalformue — kunde hæves, men alene i denne Henseende henviist Directionen til Brevvexling med Finantsdeputationen og Statsgjældsdirectionen, hvoraf Fölgen var bleven, at disse Indtægter ikke i det sidste Regnskabsaar var kommen Skolen tilgode, var endog opstaaet en öieblikkelig Forlegenhed derved, at Finantsdeputationen, for at erholde Tilbagebetaling af Jordebogskassens Udlæg for Skolen, havde tilbageholdt de Summer, som af Finantskassen tilkom de övrige under Directionen sorterende Stiftelser, hvilke saaledes af den almindelige Skolefond havde maattet foreskydes.

Endelig har Directionen i sin oftnævnte allerund. Forestilling bemærket, at da Directionen, efter den nysnævnte Erklæring fra Finantsdeputationen, er afskaaret al Udsigt til enten strax eller i den nærmeste Fremtid at erholde noget

1844. 12. April. Tilskud til den islandske Skoles Fornödenheder fra Finantskassen, vilde det nu komme i væsentlig Betragtning, om de fornödne Summer kunde tilstaaes Skolen af Collectpengenes og Meelbödernes Capital, hvilke, efter de Directionen meddelte Oplysninger, kunde beregnes til ialt c. 35000 Rbd., selv efter den mindre af Statsgjældsdirectionen vedtagne og erkjendte Opgjörelse af de Förstnævntes Belöb. Thi forsaavidt Finantsdeputationen havde henviist Directionen til de under dens egen Bestyrelse staaende Fonds, maatte Directionen gjentage, hvad tidligere flere Gange var fremhævet, deels at det under samtlige denne Sags Forhandlinger var fra alle Sider, navnligen ogsaa af selve Finantsdeputationen, paa det bestemteste erkjendt, at ikke den almindelige Skolefond, men selve Statskassen havde at tilskyde, hvad der efter Opgjörelsen af den islandske Skoles Formue vilde mangle i dens Fornödenheder, deels at det ialtfald var aldeles umuligt for den almindelige Skolefond at overtage nogetsomhelst Bidrag til Skolen paa Bessestad. Da det saaledes, dersom ikke de fornödne nye Ressourcer kunde anvises Skolen, vilde blive umuligt ei alene at iværksætte den allern. bifaldte Udvidelse af den islandske Skole i Forbindelse med et höiere Dannelses-Institut, men endog at vedligeholde Skolen i dens hidtilværende mangelfulde Tilstand, indstillede Directionen allerund.: om der forelöbigen maatte allern. anvises den islandske lærde Skole fra den kgl. Finantskasse de til dens Fornödenheder allerede fra den almindelige Skolefond foreskudte Summer, samt indtil videre det til Vedligeholdelse af Skolen for Tiden fornödne Tilskud af c. 1912 Rbd., samt om der endvidere maatte allern. tillægges bemeldte Skole, enten fra Finantskassen eller paa anden Maade, de forögede Ressourcer, som behöves til Iværksættelsen af den ved allerhöieste Resolution af 7. Juni 1841 forelöbigen allern. bifaldte Forflyttelse af Skolen til Reykjavík og dens Reorganisation efter en udvidet Plan i Forbindelse med et höiere Dannelses-Institut for Landets Embedsmænd, nemlig til den nye Bygnings Opförelse indtil 12000 Rbd. og som aarligt Tilskud 4543 Rbd. 82 Sk.

Det behagede derefter Deres Majestæt under 21. April f. A. allern. at resolvere saaledes:

„Efter at have ladet Os . . . [osv. see ovennævnte Resol. i denne Saml. XII, 581—582] . . . fremtidige Vedligeholdelse".

Umiddelbart efter at Directionen havde modtaget denne Deres Majestæts allerhöieste Resolution, henvendte den sig til

Finantsministeren med Anmodning om at foranstalte, at saavel de til den nye Bygnings Opförelse allernaad. tilstaaede 12000 Rbd. kunde blive Directionen af Collectpengenes Belöb anviste efterhaanden som de vilde behöves, som og de af den almindelige Skolefond foreskudte Summer derfra snarest muligt refunderede, og det til Skolens nuværende Udgifter bevilgede Tilskud Directionen anviist. Directionen meddelte derhos Finantsministeren en nöiagtig Opgjörelse over det hele Belöb, som af Skolefonden var foreskudt for den islandske Skole, og da Aarsagen til at dette Belöb var opvoxet til den betydelige Störrelse af over 7000 Rbd., for en stor Deel laa deri, at Skolens tvende betydeligste Indtægtsposter, det Skalholtske Æqvivalent, 2500 Rbd. aarlig, og Renten af dens Capitalformue, der efter de seneste Forandringer maatte beregnes til 40,944 Rbd. 25 Sk., ikke vare beregnede Skolen tilgode efter det sidst aflagte Regnskab, udbad Directionen sig tillige Oplysning om, hvor bemeldte tvende Skolen tilkommende Indtægter herefter kunde hæves. 1844. 12. April.

I Gjensvar herpaa modtog Directionen en Skrivelse fra Finantsministeren af 24. Mai, hvori han bemærkede, at det af den tidligere förte Brevvexling med Finantsdeputationen om Sagen maatte være Directionen bekjendt, at man var i Uvished om, hvorvidt nogen Deel af fornævnte Collectpenge vilde kunne anvendes i det omtalte Öiemed, da Opgjörelsen af deres Status endnu ikke havde kunnet tilendebringes ved Statsgjældsdirectionen, og at det ligeledes var Directionen bekjendt, navnligen af en Skrivelse fra det kgl. Rentekammer af December 1842, at der heftede betydelige Forpligtelser paa Collectpengene, navnligen til Finantskassen, saa at deres Anvendelse til Fordeel for det lærde Skolevæsen i Island maatte være afhængig af, hvorvidt der ved den endelige Opgjörelse blev Noget tilovers, da det ellers dog blev Finantskassen, som kom til at udrede Midlerne til bemeldte Skolevæsens Reform, imod hvilket imidlertid Finantsdeputationen under den förte Brevvexling paa det bestemteste havde udtalt sig. Finantsministeren bemærkede, at det ved en fra Rentekammeret just nu modtaget Skrivelse var oplyst, at Collectpengenes ovenberörte Gjæld til Finantserne belöber sig til c. 30,000 Rbd., og da den altsaa, efter hvad forelöbigen tidligere er calculeret for Collectpengene, neppe af disse vil kunne dækkes, existerede altsaa ikke den Ressource, som Directionen i sin senest nedlagte allerunderd. Forestilling havde, uden nærmere Brevvexling med Finants-

1844. deputationen og uden nærmere Underretning derfra, paaviist
12. April. for Deres Majestæt til det-islandske Skolevæsen, og hvorved den allerhöieste Resolution af 21. April var foranlediget. Under disse Omstændigheder — bemærkede Finantsministeren — var det en Selvfölge, at de Summer, som Directionen havde forlangt anviste af Collectpengene, ikke nu vilde kunne foranstaltes udbetalte, da deraf ikkun yderligere Forvirring vilde opstaae og Finantserne paadrages Forpligtelser, som efter Forholdenes Beskaffenhed maae være dem uvedkommende. Indtil Collectpengenes Opgjörelse var tilendebragt — om hvis Paaskyndelse Statsgjældsdirectionen var tilskrevet — vilde formentligen saaledes de videre Foranstaltninger fra Directionens Side med Hensyn til bemeldte Skole være at stille i Bero, med mindre den paa anden Maade og af Midler, henhörende under dens egen Ressort, forskaffede sig de fornödne Ressourcer; i ethvert Tilfælde maatte Finantsministeren paa det bestemteste yttre sig imod, at der i den omhandlede Anledning paadrages Finantserne nogensomhelst Forpligtelse eller Udgift, ligesom de ei heller kunde paatage sig at staae i Forskud for Midlerne. Finantsministeren tilföiede, at, naar Underretningen om Collectpengene meddeles fra Finantsbestyrelsen, vil Spörgsmaalet om Meelbödernes Anvendelse til Fordeel for det islandske Skolevæsen tillige blive besvaret.

I Directionens uopholdelig — under 27. Mai — afgivne Svar paa denne Finantsministerens Skrivelse bemærkede den forelöbigen, at den ikke af den forudgaaende Brevvexling havde været eller kunnet være bekjendt med, at der hvilede nogen Gjæld paa Collectpengene, da der navnligen i den af Finantsministeren paaberaabte Skrivelse fra Rentekammeret ikke var omtalt nogen Gjæld til Finantserne, men alene i Slutningen af Brevet i Forbigaaende berört, at det overhovedet vilde beroe paa Udfaldet af den endnu ikke tilendebragte Brevvexling angaaende Collectpengene, om disses Capital vilde erholde nogetsomhelst Overskud over hvad der udfordres til Dækning af de paa samme allerede nu heftende Udgifter, hvorved Directionen ikke havde kunnet formode, at der kunde sigtes til Andet end de i en tidligere Skrivelse fra Rentekammeret omtalte Pensioner af 700 Rbd. og Omkostninger til den islandske Opmaaling, hvilke hidtil skulle være udredede af Collectpengene; men ligesom det ved Sagens Referat i det geheime Statsraad udtrykkelig havde været Gjenstand for Overveielser og var allerh. bestemt, at disse tvende Udgifter ikke kunde

være til Hinder for Collectpengenes Anvendelse til Fordeel for 1844.
Bessastad lærde Skole, saaledes var det ogsaa ved en tidligere 12. April.
Skrivelse fra den kgl. Finantsdeputation meddeelt Directionen den Oplysning, at Statsgjældsdirectionen havde erkjendt, at Collectpengenes Capital udgjorde 13,378 Rbd. 51 Sk. foruden resterende Renter til 31. Decbr. 1840: 6421 Rbd. 72 Sk. r. S. og 6413 Rbd. 49 Sk. Repræs., og tilbudt for det förstnævnte Belöb at udstede en kgl. 4 % rentebærende Obligation eller at optage Summen i Indskrivningsprotokollerne, hvorved var bemærket, at efter den af det kongel. Rentekammer meddelte Opgjörelse skulde Belöbet af Collectpengene være betydeligt större, hvorimod der ligesaa lidet ved denne Leilighed var Tale om nogensomhelst paa Collectpengene hvilende Gjæld. Hvad angaaer den af Finantsministeren foreslaaede Udvei, at stille de videre Foranstaltninger med Hensyn til den islandske Skole i Bero, indtil en endelig Opgjörelse af Collectpengenes Status er tilveiebragt, bemærkede Directionen, at den allerede i Henhold til den udtrykkelige Befaling i allerh. Resolution af 21. April havde gjort Bestilling hos et Handelshus i Norge paa den nye Bygning til den lærde Skole i Reykjavík, og den saa sig saaledes ikke istand til nu at træde tilbage, hvilket desuden vilde staae i ligefrem Strid med den nysnævnte udtrykkelige allerh. Befaling til Directionen, at drage Omsorg for at Bygningen, det hurtigste Omstændighederne tillade det, forfærdiges og uden Ophold overföres til Island. Og da det aldeles ikke lod sig gjöre, at tilveiebringe de fornödne Ressourcer enten fra den almindelige Skolefond eller nogen anden af de under Directionen sorterende Stiftelser, som det ogsaa baade i den kgl. Resol. af 7. Juni 1841 og i nysnævnte Resol. af 21. April f. A. udtrykkeligen var forudsat, at Saadant ikke skal skee, anbefalede Directionen paa det Indstændigste til Finantsministeren paany at tage i Overveielse, om ikke de allernaad. befalede Ressourcer kunde tilveiebringes enten af Collectpengenes Capital eller paa anden Maade, og i modsat Fald allerunderd. at foredrage Sagen for Deres Majestæt til yderligere allerh. Afgjörelse, om Sagen angaaende Bessastad Skoles Forlæggelse til Reykjavík og Udvidelse maa sættes i Bero.

Directionen modtog herpaa Svar fra den kongl. Finantsdeputation, i hvilket denne deels sögte yderligere at godtgjöre, at Directionen, om end ikke af de under den ommeldte tidligere Correspondence meddelte Oplysninger og brugte Udtryk,

1844. saa ialtfald fra et af dens Medlemmers tidligere Stilling i det
12. April. kgl. Rentekammer, kunde og burde have været vidende om, at den ovennævnte Gjæld paahvilede Collectpengenes Capital, og saaledes ikke havde været berettiget til allerund. at andrage om deres Anvendelse til Fordeel for Islands Skole, deels vedblev sin Vægring for at anvise de forlangte Summer, med den Bemærkning, at det maatte overlades Directionen uden Finantsernes Mellemkomst at tilveiebringe de fornödne Midler til Udvidelsen af Bessastad Skole, ialtfald ved at lade dem foreløbigen udbetale af de dens egen Bestyrelse underliggende Fonds.

Da Finantsbestyrelsen udtrykkelig har forlangt, at, saafremt Sagen paany bliver allerund. foredraget, den her ommeldte med Samme förte Brevvexling derved maatte fremlægges, skal Directionen ikke undlade allerund. at vedlægge Deputationens sidstnævnte Skrivelse.

Denne Finantsbestyrelsens Vægring ved at anvise de i den allerh. Resol. af 21. April f. A. allern. tilstaaede Summer, i Forbindelse med at Finantsdeputationen ikke har villet fravige sin allerede tidligere, som allerund. bemærket, brugte Fremgangsmaade, at tilbageholde de for den islandske Skole efterhaanden foreskudte Summer i de Tilskud, som fra Finantskassen udbetales til de andre under Directionen sorterende Stiftelser, havde naturligviis til Fölge, at den almindelige Skolefond fremdeles har maattet staae i meget betydelige Forskud for den islandske Skole, og det paa samme Tid som denne i længere Tidsrum maatte savne sine ovennævnte to betydeligste Indtægtsposter, der paa Grund af de, som oven allerund. bemærket, manglende Oplysninger, endnu stedse havdes tilgode i de selve Finantsbestyrelsen vedkommende Kasser. Directionen har nemlig, uagtet talrige derom gjorte Erindringer, först for ganske nylig fra Finantsministeren modtaget de af ham i saa Henseende forlangte Oplysninger, hvilke han har meddeelt i en Skrivelse af 15. f. M., der tillige kan betragtes som Finantsministerens paa en i Finantsdeputationen foretagen fuldstændig Undersögelse af hele den islandske Skoles oeconomiske Væsen og samtlige Forholde grundet endelig Erklæring om, hvad og hvormeget der fra Finantsernes Side kan indrömmes Skolen, ligesom der i samme indeholdes yderligere Oplysninger og Bemærkninger angaaende Collectpengenes Status, saavel som de allern. befalede Yttringer fra Finantsdeputationens Side med Hensyn til Anvendelsen af Meelbödernes Capital og Renter.

Finantsministeren bemærker, hvad först det saakaldte Skalholtske Æqvivalent angaaer, at det ved kgl. Reskript af 29. April 1785 blev allern. bifaldet, at den Skalholtske Bispestols Jordegods maatte sælges og Kjöbesummerne inddrages i den kgl. Kasse, imod at en aarlig Sum i Penge blev fastsat til Biskoppens og Skolens Underholdning, hvilken Sum derhos bestemtes til 2500 Rd., som aarlig skulde udredes af den kgl. Kasse, saaledes at Biskoppen deraf skulde oppebære 1000 Rd., de övrige 1500 Rd. anvendes for Skolen. Bemeldte 2500 Rd. vare ikke et midlertidigt, indtil Godset kunde faaes solgt, bevilget Tilskud af Statskassen, da de bleve optagne paa det saakaldte Civilreglement blandt andre Statsudgifter; de ansaaes fölgelig heller ikke som Rente af nogen Statsgjæld, ligesom ingen Sum opförtes paa Gjældsreglementet i den omhandlede Anledning. Da det ovennævnte Belöb af 2500 Rd., betragtet som Rente 4 %, svarer til en Capital paa 62,500 Rd., medens det solgte Gods ikkun havde indbragt omtrent 53,500 Rd., er der altsaa af Statskassen givet mere end fuld Erstatning for Kjöbesummerne. Efter det saaledes Anförte anseer Finantsministeren det for utvivlsomt, at Skolen i Island, naar de 2500 Rd. anvises aarligen af Finantskassen, intet Krav kan have paa at erholde nogen Capital udbetalt af Statskassen i Anledning af Salget af det Skalholtske Gods.

1844.
12. April.

Ved kgl. Reskr. af 2. Oktbr. 1801 blev det dernæst bestemt, at Bispestolen og Latinskolen paa Gaarden Holum skulde nedlægges, at der kun skulde være een Bispestol og een Latinskole, og de Bispestolen og Skolen i Holum tilhörende Jorder afhændes. Realisationen af Jordegodset overdroges til Rentekammeret, som ved en kgl. Resol. af 2. Mai 1804 blev bemyndiget til i sin Tid, naar hele Godset var afhændet, at brevvexle med Finantscollegiet om, hvorledes en reglementeret Fond kunde bestemmes for den nye Skoles Indretning, saaledes at denne Fond paa den ene Side kunde blive tilstrækkelig til Indretningens fornödne Udgifter, og paa den anden Side ikke blive til Tab eller Byrde for den kgl. Kasse. Endvidere forenede Finantscollegiet sig i Begyndelsen af 1806 med Kammeret om at lade de Summer, som behövedes til at bestride Skolens Udgifter, foreskyde af den kgl. Kasse, indtil en Fond for den nye Skoles Indretning kunde, i Medhold af den ovennævnte allerh. Resolution, blive reglementeret, imod at de foreskudte Summer i sin Tid bleve refunderede fornævnte Kasse af Kjöbesummerne for det Holumske Gods. Uagtet Godset snart blev

1844. 12. April. for störste Delen solgt, hengik en lang Række af Aar uden at der skete noget Skridt enten til en Opgjörelse over de indkomne Summer, eller til Bestemmelse af en reglementeret Fond for Skolen; men hvad denne i denne lange Tid brugte, blev udbetalt af den kgl. Kasse. Efter at denne Direction i 1832 havde gjort Bevægelse om at komme ud af Uvisheden om Skolens oeconomiske Status, blev dens Mellemværende med den kgl. Kasse af Biskoppen og af Landfogden opgjort paa aldeles forskjellig Maade, men Begge vare enige i at antage, at Skolens formentlige Krav maatte behandles som en rentebærende Capitalfordring paa Statskassen. Rentekammeret lod derefter udarbeide en udförlig Opgjörelse, nærmest med Hensyn til Realisationen af Holum Bispestols Jordegods, for hvilket Kjöbesummerne beregnedes at have i det Hele udgjort 72,138 Rd. 53 Sk., hvilken Sum betragtedes som Statsgjæld fra den Tid, Indbetalingerne vare præsterede, og belastedes den kgl. Kasse deraf aarligen 4 % Rente. Efter en videre Udförelse af denne Opgjörelse, der sluttedes med 31. Juli 1834, bliver det endelige Resultat til 31. Juli 1841, da Rentekammerets Administration af Skolens oeconomiske Anliggender ophörte, at den til bemeldte Tid havde en Fordring af 46,671 Rbd. 49 Sk. som en 4 % rentebærende Statsgjæld, i hvilken Sum dog kommer til Afgang de i Aaret 1842 anviste Erstatningssummer til de islandske Præstekald paa Nordlandet af 5727 Rbd. 24 Sk.

Efter Finantsministerens Formening lader der sig imidlertid, mod denne Maade at behandle Sagen paa, Adskilligt erindre. Ifölge den ovennævnte Resolution af 1804 skulde der dannes en Fond for Skolen af Kjöbesummerne for det Holumske Gods, men som ikke maatte blive til Byrde eller Tab for den kgl. Kasse, og hvad denne foresköd til Skolens Udgifter, skulde derfor efter Bestemmelsen i 1806 igjen refunderes af Kjöbesummerne; at disse skulde indbetales i Statskassen for at gaae over til Statsgjæld, der blev at forrente, naar en endelig Opgjörelse havde fundet Sted, er intetsteds bestemt, og Hensigten af Resolutionen af 1804 kan formentligen ei antages at have været nogen anden, end at give Skolen et tilstrækkeligt Æqvivalent for de Holumske Kjöbesummer eller en reglementeret Fond, et reglementeret Annuum, i Lighed med hvad der var bleven bestemt for Realisationen af den Skalholtske Bispestols Gods; har der nu ikke været eller kunnet være Spörgsmaal om noget Gjælds-

forhold mellem den kgl. Kasse og Skolen i Anledning af det Skalholtske Gods, kan der heller ikke derom være Tale ved Realisationen af det Holumske Gods. Derimod har Skolen vistnok et retmæssigt Krav paa at faae endeligen bestemt, hvor stor den ved kgl. Resol. af 1804 tilsagte reglementerede Fond skal være, og naar denne, uden Hensyn til alt sildigere Mellemværende med den kgl. Kasse, bestemmes til 4 % Rente af de 72,000 Rd., som Kjöbesummerne beregnedes at have udgjort den 31. Juli 1834, altsaa til 2880 Rbd. aarlig, erholder den formentligen mere end tilstrækkeligt Æqvivalent for, hvad der for det Holumske Gods er indflydt i Statskassen. Af det Foranförte fölger, at Finantsministeren antager, at ethvert Krav, som den islandske Skole kan have til Statskassen i Anledning af sammes bortsolgte Gods, skeer Fyldest, naar der aarlig af Finantskassen anvises samme: 1844. 12. April.

for det Skalholtske Gods det ved Reskr. af 1785 bestemte Æqvivalent	2500 Rbd.
— Holumske Gods . . . . som beregnet 4 % Rente af de til 31. Juli 1834 opgjorte Kjöbesummer c. 72000 Rbd.	2880 —
er ialt	5380 Rbd.

Af denne Sum, som Finantsministeren tilbyder fra 1. Juli 1844 at lade udbetale som Tillæg til den Sum af 6138 Rbd. 88 Sk., som Finantserne aarlig have at erlægge til det lærde Skolevæsen, maatte fra samme Tid afholdes de ved Reskriptet af 1785 Biskoppen tillagte 1000 Rd., samt det ham ved sildigere Reskript af 2. Oktbr. 1801 tilstaaede Tillæg af 200 Rd., hvorimod Biskoppens sildigere Gagetillæg af 800 Rbd. udredes ligesom andre Gager til Overövrighedspersonerne i Island paa samme Maade som hidtil, nemlig af den islandske Jordebogskasse.

En yderligere Begrundelse af dette Forslag har Finantsministeren hentet fra den Betragtning, at, da Island ikke er istand til ved egne Indtægter at dække sine Udgifter, men stadigen har behövet Tilskud af den almindelige Statskasse, vilde det blot forrykke Sagens sande Status og være en Illusion, naar man vilde hæve Underbalancen ved at erklære Udgifter, der virkelig finde Sted til Islands eget Tarv, for at være Island eller dets finantsielle Status uvedkommende; men dette vilde tildeels blive Tilfældet, naar det Holumske Æqvivalent ei skulde ansees som en Udgift, Statskassen udreder til Islands Bedste, men som Rente af en fingeret Statsgjæld. Er

1844. det afgjort, at Realisations-Belöbet for det Holumske ligesom
12. April. for det Skalholtske Gods er medgaaet eller forbrugt til Islands egne löbende Udgifter, uden at Island har givet Statskassen noget Overskud, men tvertimod krævet yderligere Tilskud, da synes Island ikke med nogen Grund af Billighed at kunne gjöre Krav paa, at Statskassen alligevel skal restituere hiint Realisationsbelöb ved at tilsvare det som Statsgjæld, hvilket vilde være ligesaa ubilligt, som om Statskassen vilde fordre, at Island, foruden herefter at dække sine löbende Udgifter, skulde tilsvare som en særlig Gjæld den Underbalance, der i de forlöbne Aar har fundet Sted ved dets Administration. Langt naturligere synes det, at betragte Forholdene som de virkelig ere. Realisationsbelöbet for det inddragne Bispestols-Gods er forbrugt til Islands egne Udgifter, uden at have givet noget Overskud, om hvis Indbetaling i den kgl. Kasse til Forrentning der kunde være Spörgsmaal. Skolen har intet Krav paa Capitalen, men alene paa et aarligt Æqvivalent for samme. Naar da dette, ligesom det i sin Tid er definitivt bestemt for det Skalholtske Gods, nu bestemmes for det Holumske Gods paa en lignende Maade af Finantskassen, har formentligen Island, og navnligen dets Skole, opnaaet Alt, hvad der kan fordres, og naar dette sidste Æqvivalent fastsættes til Renten af de Kjöbesummer, som Godset er opgivet at have indbragt, uden Hensyn til Skolens sildigere Indtægter og Udgifter, hvorved netop Kjöbesummerne ansættes til c. 21000 Rbd. mere, end de i Opgjörelsen ere antagne at udgjöre til Rest, antager Finantsministeren, at det upaatvivlelig maa erkjendes, at der fra Finantsernes Side, med Opoffrelse af en betydelig Sum, der endog af Rentekammeret anslaaes til c. 47000 Rbd., naar Renter af Forskudene til Skolen beregnes fra 11. Juni 1834 til 11. Juni 1844, gives mere end fuldkommen Fyldestgjörelse for Alt hvad der kunde paaligge dem at tilsvare i Anledning af de indbetalte og til Islands Tarv i det Hele anvendte Kjöbesummer for det omhandlede Gods. Men deraf, at Finantserne forpligtedes til at indbetale de ovennævnte 5380 Rbd. aarlig fra 1. Juli 1844 at regne, bemærker Finantsministeren, maatte da og fölge, at ethvert videre Krav paa dem frafaldes, ogsaa med Hensyn til de enkelte endnu ei afhændede Dele af det Skalholtske Bispegods og Tiender, imod at der strax anvises Directionen hvad der til Fyldestgjörelse for Udlæg i Anledning af det islandske Skolevæsen, siden det i det Hele gik over under denne Directions Administration, er bleven tilbageholdt

af de Annua, der af Finantskassen tilkomme de under den sorterende Stiftelser. Finantsministeren bemærker, at de Smaasummer, der aarligen skulde udredes af den islandske Skoles Midler, nemlig til Postindretningen paa Island 14 Rbd. 28 Sk., og til det islandske Medicinalvæsen 63 Rbd. 72 Sk., formentligen rettest kunde overtages af Jordebogskassen, der afholder de övrige Udgifter i forberörte Anledning. 1844. 12. April.

Endelig har Finantsministeren meddeelt, at det af de Akter, som ved Sagens Behandling i Finantserne have været til Benyttelse, synes at fremgaae, at Skolen har under Sjællands Bispestols Bestyrelse staaende en Sum af 1700 Rbd. i Statskassen, ligesom den og skal eie en Sum af 3919 Rd. 21 Sk. i Kroner, hvorom nærmere Oplysning maatte söges hos det kgl. Danske Cancellie; angaaende hvilke tvende Fordringer Directionen ikke hidtil har haft nogen Kundskab, da derom Intet er blevet den meddeelt af det kgl. Rentekammer, hverken ved Opgjörelsen eller ved Administrationens Overgang til Directionen.

Hvad dernæst angaaer Spörgsmaalet om Anvendelsen deels af Meelbödernes, deels af Collectpengenes Capital og Renter til Fordeel for den islandske Skole, har Finantsministeren med Hensyn til de Förstnævnte bemærket, at deres Capital med en Tilvæxt af capitaliserede Renter nu udgjör 7500 Rbd. Sölv i kgl. 4 °/₀ rentebærende Obligationer, foruden et tilbageblevet Overskud af Renterne. Med Hensyn til Anvendelsen af bemeldte Meelböder for den lærde Skole, hvorom Directionen — som ovenfor allerund. berört — efter at det kgl. Rentekammer havde allerund. andraget paa, at Meelbödernes Renter maatte anvendes til Havedyrknings, Jordbrugs og Haandværksdrifts Fremme i Island — ifölge allerhöieste Befaling havde fremsat sine Bemærkninger for den kgl. Finantsdeputation i en Skrivelse af 31. Decbr. 1842, har Finantsministeren, efter Conference med bemeldte Finantsdeputation, meddeelt sine Yttringer i saa Henseende. Directionen havde i sin ovennævnte Skrivelse udviklet, hvorledes den islandske Skole, efter de locale Omstændigheder, har en langt vigtigere Betydning for hiint Land, end de lærde Skoler i Danmark eller i andre Lande, hvor tillige haves Universiteter eller höiere Underviisningsanstalter, idet den lærde Skole paa Island for en stor Deel tillige træder istedetfor Höiskole; at den desuagtet nu staaer ikke ubetydeligt under de andre lærde Skoler; at den derfor nu trænger til den paatænkte gjennemgribende Reform,

1844. og at der ikke let skal kunne paavises nogen anden til Islands
12. April. Vel sigtende Foranstaltning, der i umiddelbar Vigtighed kan sættes ved Siden af denne. Naar der derfor er opstaaet Spörgsmaal om, for en Capital, der har sin Oprindelse fra et selve Landet vedkommende Anliggende, at finde en anden til Islands Vel sigtende Anvendelse end den, hvortil denne Capital oprindelig har været bestemt, formente Directionen, at et bedre Valg ikke kunde træffes, end derved at bidrage til at afhjælpe Savnet af en hensigtssvarende Underviisningsanstalt, og ansaaes dette for at ville være en ulige gavnligere Anvendelse for Landet, end den ovenfor berörte, af Rentekammeret paatænkte.

Finantsministeren yttrer nu angaaende dette Anliggende, at efter hvad der er bragt i Erfaring, var den oprindelige Bestemmelse med de islandske Meelböder, 4400 Rd., at de skulde anlægges som en Fond til Islands almindelige Bedste, og in specie til Landbrugets Forbedring, samt i andre Maader til Landets Opkomst, deriblandt til Indkjöb af Sædekorn og Havefrö. Paa saadan Maade blev derpaa i en Række af Aar, i Medhold af allerh. Resolutioner, disponeret over Meelbödernes Renter, dog ikke længere end til Aaret 1812. Efter at Spörgsmaalet om Meelbödernes Status nu har fundet endelig Afgjörelse, har det kgl. Rentekammer i Skrivelse til Finantsdeputationen udtalt sig for den Mening, at Capitalen, saaledes som fra förste af har været bestemt, bör conserveres, og at Renten at samme bör anvendes tildeels efter de tidligere vedtagne Regler, da de Udgifter, som derved dækkes, og som dog ikke for Eftertiden kunne undgaaes, vilde, dersom Capitalen gaves anden Anvendelse, falde Finantskassen til Byrde, hvoraf altsaa vilde fölge, at Indvilgelsen af Meelbödernes Anvendelse til Fordeel for Islands lærde Skolevæsen maatte ansees som Indvilgelsen af et aarligt Tilskud fra Finantserne. Der er altsaa, efter hvad Finantsministeren bemærker, ikke Spörgsmaal fra Kammerets Side om Meelbödernes Renters Anvendelse i et andet end det oprindelig bestemte Öiemed, men ikkun om en Udvidelse deraf til beslægtede Öiemed. Naar Kammeret nu anseer det for nödvendigt, at Meelbödernes Capital til Opnaaelsen af denne Hensigt conserveres, eftersom ellers Tilskud maatte skee af Finantskassen, men denne Direction paa den anden Side betragter Vigtigheden af den lærde Skoles Organisation i Island som et langt vigtigere Anliggende for Landet, end den hidtil gjorte Anvendelse af forberörte Renter, da har Finants-

deputationen ikke villet indlade sig paa en Afgjörelse af de forskjellige Anskuelser, men troet at maatte overlade disse til Deres Majestæts allerhöieste Bedömmelse. Det er derfor alene med Hensyn til det kgl. Rentekammers Yttring om et eventuelt Tilskud af Finantskassen eller den islandske Jordebogskasse bemærket, at det er allern. befalet at tage under Overveielse, hvorledes den Underbalance for Islands Jordebogskasse, der er lig et Tilskud af Finantskassen, kunde være at hæve. Og med Hensyn til de af Directionen saa stærkt udhævede Grunde for dens Mening om Meelbödernes Anvendelse, kan det vistnok med Föie erindres, at de ligesaa meget tale for, at de Ressourcer, der maatte mangle for at udföre den befalede Reform af det lærde Skolevæsen i Island, söges der, hvor de nærmest ere at finde, nemlig i de Midler, som sortere under Directionen selv. At det lærde Skolevæsen ikke efter Directionens Forklaring er istand til at afsee det Fornödne i hiint Öiemed, kan ingen virkelig Hindring være, thi de övrige Stiftelser, der have Videnskabelighed og Underviisningsvæsenets Fremme til Formaal, ville formentligen kunne afgive den fornödne Capital paa en eller anden Maade, og det kan, efter Deputationens Mening, ingen Tvivl være underkastet, at disse Stiftelser efter deres Bestemmelse ere langt nærmere til at befordre et videnskabeligt Instituts hensigtsmæssige Organisation, end den almindelige Statskasse, til hvilken gjöres saa mangfoldige Krav ved forskjellige Leiligheder, hvor aldeles ingen andre Ressourcer haves, hvorfor og den forlangte Bistand mangen Gang maa nægtes.

1844.
12. April.

I Henseende til Collectpengene bemærker Finantsministeren, at det vel havde været önskeligt, om den Differents nu var bleven löst, som finder Sted mellem det kgl. Rentekammers og Statsgjældsdirectionens Opgjörelse af Collectpengenes Störrelse, idet hiint angiver dem til Capital 28,049 Rbd. 88 Sk. og Renter (indtil 11. Decembr. 1841) 27,563 Rbd. 85 Sk., denne derimod til Capital 13,378 Rbd. 51 Sk. og Renter (indtil 11. Decbr. 1843) 14,340 Rbd. 66 Sk. Men med Hensyn til den af Directionen udvirkede allerhöieste Resolution af 21. April f. A. om, at der af Collectpengene skulde udredes 12000 Rbd. til Opförelsen af den nye Skolebygning i Reykjavík, turde Opgjörelsens Resultat dog blive af mindre Betydning. Finantskassen har nemlig et Krav paa Erstatning af Collectpengene for Udlæg, til Belöb ialt c. 30,000 Rbd. efter Rentekammerets Opgivende. Bliver nu sidstnævnte Collegiums Opgjörelse af

1844. Collectpengenes Störrelse taget tilfölge, da kan vel hiint Udlæg
12. April. deraf blive refunderet, men skulde de 12,000 Rbd. til Skolen derefter udredes af det Tilbageblivende, vil Restcapitalen vorde saa ubetydelig, at Renterne ei kunne strække til at afholde de paa Collectpengene hvilende aarlige Udgifter, navnligen til Opmaalingen af Island, der medtager over 2000 Rbd. aarlig, hvoraf 700 Rbd. i Vartpenge og Resten i Udgifter til Korterne, af hvilke endnu kun Nr. 1, over en af Landets Fjerdinger, er udkommet. Fölges derimod Statsgjældsdirectionens Opgjörelse, da vilde Capital og Renter tilsammen ikke engang kunne dække Finantsernes Forskud; der ville savnes Ressourcer til Opmaalings-Udgifterne, og der kan da allermindst blive Spörgsmaal om at afgive en Capital til det islandske Skolevæsen. Medens den definitive Opgjörelse af Collectpengenes Status först bliver mulig efter Tilendebringelsen af Brevvexlingen derom mellem de tvende ovennævnte Collegier, vil det altsaa, bemærker Finantsministeren, ifölge det Foranförte være unödvendigt, at Directionen derefter udsætter de Foranstaltninger, den maatte troe at burde föie i Anledning af de manglende Ressourcers Tilveiebringelse for fornævnte Skolevæsen, og navnligen til den nye Skolebygning. At der direkte af Finantskassen ikke, efter Forholdenes Beskaffenhed, vil kunne gives noget Tilskud hertil, er gjentagne Gange udtalt for Directionen fra Finantsbestyrelsens Side, og hertil maa Finantsministeren ogsaa nu aldeles henholde sig.

Efter saaledes at have allerund. anfört Indholdet af denne Finantsministerens Skrivelse og de derved meddelte endelige Erklæringer og Tilbud fra Finantsbestyrelsens Side med Hensyn til den islandske Skoles tilgodehavende Fordringer paa Statskassen og forventede yderligere Tilskud fra samme, samt Oplysninger og Yttringer angaaende Meelbödernes og Collectpengenes Capitaler, skal Directionen nu tillade sig i lige Underdanighed at fremsætte sine Bemærkninger angaaende ethvert af de af Finantsministeren omtalte Punkter og angaaende Sagen i det Hele.

Forelöbigen skal Directionen allerunderd. bemærke, at den ikke har dristet sig til at tilsidesætte den i Deres Majestæts ovenanförte allerhöieste Resolution af 21. April f. A. indeholdte udtrykkelige Befaling, at drage Omsorg for, at den nye Bygning for det udvidede Skoleinstitut, saa hurtigt Omstændighederne tillade det, forfærdiges og overföres til Island, men derimod, som allerede oven allerunderd. berört, overeensstem-

mende med allerhöistbemeldte Resolution gjort Bestilling paa Bygningen hos et Directionen for Soliditet og Paalidelighed anbefalet Handelshuus i Norge, med hvilket derefter den fornödne Contrakt er oprettet angaaende Bygningens Udförelse paa den i Directionens tidligere allerund. Forestilling angivne Maade og med de i allerh. Resol. af 21. April f. A. befalede Modificationer, saaledes at Bygningen skal være færdig tidlig i indeværende Foraar og besörges transporteret til Island og der opsat, alt for en saadan Betaling, at de i allerhöistbemeldte Resolution som Maximum tilstaaede 12000 Rbd. til Bygningens Forfærdigelse, Transport og Opsættelse i fuldfærdig Stand, med alle dertil forberedende og iövrigt hörende Arbeider, forhaabentlig ikke ville blive overskredne. Directionen har ogsaa i Vinterens Löb modtaget Underretning om, at Bygningen vilde blive færdig til Afskibning med förste aabne Vande, og den tör saaledes nu med hver Postdag imödesee Efterretningen om, at Bygningen virkelig er afskibet, hvorefter da, ifölge det Stipulerede, den hele Betaling for Bygningens Forfærdigelse og Transport bliver strax at erlægge. Directionen har ligeledes anmodet Stiftsövrigheden, at lade foretage alle de fornödne Forberedelser med Pladsens Planering m. v., saaledes at saavidt muligt ved Bygningens Ankomst Intet vil være til Hinder for dens Opsættelse paa den allern. bifaldte Plads, saa at der saaledes, saavidt Directionen skjönner, Intet kunde være i Veien for at Bygningen kunde tages i Brug, og derved den nye Indretning træde i Virksomhed endnu i dette Aar.

1844.
12. April.

Fremdeles bemærkes allerunderd., at Directionen, for at kunne med desto större Sikkerhed anstille de fornödne Calcüler angaaende Skolens fremtidige Fornödenheder i dens eventuelle udvidede og forbedrede Tilstand, hvorover et Budget, overeensstemmende med oftnævnte allerh. Resolution af 21. April f. A. bliver Deres Majestæt at forelægge, har affordret Stiftsövrigheden yderligere Erklæring, angaaende hvorvidt de tidligere calculerede Udgifter for det udvidede Institut muligen kunde i enkelte Poster ansees at være for lavt anslaaede, og hvorvidt nogen ny Oplysning om Skolens finantsielle Forfatning kunde meddeles, hvorefter Stiftsövrigheden har yttret den Formening, at nogle af de til Gageringen for Lærerpersonalet ved Skolen og det paatænkte höiere Institut meget maatte önskes at kunne ansættes til nogle 100 Rbd.

1844. 12. April. höiere, hvorved saaledes, ifald disse Forslag skulde tages til Fölge, den til Udgifterne calculerede Sum vilde blive i det Hele at forhöie med 6 til 800 Rbd. — Ligeledes har Stiftsövrigheden yttret — hvilket ogsaa Directionen i sin tidligere i forrige Aar nedlagte allerund. Forestilling har berört — at det neppe vil kunne undgaaes ved Iværksættelsen af Skolens Reorganisation, at lade nogle af de nuværende Lærere afgaae paa Vartpenge, og det er saaledes sandsynligt, at der til den tidligere Calcule, hvori en saadan Udgift ikke er optaget, vil for de nærmeste — maaskee endog en længere Række af Aar — blive at tillægge en ei ubetydelig Sum aarlig. Men selv uden Hensyn til denne eventuelle og temporaire Udgift vil nu, dersom Stiftsövrighedens Forslag om nogen Forhöielse i Gagerne skal tages tilfölge, den tidligere, som oven allerunderd. anfört, beregnede Totaludgift for det udvidede Institut, af ialt 7856 Rbd., være at forhöie til 8700 Rbd.

Efter at man ved Finantsministerens ovenanförte Skrivelse har modtaget Finantsbestyrelsens endelige Erklæring om, hvilke Summer Samme er villig til at lade aarligen udbetale til den islandske Skole, kan saaledes nu en nöiagtigere Calcule anstilles over, hvilke Tilskud Skolen derefter endnu vil behöve, deels for at kunne bestaae i sin nærværende ufuldkomne Forfatning, deels for at den paatænkte og allern. bifaldte forbedrede og udvidede Tilstand af Skoleinstitutet kan iværksættes. Da Finantsbestyrelsen, som allerunderd. anfört, har tilbudt, istedetfor Renten af den ved Rentekammerets Opgjörelser beregnede Capitalfordring, som efter dennes senere Formindskelser ikke kunde beregnes höiere end til 1638 Rbd., at lade udbetale et Annuum af 2880 Rbd. foruden det Skolen hidtil udbetalte Skalholtske Æqvivalent af 2500 Rbd., opstaaer derved en Indtægtsforögelse af 1242 Rbd , og da Skolen ifölge Finantsministerens Skrivelse herefter vil blive fritaget for de til Postindretningen og Medicinalindretningen i Island hidtil erlagte mindre Summer af ialt 78 Rbd. 4 Sk., bliver altsaa dette Belöb at fradrage den calculerede Udgift. Ifölge heraf ville de i Directionens allerund. Forestilling af forrige Aar anförte calculerede Indtægts- og Udgiftssummer, i Overeensstemmelse med vedlagte Oversigter, blive at forandre saaledes:

Skolens Indtægt i dens nuværende Tilstand	6127 Rbd.	10 Sk.
— Udgift	6310 —	76 —
altsaa Underbalance	183 Rbd.	66 Sk.

dens Indtægt i dens udvidede Tilstand . . 6127 Rbd. 10 Sk. 1844.
— Udgift med Tillæg af de af Stiftsövrigheden foreslaaede Gageforhöielser, men foruden Biskoppens Gage . . 8700 — » — 12. April.

altsaa Underbalance 2572 Rbd. 86 Sk.

Der vil saaledes, for at kunne iværksætte den allern. befalede Reorganisation og Udvidelse af Skolen, behöves, foruden de til Bygningen beregnede 12000 Rbd. engang for alle, endnu et aarligt Tilskud af c. 2600 Rbd., og for at kunne vedligeholde Skolen i dens hidtilværende höist mangelfulde og utilfredsstillende Forfatning, et aarligt Tilskud af c. 200 Rbd., medens bemeldte Tilskudssummer i forrige Aar bleve beregnede til respective 4543 Rbd. 82 Sk. og 1911 Rbd. 69 Sk.; dog maa bemærkes, at herved endnu ikke er beregnet, hvad der til de eventuelle Pensioner maatte vorde fornödent.

Hvad nu angaaer de af Finantsministeren fremsatte Forslag eller Tilbud om et Arrangement af den islandske Skoles Mellemværende med den kgl. Kasse, hidrörende fra den tidligere Forbindelse mellem Skolen og Bispestolene paa Island, og den skete Afhændelse af de begge Bispestolene tillagte Godser, og navnligen hans Tilbud, at ville, istedetfor Renten af den Skolen ifölge de skete Opgjörelser formentligen tilkommende, fra Salget af den Holumske Bispestols Gods hidrörende Capitalfordring paa den kgl. Kasse, indrömme Skolen et bestemt Annuum fra Finantserne, paa samme Maade som allerede forlængst er bestemt med Hensyn til Vederlaget for det Skalholtske Gods, da kan Directionen, især med Hensyn til, at dette Annuum vil blive ansat efter Störrelsen af den hele Kjöbesum, som ved Godsets Salg er indkommet, uden Hensyn til den i Opgjörelserne beregnede Afgang i bemeldte Kjöbesummer, altsaa med betydelig Fordeel for Skolen, aldeles ikke fra sin Side have Noget mod en saadan Afgjörelse af Sagen at erindre, og Directionen kan ikke Andet end erkjende den Liberalitet, hvormed Finantsbestyrelsen i Henseende til dette Punkt er kommet Skolen imöde. Directionen skal saa meget mindre indlade sig paa en Undersögelse af, hvorvidt muligen Noget kunde indvendes mod de af Finantsministeren anförte Grunde for, at Skolens Fordring ikke bör betragtes som Statsgjæld, men som en Finantskassen paahvilende aarlig Byrde til Fordeel for Skolen, som Directionen aldrig har forlangt nogen Udbetaling af den formentlige Capitalfordring, men

1844. alene önsket at Renterne af denne, ligesom tidligere under
12. April. Rentekammerets Administration, maatte blive anviste til Dækning af Skolens aarlige Fornödenheder, hvilket maatte synes at være den hensigtsmæssigste Fremgangsmaade. Iövrigt kan Directionen dog ikke herved tilbageholde den Bemærkning, at naar Finantsministeren blandt andre Grunde, der formentligen tale for at betragte den islandske Skoles Fordring paa Æqvivalent for det bortsolgte Holumske Gods ikke som en Statsgjæld, men som en Finantserne paahvilende Byrde, anförer den Omstændighed, at man, ved at betragte den som Statsgjæld, tildeels vilde forrykke Forholdet til den kgl. Kasse, derved at endeel af den Underbalance, som nu hidrörer fra de Island vedkommende Indtægter og Udgifter, og som iövrigt ifölge en kgl. Resol. skal saavidt muligt söges hævet, vilde som særlig Statsgjæld blive adskilt fra den övrige Deel og saaledes blive Finantskassen uvedkommende, da synes det ikke at være aldeles conseqvent, at den Forögelse i Underbalancen, som hidrörer fra Skolens Udvidelse, skulde adskilles fra al den anden Underbalance og overföres fra Finantserne paa separate Fonds, der ikke staae og aldrig nogensinde have staaet i ringeste Forbindelse med Island.

Med Hensyn til Störrelsen af Æqvivalentet, da er det vistnok saa, at der i Reskr. af 1804 fastsættes, at der skal reglementeres en Fond for den nye Skoles Indretning, saaledes at denne ikke bliver til Tab eller Byrde for den kgl. Kasse, men paa den anden Side fastsætter det samme Reskr. ogsaa, at denne Fond skal bestemmes saaledes, at den kan blive tilstrækkelig til Indretningens fornödne Udgifter; og med ligesaa megen Föie som nu Finantsministeren har holdt sig til den förstnævnte Deel af Reskriptets Bestemmelse, med ligesaa megen Föie kan man vistnok ogsaa holde sig til den sidstnævnte, som paa det tydeligste viser, at det har været Regjeringens Hensigt, at der skulde forskaffes Skolen de fornödne Fonds til dens forbedrede Indretning, og at disse, dersom Provenüet af de solgte Bispestolsgodser ikke hertil skulde være tilstrækkeligt, skulde forskaffes af den kgl. Kasse. Herved skal Directionen ikke forbigaae yderligere at bemærke, at det naturligviis maatte være Hensigten med den Forbedring, hvortil der saa ofte og saa udtrykkelig i hine Bestemmelser henvises, at denne skulde svare til Tidens Fordringer; at hertil i vore Dage udfordres langt mere end paa den Tid Bispestolsgodsernes Salg blev anordnet, er vel sandt, men dette synes kun at maatte

være et desto stærkere Motiv til nu at lade den kgl. Kasse, 1844.
efter at Island i saa lang en Række af Aar har, til ubodelig Skade, 12. April.
maatte savne en til Tidens Fordringer nogenlunde svarende Skoleindretning, i Overeensstemmelse med hvad der ved hine Reskripter og kgl. Tilsagn synes saa udtrykkelig forudsat og bestemt, tilskyde de til Skoleforbedringen fornödne manglende Summer. Men det er herved en vistnok ingenlunde uvigtig Betragtning, at Regjeringen paa hine Tider synes at have været fuldkommen beföiet til at forudsætte, at der ved Afhændelsen af Bispestolenes Gods vilde udkomme mere end tilstrækkelige Ressourcer til Skoleindretningens Vedligeholdelse, ei alene efter de Tiders Maalestok, men ogsaa med alle de Forbedringer, som de kommende Tider maatte fordre. Det er nemlig af Directionen i en tidligere allerund. Forestilling oplyst, at Afhændelsen af begge Bispestolenes Godser maa ansees for at have været foretaget med et særdeles uheldigt Resultat, idet det i en af den nuværende Biskop anstillet Calcule er antaget, at begge Bispegodserne, hvis de under de nuværende Conjuncturer vare blevne solgte, maatte have indbragt omtrent 375,000 Rbd., istedetfor at de nu kun have indbragt omtrent 155,000 Rbd., saa at der ved den hele Operation har været et Tab af 220,000 Rbd., en Sum, hvis Renter vilde være mere end tilstrækkelige til at bestride alle de Forbedringer, som nu ere paatænkte, foruden at udrede hele Biskoppens Gage.

Men ei alene ved hine ældre Bestemmelser har det været paa det udtrykkeligste forudsat, at de efter Bispegodsernes Salg manglende Ressourcer skulde tilskydes af den kgl. Kasse; ogsaa ved de i de senere Aar förte Forhandlinger var dette fra alle Sider ikke mindre bestemt antaget, og navnligen har den kongl. Finantsdeputation selv yttret, at ved Valget af de forskjellige Maader at reorganisere Skolen burde, med Hensyn til Sagens store Vigtighed, den större eller mindre Bekostning ikke komme i væsentlig Betragtning.

Endelig blev det Directionen ved allerh. Resol. af 7. Juni 1841 allernaad. paalagt at brevvexle med Finantsdeputationen angaaende hvorvidt Omkostningerne til Skolens Reorganisation kunde tilveiebringes ved Udtælling af Renterne af Skolens i Jordebogskassen indestaaende Midler, tilligemed videre bestemte aarlige Tilskud, ligesom det senere ved allerh. Resol. af 21. April f. A. blev forelöbigen udtrykkelig allern. bestemt, at det Fornödne skulde tilveiebringes af Collectpengenes

1844. 12. April. Capital og Renter, altsaa af en Finantskassen vedkommende Ressource.

Det synes saaledes heraf paa det tydeligste at fremgaae, at ligesom det vistnok maa erkjendes for det naturligste og rimeligste, at Ressourcerne til det islandske Skolevæsens Forbedring og Opkomst tages fra Indtægter, der vedkomme Island, og hvis saadanne ikke findes, da fra den almindelige Statskasse, saaledes har det lige fra den förste Gang, da der blev Spörgsmaal om Forbedring af det islandske Skolevæsen, til de seneste Tider været ved flere kgl. Resolutioner paa det udtrykkeligste forudsat, at en saadan Fremgangsmaade skulde vælges, ligesom det nu ved den nysnævnte seneste kgl. Resol. er ligefrem befalet.

Forsaavidt nu, efter hvad Finantserne gjentagende have erklæret, de fornödne Ressourcer til Skolens Forbedring ikke kunne fourneres af Finantskassen, da maa Directionen allerund. bemærke, at den ligesaa lidet seer sig istand til at anvise nogen Udvei til at dække de med det islandske Skolevæsens Reform forbundne Omkostninger ved at söge Ressourcer hos de Directionen underlagte Fonds, da det eneste af disse, hvis Bestemmelse kunde antages at være beslægtet med det Formaal, som man ved den islandske lærde Skoles Udvidelse söger at fremme, nemlig den almindelige Skolefond, er, saaledes som det er Deres Majestæt tilstrækkelig bekjendt, i en saadan Tilstand, at den ikke er istand til at iværksætte de Forbedringer i det danske Skolevæsen, som forlængst ere erkjendte for paatrængende nödvendige, og nu tildeels ere paabegyndte.

Under disse Omstændigheder vilde der altsaa, dersom ikke det maatte behage Deres Majestæt at lade de fornödne Bidrag til den islandske Skoles Vedligeholdelse og Opkomst foreskyde af den kgl. Kasse, ikke, saavidt Directionen skjönner, være anden Udvei, end at lade de allerede paabegyndte Foranstaltninger til Skolens Reorganisation i Reykjavík stilles i Bero. Men ligesom Bygningen dog under alle Omstændigheder nu maatte betales, overeensstemmende med de med det ovennævnte norske Handelshuus indgaaede Stipulationer, saa vilde det dog være i höieste Grad beklageligt, om den i saa lang en Aarrække önskede og paatænkte, og nu tilsidst saa vidtlöftigen omventilerede og forberedede yderst vigtige Foranstaltning til at afhjælpe det Savn for Island, som stedse har været saa dybt fölt, at dets Afhjælpning vel uden Spörgsmaal maa ansees som Landets allervigtigste og for Öieblikket mest paatrængende

Anliggende, nemlig af en til Tidens Fordringer nogenlunde svarende höiere Underviisningsanstalt, nu tilsidst, efter at dens Udförelse er paabegyndt, skulde igjen blive taget tilbage. De uberegnelige Fölger heraf for Landet skal Directionen ikke videre omtale.

1844. 12. April.

Skulde det nu ikke, i Henhold til Alt hvad her er allerunderd. bemærket, behage Deres Majestæt allern. at tilstaae den islandske Skole af Finantskassen deels hvad der behöves til Bygningens Opförelse, deels de aarlige Tilskud, som vilde behöves til dens fuldstændige Reorganisation og Udvidelse, nemlig 12000 Rbd. for engang og aarlig 3823 Rbd. 78 Sk., tör Directionen dog yttre det allerunderd. Haab, at der i det mindste vil blive tilstaaet Skolen noget Tilskud, hvilket formentligen paa den simpleste Maade kunde skee, deels derved, at det blev Finantserne allern. paalagt at overtage den Deel af Biskoppens Gage, som nu udredes af Skolens Annua, deels derved, at den Skolen paalagte aarlige Erstatning til Præstekaldene paa Nordlandet overförtes paa en af de andre Fonds, hvoraf den islandske Geistligheds Lönning udredes. Ved den förstnævnte Indrömmelse vilde Skolen vinde en Formindskelse af sine Udgifter af 1200 Rbd., og det maa dog vistnok forekomme i höieste Grad naturligt og billigt, at Finantserne, ligesom de udrede en Deel af Biskoppens Gage, saaledes ogsaa overtage den övrige Deel, ligesom derved, som det synes, vilde vindes den af Finantsministeren, som ovenfor allerund. bemærket, anbefalede Simplification af Forholdene, ved at den hele Underbalance for Island, ligesom den hele Gage til Overövrighederne der, vilde haves samlet under Et. Dersom Skolen kunde fritages for Erstatningen til Præstekaldene, vilde derved opnaaes en Formindskelse af dens Udgift af omtrent 218 Rbd. Men at Skolen blev fritaget for den omhandlede Erstatning, vilde dog vistnok synes i höi Grad billigt og conseqvent, og det saa meget mere, som et saadant Bidrag til det höiere Dannelsesinstitut for Landets Geistlighed — saaledes som Directionen er overbeviist om, at det kgl. Danske Cancellie villigen vil indrömme — vistnok kun vilde være et ringe Offer for de uberegnelige Fölger, et saadant Institut vilde have paa den islandske Geistligheds Uddannelse. Skulde de tvende her omtalte Indrömmelser kunne opnaaes, vilde ei alene Skolens Vedligeholdelse i dens nuværende Forfatning være sikkret, men ogsaa noget Bidrag vilde haves til Iværksættelsen af endeel Forbedringer ved Skolen. Dersom endvidere de i Fi-

1844. nantsministerens Skrivelse omtalte tvende mindre Capitaler, som
12. April. formentligen skulde indestaae som Skolens Eiendom, deels under Sjællands Bispestols, deels under de af det kgl. Danske Cancellie administrerede Capitaler, vilde derved Skolens Indtægt endnu forøges med noget over 200 Rbd.

Forsaavidt der nu endelig maatte blive Spörgsmaal om, hvorvidt muligen, i Tilfælde at Finantserne Intet maatte kunne tilskyde, noget Bidrag til Skolens manglende Fornödenheder kunde blive at söge hos de tvende af Finantsministeren omtalte Ressourcer, Collectpengene og Meelböderne, skal Directionen tillade sig fölgende allerund. Bemærkninger.

Hvad det angaaer, at Directionen, ifölge hvad i den ovenomtalte Brevvexling med Finantsbestyrelsen blev yttret, skulde have tilladt sig allerund. at paavise en Ressource for Deres Majestæt, som det var den bekjendt ikke i Virkeligheden at existere, kan Directionen aldeles henholde sig til sine oven refererede Yttringer i den ommeldte Brevvexling, hvoraf Deres Majestæt upaatvivlelig vil have erfaret, at Finantsbestyrelsen uden tilstrækkelig Föie har besværet sig over, at Directionen var uvidende om hvad der dog umuligen, efter hvad dengang var passeret, kunde være den bekjendt. Naar Finantsministeren nu, efter de meddelte Oplysninger om Collectpengenes Status, erklærer det for at være under enhver Omstændighed umuligt, at noget Overskud derfra skulde kunne afgives til den islandske Skole, da maa det vistnok indrömmes, at dette Resultat vil vise sig, naar det forudsættes, at den Collectpengene paahvilende Gjæld til Finantserne skal ansees som en aldeles ueftergivelig Fordring, hvoraf ikke nogen Deel kunde opoffres, og naar derhos den Collectpengene nu paahvilende Udgift til den islandske Opmaaling og de derunder henhörende Pensioner — hvilke Udgifter dog begge, ifölge deres Natur, kun kunne være temporaire — ikke skulde kunne, ganske eller for en Deel, overtages af Finantskassen. Dersom derimod noget af disse Alternativer kunde allern. bifaldes, vilde der, saavidt Directionen skjönner, Intet være til Hinder for, at denne Ressource kunde benyttes til Afhjælpningen af den islandske Skoles manglende Fornödenheder.

Hvad Meelböderne angaaer, kan Directionen, ligesom Finantsbestyrelsen, ikke for sin Deel önske Andet, end at Deres Majestæt selv allern. vil tage under Bedömmelse og Afgjörelse Spörgsmaalet angaaende hvorvidt denne Ressource rigtigst og hensigtsmæssigst anvendes til Jord- og Havedyrknings samt

Haandværksdrifts Fremme, eller til Befordring af Landets höiere og videnskabelige Interesser. 1844. 12. April.

Efter Alt hvad saaledes i det Foregaaende er allerund. forklaret og bemærket, skal Directionen i dybeste Underdanighed indstille:

1) om der, som Vederlag for de i sin Tid til de islandske Skolers og Bispestoles Underholdning henlagte, men nu bortsolgte, Skalholtske og Holumske Jordegodser, maa tillægges den nuværende islandske Skole som fast Annuum af Finantskassen:

i Æqvivalent for det Skalholtske Gods	2500	Rbd.
do for det Holumske —	2880	—
ialt	5380	Rbd.

2) om de af Skolens Midler hidtil udredede Udgifter til Post- og Medicinalindretningen i Island, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk. aarlig, maae overtages af den islandske Jordebogskasse; — 3) om det maatte behage Deres Majestæt allern. at anvise et Belöb af 12000 Rbd. til at afholde Omkostningerne med den af Deres Majestæt befalede Opförelse af en ny Bygning til det udvidede Underviisnings-Institut i Reykjavík; — hvorhos Directionen i lige Underdanighed henstiller: 4) om Skolen maa allern. fritages for at udrede den samme hidtil paalagte Andeel af Biskoppens Gage, 1200 Rbd. aarlig, saavel som den aarlige Erstatning til de islandske Præstekald paa Nordlandet for Tab i Anledning af Bortsalget af det Holumske Gods. — 5) om der, for at Skolen kan gives den ved allerh. Resol. af 21. April 1843 befalede Udvidelse, maa allern. tilstaaes det dertil endvidere manglende Belöb af c. 2400 Rbd. som Tilskud af Finantserne. — Univ. Direct. Forestill. 1844, Nr. 2508.

Vi ville allernaad. have bestemt: 1) at der, som Vederlag for de i sin Tid til de islandske Skolers og Bispestoles Underholdning henlagte, men nu bortsolgte, Skalholtske og Holumske Jordegodser tillægges den nuværende islandske Skole som fast Annuum af Finantskassen:

for det Skalholtske Gods	2500	Rbd.
— Holumske —	2880	—
ialt	5380	Rbd.

1844. 2) at de af Skolens Midler hidtil udredede Udgifter til
12. April. Post- og Medicinalindretningen i Island, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk. aarlig, overtages af den islandske Jordebogskasse; — 3) at der, til at afholde Omkostningerne ved den allern. befalede Opförelse af en ny Bygning til det udvidede Underviisningsinstitut i Reykjavík, anvises af Finantserne et Forskud af 12000 Rbd., indtil den endelige Opgjörelse angaaende de islandske Collectpenge, af hvilke denne Udgift, efter Vor allerhöieste Resolution af 21. April 1843, skal afholdes, er tilendebragt.

Derhos ville Vi allern. have Vor Direction paalagt at brevvexle med Finantsdeputationen, angaaende hvorvidt den islandske Skole kan fritages for at udrede den samme hidtil paalagte Andeel af Biskoppens Gage, 1200 Rbd. aarlig, saavel som den aarlige Erstatning til de islandske Præstekald paa Nordlandet for Tab, i Anledning af Bortsalget af det Holumske Gods; samt angaaende hvilke yderligere Tilskud der fra Finantskassen kunne tilstaaes Skolen, for at den ved Vor allerh. Resol. af 7. Juni 1841 befalede Udvidelse af samme kan iværksættes, og hvorledes et Udgifts-Budget for den udvidede Skoleindretning kan fastsættes. — Kjöbenhavn den 12. April 1844.

13. April. **Handels- og Skibsfarts-Traktat** paa ti Aar mellem **Danmark og Hannover.** Dresden den 13. April 1844. — Bekjendtgjort ved „Plakat for Kongeriget Danmark, ang. en Handels- og Skibsfarts-Traktat med Hannover og en Traktat ang. Reguleringen af Brunshauser-Tolden", dat. 6. Novbr. 1844 (Qvart-Forr. for 1844, S. 162—163), udkommet igjennem General-Toldkammeret. Traktaten er, som § 8 viser, bestemt til at være Island uvedkommende. — Original-Aftryk paa Tydsk og Dansk hos Schultz, 124 Sider i 4to (med Bilage). Schou XXIV, 276—285 (under 6. Novbr.). — **Uddrag.**

Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Hannover. 1844. 13. April.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Hannover, lige besjælede af det Önske, at see deres Landes Handels- og Skibsfarts-Forhold lettede og fremmede ved traktatmæssige, for deres respective Undersaatter lige fordeelagtige Bestemmelser, grundede paa fuldstændig Gjensidighed, have fundet det passende til dette Öiemed at lade afslutte en Handels- og Skibsfarts-Traktat.

I denne Hensigt have de udnævnt til deres Befuldmægtigede: Hans Majestæt Kongen af Danmark: Allerhöistsammes Etatsraad, Sectionschef i det kongel. General-Toldkammer og Commerce-Collegium, Carl Philipp Francke, Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmand, Ridder af den kgl. preussiske röde Örns-Orden anden Classe, Comthur af den Storhertugelig Oldenborgske Huus- og Fortjenste-Orden, og — Hans Majestæt Kongen af Hannover: Allerhöistsammes Over-Skatte-Raad, Dr. Otto Carl Franz Klenze, Ridder af Guelphe-Ordenen, hvilke, efter at have udvexlet deres Fuldmagter, som befandtes i god og rigtig Form, ere komne overeens om fölgende Artikler:

. . . Art. 8. Hvad de danske Stater angaaer, sigter denne Traktat til samtlige under Hans Majestæt Kongen af Danmarks Souverainitet staaende Lande og Gebeter, dog med aldeles Udelukkelse af Colonierne, samt af Grönland, Island og Færöerne.

Art. 9. Denne Traktat forbliver uopsigelig i Kraft i ti Aar fra Ratificationen af at regne. Efter Udlöbet af dette Tidsrum staaer det begge Regjeringerne frit for at opsige den, saaledes, at den efter eet Aars Forlöb, fra Opsigelsens Meddelelse af at regne, træder ud af Kraft. — — —

Dresden, den 13. April Eet Tusinde Otte Hundrede Fyrgetyve og Fire.

Carl Philipp Francke. Dr. Otto Carl Franz Klenze.
(L. S.) (L. S.)

1844. 13. April.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **Examen i Chemie, Botanik og Zoologie.** Khavn den 13. April 1844. — Copieb. for Universitetet og de lærde Skoler 1844, Nr. 731. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 128.

Efter at have modtaget DHrr. Rektor og Professorers Betænkning i Skrivelse af 23. f. M. over det af det medicinske Fakultet i Forening med de vedkommende Professorer af det philosophiske Fakultet fremsatte Forslag i Henseende til de Punkter, vedkommende den ved allerhöieste Resolution af 27. Oktobr. f. A. anordnede særskilte Examen for de Lægestuderende i Chemie, Botanik og Zoologie, som endnu ikke vare bestemte, navnligen i Henseende til Examinationens Omfang, Charakteerbestemmelse og Valget af Censorer, bifalder Directionen:

A) med Hensyn til den Udstrækning, i hvilken der skal examineres i bemeldte tre Videnskaber: at i Zoologien examineres i Dyrerigets forskjellige Klassers og Ordeners ydre og indre Charakterer, samt de enkelte Slægters og Arters, der enten i physiologisk eller pharmakologisk Henseende have en særegen Interesse i Lægestudiet; — at i Chemien examineres i dens Indledning, i den almindelige Chemie og i den organiske Chemie, samt desuden i Hovedsætningerne af Læren om Imponderabilierne; — at i Botanik examineres i Grundsætningerne af Læren om Planternes indre og ydre Former, Livsforretninger og Klassification, og i Kundskab til Lægeplanterne, især de indenlandske, — samt at det fastsættes, at et for de vordende Lægekyndige bestemt fuldstændigt Cursus i hver af disse Videnskaber ikke bör kunne udstrækkes over 2 Semestre.

B) med Hensyn til Charaktererne: at der for hvert Fag gives een Charakteer, der bliver den, som i det

mindste de to af de bedömmende Examinatorer og to Censorer ere enige om, og at det fastsættes, at Ingen har bestaaet Examen, som for noget enkelt Fag har faaet Charakteren non contemnendus eller Nul. Derimod bortfalder, i Medhold af Directionens Skrivelse af 27. Febr. d. A., Fakultetets Forslag om, at der af Charakteren for de enkelte Fag skulde uddrages en Hovedcharakteer. 1844. 13. April.

C) med Hensyn til Censorerne: at Valget af Censorerne i Zoologien opsættes til den Tid, da der skal examineres i denne Videnskab, og at de til Censorer i Botanik og Chemie foreslaaede Professorer, Dr. Otto, Docent Liebmann og Assessor Apotheker Glahn, overtage Censuren i disse Fag, saaledes at Prof. Otto deeltager i dem begge, Docent Liebmann i Botanik og Assessor Glahn i Chemie.

Hvilket tjenstligst meldes DHrr. Rektor og Professorer til egen Efterretning samt videre Bekjendtgjörelse for det medicinske Fakultet og vedkommende Professorer, idet Directionen tilföier, at den under Dags Dato har tilskrevet Apotheker Glahn og Docent Liebmann om at paatage sig bemeldte Forretning. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 13. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. en **Sending af nordiske Skrifter som Foræring til Frankerig.** Khavn den 13. April 1844[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 946. 13. April.

Hr. Khre og Stiftamtmand Hoppe og Deres Höiærv. Biskop St. Johnsen have i behagelig Skrivelse af 4. Oktbr. f. A. henstillet til Rentekammerets Overveielse, om der ikke maatte findes Anledning til at drage Omsorg for,

[1]) kgl. Resol. 8. Mai 1844.

1844. at det franske Ministerium for Marinen og Colonierne,
13. April. enten gjennem den franske Legation her i Staden eller den islandske Stiftsövrighed, blev tilstillet Exemplarer af de forskjellige islandske Sagaer samt andre Skrifter, som tjene til at oplyse den oldnordiske Historie, for saaledes paa Islands Vegne at vise bemeldte Ministerium nogen Gjengjeld for den Opmærksomhed og Velvillie, det har beviist dette Land, navnligen ved aarligen i nogle Aar at have tilstillet Islands Stiftsbibliothek betydelige Gaver.

Da Rentekammeret ganske har maattet tiltræde dette Hr. Kherrens og Deres Höiærværdigheds Forslag, saa have vi, efter dertil erhvervet allern. Tilladelse, foranstaltet efternævnte Skrifter indkjöbte for Islands Jordebogskasses Regning, nemlig:

Magnus konungs Lagabætirs Gula-Things Laug. Ex ms. Arn. Magn. c. interp. lat. et danica. Hauniæ 1817.

Finn Magnusen, Runamó og Runerne. Kbh. 1841.

Laxdæla Saga, ex ms. legati Magnæani c. vers. lat. etc. Hauniæ 1826.

Antiqvitates americanæ, ed. Soc. regia Antiqv. septentr. Hauniæ 1837.

Nordisk Tidsskrift for Oldkyndighed, 1—3 Bd. Kbh. 1832—1836.

Memoires de la societé royale des Antiquaires du Nord. 1836—39. Copenhague.

Samme Bog 1836—37 og 1840—41.

Fornmanna sögur út gefnar að tilhlutun hins kgl. norræna fornfræða fèlags 1—12 Bd. Kph. 1825—1837.

Scripta historica Islandorum, latine reddita, Vol. 1—10. Hafniæ 1828—41.

Oldnordiske Sagaer, udg. i Oversættelse. 1—12 Bd. Kbh. 1826—37.

Fornaldar sögur Norðrlanda, 1—3. Bd. Kph. 1829—1830.

Nordiske Fortids Sagaer, overs. af Rafn, 1—3. Bd. Kbh. 1829—30. 1844. 13. April.

Grönlands historiske Mindesmærker 1—2 Bd. Kbh. 1838.

Íslendínga sögur 1. Bd. Kbh. 1843.

Kormaks saga, sumtibus legati Magnæani. Hafniæ 1832.

Færeyínga saga, mit færöischer, dänischer u. deutscher Übers., herausg. von Rafn und Mohnike. Kbh. 1833.

Annaler for nordisk Oldkyndighed, 1836—43.

Scripta historica Islandorum. Vol. XI.

Historiske Fortællinger, 1—3 Bd.

som herved tilsendes Dem, med tjenstl. Anmodning om, at Hr. Kherren og D. Höiærv. behageligen ville drage Omsorg for, at disse Skrifter tilstilles det franske Ministerium for Marinen og Colonierne. — Rentekammeret den 13. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Eftergivelse af Laan for Indbyggerne paa Grimsö.** Khavn den 20. April 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 955. 20. April.

Med Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 2. Oktbr. f. A. er Rentekammeret tilstillet et Andragende fra Repstyrer Gudmundur Jonsson paa Grimsöe, hvori han for denne Öes Beboere anholder om, enten at Afdraget paa den tilbagestaaende Deel af de til Anskaffelse af en Transportbaad ved nysmeldte Öe, i Aaret 1839, af den kgl. Kasse udlaante 500 Rbd., nedsættes til 10 Rbd. aarligen, eller, dersom dette ikke kan indvilges, at Baaden maa vorde solgt til Dækning af hvad der endnu skyldes paa bemeldte Laan.

Efter at Collegiet i Anledning heraf havde nedlagt

1844. allerund. Forestilling, har det under 3. i d. M. behaget
20. April. Hans Majestæt Kongen allern. at resolvere saaledes:

„Det paa indbemeldte Laan endnu resterende Belöb, 415 Rbd., ville Vi allern. have eftergivet".

Denne allerh. Resolution communiceres tjenstligst Hr. Etatsranden til hehagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse saavel for Beboerne paa Grimsöe, som for Administrator af Mödruvalla Klostergods, med Hensyn til den ham ved Laanets Bevilgelse meddelte Ordre til Modtagelse af de aarlige Afdrag.

Ved at meddele Hr. Etatsraaden Underretning om denne Gjældssags Afgjörelse, maa hertil knytte sig det Önske, at Baaden forbliver ved Öen, hvis Beboere utvivlsomt have særdeles Trang til et saadant Fartöi, ikke alene som et Forbindelsesmiddel med Fastlandet, men og til Fiskerie, naar dette retteligen benyttes. — Det tör derhos, paa Grund af den nu allern. bevilgede Eftergivelse, med saa meget desto större Föie forventes, at Baaden ikke afhændes fra Öen, ligesom vi og ere forvissede om, at Hr. Etatsraaden vil paa bedste Maade drage Omsorg for dens hensigtsmæssige Benyttelse og forsvarlige Vedligeholdelse. — Rentekammeret den 20. April 1844.

23. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **nogle Punkter i Fattiglovgivningen.** Khavn den 23. April 1844. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1844, Nr. 1765. Ny Coll. Tid. for 1844, S. 979—981. Algreen-Ussings Reskriptsaml. for 1844, S. 132—133.

I behagelig Skrivelse af 10. Decbr. f. A. har Hr. Conferentsraad forespurgt:

1) Om Forsörgelsesrettens Erhvervelse i en Commune afbrydes ved den Understöttelse, som i Löbet af de 5 Aar, Nogen maatte opholde sig i en fremmed Commune, en enkelt Gang ydes ham, naar han enten i Löbet af de 5 Aar eller strax efter refunderer samme;

eller — 2) derved, at Nogen i bemeldte Tidsrum i et enkelt Aar ikke har kunnet udrede Fattigtienden, og denne desaarsag har maattet eftergives ham, eller det ham paalignede Extrabidrag til Fattigvæsenet; ligesom ogsaa — 3) om det kan ansees for lovmedholdeligt, at Fattigforstanderne i en Commune, hvori en Person, nemlig et löst Fruentimmer med sit nyfödte Barn, blev om Vinteren trængende til interimistisk Hjælp, fordi hun med Barnet paa den Tid af Aaret ikke kunde transporteres til sit Hjemsted, lade Moderen og Barnet, efter erhvervet Samtykke af Sysselmanden, bortlicitere ved en af Repstyreren afholdt Forretning, til Forsörgelse Vinteren over, mod Betaling i Penge til den Mindstbydende.

1844. 23. April.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning herved tjenstl. melde, at Collegiet bifalder hvad De har yttret med Hensyn til de under Nr. 1 og 3 fremsatte Spörgsmaal[1]. Forsaavidt De derimod med Hen-

[1]) i den omtalte Skrivelse havde Amtmanden med Hensyn til de tre Punkter yttret sig paa fölgende Maade:

(1). „Efter min Formening maa Forsörgelsesrettens Erhvervelse altid antages at være afbrudt, naar den Paagjeldende i en fremmed Commune har nydt offentlig Almisse i de til hin Rettigheds Erhvervelse fornödne 5 Aar, og denne Almisse lovformeligen af Fattigforstanderne strax derefter er bleven reclameret fra det rette Forsörgelsessted, da det formentligen ikke kan komme i Betragtning; om Tilbagebetaling er præsteret enten af den Paagjeldende selv eller fra hans rette Hjemsted, enten forinden eller strax efter Udlöbet af de omqvæstionerede 5 Aar, efterdi Fölgen af det Modsatte letteligen kunde blive den, at den Commune, som Forsörgelsesbyrden ellers paahviler, altid vilde söge at aflette sig denne Byrde, ved enten selv at refundere eller ved underhaanden at sætte den Paagjeldende i Stand til at tilbagebetale den oppebaarne Almisse".

(2). „Det forekommer mig endog meget tvivlsomt, om end den Paagjeldende selv af egne Midler virkeligen har tilbagebetalt den ham ydede Hjælp, og ingen Reclamation

1844. 23. April. syn til Spörgsmaalet under Nr. 2 har forment, at Forsörgelsesrettens Erhvervelse maatte ansees afbrudt,

---

fölgeligen har fundet Sted om Erstatning fra det rette Forsörgelsessted, om Forsörgelsesrettens Erhvervelse i et saadant Tilfælde ei ogsaa da kan antages at være afbrudt, skjöndt den Paagjeldende vedbliver derefter at forlænge sit Ophold i Communen i samfulde 5 Aar, uden at nyde nogen anden end den oppebaarne Almisse i denne Tid, fordi det ikke alene er muligt, men endog temmelig sandsynligt, at den rette Forsörgelses-Commune paa en skjult Maade vil hjælpe den Paagjeldende til at betale, for saaledes for bestandigen at blive ham qvit; ligeledes formener jeg, at Forsörgelsesrettens Erhvervelse i en Commune maa antages at være afbrudt, saasnart den Paagjeldende i et eller andet enkelt Aar af det til Forsörgelsesrettens Erhvervelse lovbestemte Tidsrum ikke kan betale Tienden, efterdi samme er lovbestemt Afgift til Fattigvæsenet, som aarligen bör udredes af Alle og Enhver, endskjöndt en slig uerholdelig Tiende, saavidt mig bekjendt, ikke pleier at reclameres af Communerne gjensidigen, men blot de af Fattigkasserne directe udredte Forsörgelsesbidrag. Derimod kan Forsörgelsesrettens Erhvervelse neppe antages at være afbrudt derved, om det om Efteraaret paalignede Extrabidrag, formedelst mellemkommende Trang, ikke bliver erholdeligt og derfor maa frafaldes, efterdi den Paagjeldende herved dog ikke bliver Fattigvæsenet paa det Sted, hvor han opholder sig, til nogen Byrde".

(3). „Saavidt jeg kan indsee, da kommer det ikke overeens enten med Grundsætningerne i det gjeldende islandske Fattigvæsens Reglement af 8. Januar 1834 § 9, eller med de herværende Forholde, vedkommende det almindelige Fattigvæsen, at bortlicitere til Forsörgelse, mod Betaling i Penge eller paa en anden Maade, den Person, som paa hint eller dette Sted bliver trængende til en interimistisk Hjælp, hvorimod en saadan Person formentligen altid bör ydes den fornödne Understöttelse, aldeles efter de samme Regler, som fölges ved at indtinge Communens egne Fattiglemmer hos Distriktets bosatte Indvaanere, og den Paagjeldende fölgeligen anvises Husly og övrige Forpleining mod en, som overalt Skik og Brug, fastsat Betaling i Landörer af den Störrelse og övrige Beskaffenhed,

naar Nogen en enkelt Gang i de 5 Aar ikke har kunnet udrede Fattigtienden, maa Collegiet bemærke, at det ikkun er ved den directe ydede Fattig-Understöttelse Forsörgelsesrettens Erhvervelse afbrydes, og at dette altsaa ligesaa lidet skeer derved, at Nogen ikke har kunnet svare Fattigtienden, som derved, at han ikke har kunnet præstere det ham paalignede Extrabidrag til Fattigvæsenet. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. April 1844. 1844. 23. April.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. nogle Bestemmelser i Henseende til **Bygningsvæsenet i Reykjavik.** Khavn den 23. April 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 1764. Ny Coll. Tid. for 23. April.

---

som reglementeres for Distriktets ordinaire Fattiglemmer i lige eller lignende Kaar, da dernæst en saaledes i Landöre ansat Betaling (der i den ordinaire Fattigvæsens Bestyrelse aldrig pleier at være en fuldkommen Erstatning for Husly, Forpleining m. m, i den til Forsörgelsen fastsatte Tid, men ikkun en nogenledes Erstatning efter særegne Billigheds-Hensyn i Forhold til Tid og Sted) bör præsteres af den Commune, der er den Trængendes rette Hjemsted. Og skulde det end undertiden indtræffe, at nogen Ubillighed kan flyde heraf, og en fuldkommen Indemnisering ikke finde Sted, saa bör dette dog formentligen ikke komme i Betragtning, deels fordi Anvendelsen af enhver anden Fremgangsmaade letteligen kunde medföre Misbrug, til Præjudice for det rette Forsörgelsessted, deels fordi en almindelig Reciprocitet imellem Communerne eventualiter udjevner en slig Ubillighed, og endelig fordi det er aldeles umuligt, saaledes at accommodere Fattigbestyrelsen til hvert enkelt Tilfælde, at en exact Retfærdighed deri skulde være opnaaelig, med mindre man enten svækker eller aldeles ophæver de Grundregler, der under ingen Omstændigheder kunne undværes for en lovbunden Fattigvæsensbestyrelse i Almindelighed".

1844. 1845, S. 44—45. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 130—
23. April. 132, med nogle Udeladelser.

Med behagelig Skrivelse af 30. Marts f. A. har Hr. Kherre tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Bygningscommissionen i Reikjavig, med Hensyn til Anvendelsen af Plak. 29. Mai 1839, har fremsat adskillige Spörgsmaal, der i det Væsentlige gaaer ud paa:

1 og 2) om den, der er anviist en Byggeplads, kan bebygge denne med flere Vaanings- eller Udhuse med et saadant indbyrdes Mellemrum, han selv finder for godt, naar blot Plakatens § 3 Litr. B iagttages med Hensyn til Naboernes Huse. — 3) om man, forsaavidt det under Nr. 1 og 2 ommeldte Spörgsmaal besvares bekræftende, da ved at tilkjöbe sig et Nabohus, det være nu pro forma eller ikke, eller og ved senere at indrette et af de opbyggede Udhuse til Vaaningshus, kan undgaae hin Befaling. — 4) om denne Befaling gjelder hvorledes Nabohusene end vende mod hinanden. — 5) om en alt udviist Byggeplads bör henföres under Udtrykkene: „forhen ubebyggede Pladse". — 6) om det kan tillades Nogen at udvide sit Huus, naar enten Plakatens Bestemmelser finde Anvendelse, eller naar de i Hævdstid aabentstaaende Pladse derved indskrænkes, og om ikke i alt Fald Retten til at bebygge saadanne Grunde nu kan ansees præscriberet, efter 2 Aars Forlöb fra Plakatens Emanation. — 7) hvorvidt der, udenfor eller i Tilfælde af Bygningens Nedrivelse, Hovedreparation eller Ombygning, kan forlanges Noget af Grunden afgivet. — 8) om og hvorvidt der gives nogen Indskrænkning i Henseende til Höiden af de Bygninger, som opföres i Reikjavig. — 9) hvad der i Plakaten forstaaes ved Hovedreparation og Forandring, og hvorvidt en saadan Reparation og Forandring taber den Charakteer, der forpligter til Anmeldelse, ved at foretages deelviis og paa en usolid Maade, samt paa hvis Bedömmelse da Sligt bör beroe. — 10) hvorvidt Plakatens Litr. A og B ere anvendelige paa Tomthuse. — 11) om

det endnu paaligger Byen, ifölge Forordn. 17. Novbr. 1786 § 5, at afgive Haugepladser til nye Bygninger; og — 12) om der kan anvises nogen Plads for Stakstederne eller Fiskevirkningspladsene ved Stranden, eller hvorvidt Retten til disse Pladse forbliver en Grundrettighed til Handelshusene.

1844. 23. April.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse herved tjenstligst melde:

ad 1 og 2) at den ved Plakaten bestemte Frastand af 10 Alen ikke er foreskreven for de forskjellige til samme Eiendom hörende Vaanings- og Udhuse, men alene med Hensyn til samtlige disses Afstand fra de paa Nabogrunden staaende Huse. — *ad* 3) at den Omstændighed, at den, til hvem en Byggeplads er anviist, tilforhandler sig Nabobygningen, ikke kan berettige ham til at tilsidesætte Distancebestemmelsen, med mindre det er hans Hensigt at forbinde begge Eiendomme, saaledes at de efter Opförelsen af den nye Bygning herefter skulle udgjöre et samlet Heelt. — *ad* 4) Efter Plakatens udtrykkelige Ord maa ingen Deel af Huset ligge nærmere ved Naboens Huus end 10 Alen. — *ad* 5) Naar Pladsen ikke er bebygget, hörer den ligefrem under Udtrykkeue i Plakaten, cfr. § 3 Litr. A. — *ad* 6) Saavel Plakatens § 2, som § 3 B, maa ogsaa gjelde i Tilfælde af Bygningens intenderede Udvidelse med Reparation eller Ombygning, cfr. § 3 Litr. D. — *ad* 7) Naar Nedrivelse eller total Ombygning finder Sted, maa Commissionen, ifölge Plakatens Öiemed: at bevirke uhindret Færdsel og Sikkerhed for Ildsvaade, ansees bemyndiget til i Nödvendigheds-Tilfælde at fordre Noget af Grunden afstaaet til Gade, hvilken Bemyndigelse dog maa benyttes med megen Varsomhed. — *ad* 8) Det er ikke anseet nödvendigt at foreskrive nogen Indskrænkning i Henseende til Bygningens Höide. — *ad* 9) Ved Hovedreparation forstaaes en almindelig Udbedring paa Tag, Fag og Lag, saaledes at Bygningen

1844. i en Række af Aar kan fritages for jevnligt Flikkerie, samt at Bedömmelsen af, hvorvidt en Reparation skal
23. April. ansees som Hovedreparation, maa skee af Bygnings-Commissionen, og, i Tilfælde af at Vedkommende ere utilfredse med dennes Afgjörelse, decideres af Amtet. — *ad* 10) Disse Bestemmelser ere, ifölge Plakatens § 4, ogsaa anvendelige paa Tomtbuse. — *ad* 11) Bestemmelserne om den fornödne Haugeplads i den nævnte Anordning ere anvendelige, cfr. Plakatens § 2. — Hvad derimod angaaer det under Nr. 12 fremsatte Spörgsmaal, da maa Cancelliet, forinden endelig Bestemmelse desangaaende tages, udbede sig nærmere Oplysning meddeelt om Beskaffenheden af de Vedkommendes Adkomst til de omhandlede Staksteder eller Fiskevirkningspladse. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. April 1844.

24. April. **Kongelig Resolution** ang. **Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.** Khavn den 24. April 1844. — I Rentek. Forest. 23. April berettes, at Formanden for det islandske literaire Selskabs Afdeling i Kjöbenhavn, Etatsraad Finn Magnussen, havde anholdt om, at en Sum af 200 à 300 Rbd. aarlig i 3 Aar maatte bevirkes tilstaaet bemeldte Selskab til Hjælp ved Bestridelsen af de Bekostninger, som ville medgaae til Samling og Udgivelse af de statistiske Tabeller, som skulle ledsage den af Selskabet forberedede nye Beskrivelse over Island. Der skulde især haves for Öie, at give en fuldstændig tabellarisk Fremstilling af Populationsforholdene, de oeconomiske Tilstande, de faste Eiendommes Fordeling, Skatte- og Afgiftsvæsenet, Handelsforholdene osv. — Rentekammeret erkjendte dette Foretagendes Gavnlighed, og Finantsdeputationen havde erklæret sit Samtykke til den forlangte Bevilling. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1844 B, Nr. 160.

Vi tillade allernaad., at en Sum af 200 Rbd. rede Sölv aarligen i 3 Aar maa tilstaaes det islandske Literaire Selskab til Samling og Udgivelse af statistiske Tabeller, som skulle ledsage den af bemeldte Selskab

forberedede nye Beskrivelse over Island, samt at denne Sum maa afholdes af Islands Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 24. April 1844. 1844. 24. April.

Reskript til de Deputerede for Finantserne, ang. **Regler for Bevilgelse af Gageforskud.** Khavn den 25. April 1844. — Communiceret Stiftamtmanden ved Rentekammer-Skrivelse 13. Juni 1844 (see dette), men forövrigt nu bortfaldet for Islands Vedkommende ifölge Plak. 31. Mai 1855. Ny Colleg. Tid. for 1844, S. 629—630. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 137—138. 25. April.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beregning af Administrations-Salair.** Khavn den 27. April 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 992. 27. April.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behagelig Skrivelse af 20. Juli f. A., i Anledning af et Andragende fra Administrator af Skrede Klostergods S. Gudmundsen, indstillet, at bemeldte Administrator enten maatte bevilges en forhöiet Administrationslön, nemlig 1/6 af de indcasserede Intrader, eller snarere, at det maatte tillades saavel ham, som og de övrige Administratorer, at beregne de Naturalier, der erlægges i Landskylder, og som ere Handelsvarer, efter de Priser, der hvergang kunne opnaaes i Handelen mod Contanter eller Anviisninger, saaledes at disse Priser blive i Regnskaberne at legitimere med af Sysselmændene lovligen bekræftede Extracter af Handels- eller Contrabögerne.

Hvad det sidste af Hr. Etatsraaden foreslaaede Alternativ betræffer, der gaaer ud paa at fastsætte en almindelig Regel for Administratorernes Betaling af de Naturalier, som ere Handelsvarer og som ydes i Landskylder af de kgl. Godser i Islands Nord- og Öst-Amt, da bemærkes, at en saadan almindelig Regel vil blive mere og mere unödvendig efterhaanden, som flere nye

1844. 27. April. Bygselbreve udstedtes, da Landskyldsafgifterne for Eftertiden blive at stipulere i Penge efter Capitelstaxtens Middelalen. Saalænge det imidlertid er nödvendigt at have bestemte Regler for denne Betaling, synes der neppe at kunne blive Spörgsmaal om Andet end en af de tre Maader: enten at sætte Naturalierne til Auktion, eller tillade Administrator at betale efter de Priser, som bevisligen kuune erholdes i Handelen mod Contanter, eller endelig tilpligte Administrator at betale Naturalierne efter den paa Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxts Priis, hvoraf dog den förste Betalingsmaade, især paa Grund af de locale Omstændigheder, maa ansees for aldeles forkastelig, hvor ikke ganske særegne Omstændigheder gjöre dens Anvendelse nödvendig. — At tillade Administrator at betale Naturalierne efter de Priser, som opnaaes i Handelen mod Contanter, vilde unægtelig være den for Administrator mindst byrdefulde Betalingsmaade, ligesom ogsaa den, der bedst svarer til de oppebaarne Naturaliers virkelige Værdie. Men foruden hvad i andre Henseender kunde være herimod at erindre, saa vilde et paalideligt Beviis for de erholdte Handelspriser ikkun vanskeligen kunne tilveiebringes. — Naar derimod Naturalierne skulle betales efter den paa Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxt, kan Administrator vel herved foraarsages noget Tab i de Aar, de islandske Handelspriser ere i ringere Priis paa den Tid, Naturalierne skulle afsættes, end det foregaaende Aar, efter hvis Priser den Capitelstaxt er sat, hvorefter Naturalierne ere oppebaarne, og dette Tab kunde endog blive ikkeubetydeligt, naar Handelspriserne, som undertiden kan skee, falde betydeligt fra det ene Aar til det andet, uden at Administrator kan vente Tabet erstattet i de Aar, naar Handelspriserne ere i betydelig Stigen, da Yderne saa rimeligviis i Almindelighed vælge det Alternativ, at betale med Penge efter Capitelstaxt, hvortil de ere berettigede, men med Hensyn til saadant muligt Tab troer man det rettere, at

tilstaae Administratorerne en nogenlunde rigelig Administrationslön. 1844. 27. April.

I Betragtning heraf har Kammeret ikke anseet det hensigtsmæssigt, at fravige den i dets Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt af 1. Mai 1841 fastsatte Bestemmelse, at Administrator af Skrede Klostergods Sigurd Gudmundsen skal tilsvare de oppebaarne Naturalier efter den paa Forfaldstiden gjeldende Capitelstaxt-Priis paa disse Naturalier, eller at foreskrive det som almindelig Regel for Administratorerne i Nord- og Öst-Amtet, at de skulle tilsvare de Naturalier, som erlægges i Landskylder, og som ere Handelsvarer, efter de Priser, der hvergang kunne opnaaes i Handelen imod Contanter eller Anviisninger. Derimod ville vi, uagtet Administrator S. Gudmundsens Antagelse til denne Post af daværende Amtmand Thorarensen tildeels maa ansees foranlediget ved, at Gudmundsen havde tilbudt, at lade sig nöie med $^1/_7$ af Godsets Intrader i Administrationslön, herved have ham tilstaaet $^1/_6$ af disse, hvilken Forhöielse vil blive at beregne fra Fardag 1842, og saaledes komme Administrator tilgode for Fardagsaaret 1842—43. — Rentekammeret den 27. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Betalingsmaaden af Jordafgifter i Vester-Amtet.** Khavn den 27. April 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 993. 27. April.

Da de Grunde, som ere anförte i Rentekammerets Skrivelser til Hr. Conferentsraaden af 26. Marts 1842 og 6. Mai f. A. for de sammesteds foreskrevne nærmere Bestemmelser ved Bortfæstelse af det kgl. Jordegods i Islands Vester-Amt, ere saa almindelige, at ikkun særegne Omstændigheder kunne tilraade nogen Modification i berörte Bestemmelser, og da man for saadanne Tilfælde har ved sidstnævnte Skrivelse bemyndiget Dem til at suspendere samme efter eget Skjön i ethvert

1844. enkelt saaledes forekommende Tilfælde, synes nu intet
27. April. videre at være at foretage ved denne Sag. — Idet vi tjenstligst maa yttre dette i Anledning af Hr. Conferentsraadens Skrivelse af 4. Septbr. f. A., skulde vi dog, med Hensyn til hvad af Dem er bemærket om Vanskeligheden ved for Tiden at tilveiebringe rede Penge i Vestamtet, her tilföie, at, skjöndt Bestemmelsen om, at Afgifterne af Jorderne paa de kgl. Godser ved nye Fæstebreve skulle stipuleres i Penge, ikke kan frafaldes, vil man dog indvilge i, at denne Clausul i Fæstebrevene modificeres derhen, at det indtil Fardag 1846 overlades til den nye Fæster at vælge, om han vil betale Afgifterne med Penge, eller levere dem in natura. Man finder saa meget hellere at kunne indrömme dette interimistiske Valg for nye Fæstere, som man dog först efter længere Tids Forlöb kan vente i det Hele at opnaae det ved denne Bestemmelse tilsigtede Öiemed, som i Kammerets ovennævnte Skrivelse er anfört, nemlig at ved sammes Gjennemförelse de Ulemper og Misligheder, som Krav paa og Forpligtelse til Naturalydelser kan drage med sig, aldeles kunde bortfalde, og at da ogsaa Examinationen til Thinge af de aarlige Specificationer, som vedlægges Administrations-Regnskaberne, samt Auktioner over Naturalierne, kunde undgaaes. — Forsaavidt angaaer det med Hr. Conferentsraadens ovenberörte Skrivelse fulgte Andragende fra Administrator for Skogarstrands Ombud, Th. Sivertsen, meldes Dem herved tjenstl., at, saafremt han önsker at fratræde Administrationen af bemeldte Ombud, haves, efter hvad af Dem er oplyst, Intet imod, at denne Bestilling henlægges under Administrator for Arnestappens Ombud paa saadanne Vilkaar, som De maatte finde passende; og vilde De i saa Fald behage at foranstalte det Fornödne, og derefter meddele Kammeret Underretning desangaaende. — Rentekammeret den 27. April 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Fremgangsmaaden til Forebyggelse af Bradsot hos Faarene.** Khavn den 4. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1005. — Professor Viborgs Skrivelse efter Original-Aftryk paa 2 Blade i 4to. Denne Skrivelse anföres som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1844, samt i Hunavatns Syssel 1845. — I Amtmand Grim Johnssons Beretning 8. Febr. 1847 erklæres, at „denne Faaresygdom let kunde standses og gjöres uskadelig", ved at fölge Wiborgs Forskrifter, hvis Virkning Amtmanden selv „længe har kjendt og prövet med Sikkerhed". 1844. 4. Mai.

Efter at have tilstillet Professor C. Wiborg, Forstander ved Veterinairskolen, de med Hr. Kherrens behagelige Skrivelser af 3. og 11. Oktobr. f. A. fulgte Beretninger over den i adskillige Sysseler inden Sönder-Amtet grasserende Faaresyge, samt begjært Betænkning over, ved hvilke Midler bemeldte Syge kunde forsöges helbredet og forebygget, har Rentekammeret fra Professor Wiborg modtaget en Skrivelse af 27. Marts sidstleden, i hvilken han deels har angivet Sygdommens foranledigende Aarsager, deels omhandlet de Forholdsregler, der formentligen i Island ere mest passende til at forebygge Sygdommen.

Denne Skrivelse have vi foranstaltet oversat i det islandske Sprog; og idet vi herved tilstille Hr. Kherren 500 Exemplarer af Oversættelsen, maae vi tjenstl. anmode Dem om behageligen at ville drage Omsorg for at samme paa den mest hensigtsmæssige Maade bliver omdeelt i samtlige Sysseler i Sönder-Amtet. — Rentekammeret den 4. Mai 1844.

Bilag:

Útleggíng af brèfi til rentukammersins frá Viborg, kennara við dýralæknaskólann í Kaupmannahöfn, dagsettu 27. Marzmánaðar 1844, um fjársýki á Íslandi.

1844. „Hið konúnglega rentukammer hefir ritað mèr 30ta
4. Mai. dag Decembermánaðar í fyrra, og beðið mig að láta í ljósi álit mitt um, með hverjum hætti reistar yrðu skorður við fjársýki þeirri, er gengið hefir um suðurhlut Íslands veturinn 1842 og 1843, og verið allskæð; eg vil því eigi leiða hjá mèr undirgefnast að fram færa það er hèr segir:

Amtmaðurinn hefir sent skýrslur frá mörgum sýslumönnum híngað, og er í þeim lýst sýki þessari og einkennum hennar, og á hinn bóginn sýnt, hvernig innyflin líta út, þá er skepnan er dauð. Eptir skýrslum þessum þykir enginn efi vera á því, að fjársýki þessi á skylt við miltisbrand, og er hún kölluð bráðasótt eða blóðsótt.

Sýki þessi kemur allt í einu að skepnunni, og drepur hana á skömmum tíma, og er fyrir þá sök opt óhægt að koma við læknishjálp, einkum á Íslandi, því dýralæknar eru þar svo fáir. Sýki þessi mun hafa sín upptök í því, hvernig með skepnurnar er farið, og að nokkru leyti mun landslaginu um að kenna, en af þessum rökum veitir eigi hægt að tilgreina, hvað bezt muni eiga við henni.

Fyrst þykir hlýða að skýra frá, hverjar orsakir muni vera til fjársýkinnar, og því næst tilgreina með hverjum hætti, að minni hyggju, bezt mundu reistar skorður við henni á Íslandi.

Í skýrslum þeim, er áður gat eg um, hafa verið tilgreindar margar orsakir til fjársýkinnar á Suðurlandi veturinn 1842 og 1843, en þessar þykja mèr mest eptirtektaverðar: 1) fèð missir of snögglega útigángsins, og lifir eingaungu á heyinu. 2) heyið er skemt og myglað, og drykkjarvatnið fúlt. 3) snögg veðrabrigði. 4) hrímhèla situr á grasinu. 5) skepnunum er haldið of lengi í fjárhúsunum milli þess þær eru látnar viðra sig, og verður þá loptið í þeim mjög óhollt. 6) fjárhúsin leka, eru lítil, dimm og rakasæl. 7) eiturjurtum er án saka kennt um sýki þessa, því þær hafa með öllu önnur áhrif og einkenna sjúkdóma þá, er af þeim leiða, með

öðrum hætti en hèr. 8) kindunum er of snögglega 1844.
kippt af góðu eldi og settar á illt hey. 9) sýki þessi 4. Mai.
er næm. — þá er ein eða fleiri af skaðsemdum þessum leggst á skepnuna, þá kemur af því óreglulegur blóðefnablendíngur, og deyr þá skepnan annaðhvort þegar, eða hún fær ákafan kuldakvilla *(Feber)*. Kolefnið eykst um of í blóðinu og vatnsefnið, þaraf kemur óregla í magablóðkerfinu, og þá meltir skepnan illa, og í vömbina safnast grasið ómelt og í vinstrina og botnlakann; — skepnan fær afhendi og hólgahleypur í öll apturinnyflin.

Menn verða að varast, að svo miklu leyti því verður við komið sökum landslagsins, að hleypa kindunum mjög snögglega út á nálina eða nýgræðuna á vorin, og með engu móti mega þær fyrst í stað koma fastandi út á morgnana, og er þessi varúð mjög svo áríðandi. Verði eigi hjá því komizt, að gefa fènaðinum myglað eða skemmt hey, þá er nauðsynlegt að þurka það eða viðra, svo vel sem faung eru á, áður en það er gefið á jötuna, og er þá stráð innanum það salti og beiskum urtum. Verði snögg veðrabrigði, má eigi beita fènaðinum á meðan á því stendur, en halda honum þeim mun lengur í húsunum. Sè mikil hrímhèla fyrst á morgnana, verður að halda fènu inni þar til af fer að taka, og gefa því morguntuggu. Allan veturinn skal viðra fèð á hverjum degi, ef veður er til þess; það bætir loptið í fjárhúsunum, og útiloptið gjörir kindurnar bragðlegri. Fjárhúsin þurfa að vera öldúngis súglaus og þur, og eigi tjáir að ofsett sè á þau, því slíkt skemmir loptið í þeim og eykur sóttnæmi. Fjárhúsdyrnar og gluggarnir eiga með jafnaði að standa opnir, þó svo, að eigi aukist súgur í fjárhúsunum. Varast verður að gefa kindum þeim magngott hey í fyrstu, er áður eru orðnar magrar, því þá er hætt við að veikindi komi í þær. Miltisbrandur og allir sjúkdómar, sem eiga skylt við hann, eru næmir, sumir meir og sumir minna, og ber því þess að gæta, að láta eigi hraust fè hafa samgáng við kindur þær, er fengið hafa sýki þessa, og þegar skal taka út úr húsunum, og grafa í jörð niður, þær er dáið hafa úr henni; kjötið af

1844. þeim er óætt bæði fyrir menn og skepnur, og sá er
4. Mai. flær af þeim skinnið, sè það annars gjört, verður að hafa hina mestu aðgætni á sèr, að hvorki hafi hann sár á höndunum, eða hann skeri sig á meðan hann er að flá þær.

þá er til læknis verður náð, er það fyrst til ráða, að koma blóðinu og efnablendíng þess í rètt horf. Skal þá í því skyni gefa skepnunni urtasýrur eða steina *(vegetabilske og mineralske Syrer)* í drykkjarvatninu, og skal láta í það svo mikið af sýrum þessum, að vatnið breyti bragði. Má hafa til þessa saltsýru eða brennisteinssýru, edik, einnig kvikur *(Surdeig)* leystar í sundur í vatni. Optast nær er vön að hlaupa bólga í garnirnar, og má með hægum blóðtökum lina hana, einkum ef kindin er blóðrík, einnig með kælandi salti, annaðhvort glaubersalti eða venjulegu salti. Saltið er látið saman við lýsi, feiti eða viðsmjör (olíu), og er því þannig hellt ofan í skepnuna, og fær hún þá hægðir. Líka má við hafa til þessa stólpípu og seltuvatn" [1].

4. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Afholdelse af Synsforretninger over Ombudsgodserne.** Khavn den 4. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1028.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behagelig Skrivelse af 14. Juli f. A., ved at indsende til Rentekammeret en Syns- og Overleveringsforretning over det Thingöre Kloster underliggende Jordegods, andraget paa, at slige Forretninger for Eftertiden, som unyttige og kostbare, maae undlades ved Administratorskifte.

I denne Anledning skulde vi ikke undlade at bemærke, at nærværende Overleveringsforretning kun gaaer ud paa at vise de paa Gaardene værende Byg-

[1]) Ved Rentek. Skrivelser 4. Mai ere 400 Expl. af Prof. Wiborgs Skrivelse sendte til Vester-Amtet og 600 Expl. til Öster-Amtet. Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1006—1007.

ningers Tilstand, samt Antallet af de Gaardene fölgende Qvilder. Forsaavidt vil den altsaa kun være af ringe Nytte; thi vel viser den, at adskillige Gaardes Bygninger maae være i en temmelig forfalden Tilstand, men dette skjönnes dog ikke at være i den Grad, at det giver Anledning til i saa Henseende at træffe nogen særegen Foranstaltning. Imidlertid vil den optagne Synsforretning dog ikke være aldeles overflödig, eftersom det er enhver Administrators Pligt at paasee, at de paa Gaardene værende Bygninger ikke forringes i den Grad, at der, efter Leilændingernes pecuniaire Forfatning, kan blive Fare for, at den eventuelle Fæld ikke kan udredes af dem. Da Administratorerne altsaa i denne Henseende kunne komme til at paadrage sig Ansvar, vil man, naar ikke en saadan Forretning er afholdt, ikke kunne vide, hvilken af Administratorerne man i et sligt Tilfælde skal holde sig til. Da imidlertid denne Nytte af slige Forretninger sjeldent vil svare til de derpaa anvendte Bekostninger, maae vi med Hr. Etatsraaden være enige i, at slige Forretninger i Almindelighed bör undlades ved Forandring af Administratorer. Det kan derimod vel ved enkelte Leiligheder blive nödvendigt, at der — saaledes som Kammerets Hensigt med de over Thingöre og Skrede Klostergodser befalede Syns- og Overleveringsforretningers Afholdelse har været — optages en fuldstændig Synsforretning over Godset, som ikke blot gaaer ud paa en Ansættelse af Fæld paa Bygningerne, men indeholder et formeligt Syn af Gaardene selv, især deres Hjemmemarker, samt hvorledes de dem fölgende Herligheder, f. Ex. Skov og Fuglevarp etc., ere vedligeholdte, da Godsernes Overbestyrelse, naar ikke slige Synsforretninger af og til afholdes, paa ingen Maade kan have Indseende med, at Godserne ikke uforsvarligen forringes ved Efterladenhed fra Administrators Side, som meget godt kan forenes med en ordentlig Regnskabsförelse, medens det dog maa ansees for fuldkommen ligesaa vigtigt, at Administratorerne opfylde deres Pligter i denne Henseende

1844.
4. Mai.

1844. til Afgifternes Opkrævning og Omsætning. Det vil nu
4. Mai. vel være meget önskeligt, at en slig Forretning blev afholdt, hvergang et kongeligt Gods gaaer over til en ny Administrator, men da dette formentligen vilde medföre altfor store Bekostninger, forventer man ved hvert Administrationsskifte Hr. Etatsraadens behagelige Betænkning meddeelt om, hvorvidt en saadan detailleret Overleveringsforretning maatte findes nödvendig. — Rentekammeret den 4. Mai 1844.

4. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Oversendelse af et Jordbor som Inventarium ved Kirkjubæ Klostergods.** Khavn den 4. Mai **1844.** — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1011.

I Anledning af Hr. Kherrens behagelige Skrivelse af 21. Februar d. A., og dermed modtagne Andragende fra Administrator af Kirkebai Klosters Jordegods, Jon Gudmundsen, vil der, til Brug ved Eftersögning af Törv til Brændsel, med den förste Skibsleilighed, som nu herfra afgaaer enten til Vestmannöe [eller Örebakke], blive afsendt under hans Adresse et Jernjordbor med to Sættestykker, Haandgreb og Skruenögle.

Dette meldes Dem tjenstl. til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for bemeldte Administrator, som derhos maatte beordres til i sine Regnskaber at anföre Boret som et Inventarium ved Administrationen, og at have tilbörligt Tilsyn med dets forsvarlige Brug ved Udlaan, hvilket vel fornemmelig bör skee til Fæsterne af Kirkebai Klosters Jorder, men dog ogsaa til andre i Omegnen boende Jordbrugere, der önske at anstille Boringsforsög, imod at Laantagerne gjöres ansvarlige for Borets Aflevering i uskadt Stand. — Om de anstillede Boringsforsög og disses Resultater forventer Kammeret sig meddeelt Beretning. — Rentekammeret den 4. Mai 1844.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Opsendelse af Materialier til Skolebygningen i Reykjavik.** Khavn den 7. Mai 1844. — Univ. Dir. Copiebog for Universitetet og Skolerne 1844, Nr. 901. 1844. 7. Mai.

Efter Stiftsövrighedens Begjæring i behagelig Skrivelse af 14. Februar og 4. Marts sidstleden har Directionen foranstaltet, at det fornödne Kalk til Opförelsen af Grunden til den nye Skolebygning, saavel som noget Cement og en halv Tönde grovt Krudt, vil blive herfra opsendt med et Skib, som ventes at ville afgaae til Reykjavig i de förste Dage af næste Maaned. Forsaavidt derimod Stiftsövrigheden har foreslaaet, at der ogsaa herfra skulde opsendes det fornödne Sand til dette Bygnings-Arbeide, maa Directionen, efter Overlæg med Sagkyndige, holde for, at dette ikke vil være hensigtsmæssigt, da det maa antages, at Sandet paa Stedet, ved tilbörlig Udvaskning, vil kunne blive ligesaa tjenlig som den, der herfra kunde opsendes.

Hvilket man ikke undlader tjenstl. at melde til forelöbig Underretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 7. Mai 1844.

Kongelig Resolution ang. **Sending af en Samling nordiske Skrifter til Frankerig.** Khavn den 8. Mai 1844. — I Forestilling fra Rentekammeret 7. Mai berettes, at Stiftamtmanden og Biskoppen over Island havde i Efteraaret 1843 henstillet til Rentekammerets Overveielse, om der ikke maatte findes Anledning til at tilstille det franske Ministerium for Marinen og Colonierne, enten igjennem den franske Legation eller igjennem Stiftsövrigheden, Exemplarer af de forskjellige islandske Sagaer, samt andre Skrifter, som tjene til at oplyse den oldnordiske Historie, for saaledes paa Islands Vegne at vise bemeldte Ministerium nogen Gjengjeld for den Opmærksomhed og Velvillie, det har beviist dette Land, navnligen ved aarligen i nogle Aar at have tilstillet 8. Mai.

1844. Islands Stiftsbibliothek betydelige Gaver. — I Anledning heraf havde Kammeret ifölge Kongens mundtlige Tilladelse besörget
8. Mai. indkjöbt adskillige Værker af ovennævnte Slags, ialt for 201 Rbd. 16 Sk., hvorpaa allerhöieste Approbation önskes. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 B, Nr. 174.

Vi approbere allern., at de Omkostninger, til Belöb 201 Rbd. 16 Sk., der ere medgaaede til det i indbemeldte Öiemed besörgede Indkjöb af adskillige Værker, vedkommende den oldnordiske Historie, afholdes af Islands Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 8. Mai 1844.

9. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Aflæggelse af Regnskab for Hospitalslodder.** Khavn den 9. Mai 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2031.

I behagelig Skrivelse af 20. Mai 1842 har Hr. Conferentsr. begjært Cancelliets Resolution for, hvilke Midler der maatte være at anvende for at formaae Sysselmand Gunlögsen i Isefjords Syssel til at opfylde den ham efter Forordn. 27. Mai 1746 § 22 paahvilende Forpligtelse til at aflægge rigtigt Regnskab for de Hallbjarnaröres Hospital i det nævnte Syssel tilkommende Fiskelodder, samt derhos forespurgt, om det ikke maatte være Dem tilladt, saaledes som af Sysselmand Gunlögsen er foreslaaet, at foranstalte de omhandlede Hospitalslodder bortforpagtede reppeviis paa 5 Aar, og derefter eventualiter at approbere de gjorte Bud.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har correspondered med det kgl. Rentekammer, skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at den i Forordn. 27. Mai 1746 § 22 indeholdte Tvangsklausul, hvorefter det paaligger Sysselmændene i Island hvert Aar, under 2 Rbdlrs. Mulkt, at aflægge rigtigt Regnskab for Hospitalernes Fiskelodder, ikke kan være til Hinder for, at Amtmanden, naar Regnskabet ikke inden Aarets Udlöb er aflagt, — i hvilket Tilfælde den omhandlede Mulkt

bliver at paalægge — kan, saafremt mildere Midler ikke maatte ansees tilstrækkelige, forelægges Sysselmanden en passende Frist, inden hvilken Regnskabet, under Paalæg af daglig Mulkt, maatte være at aflægge, ligesom ogsaa det Ansvar, som ifølge Regnskabet maatte befindes at paahvile Sysselmanden, af Amtet bliver at foranstalte inddrevet. 1844. 9. Mai.

Hvad endelig angaaer den omhandlede Bortforpagtning af Hospitalets Fiskelodder, da har Collegiet Intet at erindre imod, at der, saaledes som af Hr. Conferentsraaden foreslaaet, forelöbig dermed anstilles et Forsög i Isefjords Syssel. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Mai 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet, ang. **Bogtrykkeriets Flytning fra Vidö til Reykjavik.** Khavn den 11. Mai 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2082. 11. Mai.

Efter at Cancelliet under 2. Mai f. A. havde udbedt sig Hr. Khrens og D. Höiærv.* nærmere Yttringer i Anledning af det af Sekretair Stephensen indgivne Andragende, hvori han anholdt om, at Forpagtningen af det islandske Bogtrykkerie, der er ham overdraget paa 10 Aar, fra Fardag 1834 at regne, maatte fornyes enten paa hans Livstid eller i det mindste paa 5 Aar, fra Udlöbet af nærværende Forpagtnings-Contrakt, men iövrigt paa de i denne vedtagne Vilkaar, og navnlig med den deri fastsatte Forpagtnings-Afgift af 160 Rbd. aarlig, har Cancelliet modtaget Deres tvende Skrivelser af 6. Oktbr. f. A. og 5. f. M. (*rett.* Marts d. A.) denne Sag betræffende. I den förste har De, næst at indberette, at Sekretair Stephensen har frafaldet hiint Andragende, og ikke længere attraaer at vedblive Forpagtningen, iövrigt yttret divergerende Anskuelser om, hvorledes der, naar altsaa hans Forpagtning ophörer til 6. Juni d. A., vilde være at forholde med Hensyn til

1844. 11. Mai. Bogtrykkeriets Drift, i Særdeleshed med Hensyn til den Indflydelse, dette Spörgsmaals Afgjörelse vil faae paa Trykningen af Althingstidenden, idet Hr. Kherren har formeent, at Trykkeriet bör flyttes til Reykjavig eller sammes nærmeste Omegn, om man endog skulde udsættes for, at det maatte staae stille fra Fardag 1844 til samme Tid 1845, hvorimod D. Höiærv. antager, at Trykkeriet ikke, om endog kun eet Aar, bör være ude af Virksomhed, og at der derfor burde söges contraheret enten med en anden vederhæftig Mand, om at modtage Forpagtningen, eller med Sekretair Stephensen om at fortsætte Trykkeriets Drift endnu et Par Aar paa Vidöe. Denne sidste Anskuelse er D. Höiærv. ogsaa vedbleven i den sildigere Skrivelse af 2. f. M. (*rett.* Marts), hvori indberettes, at Bogtrykkeriet den 29. Febr. sidstleden er forsögt bortforpagtet ved offentlig Auktion paa 5 Aar til Fardag 1849, og i det Væsentlige paa samme Vilkaar, som ere vedtagne i den tidligere Forpagtnings-Contrakt med Sekretair Stephensen, deriblandt navnlig, at Forpagteren skal udrede Halvdelen af de Omkostninger, som medgaae til de nödvendige Forbedringer ved Trykkeriet. Ved denne Auktion er Sekretair Stephensen bleven höistbydende med 8 Rbd. aarlig, og Kjöbmand Siemsen af Reykjavig næstbydende med 6 Rbd. aarlig. Medens nu D. Höiærv. indstiller, at Stephensens ovennævnte Bud maatte approberes, eller i alt Fald hans efter Auktionens Afholdelse gjorte Tilbud om, at fortsætte Forpagtningen endnu i 2 Aar med en aarlig Afgift af 70 Rbd., og Fritagelse for at deeltage i Reparations-Omkostningerne, antages, har derimod Hr. Khren anbefalet Kjöbmand Siemsens Bud til Approbation, med særdeles Hensyn til, at denne vil flytte Trykkeriet til Reykjavig og der drive det.

Uagtet Cancelliet nu med Hr. Kherren maa være enigt i, at det bliver aldeles nödvendigt, navnlig med Hensyn til Althingstidendens hensigtsmæssige Trykning, at Bogtrykkeriet forflyttes til Reykjavig, hvilken Anskuelse

den kgl. Commissarius, Khre Stiftamtmand Bardenfleth, 1844.
ogsaa deler, og man saaledes ogsaa fra denne Side 11. Mai.
ikke vilde kunne finde det hensigtsmæssigt, fremdeles at overlade Stephensen at fortsætte Trykkeriets Drift paa Vidöe, vil man dog saameget mindre derpaa kunne indlade sig, som man maa ansee den af ham budte aarlige Forpagtnings-Afgift for at staae i et altfor betydeligt Misforhold til Trykkeriets virkelige, og af Stephensen derhos selv for saa kort Tid siden anerkjendte Værdie; thi medens han i 1842 ikke lidet interesserede sig for, at Forpagtnings-Contrakten fornyedes, endog for hans Livstid, paa de samme Vilkaar som hidtil, altsaa mod en Forpagtnings-Afgift af 160 Rbd. aarlig, og Udredelsen af Halvdelen af Reparations-Omkostningerne, vil han nu, under de samme Betingelser, ikkun svare 8 Rbd. aarlig, og naar han fritages for at deeltage i hine Omkostninger, 70 Rbd., og det uagtet Trykkeriet nu, ved Anskaffelsen af en ny Jernpresse og nye Typer, vil blive sat i en complettere Stand. — Da dette ogsaa gjelder om det af Siemsen gjorte Bud, har Cancelliet, uagtet denne Sidste vil flytte Trykkeriet til Reykjavig, fundet Betænkelighed ved at meddele Approbation paa noget af de skete Bud, og da det ikke er sandsynligt, at der, under de nuværende for Bogtrykkeriets Bortforpagtning uheldige Conjunkturer, vil kunne opnaaes noget antageligt Overbud, og Cancelliet ei heller kan finde det hensigtsmæssigt, efter Hr. Khrens tidligere Forslag, at indlede Underhandlinger med det islandske Literaire Selskabs kjöbenhavnske Afdeling om at overtage Trykkeriet, efter at Selskabets islandske Afdeling har erklæret sig derimod: — saa skulde man tjenstl. have Hr. Khre og D. Höiærv. anmodet om, til Fardag at foranstalte Trykkeriet overfört til Reykjavig, og opsat i et dertil passende Locale. Skulde et saadant ikke kunne erholdes tilleie, maa en Bygning anskaffes, og Trykkeriet, indtil dette er skeet, interimistisk hensættes i et Locale, som dertil maa gjöres

1844. disponibelt. At kjöbe den kgl. Jord Raudaraa, som
11. Mai. Hr. Khren i Deres Skrivelse af 6. Oktbr. f. A. har antydet, kan Collegiet imidlertid ikke tilraade, paa Grund af Jordens og de derværende Bygningers daarlige Tilstand, og da det ikke er sandsynligt, at en Bygning vil kunne erholdes tilkjöbs i Reykjavig, bliver det nödvendigt, at en saadan dertil overföres, maaskee helst fra Norge. Trykkeriet vil da for det förste blive at drive for dets egen Regning, ved en af Stiftsövrigheden antagen Faktor, der vel maa kunne erholdes blandt de af Sekretair Stephensen antagne Betjente ved Trykkeriet, og under Stiftsövrighedens specielle Tilsyn, hvorhos Cancelliet skal foranledige en Jernpresse til stort Oktav, der efter det Oplyste maa ansees for hensigtsmæssigere end en Hurtigpresse, og de forlangte Typer, anskaffede og opsendte. Da Althinget, som Hr. Khre og Deres Höiærv. bekjendt, först skal sammentræde til 1. Juli 1845, vil Alt formentlig uden Vanskelighed i rette Tid kunne haves i Orden til Althings-Tidendens Trykning.

Vel ville disse Foranstaltninger foranledige Udgifter, der medföre en betydelig Forringelse af Stiftelsens opsamlede Capital, men da Udgifterne alene anvendes til at sætte Trykkeriet paa en saadan Fod, som Tid og Omstændigheder fordre, og i et Öiemed, der falder sammen med Stiftelsens, kan denne Omstændighed ikke herfor være til Hinder, og det saa meget mindre, som der formentlig er bedre Udsigter til at faae Bogtrykkeriet bortforpagtet paa antagelige Vilkaar, naar det först er sat i god Stand og forflyttet til Reykjavig. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. Mai 1844.

11. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Udredelse af Forskud til Skolen af den islandske Jordebogskasse.** Khavn

den 11. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copiebog 15, Nr. 1037. 1844. 11. Mai.

Ifölge Anmodning af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, og efter derom med Finantsdeputationen fört Brevvexling, haves Intet imod, at de Summer, som maatte udfordres til Bestridelse af de Udgifter, som forestaae til den islandske lærde Skoles Forflyttelse til Reykjavík m. v., foreskydes af den islandske Jordebogskasse, imod at der for denne Kasses Udlæg i den Anledning, i Forbindelse med hvad der aarlig udtælles til bemeldte Skoles övrige Fornödenheder, strax, efter Udlöbet af ethvert Regnskabsaar, tilstilles Rentekammeret en af Skolens Forstander i Island paategnet Anviisning paa Universitetsdirectionen, for at den hele foreskudte Sum derefter kan vorde foranstaltet Jordebogskassen refunderet ved Indbetaling i Zahlkassen af de Directionen underlagte Fonds.

Dette, saavel som at Landfogden er tilskrevet det Fornödne i Overeensstemmelse med det Ovenanförte, meldes herved tjenstl. Hr. Kherren og D. Höiærv. til behagelig Underretning. — Rentekammeret den 11. Mai 1844 [1].

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Overlevering af Ombudsjorder.** Khavn den 18. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1078. 18. Mai

Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson har i behagelig Skrivelse af 24. Decbr. f. A., med Hensyn til den forestaaende Overdragelse af Strande Syssels Jorder, samt den mulige Overdragelse af Skogarstrands Ombudsjorder til nye Administratorer, begjært Rentekammerets Bestemmelse for, om det ikke kan være til-

[1]) Skrivelse fra Rentekammeret til Landfogden af s. D. angaaende Udbetalinger i det nævnte Öiemed. Copieb. sst. Nr. 1038.

1844. strækkeligt, at Overleveringen, istedetfor ved fuld-
18. Mai. stændige Syns- og Aabodsforretninger, skete blot ved en Beskrivelses-Fortegnelse over Gaardene, ligelydende med den Fortegnelse, som er fremlagt ved de aarlige Administrations - Regnskaber, hvilken Fortegnelse meddeles den Tiltrædende af den fratrædende Administrator, og hvori anföres enhver Gaards Navn og Dyrhed, Landskyld og Qvildeantal, samt Fæsterens Navn.

I den Anledning skulde vi ikke undlade tjenstl. at bemærke, at det vel i Almindelighed vil være tilstrækkeligt, at Overleveringen til en ny Administrator skeer paa den af Hr. Conferentsraaden foreslaaede Maade, men at det dog ved enkelte Leiligheder kan blive nödvendigt, at der optages en fuldstændig Synsforretning over Godset, som maatte gaae ud paa en Ansættelse af Fæld paa Bygningerne, og derhos indeholde et formeligt Syn af Gaardene selv, især deres Hjemmemarker, samt hvorledes de dem fölgende Herligheder, f. Ex. Skov, Fuglevarp osv., ere vedligeholdte, da Godsernes Overbestyrelse, naar ikke slige Synsforretninger af og til afholdes, paa ingen Maade kan have Indseende med, at Godserne ikke uforsvarligen forringes ved Efterladenhed fra Administratorernes Side, som meget godt kan forenes med en ordentlig Regnskabsförelse, medens det dog maa ansees for fuldkommen ligesaa vigtigt, at Administratorerne opfylde deres Pligter i denne Henseende til Afgifternes Opkrævning og Omsætning. — Det overlades derfor til Hr. Conferentsraadens behagelige Bestemmelse, hvorvidt in casu en saadan detailleret Overleveringsforretning maatte findes nödvendig eller ikke. Rentekammeret den 18. Mai 1844.

25. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjöre visse Sager.** Khavn den 25. Mai 1844. — Canc. 2. Depart. Forestill. 1844. Andet Halvaar, Nr. 76. Denne Resolution er communiceret de

övrige Regjerings-Collegier ved Canc. Skriv. 11. Juni 1844, Canc. 2. Depart. Brevb. 1844, Nr. 1955—1963. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 165—174 med Anmærkning. — **Uddrag.** 1844. 25. Mai.

Forsaavidt de i nærværende Forestilling under IV, IX, XVI samt XVII, 6. Post, ombandlede Sager angaaer, ansee Vi det rettest, at de fremdeles forelægges Os til allerhöieste Afgjörelse [1]; derimod bifalde Vi iövrigt i det Væsentlige Vort Cancellies allerund. Indstillinger, og Vi ville saaledes allern. have Collegiet bemyndiget til, ad mandatum at bevilge:

1) Nedsættelse i eller Eftergivelse af idömte Mulkter, i alle Tilfælde, hvor Boden ei overstiger 20 Rbd. Sölv, og selv höiere Böder, naar de ere Nogen paalagte i en Sag, som kunde have været afgjort ved mindeligt Forlig, og den Forurettede anbefaler den Dömte til saadan Eftergivelse eller Nedsættelse. — 2) Nedsættelse i eller Eftergivelse af Straffen for Hoer, ogsaa i de Tilfælde, hvor den fornærmede Ægtefælle er ude af Stand til at give sit Samtykke, eller hvor dette efter Omstændighederne og Lovgivningens Bestemmelser maa ansees at være uden Virkning, forudsat at der iövrigt ere vigtige, til Fordeel for den Skyldige talende Omstændigheder, saasom den ved den anden Ægtefælles Forhold givne Anledning, forudgaaende faktiske Ophævelse af det ægteskabelige Samliv i flere Aar, og deslige. — 3) Tilladelse til nyt Ægteskab under de i Lovens 3—16—15—1 Nr. 4 nævnte Betingelser for

[1]) de her nævnte Poster, i Henseende til hvilke Kongens umiddelbare Afgjörelse forbeholdes, vare fölgende: — IV) at tillade Ægteskabs Ophævelse i alle Tilfælde, hvor den ene Ægtefælle beviislig har gjort sig skyldig i et Forhold, hvorfor Ægteskabet ved Dom kunde hæves; — IX) at dispensere fra det i For. 31. August 1774 indeholdte Forbud mod at Overformyndere og Bestyrere af publique Midler have Noget til Laans af de under deres Bestyrelse eller Tilsyn staaende Midler; — de to sidste Punkter vedkom ikke islandske Sager.

1844. den, der formedelst Hoer er skilt fra sin Ægtefælle,
25. Mai. samt Dispensation fra Lovens 3—16—8: a) naar Forseelsen er begaaet paa en Tid og under Betingelser, da Skilsmisse ifölge Dom eller Resolution i Overeensstemmelse med de almindelige Regler kunde have været erholdt, og — b) naar Bröden er begaaet under Ægteskabet og den fornærmede Ægtefælle er död, men det derhos har viist sig, at det utilladelige Forhold ikke har forstyrret det ægteskabelige Samliv, navnlig naar den afdöde Ægtefælle kjendelig har tilgivet Bröden; — hvorhos Bevilling dog ei maa gives förend 1 Aar fra den Tid Ægteskabet ved Dödsfaldet er blevet ophævet. — 4) Ægteskabs Ophævelse i alle Tilfælde, hvor den ene Ægtefælle er dömt til Forbedringshusarbeide eller höiere Straf i 3 Aar eller derover, naar den anden, der söger Skilsmisse, er uden al Deelagtighed i hins Forbrydelse, og ellers har viist en ulastelig Opförsel, Alt iövrigt uagtet Domfældte nægter sit Samtykke. — 5) Ægteskabets Ophævelse, naar Ægtefolkene have levet adskilte i det mindste 3 Aar ifölge dertil meddeelt Separations-Bevilling, eller 3 Aar ere forlöbne fra den Tid Ægtefolkene indgik Separationsforening for en Forligelses-Commission, og efter at den geistlige og verdslige Mægling efter disse 3 Aars Forlöb paany er foregaaet, om endog den ene af Ægtefællerne modsætter sig Skilsmissen; herved bliver imidlertid at iagttage, at slige Bevillinger, selv naar foranförte Betingelser iövrigt ere tilstede, ei bör meddeles i Tilfælde, hvor Hensyn til Börnenes Forsörgelse gjör saadant betænkeligt, samt at Manden, naar det er ham, som imod Hustruens Villie har begjært Skilsmissen, og hun ikke kan antages at have givet Anledning til Separationen, bör yde hende Alimentation som under Separationen, indtil hun efter dertil erholdt Bevilling maatte indlade sig i nyt Ægteskab. — 6) Dispensation fra Lovens 3—16—16—5, naar Afsindigheden maa antages at være ulægelig, og efter at der har været givet den Afsindiges

nærmeste Frænder, eller efter Omstændighederne en 1844.
sat Værge, Leilighed til at erklære sig over Sagen, 25. Mai.
samt under Betingelse af, at der sikkres Hustruen, hvis hun er den Afsindige, hendes fuldstændige Underholdning eller i al Fald et Bidrag hertil efter Mandens Vilkaar og Collegiets nærmere Bestemmelse. — 7) Bevilling til Ægteskabs Indgaaelse imellem et Medlem af den evangelisk-kristelige Kirke og en mosaisk Troesbekjender, naar der tilveiebringes og fremlægges saadanne Vidnesbyrd med Hensyn til deres Opdragelse, Tænkemaade og Forhold, at der i disse Henseender ikke findes Grund til at nægte Tilladelsen, samt naar den jödiske Ægtefælle, forsaavidt samme efter Lovgivningen dertil er pligtig, har aflagt den i For. af 29. Marts 1814 befalede Religionspröve, samt imod at det gjöres begge Ægtefællerne til Pligt, at lade alle Börn af et saadant Ægteskab opdrage i den evangeliske Religion, og navnlig i den lutherske, saafremt den ene af de paagjeldende Personer hörer til samme, hvortil begge forinden Vielsen skriftlig have at forpligte sig, og med hvilken Forpligtelses Overholdelse vedkommende Övrighed bör have nöie Indseende[1].

Endvidere ville Vi have Vort Cancellie bemyndiget til: 8) at dispensere de under samme sorterende Embedsmænd fra det i For. af 19. Decbr. 1821 § 4 og For. af 8. Juli 1840 § 49 indeholdte Forbud, efter at Samtykke dertil, forsaavidt Embedsmanden oppebærer kongelige eller Nationalbankens Intrader, er givet af vedkommende Collegium og Bankens Direction, og iövrigt under Betingelse af, at Supplikanten ikke staaer tilbage med nogen under Cancelliet sorterende Regnskabssag, samt at der ellers ikke ved de indhentede Erklæringer findes, eller iövrigt er Collegiet Noget bekjendt, der kunde opvække Betænkelighed[2]. — . . . .

[1]) Lov 13. April 1851 (for Danmark).

[2]) de udeladte Punkter have ingen Anvendelse paa Island.

1844.
25. Mai. 11) at meddele kongelige Embedsmænd, der sortere under Cancelliet, Tilladelse til at reise til Udlandet, dog med Undtagelse af Medlemmerne af Vore Collegier, samt Justitiarierne ved Höiesteret og Overretterne, Overpræsidenten i Kjöbenhavn, Politidirecteuren sammesteds og Biskopperne, saafremt Reisen maatte være paa længere Tid end 8 Uger. Naar slige Tilladelser meddeles, bör dog derom gjöres allerund. Indberetning. . . . . .
Kjöbenhavn den 25. Mai 1844.

25. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, ang. **Forsög til Spedalskes Cur i Rosmhvalanæs Rep.** Khavn den 25. Mai 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2340.

Ved at tilstille Cancelliet Extrakt af en af Hr. Khren afgiven Beretning om de Reiser, som af Dem ere foretagne i Islands Sönder-Amt i forrige Aar, og hvoraf iblandt Andet fremgaaer, at der i det af omtrent 650 Indvaanere beboede Rosmhvalanæs Rep er et Antal af ikke ringere end 18 Spedalske, tildeels Börn, hvoraf 9 nyde Fattigunderstöttelse, samt at disse Syge ere uden Lægehjælp, har det kgl. Rentekammer til Collegiet henstillet, om der ikke kunde være Anledning til strax at opfordre Justitsraad og Landphysikus Thorstensen, hvis Bopæl ikkun er fjernet 6 Miil fra den Rep, hvori de ommeldte Spedalske have Ophold, til at tage disse under sin specielle Behandling, og til at lade den vedkommende Commune, imod Rigtigheds Aflæggelse for Anvendelsen, tilflyde en efter nærmere Omforening bestemt Pengehjælp, der, anvendt til at forskaffe de Syge Reenlighed og diætetisk Pleie efter Landphysici Anviisning, upaatvivlelig meget vilde understötte Lægetilsynet, hvis Resultater senere kunne komme Landet tilgode ved at offentliggjöres.

Da Cancelliet efter Omstændighederne maa bifalde, at der træffes en Foranstaltning som den foreslaaede,

skulde man tjenstl. have Dem anmodet om at foranledige det i denne Henseende Fornödne, samt derhos at meddele Collegiet Deres Betænkning, saavel angaaende Störrelsen af den Pengebjælp, der maatte tilstaaes Communen, som om Maaden, hvorpaa denne kunde afholdes. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Mai 1844. 1844. 25. Mai.

Rentekammer-Skrivelse til Geheimearchivar Finn Magnussen, ang. **Understöttelse til Udgivelse af en islandsk Madlavningsbog.** Khavn den 25. Mai 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1087. 25. Mai.

At 100 Rbd. r. S., som Rentekammeret har bevilget Madame Regina Christine Örum til Hjælp ved Udgivelsen af en af hende i det islandske Sprog affattet Madlavningsbog, ville blive Hr. Etatsraad og Geheimearchivarius F. Magnussen udbetalte paa Zahlkassen, saasnart bemeldte Skrift er trykt, det meldes Dem herved tjenstl. til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 25. Mai 1844[1].

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. Regler for Bevilgelse af **Gageforskud for Embedsmænd.** Khavn den 13. Juni 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1115. 13. Juni.

Fra Finantsdeputationen er Rentekammeret meddeelt Underretning om, at det under 25. April sidstl. har behaget Hans Majestæt Kongen allern. at rescribere Deputationen saaledes:

„Da Ansögninger om Gageforskud blive stedse hyppigere og hyppigere, og da ei alene vore Finantser paa denne Maade have maattet afsee meget betydelige Summer af de aarlige Indtægter, men Vi

[1]) Da denne Madlavningsbog aldrig blev trykt, bleve Pengene igjen senere indbetalte i den kgl. Kasse.

1844. derhos ansee det for tvivlsomt, hvorvidt Anvendelsen
13. Juni. af deslige Forskud i Almindelighed er saadan, at de blive Modtagerne til virkelig Nytte, og at saaledes Vor landsfaderlige Hensigt opnaaes, saa ville Vi for Fremtiden med Hensyn til Ansögninger om Gageforskud have iagttaget:

1) Samtlige Vore Collegier ville Vi have bemyndiget til at bevilge de under dem sorterende Embedsmænd et Qvartals Forskud af deres Gagers aarlige Belöb, men alene forsaavidt dertil, navnligen ogsaa i de Ansögendes Personlighed og Embedsförelse, findes tilstrækkelig Anledning, og da mod Tilbagebetaling i de otte næste Qvartaler. — 2) Ansögninger om större Forskud og om længere udsatte Tilbagebetalings-Terminer, der forövrigt kun under særdeles Omstændigheder og mod nærmere bestemmende Sikkerhed, saasom i Livsassurance-Policer, kunne ventes bevilgede, indsendes til det Collegium, under hvilket Supplikanten nærmest sorterer, for, ledsaget af Sammes Betænkning, at tilstilles Vor Finantsdeputation, der i en samlet Forestilling hver Maaned har at forelægge Os dem til allerhöieste Afgjörelse. — 3) Saalænge tidligere bevilgede Forskud ikke ere tilbagebetalte, kunne de Vedkommende ingen nye Forskud vente bevilgede. — 4) Paa Pensioner og Vartpenge bevilges ingen Forskud.

Hvilket Vi saaledes ville have Vor Finantsdeputation tilkjendegivet til egen allerund. Efterretning og videre foranstaltende Bekjendtgjörelse".

Dette allerhöieste Reskript meddeles herved tjenstligen Hr. Kammerherren til behagelig Efterretning og Iagttagelse, navnlig forsaavidt de i Kammerets Skrivelser af 26. April 1836, 12. August 1837 og 2. Marts d. A., angaaende Forskud paa Gager og Pensioner, der udtælles af Islands Jordebogskasse, indeholdte Bestemmelser derved modificeres eller bortfalde. — Rentekammeret den 13. Juni 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tilbagebetaling af det Interessentskabet for det islandske Postskib tilstaaede Laan.** Khavn den 14. Juni 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1119. 1844. 14. Juni.

Som Repræsentanter for det i Aaret 1839 i Reykjavík — som det forklares i den Hensigt, at tilveiebringe en jevnligere Forbindelse mellem Kjöbenhavn og Island — sammentraadte Interessentskab, have Justitiarius i Landsoverretten Sveinbjörnsen, Assessor i samme Ret J. Johnsen og Landphysikus Thorstensen, i et med Hr. Kherrens Erklæring af 1. Marts sidstl. hertil indkommet Andragende, ansögt om, deels at den bemeldte Interessentskab i de 5 Aar 1840 til 1844 inclus. imod en aarlig Fragtgodtgjörelse af 1650 Rbd. overdragne Post-Entreprise maatte blive forlænget for en ny Termin af 6 Aar paa samme Vilkaar som hidtil, deels at Interessentskabet maatte eftergives Renten af det Samme ifölge allerhöieste Resolution af 7. Mai 1839 af Finantskassen bevilgede Laan, imod at dette tilbagebetales, istedetfor i 10 Aar, i 6 Aar ved Liqvidation i endeel af Fragtgodtgjörelsen.

Da nu, saavidt skjönnes, aldeles ingen af de Fordele, som man havde ventet sig af ovenberörte Entreprise, ere opnaaede, men der tvertimod, efter at hine Begunstigelser fra det Offentliges Side vare tilstaaede, er viist Lunkenhed for Sagen i den Grad, at det anskaffede Postskib af Interessentskabet endog er aldeles overdraget til en privat Mands, islandsk Kjöbmand Siemsens Disposition, imod at han svarer visse Procent i Udbytte af de Actier i Skibet, han ikke selv eier, saa finde vi, at det vilde være uforsvarligt nu at indrömme yderligere Begunstigelser, og den ansögte Prolongation af Post-Entreprisen vil saaledes ikke kunne tilstedes. Forsaavidt iövrigt Repræsentanterne i ovennævnte Andragende have berört det i sin Tid af

1844. 14. Juni. Finantskassen bevilgede Laan, er Finantsdeputationen gjort bekjendt med Sagens Stilling, og har Samme derefter resolveret, at der med Hensyn til Forrentningen af og Afbetaling paa Laanet vil blive at forholde i Overeensstemmelse med allerhöistbemeldte Resolution. — Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Hr. Kammerherren til Bekjendtgjörelse for Vedkommende. — Rentekammeret den 14. Juni 1844.

15. Juni. **Cancellie-Plakat** angaaende **Medicinaltaxten for Danmark.** Khavn den 15. Juni 1844. — Sendt omkring til Danmark (men ikke til Island) med Canc. Circ. 17. Juni 1844 for at træde i Kraft fra 1. Juli s. A. Ansees for ligefrem anvendelig med Hensyn til Island i Canc. Skriv. 11. Febr. 1845, men forlanges dog Betænkning om dens Anvendelighed i Canc. Skriv. 8. Mai 1845; sendt til Island med Canc. Skriv. 12. Juli 1845. — Canc. 2. Depart. Registr. 1844, fol. 147b (1844, Nr. 382). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. for 1844, S. 651. Qvart-Forr. for 1844, S. 122. Schou XXIV, 204.

CANCELLIE-PLAKAT angaaende en ny Medicinaltaxt for Danmark, der skal træde i Kraft fra 1. Juli 1844.

Da den Medicinaltaxt, som ved Plakat fra dette Collegium af 24. Mai 1842 i Medhold af de i saa Henseende afgivne allerhöieste Resolutioner blev gjort gjeldende fra 1. Juli næstefter, kun skulde tjene til Regel for 2 Aar, — saa er en ny Taxt bleven udarbeidet og allern. sanctioneret, der vil træde i Kraft fra 1. Juli d. A. og fremdeles, indtil anderledes allern. befales, blive gjeldende, dog med de aarlige Forandringer og Tillæg, som i Overeensstemmelse med de af Hans Majestæt bifaldte Regler maatte blive gjorte af det kongel. Sundheds-Collegium.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling kundgjöres til fornöden Efterretning og allerund. Efterlevelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Juni 1844.

Gavebrev, oprettet af Administrator Jón Sigurðsson af Böggvistödum i Öefjords Syssel, til **Fordeel for Fattige** m. Fl. Böggvistöðum 20. Juni 1844. — Testamentet er confirmeret af vedkommende Amtmand under 17. Mai 1845 og indsendt med Nord- og Öster-Amtets Blanquet-Regnskab for 1845, i islandsk Original med dansk Oversættelse. — Efter Originalen i Cancelliets Archiv Nr. 312 A. 1844. 20. Juni.

Þareð eg, Dannebrogsmaður, Forpaktari og Forlíkunarmaður Jón Sigurðarson, sakir áldurdóms og fleiri orsaka vegna, hefi nú þess að vænta, að míns líkamlega lífs tímaglas muni bráðum eður víst innan fárra ára verða útrunnið, og því ásett mèr og nú framkvæmi hèrmeð í lagaleyfi með testamentariskum gjörníngi að ráðstafa öllum eigum mínum, af hverjum eg ekkert hefi í arf tekið, heldur er að öllu leyti minn gróði og ávöxtur erfiðis míns í bóndastètt, eptir minn dag svoleiðis: að einn fjórði partur af þeim, samkvæmt mínu gjafabrèfi af 8. Juli 1830, tilfalli fátækum, en þrír fjórðu partarnir nánustu ættíngjum mínum í síðulínu (þar eg á engan lífserfíngja) nefnilega tveim bræðrum, og öllum þeirra börnum, sem hèr eptir nafngreinast, svo sem þeir og þau öll væru syskin, þó með þeim nákvæmari athugasemdum og takmörkunum, sem eg hèr á eptir þar við gjöri.

En fyrri en þessi úthlutan skeður, dragast frá handa erfíngja minnar sáluðu konu, Valgerðar Björnsdóttur, uppí þann hálfa bróðurhluta, er eg tók við skipti eptir hana, og af hverjum þá var goldin ½ procent-afgiptin til konúngs, þessar jarðir: 1) Garður í Ólafsfirði, 20 hundr. að dýrleika, með tveimur kúgildum og 120 álna landskuld. — 2) Auðnir í Ólafsfirði 10 hdr., með 1½ kúgildi, 60 álna landskuld. — 3) Bárðartjörn í Höfðahverfi 10 hdr. með 1 kúgildi 50 álna landskuld.

Í fjórða partinn eptir ofannefndu gjafabrèfi útleggjast eða tilnefnast jarðirnar: Hvammur, Kristnes, Merkigil, allar liggjandi í Eyjafirði, tilsamans metnar eptir jarða-

1844. bók af 1760: 110 hdr., sömuleiðis 21 hdr. í jörðunni
20. Juni. Æsustöðum, liggjandi í sömu sveit, að hverjum eg nú þegar er eigandi orðinn, samt ef meira af tèðri jörðu kynni verða mín eign síðar, fellur það í sama sjóð. Verði þetta ekki fjórði partur af öllu mínu fè bæði föstu og lausu, er eg við dauða minn eptir mig læt, þá takist ennfremur í hann, unz hann er fullur, af fasteign þeirri, er eg ekki ánafna neinum vissum mönnum, því einúngis fasteign skal í þenna fjórða part útleggja, en ekkert lausafè. Auk ofannefnds fjórða parts gef eg ennfremur hèrmeð fátækum 40 hundr. í hinum beztu jörðum, er eg við dauða minn eptirlæt mèr óánafnaðar öðrum, og skulu þessi 40 hundr. fylgja ofannefndum fjórða parti.

Til hinna testamentarisku erfíngja útleggjast í fasteignum, sem ekki nafngreinast hèr, heldur á meðfylgjandi töflu:

a.	1) Síra Sigurðar Sigurðarsonar á Auðkúlu	20 hdr.
	2) Síra Magnúsar Sigurðarsonar á Þaunglabakka	20 —
	3) bónda Sigurðar Sigurðarsonar á Auðkúlu	20 —
	4) bónda Jóns Sigurðarsonar á Karlsá á Upsaströnd	20 —
	5) vinnumanns Tómasar Sigurðarsonar á Hofi	20 —
	6) giptrar konu Elinnar Sigurðardóttur á Hofi	10 —
	7) giptrar konu Guðrúnar Sigurðardóttur á Vöglum	10 —
	8) Sigríðar Sigurðardóttur á Auðkúlu	10 —
	9) Katrínar Sigurðardóttur í Reykjavík	10 —
b.	10) bónda Sigfúsar Sigurðarsonar á Ósi	20 —
	11) sniðkara Flóvents Sigfússonar á Krossanesi	20 —
	12) bónda Sigurðar Sigfússonar á Ósi	20 —
	13) bónda Sveins Sigfússonar á Grjótgarði	20 —

14) vinnumanns Jóns Sigfússonar á Ósi . 20 hdr. 1844.
15) giptrar konu Ástríðar Sigfúsdóttur á þúfnavöllum . . . . 10 — 20. Juni.

Ennfremur ákvarða eg, að þeim þremur syskinum mínum: Benidikt Sigurðssyni, Hallfríði Sigurðardóttur og Rut Sigurðardóttur, skal, nær sem þau þess viðþurfa (eður frá þeim tíma þau þess viðþurftu) forsorgun veitast af þeim af mínum erfíngjum, sem partil álítast hæfilegastir, mót fullkomnu endurgjaldi af mínum óánöfnuðu fasteignum eptir minn dag. — En lifi þau mig, sem vel má ske, skulu erfíngjar mínir, er þeim eru skyldir, skuldbundnir að forsorga þau framvegis, eptir þeirri tiltölu, sem þeir fá arf til eptir mig.

það sem nú verður afgángs því hèr á undan útlagða af fasteignum eða peníngum, fyrir hverju síðarnefnda ekki er ráð að gjöra, svo framt jarðir verði fáanlegar til kaups, brúkast það til að borga með minn útfararkostnað, staðfestíngu þessa testamentis m. m. og svo allar sannaðar skuldir, sem eg vil að rigtuglega borgaðar verði. — það sem þá loksins kynni eptir að verða, skiptist reglulega millum áðurtalinna testamentariskra erfíngja, svo sem það væri milli syskina.

Lausafè er hèr lítið um að tala, en það lítið sem það verða kynni í fríðum peníngi eður dauðum munum, testamentera eg og gef það þeim, hjá hverjum eg eyði síðustu æfistundum, og hefir enginn annar neitt tilkall til þess framar að gjöra; eins gef eg hèrmeð þeim hinum sama hálfa jörðina Brimnes í Upsa sókn og Vallna hrepp.

það band skal hvíla á öllum mínum erfíngjum tilfallandi fasteign, að hún má aldrei seljast úr ættinni, svo lengi nokkur finnst í ættleggnum, sem vill eða er megnugur að kaupa þær, að öðru leyti breytist með óðalsrètt á þeim eptir á hverri tíð gildandi lagafyrirmælum.

Skyldi nokkur af mínum innsettu testamentarisku erfíngjum burtdeyja fyrir mig, skulu lífserfíngjar hans taka eptir hann þann erfðahluta, sem honum bar eptir þessu

1844. testamenti, en eptirláti hann sèr enga lífserfíngja,
20. Juni. skal svo fara, sem hann hefði ekki verið innsettur erfíngi.

En þareð tíð og kríngumstæður eru breytilegar, áskil eg mèr að mega umbreyta meira eða minna í þessu testamenti eptir atvikum, ef mèr eptirá kynni það að hugkvæmast.

Böggverstöðum, dag 20. Juni 1844.

Jón Sigurðsson.

Jeg Jón Pètursson, settur fullmektugur hjá sýslumanninum og Notarius publicus í Eyjafjarðar sýslu Borgen, vitna hèrmeð, að forpaktari og dannebrogsmaður Jón Sigurðsson á Böggversstöðum, sem bæði er mèr og tilteknum nótarialvottum, vinnumanni Jóni Jónssyni á Böggversstöðum og múrara þorláki Gunnlaugssyni, persónulega kunnugur, hefir í nærveru minni og þeirra með fullu ráði og skynsemi lýst því yfir, að þetta testamenti innihèldi sinn fullkomna og frjálsa vilja.

Til staðfestu undir minni hendi og Eyjafjarðar sýslu signeti

Sem notarialvottar: Jón Jónsson. Th. Gunnlaugsson.

í fjærv. sýslum. Borgens
Jón Pètursson,
const. Fm.
(L. S.)

Borgun: 80 sk., áttatíu skildíngar reiðu silfurs.
Jón Pètursson.

Uppteiknan yfir þær fasteignir, sem eg, samkvæmt testamentisgjörð minni af 2. Marts 1842, hefi ánafnað og gefið mínum testamentarisku erfíngjum eptir minn dag, er svolátandi:

1) Sira Sigurði Sigurðssyni á Auðkúlu eru ánafnaðir ⅔ úr jörðunum Ytri og Syðri Haga með hjáleigunni Götu, liggjandi á Árskógsströnd, að upphæð . . . . 20 hdr.

2) Sira Magnúsi Sigurðssyni á þaunglabakka jörðin Ytri-Á í Ólafsfirði, að dýrleika . 20 hdr. 1844. 20. Juni.
3) Hreppstjóra Sigurði Sigurðssyni á þverbrekku jörðin Krossastaðir á þelamörk, að dýrleika . . . . 20 —
4) Bónda Jóni Sigurðssyni á Karlsá jörðin Ósbrekka í Ólafsfirði, að dýrleika . . . 20 —
5) Vinnumanni Tómasi Sigurðssyni jörðin Jarðbrú í Svarfaðardal, að dýrleika . . . 20 —
6) Bóndakonu Elínu Sigurðardóttur á Hofi jörðin Hólárkot í Skíðadal, að verðhæð 10 —
7) Bóndakonu Guðrúnu Sigurðardóttur á Vöglum jörðin Steindyr á Látraströnd innan Suður þíngeyjar sýslu, að dýrleika . . 10 —
8) Sigríði Sigurðardóttur jörðin Sílistaðakot í Kræklíngahlíð, að dýrleika . . . . . 10 —
9) Katrínu Sigurðardóttur 1/3 af jörðunum Ytri og Syðri Haga með Götu (í sameign með föður sínum, sjá að ofan Nr. 1) að upphæð 10 —
10) Bónda Sigfúsi Sigurðssyni á Ósi jörðin Laugaland á þelamörk . . . . 20 —
11) Snikkara Flóvent Sigfússyni á Ytra-Krossanesi, í tèðu Ytra-Krossanesi í Glæsibæjarhrepp 2/3 partar eða . . . . . . 20 —
12) Bónda Sigurði Sigfússsyni á Ósi jörðin Selárbakki á Árskógsströnd . . . . 20 —
13) Bónda Sveini Sigfússyni á Grjótgarði, Sílistaðir í Kræklíngahlíð . . . . . . 20 —
14) Jóni Sigfússyni á Ósi 1/3 af Ytra-Krossanesi 10 hdr., og jörðin Syðri-Hóll í Kræklíngahlíð 10 hdr., tilsamans að upphæð 20 —
15) Bóndakonu Ástríði Sigfúsdóttur á þúfnavöllum jörðin Briti á þelamörk, að dýrleika 10 —

Böggversstöðum þann 14. Februar 1844.

Jón Sigurðsson.

(L. S.)

1844. Eptir beiðni dannebrogsmanns Jóns Sigurðssonar
20. Juni. er þessi uppteiknun eptir hans fyrirsögn og hans vegna skrifuð og undirskrifuð, samt innsigluð af

Þórarni Kristjánssyni,
kapellani í Tjarnar og Urða kalli.

Jeg Jón Pètursson, settur fullmektugur hjá sýslumanninum og Notarius publicus í Eyjafjarðar sýslu, Borgen, vitna hèrmeð: að forpaktari og dannebrogsmaður Jón Sigurðsson, sem er mèr persónulega kunnugur, hefir í nærveru minni og undirskrifaðra tiltekinna votta viðurvist, með fullu ráði og skynsemi játað, að þetta dokument (sem fyrir honum var upplesið) innihèldi sinn fullkominn og óumbreytta vilja, og að hann vildi að það skyldi vera uppteiknan yfir þær fasteignir, er hann í testamenti af dags dato hafi gefið og ánafnað sínum testamentarisku erfíngjum.

Til staðfestu undir minni hendi og Eyjafjarðar sýslu signeti.

Böggversstöðum, dag 20. Juni 1844.

Sem notarialvottar: Jón Jónsson. Th. Gunnlaugsson.

Í fjærv. sýslum. Borgens
Jón Pètursson,
const. Fm.
(L. S.)

Borgun: 80 sk., áttatíu skildíngar
reiðu silfurs.
Jón Pètursson.

Foranstaaende Gjenparter har jeg confereret med Originalerne, og befundet dem hermed overeensstemmende, hvad hermed bevidnes.

Öfjord Handelssted den 23. April 1845.

B. H. Borgen, Not. publ.
(L. S.)

Geb. 12 sk., tólf skildíngar
reiðu silfurs.

Borgen.

Finants-Deputationens Plakat for Danmark, ang. **Gyldigheden af de i Livrente- og Forsörgelses-Anstalten** tegnede **Overlevelsesrenter.** Khavn den 8. Juli 1844[1]. — Denne Plakat er ikke udkommen paa Islandsk, men er her optagen, da den ogsaa har faaet Anvendelse med Hensyn til de islandske Embedsmænd. — Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. 1844, S. 706. Qvart-Forr. for 1844, S. 155—156; Schou XXIV, 244—245. 1844. 8. Juli.

Plakat for Kongeriget Danmark, hvori bestemmes, at en i Livrente- og Forsörgelses-Anstalten i Kjöbenhavn tegnet Overlevelsesrente har samme Gyldighed, som et Indskud i den almindelige Enkekasse.

Paa Finants-Deputationens allerunderd. Forestilling har Hans Majestæt under 6. d. M. allernaad. behaget at fastsætte:

„At den Forpligtelse, som efter Forordningen af 4. August 1788 § 3 paahviler alle kongelige, civile og militaire Embedsmænd og Betjente til at sikkre deres eventuelle Enker en aarlig Pension ved Indskud i den almindelige Enkekasse til Belöbet af $^1/_5$ af deres aarlige Embedsindkomster, ogsaa skal ansees for opfyldt, naar vedkommende Embedsmand eller Betjent godtgjör at have ved Livrente- og Forsörgelses-Anstalten af 1842 i Kjöbenhavn for sin Hustru tegnet en Overlevelsesrente af samme Störrelse; dog at der, saafremt Indskudet til denne Forsikkring berigtiges ved aarlig Præmie, tillige stilles fuldkommen betryggende Sikkerhed for denne Præmies Erlæggelse til Forfaldstiderne".

Hvilket herved bringes til almindelig Kundskab. — Finants-Deputationen den 8. Juli 1844.

Kongelig Resolution ang. **Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornödenhed,** m. v. 25. Juli.

[1]) Canc. Plak. 22. Juli 1845.

1844. Khavn den 25. Juli 1844. — Efter Original-Copie
25. Juli. i det islandske Departement.

I allerunderd. Forestilling 17. Juli, fra Finantsministeren, Greve Adam Wilhelm Moltke, bemærkes:

„Ifölge Deres Majestæts allerhöieste Befaling i Resolution til mig af 18. Mai d. A. overdrog jeg til de for Deres Majestæt nævnte Embedsmænd af vedkommende deri interesserede Collegier at tage under Overveielse og meddele mig deres Yttringer angaaende fölgende Spörgsmaale:

1) hvor stort det Belöb er, som de saakaldte islandske Collectpenge kunne ansees at have indestaaende i Statskassen; — 2) hvor stort det Krav er, som bemeldte Kasse forlods kan paastaae dækket af Collectpengene; og — 3) hvorvidt der i det Tilbageblivende af Collectpengene kan söges en Hjælp til Udgifternes Bestridelse ved den islandske lærde Skoles Forflyttelse til Reikevig.

Ved allerund. at forelægge den fra fornævnte Embedsmænd mig derefter tilstillede Betænkning, skulde jeg ledsage samme med fölgende Bemærkninger:

Hvad det förste Punkt angaaer, da er det viist, hvorledes Afgjörelsen deraf beroer paa, om en mellem Statsgjælds-Directionen og Rentekammeret ved de forskjellige Opgjörelser omtvistet Sum, til Belöb 12,239 Rd. 34 Sk. D. Cour., bliver at belaste Collectpengenes Capital eller ikke, da denne i det förste Tilfælde vil komme til at udgjöre 13,378 Rbd. 51 Sk. med Renter indtil sidstafvigte 11. Juni Termin, c. 14,700 Rbd., i det sidste Tilfælde derimod Capitalen vil blive 28,165 Rbd. 24 Sk. og Renterne c. 30,400 Rbd.

I Betænkningen er saa udförligen forklaret Oprindelsen af den omqvæstionerede Sum, og hvad der kunde tale for enhver af Opgjörelserne, at jeg ikke her skal gjentage de anförte Grunde, men ikkun tillade mig den allerunderd. Yttring, at, naar det til Fordeel for den for Collectpengenes Capitalstörrelse gunstigste Opgjörelsesmaade specielt fremhæves, at det maatte ansees for önskeligt at conservere saavidt muligt Resten af den Sum, der i sin Tid er skjænket og indsamlet i Anledning af de Island overgaaede ulykkelige Naturbegivenheder, da forekommer mig Meget at tale for, at lade dette Moment komme væsentligt i Betragtning ved Sagens endelige Afgjörelse. Vel blev det da Finantskassen, som kom til at renuncere paa Godtgjörelse for det omhandlede Krav af circa 12,200 Rbd., eller rettere Statsgjældskassen, som kom til at

tilsvare Island et saa meget större Capitalbelöb, da Collectpengenes Capital med dette Minus engang er optagen under Statens Gjæld. Men, skjöndt det altid vil være forbunden med Uleilighed, at foretage denne Forandring, bör dette dog næppe være det afgjörende Hensyn, da Statsgjældens Anförsel i nærmeste Regnskabs-Oversigt med dette Tillæg synes at kunne tilstrækkeligen motiveres ved det Tvivlsomme i Sagen, og ved at der med specielt Hensyn til Islands Tarv er valgt den for samme gunstigste Afgjörelse. 1844. 25. Juli.

Maatte denne min Anskuelse vinde Deres Majestæts allerhöieste Bifald, da maa jeg ved Sagens andet Punkt saa meget mere være af den allerund. Formening, at Finantskassen bör have Erstatning for dens siden 1816 for Collectpengene gjorte Udlæg, til Belöb 32,948 Rbd. 75 Sk., forsaavidt Renterne dertil ere tilstrækkelige. Dette vilde være fuldkommen overeensstemmende med de i Aarene 1800 og 1804 afgivne allerhöieste Resolutioner, og om der end herimod lod sig bemærke, at Opmaalingen af de islandske Kyster — hvilken har medtaget den störste Deel af fornævnte Sum — var en fra Collectpengenes oprindelige Öiemed afvigende Anvendelse, saa bör det dog heller ikke paa den anden Side lades ubemærket, at denne Opmaaling var en Foranstaltning, der blev truffen i sin Tid til Landets Tarv, ligesom der ikke gaaes videre med Fordringen paa Erstatning for Udlæget, end til de Renter, som lade sig beregne af Collectpengenes Capital.

Naar endeligen foreslaaes i Betænkningen, at söge de Ressourcer, som behöves til den islandske lærde Skoles af Deres Majestæt befalede Forflyttelse og Opbygning i Reykjavig (Punkt 3) i Collectpengenes Capital, forsaavidt de ei kunne erholdes paa anden Maade, da kommer dette ikke i nogen Modsigelse med de övrige Forslag eller med den Hovedbetragtning, hvorfra der ved Sagens Overveielse er gaaet ud, nemlig saavidt muligt at conservere Collectpengenes Capital for Island, og er der nogen Anvendelse af denne udenfor den oprindelig bestemte — hvorom der ikke for Öieblikket kan være Spörgsmaal — der ret egentligt kan siges at være til Landets Tarv, da turde det vel være den, at bidrage til en som fornöden anseet forbedret Underviisnings-Anstalt i Island selv. — Jeg kan derfor ei Andet, end ogsaa i dette Punkt tiltræde det i Betænkningen fremsatte Forslag, og er jeg som Fölge heraf ogsaa enig i den Anskuelse, at den saakaldte Meelbödernes Capital af 7,500 Rbd. — hvis Oprindelse ingen Vanskeligheder lægger i Veien herfor — först bör realiseres

1844. 25. Juli. til Afholdelse af Skole-Udgifterne, forinden Collectpengenes Capital angribes. — Hvad derefter maatte blive tilbage af denne, maatte formentligen blive indestaaende i Statsgjældskassen til Forrentning med 4 % aarligen, saaledes at disse Renter, efter nærmere allerund. Forslag fra Rentekammeret, bleve at anvende til Islands Tarv, eller at oplægge til Capitalens Forögelse. Naar Rentekammerets Opgjörelse allernaad. bifaldes, og c. 4500 Rbd. af Collectpengenes Capital derefter benyttedes til Hjælp til Udgifterne ved den lærde Skoles Forflytning og Opförelse i Reykjavig, vilde endnu c. 23,600 Rbd. blive tilbage af Capitalen og til 4 % give en aarlig Rente af c. 944 Rbd., hvoraf maaskee forlods kunde tages hvad der behövedes til Understöttelse for Haandværkere i Island, til Havefröes Indkjöb m. v., hvortil Rentekammeret hidtil har anvendt Meelbödernes Renter, eller indtil 300 Rbd. aarligen; og det synes ikke nödvendigt efter Forslaget i Betænkningen, at lade denne aarlige Afgift gaae over paa Jordebogskassen. Om Resten af Renterne kunde være at anvende til Hjælp til Bestridelse af den lærde Skoles aarlige Udgifter i Island, er et Spörgsmaal, hvorom jeg allerund. skulde forbeholde mig nærmere at yttre mig, naar jeg med Finants-Deputationen skal, ifölge Deres Majestæts allerhöieste Befaling af 12. April d. A., erklære mig over det Tilskud, som Skolen aarligen maatte behöve, efter et derover af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler udarbeidet Budget, hvilket den vil tilstille Deputationen, naar nærværende Sag angaaende Collectpengene har fundet endelig Afgjörelse.

Fjernere, end den nys omtalte Udgift, ligger unægteligen for Collectpengene Bekostningen ved Korts Udarbeidelse over Island, hvor hensigtsmæssig end denne Foranstaltning ellers er, og jeg maa derfor her tiltræde den i Betænkningen fremsatte Formening om, at bemeldte Bekostning, der desuden ikkun bliver temporair, for 3 à 4 Aar, overtages paa Islands Jordebogskasse, ligesom jeg ei heller finder Noget at erindre imod, at de omhandlede Vartpenge til Capitain Born gaae over paa den aftagende Pensionsliste: Alt under den i Betænkningen udtalte Hoved-Forudsætning.

I Henhold til det Foranförte skulde jeg i dybeste Underdanighed indstille til Deres Majestæts allerhöieste Resolution: 1) at Rentekammerets Opgjörelse af de islandske Collectpenges Status maa allern. bifaldes taget tilfölge. — 2) at Finantskassens Krav paa Collectpengene siden Aaret 1816 maa fra-

faldes, forsaavidt det ikke maatte, i Overeensstemmelse med de tidligere afgivne allerhöieste Resolutioner, kunne dækkes af Collectpengenes efter Opgjörelse under Nr. 1 beregnede tilgodehavende Rentebelöb. — 3) at det Belöb af indtil 12000 Rbd. Sedler, som er antaget at ville medgaae til den islandske lærde Skoles Forflyttelse og Opförelse i Reykjavig, maa afholdes ved at realisere Meelbödernes i Statsgjældskassen indestaaende Capital 7500 Rbd., og at optage Resten paa Collectpengenes Capital, hvorimod denne forövrigt vilde være at conservere til Islands Tarv, saaledes at ogsaa den Deel af Renterne oplægges til Capitalens Forögelse, som bliver tilbage, efter at der med Deres Majestæts allerhöieste Approbation er af Rentekammeret disponeret over indtil 300 Rbd. aarligen til Understöttelse for Haandværkere i Island, Havefröes Indkjöb, m. v. — 4) at de Udgifter, der endnu ville medgaae til Udgivelsen af de tilbageværende Kort over Island, maae med indtil 2000 Rbd. aarligen tillades i det Længste i 4 Aar afholdte af Islands Jordebogskasse, saa og Vartpengene til Capitain Born, 700 Rbd. aarligen, overföres paa den aftagende Pensionsliste. — 5) om jeg maa være allern. bemyndiget til, om Foranstaaende at tilkjendegive samtlige Vedkommende det Fornödne til Efterretning og Iagttagelse". 1844. 25. Juli.

Det er Vor allern. Villie: 1) at den af Vort Rentekammer affattede Opgjörelse af de islandske Collectpenges Belöb tages til Fölge, og at dette, uanseet de i Aarene 1785 til 1789 gjorte Forskud, bestemmes til 28,165 Rbd. 24 Sk. — 2) at Finantskassens Krav paa Collectpengene siden Aaret 1816 frafaldes, forsaavidt det ikke maatte, i Overeensstemmelse med de tidligere afgivne allerhöieste Resolutioner, kunne dækkes af det efter hiin Opgjörelse beregnede tilgodehavende Rentebelöb. — 3) at den Sum af indtil 12000 Rbd. Sedler, som er antaget at ville medgaae til den islandske lærde Skoles Forflyttelse og Opförelse i Reykjavig, maa udredes: deels ved at realisere Meelbödernes i Statsgjældskassen indestaaende Capital, 7500 Rbd., deels af Collectpengene, hvoraf dernæst Resten skal bevares som en til Islands Tarv bestemt og ved Renternes Accumulation

1844. voxende Capital, der, istedetfor den forrige Benævnelse
25. Juli. af islandske Collectpenge, skal före Navn af „Understöttelsesfond for Island", og hvoraf Intet maa anvendes uden ifölge Vor specielle allern. Resolution. — 4) at de Udgifter, der fremdeles ville medgaae til Udgivelsen af de endnu tilbagestaaende Kort over Island, maae, med indtil 2000 Rbd. aarligen, og i det længste for 4 Aar, afholdes af Islands Jordebogskasse, hvoraf ogsaa de Understöttelser, som det maatte findes passende at bevilge til Haandværkeres Understöttelse, Havefröes Indkjöb m. v., blive at udrede. De Capitain Born tillagte Vartpenge af 700 Rbd. aarlig opföres paa den aftagende Pensionsliste.

Disse Vore allerhöieste Bestemmelser blive at meddele Vort Rentekammer, Vor Finants-Deputation, Vor Direction for Statsgjælden og den synkende Fond og Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler. — Kjöbenhavn den 25. Juli 1844.

25. Juli. **Kongelig Resolution** ang. en **Sysselmands Bolig udenfor Jurisdictionen.** Sorgenfri den 25. Juli 1844. — I Rentekammerets Forestilling 23. Juli bemærkes, at Sysselmand i Sönder-Mula Syssel J. C. Voigt er ved Bestalling af 7. Oktbr. 1837 forpligtet til at tage Bopæl enten sydlig i Breddalen eller paa Handelsstedet Eskefjord. Det viste sig imidlertid, at han ikke kunde erholde Husleilighed paa noget af disse Steder, og han fik derfor Tilladelse til interimistisk at boe paa Berufjord, indtil Fardag 1843. Nu sögte Voigt om, at maatte domiciliere sig paa Gaarden Ketilstaðir paa Völlum, og bemærkede i den Anledning, at han siden 1840 havde boet paa Eskefjord, uden at benytte Tilladelsen til at boe andensteds. Men da han ved Walsöes Forflyttelse i sidstafvigte Sommer (1843) maatte vente at blive constitueret i Norder-Mula Syssel, og det var ham umuligt at bestride dette som domicilieret paa Eskefjord, kjöbte han et af Walsö efterladt Hus paa Ketilstaðir og flyttede dertil i Efteraaret 1843, samt fik Amtets Tilladelse til at forblive der saalænge han var constitueret til at tjene i begge Sysseler. Da han under de nuværende Omstændigheder ikke kunde skaffe sig en brugelig Bopæl paa Eskefjord eller i Breiðdal, sögte

han om at maatte forblive boende paa Ketilstaðir, og stöttede sig til at hans Formænd havde haft Bopæl paa dette Sted; Rentekammeret bemærker ligeledes, at Ketilstaðir ligger ligesaa bekvemt for Sysselets Indbyggere, som de Steder, der vare nævnte i Sysselmandens Bestalling som hans eventuelle Bopæle, og anbefaler derfor Andragendet. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1844 C, Nr. 281. 1844. 25. Juli.

Vi ville allern. have Sysselmanden i Sönder-Mule Syssel J. C. Voigt dispenseret fra den i hans Bestalling indeholdte Forpligtelse til at tage Bopæl enten sydlig i Breddalen eller paa Handelsstedet Eskefjord, og tillade Vi ham allern. for Eftertiden at være domicilieret og holde Contoir paa Gaarden Ketilstad paa Völlum inden bemeldte Syssel. — Sorgenfri den 25. Juli 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forslag om Perpetuering af Klosterpræsternes Salair** i Skaptafells Syssel. Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copiebog 15, Nr. 1163. 3. August.

Efter at have med Hr. Khrens Skrivelse af 1. Febr. sidstl. modtaget Sysselmand Stephensens Forslag om, hvorledes Udredelsen af de Præsterne til Kirkebai, Thykkebai og Langholt Kirker tilkommende Salairer kunde være at paalægge nogle af de for Præsterne beleiligst liggende Gaarde paa Kirkebai og Thykkebai Godser, naar de afhændes til Eiendom, maae vi ansee det for hensigtsmæssigst, at bemeldte Salairer perpetueres i saa faa Jorder som muligt, og vide vi saaledes Intet at erindre imod det af Sysselmand Stephensen, efter Overlæg med vedkommende Administratorer, foreslaaede Valg, nemlig: at Salairet til Præsten til Kirkebai paalægges Jorderne Mördtunga og Hörgsdal (jfr. en anden Skrivelse af D. D. om Salg af sidstnævnte Eiendom); at Salairet til Præsten til Thykkebai paalægges Skalmarbær, Jorvik, Holt og Skurdbær, og at Salairet til Præsten til Langholt paalægges Jorden Langholt.

1844. Herom vilde Hr. Khren behage at uuderrette Godsernes Administratorer, og derhos beordre dem til at give Jordebögerne forelöbig Vedtegning desangaaende til Efterretning og Iagttagelse, naar Spörgsmaal maatte opstaae om fornævnte Jorders Salg, ligesom vi og tjenstl. maae anmode Dem om at indhente og derefter meddele os Biskoppens Erklæring, om han for Præsternes Vedkommende maatte have Noget i Henseende til ovenberörte Bestemmelse at bemærke. — Rentekammeret den 3. August 1844.

3. August.

3. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Beregningen af Arveafgifter.** Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1169.

I en Anmeldelse, der fulgte med den Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret 1839—40 vedlagte Fortegnelse over de inden Hunevands Syssels Skiftejurisdiction i Aaret 1839 faldne Arveafgifter, har Einar Hannesson paa Skeggstaðir opgivet sit og Hustrues fælleds Bo til 1562 Rbd. 92 Sk., med Bemærkning: at hele Boets Masse tilhörer ham alene, ifölge Overeenskomst med hans afdöde Kones Broder, Repstyrer Gudmund Arnljótsson paa Guðlaugstaðir; paa bemeldte Fortegnelse var der imidlertid kun opfört ½ % Afgift af det halve Bo med 3 Rbd. 87 Sk. — I Anledning af den herved fremkaldte Udsættelse i ovennævnte Regnskab har Skifteforvalteren i Hunevands Syssel, Sysselmand Blöndal, forklaret, at de ommeldte Ægtefolk havde oprettet et reciprok Testamente, men da der ved Konens dödelige Afgang ikke var erhvervet kgl. Confirmation paa samme, havde Repstyrer G. Arnljótsson, der var nöie underrettet om at Testamentet var blevet oprettet med hans afdöde Sösters gode Villie, givet sit Samtykke til, at Enkemanden uden videre Omsvöb tog det hele Bo i Besiddelse. — Da nu Sidstnævnte saaledes ved sin afdöde Hustrues og hendes eneste Arvings gode

Villie har arvet det halve Bo, formener Skifteforvalteren, at der ikke heraf lovmedholdeligen kan fordres den af Collateral-Arv anordnede 4 % Afgift. — Den af Skifteforvalteren saaledes yttrede Mening kan Collegiet imidlertid ikke give Medhold; thi da det mellem Ægtefolkene oprettede reciproke Testament hverken för eller efter Hustruens Död er blevet confirmeret, har det ikke kunnet forandre den lovbestemte Arveorden, hvoraf fölger, at den ved hendes dödelige Afgang faldne Arv, eller Halvdelen af det fælleds Bo, eo ipso er bleven erhvervet af hendes Broder og eneste Arving efter Loven; og skjöndt denne, ifölge en efter Dödsfaldet truffen Overeenskomst, har overladt sin erhvervede Arvelod til Enkemanden, kan denne singulaire Succession ikke bevirke, at den ved Forordn. 12. September 1792 § 1 af Collateralarv paabudne Afgift bortfalder. 1844. 3. August.

Dette skulde vi tjenstl. anmode Hr. Etatsraaden om behageligen at ville tilkjendegive Sysselmand Blöndal, som foruden den erlagte ½ % Afgift vil have at affordre Vedkommende 31 Rbd. 24 Sk. eller 4 % af det halve Belöb, som det omhandlede Bo er anslaaet til, hvilken Afgift forventes indbetalt i den islandske Jordebogskasse. — Rentekammeret den 3. August 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Opkrævning af Laugmandstolden.** Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr 1165. — En Amtsskrivelse af 4. Decembr. 1844 om Laugmandstolden anföres som publiceret i Thingöe Syssel 1845, formentlig en Communication i Anledning af denne Skrivelse. 3. August.

Ved behagelig Skrivelse af 1. Februar sidstl. har Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe tilstillet Rentekammeret en Anmeldelse fra Sysselmanden i Borgarfjords Syssel, Halldor Einarsen, betræffende Laugmandstoldens Opkrævning for Aaret 1842—43, hvori nysnævnte Embedsmand blandt Andet forklarer, at han har ladet endeel

1844. Brugere af tiendefrie Jorder ukrævede for Laugmands-
3. August. told, forsaavidt denne Afgift hviler paa Jordegodset, efterdi han, dog uden nærmere at begrunde denne sin Mening, antager, at det er ligesaa urigtigt som ubilligt, at affordre slige Jordbrugere den ommeldte Andeel af Laugmandstolden.

Idet vi höiligen maae misbillige den af Sysselmand Einarsen brugte Fremgangsmaade, da han, blot paa Grund af sin subjective Formening, der forövrigt befindes at stride saavel imod den bestaaende Lovgivning som imod den hidtil gjeldende Praxis, ei alene i Borgarfjords Syssel, men ogsaa i de andre Sysseler, har undladt at opkræve en lovbefalet Afgift, skulde vi tjenstl. have Hr. Ehren anmodet om, at tilholde bemeldte Embedsmand, inden en kort Frist, som det overlades til Dem nærmere at bestemme, at aflægge Rigtighed for den Andeel af Laugmandstolden, der saaledes ikke er bleven berigtiget. — Rentekammeret den 3. August 1844.

3. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Bygselforhold paa de kgl. Godser i Sönder-Amtet.** Khavn den 3. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1178.

Forsaavidt Hr. Kherren i Skrivelse af 20. Februar sidstl. har forespurgt, om det ved forefaldende Bygsel-Auktioner over kgl. Jorder i Fremtiden skal fastsættes, at hele Landskylden skal svares efter Capitelstaxtens Middelpriis paa Uld, Smör og Tælle, eller om Halvdelen maa indtil videre erlægges med 8 Sk. pr. Alen, maae vi tjenstl. gjöre Dem opmærksom paa, at Bestemmelse desangaaende allerede er given ved vor Skrivelse af 6. Mai f. A., hvorefter, naar samtlige Leilændinger paa et Gods er given temporair Lettelse i deres Afgifter, ikkun den modererede Afgift vil være at accordere af den nye Fæster, saalænge Lettelsen vedvarer, og at

heraf fölger, at ikkun den Deel af den modererede Afgift, der nu kan ydes med Varer in natura, fordres betalt med Penge efter Capitelstaxtens Middelpris, indtil Lettelsen ophörer, da de nye Leilændinger ville have at erlægge deres hele Afgift efter samme. — Vi troe endvidere at burde tilföie, at det maa beroe paa en Misforstaaelse, naar Hr. Khren har antaget, at de nye Leilændinger skulle betale deres Afgifter med Penge efter Capitelstaxtens Middelpris blot paa Uld, Smör og Tælle, eftersom Bestemmelsen herom i vor Skrivelse af 26. Marts 1842 ingen saadan Indskrænkning indeholder, men derimod alene nævner Capitelstaxtens Priis paa Middelalen, altsaa Middelprisen paa samtlige Landöre, paa hvilke Capitelstaxt sættes i vedkommende Amt; hvorimod Qvildeleien, ifölge vor ovennævnte Skrivelse af 6. Mai f. A., bliver af nye Fæstere at betale med Penge efter Capitelstaxtens Priis paa Smör. 1844. 3. August.

Hvad angaaer Hr. Khrens Beretning i forberörte Deres Skrivelse om, at Administrator Jon Gudmundsen ved en til ny Bortbygsling af Kirkebai Klosters Hjemmegaard den 28. Novbr. 1843 afholdt Auktion er bleven höistbydende med en aarlig Landskyldsafgift af 305 Alen, Halvdelen at erlægges med Penge efter Capitelstaxtens Middelpriis paa Uld, Smör og Tælle, og Halvdelen indtil videre med 8 Sk. pr. Alen, da meldes herved tjenstl. til videre behagelig Foranstaltning, at der efter Omstændighederne Intet fra Kammerets Side haves imod, at Administrator Gudmundsen meddeles Bygsel paa fornævnte Gaard imod nysmeldte Afgift, dog under den udtrykkelige Bestemmelse, at Bygselen ophörer, saasnart han fratræder Administrationen af Kirkebai Klostergods. — Rentekammeret den 3. August 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Ud-** 16. August.

1844. **laan af Justitskassens Pengebeholdninger.** Khavn
16. August. den 16. August 1844. — Canc. 3. Depart. Brevbog 1844, Nr. 3724. — En Amts-Skrivelse af 10. Decembr. 1844, ang. Laan af Justitskassen, er anmeldt i Sönder-Amtet som publiceret 1845 i Rangarvalla, Arnæs, Vestmannöe, Gullbringa og Kjosar samt Borgarfjords Sysseler; ligeledes er en Amts-Skrivelse af samme Indhold fra Nord- og Öster-Amtet anmeldt som publiceret 1845 i Thingöe Syssel.

I behagelig Skrivelse af 6. Decbr. f. A. har Hr. Khren andraget paa, at De maatte bemyndiges til af den islandske Justitskasses overskydende Indtægter at tilstaae Laan i Landeiendomme mod förste Prioritets Panteret, og indtil 2/3 af Eiendommens Værdi, idet De derhos har forespurgt, om de over Panterne optagne Taxationsforretninger skulle afhjemles i Retten, eller om det ikke maatte ansees som tilstrækkelig Garantie for Taxations-Rigtigheden, at de af Sysselmanden udmeldte Mænd foretage samme under deres skriftlige Eed.

Foranlediget heraf skulde man, efter foregaaende Correspondence med det kongel. Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at der Intet haves at erindre imod, at ikke alene Justitskassens aarlige overskydende Indtægter, men ogsaa dens opsamlede Capital, forsaavidt der ved Opsigelse kan disponeres over samme, anbringes paa den nævnte Maade, dog ikkun mod förste Prioritet i Landeiendomme, og for det Förste kun indtil Halvdelen af deres paa en betryggende Maade udfundne Værdie. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. August 1844.

22. August. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Amtmænd, angaaende **Inddragelse af den forrige danske Courantmynt.** Khavn den 22. August 1844[1]. — Canc. 2. Depart. Brevb. 1844, Nr. 2742—45. Original-Aftryk

[1]) sat ud af Kraft ved Finantsmin. Circ. 10. Juni 1851. — Dep. Tid. 1851, S. 563.

som „Circulaire", 2 Blade i 4to. Ny Coll. Tid. 1844, S. 939. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 218—219. Circulairet er anført som publiceret 1845 paa Vestmannöerne, i Gullbringa og Kjosar, Borgarfjords og Thingöe Sysseler. 1844. 22. August.

For omsider at faae den forrige danske Courantmynt aldeles inddragen, er det af den kongl. Finantsdeputation anseet hensigtsmæssigst, at alle Oppebörselsbetjente i de danske Provindser tilholdes, ikke blot uvægerlig at modtage bemeldte Mynt i alle Indbetalinger, men ogsaa ved Ombytning med Rigsbankpenge at söge at faae den dragen ud af Omlöbet, og dernæst efterhaanden at indsende de indkomne Summer til Zahlkassen.

I Anledning heraf skulde man tjenstligst anmode Hr. (Tit.) om, behageligst at give de under dette Collegium sorterende Oppebörselsbetjente i N. N. Amt den i saa Henseende fornödne Ordre, samt derhos tilkjendegive dem, at de danske Courantmynter, som attraaes strax inddragne, og som blive at modtage efter den i Forordn. af 8. Septbr. 1813 bekjendtgjorte Tabel, ere: 1, 2, 4, 8, 10 og 15 Sk. Stykkerne, samt de 1/6 Rdlr. Dansk Courant, som ere betegnede: „Frivilligt Offer til Fædrelandet", hvorimod de saakaldte Rigsorter, der gaae for 38 Rigsbankskilling, indtil videre kunne forblive i Omlöbet. Bemeldte Embedsmænd blive derhos at underrette om, at den Rigsbankmynt, som til Udtællinger eller Omvexling maatte behöves, vil paa deres derom indgivne Andragender til den kgl. Finantsdeputation blive dem tilsendt. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. August 1844.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, angaaende **Anmeldelser om indbetalte Kjöbesummer og Afdrag for solgt Jordegods.** Khavn den 31. August 1844. — 31. August.
Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1186 og 87.

1844.
31. August. Ligesom man hidtil ved forekommende Salg af kgl. Jordegods blandt Andet har tilskrevet Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson om at tilkjendegive Landfogden, fra hvilken Tid Landskylderne af de solgte Jorder oppebæres af Kjöberne, saaledes maa man i Anledning af Besvarelsen til en i Islands Jordebogskasse-Regnskaber for Aarene fra 1. August 1839 til 31. Juli 1841 udfærdiget Antegnelse, tjenstligst have Hr. Conferentsraaden anmodet om, i Fremtiden, saafremt Kjöbesummer for solgt Jordegods eller Afdrag paa samme maatte blive erlagte til Dem, ved Belöbenes Indbetaling i Jordebogskassen at underrette Landfogden om, under hvilken Datum de ere erlagte, da Kjöberne kun ville have at svare Renter til denne Datum. — Rentekammeret den 31. August 1844.

31. August. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Sönder-Amtet, ang. **nogle Spörgsmaal om Valgret og Valgbarhed til Althinget** m. v. Khavn den 31. August 1844. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1844, Nr. 3913—14. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 229—231. — En Cancellie-Skrivelse, angaaende nogle Spörgsmaal om Valgene til Althinget, anföres som publiceret i Rangarvalla Syssel 1845.

Valgbestyrelsen for Kjöbstaden Reykjavig har i et til Cancelliet indkommet Andragende forespurgt:

1) om Valgbestyrelsen bör admittere Stemmer paa en Mand, som alt forud i et andet Valgdistrikt paa lovlig Maade vitterlig er valgt som Althingsmand eller Suppleant, og in specie, om en af Hans Majestæt selv valgt Suppleant , som ikke har frasagt sig Valget, kan modtage Stemmer af Grundbesidderne. — 2) om en Mand kan vælges i det Amt, hvori han har en til Valgbarhed qvalificeret Eiendom, uagtet han er bosiddende eller hjemmehörende udenfor Amtet. — 3) om en Mand, som blot har Kjöbecontrakt paa en Mur- eller Tömmerbygning af 1000 Rbds. Værdie i en Kjöb- eller Handels-

Stad, kan opföres som valgberettiget og valgbar, og 1844.
om en saadan kan gjöre disse Rettigheder gjeldende 31. August.
paa Grund af at han, indtil der contraheredes om Kjöbet, i et andet Valgdistrikt har besiddet en Jordeiendom, der qvalificerer til Valgbarhed. — 4) om, og da efter hvilke Regler, Kjöbstad- og Jordeiendomme kunne lægges sammen til Valgrettigheds eller Valgbarheds Udövelse.

Foranlediget heraf skulde man, til Efterretning for Valgbestyrelsen, herved tjenstl. melde:

ad 1) at ligesom det er klart, at den, der har modtaget Valg som Althingsmand i et Valgdistrikt, ikke tillige i et andet Distrikt kan vælges, saaledes tale de Grunde, der findes udviklede i Colleg. Tid. for 1835, pag. 370—374, for, at det Samme maa gjelde med Hensyn til den, der forud har modtaget Valg som Suppleant. Men dette uagtet, og skjöndt det er antageligt, at de paa det anförte Sted udhævede Uleiligheder, som en modsat Regel vilde medföre, efter de locale Forhold i Island endog vilde have större Betydenhed end her i Riget, saa kan man dog, da det, der er passeret i den förste Roeskildske Stænderforsamling (Roesk. Stænd. Tid. 1835—36, pag. 13—18), viser, at en anden Mening i saa Henseende har gjort sig gjeldende, ikke ligefrem antage det nye Valg i fornævnte Tilfælde for ugyldigt, hvorimod Valgbestyrelsen maa indskrænke sig til at gjöre dem, der ville give den, paa hvem et saadant Valg tidligere er faldet, deres Stemmer, opmærksomme paa de vigtige Grunde, som tale derimod. — Betræffende de af Hans Majestæt udnævnte Suppleanter, da tillader den dem meddelte kgl. Befaling vistnok ikke at modtage andet Valg, hvorved de kunde sættes ud af Stand til at opfylde bemeldte Befaling. I alt Fald maatte de, naar det Tilfælde indtraf, hvori de ifölge den kgl. Befaling havde at möde, fratræde deres Stilling som valgte Deputerede, hvorved en Vacance vilde opstaae. — Det kan vel ikke

1844. paatvivles, at Vælgerne, naar de derpaa gjöres opmærk-
31. August. som, selv ville finde det urigtigt, at anvende deres Stemme paa den, der er i fornævnte Tilfælde, ligesom denne sandsynligviis heller ikke vilde modtage Valget. Skulde imidlertid, imod Formodning, Vælgerne, slige Forestillinger uagtet, ville stemme paa ham, kan Valgbestyrelsen dog ikke undlade at modtage disse Valgstemmer, og det vilde da, saafremt den Valgte ikke var bleven kaldet i sin Stilling som allern. udnævnt Suppleant, beroe paa ham, om han vilde möde ifölge det paa ham faldne Valg.

ad 2) Af de af Valgbestyrelsen citerede §§ (3, 5, 10, 13, 18 og 23) i Forordn. 8. Marts 1843 er det aldeles klart, hvad og saavel denne, som de under 15. Mai 1834 for Kongeriget og Hertugdömmene Slesvig og Holsteen udkomne Anordningers Aand i det Hele bestyrker, at Enhver kan vælges i det Amt, hvori han har en til Valgbarhed qvalificeret Eiendom, uden Hensyn til, at han har Bopæl udenfor samme, saa at Udtrykkene i § 30: „der hörer hjemme i et andet Valgdistrikt i Amtet", alene kunne forstaaes med Hensyn til den Eiendom, der skal begrunde hans Valgbarhed, hvilket endog fremgaaer af selve den umiddelbart derefter givne Bestemmelse om, at det paa vedkommende Fortegnelse skal eftersees, om den Paagjeldende virkelig er valgbar. — Overeensstemmende hermed ere ogsaa de lignende Udtryk i For. 15. Mai 1834 for Östifterne § 40, for Nörre Jylland § 38 stedse blevne forstaaede. Hvad de praktiske Vanskeligheder angaaer, der kunde finde Sted, hvis en i Danmark eller Hertugdömmene domicilieret Eiendomsbesidder i Island maatte vælges, saa vil det være Vælgernes Sag at bedömme, hvorvidt disse kunne ventes at blive overvundne eller ikke, uden at dette kan have nogen Indflydelse paa saadanne Eiendomsbesidderes Valgbarhed, der endog har en særlig Hjemmel i For. 8. Marts f. A. § 10.

ad 3) For. 8. Marts f. A. § 3, sammenholdt med § 2 i Forordningerne 1834, viser tydelig, at den Eiendoms-Adkomst, der til Hjemmel for Valgret og Valgbarhed udkræves paa Island, ikke behöver at bestaae i thinglæst Skjöde (cfr. Coll. Tid. for f. A. S. 216), og hvorvidt navnlig en Kjöbecontrakt dertil er tilstrækkelig, vil beroe paa, om den efter dens Indhold og övrige Beskaffenhed har begrundet Eiendomsret. — Saafremt iövrigt dette i det opgivne Tilfælde virkelig er skeet, og den Paagjeldende indtil den i saa Henseende foregaaede Erhvervelse har besiddet en saadan Eiendom, som til Valgbarhed udkræves, skjönner man ikke at der kan være Noget til Hinder for, at den Tid, hvori han har været Eier af disse forskjellige Eiendomme, lægges sammen for at udgjöre de i Forordningens § 5 Nr. 2 udkrævede 2 Aar. 1844. 31. August.

ad 4) Sammenlægningen maa skee efter det i Forordningens § 3 bestemte Forhold mellem den Bygnings-Værdie og den Matrikulstörrelse af en Jordeiendom, der udkræves til at stifte Valgbarhed, saa at hvert Hundrede Dyrhed ansees lige med en Bygningsværdie af 100 Rbd., naar samme besiddes med Eiendom, men forsaavidt det paa offentligt eller beneficeret Gods besiddes med Livsfæste, af 50 Rbd. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. August 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, ang. **Spörgsmaal om Valgberettigelse og Valgbarhed til Althinget.** Khavn den 31. August 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 3913—14. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 231—232. — En Cancellie-Skrivelse, angaaende nogle Spörgsmaal om Valgene til Althinget, anföres som publiceret i Rangarvalla Syssel 1845. 31. August

I et til Cancelliet indkommet Andragende har Sysselmanden i Borgarfjords Syssel forespurgt:

1844. 31. August. 1) om En, som i dette Syssel eier den iövrigt til Valgrettighed og Valgbarhed qvalificerende Jordeiendom, men selv er bosat i et andet Syssel og Amt, bör optages paa Valglisten der, hvor Eiendommen er beliggende. — 2) om den, som eier en Jordpart, der i og for sig er af den Störrelse, som udfordres til at begrunde Valgret og Valgbarhed, behöver udtrykkeligt Samtykke eller Overdragelse af Rettigheden fra Eieren eller Eierne af Jordens övrige Part, til at kunne vælge eller vælges, eller om saadan Overdragelse kun behöves i det Tilfælde, at hver enkelt Medeiers Andeel i Jorden er mindre end det Qvantum, som ifölge Forordn. 8. Marts 1843 § 3 fordres for at kunne udöve hin Ret.

Foranlediget heraf skulde man til videre Bekjendtgjörelse for Andrageren herved tjenstl. melde:

ad 1) Da, ifölge hvad Collegiet nærmere har udviklet i en anden Skrivelse af Dags Dato til Hr. Khre, Enhver maa antages valgberettiget i det Amt, hvori han har en til Valgbarhed qvalificerende Eiendom, uden Hensyn til at han har Bopæl udenfor samme, saa maa det opkastede Spörgsmaal besvares bekræftende.

ad 2) Saafremt den Paagjeldende eier en bestemt physisk Andeel af et större Jordbrug, vil han, naar denne har den lovbefalede Störrelse, i Kraft af denne sin Eiendom kunne nyde Valgret og Valgbarhed, uden at der kan blive Tale om dens Samtykke, der eier den övrige Deel af Jorden. Men hvis Eiendommen som en Heelhed besiddes af Flere, kan Valgret kun udöves af den, til hvem de övrige Medeiere i Medhold af Forordningens § 3 overdrage denne Ret, ligesom og alene en Saadan, ifölge Forordningens § 5, kan vælges. — Det kgl. Danske Cancellie den 31. August 1844.

31. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Afgifter af Arv**

og deres Beregningsmaade. Khavn den **31.** August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1185. 1844. 31. August.

Ved Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret til 31. Juli 1840 fremkom der en til den ordinaire Skifteforvalter i Hunavatns Syssel, Sysselmand Blöndahl, fra Árni Thorbergsen paa Fjósum afgiven edelig Anmeldelse om Værdien af dennes afdöde Moders Valgerd Rafnsdatters Eiendele, til Erlæggelse af anordnet ½ % Afgift, ifölge For. af 8. Febr. 1810, hvilken Afgift efter nysmeldte Anmeldelses Udvisende er tilsvaret af det Belöb, som blev tilovers af ovenmeldte Stervboes Formue, efter Fradrag ikke alene af den dette paahvilende Gjæld, men ogsaa af en Fjerdings-Gave, der af den Afdöde var skjenket hendes Tjenestekarl Jonas Jonsson. — Til den herved fremkaldte Udsættelse i ovenmeldte Regnskab om, at Störrelsen af nysnævnte Fjerdings-Gave maatte opgives til Erlæggelse af de anordnede Arveafgifter, har Sysselmand Blöndahl erklæret, at efter de ellers temmelig utydelige Oplysninger, som have kunnet tilveiebringes, har den ¼ Deel, som af afdöde Valgerd Rafnsdatter efterladte Midler skal være skjenket hendes Tjenestekarl Jonas Jonsson, udgjort c. 135 Rbd. 6 Sk.; men efter hvad han har kunnet erfare, er der neppe Grund til at betragte denne ¼ Deel som Skjænk eller Gave, skjöndt det af Arvingen Arni Thorbergsen er blevet saaledes benævnet, siden denne Deel af Boet skulde, efter den Afdödes Bestemmelse, være Vederlag for bemeldte Tjenestekarls lange og tro Tjeneste hos den Afdöde i over 20 Aar, i hvilken Tid han ikke altid havde oppebaaret den Lön, som ham efter Billighed kunde tilkomme, og aldrig med den Afdöde opgjort nogen Regning over hvad der endnu resterede. Der synes fölgelig at være ligesaa stor Grund til at betragte den ham udlagte ¼ Deel af Boet som en derpaa hvilende Gjæld, som en Gave.

1844. Af saavel Arvingens ovenberörte edelige Angivelse,
31. August. som af selve Sysselmand Blöndahls Erklæring, fremgaaer, at det er efter afdöde Valgerd Rafnsdatters Villieserklæring, at der skulde tilflyde hendes Tjenestekarl Jonas Jonsson en Fjerdedeel af hendes Eiendele, som hun ifölge Jonsbogens 28. Cap. var berettiget til at bortskjenke til hvem hun vilde, hvoraf ogsaa fölger, at Motivet til denne Gave bliver uden Indflydelse paa Erlæggelse af de anordnede Arveafgifter. Om hendes Villieserklæring er givet formelig, eller om den blot har været et mundtligt Önske til Sönnen alene, som af denne er efterlevet, er derimod ikke aldeles klart, og gjöre Skifteforvalterens Erklæringer Saadant endmere ubestemt. Men, hvorledes Forholdet nu end er, kunde, i det förste Tilfælde, Tjenestekarlen ikke undgaae at svare 4 og ½ % Afgifterne af hvad han erholdt udlagt af Boet, ifölge testamentarisk Disposition, og i det andet Tilfælde maatte Livsarvingen til det Hele, naar han af egen Drift deraf afgav en Fjerdedeel, ogsaa tilsvare ½ % Afgiften af hele Boet. — Da der imidlertid er hengaaet over 5 Aar, siden Boet tiltraadtes af Vedkommende, frafaldes Paastand saavel paa yderligere Oplysninger i den omhandlede Henseende, som paa det Arveafgiftsbelöb, om hvis Erlæggelse til Islands Jordebogskasse der endnu kunde være Spörgsmaal.

Idet vi tjenstl. anmode Hr. Etatsraaden om at meddele Sysselmand Blöndahl det Foranförte, kunne vi ikke forbigaae, dertil foranledigede af nærværende Sag, tillige at udbede ham gjort opmærksom paa, at ligesom han, som Sysselets ordinaire Skifteforvalter, er den rette Vedkommende, af hvem det Offentlige kan fordre Oplysninger om Rigtigheden for Arveafgifter, saaledes maa det og kunne ventes, at han til enhver Tid er forberedt paa at meddele fyldestgjörende Underretning i saa Henseende, samt at han herefter nöie paaseer, at de anordnede Afgifter af Arv lovmedholdeligen tilsvares, ikke alene af de Skifter, der behandles af ham

selv, men ogsaa af de Boer, i hvilke Arvedelingen foretages af myndige Arvinger og extraordinaire Skifteforvaltere inden Hunavatns Syssels Jurisdiction. — Rentekammeret den 31. August 1844. 1844. 31. August.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Værgemaal for Kirker**. Khavn den **31**. August **1844**. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1192. 31. August.

Hr. Etatsraaden har under 14. Juni sidstl. tilstillet Kammeret tvende Skrivelser af 10. s. M. og 11. Mai næstforhen, hvori Administratorerne A. Sæmundsen og Th. Danielsen for Dem have andraget paa at meddeles Tilladelse til, Enhver for sit Vedkommende, at beregne sig 1/6 Deel af hvad der aarligen tilflyder Munkethveraae og Mödruvalle Kloster Kirker i Lysetold, Tiender og i Betaling for Gravsteder, som Vederlag for at opkræve og modtage nysnævnte Ydelser, samt for disses Omsætning i Penge, hvilken Godtgjörelse De, i Forventning af dette Collegii Samtykke, har fundet Dem foranlediget til at tilstaae. — Og har De derhos indberettet, at De, eftersom det skjönnes at være unödvendigt, at Lysene paa Alterne holdes tændte i Sommermaanederne, har tilkjendegivet vedkommende Værger, at der i Kirkernes Regnskaber herefter ikke bliver at före til Udgift mere til Lysning, end det Halve af den hidtil dertil beregnede Talg.

Da det, efter hvad der ved en anden Leilighed er bragt i Erfaring, i Medhold af N. L. 2—21—48 og Reglement af 17. Juli 1782 § 14, er i Island overholdt som Regel, ikke i Almindelighed at tilstaae Værgerne Noget for at administrere Kirkernes Indkomster, kunne vi, for Fölgers Skyld, ikke stadfæste den forberörte Foranstaltning for den fölgende Tid, hvorimod der, efter Omstændighederne, Intet haves at erindre imod, at 1/6 af ovennævnte Kirkers Indkomster i Fardagsaaret

1844. 1843—1844 passerer til Udgift i vedkommende Regn-
31. August. skaber. — Betræffende Kirkernes Værgemaal i Fremtiden kunne vi, i Erkjendelse af, at en saadan Bestilling er et Onus, selvfölgelig blot nære det Önske, at Administrator Danielsen maatte findes villig til fremdeles som hidtil at forestaae Mödruvalle Klosterkirkes Værgemaal. For det Tilfælde, at dette Önske nu ikke lader sig realisere, skjönnes der ikkun at gives to Udveie til Opnaaelse af Kirkens Tilsyn og Forvaltning af dens Indkomster m. v., nemlig: enten i Analogie med N. L. 2—21—11 om at Ingen kan vægre sig for at være Kirkeværge, og at forestaae saadan Bestilling i 3 Aar, at antage en med Regnskabsvæsen nogenledes fortrolig Mand i Sognet til, uden Godtgjörelse, at være Værge for Kirken i den nysnævnte lovbestemte Tid, eller, hvad der under alle Omstændigheder synes at have Fortrin, at entledige Danielsen fra den ham betroede Administration af Mödruvalle Klostergods, og at overdrage denne Administration til en anden duelig Mand, som Kirkens Værgemaal kunde paalægges uden særskilt Vederlag.

Hvad derimod Munkethveraae Klosterkirke angaaer, da vil Kammeret vel ikke være uvillig til, naar dens Ombygning er fuldendt, at tilstaae Administrator Sæmundsen en for hans Uleilighed hermed passende Godtgjörelse, om hvis Störrelse Hr. Etatsraadens nærmere Forslag imödesees, men forventes iövrigt, at han, i Overeensstemmelse med den ham under 22. Marts 1831 meddelte Instrux, fremdeles forestaaer sidstmeldte Kirkes Værgemaal uden særlig Betaling.

Dette meldes tjenstl. til videre Foranstaltning, idet vi slutteligen bifalde, at De har tilladt Administrator Sæmundsen at beregne sig 4 % i Incassationssalarium af det Belöb, hvortil Munkethveraae Klosterkirkes gamle Materialier ved Auktion udbringes, hvorimod vi ikkun kunne tiltræde den tagne Bestemmelse om, at Alterlysene ikke holdes tændte i Sommermaanederne, for-

saavidt Saadant er almindelig Brug i Island. — Rentekammeret den 31. August 1844. 1844. 31. August.

Rentekammer - Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til **Panteobligationer, tilhörende den kgl. Kasse.** Khavn den 31. August 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1193—95. 31. August.

Hr. Etatsr. har i behagelig Skrivelse af 15. April sidstl. begjært Dem [meddelt] Rentekammerets Bestemmelse for, om den af Student Einar Steffansson udstedte Panteobligation for en Deel af Kjöbesummen for Reynistads Klosters Hjemmegaard vil være at opbevare enten ved Nord- og Öst-Amtet, Stiftamtet eller Landfogderiet.

Endskjöndt man, naar Spörgsmaalet udstrækkes til at gjelde om alle Pengeforskrivninger, der udstedes for i Island bortsolgt kgl. Jordegods, bör forudsætte Muligheden af, enten at en eller anden Debitor maatte saggives til Betaling af resterende Capital og Renter, eller at der om en pantsat Jords Rettigheder eller Besiddelse kan reise sig Retstrætte, og det desaarsag vilde være hensigtssvarende, at der haves ved Haanden det Document, hvorved Hæftelsen i den vedkommende Eiendom begrundes, saa turde dog den Ret, enhver Debitor har til at fordre den Sum, som af ham indsendes til den islandske Jordebogskasse i Afdrag paa hans Pantegjæld, til samme Tid afskreven paa den herfor udstedte Forskrivning, overveiende tale for, at saavel den ovennævnte Obligation som alle lignende Forskrivelser, samt de, der udstedes for Laan af ovenmeldte Kasse, haves til Opbevaring ved Landfogderiet til Nedlæggelse i den i Stiftamtmandsboligen beroende Pengekiste, uden at den Omstændighed, at Hr. Etatsraaden og Conferentsraad Thorsteinson efter en anden Skrivelse af D. D. ville kunne modtage og qvittere for Afdrag paa Kjöbe-

1844. summer for i Island solgt kgl. Jordegods, kan forrykke

31. August. den ovenfor givne Bestemmelse om Opbevaring ved Landfogderiet af samtlige Obligationer for Gjæld til den kgl. Kasse. Iövrigt ansees det rettest, at Landfogden, hver Gang der skeer Afbetaling til nysmeldte Kasse af saadan Obligationsgjæld, foruden efter det Foranförte at forsyne Forskrivningen med behörig Paategning herom, strax tilstiller vedkommende Amtmand Triplicat af den udstedende Qvittering, hvis Prima herefter af ham med förste Skibsleilighed indsendes til Rentekammeret, og hvis Secunda leveres Indbetaleren, og önsker Collegiet at modtage Hr. Etatsraadens Indberetning om, naar deslige Indbetalinger have fundet Sted.

Dette meldes herved tjenstligst til behagelig Efterretning, samt videre Foranstaltning for Nord- og Öst-Amtets Vedkommende, og ere saavel Kherre Hoppe og Conferentsraad Thorsteinson som Landfogden tilskrevne i Overeensstemmelse med det Ovenanförte. — Rentekammeret den 31. August 1844.

5. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Salg af Legatjorden Gróustaðir.** Khavn den 5. Septembr. 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 3970.

I Anledning af den af Hr. Conferentsraad i behagelig Skrivelse af 2. Juni sidstl. derom gjorte Indstilling, bifaldes det herved, at den ved forhenværende Repstyrer og Dannebrogsmand Einar Johnsens under 19. Septembr. 1823 confirmerede Fundats til de fattige Bönder i Kirkebols Rep under Strande Syssel skjænkede Jord Groustader i Bardestrands Syssel, med tre Qvilder, afhændes for de ved den den 7. Mai sidstl. afholdte Auktion gjorte höieste Bud[1], og efter de ved Auktionen

[1]) det höieste Bud var 561 Rbd. for Jorden, og for 3 Qvilder eller 18 Malkefaar 54 Rbd. 59 Sk., tilsammen 615 Rbd. 59 Sk.

fremlagte Conditioner, hvorved dog maa bemærkes, at der for de $^2/_3$ af Kjöbesummen for Jorden, som efter Conditionerne blive indestaaende i samme, maa gives förste Prioritets Panteret. Den övrige Deel af Kjöbesummen bliver, tillige med Kjöbesummen for Qvilderne, at frugtbargjöre paa anordningsmæssig Maade, og samtlige Renter at anvende overeensstemmende med Fundatsen. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Septembr. 1844. 1844. 5. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Synsforretninger paa Klostergodserne ved Administrator-Skifte.** Khavn den 7. Septbr. 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1223. 7. Septbr.

Ved behagelig Skrivelse af 22. Februar sidstl. har Hr. Stiftamtmanden indsendt til Rentekammeret Udskrifter af nogle Forretninger, der, efter Deres Ordre, ere blevne optagne til Overlevering af Thykkebai Klostergods, m. m., fra forhenværende Administrator og Kirkeværge S. Alexandersen til Examin. juris V. Thorarensen, og næst at fremhæve adskillige Mangler ved de afholdte Forretninger, i hvilken Henseende De har begjært Kammerets nærmere Ordre, har De bemærket, at der vilde spares baade Bekostninger og Uleilighed, naar slige Forretninger i lignende Anledninger kunde undgaaes i Fremtiden.

Vi skulde paa Grund heraf tjenstl. melde, at de indsendte Synsforretninger i flere Henseender ikke tilfredsstille de Fordringer, der skjönnes at burde gjöres til slige Forretninger, der skulde begrunde vedkommende Administrators subsidiaire Ansvar med Hensyn til de paa Gaarden opförte Bygningers Fæld, naar de blive afholdte ved Administratorskifte, maae vi, ved herved at remittere bemeldte Forretninger, tjenstl. have Hr. Stiftamtmanden anmodet om, behageligen at tilholde Administrator Thorarensen, som Modtager af Klostergodset, at andrage for vedkommende Sysselmand de

1844. 7. Septbr. paapegede Mangler ved Forretningerne, for at Synsmændene kunne vorde paalagte at omgjöre samme. Naar Forretningerne derpaa ere fuldförte, blive de paa behörig Maade at afhjemle, hvilket formentligen vil kunne iværksættes paa næstkommende Mandtalsthing, og da saavel den fratrædende som tiltrædende Administrator ville have at underskrive disse Forretninger, hvoraf Kammeret i sin Tid forventer sig meddeelt en formelig Udskrift, vil det være i deres egen Interesse at overvære sammes Afholdelse og Afhjemling.

Omendskjöndt iövrigt slige Forretninger som de nærværende, der blot gaae ud paa at syne de paa Gaardene opförte Bygninger og Qvildeantallet i Almindelighed, bör undgaaes, da Nytten af samme ikke altid svarer til de dermed forbundne Bekostninger og Uleiligheder, kan det dog undertiden være nödvendigt, for at forebygge Godsernes Forringelse ved Administratorernes Efterladenhed, at endog mere omfattende Forretninger optages, der navnligen ogsaa gaae ud paa at besigtige Gaardenes Tilliggende, i Særdeleshed deres Hjemmemarker, samt de med dem fölgende Herligheder, f. Ex. Skov, Fuglevarp, Sælhundefangst m. m. — Kammeret forventer desaarsag, naar for Eftertiden Forandring af Administratorer finder Sted, sig meddeelt Hr. Stiftamtmandens Betænkning om, hvorvidt en formelig Overlevering af Godset er nödvendig, og, i bekræftende Fald, i hvilket Omfang den bör foretages. — Rentekammeret den 7. Septembr. 1844.

19. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Biskoppen over Island, angaaende **Forseelse ved Ægtevielse.** Khavn den 19. Septembr. 1844. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1844, Nr. 3922.

Deres Höiærv. har i behagelig Skrivelse af 10. April d. A. indberettet, at Sognepræsten for Hof og Miklebai Menigheder inden Skagefjords Syssel og Norder-Amtet

i Island, Paul Erlandsen, i Decbr. Maaned f. A., uden dertil erhvervet Dispensation, har sammenviet i Ægteskab en Mand med en ledig Pige, der för havde avlet et Barn med Mandens Broder; — hvilket han dog ikke skal have foretaget sig af nogen Trodsighed eller Ulydighed mod Loven, men alene af Uagtsomhed og forledet dertil af misforstaaede Exempler. 1844. 19. Septbr.

I Anledning heraf skulde Cancelliet tjenstligst anmode Deres Höiærv. om, at ville give bemeldte Sognepræst Erlandsen en Irettesættelse for hans ved denne Leilighed udviste Forhold. — Det kgl. Danske Cancellie den 19. Septembr. 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Borgeres Forpligtelse til at modtage Valg som Borgerrepræsentant.** Khavn den 20. Septbr. 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 4231. 20. Septbr.

Med Skrivelse af 7. dennes har Hr. Ehren tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Bestyreren af Grosserer P. C. Knudtzons Bageri i Reikevig, Bagermester Bernhöft, anholder om Fritagelse for at modtage det paa ham faldne Valg som Borgerrepræsentant for bemeldte Kjöbstad.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at det saaledes Ansögte ikke kan bevilges. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Septembr. 1844.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, angaaende **Afskrifter af Maldager for det kgl. Jordegods.** Khavn den 20. Septembr. 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 4232—36. 20. Septbr.

1844. Efter at Cancelliet, i Anledning af det Lovudkast,
20. Septbr. der agtes forelagt det islandske Althing, siglende til at indföre i Island den danske Lovs Bestemmelser angaaende Hævd og Præscription, i Skrivelse af 18. Mai f. A. blandt Andet havde paalagt samtlige Amtmænd paa Island at sörge for, at alle offentlige Stiftelser, saavel som de kongelige Eiendomme, vedligeholdes i Besiddelsen og Nydelsen af sammes Tilliggende og alle dertil hörende Rettigheder, og navnligen at drage Omsorg for, at Klosternes Maldager eller andre Optegnelser, som holdes over alt under deres Tilsyn værende offentligt Gods, berigtiges og fuldstændiggjöres, har Hr. Amtmanden i Skrivelse af 28. Decembr. f. A. andraget, at det, for at efterkomme dette Paalæg, vil være nödvendigt, at komme i Besiddelse af Afskrifter af Maldager for Klosterne og det övrige offentlige Gods, hvilke Biskoppen har erklæret sig villig til at besörge, og derhos anholdt om, at de dertil medgaaende Omkostninger, der formentlig bör udredes af Jordebogskassen, maae vorde Biskoppen anviste til Udbetaling.

Foranlediget heraf skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kongl. Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning tjenstl. melde, at der Intet haves at erindre imod, at Omkostningerne ved de i den omhandlede Henseende fornödne Afskrifter af Klosternes Maldager udredes af den kgl. Kasse, men at denne derimod ikke kan paabyrdes Omkostninger i Anledning af Afskrifter af Documenter, der vedkomme andet offentligt Jordegods, end de kongel. Eiendomme, hvorfor man, saafremt og forsaavidt deslige Afskrifter behöves, hvilket ikke forudsættes at være fornödent med Hensyn til alt offentligt eller beneficeret Gods, imödeseer nærmere Forslag angaaende Tilveiebringelsen af de hertil medgaaende Omkostninger.

Sluttelig har man ikke villet undlade at tilföie, at det er en Selvfölge, at Amtmændene, i Henhold til Collegiets Skrivelse af 18. Mai f. A., ikke kan foretage

Rettelser eller Forandringer i Maldagerne eller andre Documenter af lignende Beskaffenhed, idet de Uovereensstemmelser og Urigtigheder, som deri maatte opdages, efter disse Documenters Natur, maae underkastes Domstolenes Afgjörelse, hvilken dog ikkun bör söges tilveiebragt, naar der med Rimelighed kan ventes et for det Offentlige heldigt Resultat. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Septembr. 1844[1]. 1844. 20. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Skibscapitain J. S. From, ang. **Betingelserne for Oplæg af Varer paa Handelsstederne** i Island m. v. Khavn den 28. Septembr. 1844. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1326. 28. Septbr.

Efter at have indhentet Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons Erklæring, betræffende Hr. Skibscapitain Froms Forespörgsel i Skrivelse til Rentekammeret af 30. Septembr. f. A., om, hvorvidt det maatte være tilladt paa et af de authoriserede Handelssteder inden Islands Vester-Amt at anlægge og opbygge et Salte- og Fiskevirknings-Etablissement, og der om Foraaret at ilandbringe og oplægge de herfra overförte danske Varer, medens Skibene drive Fiskerie; atter at indlade disse Varer til Handelstiden og afgaae dermed paa Spekulation paa andre Havne, uden at være forbundne til at holde aaben Bod eller drive Handel paa ovennævnte Etablissement, tilmeldes Dem herved til Underretning, at Anlægning af et saadant Etablissement ikke kan ansees tilladelig efter den islandske Handelslovgivning, med mindre der hos Övrigheden forud erhverves det i Plakat af 28. Decbr. 1836 § 2 ommeldte

[1]) Med Canc. Skrivelser af samme Datum til begge de andre Amtmænd og Biskoppen sendes Gjenpart af denne Skrivelse til Efterretning; ligeledes meddeles Rentekammeret en Afskrift af samme. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1844. 28. Septbr. Antagelsesbrev. — Rentekammeret den 28. Septembr. 1844 [1].

28. Septbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Fritagelse for Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke** for at **svare Lysetold.** Khavn den 28. Septbr. 1844. — Copiebog for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 1779.

I Anledning af et igjennem det kgl. Rentekammer fremsendt Andragende fra Stiftamtmand, Kherre Hoppe, angaaende at Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke maatte fritages for at svare Lysetold til Kirken, og efter at have desangaaende brevvexlet med den kongl. Finantsdeputation, vil Directionen, paa Grund af Gjenstandens Ubetydelighed og de övrige oplyste Omstændigheder, Intet have imod, at bemeldte Klokker og Forsanger for deres Tjenestetid fritages for den omhandlede Præstation.

Hvilket tjenstl. meldes Stiftsövrigheden saavel til egen Efterretning, som til Bekjendtgjörelse for ovennævnte Betjente. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 28. Septembr. 1844.

8. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Gebyr for Documenters Thinglæsning** ved flere Mandtalsthing. Khavn den 8. Oktobr. 1844. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1844, Nr. 4466. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 256. Ny Coll. Tid. for 1845, S. 365—366.

Efter at Cancelliet med Hr. Kherrens behagelige Skrivelse af 26. Juni sidstl. har modtaget de forlangte

[1]) s. D. er en Skrivelse fra Rentekammeret afgaaet med Meddelelse herom til Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentsraad B. Thorsteinson. Copieb. sst. Nr. 1327.

yderligere Oplysninger i Anledning af det af Dem tidligere hertil indsendte Andragende, hvori Sysselmand Einarsen i Borgarfjords Syssel forespörger, hvorvidt det ved Reglement 10. Septbr. 1830 § 29 anordnede Gebyr for et Documents Thinglæsning skal betales saa mange Gange, som Documentet af samme Embedsmand bliver læst ved forskjellige Jurisdictioner, skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at det opkastede Spörgsmaal maa besvares bekræftende, forsaavidt det efter Omstændighederne og navnlig ifölge Forordn. 24. April 1833 § 2 er fornödent, at Thinglæsningen iværksættes ved flere Mandtalsthing. 1844. 8. Oktbr.

Forövrigt har man ikke villet undlade at tilföie, at det ingenlunde i Almindelighed er nödvendigt, at lade de Documenter, der med Hensyn til en Mands Habilitet i Almindelighed thinglyses, læse ved hvert Thingsogn, der hörer under den Sysselmand, hvorunder det Sogn hörer, hvori han boer, men at det er nok at det læses for den Ret, der holdes i dette Sogn, ligesom et Document, der angaaer Afstaaelse af Eiendomme, kun bliver at læse i det eller de Sogne, hvori Eiendommen eller Dele af samme ligger. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. Oktobr. 1844.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond, ang. den **islandske lærde Skoles Obligationer.** Khavn den 8. Oktbr. 1844. — Univers. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 1837. 8. Oktbr.

Ved den i de senere Aar foretagne Opgjörelse af den islandske lærde Skoles Mellemværende med den kongel. islandske Jordebogskasse er det befundet, at Skolen blandt Andet eier tvende mindre kgl. Obligationer, den ene af 1. Marts 1786, paa 500 Rd., ind-

1844. sendt til „Holum Stifts publique og Aabods-Penge", den
8. Oktbr. anden af 12. Septembr. 1788, paa 109 Rd. 42 Sk., til „Holum Bispestol".

Da det, ifölge Skrivelse til Directionen fra Hans Excell. Finantsministeren af 15. Marts d. A., af den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond var oplyst, at der ikke er blevet anviist Renter af disse Obligationer siden Statsgjælds-Directionens Oprettelse, samt at, efter Opgivende underhaanden fra Rentekammeret, disse Renter endog skulle være ubetalte respective fra Aaret 1805 og fra 1788, tilskrev Directionen under 7. Mai sidstl. Hs. Excell. om at foranledige, at Renterne af bemeldte tvende Obligationer kunde blive Directionen anviste, deels for den Tid, det saaledes var erkjendt at de henstaae uhævede, deels for Fremtiden, idet man tillige vedlagde en Afskrift af de af Stiftsövrigheden over Island i en Skrivelse af 15. Oktobr. f. A. meddelte Oplysninger, bemeldte Obligationer vedkommende, og idet man bemærkede, at Stiftsövrigheden under samme Datum var tilskrevet om at fremsende den större af oftnævnte Obligationer, der befinder sig i Bispearchivet.

Da Directionen endnu ikke har modtaget saadan Anviisning, skulde den, ved at fremsende den nu fra Stiftsövrigheden modtagne större Obligation paa 500 Rd., hvorpaa aldeles ingen Renter findes afskrevne, og som iövrigt er dateret ikke 1. Marts men 1. Novbr. 1786, tjenstl. udbede sig, at de oftnævnte Renter, forsaavidt de restere, nu maatte anvises, samt Foranstaltning föies til, at Renterne af begge Obligationer ogsaa i Fremtiden kunde vorde anviste.

Med Svaret udbedes Bilaget remitteret. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Oktobr. 1844.

10. Oktbr. Kongelig **Bekjendtgjörelse** til Provindsialstænderne for Östifterne, ang. **Resultaterne af deres**

Forhandlinger i Aaret 1842. Sorgenfri den 10. Oktobr. 1844. — Canc. 2. Dep. Reg. XLV, fol. 244-45 (1844, Nr. 654*). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Colleg. Tid. for 1844, S. 921—936. Schou XXIV, S. 262—275. — **Uddrag.** 1844. 10. Oktbr.

Allernaadigst Bekjendtgjörelse til Provindsialstænderne for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt for Færöerne.

Vi Christian den Ottende &c. Vore troe Provindsialstænder for Sjællands, Fyens og Lolland-Falsters Stifter, samt for Færöerne, Vor kgl. Hyldest og Naade. Af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved forbemeldte Vore Provindsialstænder i Aaret 1842, have Vi med allerhöieste Tilfredshed erkjendt Deres redelige Iver for Landets Bedste. Efter at saavel de Betænkninger, som De have afgivet over de Dem til Overveielse forelagte Lovudkast, som og Deres övrige allerunderdanigste Andragender paa det Nöieste ere blevne prövede, ville Vi herved allern. give Dem en samlet Oversigt over de Beslutninger, der i saa Henseende ere blevne tagne.

I. Fölgende Anordninger, hvortil Udkast have været Provindsialstænderne forelagte, ere udkomne, nemlig:

. . . 2) under 14. Decbr. 1842 Plakat angaaende Authorisationen af et Handelssted ved Seydisfjord i Islands Nord- og Öster-Amt, samt ved Portland (Dyrholar) i Islands Sönder-Amt; — 3) under 1. Marts 1843 Plakat, betræffende Behandlingen af Sager angaaende Overtrædelser af de ved den allerhöieste Resolution af 17. Juli 1816 foreskrevne Bestemmelser til Fredning af Vedkommendes Rettigheder i Henseende til Edderfugle- og anden Fuglevarp samt Sælhundefangst paa Island; — 4) under 8. Marts s. A. Forordning angaaende nærmere Bestemmelser af nogle Poster i Anordningen af 17. Juli 1782, betræffende Præsters og

1844. Kirkers Indtægter paa Island; — 5) under s. D. Forordning angaaende Indretningen af en særlig raadgivende Forsamling for Island, under Navn af Althing; — ... 18) under 10. Novbr. s. A. Plakat, indeholdende nærmere Bestemmelse af Forordningen 3. Juni 1796 § 42; — ... 20) under 13. Marts 1844 Plakat angaaende forskjellige Forandringer i Forordningen 1. Mai 1838, med Tilföiende af nye Tariffer for Told- og Skibsafgifterne. . . . .

10. Oktbr.

Givet paa Vort Slot Sorgenfri den 10. Oktober 1844.

22. Oktbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Honorar for Regnskabsförelsen ved Skolen.** Khavn den 22. Oktobr. 1844. — Univ. Dir. Copieb. for Univers. og Skolerne 1844, Nr. 1928. — Resolutionen i Univ. Dir. Forestillinger 1844, Nr. 2564.

I Anledning af det af Stiftsövrigheden hertil indsendte Andragende fra By- og Landfoged Gunlögsen om Honorar for de tvende af ham aflagte Regnskaber for Islands lærde Skole for Tiden fra 1. August 1841 til 31. Juli 1843, har Directionen, efter foregaaende Correspondence med de Deputerede for Finantserne, nedlagt allerund. Forestilling, og deri yttret den Anskuelse, at saadant Honorar rigtigst vilde være at beregne i Overeensstemmelse med For. 7. Novbr. 1809 § 114; hvorpaa det har behaget Hans Majestæt Kongen under 20. d. M. allern. at resolvere saaledes:

„Vi tillade allern., at der som Honorar for Aflæggelsen af den islandske lærde Skoles Regnskaber for de tvende Aar fra 1. August 1841 til 31. Juli 1842, og fra 1. August 1842 til 31. Juli 1843 udbetales By- og Landfoged S. Gunlögsen:

for det förstnævnte Aar . . . 104 Rbd. 94½ Sk. 1844.
og for det sidstnævnte . . . 132 — 68½ - 22. Oktbr.
eller ialt 237 Rbd. 67 Sk.
hvilken Sum bliver at udrede af den islandske Skoles Indtægter".

Denne allerhöieste Resolution, som herfra under Dags Dato er meddeelt Landfoged Gunlögsen, communiceres herved tjenstl. Stiftsövrigheden, med Tilföiende, at Belöbet er efter Regnskabsförerens Önske foranstaltet udbetalt af den almindelige Skolefond til islandsk Kjöbmand Thaae her i Staden. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 22. Oktobr. 1844[1].

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt, ang. **Suppleanternes Indtrædelse ved Althingsvalg.** Khavn den 29. Oktbr. 1844. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1844, Nr. 4835. 29. Oktbr.

Med Hensyn til et Andragende fra den til Althingsmand for Sönder-Thingöe Syssel valgte Capellan Thorstein Palsson paa Vöglum, om at Repstyrer Björn Kristiansson, der efter den til Suppleant for bemeldte Syssel valgte, men senere ved Döden afgaaede Repstyrer Jonas Sigfusson ved Valghandlingen erholdt de fleste Stemmer, maatte indtræde som Suppleant istedetfor denne, har Hr. Amtmanden i Skrivelse af 10. Juli sidstl., næst at bemærke, at De under samme Datum har tilmeldt Andrageren, at ovennævnte Björn Kristiansson ikke eo ipso eller uden nyt Valg kan indtræde som Suppleant, og at Gjenvalg formentlig ikke kan iværksættes forinden Althingsmandens Plads er aldeles vacant, henstillet Andragendet til Cancelliets Resolution,

[1]) s. D. Skrivelse til Land- og Byfoged Gunlögsen af samme Indhold, samt Udbetalings-Ordre til Universitetets Qvæstor. Brevb. sst. Nr. 1927. 1929.

1844. samt derhos forespurgt, om De, saafremt Andragender
29. Oktbr. af samme eller lignende Indhold skulde indkomme, bör aldeles afvise samme, eller derpaa meddele saadan Besked, som findes hjemlet i de udkomne Love og Bestemmelser.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at ligesom Cancelliet ikke kan Andet end bifalde den af Hr. Amtmanden i Anledning af ovennævnte Andragende meddelte Besked, saaledes maa man ogsaa billige, at De ved andre lignende Leiligheder paa samme Maade oplyser de Vedkommende om Althings-Forordningens rette Forstaaelse, men da Amtets Mening angaaende et i saa Henseende tvivlsomt Spörgsmaal dog ikke kan ansees afgjörende, forventes det, at De, naar Spörgsmaalet er af saadan Beskaffenhed, vil bruge særdeles Varsomhed i Maaden, hvorpaa Svaret affattes. — Det kongel. Danske Cancellie den 29. Oktobr 1844.

31. Oktbr. **Skrivelse** fra **Commissionen** for det **statistiske Tabelværk** til det Danske Cancellie, ang. **Optagelse af en almindelig Folketælling.** Khavn den **31.** Oktbr. **1844**[1]. — Copieb. for Tabel-Commissionen, i det statistiske Bureau, Nr. 1, S. 337—339.

Overeensstemmende med allerhöieste Resolution af 9. Juni 1835 vil en ny almindelig Folketælling i Kongeriget, ligesom i Hertugdömmerne, være at foretage næste Aars 1. Februar, da til den Tid 5 Aar ere forlöbne siden den sidste Tælling fandt Sted.

Denne nye Folketælling formener Commissionen at kunne i det Væsentlige skee paa samme Maade og efter samme Regler, som sidste Gang. Ikkun et Par Forandringer har man tilladt sig. Saaledes have vi, efter det kgl. Danske Cancellies Begjæring i behagelig

[1]) see Reskr. 28. Novbr. 1844; Tabel-Comm. Skriv. 17. Febr. 1845.

Skrivelse af 13. Juli d. A., grundet paa Sundheds- 1844.
Collegiets Anmodning, tilföiet Schemaerne og Blanquet- 31. Oktbr.
terne til Optællingslisterne en Rubrik, hvori vil blive optaget Antallet af de Afsindige her i Riget og deres Sygdoms Varighed, samt efter Dr. Hübertz's Önske ligeledes en Rubrik for samtlige optalte Individers Fødested, hvoraf han forventer interessante Resultater med Hensyn til Strömningerne i Befolkningen. Men man har dog ikke troet at kunne forlange de Oplysninger, som Optællingslisterne komme til at indeholde om disse to Gjenstande, redigerede i Tabelform af Sognepræsterne eller Magistraterne, eller optagne i de Tabeller, disse forfatte, hvilket man og i Blanquetterne til disse Tabeller har bemærket, hvorimod Commissionen siden vil, navnligen hvad Oplysningerne om de Afsindige angaaer, selv söge at faae dem redigerede under saadanne almindelige Oversigter, der maatte findes hensigtsmæssigst, saa at de Afsindige classificeres provindsviis, særskilt for Kjöbstæderne og Landdistriktet, efter deres Alder, ægteskabelige Stilling, Sygdommens Varighed og de forskjellige Næringsklasser, hvortil de höre. — For saa meget mere at skjærpe Vedkommendes Opmærksomhed for, at Ingen i Optællingslisterne er forbigaaet eller talt to Gange, hvilket hidtil næppe nöiagtigt nok overalt er varetaget, og hvorpaa dog hele Folketællingens Paalidelighed beroer, har man i Blanquetterne til Tabellerne over Folkemængden kjöbstædsviis og paa Landet sogneviis forlangt anstillet en Sammenligning af Antallet efter den nye Folketælling med det Antal, der fandtes ved den næstsidste Folketælling, naar til dette Antal lægges det Overskud, som Födslerne have haft over Dödsfaldene i de mellemliggende 5 Aar, eller omvendt Overskudet af Dödsfaldene fradrages, dersom de Ködes Antal nogetsteds skulde have oversteget de Födtes. — Viser der sig nemlig ved en saadan Sammenligning en större Forskjel, end at den kan antages at hidröre fra Ind- eller Udvandringer i Mellemtiden,

1844. vil dette opfordre til nöiere Undersögelse, om der dog
31. Oktbr. ikke er Feil ved den sidste Optælling, eller om Feilen maaskee ligger i den næstsidste Folketælling, eller i Listerne over de Födte og Döde. — En saadan Sammenligning troer man dog at der ikke kan forlanges anstillet for Kjöbenhavns Vedkommende af Magistraten, da det vilde blive altfor byrdefuldt for denne siden at efterspore Feilene, og man har derfor meent, at det her maatte beroe ved, at Magistraten anmodes om at indskjærpe Rodemesterne, at de med Værten i ethvert Huus, eller den, der træder i hans Sted, nöie gjennemgaae de for dettes Vedkommende udfyldte Optællingslister, for saavidt muligt at forvisses om, at Ingen er udeladt, som burde have været opfört paa Listen, eller medtaget uagtet hvad efter de givne Regler andetsteds maatte optælles.

Naar undtages de her ombandlede faae Poster, ere de her forfattede Schemata og Blanquetter til den nye Folketælling, af hvilke man lader et Exemplar hoslagt fölge, overeensstemmende med dem, som benyttedes ved den sidste Tælling.

Commissionen tillader sig nu tjenstligst at anmode det kgl. Danske Cancellie om, behageligen at ville foranledige, at allerhöieste Reskripter angaaende den nye Folketælling udfærdiges til samtlige Biskopper i Danmark, med Undtagelse af Biskoppen over Als og Ærö, samt til Amtmændene i Danmark og Kjöbenhavns Magistrat, ganske i Lighed med de Udfærdigelser, som under 19. Novembr. 1839 udgik om den sidste Folketælling, samt at der ligeledes udfærdiges allerhöieste Reskripter til Biskoppen, Stiftamtmanden og Amtmændene paa Island, og til Amtmanden over Færöerne, angaaende den nye Folketælling i disse Lande, hvilken vel rettest foretages Femaarsdagen efter at den der sidst fandt Sted, altsaa den 2. Novembr. 1845 overalt paa Island, og den 24. Juni 1845 paa Færöerne.

Samtidigt med de ovennævnte Expeditioner skal da Commissionen besörge de fornödne Blanquetter og Schemata tilstillede de Vedkommende. — Commissionen for det statistiske Tabelværk den 31. Oktobr. 1844. 1844. 31. Oktbr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Tilladelse for Sysselmændene** i Island **at anlægge Uniform.** Khavn den 2. Novembr. 1844. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1844, Nr. 4913—15 Algreen-Ussings Reskriptsamling 1844, S. 270. — Den kgl. Resolution 31. Oktbr. anföres som publiceret i Stranda Syssel. 2. Novbr.

Paa en af Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling i Anledning af Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 30. August sidstl., betræffende Tilladelse for Sysselmændene i Deres Amt til at bære Uniform [1], har det behaget Hans Majestæt under 31. f. M. allernaad. at resolvere saaledes:

„Vi ville allern. have tilladt Sysselmændene paa Island at anlægge og bære den for Politimestrene i

[1]) Sysselmanden i Öefjords Syssel, B. H. Borgen, havde i Andragende 24. August 1844 anholdt om Tilladelse til at bære „den for Politimestere i Danmark reglementerede Uniform", idet han beraabte sig paa, at Sysselmanden i Skagafjords Syssel havde i samme Sommer haft Vanskelighed ved at skaffe sig Lydighed hos nogle Söfolk under en indtruffen Begivenhed paa Grafarós, fordi han hverken havde Uniform eller Politiskilt. Amtmanden anbefalede Andragendet, ligesom han selv för havde foreslaaet lignende (Canc. Skriv. 19. Oktbr. 1843), og Cancelliet foreslog at give en almindelig Tilladelse, da det havde Betænkelighed ved at udvide Befalingen til Island, „hvor flere af Sysselmændene ere saa knapt aflagte, at de næppe vilde være istand til at bestride de med Uniformens Anskaffelse forbundne Udgifter" (Canc. 3. Depart. Forestill. 1844, Nr. 50).

1844. Danmark udenfor Kjöbenhavn ved allerhöieste Resolution 9. Septbr. f. A. reglementerede Uniform".

2. Novbr. Hvilken allerhöieste Resolution Cancelliet, ved at fremsende Exemplarer af dette Collegii Circulairskrivelse til Amtmændene i Danmark af 10. Oktbr. f. A., hvorved bemeldte allerhöieste Resolution af 9. Septembr. f. A. bekjendtgjöres, — herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Etatsraaden til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse. — Det kongelige Danske Cancellie den 2. Novembr. 1844[1].

28. Novbr. **Reskript** til Biskoppen over Island, ang. en **almindelig Folketælling** i Landet. Khavn den 28. Novembr. 1844[2]. — Canc. 3. Dep. Reg. 1843-45, fol. 482b-483 (1844, Nr. 1466c). — Reskriptet til Biskopperne i Danmark om den almindelige Folketælling 28. Novbr. 1844 findes i Ny Coll. Tid. 1844, S. 1013-1015. Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1844, S. 292.

Christian den Ottende &c. Vor Gunst! Vi have allern. besluttet, at der, under Overbestyrelse af den af Os allern. anordnede Commission for det statistiske Tabelværk, i Vort Land Island skal iværksættes en ny Folketælling, der bliver at paabegynde overalt i Island den 2. Novbr. næste Aar. — Folketællingen iværksættes da saaledes, at Sognepræsterne i Island, for hvert Sogn især, ved Repstyrerne, eller hvem der i disses Forfald dertil beskikkes, lade optegne samtlige Beboere, som til fornævnte Tid opholde sig i hvert Sogn, og, saasnart de fra Repstyrerne have modtaget Optællingslisterne, sammenholde dem med de Sjæleregistre, som de före, for i alt Fald efter nærmere Undersögelse at berigtige Optællingslisterne, saavidt dette maatte gjöres fornödent, og efter disse saaledes berigtigede Optæl-

[1]) Canc. Skriv. s. D. til begge de andre Amtmænd af samme Indhold. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

[2]) jevnf. Tabel-Comm. Skrivelse 17. Febr. 1845.

lingslister have Sognepræsterne dernæst at forfatte to summariske Tabeller over Sognets Folkemængde, den ene med Hensyn til Alder, Kjön og ægteskabelig Stilling, den anden med Hensyn til Næringsveiene, Födested o. s. v., Alt under Iagttagelse af de Bemærkninger og Regler, som nærmere ville blive dem meddelte af fornævnte Vor Commission, og under Benyttelse af trykte Blanquetter, der ved meerbemeldte Commissions Foranstaltning ville vorde dem tilsendte. — Iövrigt skal det staae Repstyreren frit, med Hensyn til Optællingsmaaden, at gjöre de Forandringer, som efter de locale Forhold paa ethvert Sted maatte findes hensigtsmæssige, saa at han, istedetfor at tage fra Huus til Huus for at optegne Beboerne, kan indkalde Husfædrene, naar de boe i fjerne Distrikter, til paa en bestemt Dag, der vælges for dem saa beleiligt som muligt, at möde for sig, eller og paa saadanne Steder lade Optegningen iværksætte ved betroede Mænd. — De ovenmeldte Sogne-Tabeller blive, tilligemed Optællingslisterne, at tilstille vedkommende Sysselmand, for at derefter af ham kan forfattes Generaltabeller over det samlede Belöb af Folkemængden i Sysselet. — Dog blive ovenanförte Vore allerhöieste Bestemmelser ikke at anvende ved Folketællingen i Vor Kjöbstad Reikevig, hvilken foranstaltes ved Byfogden sammesteds. 1844. 28. Novbr.

Thi haver Du i Overeensstemmelse hermed til allerund. Efterretning og Efterlevelse at tilkjendegive samtlige Sognepræster i Island, undtagen forsaavidt Reikevig angaaer, det Fornödne. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Dig Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Novembr. 1844. [ad mandatum].

Reskript til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **en almindelig Folketælling** i Landet. 28. Novbr.

1844. 28. Novbr. Khavn den 28. Novembr. 1844. — Canc. 3. Dep. Registr. 1843—1845, fol. 483b—484 (1844, Nr. 1466a).

Christian den Ottende &c. V. G. Vi have allern. besluttet, at der, under Overbestyrelse af den af Os allern. anordnede Commission for det statistiske Tabelværk, i Vort Land Island skal iværksættes en ny Folketælling, der bliver at paabegynde overalt i Island den 2. Novbr. næste Aar.

Vi have i forommeldte Öiemed under Dags Dato befalet Biskoppen over Island at foranstalte, at Folketællingen sammesteds iværksættes saaledes, at Sognepræsterne i Island, for hvert Sogn især, ved Repstyrerne, eller hvem der i disses Forfald dertil beskikkes, lade optegne samtlige Beboere, som til den Tid opholde sig i hvert Sogn, og efter disse Optællingslister, hvilke först sammenholdes med og i fornödent Fald berigtiges ved de Sjæleregistre, som Sognepræsterne före, forfatte to summariske Tabeller over Sognets Folkemængde, den ene med Hensyn til Alder, Kjön og ægteskabelig Stilling, den anden med Hensyn til Næringsveiene, Födested o. s. v., samt anordnet, at disse Tabeller tillige med Optællingslisterne fra enhver Sognepræst skulle tilstilles den vedkommende Sysselmand.

Thi er det Vor allernaadigste Villie og Befaling, at Du herom underretter Sysselmændene i det Dig betroede Amt, hvilke, foruden at meddele Repstyrerne den i ovenmeldte Henseende fornödne Ordre, have, saasnart Sognetabellerne og Optællingslisterne ere dem tilsendte, og de ved at gjennemgaae dem Intet ved dem finde at erindre, derefter at forfatte Generaltabeller, hvori opgives det samlede Belöb af Folkemængden i Sysselet, Alt under Iagttagelse af de Bemærkninger og Regler, som af meerbemeldte Commission nærmere ville blive dem meddelte, og under Benyttelse af trykte Blanquetter, der ved Commissionens Foranstaltning ville blive dem tilsendte. — Saavel Generaltabellerne som

Sognetabellerne og Optællingslisterne blive derefter igjennem Dig at indsende til Commissionen, tillige med en af Dig forfattet Tabel, hvori anföres det samlede Belöb af hele Amtets Folkemængde. 1844. 28. Novbr.

Da[1] iövrigt Folketællingen i Vor Kjöbstad Reikevig ikke skeer ved Sognepræsten, men bliver at iværksætte ved Byfogden sammesteds, dog paa samme Maade, som ellers for Landet er foreskrevet, saa haver Du herom ligeledes at tillægge bemeldte Byfoged fornöden Ordre, og at optage Reikevigs Folkemængde i den Generaltabel, Du for hele Amtets Vedkommende forfatter. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Dig Gud! Skrevet i Vor kongelige Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Novembr. 1844. [ad mandatum].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, angaaende **Afbetaling af en Kirkes Gjæld til Beneficiarius.** Khavn den 3. Decembr. 1844. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1844, Nr. 5046. 3. Decbr.

Med Stiftamtmandens og Deres Höiærv.* behagelige Betænkning af 21. Septembr. sidstl. har Cancelliet modtaget et Andragende, hvori Præsten til Mosfell og Gufunæs Præstekald i Kjose Syssel, Stephan Thorvaldsson, anholder om, at det maa tillades ham at oppebære 50 Rbd. r. S. af hans Tilgodehavende, til Belöb 199 Rbd., hos Kirken i Knappstad, hvilken han, forinden han for nogle Aar siden blev befordret til det förstnævnte Præstekald, har bekostet fra nyt af opbygget af Tömmer.

Da Supplikantens Eftermand paa Knappstad, Paul Thomasson, saaledes som hans Andragendet vedlagte

[1]) denne Passus staaer kun i Reskriptet til Stiftamtmanden, men ikke til Amtmændene.

1844. 3. Decbr. Erklæring udviser, har indvilliget i, at den forlangte Sum tilstaaes Supplikanten, samt da ligeledes vedkommende Provst har anbefalet ham til at nyde denne Begunstigelse, have Stiftamtet og Deres Höiærv. anbefalet det Ansögte, saaledes, at det tillades bemeldte Stephan Thorvaldsson at oppebære Overskudet af Knappstad Kirkes Indtægter i 4 Aar, fra Fardag 1844 at regne, idet de antage dette for omtrent at ville æquivalere den ansögte Godtgjörelse af 50 Rbd. engang for alle, som De ei ansee det for hensigtsmæssigt at tilstaae ham med Hensyn til muligt Dödsfald eller Vacance i Knappstad Præstekald.

I denne Anledning skulde man herved tjenstligst melde, at man bifalder, at der tilstaaes bemeldte Præst Stephan Thorvaldsson Overskudet af Knappstad Kirkes Indtægter i den af Stiftamtet og Deres Höiærv. foreslaaede Tid, dog at det ham saaledes Tillagte ei maa overstige 50 Rbd., og at Tilladelsen kun er gjeldende med Hensyn til den nuværende Beneficiarius i Knappstad. — Det kongl. Danske Cancellie den 3. Decembr. 1844.

9. Decbr. **Kongelig Resolution ang. Approbation af Udgifter, som overskride Budgetsummerne.** Khavn den 9. Decembr. 1844. — Med Forestilling 3. Decbr. forelægger Rentekammeret Beregninger (A og B) over de under Collegiets Ressort hörende Indtægter og Udgifter i Aaret 1843, saaledes som det var befalet 29. Mai 1841, og söger kongl. Approbation paa de i nævnte Aar forefaldne Overskridelser af Budgettet, hvilke, forsaavidt Island angik, var 2175 Rbd. 1 Sk., foruden til Præmierne for Fiskerier under Island 300 Rbd., hvilket ikke hörte til de locale Udgifter, men var en almindelig Stats-Udgift. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1844 D, Nr. 374. — **Uddrag.**

Indbemeldte Fortegnelser Litr. A og B blive at tilstille Vor Finantsminister til Afbenyttelse ved den allern. befalede Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet

for Aaret 1843, og approbere Vi allern., at der i bemeldte Aar er anviist mere end Budgetsummerne: ... 1844. 9. Decbr.
Præmier for Fiskeri under Island . . 800 Rbd. » Sk.

. . . .

og for Islands Vedkommende . . . . . 2175 — 1 -
Kjöbenhavn den 9. Decembr. 1844.

Reskript til den kgl. Finants-Deputation, ang. **Bekjendtgjörelse af Finantsbudgettet** for 1845. Khavn den 28. Decbr. 1844. — Original-Aftryk hos Schultz af „Budget for Aaret 1845 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 28. Decembr. 1844". Khavn 1845. XXXII + 414 Sider i 4to. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. — Ny Coll. Tid. 1844, S. 1041-1060 (uden Bilage). Schou XXIV, 285—305. Jevnf. Ný Félagsrit V, 28—48. 28. Decbr.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allern. approberet det hermed fölgende detaillerede Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1845, og bemyndige Vi Eder til at lade saavel Budgettet, som de dertil hörende Bilage, tilligemed dette Vort allernaad. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Decbr. 1844.

Budget for Aaret 1845 (S. V—XXXII).

Udgifter: ... E, Rentekammeret ...	Specialsummer. Rbd.	Sk.	Hovedsummer. Rbd.	Sk.
7. Præmier for Fiskeri under Island	»	»	2545	»
. . . . . .				
13. Udgifter, Island vedkommende	»	»	8100	»
. . . .				

1844. Bilage til Budgettet for Aaret 1844 (S. 1—414).

28. Decbr. Udgifts-Bilag VIII: *ad* 7). Ifölge den i Budgettet for 1844 (Pag. 92) indförte Forklaring, angaaende det Belöb, der udredes som Præmier for Fiskeri under Island til den forrige oktroierede islandske Handels Skibe, er anført, at der af disse Skibe dengang vare 7 tilbage, med en Drægtighed af ialt 301½ Commercelæster. — Ved allerhöieste Resolution af 20. Marts 1844 er det ene af disse, for hvilket Præmien bliver at udrede af 47 Commercelæster, kjöbt for kgl. Regning, hvortil Udgiften er afholdt som et Forskud af den paa Budgettet for 1844 til uforudseelige Udgifter opförte Sum. For de resterende 254½ Commercelæster blive saaledes nu Præmier at erlægge med 10 Rbd. pr. Commercelæst, og paa Budgettet for 1845 er opført 2,545 Rbd. til de heromhandlede Udgifter, altsaa 470 Rbd. mindre, end paa Budgettet for 1844.

ad 13) Budget for Aaret 1845 for Islands Jordebogskasse:

Indtægt:

1.	Netto-Indtægten af kgl. Jordegods	7500 Rbd.	» Sk.
2.	Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reikevig By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold . . , ...	1500 —	» —
3.	Gebyrer ved den islandske Landsoverret	12 —	» —
4.	Arve-Afgifter	800 —	» —
5.	½ % Afgift ved faste Eiendommes Overdragelse	300 —	» —
6.	Sysselernes Forpagtnings-Afgifter, med Laugthingskriverlön . . .	1529 —	50 —
7.	Kongeienderne af Norder- og Sönder-Thingö Sysseler	270 —	» —
8.	Et Aars Rente af Kjöbesummen af Jorden Laugarnæs	112 —	» —
9.	Rangskat	300 —	» —

1844. 28. Decbr.

10. Embedsskat	990 Rbd.	» Sk.
11. Afgift af Skibe, ifölge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13	1300 —	» —
12. $^3/_4$ % af private Deposita	30 —	» —
13. Islandske Pasgebyrer	1480 —	» —
14. Netto-Indtægten af de Skalholtske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunavatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skalholske og Holumske Æqvivalenter deraf udredes	750 —	» —
15. Tilfældige Indtægter	100 —	» —
Summa Indtægt	16973 Rbd.	50 Sk.

Udgift:

1. Gager og Lönninger, m. m.:		
a. til Overövrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden	11213 Rbd.	93 Sk.
b. Geistligheden	1268 —	72 —
2. Det islandske Bibelselskab	60 —	» —
3. Medicinalvæsenet	3930 —	» —
4. Understöttelser, istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital	96 —	» —
5. Temporaire og staaende Godtgjörelser	22 —	86 —
6. Godtgjörelser til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed	200 —	» —
7. Post-Indretningen i Landet selv	550 —	» —
8. Befragtningssum til et Postskib til og fra Island i Aaret 1844—45	1720 —	» —
9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, aarlig	2000 —	» —
10. Understöttelse til Haandværkere og til Havefrö, m. v.	300 —	» —

1844. 28. Decbr.

11. Ifölge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring föres til Udgift eller Omdrag den der calculerede Sum	750 Rbd.	» Sk.
12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	3000 —	» —
Summa Udgift	25111 Rbd.	59 Sk.
Indtægten belöber	16973 —	50 —
Det Tilskud, Jordebogskassen behöver, kan fölgeligen anslaaes til	8138 Rbd.	9 Sk.

og er derfor, med rund Sum, opfört i Budgettet = 8100 Rbd.

Indtægten vedkommende:

ad 1. Netto-Belöbet af Afgifterne af det usolgte kgl. Jordegods i Island er hidtil anvendt til Dækning af de Udgifter, Landets Administration medförer. Til 31. Decbr. 1842 var der solgt af det kongl. Jordegods for en Capital af ialt 127,936 Rbd. 9 Sk. I Overeensstemmelse med kgl. Resol. af 18. Mai 1836 ere Kjöbesummerne for det fra Aaret 1836 i Island solgte kgl. Jordegods indflydte i Statsgjældskassen, uden at deraf svares Renter til Finantskassen, af hvilken den islandske Jordebogskasse, efter det bestaaende Forhold, maa betragtes som en Afdeling.

ad 2. I Reglen oppebære Sysselmændene, paa de her i Posten nævnte Undtagelser nær, som vis Lönning de egentlige Contributioner af Landet, Skat, Gjaftold og Kongetiende, hvor denne sidstnævnte Afgift ikke særskilt enten er bortforpagtet eller bliver administreret paa Regning, mod en bestemt aarlig Afgift. Paa Vestmannö ydes ikke Gjaftold, og ved kongl. Resol. af 26. April 1786 er Præstekaldet sammesteds, indtil videre, beneficeret med Kongetienden. Laugmandstolden, der ifölge Forordn. af 11. Juli 1800 § 5 indflyder i Jordebogskassen, tilsvares med $2^{1}/_{4}$ Sk. pr. Fisk.

ad 6. Sysselernes Forpagtningsafgift for Aaret til 6. Juni 1843 udgjorde . . . . 1260 Rbd. 44 Sk. | 1844. 28. Decbr.

Afgiften af Rangarvalle Syssel er senere ved Embedsskifte forøget med . . .		237 — » —
	Tilsammen	1497 Rbd. 44 Sk.
Laugsthingskriverlönnen belöber . . .		32 — 6 —
	Ialt	1529 Rbd. 50 Sk.

Ved kongl. Resolution af 26. Septbr. 1838 er den Afgift, som Sysselmændene aarlig have at erlægge til Jordebogskassen for de dem som vis Lönning eller Gage overdragne Contributioner, samt istedetfor Embedsskat, indtil videre fastsat til en Sum af 2690 Rbd. Denne Afgifts Störrelse kan ikke opnaaes saalænge nogen af de förend Aaret 1838 ansatte Sysselmænd bestyre de Sysseler, hvis nye regulerede Afgift overstiger den ældre Syssel-Afgifts og Embedsskats sammenlagte Belöb. Det er altsaa först ved Embedsskifter, at den ovenanförte Afgiftssum, 1497 Rbd. 44 Sk., kan ventes forøget indtil 2690 Rbd., men Tid efter anden som dette skeer, bortfalder den under 10de Post beregnede Embedsskat af de vedkommende Sysselmænds Embeders Indkomster. Laugsthingskriverlönnen, der tilsvares af Öster- og Vester-Skaptafells og af Myre og Hnappedals Sysseler med 3 Rbd. 36 Sk. og af ethvert af de andre Sysseler med 1 Rbd. 66 Sk., indflyder, i Henhold til § 5 af Forordn. af 11. Juli 1800, i den islandske Jordebogskasse med det ovenfor staaende Belöb 32 Rbd. 6 Sk.

ad 8. Ifölge kongl. Resol. af 28. Septbr. 1838 er Jorden Laugarnæs, hvorpaa Bispeboligen er opfört, afkjöbt Biskoppen for 2800 Rbd., imod at denne Sum af ham og Eftermænd i Bispe-Embedet forrentes til Jordebogskassen med 4 % aarligen.

ad 10. Tid efter anden, som Sysselmændenes Embedsskat, efter hvad der er bemærket til den foregaaende 6. Post, ophörer, vil ogsaa denne Indtægtssum nedgaae, og omsider Sysselmændenes Embedsskat al-

1844. deles bortfalde. Der vilde saaledes ikkun blive tilbage
28. Decbr. at yde Embedsskat af Byfoged-Embedets aarlige uvisse Indkomster samt af efternævnte 5 Præstekald, nemlig: Breidabolstad, Oddi, Hytardal, Stadastad og Grenjadarstad. Imidlertid maa herved erindres, at de i 1844 forsamlede danske Provindsialstænder blev forelagt Udkast til en Plakat om Embedsskats Ophör i Danmark fra 1. Januar 1845. Plakaten vil kunne ventes udvidet til Island, forsaavidt angaaer nysnævnte Byfoged- og 5 Præste-Embeder, af hvilke saaledes Embedsskatten, der kan anslaaes til at belöbe 120 Rbd., vilde bortfalde: den 31. Juli 1845 af förstnævnte Embede, og fra Fardag (6. Juni) samme Aar af de 5 Præstekald.

ad 11. Plak. af 28. Decbr. 1836 § 13 paabyder en Afgift af 14 Mk. rede Sölv for hver Commercelæst af de Skibes Drægtighed, som af Hans Majestæts Undersaatter expederes directe fra Island til fremmede Steder. Denne Afgift træder istedetfor 1 % Afgiften, der erlægges, naar islandske Varer udföres fra Danmark eller Hertugdömmerne til fremmede Steder. Den islandske Jordebogskasse er ikke hidtil godtgjort Belöbet af denne Afgift af islandske Varer, som iövrigt nyde Toldfrihed. Ved Udgaaende betragtes Island som fremmedt eller frit Sted, og der udbetales den sædvanlige Consumtions-Godtgjörelse af de dertil berettigede Varer, som tilföres Landet fra Danmark og Hertugdömmerne.

ad 12. Ved kgl. Resolution af 8. Mai 1839 er det tilladt, at Beboerne paa Island maae indbetale Sölvmynt i Islands Jordebogskasse, imod Anviisning paa Zahlkassen i Kjöbenhavn; dog saaledes, at deslige Indbetalingers samlede Belöb, indtil videre, i intet Aar overstige 10,000 Rbd., og imod at der ved Summens Deponering erlægges 1 %, af hvilken 3/4 indflyder i Jordebogskassen og 1/4 er tillagt Landfogden.

ad 13. Disse Gebyrer erlægges efter Plakaterne af 22. April 1807 § 2 og 28. Decembr. 1836 § 15, c,

samt kgl. Resolution af 26. April 1818, med 36 Rbsk. rede Sölv pr. Commercelæst af Drægtigheden af de Skibe, som beseile Island. Det bemærkes, at Gebyrerne hidtil ere indflydte i Rentekammerets Sportelkasse, ifölge kgl. Resol. af 1. Oktbr. 1802. 1844. 28. Decbr.

ad 14. Ifölge kgl. Resol. af 15. April 1785 overtoges for den kgl. Kasses Regning Skalholts Bispestols Jordegods og de denne Bispestol beneficerede Kongetiender af Rangarvalle, Arnæs, Skaptafells, Bardastrands, Isefjords, Norder- og Sönder-Mule Sysseler, imod et fast aarligt Annuum af Finantskassen af 2500 Rbd. til Skolen i Reikevig. For de i Aarene fra 1785 til 1798 solgte Skalholtske Eiendomme indkom der 53,398 Rd. 35 Sk. d. C. i Statskassen, hvorimod denne igjen har afholdt 6488 Rd. i Anledning af Skolens Forflyttelse til Reikevig fra Skalholt i Aaret 1785. For de senere Tid efter anden afhændede Skalholtske Jorder ere betalte 5525 Rbd. 56 Sk., og det Netto-Provenü, som de endnu usolgte Jorder tilligemed ovennævnte Tiender afgive, er indbefattet i her anförte Sum 750 Rbd. For de Holumske Eiendomme er der indflydt i Statskassen en Capital af 72,138 Rbd. 53 Sk., og er, som Vederlag herfor, ved kgl. Resol. af 12. April 1844 normeret et fast Annuum til det islandske lærde Skolevæsen af 2880 Rbd. til Udredelse af Finantskassen. Jorderne Grund og Vidvik bleve kjöbte til Brugsjorder for Sysselmændene i Hunavatns og Skagafjords Sysseler, og da Kjöbesummerne ere indbefattede i den Capital, hvorfor sidstmeldte Vederlag udredes af Finantskassen, tilkommer denne Kasse de Afgifter, som for Jordernes Brug og Benyttelse aarligen tilsvares af Sysselmændene i nysnævnte Sysseler. Endeligen tilföies, at hvad der aarligen indtil 30. Juni 1844 er medgaaet til det lærde Skolevæsen i Island er blevet overfört til Udredelse af den islandske Jordebogskasse. Fra 1. Juli samme Aar ere imidlertid Skolens ovennævnte Annuer bestemte til directe Udredelse af Finantskassen, hvilken Foranstalt-

1844. ning har til Fölge, at den islandske Jordebogskasses
28. Decbr. aarlige Tilskud fra Finantskassen under alle Omstændigheder formindskes med 5380 Rbd.

ad 15. Disse 100 Rbd. erlægges i Leie af den forrige Landfogedbolig i Reikevig.

Udgiften vedkommende.

ad 1. Gager og Lönninger, med videre, bestaae i:

a. 1. Overövrighederne:

Stiftamtmanden:

Gage	2000 Rbd.	
Contoirhold	600 —	
		2600 Rbd.

(desuden fri Bolig, til Vedligeholdelse paa egen Bekostning i aabodsfri Stand, samt afgiftsfri Brug af Jorden Arnarhol).

Amtmanden over Vester-Amtet:

Gage	986 Rbd. 64 Sk.	
Personligt Tillæg	600 —	
Istedetfor fri Bolig	200 —	
Contoirhold	400 —	
		2186 — 64 Sk.

Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet:

Gage	986 Rbd. 64 Sk.	
Personligt Tillæg	300 —	
Contoirhold	400 —	
		1686 — 64 —

(fri Bolig til Vedligeholdelse for egen Regning i aabodsfri Stand, samt afgiftsfri Brug af forrige Mödrevalle Klosters Hovedgaards Jorder).

2. Justits-Embedsmænd:

a. Landsoverretten:

Justitiarius, Gage	1184 —
förste Assessor	740 —

(og 150 Rbd. aarlig af den islandske Justitskasse for Oversættelse i det danske

Sprog af offentlige Sager, som indankes til Höiesteret).
anden Assessor . . . . 740 Rbd.

b. andre Justits-Embedsmænd og Betjente:

Byfogden i Reikevig . . . . 300 —
2 Politibetjente, hver 150 Rbd. . . . . 300 —
Sysselmanden paa Vestmannö . . . . . 296 —
Herredsdommer, Administrator af det kgl. Jordegods i Guldbringe Syssel 230 — 61 Sk.

3. Landfogden:

Gage . . . . 600 Rbd.
Contoirhold . . . . 200 —
Istedetfor fri Bolig . . . . . . 150 —
950 —

Tilsammen 11213 Rbd. 93 Sk.

b. Geistligheden:

Biskoppen, Gage . . . . 800 Rbd.
(For Tiden tilflyder der desuden Biskoppen 1200 Rbd. af det islandske lærde Skolevæsens Midler. Han har fri Bolig til Vedligeholdelse paa egen Bekostning i aabodsfri Stand, og Brugen af Jorden Laugarnæs, hvis Kjöbesum 2800 Rbd. forrentes til Jordebogskassen; cfr. Anmærkningen til 8. Indtægtspost).
Præsten til Reikevig Domkirke, istedetfor fri Bolig . . . . 150 —
Til de ringere Præstekald . . . . 318 — 72 Sk.

Tilsammen 1268 Rbd. 72 Sk.

ad 3. Af Udgiften til Medicinalvæsenet udredes til Landphysikus:

Gage . . . . 600 Rbd.
Tillæg . . . . 300 —
Istedetfor fri Bolig . . . . 150 —
1050 Rbd.

1844. 28. Decbr.

Frie Medicamenter til Fattige i Landet:

Apothekeren i Reikevig:

For Medicin	260 Rbd.	
Honorar for Distribution af Medicin for 350 Rbd.	50 —	
Apothekeren paa Stikkesholm . .	90 —	
		400 Rbd.
6 Districtschirurger, nemlig:		
a. i Sönder-Amtet:		
1. Chirurgen i söndre Distrikt:		
Gage		300 —
Afgiftsfri Brug af Jorden Thjodolfshage.		
2. Chirurgen paa Vestmannö:		
Gage	300 Rbd.	
Istedetfor fri Brugsjord, temporairt	30 —	
		330 —
b. i Vester-Amtet:		
3. Chirurgen i söndre Distrikt:		
Gage	300 Rbd.	
Istedetfor fri Brugsjord	25 —	
		325 —
4. Chirurgen i nordre Distrikt:		
Gage	300 Rbd.	
Istedetfor fri Brugsjord, temporairt	25 —	
		325 —
c. Nord- og Öst-Amtet:		
5. Chirurgen i nordre Distrikt:		
Gage		300 —
Afgiftsfri Brug af Jorden Kjarni.		
6. Chirurgen i östre Distrikt:		
Gage		300 —
Afgiftsfri Brug af Jorden Brekka.		
En interimistisk Lægepost i Hunavatns Syssel		300 —
2 Jordemödre i Reikevig, hver 50 Rbd. . . .		100 —
Andre Jordemödre i Landet		100 —
Vartpenge til den forhenværende Chirurg paa Vestmannö		200 —
Pension til forhenv. Jordemoder i Reikevig .		100 —
Tilsammen . . .		3930 Rbd.

ad 4. Det i sin Tid fra Vidö til Jorden Gufunæs henflyttede Hospital for fattige Leilændinger paa det kgl. Jordegods i Guldbringe og Kjose Syssel blev ophævet ved kgl. Resolution af 18. Septbr. 1793, og der blev derfor tilstaaet en aarlig Penge-Understöttelse af Jordebogskassen af 96 Rbd. til de mest værdige gamle Leilændinger og disses Enker paa det kgl. Jordegods i bemeldte Syssel. 1844. 28. Decbr.

ad 5. Under den her opförte Sum ere indbefattede:

1.	Godtgjörelsen til Sysselmanden i Bardastrands Syssel for en solgt Embedsjord	5 Rbd. 60 Sk.
2.	Laugretmandslönnen af Guldbringe Syssel, ifölge Anordningen af 16. Novbr. 1764 § 1	17 — 26 —
		22 Rbd. 86 Sk.

ad 6. Denne Godtgjörelse, som grunder sig paa kongel. Resolution 21. Juli 1808 § 4 Litr. d, ophörer, ifölge kgl. Resol. af 10. Mai 1825, Tid efter anden som Vacance indtræffer i Sysselmands-Embederne. Ved Embedsskifte er Godtgjörelsen bortfalden til Sysselmanden i Strande Syssel fra Fardag 1844. I Aaret 1843 udgjorde Godtgjörelsen til nysnævnte Sysselmands Embede 24 Rbd. 70 Sk. Naar denne Sum fradrages de 230 Rbd. 94 Sk., der udgjorde hele Godtgjörelsens Belöb til Fardag 1843, bliver der tilbage 206 Rbd. 24 Sk., eller omtrent 200 Rbd., som Godtgjörelsen til vedkommende Sysselmand for Repstyrernes Skattefrihed i Aaret 1845 kan anslaaes til.

ad 7. Brev- og Pakke-Forsendelsen i Island besörges ved dertil antagne Postförere, hvis Honorarer, saavel som de Udgifter, Postbefordringen der i Landet i det Hele medförer, udredes af Islands Jordebogskasse, ifölge kgl. Resol. af 23. Mai 1776. For Befordring af private Breve erlægges Porto efter Reskript af 8. Juli 1770 (*rett.* 1779). Efter dette Reskript, som iövrigt, tilligemed Rentek. Skriv. af 17. Juni 1786, indeholder flere,

1844. paa de islandske Övrigheders Forslag grundede, Be-
28. Decbr. stemmelser om Postvæsenet i Landet selv, ere Breve, som angaae kgl. Tjeneste og Landets almindelige Sager fra Embedsmænd og Betjente til de kgl. Departementer og Collegier, saavel som og til Övrigheden i Landet, naar deri intet privat eller til egne Sager Sigtende befindes, portofrie. Ogsaa nyde Biskoppens Breve til Geistligheden, og omvendt dennes til hiin, naar Brevene vedkomme Embedssager, Portofrihed.

ad 8. Plakaten af 18. August 1786 § 19 paabyder, at der, til jevnlig Forbindelse imellem Island og de övrige kgl. Stater i Europa, skal træffes en ordentlig stadig Indretning med et Postskib, som skal overvintre i Island og derfra retournere tidlig om Foraaret. Et saadant Skib er i en Række af Aar blevet befragtet ved Licitation paa Kjöbenhavns Börs. I de 5 Aar fra 1840 til 1844 incl. har derimod Postskibs-Entreprisen været overdraget et i Aaret 1839 sammentraadt Interessentskab i Reikevig, imod en aarlig Fragt-Godtgjörelse af 1650 Rbd., der udgjorde Middeltallet af den i 20 Aar, fra 1819—1838 incl., betalte Skibsfragt, foruden 64 Sk. i Caplag pr. Commercelæst og ²/₃ af Lodspengenes Belöb. Befragtningen af Postskibet i 1845 vil formentligen, som tidligere, skee ved Licitation. For Postskibet i Aaret 1833—44 er der ialt betalt 1724 Rbd. 52 Sk.

ad 9 og 10. Til Dækning af Udgiften i Anledning af de islandske Opmaalinger og Kort-Arbeider var henlagt Renten af den i Aaret 1783 collecterede Capital (de saakaldte Collectpenge), hvis Belöb, efter den stedfundne og under 25. Juli 1844 allernaad. approberede Opgjörelse, udgjorde den 31. Decbr. 1843: 28,165 Rbd. 24 Sk. Sölv. Ifölge nysnævnte allerhöieste Resolution skal der til de 12,000 Rbd., som ere bevilgede til en ny Skolebygnings Opförelse i Reikevig, först anvendes de saakaldte Meelböders Capital, 7500 Rbd., og Resten 4500 Rbd. udredes af de islandske Collectpenge. I

Henseende til disses saaledes i Statskassen til Forrentning indestaaende Restbelöb 23,665 Rbd. 24 Sk. er derhos bestemt, at det skal bevares som en til Islands Tarv bestemt og ved Renternes Accumulation voxende Capital, der, istedetfor den forrige Benævnelse af islandske Collectpenge, skal före Navn af „Understöttelsesfond for Island", hvoraf Intet maa anvendes uden ifölge speciel allern. Resolution. Paa Grund heraf er det tillige fastsat, at de Udgifter, der fremdeles ville medgaae til Udgivelsen af de endnu tilbagestaaende Kort over Island, maae, med indtil 2000 Rbd. aarligen, og i det længste for 4 Aar, afholdes af Islands Jordebogskasse, af hvilken Kasse ogsaa de Understöttelser, som det maatte findes passende at bevilge til Haandværkere og til Indkjöb af Havefrö, m. m., blive at udrede. Til sidstmeldte Öiemed er der afsat en til den hidtil dertil anvendte Rente af Meelbödernes Capital svarende Sum af 300 Rbd. 1844. 28. Decbr.

ad 12. Denne Sum er afsat til offentlige Bygningers Vedligeholdelse, Maal- og Vægt-Redskabers Anskaffelse, Honorarer for videnskabelige Arbeider, Fragt og Emballage til Penge-Remisser, Forbryderes Transport fra Island, m. m.

Slutteligen bemærkes, at Pensioner til islandske Embedsmænd, disses Enker og Börn ere hidtil afholdte som directe Udgift for Finantskassen, paa samme Maade som i Danmark, og at Gratificationer og Understöttelser til Trængende i Island udredes, ligesom andre saadanne Understöttelser, af de til Statssekretariatet for Naadessager henlagte Fonds. Pensionerne ere i Aaret 1843 udbetalte med 1950 Rbd.

Udgifts-Bilag XI. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:

. . . . Med Hensyn til den lærde Skole i Island blev det i Normal-Reglement og Budget for 1841, Pag. 354, bemærket, blandt Andet: at en betydelig Deel af Jordegodset, der hörte til Bispestolen i Island, — af

1844. hvis Indtægter fornævnte Skole skulde vedligeholdes, —
28. Decbr. var solgt og Kjöbesummen saavel som Tienderne inddragne i den kongel. Kasse; at Udgifterne til den nuværende Skole anvises af dens i Jordebogskassen indestaaende Midler; at Skolen, der siden 1805 var etableret i Bessestad, höiligen trængte til en Reform, og at det var paatænkt, med samme at forbinde et höiere Institut til Uddannelse for dem af Landets tilkommende Embedsmænd, især Præster, som ikke kunne erholde deres Uddannelse ved Kjöbenbavns Universitet; men at der om disse Gjenstande brevvexledes mellem flere Collegier.

Der blev derpaa angaaende denne Sag nedlagt allerunderd. Forestilling fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, og det behagede Hans Majestæt Kongen herefter under 7. Juni 1841 forelöbigen allernaad. at resolvere, at fornævnte Skole maatte forlægges til Reikevig og der indrettes efter en mere udvidet Plan, i Forbindelse med et Pastoralseminarium, hvornæst af Directionen skulde nærmere forelægges Tegning til den fornödne Bygning tilligemed Overslag over Omkostninger og, efter foregaaende Brevvexling med Finantsbestyrelsen, Forslag om, bvorledes disse maatte være at bringe tilveie.

Disse Spörgsmaal have senere, navnlig ved allerböieste Resolutioner af 12. April og 25. Juli 1844 funden Afgjörelse derhen: at der, som Vederlag for de i sin Tid til de islandske Skolers og Bispestoles Underholdning henlagte, men derefter bortsolgte Jordegodser, skulde af Finantskassen anvises den nuværende islandske lærde Skole som faste Annua:

for det Skalholtske Gods den allerede ved kgl. Resolution af 15. og Reskript til Stiftamtmanden af 29. April 1785 bestemte Sum af 2500 Rbd., saaledes at Biskoppen skulde oppebære 1000 Rbd. og de övrige 1500 Rbd. anvendes til Skolen, deels som Lönning for Lærerne, deels til andre Udgifter ved samme. Dette

Annuum, som hidtil har været udredet af den islandske Jordebogskasse, er altsaa nu gaaet over til en directe Udgift for Finantskassen af . . . . 2500 Rbd. 1844. 28. Decbr.

for det Holumske Gods, i Anledning af hvilket udredes 200 Rbd. aarligen til Biskoppen . . . . 2880 —

tilsammen . . . 5380 Rbd.

hvilke saaledes ere opförte paa Budgettet for 1845, men forövrigt, ifölge Resultatet af de stedfundne Forhandlinger, blive at udrede af Finantskassen fra 1. Juli 1844 at regne; — at de af Skolens Midler hidtil afholdte Udgifter til Post- og Medicinal-Indretningen i Island, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk. aarligen, skulle overtages af Islands Jordebogskasse; — at den Sum af indtil 12,000 Rbd., som var antaget at ville medgaae til Skolens Forflyttelse og Opförelse i Reikevig, maatte udredes, deels ved at realisere de saakaldte Meelböders i Statsgjældskassen indestaaende Capital 7500 Rbd. i kgl. Obligationer, deels af de saakaldte islandske Colleetpenge (cfr. herom nærmere ved Budgettet for den islandske Jordebogskasse for 1845, under Rentekammeret).

Iövrigt paalagdes det Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, forsaavidt det maatte befindes, at den islandske lærde Skole efter dens nye Organisation ei var i Stand til at bestride sine fremtidige Udgifter med de ovenfor nævnte Indtægter, i Forbindelse med de Skolen tilhörende Tiender af Skagefjords og Öfjords Sysseler i Nord-Amtet, saavel som Indtægterne af Jorden Bessestad og Renterne af nogle kgl. Obligationer, om hvilke sidste nærmere Oplysninger have maattet söges i Island, at træde i Brevvexling med Finants-Deputationen om, hvorledes de manglende Ressourcer kunde tilveiebringes.

Den hensigtsmæssigste Maade at forskaffe Husrummet til den nye Skole antoges at være, at lade den fornödne Bygning tömre i Norge, og denne blev i For-

1844. sommeren 1844 saavidt færdig, at den kunde overföres
28. Decbr. til Island, ligesom ogsaa til Indretningen af Grunden til denne Bygning og dens Sammensætning og Fuldendelse paa Stedet besörgedes de fornödne Materialier og Arbeidsfolk opsendte, deels herfra, deels fra Norge. Betalingen for denne Bygning til vedkommende Entrepreneur i Norge var 9691 Rbd. 88 Sk.

Imidlertid vil den hidtidige Skole-Indretning paa Bessestad under ingen Omstændigheder kunne blive aflöst af den nye Underviisnings-Anstalt i Reikevig förend i Efteraaret 1845, og den ældre Indretning maa fölgeligen endnu vedblive i Störstedelen af bemeldte Aar. Det er derfor fundet rigtigst, at basere Budgettet for samme paa de nuværende Forhold, og det saameget mere, som det er aldeles umuligt for Tiden at beregne enten hvad der endnu vil medgaae til den förste Indretning af Institutet i Reikevig, eller hvad dettes Virksomhed i Slutningen af Aaret vil udkræve; hvorhos det vilde blive heelt vanskeligt i eet Budget med nogenlunde Orden og Tydelighed at sammenfatte Udgifterne til tvende i deres Plan og Organisation saa forskjellige Instituter, som den nuværende Skole paa Bessestad og den nye Underviisnings-Anstalt i Reikevig.

I Henhold hertil meddeles fölgende Calcule over Indtægter og Udgifter for den nuværende Skole paa Bessestad:

Indtægter.

1. Annuum fra Finantserne:

a. Det Skalholtske Æqvivalent 2500 Rbd.

b. Det Holumske — 2880 —

5380 Rbd.

2. Kongetienderne af Skagefjords og Öfjords Sysseler, ansatte efter hvad de indbragte i Aaret til Fardag 1844 523 — 24 Sk.

(Af Jorden Bessestad svares for Tiden ingen Penge-Afgift, hvorimod den er overladt Oeconomen ved Skolen mod visse Naturalpræstationer til Disciplene.)

Summa Indtægt 5903 Rbd. 24 Sk.

Udgifter. 1844.

28. Decbr.

1. De nuværende Gager til Lektor og 3 Adjunkter	2400 Rbd.	
2. Oeconomens Lön	217 —	19 Sk.
3. Sognepræsten, for Ministerialia, ifölge allerh. Resol. af 15. April 1785	24 —	
4. De reglementerede Stipendier (ifölge flere allerh. Resolutioner og andre Bestemmelser) 24 Portioner à 60 Rbd.	1440 —	
5. Erstatning til adskillige Præstekald paa Nordlandet for Afgang i Indtægt ved Salg af Holum Bispestols Jorder: i Penge .... 65 Rbd. 60 Sk. og 920 Pd. Smör à 16 Sk. 153 — 32 —	218 —	92 —
6. For indkjöbte Böger og Kort til Skolebibliotheket og til Disciplene kan anslaaes	200 —	
7. Forskjellige Udgifter, saasom til Reparationer, Inventarium, Vask, Höitidelighed, Program, Papir, Fragt, m. m., antages at ville belöbe sig til	103 —	6 —
8. Regnskabsförerens Godtgjörelse beregnes til	100 —	
9. Skolens Bidrag til Biskoppens Gage	1200 —	
Summa Udgift	5903 Rbd.	21 Sk.
Indtægten var	5903 —	21 —

som balancerer med Udgiften.

Reskript til den kongelige Finants-Deputation, angaaende **Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet** for Aaret 1843. Khavn den 28. December 1844. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnskabs-Oversigt for Aaret 1843 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, 28. Decbr.

1844. 28. Decbr. vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. — Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 28. Decbr. 1844". Khavn 1845. XLII + 324 Sider i 4to. Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. Ny Coll. Tid. for 1845, S. 1—30 (uden Bilag). Schou XXIV, 305—334. Jevnf. Ný Fèlagsrit V, 22—28.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samtlige Vore Collegier og Departementer, overeensstemmende med Vort allerh. Reskript af 11. April 1841, have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter i Aaret 1843 have udgjort efter de aflagte Regnskaber, have Vi allern. approberet den deraf samlede og hermed fölgende Oversigt over Statens samtlige Indtægter og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og bemyndige Vi Eder til at lade saavel denne Oversigt, som alle dertil hörende Bilage, tilligemed dette Vort allerhöieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 28. Decbr. 1844.

Regnskabs-Oversigt for Aaret 1843 (S. V—XLII):

	Hovedsummer.			
	Budget for 1843.		Medgaaet i 1843.	
Udgifter. D, Rentekammeret.	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
7. Præmier for Fiskeri under Island	2715	»	3015	»
. . . .				
13. Udgifter Island vedkommende . .	15000	»	17175	1½

Bilage til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1843 (S. 1—324). . . . .

Indtægts-Bilag VI: . . . . Oversigt over de under Bestyrelse af Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond henlagte Activers Status ved Udgangen af Aaret 1843:

. . . . Husevig Svovlværk paa Island 523 Rbd. 37 Sk.

Udgifts-Bilag VII: *ad* 7. At den virkelige Udgift har oversteget Budgetsummen med 300 Rbd., hidrörer fra den i Anmærkningen til samme Post i Regnskabs-Oversigten for 1842, Pag. 225[1] anförte Omstændighed, at der i Aaret 1843 endnu vare 7 Skibe, som havde Adgang til Præmie, hvilke samtlige 7 Skibe, med en Drægtighed af ialt 301½ Commercelæster, ere blevne anvendte til Fiskeri i bemeldte Aar. 1843. 28. Decbr.

ad 13. Ved denne Conto bemærkes, at herved alene vises det Forhold mellem Zahlkassen og Islands Jordebogskasse, som for Finants-Balancens Skyld nödvendigen maa opgjöres, men ikke det Tilskud, der af Statskassen er gjort til Island i Aaret 1843, da: 1) Jordebogskassens Beholdning ved Aarets Begyndelse og Aarets Ende ikke er medtagen under Beregningen; 2) nogle af de af Jordebogskassen afholdte Udgifter enten kun forskudsviis ere udbetalte af denne Kasse, eller ikke vedkomme Island, og 3) nogle Indtægter for Island ere opförte under andre Indtægtsposter. Ved Zahlkassen have i Calender-Aaret 1843 saaledes fölgende Indtægter og Udgifter fundet Sted:

Indbetalinger:

	Rbd.	Sk.
1. Paa Afgifter af Jordegods	5653	88½
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	364	74
3. Mod Udbetaling i Island	313	31
4. Afdrag paa Kjöbesummen for en solgt Jord i Island	400	—
Erstatning for Summer, der have været forskudte af Jordebogskassen:		
5. For Statsgjælds-Directionen . . .	10418	80
6. — Universitets-Directionen . . .	6514	22
7. — Statssekretariatet for Naadessager	695	—
8. — Enkekassen	1351	57

[1]) see denne Saml. XII, 675.

1844. 28. Decbr.

9. For det danske Cancellie	150 Rbd.	
10. — Dannebrogsmændenes Pensionsfond	75 —	
11. — Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker, hvilke Pensioner nu udredes af Finantskassen	1950 —	
12. Depositum af de islandske Meelböders Renter	609 —	83 Sk.
Summa Indtægt	28496 Rbd.	51½ Sk.

Udbetalinger:

1. Gager	8578 Rbd.	6 Sk.
2. Til en Students Nedreise	37 —	
3. — videnskabelige Arbeider	467 —	52 —
4. — Apothekervarer	275 —	
5. Understöttelse til Haandværkeres Nedsættelse i Island	210 —	
6. Fragt for Postskibet	1694 —	59 —
7. For Blanqvetter, vedkommende Afgifter af Arv og ved faste Eiendommes Overdragelse	21 —	76 —
8. For 5 lithographerede Stene til islandske Varetabeller	13 —	67 —
9. Paa Salair for Opkrævning af Afgifter	25 —	70 —
10. Salairer for befalede Sager	140 —	
11. Erstatning til islandske Embedsmænd for Reise-Udgifter	222 —	40 —
12. Honorar for afholdt Auktion over kongeligt Gods	50 —	
13. For 100 Stkr. Geværer til fri Uddeling i Islands Nord- og Öst-Amt og for disses Transport	179 —	32 —
14. For en justeret Bismer	6 —	62 —
15. For Maal og Vægt til Norder Thingö Sysselmands-Embede	18 —	12 —
16. For 5 islandske Medailler	34 —	31 —

17. Opsendte Penge . . . . 8000 Rbd. 1844.
18. Assurancepræmie og Policepenge af denne Sum . . . . 103 — 28. Decbr.
19. Mod Indbetaling i Jordebogskassen 403 — 48 Sk.
20. Mod Deponering i Island . . . . . 14394 —
21. Til Statsgjælds-Directionen til Forrentning . . . . 8285 — 88 —
22. Til Statssekretariatet for Naadessager, et to Gange erstattet Beløb af . . . . 100 —
23. For Havefrö og Træplanter til Island ere anvendte af det efter Indbetalingens 12te Post deponerede Rentebelöb . . . . 85 — 82 —
24. Forskud til de tilbagestaaende islandske Opmaalings-Arbeider . . 2325 —

Summa Udgift . . . 45671 Rbd. 53 Sk.

Fradrages Indbetalingernes Beløb . . 28496 — 51½ -

have Udgifterne oversteget Indtægterne med . . . . 17175 Rbd. 1½ Sk.

Efter Indbetalingernes 12. Post og 23. Post af de Summer, der i Aarets Löb ere udredede til Jordebogskassen, udgjorde, ved Udgangen af Aaret 1843, det endelige Depositum i Zahlkassen af de islandske Meelböders Renter 524 Rbd. 1 Sk. Naar fra Indbetalingernes Hovedsum . . . . 28496 Rbd. 51½ Sk. drages nysmeldte Restbelöb af Meelbödernes Renter . . . . 524 — 1 —

have Indbetalingerne i Zahlkassen fra Islands Jordebogskasse ikkun udgjort . . . . 27972 Rbd. 50½ Sk.

og naar fra de af Zahlkassen for den islandske Jordebogskasses Regning udredede Summer . . . . 45671 Rbd. 53 Sk. drages, efter hvad nedenfor er bemærket, de under 24. Post ommeldte Forskud til de tilbage-

1844. staaende islandske Opmaalings-
28. Decbr. Arbeider, af Belöb . . . . 2325 Rbd.

viser det sig, at de Udbetalinger, der egentligen vedkomme Jordebogskassen, have udgjort . . . . 43346 Rbd. 53 Sk.

Som foranfört andrage Indbetalingerne . . . . 27972 — 50½ —

Det egentlige Tilskud til Jordebogskassen i Aaret 1843 har altsaa været . . . . 15374 Rbd. 2½ Sk.

Iövrigt bemærkes: at i Aaret 1843 er der indflydt i Finantskassen en Sum af 1595 Rbd. 15 Sk., som er erlagt for Söpasse til Islands Beseiling. (Af denne Sum vedkomme dog 312 Rbd. Aaret 1842).

1845. **Forordning** ang. **Ophævelse af Extrapaabud af**
8. Januar. **Embeds-Indkomster.** Khavn den 8. Januar 1845[1].
— Udvidet til at gjelde for Island ved kgl. Resol. 31. Oktbr. 1848. — Emaneret igjennem Rentekammeret. — Original-Aftryk hos Schultz. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 81—82. Qvart-Forr. for 1845, S. 3; Schou XXIV, 345.

Forordning angaaende Ophævelse fra 1. Januar 1845 af det ved Forordningen af 12. Juni 1770 for Kongeriget Danmark befalede Extrapaabud af Embeds-Indkomster.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: at Vi, efter at have modtaget allerund. Betænkning fra begge Forsamlinger af Vore troe Provindsialstænder for Vort Kongerige Danmark, ville have fastsat som fölger:

Det ved Forordningen af 12. Juni 1770 for Vort Kongerige Danmark befalede Extrapaabud af Embeds-Indkomster skal være ophævet, fra 1. Januar 1845 at regne, saaledes at de Embedsmænd og Betjente, som

[1]) Rentek. Skriv. 12. Juni 1847.

have været pligtige at indbetale dette Paabud i Vor Kasse, skulle fra fornævnte Tid være fritagne for saadan Indbetaling. — 1845. 8. Januar.

Hvorefter de Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 8. Januar 1845.

Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846. — 15. Januar.

Frederiksgáfa den 15. Januar 1845. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og í Skagafjarðar sýslu frá miðju Maji mánaðar 1845 til jafnlengdar 1846.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	23	91	23	91	19
— 2 (fard. 1845)	3	6	18	36	14½
— 3	4	61	27	78	22
— 4	3	32	26	64	21½
— 5	2	40	29	»	23
— 6	3	10	24	80	20
— 7	1	94	19	76	16
— 8	13	40	13	40	10½
— 9	9	44	12	58	10
B. Nr. 10	»	17½	21	84	17½
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	32	10	»	8
— 15	»	15	9	36	7½
— 16	»	20	6	24	5
— 17	»	6	7	48	6

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1845.
15. Januar.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
C. Nr. 18	»	46	9	56	$7^1/_2$
— 19	»	64	10	»	8
— 20	»	27	33	72	27
— 21	»	12	15	»	12
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	94	23	84	19
— 24	3	92	23	72	19
— 25	3	58	21	60	$17^1/_2$
— 26	3	33	20	6	16
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	34	20	30	16
— 29	1	32	20	»	16
— 30	1	36	20	60	$16^1/_2$
F. Nr. 31	4	47	17	92	$14^1/_2$
— 32	3	48	21	»	17
— 33	2	80	17	»	$13^1/_2$
— 34	2	18	17	48	14
— 35	1	48	18	»	$14^1/_2$
— 36	2	64	16	»	13
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	29	19	78	16
— 39	»	»	»	»	»
— 40	1	93	23	60	19
— 41	»	44	22	»	$17^1/_2$
— 42	»	73	»	»	$14^1/_2$
— 43	1	7	»	»	$20^1/_2$

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	21.80	$17^1/_2$
— B, — í ullu, smjöri og tólg	19.81	16
— C, — í tóvöru af ullu . .	12.65	10
— D, — í fiski	22.32	18
— E, — í lýsi	20.30	16
— F, — í skinnavöru	17.48	14

En meðalverð allra landaura, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 8 Sk. [og alin] $15^1/_2$ Sk.

Frederiksgáfu dag 15. Januari 1845.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846. Frederiksgáfa den 15. Januar 1845. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema, paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 1845. 15. Januar.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjarðar sýslu og í báðum þingeyjar sýslum frá miðju Maí mánaðar 1845 til jafnlengdar 1846.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1 [1]	27	37	27	37	22
— 2 (fard. 1845)	3	35	20	18	16
— 3	4	61	27	78	22
— 4	3	48	28	»	22½
— 5	2	40	29	»	23
— 6	3	37	27	8	21½
— 7	2	61	26	34	21
— 8	15	79	15	79	12½
— 9	12	72	17	»	13½
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	15	18	72	15
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	28	8	72	7
— 15	»	17	10	60	8½
— 16	»	21	6	54	5
— 17	»	7½	9	36	7½
— 18	»	58	12	8	9½
— 19	»	66	10	30	8
— 20	»	29	36	24	29
— 21	»	24	30	»	24
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	70	22	36	18
— 24	3	82	23	12	18½

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1845.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
15. Januar.	D. Nr. 25	3	47	20	90	16½
	— 26	2	60	15	72	12½
	E. Nr. 27	»	»	»	»	»
	— 28	1	36	20	60	16½
	— 29	1	36	20	60	16½
	— 30	1	27	19	21	15½
	F. Nr. 31	4	10	16	40	13
	— 32	2	80	17	»	13½
	— 33	2	15	12	90	10½
	— 34	1	72	14	»	11
	— 35	1	18	14	24	11½
	— 36	2	28	13	72	11
	— 37	»	6½	16	24	13
	G. Nr. 38	3	36	20	24	16
	— 39	»	24	10	»	8
	— 40	2	35	28	36	22½
	— 41	»	44	22	»	17½
	— 42	»	74	»	»	15
	— 43	1	18	»	»	23

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A,	eða í friðu	24.18	19½
— B,	— í ullu, smjöri og tólg	19.36	15½
— C,	— í tóvöru af ullu . . .	15.48	12½
— D,	— í fiski	20.52	16½
— E,	— í lýsi	20.15	16
— F,	— í skinnavöru	14.90	12

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 13 Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu dag 15. Januari 1845.

Johnsson. Eptir constitution

H. Thorlacius.

15. Januar. **Capitelstaxt** for **Norder- og Sönder-Mula Sysseler** i Öster-Amtet, **fra Medio Mai 1845 til**

samme Tid 1846. Frederiksgáfa den 15. Januar 1845. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 1845. 15. Januar.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Maji mánaðar 1845 til 'afnlengdar 1846.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	23	62	23	62	19
— 2 (fard. 1845)	3	75	22	66	18
— 3	4	13	24	78	20
— 4	3	17	25	40	20½
— 5	2	16	26	»	21
— 6	3	1	24	8	19½
— 7	1	84	18	72	15
— 8	16	51	16	51	13
— 9	12	58	16	78	13½
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	29	9	6	7
— 15	»	16½	10	30	8
— 16	»	24	7	48	6
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	57	11	84	9½
— 19	1	15	17	33	14
— 20	»	31	38	72	31
— 21	»	24	30	»	24
D. Nr. 22	3	64	22	»	17½
— 23	3	87	23	42	19
— 24	3	83	23	18	18½
— 25	3	30	19	84	16
— 26	2	49	15	6	12

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1845.

15. Januar.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	44	21	84	17½
— 29	1	40	21	24	17
— 30	1	25	18	87	15
F. Nr. 31	4	26	17	8	13½
— 32	3	56	21	48	17
— 33	2	44	14	72	12
— 34	1	48	12	»	9½
— 35	1	20	14	48	11½
— 36	3	29	19	78	16
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	48	21	»	17
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	93	35	60	28½
— 41	»	63	31	48	25
— 42	»	93	»	»	18½
— 43	1	»	»	»	19

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	22. 8	17½
— B, — í ullu, smjöri og tólg . .	20.30	16
— C, — í tóvöru af ullu	16.67	13½
— D, — í fiski	20.68	16½
— E, — í lýsi	20.65	16½
— F, — í skinnavöru	13.36	13

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 rd. 46 Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu dag 15. Januari 1845.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

11. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, ang. **Forslag til Forandringer i Anordningen om Althingets Indretning.** Khavn den 11. Februar 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 513.

Af Tidenden for Östifternes Stænderforsamlings Forhandlinger i Aaret 1842 vil det være Hr. Kherren bekjendt, at bemeldte Forsamling i sin ifölge allerhöieste Befaling afgivne Betænkning over det samme forelagte Udkast til en Anordning, angaaende Indretningen af en særlig raadgivende Forsamling for Island, blandt Andet havde indstillet, principaliter, at Udkastet maatte emanere alene som provisorisk Anordning, hvilken först, efter at det derefter valgte Althing derover havde afgivet Betænkning, blev at ophöie til gjeldende Lov; men, forsaavidt dette ikke allern. maatte bifaldes, ved at anbefale, at det forelagte Lovudkast strax emanerede som Lov, allerund. henstillet, at der gaves det förste sammentrædende Althing Leilighed til at yttre sig om de Forandringer i den nævnte Lov, hvortil der efter de locale Forhold maatte findes Anledning, og navnlig angaaende den Modification i Valgsystemet, der maatte eragtes at være tilraadelig. 1845. 11. Febr.

Cancelliet troede imidlertid af de Grunde, som nærmere findes indförte i Colleg. Tid. for Aaret 1843 pag. 218—19[1], allerund. at burde fraraade saavel Forsamlingens Indstilling som dens Henstilling, og det behagede derefter Hans Majestæt Kongen, ved paa Collegiets allerund. Forestilling iövrigt allern. at approbere det Allerhöistsamme forelagte Udkast med de Modificationer, som bleve optagne i For. 8. Marts 1843, under samme Dato allern. at resolvere som fölger:

„Ligesom Vi ikke have fundet Anledning til .....
[osv. *see* kgl. Resol. 8. Marts 1843 i denne Saml. XII, 467-468]
.... Vor Anskuelse i foranförte Henseende".

Hvilken allerhöieste Resolution, i hvis Fölge den befalede Slutningsbestemmelse er optagen i Anordningen, man ikke skulde undlade herved at communicere Hr. Khren til behagelig Efterretning. — Det kongl. Danske Cancellie den 11. Februar 1845.

[1]) jevnf. denne Saml. XII, 462.

1845. 11. Febr. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre og Stiftamtmand Bardenfleth, ang. Spörgsmaalet om **Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island.** Khavn den 11. Februar 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 512. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1845, S. 54—57. Jevnf. Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 20—22, 319, 390—400, 432—435, 521—527.

Med Hensyn til det Hr. Khren som kgl. Commissarius ved det islandske Althing ifölge allerhöieste Resolution 10. Novbr. 1843 paahvilende Hverv, efter foregaaende Conference med vedkommende Collegier, at forelægge Thinget de iblandt de senest udkomne almindelige Anordninger for Danmark, angaaende hvis Udvidelse til Island intet særligt Lovudkast er befalet forelagt, men som det imidlertid kunde være hensigtsmæssigt at gjöre gjeldende paa Island, med Opfordring til Forsamlingen at afgive sin Betænkning saavel angaaende Udvidelsen som angaaende de Modificationer, der ved saadan Udvidelse maatte findes hensigtsmæssige, — har De i behagelig Skrivelse af 28. Decembr. f. A., næst at bemærke, at De i Henseende til de i Aarene 1839 og 1840 emanerede Anordninger har den fornödne Veiledning i den Dem i sin Tid tilstillede Gjenpart af Cancelliets allerund. Forestilling angaaende disses Udvidelse, udbedt Dem en nærmere Meddelelse af Collegiets motiverede Anskuelser angaaende Udvidelsens Hensigtsmæssighed for hver enkelt af de i Aarene 1841, 1842, 1843 og 1844 emanerede Anordninger, om hvis Udvidelse til Island der kunde være Spörgsmaal.

Foranlediget heraf skulde man ikke undlade tjenstl. at melde, at af de i bemeldte Aar emanerede Anordninger, om hvis Anvendelighed paa Island der kunde være Tale, maae fölgende allerede antages gjeldende for Island, uden at nogen nærmere Bestemmelse herfor er fornöden, nemlig Plakaterne 30. Decembr. 1841 og 18. August 1843 om Afdragsrettens Ophævelse respec-

tive mellem Danmark og Spanien og mellem Danmark og Hertugdömmet Sachsen-Altenburg, overeensstemmende med det allerhöieste Reskript til Amtmændene i Island af 27. Marts 1835. 1845. 11. Febr.

Fremdeles vil Plak. 3. Juni 1842, indeholdende nærmere Bestemmelser om Retsbetjentenes Adgang til at erholde Salair i Anledning af Auktioner og Licitationer, som foretages i kongelig Tjeneste m. m., uden videre kunne meddeles Sysselmændene til Hjemmel for at beregne sig det der omhandlede Salair; ligesom ogsaa Plakat 4. April 1843, angaaende Bemyndigelse for Biskopperne til at meddele nogle Bevillinger i kirkelig Henseende, ligefrem maa ansees anvendelig for Island, forsaavidt den overhovedet der vil kunne komme til Anvendelse, hvilket næppe vil blive Tilfældet, da der, hvad dens § 1 angaaer, ikke for Island haves nogen Befaling om, at Confirmanden, foruden den fornödne Religionskundskab, ogsaa skal have Færdighed i at skrive og regne, og § 2 vel ligefrem er uanvendelig. Endelig er ogsaa Plak. 15. Juni 1844, angaaende den nye Medicinaltaxt, der skal træde i Kraft fra 1. Juli 1844, ligefrem anvendelig for Island.

Endvidere ere af de i bemeldte Aar udkomne Anordninger fölgende: For. 26. Marts 1841, der forandrer og nærmere bestemmer Straffen for Brandstiftelse; — For. 8. Septbr. 1841, indeholdende nærmere Bestemmelser om Beviset i criminelle Sager, og — Plak. 24. Septbr. 1841, indeholdende, hvorledes den i visse Tilfælde skal ansees, som findes i Besiddelse af stjaalne Koster m. v., — gjeldende for Island ifölge Forordn. 24. Januar 1838 § 7, hvorfor de ogsaa, overeensstemmende med de sædvanlige Regler, ville blive oversatte paa Islandsk og tilstillede Amtmændene, for at foranstalte dem publicerede ved Retterne i den islandske Oversættelse.

Samtlige foranförte Anordninger ville saaledes efter Collegiets Formening ikke blive at forelægge Althinget.

1845. 11. Febr. Derimod kunde der, saavidt skjönnes, være Spörgsmaal angaaende Udvidelsen til Island af efternævnte:

1) Plak. 20. Januar 1841, indeholdende nærmere Bestemmelser angaaende Appellations-Stævninger i Skiftesager. — 2) Plak. 26. Marts 1841, angaaende Modificationer i de bestaaende Quarantainelove med Hensyn til den gule Feber. — 3) Plak. 10. April 1841, ang. Kundgjörelse af Övrigheds-Resolutioner, hvorved en ellers myndig Person sættes i Umyndighedstilstand, samt af Opbuds- og Fallit-Erklæringer. — 4) Forordn. 28. Juli 1841, indeholdende nærmere Bestemmelser om Underpant i rörligt Gods. — 5) For. 16. Marts 1842, ang. Dykkervæsenet, m. v. — 6) For. 6. April 1842, ang. de Tvangsmidler, ved Hjælp af hvilke de Domme, der gaae ud paa enten at foretage eller efterlade en Handling, kunne gjöres gjeldende m. m. — 7) For. 25. Juni 1842, ang. en forandret Formular til Formaningstalen ved Eeds Aflæggelse for Retten. — 8) For. 7. April 1843, indeholdende samtlige særegne Regler angaaende indenbyes Vexler. — 9) Plak 19. April 1843, indeholdende nærmere Bestemmelser i de gjeldende Anordninger angaaende Handel med Gift. — 10) Plak. 24. Mai 1843, indeholdende nærmere Bestemmelser med Hensyn til Execution i en Landeiendoms Afgröde. — 11) Plak. 12. Juli 1843, betræffende Collisioner imellem Udlægshaveres Ret i Lösöre, og — 12) Plak. 3. April 1844, angaaende Midler til Forebyggelse af Skabsygdommens Udbredelse blandt Faarene.

Af disse Anordninger synes imidlertid den under Nr. 8 nævnte For. 7. April 1843 reent at maatte bortfalde, da den formentlig maa blive uden Betydning paa Island, hvor Stemplet-Papir ikke kjendes, ligesom ei heller For. 26. Juni 1824 der blev indfört. — Af de övrige ville adskillige, og navnlig de under Nr. 9 og 12 anförte Plakater af 19. April 1843 og 3. April 1844, behöve særdeles betydelige Modificationer, saafremt de skulle gjöres gjeldende paa Island, og flere af de

övrige, der deels uden deels med mindre væsentlige Modificationer vilde kunne udvides, vilde, uagtet det ikke kan antages, at de deri foreskrevne Regler i sig selv skulde være uhensigtsmæssige for Island, dog maaskee under de der forekommende mindre complicerede Forhold, have en saa liden Anvendelighed, at det turde være et Spörgsmaal, om saa omstændelige Anordninger angaaende disse Gjenstande der maatte være til forholdsmæssig Nytte, hvilket i Særdeleshed gjelder om Plak. 28. Juli 1841 og For. 6. April 1842. 1845. 11. Febr.

Samtlige de övrige gjennem Cancelliet emanerede Anordninger maa Collegiet ansee uanvendelige paa Island, ligesom man ei heller skjönner, at nogen af de gjennem de övrige Collegier, navnlig det kgl. Rentekammer og det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium emanerede egner sig til dertil at udvides. Men ligesom det i det Hele staaer Althinget frit, at tage under Overveielse, om desuagtet nogle af disse dertil maatte önskes udvidet, saaledes maa det ogsaa, i Medför af den allerhöieste Resolution 10. Novembr. 1843, overlades Thinget, angaaende de Anordninger, over hvis Udvidelse til Island det ifölge bemeldte allerhöieste Resolution bliver opfordret til at afgive Betænkning, at yttre, hvorvidt der maatte findes Anledning til at önske dem, med eller uden Modification, udvidede dertil, og i förste Tilfælde nærmere at udhæve de Modificationer, som i dette Öiemed maatte ansees hensigtsmæssige.

Iövrigt forventer Cancelliet, at Hr. Khren behageligen vil besörge en Oversættelse af de Anordninger, som maatte findes egnede til at forelægges Althinget ved sammes forestaaende Forsamling. — Det kongelige Danske Cancellie den 11. Februar 1845.

Capitelstaxt for Vester-Amtet, fra **Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.** — Vester-Amts Contoir, Stapa den 12. Februar 1845. — Islandsk: Origi- 12. Febr.

1845. 12. Febr. nal-Aftryk, trykt som Schema i Bogtrykkeriet paa Vidö Kloster, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal, 2 Blade i 4to, i det islandske Departement. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1845 til sömu tíðar 1846.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	sk.	á landsvísu hdr. Rbd.	sk.	er því 1 al. sk
A. Nr. 1 [1]	25	32	25	32	20¼
— 2	3	43	20	66	16½
— 3	5	»	30	»	24
— 4	3	46	27	80	22¼
— 5	2	44	29	48	23⅗
— 6	3	31	26	56	21¼
— 7	2	25	»	»	»
— 8	13	28	13	28	10⅔
— 9	9	85	13	17	10½
B. Nr. 10	»	17½	21	84	17½
— 11	»	15½	19	36	15½
— 12	»	16½	20	60	16½
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	13½	8	42	6¾
— 16	»	26	»	»	»
— 17	»	5	9	36	7½
— 18	»	46	»	»	»
— 19	1	3	»	»	»
— 20	»	31	»	»	»
— 21	»	23	»	»	»
D. Nr. 22	3	65	22	6	17⅔
— 23	3	93	23	78	19
— 24	3	30	19	84	15⅞
— 25	2	73	16	54	13¼
— 26	2	82	17	12	13⅔
E. Nr. 27	1	12	16	84	13½
— 28	1	32	20	»	16

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 8. Febr. 1844, ovenf. S. 23—26.

1845. 12. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	sk.	á landsvísu hdr. Rbd.	sk.	er því 1 al. sk.
E. Nr. 29	1	31	19	81	15⅞
— 30	1	22	18	42	14¾
F. Nr. 31	4	31	17	28	13⅝
— 32	3	33	20	6	16
— 33	2	71	16	42	13⅛
— 34	2	5	16	40	13⅛
— 35	1	51	18	36	14½
— 36	2	79	16	90	13½
— 37	»	5½	13	72	11
G. Nr. 38	3	12	»	»	»
— 39	»	53	»	»	»
— 40	1	81	»	»	»
— 41	»	86	»	»	»
— 42	»	64	»	»	»
— 43	1	14	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr.	A. eða fríðu	23.29	18⅔
—	B. ullu, smjöri og tólg	20.45	16⅜
—	C. ullar tóvinnu	8.87	7⅛
—	D. fiski	19.85	15⅞
—	E. lýsi	18.76	15
—	F. skinnavörum	17. 4	13⅔

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 6 Sk. [og alin] 14½ Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum; 1 hundr. 6 sauðir þrèvetra og eldri, á haust.

— 6 ær, loðnar og lembdar í fardögum; — 1 hundr. 8 sauðir tvævetra á haust.

1845. 12. Febr. Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 púlshestur, 5 til 12 vetra í fardögum; — 1 hundr. 12 sauðir veturgamlir á haust.
. 90 áln. 1 hryssa, jafngömul, í fardögum.
1 hundr. 8 ær geldar á haust.
— B: 1 hundr. 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg.
— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlínga.
— D: — 6 vættir af sèrhverri þar tilnefndri fiskitegund.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.
— F: — 4 fjórðúngar nautskinna.
— 6 — af kúa-, hrossa- og selskinnum.
— 8 — sauðskinna.
— 12 — ærskinna.
— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 12. Febr. 1845.
Thorsteinson. P. Pètursson,

14. Febr. **Capitelstaxt** for Sönder-Amtet, **fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 14. Februar 1845. — Islandsk: Original-Aftryk, 2 Blade i 4to, Reykjavík 1845, trykt paa Sönder-Amtets Repartitionsfonds Bekostning. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Capituls-Taxti fyrir Borgarfjarðar, Gullbríngu og Kjósar, Árness, Rángárvalla, Vestmannaeyja, Vestur- og Austur-Skaptafells sýslur, samt Reykjavíkur kaupstað, í Íslands suður-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1845 til sömu tíðar 1846.

1845. 14. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	8	21	8	$16^3/_4$
— 2	3	»	18	»	$14^1/_2$
— 3	4	20	25	24	$20^1/_4$
— 4	3	2	24	16	$19^1/_4$
— 5	2	3	24	36	$19^1/_2$
— 6	2	74	22	16	$17^3/_4$
— 7	1	86	»	»	»
— 8	11	62	11	62	$9^1/_4$
— 9	7	69	10	28	$8^1/_4$
B. Nr. 10	»	17	21	24	17
— 11	»	15	18	72	15
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	26	»	»	»
— 15	»	19	11	84	$9^1/_2$
— 16	»	30	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	59	»	»	»
— 19	»	94	»	»	»
— 20	»	35	»	»	»
— 21	»	27	»	»	»
D. Nr. 22	3	66	22	12	$17^3/_4$
— 23	3	92	23	72	19
— 24	3	48	21	»	$16^3/_4$
— 25	3	36	20	24	$16^1/_4$
— 26	3	19	19	18	$15^1/_4$
E. Nr. 27	1	20	18	12	$14^1/_2$
— 28	1	31	19	81	16
— 29	1	30	19	66	$15^3/_4$
— 30	1	23	18	57	$14^3/_4$
F. Nr. 31	4	70	18	88	$15^1/_4$
— 32	3	73	22	54	18
— 33	2	82	17	12	$13^3/_4$
— 34	2	42	19	48	$15^1/_2$
— 35	1	62	19	72	$15^3/_4$
— 36	2	76	16	72	$13^1/_2$
— 37	»	6	15	»	12

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet den 20. Februar 1844, ovenf. S. 28—31.

1845.
14. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Rbsk.	á landsvísu hdr. Rbd.	Rbsk.	er þá 1 al. Rbsk.
G. Nr. 38	3	52	»	»	»
— 39	1	26	»	»	»
— 40	2	5	»	»	»
— 41	»	85	»	»	»
— 42	»	66	»	»	»
— 43	»	87	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A. eða fríðu	19.59	15¾
— B. — ull, smjöri og tólg	20.30	16¼
— C. — tóvöru	11.54	9¼
— D. — fiski	21.25	17
— E. — lýsi	19. 6	15¼
— F. — skinnavöru	18.49	14¾

En meðalverða upphæð allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 37 Sk. [og alin] 14¾ Sk.

Þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri á haustdag;
enn þá 8 sauðir tvævetrir eins,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar.
Púlshestur 5 til 12 vetra eins, í fardögum;
enn þá hryssa á sama aldri, 90 álnir, eða ¾ hundraðs, svo 1⅓ verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B: gjöra 12 fjórðúngar af ull, smjöri eða tólg, hundrað.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

Eptir E: gjöra 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr. 1845.
— F: — 4 fjórðúngar nautskinna hundrað; 14. Febr.
eins 6 fjórðúngar af kúa-, hrossa- og sela-skinnum; 8 fjórðúngar sauðskinna og 12 fjórðúngar ærskinna; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi þann 14. Februarii 1845.

Í fjærveru Herra Kammerherra
og Stiptamtmanns v. Hoppe,
J. Johnsen. Steingrímur Jónsson.

Commissionen for det statistiske Tabelværks Skrivelse til Biskoppen over Island, Steingrímur Jónsson, ang. **Regler og Schemata for en almindelig Folketælling** i Landet. Khavn den 17. Febr. 1845[1]. — Tabel-Commissionens Copieb. I, S. 352 (Rubr.). 17. Febr.
Saavel Skrivelsen til Biskoppen, som til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island (Rubr. i Copieb. paa det anförte Sted) ere eenslydende (mutat. mutand.) med Skrivelserne af 19. Marts 1840, ang. Folketællingen af 2. Novbr. 1840 (see XI. B. S. 460—477). Med Hensyn til Schemaerne maa bemærkes, at i „Optællingslisterne", eller Schemaet A og B, ere her tilföiede de i Skrivelse fra Tabel-Commissionen til Cancelliet af 31. Oktbr. 1844 bemærkede Rubrikker, nemlig som sjette Rubrik: „Födestedet, nemlig Kjöbstadens og paa Landet Sognets og Amtets Navn"; og som Slutnings-Rubrik fölgende: „Af disse vare Forstanden berövede, fjollede eller afsindige", med to Underrubrikker: 1) „Antal" og 2) „Sygdommens Varighed". — Den almindelige Folketælling paa Island i Henhold til denne Skrivelse og medfölgende Schemaer er foregaaet den 2. Novbr. 1845 og dens Resultater bearbeidede og udgivne i Statistisk Tabelværk ny Række I. B., S. III, XXVI, XXX, XLVI; 308—327, ordnet efter Amter, Sysseler og Sogne, samt med Angivelse af Kjön, Alder, ægteskabelig Stilling, Stand og Næringsveie. — Regler for Optagelsen af Folketallet i Island med Schema vedföies her efter den islandske Original, trykt paa begge

[1]) jevnf. Skriv. 31. Oktbr. 1844.

1845. 17. Febr. Sider af et Halvark i Folio, Reglerne paa den ene, Schemaet paa den anden Side. De paa de danske Schemaer tilföiede nye Rubrikker og deres Stilling vil ogsaa være at see paa dette.

Ligesom ved den sidste almindelige Folketælling skete, maatte ogsaa den nye Folketælling, som . . . . [o. s. v. mut. mut. som i Comm. Skriv. 19. Marts 1840, see denne Saml. XI, 460—462] . . . . skal foregaae i Island, slutte sig saa nær muligt til den lignende Folketælling, der . . . er foretaget i Danmark.

Vi anmode desaarsag tjenstl. Deres Höiærv. om, i Forening med Stiftamtmanden i Island, at give denne Anviisning (Litr. A) de Modificationer, som med Hensyn til de locale Forhold skjönnes fornödne, samt dernæst at lade den saaledes modificerede Anvisning oversætte paa Islandsk, og et passende Antal deraf trykke, hvorfor Betalingen, saasnart Regning derover hertil indsendes, skal vorde foranstaltet formelig anviist. Af denne trykte Anvisning maatte da saa mange Exemplarer igjennem Provsterne tilstilles Sognepræsterne paa Island, at disse kunne tildele hver Repstyrer, eller hvem der ellers besörger Optællingen, et Exemplar af samme. . . . Endelig anmodes D. Höiærv. om, behageligen at ville forsyne Stiftamtmanden i Island med saa mange Exemplarer af den modificerede Anvisning Litr. A, ... som han skjönner fornödne, for at hver Amtmand og Sysselmand, saavel som Byfogden i Reikevig, kan erholde et Exemplar af Litr. A. . . . . Commissionen for det statistiske Tabelværk for Danmark den 17. Febr. 1845 [1].

Reglur[2], hvernig fólkstalið á að takast á öllu landinu 2. Nóvember 1845.

1) það á að byrja að uppskrifa fólkið allstaðar sama daginn, nefnil. annann Nóvember á þessu ári, og halda

[1]) Skrivelser til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island af s. D. ere, som ovenfor bemærket, stemmende med Skrivelser 19. Marts 1840, see XI, 474—477.

[2]) Disse Regler med Schema ere de, der ifölge ovennævnte Skrivelse ere besörgede af Biskoppen, og af ham udsendte til Geistligheden og til Stiftamtmanden.

því síðan áfram, þángað til því er lokið. — 2) Sèrhver 1845.
sóknarprestur lætur hreppstjóra, eða þá, sem sýslumaður 17. Febr.
nefnir til þessa starfs í hinna forföllum, uppteikna á hverjum bæ alla, sem þar eiga heima í hverri sókn útaf fyrir sig, í þar til gjörðar töflur, sem af prestinum verða þeim fengnar í hendur, sem fólkið uppteikna. Yfirskriptin yfir hverri rúbrík segir til, hvað í hana skal skrifa, nefnil.:

a) Í þá fyrstu rúbrík er sett bæjarnafnið, fyrst höfuðbólsins, og svo þarnæst allra hjábýla og tómthúsa; — b) í annari er þess getið, hvað margbýlt sè á hverju heimili, eða margir húsfeður í sama húsi, eða á sama bæ; — c) í þriðju standa nöfn allra, sem finnast á heimilinu; — d) í fjórðu aldur hvers eins, og telst það árið með aldrinum, sem að eins er byrjað; — e) þá er þess getið í fimtu rúbrík, hvort persónan er gipt eða ógipt, ekkill eða ekkja (ekklar og ekkjur kallast hjón, sem hafa fengið skilnað, þó ei sè nema að borði og sæng); — f) í sjöttu rúbrík skal setja sókn og amt, sem hver er fæddur í; — g) í 7du er getið um hvers eins stand, embætti, helzta næríngarveg o. s. frv.; — h) þá eru í næstu röð settir þeir, sem eru vitskertir eða vitstola, og er strikað undir nafn þeirra í registrinu sjálfu, svo því betur sè eptir tekið. Þeirra skal hèr samt ei geta, sem að eins um tíma gánga frá vitinu í sjúkdómi, og loksins tiltekið í seinustu rúbrík, hvað lengi sá eður sá hafi verið vitskertur eða vitstola.

3) Þar er hver skrifaður, sem hann á heimili, þótt hann sè ekki heima þá fólkstalið er tekið, nefnil. í ferð eða við sjó til róðra, og eins þótt hann sè á utanlandsferð, hafi hann ásett sèr að hverfa heim aptur. Lærisveinar teljast þar, sem þeir eru til læríngar. — 4) Börn, sem fæðast eptir annann Nóvember, áður en fólkstali er lokið, teljast ekki. Þeir, sem deyja á sama tímabili, standa í töflum sem lifandi. — 5) Eins og prestarnir eiga að áminna hreppstjórana, að vanda sem bezt verður þetta starf, svo eiga þeir og að liðsinna þeim, svo verkið verði sem rèttast og bezt af hendi leyst.

1845. 17. Febr.

Form töflunnar er þetta:

Bæir og býli.	hvað mörg.	Öll manna nöfnin.	hvers eins aldur.	giptur eða ógiptur.	Í hverri sókn og amti fæddur.	Hvers eins stand, embætti, handverk, næríngarvegur, o. s. frv.	Vitfirríngar, vitskertir og vitstola.	
							hvað margir.	hvað lengi.
1. Vík prestssetur.	1	Andrès Jónsson. . . .	52	ekkill	Saurbæjarsókn Vesturamt	prestur		
		Guðrún Pálsdóttir . . .	25	ógipt	fædd hèr	bústýra prestsins		
		Þórdís Jónsdóttir . . .	18	sömul.	sömuleiðis	fósturdóttir prestsins		
		Þórður Gamlason . . .	30	sömul.	Kálfholtssókn Suðuramt	vinnumaður		
		Ásný Eiríksdóttir . . .	65	ekkja	í sömu sókn	niðursetníngur		
2. Hjáleiga.	2	Bárður Jónsson. . . .	42	giptur	Selvogssókn Suðuramt	bóndi, lifir af grasnyt		
		Ásdís Pètursdóttir . . .	40	gipt	í sömu sókn	hans kona		
		Jón Bárðarson	15	ógiptur	fæddur hèr	þeirra börn		
		Pètur Bárðarson . . .	12	ógiptur	sömuleiðis			
		Þórunn Helgadóttir . .	23	ógipt	Ássókn Norðuramt	vinnukona		
		Páll Pálsson	52	giptur	Túngufellssókn Suðuramt	húsmaður, lifir af fiskiv. og kaupav.		
		Anna Jónsdóttir . . .	41	gipt	hèr fædd	hans kona		
		Arni Pálsson.	22	ógiptur	sömuleiðis	þeirra börn		
		Ásdís Pálsdóttir. . . .	16	ógipt	sömuleiðis			

1845.
17. Febr.

3. Ásgarður.	3	*þórunn Árnadóttir*	*76*	*ekkja*	Hofssókn Norðuramt	*móðir húsbóndans*		
		Hallur Ketilsson	29	giptur	fæddur hèr	bóndi, hefir grasnyt		
		Björg Hallgrímsdóttir	35	gipt	Hólmasókn Norðuramt	hans kona		
		Hallgrímur Hallgrímsson	15	ógiptur	fæddur í sömu sókn	hennar son		
		Björn Pálsson	42	ekkill	hèr fæddur	vinnumaður		
		Jórunn Jónsdóttir	24	ógipt	sömuleiðis	vinnukona		
		Eirný Einarsdóttir	5	»	sömuleiðis	tökubarn		
		Sigurður Íngjaldsson	59	ekkill	sömuleiðis	niðursetníngur		
		Einar Jónsson	50	giptur	Hjallasókn Suðuramt	bóndi, hefir grasnyt		
		Elsa Björnsdóttir	47	gipt	hèr fædd	hans kona		
		Jón Einarsson	20	ógiptur	sömuleiðis	þeirra börn		
		þóra Einarsdóttir	16	ógipt	sömuleiðis			
		Margrèt Pálsdóttir	72	ekkja	Grindavíkursókn Suðuramt	móðir bóndans		
		Ásgeir þórðarson	32	giptur	hèr fæddur	bóndi, hefir gras		
		Sesselja Jónsdóttir	29	gipt	sömuleiðis	hans kona		
		Páll Ásgeirsson	5	»	sömuleiðis	þeirra son		
		Herdís Ívarsdóttir	45	ekkja	Hrunasókn Suðuramt	vinnukona		
		Arnleif Sigmundsdóttir	7	»	hèr fædd	fósturbarn		frá barndómi.
		Ketill Jónsson	20	ógiptur	sömuleiðis	niðursetníngur	1	
4. Tómthús.	1	Bjarni Jónsson	31	giptur	Bolúngarv. s. Vesturamt	lifir af kaupavinnu		
		þorgerður Björnsdóttir	34	gipt	hèr fædd	hans kona		
		Hallveig Einarsdóttir	54	ekkja	sömuleiðis	móðir húsmóðurinnar	1	í 5 ár.
Summa.	Býli	Persónur.						

1845. 25. Febr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende **en Portners Antagelse ved Skolen i Reykjavik.** Khavn den 25. Februar 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1845, Nr. 442.

Hr. Kherren har i Skrivelse af 22. f. M. andraget paa, at der allerede til Foraaret, for at skaffe den nye Skolebygning i Reikevig tilbörligt Tilsyn, maatte engageres en Portner, der senere tillige kunde fungere som Fyrböder ved Bygningen. Directionen er enig i, at en saadan Betjent ansættes, og ligesom man formener, at han bör antages paa Opsigelse, med et efter de locale Forhold passende kort Varsel, saaledes vil man have Ephoratet overladt at antage og afskedige ham. Da imidlertid denne Betjents Forretninger og Pligter, samt det Forhold, hvori han bör staae til Skolens Rektor, næppe lade sig nöie bestemme, forinden det nye Institut er traadt i Virksomhed, ligesom der ogsaa först da vil kunne tages en definitiv Bestemmelse om, hvilken Lön for ham maa ansees nödvendig og passende, forekommer det Directionen rigtigst, forelöbigen til Foraaret interimistisk at overdrage Portner-Forretningerne til en dertil skikket Mand, paa de Vilkaar, som Ephoratet finder passende, hvoriblandt at ham indrömmes fri Bolig i den for Portneren bestemte Leilighed i Stue-Etagen, tilstaaes Brændsel, samt en Pengegodtgjörelse, der dog ikke overstiger en aarlig Lön af 220 Rbd. r. S., og vil Directionen derefter i sin Tid, naar Pröven er anstillet, forvente indsendt til nærmere Approbation et af Ephoratet efter Overlæg med Skolens Rektor forfattet Udkast til en Instrux for Portneren, samt Forslag til den Lön og Emolumenter, som for Tjenesten bör reglementeres.

Hvilket man ikke undlader tjenstl. at melde Hr. Khren til fornöden Efterretning og Foranstaltning. —

Den kongl. Direction for Universitetet og Skolerne den 25. Februar 1845. 1845. 25. Febr.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Aflæggelse af Regnskab for Justitskassen.** Khavn den 27. Februar 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 856. 27. Febr.

Efter at Cancelliet har modtaget Hr. Kherres Erklæring af 28. Oktobr. f. A. i Anledning af det af det kgl. Rentekammer-Collegiet tilstillede Andragende, hvori Landfogden paa Island, Byfoged Gunlögsen, anholder om, deels at forundes et Gratiale for hidtil at have besörget de Forretninger, som vedkomme Regnskabet for den islandske Justitskasse, deels at tillægges en aarlig Lön for fremdeles at bestride disse Forretninger, skulde man til behagelig Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at det saaledes Ansögte ikke kan bevilges, da det tilkommer Landfogden i Embeds Medför at udföre bemeldte Forretninger, der efter deres Omfang heller ikke kunne medföre betydelig Byrde. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Februar 1845.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vest-Amt, ang. **Udsalg af justerede Vægt og Maal hos en Sysselmand.** Khavn den 8. Marts 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1510. 8. Marts.

Efter at have tilskrevet Kjöbenhavns Magistrat i Anledning af det med Hr. Conferentsraadens behagelige Skrivelse af 15. August f. A. hertil indsendte Andragende fra Sysselmanden i Sneefjeldsnæs Syssel, A. Thorsteinson, om at forsynes med justerede Maal- og Vægt-Redskaber til Udsalg, har man fra bemeldte Ma-

1845. 8. Marts. gistrat modtaget en Skrivelse af 30. Decembr. f. A.[1], hvoraf erfares, at Sysselmand Thorsteinson, under visse Betingelser og imod en Avance af 25 pCt., kan tilstedes at holde Udsalg af justeret Maal og Vægt fra Justeerkammeret her i Staden, og idet man vedlægger en Gjenpart af nysnævnte Skrivelse, hvilken, tilligemed de ligeledes vedlagte tvende Priiscouranter, bedes meddelte Sysselmand Thorsteinson, skulde man tjenstligst

[1]) Magistratens Skrivelse med de deri opstillede Betingelser er saalydende:

„Ved at tilstille os det hermed tilbagefölgende Andragende, med Bilag, hvori Sysselmand i Sneefjeldsnæs Syssel under Islands Vesteramt, A. Thorsteinson, anholder om at forsynes med justerede Vægt- og Maaleredskaber til Udsalg, har det kgl. Rentekammer i behagelig Skrivelse, dateret 9. f. M., forlangt en Fortegnelse over de Priser, for hvilke han paa nærmere Reqvisition vil kunne erholde Redskaberne udleverede, samt en Liste over de Priser, for hvilke han igjen kan udsælge samme.

Foranledigede heraf give vi os den Ære tjenstligst at fremsende tvende fra Justeermesteren modtagne Priiscouranter, deels over de almindelige Udsalgspriser, deels med en Avance for Justeerkammeret af 25 pCt., idet vi ikke undlade lige tjenstligst at tilföie, at der, efter den med Bestyreren af Justeerkammeret desangaaende förte Correspondence, Intet vil være til Hinder for, at fornævnte Sysselmand Thorsteinson overdrages det attraaede Udsalg af justeret Maal og Vægt fra Justeerkammeret imod en Avance af 25 pCt. samt under fölgende Betingelser:

1) at han selv besörger Varerne, efter forud hertil indsendende skriftlige Reqvisitioner, afhentede fra Justeerkammeret, og selv bestrider samtlige med Transporten forbundne Bekostninger; — 2) at han ved Varenes Udlevering erlægger Betalingen contant, saafremt han ikke maatte foretrække at stille tilstrækkelig Caution i kongelige Obligationer for det Varebelöb, han Tid efter anden agter at reqvirere; og — 3) at han aarligen med Postskibet hertil indsender vedbörligt Regnskab over de udsolgte Varer, tilligemed en nöiagtig Forklaring over den hos ham endnu beroende Beholdning.

anmode Hr. Conferentsraaden om, behageligen at ville tilkjendegive ham, at han i denne Sag vil for Eftertiden henvende sig directe til Kjöbenhavns Magistrat. — Rentekammeret den 8. Marts 1845. 1845. 8. Marts.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber.** Khavn den 8. Marts 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1513—15. 8. Marts.

Det er befundet, at nogle Sysselmænd i Island affatte Beregninger over enkelte Afgifter, hvis Provenüe indflyder i den islandske Jordebogskasse, til 6. Juni, medens Andre have beholdt den iövrigt for Beregningernes Afslutning hidtil gjeldende Termin, nemlig 31. December. — At bestemme hvert Aars 6. Juni som det Tidspunkt, til hvilket Beregningerne m. m. over samtlige Oppebörseler i Island skulle være afsluttede, og derefter saa betimeligen indsendte til Landfogderiet, at Regnskabet for Islands Jordebogskasse til den paafölgende 31. Juli kunde bilægges med samme, lader sig imidlertid, omendskjöndt med Hensyn til det særskilte aarlige Budget og Regnskab for nysnævnte Kasse saare önskeligt, for Tiden ikke overalt iværksætte, efter hvad der, paa den herfra givne Anledning, desangaaende er yttret i Kammerherre Hoppes Skrivelse af 1. Juni f. A. og i de dermed modtagne Erklæringer af 3. Januar og 13. April s. A. fra Conferentsraad Thorsteinson og Etatsraad Johnsson.

Til Opnaaelse af Enhed i Terminen, til hvilken samtlige Sysselmænd have at aflægge Rigtighed for de dem betroede Oppebörseler til Jordebogskassen, vilde Stiftamtmandskabet desaarsag behage at tilkjendegive samtlige Sysselmænd i Sönder-Amtet til Efterretning og Iagttagelse i Fremtiden, at det, efter de oplyste Omstændigheder, indtil videre vil have sit Forblivende derved, at Beregningerne over den til hvert Aars 6. Juni

1845. 8. Marts. forfaldne Sysselforpagtningsafgift og Laugthingskriverlön, Laugmandstold, Extrapaabud og Godtgjörelse for Repstyrernes Afgiftsfrihed, i de Sysseler, hvor Extrapaabud og denne Godtgjörelse endnu har Sted, afsluttes inden den næstpaafölgende 31. Juli, og over Arveafgifter, ½ % Afgift ved faste Eiendommes Overdragelse, 14 Mks. Afgiften og Pasgebyrer ifölge Plakat af 28. December 1836 §§ 13 og 15 c, til hvert Aars 31. Decbr. — Rentekammeret den 8. Marts 1845[1].

8. Marts. **Directionen for Universitetet** og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **Uddelingen af det Skulasonske Legat.** Khavn den 8. Marts 1845. — Copieb. for Universitetet og de lærde Skoler 1845, Nr. 497.

I Fortsættelse af sine Skrivelser af 9. Decbr. 1843 og 13. Januar f. A. skulde Directionen herved tjenstl. melde DHrr. Rektor og Professorer, at man har tillagt Qvæstor Etatsraad Bang Ordre til af et den islandske lærde Skole tilkommende Belöb, der nu kan forventes indbetalt i den almindelige Skolefond, at lade indbetale i Universitetsqvæsturen et Belöb af 266 Rbd. som Capital og 47 Rbd. 83 Sk. som Renter for Tiden fra 11. Juni 1840 til 11. Decbr. 1844, sidste inclusive, af det Skulasonske Legat, og at lade Belöbene opföre i Universitetets Regnskaber paa en særlig Conto, som bliver at anlægge for dette Legat, samt at drage Omsorg for, at Capitalen snarest muligt paa anordningsmæssig Maade gjöres frugtbringende.

I Overeensstemmelse hermed maa Directionen saaledes, i Henhold til de ved dens ovennævnte Skrivelse af 13. Januar f. A. fastsatte Regler, have til DHrr. Rektor og Professorer overladt, naar Belöbet er modtaget

---

[1]) s. D. Skrivelser af samme Indhold til begge de andre Amtmænd. Copieb. sst.

i Qvæsturen, at træffe fornöden Foranstaltning saavel til Udnævnelse af en Ephorus for bemeldte Legat som til Denominationen af islandske Studerende til at nyde godt af den nu opsamlede Rentebeholdning og af de fremtidigen faldende Renter. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Marts 1845. 1845. 8. Marts.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Qvæstor ved Kjöbenhavns Universitet, ang. de **den lærde Skole i Island tilhörende Obligationer.** Khavn den 8. Marts 1845. — Copieb. for Universitetet og de lærde Skoler 1845, Nr. 516. 8. Marts.

Ved den af det kgl. Rentekammer i sin Tid foranstaltede Opgjörelse over den islandske lærde Skoles oeconomiske Status, saavel som ved Hs. Exc. Finantsministerens Skrivelse til Directionen af 15. Marts f. A., grundet paa indhentede Oplysninger fra den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond, er det godtgjort, at bemeldte Skole blandt Andet er Eier af tvende kgl., paa Dansk Courant lydende Obligationer til 4 pCt., nemlig:

a) Nr. 1056, dat. 1. Novbr. 1786,
lydende paa Holum Stifts publique
og Aabodspenge, stor Sölv . . . 500 Rd.
og b) Nr. 1680, dat. 12. Septbr. 1788,
lydende paa Holum Bispestol, stor 109 — 42 Sk.,

men at Renterne af disse for en Række af Aar havdes tilgode.

Directionen har derfor först anmodet Stiftsövrigheden over Island om at tilveiebringe Oplysning om bemeldte Obligationer, hvorefter der ved Stiftsövrighedens Skrivelse af 15. Oktbr. 1843 er af Biskop Johnsen meddeelt den Underretning, at Obligationen Litr. a fandtes ved Bispearchivet, uden al Paategning om at Renten deraf har været nogensinde betalt, og Obliga-

1845. tionen selv er senere hertil indsendt. Angaaende den
8. Marts. mindre Obligation Litr. b har Biskoppen forklaret, at den ikke har kunnet findes, og at det hverken af det kgl. Danske Cancellies Skrivelse til daværende Biskop Stephensen og Amtmand Thorarensen af 29. Mai 1790 eller af Bispearchivets Copieböger for de senere Aar har med Sikkerhed kunnet sees, om den skulde være bevaret af Amtmanden eller Biskoppen, idet den nævnte Cancellieskrivelse nævner Amtmanden som den, der har qvitteret for Obligationens Modtagelse, men det af 6 ved Regnskaberne for Jordebogskassen — der maa have modtaget og udbetalt Renterne — fremlagte Qvitteringer sees, at Biskoppen indtil 11. Juni 1795 har oppebaaret Renten og besörget den afskrevet paa Obligationen.

Efter at Directionen derefter havde tilstillet Statsgjældsdirectionen de modtagne Documenter og navnligen Obligationen Litr. a med den tilföiede Bemærkning, at paa samme aldeles ingen Renter findes afskrevne, anmodede man bemeldte Collegium om for den forgangne Tid og for Fremtiden at foranstalte Renter af begge Obligationerne anviste.

I sin Svarskrivelse herpaa har den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond, næst at tilbagesende Obligationen Litr. a, yttret, at der restere Renter af samme fra 11. Juni 1805 — angaaende Rentens Udbetaling for det tidligere forlöbne Tidsrum fra Capitalens Indbetaling den 20. Aug. 1785 indtil 11. Januar 1805, har bemeldte Collegium, som det sees af Obligationen, nu foranstaltet Paategning givet samme — og disse ere da beregnede at udgjöre:

for Tiden fra 11. Juni 1805 til 11. Decbr. 1812 à 4 Rd. aarlig 20 Rd. d. C., ialt 150 Rd. d. C. efter Omskrivningsforholdet 6 Rd. = 1 Rd. . . Rd. 25

for Tiden fra 11. Decbr. 1812 til 11. Decbr. 1815 à 2 Rd., aarlig 10 Rd., ialt . . . . — 30

for Tiden fra 11. Decbr. 1815 til 11. 1845.
Decbr. 1835 . . . . Rd. 385 8. Marts.
for Tiden fra 11. Decbr. 1835 til 11.
Decbr. 1844 . . . . Repr. 180
hvilke Summer, tilsammen . . . . . . Rd. 440 Repr. 180
ere, som anviste til Udbetaling paa Hovedkassen for Statsgjælden, til Directionens Disposition mod behörig Qvittering og Afskrivning paa Obligationen, ligesom det er bemærket, at Renten for Fremtiden vil blive anviist til Udbetaling paa samme Maade.

Angaaende Obligationen Litr. b har Statsgjældsdirectionen forklaret, at den siden Sammes Oprettelse halvaarlig ved Statsgjældens Hovedkasse til Udbetaling anviste Rente, nemlig:
fra 11. Decbr. 1815 til 11. Decbr. 1835 r. S. 84 Rd. 20 Sk.
og fra 11. Dec. 1835 til 11. Dec. 1844 Repr. 39 — 36 —
bestandig har staaet til undertegnede Directions Disposition mod Qvittering og Afskrivning; at der angaaende Renterne for den tidligere Tid var i sin Tid fra den daværende Finantskassedirection udgaaet en Opfordring til det kgl. Rentekammer om, at foranstalte disse Renter udbetalte ved den islandske Jordebogskasse, men at dette, ifölge en Skrivelse fra Rentekammeret af 6. Juni 1843, ingensinde er blevet iagttaget. Da imidlertid i Statsgjældens Böger ikkun findes af den uafbrudt anviste Rente at restere til 11. Decbr. 1815 et Belöb af Repr. 19 Rd. 6 Sk., og der i det mindste ved en Anmeldelse fra Rentekammeret til Finantskassedirectionen af 13. Decbr. 1796 — hvilken Anmeldelse er fremlagt ved Collegiets her ommeldte Skrivelse — antages at være tilveiebragt Vished om, at Renterne indtil 11. Juni 1794 ere udbetalte gjennem Jordebogskassen, saa har Collegiet kun for Tiden kunnet anvise de
nævnte . . . . Repr. 19 Rd. 6 Sk.
der tilligemed de ovenmeldte . . . . r. S. 84 Rd. 20 Sk. — 39 — 36 —
eller tilsammen . . . r. S. 84 Rd. 20 Sk. Rep. 58 Rd. 42 Sk.

1845. 8. Marts. ville, ligesom i Fremtiden de halvaarlige forfaldende Renter, blive udbetalte mod behörig Qvittering og Afskrivning paa Obligationen.

Ved nu tjenstligst at melde Hr. Etatsraaden dette, skulde man lige tjenstl. anmode Dem om, paa Directionens Vegne at lade de ommeldte Renter paa vedkommende Sted modtage ved Kassereren ved den almindelige Skolefond, og ligeledes at lade Rentebelöbet for Tiden fra 11. Juni 1805 til 11. Decbr. 1844 af den hosfölgende Obligation Nr. 1056 paa 500 Rd., hvilken man har forsynet med fornöden Prohibitivpaategning, afskrive paa samme og derefter lade den opbevare som et den islandske lærde Skole tilhörende Aktiv, samt for Fremtiden at besörge Rentens Oppebörsel og Afskrivning, hvorbos man, næst at bemærke, at Belöbet bliver at tage til Indtægt paa den i den almindelige Skolefonds Böger anlagte Conto for Mellemregning med Islands Skole, tilföier, at man under D. D. har tilskrevet Statsgjældsdirectionen herom. Forsaavidt der i den Omstændighed, at Obligationen Litr. b paa 109 Rbd. 42 Sk. ikke har kunnet produceres, skulde möde nogen Hindring for at erholde udbetalt de nu anviste Renter af samme, önsker Directionen sig derom underrettet med Hr. Etatsraadens behagelige Yttringer om, hvorvidt det maatte ansees nödvendigt at erhverve Mortificationsdom over denne Obligation, samt derhos ligeledes Deres Formening om, hvilken Foranstaltning der fra Deres Side maatte være Anledning til at træffe med Hensyn til Renterne af denne Obligation fra 11. Juni 1794 til 11. Decbr. 1845, for hvilket Tidsrum der savnes Beviis for, at de ere komne den islandske Skole til Indtægt. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Marts 1845.

Paategning paa Obligationen: Over denne den islandske lærde Skole tilhörende Obligation kan uden undertegnede Directions Samtykke ikke gyldigen disponeres. *(Underskrifterne).*

Declaration, ang. Udvidelse af **Handels- og Skibsfarts-Traktat** mellem Danmark og Sardinien til **Fyrstendömmet Monaco.** Paris den 14. Marts 1845[1]. — Original-Aftryk hos Schultz, hvorved Texten gives i det franske (Original), danske og tydske Sprog. 2 Bl. i 4to. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 825. — Bekjendtgjort ved en igjennem General-Toldkammeret udstedt Plakat for Danmark, dat. Fredensborg den 25. Oktbr. 1845. Original-Aftryk hos Schultz, 1 Bl. i 4to. Schou XXIV, 493—494. 1845. 14. Marts.

Kongelig Resolution ang. **Afstaaelse af en Lehnsjord til Sysselmanden i Norder-Thingöe Syssel.** Khavn den 20. Marts 1845. — I Rentekammerets Forestilling 18. Marts 1845 bemærkes, at efter at kgl. Resol. 17. Februar 1841 havde deelt Thingöe Syssel, blev ved Resol. 28. Septbr. s. A. den Kongen tilhörende ¼ Deel af Gaarden Brekka inden Saudanes Thingsogn overdragen Sysselmanden i Norder-Thingöe Syssel for 1 Rbd. 6 Sk. Afgift aarlig. Senere fik Sysselmanden efter Begjæring Brugen af Kongens Jord Skogar i Axarfjord for den normerede Afgift 1 Hdr. 30 Al. og 5 Qvildeleier. Nu sögte Sysselmanden enten om en fast aarlig Gage af 100 Rbd., eller om at fritages for Landskyld i det mindste i 5 Aar. Indtægterne af Sysselet angives til 400 à 500 Rbd. brutto. Rentekammeret anbefaler derfor det sidste Alternativ. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1845 A, Nr. 105. 20. Marts.

Vi ville allernaad. have bevilget Sysselmanden i Norder-Thingöe Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt, A. Arnesen, — for 5 Aar fra 6. Juni sidstl. at regne — afgiftsfri Brug af den til Munkathveraa Klostergodses Norderpart henhörende Jord, Skogar i Axarfjord. — Kjöbenhavn den 20. Marts 1845[2].

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet i Island, ang. **Tvangsmidler mod Söfolk i** 22. Marts.

[1]) see Traktat 14. August 1843.

[2]) Resolutionen er communiceret Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet i Island med Rentek. Skriv. af 29. Marts 1845. Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1541.

1845. 22. Marts. **Anledning af Politiforseelser.** Khavn den 22. Marts 1845. — Om denne Sag var Betænkning forud indhentet fra Kjöbenhavns Söret, som ogsaa fra Generalprocureuren, hvis Betænkning er fulgt i Svaret. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1168—69. Ny Coll. Tid. 1845, S. 748—749. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 88—89.

Det kgl. Rentekammer har tilstillet dette Collegium til Afgjörelse et fra Hr. Conferentsraaden under 15. August f. A. til Kammeret indsendt Andragende, hvori Sysselmanden i Sneefjeldsnæs Syssel, nærmest paa Grund af et i afvigte Sommer indtruffet Tilfælde, har forespurgt om, hvilke Tvangsmidler man i Island er berettiget til at anvende for at bevirke, at Söfolk, som om Sommeren deels som Handlende, deels som Fiskere opholde sig sammesteds, og der gjöre sig skyldige i Politiforseelser, ikke undvige, förend de af dem begaaede Forseelser ere blevne undersögte, m. m.

I denne Anledning skulde man tjenstl. meddele til fornöden Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Vedkommende, at det i Almindelighed ikke kan være Tvivl underkastet, at Sysselmanden, som Politimester, maa være berettiget til at træffe fornöden Foranstaltning til at gjöre Loven gjeldende mod de Söfolk, som paa deres Reiser til Island have gjort Brud paa Politilovene, og at han saaledes, hvis der ikke gaves andre Midler hertil, maa, forsaavidt Forseelsen er begaaet af Skipperen, kunne stoppe Skibets Bortreise ved at tilbageholde Skibets Papirer, eller nægte Paategning paa samme, og hvor en anden Mand, i Medhold af Plak. 28. Decbr. 1836 § 9, er berettiget til at give Skibspapirerne den fornödne Paategning, paalægge denne ikke at meddele saadan Paategning, inden nærmere Bestemmelse i saa Henseende gives. Ligeledes bör en saaledes authoriseret Mand, naar der for ham er fremkommen Data, der give Anledning til at antage, at der er noget Hinderligt for Skibets Afreise, af sig selv ud-

sætte Paategningens Meddelelse indtil Bestemmelse kan faaes fra Sysselmanden. 1845. 22. Marts.

Da forresten saadan Standsning af et Skibs Bortreise kan have betydelige Fölger, bör der i saa Henseende vises særdeles Varsomhed og Conduite, og dette Middel ikke bruges, hvor det ikke er fornödent til at sikkre Lovens Opretholdelse, ligesom det fölger af sig selv, at det maa bortfalde, naar Skipperen, i Medhold af D. L. 1 - 21 og 1—23, der svarer til N. L. resp. 1—19 og 1—21, kan stille Sikkerhed for hvad der, paa Grund af den begaaede Forseelse, kan paalægges ham, eller der findes Gods, ved hvis Arrestering slig Sikkerhed kan tilveiebringes. Forsaavidt det er Nogen af Mandskabet, som har begaaet Forseelsen, vil i yderste Tilfælde dennes Bortreise kunne forhindres, men hvor anden Sikkerhed kan gives, bör dette Middel ei anvendes, ligesom man og, naar Sagen ikke er af nogen Betydenhed, maatte nöies med at erhverve saadanne Oplysninger, at man kunde vide, hvor han efter sin Tilbagekomst kunde söges.

Naar en privat Mand forlanger Skibets Bortreise standset, eller Nogen af Mandskabet arresteret, bör han naturligviis, i Medhold af D. L. 1—21—4, der svarer til N. L. 1—19—4, stille tilbörlig Sikkerhed for Fölgen deraf. Iövrigt bör Lovens 4—1—36 derved iagttages. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Marts 1845 [1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Trykning af Althingets Forhandlinger.** Khavn den 27. Marts 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1230. 27. Marts.

[1]) s. D. er ved Cancelliets Skrivelse meddeelt Rentekammeret ovenstaaende Svar til Amtmanden. Canc. 3. Departem. Brevb. sst.

1845.
27. Marts.

I Anledning af den i indeværende Sommer forestaaende Trykning af den islandske Althingstidende i det islandske Stiftsbogtrykkerie, har Hr. Kherren i behagelig Skrivelse af 19. Februar sidstl. udbedt Dem Cancelliets Bestemmelse, deels for, om der ved Stiftsbogtrykkeriet paa Grund af fornævnte Arbeide bör ansættes flere Sættere og anskaffes flere Typer, idet De bemærker, at der, saaledes som Trykkeriet nu er indrettet, ikkun vil kunne leveres 2 Ark ugentlig, deels for, hvorledes Forholdet mellem Althingstidenden og Stiftsbogtrykkeriet skal ordnes med Hensyn til Betalingen for sammes Trykning og Papirtillæget.

Foranlediget heraf skulde man, efter derom at have corresponderet med den kgl. Commissarius, og i Henhold til hvad han i denne Henseende har yttret, til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at Cancelliet maa ansee det for rettest, at Trykkeriet ved Anskaffelsen af Typer og Antagelsen af Sættere sættes i Stand til i det mindste at præstere 3 Ark af Tidenden ugentlig. Iövrigt er Khre Bardenfleth med Dem enig i, at Althinget rettest selv overtager Forlaget af Tidenden og betaler Bogtrykkeriet en bestemt Priis for hvert Arks Trykning, derunder indbefattet det dertil fornödne Papir, som han formener rigtigst af samme Slags, som bruges til den roeskildske Stændertidende, hvilket det altsaa vil blive nödvendigt at De anskaffer.

Saavel de nye Typer og Papiret, som de antagne Sættere, ville, tillige med de 400 Pd. Typer, der for Tiden henligge paa Kjöbenhavns Toldbod, være at overföre til Island med den Skibsleilighed, hvormed den kgl. Commissarius befordres, og denne antager at de her antagne Sætteres Hen- og Hjemreise vil kunne skee med samme Skib, hvorved Reiseomkostningerne vilde bespares.

Eet Bilag remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. Marts 1845.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Finantsdeputationen, ang. den **islandske lærde Skoles Pengevæsen.** Khavn den 5. April 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1845, Nr. 695. 1845. 5. April.

Det kgl. Rentekammer har underrettet Directionen om, at, da ifölge Regnskabet for Bessastad lærde Skole for Aaret fra 1. August 1843 til 31. Juli 1844 et Belöb af 3076 Rbd. 85 Sk., deels som Forskudssummer paa Skolens sædvanlige Udgifter, efter 1. Juli nysnævnte Aar, deels i Anledning af den nye Skolebygnings Opförelse i Reykjavík, er udbetalt af Islands Jordebogskasse, hvilket Belöb bliver at erstatte bemeldte Kasse af Skolens Midler, har Kammeret föiet Foranstaltning til Belöbets Modtagelse i Zahlkassen, og den kgl. Finantsdeputation har derefter i behagelig Skrivelse af 25. f. M. anmodet Directionen om at foranstalte, at meerbemeldte Belöb bliver indbetalt i Zahlkammeret, til hvilket den fornödne Ordre desangaaende er udfærdiget.

Directionen skal i denne Anledning tjenstligst bemærke, at da det nu har viist sig, at den ifölge de allerhöieste Resolutioner af 21. April 1843 og 12. April og 25. Juli f. A. til Directionens Disposition stillede Sum af 12,000 Rbd. af de islandske Meelböder og Collectpenge til Hjælp til Opförelsen af den nye Skolebygning i Reykjavík ingenlunde vil være tilstrækkelig til Fuldendelsen af bemeldte Bygning, og Directionen saaledes vil komme i den Nödvendighed, at maatte i sin Tid henvende sig til den kgl. Finantsdeputation om en Forögelse af det til Skolens Opförelse forelöbigen bevilgede Belöb, saa maa Directionen udtale det Önske, at den Deel af den ovennævnte nu forlangte Refusion, som er medgaaet til Bygningsarbeidet i Reykjavík, nemlig 2221 Rbd. 85 Sk., maatte henstaae indtil Directionen

1845. efter Arbeidets Fuldförelse seer sig istand til at forelægge en Opgjörelse over Bekostningen i det Hele. Hvad derimod angaaer de övrige 855 Rbd., der bestaae i Forskud paa Gager m. v., da maa Directionen ansee det for önskeligt, om Refusionen deraf kunde skee paa den Maade, at Belöbet liqvideres i det den islandske Skole ifölge allerh. Resolution af 12. April f. A. tilkommende Annuum af Finantskassen af 5380 Rbd., hvilket man ved samme Leilighed tjenstl. skulde udbede sig anviist til Udbetaling gjennem Jordebogskassen i Island. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 5. April 1845.

5. April.

8. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Forening af Öster-Rep og Saudanæs Rep.** Khavn den 8. April 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1407.

Ved behagelig Skrivelse af 30. August f. A. har Hr. Etatsraad til Cancelliets Afgjörelse fremsendt forskjellige Andragender, hvori saavel Sognepræsten som Sysselmanden, i Henhold til Beboernes ved Mandtalsthingene i 1843 og 1844 udtalte Önske, indstiller, at Öster-Rep og Saudanæs Rep i Norder-Thingöe Syssel, der udgjöre eet Thingsogn og eet Kirkesogn, medens de derimod have hvert sit særskilte Fattigvæsen, ogsaa i sidste Henseende maae forenes.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligst melde, at Cancelliet approberer, at bemeldte tvende Repper for Fremtiden udgjöre eet Fattigvæsens-Distrikt. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. April 1845.

11. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, ang. **Udgivelsen af en Lærebog**

for Jordemödre. Khavn den 11. April 1845[1]. — 1845. 11. April.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1437.

Under 18. og 22. f. M. har Hr. Khren, efter tidligere Conference med Justitsraad Landphysikus Thorstensen, meddeelt Collegiet Deres Betænkning i Anledning af det i Collegiets Skrivelse af 2. Marts f. A. opkastede Spörgsmaal om, hvorvidt det maatte ansees for hensigtsmæssigt, som af Sundheds-Collegium foreslaaet, at der foranstaltes en islandsk Oversættelse af den af Professor Levy udgivne Lærebog for Jordemödre, og at denne Bog tilstilles samtlige Jordemödre paa Island.

Idet De i det Hele har troet at burde tilraade Iværksættelsen af dette Sundheds-Collegiets Forslag, har De tillige udbedt Dem Cancelliets Bestemmelse om, hvorledes der vil være at forholde med Hensyn til Oversættelsen og Trykningen af bemeldte Lærebog, i hvilken Henseende De navnlig har bemærket, at De, efter derom at have confereret med Professor Levy, der önsker noget at modificere Bogen efter de islandske Forhold, og derhos vil forfatte en Extrakt af samme paa et Par Ark, til Veiledning for Mödrene ved Börnenes Behandling strax efter Födselen, maa ansee det for hensigtsmæssigst, at Oversættelsen foregaaer her, for at Professor Levy jevnlig kan conferere med Oversætteren.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Collegiet bifalder, at saavel den omhandlede Lærebog, som den omhandlede Extrakt af samme, oversættes paa Islandsk, og man maa have Hr. Khren overladt, i Henhold til hvad De derom har bemærket, at træffe den til Oversættelsen og Trykningen i et tilstrækkeligt Antal Exemplarer fornödne Foranstaltning, idet man ikke undlader at bemærke, at de dertil medgaaende Omkostninger ville være at afholde

[1]) Canc. Skriv. 29. April 1845.

1845. 11. April. af samtlige Amters Repartitionsfonds, i Forhold til Störrelsen af Lösegodstiendens Capital i hvert Amt i det Aar Udgiften falder. — Det kgl. Danske Cancellie den 11. April 1845.

19. April. **Kongelig Resolution** ang. **Bemyndigelse for den kgl. Commissarius** ved Althinget til at **antage en Sekretair.** Khavn den 19. April 1845. — I en allerund. Forest. 16. April bemærker Cancelliet, at der fra Commissarius var indkommet et Andragende om Bemyndigelse til at antage en paalidelig Mand som Sekretair, til Bestridelsen af de fornödne Expeditioner udenfor Thinget, som ogsaa for at han ved Althingets Session kan have en paalidelig Person til under Forhandlingerne at gjöre saadanne Optegnelser, som han maatte ansee fornödne, at denne Sekretair maatte overvære Althingets Sessioner, og at Udgifterne, som derved foranledigedes, maatte blive regnede blandt andre ved Commissarii Sendelse foranledigede Udgifter, hvilke Cancelliet vilde foreslaae afholdte af Finantskassen uden Refusion. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, Nr. 45.

Vi ville allern. have Commissarius ved det islandske Althing, Kammerherre Bardenfleth, bemyndiget til at antage en Sekretair til Medhjælp ved de ham som saadan paahvilende Forretninger, hvilke Udgifter blive at afholde paa samme Maade, som allern. maatte blive bestemt med Hensyn til samtlige Omkostninger i Anledning af Commissarii Sendelse til og Ophold ved Althinget. — Kjöbenhavn den 19. April 1845 [1].

22. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, ang. **det Skulasonske Legats**

[1]) denne kongel. Resolution er meddeelt Commissarius ved Canc. Skriv. 24. April 1845. Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1576.

Capital. Khavn den 22. April 1845. — Univers. Direct. Copieb. for 1845, Nr. 829. 1845. 22. April.

Efter hvad af Consistorium i Skrivelse af 12. d. M. er indberettet og indstillet, bifalder Directionen den af Ephorus for det Thorlak. Skulasonske Legat, Prof. Dr. Petersen, trufne Foranstaltning, hvorefter han ved Skrivelse til Qvæstor, Etatsraad Bang, har foranlediget, at af Renterne 47 Rbd. 83 Sk. af Legatet, for Tiden fra 11. Juni 1840 til 11. Decbr. 1844 inclusive, de 34 Rbd. lægges til Hovedstolen, 266 Rbd., for strax at gjöres frugtbringende i Forbindelse med denne, som derved afrundes til 300 Rbd.

Hvilket tjenstl. meldes DHrr. Rektor og Professorer til Efterretning, samt til Bekjendtgjörelse saavel for Professor Petersen som for Qvæstor Etatsraad Bang.

Det fremsendte Bilag fölger hoslagt tilbage. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 22. April 1845.

Kongelig Resolution ang. **Bemyndigelse for den kgl. Commissarius** ved Althinget til at udnævne en **Commission til Udarbeidelse** af **Lovforslag om Landbovæsenet** m. v. Khavn den 23. April 1845. — Canc. 3. Departem. Forestill. 1845, Nr. 47. *see* Canc. Skriv. 29. April 1845. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 105. 23. April.

Kongelig Resolution ang. **Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse** m. v. Khavn den 23. April 1845. — Canc. 3. Departem. Forestill. 1845, Nr. 49. — Islandsk: Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 22. *see* Canc. Skriv. 30. April 1845.

Kongelig Resolution ang. **Bemyndigelse for den kongel. Commissarius** til **Forlængelse af Al-** 23. April.

1845. 23. April. **thingets Session.** Khavn den 23. April 1845. — I Cancelliets Forestilling 23. April bemærkes, at uagtet Patent 6. Marts 1844 havde tilkjendegivet det som Hans Majestæts Villie, at Althingets Forhandlinger skulde være sluttede inden een Maaned fra dets Begyndelse, var det dog at forudsee, at dette ikke vel lod sig gjöre, isærdeleshed förste Gang Althinget sammentræder, da Althingsmændene endnu mangle Routine i Forretningerne. Cancelliet formener derfor, at der kunde være Anledning til at meddele den kgl. Commissarius Bemyndigelse til at tilstaae Thinget Forlængelse, men indstiller dog tillige, at det udtales, at det forventes, at Forhandlingerne ikke ville blive udstrakte længere end i det Höieste 14 Dage over den fastsatte Termin. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, Nr. 51.

Vi ville allern. bemyndige Vor Commissarius ved det islandske Althing til at meddele Thinget Prolongation til Forhandlingernes Fortsættelse over den ved det allerhöieste Patent af 6. Marts f. A. bestemte Tid af een Maaned, dog saaledes, at Prolongationen i intet Tilfælde maa overstige 14 Dage. — Kjöbenhavn den 23. April 1845[1].

23. April. **Kongelig Resolution** ang. **Diæter for Valgdirecteurerne og deres Medhjælpere.** Khavn den 23. April 1845. — Canc. 3. Departem. Forestill. 1845, Nr. 52. *see* Canc. Skriv. 29. April 1845.

26. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Forrentning af Kjöbesummerne** af **solgt offentligt Jordegods.** Khavn den 26. April 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1622.

I Anledning af Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons behagelige Skrivelse af 4. Septbr. f. A.,

[1]) Resolutionen er meddeelt den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, ved Canc. Skriv. 29. April 1845. Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1632.

meldes tjenstligen, at Kammeret, efter de oplyste Omstændigheder, tillader, at Kjöberen af den forhen under Arnestappens Ombud henhörende Jord Skoreyjar, B. Benedictsen af Stadarfell, maa være ukrævet for Renter af de til Islands Jordebogskasse i Afdrag paa denne Jords Kjöbesum, 2100 Rbd. r. S., betalte, respective 920 Rbd. og 300 Rbd. fra Fardag i f. A., uagtet disse tvende Summer först ere modtagne af Landfogden den 3. August næstefter. — Endvidere tillades det, at bemeldte Benedictsen, ligeledes fra Fardag f. A., fritages for at svare Renter af et yderligere Afdrag af 180 Rbd., hvilke, efter hvad der er forklaret, ere blevne liqviderede i Amtmand B. Thorarensens Enke, Hildur Thorarensens Pensioner for Halvaaret til 30. Juni 1844, nemlig 130 Rbd. af den almindelige Enkekasse og 50 Rbd. af Finantskassen, under den Forudsætning, at Collegiet fra Landfoged Gunlögsen modtager fuldstændig Tilstaaelse for Modtagelsen af 180 Rbd. i Afdrag paa Jorden Skoreyjar's Kjöbesum, samt behörige Qvitteringer for Enkepensionerne til disses Erstatning af de vedkommende Kasser, hvilken Erstatning ikke kan foranstaltes efter de Kammeret med Benedictsens Skrivelse af 18. Septbr. f. A. tilstillede Tertia-Qvitteringer for ovenmeldte Pensionsbelöb. — Dette vilde Hr. Conferentsraaden behage at bekjendtgjöre for nysnævnte Benedictsen og, i Henhold til hvad Dem under 31. August f. A. af Kammeret er tilskrevet, at meddele Landfogden til fornöden Underretning og Berigtigelse ved Islands Jordebogskasse-Regnskab.

1845.
26. April.

Iövrigt maa formenes, at den ovennævnte Renteeftergivelse ikke bör drage til Fölge, eftersom det i flere Henseender forekommer betænkeligt at indrömme Kjöbere af kgl. Jorder i Island Fritagelse for Renters Erlæggelse ved Afbetalinger til Sysselmændene der i Landet, hvisaarsag det ogsaa henstilles til Hr. Conferentsraaden, om De ikke finder det rettest herefter at

1845. 26. April. vedtage, at Afdragenes Forrentning först ophörer den Dag Indbetaling skeer enten til Landfogderiet eller til Dem.

Hvad dernæst angaaer Sysselmand Thorsteinsons Begjæring, om at erstattes 4 Rbd. 48 Sk. i Diæter og Befordringsudgifter for, ifölge Deres Foranstaltning, at have bivaanet den Forretning, ved hvilken Jorden Skoreyjar blev Kjöberen overleveret, da haves der, uagtet han, som Administrator af Arnestappens Ombud, paa den kongel. Kasses Vegne havde at overvære Jordens Overlevering uden særlig Godtgjörelse, efter de oplyste Omstændigheder for denne Gang og uden nogensomhelst Fölge i Fremtiden, Intet imod at Belöbet passerer til Udgift i Regnskabet for nysmeldte Ombud, imod at dette bilægges med Hr. Conferentsraadens Ordre og herhos tilbagefölgende Regning.

Slutteligen tilföies til behagelig Underretning, at Kammeret ikke har Noget imod den Foranstaltning, der er truffen i Henseende til Salget af de i ovennævnte Deres Skrivelse omhandlede Qvilder paa Jorderne Skoreyjar og Bildsey. — Rentekammeret den 26. April 1845.

26. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Udgifterne ved den nye Skolebygning i Reykjavík.** Khavn den 26. April 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1845, Nr. 862.

Ved Hr. Khrens Skrivelse af 8. d. M. har Directionen modtaget en af Landsoverretsassessor Johnsen, der forestaaer Bygningsarbeidet ved den nye lærde Skoles Bygning i Reykjavík, udarbeidet Beretning af 24. Februar d. A. angaaende dette Arbeides Fremme, tilligemed endeel Reqvisitioner af Byggematerialier og Inventariigjenstande, der ansees for nödvendige.

Directionen har deraf med Tilfredshed seet, at disse Bygningsarbeider, ved den Interesse for samme,

som af Stiftsövrigheden og paa dens Vegne af Assessor Johnsen er lagt for Dagen, ere, uagtet de mangehaande Hindringer og Standsninger, som Landets Beskaffenhed og Mangelen af bygningskyndige Haandværkere lagde i Veien, fremmede med en saadan Iver, at deels Forsamlingssalen vil efter Bestemmelsen kunne afbenyttes af det islandske Althing i den forestaaende Sommer, deels hele Bygningen kan ventes taget i Brug til Efteraaret og den nye Skoleindretning saaledes til den Tid begynde. For at i denne Henseende ingen Standsning skal finde Sted, har Directionen allerede truffet de forelöbige Foranstaltninger til Anskaffelsen af de i Assessor Johnsens ovennævnte Skrivelse berörte Gjenstande, om hvis definitive Indkjöb man dog först kan tage Bestemmelse efter at have confereret med islandsk Kjöbmand Siemsen, fra hvem man har modtaget en Skrivelse fra Altona af 20. d. M., hvoraf sees, at han, saavidt skjönnes, uden speciel Bemyndigelse har i England paa Skolens Vegne indkjöbt flere af de Gjenstande, som Directionen er bleven anmodet om her at anskaffe, og som den har ladet anföre paa hosfölgende Fortegnelse med Vedföielse af de omtrentlige Priser, som deres Anskaffelse her vilde medföre. Over denne Fortegnelse skulde Directionen tjenstligst udbede sig Hr. Khrens nærmere Yttringer, navnligen hvorvidt De maatte antage, at paa denne nogen Gjenstand er udeladt, som endnu vilde være at anskaffe.

1845. 26. April.

Derimod har det været Directionen ligesaa ubehageligt som uventet, deels af denne Indberetning fra Assessor Johnsen, deels af de fra Qvæsturen modtagne Udskrifter af den almindelige Skolefonds Regnskaber at erfare, at, medens de hidtil af Skolefonden til bemeldte Bygning forskudsviis udredede Udgifter have udgjort:

til Kjöbmand Hartmann for Træbygningen, overeensstemmende med Contrakten . . 9144 Rbd. 49 Sk.
— Materialier . . . . 660 — 42 —

1845.	til Fragt	5004 Rbd. 50 Sk.
26. April.	— Söpasse, Trælasttold, Synsforretningen, Porto, Assurance . . .	449 — 39 —
	— de norske Haandværkere og deres Familier	399 — 87 —
		15658 Rbd. 75 Sk.
	er der til lignende Udgifter allerede udbetalt i Island ved Forskud fra Jordebogskassen	7686 — » —
	saa at der ialt er hidtil medgaaet .	23344 Rbd. 75 Sk.,

hviket Belöb, ved Kjöbet af de forlangte Gjenstande, disses Overförsel til Island og Betalingen af den endnu tilbagestaaende Arbeidslön, vil voxe til i det mindste 30,000 Rbd., medens det Bidrag til Udgifternes Udredelse, som af Directionen er bevirket allern. bevilget og som nu ogsaa er modtaget, kun belöber 12000 Rbd. Til at begjære et större Tilskud har Directionen ikke kunnet formode at have Anledning. Det var nemlig dette Belöb, som af Stiftsövrigheden selv i dens Skrivelse af 8. August 1838 var forudsat som tilstrækkeligt, og ingensomhelst Meddelelse fra de med de locale Forhold bekjendte Autoriteter paa Island har, forinden Værket nu nærmer sig sin Fuldförelse, givet Directionen Anledning til at tvivle herom, saameget mindre, som den, efter at have under 28. Mai 1842 anmodet Stiftsövrigheden om at erklære sig ikke alene over den fremsendte Tegning og Grundplan, men ogsaa over Bekostningerne, navnligen i Henseende til Pladsens Erhvervelse, Grundens Planering og Ryddeliggjörelse m. m., ikke alene intet saadant Overslag har modtaget i Forbindelse med de fremsendte Erklæringer om Byggepladsens Valg og om Tegningen, men endog, da man havde under 2. Mai 1843 communiceret den allerhöieste Resolution af 21. April s. A., angaaende Approbation af Tegningen og Bevilgelse af et Belöb af 12000 Rbd., som dertil var beregnet, ikke har erholdt nogen Til-

kjendegivelse af, at endnu langt större Udgifter vilde paalöbe. 1845. 26. April.

Idet Directionen derfor bemærker, at den Beregning, fra hvilken den hidtil er gaaet ud, bestod i, at der, foruden de 4346 Rbd. 68 Sk., som af Kjöbmand Hartmann i hans förste Overslag var calculeret, og de 310 Spd., som han senere erklærede at ville behöves i Anledning af de af Stiftsövrigheden under 17. Juli 1842 foreslaaede Modificationer i Tegningen, hvilket samlet Belöb man endog havde anslaaet ifölge en höiere Coursberegning til en större Sum end de nu udbetalte . . . . 9144 Rbd. 49 Sk.
vilde medgaae:

til Grundlægning og Planering og tildeels Transport, overeensstemmende med de ved Stiftsövrighedens sidstnævnte Skrivelse fremlagte Erklæringer fra adskillige islandske Embedsmænd	1000 — » —
— Indretning af Sygestue og Værelse til Portnerens Folk, Brændeskuur, Priveter og Indhegning samt Brandredskaber, efter Hofbygmester Etatsraad Kochs Erklæring af 5. Septbr. 1842	700 — » —
— Bygningens Opsætning, nogen Transport og andre uforudseelige Udgifter	1155 — 47 —
	12000 Rbd. » Sk.,

skulde man tjenstligst have Hr. Kherren anmodet om, snarest muligt at meddele Directionen de Oplysninger, De maatte see Dem istand til at meddele med Hensyn til de Aarsager, der kunne have forvoldt den i en foruroligende Grad betydelige Overskridelse af dette beregnede Belöb, for at den derved kan erholde et paa Kjendskab til samtlige Forhold grundet Bidrag til de Oplysninger, den vil være nödt til at lade ledsage

1845. sin allerund. Indberetning om disse Bygningsarbeider,
26. April. forinden den kan gjöre sig noget Haab om til sammes Fuldförelse at erholde allernaad. bevilget de fornödne Ressourcer.

Iövrigt kan Directionen, med Hensyn til de tilföiede Priser paa Inventariigjenstandene, ikke undlade at bemærke, at det forekommer den, at naar Skolen anskaffede en Haandspröite, maatte det ansees for i höieste Grad billigt, at Communen bekostede Anskaffelsen af den til 325 Rbd. beregnede Slangespröite, der aabenbart maa forudsættes at være bestemt til Afbenyttelse for den hele By Reykjavík, og at Bekostningen af 320 Rbd. for et Uhr ligeledes maatte bæres af Communen, forsaavidt det skulde tjene til Nytte for hele Byen, hvorimod den, forsaavidt Uhret alene skulde ansees anskaffet til Skolens Tarv, er af en saa betænkelig Störrelse, at Directionen i det mindste for Öieblikket maa finde det rigtigst, at spare denne Udgift. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 26. April 1845.

26. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Sysselmænds Diæter og Reiseomkostninger** osv. Khavn den 26. April 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1623.

Kammerherre og Stiftamtmand Hoppe har i Skrivelse af 19. April f. A. begjært Rentekammerets Samtykke til Udbetaling af en dermed fulgt Regning, stor 28 Rbd. 16 Sk., over Sysselmand Stephensens Diæter og Reiseomkostninger i Anledning af en af ham den 28. Novbr. 1843 afholdt Auktion over Bortforpagtningen af Kirkebai Klosters Hjemmegaard, med Hensyn til at der til Hen- og Tilbagereisen er beregnet Diæter m. v. for 13 Dage, uagtet Veilængden fra Sysselmandens Bopæl Höfdabrekka til Kirkebai kun udgjör henved 15 Miil, og uagtet det antages, at Sysselmanden i Virkelig-

heden ikke har anvendt et saa stort Antal Dage, som det, hvorfor han har beregnet sig Diæter. 1845. 26. April.

I Anledning heraf tilmeldes Hr. Stiftamtmanden herved tjenstligst til videre behagelig Foranstaltning, at Kammeret, i Betragtning af de iövrigt oplyste Omstændigheder, for denne Gang tillader, at ovennævnte Regnings Belöb, 28 Rbd. 16 Sk, maa udbetales af Kirkebai Klosters Indtægter, men det forventes, at De, ved Conference med vedkommende Sysselmænd, vil see undgaaet at saadanne, med Hensyn til Gjenstanden uforholdsmæssigen höie Omkostninger, oftere fremkomme. — Rentekammeret den 26. April 1845.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Biskoppen over Island, Steingrimur Jonsson, ang. **Aldersbevilling for nogle Skoledisciple.** Khavn den 29. April 1845. — Copieb. for Univers. og Skolerne 1845, Nr. 878. 29. April.

Efter hvad af Deres Höiærv. i Skrivelse af 17. Januar samt 1. og 4. Marts d. A. er indstillet, vil Directionen ikke nægte sit Samtykke til, at efterfölgende fire Disciple, nemlig Arnljótur Olavson, Bjarne Sigvaldesen, Eggert Magnussen Waage og Sigmund Paulsen, forsaavidt de ved den befalede Indlemmelsespröve befindes at besidde de fornödne Forkundskaber, maae optages som Disciple i Islands lærde Skole, uanseet at de alle ere over den Alder, i hvilken Optagelsen efter Anordningerne kan finde Sted.

Hvilket tjenstl. meldes Deres Höiærv. til fornöden Efterretning og til Bekjendtgjörelse for Vedkommende, med Tilföiende, at Lektor Johnsen herom under D. D. er tilskrevet det Fornödne. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 29. April 1845 [1].

[1]) s. D. Skriv. til Lektor Johnsen, ang. Underretning herom. Univ. Dir. Copieb. sst.

1845. **Cancellie-Skrivelse** til den kongel. Commis-
29. April. sarius ved Althinget, Stiftamtmand Bardenfleth, angaaende **Diæter for Valgdirecteurer og disses Medhjælpere.** Khavn den 29. April 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1633. — Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 26—27, 272—278, 290—292, 428—430.

Paa Cancelliets derom allerunderd. nedlagte Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhöieste Resolution af 23. dennes at overdrage Hr. Kherren, som Commissarius ved det islandske Althing, at opfordre dette til at afgive allerund. Betænkning angaaende Störrelsen af de Diæter, der ville være at tilstaae Valgdirecteurerne og disses Medhjælpere; hvilket man herved tjenstligst skulde meddele til behagelig Efterretning, idet man lige tjenstl. skulde tilstille Dem Gjenpart af Cancelliets ovenberörte Forestilling, til Afbenyttelse under Sagens Forhandling ved Althinget. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845.

29. April. **Cancellie-Skrivelse** til Commissarius ved Althinget, Stiftamtmand Bardenfleth, ang. **Forslag til Anordning om Umyndiges Midlers Bestyrelse** paa Island. Khavn den 29. April 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1634.

Paa Cancelliets derom nedlagte allerund. Forestilling har Hans Majestæt ved allerhöieste Resolution af 23. d. M. allern. bifaldet, at det vedlagte Udkast til en Anordning angaaende Bestyrelsen af Umyndiges Midler i Island skal forelægges det i indeværende Aar sammentrædende islandske Althing, for derover at afgive allerund. Betænkning.

Hvilket Cancelliet, ved at fremsende bemeldte Udkast, saavel som en Fremstilling af de Motiver, der ligge til Grund for samme, til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, herved tjenstl. skulde melde,

idet man derhos til mulig Afbenyttelse vedlægger samtlige iövrigt til Sagen henhörende Documenter, der sin Tid forventes remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845. 1845. 29. April.

Cancellie-Skrivelse til den kongel. Commissarius ved Althinget, Kherre Bardenfleth, ang. **Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold** m. v. Khavn den 29. April 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1635. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 105 (med D. 23. April). 29. April.

I behagelig Skrivelse af 25. Januar sidstl. har Hr. Khren udbedt sig meddeelt det af Kammerraad Sysselmand Melsted paa den af den islandske Forsamling af Embedsmænd i Aaret 1839 nedsatte Comitées Vegne udarbeidede, i sin Tid til Forsamlingen indgivne og senere af denne Cancelliet tilstillede Betænkning angaaende Jonsbogens Revision, samt de dermed fulgte Udkast til tvende Forordninger, angaaende Landbovæsenet og om Gaver og Bebrevelser, idet De derhos, navnlig med Hensyn til at der mulig derom kunde blive Spörgsmaal ved Althinget, har önsket at erholde Kundskab om, hvad der i Anledning deraf er foretaget, samt om og hvorvidt det er Hensigten fra Regjeringens Side, at foretage noget videre Skridt i denne Sag.

Ved nu paa Grund heraf vedlagt at tilstille Hr. Kherren bemeldte Akter, tilligemed adskillige andre i Forbindelse dermed staaende Documenter, og navnlig flere betræffende Fæsteforholdet i Island, til mulig behagelig Afbenyttelse, undlader man ikke til nærmere Oplysning om denne Sags Stilling samt om Collegiets Anskuelse af Sagen i det Hele og de i Comitébetænkningen fremsatte specielle Forslag, tillige at fremsende en Gjenpart af Cancelliets allerund. Forestilling, hvorved et Udkast til en Anordning angaaende Bestyrelsen af Umyndiges Midler paa Island blev forelagt til allerhöieste

1845. 29. April. Bedömmelse, ved hvilken man tillige har afgivet allerunderd. Beretning angaaende det omhandlede Revisions-Arbeide.

I Anledning af denne Collegiets Beretning og hvad man deri allerunderd. har foreslaaet, har det behaget Hans Majestæt, ved under 23. d. M. allern. at approbere bemeldte Udkast til Forelæggelse for Althinget — hvorom Cancelliet i en anden Skrivelse af Dags Dato har tilmeldt Dem det Fornödne, endvidere allern. at bemyndige Hr. Khren til, efter Conference med Stiftamtmanden og nogle indsigtsfulde Althingsmænd, at anordne en Commission til nærmere at gjennemgaae og ordne Sagen betræffende det islandske Landbovæsen; med Hensyn til hvilken Commissions Sammensætning Hans Majestæt derhos allern. har bestemt, at den bör bestaae af faa Medlemmer, der vel fornemmelig ville være at vælge blandt de Lovkyndige, som boe i Reykjavig eller i Nærheden af samme, men hvori dog ogsaa bör indtræde Nogen for det övrige Land, der i det mindste ved den endelige Conference kan samles med de andre Medlemmer, om disse end forelöbig overtage Arbeidet.

Til denne Commissions Betænkning vil ogsaa, ifölge Hans Majestæts allerhöieste Befaling, det Lovudkast, der skal træde istedetfor Jonsbogens Forstrandsbog, og som Justitiarius Sveinbjörnsen har overtaget at udarbeide, være at afgive, og forventer Hans Majestæt, at dens Forhandlinger ville vorde tilendebragte saa betimelig, at de omhandlede Sager, efter forelöbig at have været Allerhöistsamme forelagte, kunne tilstilles Althinget til Betænkning ved dets Samling 1847.

Idet Collegiet til behagelig videre Foranstaltning tjenstl. skulde meddele Hr. Khren denne allerhöieste Resolution, maa man tillige have Dem anmodet om at paalægge Commissionen i sin Tid, naar den har tilendebragt det den overdragne Hverv, at tilstille Cancelliet dens Betænkning og Forslag, hvormed samtlige

Bilage forventes remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845. 1845. 29. April.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Althingstidendens Trykning.** Khavn den 29. April 1845. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1845, Nr. 1678. 29. April.

Hr. Khre har i behagelig Skrivelse af 7. dennes, næst at underrette Collegiet om, at De har foranstaltet det Fornödne til, at Islands Stiftsbogtrykkeri ugentlig kan levere tre trykte Ark af Althingstidenden, udbedt Dem Cancelliets Bestemmelse for, om Omkostningerne ved de tre Arbeideres Opsendelse til Island, som Trykkeriet i Anledning af Althingstidendens Trykning har maattet antage, skal bæres af Trykkeriet eller af Althinget.

De bemærker i denne Henseende, at De efter et löseligt Skjön antager, at Trykkelönnen efter sædvanlige Priser vil blive circa 1000 Rbd. for Althingstidenden, at ovennævnte Omkostninger til Arbeidernes Opsendelse ville belöbe circa 400 Rbd., samt at De finder det naturligst, at Trykkeriet for sidstnævnte Omkostninger erholder Refusion, ved at forhöie den ordinaire Trykkerlön med samme Belöb.

Foranlediget heraf undlader man ikke til behagelig Efterretning tjenstl. at melde, at da det ifölge Forordn. 8. Marts 1843 § 78 er den kgl. Commissarius, der skal besörge, at Forhandlingerne snarest muligt bekjendtgjöres i Tidenden, og det er for at fyldestgjöre hans Fordring: at der ugentlig skal trykkes i det mindste tre Ark, — at de omhandlede Arbeideres Opsendelse bliver nödvendig, vil Althinget formentlig ikke kunne undslaae sig for at udrede de dermed forbundne Omkostninger, hvad enten saa disse særskilt godtgjöres, eller, hvilket synes hensigtsmæssigst, indbefattes under Trykkerlönnen, ligesom Trykkeriet ogsaa bör i det Hele

1845. holdes skadeslöst for Tidendens Trykning. — Det kgl.
29. April. Danske Cancellie den 29. April 1845.

29. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ang. **Udgivelse af et Skrift for Jordemödre.** Khavn den 29. April 1845[1]. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1682a-b.

At Cancelliet i Anledning af et derom af det kgl. Sundheds-Collegium gjort Forslag, og efter foregaaende Correspondence med Stiftamtmanden over Island, har bifaldt, at der foranstaltes en islandsk Oversættelse af den af Professor Levy udgivne Lærebog for Jordemödre, som derefter befordres i Trykken i et tilstrækkeligt Antal Exemplarer, og tilstilles samtlige Jordemödre paa Island, i Forbindelse med en kort Ledetraad, især til Veiledning for Mödrene ved Börnenes Behandling strax efter Födselen, hvilken sidste derhos ogsaa vil blive uddelt blandt disse: — derom har man ikke villet undlade at meddele Hr. Cfraad Underretning, med Tilföiende, at de dertil medgaaende Omkostninger i Henhold til den med det kongl. Rentekammer desangaaende förte Correspondence ville blive at afholde af samtlige Amters Repartitionsfonds, i Forhold til Störrelsen af Lösegods-Tiendens Capital i hvert Amt i det Aar Udgiften falder. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1845[2].

30. April. **Kongelig Resolution** ang. **Udgifter til Helbredelses-Forsög af Spedalske.** Khavn den 30. April

[1]) jevnf. Canc. Skriv. 11. April 1845, ovenf. S. 220—222.

[2]) s. D. er en ordlydende Canc. Skriv. afgaaet til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet. Canc. 3. Departem. Brevb. sst.

1845. — Canc. 3. Dep. Forest. 1845, Nr. 58. — see Canc. Skriv. 6. Mai 1845. 1845. 30. April.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Khre Bardenfleth, ang. **Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse.** Khavn den 30. April 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1687—89 (ikke indfört i Brevbogen). — Tíðindi frá alþingi Íslendínga 1845, S. 11, 22, 26, 245, 400—428, 466—475, 580—585. 30. April.

Paa Cancelliets derom nedlagte allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 23. d. M. at resolvere som fölger:

„Vi bevilge allernaad., at de Omkostninger, som medgaae til Reiseudgifter og Diæter til Vor Commissarius ved Althinget, samt til Bestridelse af andre med hans Stilling forbundne Udgifter, saa og til Reisegodtgjörelse og Diæter til den ham tilforordnede Embedsmand, hvilke sidste bestemmes til 3 Rbd. r. S. daglig, samt endelig Bekostningerne ved den förste Anskaffelse af Meubler og Inventarier til Althingslocalet, maae afholdes af den islandske Jordebogskasse uden Refusion.

Men iövrigt ville Vi have Vor Commissarius paalagt, at opfordre Althinget til at afgive allerund. Betænkning angaaende Maaden, hvorpaa Dækning kan tilveiebringes, saavel for de i For. 8. Marts 1843 § 79 förste Membr. ommeldte Udgifter, som for de övrige med Althingets Holdelse forbundne Bekostninger, saasom for Udgifter til Sekretairernes Medhjælpere og det övrige Skriveri ved Thinget, til Althingstidendens Udgivelse og Trykning m. v."

Ved at communicere Hr. Khren denne allerhöieste Resolution til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning, skulde man, i Overeensstemmelse med det af Dem i behagelig Skrivelse af 31. Decembr. f. A. derom yttrede Önske, til Veiledning ved den i den

1845. sidste Deel af den kgl. Resolution ommeldte Sags Be-
30. April. handling ved Althinget, tjenstl. meddele Dem Fölgende:

Som Hr. Kherren bekjendt, havde den ved allerhöieste Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af islandske Embedsmænd, ved i Aarene 1839 og 1841 at afgive sin Betænkning angaaende Anordningen af en særegen raadgivende Forsamling for Island, eenstemmig udtalt sig imod, at Omkostningerne i Anledning af Althinget, dog med Undtagelse af dem, som Valgene medförte, tilveiebragtes ved en directe Afgift, hvorimod Forsamlingens Majoritet, navnlig i sin i 1841 afgivne herhosfölgende Betænkning, havde foreslaaet, at de tilveiebragtes ved en Afgift af 1 Rbd. r. S. paa hver Commercelæst af de Skibes Drægtighed, som beseile Island, dog at de Skibe, som i een Sommer gjöre to eller flere Reiser der til Landet, ikkun betalte Afgiften for den förste Reise, medens dog eet af Forsamlingens Medlemmer havde troet, at det muligt turde være rigtigere, at Afgiften blev lagt enten paa Ladningen alene, eller baade paa Læstedrægtigheden og Ladningen.

Ligesom Cancelliet imidlertid i sin i saa Henseende med det kgl. Rentekammer indledede Correspondence yttrede sig imod den saaledes foreslaaede Afgift, og derimod formente, at Omkostningerne burde udredes af Amtsrepartitionsfondene, saaledes tiltraadte bemeldte Kammer ogsaa denne Collegiets Formening, idet Kammeret dog ansaae det rettest, at der ikke herom toges nogen endelig Bestemmelse forinden Althinget havde haft Leilighed til derom at yttre sig. — I Overeensstemmelse hermed udtalte Cancelliet sig ogsaa i den allerund. Forestilling, — af hvilken en Extrakt, forsaavidt angaaer dette Punkt, vedlægges, — hvorved man i Aaret 1842 allerund. forelagde Hans Majestæt Kongen Udkastet til en Anordning angaaende det islandske Althing, hvis § 79 er redigeret i Henhold hertil, og som, efter at Östifternes Stænderforsamlinger ifölge aller-

höieste Befaling derom havde afgivet allerunderd. Betænkning, under 8. Marts 1843 allern. blev approberet. 1845. 30. April.

Forsaavidt nu Hr. Khren i Deres forberörte Skrivelse med Forsamlingen af de islandske Embedsmænd har erklæret Dem imod en directe Afgift til Dækning af hine Udgifter, og for, at Omkostningerne tilveiebringes paa den ovenanförte af Forsamlingens Majoritet foreslaaede Maade, eller, saaledes som Forsamlingen i sin i 1839 afgivne Betænkning, der hoslagt fölger, dog nærmest med Hensyn til Omkostningerne i Anledning af det paatænkte Valg af en Deputeret for Island, der skulde möde ved den Roeskildske Forsamling, principaliter havde foreslaaet — ved en Afgift paa visse Overdaadigheds-Artikler, og efter Hr. Khrens Formening navnlig paa Brændeviin og Colonialvarer, som fra Danmark udföres til Island, — skulde Cancelliet, med hvem det kgl. Rentekammer i det Hele har erklæret sig enigt, ikke undlade at bemærke, at saa meget end Hr. Khren, fra Islands Standpunkt, har udtalt Dem imod de omhandlede Udgifters Tilveiebringelse ved en directe Beskatning af Landet, saa er den dog efter Cancelliets Formening fra Statens Standpunkt ueftergivelig. — Det kan nemlig ikke feile, at Danmarks og Hertugdömmernes Stænder af al Kraft vilde modsætte sig, at Bekostningerne paa en til Islands Tarv indrettet Institution skulde udredes af Handelen og Söfarten, som vist ikke ubetinget kunde faae Afgiften vederlagt ved Forhöielse af Prisen paa Importerne til Island, eller ved Nedsættelse af Priserne paa Exporterne; men bemeldte Stænder maatte nödvendigviis höres, inden en saadan Forandring kunde gjöres i den efter Raadgivning af alle fire Stænderforsamlinger udgivne Plak. 28. Decbr. 1836, dens § 13, saa at Collegiet maa ansee det overflödigt, nærmere at udvikle de flere Grunde, som tale imod den, som ovenberört, foreslaaede Afgift af de Island beseilende Skibe. Hvad in specie den af Hr. Khren paapegede Afgift af Brænde-

1845. viin, der udföres til Island, angaaer, saa vilde en saa-
30. April. dan Afgift, der, hvad det fra Kongeriget udförte Brændeviin betræffer, blot vilde bestaae i Ophævelsen af den sædvanlige Consumtions-Godtgjörelse, i sig selv være hensigtsmæssig, men foruden at den vel vilde have adskillige praktiske Vanskeligheder, navnlig med Hensyn til det Brændeviin, der udförtes fra Hertugdömmerne, er og det Ovenanförte anvendeligt paa den. — Iövrigt maa Collegiet fremdeles formene, at Udredelsen af Amtsrepartitionsfondet, altsaa af Lösegodset, er det Rette, og især siden den af de islandske Embedsmænds Forsamling afgivne Betænkning synes at indeholde afgjörende Grunde mod at lægge Afgiften paa den saa anerkjendt ulige, og til Afgiftsbasis lidet skikkede Jordmatrikul. — Den Omstændighed, at Valgrettigheden og Valgbarheden beroer paa Jordeiendom, skjönnes ikke at være til Hinder for, at Afgiften udredes af Lösegodset, thi skjöndt man, af Mangel paa en bedre Basis, har lagt Jordernes Dyrhed til Grund for Valgretten, er det dog ikke til Jordeiernes særlige, men for samtlige Indvaaneres fælles Gavn, at Althinget er oprettet, hvorhos og Jordegodsets Indtægter mere beroe paa de Creaturer og andre Ting, der ere Gjenstande for Lösegodstienden, end paa Jordens Dyrhed. Det er og allerede ved For. 8. Marts 1843 § 79 afgjort, at Valgudgifterne skulle udredes af Amtsrepartitionsfondene, og Plak. 1. Juni og 19. Oktbr. 1836 have derhos i flere Maader erkjendt, at Afgiften til Dækningen af Stænder-Udgifterne ingenlunde behövede at udmaales i Forhold til den Adgang, der var givet til Valgret og Valgbarhed, og navnlig bliver Afgiften i Kjöbstæderne udredet efter Formue og Leilighed. Saafremt Althinget imidlertid skulde foretrække, at Afgiften enten ganske eller tildeels lægges paa Jordernes Dyrhed, kan der vistnok fra Regjeringens Side Intet herimod være at erindre, ligesom det og fornemmelig vil komme an paa Althingets Mening og de Motiver, som derfor maatte anföres, om

Fordelingen mellem Amtsrepartitionsfondene indbyrdes, saafremt Resultatet maatte blive, at Afgiften deraf skal udredes, skal skee efter den af Cancelliet i dets ovenberörte Forestilling antagne Basis, eller efter en anden. 1845. 30. April.

Det maa iövrigt erkjendes, at naar der, saaledes som af Hr. Khren berört, foregaaer en ny Ordning af Islands Skattevæsen, saa ville de Regler, som derved sanctioneres, mulig ogsaa kunne komme til Anvendelse paa den omhandlede Ligning, men da en saa omfattende Forandring næppe hurtigen lader sig bringe i Stand, og Spörgsmaalet derom i alt Fald ikke vil komme under Forhandling i det forestaaende Althing, saa vil Hensyn dertil ikke kunne have anden Virkning, end at den Ligning, som nu bliver at paabyde, kun forkyndes som gjeldende indtil videre.

Slutteligen skal man endnu kun bemærke, at, som ogsaa den kgl. Resolution tilkjendegiver, alle de Udgifter ved Althingets Holdelse, der ikke ved sammes förste Deel ere overtagne til Udredelse af den kgl. Kasse, — hvortil forövrigt, foruden de deri nævnte Bekostninger, ifölge den Hr. Kherren meddelte allerh. Resolution af 19. dennes, ogsaa henhörer Udgifterne til Lönning af den Sekretair, som Hr. Khren maatte antage til Hjælp ved Deres Forretninger som Commissarius — maae indbefattes under dem, der skulle refunderes af Landet. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. April 1845 [1].

Kongelig Resolution ang. **Udredelsen af de til Reykjavik Skoles Opförelse fornödne Midler.** Khavn den 2. Mai 1845. — I den af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler indgivne allerunderd. Forestilling bliver Sagen foredraget paa fölgende Maade: 2. Mai.

[1]) Indholdet af den i denne Skrivelse meddelte kgl Resol. er ved Cancelliets Skrivelser af samme Dato communiceret Rentekammeret og Finants-Deputationen. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

1845. 2. Mai. „Ved allerhöieste Resolution 7. Juni 1841 blev det paa Directionens Forestilling bifaldet, at den lærde Skole paa Bessastad skulde forlægges til Reykjavík og der indrettes efter en mere udvidet Plan i Forbindelse med et Seminarium til Uddannelse af Islands Geistlighed.

Efter at Directionen dernæst havde ladet udarbeide Tegning og Grundplan til den for denne Skole fornödne Bygning, og angaaende sammes Beliggenhed og de Bekostninger, som til dens Opförelse vilde medgaae, havde indhentet Localautoriteternes og Bygningskyndiges Erklæringer, blev det ved allerhöieste Resolution af 21. April 1843 bestemt, at Bygningen skulde, overeensstemmende med Tegningen og Grundplanen, forfærdiges i en af de norske Kjöbstæder og derefter overföres til Island og opsættes paa den dertil udsete Plads Thingholt, at det til Opförelsen beregnede Belöb af indtil 12,000 Rbd. skulde udredes af de i den kongel. Kasse indestaaende saakaldte islandske Collectpenge, hvoraf endvidere skulde deels refunderes hvad den almindelige Skolefond siden Bessastad Skoles Midlers Overdragelse til Directionen havde foreskudt for Skolen, deels indtil den nye Organisation træder i Kraft, udredes det til Skolens Vedligeholdelse i dens nærværende Forfatning, foruden dens egne Indtægter, fornödne Tilskud af 1912 Rbd. aarligen, samt at Plan for et udvidet Institut med Overslag skulde allerund. forelægges, for at de yderligere fornödne Ressourcer kunde paavises.

Directionen har derefter i sin allerunderd Forestilling af 12. April f. A. udförligen forklaret, hvad der af den var foranstaltet saavel til Bygningens Opförelse som til Ressourcernes Tilveiebringelse ved Brevvexling med Finantsdeputationen, Statsgjældsdirectionen og Rentekammeret, og navnligen refereret Indholdet af Hs. Excell. Finantsministerens Skrivelse til Directionen af 15. Marts f. A., hvori det foreslaaes, at, ligesom der tidligere var bestemt, at istedetfor Renter af de i sin Tid i Statskassen indbetalte Kjöbesummer af det Skalholtske Gods skulde Skolen have et aarligt Æqvivalent af 2500 Rbd., saaledes skulde nu ogsaa en lignende Foranstaltning træffes i Henseende til Kjöbesummerne for det Holumske Gods, hvorfor Æqvivalentet ansattes til 2880 Rbd., saaledes at det samlede Belöb af 5380 Rbd. eller, med Fradrag af de 1200 Rbd., der udgjöre Skolens Andeel i Biskoppens Gage, 4180 Rbd., skulde fra 1. Juli 1844 udbetales af Finantskassen, der ligeledes havde at restituere Alt, hvad der var tilbageholdt i Fi-

nantsernes Annuum til de under Directionen sorterende Stiftelser, siden den islandske Skoles Administration gik over til Directionens Bestyrelse. Endvidere bemærkedes, at Finantsministeren i denne Skrivelse havde indrömmet, at Kongsgaarden Bessastad og Kongetienderne af Skagefjords og Öfjords Sysseler tilkomme Skolen, at Udgifterne til Post- og Medicinalvæsenet bör overgaae paa Jordebogskassen, at Skolen maatte hos Biskoppen kunne erholde 2 mindre, den tilhörende Obligationer, paa respect. 500 Rd. og 109 Rd. 42 Sk. med vedhængende Renter for adskillige Aar, at en Capital af 1700 Rd., der under Sjællands Bispestols Bestyrelse indestod i Statskassen, antoges at tilhöre Skolen, og at det Samme var Tilfældet med en Sum af 3919 Rd. 21 Sk. i Kroner, om hvilken det kgl. Danske Cancellie maatte kunne meddele Oplysning. Endeligen forklaredes det, at Finantsministeren med Hensyn til den mellem Rentekammeret og Directionen stedfindende Meningsforskjel, angaaende hvorvidt Meelbödernes Capital 7500 Rbd. kunde være at anvende til Skolens Tarv paa Island, henstillede Sagen til Deres Majestæts Afgjörelse, samt at han, hvad Collectpengene angaaer, maatte være af den Formening, at der, saalænge disses Störrelse ikke var endeligen opgjort og derved oplyst, hvorvidt et paa samme hvilende Erstatningskrav til Finantskassen paa 30,000 Rbd. kunde dækkes, ikke kunde være Tale om derfra at erholde noget Bidrag til den islandske Skole, hvorfor han henstillede til Directionen, at söge Ressourcerne til denne, og navnligen til den nye Skolebygning, hos de under dens Bestyrelse staaende Stiftelsers Midler. — Hvad selve Skolebygningen angik, forklarede Directionen, at den i Norge forfærdigede Træbygning var færdig til at afsendes til Island, og forventedes at kunne tages i Brug endnu i samme Aar, og i Henseende til Udgifterne ved den udvidede Skoleindretning, at der til disse vilde, naar de 1200 Rbd. til Biskoppen skulde vedblive at paahvile Skolen, behöves et Tilskud af 3800 Rbd. aarlig, foruden dens egne Ressourcer, og at, naar der ikke fra Finantsernes Side kunde skaffes saavel Midler hertil som til de 12,000 Rbd., der behövedes til Bygningen, maatte alle Foranstaltninger ved Skolen stilles i Bero; men da vilde dog, naar Finantserne maatte overtage de 1200 Rbd. til Biskoppen og Erstatningen til nogle nordlandske Præstekald, kunne udvirkes, at Skolen ei alene forblev in statu qvo, men ogsaa erholdt nogle Forbedringer.

1845. 2. Mai.

1845. Paa denne allerund. Forestilling behagede det Deres Majestæt
2. Mai. under samme Datum at resolvere saaledes:

„Vi ville allern. have bestemt: . . . [o. s. v. see ovenf. S. 73—74] . . . kan fastsættes".

Overeensstemmende med denne allerhöieste Befaling indledede Directionen, idet den communicerede Resolutionen, Brevvexling med samtlige vedkommende Autoriteter, saavel angaaende dennes Indhold som angaaende de af Finantsministeren meddelte Oplysninger, forsaavidt disse gik ud paa at paavise nogle Skolen tilkommende Eiendomme, om hvis Benyttelse der i længere Tid ikke havde været Spörgsmaal, og om hvis Tilværelse Directionen tildeels först ved denne Meddelelse fra Finantsministeren fik Underretning. Disse Eiendomme bestaae i:

a) en kgl. Obligation paa 500 Rd., om hvilken det ved den med Statsgjældsdirectionen indledede Brevvexling blev oplyst, at der af samme ingen Renter vare hævede siden 11. Juni 1805, og der er derfor nu, efter at selve Obligationen er modtaget fra Bispearchivet paa Island, udbetalt de tilgodehavende Renter med 620 Rbd., samt truffet Anstalt til dens fremtidige Udbetaling. Af det indkomne Rentebelöb har Directionen fundet det rigtigst at lade det med den islandske Skoles Midler hidtil sammenblandede Skulasonske Legat paa 266 Rbd., tillige med tilgodehavende Renter 47 Rbd. 83 Sk., restituere ved Indbetaling i Qvæsturen, hvorfra for Eftertiden Renten vil blive udbetalt til en her studerende Islænder; — b) en anden kgl. Obligation paa 109 Rd. 42 Sk., som ligeledes af Finantsministeren antages at maatte kunne erholdes hos Biskoppen, men som ikke har kunnet tilveiebringes, hvorimod Statsgjældsdirectionen har erkjendt sig pligtig til, naar den produceres, at svare tilgodehavende Renter af samme fra 11. Decembr. 1815 med 142 Rbd. 62 Sk., og Directionen har derfor truffet Foranstaltning til at erhverve Mortificationsdom for den; — c) en Capital af 1700 Rbd., der forklaredes at være henlagt under Sjællands Bispestol og at indestaae i Statskassen. Ved desangaaende at henvende sig til Sjællands Biskop har Directionen modtaget den Underretning, at der vel under hans Administration er henlagt en Anpart af et til Understöttelse for Islændere stiftet Legat, hvilken Anpart, oprindeligen 500 Rd., er indsat til Forrentning i den kgl. Kasse og ved Renters Accumulation i en lang Aarrække er voxet til circa 4900 Rbd., men at en anden Andeel af samme var hen-

lagt under Stiftamtmanden paa Island; Directionen, som ikke troede at kunne antage, at dette af Biskoppen omtalte Legat var det samme, som det af Finantsministeren paapegede, har derfor begjært nærmere Oplysning fra Finantsdeputationen, der vel ikke endnu er erholdt, men maa forventes at ville lede til Erholdelsen af dette Tilgodehavende for Skolen; — d) en Capital af 3919 Rd. 21 Sk. i Kroner, om hvilken man, efter den givne Anviisning, har søgt Oplysning hos det kgl. Danske Cancellie, som forklarer at have desangaaende henvendt sig til Stiftsövrigheden i Island, og naar derfra fornöden Meddelelse er erholdt, tör Directionen ligeledes forvente at komme i Besiddelse af denne Sum, ved hvilken da muligen, saavel som ved den under a nævnte, kunne hænge flere Aars uaffordrede Renter. 1845. 2. Mai.

Ved Gjenerholdelsen af disse fire Summer, som i længere Tid have været saa godt som tabte, vilde Skolen saaledes have Haab om at vinde en lille Capitalmasse af circa 7000 Rbd., der kunde danne en om end kun ringe, saa dog i flere Henseender gavnlig Grundfond, i Lighed med hvad der finder Sted ved samtlige lærde Skoler i Danmark.

Samtidigen med Forhandlingerne om disse Gjenstande har Directionen ladet det være sig magtpaaliggende at fremme Foranstaltningerne i Henseende til Skolens Reorganisation og til Bygningens Opförelse.

Hvad Skolens indre Anliggender angaaer, da har Directionen allerede i sin allerund. Forestilling af 14. Mai 1841 forklaret, at det Personale, der antages nödvendigt til Underviisningen, vilde være en Rector, en Overlærer og 3 Adjunkter, samt til det intenderede Pastoralseminarium en Lector theologiæ og 3 andre Lærere. I den af Stiftsövrigheden afgivne Betænkning angaaende det nu ved Skolen værende Lærerpersonale yttredes, at de 3 Adjunkter, skjöndt tildeels ældre Mænd, antoges at kunne forblive ved den, hvorimod Lector Johnsen formedelst fremrykket Alder ikke vilde være skikket til at forestaae Rectoratet ved Skolen i dens udvidede Tilstand. Han er derefter paa Directionens allerund. Forestilling, ved allerh. Resolution af 29. Novbr. f. A. entlediget i Naade fra Lectoratet fra 31. Mai d. A. at regne, med en Pension af 800 Rbd. Sölv aarlig af Finantskassen. Der forestaaer saaledes Valg af Lærere ved Seminariet, saavel som af en Overlærer og en Rector. Men jo vigtigere Valget af navnligen den Sidstnævnte er, og jo vanskeligere dette bliver for Directionen,

1845. som ubekjendt med saa mange Forhold i Island, fornemme-
2. Mai. ligen i Reykjavík, desto nödvendigere ansees det at være, at kunne, forinden definitiv Bestemmelse tages, forhandle med den Mand, som man har udseet til denne Post, for gjennem ham at faae lagt en nærmere detailleret Plan angaaende Skolens videnskabelige Indretning og Valget af dens övrige Lærere. Herpaa vil ogsaa tildeels beroe den endelige Affattelse af et Budget for den reorganiserede Skole, hvilket, saavel som selve Underviisningsplanen, Directionen maa forbeholde sig i Sommerens Löb allerund. at forelægge Deres Majestæt, idet man her blot skulde indskrænke sig til den Bemærkning, at der i den paa Opgivelser fra Stedets Övrighed nærmest grundede Oversigt over de sandsynlige Udgifter ved den forestaaende nye Skoleindretning, som forelagdes den efter Deres Majestæts allerhöieste Befaling i forrige Aar nedsatte Comitée til Undersögelse af Midlers Tilveiebringelse for denne Skole, var gjort Regning paa at ville behöves til Udgifternes Bestridelse — naar Skolen fritages for Udredelsen af de 1200 Rbd. til Biskoppen og den Sum af noget over 200 Rbd. aarlig, som behöves til at udrede Erstatningen til nogle nordlandske Præstekald, hvorom den ovennævnte allerh. Resol. af 12. April 1844 havde givet Haab — et Belöb af omtrent 9400 Rbd.; heraf kunde regnes paa at ville dækkes ved Skolens egne Indtægter circa 6100 Rbd., saa at der vilde behöves et yderligere Tilskud af omtrent 3300 Rbd. aarlig.

Med Hensyn til Udgifterne til den nye Skolebygning maa det först bemærkes, at Directionen har ved Anviisning fra Finantserne modtaget det Belöb af 12,000 Rbd., som Deres Majestæt havde allern. tilladt at maatte dertil anvendes, og hvis Udbetaling er skeet i Medför af en Directionen fra Finantsministeren communiceret allerh. Resol. af 25. Juli f. A., saaledes lydende:

„Det er Vor allernaadigste Villie: . . . [osv. see ovenf. S. 123—124] . . . aftagende Pensionsliste".

Directionen maatte imidlertid, deels ved at gjennemgaae de efterhaanden fra Island modtagne Indberetninger om Arbeidets Fremme og om de forögede Bekostninger, som Landets Beskaffenhed og dets Beboeres Individualitet medförte, deels ved at iagttage Störrelsen af de Regninger, som successive præsenteredes til Udbetaling paa Skolens Vegne af den almindelige Skolefond, snart med Bekymring see, at den anviste Sum af 12,000 Rbd. langtfra vilde være tilstrækkelig, og det

kunde heller ikke være andet, end at ligeledes Finantsdeputationen af adskillige Yttringer i Directionens Skrivelser til Samme om denne Skoles Anliggender maatte komme til klar Erkjendelse af, at der foruden det allern. bevilgede Bidrag til Bygningen vilde til Skolens förste Indretning udfordres betydelige forögede Bekostninger. Dette har foranlediget, at Finantsdeputationen under en Correspondence om Skolens Mellemværende med Jordebogskassen vel har, efter Directionens Begjæring, givet sit Samtykke til, at et Belöb af noget over 2000 Rbd., som ifölge det i Sommeren 1844 afsluttede Regnskab for Skolen dengang var udlagt af Jordebogskassen til Bygningsudgifternes Bestridelse, maatte henstaae uberigtiget indtil Arbeidet er fuldfört, men den har dog allerede nu troet at burde reservere sig, at heri ikke maatte sees en Indrömmelse af, at Finantskassen skulde bære det eventuelle Tilskud, der vilde behöves udenfor det först Bevilgede til Bygningens Opförelse, hvorimod Deputationen har, med Hensyn til, at det er givet, at saadant Tilskud vil behöves, og under den Forudsætning, at den almindelige Skolefond ikke skulde kunne udrede dette — og at den ikke kan dette, vil være Deres Majestæt tilfulde bekjendt saavel af Directionens ved mange Leiligheder fremförte allerunderd. Beklagelser over denne Fonds indskrænkede Midler som af de aarlige Budgetter — tilraadet Directionen at udvirke allerh. Bemyndigelse til at lade dette Anliggende forelægge det forestaaende islandske Althing ved den kgl. Commissarius, saa at dettes Forslag erholdtes om, paa hvilken Maade hiint yderligere Tilskud kunde være at udrede, nemlig enten, ligesom de tidligere anvendte 12,000 Rbd., af Midler, der nærmest have for Öie at tjene specielt til Islands Tarv, eller ifölge Repartition paa Landet. 1845. 2. Mai.

Denne Opfordring har Directionen saa meget mindre troet at burde lade upaaagtet, som den har maattet ansee det for sin uafviselige Pligt, om den end holdt sig fuldkomment forvisset om, at Deres Majestæt under ingen Omstændigheder vilde lade de nu saa langt fremmede Bygningsarbeider standse, dog allerede nu at henlede Deres Majestæts allerh. Opmærksomhed paa, hvorledes disse Arbeiders særegne Beskaffenhed har medfört og vil foranledige en betydelig Overskridelse af det fra först af beregnede Belöb.

Den i Norge, overeensstemmende med en Contrakt, afsluttet med en paalidelig Kjöbmand, opförte og ved lovlig Synsforretning afleverede Træbygning ankom i Sommeren 1844

1845. til Island, saavel som nogle til at forestaae Arbeiderne enga-
2. Mai. gerede norske Haandværkere, nemlig en Muurmester, som tillige er Harthugger, og tvende Tömmermænd. Under disses Ledning er Fundamentet lagt og Træbygningen reist, saaledes at den, forsynet med dobbelte Gulve, med indsatte Vinduer og Döre, i Slutningen af November var under Tag, hvis omhyggelige Lægning samt Tætning ind- og udvendig medtog særdeles lang Tid. I Vintermaanederne, da Dagene ere meget korte og Arbeide ved Lys i en saadan Bygning og af saa mange, tildeels uövede Arbeidere, maatte ansees for farligt, kunde derimod kun lidet udrettes ved Bygningen selv, og denne Tid er derfor, ifölge den sidste fra Landsoverretsassessor Johnsen, som velvilligen har paataget sig Overtilsynet ved Arbeidet, under 24. Febr. d. A. afgivne Beretning, fornemmeligen anvendt til Sprængning og Tilhugning af Steen, deels til Gaardspladsen, deels til Anbringelse af en Bro over den foran Bygningen flydende Laik *(lækr)*, samt til at anstille Forsög med en indvendig Gibsning eller Rapning af Værelserne, der af Flere tilraades som langt hensigtsmæssigere end den fra Förstningen paatænkte Beklædning med Brædder, men hvorom det endnu har været umuligt at kunne tage nogen endelig Bestemmelse, da det umuligen för i Sommer vil kunne vise sig, om Huset er tilstrækkeligen sunket. Foruden dette sidstnævnte Arbeide og den udvendige Beklædning, der heller ikke kan foretages för efter tilbörlig Synkning af Huset, stod endnu paa den Tid, Assessor Johnsens Skrivelse afgik, tilbage at udföre Skorsteens- og Kakkelovnspibers Opförelse, Opsætning og Tilmuring af Kakkelovne, Kakkelovnsrör og Brandmuur, et Slangerör over Hanebjælkerne, Trappens Opförelse og Udspækning, Udspækning af den opförte Bro, om hvilket og övrigt Muurarbeide der er afsluttet en Contrakt med Muurmesteren istedetfor den ham hidtil tillagte Maanedslön; ligeledes staaer tilbage Planering af Grunden nedenfor Bygningen, der formedelst Grundens Ujevnhed vil blive baade vanskelig og bekostelig; endvidere Veis Anlæg fra Huset og Pladsens Indhegning. Imidlertid er der givet Haab om, at ligesom Forsamlingsværelset vil være færdigt til Afbenyttelse for Althinget til den Tid, dette skal samles, saaledes vil det hele Bygningsarbeide kunne være saaledes fremmet, at Bygningen kan tages i Brug til Efteraaret efter Bestemmelsen, forsaavidt ikke yderligere Synkning skulde heri gjöre en Standsning.

Directionens tidligere Forestillinger om denne Skolebygning

vise, at der, angaaende dens Opförelse af Træ, i Norge var sluttet Contrakt, hvorefter den skulde koste omtrent 9000 Rbd. i danske Penge, og med Entrepreneurens Udförelse af dette Arbeide er ved den afholdte Synsforretning Intet fundet at erindre, hvorfor det stipulerede Belöb er ham udbetalt; derhos var der, overeensstemmende med den i flere af de höiere islandske Embedsmænds Betænkninger yttrede Formening, calculeret paa 1000 Rbd. til Grundens Lægning og til Planering; hvad Bekostningen vilde blive til dens Transport og Opförelse paa Stedet, derom havde Directionen derimod aldeles ingen Underretning modtaget, og naar den derfor havde anslaaet disse Bekostninger til et Par Tusinde Rigsdaler, saa havde den dertil ladet sig lede ved den Yttring af Stiftsövrigheden, at en Bindingsværksbygning vilde kunne haves for 12 à 14,000 Rbd. At söge nærmere Underretning paa Stedet, maatte Directionen ansee for at ville være forgjæves, efter at Stiftsövrigheden udtrykkeligen havde erklæret det for umuligt at skaffe et Overslag, og dette bestyrkes end yderligere ved en endnu i disse Dage af den nuværende Stiftamtmand, Kammerherre Hoppe, afgiven Yttring, idet denne Embedsmand, hvem Directionen havde paany affordret Oplysning om, hvad der kunde have foranlediget den betydelige Overskridelse af det beregnede Belöb, som nu med Bestemthed kan sees at ville finde Sted, har erklæret sig ude af Stand dertil, idet han formener, at der neppe i hele Island findes nogen Person, være sig Haandværker eller ikke, som kunde forfatte et ordentligt Overslag, hvorhos han ogsaa har bemærket, som et afgjörende Beviis paa Umuligheden af at calculere hvad en slig Bygning i Island kan koste, at Bekostningen til Bispegaarden, som var beregnet til 10,000 Rbd., skal have medtaget omtrent 25,000 Rbd.

1845. 2. Mai.

Saaledes er det da skeet, at der, naar der hensees til de Bekostninger, som ifölge den sidste hertil indkomne Beretning om Arbeidets Fremgang og iflölge Oversigten over den alm. Skolefonds Udlæg hidtil ere medgaaede, saavel som til den Udgift, der vil behöves for at udföre det endnu iaar Tilbagestaaende, ikke kan gjöres Regning paa et mindre Tilskud til det allerede Erholdte end 18,000 Rbd.

Det kan ikke Andet end være höist ubehageligt for Directionen, der som fremmed for saa mange Forhold paa Island, navnligen i Reykjavík, og aldeles ubekjendt baade med Localiteterne og med den foreslaaede Bygningsmaade, i sin Tid maatte begynde sin Administration af den islandske Skoles

1845. 2. Mai. Anliggender med Calcule over Bekostningerne til dens totale Reorganisation saavel i materiel som i videnskabelig Henseende, nu at maatte erkjende for D. Majt., hvorlidet dens Beregning har kunnet holde sig. Den kan ikke andet end i höieste Grad beklage, at Forholdene i Island ere af den Natur, at man maa bygge saagodtsom uden al Calcule; thi det viser sig nu klarligen, at den, med Undtagelse af den Underretning, som den selv har forskaffet sig, nemlig angaaende Prisen for den norske Træbygning, har savnet al endog blot nogenlunde paalidelig Veiledning, ligesom den fra ingen Side har under Arbeidets Fremgang modtaget nogensomhelst Advarsel om Sandsynligheden af de forögede Bekostninger, för samtidigen med Reqvisitionerne om de fornödne Pengemidler. Af disse Reqvisitioner og navnligen af Assessor Johnsens ovennævnte Skrivelse, saavel som af Stiftamtmandens Yttringer ved sammes Fremsendelse, kan det imidlertid sees, at de Omstændigheder, som maae have foranlediget, at Bekostningerne oplöbe saa overordentligt, have været hovedsageligen den betydelige Fragt for Overförsel af Træbygningen, en Deel Kalk, Cement, Muursteen, Trælast til Beklædning og Hegn, Krudt til Steensprængning, Söm og Tagbly, ja endog Sand; endvidere Vanskeligheden ved Fundamentets Lægning, om hvis Vidtlöftighed man paa Island saa meget mindre havde nogen Forestilling, som det först ved Murerens Ankomst, og da hans Arbeide var begyndt, viste sig, at Jorden var langt blödere og sidere, end man havde antaget; total Mangel paa Hjælpemidler til Transport af Materialet fra Lossestedet til Byggepladsen, de islandske Arbeideres store Ukyndighed, der gjorde det nödvendigt for en höi Priis at engagere 3 norske Haandværkere og Dagleiere, hvorom Stiftamtmanden bemærker, at det, medens stundom 40 til 60 Mennesker samtidigen have været beskjæftigede med Bygningen, ofte, navnligen i Fisketiden om Foraaret og Höslætstiden om Sommeren og Efteraaret, har været nödvendigt, for at faae Arbeidere, at tilstaae selv en simpel Arbeider 1 Rbd. daglig, medens Haandværkere erholdt 6 til 8 Mk. Hertil kommer, at man nu ganske nylig har modtaget Beretning om, at næsten aldeles Intet af Inventariet paa Bessastad vil kunne benyttes i den nye Skole, og efter den Beregning, som her er gjort over de Bekostninger, der ville medgaae til Anskaffelse af alle de Gjenstande, som det er erklæret nödvendigt at erholde til denne Skole, naar den skal være anstændigen forsynet, saavel som over den sandsynlige

Udgift til deres Transport til Island, tör Directionen ikke vel gjöre Regning paa et mindre Belöb hertil end 6000 Rbd., hvilken Sum man derfor har indbefattet under det Belöb af ialt 18,000 Rbd., som man ovenfor har yttret at ville behöves som yderligere Tilskud, og i denne Henseende har man saa meget mindre Betænkelighed, som Skolen ved en fuldstændig Forsyning vil kunne bespare en Deel af det Belöb, som var calculeret til Inventariets aarlige Vedligeholdelse, og som i Henhold til den Oversigt, der meddeltes den forannævnte Comitée, maa beregnes til circa 600 Rbd. aarlig. 1845. 2. Mai.

Da nu Directionen tör holde sig forvisset om, at Deres Majestæt, i allernaad. Erkjendelse af, hvor umuligt det vilde have været for Directionen at forudsee en saa betydelig Overskridelse af det Belöb, den havde beregnet at ville medgaae, ikke vil unddrage Skolen Deres allern. Beskyttelse, men fremdeles tillade, at Arbeiderne fremmes, og det Fornödne anskaffes til at gjöre Skolen tjenlig til dens Bestemmelse, skal den tillade sig at nævne for Deres Majestæt de Ressourcer, hvoraf, efter dens allerund. Formening, det nödvendige Tilskud kunde erholdes og hvorved det kunde undgaaes at bebebyrde Statskassen med yderligere Tilskud til Institutets Oprettelse.

Det er allerede tidligere i nærværende Forestilling forklaret, at Directionen paa den islandske Skoles Vegne, ifölge de fra Finantsministeren modtagne Oplysninger, deels er kommen, deels tör vente at komme i Besiddelse af nogle flere mindre Capitaler, der, naar de indkomme, omtrent ville udgjöre et samlet Belöb af 7000 Rbd. — I denne Sum vilde saaledes haves allerede et ikke uvæsentligt Bidrag til Dækning af den forestaaende Udgift, men deels er det om den störste Part af samme uvist, om og naar den vil komme Skolen tilgode, medens Bekostningen til Bygningen maa udredes endnu iaar; deels kan Directionen ikke forlade den Anskuelse, at det vilde være overmaade gavnligt at kunne conservere disse Capitaler som en lille Grundfond for Skolen, ligesom ogsaa denne Foranstaltning vil for Finantskassen være den hensigtsmæssigste, idet den vil formindske det Tilskud til Bestridelse af Skolens aarlige Udgifter i dens udvidede Skikkelse, som uundgaaeligen vil behöves.

Det er ufeilbarligen heller ikke til disse Smaasummer Finantsdeputationen har sigtet, naar den har tilraadet at söge Ressourcerne til de forestaaende Udgifters Bestridelse i saadanne

1845. 2. Mai. Midler, der nærmest have for Öie specielt at tjene til Islands Tarv, hvorimod der upaatvivleligen er tænkt paa den samme Kilde, fra hvilken Directionen ogsaa maa ansee det for naturligst at söge det fornödne Bidrag, nemlig den Capital, der tidligere benævnedes de islandske Collectpenge, men som nu, ifölge den ovenciterede allerh. Resol. af 25. Juli f. A. er bestemt til at danne en Understöttelsesfond for Island. Af denne Capital, som udgjorde 28,165 Rbd. 24 Sk., er hidtil ikkun tilskudt til den islandske Skole 4500 Rbd. — idet nemlig den övrige Deel 7500 Rbd. af det hele Tilskud paa 12,000 Rbd. er udredet ved at realisere Meelbödernes Capital — og der maa saaledes endnu være tilbage en Sum af 23,665 Rbd. 24 Sk. — Men efter at det ved samme Resolution er bestemt, hvorledes samtlige de Formaal skulle realiseres, hvortil det tidligere var fastsat at Collectpengene skulde bidrage, kan der, saavidt skjönnes, ikke for Öieblikket være noget for hele Island vigtigt Anliggende, til hvis Fremme denne Understöttelsesfond allerede skulde være udseet. Der staaer saaledes endnu tilbage at finde en passende Anvendelse for samme, og om det end indrömmes, at saadan vistnok i Aarenes Löb vil findes, og at Savn af Ressourcer da vil kunne blive föleligt, kan Directionen dog paa den anden Side ikke betvivle alle tænkende Islænderes Redebonhed til at erkjende, at Frygten for den uvisse Fremtid bör sættes tilside, naar der allerede nu for en Deel af Capitalen kan paavises Anvendelse til et Anliggende, som i umiddelbar Vigtighed, i national Betydning, i Indgriben i samtlige Livsforhold staaer saa höit, at alle övrige Interesser maae underordnes samme. Og at man saaledes bör betragte den reorganiserede Skole, anbragt paa et Sted, hvor dens Virken kan controlleres af den hele intelligente Deel af Befolkningen, indrettet efter en Plan, hvorefter den ikke alene skal danne den opvoxende Slægt, men ogsaa for Fremtiden forebygge den for hele Landet uberegnelige Skade, der nödvendigen maatte være en Fölge af, at Störstedelen af dets Geistlighed bestod af udannede, uoplyste og saaledes til Menigheders Veiledning uskikkede Individer, derom kan fornuftigviis ikke være nogen Tvivl. Forsaavidt som derfor ikke Deres Majestæt maatte finde Anledning til at bevilge, at det fornödne yderligere Tilskud til den islandske Skoles förste Indretning — der under Forudsætning af de nævnte mindre Capitaler af ialt 7000 Rbd. kunde erholdes og dertil maatte anvendes, vilde udgjöre 11,000 Rbd., men i modsat

Fald eventualiter indtil 18,000 Rbd. — maatte udredes af den kgl. Kasse, skulde Directionen, i Henhold til den kongel. Finantsdeputations Yttringer, være af den allerund. Formening, at der kunde være Anledning til, ved den kgl. Commissarius at lade det islandske Althing i indeværende Aars Sommer forelægge til Overveielse og Betænkning, om dette Bidrag kunde være at udrede enten af den ved allerh. Resol. af 25. Juli f. A. oprettede Understöttelsesfond for Island, eller ved Paalæg paa Islænderne selv, i hvilken Henseende man blot skulde tillade sig den Bemærkning, at forsaavidt Islænderne skulde ansee det for at være af særdeles Vigtighed for Landet, udeelt at conservere hiin Fond til endnu ikke paaviste og aldeles ubestemte fremtidige Formaal, synes de ikke med nogen Grad af Billighed at kunne undslaae sig for nu selv at bidrage til Fuldförelsen af et saa ganske under Fondens Öiemed liggende og for Nutid og Fremtid saa saare betydningsfuldt Værk. 1845. 2. Mai.

Men da i begge Tilfælde, hvorledes end Udfaldet af Forhandlingerne med Althinget ville blive, en rum Tid vil hengaae, inden Pengemidlerne vilde komme tilveie, vover Directionen allerund. at andrage paa, at der, i Lighed med hvad ved allerh. Resol. af 12. April f. A. blev bestemt, maatte af Finantskassen eller den islandske Jordebogskasse forskudsviis udbetales det fornödne Belöb, og at dette Forskud da maatte henstaae indtil det allernaad. afgjöres, hvorledes Ressourcerne skulle tilveiebringes.

I Henhold til alt det Foranförte vover Directionen saaledes i dybeste Underdanighed at indstille:

at det maatte behage Deres Majestæt gjennem den kgl. Commissarius at lade det islandske Althing i indeværende Aars Sommer forelægge at tage under Overveielse og indgive allerund. Forslag om, hvorvidt det til den islandske Skolebygnings Fuldförelse og til Skolens förste Indretning endnu fornödne Tilskud af respective 11,000 Rbd. eller 18,000 Rbd. kan være at udrede enten af den ved allerh. Resol. af 25. Juli f. A. oprettede Understöttelsesfond for Island, eller ved Repartition paa Landet, samt at det maatte behage Deres Majestæt allern. at bevilge Belöbet forskudsviis udredet af Finantskassen, indtil det allern. afgjöres, hvorledes Ressourcerne skulle tilveiebringes". — Univers. Directionens Forestillinger 1845, Nr. 2642.

Efter at have ladet Os denne Sag allerund. foredrage, ville Vi allern. have bestemt, at det til den is-

1845. landske Skolebygnings Fuldförelse, Anskaffelse af Inventarium og Skolens förste Indretning i Reykjavík, foruden de dertil allerede af Vor Kasse forskudsviis anviste 12,000 Rbd. endnu fornödne Tilskud af indtil 18,000 Rbd. skal udredes paa den Maade:

2. Mai.

at de 11,000 Rbd. deraf udbetales af den ved allerh. Resolution af 25. Juli 1844 oprettede Understöttelsesfond for Island, hvorom Vor Direction har at correspondere med Vor Finantsdeputation, der har at træffe de videre derom fornödne Foranstaltninger.

Resten dækkes ved dertil at anvende de indbemeldte til et Belöb af omtrent 7000 Rbd. calculerede Capitaler, som formenes at tilhöre den islandske Skole, hvormed, efterhaanden som de indkomme, refunderes de Summer, som fra den almindelige Skolefond ere eller maatte blive foreskudte til den islandske Skole. — Kjöbenhavn den 2. Mai 1845.

3. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ang. **Rettighed til Forsörgelse af Fattigvæsenet.** Khavn den 3. Mai 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1836.

I Skrivelse af 14. Februar sidstl. har Hr. Conferentsraaden indstillet til Cancelliets Afgjörelse en mellem Fattigbestyrelserne i Suðurfjarða og Dala Rep opstaaet Menings-Ulighed om, hvor Fruentimmeret Gudrun, der er et uægte Barn af Forældrene Steindor og Vigdis Jonsdatter, og födt i förstnævnte Rep, medens Moderen, der senere er bleven gift med en Person ved Navn Magnus Magnussen, har vundet Forsörgelse i sidstnævnte Rep, skal ansees forsörgelsesberettiget.

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligst melde, at da Paagjeldende, hvis Forsörgelsessted, med Hensyn til at

hun er over 16 Aar gammel, er uafhængig af Moderens og Stedfaderens nærværende Hjem, ikke ved selvstændigt Ophold i fem Aar, efter at have opnaaet ovennævnte Alder, har erhvervet sig Forsörgelsesret i noget Fattigdistrikt, maa hun, ifölge Reglem. 8. Januar 1834 § 7, ansees forsörgelsesberettiget i Suðurfjarða Rep, hvor Moderen havde Hjem paa den Tid, hun blev födt. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Mai 1845. 1845. 3. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Finantsdeputationen, ang. **Tilskud til den islandske Skolebygnings Fuldförelse.** Khavn den 3. Mai 1845. — Univers. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1845, Nr. 908. 3. Mai.

Efter at Directionen i Anledning af de forögede Ressourcer, som det havde viist sig uundgaaeligen nödvendigt at tilveiebringe til Fuldförelsen af den islandske lærde Skoles Bygning, dennes förste Indretning og Forsyning med Inventarium i Reykjavík, havde nedlagt allerund. Forestilling, har det under 2. d. M. behaget Hans Majestæt Kongen allern. at resolvere saaledes:

„Efter at have ladet Os denne Sag allerund. foredrage .... [osv. *see* ovenf. S. 253-254] .... foreskudte til den islandske Skole".

Ved tjenstl. at communicere DHrr. Deputerede for Finantserne denne allerh. Resolution til egen Efterretning og til videre fornöden Foranstaltning, skulde Directionen blot tilföie den Bemærkning, at de i Resolutionen ommeldte, til et Belöb af omtrent 7000 Rbd. calculerede Capitaler ere de af D. Excell. i Skrivelse af 15. Marts f. A paaviste, den islandske Skole formentligen tilhörende mindre Capitaler, nemlig:

a) en kongl. Obligation paa 500 Rd.
der nu er modtaget tilligemed
tilgodehavende Rente . . . . . 620 —
1120 Rbd.

1845. 3. Mai. men hvoraf er udbetalt det Skulesenske Legats Capital og tilgodehavende Renter . . . . 313 Rbd. 83 Sk.

saa at der endnu er disponibelt . . . . 806 Rbd. 13 Sk.

b) en kgl. Oblig. paa 109 Rbd. 42 Sk. hvoraf efter Statsgjælds-directionens Forklaring haves tilgode i Rente 142 — 62 —

saa at der, saasnart Obligationen tilveiebringes, kan raades over . . . . 252 — 8 —

c) en Capital, der skal staae under den sjællandske Bispestols Administration, og som, naar tilstrækkelig Oplysning fremskaffes, forventes at udgjöre 1700 — » —

d) en Capital, der, naar behörig Oplysning meddeles af det kgl. Danske Cancellie, ventes at indkomme . . . . 3919 — 21 —

Tilsammen 6677 Rbd. 42 Sk.,

hvortil man har, under den Forudsætning, at Capitalen selv tilveiebringes, troet at burde föies som sandsynligt vedhængende Renter ved de tvende sidstnævnte, et Belöb af i det mindste et Par Hundrede Rigsdaler. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 3. Mai 1845.

3. Mai. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Latinskolens Bygning i Reykjavík.** Khavn den 3. Mai 1845. — Univers. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1845, Nr. 905.

Idet Directionen tjenstligst skulde have Stiftsövrigheden anmodet om, ligesom hidtil, med al Iver at fremskynde Bygningsarbeiderne ved den islandske lærde Skoles Bygning, saaledes at deels den i samme værende Solennitetssal kan efter Bestemmelsen blive tjenlig til Afbenyttelse som Forsamlingsværelse for det islandske

Althing i indeværende Aars Sommer, deels selve Skolelocalet kan blive taget i Brug saasnart som Omstændighederne tillade det, skulde man, i Fortsættelse af sin Skrivelse af 26. f. M. til Hr. Khren, og efter at have saavel modtaget de af Dem under 27. f. M. afgivne Bemærkninger, som mundtligen confereret med Kjöbmand Siemsen, tjenstl. melde, at man betimeligen har truffet Anstalt til Anskaffelsen af samtlige af Stiftsövrigheden og af Assessor Johnsen reqvirerede, til Bygningsarbeidet og til Inventariet henhörende Gjenstande, hvilke man endnu i indeværende Foraar eller saasnart skee kan skal besörge opsendte til Island, med Undtagelse af den attraaede Slangespröite (i hvis Sted vil blive sendt 2 Haandspröiter), Slaguhr og Lysekroner eller Lampetter til Forsamlingsværelset, hvilke Gjenstande man maa ansee som undværlige, hvorimod der iblandt de opsendte Gjenstande vil befindes de fornödne Apparater til Gibsning og Maling i alle Værelser, i hvilken Henseende man iövrigt maa bemærke, at Directionen vel efter de indhentede Erklæringer Intet vil have at erindre imod, at den attraaede Gibsning eller Rapning træder istedetfor den först paatænkte indvendige Bræddebeklædning, for hvilket Tilfælde Stiftsövrigheden ogsaa vil have at afhandle det Fornödne med Kjöbmand Hartmann i Christiansand, ang. de hos ham eventualiter bestilte Tömmermaterialier, men at det, da det saa bestemt er udtalt af flere Sagkyndige, at Bygningen, forinden samme og den udvendige Beklædning anvendes, maa gives behörig Tid til at synke, aldeles overlades til Stiftsövrighedens paa local Besigtigelse grundede Omdömme at bestemme, om der i denne Henseende bör foretages Noget i indeværende Aar. Det er en Selvfölge, at det vil være Directionen særdeles kjært, herom snarest muligt at modtage Underretning, ved hvilken Leilighed man tillige önsker meddeelt klassificeret Oversigt over Anvendelsen af de Udgifter af 7686 Rbd., som efter Assessor Johnsens Skrivelse paa

1845.
3. Mai.

1845. Island ere forefaldne, samt et Overslag over de Bekost-
3. Mai. ninger, som, foruden Betalingen af samtlige herfra reqvirerede Gjenstande, ere medgaaede siden Assessor Johnsens sidste Beretning, og fremdeles ville medgaae paa Island, navnligen til Fragt, Materialier og Arbeidslön i Henseende til Bygningen, ligesom man ogsaa önsker at erfare, om en Malersvend herfra skal opsendes og naar han vil have at indfinde sig. — For det Tilfælde, at Stiftsövrigheden, enten fordi Bygningens yderligere Synkning maatte ansees nödvendig, eller formedelst andre i de locale Forhold grundede Omstændigheder, skulde finde det betænkeligt at lade den nye Bygning allerede tages i Brug til Skolelocale i indeværende Aar, vil man have Samme bemyndiget til at foranstalte dens midlertidige Vedbliven paa Bessastad i samme Form som hidtil, ligesom man for begge Tilfælde vil have Stiftsövrigheden bemyndiget til, naar Lector Johnsen, overeensstemmende med allerh. Resol. af 29. Novbr. f. A., har fratraadt Bestyrelsen af den islandske Skole, at constituere Adjunct Dr. theol. Egilsson til midlertidigen at overtage Rectoratet ved samme.

Angaaende det af Assessor Johnsen foreslaaede Kjöb af nogle Tomthuse tæt ved Bygningen önsker Directionen ligeledes at modtage Stiftsövrighedens Betænkning. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 3. Mai 1845.

5. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Forslag til Udgivelse af en Lovsamling for Island.** Khavn den 5.[1] Mai 1845. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1845, Nr. 1868. Brevbogens Læsemaader ere rettede i Henhold til Originalen.

I vedlagte af Stiftamtmanden over Island til Cancelliet indsendte Andragende med Bilag have Candi-

[1]) Originalen har Datum 5. Mai, Cancelliets Brevbog den 8. Mai.

datus juris og Volonteur i det kgl. Rentekammer Stephensen og Candidatus philosophiæ Sigurdsson anholdt om, at der for et Tidsrum af 3 Aar maatte blive dem tilstaaet en Understöttelse af 600 Rbd. aarlig, for at fuldföre en af dem paatænkt og tildeels paabegyndt Samling af de for Island udkomne Love og Anordninger, ligesom og, at der maatte blive aabnet dem Adgang til alt det Materiale til Værket, som opbevares i Collegiets Archiv og vedkommende Departements-Contoirer, idet de have formeent, og i et med Bilage ligeledes hosfölgende senere hertil indkommet Andragende nærmere sögt at begrunde, at en saadan særskilt Lovsamling for Island er paatrængende nödvendig, for at ophæve den formentlig nu herskende Uvished om, hvad der maa ansees for gjeldende Ret, og det saameget mere, som de almindelige Lovsamlinger deels ere upaalidelige og ufuldstændige, deels saa kostbare, at ei engang Embedsmændene paa Island og endnu mindre de mange Andre, for hvilke en nærmere Kjendskab til Lovgivningen er nödvendig, saaledes som i Særdeleshed Althingsmændene, i Almindelighed have Evne til at anskaffe samme.

1845. 5. Mai.

Idet Cancelliet nu over denne Sag forelöbig skulde udbede sig det kgl. Rentekammers Betænkning behageligst meddeelt, undlader man ikke at bemærke, at Collegiet ingenlunde miskjender, at en saadan særskilt Lovsamling for Island kunde have sit Værd, men at det dog kunde befrygtes, at der i den praktiske Anvendelse vilde tillægges denne Samling en Betydning, som efter dens Natur ikke kunde tilkomme den. Cancelliet kan ei heller erkjende, at det i den Grad, som Andragerne antage, skulde være tvivlsomt, hvad der er Ret, eller at denne Tvivl i alt Fald vilde ophæves ved den paatænkte Samling. Den omhandlede Tvivl skulde især hidröre derfra, at det ikke skulde være afgjort, hvilke af de for Danmark emanerede Anordninger der ere gjeldende for Island. For det Förste

1845. maa det nu i denne Henseende bemærkes, at en saa-
5. Mai. dan Uvished i alt Fald ikke kan finde Sted med Hensyn til de criminelle Love, da Islands criminelle Lovgivning ifölge For. 24. Januar 1838 er den samme som det övrige Danmarks, med de i bemeldte Forordning indeholdte enkelte Modificationer, hvorfor ogsaa i Medför af bemeldte Forordnings § 7 de senere for Danmark emanerede almindelige criminelle Anordninger deels ere, deels ville blive oversatte paa Islandsk og opsendte til Publication, og dernæst kan ei heller herske nogen betydelig Tvivl angaaende de siden Aaret 1820, dette inclusive, udkomne övrige Anordningers Anvendelighed paa bemeldte Land, thi de af disse, som der skulde gjelde, ere, forsaavidt de ere udkomne i Tidsrummet fra 1820 til 1826 inclusive, ifölge allerhöieste Resolution af 6. Juni 1821, udtrykkelig dertil udvidede, enten ved Cancellie - Circulairer eller ved allerhöieste Reskripter, eftersom saadan Udvidelse kunde skee uden eller ikkun med visse Modificationer, og de i Tidsrummet fra 1827 til 1838 incl. emanerede ere — med Undtagelse af For. 7. Mai og 4. Juni 1828, der allerede af Cancelliet, i Henhold til den ved ovenanförte Resolution Collegiet givne Bemyndigelse, vare foranstaltede bekjendtgjorte som gjeldende paa Island — i Medför af allerhöieste Resolution 7. Decembr. 1831 kundgjorte for bemeldte Land ved særlige Anordninger, saavel i det danske som i det islandske Sprog, der, forsaavidt de ere udkomne efter Provindsialstændernes Indstiftelse, först i Udkast have været disse forelagte til Betænkning; og, efter at Althinget er indstiftet, vil af Anordninger, der angaae de i Anordn. 28. Mai 1831 omhandlede Gjenstande, ingen Udvidelse finde Sted, forinden dette derom har yttret sig, ligesom det allerede i dette Aar, ifölge allerhöieste Befaling, vil blive affordret Betænkning angaaende Anvendeligheden paa Island af de i Aarene 1839 til 1844 emanerede An-

ordninger. Det er saaledes de respective for Norge og Danmark udgivne Anordninger, der ere ældre end 1820, om hvis Gyldighed for bemeldte Land der vel kunde blive Spörgsmaal, og det er ogsaa i Særdeleshed disse, Andragerne have haft for Öie; men med Hensyn til de af disse, der kunne have nogen Vigtighed for Island, vil der dog være en eller anden særegen Retsgrund, ved hvis Hjælp Spörgsmaalet kan oplöses, og for en stor Deel haves der en ved Praxis erkjendt bestemt Mening desangaaende. Det vil derhos, hvad Cancelliet især maa ansee for vigtigt, ikke være muligt for Andragerne, med al deres Interesse for Sagen, at have en sikker Dom om, hvilke Anordninger der ere gjeldende. Navnlig vil det være misligt, saaledes som det synes at de ville, at lægge en Undersögelse om, hvorvidt de ere thinglæste eller ikke, til Grund for den Mening, de i saa Henseende antage; thi ligesom denne Undersögelse vistnok vil, naar den skal udvides til alle Landets Jurisdictioner, være saa godt som uoverkommelig, saaledes vilde det, da, som Andragendet selv viser, dette for en stor Deel har beroet paa de enkelte Övrigheders Skjön, og mange Anordninger ere blevne thinglæste, der allerede efter deres Indhold ei kunne være gjeldende sammesteds, og som blot til Underretning og mulig Benyttelse som Analogier ere blevne Övrigheden tilstillede, der ere blevne foranstaltede læste, före til urigtige Resultater, om alle i Island thinglæste almindelige Anordninger der blive ansete for gjeldende; og dog vilde Optagelsen i en ved offentlig Understöttelse fremkaldt Samling let betragtes som en Autoritet, hvorefter man burde rette sig. Ogsaa fra andre Sider kan der være nogen Tvivl om, hvad der kunde være at optage i en saadan Samling, navnlig for at den ikke skulde blive mere voluminös og kostbar, end Andragerne for Tiden formene.

1845.
5. Mai.

Snarere skulde Cancelliet antage, at der mulig kunde være Anledning til at understötte en Samling,

1845. der indskrænkedes til de særlig for Island udgivne
5. Mai. Lovbestemmelser, hvortil maaskee og kunde föies enkelte vigtige almindelige Anordninger, der ere af utvivlsom Gyldighed for Landet, uden at Samlingen i saa Henseende gjorde Paastand paa Fuldstændighed, men da hertil ingen Plan foreligger, saa kan Collegiet nu for Tiden ikke yttre nogen definitiv Mening i saa Henseende; kun bemærkes, at Collegiet ikke vil være uvillig til at aabne Andragerne Adgang til dets Archiv, forsaavidt en saadan Samling maatte komme istand. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Mai 1845.

6. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Spörgsmaal om Forsörgelsesret.** Khavn den 6. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 1867.

I Skrivelse af 15. Decbr. f. A. har Amtet indstillet til Cancelliets Resolution en mellem Bestyrelserne for Fattigvæsenet i Lundareikedals og Strande Reps Fattigvæsen opstaaet Meningsulighed om, hvorvidt en Bonden Eilifur Olafsson, der, efter at have vundet Forsörgelse i Strande Rep, i 1837 flyttede til Lundareikedal Rep, hvor han siden har boet, under hans Ophold i sidstnævnte Rep ydet Understöttelse, som senere er refunderet, kan ansees at have afbrudt hans Ret til at erhverve Forsörgelse sammesteds,

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at uagtet det i Almindelighed maa antages, at Forsörgelsesrettens Erhvervelse i en Commune afbrydes ved egentlig Fattigunderstöttelse, uden Hensyn til om denne senere bliver refunderet (cfr. Canc. Skriv. 23. April f. A., Coll. Tid. S. 979[1]), finder man dog ikke at denne Regel i nærværende Tilfælde kan komme til Anvendelse. Den den

[1]) see ovenf. S. 80—83.

Paagjeldende ydede Hjælp kan nemlig ikke betragtes som egentlig Fattigbidrag, idet han ikke har begjært nogen Understöttelse af Fattigvæsenet, men efter hans eget Udsagn, der bestyrkes ved de iövrigt oplyste Omstændigheder, kun har henvendt sig til Præsten som privat Mand, om et Laan, og den Omstændighed, at dette proprio motu er udbetalt ham af Fattigkassen, kan ikke bevirke, at hans Ret til Erhvervelse af Forsörgelse derved skulde afbrydes. 1845. 6. Mai.

Som Fölge heraf maa Paagjeldende ansees forsörgelsesberettiget i Lundareikedals Rep, hvor han, som ovenanfört, siden 1837 uafbrudt har haft Bopæl.

Samtlige Bilag remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Mai 1845.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Kammerherre Hoppe, ang. **Anstillelse af Curforsög med Spedalske i Reykjavik.** Khavn den 6. Mai 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 1854—55. 6. Mai.

Efter at man med Hr. Kammerherres Skrivelse af 26. Juli f. A. havde modtaget Beretning fra Landphysikus Justitsraad Thorstensen, betræffende Resultatet af den af ham anstillede Undersögelse om de Spedalskes Tilstand i Rosmhvalanæs Rep, og Forslag angaaende disses Behandling, har man, forsaavidt det saavel af Landphysikus som af Hr. Kherren er blevet foreslaaet: i Reikevig at anstille et Curforsög med nogle af de Spedalske, efter foregaaende Correspondence med det kgl. Rentekammer allerund. foredraget Hans Majestæt denne Sag til allerhöieste Afgjörelse, og det har derefter under 30. f. M. behaget Allerhöistsamme allern. at bevilge:

at der til Curforsög med Spedalske i Reikevig maa, forsaavidt den hermed forbundne Bekostning ei kan bestrides enten af Patienterne selv, eller af deres

1845. 6. Mai. Paarörende, eller, saafremt de Syge ere Fattige, ved det sædvanlige Bidrag fra Communen, i tre Aar stilles til Disposition efter Hr. Kherrens Requisition indtil 200 Rbd. aarlig af Islands Jordebogskasse til Supplering af de Udgifter, som i saa Henseende udfordres, imod at der aarlig aflægges Rigtighed for det Belöb, som medgaaer, og afgives officiel Beretning om de Syges Behandling og Pleie, m. v.

Ved at meddele Hr. Khren denne allerhöieste Resolution til Efterretning og videre föiende Foranstaltning, skulde man ikke undlade at tilföie, at Collegiet ganske maa bifalde de iövrigt af Hr. Khren tagne Forholdsregler med Hensyn til Behandlingen af de Spedalske i det ovennævnte Rep[1], hvorhos man, hvad

[1]) Landphysikus havde i den af ham indsendte Beretning anfört, at han i Rosmhvalanæs Rep havde forefundet 19 Spedalske, af hvilke 8 gave Haab om Helbredelse og 8 andre egnede sig til Lindringsforsög. Han foreslaaer, at Forsögene til deres Helbredelse gjöres i indeværende Sommer og fölgende Vinter i selve Reppen, og havde til den Ende instrueret Repstyrerne om at drage Omsorg for Patienternes Reenlighed, for at de bruge let vegetabilsk Diæt, samt for, at enkelte af dem daglig vaske Legemet med lunkent Vand, og i det Hele anvende de af ham foreskrevne Medicamenter, hvorhos han engang om Maaneden vilde reise hen og före Tilsyn med de Syge. Fremdeles androg Landphysikus paa, saafremt Kaldadarnæs Hospital ikke kunde komme i Virksomhed, at i det paafölgende Aar 2 eller 3 Spedalske, især de, der vise Tegn til Bedring, maae blive tagne under Cuur i Reikevig. — I Anledning heraf berettede Amtmanden, at han havde opfordret Landphysikus til de af ham foreslaaede maanedlige Reiser, og til paa disse at udstrække sin Omsorg til Spedalske i de nærliggende Repper. Udgifterne til Medicamenter vilde være at udrede af Fattigmedicin-Pengene, forsaavidt Patienterne vare fattige. Amtmanden tilraader endvidere Landphysici Forslag, at tage to Spedalske under Cuur i Reykjavík, hvortil der efter hans Beregning vilde medgaae, foruden det af Reppen, hvis Valget falder paa

angaaer de Diæter og Reiseomkostninger, der ville være at udbetale Landphysikus for hans Sygebesög i Reppen, ligeledes maa bifalde, at disse forskudsviis udredes af Amtets Repartitionsfond, imod at de atter refunderes denne Fond af vedkommende Communer, hver for sin Deel, forsaavidt der ikke kan erholdes Erstatning hos de Syge selv. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Mai 1845. 1845. 6. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Reorganisation af de islandske Hospitaler for Spedalske.** Khavn den 7. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, Nr. 65. — *see* Canc. Skriv. 20. Mai 1845. 7. Mai.

Cancellie-Kundgjörelse ang. **Nationalbankens Sedler.** Khavn den 13. Mai 1845. — Denne „Kundgjörelse om, at Nationalbankens Sedler nu ere erklærede realisable", tilkjendegiver, at i Henhold til Bestemmelserne i Octroien af 8. Juli 1818 ere Nationalbankens Sedler fra 5te i denne Maaned realisable, og vexles paa Anfordring med Sölvmynt; den er publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1845, samt i Isafjords Syssel 1846, men ikke andensteds. — Canc. 2. Dep. Registr. XLVI, 124 (1845, Nr. 269). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 444. Qvart-Forr. for 1845, S. 108—109. Schou XXIV, S. 423. 13. Mai.

Kongelig Resolution ang. **Collectens Anvendelse til Skolens Bygning i Reykjavík.** Khavn den 16. Mai 1845. — I allerund. Forestilling 15. Mai bemærker Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, at den umiddelbart efter Modtagelsen af allerh. Resol. af 2. Mai 16. Mai.

Fattiglemmer, hidtil ydede Bidrag, ialt omtrent 200 Rbd. aarlig i flere Aar, hvilket ikke alene vilde langt overstige Reppens Kræfter, men endog være meget byrdefuldt for Amtsrepartitionsfondet og vække megen Misnöie i Amtet. Amtmanden foreslaaer derfor, at denne Udgift lægges paa Jordebogskassen.

1845. har communiceret samme for Finantsdeputationen, for at For-
16. Mai. anstaltninger, overeensstemmende med denne Befaling, kunde af Deputationen blive trufne til Anvisning af de 11,000 Rbd., der skulde udredes af den islandske Understöttelsesfond.

Ved nu under 13. d. M. at tilmelde Directionen, at den kgl. Direction for Statsgjælden og den synkende Fond er tilskrevet om at foranledige, at de ommeldte 11,000 Rbd. blive stillede til Deputationens Disposition af de forrige islandske Collectpenges i Statsgjældskassen indestaaende Midler, til Belöb 23,665 Rbd. 24 Sk., har Finantsdeputationen tilbudt efter Pengenes Modtagelse at ville foranstalte dem anviste til Udbetaling, deels af Jordebogskassen i Island, deels af Zahlkassen i Kjöbenhavn, efter Directionens Önske, men derhos tilföiet, at det formentligen vil være fornödent, at den kgl Commissarius ved det islandske Althing, Kammerherre Bardenfleth, erholder en Meddelelse fra Directionen om fornævnte allerh. Resolution i Forbindelse med de Oplysninger, der allerede bleve ham tilstillede forinden hans Afreise herfra, og hvorefter Althinget vil komme til Kundskab om den af de islandske Collectpenge dannede Understöttelsesfond for Island, hvorom Oplysning ligeledes er givet i det allern. approberede Budget for indeværende Aar. Ligeledes har Finantsdeputationen önsket, at Directionen vilde erhverve allerh. Resolution for, at der igjennem den kgl. Commissarius maatte forelægges Althinget det Spörgsmaal, om det muligen, for at Understöttelsesfonden kunde conserveres med det Belöb 23,665 Rbd. 24 Sk., hvormed den oprindeligen er oprettet, maatte foretrækkes, istedetfor at lade de 11,000 Rbd. Tilskud til Skolebygningen afholde deraf, at foreslaae dette Tilskud tilveiebragt ved Repartition paa Island, i hvilket Tilfælde da det saaledes indkommende Belöb maatte refunderes Statsgjældsdirectionen.

Efter denne Finantsdeputationens Opfordring skulde Directionen tillade sig forelöbigen allerund. at bemærke, at der nu ikke kan være Spörgsmaal om at conservere bemeldte Understöttelsesfond i dens oprindelige Störrelse; thi at det fornödne Tilskud af 11,000 Rbd. skal udredes deraf, er udtrykkeligen bestemt ved Deres Majestæts allerh. Resol. af 2. d. M., og Directionen skulde her tillade sig allerunderd. at gjenkalde i Deres Majestæts allerh. Erindring de i dens allerunderd. Forestilling, der foranledigede allerhöistbemeldte Resolution, anförte Grunde, som fremkaldte dette Resultat. Det var saaledes allerund. bemærket, at, da der af de tidligere

saakaldte islandske Collectpenges Restcapital oprettedes en Understöttelsesfond for Island, blev dette Fond tillige befriet fra samtlige de Udgifter, som tidligere hvilede paa Collectpengene, saa at der for Fonden selv ikke havdes nogen allerede bestemt Anvendelse, men dens Öiemed var blot i Almindelighed angivet at være det, at den ved sine egne Ressourcer, ved Oplæg af Renter, skulde voxe til en saadan Störrelse, at deraf kunde findes Midler til at dække saadanne for hele Landet vigtige Udgifter, hvortil der i Tidernes Löb maatte findes Anledning. Det antoges imidlertid, at Islænderne selv med Redebonhed vilde erkjende, at Frygten for den uvisse Fremtid burde sættes tilside, naar der allerede nu for en Deel af Capitalen kunde paavises Anvendelse til et Anliggende, som i umiddelbar Vigtighed, i national Betydning, i Indgriben i samtlige Livsforhold staaer saa höit, at alle övrige Interesser maae underordnes samme, og som et saadant Anliggende maatte den reorganiserede Skole, med dens heldigere Beliggenhed og udvidede Plan, utvivlsomt ansees af Alle. Ligesom Deres Majestæt behagede allern. at anerkjende Vægten af disse Grunde, ved at bestemme det fornödne Belöb til Skolebygningens Fuldförelse udredet af Understöttelsesfonden, saaledes tör Directionen endnu holde sig forvisset om, at det herved for Island vundne Gode vil af samtlige Landets Indvaanere mödes med den varmeste Paaskjönnelse. 1845. 16. Mai.

Imidlertid maa Directionen med Finantsdeputationen være enig i at antage, at Islænderne vel paa samme Tid kunde önske, at Fondens Fremvæxt til dens oprindelige Störrelse efter den Formindskelse, som den ved en saa velbegrundet Anvendelse havde lidt, maatte kunne fremskyndes ved andre Midler end dem, som ville tilveiebringes ved at accumulere Renterne af den endnu tilbageværende Deel af Capitalen. Men naar dette skulde skee, tör det haabes indrömmet, at saavist som det er givet, at det nu fra Fonden afsondrede Belöb ikke kunde have været bedre anvendt, og saavist som Statskassen allerede har gjort et særdeles stort Offer for Landet, ved at overtage Udredelsen af Udgiften til samtlige de Formaal, som ellers kunde ansees Fonden vedkommende, vilde det ikke med nogen Grad af Billighed kunne ventes, at en saadan Restitution af Fonden skulde skee paa anden Maade, end ved Repartition paa Landet. Da der nemlig ved Deres Majestæts allern. Forsorg er truffet saadanne Foranstaltninger for Landet, at der ikke antages at kunne blive Tale om Anvendelse af

1845. 16. Mai. denne Fond uden til Afhjælpning af en i Fremtiden muligt indtrædende, ved en eller anden Ulykke for Landet fremkaldt almindelig Nöd, synes det ganske at ligge i Sagens og Forholdets Natur, at Islænderne ikke nu bör undslaae sig for at afgive noget af det Undværlige, for hurtigere at danne den Fond, hvis Revenüer, naar den uafvendelige Ulykke skulde indtræffe, vilde komme dem selv tilgode ved at sætte dem istand til at afværge dens Fölger.

I Henhold hertil indstilles:

at Commissarius ved det islandske Althing har i indeværende Aars Sommer at forelægge Althinget til Overveielse, om det, for at see Understöttelsesfondet for Island restitueret til den oprindelige Störrelse af 23,665 Rbd. 24 Sk., maatte finde Anledning til at lade det dertil fornödne Bidrag tilveiebringe ved Repartition paa Landet, og om det i saa Fald maatte allern. overdrages Directionen at meddele Commissarius den saaledes fornödne Communication. — Univers. Directionens Forestillinger 1845, Nr. 2653. — Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 23, 26, 245, 319, 592—593, 606—607; den følgende Resolution sst. S. 22-23. — Ved kgl. Bekjendtg. til Althinget 21. Mai 1847, I., frafaldes den her foreslaaede Ligningsplan; jevnf. Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131—132.

Vi ville allernaad., at Vor Commissarius ved det islandske Althing i indeværende Aars Sommer skal forelægge Althinget til Overveielse, om det — for at see den ved allerh. Resol. af 25. Juli 1844 oprettede Understöttelsesfond for Island restitueret til den oprindelige Störrelse af 23,665 Rbd. 24 Sk., som den udgjorde forinden det ved allerh. Resolution af 2. d. M. bestemtes, at 11,000 Rbd. deraf skulde afgives som Tilskud til den islandske Skolebygnings Fuldförelse og förste Indretning i Reykjavík — maatte finde Anledning til at lade det dertil fornödne Bidrag tilveiebringe ved Repartition paa Landet; og ville Vi have Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler overdraget, at meddele Commissarius den saaledes fornödne Communication, med Tilkjendegivende, at han vil have at tilstille Os den af Althinget afgivende Betænkning angaaende denne Sag. — Kjöbenhavn den 16. Mai 1845.

Confirmation paa et **Testament,** udgivet af Jon Sigurdsson paa Böggvistödum i Öefjords Syssel, til Fordeel for de Fattige i Svarfadardals Rep. Khavn den 17. Mai 1845. — Denne Confirmation er udfærdiget igjennem Nord- og Öster-Amtet, ifölge dette Amts Blanquet-Regnskab for 1845. — Testamentet *see* under 20. Juni 1844. 1845. 17. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget paa Island, Kammerherre Bardenfleth, ang. **Forslag om Dækning af Udgifterne ved Skolens Bygning i Reykjavík** m. v. Khavn den 19. Mai 1845. — Univ. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1845, Nr. 1040. 19. Mai.

Paa Directionens allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 16. d. M. allernaad. at resolvere saaledes:

„Vi ville allernaad., at Vor Commissarius . . . . . [osv. see Resol. 16. Mai 1845, ovenf. S. 268] . . . Betænkning angaaende denne Sag".

Ved tjenstl. at communicere Hr. Kherren denne allerhöieste Resolution, og ved tillige hoslagt at lade fölge en Gjenpart af Directionens ovennævnte allerund. Forestilling, hvorpaa Resolutionen blev afgiven, skulde Directionen, idet man iövrigt henholder sig til Indholdet af denne allerund. Forestilling, tjenstl. have Dem anmodet om at give det i indeværende Aars Sommer paa Island forsamlede Althing den fornödne Meddelelse, for at Sammes allerund. Erklæring og Forslag i denne Henseende kan blive afgivet.

Iövrigt skulde Directionen, forsaavidt det maatte önskes at erfare, hvori den Capital af omtrent 7000 Rbd. bestaaer, som ved allerh. Resol. af 2. d. M. er bestemt til Dækning af det endvidere til Skolebygningens Fuldförelse og förste Indretning fornödne Tilskud, lige

1845. 19. Mai. tjenstl. bemærke, at Directionen i sin allerund. Forestilling af s. D. havde henledet Hans Majestæts Opmærksomhed paa, at ifölge de fra Finantsministeren meddelte Oplysninger maatte den islandske Skole betragtes som Eier af:

a) en kongl. Obligation paa 500 Rd. der nu fra Island er modtagen, og hvorpaa er erholdt udbetalt fra Statsgjeldskassen tilgodehavende Renter . . . . 620 —
1120 Rd.
men heraf er udbetalt det Skulasonske Legat og tilgodehavende Renter . . 313 Rd. 83 Sk.
saa at der endnu er disponibelt . . . . 806 Rd. 13 Sk.

b) en kgl. Oblig. paa 109 Rd. 42 Sk. hvoraf efter Statsgjældsdirectionens Forklaring haves tilgode i Renter 142 — 62 —
saa at der, saasnart Obligationen tilveiebringes, kan raades over . . . . . 252 — 8 —

c) en Capital, der skal staae under den sjellandske Bispestols Administration, og som, naar tilstrækkelig Oplysning fremskaffes, forventes at udgjöre 1700 — » —

d) en Capital, der, naar behörig Oplysning meddeles af det kgl. Danske Cancellie, ventes at indkomme med 3919 — 21 —
tilsammen 6677 Rd. 42 Sk.,

hvortil Directionen, under den Forudsætning, at Capitalerne selv tilveiebringes, troede at turde föie, som sandsynligt vedhængende Renter ved de tvende sidstnævnte, et Belöb af i det mindste et Par hundrede Rigsdaler; og det er da dette Belöb af ialt circa 7000 Rd., som ifölge Hans Majts allerhöieste Villie skulde, efterhaanden som det indkommer, anvendes til Dækning af Udgifter

ved den oftnævnte Skolebygnings Opförelse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 19. Mai 1845. 1845. 19. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, ang. **Forslag om Reorganisation af Hospitalerne.** Khavn den 20. Mai 1845. — Canc. 3. Departem. Brevbog 1845, Nr. 2037—40. 20. Mai.

Efter at den ved allerh. Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af Embedsmænd i Reikevig i sin Tid med en Betænkning havde tilstillet Cancelliet et til Forsamlingen fra Hr. Khren, som daværende Stiftamtmand over Island, indkommet Forslag til en forandret Anvendelse af de Hospitalerne i Island tillagte Midler og Ressourcer, og efter at man derom havde correspondere med det kgl. Rentekammer, sögte Cancelliet ved Correspondence med Amtmændene i Island at erholde nærmere Kundskab saavel om Oprindelsen til fornævnte Hospitaler, som om de Forandringer, der siden maatte være foregaaede med Hensyn til deres Ressourcer, og om deres hele nærværende Tilstand og Virksomhed.

Af de modtagne Oplysninger fremgik nu vel, at Hospitalerne ikke skylde private Donationer deres Tilværelse, men at de ere indrettede ved en Regjeringsforanstaltning. Ligesom der imidlertid ved Sagens Behandling i Forsamlingen, hvis Medlemmer iövrigt vare enige i at ansee en Forandring i Hospitalernes Organisation og Bestyrelse for önskelig, yttrede sig ulige Meninger angaaende Anvendelsen af de til de omhandlede Stiftelser henlagte Ressourcer og Eiendomme, saaledes vare ei heller Amtmændene i deres Erklæringer enige angaaende dette Punkt, og med Hensyn hertil maatte Cancelliet forelöbig ansee det for rigtigst, at de ved disse Erklæringer tilveiebragte Oplysninger

1845. forelagdes Forsamlingen, for at denne paany kunde
20. Mai. tage under Overveielse, om Hospitalernes Eiendomme burde sælges, eller om disse og de til Stiftelserne henlagte övrige Indtægter og opsamlede Capitaler maatte kunne finde en hensigtsmæssigere Anvendelse end hidtil, navnlig til Bedste for Medicinalvæsenet. Saavel angaaende denne Gjenstand som over Sagen i det Hele udbad Cancelliet sig desaarsag Forsamlingens Betænkning, ligesom man ogsaa anmodede den om at yttre sig angaaende en forandret Udredelsesmaade for nogle af de til Hospitalerne henlagte Indtægter. I sin derefter afgivne Betænkning indskrænkede Forsamlingen sig imidlertid væsentlig til at yttre sig angaaende det af Hr. Khren i Deres Erklæring fremsatte modificerede Forslag, i hvis Fölge det med de övrige i Island værende Hospitalers Bestyrelse og Virksomhed indtil videre skulde forblive ved den nu bestaaende Indretning, medens der derimod med Kaldadarnæs Hospital strax skulde foretages nogle af Dem nærmere udhævede Forandringer. — Forsamlingens Medlemmer vare iövrigt vel enige i, at en Forandring burde finde Sted med Hensyn til dette Hospital, men derimod saavel med Hr. Khren som tildeels indbyrdes uenige angaaende Maaden, hvorpaa denne Forandring burde iværksættes.

Omtrent samtidig med denne Forsamlingens yderligere Betænkning modtog Cancelliet fra det kgl. Rentekammer en af Dr. med. & chir. Hjaltelin indgiven Beretning, angaaende Resultatet af de af ham paa en Reise i Island anstillede Undersögelser om den spedalske Sygdom, ligesom Kammeret ogsaa ved samme Leilighed, samt senere, i en Skrivelse af 23. Juli 1842 til den kgl. Finantsdeputation, nærmest i Anledning af en anden Sag, hvis Akter ere Hr. Khren tilstillede ved en anden Skrivelse af Dags Dato, nærmere yttrede sig angaaende denne Sag. Efter Resultatet af den med det kgl. Sundheds-Collegium derefter derom förte Correspondence var Cancelliet betænkt paa at indgaae med

allerund. Forestilling om, at en Forandring forelöbig forsögtes med Hensyn til Kaldadarnæs Hospital, samt derhos at andrage paa, at Dr. med. & chir. Hjaltelin, der i sin Tid havde erklæret sig villig til at overtage Posten som Hospitalslæge, udnævntes til Læge ved Hospitalet, paa Vilkaar: at Hospitalsgaarden Kaldadarnæs overdrages ham til afgiftsfri Brugsjord, under nogle nærmere fastsatte Betingelser; at han af Hospitalets Midler nöd en Husleiehjælp af 100 Rbd. aarlig, og at ligeledes 100 Rbd. aarlig tilstodes ham af den islandske Jordebogskasse som Læge i Arnæs Syssel, overeensstemmende med allerhöieste Resolution af 4. Septbr. 1839. Da imidlertid Dr. Hjaltelin erklærede sig uvillig til paa disse Vilkaar at modtage denne Lægepost, og Collegiet derhos befrygtede, at Mangel af Bopæl og passende Sygelokale vilde, ligesom for Hjaltelin, blive en Anstödssteen for enhver Læge, som ellers mulig kunde attraae den oftnævnte Lægepost, samt da man derhos antog forelöbig yderligere at burde forberede Sagens Afgjörelse, anmodede man Amtmanden over Islands Sönder-Amt, efter Conference med Landphysikus, Justitsraad Thorstensen, og Sysselmanden i Arnæs Syssel, Kammerraad Melsted, at lade forfatte og hertil indsende Overslag over, hvad Opförelsen af en passende Bopæl til Lægen med nogle Sygeværelser omtrent vilde koste, idet man forudsatte, at det ikke vilde blive uoverkommeligt for Hospitalet, istedetfor de först paatænkte 100 Rbd. i Husleiehjælp, at bekoste en slig Bygning, hvorhos man forlangte en muligst nöiagtig Calcule over den aarlige Indtægt af Gaarden Kaldadarnæs, der, tillige med fri Bopæl og, som forberört, 100 Rbd. af Jordebogskassen, skulde udgjöre Lægens faste Indtægt af det Offentlige, foruden Betaling for de indlagte Lemmer og Patienter, om hvilken Betaling man ligeledes forlangte nærmere Forslag, med Underretning om Gaarden Kaldadarnæs, naar Alt forresten var ordnet, strax kunde tiltrædes.

1845. 20. Mai.

1845. 20. Mai. I vedlagte tvende Skrivelser fra de nævnte Embedsmænd har Collegiet derefter modtaget ikke blot de forlangte yderligere Oplysninger, men ogsaa et yderligere Forslag til Hospitalets Reorganisation m. m., hvorover man har indhentet det kgl. Sundheds-Collegiums og det kgl. Rentekammers Betænkninger.

Som det af bemeldte fra de ovennævnte islandske Embedsmænd modtagne Betænkninger behagelig vil erfares, gik deres Forslag med Hensyn til Reorganisationen af Kaldadarnæs Hospital i det Væsentlige ud paa, at samme maatte gaae over til at blive en Helbredelses-Anstalt for Spedalske under en Læges Tilsyn, og at dets nu havende Midler saavidt muligt maatte conserveres og forøges som et Grundfond for dets fremtidige Virksomhed og Udvidelse. Ligesom de derfor formente, at den paatænkte Opförelse af en Tömmerbolig for Lægen, hvilken vilde opsluge saagodt som hele Hospitalets Capital, burde bortfalde, og at der istedet derfor af Hospitalets Indtægter maatte tilstaaes den ved Hospitalet ansættende Læge en Husleiehjælp, saaledes foresloge de derimod, at der burde opföres en Bygning til Sygehus eller Hospital, hvis Opförelse paa den af dem foreslaaede Maade ikke vilde koste mere end 800 à 1000 Rbd., der kunde afholdes af Hospitalets Indtægter for 1844 og 1845, samt at der maatte sikkres Lægen, der tillige skulde være Læge i Arnæs Syssel, en Indtægt i Gage og Emolumenter, Husleiehjælp derunder indbefattet, af 400 Rbd. aarlig, under hvilke Betingelser den nuværende praktiserende Læge i Hunevands Syssel, Joseph Skaptason, var villig til at overtage denne Post, hvortil han ogsaa ansaaes qualificeret.

I Forbindelse hermed foresloge de, at der for det Förste ikke burde modtages flere faste Lemmer til Forsörgelse paa Hospitalet, og at dettes Virksomhed efter Reorganisationen, og i en vis ei altfor kort Tid, udelukkende burde være rettet paa Spedalskhedens Helbredelse, og at det som Pleie-Anstalt burde ophöre

med de nuværende Lemmers Död. — Endelig formentes det, at det vel kunde overlades Stiftsövrigheden, hvem Sagens Ordning i det Hele formentlig burde paalægges, at tage Beslutning om saadanne Foranstaltninger, som under Sagens videre Udvikling maatte vise sig nödvendige, — ligesom der ogsaa androges paa Bemyndigelse for Stiftsövrigheden til at opsige den nuværende Hospitalsholder til næste Aars Fardag, den 6. Juni 1846, da den nye Læge antages at ville kunne tiltræde Posten. 1845. 20. Mai.

Skjöndt Cancelliet i det Hele havde Anledning til at ansee den saaledes lagte Plan for Hospitalets Reorganisation for hensigtsmæssig, maatte man dog med det kgl. Rentekammer finde det utilraadeligt i dette Öieblik, at tage en endelig Beslutning om sammes Iværksættelse, thi ligesom der dog ei haves nogen Sikkerhed for, at det ei blot i Öieblikket, men ogsaa i Fremtiden, vilde blive muligt at faae Lægeposten ved Hospitalet besat under de foreslaaede Vilkaar, hvilket er Basis for den hele Plan, saaledes er det og vist, at der ved samme vil tabes nogle af de betydeligste Ressourcer for den attraaede Reform af Landets hele Medicinalvæsen. Om den spedalske Sygdom kan helbredes, eller ikke, er og endnu et Problem, og da der ved den allerhöieste Resolution af 30. f. M., hvorved det er tilladt, at der af Jordebogskassen maa i 3 Aar anvendes et Belöb af indtil 200 Rbd. aarlig, for at Landphysikus kan anstille Forsög med Helbredelsen af Spedalske i Reikevig, er gjort en anden Foranstaltning, hvorved dette nærmere skulde bringes i det Rene, saa syntes det ikke Collegiet ganske at harmonere hermed, samtidig hermed at iværksætte en Plan til et Hospital for disses Helbredelse, der er forbunden med Anvendelsen af en af de vigtigste Ressourcer for en særdeles önskelig Forbedring af hele Landets Medicinalvæsen. Det vilde maaskee ogsaa være et Spörgsmaal, om ikke hellere, i Fortsættelse af bemeldte Foranstaltning, en

1845. Curanstalt kunde være at indrette i Reikevig, hvor
20. Mai. Landphysikus boer, og altsaa Lægens Lön störstedeels kunde bespares, og da Kaldadarnæs Hospital finde en anden Anvendelse, enten, som hidtil, som Lemmehospital for incurable Spedalske, eller til Forbedring af Medicinalvæsenet. Ogsaa var det at formode, at man i Althinget, hvor mulig andre Ideer ville gjöre sig gjeldende angaaende Hospitalsgaardens Anvendelse, vilde besvære sig over, at netop i det Öieblik det træder sammen den Plan, som der muligt vilde findes önskeligst, forstyrres ved en definitiv Disposition over det vigtigste af Hospitalerne, og skjöndt Sagen strængt taget ikke henhörte under Althingets Raadförsel, vilde man dog maaskee ikke anerkjende dette, da Hospitalerne dog tildeels vedligeholdes ved Afgifter, som, efter disses Omdannelse til en anden Bestemmelse, bleve at udrede til et forsaavidt andet Öiemed, og man derhos vilde betragte Hospitalseiendommene som en engang til Landet skjænket Formue, hvis Anvendelse er anordnet ved Lov, navnlig For. 27. Mai 1846, i hvis Fölge endeel fattige Spedalske der finde fri Forsörgelse, istedetfor at nu Betaling, og det en höi Betaling, efter den foreslaaede nye Plan, skulde erlægges for Spedalskes Optagelse sammesteds til Cuur. — Endelig maatte det og bemærkes, at den nuværende Hospitalsholder dog ikke kunde komme til at fratræde för 6. Juni 1846, og at Planen altsaa i ethvert Tilfælde ikke för kunde exeqveres. — Cancelliet maatte derfor ansee det rettest, at denne Sag stilles i Bero, indtil det iaar sammentrædende Althing var afholdt, dog at det paalagdes Stiftsövrigheden at foranstalte Hospitalsholderen opsagt til 6. Juni 1846, hvorved der beholdes Leilighed enten til at faa Planen, hvis Intet mödte, som gjorde dette fraraadeligt, iværksat saa betimeligt som muligt, hvorhos der paa den anden Side, om den opgives, Intet var tabt ved at opsige Hospitalsholderen, der efter de modtagne Oplysninger skal være en forældet og blind Mand,

der ikke er skikket til at fyldestgjöre de Pligter, som ogsaa under den nuværende Indretning, i Henhold til For. 27. Mai 1746, paaligge ham. 1845. 20. Mai.

Cancelliet har imidlertid troet forelöbig at burde forelægge Hans Majestæt denne Sag, forinden man i den omhandlede Henseende tog nogen endelig Bestemmelse; — og efter at man nu, i Henhold til Ovenstaaende, allerund. har foredraget Hans Majestæt Sagen, har det behaget Allerhöistsamme under 7. d. M. allernaad. at resolvere saaledes:

„Vi bifalde, at Sagen angaaende Reorganisationen af Hospitalerne for de Spedalske paa Island, og navnlig af Kaldadarnæs Hospital, maa stilles i Bero, indtil det i indeværende Aar sammentrædende Althing er afholdt, samt at Vor Commissarius ved Althinget, idet denne Vor allerhöieste Resolution meddeles ham til Efterretning, tillige tilstilles samtlige Sagens Documenter til mulig Afbenyttelse under Thinget, saafremt der ved samme angaaende dette Anliggende skulde opstaae Spörgsmaal".

I Forbindelse hermed har det endvidere behaget Hans Majestæt allern. at befale, at Stiftamtmanden og Biskoppen forelöbig ville have at foranstalte Hospitalsholderen ved Kaldadarnæs Hospital opsagt til Fratrædelse til 6. Juni 1846.

Hvilken allerhöieste Resolution Cancelliet, ved at lade medfölge samtlige Sagens Akter, til behagelig Efterretning herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Kherren. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1845 [1].

---

[1]) s. D. Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island af samme Indhold, og med Ordre til at opsige Hospitalsholderen paa Kaldadarnæs fra Fardag den 6. Juni 1846. — Ligeledes er Rentekammeret og Sundheds-Collegium ved Cancelliets Skrivelse s. D. meddeelt Underretning om den befalede Foranstaltning. — Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1845.
20. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Elever i Lægevidenskaben** hos Landphysikus i Island. Khavn den 20. Mai 1845. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1845, Nr. 2099—2100.

Med Hr. Kherrens Skrivelse af 23. August 1841 modtog Cancelliet et Andragende, hvori Justitsraad Landphysikus Thorstensen, næst at bemærke, at han ikke siden Aaret 1834 har haft nogen Discipel til Oplærelse i Lægevidenskaben, og at han fölgelig heller ikke i de siden forlöbne Aar har hævet de Landphysikus i Island ved allerhöieste Resolution af 28. Febr. 1806 til Kost og Klæder for en saadan Lærling tilstaaede 60 Rbd. aarlig, anholder om, at det, i Lighed med hvad der blev tilstaaet ham ved Collegiets Skrivelse af 29. August 1829, maa tillades ham i 7 Aar at hæve Stipendiets Belöb, imod i denne Tid at have en Lærling i Lægevidenskaben hos sig.

Efter at Cancelliet angaaende denne Sag, der hertil har været stillet i Bero efter Sagen om Reorganisationen af de islandske Hospitaler og det dermed i Forbindelse staaende almindelige Spörgsmaal om en bedre Ordning af Islands hele Medicinalvæsen, — har correspondere med det kongl. Sundheds-Collegium og den kgl. Finants-Deputation, skulde man til hehagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at det Ansögte ikke kan hevilges, saa meget mindre, som den i sin Tid trufne Foranstaltning i Henseende til Disciples Oplærelse af Landphysikus ikke skjönnes at ville fyldestgjöre Nutidens Fordringer, og som det omhandlede Belöb i alt Fald antages med större Nytte at ville kunne anvendes til Fordeel for det islandske Medicinalvæsen ved dettes paatænkte omfattende Reform. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1845[1].

[1]) s. D. Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, af samme Indhold,

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Terminen** for Indförelse af **Forordning om Præsters og Kirkers Indtægter.** Khavn den 20. Mai 1845. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1845, Nr. 2055. 1845. 20. Mai.

I et hertil indkommet Andragende af 31. Decbr. f. A. har Sysselmand for Dale Syssel, C. Magnussen, som Proprietarius til Skards og Hvols Kirke i samme Syssel, forespurgt, om Forordningen af 8. Marts 1843, angaaende nærmere Bestemmelser af nogle Poster i Anordningen af 17. Juli 1782, betræffende Præsters og Kirkers Indtægter paa Island, bör tages til Fölge ved Aflæggelse af Kirke-Regnskaber og Indkrævelse af Kirkers Indtægter för den Tid samme blev publiceret paa de sædvanlige Mandtalsthinge i Sysselet.

Foranlediget heraf skulde man tjenstligst anmode Hr. Khre og Deres Höiærv. at tilkjendegive ovennævnte Sysselmand C. Magnussen, at for de Forretninger, som foretages efter Forordningens Publication, maa betales efter Forordningen, og hvad Betaling for Regnskabernes Revision angaaer, da bör ogsaa denne erlægges i Overeensstemmelse med bemeldte Forordning, naar Regnskabstiden först finder Sted efter dens Publication. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1845.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, ang. **Lovforslag om Fredning af Æderfugle.** Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2115—2116. 22. Mai.

Under 21. Septembr. og 7. Oktbr. f. A. tilstillede Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt Cancelliet

---

hvormed og sendes alle Sagens Akter til Afbenyttelse under Althingets Session. Brevb. sst.

1845. to Ansögninger, hvori Repstyrer Johannes Kristjansson
22. Mai. af Laxamyri anholdt om, at en inden den islandske Landsoverret den 25. Septbr. 1843 paakjendt Sag mod 22 Beboere paa Tjörnæs i Husevik og Naustavik for Æderfuglefangst og Drab i dertil indrettede Læggegarn, maatte som offentlig Politisag foranstaltes indanket til Höiesteret, eller at der til Sagens Appel maatte forundes ham Bevilling til fri Proces.

Uagtet man ved Skrivelse af 11. Februar sidstleden til bemeldte Amtmand lod Supplikanten tilkjendegive, at Intet af det saaledes Ansögte kunde bevilges, eftersom man under Tingenes nærværende Stilling ikke kunde antage, at der ved Sagens Appel til Höiesteret vilde bevirkes et væsentlig forskjelligt Resultat, troede man dog, med særdeles Hensyn til de Oplysninger angaaende Æderfuglefangsten paa Island, som Sagens Akter indeholde, ved at tilstille det kgl. Rentekammer disse, at burde henstille til bemeldte Kammers nærmere Overveielse, hvorvidt der maatte findes tilstrækkelig Anledning til i denne Henseende at bevirke en ny Lovbestemmelse, hvorom man udbad sig Kammerets Yttringer, idet man derhos lod fölge det af afdöde Amtmand Thorarensen til den islandske Forsamling af Embedsmænd i sin Tid indsendte Udkast til en Anordning angaaende Æderfugles Fredning og Jagtvæsenet paa Island, paa hvilket Forsamlingens Majoritet ikke for Tiden fandt tilstrækkelig Anledning til at indgaae, medens Forsamlingen dog i Henhold dertil indkom med et Forslag om, at det udtrykkelig maatte blive bestemt, at alle de i Resol. 17. Juli 1816 omhandlede Forseelser skulde behandles som offentlige Politiesager, hvilket Forslag ligger til Grund for Plak. 1. Marts 1843.

I Anledning heraf har bemeldte Kammer under 3. dennes yttret, at skjöndt Adskilligt synes at tale for, at der bevirkes et ubetinget Forbud imod forsætligt Drab af Æderfugle, troer Samme dog ikke at burde tilraade, at der i denne Henseende foranlediges noget

nyt Lovbud, saa meget mindre som den Fredhellighed, 1845.
bemeldte Fugle, navnlig med Hensyn til de saakaldte 22. Mai.
Værpesteder, er tillagt ved den gjeldende Lovgivning, ikke skjönnes at være af ringe Betydning.

Derimod antager Kammeret det for meget hensigtsmæssigt, at de hidtil adspredte og for Menigmand utilgængelige, samt tildeels uklare Forskrifter, saavel om Jagtvæsenet i Almindelighed, som om Æderfugles Fredning, der indeholdes i den islandske Lovgivning (jfr. Jonsbogens Landsleiebalk Cap. 7, 57 og 58; Rekabalk Cap. 9 og Tyvebalk Cap. 9; For. 13. Juni 1787 Cap. III § 7; kongl. Resol. 21. Juli 1808 og 17. Juli 1816, samt Plak. 1. Marts 1843; jevnf. ogsaa kgl. Resol. 19. April 1784 og 22. Juni 1785) kunde blive samlede i en almindelig Anordning og desuden gives de fornödne Forandringer og Tillæg, hvorfor Kammeret har henstillet, om der ikke maatte være Anledning til, at det overdrages den Commission, der i Henhold til den Hr. Khren under 29. f. M. meddelte allerhöieste Resolution af 23. næstforhen, vil blive anordnet til nærmere at gjennemgaae og ordne Sagen angaaende det islandske Landbovæsen, at udarbeide et Udkast til en Anordning om Jagtvæsenet i Almindelighed, samt om Æderfugles Fredning, efter at den har taget de herhen hörende Lovbestemmelser og tilmed Spörgsmaalet om Æderfuglenes absolute Fredhellighed under Overveielse.

Da Cancelliet maa tiltræde denne Rentekammerets Formening, skulde man, ved at tilstille Hr. Kherren afgangne Amtmand Thorarensens Forslag og Udkast tilligemed Forsamlingens Betænkning over samme, samt Original-Akterne i Retssagen til mulig Afbenyttelse, tjenstligst anmode Dem om, behageligen at foranstalte denne Sag taget under Behandling af den ovennævnte Commission i Forbindelse med Landbosagen. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845[1].

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Amtmanden over Nord- og Öster-

1845.
22. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Forslag til et Laan for Reykjaviks Kæmnerkasse.** Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1845, Nr. 2140.

Ved hertil at indsende et Hr. Ehren tilstillet Andragende, hvori den i Deres Fraværelse constituerede Amtmand over Islands Sönder-Amt, Landsoverrets-Assessor Johnsen, som Formand for Borgerrepræsentanterne i Reykjavig, har begjært Deres Medvirkning til at Byen kunde erholde Cancelliets Tilladelse til, under Forudsætning af de stemmeberettigede Borgeres Samtykke, at optage et Laan, for derved at sættes istand til at udföre adskillige Foretagender til Byens Gavn, har De, næst at henlede Opmærksomheden paa Kæmnerkassens mislige Forfatning, henstillet, hvorvidt den attraaede Tilladelse til Optagelse af det ovennævnte Laan kan ventes meddeelt.

I Gjensvar herpaa skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse herved tjenstl. melde, at man ikke kan meddele Tilladelse til Laanets Optagelse, da der til sammes Afbetaling end ikke er aabnet nogen rimelig Udsigt. Skulde de af Communal-Bestyrelsen tilsigtede Forbedringer imidlertid findes nödvendige, hvilket Collegiet ikke betvivler, bör disse iværksættes, og dersom Kæmnerkassen ikke med sine nuværende Indtægter kan afholde de dermed forbundne Omkostninger, vil det være at tage under alvorlig Overveielse, hvorledes der kan skaffes den forögede Ressourcer, og naar dette ikke paa anden Maade kan skee, indseer man ikke, hvorledes det vil kunne undgaaes at forhöie Bidragene til samme.

Amtet, hvorved ham meddeles en Underretning om Indholdet af foranstaaende Skrivelse. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, sst.

I denne Henseende imödesees Communalbestyrelsens og Hr. Khres nærmere Yttringer og Forslag, ledsaget af en detailleret Oversigt over Bidragenes nuværende Störrelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845. 1845. 22. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet i Island, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Stiftsbogtrykkeriets Ret til at gjenoplægge dets Forlagsskrifter.** Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2141. 22. Mai.

I Anledning af, at Hr. Khre i behagelig Skrivelse af 27. f. M., ved hertil at indsende et Andragende fra den i Deres Fraværelse constituerede Amtmand over Islands Sönder-Amt, har begjært Cancelliets Resolution med Hensyn til den af forhenværende Forpagter af Stiftsbogtrykkeriet i Island, Sekretair Stephensen, fremsatte Paastand om, at Bogtrykkeriet skulde være uberettiget til at gjenoplægge saadanne af dets Forlagsskrifter, som af ham have været oplagte, saa længe der ikke fra ham haves Tilstaaelse for, at hans Oplag er udsolgt, — skulde man til behagelig Efterretning herved tjenstligst melde, at Cancelliet maa ansee en slig Paastand for aldeles ubegrundet. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Diæter for Valgbestyrelserne paa Island.** Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2143. 22. Mai.

Ved hertil at indsende en Skrivelse fra den constituerede Amtmand over Islands Sönder-Amt, hvori han har fremsat forskjellige Spörgsmaal, deels angaaende hvilken Slags og hvor stor Godtgjörelse der tilkommer Medlemmerne af de i Anledning af Valgene af Depu-

1845. terede til Althinget anordnede Valgbestyrelser, deels
22. Mai. om, hvorvidt Valgdirecteuren, forsaavidt Valgene holdes paa hans Bopæl, er beföiet til at beregne sig Godtgjörelse for hafte Udgifter til Vælgernes Beværtning m. v., har Hr. Khre med Hensyn hertil udbedt sig Cancelliets Resolution.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at der alene tilkommer de nævnte Medlemmer Diæter for de Dage, som medgaae til Reisen til og fra det Sted, hvor Valgmödet holdes, og til selve Valghandlingen, samt at der ikke endnu er taget nogen Bestemmelse om disses Störrelse, hvorom Althinget ifölge allerhöieste Resolution af 23. f. M. först vil have at afgive allerunderd. Betænkning. — Derimod tilkommer der dem hverken Godtgjörelse for Reiseomkostninger eller, og det endnu mindre, nogen Betaling for de övrige Forretninger, de som saadanne have at udföre, ligesom der for Beværtning af Vælgerne ikke kan tilstaaes Valgdirecteuren nogen Betaling af det Offentlige. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845 [1].

22. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Valgbarhed for de i Kjöbenhavn bosatte islandske Mænd.** Khavn den 22. Mai 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2144—2145.

I Anledning af Hr. Conferentsraads behagelige Skrivelse af 1. Septbr. f. A., hvori De forlanger Collegiets Resolution for, hvilken Slags og hvor stor Godtgjörelse der tilkommer Medlemmerne af de i Anledning af Valgene af Deputerede til Althinget anordnede Valgbestyrelser, skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at

[1]) s. D. er Meddelelse herom skeet til den kongl. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth. — Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

der alene tilkommer dem Diæter for de Dage, som medgaae til Reisen til og fra det Sted, hvor Valgmödet holdes, og til selve Valghandlingen, samt at der ikke endnu er taget nogen Bestemmelse om disses Störrelse, hvorom Althinget, ifölge allerhöieste Resolution af 23. f. M., först vil have at afgive allerund. Betænkning. 1845. 22. Mai.

Forsaavidt De derhos har forespurgt, hvorvidt det paa Cand. philos. Jón Sigurðsson her af Staden faldne Valg som Althingsmand kan ansees for gyldigt, og hvilke Diæter og Reise-Omkostninger der i saa Fald ville være at udbetale ham, skulde man lige tjenstl. tilföie, at der ikke i den Omstændighed, at Paagjeldende opholder sig udenfor Island, ligger nogen Hindring for Gyldigheden af hans Valg, samt at man iövrigt maa ansee det for rettest, at Diæter og Reise-Omkostninger, ligesom disse her af Præsidenten ved Stænderforsamlingerne anvises de Deputerede, saaledes ogsaa i Island anvises Althingsmændene af Althingets Præsident. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1845[1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Jorden Hlíðarhagi og dens Salg fra Miklagards Kirke.** Khavn den 5. Juni 1845. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1845, Nr. 2306. 5. Juni.

Med behagelig Betænkning af 23. Septembr. f. A. have Stiftamtet og Deres Höiærv. tilstillet Cancelliet et Andragende fra Provsten i Öefjords Syssel, Hallgrimur Thorlacius, om at Gaarden Hlíðarhagi, som urigtigen skal være frakommet Miklagards Kirke, maa blive revindiceret til Fordeel for denne.

[1]) s. D. Canc. Skriv. til den kongel. Commissarius ved Althinget, Kammerherre Bardenfleth, hvorved Amtmandens Andragende tilstilles ham „til mulig behagelig Afbenyttelse", og det Amtmanden givne Svar meddeles. — Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1845. 5. Juni. Det kgl. Rentekammer, hvis Betænkning herover Cancelliet har udbedet sig, har i den Anledning oplyst, at ved Realisationen af forrige Holum Bispestols Jordegods i Aaret 1802 blev bemeldte Jord, der ved tvende gamle Maldager af 1318 og 1461 er tillagt Miklagards Kirke, forauktioneret og særligen bortsolgt som en Bispestolen tilhörende Eiendom for en Kjöbesum af 300 Rbd., hvilket Belöb, tillige med Kjöbesummerne for de övrige til Bispestolen henhörende Eiendomme og deriblandt for Gaarden Miklagard med Kirke, der blev kjöbt af nuværende Præst til Kirken, H. E. Thorlacius, er tilflydt det lærde Skolevæsen i Island. Allerede i Aaret 1802, da Forauktioneringen fandt Sted, gjorde Præsten H. E. Thorlacius Paastand paa Jorden Hlíðarhagi, som Miklagards Kirkes Eiendom, men da han ikke kunde fremskaffe yderligere Beviis end de nu paaberaabte gamle Maldager, og Menigheden derimod for de til Realisering af forrige Holum Bispestols Jordegods udnævnte Commissarier bevidnede, at Gaarden tilhörte bemeldte Bispestol, hvilket ogsaa bekræftedes ved en Commissarierne af afgangne Amtmand Stephan Thorarensen, som Directeur for Stiftelsen, meddeelt skriftlig Beretning, i hvilken Landskylden af den omhandlede Jord var beregnet Bispestolen til Indtægt, blev Paastanden ikke taget til Fölge.

Da Præsten H. E. Thorlacius det efterfölgende Aar i et allerund. Andragende blandt Andet havde anholdt om, at meerbemeldte Jord Hlíðarhagi maatte tilbagegives Miklagards Kirke, erklærede daværende Biskop over Island, Geir Vidalin, sig derimod, idet han bemærkede, at vel fandtes i Kirkens Maldager indfört: „Miklagards Kirke eier Hlíðarhage Land", hvorved uden Tvivl burde forstaaes Gaarden Hlíðarhagi, men at i umindelige Tider forrige Holum Bispestol havde tilegnet sig denne Gaard, og oppebaaret Afgiften deraf, hvorfor Andragendet ikke blev bevilget. — Endvidere maa det, efter hvad Kammeret yttrer, bemærkes, at i den yngste

af de for forrige Holum Stift ved Instrux 1. Juli 1746 § 16 confirmerede Maldager, nemlig det saakaldte „Sigurðarregistur" af 1525, der vistnok i Collisions-Tilfælde maatte have Fortrin fremfor de ældre Maldager, er Gaarden Hlíðarhagi tillagt Holum Bispestol, ligesom den i Arnæ Magnæi Jordebog af 1710 og i den saakaldte harmoniske Jordebog af 1760, samt i flere ældre Jordebøger, er anført som Bispestolens Eiendom. 1845. 5. Juni.

Skjöndt det hermed ikke er aldeles afgjort, at Holum Bispestol med umiddelbar Eiendomsret, og ikke qua Eier af Miklagards Kirke, har besiddet den omqvæstionerede Gaard, og at Commissarierne saaledes have været berettigede til særligen at forauktionere samme, formener det kongl. Rentekammer dog, at der ikke er tilstrækkelig Grund til i denne Anledning at fremkalde et Vindications-Søgsmaal, uden hvilket Gaarden vistnok ikke vil blive afstaaet til Kirken, og det saa meget mindre, som Kirkens Vedligeholdelse formentlig er sikkret alene ved de den tillagte Indtægter af Sognet, i hvilken Henseende Kammeret har henviist til For. 1. Mai 1789 Cap. II, § 11.

Om denne af Kammeret yttrede Formening, som Cancelliet tiltræder, vilde Hr. Khre og Deres Höiærv. behage at meddele Provst Thorlacius Besked. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Juni 1845.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Postgangen i Sönder-Amtet.** Khavn den 7. Juni 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1706. 7. Juni.

I behagelig Skrivelse af 14. Oktobr. f. A. har Hr. Stiftamtmanden indberettet til Kammeret, at De, dertil foranlediget af Andragender fra Sysselmanden for Vestmannöe Syssel og Provsten i Rangarvalla Syssel, samt efter at have indhentet Sysselmanden i sidstnævnte Syssel, Stephensens Erklæring og Postentrepreneur, Sekretair Stephensens Samtykke, har, i Forventning af

1845. 7. Juni. Kammerets Approbation, anordnet en Mellemstation for Sönder-Amtets Postbud paa Odda, hvilken Foranstaltnings Hensigtsmæssighed og Nödvendighed er motiveret derved, at, da Sysselmanden for Rangarvalla Syssel har taget Bopæl paa den nordostligste Gaard i Fljotshliden, det ellers kunde befrygtes, at Befordringen af Breve m. v. til Sysselets vestlige og sydlige Egne utilbörligen vilde blive forsinket.

At Kammeret billiger den saaledes af Dem trufne Foranstaltning, tilmeldes herved Hr. Stiftamtmanden til behagelig Underretning. — Rentekammeret den 7. Juni 1845.

24. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Afhændelse af Stiftsbogtrykkeriets Obligationer.** Khavn den 24. Juni 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2651.

Idet Cancelliet herved approberer, at trende Islands Stiftsbogtrykkerie tilhörende kgl. Obligationer: Nr. 110, dat. 19. Januar 1842, stor 300 Rbd. r. S., Nr. 344, dat. 20. Marts 1839, stor 225 Rbd., og Nr. 54, dat. 14. Marts 1840, stor 250 Rbd., mod Stiftsövrighedens forelöbige Qvittance ere blevne udbetalte af Jordebogskassen, skulde man, i Anledning af Deres i behagelig Skrivelse af 20. Februar sidstl. derhos gjorte Andragende, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at det bifaldes, at Bogtrykkeriets Obligationer for Fremtiden forsynes med Paategning om, ikke at maatte overdrages eller qvitteres uden Stiftamtmandens og Biskoppens Samtykke. Vel har Cancelliet ei heller Noget imod, at de Bogtrykkeriet nu tilhörende Obligationer, forsaavidt dette er nödvendigt, udbetales mod Stiftsövrighedens Qvittance, men da de ere forsynede med Paategning om, ikke uden dette Collegii Samtykke at maatte overdrages eller qvitteres, vil Collegiets udtrykkelige Approbation paa den skete Qvittance vel udkræves meddeelt paa

selve Obligationerne, med mindre disses prohibitive Paategninger blive forandrede. — Det kongel. Danske Cancellie den 24. Juni 1845. 1845. 24. Juni.

Kongelig Resolution ang. **Gageforhöielse for Lægen i Hunavatns Syssel.** Khavn den 25. Juni 1845. — I Cancelliets Forestilling 25. Juni bemærkes, at der ved kgl. Resol. 15. Decbr. 1837 var bevilget oprettet en ny Lægepost i Hunavatns Syssel, og allerede i samme Aar havde Cand. chir. Josep Skaptason, der i Foraaret 1837 havde underkastet sig chirurgisk Examen med Charakteren juste Laudabilis, nedsat sig der i Sysselet, og siden efter Amtmandens Vidnesbyrd udövet sit Kald med megen Nidkjærhed, Uegennyttighed og Retsind, samt stiftet overmaade betydeligt Gavn i den Kreds, der har været hans Omsorg anbetroet. Nu havde han anholdt om 200 Rbd. Tillæg af Jordebogskassen, og i Tilfælde af at dette ikke kunde bevilges, sögt om det ledige Distriktslæge-Embede i Mula Sysselerne. Samtidig var ogsaa indkommet Andragende fra Provsten og 12 andre Beboere af Hunavatns Syssel om, at Lægen maatte tilstaaes det omsögte Tillæg, for at de kunde beholde ham i Distriktet, hvilket ogsaa Cancelliet indstiller, dog kun som midlertidigt. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, Nr. 79. 25. Juni.

Vi ville allernaad. forunde Læge i Hunevands og Skagefjords Sysseler, Cand. chir. Joseph Skaptason, et Tillæg af 200 Rbd. aarlig til de 100 Rbd., han i Medför af allerhöieste Resolution af 15. Decembr. 1837 aarlig oppebærer af den islandske Jordebogskasse, dog i det Höieste ikkun for 3 Aar, og saafremt der ikke imidlertid enten ved Befordring eller paa anden Maade maatte aabnes Leilighed til at forbedre hans Indtægter. — Kjöbenhavn den 25. Juni 1845[1].

[1] Denne kgl. Resolution er ved Canc. Skriv. 1. Juli 1845 communiceret Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, samt Rentekammeret og Sundheds-Collegium. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2770—2772.

1845. 8. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Stempelpligt for en i Island udstedt Anviisning under visse Forhold.** Khavn den 8. Juli 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2856. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 812—813. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 171.

Ved at tilstille Cancelliet vedlagte Andragende, hvori Lands-Over- samt Hof- og Stadsrets-Prokurator Nyholm anholder om, at den herved ligeledes fölgende, i Grosserer P. C. Knudtzons Fallitbo fremkomne Anviisning, der under 19. Septembr. 1842 er udstedt af Tærgesen i Reykevig for 100 Rbd. paa Grosserer P. C. Knudtzon her af Staden, at betales til Landfoged Gunlögsen eller Ordre, maa blive forsynet med behörigt Stempel med Hensyn til de paa samme tegnede Endossementer, har det kgl. Rentekammer under 14. f. M. forlangt Cancelliets Betænkning, om dette Collegium maatte dele velbemeldte Kammers Formening om, at fornævnte Anviisning maa behandles efter Bestemmelserne i For. 3. Decembr. 1828 § 30, betræffende Indsendelse til Kammeret til Stempling inden den fastsatte Tid af Documenter, som angaaende nogen Forening eller anden Handel om Eiendomme eller Andet, der findes i eller henhörer til Danmark, oprettes i Island.

I Anledning heraf skulde man tjenstlig tilbagemelde, at det omhandlede Document formentlig overeensstemmende med velbemeldte Kammers Anskuelse maa ansees at henhöre under Bestemmelserne i For. 3. Decembr. 1828 § 30, ikke blot fordi Anviisningen er endosseret her i Riget, men ogsaa fordi selve Anviisningen er en Overdragelse af Udstederens Fordring paa en Mand her i Riget, og altsaa som henhörende under denne Paragraphs almindelige Udtryk: „Handel eller Forening om Eiendom eller Andet i eller henhörende til Danmark", ikke kunde fyldestgjöres her uden at for-

synes med Stempel. — Det kgl. Danske Cancellie den 8. Juli 1845. 1845. 8. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indskjærpelse af Forbud mod Handel med fremmede Staters Undersaatter.** Khavn den 9. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1766. 9. Juli.

Landfoged Gunlögsen har i Skrivelse til Rentekammeret af 20. Februar sidstl. indberettet, at Officererne paa et fransk Krigsskib, der i f. A. anlöb Reykjavík, have, under deres Ophold dersteds, indkjöbt hos Kjöbmand Siemsen 126 Pd. Ederduun, og at 3 Skpd. 6 Pd. Uld ere blevne udförte fra Island til Christianssand i Kongeriget Norge, i Skibet Ceres, Skibsförer Kraft af Flekkefjord, hvilket Qvantum Uld, efter hvad der fremgaaer af de med bemeldte Skrivelse fremsendte Bilage, skal være deels afskibet af nysnævnte Kjöbmand Siemsen og Kjöbmand Hartmann i Christianssand, deels indkjöbt af bemeldte Skibsförer selv, medens han opholdt sig i Island.

I Anledning heraf samt ifölge Land- og Byfoged Gunlögsens derom gjorte Forespörgsel, vilde Hr. Stiftamtmanden behage at tilkjendegive ham til videre Bekjendtgjörelse for Kjöbmand Siemsen, at omendskjöndt Sidstnævnte har været uberettiget til enten mod Penge eller Varer at afhænde islandske Produkter til de franske Marine-Officerer eller övrige af Krigsskibets Mandskab eller Skibsförer Kraft, og uagtet det strider mod de om den islandske Handel og Skibsfart gjeldende Bestemmelser, at han, hvad der fremgaaer af den af Skibsförer Kraft inden Retten afgivne Forklaring, i Skibet Ceres har udfört endeel af det ommeldte Qvantum Uld, hvad enten Saadant er skeet for hans egen eller Kjöbmand Hartmanns Regning, saa vil dog, af særdeles Hensyn til Forholdene og de övrige oplyste Om-

19*

1845. stændigheder, Tiltale mod ham kunne stilles i Bero,
9. Juli. imod at Sagen staaer ham aaben, saafremt han herefter skulde gjöre sig skyldig i lignende Overtrædelser. Imidlertid kunne vi ved denne Leilighed ikke forbigaae at henlede Hr. Stiftamtmandens Opmærksomhed paa det Forbud mod Handel med Fremmede, der indeholdes i For. af 13. Juni 1787 Cap. 1, fra § 2 til § 7, og, ligesom vi forvente, at De vil foranstalte de Söfarende, som med fremmede Staters Skibe maatte ankomme til Reykjavík m. v., gjorte bekjendte med, at det ikke er tilladt dem at drive nogensomhelst Handel, men ikkun at gjöre Indkjöb af hvad der til Mandskabets Proviantering og Skibsfornödenheder er uomgængeligt fornödent, saaledes vilde De ogsaa behage at lade tilkjendegive deels Kjöbmand Siemsen og samtlige Handlende i nysberörte Handelssteder, at de, i Overeensstemmelse med hvad derom er bestemt i de ovenfor citerede Lovbestemmelser, have at afholde sig fra al Handelsforbindelse med Officerer og Mandskab paa fremmede Skibe, undtagen i de Tilfælde, hvor der forevises dertil af Rentekammeret ifölge allerh. Bemyndigelse meddeelt Tilladelse, deels de vedkommende Retsbetjente i Distriktet, at de have nöie at paasee Overholdelsen af det bestaaende Forbud mod Handel med Fremmede, enten i Island selv eller paa Havet, medens de opholde sig under Öen for at drive Fiskeri. — Rentekammeret den 9. Juli 1845.

12. Juli. **Cancellie - Circulaire** til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, angaaende **Medicinaltaxtens Forandring.** Khavn den 12. Juli 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 2928—2930.

Med behagelig Skrivelse af 15. Decbr. f. A. har Hr. (Tit.) tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Justitsraad Landphysikus Thorstensen forespörger, om og da fra hvilken Tid den ifölge Plak. 15. Juni f. A. fra

1. Juli s. A. for Danmark gjeldende, Hr. (Tit.) allerede 1845.
til Uddeling tilstillede Medicinaltaxt, samt det „Udvalg 12. Juli.
af Lægemidler", der er traadt istedet for den ved allerh. Resol. 15. Marts 1843 ophævede Pharmacopoea pauperum, bör gjöres gjeldende for Island.

Foranlediget heraf skulde man, ved hoslagt endvidere at fremsende et Antal Exemplarer af bemeldte „Udvalg", samt af det ifölge § 14 af allerh. Resolution 12. Febr. 1817 og 14. Febr. 1844 udarbeidede „förste Tillæg" til Taxten, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at saavel selve Taxten, som Tillægget til samme og det ommeldte Udvalg, i Analogie af den allerh. Resol. 19. August 1818[1] og Canc. Skriv. 27. Mai 1820, ville være gjeldende paa Island paa samme Maade som de ældre, hvorhos man maa ansee det for rettest, at de træde i Kraft fra 1. Oktbr. d. A.

I Forbindelse hermed maatte man tillige have Hr. (Tit.) anmodet om, behageligen at ville drage Omsorg for, at herefter enhver Taxtbestemmelse, der udkommer herfra, saa hurtigt dette efter dens Opsendelse lader sig gjöre, bliver gjort gjeldende i Island. — Det kongelige Danske Cancellie den 12. Juli 1845.

Udvalg af Lægemidler, der skulle bruges i den offentlige Praxis.

1. Ifölge kgl. allern. Resolution af 15. Marts 1843 paalægges det herved samtlige Læger som Regel, i al Lægepraxis paa offentlig Bekostning at holde sig til de i dette Udvalg af Pharmacopoeen af 1840 anförte Medicamenter, hvorved den hidtil gjeldende *Pharmacopoea in praxi publica a medicis Danicis seqvenda*, 1828, træder ud af Kraft.

2. At anvende et Lægemiddel, der heri ikke er anfört, kan kun tillades, naar dette i enkelte Tilfælde

[1] *see* Canc. Skriv. 1. Septbr. 1818.

1845. ansees aldeles nödvendigt, og naar Lægen derfor opgiver antagelige Grunde i den Journal, der indsendes til Sundheds-Collegiet.
12. Juli.

3. Ogsaa i Henseende til Composita og de magistrelle Formler anmodes Lægerne i al offentlig Praxis, almindeligviis at holde sig til de heri opgivne. Dog er det ikke Lægen formeent, i Henseende til dem at gjöre de Forandringer, han i særegne Tilfælde maatte finde hensigtsmæssige, eller at forskrive ganske andre sammensatte Formler, kun at derved de i de foregaaende og fölgende Paragrapher anförte Bestemmelser ikke overtrædes.

4. I Valget saavel af selve Lægemidlerne, som af den Form, hvori disse skulle gives, bör Lægen ved enhver Ordination, saavidt muligt, tage Hensyn til Sparsommeligheden. Saaledes bör i Almindelighed Pulver og Species foretrækkes for Pillemasser og Extracter, og, hvor Apotheket er fjernt, bör Lægen tage fortrinligt Hensyn til den lettere og sikkrere Transport af de törre Medicamenter, fremfor de flydende, især Emulsioner, Safte og deslige. — Lægerne gjöres herved tillige opmærksomme paa, at i Sygehuse, og overhovedet hvergang Leilighed dertil gives ved offentlig Lægepraxis, bör Infuser, Decocter og Oplösninger tilberedes paa Stedet. — For at Lægerne desto lettere skulle kunne iagttage Hensynet til Sparsommeligheden ved Udvalget af Lægemidlerne, er ved hvert af disse Prisen bleven angivet efter den for Tiden gjeldende Taxt, og det forudsættes, at Lægen deri selv vil gjöre de Forandringer, som senere Bestemmelser maatte medföre.

5. Hvergang ved Ordinationen i offentlig Praxis skal udleveres Glas, Æsker o. s. v., maa dette paa Recepten udtrykkeligen opgives, da i modsat Fald Apothekeren ikke har at fordre Betaling derfor.

6. Ingen Apotheker maa udlevere flere Gange paa een og samme Recept, med mindre Lægens „reiteretur" for hver Gang findes anført med Navn og Datum.

7. Lægerne gjöres opmærksomme paa, at naar de i den kgl. Resolution af 23. Januar 1828 nævnte Medicamenter forskrives pundeviis, nemlig: Acetum vini, Acidum sulphuricum, Amygdalæ, Ærugo, Alumen, Axungia porci, Baccæ juniperi, Borax veneta, Cardamomum, Caryophylli, Cera alba, Cera flava, Cerussa, Cinnamomum, Colophonium, Cornu cervi rasum; Ferrum sulphuricum ordinarium, Gallæ, Hydrargyrum, Ichthyocolla, Kali carbonicum crudum, Lithargyrium, Magnesium nigrum, Malthum comminutum, Mel album, Mel commune, Minium, Nitrum, Ol. lini, Ol. olivarum, Ol. raparum, Ol. terebinthinæ, Passulæ minores, Piper nigrum, Piper hispanicum, Plumbum aceticum, Rad. curcumæ, Rad. zingiberis, Resina alba, Saccharum album, Sapo albus, Sem. sinapis, Sevum bovinum, Spir. vini gallici, Sulphur citrinum, Vinum gallicum album, Vinum mallacense — skulle de leveres fra Apotheket for deres Indkjöbs-Priis paa det Sted, hvor Apotheket er, eller hvor disse Lægemidler nærmest ere at erholde i det Store, med Tillæg af 20 pCt. Under samme Betingelser leveres ogsaa herefter Sapo viridis og Avena decorticata. 1845. 12. Juli.

Simplicia.	Vægt.	Sk.
Acetum vini	1 Unce	2
Acid. pyrolignos. crudum	—	3
— sulphuric.	—	3
Ærugo, Viridis aeris	—	12
— pulv.	—	24
Agaricus chirurgorum	—	7
Aloe succotrina	—	11
Alumen crudum	—	2
— — pulv.	—	5
Ammoniacum	—	12
Amylum	—	4
Arsenic. alb. pulv.	—	4
Asa fætida	—	18
— — (depurata) pulv.	—	30
Axungia porci	—	4

		Vægt.	Sk.
1845.			
12. Juli.	Baccæ juniperi	1 Unce	1
	— — cont.	—	3
	Balsamus copaivæ	—	16
	— peruvian. niger	—	56
	Borax raffinata	—	10
	— — pulv.	—	16
	Calcaria v. Calx usta pulv.	—	2
	Camphora cruda	—	29
	— raffinata	—	42
	— — pulv.	—	60
	Cantharides	—	33
	— grosse pulv.	—	49
	Cera flava	—	11
	Cerussa alba pulv.	—	5
	Colocynthides	—	33
	Colophonium pulv.	—	5
	Cornu cervi rasum	—	4
	Cortex Aurantiorum	—	4
	— — conc.	—	7
	— Cassiæ cinnamomeæ	—	13
	— — — cont.	—	16
	— — — pulv.	—	19
	— Chinæ regius	—	30
	— — — cont.	—	39
	— — — pulv.	—	48
	— Mezeræi	—	7
	— — conc.	—	13
	— Nucis virid. juglandis	—	5
	— — — — conc.	—	8
	— Quercus	—	3
	— — cont.	—	6
	— — pulv.	—	9
	— Salicis	—	4
	— — conc. v.	—	7
	— Ulmi (interior.) conc.	—	6
	Creta alba præparata	—	2

1845. 12. Juli.

	Vægt.	Sk.
Cubebæ pulv.	1 Unce	26
Flores Arnicæ	—	5
— — conc.	—	8
— Chamomillæ vulgaris	—	4
— — — conc.	—	7
— Sambuci	—	4
— — conc.	—	7
— Tanaceti	—	4
— — pulv.	—	10
Folia Sennæ Alexandrinæ	—	17
— — — conc.	—	26
— — — pulv.	—	29
— Uvæ ursi	—	6
— — — conc.	—	9
Gummi arabicum pulv.	—	23
— Guttæ —	—	51
Herba Absinthii (c. summitatibus)	—	4
— — conc.	—	5
— Belladonnæ	—	6
— — conc.	—	9
— — pulv.	—	12
— Cardui benedicti	—	5
— — — conc.	—	8
— Centaurei minoris	—	5
— — — conc.	—	8
— Conii maculati	—	6
— — — conc.	—	9
— — — pulv.	—	12
— Digitalis purpureæ	—	6
— — — conc.	—	9
— — — pulv.	—	12
— Hyoscyami	—	5
— — conc.	—	8
— — pulv.	—	11
— Malvæ c. floribus	—	3
— — conc.	—	5

		Vægt.	Sk.
1845. 12. Juli.	Herba Menthæ crispæ	1 Unce	7
	— — — conc.	—	10
	— — piperitidis	—	7
	— — conc.	—	10
	— Millefolii	—	4
	— — conc.	—	6
	— Nicotianæ	—	9
	— — conc.	—	12
	— Sabinæ	—	5
	— — conc.	—	8
	— — pulv.	—	11
	— Salviæ	—	6
	— Stramonii	—	6
	— — conc.	—	9
	— Trifolii fibrini	—	2
	— — — conc.	—	4
	— Violæ tricoloris	—	5
	— — — conc.	—	8
	Hirudines medicinales	—	10
	Jodum pulv.	1 Drm.	16
	Kreosotum	—	22
	Lichen Carraghen	1 Unce	8
	— — conc.	—	11
	— Islandicus	—	2
	— — conc.	—	5
	Lignum Gvajaci rasum	—	1
	— Quassiæ conc.	—	10
	— Sassafras conc.	—	10
	Magnesia carbon. alb. pulv.	—	21
	— sulphurica	—	3
	Moschus orientalis	1 Scrp.	331
		1 Gran	18
	Natrum carbon. crudum	1 Unce	4
	— sulphuricum	—	6
	Nuces vomicæ pulv.	—	19
	Oleum animale fætidum	—	11

1845.
12. Juli.

	Vægt.	Sk.
Oleum Crotonis	1 Drm.	63
— Jecoris Aselli	1 Unce	4
— Raparum (raffinat.)	—	3
— Olivarum commune	—	5
— Ricini	—	24
— Terebinthinæ	—	4
Opium	1 Drm.	16
— pulv.	—	26
Pix navalis v. solida	1 Unce	2
- liquida	—	2
Poma Aurant. immatura	—	4
Radix Altheæ conc.	—	7
— Angelicæ conc.	—	7
— Armoraciæ	—	3
— Artemisiæ vulg. pulv.	—	19
— Bardanæ conc.	—	7
— Belladonnæ pulv.	—	18
— Calam. aromatici	—	4
— — — conc.	—	7
— Caricis arenar. conc.	—	7
— Caryophyllat. conc.	—	8
— — pulv.	—	11
— Chinæ conc.	—	9
— Filicis maris conc.	—	6
— — — pulv.	—	9
— Gentianæ rubræ	—	4
— — — conc.	—	7
— Graminis conc.	—	6
— Helenii conc.	—	7
— Hellebori albi conc.	—	8
— — - pulv.	—	11
— — nigri conc.	—	9
— — — pulv.	—	12
— Jalapæ pulv.	—	45
— Ipecacuanhæ conc.	1 Drm.	5
— — pulv.	—	10

		Vægt.	Sk.
1845. 12. Juli.	Radix Liquiritiæ conc.	1 Unce	7
	— — pulv.	—	16
	— Rhei optim. conc.	1 Drm.	11½
	— — — pulv.	—	14
	— Sarsaparillæ conc.	1 Unce	24
	— Squillæ præparat. pulv.	—	14
	— Senegæ conc.	—	13
	— Taraxaci conc.	—	7
	— Valerianæ sylvestr. conc.	—	8
	— — — pulv.	—	11
	— Zingiber. albi conc.	—	7
	— — — pulv.	—	10
	Resina Gvajaci nativa grosse pulv.	—	26
	Sacchar. album pulv.	—	9
	— Saturni crudum	—	9
	— — — pulv.	—	12
	Sapo Hispanicus	—	5
	— viridis	—	2
	Secale cornutum pulv.	—	29
	Semen Anisi	—	5
	— — cont.	—	7
	— Carvi	—	3
	— — cont.	—	6
	— Cynæ	—	14
	— — pulv.	—	26
	— Lini cont.	—	4
	— Lycopodii	—	25
	— Phellandrii aquat. pulv.	—	10
	— Sabadillæ pulv.	—	27
	— Sinapis nigræ	—	4
	— — — pulv.	—	10
	— Tanaceti	—	6
	— — pulv.	—	12
	Sevum bovinum	—	4
	Stipites Dulcamaræ conc.	—	6
	Sulphur depuratum	—	5

	Vægt.	Sk.	
			1845. 12. Juli.
Tartarus depuratus venalis pulv.	1 Unce	13	
Terebinthina communis	—	3	

Composita et Præparata.

Acetum saturninum	—	7
— scilliticum	—	6
Acid. muriatic. dilutum	—	3
— nitric. concentrat.	—	20
— sulphuric. dilutum	—	3
Æther sulphuricus	—	63
Alumen ustum	—	8
Ammon. carbonicum depuratum	—	25
— — — pulverat.	—	31
— muriatic. depurat.	—	18
— — — pulverat.	—	27
Aqua Amygdalar. amarar. conc.	1 Drm.	2
— Calcariæ v. Calcis	1 Unce	1
— chlorata	—	5
— destillata	—	1
— Fæniculi	—	2
— Kreosoti	—	4
— Menthæ piperitid.	—	2
— mercurialis nigra	—	2
— ophtalmic. mercurial.	—	4
— saturnina	—	1½
Argent. nitric. fusum	1 Drm.	53
Balsamus universalis	1 Unce	8
Bismuthum subnitric. præcipitat.	1 Drm.	12
Calcaria chlorata (Fabrik)	1 Unce	10
Carbo ligni præparatus	—	5
Ceratum simplex	—	7
Chininum sulphuricum	1 Scrp.	41
	1 Gran	2½
Conchæ præparatæ pulv.	1 Unce	12
Cuprum aluminatum	—	16
— sulphuric. purum	—	20

		Vægt.	Sk.
1845.			
12. Juli.	Decoctum album	1 Unce	3
	— Corticis Chinæ	—	8
	— — — acidum	—	9
	— — — cum Senega	—	7
	Elæosaccharum Fœniculi	1 Drm.	2
	— Carvi	—	2
	Electuarium anthelmintic.	1 Unce	18
	— aperiens	—	16
	Elixir acidum Halleri	—	15
	— antarthriticum	—	23
	— antasthmaticum Aaskovi	—	11
	— aromatico acidum	—	14
	— pectorale	—	12
	Emplastrum adhæsivum album	—	10
	— — anglicum	8 □"	12
	— Cantharid. ordinarium	1 Unce	23
	— — perpetuum	—	18
	— Cerussæ	—	8
	— Conii maculati	—	12
	— de Euphorbio	—	6
	— gummosum	—	15
	— Hydrargyri	—	15
	— Lapidis calaminaris	—	10
	— Manus Dei	—	13
	— Meliloti	—	10
	— resolvens	—	16
	— saponatum	—	12
	— sticticum	—	7
	Emulsio ammoniacalis	—	6
	— Gvajaci	—	5
	Extractum Aconiti	1 Drm.	18
	— Belladonnæ	—	17
	— Conii maculati	—	19
	— Gentianæ	—	6
	— Hyoscyami	—	28
	— Trifolii fibrini	—	8

1845.
12. Juli.

	Vægt.	Sk.
Fel tauri inspissatum	1 Drm.	33
Ferrum oxydatum fuscum	—	6
— sulphuric. crystallisat. pur.	—	6
Glandes quercus tostæ	1 Unce	4
— — — pulv.	—	6
Hydrargyrum ammoniato muriatic.	1 Drm.	13
— bijodatum	1 Scrp.	9
— jodatum	1 Drm.	28
— muriatic. corrosiv.	1 Unce	37
— muriaticum mite	1 Drm.	30
— oxydatum rubrum	—	10
Infusum Sennæ compositum	1 Unce	12
Julapium salinum	—	5
Kali carbonicum depurat.	—	9
— causticum fusum	—	50
— hydrojodicum	1 Drm.	13
— nitricum depuratum	1 Unce	6
— — — pulv.	—	12
— sulphuratum	—	14
— sulphuric. depuratum	—	7
— sulphuric. depuratum pulv.	—	10
Linctus ad Aphthas	—	12
— pectoralis	—	6
Linimentum ad ambustiones	—	3
— ammoniat. (c. Ol. raparum)	—	6
— ammoniat. camphor. (c. Ol. raparum)	—	9
— resolvens	—	15
Liquor ammonii acetici	—	13
— — carbonici	—	7
— — — pyr. oleos.	—	10
— Ammon. carbon. pyr. ol. succin.	1 Drm.	8
— — caustici	—	10
— Ammonii vinosus	1 Unce	10
— arsenicalis	—	2
— Hydrargyri oxydulat. nitric.	—	10
— Kali tartarici	—	14

		Vægt.	Sk.
1845. 12. Juli.	Liquor Stibii muriatici	1 Unce	17
	Mel despumatum	—	8
	Mixtura acida mineralis	—	2
	— camphorata	—	4
	— — acida	—	4
	— — nitrosa	—	5
	— — stibiata	—	5
	— diapnoica	—	4
	— Ferri composita	—	4
	Mucilago Gummi Arabici	—	5
	Natrum carbonic. depurat.	—	9
	Oleum contra Tæniam v. Chaberti	—	11
	— camphorat. c. Oleo raparum	—	10
	Oxymel simplex	—	10
	— scilliticum	—	12
	Pilulæ Aloes compositæ	1 Drm.	7
	— Conii maculati	—	16
	— fætidæ	—	6
	— resolventes	—	11
	— scilliticæ	—	5
	— tonico nervinæ	—	8
	Plumbum acetic. depurat.	—	13
	— — — pulv.	—	16
	Pulvis aëriphorus Nr. 1 Natr. bicarbon.	30 Gr.	2
	— — Nr. 2 Acid. tartaricum	20 -	2
	— alterans Plumeri	1 Drm.	27
	— digestivus	1 Unce	28
	— emeticus	1 Pulver	5½
	— ad fumigationes muriaticas	1 Unce	6½
	— Jalapæ compositus	1 Drm.	5½
	— Ipecacuanhæ compositus	—	5
	— Magnesiæ compositus	1 Unce	51
	— pectoralis antispasticus	—	14
	— — resolvens	—	14
	— refrigerans	—	14
	— stypticus	—	13

	Vægt.	Sk.
Pulvis temperans camphoratus	1 Unce	18
— vermifugus	—	28
Serum Lactis aluminosum	1 Prtn.	2
Solutio emetica	1 Unce	6½
Species emollientes	—	6
— pro decocto lignorum	—	5
— pro infuso pectorali	—	9
— narcoticæ	—	9
— resolventes	—	9
Spiritus muriatico æthereus	—	26
— saponatus	—	12
— sulphurico æthereus	—	23
— — — camphor.	—	32
— vini camphoratus	—	11
— — rectificatus	—	6
Stibium sulphurat. nigrum lævigat.	—	12
— — — — pur.	—	84
Strychninum	1 Gran	19
Succus liquiritiæ depuratus	1 Unce	6
Sulphur stibiat. aurantiacum	—	161
	2 Gran	1
— — rubrum	1 Unce	244
	3 Gran	2
Syrupus Altheæ	1 Unce	7
— sacchari simplex	—	6
Tartarus depuratus venalis	—	7
— — — pulv.	—	13
— stibiatus	1 Drm.	28
	1 Gran	½
Thea amara	1 Unce	11
— Arnicæ	—	8
— demulcens	—	6
— Juniperi	—	3
Tinctura amara	—	9
— antasthmatica	—	21

			Vægt.	Sk.
1845.				
12. Juli.	Tinctura	aperiens	1 Unce	14
	—	aromatica	—	14
	—	Asæ fætidæ	—	20
	—	Cantharidum	—	13
	—	Chinæ composita	—	13
	—	Cinnamomi	—	15
	—	Colocynthidis	—	23
	—	Digitalis purpureæ	—	11
	—	diuretica	—	16
	—	Ferri muriatici	—	16½
	—	Gvajaci ammoniata	—	20
	—	Jodii	—	19
	—	Myrrhæ	—	22
	—	Opii spirituosa	—	26½
			1 Drm.	3½
	—	Rhei amara	1 Unce	19
	—	— aquosa	—	17
	—	Stramonii e seminibus	—	15
	—	Trifolii fibrini	—	12
	—	Valerianæ	—	13
	Ungventum	basilicum flav.	—	8
	—	— nigrum	—	7
	—	Cerussæ	—	7
	—	— camphoratum	—	11
	—	helleboratum	—	7
	—	Hydrargyri album	—	20½
	—	— citrinum	—	12
	—	— — mitius	—	9
	—	— cinereum	—	14
	—	— rubrum	—	19
	—	Kali hydrojodici *cum* Axungia porcina *loco* Ungv. rosati	—	22
	—	Lapidis calaminaris	—	10
	—	nervinum	—	15
	—	piceum	—	5
	—	saturninum	—	10

	Vægt.	Sk.
Ungventum sulphurato saponaceum . .	1 Unce	5
— stibiatum	—	62
— terebinthinatum	—	9
Vinum Colchici e semin.	—	10
— stibiatum	—	7
Zincum oxydatum album purum . . .	1 Drm.	3
— sulphuricum purum	1 Unce	21

1845.

12. Juli.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vest-Amt, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ang. **Beregningen af Auktions-Salair ved Salg af Jordegods.** Khavn den 19. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1774. 19. Juli.

Med Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons behagelige Skrivelse af 30. Januar sidstl. har Rentekammeret modtaget et Andragende fra Kjöberen af den ifölge allerhöieste Resolution af 8. Marts 1843 bortsolgte Jord Bildsey af Arnestappens Ombud, Præst Eggert Jonsson af Ballaraa i Dala Syssel, hvori han, ved at fremsende Qvittering fra forhenværende Sysselmand i Sneefjeldsnæs Syssel, Sigfus Schulesen, der har afholdt Auktion over denne Jord, for til ham betalt Auktionssalair, 28 Rbd. 90 Sk., af Jordens Kjöbesum 1596 Rbd., yttrer Tvivl, deels om Salairet ikke burde været beregnet af den sammenlagte Kjöbesum for de Jorder, hvorover Sysselmanden holdt Auktion den samme Dag og paa det samme Sted, nemlig Skoreyjar, Bildsey og Berserkjahraun, deels om Salairet ikke burde have været udredet af Eiendommens Kjöbesum.

I Anledning heraf meldes Dem tjenstl. til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for Præst Jonsson, at ligesom Kammeret ved Skrivelse til Hr. Conferentsraaden af 25. Marts 1843, med Hensyn til at det udtrykkelig var blevet tilföiet Conditionerne, hvorefter Auktionen over fornævnte tre Eiendomme blev fremmet,

1845. 19. Juli. at det lovbestemte Auktionssalair ifölge Rentekammerets Skrivelse af 19. Februar 1842 burde erlægges af Kjöberne, hvilke Conditioner forinden Auktionen bleve lydeligen oplæste i Retten, har billiget, at Sysselmanden havde betinget sig Salair af de eventuelle Kjöbere, saaledes maa Sysselmanden efter Sportelreglementets 42. §, jfr. Sportelreglementet for Danmark af 22. Marts 1814 § 100, sammenholdt med § 101, formentligen ogsaa være berettiget til at beregne sig Salair særskilt af hver Eiendoms Kjöbesum. — Sysselmand Schulesens ovennævnte Qvittering fölger efter Forlangende hoslagt tilbage, for behageligen at overleveres Præst Jonsson. — Rentekammeret den 19. Juli 1845.

19. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Belöbet af Laugrettemænds og Laugthingsskriverlön** af Sysselerne i Amtet. Khavn den 19. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1781.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har, ved Skrivelse af 9. Januar d. A., i Anledning af en til Dem af Sysselmanden for Skagafjords Syssel, Thorarensen, rettet Forespörgsel, udbedet Dem meddeelt Underretning om det lovbestemte Belöb af den Laugrettesmænds og Laugthingsskriverlön, der bör tilsvares af nysnævnte Syssel, hvorhos De tillige har önsket Dem underrettet om denne Afgifts Störrelse af de övrige Sysseler i det Dem anfortroede Embedsdistrikt.

I Anledning heraf tilmeldes Dem herved tjenstligst til behagelig Bekjendtgjörelse for Sysselmand Thorarensen, forsaavidt ham vedkommer, og iövrigt til Underretning, at Laugrettesmændslönnen, ifölge Jonsbogens Thingfarebalks 2. Capitel, sammenholdt med Anordning af 16. Novbr. 1764, bör tilsvares af

Skagafjords Syssel med	12 Rd. » Sk.	1845. 19. Juli.
Sönder-Mule Syssel med	9 — 90 —	
Norder-Mule Syssel med	9 — 90 —	
Öfjords Syssel med	11 — 24 —	
Hunavatns Syssel med	7 — 84 —	
samt af Norder-Thingöe med . . .	3 — 58 —	
og Sönder do. med . . .	5 — 38 —	

ifölge kgl. Resolution af 28. Septbr. 1841.

Laugthingsskriverlönnen belöber af hvert af de fem förstnævnte Sysseler 1 Rd. 66 Sk., og ifölge nysmeldte allerh. Resolution af de to sidstnævnte respective 64 Sk. og 1 Rd. 2 Sk. — Rentekammeret den 19. Juli 1845.

Rentekammer-Skrivelse til det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. **Handels-Forholdene med Hensyn til Island.** Khavn den 19. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1784. 19. Juli.

I Anledning af Rentekammerets Skrivelse til det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium af 28. Decbr. 1839, hvori man udbad sig Betænkning meddeelt angaaende et fra den ved allerh. Resolution af 22. August 1838 befalede Forsamling af islandske Embedsmænd i Reykjavík indkommet Andragende, deels om Ophævelse af eller Moderation i Indförselstolden paa islandsk Klipfisk i Spanien, og deels om, at Forbudet mod Indförsel af saltet Torsk fra Island til Frankrig og Holland maatte söges hævet, har velbemeldte Collegium i behagelige Skrivelser af 2. August og 14. Septbr. f. A. underrettet Rentekammeret om Resultatet af de gjennem det kgl. Departement for de udenlandske Sager, samt gjennem de kgl. Consulater i Frankrig og Holland indbentede Oplysninger denne Sag betræffende, ligesom ogsaa over samme i det Hele afgivet Betænkning, og endelig begjært sig meddeelt, til Underretning for Departementet for de udenlandske Sager, dette Collegii Anskuelser i

1845. 19. Juli. Henseende til de i de ovennævnte Skrivelser af 2. August og 14. Septbr. f. A. omhandlede Punkter.

Hvad da först angaaer Forbudet mod Indförsel af saltet islandsk Fisk — ligesom af al fremmed saltet Fisk — i Nederlandene, og den Udsigt til en favorablere Behandling af denne Vare sammesteds, der synes at aabne sig, idet den kgl. Chargé d'affaires i Haag paa sin i saa Henseende gjorte Forespörgsel har erholdt det officielle Svar, at den nederlandske Regjering er villig til at tage Hensyn til de Betingelser, som den nederlandske Fisk er underkastet her i Landet, for derefter at tilstaae islandsk Fisk i nederlandske Havne en tilsvarende Behandling, da kan Rentekammeret ikke andet end ansee det for önskeligt, om der saaledes kunde udvirkes den islandske Fisk et lettere tilgængeligt Marked i Nederlandene, idet vi dog ikke skulle anstille nogen Sammenligning mellem de Fordele, som derved kunne ventes opnaaede, og de Indrömmelser, der saaledes maatte fordres med Hensyn til Behandling af nederlandsk Fisk her i Landet, navnlig forsaavidt det ikke er fremhævet, om der blandt disse Indrömmelser maatte indbefattes Adgang for nederlandske Skibe til de islandske Havne.

Med Hensyn til Indförselen af tör og saltet islandsk Fisk til Frankrig maa Kammeret derimod bemærke, at det efter de af det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium meddelte Oplysninger om de franske Fiskeriers Betydelighed og den Vigtighed, den franske Regjering synes at tillægge denne Erhvervsgreen, ogsaa for Opnaaelsen af andre Statsöiemed, ikke synes antageligt, at der ved de Underhandlinger, som agtes indledede med den franske Regjering, for, imod visse Indrömmelser fra dansk Side, at opnaae lige Behandling i Frankrig for danske Produkter, hvad enten de indföres i danske eller franske Skibe, vil kunne erholdes favorablere Vilkaar for Indförsel af islandsk Fisk i franske Havne, end netop en saadan lige Toldbe-

handling, hvad enten Fisken indföres under dansk eller fransk Flag. Men naar der hensees til de særdeles Begunstigelser, der ere tilstaaede de franske Fiskerier, navnlig med Hensyn til Toldfrihed, og den overordentlig höie Told, der paahviler Fisk af fremmed Fiskeri, endog naar samme indföres under fransk Flag, saa synes Fordelen af de Begunstigelser, der i denne Henseende kunne ventes opnaaede for Indförsel af islandsk Fisk i Frankrig, at være saa ringe, at der formentlig ikke bör for den Sags Skyld fra dansk Side indrömmes Noget, der maatte være den danske Handel og Skibsfart til Præjudice. Kammeret maa af samme Grund ikke alene ansee det for utilraadeligt, at lade indflyde nogen Modification med Hensyn til de for franske Fiskerier under Island hidtil gjeldende Regler, men man troer ogsaa, at det vilde være betænkeligt at söge at gjöre den af den danske Regjering med Hensyn til disse Fiskerier og hvad dermed staaer i Forbindelse iagttagne Fremgangsmaade gjeldende som en den franske Regjering stiltiende gjort Concession, og at instruere den kongel. Gesandt i Paris om, ved en fortrolig Note nærmere at udvikle de Motiver, der have kunnet bevæge den danske Regjering til en Begunstigelse af en saadan Natur, da man paa denne Maade kan löbe Fare for, hvor forsigtigt der end maatte blive gaaet tilværks, at binde sig Hænderne, uden derved at opnaae den tilsigtede Fordeel.

1845. 19. Juli.

Hvad endelig betræffer Indförelsen af islandsk Fisk i spanske Havne, da maa dette Punkt vel ansees for det uden Sammenligning vigtigste med Hensyn til den islandske Fiske-Export. Imidlertid kan man dog, efter de Oplysninger, der ved det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegii ovennævnte Skrivelse af 14. September f. A. ere meddelte Kammeret angaaende Toldvilkaarene for Fiske-Indförsel til Spanien, ikke troe, at der kan vindes nogen Begunstigelse for Indförsel af islandske Fisk i bemeldte Land under dansk Flag.

1845. 19. Juli. De fordeelagtigere Vilkaar for denne Indförsel maatte saaledes opnaaes ved at indrömme spanske Skibe Tilladelse til at hente Fisk i islandske Havne uden at erlægge den Afgift, som nu er paabuden, og som i Virkeligheden gjör en saadan Beseiling næsten til en Umulighed. Det kan nu vel ikke nægtes, at en saadan Tilladelse i og for sig betragtet maatte ansees for særdeles fordeelagtig for Island og derfor ogsaa for Staten i det Hele; men uden at indlade sig paa Spörgsmaalet om, hvorvidt disse Fordele vilde kunne ventes at æqvivalere det Tab, som Udförselen af islandsk Fisk i spanske Havne maatte foraarsage den danske Skibsfart, skulde man alene bemærke, at bemeldte Tilladelse vilde efter de stedfindende Forhold blive en uindskrænket Handelsfrihed for Spanien paa Island, og da der endvidere af en saadan Tilladelse vilde fölge, at flere Nationer, saaledes som af det kongel. General-Toldkammer og Commerce-Collegium er bemærket, vilde, i Henhold til de med dem indgaaede Handelstraktater, reclamere for sig den samme Rettighed, maatte Tilladelse for spanske Skibe til at hente Fisk i islandske Havne lede til en fuldkommen Frigivelse af den islandske Handel. Spörgsmaalet om denne Frigivelse kan imidlertid ikke behandles som et Incidentspunkt ved Afgjörelsen af, hvorvidt hiin Tilladelse bör indrömmes, men omvendt. Og da man nu ikke kan drage i Tvivl, at dette Spörgsmaal snart vil blive reist, idet man endog har Grund til at troe, at det islandske Althing i dets nu sammentraadte Forsamling vil fremkomme med en Motion i den Henseende, og sikkert ogsaa petitionere om den islandske Handels fuldkomne Frigivelse, saa vil det her omhandlede Moment finde sin rette Afgjörelse ved Overveielsen af, hvorvidt denne Frigivelse under passende Vilkaar maatte være at indrömme Islænderne som en Ret, eller hvorvidt den maatte antages at medföre saadanne Betænkeligheder i Henseende til den övrige

danske Stats Handel, og navnligen Kjöbenhavns, som ikke kunde opveies af de Fordele, som derved paa andre Maader maatte vindes for Staten. Heraf flyder imidlertid, at skjöndt Erhvervelse af fordeelagtigere Vilkaar med Hensyn til den islandske Fiske-Export maa ansees for saa vigtig, at den vel er nogen Opoffrelse værd, bör der dog, saalænge Spörgsmaalet om den islandske Handels Frigivelse ikke er löst, neppe gjöres noget Skridt til Opnaaelse af dette Formaal, som i sine Fölger uomgængeligen maatte medföre en saadan Frigivelse, og altsaa ikke nogen Tilladelse gives fremmede Nationers Skibe til at hente Fisk i islandske Havne, imedens man dog formentlig ikke bör afbryde de Underhandlinger, der i saa Henseende maatte være indledede med vedkommende Stater, for det Tilfældes Skyld, at der maatte findes overveiende Grunde for en fuldkommen Frigivelse af den islandske Handel. 1845. 19. Juli.

Om hvad der i nærværende Sag i det Hele, i Henhold til det Foranförte, maatte blive foranstaltet fra det kongl. General-Toldkammer og Commerce-Collegii Side, tör man iövrigt imödesee nærmere Underretning. Det modtagne Bilag fölger hoslagt tilbage. — Rentekammeret den 19. Juli 1845.

Cancellie-Plakat ang. **Livrente- og Forsörgelses-Anstalten** for 1842. Khavn den 22. Juli 1845[1]. — Denne Plakat optages her, da den ogsaa er bleven faktisk gjeldende for islandske Embedsmænd iftölge Plak. 31. Mai 1855 § 1; den er imidlertid ikke bleven kundgjort ved Trykken i det islandske Sprog overeensstemmende med For. 21. Decbr. 1831; jevnf. Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 361—362. — Canc. 2. Depart. Registr. XLVI, 187 (1845, Nr. 425). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Ny Colleg. Tid. for 1845, S. 657. Qvart-Forr. for 1845, S. 174-175 (med Datum 22. Juni). Schou XXIV, S. 475—476. 22. Juli.

[1]) Finants-Deput. Bekjendtg. 8. Juli 1844.

1845. Cancellie-Plakat, om at Livrente- og Forsörgelses-
22. Juli. Anstalten af 1842 fra 1. Septembr. næstkommende vil træde istedetfor den almindelige Enkekasse.

Hans Majestæt har allern. befalet, at den almindelige Enkekasse med den 30. August næstkommende skal ophöre at modtage nye Indskud, samt at Enhver, der efter de hidtil gjeldende Anordninger hår været pligtig at forsikkre sin eventuelle Enke Pension i fornævnte Kasse, fra bemeldte Dag af har, i den i 1842 oprettede Livrente- og Forsörgelses-Anstalt, at forsikkre hende en Pension af den lovbefalede Störrelse enten mod aarlig Præmie eller ved contant Indskud i Overeensstemmelse med den for denne Anstalt allernaad. approberede Plan. Den Præst, der vier Nogen, som er i ovennævnte Tilfælde, haver, under Ansvar efter Forordn. 4. August 1788 § 1, at paasee, at denne har opfyldt den ham saaledes paaliggende Forpligtelse, hvorom han har at forevise Attest fra Pensionscontoiret under den kgl. Finantsdeputation.

Dette bliver, ifölge allerhöieste Befaling, herved kundgjort til Efterretning og Iagttagelse af alle Vedkommende, med Tilföiende, at de nærmere Bestemmelser, som den ovenanförte Forandring iövrigt maatte medföre, senere ville blive kundgjorte. — Det kongel. Danske Cancellie den 22. Juli 1845.

23. Juli. **Kongelig Resolution** angaaende Overladelse af **Doubletter fra det kgl. Bibliothek** til **Stiftsbibliotheket** i Reykjavík. Khavn den 23. Juli 1845. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 186. — *see* Canc. Skriv. 29. Juli 1845.

26. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Undersögelse**

af **Svovlminerne ved Husavik** i Island. Khavn den 26. Juli 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1791. 1845. 26. Juli.

I Anledning af, at Hans Majestæt Kongen under 24. April 1843 mundtligen havde hos Hr. Etatsraaden erkyndiget sig om Tilstanden af Husevig Svovlværk, samt, paa Grund af nogle af Dem meddelte Efterretninger om det derfra udförte Svovls formentlige ringe Afsætning, paalagt Dem, ved Deres Ankomst til Island, nærmere at undersöge denne Sag, indberettede De til Rentekammeret i behagelig Skrivelse af 21. Septbr. næstefter, hvad De i denne Anledning havde foretaget, og overlod til Kammeret at foredrage Hans Majestæt Sagen, hvorhos De anholdt om at godtgjöres Omkostningerne ved den af Dem i denne Anledning foretagne Reise til Husevig Handelssted, der belöbe 21 Rd. 24 Sk.

Da imidlertid de af Hr. Etatsraaden hos Svovlværkets Bestyrer, Handelsfaktor Johnsen, indhentede Oplysninger, denne Sag betræffende, ere saa aldeles forskjellige fra de Efterretninger, Collegiet fra andre Kilder er i Besiddelse af, navnlig hvad Svovlprodukternes Störrelse angaaer, har man anseet det for rigtigst at stille Indberetningen herom til Hans Majestæt indtil videre i Bero. Hr. Etatsraaden har nemlig, efter den af Faktor Johnsen modtagne Underretning, berettet, at Svovlproduktionen fra de her omhandlede Miner ikkun belöber sig til 10 à 12000 Pund urenset Svovl aarlig, hvilket Qvantum atter antages at ville udbringes til 5 à 6000 Pd. renset Svovl, og at Minerne, naar de ikke skulle hvile i flere Aar, ikke kunne taale större aarlig Afgang. Efter nogle af Naturforskeren Jonas Hallgrimsson til Rentekammeret i Aarene 1840 og 1841 indsendte Forslag og Calculer, anslaaes derimod den aarlige Produktion af urenset Svovl fra de her omhandlede Svovlminer til c. 448,000 Pd., og Naturforskerne Steenstrup og Schythe, der i Aarene 1839 og 1840 paa kgl. Regning bereiste Island, og hvilke vi sendte

1845. 26. Juli. Hallgrimssons Beretning til Betænkning, antage vel, at den af ham til Grund lagte Produktion af Svovl, der angives at være taget af et enkelt Aars Udbytte, er et usædvanligt stort Qvantum, uden at de dog ville benægte, at det kunde lykkes at gjöre en saadan Produktion til normal, men angive derhos at have bragt i sikker Erfaring, at der i Aaret 1840 var gravet et langt större Qvantum. Denne enorme Forskjel imellem Svovlværkets Bestyreres og de nævnte Naturforskeres Opgivende af Svovlproduktionens aarlige Belöb kan neppe antages at have sin Grund i en aldeles feilagtig Opfattelse og usikkre Efterretninger hos de Sidstnævnte, og det saa meget mindre, som det af de Documenter, der her ved Kammeret haves over det Husevigske Svovlværks Produktion i Aarene 1799 og 1805, sees, at der i disse Aar er udfört i Gjennemsnit et Belöb af c. 30,000 Pd. renset Svovl aarlig, hvilket — efter det af Handelsfaktor Johnsen angivne Forhold — vilde svare til en aarlig Produktion af c. 60,000 Pd. urenset Svovl, altsaa et 5 à 6 Gange större Belöb aarlig, end det Johnsen angiver Produktionen til, uagtet dog mange Omstændigheder synes at tale for, at Produktionen siden den Tid snarere maa være betydeligt tiltagen end aftagen. Det er saaledes antageligt, at det af Johnsen opgivne Belöb er aldeles urigtigt, og man skulde i saa Henseende henpege paa, at Bestemmelserne i § 7 af den med Handelshuset Örum & Wulff under 25. Juli 1831 oprettede Forpagtningscontrakt, i Forbindelse med Hensyn til Forpagtningens Fornyelse paa lignende Vilkaar som hidindtil, muligen kunde have haft nogen Andeel i Opgivelsens Urigtighed. Af disse Grunde har man — som oven bemærket — fundet det betænkeligt, for Tiden at forelægge Hs. Majestæt Noget i denne Sag. — Da det imidlertid er af flersidig Interesse, navnlig med Hensyn til Svovlværkets fremtidige Bestyrelse og Minernes nærværende Behandling, at der haves sikkre Efterretninger om den Svovlmængde, der

aarligen udgraves af Minerne, maa Kammeret tjenstl. have Dem anmodet om, saasnart og saavidt Omstændighederne tillade det, nærmere at undersöge Sagen, i hvilken Henseende det vilde være af Vigtighed, blandt Andet at erholde Adgang til at eftersee de af Svovlværkets Bestyrer förte Böger, samt derom i sin Tid at gjöre Indberetning til Kammeret. 1845. 26. Juli.

Sluttelig skulde man ikke undlade tjenstl. at underrette Hr. Etatsraaden om, at man under D. D. har foranstaltet, at de ved den af Dem i indbemeldte Anledning foretagne Reise til Husevig foraarsagede Omkostninger blive, ifölge Deres Begjæring, anviste Handelshuset Örum & Wulff her af Staden med 21 Rbd. 24 Sk. — Rentekammeret den 26. Juli 1845.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. Afstaaelse af **Doubletter fra det store kongelige Bibliothek til Stiftsbibliotheket paa Island.** Khavn den 29. Juli 1845[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 3161—62. Den kgl. Resol. i Canc. 3. Depart. Forestill. 1845, sidste Halvaar Nr. 9. 29. Juli.

Paa dette Collegii allerund. Forestilling i Anledning af Hr. Khres Andragende i behagelig Skrivelse af 1. Mai sidstl., har det behaget Hans Majestæt ved allerhöieste Resolution af 23. d. M. allern. at bifalde:

deels at de af Hr. Khren af det store kgl. Bibliotheks Doublet-Samling udsögte Bind maae tilstaaes Stiftsbibliotheket i Reikevig, deels at for Fremtiden de Böger af förstnævnte Bibliotheks Doubletter, der maae ansees tjenlige for Stiftsbibliotheket, maae af Overbibliothekaren afgives til samme.

Hvilken allerhöieste Resolution herved tjenstligst communiceres Hr. Khren og Deres Höiærv. til behagelig

[1]) jevnf. 2. Oktbr. 1824.

1845. Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. Juli 1845[1].
29. Juli.

6. August. Den kongelige **Commissarius ved Althinget** paa Island, Khre Bardenfleths **Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen** m. m. Reykjavík den 6. August 1845. — Efter en af Commissarius verificeret Gjenpart.

Ved allerhöieste Resolution af 23. April d. A. er jeg allern. bemyndiget til at anordne en Commission til nærmere at gjennemgaae og ordne Sagen betræffende det islandske Landbovæsen, med Hensyn til hvilken Commissions Sammensætning Hans Majestæt allern. har bestemt, at den bör bestaae af faa Medlemmer, der vel fornemmeligen ville være at vælge blandt de Lovkyndige, som boe i Reykjavig eller i Nærheden af samme, men hvori dog ogsaa bör indtræde Nogen for det övrige Land, der i det mindste ved den endelige Conference kan samles med de övrige Medlemmer, om disse end forelöbigen overtage Arbeidet.

Endvidere har Hans Majestæt befalet, at fölgende Sager skulle overdrages den samme Commission til yderligere Bearbeidelse og endeligt Forslags Afgivelse, nemlig: 1) Sagen om det islandske Skattevæsens Omregulering, og 2) Udkastet til en ny Lov, der skulde træde i Stedet for Jonsbogens Forstrandsbog.

Ifölge en mellem det kgl. Danske Cancellie og det kongl. Rentekammer fört Brevvexling er det fremdeles blevet anseet hensigtsmæssigt, at de hidtil adspredte og for Menigmand utilgængelige, tildeels uklare Forskrifter, saavel om Jagtvæsenet i Almindelighed, som

---

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Overbibliothekaren ved det store kongelige Bibliothek, hvorved denne kgl. Resolution meddeles „til behagelig Efterretning og videre fornöden Foranstaltning". Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

om Ederfuglenes Fredning, der indeholdes i den islandske Lovgivning (jevnf. Jonsbogens Landsleiebalk Cap. 9, 57 og 58, Rekabalk Cap. 9 og Tyvebalk Cap. 9, Frd. 13. Juni 1787 Cap. 3 § 7, kongel. Resol. 21. Juli 1808 og 17. Juli 1816, samt Plak. 1. Marts 1843, cfr. ogsaa kongel. Resol. 19. April 1784 og 22. Juni 1785) kunde blive samlede i en almindelig Anordning og desuden gives de fornödne Forandringer og Tillæg, hvorfor det kgl. Danske Cancellie har anmodet mig om at foranstalte, at den ovennævnte Commission udarbeider et Udkast til en Anordning om denne Sag, efter at den har taget de herhen hörende Lovbestemmelser og tilmed Spörgsmaalet om Ederfuglenes absolute Fredhellighed under Overveielse. 1845. 6. August.

Til Medlemmer af denne Commission har jeg nu, i Henhold til den derom givne oven paaberaabte allerhöieste Bestemmelse, besluttet at udnævne:

1) Justitiarius i den kgl. islandske Landsoverret, Thordur Sveinbjörnsson, Ridder af Dannebroge. — 2) Sysselmanden i Arnæs Syssel, Kammerraad Paul Melsted, Ridder af Dannebroge. — 3) Assessor i den kongl. islandske Landsoverret, John Johnsen. — 4) Sysselmanden i Isefjords Syssel, Eggert Olaf Briem. — 5) Sysselmanden i Nordermule Syssel, Jörgen Peter Havsteen.

Ved herom tjenstligen at meddele (Tit.) Underretning og derhos at bemærke, at Hs. Majestæt forventer, at Commissionens Forhandlinger ville vorde tilendebragte saa betimeligen, at de ombandlede Sager, efter forelöbigen at have været Allerhöistsamme forelagte, kunne tilstilles Althinget til Betænkning ved dets Samling i Aaret 1847, skulde jeg lige tjenstligen tilföie, at jeg, uagtet jeg iövrigt maa overlade til Commissionens eget Skjönnende, hvorledes de den anbetroede Sagers Bearbeidelse kan fremmes paa den hensigtsmæssigste og hurtigste Maade, finder, at der ved Udförelsen af dette dens Hverv bliver at iagttage fölgende Regler:

1845. 6. August. a) at Alt, hvad der henhörer til Sagernes foreløbige, men dog saavidt muligt fuldstændige Bearbeidelse, saasom: Indhentelsen af de Oplysninger, der kunne være af Vigtighed, Dröftelsen af samtlige Hovedqvæstioner saavelsom de Grundsætninger, der skulle befölges ved Forslagenes Udarbeidelse, samt overhovedet Motiveringen af de forskjellige Anskuelser, der herved kunne komme i Betragtning, udföres i den forestaaende Vinter af de oven under Nr. 1 til 3 nævnte Medlemmer af Commissionen. — b) at der dernæst i næstkommende Sommer afholdes et Fælledsmöde af Commissionens samtlige Medlemmer, hvorved da Sagerne kunne fuldstændigen gjennemgaaes og de endelige Forslag udarbeides, saaledes at de derefter snarest muligt og senest i næstkommende Efteraar kunne nedsendes til vedkommende Collegier, nemlig Sagen om Skattevæsenets Ordning til det kongl. Rentekammer, men de övrige til det kgl. Danske Cancellie. — c) at Alt, hvad der vedkommer Arbeidernes Fordeling og Arbeidsmaaden overhovedet, skeer efter fælleds Overeenskomst mellem de tilstedeværende Medlemmer af Commissionen, dog saaledes, at dersom der i saa Henseende skulde opstaae Spörgsmaal, der ikke kunne afgjöres efter Stemmeflerhed, der da dermed forholdes efter den Bestemmelse, som derom tages af Justitiarius Sveinbjörnsson, som Commissionens Formand.

Slutteligen bemærkes, at de til ommeldte Sager henhörende Documenter, der kunne stilles til Commissionens Disposition, ville af mig blive afgivne til Justitiarius Sveinbjörnsson. — Reykjavig den 6. August 1845[1].

[undertegn.] E. Bardenfleth.

[1]) ved Canc. Skriv. 14. Oktbr. 1845 til det kgl. Rentekammer meddeles dette Collegium Underretning om Commissionens Nedsættelse og om de dertil udnævnte Medlemmer. Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4147.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Postgangen igjennem Nord- og Österlandet.** Khavn den 16. August 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1822—23. 1845. 16. August.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behagelig Skrivelse af 7. Januar d. A. indberettet, at De, paa en desangaaende af Sysselmand Arnesen fremsat Forespörgsel, under 11. Oktbr. f. A. har beordret den ved Kammerets Skrivelse af 15. August 1840 forelöbig paa 5 Aar befalede Extrapostgang igjennem Norder-Thingöe Syssel til Saudanes paa Langanæsset hævet, paa Grund af, at Sysselmand Arnesen havde forandret Bopæl og var flyttet til Axarfjorden.

I Anledning heraf meldes tjenstl., at Kammeret ikke har Noget at erindre imod, at den omhandlede Postgang suspenderes indtil videre, men maa dog, förend endelig Bestemmelse i saa Henseende tages, tjenstl. udbede os Hr. Etatsraadens Betænkning behageligen meddeelt over hosfölgende Andragende fra Provsterne G. Paulsen og St. Arnason, betræffende bemeldte Postgangs Vedbliven m. m. — Imidlertid bifaldes, at Österlands-Postbudet, ifölge Deres Indstilling derom, tilstaaes et Tillæg af 2 Rbd. i hans Lön for hver Tour i Anledning af den forögede Besværlighed ved at lægge Veien om ad Axarfjorden og Husevig. — Hvad den Postgang angaaer, som Hr. Etatsraaden har andraget paa at maatte blive oprettet fra Deres Bopæl gjennem Öfjords og Skagafjords Sysseler til Hunavatns Syssel i Januar Maaned hvert Aar, da maa Kammeret med Dem erkjende Hensigtsmæssigheden deraf, og tillades det derfor, at en saadan etableres og at den vedbliver indtil videre, idet vi forövrigt overlade til Dem at foranstalte det i saa Henseende Fornödne, saaledes som De maatte finde det hensigtsmæssigt og forbundet med mindst Bekostning for det Offentlige. De

1845. derved foranledigede Omkostninger ville, for at undgaae de Forviklinger i vedkommende Regnskab, som det kunde forvolde, hvis de efter Deres Forslag blive anviste af Thingöre eller Mödruvalla Klostergodses Indtrader, være at udbetale directe af Islands Jordebogskasse, af hvilken ogsaa samtlige Udgifter til Postvæsenet i Island ifölge de gjeldende Bestemmelser afholdes, og have vi derhos i bemeldte Henseende under D. D. tillagt Landfoged Gunlögsen den fornödne Ordre, hvorefter det dertil medgaaende Belöb, efter Fradrag af Porto-Indtægten, paa Deres nærmere Requisition vil blive udbetalt.

16. August.

Slutteligen tillade vi, at der, i Overeensstemmelse med Deres Indstilling, i fornödent Fald maa udbetales Postexpediteuren i Skagafjords Syssel en liden Godtgjörelse for hans Uleilighed. — Rentekammeret den 16. August 1845.

23. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Bestemmelsen af Bopæl for Sysselmanden i Skaptafells Syssel.** Khavn den 23. August 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1831.

Ved behagelig Skrivelse af 28. April d. A. har Hr. Stiftamtmanden tilstillet Rentekammeret et af Sysselmand Christianssons Erklæring ledsaget Andragende fra 32 Beboere af Vester-Skaptafells Syssels östre Deel, der deels gaaer ud paa at formaae Sidstnævnte, til hvem bemeldte Andragende er stillet, til at tage Bopæl östen for Myrdalssanden, idet han der vilde være bedre situeret for Sysselbeboerne i det Hele end paa Höfdabrekka, hvor hans Formand i en lang Række af Aar har haft Bopæl, deels paa, at Kammerets Samtykke hertil maatte blive erhvervet, saafremt Stiftamtet ikke vil tillade saadant; og har De, næst at bemærke, at det stedse har været paalagt Sysselmændene i Skaptafells

Syssel, ikke at boe östligere end paa Höfdabrekka, nærmest paa Grund af, at Postgangen fra Reykjavík til Skaptafells Syssel derved utilbörligen vilde lide Skade for den nödvendige Communication mellem Amtet og Sysselmanden, samt de tre Administratorer i Skaptafells Syssel, indstillet, at Kammeret vilde meddele en afslaaende Besked paa merbemeldte Andragende, eller overlade samme til Deres egen Afgjörelse. 1845. 23. August.

Uagtet Rentekammeret ikke kan Andet end erkjende, at Gaarden Höfdabrekka, naar hensees til dette særdeles vidtlöftige Syssels Tarv, i det Hele er et mindre bekvemt Sted til Bopæl for Sysselmændene, har man dog ved Overveielsen af denne Sag fundet det mindre tilraadeligt for Tiden at bevirke nogen Forandring heri, hvortil der muligen senere vil frembyde sig en anden passende Anledning. — Hvilket herved tjenstl. meldes til behagelig Underretning og Bekjendtgjörelse for Sysselmand Christiansson og övrige Vedkommende. — Rentekammeret den 23. August 1845.

Kongelig Resolution ang. **Understöttelse til Geistligheden paa Island.** Wyck paa Föhr den 26. August 1845. — I Rentekammerets Forestilling 19. August foredrages Indholdet af kgl. Resol. 14. Juli 1838, hvorved 1000 Rbd. i 3 Aar vare stillede til Disposition til Understöttelse for Geistligheden i de ringere Kald paa Island, medens Sagen om Forbedring i Præsternes Kaar skulde tages under Overveielse. Da Forhandlingerne herom ikke kunde tilendebringes i de 3 Aar, blev Understöttelsen ved Resol. 25. Marts 1841 fornyet endnu paa 3 Aar. Uagtet Forordn. 8. Marts 1845 var udkommen, havde Cancelliet foreslaaet endnu en Forlængelse paa 3 Aar, og fastholdt dette Forslag, uagtet Rentekammeret havde vægret sig ved at gaae ind derpaa. Kammeret ansaa det nemlig for at være „aldeles indlysende, at det Tidsrum af 6 Aar, som er forlöbet siden denne Sag blev sat under Ventilation, maatte have været fuldkommen tilstrækkeligt til at see samme ordnet paa en hensigtsmæssig Maade, forudsat at det havde været Vedkommendes Alvor at 26. August.

1845. 26. August. bevirke Forbedringen, enten, som af dem selv antydet, ved en Forhöielse i Præstekaldenes Indtægter, eller paa anden Maade ved Bidrag fra Landet selv". Kammeret venter endogsaa ikke noget bedre Resultat af det Lovudkast, som nu skulde forelægges Althinget i denne Retning, „idet Resultatet heraf kun kan blive fordeelagtigt for de folkerigere og saaledes i Almindelighed bedre Præstekald, medens det for de mindre folkerige og ringere Præstekald ikkun kan medföre en næppe mærkelig Indtægtsforögelse for Præsten". Finantsdeputationen havde ogsaa yttret, at der ingen tilstrækkelig Anledning var til at gaae ind paa Cancelliets Forslag, men henstillede, om Understöttelsen skulde bevilges for indeværende Aar, da det vilde blive vedkommende Præster et föleligt Savn at undvære den, saalænge der ikke var sörget for deres Indtægter paa anden Maade. Derved vilde det tydeligen vises, at det ikke var Hensigten at udvirke denne Hjælp for efterfölgende Aar, „men at den for Fremtiden maatte skaffes tilveie paa anden Maade, navnlig ved Althingets Mellemkomst". Som Fölge heraf henstiller ogsaa Rentekammeret det til Kongen, om en slig Sum kan for indeværende Aar bevilges som Tilskud til den islandske Jordebogskasse. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1845 C, Nr. 282.

Vi ville allern. have en Sum af 1000 Rbd. af den islandske Jordebogskasse endnu for indeværende Aar, som et Tilskud til bemeldte Kasses Budgetsum, stillet til Disposition for Stiftamtmanden og Biskoppen over Island til Uddeling iblandt Præsterne i de ringere Kald i Island, hvorimod en saadan Understöttelse ikke oftere vil kunne ventes bevilget. — Wyck paa Föhr den 26. August 1845.

27. August. **Cancellie-Skrivelse** til det kgl. Rentekammer, ang. **Fordelingen af Gagen mellem Distriktslægerne paa Vestmannöerne.** Khavn den 27. August 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 3501.

Det kgl. Rentekammer har i behagelig Skrivelse af 16. dennes udbedt sig meddeelt Underretning om hidtilværende Distriktslæge paa Vestmannöe, A. J. Haalland, der den 27. April d. A. er entlediget fra dette Embede med 200 Rbd. aarlig i Vartpenge, dog saa-

ledes, at han ikke forlader Vestmannöe förend i dette Aars Efteraar, og först efter at hans Eftermand i Embedet er ankommen, fra Entledigelsens Dato blot nyder de ham tilstaaede Vartpenge, eller om ham tillige skal udbetales nogen Deel af Embedets Gage for den Tid, han derefter fungerer. 1845. 27. August.

I den Anledning skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at den entledigede Distriktslæge Haalland maa, indtil Eftermandens Udnævnelse den 28. Juli d. A., tilkomme den fulde Gage, og fra den Tid, indtil Eftermanden tiltræder Embedet, foruden sine Vartpenge, den halve Gage, hvorimod den anden Halvdeel af Gagen for dette Tidsrum tilkommer Eftermanden. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. August 1845.

Kongelig Resolution ang. **Oprettelsen af et historisk-archæologisk Archiv og Bibliothek.** Khavn den 27. August 1845[1]. — Resolutionen er meddeelt den i Resolutionen udnævnte Comité for det historisk-archæologiske Archiv og Bibliothek. 27. August.

Vi have allern. bifaldt Oprettelsen ved den kgl. Commission for Oldsagernes Opbevaring i Forening med det kongel. Nordiske Oldskrift-Selskab af et historisk-archæologisk Archiv og Bibliothek, bestaaende af tre Afdelinger, nemlig:

I) en oldnordisk-islandsk, indeholdende Diplomer, Afskrifter af Diplomer og andre vigtige Aktstykker, ældre end 1450, samt af islandske og oldnordiske Codices, ligeledes Samlinger vedkommende Færöernes, Islands og Grönlands Historie og Archæologie. — II) en antiquarisk-topographisk, indeholdende Samlinger af Indberetninger, Beskrivelser, Tegninger m. m., vedkommende de nordiske Oldsager i Almindelighed og den danske Stats historisk-anti-

[1]) kgl. Resol. 22. Decbr. 1847.

1845. 27. August. quariske Topographie i Særdeleshed, ligeledes Afbildninger og Beskrivelser af Oldsager, der have Overeensstemmelse med de nordiske. — III) det af Selskabet grundlagte historisk-archæologiske Bibliothek. Formaalet med dette Archiv er den nordiske Oldkyndigheds yderligere Opkomst, som ventes befordret ved begge Institutioners, Commissionens og Selskabets Samvirken.

Ligesom man hidtil med Tilfredsstillelse har bemærket, hvorledes der allerede er gjort et Skridt fremad, efter at Commissionen og dens enkelte Medlemmer have kunnet benytte Selskabets Annaler og Tidsskrifter som Organ for deres Meddelelser, saaledes vil man ved de Midler, Archivet frembyder, forberede mere omfattende videnskabelige Foretagender i denne Retning.

Archivets Bestyrelse er overdragen en af tre Medlemmer bestaaende Comité, af hvilke de to ere Oldskrift-Selskabets Sekretair, nærmest med Hensyn til den förste, eller oldnordisk-islandske Afdeling, og Commissionens Sekretair nærmest med Hensyn til den anden, eller antiquarisk-topographiske Afdeling. Vi have allernaadigst bifaldt Valget af Etatsraad og Geheimearchivar Finn Magnusen som denne Comitées tredie Medlem. — Vi have derhos allern. bestemt, at der ved Archivet ansættes tre Archivsekretairer, som virke i Forening til Institutionens Fremme, dog saaledes, at den förste nærmest fungerer ved den oldnordisk-islandske Afdeling samt Bibliotheket, og de to andre ved den antiquarisk-topographiske Afdeling. Ved den förstnævnte Afdeling have Vi ansat, for det förste for to Aar, Althingsmand og Stipendiarius Arna-Magnæanus Jón Sigurðsson, og ved den anden Afdeling Adjunkt ved Metropolitanskolen J. B. Sorterup og Adolph Strunk, den förstnævnte med et Honorar af 200 Rbd. aarlig og de tvende sidstnævnte med et Honorar af 100 Rbd. hver aarlig i Tillæg til hvad de oppebære som Assi-

stenter ved Museet for nordiske Oldsager. — Kjøbenhavn den 27. August 1845. 1845. 27. August.

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. Fremgangsmaaden med Forsendelse af Anordninger og Publikanda til Island. Khavn den 4. Septbr. 1845. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1845, Nr. 3567. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 210—211. 4. Septbr.

I behagelig Skrivelse af 19. Juli sidstl. har det kgl. Rentekammer meddeelt Cancelliet, at velbemeldte Kammer i Anledning af det fra Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt indkomne Andragende om, at Anordninger og Publikanda for Island for Eftertiden direkte maatte forsendes til Sysselmændene og Provsterne til videre Foranstaltning, har betænkt for sit Vedkommende for Fremtiden at iagttage: direkte at forsende deslige Documenter til samtlige Sysselmænd i bemeldte Amt, til Sysselmændene i Sneefjeldsnæs, Bardestrands, Strande og Isefjords Sysseler under Vest-Amtet, samt til Sysselmanden i Vestmannöe Syssel under Sönder-Amtet.

Da Cancelliet imidlertid fremdeles ikke har kunnet overbevise sig om Hensigtsmæssigheden af en saadan Foranstaltning som almindelig Regel, saa har Collegiet troet for sit Vedkommende at burde indskrænke sig til direkte at forsende de omhandlede Documenter til de nævnte Sysselmænd, naar Omstændighederne i enkelte Tilfælde maatte tilraade saadant, og det derhos maatte være af særdeles presserende Vigtighed, at samme komme Vedkommende tilhænde, hvilken Fremgangsmaade Collegiet iövrigt allerede tidligere har fulgt.

Hvorom man ikke har troet at burde undlade at meddele velbemeldte Kammer Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 4. Septembr. 1845.

1845.
6. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Præsters Forpligtelse til at boe paa deres udlagte Mensalgaarde.** Khavn den 6. September 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1880.

Hr. Etatsraaden har i behagelig Skrivelse af 22. Januar d. A. hertil indberettet, at Præsten til Thingöre Klosterkirke, Provst John Johnsson, har opsagt Fæstet paa Jorden Steinnes af nysnævnte Klosters Gods, og at Jorden derefter har været opbuden til ny Bortfæstning ved Auktion, ved hvilken bemeldte Provst har gjort et Bud af 1 Hundr. 1 Alen aarlig i Landskylds-Afgift m. v.

I Anledning heraf vilde De behage at tilkjendegive Provst Johnsson, at han har været aldeles uberettiget til at opsige Fæstet paa Jorden Steinnes, efter den Forklaring, som om denne Jord er given i Jordebogen af 1760, og ifölge allerh. Reskript af 18. April 1761, hvorved blandt Andet er fastsat: „at Præsten til Eieren af Jorden skal betale hvad ham med Rette tilkommer" og, „at deslige Gaarde, naar de engang til Præstebolig ere udviste, til samme Brug bestandig forblive, saalænge Præsterne ikke selv eie Jord". — Saafremt han imidlertid troer, at Kaldet er tjent med ikke at besidde Brugsjord, vil Kammeret for sit Vedkommende ikke have Noget imod, at Fæstet opsiges, naar han dertil forskaffer sine Foresattes Samtykke. — Saafremt dette meddeles, vilde De behage at foranstalte Jorden, uden nogensomhelst Reservation med Hensyn til dens nuværende Brug, bortbygslet; og da den hele Frasigelse udentvivl er en Machination af Præsten, for at tiltvinge sig en lavere Afgift, og det er raadeligst med Kraft at modvirke slige Foretagender, vil den Næstbydendes Bud blive at approbere, hvis Præsten bliver den Höistbydende. Det tilföies, at vi ikke finde Anledning til at indrömme Provst Johnsson andre Fæstevilkaar end

dem, hans Formænd have haft. — Rentekammeret den 6. Septembr. 1845. 1845. 6. Septbr.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Deling af Forstrandene i Skaptafells Syssel.** Khavn den 20. Septbr. 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1903. 20. Septbr.

I behagelig Skrivelse af 15. Februar d. A., med hvilken Rentekammeret ere blevne tilstillede de, saavel fra Sysselmand Christjansson, som fra Administrator Jon Gudmundsson, indhentede Oplysninger om Beliggenheden og Udstrækningen af de Forstrande, der tilhöre det under Sidstnævntes Forvaltning værende Kirkebai Klostergods, navnligen om Udstrækningen af den Forstrand, der henhörer til Gaarden Kirkebai, har Hr. Stiftamtmanden blandt Andet formeent, at den Uvished, som i nysmeldte Henseende bestaaer, vel kunde hæves, og Forholdet ordnes ved en Rebning af Kirkebai Klosters Forstrande, navnligen fra Kálfafellsstaders Forstrand imod Vest til Skaptá, men at man, af Hensyn til de med saadant Foretagende forbundne Vanskeligheder, bör foretrække, efter forud angaaende de enkelte Forstrandsstykkers Beliggenhed og Grændser indhentede Oplysninger, ved allerhöi. Resolution at bevirke fastsat den Forstrandsstrækning, der skal fölge enhver Jord.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. melde, at vi saa meget hellere tiltræde denne til Sagens Ordning foreslaaede Maade, som det, efter at de attraaede Oplysninger ere indhentede fra saavel Biskoppen som vedkommende Eiendomsbesiddere og Brugere, kan antages, at et fra Dem til samtlige offentlige og private Forstrandseiere udgaaet Forslag, om at komme overeens om nöiagtig at bestemme hver enkelt Forstrands Beliggenhed og Grændser, og at betegne disse med sikkre og varige Skjelmærker, forsaavidt Naturen ei har dannet saadanne, velvilligen vil imödekommes. — I Overeens-

1845. 20. Septbr. stemmelse hermed vilde De desaarsag behage at foranstalte det Fornödne, og imödesee vi gjerne Deres behagelige Beretning om, at Sagen har faaet det forönskede Udfald.

Hvad dernæst angaaer Oppebörselen af det i § 2 i Plakat af 4. Mai 1778 omhandlede Vrag, der opdriver paa Kirkebai Klosterkirkes Forstrande, da formene vi, at Administrator Gudmundsson har været aldeles uberettiget til som Værge for Kirken at oppebære alt saadant Vrag, imod at beregne denne til Indlægt den i Aaret 1772 regulerede Forpagtningsafgift af 2 Rbd., eftersom han ikke alene i Egenskab af Kirkeværge, men, ifölge den ham meddelte Instrux, imod den bestemte Godtgjörelse af 16⅔ % af Indkomsternes Pengebelöb har at aflægge aarligt Regnskab for Kirkens samtlige Indtægter, altsaa ogsaa af Vrag, der er henlagt og bör afbenyttes til Kirkens Vedligeholdelse, hvilken han ikke, saaledes som forhen Forpagterne af Klosternes og Kirkernes Indtægter, er pligtig at foretage for egen Regning.

I den Forudsætning, at Administrator Gudmundsson ikke i sine for Kirkens Indtægter og Udgifter aflagte Regnskaber har godtgjort sig Noget for Værgemaalet, kan det imidlertid efter Omstændighederne passere, at han indtil afvigte Fardag har taget til sig det Vrag, som er opdrevet paa de Kirken tilhörende Forstrande, imod at erlægge fornævnte aarlige Afgift. — Fra Fardag d. A. vil han derimod have at gjöre behörig Rede og Rigtighed for det Vrag, der maatte tilfalde Kirken, imod af dets sande Værdi, saavel som af dens övrige Indkomster, at godtgjöre sig 16⅔ %, der selvfölgelig kunne beregnes til Udgift i vedkommende Kirkeregnskaber. Saafremt imidlertid Administrator Gudmundsson, ifölge vor Skrivelse til Hr. Ehren af 6. i d. M., opsiges Administrationen af Kirkebai Kloster-Gods, formene vi, at det, ved nysmeldte Administrations Overdragelse til Sysselmand Christjansson, kunde, i Lighed med hvad der er brugeligt paa Nord-

landet, paalægges denne at overtage Kirkens Værgemaal uden særligt Vederlag. 1845. 20. Septbr.

Endeligen have vi — næst at bemærke, at vi, for det Tilfælde Administrator Thorarensen, ligeledes ifölge ovennævnte vor Skrivelse, entlediges fra Forvaltningen af Thykkebai Klosters Gods, ansee det rettest, at der bliver forholdt paa samme Maade i Henseende til Værgemaalet af den paa dette Klosters Hovedgaard værende Kirke, som med den paa Kirkebais Hjemmegaard — endnu ikkun at tilföie, at De kan forvente nærmere Resolution i Henseende til, om Islands Justitskasse fremdeles kan oppebære den samme ved Rentekammerets Skrivelse af 27. Februar 1838 interimistisk overdragne Vragindtægt paa Kirkebai Klosters Gods. — Rentekammeret den 20. Septembr. 1845.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Betaling til Lægerne for Forretninger, udförte efter offentlig Requisition.** Khavn den 25. Septbr. 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 3874—76. 25. Septbr.

Med behagelig Skrivelse af 24. Decbr. f. A. har Collegiet modtaget Hr. Etatsraadens Erklæring over det af Distriktslæge Johnsen af Öefjord Handelssted indgivne Andragende, hvori han besværer sig over, at tvende af ham over Honorarer og Diæter for Obductionsforretninger, foretagne efter offentlig Requisition, til Amtet indgivne Regninger ere blevne nedsatte, idet han formener, at det i Plak. 4. Oktbr. 1825 for Læge-Forretninger foreskrevne Gebyr ogsaa maa tilkomme Lægerne paa Island.

I Anledning heraf skulde man, efter angaaende denne Sag at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at Plak. 4. Oktbr. 1825 vel, saaledes som udtrykkelig er udtalt i Canc. Skriv. af 26. Septbr. 1829, er uden Anvendelse paa Island; men da Cancelliet med Rente-

1845. kammeret maa være enigt i, at Distriktslægerne i Island ikke mindre end Lægerne i Danmark have billigt
25. Septbr. Krav paa Betaling for Udförelsen af offentlige Forretninger, samt at Betalingen for Obductionsforretninger forelöbig passende kan bestemmes til Halvdelen af den ved hin Plakat hjemlede, saa kan Distriktslæge Johnsen tilstaaes for enhver af de af ham udförte Obductionsforretninger et Honorar af 4 Rbd., og i Diæter 1 Rbd. for hver Dag Forretningen har varet, hvilken Betaling ogsaa midlertidig bör tilstaaes ved andre Obductionsforretninger, indtil der ved en almindelig Lovbestemmelse kan blive fastsat en bestemt Taxt for de islandske Lægers offentlige og private Forretninger.

Da Collegiet derhos med Rentekammeret maa ansee det for önskeligt, at en saadan ny Lovbestemmelse emanerer, saa skulde man tjenstl. have Hr. Etatsraaden anmodet om, efter derom at have corresponderet med Sysselmændene og Lægerne i Deres Amt, at meddele Collegiet Deres Betænkning om, hvilke Honorarer, Diæter og Befordrings-Udgifter der burde tilstaaes Lægerne paa Island for de af dem efter det Offentliges Requisition udförte Forretninger, samt om, hvilken Betaling der bör ydes dem for Lægehjælp til Private. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Septembr. 1845 [1].

27. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Lovfæste og Gebyrer for deres Thinglæsning.** Khavn den 27. September **1845.** — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1937.

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, hvorved samme Betaling indrömmes Distriktschirurg G. V. Koefod for en udfört Obductionsforretning, og Betænkning forlanges paa samme Maade som i Skrivelsen til Nord- og Öster-Amtet. Endelig underrettes Stiftamtmanden, som Amtmand over Sönder-Amtet, om det givne Svar, og anmodes ligeledes om Betænkning, efter at have indhentet Svar fra Landphysikus. Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson har i behagelig Skrivelse af 14. Decbr. f. A. henstillet til Rentekammerets Afgjörelse, deels om Sysselmand i Myre Syssel, Fr. Lund, tilkommer Gebyr, 36 Sk., for Thinglæsning af en af Administrator for Arnarstappens Ombud, Sysselmand Thorsteinsen, udfærdiget saakaldet Lovfæste for Gaarden Stórahraun under nysnævnte Ombud, deels om det ikke burde gjöres Administrator til Pligt, at indberette til Amtet, hvergang en Lovfæstes Udstedelse af ham agtes gavnlig, for at dette kan blive sat istand til at bedömme Hensigtsmæssigheden deraf i hvert enkelt Tilfælde især, da slige Lovfæster, som almindelige Forbud, til hvis Læsning til Thinge de Vedkommende ikke pleie at varsles, og til hvis Forfölgning intet Sögsmaal anhængiggjöres, maae betragtes at være uden Retsvirkning. 1845. 27. Septbr.

I Anledning heraf meldes tjenstl., at Kammeret maa antage, at det omhandlede Gebyr tilkommer Sysselmand Lund, og at Collegiet forövrigt bifalder Hr. Conferentsraadens Indstilling. — Rentekammeret den 27. Septembr. 1845.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Decision af Udgifts-Regningerne ved offentlige Sagers Drift.** Khavn den 27. Septembr. 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 1935—36. 27. Septbr.

I Anledning af en imellem Hr. Etatsraad Johnsson og Conferentsraad Amtmand Thorsteinson derom bestaaende Meningsforskjel, har Sidstnævnte henstillet til Rentekammerets Afgjörelse, hvorledes der bör forholdes med Decisionen af de hermed fölgende tvende Skrivelser fra Sysselmændene Blöndal og L. Thorarensen bilagte 6 Stkr. Regninger over Udgifter, der ere medgaaede ved i Vinteren 1843—44 at transportere den inden Snæfellsnes Syssel for Falsk og Lösgængeri tiltalte Sölvi Helgason igjennem Hunavatns Syssel.

1845. 27. Septbr. Da der ved Bedömmelsen af samtlige Udgifter i offentlige Sager i Almindelighed vil være at tage Hensyn til ethvert Steds Localiteter og övrige Forholde, som tör forudsættes bedst kjendte af den Overövrighed, i hvis Amt de forefalde, formene vi det rettest, og skulde desaarsag herved tjenstl. have Hr. Etatsraaden anmodet om, i Henhold til Forordn. af 5. April 1793, postviis at bedömme hosfölgende 6 Regninger, og derefter af Nord- og Öst-Amtets Repartitionsfond at foreskyde Vedkommende hvad dem tilkommer til senere Refusion af Vest-Amtets Repartitionsfond, hvis Regnskab bliver at bilægge med meerbemeldte Regninger, der til den Ende ville være at tilstille Conferentsraad Thorsteinson, paategnede Hr. Etatsraadens Decisioner. — Rentekammeret den 27. Septembr. 1845 [1].

21. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Forslag om Opsparelse af Medikamentpenge** i Landphysici Distrikt. Khavn den 21. Oktobr. 1845. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1845, Nr. 4292.

Hr. Ehren har i behagelig Skrivelse af 19. April f. A. andraget paa Bemyndigelse til af den islandske Jordebogskasse at hæve de Landphysici Distrikt tilkommende 125 Rbd. aarlig af Medikamentpengene, som, i Henhold til Cancelliets under 18. August 1842 derpaa tagne Bestemmelse, fra Aaret 1843 have henstaaet uaffordrede, og til derefter igjen efter de almindelige Regler at indsætte samme til Forrentning med 3½ %.

Efter at Cancelliet i denne Anledning har indledet Correspondence med det kgl. Rentekammer, har Samme meddeelt Collegiet, at den kgl. Finantsdeputation, med

[1] Med Rentek. Skriv. af s. D. meddeles Amtmanden over Vester-Amtet en Afskrift af denne Skrivelse. Rentek. Copieb. sst. Nr. 1936.

hvilken det derom har brevvexlet, har yttret, at da det er en antagen Regel, at de Summer, der ere opsparede i det ene Aar, ei kunne komme til Anvendelse i det fölgende, med mindre de ere opförte paa det nye Aars Budget, kan bemeldte Deputation ikke give sit Minde til, at det Ansögte bevilges, idet de opsparede Summer maae betragtes som besparede for det vedkommende Aar, i hvilket de ikke oppebæres i Overeensstemmelse med deres Öiemed. Finantsdeputationen har derhos tilföiet, at det er et andet Spörgsmaal, om der for et tilkommende Aar kunde behöves et större Belöb end det normerede, i hvilket Tilfælde der ved Budgettets Forelæggelse maatte andrages paa et Tilskud, og at det da muligen kunde komme i Betragtning, at der paa samme Conto tidligere havde fundet Besparelse Sted. 1845. 21. Oktbr.

Med Hensyn til den af Hr. Khren paatænkte Anbringelse af de omspurgte Summer, har Finantsdeputationen sluttelig bemærket, at det ifölge de ved Normal-Reglementets Affattelse i 1841 givne Bestemmelser ikke er tilladt at opspare Fonds af de aarlige Budgetsummer.

Paa Grund af Foranförte vil saaledes den af Hr. Khren foreslaaede Foranstaltning ikke kunne tages til Fölge. — Det kgl. Danske Cancellie den 21. Oktobr. 1845.

Plakat for Danmark, ang. Udvidelse til **Fyrstendömmet Monaco** af den med Sardinien oprettede **Handels- og Skibsfarts-Traktat.** Fredensborg den 25. Oktobr. 1845. — Ved denne Plakat, der er emaneret gjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium, bringes den under 14. Marts 1845 udfærdigede Declaration angaaende Udvidelsen af den under 14. August 1843 med Sardinien oprettede Skibsfarts- og Handels-Traktat til Fyrstendömmet Monaco, til almindelig Kundskab. Den findes imidlertid ikke anfört som publiceret i Island og er heller ikke udgiven paa Islandsk. — Qvart-Forr. for 1845, S. 206. Schou XXIV, 493—494. 25. Oktbr.

1845. 28. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Omkostningerne ved et Fattiglems Forpleining.** Khavn den 28. Oktobr. 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4403—4.

Med Hensyn til, at Reikevig Fattigcommission har tilstillet Fattigbestyrelsen for Borgar Rep i Myre Syssel en Regning, stor 35 Rbd. 72 Sk., der ere medgaaede til den i bemeldte Rep forsörgelsesberettigede Magnus Magnussens Logis, Kost og Pleie hos Politibetjent Henriksen i Reikevig, medens han henlaae sammesteds under Cuur for et Beenbrud, fra 19. Mai 1842 til 9. Oktober s. A., samt endvidere har fordret udbetalt et Belöb af 11 Rbd., i Anledning af fornævnte Magnus Magnussens Forsörgelse i Landphysikus Thorstensens Huus under et Sygdomstilfælde i Vinteren 1837—1838, hvilken Fordring Landphysikus Thorstensen har skjænket Fattigvæsenet i Reikevig, har Hr. Conferentsraad i Skrivelse af 25. August d. A. indstillet til Cancelliets Afgjörelse, om ikke fornævnte Regnings Belöb enten aldeles maa bortfalde, paa Grund af at den i Reglem. 8. Januar 1834 § 8, cfr. Canc. Skriv. 26. Septembr. 1837, foreskrevne forelöbige Underretning til vedkommende forsörgelsespligtige Commune ikke er iværksat, eller i al Fald bör modereres, fordi den Paagjeldendes Ophold i Reikevig uden gyldig Grund er bleven forlænget, og Forpleinings-Omkostningerne derhos i og for sig maae antages altfor höit ansatte, samt at den sidstnævnte Fordring, der formentlig ikke tilkommer Fattigvæsenet, maa bortfalde.

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligst melde, at den ovennævnte Regnings Belöb, 35 Rbd. 72 Sk., i Overeensstemmelse med Hr. Cfraadens Forslag vil være at nedsætte til 20 Rbd., der blive at refundere af Borgar Reps Fattigvæsen mod Regres til den Paagjeldende, samt at den af Reikevig Fattigvæsen fremsatte ældre

Fordring maa bortfalde, da Fattigvæsenet ikke har haft nogen Udgift i Anledning af den Paagjeldendes Ophold i bemeldte Kjöbsted i Vinteren 1837 og 1838, og da Fordringen i al Fald forlængst burde have været anmeldt. 1845. 28. Oktbr.

Idet samtlige indsendte Bilag remitteres, tilföies sluttelig, at man under Dags Dato har anmodet Amtmanden over Islands Sönder-Amt om, at tilkjendegive Reikevig Kjöbsteds Fattigcommission det Fornödne i Overeensstemmelse med Foranstaaende. — Det kongl. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1845[1].

Cancellie-Skrivelse til Rentekammeret, ang. Anvendelsen af **det danske Sprog i Amtmændenes Correspondence.** Khavn den 6. Novbr. 1845. — 6. Novbr.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4457. Uddrag i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1845, S. 250.

I vedlagte Skrivelse med Bilag har Stiftamtmanden over Islands Stift besværet sig over, at flere til ham indlöbne Embedsbreve fra Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt ere affattede i det islandske Sprog, og derhos anholdt om, at det maa blive bemeldte Amtmand paalagt, at före den ommeldte Brevvexling paa Dansk.

[1]) s. D. Canc. Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet, Stiftamtmand Hoppe, hvorved foranstaaende Resolution tilmeldes ham, med Anmodning om, „at indskjærpe Fattigcommissionen Bestemmelsen i Canc. Skriv. 26. Septembr. 1837, angaaende den forelöbige Correspondence, der forinden en Fattigs Oversendelse bör finde Sted med vedkommende forsörgelsespligtige Commune, . . . samt derhos gjöre samme opmærksom paa Canc. Skriv. 23. April f. A. ad Nr. 3, hvorefter den, der bliver trængende til interimistisk Hjælp i et Fattigdistrikt, altid bör ydes den fornödne Understöttelse, aldeles efter de samme Regler, som fölges ved at indtinge Communens egne Fattiglemmer hos Distriktets Indvaanere".

1845. I den Anledning skulde man, næst at bemærke,
6. Novbr. at Cancelliet med Stiftamtmanden maa være enigt i, at Correspondencen mellem Amtmændene paa Island i Embeds-Anliggender rettest föres i det danske Sprog, især for at undgaae Ophold og Uleilighed ved Oversættelsen, naar Sagen, hvilket ikke altid fra Begyndelsen kan sees, bliver at indsende til Collegiernes Afgjörelse, tjenstligst henstille til det kgl. Rentekammer, om Samme, saafremt velbemeldte Kammer ogsaa maatte tiltræde denne Anskuelse, vil meddele Amtmand Johnsen Paalæg i Overeensstemmelse hermed.

Om hvad det kgl. Rentekammer i Sagen maatte beslutte forventer man sig derefter behageligen underrettet. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Novembr. 1845.

6. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Amtmændene paa Island, ang. **Justitskassens Afholdelse af Omkostningerne ved lösladte Forbryderes Hjemsendelse.** Khavn den 6. Novbr. 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4501—4505.

At de Bekostninger, der medgaae til lösladte og frigivne Forbryderes Hjemsendelse til Island, og som hidtil have været afholdte af den islandske Jordebogskasse, indtil videre blive at udrede af den islandske Justitskasse, det skulde man, efter desangaaende at have correspondceret med det kongel. Rentekammer og den kgl. Finantsdeputation, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde. — Det kongel. Danske Cancellie den 6. Novembr. 1845[1].

[1]) s. D. Canc. Skriv. til Rentekammeret og til Finantsdeputationen, hvorved Underretning om denne Skrivelse meddeles, samt tillige, som Svar paa det sidstnævnte Collegiums Forespörgsel om, „hvorledes bemeldte islandske Justitskasse er bleven dannet, hvorfra den har sine Midler,

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **aarlige Beretninger om Handelsborgeres Antal.** Khavn den 8. Novembr. 1845. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2022—24. 1845. 8. Novbr.

Hr. Conferentsraaden har i behagelig Skrivelse af 8. Mai sidstl., med Hensyn til Sysselmand i Isafjords Syssel Briems, i en dermed fulgt Skrivelse af 19. April næstforhen yttrede Formening, om det Overflödige i nu at vedblive med at indsende de ved Reskript af 11. Septembr. 1816 befalede aarlige Beretninger om Antallet af de paa ethvert Sted bosatte Borgere, som drive Handel, henstillet, om disse Fortegnelser fremdeles skulle indsendes, idet De derhos har bemærket, at de Omstændigheder, som foranledigede denne Befaling, vel nu ikke længere finde Sted, men at det dog kan have sin Nytte, at slige Fortegnelser aarligen indsendes, eftersom der kan möde Tilfælde, hvori det er af Vigtighed saavel for Rentekammeret som for Amtmændene at vide, hvilke bosatte Borgere drive Handel paa ethvert Sted.

Uagtet det nu vel maa erkjendes, at den Forudsætning, hvorfra ovennævnte Reskript, der havde de da oprettede Kjöbstæder for Öie, er gaaet ud, ikke længere er tilstede, saa kan det dog ikke alene være nyttigt, men endogsaa undertiden nödvendigt for Kammeret at vide, hvilke faste Handlende der ere i ethvert Syssel, da det oftere har været Tilfælde, at Kammeret, paa Grund af Sysselmændenes Indberetninger om en

hvor stor en Sum disse udgjöre, og hvilke Bestemmelser der haves om deres Anvendelse": tilföies et kort Overblik over denne Kasses Historie (Anordn. 16. Novbr. 1764; For. 24. Januar 1838 § 17; kgl. Resol. 29. April 1840; jevnf. kgl. Resol. 27. April 1822 og 12. April 1834), samt om dens Störrelse, som efter Regnskabet for 1844 udgjorde 9331 Rbd. 41 Sk. i kgl. Obligationer. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1845. eller anden Mangel ved Handelsstederne, har maattet
8. Novbr. tilskrive de vedkommende Handlende her i Staden om at foranstalte det Fornödne til deres Handels-Etablissementers Forsyning med Nödvendighedsvarer.

Vi skulde derfor tjenstl. have Hr. Conferentsraaden anmodet om at foranledige, at Kammeret fremdeles aarligen erholder Fortegnelser over Navnene paa alle faste Handlende i ethvert Syssel under Deres Amt. — Rentekammeret den 8. Novembr. 1845[1].

18. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Commissarius ved Althinget, Khre Bardenfleth, ang. **i hvilke Tilfælde nye Valg af Althingsmænd blive nödvendige.** Khavn den 18. Novbr. 1845. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4635.

Hr. Khren har i Skrivelse af 19. Septembr. sidstl. indberettet til Cancelliet, at den i September Maaned f. A. valgte Althingsmand for Reikevig Kjöbstad, Dr. Eigilsen, ved Skrivelse til Valgdirectionen af 29. Oktbr. f. A. definitivt havde erklæret ikke at kunne modtage Valget, og at Suppleanten Stiftsprovst Helgesen derfor gav Möde i Althingets nu tilendebragte Samling som Deputeret for Reikevig Kjöbstad.

Da det her omhandlede Tilfælde, at den valgte Althingsmand ikke antager det paa ham faldne Valg, der saaledes næppe kan ansees fuldbyrdet, formentlig ingen Analogie har med det hyppigen indtrædende Tilfælde, at den valgte Deputerede ved Sygdom eller andre Omstændigheder forhindres fra at give Möde, hvor Suppleanten bör indkaldes, uden at der bliver Spörgsmaal om nyt Valg, har Hr. Kherren derhos henstillet til Cancelliet, om der ikke maatte findes Anled-

[1]) s D. Skrivelser af samme Indhold til Stiftamtmanden og Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 2023—2024.

ning til at foranstalte et nyt Valg af en Althingsmand for Reikevig Kjöbstad. 1845. 18. Novbr.

I den Anledning skulde man til behagelig Underretning tjenstl. melde, at ligesom et overordentligt Valg efter For. 8. Marts 1843 § 8 ikke skal foretages, saalænge ikke baade den Deputerede og Suppleanten mangler, og ligesom bemeldte Forordning ingen Forskjel gjör paa det Tilfælde, at den Paagjeldende aldeles ikke antager det paa ham faldne Valg, og at han siden frasiger sig det engang antagne Valg, saaledes er der heller ingen gyldig Grund til i saa Henseende at gjöre Forskjel; det har nemlig været Lovgiverens Villie, at der tilligemed enhver Althingsmand skal vælges en Suppleant, for at ikke den med et nyt Valg forbundne Besvær for Districtet skulde indtræde, naar selve Althingsmanden fik Forfald, eller endog ganske kom til at mangle, men saalænge der haves en til Pladsen valgt Mand, hvilket in casu er Tilfældet, er der ikke Grund til, for den Muligheds Skyld, at ogsaa denne i sin Tid maatte være forhindret, at paaföre Districtet de med et nyt Valg forbundne Uleiligheder og Bekostninger, der sandsynligviis kunne undgaaes, ligesom heller ikke den Mulighed, at den, der er tilbage til Postens Besættelse, kunde afgaae saa nær foran et Althing, at nyt Valg ei bliver muligt, er fundet at burde motivere et nyt Valg.

Sluttelig tilföies, at Forordningerne af 15. Mai 1834, som i foranförte Henseende ere aldeles stemmende med For. 8. Marts 1843, heller aldrig ere blevne forstaaede anderledes, end i Overeensstemmelse med Foranförte. — Det kgl. Danske Cancellie den 18. Novembr. 1845.

Handels- og Skibsfarts-Convention mellem **Danmark** og **Meklenborg-Sverin.** Hamborg den 25. Novembr. 1845. — Denne Convention er bragt til almindelig Kundskab ved Plak. for Danmark 28. Januar 1846. 25. Novbr.

1845. 25. Novbr. — Original-Aftryk paa Fransk (Original), Dansk og Tydsk, 8 Sider i 4to, hos Schultz. Ny Coll. Tid. for 1846, S. 145-148. Schou XXIV, 496—500 (den Danske Text). — **Uddrag.**

Handels- og Skibsfarts-Convention imellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Kongel. Höihed Storhertugen af Meklenborg-Sverin.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Kgl. Höihed Storhertugen af Meklenborg-Sverin, i lige höi Grad besjælede af det Önske, at udvide og begunstige Handels- og Skibsfarts-Forholdene mellem deres respective Stater og Undersaatter, og overbeviste om, at Intet mere vilde bidrage til Opfyldelsen af Begges Önske, end Antagelsen af et paa Billighed grundet fuldkomment Reciprocitets-Princip, have udnævnt Befuldmægtigede for til dette Öiemed at afslutte en Convention.

. . . . Art. IX. Skjöndt Handelen paa Hans Majestæt Kongen af Danmarks Colonier, Færöerne, Island og Grönland derunder indbefattede, er underkastet særegne Anordninger, med Hensyn til hvilke nærværende Conventions almindelige Bestemmelser ikke kunne komme til Anvendelse, saa er man dog kommen overeens om, at Handlende og Skibe fra Storhertugdömmet Meklenborg-Sverin, saalænge denne Convention staaer ved Magt, paa hine Steder skulle nyde samme Frihed i Henseende til Handel og Skibsfart, og de samme Fordele, som nu tilkomme eller i Tiden maatte blive indrömmede enhver anden mest begunstiget Nation.

. . . . Art. XIV. Nærværende Convention skal ratificeres og Ratificationernes Udvexling finde Sted inden 6 Uger, eller, om muligt, endnu för.

Dets til Bekræftelse have de respective Befuldmægtigede underskrevet den i dobbelt Original og forsynet den med deres Vaabensegl. — Givet i Hamborg den 25. Novembr. 1845 [1].

---

[1]) Ratificationerne ere blevne udvexlede i Sverin den 29. December 1845.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Omkostninger i en Justitssag mod en Vagabond.** Khavn den 4. Decbr. 1845. — 1845. 4. Decbr.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1845, Nr. 4972.

I behagelig Skrivelse af 20. Juni sidstl. har Hr. Cfraad forlangt Cancelliets Resolution for:

1) om Vest-Amtet bör afholde samtlige Omkostninger i Justits-Sagen mod Sölve Helgesen, eller om ikke de övrige Amter, i hvilke Paagjeldendes Forbrydelser tildeels vare begaaede, deri bör deeltage. — 2) om, hvilket Tvangsmiddel der kan anvendes mod Tiltalte, der ikke ville arbeide medens de ere arresterede, og navnlig hvorvidt Hustugten kan bringes til Anvendelse imod dem efter Rettens Bestemmelse; og — 3) om fornævnte Sölve Helgesen, efter udstaaet Straf i Sneefjeldsnæs Syssel, saafremt han ikke kan skaffe sig lovligt Erhverv, bör transporteres derfra til sin Hjemstavn, Skagefjord Syssel, samt — 4) hvorledes der skal forholdes med denne hans Transport og de deraf flydende Omkostninger.

Foranlediget heraf skulde man til fornöden Efterretning tjenstl. melde:

ad 1) at Cancelliet ikke finder, at der i Sagens Omstændigheder er tilstrækkelig Anledning til at paalægge de övrige Amter nogen Deeltagelse i de ombandlede Omkostninger. — *ad* 2) Da det ikke, ifölge den bestaaende Lovgivning, kan paalægges Arrestanter som Pligt at arbeide medens de ere arresterede, kunne de ei heller ved noget positivt Tvangsmiddel dertil tvinges, ligesom navnlig ei heller Hustugten kan anvendes paa dem alene af den Grund, at de ikke ville arbeide. — *ad* 3) Da det ikke er oplyst, at Paagjeldende andetsteds har erhvervet Forsörgelsesret, maa dette Spörgsmaal besvares bekræftende. — *ad* 4) Da Transporten maa betragtes som en Fattigtransport, bliver

1845. 4. Decbr. samme at iværksætte paa den i Reglem. 8. Januar 1834 § 8 bestemte Maade. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. Decembr. 1845.

19. Decbr. **Reskript** til den kongelige Finants-Deputation, angaaende **Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet** for Aaret 1844. Khavn den 19. December 1845. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnskabs-Oversigt for Aaret 1844 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. — Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 19. Decbr. 1845". Khavn 1846. XLII + 334 (+ 4) Sider i 4to. Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. Ny Coll. Tid. for 1846, S. 1—30. Schou XXIV, 529—558 (uden Bilage); jevnf. Ný Fèlagsrit VI, 123—129.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samtlige Vore Collegier og Departementer, overeensstemmende med Vort allerh. Reskript af 11. April 1841, have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter i Aaret 1844 have udgjort efter de aflagte Regnskaber, have Vi allern. approberet den deraf samlede og Os allerund. forelagte Oversigt over Statens samtlige Indtægter og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og bemyndige Vi Eder til at lade saavel denne Oversigt, som alle dertil hörende Bilage, tilligemed dette Vort allerhöieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 19. Decembr. 1845.

Regnskabs-Oversigt for Aaret 1844 (S. V—XLII): 1845. 19. Decbr.

	Hovedsummer.	
	Budget for 1844.	Medgaaet i 1844.
Udgifter. VII. D, Rentekammeret.	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
7. Præmier for Fiskeri under Island	3015 »	2545 »
. . . .		
13. Udgifter Island vedkommende . .	8300 »	34646 13
. . . .		

Bilage til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1844 (S. 1—334). . . . .

Indtægts-Bilag VI: . . . . Oversigt over de under Bestyrelse af Directionen for Statsgjelden og den synkende Fond henlagte Activers Status ved Udgangen af Aaret 1844:

. . . B. 1. Husevig Svovlværk paa Island . . . . 523 Rbd. 37 Sk.

. . . Udgifts-Bilag VII. Udgifter under Rentekammeret.

. . 7, Præmier for Fiskeri under Island . . . . 2545 Rbd.

. . 13, Udgifter, vedk. Island . . 34,646 — 13 —

ad 7. Besparelsen hidrörer derfra, at et af den forrige octroierede islandske Handels Skibe, for hvilket Præmie skulde været erlagt med 470 Rbd., er kjöbt for kgl. Regning og benyttet til et Fiskeriforsög under Færöerne i 1844. Udgiften til Skibets Kjöb er midlertidigen afholdt af den til uforudseelige Udgifter bestemte Sum, og vil nærmere Bestemmelse om Refusion til Finantserne i sin Tid vorde meddeelt.

ad 13. Her bliver den samme almindelige Bemærkning at gjöre, som i Regnskabs-Oversigten for 1843, at nemlig ved denne Udgiftspost alene vises det Forhold mellem Islands Jordebogskasse og Zahlkassen, som for Finantsbalancens Skyld nödvendig maa opgjöres, men ikke det Tilskud, der af Statskassen er gjort til Island i 1844. — De Indtægter og Udgifter, der saaledes i bemeldte Aar have passeret Zahlkassen, ere fölgende:

1845.
19. Decbr.

Indbetalinger:

1. Paa Afgifter af Jordegods	1,837 Rbd. 93 Sk.
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	1,027 — 8 —
3. Mod Udbetaling i Island	67 — 64 —
4. Afdrag, med Renter, for solgt Jordegods i Island	818 — 56 —
5. Nedsendt af Jordebogskassens Beholdning	3,698 — 8 —
Erstatning for Summer, der have været foreskudte af Jordebogskassen:	
6. For Statsgjælds - Directionen . . .	11,753 — 59 —
7. — Statssekretariatet for Naadessager	407 — 45 —
8. — Enkekassen	648 — 44 —
9. — det danske Cancellie	300 —
10. — Dannebrogsmændenes Pensionsfond	215 —
11. — Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker, hvilke Pensioner nu udredes af Finantskassen . . .	1,923 — 20 —
12. Den 31. Decbr. 1843 udgjorde Restbelöbet af Meelbödernes i Zahlkassen deponerede Renter	524 — 1 —
Summa Indtægt . . .	23,221 Rbd. 14 Sk.

Udbetalinger:

1. Gager	5,479 Rbd. 72 Sk.
2. Til en Islænders Hjemreise	20 —
3. — videnskabelige Arbeider . . .	200 —
4. — Apothekervarer	425 —
5. Understöttelse til en Islænders Oplærelse i Steenhugger-, Teglbrænder- og Muur-Professionen	200 —

6. Laan til en Embedsmand og en Haandværker	500 Rbd.	1845. 19. Decbr.
7. Fragt for Postskibet	1,724 — 52 Sk.	
8. For Blanqvetter til islandske Söpas og til Bygselbreve paa det kgl. Jordegods i Nord- og Öst-Amtet	34 — 94 —	
9. For en trykt Beretning om Faaresygen og dens Helbredelse . .	10 —	
10. Fragt for Penge, nedsendte fra Island	15 —	
11. Indkjöbte Böger til det franske Marineministerium og for Bögernes Indbinding, m. m.	201 — 32 —	
12. Salair for en befalet Sag	100 —	
13. Erstatning til en islandsk Kjöbmand for Reise-Udgifter	76 — 49 —	
14. For en justeret Bismer og for Afskrift af en Jordebog	12 — 4 —	
15. For 5 islandske Medailler	33 — 88 —	
16. For et Phantom til Districtslægen i Sönder-Amtets söndre Chirurgikat	42 —	
17. For et Stativ med Kasse til en Globus	8 — 48 —	
18. For et Reisetelt til Brug for Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet	120 —	
19. Gebyrer for i Island udleverede algierske Söpas	23 — 64 —	
20. Mod Deponering og mod Indbetaling i Jordebogskassen . . .	11,836 — 40 —	
21. Til Statsgjælds-Directionen til Forrentning	12,800 — 59 —	
22. Til Statsgjælds-Directionen, Kjöbesummer med Renter for solgt Jordegods i Island	9,346 — 9 —	

1845. 19. Decbr.

23. Til Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, de af Samme, ifölge de to næstforegaaende Regnskabs-Oversigter, nemlig for Aaret 1842, Pag. 228, og for Aaret 1843, Pag. 217, erstattede, til det lærde Skolevæsen i Island i Aarene til 30. Juni 1842 og 1843 medgaaede Udgifter, hvilke, i Henhold til allerh. Resolutioner af 12. April og 25. Juli 1844, betræffende dette Skolevæsens Mellemværende med Islands Jordebogskasse, forblive denne Kasse urefunderede (cfr. Budget for Aaret 1845, Pag. 162, Anm. til 14. Indtægtspost, in fine) . . . 11,982 Rbd. 87 Sk.

24. For Havefrö og Træplanter til Island, samt i Understöttelse til Haandværkeres Nedsættelse der i Landet er anvendt det under Indbetalingernes 12te Post omhandlede Belöb af 524 Rbd. 1 Sk., og desuden de til Meelbödernes Renter for Aaret 1844 svarende 300 Rbd., tilsammen 824 — 1 —

25. Til de tilbagestaaende islandske Opmaalings-Arbeider ere af den dertil normerede Sum af 2000 Rbd. udredede af Zahlkassen 1,850 —

Summa Udgift 57,867 Rbd. 27 Sk.

Fradrages Indbetalingernes Belöb . . 23,221 — 14 —

have Udgifterne oversteget Indtægterne med . . . . 34,646 Rbd. 13 Sk.

Den til Islands Jordebogskasse i Aaret 1844 af Finantskassen udredede Sum overstiger saaledes det ved Budgettet for samme Aar calculerede Belöb af 8,300 Rbd. med 26,346 Rbd. 13 Sk.; men denne Difference hidrörer fornemmeligen fra fölgende ved Budgettets Affattelse uforudseelige Omstændigheder: 1845. 19. Decbr.

1. at der i Zahlkassen er i Aaret 1844 indbetalt et mindre Belöb af de islandske Jordebogs-Indtægter, end i 1843, af omtrent . . . . 4,000 Rbd.

Dette Belöb maa altsaa være indbetalt directe til den islandske Jordebogskasse.

2. at Jordebogskassen i Island, blandt Andet, har i Aaret 1844 udredet til den islandske lærde Skoles Embedsmænd og til dens Oeconomie en Sum, der anslaaes at svare til Skolens aarlige Annua, 5,380 Rbd., hvilken Sum skulde have været Jordebogskassen erstattet ved Indbetaling af en lige Sum i Zahlkassen fra Universitets-Directionen; men Erstatning herfor er bortfalden iffölge allerhöieste Resolutioner af 12. April og 25. Juli 1844 . . . . 5,380 —

3. at af den under 22. Post nævnte Sum vedkomme Aaret 1843 . . . . . 4,070 — 21 Sk.

og 4. at den hele Sum efter 23. Udgiftspost har maattet udredes af Finantskassen til Fordeel for det islandske lærde Skolevæsen, ifölge allerhöistbemeldte Resolutioner af 12. April og 25. Juli 1844 . . . . 11,982 — 87 —

Udgifts-Bilag XVIII. Angaaende de med Statsgjælden i Aaret 1844 foregaaede Forandringer.

1845. ... Tilsammen betalte Renter i 1844 4,126,125 Rbd. 14 Sk.
19. Decbr. Til Statsgjældens Forrentning er ved Budgettet for 1844 ikkun udsat 4,100,000 —
og er der saaledes udbetalt som Rente mere, end ved Budgettet calculeret . . . . 26,125 Rbd. 14 Sk.

der bidröre derfra, at der Tid efter anden var til Islands Tarv forskudsviis udbetalt forskjellige Summer, der skulde liqvideres i Renterne af de i den kgl. Kasse indestaaende saakaldte islandske Collectpenge, men hvilken Liqvidation for flere Aar paa engang först foregik i 1845, da Sagen reguleredes derhen, at Resten af de islandske Collectpenge henlagdes til en Understöttelsesfond for Island.

19. Decbr. **Reskript** til den kgl. Finants-Deputation, ang. **Bekjendtgjörelse af Finantsbudgettet** for 1846. Khavn den 19. Decbr. 1845. — Original-Aftryk hos Schultz og Qvist af „Budget for Aaret 1846 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 19. Decembr. 1845". Khavn 1846. XXXII + 162 Sider i 4to. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. — Ny Coll. Tid. 1845, S. 981—1000 (uden Bilag). Schou XXIV, 508—529 (uden Bilag). Jevnf. Ný Félagsrit VI, 129—133.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allern. approberet det Os allerunderd. forelagte Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1846, og bemyndige Vi Eder til at lade saavel Budgettet, som de dertil hörende Bilage, tilligemed dette Vort allernaad. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 19. Decbr. 1845.

Budget for Aaret 1846 (S. V—XXXII). 1845. 19. Decbr.

Hovedsummer.

Udgifter: . . . F, Rentekammeret . . .	Rbd. Sk.
. . . 7. Præmier for Fiskeri under Island . . .	2545 »
. . . 13. Udgifter, Island vedkommende	8200 »

K. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:

. . . e, Tilskud til den lærde Skole i Island . . . . 5380 Rbd.

Bilage til Budgettet for Aaret 1846 (S. 1—162).

Udgifts-Bilag IX. Rentekammeret:

. . 7) Præmier for Fiskeri under Island . . 2545 Rbd.

. . 13) Udgifter, vedkommende Islands Jordebogskasse . . . . 8200 —

ad 13) Budget for Aaret 1846 for Islands Jordebogskasse:

Indtægt:

	Rbd.	Sk.
1. Netto-Indtægten af kgl. Jordegods	7,500 Rbd.	» Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reykjavig By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold	1,500 —	» —
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret	3 —	» —
4. Arve-Afgifter	1,360 —	» —
5. ½ % Afgift ved faste Eiendommes Overdragelse	270 —	» —
6. Sysselernes Forpagtnings-Afgifter med Laugthingskriverlön	2,019 —	57 —
7. Kongetienden af Norder- og Sönder-Thingö Sysseler	270 —	» —
8. Et Aars Rente af Kjöbesummen for Jorden Laugarnæs	112 —	» —
9. Rangskat	370 —	» —
10. Embedsskat	850 —	» —
11. Afgift af Skibe, ifölge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13 . . .	1,670 —	» —

1845. 19. Decbr.

12. $^{3}/_{4}$ % af private Deposita	75 Rbd.	» Sk.
13. Islandske Pas-Gebyrer	1,500 —	» —
14. Netto-Indtægten af de Skalholtske Tiender og usolgte Jorder, samt Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagefjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skalholtske og Holumske Æqvivalenter deraf udredes	1,050 —	» —
15. Tilfældige Indtægter	120 —	» —
Summa Indtægt	18,669 Rbd.	57 Sk.

Udgift:

1. Gager og Lönninger, m. v.:		
a. til Overövrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden	11,563 Rbd.	93 Sk.
b. til Geistligheden	1,268 —	72 —
2. Det islandske Bibelselskab	60 —	» —
3. Medicinalvæsenet	4,130 —	» —
4. Understöttelser istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital	96 —	» —
5. Temporaire og staaende Godtgjörelser	22 —	86 —
6. Godtgjörelser til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed	200 —	» —
7. Post-Indretningen i Landet selv	550 —	» —
8. Befragtningssum m. m. til et Postskib til og fra Island i Aaret 1845—46	1,650 —	» —
9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, aarlig	2,000 —	» —
10. Understöttelse til Haandværkere og til Havefrö, m. v.	300 —	» —

1845. 19. Decbr.

11. Ifölge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring föres til Udgift eller Omdrag den der calculerede Sum	1,050 Rbd. » Sk.
12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	4,000 — » —
Summa Udgift	26,891 Rbd. 59 Sk.
Indtægten udgjör	18,669 — 57 —
Det Tilskud, Jordebogskassen behöver, kan fölgelig anslaaes til	8,222 Rbd. 2 Sk.
og er derfor med rund Sum opfört i Budgettet med 8,200 Rbd.	

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende:

ad 6. Sysselernes Forpagtnings-Afgift med Laugthingskriverlönnen belöb efter forrige Aars Budget . .	1,529 Rbd. 50 Sk.
Afgifterne af Skaptafells, Norder-Mule og Isefjords Sysseler ere ved Embedsskifter forögede med	490 — 7 —
Ialt	2,019 Rbd. 57 Sk.

ad 14. De 300 Rbd., med hvilke denne Indtægtspost overstiger de i forrige Aars Budget beregnede 750 Rbd., er den Sum, hvormed Indtægten af de nu administrerede Kongetiender af Skaptafells og Norder-Mule Sysseler anslaaes at ville overstige de hidtil erlagte Forpagtnings-Afgifter.

Udgiften vedkommende:

ad 1. Efter forrige Aars Budget belöb Gager og Lönninger, m. v., til Overövrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden . . . . :	11,213 Rbd. 93 Sk.

Naar hertil lægges de Sysselmændene i Stranda og Isafjords Sys-

1845. seler allernaad. bevilgede temporaire
19. Decbr. personlige Tillæg af respective 200
Rbd. og 150 Rbd., tilsammen . . . . 350 Rbd. » Sk.

udkommer 11,563 Rbd. 93 Sk.

ad 3. Den til det islandske Medicinalvæsen normerede Sum af 3,930 Rbd. er bleven forøget med 200 Rbd., der ere allern. tillagte den interimistiske Lægepost i Hunevatns Syssel, dog i det Höieste kun for 3 Aar, og saafremt der ikke imidlertid enten ved Befordring eller paa anden Maade maatte aabnes Leilighed til at forbedre Lægepostens Indtægter.

ad 12. Ved allerhöieste Resolution af 26. August 1845 er, som et extraordinairt Tilskud til den islandske Jordebogskasses Budgetsum, for dette Aar stillet en Sum af 1000 Rbd. til Uddeling iblandt Præsterne i de ringere Kald i Island, hvorimod en saadan Sum ikke oftere vil kunne ventes bevilget.

Forsaavidt iövrigt de i nærværende Budget forekommende Summer ere afvigende fra de i Budgettet for Aaret 1845 anförte, da grunder dette sig paa Resultaterne i Islands Jordebogskasse-Regnskab for Aaret til 31. Juli 1845. . . . .

Udgifts-Bilag XII. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og de samme underlagte Indretninger og Stiftelser.

. . . Hvad den lærde Skole paa Island angaaer, da var dennes nye Bygning allerede i Sommeren 1845 bragt saa vidt, at dens Solennitetssal kunde afbenyttes til Forsamlingsværelse for Althinget. Men en ved climatiske Forhold nödvendiggjort Standsning i Bygnings-Arbeiderne bevirker, at den nye Skole-Indretning först kan ventes at tage sin Begyndelse i Efteraaret 1846, og man har derfor fundet det rigtigst, endnu for denne Gang at indskrænke Budgettet til det Samme, som for 1845 er calculeret for Skolen i dens nuværende

Indretning paa Bessestad, nemlig saaledes, at der regnes paa en Udgift af 5,903 Rbd. 21 Sk. og en dertil svarende Indtægt, ligesom for 1845. 1845. 19. Decbr.

Cancellie-Plakat ang. **Ophævelse af en paabuden Afkortning i visse Embedsgager.** Khavn den 30. Decembr. 1845. — Sendt til Island som gjeldende ved Rentek. Skriv. 16. Januar 1847 (Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 528), og udtrykkelig udvidet som gjeldende ved kgl. Resol. 31. Oktobr. 1848, men ikke udgiven paa Islandsk, overeensstemmende med For. 21. Decbr. 1831; jevnf. Rentek. Skriv. 12. Juni 1847 (Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. XVIII, 354, 554). — Canc. 2. Departem. Registr. XLVI, 324 (1845, Nr. 787). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Colleg. Tid. for 1846, S. 35. Qvart-Forr. for 1845, S. 237. Schou XXIV, S. 559. 30. Decbr.

Cancellie-Plakat, angaaende Ophævelsen af den ved Reskriptet af 10. April 1745 paabudne Afkortning af 5 % i visse Embedsgager.

Paa derom af den kgl. Finantsdeputation allerund. nedlagt Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen ved allerhöieste Resolution af 8. f. M. allern. at ophæve den ved det allerhöieste Reskript af 10. April 1745 paabudne Afkortning af 5 % i visse Embedsgager, saaledes at enhver efter den 31. d. M. udnævnt Embedsmand fritages for samme.

Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning kundgjöres. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. December 1845.

Cancellie-Circulaire til samtlige Overövrigheder i Danmark, ang. de paabudne **schematiske Indberetninger om Forbrydere.** Khavn den 6. Januar 1846. — Dette Circulaire synes ogsaa at være blevet sendt til Island, ligesom det indskjærpede Circulaire af 31. Mai 1834, hvorfor det ogsaa her optages. — Canc. 3. Dep. 1846. 6. Januar.

1846. Brevb. 1846, Nr. 121—158. Original-Aftryk som „Circulaire" paa 2 Bl. i 4to. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 1—2.
6. Januar.

Directionen for en af Rigets Straffeanstalter har for Cancelliet andraget, at de Relationer, som ere befalede i schematisk Form at skulle medfölge Forbrydere, naar disse efter endelig Dom afleveres til vedkommende Straffeanstalt, oftere indkomme höist mangelfulde, idet enten flere Rubrikker i det anordnede Schema ikke ere udfyldte, eller blot indeholde Henviisninger til Domsakten eller ufuldstændige Tilförsler, samt fremdeles ikke sjeldent laborere af Feil, der senere opdages.

Cancelliet maa derfor tjenstligst anmode Hr. (Tit.) om alvorligen at ville indskjærpe Retsbetjentene i det Dem underliggende Distrikt, at de have paa det Nöieste at holde sig de i den omhandlede Henseende ved Collegiets Circulairskrivelse af 31. Mai 1834 givne og i dets Circulairskrivelse af 25. August 1838 gjentagne Forskrifter efterrettelige. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Januar 1846.

13. Januar. **Skibsfarts- og Handels-Traktat** mellem **Danmark** og **Kongeriget Begge Sicilierne.** Neapel den 13. Januar 1846. — Denne Traktat er bragt til almindelig Kundskab ved Plakat for Kongeriget Danmark af 11. August 1846. — Original-Aftryk hos Schultz i det Franske (Original), Danske og Tydske Sprog, 14 Sider i 4to. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 48-55. Schou XXIV, 572-579 (den danske Oversættelse). — **Uddrag.**

Skibsfarts- og Handels-Traktat mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Kongeriget Begge Sicilierne.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Kongeriget Begge Sicilierne, besjælede af det Önske, endmere at udvikle og levendegjöre Handels-Forholdene mellem deres respective Undersaatter, og saaledes befæste det gode Forhold, der bestaaer mellem begge Riger, have besluttet at indgaae

en Skibsfarts- og Handels-Traktat, som, grundet paa fuldkommen Gjensidighed, vil kunne forskaffe begge Stater væsentlige og varige Fordele. . . . . 1846. 13. Januar.

Art. XIV. Sicilianske Handelsskibe skulle tilstedes Adgang til Hans Majestæt Kongen af Danmarks Colonier, Færöerne, Island og Grönland derunder indbefattede, paa de samme Betingelser, som det for Tiden er eller i Fremtiden maatte blive enhver anden begunstiget Nations Handelsskibe tilladt. . . . .

Dets til Bekræftelse have de respective Befuldmægtigede underskrevet nærværende Traktat, og paatrykt samme deres Segl. — Givet i Neapel, og udfærdiget in duplo, den trettende Januar efter Christi Byrd, Aar Atten Hundrede og Sex og Fyrgetyve[1].

Kongelig Resolution ang. **Forhold med Hensyn til Stiftamtmands-Embedet** og Sönder-Amtet. Frederiksborg den 17. Januar 1846. — I Anledning af Rentekammerets Forestilling 13. Januar, ang. Besættelsen af Stiftamtmands-Embedet i Aalborg, der blev sögt blandt Andre af Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, der var udnævnt til dette Embede den 21. April 1841. — Rentek Relat. og Resol. Prot. 1846 A, Nr. 27. Ny Colleg. Tid. 1846, S. 175. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 18—19. 17. Januar.

Da Vi ikke finde det overeensstemmende med Vor Tjenestes Tarv, at Stiftamtmand over Island og Amtmand for Sönder-Amtet sammesteds, Kammerherre Thorkil Abraham Hoppe, allerede nu forflyttes fra disse Embeder, have Vi ikke fundet Os foranledigede til nu at udnævne ham til en anden Embedsstilling, og Vi ville derfor allernaad., at Auscultant i Rentekammeret, Kammerjunker Harald August Hoppe, fremdeles skal vedblive at være constitueret som Stiftamtmand for Aalborg Stift og Amtmand for Aalborg Amt, imod fra

[1]) Ratificationerne af nærværende Traktat ere blevne udvexlede i Neapel den 15. Juni 1846.

1846. 17. Januar. 1. Januar d. A. at regne at nyde de til disse Embeder hidtil henlagte Indtægter og Emolumenter.

Derimod ville Vi allern., at det skal tilkjendegives Stiftamtmand, Kammerherre Hoppe, at Vi i Betragtning af Omstændighederne allern. ville til Efteraaret 1847 overlade ham Valget, enten at afgaae fra sine nærværende Embeder, imod at nyde passende Vartpenge, indtil en anden Ansættelse her i Landet ved indtrædende Vacance kan blive ham til Deel, eller at forblive i sin nærværende Embedsstilling, imod at nyde et saa stort personligt Gagetillæg, at han derved vil erholde en ligesaa stor Gage, som han vilde opnaae ved en Ansættelse her i Landet i en lignende Stilling, og ville Vi derfor have Vort Rentekammer paalagt at indkomme med allerund. Forslag med Hensyn til Störrelsen af de Vartpenge, eller eventualiter det Gagetillæg, som maatte være at tilstaae ham.

Endeligen ville Vi allern., at det bringes til offentlig Kundskab, at Stiftamtmands-Embedet over Island til Efteraaret 1847 kan ventes at blive vacant, og at derfor de, som maatte attraae at blive ansatte i dette Embede, forinden maae erhverve sig den Færdighed i det islandske Sprog, som ifölge Vort allerhöieste Reskript af 8. April 1844 vil være en Betingelse for at kunne opnaae en saadan Udnævnelse. — Frederiksborg Slot den 17. Januar 1846.

24. Januar. **Capitelstaxt** for **Hunavatns** og **Skagafjords Sysseler** i Norder-Amtet, **fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.** Frederiksgáfa den 24. Januar **1846.** — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og 1846. í Skagafjarðar sýslu frá miðju Maji mánaðar 1846 til 24. Januar. jafnlengdar 1847.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	25	9	25	9	20
— 2 (fard. 1846)	3	10	18	60	15
— 3	4	73	28	54	23
— 4	3	35	26	88	21½
— 5	2	44	29	48	23½
— 6	3	1	24	8	19½
— 7	2	2	20	20	16
— 8	14	22	14	22	11½
— 9	9	95	13	31	10½
B. Nr. 10	»	19	23	72	19
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	30	9	36	7½
— 15	»	16	10	»	8
— 16	»	21	6	54	5
— 17	»	6	7	48	6
— 18	»	42	8	72	7
— 19	»	59	9	21	7½
— 20	»	30	37	48	30
— 21	»	18	22	48	18
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	92	23	72	19
— 24	3	80	23	»	18½
— 25	3	64	22	»	17½
— 26	3	7	18	42	15
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	31	19	81	16
— 29	1	30	19	66	16
— 30	1	18	17	78	14
F. Nr. 31	4	60	18	48	15
— 32	3	54	21	36	17
— 33	2	74	16	60	13½

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1846.		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
24. Januar.	F. Nr. 34	2	17	17	40	14
	— 35	1	55	18	84	15
	— 36	3	2	18	12	14½
	— 37	»	6	15	»	12
	G. Nr. 38	3	42	20	60	16½
	— 39	»	19	7	88	6½
	— 40	2	17	26	12	21
	— 41	»	»	»	»	»
	— 42	»	73	»	»	14½
	— 43	1	9	»	»	21

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	22.27	18
— B, — í ullu, smjöri og tólg	20.90	17
— C, — í tóvöru af ullu . .	13.89	11
— D, — í fiski	21.76	17½
— E, — í lýsi	19.11	15½
— F, — í skinnavöru	17.95	14½

En meðalverð allra landaura, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 33 Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu dag 24. Januari 1846.

Johnsson. Eptir constitution

H. Thorlacius.

24. Januar. **Capitelstaxt for Öefjords og Thingöe Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.** Frederiksgáfa den 24. Januar 1846. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema, paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjarðar sýslu og í báðum Þíngeyjar sýslum frá miðju Maí mánaðar 1846 til jafnlengdar 1847.

1846.
24. Januar.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Hundrað. rd.	sk.	Alin. sk.
A. Nr. 1[1]	27	72	27	72	22
— 2 (fard. 1846)	3	45	20	78	16½
— 3	4	78	28	84	23
— 4	3	61	29	8	23½
— 5	2	48	30	»	24
— 6	3	35	26	88	21½
— 7	2	20	22	8	17½
— 8	16	37	16	37	13
— 9	13	50	18	3	14½
B. Nr. 10	»	20	25	»	20
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	28	8	72	7
— 15	»	20	12	48	10
— 16	»	24	7	48	6
— 17	»	8	10	»	8
— 18	»	53	11	4	9
— 19	»	64	10	»	8
— 20	»	29	36	24	29
— 21	»	23	28	72	23
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	82	23	12	18½
— 24	3	72	22	48	18
— 25	3	47	20	90	17
— 26	2	59	15	66	12½
E. Nr. 27	1	32	20	»	16
— 28	1	29	19	51	15½
— 29	1	29	19	51	15½
— 30	1	21	18	27	14½
F. Nr. 31	4	20	16	80	13½
— 32	2	81	17	6	13½
— 33	2	18	13	12	10½
— 34	1	66	13	48	11
— 35	1	17	14	12	11½
— 36	2	25	13	54	11
— 37	»	7	17	48	14

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1846.

		Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
		rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
24. Januar.	G. Nr. 38	3	54	21	36	17
	— 39	»	23	9	56	7½
	— 40	2	37	28	60	23
	— 41	»	45	22	48	18
	— 42	»	74	»	»	15
	— 43	1	19	»	»	23

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	24.42	19½
— B, — í ullu, smjöri og tólg	21.24	17
— C, — í tóvöru af ullu . . .	15.57	12½
— D, — í fiski	20.54	16½
— E, — í lýsi	19.32	15½
— F, — í skinnavöru	15.10	12

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 36 Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu dag 24. Januari 1846.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

24. Januar. **Capitelstaxt** for **Mula Sysselerne** i Öster-Amtet, **fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.** Frederiksgáfa den 24. Januar 1846. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Taxt anföres som publiceret i Norder-Mula Syssel.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Maji mánaðar 1846 til jafnlengdar 1847.

1846.
24. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	23	79	23	79	19
— 2 (fard. 1846)	3	66	22	12	17½
— 3	4	36	26	24	21
— 4	3	48	28	»	22½
— 5	2	24	27	»	21½
— 6	3	24	26	»	21
— 7	2	3	20	30	16
— 8	17	44	17	44	14
— 9	13	93	18	60	15
B. Nr. 10	»	19	23	72	19
— 11	»	17	21	24	17
— 12	»	17	21	24	17
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	31	9	66	8
— 15	»	17	10	60	8½
— 16	»	25	7	78	6
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	54	11	24	9
— 19	1	11	16	69	13½
— 20	»	33	41	24	33
— 21	»	26	32	48	26
D. Nr. 22	4	»	24	»	19
— 23	3	83	23	18	18½
— 24	3	83	23	18	18½
— 25	3	44	20	72	16½
— 26	2	35	14	18	11½
E. Nr. 27	1	21	18	27	14½
— 28	1	32	20	»	16
— 29	1	25	18	87	15
— 30	1	15	17	33	14
F. Nr. 31	4	46	17	88	14½
— 32	3	69	22	30	18
— 33	2	48	15	»	12
— 34	1	71	13	88	11
— 35	1	26	15	24	12
— 36	2	93	17	78	14
— 37	»	6	15	»	12

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1846.

24. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
G. Nr. 38	3	71	22	42	18
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	91	35	36	28½
— 41	»	60	30	»	24
— 42	»	93	»	»	18½
— 43	1	4	»	»	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A,	eða í fríðu	23.27	18½
— B,	— í ullu, smjöri og tólg . .	21.24	17
— C,	— í tóvöru af ullu	17.31	14
— D,	— í fiski	21. 6	17
— E,	— í lýsi	18.61	15
— F,	— í skinnavöru	16.71	13½

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 rd. 69 Sk. [og alin] 16 Sk.

Frederiksgáfu dag 24. Januari 1846.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

28. Januar. **Plakat** for Danmark, ang. Bekjendtgjörelse af en **Handels- og Skibsfarts-Convention** med **Meklenborg-Sverin.** Khavn den 28. Januar 1846. — Emaneret igjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium og i Original-Aftryk heftet sammen med Conventionen af 25. Novbr. 1845, men findes ikke anfört som publiceret i Island. — Qvart-Forr. 1846, S. 15. Schou XXIV, 584.

31. Januar. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftsövrigheden i Island, ang. **Fremgangsmaaden i Anledning af en bortkommen Tertia-Qvittering** for en **Kirkes Capital i Jordebogskassen.** Khavn den 31. Januar 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2166.

Stiftsövrigheden i Island har i behagelig Skrivelse til Rentekammeret af 13. Febr. f. A. forespurgt, hvorledes der vil være at forholde med Hensyn til at en, af Landfogden i Island den 21. August 1838 for 75 Rbd. 73 Sk., tilhörende Brautarholt Kirke, udstedt Tertia-Qvittering er forkommen for Præsten til Kjalarnæsthing, som skulde oppebære og nyde Renten af bemeldte Capital. 1846. 31. Januar.

Efter at have henstillet denne Sag til Statsgjældsdirectionens Afgjörelse, har Samme nu tilmeldt Kammeret, at der efter de oplyste Omstændigheder Intet er til Hinder for, at saavel de resterende som de fremtidige Renter af ovennævnte i Statsgjældskassen indestaaende Capital udbetales ved Islands Jordebogskasse, imod at Præsten til Kjalarnæsthing meddeler Tilstaaelse for Modtagelsen, uden at Tertia-Qvitteringen fremlægges til Renteafskrivning, hvorom der i Landfogdens Renteberegninger bliver at tilföie en Bemærkning ved Qvitteringen, samt imod at Præsten, — som af Stiftsövrigheden foreslaaet, — ved et Skadeslösbrev, mod hvis Udstedelse det danske Cancellie, som herover har meddeelt Erklæring, ikke har haft Noget at erindre, giver den kgl. Kasse Sikkerhed i en Præstekaldet tilhörende Eiendom for, at bemeldte Kasse vil blive holdt skadeslös for alt Tab, den maatte lide, saafremt Tertia-Qvitteringen fremkommer i nogen Andens Værge.

Ved herom tjenstl. at underrette velbemeldte Stiftsövrighed, anmodes Samme om behageligen at ville foranstalte, at fornævnte Skadeslösbrev bliver udstedt og thinglæst og derefter indsendt til Kammeret, for at det herfra kan blive tilstillet Statsgjældsdirectionen. Sluttteligen tilföies, at Landfoged Gunlögsen herfra under D. D. er tilskrevet det Fornödne i forberörte Anledning. — Rentekammeret den 31. Januar 1846[1].

---

[1]) den ommeldte Skrivelse fra Rentekammeret til Landfogden i Island. Copieb. sst. Nr. 2167.

1846. 1. Febr. **Bekjendtgjörelse** fra Stiftsövrigheden i Island, ang. **Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavík.** Reykjavík den 1. Februar 1846. — Original-Aftryk paa den ene Side af et Halvark, „prentað í prentsmiðju landsins". Publiceret paa Vestmannöerne 1846.

Auglýsíng Íslands Stiptsyfirvalda, viðvíkjandi prentsmiðju landsins.

Um nokkurn tíma að undanförnu hefir prentsmiðja landsins, með vissum ákveðnum leigumála, staðið og gengið í Viðey, og mun þetta vera alkunnugt í landinu. En samkvæmt úrskurði hins konúngl. danska Kansellíis, frá 11. Mai 1844, er það nú fyriskipað, að prentsmiðjan framvegis og að svo stöddu skuli setjast að í Reykjavík, og gánga þar og haldast við lýði fyrir eigin reikníng, undir stjórn stiptsyfirvaldanna.

Um leið og ráðstöfun þessi gjörist heyrum kunnug, er þess jafnframt að geta, að nýlega er búið að útvega prentsmiðjunni betri og fullkomnari leturtegundir, svo vel má fullyrða, að hún nú sè í góðu ástandi.

Það er því vonanda, að hver sá, er hefir eitthvað fyrir hendi til að láta prenta, vili nota sèr af þessari landsins einustu prentsmiðju; en þeim er nota vilja, og það er sjálfsagt á þeirra eigin valdi, tilkynnist, að þeir eptirleiðis verða í því efni að leita stiptsyfirvaldanna.

Það er að öðru leyti sjálfsagt, að hver, sem fer þessa á leit, hlýtur sjálfur að taka til, hvaða letur, pappír eða form (brot) hann vill hafa á bók sinni. Hvað hinar áminnztu leturtegundir snertir, eru þær helzt með þrennu móti; en til þess öllum verði ljóst hverjar þær eru og hvernig útlítandi, látum vèr þess getið, að Alþingistíðindi vor eru prentuð með einni, en ritgjörð sú, er landlæknir, Júslitsráð Thorstensen, nýlega er búinn að semja „um meðferð á úngbörnum", með annari; og þykir enginn efi á, að þessi rit muni bráðum verða kunnug um allt land; en þessi auglýsíng er prentuð með hinu þriðja letrinu, og þannig getur hver, sem eitthvað vill láta

prenta, valið eptir þessu það letur, er honum þykir bezt eiga við. 1846. 1. Febr.

Allir mega gánga að því vísu, að verðið á prentun og pappír verður ákveðið svo sanngjarnlega sem kostur er á, þó er ekki hægt að kveða það upp hèr, því slíkt er, eins og nærri má geta, komið undir arkarstærðinni og því, hvað mikið fer á hverja prentaða blaðsíðu; svo skiptir það og nokkru, hvort hlutaðeigandi vill láta prenta mörg eða fá exemplör af bókinni, og verður allt þetta að koma til greina í hvert skipti. — Reykjavík þann 1. Februar 1846.

Capitelstaxt for Vester-Amtet i Island, **fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.** Stapa den 10. Februar 1846. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa offentlig Bekostning i Bogtrykkeriet paa Vidö Kloster, paa 2 Blade i 4to; og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 10. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1846 til sömu tíðar 1847.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	sk.	á landsvísu hdr. Rbd.	sk.	er því 1 al. sk.
A. Nr. 1 [1]	25	76	25	76	20²/₃
— 2	3	45	20	78	16²/₃
— 3	5	5	30	30	24¹/₄
— 4	3	57	28	72	23
— 5	2	49	30	12	24
— 6	3	43	27	56	22
— 7	2	31	»	»	»
— 8	13	74	13	74	11
— 9	10	14	13	51	10⁵/₆

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 8. Febr. 1844, ovenf. S. 23—26.

1846.
10. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	Silfurmynt. sk.	á landsvísu hdr. Rbd.	á landsvísu hdr. sk.	er því 1 al. sk.
B. Nr. 10	»	19	23	72	19
— 11	»	$16\frac{1}{3}$	20	40	$16\frac{1}{3}$
— 12	»	$17\frac{1}{4}$	21	54	$17\frac{1}{4}$
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	$13\frac{1}{2}$	8	42	$6\frac{3}{4}$
— 16	»	27	»	»	»
— 17	»	$5\frac{1}{2}$	10	30	$8\frac{1}{4}$
— 18	»	44	»	»	»
— 19	1	13	»	»	»
— 20	»	32	»	»	»
— 21	»	25	»	»	»
D. Nr. 22	3	54	21	36	17
— 23	4	»	24	»	$19\frac{1}{5}$
— 24	3	34	20	12	16
— 25	2	76	16	72	$13\frac{2}{5}$
— 26	2	74	16	60	$13\frac{1}{2}$
E. Nr. 27	1	17	17	63	$14\frac{1}{8}$
— 28	1	31	19	81	$15\frac{7}{8}$
— 29	1	30	19	66	$15\frac{3}{4}$
— 30	1	22	18	42	$14\frac{3}{4}$
F. Nr. 31	4	32	17	32	$13\frac{5}{8}$
— 32	3	47	20	90	$16\frac{3}{4}$
— 33	2	70	16	36	$13\frac{1}{8}$
— 34	2	20	17	64	$14\frac{1}{8}$
— 35	1	60	19	48	$15\frac{3}{5}$
— 36	2	85	17	30	$13\frac{5}{8}$
— 37	»	$5\frac{1}{2}$	13	72	11
G. Nr. 38	3	42	»	»	»
— 39	»	54	»	»	»
— 40	2	»	»	»	»
— 41	»	$95\frac{1}{2}$	»	»	»
— 42	»	64	»	»	»
— 43	1	11	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A. eða fríðu 23.80 19
— B. ullu, smjöri og tólg 21.41 $17\frac{1}{8}$

Eptir Litr. C. ullar tóvinnu	9.36	$7^{1}/_{2}$	1846.
— D. fiski	19.74	$15^{5}/_{6}$	10. Febr.
— E. lýsi	18.87	$15^{1}/_{8}$	
— F. skinnavörum	17.53	14	

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða
[hdr.] 18 Rbd. 46 Sk. [og alin] $14^{3}/_{4}$ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum; 1 hundr. 6 sauðir þrèvetra og eldri, á haust.
— 6 ær, loðnar og lembdar í fardögum; — 1 hundr. 8 sauðir tvævetra á haust.
— 1 púlshestur, 5 til 12 vetra í fardögum; — 1 hundr. 12 sauðir veturgamlir á haust.
90 áln. 1 hryssa, jafngömul, í fardögum. 1 hundr. 8 ær geldar á haust.
— B: 1 hundr. 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg.
— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlínga.
— D: — 6 vættir af sèrhverri þar tilnefndri fiskitegund.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.
— F: — 4 fjórðúngar nautskinna.
— 6 — af kúa-, hrossa- og selskinnum.
— 8 — sauðskinna.
— 12 — ærskinna.
— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 10. Febr. 1846.
Thorsteinson. P. Pètursson.

1846. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til**
11. Febr. **Forarbeidelse af Redskaber til Tuers Jævning.** Khavn den 11. Februar 1846. — I Rentekammerets Forestilling 10. Februar anmeldes, at Smeden Guðbrandur Stephensen havde ansögt om en Understöttelse af 200 Rbd. til Forfærdigelse af tvende af ham construerede Redskaber til Brug ved Tuers Jævning paa Island. Kammeret bemærker i den Anledning, at Jordbruget er Islændernes fornemste Næringskilde, og tillige den, som giver det sikkreste Udbytte, hvorfor det maa antages som hensigtsmæssigt og gavnligt, at de Forsög, der i et betydeligere Omfang sigte til at rydde af Veien Hindringerne for sammes hensigtsmæssigere Drift, fortjene at imödekommes med passende Understöttelser. Ved Attest fra Smedemester Schjellerup paa Strandmöllen ansaa Kammeret det for godtgjort, at de af Stephensen construerede Redskaber vilde være hensigtsmæssige til den for dem bestemte Brug, nemlig det ene til at skjære Grönsværet af, det andet til at gjennemskjære Tuerne, ligesom det ogsaa var paatænkt, at sende flere Sæt til forskjellige Egne af Landet, for paa den Maade at udbrede Kjendskab til Fremgangsmaaden ved Benyttelsen.

Rentekammeret anbefaler derfor Bevilgelsen af den ansögte Understöttelse, og at den maatte afholdes af det i Budgettet for 1846 til overordentlige og tilfældige Udgifter for Islands Jordebogskasse calculerede Belöb. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 A, Nr. 68.

Vi ville allernaad., af det paa Vort Rentekammers Budget for 1846 til overordentlige og tilfældige Udgifter for Islands Jordebogskasse calculerede Belöb, have tilstaaet Smed Gudbrand Stephensen en Understöttelse af 200 Rbd. til Forfærdigelse af indbemeldte tvende Slags Redskaber til Brug ved Tuers Jævning i Island. — Kjöbenhavn den 11. Februar 1846.

15. Febr. **Capitelstaxt** for Sönder-Amtet, **fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Februar 1846. — Islandsk: Original-Aftryk, 2 Blade i 4to, trykt i Stiftsbogtrykkeriet i

Reykjavík. Jfr. Sig Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 231 ff. — Publiceret 1846 i Reykjavík, samt i Rángárvalla og Árnes Sysseler. 1846. 15. Febr.

Verðlagsskrá, sem gildir í öllu Suður-amtinu frá miðju Máji mánaðar 1846 til sömu tíðar 1847.

	Silfurmynt.		á landsvísu hdr.		er þá 1 al.
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	24	21	24	17
— 2	2	92	17	72	14¼
— 3	4	13	24	78	19¾
— 4	2	86	23	16	18½
— 5	2	»	24	»	19¼
— 6	2	70	21	80	17½
— 7	1	81	»	»	»
— 8	11	89	11	89	9½
— 9	7	69	10	28	8¼
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	15	18	72	15
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	20	12	48	10
— 16	»	31	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	68	»	»	»
— 19	1	2	»	»	»
— 20	»	36	»	»	»
— 21	»	28	»	»	»
D. Nr 22	3	41	20	54	16½
— 23	3	92	23	72	19
— 24	3	58	21	60	17½
— 25	3	37	20	30	16¼
— 26	3	16	19	»	15¼
E. Nr. 27	1	20	18	12	14½
— 28	1	28	19	36	15½
— 29	1	23	18	57	14¾
— 30	1	21	18	27	14½
F. Nr. 31	4	82	19	40	15½
— 32	3	71	22	42	18

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet den 20. Februar 1844, ovenf. S. 28—31.

1846.
15. Febr.

	Silfurmynt. rbd.	bsk.	á landsvísu hdr. rbd	rbsk.	er þá 1 al. rbsk
F. Nr. 33	2	84	17	24	$13^{3}/_{4}$
— 34	2	36	19	»	$15^{1}/_{4}$
— 35	1	66	20	24	$16^{1}/_{4}$
— 36	2	91	17	66	$14^{1}/_{4}$
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	73	»	»	»
— 39	1	41	»	»	»
— 40	1	90	»	»	»
— 41	»	89	»	»	»
— 42	»	64	»	»	»
— 43	»	80	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

	Silfurmynt, á landsvísu hundrað. rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir Litr. A. eða í fríðu	19	36	$15^{1}/_{2}$
— B. — í ullu, smjöri og tólg	20	60	$16^{3}/_{4}$
— C. — í tóvöru af ullu . .	11	84	$9^{1}/_{2}$
— D. — í fiski	21	5	$16^{3}/_{4}$
— E. — í lýsi	18	57	$14^{3}/_{4}$
— F. — í skinnavöru	18	69	15

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 41 Sk. [og alin] $14^{3}/_{4}$ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur 5 til 12 vetra, í fardögum;
en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða $^{3}/_{4}$ hdr., svo $1^{1}/_{3}$ verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B: gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað. 1846. 15. Febr.
— C: — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.
— D: — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hündrað.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.
— F: — 4 fjórðúngar nautskinns hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiptamtshúsi og Laugarnesi þann 15. Februar 1846.

T. Hoppe. Á. Helgason.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Norder- og Öster-Amt, ang. **Beregning af Gebyrer for Lodsedler.** Khavn den 26. Februar 1846. — 26. Febr.
Canc. 3. Departem. Brevb. 1846, Nr. 909. Uddr. i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 60.

I Anledning af det med Hr. Etatsraadens behagelige Skrivelse af 7. Februar f. A. hertil indkomne Andragende, hvori Sysselmanden i Norder-Thingö Syssel forespörger om, hvilken Betaling der maatte være at beregne for Lodsedler, skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at der for Lodsedler kun kan fordres Gebyr for Beskrivelsen efter Reglem. 10. Septbr. 1830 § 7, men at Gebyr for Bekræftelsen efter Sportelreglementet § 8, cfr. § 40, ligesaalidt kan beregnes for Lodsedler som for andre simple Udskrifter af Retsprotokollen. Da det derhos sees, at det saavel i Norder- som i Sönder-Thingö Syssel er sædvanligt, at Lodsedler udstedes i ethvert Bo til alle Arvinger, saa skulde man tillige have Dem an-

1846. 26. Febr. modet om at gjöre Vedkommende opmærksomme paa, at Udstedelse af Lodsedler ikkun er nödvendig til umyndige eller fraværende Arvinger. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Februar 1846.

27. Febr. **Kongelig Resolution** ang. **Beregning af de med** den kongl. Commissarii **Reise til Althinget forbundne Omkostninger.** Khavn den 27. Februar 1846. — I Forestilling 24. Febr. 1846 bemærker Finantsdeputationen, at ved kgl. Resol. 23. April 1845 var det bestemt, at de med Commissarii Reise til Althinget forbundne Omkostninger skulde falde den islandske Jordebogskasse til Last, hvorimod de tilsvarende Udgifter ved de danske Provindsialstænder faldt directe paa Finantskassen. Da der nu var Bestemmelse for, at söge Jordebogskassens Underbalance dækket ved Paalæg paa Island, vilde disse Udgifter saaledes, tvertimod Hensigten, blive medtagne under Repartitionen. For at forebygge dette indstilles, at bemeldte Udgifter, til Belöb omtrent 3800 Rbd., maatte definitivt overföres paa Finantskassens Conto for uforudseelige Udgifter. — Finants-Deput. Forestill. og Resol. Prot. 1846, Nr. 45.

Vi bifalde allernaad., at de i indbemeldte förste Passus af Vor allerhöieste Resolution af 23. April 1845 omhandlede Omkostninger til Reise-Udgifter og Diæter for Vor Commissarius ved Althinget i Island m v., istedetfor at falde Jordebogskassen til Last, og saaledes blive Gjenstand for Refusion, definitivt föres til Udgift for Finantskassens Regning og fölgeligen anföres paa Budgettets Conto til uforudseelige og ubestemte Stats-Udgifter. — Kjöbenhavn den 27. Februar 1846.

3. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Byfogdens Sportler ved Huses Vurdering i Anledning af Valg til Althinget.** Khavn den 3. Marts 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 971.

Med behagelig Skrivelse af 18. Oktbr. sidstl. har Hr. Ehren hertil indsendt et Andragende, hvori By- og Landfoged Gunlögsen forespörger, hvilket Gebyr han tör beregne sig for en over alle Bygninger i Reykjavík, til Afbenyttelse deels ved Valgene til Althinget og deels ved den paatænkte Brandassurance afholdt Vurderingsforretning, samt om dette Gebyr bör udredes af Kæmnerkassen eller af vedkommende Huuseiere. 1846. 3. Marts.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstligst melde, at der ikke i Sportellovgivningen existerer nogen Bestemmelse, hvorefter Betalingen for den omhandlede Forretning ligefrem kunde normeres, men at Cancelliet efter Omstændighederne bifalder, at der tilstaaes Gunlögsen en Betaling af 2 Rbd. for hver Dag, Forretningen har varet, ligesom ogsaa at dette Belöb forelöbigen udredes af Kæmnerkassen, samt endeligen afholdes af denne, dersom den paatænkte Assurance ikke kommer istand inden en saadan Tid, at den stedfundne Vurdering dertil kan afbenyttes. — Det kongel. Danske Cancellie den 3. Marts 1846.

Reskript til Finants-Deputationen, angaaende **en Expedition til Island,** for at **undersöge Heklas sidste Udbrud.** Khavn den 13. Marts 1846. — 13. Marts.
Original i Finants-Deput. Forestill. og Resolut. Prot. 1846, Nr. 55.

Den særdeles Interesse, det haver for Naturkyndigheden at samle Iagttagelser og Underretninger om det vulkanske Udbrud, som siden afvigte Efteraar har fundet Sted af Hekla paa Island, bevæger Os til at sende en Naturkyndig, polytechnisk Candidat Schythe, til Island, og ville Vi til hans Equipering bevilge ham udbetalt 200 Rbd., fri Overreise og Underholdning paa Island, samt et Honorar efter vel udfört Hverv, hvis Störrelse Vi forbeholde Os nærmere at bestemme.

1846. 13. Marts. Fremdeles ville Vi beordre Landskabsmaler Emanuel Larsen til Island, hvilken ligeledes til Equipering vil være at udbetale 200 Rbd., og at give fri Overreise og Underholdning paa Island.

Hvilket herved meddeles Vor Finantsdeputation til allerund. Foranstaltning med Hensyn til Udbetalingen af ovennævnte Understöttelser, og have Vi under Dags Dato rescriberet Vort Rentekammer om at træffe fornöden Foranstaltning med Hensyn til den Vedkommende tilstaaede fri Reise og fri Underholdning paa Island. — Befalende Eder Gud! Givet i Vor Residentsstad Kjöbenhavn den 13. Marts 1846.

17. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til det kgl. Rentekammer, angaaende **Indbetaling af Bevillings-Gebyrer i Jordebogskassen.** Khavn den 17. Marts 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 1168—1173.

Da Cancelliet med det kongel. Rentekammer maa være enigt i, at det maa ansees for mest stemmende med de i Normalreglementet udtalte Grundsætninger, at den kongl. Kasses Andeel af Gebyrerne for de Bevillinger og Expeditioner, som udfærdiges gjennem Amtmændene paa Island, for Fremtiden forblive i den islandske Jordebogskasse, som den Island vedkommende Afdeling af Finantskassen, og hvad der gjelder om Gebyret for disse Expeditioner ogsaa gjelder med Hensyn til Gebyret for de Bevillinger og Expeditioner, Island vedkommende, der udfærdiges gjennem Cancelliet, forsaavidt de ikke skulle afbenyttes her i Landet, samt da Cancelliet derhos formener, at denne Sag i det Væsentlige vil kunne ordnes paa den af velbemeldte Kammer i behagelig Skrivelse af 24. Januar sidstleden foreslaaede Maade, saa har man under Dags Dato, ved at tilkjendegive Amtmændene i Island, at disse sidste Expeditioner for Fremtiden ville blive dem tilstillede, for at overleveres Vedkommende mod Erlæggelsen af

det anordnede Gebyr, paalagt dem for Fremtiden og navnlig fra 1. August d. A. særskilt til Jordebogskassen at indbetale den den kongel. Kasse og den Seminariefondet m. v. tilkommende Andeel af Gebyrerne for de nævnte Expeditioner, efter af disse Embedsmænd affattede aarlige Fortegnelser, der blive at forsyne med Landfogdens Qvitteringer for Modtagelsen af deres paalydende Belöb, og af hvilke prima stedse maa medfölge Amtmændenes Regnskaber til Cancelliet for de i Löbet af hvert Aar udleverede Bevillinger, disses Gebyrer og den Seminariefondet m. v. deraf tilkommende Andeel, hvilket Regnskab altsaa ogsaa, under en særskilt Afdeling, maa omfatte de gjennem Cancelliet udfærdigede, dem tilstillede Expeditioner, secunda tjener Overövrigheden til Legitimation for de af dem gjorte Indbetalinger til Jordebogskassen, og tertia medfölger denne Kasses Regnskab.

1846.
17. Marts.

Ved herom at meddele det kongel. Rentekammer Underretning skulde Collegiet derhos tilföie, at man, i Henhold til hvad velbemeldte Kammer har yttret, tör forvente, at den Seminariefondet m. v. tilkommende Andeel af Gebyrerne, vil paa dette Collegiums nærmere Reqvisition, ved Fremsendelsen af Landfogdens prima Qvittering, blive Cancelliet anviist til Udbetaling paa den herværende Zahlkasse. — Derhos vil man herefter aarlig meddele det kgl. Rentekammer en Fortegnelse over de herigjennem udfærdigede islandske Expeditioner, samt hvad Gebyr der for hver især bliver at erlægge, og hvilken Andeel deraf der tilkommer den kongl. Kasse, og hvilken Seminariefondet, hvilken Fortegnelse önskes remitteret, efter at den, til Legitimation ved det Regnskab, som Cancelliets Kasserer har at aflægge til det kongl. Rentekammer for Bevillingerne, er forsynet med velbemeldte Kammers Tilstaaelse for, at bemeldte Gebyrer ere indbetalte i Jordebogskassen, eller at Kammeret vil drage Omsorg for at dette skeer.

1846. 17. Marts. Om den saaledes trufne Foranstaltning udbeder man sig, at det kgl. Rentekammer vilde behage at tilkjendegive Landfogden det Fornödne. — Det kongelige Danske Cancellie den 17. Marts 1846 [1].

21. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til det kongl. Danske Cancellie, ang. **Sproget i den officielle Brevvexling mellem Amterne i Island.** Khavn den 21. Marts 1846 [2]. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2239.

Det kgl. Danske Cancellie har i behagelig Skrivelse af 6. Novbr. f. A., ved at tilstille Rentekammeret en Skrivelse fra Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, hvori han anholder om, at Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt, Etatsraad Johnsson, maa blive paalagt at före sin Correspondence med Sönder-Amtet paa Dansk, henstillet, om dette Collegium, saafremt vi maatte tiltræde den Anskuelse, at Correspondencen mellem Amtmændene i Island rettest bör föres i det danske Sprog, vilde meddele Amtmand Johnsson Paalæg i Overeensstemmelse dermed, og har velbemeldte Cancellie derhos forlangt Underretning om, hvad vi i berörte Henseende maatte beslutte.

I Anledning heraf skulde Rentekammeret ikke undlade tjenstligst at yttre, at, da Islænderne ere et Folk, der har sit eget Sprog, sin egen Litteratur og sine egne Institutioner, hvor Retssproget, Skolesproget og Kirkesproget, samt i Regelen Forretningssproget er det Islandske, og da samtlige Indbyggere, med Undtagelse af de faa paa Island bosatte danske Familier, saavel i Skrift som i Tale betjene sig af dette Sprog, skjönner

[1] Ligelydende Skrivelse, mut. mut. og med Udeladelse af den sidste Passus, er under samme Dato afgaaet til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island. — Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

[2] Kgl. Resol. 29. Juli 1846.

Kammeret ikke rettere, end at det maa ansees som det Naturligste, og derhos stemmende med Analogien af Forordn. 11. Juli 1800 § 16 og Forordn. 8. Marts 1843 § 43, at Brevvexlingen i Embeds-Anliggender imellem Amtmændene indbyrdes, saaledes som mellem Landets övrige Embedsmænd, saavidt muligt föres i det islandske Sprog. Vi formene imidlertid, at der fra denne Regel bör gjöres den Undtagelse, at de Breve og Documenter, om hvilke det fra Begyndelsen af kan forudsees, at de blive at indsende til Collegierne, bör affattes i det danske Sprog. Derimod kunne vi ikke tillægge den Indvending afgjörende Vægt, der af Kammerherre Hoppe er hentet mod hiin Regels Anvendelighed fra den Uleilighed og Ophold, der vilde foraarsages derved, at Oversættelse fra Islandsk til Dansk af de omhandlede Documenter i enkelte Tilfælde kunde blive nödvendig, naar Sagen imod sin oprindelige Bestemmelse blev at indsende til Collegierne, da det forekommer os, at den modsatte Regel vil medföre en större Uleilighed, idet flere Documenter, der enten skulle bekjendtgjöres for Almuen eller fremlægges ved judicielle Forretninger, m. v., da maatte oversættes fra Dansk til Islandsk. 1846. 21. Marts.

Paa Grund heraf finder Collegiet ikke tilstrækkelig Anledning til at give Etatsraad Johnsson noget Tilhold med Hensyn til Affattelsen af hans Correspondence med Kammerherre Hoppe, eftersom Etatsraad Johnsson ved denne iagttager den Regel, at alle Documenter, om hvilke det kan forudsees, at de blive at indsende til Collegierne, affattes i det danske Sprog; og formene vi, at, ligesom den af Etatsraad Johnsson anvendte Fremgangsmaade ikke personligen kan være Kammerherre Hoppe til nogen Gene, dette heller ikke, ifölge Hans Majestæts allerhöieste Reskript af 8. April 1844 og allerhöieste Resolution af 13. Januar sidstleden, vil blive Tilfældet med hans eventuelle Eftermand.

Vi skulde imidlertid, forinden Svar meddeles i Overeensstemmelse med det Foranförte, tjenstl. udbede

1846. os det kongel. Danske Cancellies nærmere behagelige
21. Marts. Yttring over Sagen; og forventes de hoslagte Bilage
dermed tilbage. — Rentekammeret den 21. Marts 1846.

26. Marts. **Cancellie-Skrivelse** til det kgl. Rentekammer, angaaende **Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.** Khavn den 26. Marts 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 1363. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 78—80.

I behagelig Skrivelse af 20. Septbr. sidstl. har det kgl. Rentekammer meddeelt Cancelliet, at det paany har taget den tidligere antagne Fortolkning af Plakat 4. Mai 1778 § 2 under Overveielse, og at Kammeret derved er kommet til den Anskuelse, at det i samme omhandlede Vrag ikke kan antages aflöst fra det kgl. Gods som administreres, saa at det hverken tidligere retteligen er tilfaldet Sysselmændene eller de islandske Sagefaldskasser, eller i Fremtiden kan tilkomme Justitskassen paa det Hans Majestæt Kongen forbeholdte Jordegods i Guldbringe og Skaptafells Sysler.

Da det kgl. Rentekammer over denne Sag har begjært Cancelliets yderligere Betænkning, skulde man, ved at remittere de fremsendte Bilage, ikke undlade at yttre, at man ikke kan fravige den i Collegiets Skrivelse af 15. Januar 1832 yttrede Mening. Plak. 4. Mai 1778, der gaaer ud paa fuldstændigen at afgjöre Spörgsmaalene om hvem Vrag paa Island tilkommer, har nemlig ikkun forbeholdt Kongen det, der kunde henföres til strandet Skib og Gods, hvilket § 1 erklærer for et uafhændet Regale, cfr. § 3, medens derimod de fölgende §§ 2 og 3, der tale om det övrige og mindre betydelige Vrag, aldeles Intet tillægger Kongen, men kun afgjör, hvad deraf tilfalder Andre paa Grund af særegne Adkomster, og saaledes ikke kan være indbefattet under den ved Resol. 26. Marts 1736 Sysselmændene overdragne Ret til Drivtömmer. Det er

herved kjendelig Principet, at Sysselmændene, til hvilke 1846.
Drivtömmer ved bemeldte Resol. var overdraget, skulde 26. Marts.
nyde alt det, som ellers vilde have tilfaldet Kongen,
men at kun det, hvortil Andre havde en ældre Adkomst, blev, som noget, der ikke kunde indbefattes under bemeldte Overdragelse, sikkret disse Andre. Bestemmelserne i fornævnte §§'er knytte sig derfor og overalt til bemeldte Resolution, hvis Grændser den netop gik ud paa at fastsætte, hvilket og gjentager sig i § 5, der tilligemed § 4 sigter til at bestemme, hvad der forstaaes ved den Drivfisk, der ligesom Drivtömmer er ved Resol. 1736 blevet Sysselmændene overdragen. Det er i Særdeleshed mærkeligt, at § 2 ikke taler om andet kgl. Gods end det bortforpagtede, og kun med Hensyn til Kloster- og Ombudsjorder erklærer, at Resol. 1736 ei paa sligt Gods kan være anvendelig. Det vilde, dersom Kongen selv paa sit Gods vilde have forbeholdt sig noget af de omhandlede Smaating, været unaturligt, at dette ikke blev nævnet i Almindelighed. Efter sædvanlig Brug maatte dette endog have været stillet i Spidsen af det övrige der nævnte Gods, ligesom og Rettigheden maatte være forbeholdt for Kongen eller dem, som den ved Godsets Forpagtning var overdraget, hvorimod § 2, efter at have omhandlet offentlige Stiftelsers og Beneficiariers Gods, kun omtaler det kgl. bortforpagtede Gods og med Hensyn dertil forbeholder Forpagterens Ret, men saavel Indholdet som Formen bliver forklarlig, naar man, som meldt, antager, at Kongen ikke vilde gjöre anden Indskrænkning i Sysselmændenes Ret end den, der flöd af de andre forhen forbeholdte Rettigheder. Det kan herved bemærkes, at Forordningens § 1 ingenlunde indeholder noget Vidnesbyrd om det Modsatte, thi under det Sysselmændene overdragne Drivtömmer kunde ikke hele strandede Skibe, Skibsbaade osv. forstaaes, skjöndt der vel i visse Henseender kunde blive Spörgsmaal om Grændsen, hvilken

1846. 26. Marts. Plakaten derfor paa en meget billig Maade og med saamegen Bestemthed som mulig fastsætter.

Den nu af velbemeldte Rentekammer fremlagte Extract af det vestindiske og guineiske Rente- og General-Toldkammers Forestilling af 2. Mai 1778 synes ikke at tale mod den ovenanförte Fortolkning, hvorimod det endog af den turde yderligere fremgaae, at det Moment, der bestemte hvad der skulde tillægges Sysselmændene, og hvad derfra skulde undtages, netop var, om det endnu, da Resol. 1736 blev givet, tilfaldt Kongen, eller Andre forud dermed var forlenet. Hvad der er yttret med Hensyn til Ordene og Ordfortolkningen af Plakatens § 2, som Cancelliet formentlig skulde have anfört urigtigt i sin Skrivelse af 15. Januar 1833, kan ei heller erkjendes, idet Cancelliet med fuldkommen Föie har sagt om den omhandlede Deel af §'en, at den indskrænker sit Bud til det kgl. Gods, der er under Forpagtning; forsaavidt Rentekammeret har lagt Vægt paa, at det hedder „Gods, nemlig Kloster- og Ombudsjorder, som ere under Forpagtning", hvorved det synes at ville antyde, at det kun var de nævnte Arter af kgl. Gods, med Hensyn til hvilke denne Beföielse er udtrykt, saa maa herved bemærkes, at det Ord „nemlig" viser, at der ikke var Tale om andet kongl. Gods end netop Kloster- og Ombudsjorder, ligesom og selve Rentekammerets Skrivelse 20. Septbr. sidstl. vidner om, at alt bortforpagtet Gods var at henföre til en af disse Klasser. Det nævnte Sted i Cancelliets Skrivelse, der ingenlunde har Form af at anföre de authologiske Ord, har derfor, næst at forbigaae den Mellemsætning, som for Öiemedet ikke behövede at anföres, rettelig sagt, at §'en har indskrænket sit Bud det kgl. Gods angaaende til det, der er bortforpagtet. Sandsynligviis er der ved Anordningens Udarbeidelse ikke taget Hensyn til, at der gaves kgl. Gods, som ei var bortforpagtet. Imidlertid gaves der dog noget saadant, nemlig i Guldbringe Syssel, som var under Administration, men det blev

og netop erkjendt, at dette hörte under det Syssel- 1846.
manden, der da tillige var Landfoged, concederte. 26. Marts.
Hvad det kgl. Rentekammer i sin Skrivelse af 10. November 1832 henimod Slutningen har anfört derom er aldeles bestemt, og naar det i den senere Skrivelse bemærkes, at Landfogden tillige var Administrator af bemeldte Gods, og altsaa i samme Egenskab maatte oppebære den Vragindtægt, hvortil han ei havde Hjemmel i den ved Resol. 1736 ham overdragne Rettighed, saa er dette ikke blot ganske udenfor den Fremstilling af Forholdene, der var givet i Kammerets Skrivelse af 10. Novbr. 1832, men det vilde derhos först faae Betydning, saafremt Landfogden havde aflagt Regnskab for hiin Deel af Vragindtægten, men dette er ingenlunde paastaaet, saa at det neppe kan omtvivles, at han upaatalt har fra 1736 til 1808 tilegnet sig det Hele, ligesom det og erkjendes, at Sagefaldskassen fra 1808 har oppebaaret det Hele.

Det har vel, som Cancelliet i sin Skrivelse af 15. Januar 1833 har bemærket, noget Synderligt, at Sysselmændene, eller senere i disses Sted Sigt- og Sagefaldskassen, eller nu Justitskassen, paa denne Maade kommer i Besiddelse af en Rettighed, hvis Omfang bliver afhængig af den Maade, hvorpaa det kgl. Gods administreres, og at samme in specie udvides derved, at det, der forhen var under Forpagtning, siden tages under Administration. Men foruden hvad der allerede i foranförte Skrivelse i denne Henseende er anfört, maa derhos bemærkes, at denne Synderlighed i al Fald dog ikke er tilstrækkelig til at hjemle en Fortolkning af Plak. 4. Mai 1778, der ellers ikke vel kan bestaae med den bogstavelige Indhold, eller med den hele Sammenhæng i denne Plakat, og den derved fremkomne Anomalie bliver i al Fald ikke större end den, der indtræder med Hensyn til det Gods, som Hans Majestæt har solgt efter 1736, paa hvilket jo oftvelbemeldte Rentekammer selv erkjender, at det i Plakatens §§ 2

1846. og 3 omhandlede mindre Vrag, i Overeensstemmelse
26. Marts. med sidstnævnte §, tilfaldt Sysselmændene, og senere i deres Sted Sigt- og Sagefaldskassen, samt nu Justitskassen; hvorhos det endnu maa bemærkes, at netop saavel ved Resol. 25. Juli 1808, der skjænkede den ved samme oprettede Sagefaldskasse de Sysselmændene ved Resol. 26. Marts 1736 overladte Indtægter, hvoriblandt Böder, som ved For. 24. Januar 1838, der begrunder disses Overgang til Justitskassen, ere flere af de jevnligst forefaldende Böder deels blevne ophævede, deels indskrænkede.

Om det iövrigt end fra Fortolkningens Side kunde være tvivlsomt, om ikke dog den kgl. Kasse havde Ret til at nyde Indtægten af det mindre Vrag paa det under Administration tagne kongl. Gods, turde det dog være utilraadeligt, nu at gjöre en Paastand gjeldende, der, saavidt man af alt det Fremkomne kan slutte, vilde staae i Modsigelse med det, der i over 100 Aar har været Praxis, og hvorover der uden Tvivl ville möde Besværinger fra Landets Side. Hertil kommer den hele Indtægts store Ubetydelighed, saavel som den Omstændighed, at Justitskassen kan benyttes og tildeels allerede er benyttet til saadanne Retspleien vedkommende Udgifter, der ellers vilde falde den kgl. Kasse til Byrde. — Det kgl. Danske Cancellie den 26. Marts 1846.

28. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Administratorernes Pligt at udföre Rets-Sager angaaende deres Ombud uden særegen Godtgjörelse.** Khavn den 28. Marts 1846. — Rentek. Isl. Copiebog 15, Nr. 2275.

Ved at tilstille Rentekammeret en Regning fra Administrator af Munkethveraa Klostergodses Norderpart, Arne Thordarsen, over Diæter og Reiseomkostninger m. m.,

i Anledning af Udförelsen af en i sin Tid imellem Beneficiarius til Grenjadarstad og Mule paa den ene og bemeldte Klostergods paa den anden Side verserende Retssag, betræffende en paa Raufarhavns Forstrand i Aaret 1833 opdrevet Hval, har Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson i Skrivelse af 27. August f. A., næst i Almindelighed at yttre den Formening, at Administratorerne af de kgl. Godser ikke tilkomme nogen særlig Godtgjörelse for Reiseudgifter eller Arbeide i Godsernes Tjeneste, navnligen i Anledning af Sagers Udförelse for Retterne paa Godsernes Vegne, og at Thordarsen desaarsag ikke kunde ansees berettiget til at nyde Vederlag for de i nysnævnte Regning specificerede Reiseomkostninger og Diæter m. m., anholdt om Collegiets Resolution for, om eller hvorvidt Regningens Belöb, der i det Hele andrager 41 Rbd. 8 Sk., bör godtgjöres ham. 1846. 28. Marts.

I Anledning heraf skulde vi, ved hoslagte at lade fölge tilbage saavel fornævnte Regning, som den ligeledes hertil indsendte Domsakt, tjenstl. yttre, at Administrationsforholdets Natur formentlig maa medföre, at Sagers Udförelse for Retterne angaaende de administrerede Godsers Rettigheder ligger udenfor de Administratorerne som saadanne paahvilende Pligter. — At paalægge disse Betjente Udförelsen af deslige Forretninger uden nogensomhelst Godtgjörelse, vilde ogsaa i flere Henseender være betænkeligt.

Kammeret skjönner derfor ikke rettere, end at Administrator Thordarsen har Adgang til at godtgjöres meerbemeldte Regnings Belöb, med Undtagelse af de til Forligspröven medgaaede 80 Sk., og af de Forandringer, som Hr. Etatsraadens Decision, der postviis vil være at paategne Regningen, maatte have i Medför. — Ei heller kan man nægte ham Udbetalingen af de ham i Salarium tilkjendte 9 Rbd., eftersom de ved en og nu inappellabel usvækket Dom engang ere ham tilkjendte,

1846. uagtet Dommeren, saavidt skjönnes, har feilet ved at
28. Marts. tilkjende saadant Salarium. — Det endelige Belöb vilde De behage at beordre udredet af Intraderne af forannævnte Klostergods, i hvis Regnskab det kan passere til Udgift, imod at Deres Ordre og Regningen, forsynet med behörig Qvittering, derved fremlægges.

Det er iövrigt, som allerede berört, med særdeles Hensyn til at Administrator Thordarsen ved en usvækket og usvækkelig Dom er tilkjendt Salarium for Udförelsen af den omhandlede Sag, at vi have givet vort Minde til dets Udbetaling tilligemed de övrige beregnede Udgifter, idet vi nemlig iövrigt, efter hvad af Dem i det Hele er blevet yttret, skulde holde for, at Administratorerne, ved at tilstaaes Godtgjörelse for Reiseomkostninger samt i Forhold til deres Stilling rigelige Diæter, erholde passende Vederlag for deres Uleilighed m. m., for at före Retssager angaaende de dem betroede Forvaltningers Interesser. I Fremtiden ville altsaa Administratorerne, i lignende Tilfælde som det omhandlede, ikkun kunne beregne dem Godtgjörelse for Reiseudgifter efter billig Regning, samt Diæter, 1 Rbd. daglig, hvisaarsag det ogsaa i hver enkelt Retssag, i hvilken de beordres at give Möde som Forvaltere af kgl. Gods, maatte betydes dem, at de ikke kunne nedlægge Paastand om at tilkjendes Salarium.

Dette meddeles herved Hr. Etatsraaden til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning. — Rentekammeret den 28. Marts 1846.

4. April. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Administrationen af Bjarnanes og det derunder liggende Jordegods.** Khavn den 4. April 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2302.

Hr. Kammerherre og Stiftamtmand Hoppe har med Skrivelse af 24. Juli 1844 tilstillet Rentekammeret en

Udskrift af en paa samme Aars Mandtalsthing afholdt Auktionsforretning over de under Bjarnanes Ombud hörende Jorder, hvorefter der er budet for ½ Bjarnanes med Qvilder 716 Rbd., for Borg med Qvilde 204 Rbd., for Hafnarnes med Qvilder 636 Rbd., og for Horn 250 Rbd.; og har De derhos formeent, at de saaledes gjorte Bud ikke vare antagelige, samt at der ikke burde pröves ny Auktion over nogen af disse Jorder, förend der forelöbigen underhaanden skete et antageligt Bud. 1846. 4. April.

At Kammeret bifalder denne Deres Formening, det undlade vi ikke herved tjenstl. at tilmelde Dem, hvorhos lige tjenstl. tilföies, at vi, med Reservation af Hans Majestæt Kongens Eiendomsret til Halvdelen af Jorden Bjarnanes, ikke have Noget imod, at nuværende Beneficiarius til Kirken af samme Navn, ligesom hidtil har været Tilfældet, fremdeles bruger og benytter nysberörte Jordpart afgiftsfrit istedetfor Ombudslön, som Godtgjörelse for at forvalte de tilbageværende saakaldte Bjarnanes Ombudsjorder, saalænge disse Jorder forblive usolgte. — Rentekammeret den 4. April 1846.

Reskript til Geheime-Stats- og Finantsminister A. W. Moltke, Præsident i Rentekammeret, ang. en **Dyrlæges Opsendelse til Island.** Khavn den 18. April 1846. — Original i Rentek*. Relat. og Resol. Prot. 1846 B, Nr. 167. 18. April.

Ved allerhöieste Resolution af Dags Dato paa en allerund. Forestilling fra den midlertidige Overbestyrer af Veterinairskolen, Conferentsraad Collin, have Vi allern. tilladt, at den ved bemeldte Læreanstalt fungerende Candidat Petersen opsendes til Island i Anledning af de sidst hertil indlöbne Efterretninger om Græsgangenes og Husdyrenes Tilstand sammesteds, som en Fölge af Heklas Udbrud, og at de dertil medgaaende Omkostninger udredes af den islandske Jordebogskasse.

1846. Hvilket herved allern. meddeles Dig til allerund.
18. April. Efterretning og videre föiende Foranstaltning. — Befalende Dig Gud! Givet i Vor Residentsstad Kjöbenhavn den 18. April 1846.

21. April. **Directionen for Universitetet** og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Aldersterminen for Skoledisciples Antagelse.** Khavn den 21. April 1846. — Univ. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1846, Nr. 694.

Ved tvende Skrivelser af 26. Februar og 2. Marts d. A. har Stiftsprovst Helgason, som constitueret Biskop over Island, indsendt og anbefalet tvende Andragender om, at Præst Thorbergs Sön Hjalte Olafsson Thorberg af Helgafell og Repstyrer Jon Gislesens Sön Baldvin Jonsson af Hof maae optages som Disciple i Islands lærde Skole, uagtet den Förstnævnte af dem efter sit eget Opgivende gaaer i sit 21de Aar og den Sidstnævnte ifölge Döbeattest er over 22 Aar gammel.

Da der imidlertid nu er truffet saadan Foranstaltning, at den reorganiserede lærde Skole paa Island agtes sat i Virksomhed til förstkommende 1. Oktbr., og de ovenmeldte unge Menneskers Alder er betydeligt over det Maximum, som Directionen ifölge Planen for denne Skole har anseet det for nödvendigt at foreskrive for Optagelse af Disciple, ligesom det om den Ene af dem er oplyst, og om den Anden maa formodes, at det System, der hidtil er fulgt ved deres Underviisning, vil, ved at enkelte Fag ere drevne med særdeles Iver, medens andre saagodt som ganske ere forsömte, være altfor afvigende fra den Plan, som ufravigeligen bör fölges ved Underviisningen i Skolen, finder Directionen ikke Anledning til at bevilge det Ansögte, ligesom man maa önske, at Stiftsövrigheden vil ved lignende Ansögninger anvende den störst mulige Strenghed, da det — om end Enkelte vilde forulempes derved — kan paa den Maade blive

muligt at sikkre den nye Skole en heldig og gavnlig Bestaaen. 1846. 21. April.

Dette meldes tjenstl. Stiftsövrigheden til egen Efterretning og til Bekjendtgjörelse for Ansögerne, Assessor Jonassen i Reykjavík og Capellan Johnsen i Myrkaa. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 21. April 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, Etatsraad Grimur Johnsson, ang. **Uddelingen af Havefrö.** Khavn den 21. April 1846. — Publiceret i Norder-Mula Syssel 1847. Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2366. 21. April.

Idet man herved tjenstl. meddeler Hr. Etatsraaden Underretning om, at Sysselmand Havstein, ifölge hans Begjæring, ere tilstillede forskjellige Frösorter til Uddeling i Norder-Mule Syssel, skulde man, i Anledning af Hr. Etatsraadens Indberetning af 7. Februar sidstl., tjenstl. have Dem anmodet om, behageligen at ville tilkjendegive samtlige Sysselmænd i Deres Amt, at de, forsaavidt de maatte önske dem herfra tilstillet Havefrö til gratis Uddeling i deres Sysseler, derom betimeligen have at henvende sig til Kammeret med Andragender desangaaende, hvori tillige bedes opgivet, hvilke Frösorter de maatte önske, og hvor meget af hver Sort. — Rentekammeret den 21. April 1846[1].

Kongelig Resolution ang. **Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavík,** o. s. v. Khavn den 24. April 1846. — I Univ. Dir. allerunderd. Forestilling 24. April foredrages Sagen paa fölgende Maade: 24. April.

---

[1]) s. D. Rentek. Skriv. af samme Indhold til Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentsraad Thorsteinson. Copieb. sst. Nr. 2365.

1846. Det lærde Skolevæsen paa Island har fra tidligere Tid
24. April. havt den Opgave, ikke blot at forberede de Disciple, som agtede at optages som academiske Borgere ved Kjöbenhavns Universitet, for her at kunne studere til en af de anordnede Embedsexamina, men ogsaa tillige at være Dannelsesanstalt for den store Deel af Landets Præster, som ikke studere ved Universitetet, men som umiddelbart efter fuldendt Skolecursus ansættes i de fleste islandske Præstekald. Allerede Reskriptet af 3. Mai 1743 § 1 bestemmer saaledes, at de med Islands daværende to Bispestole forbundne to latinske Skoler i Holum og Skalholt „skulle agtes som et seminarium ecclesiæ der paa Landet, hvor stedse skal underholdes saadanne docentes og discentes, at derfra altid kan haves saa duelige Personer, at dem geistlige Embeder kan betroes".

Denne Bestemmelse er siden, efter at den Holumske Skole (og Bispestol) i 1801 var forenet med den Skalholtske, og denne omsider blev forlagt til Bessastad, gaaet over paa denne Landets eneste Skole. Men uagtet nu denne Skole saaledes har havt et mere udstrakt og höiere Hverv end de lærde Skoler i Danmark, er det dog saa langt fra at den har haft en dertil svarende Organisation, som kunde lede til og betrygge en videre gaaende Underviisning og Dannelse, at den meget mere end ikke har kunnet præstere hvad der i de lærde Skoler i Danmark hidtil er fordret, saa at man har været nödt til ved en Deel Eftergivelse af det Foreskrevne at nedsætte Fordringerne ved Examen artium for de islandske Dimissi, som til denne have indstillet sig fra Skolen i Bessastad; og anden Underviisning end disse have heller ikke de Disciple nydt, som ere forblevne i Island for at ansættes i Præstekald, ligesom og Dimissionsexamen fra Skolen er aldeles fælleds for dem, der gaae til Universitetet, og for dem, der ansættes som Præster, saa at ogsaa Nogle, efter at have gjort et forgjæves Forsög paa Studium ved Universitetet, senere ere gaaede tilbage til Island og anbragte i Præstekald.

Efter at flere Klager vare indlöbne over den yderst forfaldne og slette Tilstand, hvori den lærde Skole paa Bessastad var geraadet, efterat Oplysninger og Forslag fra de islandske Autoriteter vare modtagne, efterat det kgl. Danske Cancellie med Varme havde antaget sig dette Anliggende, forsaavidt Dannelsen af de islandske Præster angaaer, efterat den islandske Skoles oeconomiske Status ved Correspondence med det kgl. Rentekammer og de Deputerede for Finantserne var

udviklet og opgjort, indgik Directionen under 14. Mai 1841 med en udförlig allerund. Forestilling til D. Majt., som derpaa under 7. Juni s. A. behagede at afgive allerhöieste Resolution, ifölge hvilken det er bestemt: 1846. 24. April.

at Skolen skal forlægges til Reykjavík, — at den her skal organiseres efter en udvidet Plan, saaledes: — at den sættes i Forbindelse med et Pastoralseminarium, — at en dertil indrettet Bygning skal opföres, — at Directionen skal afhandle med Finantsdeputationen om Udbetaling af Skolens egne Midler, tilligemed videre bestemte aarlige Tilskud, — at Directionen skal indkomme med nærmere allerund. Forestilling og Forslag angaaende den nye Skoles og Seminariets Organisation.

Directionen geraadede derpaa i en vidtlöftig Correspondence med Rentekammeret, Finantsdeputationen og Statsgjældsdirectionen angaaende de oeconomiske Forhold. Den indhentede Erklæringer fra Island angaaende Byggeplads i Reykjavík, og Oplysninger og Overslag fra et norsk Handelshuus angaaende Forfærdigelsen af en Træbygning til Skolelocale, og om Resultatet af samtlige disse Forhandlinger nedlagde Directionen under 21. April 1843 udförlig allerunderd. Beretning og Forestilling, hvorpaa D. Majt. under s. D. allernaadigst resolverede:

at Bygningen, det hurtigste skee kunde, skulde forfærdiges i Norge, opföres og opsættes paa den dertil bestemte Plads i Reykjavík, — at det dertil calculerede Belöb af 12,000 Rbd. skulde udbetales af Collectpengene, — at af samme Fond skulde refunderes den almindelige Skolefond dens hidtil Udlagte, samt for Fremtiden udredes dens beregnede aarlige Underballance af 1912 Rbd., — at Directionen, forinden Bygningen opförtes, skulde forelægge nærmere Plan til Skole og Institut samt Udkast til et Budget for de til samme fornödne aarlige Udgifter, for at derefter kunde blive allern. bestemt, hvilke Ressourcer der endvidere kunde være at anvise til Institutets fremtidige Vedligeholdelse.

I Overeensstemmelse med denne allerhöieste Resolution indledede Directionen, samtidig med at den drog Omsorg for Træbygningens Udförelse i Norge, en ny vidtlöftig Correspondence med Finantsdeputationen angaaende Tilveiebringelse af de fornödne Ressourcer, navnligen med Hensyn til de tre væsentlige Punkter, at Störrelsen af Skolens Capital vel var nöiagtigen opgivet af Rentekammeret, men ingen Oplysning tilveiebragt om, hvor den beroede eller hvorfra Renterne skulde

1846. erholdes, at der ingen Foranstaltning blev truffen til Udbe-
24. April. talingen af det Skalholtske Æqvivalent, og at der fremsattes Vægring imod at udbetale de til Bygningen allern. bevilgede 12,000 Rbd. af Collectpengene, med Hensyn til at disses Störrelse ikke var endeligen reguleret, hvoraf Fölgen blev, at den almindelige Skolefond ikke alene stod i betydelige Forskud for det islandske Skolevæsen, men endog maatte udrede de Universitetet, Communitetet og Sorö Academi tilkommende Refusioner fra Finantskassen, da disse, saavel som det Skolefonden selv tilkommende Tilskud, tilbageholdtes til Dækning af de Udgifter, Jordebogskassen i Island forklaredes at have haft for at vedligeholde Skolen i dens nuværende Tilstand. Directionens gjentagne Protest herimod ledede endelig til det af Finantserne under 15. Marts 1844 gjorte Forslag og Tilbud om, at Skolen skulde af Finantskassen aarlig udbetales:

som det Holumske Æqvivalent		2,880 Rbd.
— Skalholtske —		2,500 —
	aarlig	5,380 Rbd.

hvorhos blev givet Anviisning paa nogle mindre, deels visse, deels eventuelle Indtægter. Og da imidlertid Bygningen var bleven forfærdiget i Norge og stod færdig til at overföres til Reykjavik, forklarede Directionen i sin allerund. Forestilling af 12. April 1844 alt det saaledes Passerede, og efter at have calculeret det nye Instituts aarlige Udgifter til . 8,700 Rbd.

og Indtægterne, nemlig de ovennævnte	5,380 Rbd.	
samt Tiender og Renter af en liden Capital	720 —	
	til	6,100 —
altsaa et aarligt Deficit af		2,600 Rbd.

foruden den fra Skolen hidtil udbetalte Andeel 1200 Rbd. af Biskoppens Gage, hvorimod der til Skolen in statu qvo kun behövedes 6,310 Rbd., altsaa kun et aarligt Tilskud af c. 200 Rbd., udbad Directionen sig allerh. Resolution for, hvorvidt de fornödne Ressourcer maatte allern. bevilges eller den paatænkte Reform af Skolen skulde stilles i Bero.

Ved allerhöieste Resolution af samme Datum bestemtes da allernaadigst:

at Skolen som aarligt Æqvivalent skal tildeles 5,380 Rbd., — at den hidtil af Skolen udredede Udgift til Post- og Medicinalindretningen, tilsammen 78 Rbd. 4 Sk. aarlig, skal overtages af den islandske Jordebogskasse, — at af Finantskassen skulde anvises til Bygningen et Forskud af 12,000 Rbd., —

at Directionen skulde brevvexle med Finantserne om Skolens Fritagelse for Udredelsen af de 1200 Rbd. af Biskoppens Gage, samt Fritagelse for nogle mindre Afgifter til islandske Præstekald, — at der ligeledes skulde underhandles om, hvilke yderligere Tilskud der kan tilstaaes Skolen for at iværksætte den befalede Udvidelse af samme. 1846. 24. April.

Ved en senere allerhöieste Resolution af 25. Juli 1844, der er communiceret Directionen fra Finantsdeputationen, er det allern. bestemt, at de ommeldte 12000 Rbd. til Bygningen skulde tilveiebringes deels ved Realisation af Meelbödernes Capital paa 7,500 Rbd., deels ved at tages af Collectpengenes Capital, hvis övrige Deel skulde bevares til en Understöttelsesfond for Island. Og endelig er det, efterat Directionen ved allerund. Forestilling af 2. Mai f. A. havde henledet Deres Majestæts allerhöieste Opmærksomhed paa de for Directionen aldeles uforudseelige Omstændigheder, der bevirkede, at der vilde behöves, for at udföre det endnu for forrige Aar tilbagestaaende Arbeide, et Tilskud til det allerede erholdte af ikke mindre end 18,000 Rbd., ved allerhöieste Resolution af samme Datum bestemt, at de saaledes yderligere fornödne 18,000 Rbd. maatte skaffes tilveie ved at den nævnte islandske Understöttelsesfond skulde afgive 11,000 Rbd., og til Resten benyttes de af Finantsministeren paaviste mindre Capitaler, der forklaredes at tilhöre Skolen og omtrent kunde med paalöbne Renter anslaaes til 7000 Rbd.

Saavel för som efter denne allerh. Bestemmelse har Directionen ladet det være sig magtpaaliggende, ved Correspondence med vedkommende Autoriteter:

deels at træffe de nödvendige Foranstaltninger til Bygningens Fuldförelse og saavidt muligt til enhver Tid at være sat i Kundskab om, hvorvidt Arbeiderne vare fremmede og hvilke Bekostninger dertil medgik, — deels at see de ommeldte mindre Capitaler tilveiebragte og at drage Omsorg for Ordningen af den islandske Skoles oeconomiske Anliggender, saavidt det stod til Directionen, — deels at erhverve nöiere Kundskab om de ved Skolen ansatte Lærere, for at erfare, hvorvidt de vare duelige og skikkede til at overgaae til det nye Institut i Reykjavík.

Hvad Bygningen angaaer, da blev den i Norge bestilte og udförte Træbygning, der leveredes for den i Overslaget beregnede Sum af noget over 9000 Rbd., i Sommeren 1844 opsendt til Island, hvor den, efter Lægningen af et kostbart

1846. 24. April. Fundament, er opreist og saavidt fremmet, at der ifölge de modtagne Ihdberetninger Intet vil være til Hinder for at tage den i Brug til Efteraaret, hvorhos det er bemærket, at det, selv om Saadant havde været muligt, dog ikke vilde være tilraadeligt at foretage Flytningen til Reykjavík forinden den nye Skole var fuldstændigen forsynet med Lærere og den nye Underviisningsplan kunde sættes i Gang. Hvad Bekostningerne i det Hele ville udgjöre, derom seer Directionen sig, paa Grund af den langsomme og vanskelige Communication med Island, endnu ikke i Stand til at have nogen bestemt Mening, og maa derfor indskrænke sig til allerund. at henholde sig til den i dens allerund. Forestilling af 2. Mai f. A. fremsatte Beregning, saameget mere som Erfaringen har lært den, hvorlidet man kan bygge paa de Calculer, der faaes fra Landet selv, og der, om end Bygningsarbeidet selv er i det Væsentligste fuldfört, dog i ethvert Tilfælde forestaae Udgifter til Flytningen og maaskee til yderligere Anskaffelse af Inventarium, hvorom det er umuligt at gjöre nogen paa Erfaring grundet Beregning.

Angaaende Skolens egne oeconomiske Forhold skulde Directionen tillade sig allerund. at bemærke, at dens Indtægter, der ved de trykte Budgetter for Aarene 1845 og 1846 ere forudsatte at være tilstrækkelige til at dække dens Udgifter i Skolens nuværende Tilstand, bestaae, foruden det Skalholtske og Holumske Æqvivalent af 5,380 Rbd., i Kongetienderne af Skagefjords og Öfjords Sysseler, der udgjöre imellem 500 og 600 Rbd. aarlig. Af de mindre Obligationer er den ene paa 500 Rbd. med vedhængende Renter 620 Rbd., samt senere udbetalte Renter 20 Rbd, modtagen, og en anden paa 109 Rbd. 42 Sk., hvorved hænge Renter af 142 Rbd. 62 Sk., er vel bortkommen, men paa samme kan forventes Mortification. Derimod er der, ifölge de fra Cancelliet, Islands Stiftsövrighed og Sjællands Biskop modtagne Oplysninger, liden eller ingen Udsigt for Skolen til at komme i Besiddelse af de af Finantsministeren ligeledes paaviste 1700 Rbd. og 3919 Rd. 21 Sk. Kroner. Hvorvidt Skolen kan forvente sig fritaget for at udrede den hidtil erlagte Andeel af Biskoppens Gage, 1200 Rbd., samt Erstatningen til nordlandske Præstekald, og derhos erholde de yderligere fornödne Tilskud til Skolens Reorganisation, derom har man ikke fra Finantsdeputationen erholdt nogen Tilkjendegivelse, hvorimod Directionen, efter Biskop Johnsens Död, har fra Cancelliet modtaget Communication om,

at den under 25. Septbr. f. A. allern. beskikkede nye Biskop, Thordersen, er tillagt et lignende Bidrag til hans Gage fra den islandske Skoles Kasse. 1846. 24. April.

Hvad Lærerne ved den islandske Skole angaaer, da er den hidtilværende Lector ved Skolen i Bessastad, Johnsen, ved kgl. Resolution af 29. Novbr. 1844 allern. entlediget fra 31. Mai 1845 at regne, med Pension 800 Rbd. af Finantskassen. Imidlertid har Directionen formaaet ham til midlertidigen at vedblive den Bessastadske Skoles Bestyrelse, da det, medens de övrige Lærere, Adjunct Dr. Egilsson, Adjunct Dr Scheving og Adjunct Gunlögsen, ansees for at være vel skikkede til at overgaae til den nye Skole, fandtes passende at lade den Förstnævnte af disse Tre reise herover, deels for at han kunde gjöre sig bekjendt med Underviisningen herovre, deels for at der med ham kunde mundtligen confereres om de locale og for Reykjavík eiendommelige Forhold, som ville faae Indflydelse paa den Plan, der burde fölges ved den reorganiserede Skole, hvilket nu i Vinterens Löb er skeet.

Der er saaledes ifölge det Anförte Intet til Hinder for, i indeværende Aars Sommer at iværksætte Skolens Flytning, og at lade den nye Skole i Reykjavík begynde sin Virksomhed med Skoleaaret til 1. Oktbr. d. A., og det paaligger derfor Directionen — idet den maa forbeholde sig nærmere allerund. at indberette angaaende samtlige Omkostninger ved Bygningen, dens Forsyning med Inventarium og de övrige med Flytningen forbundne Udgifter, saasnart paalidelig Underretning derom modtages, — nu allerunderd. at forelægge Deres Majestæt et forelöbigt Udkast til en Plan for den nye islandske Underviisningsanstalt, og den tör saameget mindre udsætte at forelægge denne Plan, som dens Indförelse vil kræve adskillige forberedende Foranstaltninger i Landet selv, og det derfor er af yderste Vigtighed, at den Rector, der vil være allern. at beskikke, snarest muligt kan blive fuldkommen bekjendt med Grændserne for og Omfanget af den ham og de övrige Lærere anviste Virksomhed, saavel som om Skolens Indretning i det Hele.

Hvad Organisationen af det paatænkte Institut angaaer, da har det været tilsigtet, at samme skulde bestaae af to Afdelinger, den egentlige lærde Skole og en dertil knyttet Dannelsesanstalt for dem af Skolens Dimissi, der uden noget Studium ved Kjöbenhavns Universitet attraae at ansættes som Præster i Island, et Slags Pastoralseminarium, ved hvilket

1846. de, efter fuldendt Skolecursus, kunde erholde nogen Under-
24. April. viisning i de uundværligste theologiske Discipliner og den nödvendigste Forberedelse til deres tilkommende Stilling.

A. Med Hensyn til Skolen maa man, for at danne sig et klart Begreb om, hvad der ved samme bör og kan præsteres, tage i Betragtning de særegne islandske Forhold og den, væsentlig som en Fölge af disse, hidtil stedfundne Organisation, hvorved man lettest og sikkrest overbeviser sig om, hvorvidt man tör gaae i sine Fordringer. Det er nemlig klart, at det maatte ansees for önskeligt ved en Reorganisation af den islandske Skole, der indtræder samtidigen med den allern. befalede Reform af det lærde Underviisningsvæsen i Danmark, at kunne benytte de samme Principer, som ere lagte til Grund for denne Reform; men hvormeget Directionen end maatte önske, at en fuldkommen Lighed i denne Henseende kunde opnaaes, og hvor indstændigen end det islandske Althing i den Directionen ved allerh. Reskript af 23. Septembr. f. A. tilstillede Petition har anholdt om, at den islandske Skole maatte sættes paa lige Fod med de bedste lærde Skoler i Danmark, vil dog et nærmere Blik paa de tidligere Forhold ved det islandske Underviisningsvæsen, saavel som paa Nationens og Sprogets Eiendommeligheder og paa de der i Landet stedfindende Indretninger, letteligen overbevise om, at man, om end de samme Grundtræk ved Reorganisationen kunne fölges der som her, dog maa i flere Henseender modificere Planen efter Forholdene, og at dette i alt Fald gjelder om den nærmeste Fremtid.

Hvad Skolens Bestyrelse angaaer, da har vel tidligere Stiftsövrigheden, og navnligen Biskoppen, viist sig villig til at deeltage i Administrationen af saavel de videnskabelige som de oeconomiske Anliggender; men da der for Grændsen af deres Deeltagelse ikke gives nogen fast Bestemmelse, maa Directionen ansee det for rigtigst, at der gives Stiftsövrigheden en udtrykkelig allerh. Befaling til, som Ephorat for den nye Skole i Reykjavík at overtage de samme Forpligtelser og Forretninger, som ifölge Forordn. af 7. Novembr. 1809 paaligge Ephoraterne her i Landet, og at denne Autoritet navnligen bemyndiges til at træffe alle de Foranstaltninger, som ikke efter deres Natur kræve en foregaaende Bestemmelse af Directionen eller allerh. Resolution, eller som ikke taale Opsættelse indtil denne kan indhentes. Derimod antages Organisationen af et særeget Forstanderskab, saaledes som dette finder Sted ved de lærde Skoler i Danmark, ikke at være fornöden,

eftersom dettes Virksomhed dog kun vilde omfatte de oeconomiske Forhold, men disse ved den islandske Skole ville blive af en saa lidet indviklet Natur og af saa ringe Omfang, at det, naar förſt et Budget for de enkelte Aar er foreskrevet, vil for det i samme By værende Ephorat blive let ved almindelige eller specielle Ordrer til en af Ephoratet antagen Regnskabsförer at besörge de oeconomiske Anliggender, med hvilke det saaledes lettere kan have det fornödne stadige Tilsyn. 1846. 24. April.

Den nuværende islandske Skole paa Bessastad har kun to Classer, hver i Regelen bestemt til 3 Aar. Underviisningen har udstrakt sig til: 1. Latin, 2. Græsk, 3. Hebraisk, 4. Dansk, 5. Religion, 6. Geographie, 7. Historie, 8. Regning, 9. Geometrie.

Af disse Discipliner have neppe andre end de gamle Sprog været drevne omtrent til samme Maal som i de danske Skoler. Med Hensyn til alle de övrige Fag har Underviisningen uden-tvivl i större eller mindre Grad været af et ringere Omfang.

I Islandsk har der vel i den nederste Classe været givet 2 Timers ugentlig Underviisning, men denne har indskrænket sig til skriftlig Oversættelse fra Dansk.

Skoleaaret har hidtil været de 8 Maaneder fra 1. Oktbr. til ult. Mai. De fire Maaneder Juni — September har Skolen været lukket, fordi Disciplene i denne Tid begive sig til Hjemmet, deels for at gaae deres Familier tilhaande med landlige Sysler, deels for ogsaa selv ved legemligt Arbeide om Sommeren at erhverve sig Noget til Klæder og Böger.

Discipelantallet har i mange Aar været 40, hvorved maa bemærkes, at de alle först i en ældre Alder begynde deres Skolecursus. Saaledes var i Aaret 1838 Disciplenes Alder:

under	18 Aar	3
over	20 -	26
—	25 -	7
—	28 -	1
—	29 -	1.

Blandt det hele Antal af 40 Disciple har der været uddeelt aarlig 24 Stipendieportioner à 60 Rbd.; men da nogle af disse Portioner have været delte i halve Portioner, har Stipendiaternes Antal — dog uden Forögelse af Stipendiesummen 24 × 60 = 1440 Rbd. — været större end 24, saa at ikke engang $^2/_5$ eller 16 Disciple have været betalende. I Aaret 1841—42 havde saaledes

1846.
24. April.

20 Disciple	heelt	Stipendium	60 Rbd.	=	1200 Rbd.
8 —	halvt	—	30 —	=	240 —
12 —	intet	—	» —		
					1440 Rbd.

Underviisningen saavel som Boligen har været fri for Alle uden Undtagelse, og Stipendieportionerne have været anvendte som Erstatning eller Bidrag til Erstatning (hvis övrige Deel Disciplene selv have maattet afholde) til Skolens Oeconomus for Kost, Varme, Lys, samt Besörgelse af Skotöi, Opvartning og Reengjöring samt Klæders Reparation for Disciplene, hvorimod alt Inventariet er anskaffet for Skolens Regning. Stipendierne have hidtil ikke været tildelte Nogen i det förste Skoleaar.

Nu strax at foreskrive en definitiv Plan for den nye Skoles Organisation, eller endog blot at lade emanere en offentlig bekjendtgjort provisorisk Plan desangaaende, maa Directionen endnu allerund. ansee for ubetimeligt, da den, om den end har i den senere Tid til sine Overveielser desangaaende kunnet benytte Veiledning af en enkelt, sagkyndig og kundskabsrig Mand, nemlig Adjunct Dr. Egilsson, dog hidtil har haft saa liden Leilighed til at kjende de ældre Forhold paa Bessastad, og saa ganske savner Erfaringens Vidnesbyrd om, hvilken Indflydelse selve Flytningen til Reykjavík vil have, enten til at fremme, eller muligen endog til midlertidigen at hindre en saadan Plans Gjennemförelse i det Hele eller i dens Enkeltheder, at den i enhver Henseende maa ansee det for rigtigst at oppebie nogen Tids, f. Ex. det förste Skoleaars, Resultater, forinden den indgiver noget definitivt Forslag derom. Derimod skulde den, da det, som ovenfor allerunderd. bemærket, maa ansees som i höieste Grad önskeligt, at den nye Underviisningsanstalt allerede til Efteraaret sættes i Gang, og at en Bestemmelse meget snart tages om de Hovedgrundsætninger, som ved denne bör fölges, tillade sig allerunderd. at foredrage Grundtrækkene for den Plan, som man forelöbigen maa ansee for den rigtigste, og som man herved udbeder sig Deres Majestæts allern. Bemyndigelse til at maatte meddele saavel Ephoratet som Skolens Lærere, naar disse ere beskikkede, idet man lige allerund. bemærker, at man ved Opstillingen af de enkelte Punkter har, for at lette Oversigten og Sammenligningen, fulgt Ordenen i den allern. approberede provisoriske Plan af 25. Juli f. A. for de reformerede lærde Skoler i Danmark.

Skolen maatte have 4 Classer, paa hvilket Antal Byg-

ningen ogsaa er beregnet, og disse maatte da, deels fordi Skoleaaret bliver kortere end i Danmark, deels fordi flere aldrig forhen paa Island docerede Fag komme til, i Regelen være toaarige, dog med Undtagelse af den 2den eller næstnederste, der formenes at kunne absolveres i eet Aar, saaledes at et fuldstændigt Skolecursus altsaa beregnes paa 7 Aar. 1846. 24. April.

Hvad Adgangen til Skolen angaaer, da hörer det til en af de paaklagede Mangler, at der hidtil i Bessastad Skole kun har kunnet modtages 40 Disciple (for en endog betydeligere Forögelse af dette Antal lægge de locale Forhold i den nye Skolebygning ingen Hindring i Veien), og da Concurrencen af Aspiranter har været större, har man fulgt et Slags Anciennitetssystem, saa at de ældre Ansögere er givet Fortrinet, hvoraf er fulgt den Uskik, at alle Skolens Disciple have, som ovenfor bemærket, været temmelig fremrykkede i Alder. Man tör imidlertid ved en Reform i denne Henseende ikke tilsidesætte Hensynet til de islandske Forhold. Det har nemlig hidtil været og maa forudsættes ogsaa for Fremtiden at ville blive Tilfældet, at Störstedelen af dem, der önske Optagelse i Skolen, og navnligen de, der komme fra fjernere Dele af Landet, ikke ere Saadanne, der, saaledes som hos os, fra tidlige Aar ere paa Grund af deres Forældres Livsforhold bestemte til og dannede for den studerende Bane, men Saadanne, hos hvem der, euten formedelst en indre Trang eller formedelst ydre Paavirkning, senere er opstaaet en Attraa efter höiere Viden, og som da, naar de ved den private Underviisning — der paa Island, hvor Skoler savnes, er langt mere hyppig end her — befindes at være vel skikkede til Studeringer, overgives til Skolen, for der at erholde dens systematiske Underviisning. Men bör man nu, i det mindste i den nærmeste Tid, ikke lægge Hindringer i Veien for denne private Forberedelse, der, om den end ofte vil være mangelfuld, dog unægteligen har sine gode Sider, navnligen i den derved vundne större Garantie for Disciplenes aandelige Capacitet, og bör man fastholde det Princip, at der imellem Disciple af samme Classe og paa samme videnskabelige Udviklingstrin ikke bör være en altfor stor Forskjel i Alderen, saa antages det, at Bestemmelserne i Henseende til Alderen ved Optagelsen kunde, ved at lempes deels efter de naturligste og andetsteds fulgte Grundsætninger, deels efter det, der paa Grund af locale Forhold mest vilde convenere Islænderne, fastsættes saaledes, at Vedkommende i Regelen

1846. 24. April. bör være confirmeret, men paa den anden Side ikke over 16 Aar. Ved at foreskrive den förstnævnte Betingelse — der for de fleste Aspiranter vilde være overflödig — vilde man undgaae den Afbrydelse i Skoleunderviisningen, som Disciplens Forberedelse til Confirmation medförer; for Skolen, der tillige for en Deel er Opdragelsesanstalt, vilde man derved hæve den Vanskelighed, der var forbunden med at have uconfirmerede Elever, og de udenbyes Forældre vilde undgaae den Ulempe, at maatte lade deres Börn confirmere paa et fremmed Sted. Naar 16 Aars Alderen sættes som Maximum, vilde dette nogenlunde passe til et Skolecursus af 7 Aar, hvorefter da den Paagjeldende vilde forlade Skolen med en Alder af 23 Aar, og altsaa, hvis Pastoralseminariet beregnes til et Cursus af 2 Aar, blive færdig i sit 25de Aar, hvilken Alder han dog maa have opnaaet forinden han kan befordres til Præst; og dersom Dimissus gaaer til Universitetet, vil en Alder af 23 Aar heller ikke være altfor uforholdsmæssig. I Overeensstemmelse hermed maatte det da, naar Nogen var tilstrækkelig forberedt til strax at indtræde i en af Skolens höiere Classer, gjöres til Betingelse herfor, at han ikke maa være ældre end at han kan dimitteres senest med det 23de Aar, hvorimod i dette Tilfælde en yngre Alder, end den for vedkommende Classe forudsatte, vilde være mindre betænkelig.

I Henseende til de Forkundskaber, der bör fordres for at optages i Skolens nederste Classe, da troer Directionen, med Hensyn til den höiere Alder, Disciplene have inden de indtræde i Skolen, den udstrakte og lette Leilighed til at erholde privat Underviisning, og den for Tiden herskende Sædvane, at have benyttet saadan Underviisning forinden Skolegangen, at det ingen Betænkelighed kan have at fordre Fölgende: at Disciplen kan læse Islandsk og skrive det med en tydelig Haand, at han har lært Hovedtrækkene af den latinske og græske Grammatik og læst et Qvantum af en lettere Forfatter i begge Sprog, at han kan læse og forstaae Dansk, i Regning har gjennemgaaet de 4 Species i hele Tal, har lært det Almindeligste af Geographien samt det Vigtigste af Danmarks, Norges og Islands Historie. Hvorhos dog Tillempning efter Forholdene og yderligere Modification i denne Henseende altid maa være overladt til Rector og övrige Lærere.

Adgangen bör betinges af Udfaldet af en ved Skolen afholdt Adgangspröve. At overlade Pröven for de fjernere Boende til en eller anden anseet Videnskabsmand, saasom Herreds-

provsten, saaledes at denne stod til Ansvar for det Vidnesbyrd, han afgav om Examinationens Udfald, synes vel at frembyde nogen Fordeel for saadanne Forældre, som ikke selv besidde Kundskaber til at kunne, forinden de sende deres Sönner til den fjerne Skole, forvisse sig om, at de her ville blive antagne; men ligesom en saadan privat Pröve dog ikke kunde være bindende for Skolen, forekommer det ogsaa Directionen at være i flere Henseender betænkeligt, at tillægge den nogensomhelst lovbestemt Virkning, og det antages, at Pröven stedse bör holdes ved Skolen selv, idet det, naar Omfanget af Betingelserne for Optagelse er tilstrækkeligen bekjendtgjort, maa være Vedkommendes egen Sag at have sikkret sig disse Betingelsers Tilstedeværelse, inden de fra fjerne Steder nedsende deres Sönner til Skolen. I alt Fald staaer det Vedkommende aabent i Forveien at correspondere med Rector og af en paalidelig og kyndig Mand at lade anstille en Pröve hjemme, men denne Pröve bör dog altid blive en privat Sag.

1846. 24. April.

At Vidnesbyrd om sædeligt Forhold bör medbringes til Skolen, ansees som en Selvfölge.

Gjenstand for Underviisningen bör være de hidtil docerede 9 Fag, hvortil bör föies fölgende: 10. Tydsk, 11. Fransk, 12. Naturhistorie, 13. Naturlære, 14. Islandsk, af hvilke de 13 förstnævnte ere de samme, som i de danske Skoler foredrages. Hebraisk, som i Skolerne i Danmark kun skal tilbydes, bör, paa Grund af de særegne Forhold paa Island, optages som almindeligt Underviisningsfag. Med Hensyn til Omfanget, hvori ethvert af disse Fag skulde drives, maa Directionen, under Forudsætning af, at den nye Skole i Reykjavík erholder den Tilvæxt af dygtige Lærere, som Directionen skal tillade sig nedenfor allerund. at foreslaae, holde for, at der derom kan foreskrives de samme Regler, som i den provisoriske Plan af 25. Juli f. A. § 4, sammenholdt med § 11, ere foreskrevne, kun med de Modificationer:

a) at i Islandsk gjöres samme Fordringer som her i Dansk, altsaa at Disciplene skulle bringes til at kunne præstere skriftlig Behandling af et frit valgt Emne, og bibringes Kundskab om den islandske Litteratur; — b) at Dansk træder i det samme Forhold til Underviisningen som her det tydske Sprog, og altsaa indöves ved Oversættelse fra Dansk paa Islandsk, og dansk Stiil, eller skriftlig Oversættelse fra Islandsk paa Dansk; — c) at i Tydsk og Fransk gjöres de samme

1846. Fordringer som her til det Franske, altsaa at de bringes til
24. April. at forstaae og oversætte paa Islandsk en tydsk og fransk Forfatter; — d) at i Latin indöves skriftlig Oversættelse fra Latin vexelviis paa Islandsk og Dansk, og til Latin ligeledes vexelviis fra disse Sprog.

Fordelingen af Timeantallet paa de forskjellige Fag og Bestemmelse af Lectionstabel kan ikke, saaledes som i Danmark, være Gjenstand for Directionens Approbation, men maa overlades til Rector; dog maa Directionen ansee det for rigtigst, at Approbation erhverves af Ephoratet, med hvilket Conference i Tilfælde af Meningsulighed letteligen kan finde Sted, ligesom det bör foreskrives, at der aarligen gjöres Indberetning til Directionen om de desangaaende tagne Bestemmelser, for derved at give den Leilighed til at fremsætte de Bemærkninger, hvortil der muligen fra et mere universelt Standpunkt maatte findes Anledning.

Hvormeget Directionen end maatte önske, at det allerede nu lod sig gjöre at træffe en saadan Bestemmelse, at, i Analogie med det her ved de reformerede Skoler Indförte, Underviisningen skulde begynde med Islandsk og Dansk, for gjennem disse Sprog at bibringe de grammatiske Begreber, og först senere at lade Latinen indtræde, maa den dog indrömme, at dette for Öieblikket vilde altfor meget collidere med Forholdene, navnligen derved, at paa den ene Side Lærere savnes, der kunde give en dertil sigtende forberedende Veiledning, paa den anden Side Alle, der anmeldes til Optagelse i Skolen, allerede have modtaget en Deel Underviisning i Latin og endog i Græsk. Men ligesom Directionen skal lade det være sig magtpaaliggende, at forberede Overgangen til en saadan hensigtsmæssigere Ordning af Underviisningens Cyclus i Skolen, saaledes nærer den ogsaa det Haab, at dette vil blive muligt, naar om nogle Aar Skolen vil have dimitteret nogle bedre Underviste, der da kunde overtage den paa Island nödvendige private Forberedelse af dem, der skulle indtræde i Skolen.

Af Færdigheder udenfor de egentlige Videnskabsfag ansees det tilstrækkeligt at optage Calligraphie, hvorimod for Tiden Tegning, Sang og Gymnastik vel maatte kunne undværes.

At den aarlige Skoletid er indskrænket til 8 Maaneder, og Underviisningen altsaa hvert Aar afbrydes fulde 4 Maaneder, er alt fra Begyndelsen af Forhandlingerne om den islandske Skoles Reorganisation udhævet som en stor Mislighed. Hvor

önskeligt det nu end vilde være, at dette Onde aldeles kunde 1846.
hæves, saa at Underviisningen gik gjennem hele Skoleaaret 24. April.
fra 1. Oktbr. til 30. Septbr., kun afbrudt ved en Sommerferie af 1 Maaned, saa have dog de locale Autoriteter, navnligen Stiftsövrigheden, i sine tidligere Betænkninger og Forslag ikke troet at turde foreslaae en saadan Forandring, der altfor meget vilde komme i Strid med Forholdene paa Island, men meent, at man ikke vilde kunne udstrække Skoleaaret længere end til 24. Juni, og Directionen drister sig derfor ikke til at tilraade Skoleaarets Udstrækning, i det mindste forelöbigen, til en længere Tid end de 9 Maaneder fra 1. Oktbr. til 1. Juli, for at Disciplene i de 3 Sommermaaneder Juli, August og September kan gives Leilighed til noget Erhverv, og tillige Omkostningerne ved deres Ophold paa det dyre Levested Reykjavík indskrænkes til $^3/_4$ af, hvad de ellers vilde belöbe sig til.

Som Fölge deraf maa det imidlertid ansees nödvendigt, at de övrige Ferier ansættes saa kort som muligt, og Juleferien bör derfor indskrænkes til at vare fra 24. December til 2. Januar, begge incl., Paaskeferien fra Skjærtorsdag til 2den Paaskedag, begge incl., og Pintseferien til de to Helligdage alene.

Skoleexamina bör ligesom hidtil være tvende, nemlig en Halvaarsexamen, der passende kunde henlægges til Midten af Februar, for at dele Skoleaarets 9 Maaneder i to omtrent lige Dele, og en Hovedexamen, som maatte afholdes ved Skoleaarets Slutning sidst i Juni Maaned.

Ligesom hidtil vilde den sidste (men ikke den förste) være offentlig, og dertil indbydes ved et Program, som helst burde skrives paa Dansk, for at derved Kundskaben om den islandske Skole bedre og lettere kunde udbredes i Danmark; og skrevet i dette Sprog vilde det altid kunne forstaaes af de islandske Embedsmænd, medens det for andre Islændere, som uden at forstaae Dansk maatte önske at gjöre sig bekjendt med dets Indhold, altid vilde være let at skaffe sig det oversat, eller at blive bekjendt med Indholdet. Examinationen bör foretages af hver Lærer i hans egne Fag, og Censuren meddeles af ham og en anden af Skolens Lærere, samt en i Faget kyndig, af Rector indbuden Videnskabsmand udenfor Skolen, hvorhos Ephoratets Medlemmer, om de önske det, kunne deeltage i Censuren. Af Censorernes særskilte Charakterer uddrages en Specialcharakteer for Faget, hvorpaa efter

1846. 24. April. Udfaldet af Examen Bestemmelse om Opflytning i höiere Classe afgives af Rector, efter Overlæg med de vedkommende Lærere.

En Afgangsexamen efter fuldendt Skoleunderviisning formenes at burde afholdes ved Skolen selv.

Vel kunde ogsaa, i Lighed med hvad hidtil har fundet Sted ved Skolerne i Danmark, en Dimission skee enten til Seminariet, med Forpligtelse til her at tage en Admissionsexamen, eller til Universitetet, saaledes at her eller i alt Fald ved Metropolitanskolen toges Examen artium. Men en saadan Forskjel i Pröven, og Afvigelse fra hvad der nu bliver Regel i Danmark, burde dog ikke finde Sted uden bydende Nödvendighed, og naar, som der er Grund til at haabe, Skolen, organiseret paa den her foreslaaede Maade, strax kan forsynes med dygtige og paalidelige Lærere, bör man vistnok ogsaa betroe dem selv at afsige Dommen over Disciplenes Modenhed. At nægte dem dette vilde röbe en Mistillid, som man bör undgaae, saameget mere, som Forholdenes Natur forbyder, at Nogen kunde falde paa at vælge Reykjavík Skole fremfor nogen af de andre lærde Skoler, for derved at komme letteré til Examen. Ogsaa lade flere andre Anliggender ved Skolen sig bedre ordne, naar Examen henlægges til denne selv. Dens Indretning og Omfang kunde da passende bestemmes fuldkomment i Overeensstemmelse med de i den provisoriske Plan § 11 for Danmark foreskrevne Regler, blot med de Modificationer, som fölge af det ovenfor Bemærkede om det Omfang, hvori Disciplinerne i Skolen skulle foredrages, altsaa at i Islandsk blot holdes skriftlig Pröve paa samme Maade som her i Dansk; i Dansk aflægges en dobbelt Pröve, nemlig dansk Stiil (skriftlig Oversættelse fra Islandsk paa Dansk) og mundtlig Oversættelse af en dansk, ikke læst Forfatter; Tydsk og Fransk blot blive Gjenstand for mundtlig Pröve, som vel maatte indskrænke sig til Oversættelse paa Islandsk af et Stykke af en ikke læst lettere Forfatter; i Latin aflægges deels skriftlig Pröve ved en Stiil af passende Omfang og en Oversættelse af Latin til Islandsk, deels mundtlig; i Græsk og Hebraisk anstilles mundtlig Pröve, hvorved oversættes til Islandsk.

Tiden til Afgangsexamens Afholdelse vilde mest passende kunne ansættes til Juli eller August Maaned, saaledes at de, der ville begive sig til Kjöbenhavns Universitet, endnu kunde finde Skibsleilighed til Danmark. Det ansees nemlig for rigtigst, at forlægge Examen saa langt hen i Sommerferien som

det, uden at afskære de Vedkommende fra Skibsleilighed, er muligt, for derved at give dem Tid til Repetition. I Ferien, hvor der haves rigelig Tid, kan ogsaa Examen bedst afholdes under al mulig Control og uden at forstyrre Skoleunderviisningen. 1846. 24. April.

Som controllerende Autoritet ved denne Examen burde være tvende Examenscommissairer, hvortil formenes at burde vælges Biskoppen og een af Stadens Præster. De skriftlige Opgaver meddeles af Commissarierne, og Udarbeidelserne skrives under Tilsyn af een af Skolens Lærere, som Rector dertil vælger, og som ikke maa være Læreren i det Fag, hvortil Opgaven hörer. Ved den mundtlige Examen i hvert Fag bör, foruden den examinerende Lærer, være tilstede som Censorer en anden af Skolens Lærere, dertil af Rector valgt, samt een af Commissarierne. Disse tvende Censorer opgive de Steder af Forfatterne og de Gjenstande af Videnskaberne, hvori der skal examineres, men tage iövrigt ikke Deel i Examinationen.

For hvert Examensfags Vedkommende blive saavel de skriftlige Udarbeidelser, forsaavidt disse finde Sted, som den mundtlige Pröve bedömte af Examinator og de tvende Censorer i Faget, hvilke meddele Charakterer i Overeensstemmelse med de samme Regler, som i den provisoriske Plan § 13 ere bestemte for Danmark, kun med den Forskjel, at der, da Islandsk kommer til, og Hebraisk som almindeligt Underviisningsfag ogsaa bör tælles med ved Bestemmelse af Hovedcharakteren, bliver ialt 15 Specialcharakterer, hvoraf fölger, at der til Hovedcharakteren Udmærket godt udfordres en Talværdi, der svarer til i det mindste 8 Udmærket godt og 7 Meget godt, og saa fremdeles.

Ligesom her bör Afgangsexamen fordeles paa 2 Pröver, af hvilke den förste eller Afgangsexamens förste Deel afholdes ved Udgangen af Skolens 3die Classe, hvorhos det antages, at den da, ved Anvendelse paa Island af de her gjeldende Regler, vilde komme til at omfatte fölgende 7 Fag: Islandsk, Tydsk, Fransk, Religion, Geographie, Historie og Naturhistorie, og Afgangsexamens anden Deel afholdes ved Udgangen af Skolens fjerde Classe i de övrige 7 Fag, nemlig: Dansk, Latin, Græsk, Hebraisk, Arithmetik, Geometrie og Naturlære. Iövrigt vil det saa meget mindre være nödvendigt i Henseende til dette Punkt nu at tage nogen endelig Bestemmelse, som selve denne Examen ikke vil kunne ventes afholdt i de nærmeste Aar, og der saaledes vil blive tilstrækkelig Leilighed til, ifölge de paa Erfaring grundede nærmere Forslag fra Rector

1846. og øvrige Lærere, som forventes at indkomme, at foretage de
24. April. Modificationer i Henseende til Fagenes Fordeling paa Examens tvende Afdelinger, der maatte ansees önskelige.

Overeensstemmende med Regelen i den provisoriske Plan for Danmark § 15 maatte da Enhver, som har tilbragt 2 Aar i Skolens tredie eller fjerde Classe, have Adgang til at indstille sig til respective förste eller anden Deel af Afgangsexamen, uden at Skolen kan nægte ham Saadant. Ogsaa maa den, som efter at have gjennemgaaet tredie Classe er efter afholdt Hovedexamen erklæret umoden til at oprykke i fjerde Classe, have Ret til, hvis han ikke vil forblive i Skolens tredie Classe for at opnaae den manglende Modenhed, at forlange sig admitteret til Afgangsexamens förste Deel, forinden han forlader Skolen, og kan han derefter, naar han ved privat Veiledning anseer sig tilstrækkelig forberedt, indstille sig ved Skolen til Afgangsexamens anden Deel.

Ligesom der ved hver Afgangsexamens saavel förste som anden Deel bör föres en særegen dertil autoriseret Protokol, saaledes ville Examenscommissarierne have efter Examens Tilendebringelse at indgive til Directionen Beretning om Examens Udfald, tilligemed de Bemærkninger, hvortil de maatte have fundet Anledning, hvilken Beretning bör ledsages af en Udskrift af Examensprotokollen og af samtlige skriftlige Udarbeidelser.

Efter afholdt Examen bör meddeles Enhver, som har bestaaet samme, et Testimonium, der affattes efter den derfor foreskrevne Formular.

Hvad de oeconomiske Forhold med Hensyn til Skolens Disciple angaaer, da skulde Directionen holde for, at fölgende Regler kunde være at fastsætte:

a) I Skolen kan antages som Elever indtil et Antal af 40, som her nyde frit Logis og maae ikke uden Rectors Tilladelse forlade Skolen. — b) Ingen maa have Madvarer i sit Logis paa Skolen. — c) Frokost og Aftensmad forskaffes paa Skolen hos den ansatte Portner, men for Betaling, som efter privat Overeenskomst med Portneren udredes af den Paagjeldende selv, uden Ansvar for Skolen. — d) Middagsmad maa forskaffes Disciplen i Byen, efter privat Overeenskomst, uden at Skolen herfor paatager sig noget Ansvar. — e) Paa samme Maade maa der af den Paagjeldende selv være draget Omsorg for Elevens anstændige Klædning, og Forsyning med de fornödne Skoleböger. — f) Enhver Elev skal have en oeconomisk Formynder i een af Skolens Lærere, eller en Embedsmand eller

paalidelig Borger i Reykjavík, til hvem han selv og Skolen i alle ham vedkommende oeconomiske Anliggender kan henvende sig. — g) For at komme trængende Elever til Hjælp, uddeles ved Skolen indtil 24 Stipendier páa 80 Rbd. aarlig (færre eller mindre Portioner tör Directionen med Hensyn til Forholdene paa Island ikke foreslaae), ved hvis Uddeling maatte iagttages, at: 1846. 24. April.

1) Stipendierne kunne uddeles i 24 hele Portioner; dog bör det ogsaa være tilladt at uddele i det Höieste 8 af disse i halve Portioner, hver paa 40 Rbd. — 2) Stipendierne uddeles hvergang kun paa eet Skoleaar, efter et dertil af Rector forfattet Stipendieforslag, som ved Begyndelsen af hvert Skoleaar indgives til Ephoratet til Afgjörelse, og hvorved saaledes nye Stipendier kunne tildeles, halve Stipendier foröges til hele, hele Stipendier nedsættes til halve, eller Stipendier ganske fratages dem, der ikke mere dertil findes qvalificerede. — 3) de bevilgede Stipendier udbetales til Disciplens oeconomiske Formynder, for af denne at anvendes til Disciplens Fornödenheder.

Foruden de paa Skolen boende Elever maa Directionen ansee det for rigtigst, at der indrömmes Forældre og Forsörgere Tilladelse til, i Lighed med hvad der finder Sted ved Sorö Academie, at lade deres Sönner eller Myndlinger, naar disse anbringes hos Familier i Reykjavík, besöge Skolen og deeltage i Underviisningen ganske under samme Betingelser som Skolens Elever, hvilket endvidere bör gjelde om alle i Reykjavík By Bosiddende, der ville lade deres Sönner freqventere Skolen. Med Hensyn til disse skolesögende Disciple ansees det ikke nödvendigt at foreskrive den for Eleverne bestemte Indskrænkning i Henseende til Alderen ved Optagelsen, at de skulle være confirmerede, hvorimod de ligesaalidt som Eleverne bör optages i en Alder af over 16 Aar. Hvorvidt der for dem burde fordres noget Skolecontingent, kunde vel være tvivlsomt; imidlertid maa Directionen, med Hensyn til at Underviisningen i den islandske Skole stedse har været meddeelt Alle uden Betaling, antage det for rigtigst, at ogsaa disse gives fri Underviisning, ligesom det ogsaa, skjöndt Skolens Forpligtelse med Hensyn til dem indskrænker sig til deres Underviisning, synes billigt, at de ikke udelukkes fra Adgang til dens Stipendier, naar Rector og Ephoratet finde dem dertil qvalificerede.

Det er tidligere i nærværende allerund. Forestilling bemærket, at Privatunderviisningen paa Island er meget udbredt,

1846. og det har heller ikke hidtil været ualmindeligt, at der for-
24. April. uden dem, der ere dimitterede fra Bessastad Skole, ere ankomne til Universitetet Studerende, som ere dimitterede af Privatdimissorer, navnligen Præster, paa Island. Forsaavidt som der nu er Grund til at antage, at denne Underviisningsmaade ogsaa fremdeles vil blive hyppig paa Island, og at det stundom vil indtræffe, at Vedkommende, deels for at undgaae den större Bekostning ved et fleeraarigt Ophold i Reykjavík, deels paa Grund af personlige Forhold til Privatlæreren, kunde önske at fuldende sine Studier under hans Veiledning, maatte der tages en Bestemmelse for, hvorledes Pröven for saadanne Dimittender skulde være. Og maa Directionen da ansee det for billigt, at det, naar en Afgangsexamen ved Skolen er fuldkommen organiseret, tilstedes Alle, som have ladet sig privat undervise i Island, ved Medbringelse af fornödent Testimonium at indstille sig til den aarlige Afgangsexamen ved Skolen, for, efter at have bestaaet denne Examen, at meddeles et Testimonium fra Skolen, der maatte give Adgang til at inscriberes ved Universitetet eller at antages ved Pastoralseminariet. Naar dette maatte finde D. Majts allerh. Bifald, vilde derved vindes, at der for Skolen vilde være mindre Betænkelighed ved at bortvise de Elever og Disciple, som det ikke ansees godt her at beholde; ligesom ogsaa paa den anden Side herved forebygges, at Disciple, som ikke ville fölge Skolens langsomme, men sikkre Gang, udmelde sig for at lade sig privat dimittere til Universitetet, idet Enhver, som forlader Skolen förend fuldendt Skolecursus, vel kan lade sig privat dimittere, men skal underkaste sig Examen ved Skolen, hvor der vil blive fordret Kundskab, Dannelse og Modenhed i ikke större og ikke mindre Omfang, end om han var dimitteret fra Skolen selv.

Forsaavidt som det nu maatte behage D. M. allern. at bemyndige Directionen til at træffe Foranstaltning til den islandske Skoles Organisation, forelöbigen efter disse Grundtræk, troer den at turde nære den Overbeviisning, at dette vil möde Indbyggernes Paaskjönnelse, som imödekommende alle deres billige Önsker i Henseende til et forbedret Skolevæsen i Landet, og at saaledes et væsentligt Skridt vil blive gjort til at fremkalde for de islandske Studerende en dybere og mere omfattende Indsigt, en grundigere almindelig Dannelse og en langt större Grad af aandelig Modenhed end den, der hidtil i Almindelighed findes hos dem, ligesom det allerede i Directionens tidligere allerund. Forestilling er berört, at selve Skolens Flytning

til Reykjavík, hvor Eleverne i en befolket By tidligen ville komme i Beröring med den höiest staaende Cultur paa Öen, ikke vil kunne Andet end i Almindelighed udöve en gavnlig Indflydelse paa deres ydre Politur og aandige Dannelse. 1846. 24. April.

Vel er det ikke umuligt, ja vel endog ikke usandsynligt, at Bekostningen ved Opholdet i Reykjavík, og de nye Indskrænkninger med Hensyn til Alderen, ville i Begyndelsen svække Freqventsen; men ligesom dette i alt Fald ikke vil have nogen Indflydelse paa Skolens oeconomiske Velvære, saaledes vil det heller ikke kunne skade dens Flor. Thi naar Planen i sig selv er fornuftig og hensigtssvarende, og naar den gjennemföres med Conseqvents og Interesse for Sagen, saaledes at den, styrket og afrundet efter de efterhaanden vundne Erfaringer, udvikler sig til et bestemtere og fastere System, saa vil det ikke kunne vare længe, inden den vil vinde den offentlige Mening for sig og blive vurderet af Folket, saaledes at de vrange Forestillinger og Anskuelser, der muligen ved et i lang Tid forfaldet Skolevæsen ere blevne gængse, snart ville forandres.

Efter nu saaledes at have allerund. foredraget, hvorledes efter Directionens Mening den nye Skole i Reykjavík kunde paa bedste Maade organiseres, staaer endnu tilbage at omtale, hvorledes det paatænkte Seminarium eller Dannelsesanstalt for vordende Geistlige i Forbindelse med Skolen kunde være at indrette. Hvad derom i sin Tid er foreslaaet af de islandske Autoriteter, har Directionen i sine tidligere indgivne allerund. Forestillinger om Skolens Anliggender i det Hele foredraget for D. M., og i den af Allerhöistsamme ved Reskr. af 23. Septbr. f. A. hertil indsendte Petition fra det islandske Althing er der — idet der fremhæves den overordentlige Vigtighed af, at de vordende Præster erholde en saa god Forberedelse og Dannelse som muligt i Landet selv — yttret den Formening, at i det paatænkte Seminarium for Geistlige, der maatte holdes adskilt fra Skolens Underviisning, bör doceres Pastoraltheologie, Exegetik, Moral, Dogmatik og Kirkehistorie, foruden de propædeutiske Videnskaber, hvortil antages at udfordres et Tidsrum af 2 Aar.

Ligesom der imidlertid ingensinde, og navnligen ikke i den her berörte allerund. Petition, er udtalt nogen Nödvendighed af, at dette Seminariums Ordning, Plan og Lærerbesætning skulde skee samtidig med Skolens Organisation, saaledes maa Directionen være af den allerund. Formening, at

1846. der ere overveiende Grunde for ikke nu at træffe nogen de-
24. April. finitiv eller endog blot forelöbig Bestemmelse i denne Henseende, og at dette Instituts Organisation helst bör opsættes indtil Skolen er kommen i Gang. Man vil nemlig först da kunne danne sig et tydeligt Begreb om, hvorledes saavel de videnskabelige som de oeconomiske Kræfter ved begge Instituter kunne sættes i en passende Forbindelse med hinanden til en harmonisk Samvirken. Man vil da kunne bedömme, om een eller flere af Skolens Lærere kunde overtage nogen Virksomhed ved Seminariet, eller om maaskee nogen af dettes Lærere kunde tildeles Timer paa Skolen. Man vil kunne erholde Forslag fra Skolens Rector eller dens Lærere, grundet paa det da vundne Kjendskab til Forholdene i Reykjavík, der nu for största Delen ere dem fremmede. Man vil da kunne være bekjendt med hvad der med Hensyn til Locale, Inventarium o. s. v. vil behöves mere, end der alt er anskaffet til Skolen. Overhovedet lade Omkostningerne sig sikkrere og nöiagtigere calculere, naar först Skolen er ordnet og har sit Normale, end nu, da Beregningerne med Hensyn til denne for en stor Deel ere usikkre. Endelig kan der ikke skjönnes at være nogen paatrængende Nödvendighed for en saadan samtidig Organisation af begge Instituter, da det tvertimod maa ansees for mere end tvivlsomt, om de, der i indeværende Aar dimitteres fra Skolen, ville være tilstrækkelig forberedte til at besöge Seminariet, naar dette ikke skulde gives en Tillempning efter deres ufuldstændigere Fremgang; maaskee ville næppe de til næste Aar Dimitterede være modne til en saadan Underviisning, naar denne skal gives det videnskabelige Præg, den bör have.

Af disse Grunde tillader Directionen sig allerund. at foreslaae, at det ommeldte Seminariums Organisation maa udsættes, saaledes at det vil beroe paa de Oplysninger om selve Skolens Fremgang, der til Foraaret 1847 ville være at oversende til Directionen, og derefter allerund. ville være at foredrage D. M., om det til Efteraaret samme Aar vil kunne organiseres.

Under Forudsætning af, at den saaledes allerunderd. foreslaaede Udsættelse af at tage Bestemmelse angaaende Organisationen af den paatænkte Dannelsesanstalt for vordende Geistlige i Forbindelse med Skolen maatte vinde D. Majts allerh. Bifald, vil der dernæst staae tilbage at gjöre allerund. Forslag angaaende Antallet af de Lærere, der bör ansættes ved selve

Skolen. Naar man herved gaaer ud fra, at enhver af Classerne bör have det samme Antal Underviisningstimer, som her er foreskrevet for de reformerede Skoler, nemlig 36 Timer ugentlig, vilde der saaledes være 144 ugentlige Timer ialt at bestride. Dertil vilde, ifölge hvad her i Landet er almindeligt, behöves foruden Rector, der ikke formeget burde besværes med Underviisningen, men indskrænkes til færre, saasom 18 à 20 Timer, en Overlærer og 4 Adjuncter, der saaledes hver vilde faae omtrent 25 ugentlige Timer. Imidlertid skulde Directionen allerund. holde for, at det vilde være rigtigere for Öieblikket at indskrænke Antallet til 3 Adjunkter, eller ialt til 5 Lærere, hvoraf Fölgen vilde blive, at da de tre nu ved Skolen ansatte Lærere kunne beholdes, ikkun to nye vilde være at beskikke, og disse vilde da, saavidt der kan skjönnes efter det Kjendskab, man har til de ældre Lærere ved Skolen, faae at overtage Islandsk, Dansk, Tydsk, Fransk, Hebraisk, Geographie og Historie, uden at dog nogen aldeles bestemt Beslutning i denne Henseende nu kan tages. Vel vilde da derved saavel Adjunkterne som Overlæreren i det förste Aar faae et Antal af circa 32 Timer hver at besörge, foruden det Extraarbeide, der vilde paalægges dem med större Tilsyn med Eleverne og Deeltagelse i disses oeconomiske Formynderskab, men deels har Directionen netop med Hensyn til disse Bibeskjæftigelser meent at burde foreslaae for de underordnede Lærere en noget höiere Gage end her i Danmark er almindelig, deels kunde, om det skulde findes billigt, nogen Godtgjörelse ydes dem af det, der forbeholdes til Timeunderviisning, som for det förste vil indskrænke sig til nogle faae Timer i Calligraphie, deels endelig bör det ogsaa væsentligen komme i Betragtning, at et noget foröget Timeantal uden Ubillighed kan paalægges Lærerne, da de lönnes for hele Aaret, men kun gjöre Tjeneste i de ³/₄ Aar. Hertil kommer endnu, som en Grund til helst at lade Skolen træde i Virksomhed blot med de 5 Lærere, den Omstændighed, at man da langt bedre senere hen, ved Oprettelsen af Seminariet for Geistlige, kan med Hensyn til Lærerne lempe begge Instituters Tarv efter hinanden og bringe dem i Samvirken. Saaledes vilde det letteligen kunne indtræffe, at en af Seminariets Lærere vilde være vel skikket til ved Skolen at overtage enkelte Fag, som for sig ikke vilde være tilstrækkelige til at udfylde en Adjuncts hele Tid, og omvendt kunde muligen een af de Lærere, der nu ansættes ved Skolen, paatage sig at docere ved Seminariet et enkelt Fag. Hvad der i

1846.
24. April.

1846. denne Henseende kan præsteres og til hvilke Fag der vil be-
24. April. höves nye Lærerkræfter saavel ved Skolen som ved Seminariet, derom vil bedst kunne gjöres Forslag, naar Skolen og dens Lærere i nogen Tid have været prövede, hvorimod det stod til at befrygte, at man, ved nu at ansætte det fulde Antal af 6 Lærere ved Skolen, vilde afskære sig Leilighed til, naar det behövedes, at gjöre et hensigtsmæssigt Arrangement for begge Instituter.

Til Slutning skulde Directionen med Hensyn til de Udgifter, der ville være forbundne med den nye Skoleindretning, allerund. bemærke, at Udarbeidelse af et fast Normalreglement for Skolen upaatvivleligen bör forbeholdes en senere Tidspunkt, naar efter nogle Aars Pröve en paalidelig Erfaring kan være vundet om Skolen, dens Fremgang, Tarv og Fornödenheder. Derimod vil det være Directionens allerund. Pligt, at forelægge D. M. et Budget for Skolen for det förste Skoleaar, nemlig fra 1. Oktobr. 1846 indtil 30. Septbr. 1847. Med Hensyn til dette vil man omtrent kunne holde sig til den Calcule, der blev benyttet i Directionens ovenfor citerede allerund. Forestilling af 12. April 1844, ved hvilken

Udgifterne ansloges til ialt	8700 Rbd.
Indtægterne til	6100 —
det aarlige Deficit altsaa	2600 Rbd.

Vel kunne nemlig Indtægterne ikke anslaaes til mere end 5900 Rbd., idet der foruden det fra Finantskassen erholdte

Æqvivalent af	5380 Rbd.
ikke kan regnes paa mere end det, der indkommer af Tienderne, circa	520 —
	5900 Rbd.

eftersom Erholdelsen af de mindre Capitaler, paa hvilke der dengang var gjort Regning, deels for Störstedelen endnu er usikker, deels ikke vil komme Skolen tilgode som Renteindtægt, da de ifölge allerh. Resolution af 2. Mai f. A. skulle benyttes som Bidrag til Skolebygningens Fuldförelse. Men paa den anden Side kunne Udgifterne vel ogsaa ansættes lidt lavere end dengang var beregnet, nemlig:

1. Gager og Husleie saaledes:

Rector . . .	Gage 1200 Rbd.	Husleie 150 Rbd.	= 1350 Rbd.
Overlærer .	— 900 —	— 150 —	= 1050 —
1ste Adjunkt	— 700 —	— 100 —	= 800 —
2den Adjunkt	— 500 —	og fri Bolig	= 500 —
3die Adjunkt	— 500 —	og fri Bolig	= 500 —

2. Timeunderviisning, dertil reserveres	400 Rbd.		1846.
3. Portnerens Lön	200 —		24. April.
4. Bibliothek og videnskabelige Apparater	400 —		
5. Bygnings og Inventariums Vedligeholdelse	600 —		
6. Brændsel og Belysning	250 —		
7. Regnskabsföring	100 —		
8. Forskjellige tilfældige Udgifter (hvorunder Programmer og Höitideligheder)	430 —		
9. Stipendier, 24 Portioner à 80 Rbd.	1920 —		
	8500 Rbd.		
Indtægten ovenfor anslaaes til	5900 —		
saa at der altsaa vilde behöves et Tilskud ikkun af	2600 Rbd.		

om hvilket Tilskuds Tilveiebringelse, saavel som om den for Skolen aldeles nödvendige Fritagelse for Udredelsen af de 1200 Rbd. til Biskoppen og af de circa 200 Rbd. Godtgjörelse til nogle Præstekald paa Nordlandet, Directionen skal tillade sig, naar de fra Finantsdeputationen begjærede Oplysninger desangaaende ere modtagne, at indkomme til D. M. med nærmere allerund. Indstilling.

I Henhold til alt det Foranförte skulde Directionen saaledes for nærværende Tid indskrænke sig til at udbede sig allern. bemyndiget til:

at lade Flytningen af den islandske lærde Skole fra Bessastad til Reykjavík iværksætte i forestaaende Sommer; — at lade den nye Skole fra næste Skoleaars Begyndelse d. 1. Oktbr. d. A. træde i Virksomhed efter en Plan, udkastet i Overeensstemmelse med de her allerund. anförte Grundsætninger; — at lade det beroe med Organisationen af den paatænkte Dannelsesanstalt for vordende Geistlige paa Island, indtil Directionen efter det förste Skoleaars Udlöb kunde see sig istand til at nedlægge allerund. Forestilling om, hvorledes en saadan Anstalt paa bedste Maade kunde sættes i Forbindelse med Skolen. — Univ. Dir. Forestillinger 1846, Nr. 2763. Selmer Univ. Aarbog 1846, S. 182—199 (med Motiver). Uddrag af Resolutionen i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 103.

Efter at have ladet Os denne Sag allerund. foredrage, ville Vi allern. have Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler bemyndiget til:

at lade Flytningen af den islandske lærde Skole fra Bessastad til Reykjavík iværksætte i forestaaende Sommer; — at lade den nye Skole fra næste Skole-

1846. aars Begyndelse den 1. Oktbr. d. A. træde i Virksom-
24. April. hed efter en Plan, udkastet i det Væsentlige i Overeensstemmelse med de her allerund. anförte Grundsætninger.

Hvad den Dannelsesanstalt angaaer, som det er Vor allerh. Villie at der skal oprettes for vordende Geistlige paa Island, da ville Vi, efter de her allerund. forklarede Omstændigheder, allern. have tilladt, at det med sammes Organisation maa beroe indtil Vor Direction, efter det förste Skoleaars Udlöb, kan see sig istand til at nedlægge allerund. Forestilling om, hvorledes en saadan Anstalt paa bedste Maade kan sættes i Forbindelse med Skolen.

Ligesom Vi allern. ville have bestemt, at den af den islandske Skole hidtil udredede Andeel af Biskoppens Gage, 1200 Rbd. aarlig, samt den ydede Godtgjörelse til nogle Præstekald paa Island, til Belöb 218 Rbd. 92 Sk. aarlig, overtages af den islandske Jordebogskasse, saaledes ville Vi ogsaa have tilladt, at det til Skolens Vedligeholdelse i Reykjavík fornödne aarlige Tilskud (calculeret til 2400 Rbd.) forelöbigen maa foreskydes af Vor Kasse, indtil det har fundet Vor nærmere allerh. Afgjörelse, hvorledes Refusion herfor skal tilveieveiebringes. — Kjöbenhavn den 24. April 1846.

25. April. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Bortbygsling af Bessastad Gaard.** Khavn. den 25. April 1846. — Univ. Direct. Copiebog for Univers. og Skolerne 1846, Nr. 704.

Efter at have modtaget de ved Stiftsövrighedens Skrivelser af 17. Febr. og 14. Oktbr. f. A. samt 6. Januar d. A. indsendte Oplysninger og Erklæringer, i Henseende til Spörgsmaalet om den fremtidige Conservation eller Nedlæggelse af Bessastad Kirke, og efter at man navnligen derved er bleven underrettet saavel om de

af Stiftsövrigheden trufne Foranstaltninger til en midlertidig Reparation af bemeldte Kirke, som om Störrelsen af de til samme og til Garde Kirke henlagte Indtægter og om disse Kirkers ordinaire Udgifter, skal Directionen lade det være sig magtpaaliggende, at indlede de fornödne Underhandlinger med vedkommende Autoriteter, for at see saavel dette Spörgsmaal som i Almindelighed Spörgsmaalet om Eiendomsretten over Bessastad Kirke og Gaard endeligen afgjort. 1846. 25. April.

Da det imidlertid ved allerh. Resol. af 7. Juni 1841 er bestemt, at Bortbygslingen af Bessastad Gaard og Jorder skal komme i Regning ved de aarlige Tilskud til den lærde Skole i Reykjavík, hvoraf fölger, at der fra Skolens Side maa træffes Foranstaltning til saadan Bortbygsling, og da den Oeconomus Thomsen indrömmede fri Afbenyttelse af bemeldte Gaard og Jorder selvfölgeligen bör ophöre, naar til förstkommende 1. Oktober hans Forhold til den hidtilværende Skole paa Bessastad ophörer, maa Directionen, idet man efter Stiftsövrighedens Indstilling i Skrivelse af 25. Februar d. A. Intet finder at erindre imod, at han paa Grund af det Forhold, hvori han saa længe har staaet til Skolen og nu tillige til Kirken, vedbliver Besiddelsen af samme indtil ordinair Fardag den 6. Juni 1847, tjenstl. have Stiftsövrigheden anmodet om betimeligen at opsige ham, og derefter med ham eller Andre at indlede Underhandling om Fæste paa Gaarden og Jorderne for et ikke altfor langt Aaremaal, til hvis Afslutning man vil have Stiftsövrigheden bemyndiget, forventende at modtage nærmere Indberetning om Sagens Udfald og Fæstevilkaarene, hvorefter i sin Tid vil kunne tages yderligere Bestemmelse for Fremtiden. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 25. April 1846.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, angaaende **Domkirkepræstens Fritagelse** 29. April.

1846. for at afholde Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
29. April. Khavn den 29. April 1846. — Canc. 1. Departem. Registr. 1846, Nr. 82. — Rubr. i Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 104.

Christian den Ottende &c. V. s. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at eftersom Os af Vort danske Cancellie allerund. er bleven foredragen Eders allerund. Indstilling angaaende Nedlæggelse af det paa Öen Vidö værende Capel, saa ville Vi, efter at have taget denne Sag med samtlige dens Omstændigheder i allerhöieste Overveielse, allern. have bifaldet, at Sognepræsten ved Reykjavík Domkirke paa Vort Land Island for Fremtiden fritages for at holde Gudstjeneste i bemeldte Capel paa Öen Vidö.

Derefter I Eder allerund. have at rette, og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud. Skrevet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 29. April 1846.

2. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til det kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium, ang. **fremmede Nationers Beseiling** til Island, samt **Adgang til Fiskerierne.** Khavn den 2. Mai 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2401.

Indsluttet tilstilles det kgl. Admiralitets- og Commissariats-Collegium en in duplo affattet Fremstilling af den danske Lovgivnings vigtigste Bestemmelser angaaende Skibsfarten paa Island, Færöerne og Grönland, samt Fiskeriet under disse Landes Kyster, med Hensyn til fremmede Nationers Skibe [1], til Underretning for Cheferne paa de Krigsskibe, som iaar og herefter udsendes

[1]) denne Fremstilling er ikke her optaget, men med Hensyn til de Island vedkommende Forhold see Justitsmin. Skriv. til Udenrigsmin. 18. April 1859. Tíðindi um stjórnarmálefni Íslands I, 254—257.

paa Krydstog under Island og Færöerne, idet vi tjenstl. skulde tilföie, at Overövrighederne paa bemeldte Öer herfra ere tilstillede Afskrifter af ovenberörte Fremstilling, og at det, med Hensyn til at de gjeldende Lovbestemmelser ikke hidtil strengt ere blevne overholdte, formenes rettest, at vedkommende Skibschefer, i Tilfælde af et fremmed Skibs Anholdelse, conferere med Stiftamtmanden over Island eller vedkommende Amtmænd, forinden endelig Bestemmelse tages i Overeensstemmelse med Anordningerne. — Rentekammeret den 2. Mai 1846 [1]. 1846. 2. Mai.

Reskript til Rentekammeret, ang. **fremmede Nationers Skibsfart og Fiskeri ved Island.** Khavn den 3. Mai 1846. — Originalen indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 B, Nr. 181. 3. Mai.

I Anledning af en Beretning fra Vort Admiralitets- og Commissariats-Collegium, angaaende en Meddelelse fra Vort Rentekammer betræffende en Fremstilling af den danske Lovgivnings vigtigste Bestemmelser om Skibsfarten paa Island, Færöerne og Grönland m. m., have Vi under Dags Dato allern. rescriberet bemeldte Collegium saaledes:

„Foranlediget ved Vort Admiralitets og Commissariats-Collegii allerunderd. Indberetning af Gaars Dato, finde Vi Os foranledigede til at paalægge Collegiet at anbefale Cheferne af de til Island og Færöerne bestemte Brigger, at anvende de dem meddelte Instructioner med særdeles Conduite.

Det Forbud mod Fiskeri af fremmede Fiskere indenfor en Afstand af 4 Miil fra Kysten, som de ældre Love

[1]) s. D. er Gjenpart af denne Skrivelse og sammes Bilag tilstillet Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, samt begge Amtmændene. — Rentek. Isl. Copieb. sst. Nr. 2402—2404.

1846. indeholde, ville Vi ei have anvendt i den Strenghed, som
3. Mai. paabudet er. Vi ville kun have paaseet, at fremmede Fiskere ei formene danske Fiskerskibe eller Landets egne Fiskere at fiske paa de bekvemmeste Steder, være sig indenfor eller udenfor denne Afstand fra Kysten.

Vi ville ei, at fremmede Fiskere skulle formenes Samkvem med Landets Indbyggere, hverken i Nödstilfælde eller for at forsynes med Provisioner, hvortil de trænge, men Anordningerne mod Fremmedes Handel paa Öerne bör overholdes.

Vi ville ei heller, at Opbringelse og Confiscation af fremmed Skib og Ladning maa finde Sted, uden i Tilfælde af Opsætsighed eller aabenbar Modstand, og bliver Sagens Behandling i alle Tilfælde at overdrage til Stedets Övrighed.

Iövrigt have Cheferne at fölge deres Instructioner, indtil der maatte anderledes befales.

Dette Vort allern. Reskript bliver uden Ophold at communicere de respective Chefer".

Foranstaaende tjener Vort Rentekammer til allerunderd. Efterretning. — Kjöbenhavn den 3. Mai 1846.

7. Mai. **Reglement for Arrestvæsenet i Danmark.** Khavn den 7. Mai 1846. — Dette Reglement har vel en vis Anvendelighed for Islands Vedkommende, forsaavidt som Justitsmin.s Skriv. 2. Juni 1848 har givet Anvisning derpaa; men da det er overladt til Stiftamtmanden, at modificere det efter de locale Forhold, er der ikke funden Grund til at optage det i dets Heelhed her i Samlingen. — Canc. 2. Dep. Registr. XLVII, 100b (1846, Nr. 276a). Original-Aftryk hos Schultz. Ny Coll. Tid. 1846, S. 321—342 (med Motiver). Schou XXIV, 590—610. — Reglementet er omsendt ved Canc. Circ. til samtlige Amtmænd: Ny Coll. Tid. 1846, S. 357—358; Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 111—113.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til det juridiske Facultet, ang. **Forslag om Foredrag i islandsk Ret ved Universitetet i Kjöbenhavn.** Khavn den 9. Mai 1846. — Univ. Dir. Copieb. for Universit. og Skolerne 1846, Nr. 792. 1846. 9. Mai.

I Anledning af et af nogle islandske Studerende og Candidater her i Staden til det sidstafholdte islandske Althing indgivet Andragende, hvilket bevirkede en allerund. Petition fra Althinget til Hs. M. Kongen, er det kommet under Forhandling, om der ikke, da det, hvorpaa förstnævnte Andragende blandt Andet gik ud, nemlig at den höiere Læreanstalt, som foresloges oprettet i selve Landet, tillige maatte omfatte juridiske Forelæsninger, fandtes ikke for Tiden at være iværksætteligt eller tilraadeligt, kunde istedet herfor gives de Islændere, som her ved Universitetet studere Lovkyndigheden, Leilighed til at höre særlige Forelæsninger over den islandske Lovkyndighed. Det blev i denne Anledning under Forhandlingerne i Althinget bemærket, at der ved Forelæsningerne over Lovkyndigheden i Kjöbenhavn nu saa godt som intet Hensyn tages til Island eller de Lovbestemmelser, som i ældre og nyere Tider have været gjeldende der i Landet, at de islandske juridiske Candidater saaledes ere saare ukyndige i den egentlige islandske Ret, hvoraf da atter fölger, at de i deres Embedspraxis i Island adoptere den danske Retspraxis, hvilket har mange Ulemper til Fölge.

Directionen finder sig herved foranlediget til at önske det juridiske Fakultets behagelige Yttringer over, hvorvidt Noget maatte være til Hinder for at afhjælpe de ovennævnte som det synes ikke med Urette förte Klager over Mangel af Anviisning ved Universitetet til Kundskab i selve den islandske Ret, ved at der enten bleve holdte særegne Forelæsninger over denne, eller dog i det mindste det Vigtigste deraf medtaget ved

1846. 9. Mai. Forelæsningerne over det danske Retssystem eller de retshistoriske Foredrag, paa samme Maade som det i sin Tid var Tilfældet med den norske Lovkyndighed forinden Norges Fraskillelse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 9. Mai 1846.

12. Mai. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **Betingelserne og Fremgangsmaaden ved Bortbygslingen af det kongelige Jordegods.** Khavn den 12. Mai 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 15, Nr. 2481.

Ved i behagelig Skrivelse af 2. Marts f. A. at andrage paa en Forlængelse af den ved allerh. Resolution af 22. Septbr. 1842 indtil Udgangen af Fardagsaaret 1846 allern. indvilgede Nedsættelse i Ydelsesmaaden af Afgifterne paa det kgl. Jordegods i Islands Vester-Amt, har Hr. Conferentsraad Thorsteinson nærmere yttret Dem om de ved Kammerets Skrivelser af 26. Marts 1842 og 6. Mai 1843 tilsigtede Forandringer i Bygselvilkaarene og Bortbygslingsmaaden af det kgl. Jordegods, forsaavidt det er beliggende i det Dem betroede Vester-Amt. — Til nærmere Oplysning af Sagen og af Deres om den udtalte Formening, har De fra samtlige Godsforvaltere i nysnævnte Amt indhentet Erklæringer, af hvilke fremgaaer:

1) at Landskylden ikke kan betinges erlagt udelukkende med Penge efter Capitelstaxtens Priis paa Middelalen, men kun, som hidtil, med 5/6 Dele efter gammel Evaluation og 1/6 med Penge efter Capitelstaxtens Middelalen; — 2) at Qvildeleiesmörret ikke kan fordres betalt med Penge efter Capitelstaxt, men at Leilændingerne fremdeles maae have Valget imellem at erlægge Contanter eller Naturalier, og — 3) at Bygselauktioner ere uhensigtsmæssige, og at den hidtil brugelige Bortbygslingsmaade underhaanden er at foretrække.

Forsaavidt angaaer forberörte allernaad. tilstaaede, 1846.
med indeværende Fardagsaars Udgang udlöbne, Nedsættelse i Afgifternes Ydelsesmaade paa det kgl. Gods i Vest-Amtet, om hvis Vedbliven til det af Dem foreslaaede Tidspunkt, Fardag 1852, De med det Förste kan vente Hs. Majestæts allerhöi. Bestemmelse, da kan selvfölgelig en saadan temporair Begunstigelse ikkun komme de Ydere tilgode, som ere Leilændinger paa Godset paa den Tid den indvilges, hvorimod det maa staae Godseieren frit for, om muligt, at træffe en mere fordeelagtig Bygselsmaade med de Gaarde, som enten formedelst Dödsfald eller Opsigelse blive bygselledige, medens den indrömmede Nedsættelse bestaaer. 12. Mai.

Ved Udövelsen af denne Eierens Ret kan ikkun erholdes Erstatning for de Nedsættelser i Afgifterne, som ere en nödvendig Fölge af en anden Gaards Forringelse, hvilken Regels Anvendelse endog er af særegen Vigtighed i Island, hvor Naturbegivenheder have væsentlig Indflydelse paa Jordernes Culturtilstand. — Da nu derhos Indtægten af det kgl. Gods paa Island staaer i aabenbart Misforhold saavel til de oprindelige Afgifters virkelige Værdi, som til Renten af de Salgssummer, som i den senere Tid ere erholdte for de afhændede Jorder, bör det ogsaa paa enhver Maade söges stadfæstet, at större Indtrader af det kongl. Jordegods der paa Öen ei kunne erholdes.

Med Hensyn til det derom Yttrede ville vi ikke modsætte os, at de eventuelle Leilændinger af det kgl. Gods i Vester-Amtet, ligesom hvad der er Tilfældet med de nuværende, indtil videre indrömmes Valget af at yde deres in natura bestemte Afgifter enten med Varer eller disses Værdi i Penge, istedetfor udelukkende med Penge efter Capitelstaxtens Priis paa Middelalen.

I Henseende til Maaden, paa hvilken Bortbygsling af kongel. Gods skeer i Island, da kan denne, efter det nu derom bestemte, finde Sted enten under-

1846. 12. Mai. haanden eller ved Auktion, hvis Afholdelse imidlertid ved Kammerets Skrivelse af 6. Mai 1843 er overladt til Amtmændenes Afgjörelse. — Det er nemlig blevet antaget, at disse Embedsmænd i Almindelighed kunne erhverve sig et saadant Kjendskab til de i Amterne beliggende Jorder, at de, naar disse blive bygselledige, maatte kunne bedömme, om Auktion til ny Borthygsel vilde give et til Hensigten svarende Resultat. Maaden, hvorpaa det her omhandlede Kjendskab til Jordernes Beskaffenhed erhvervedes, maatte naturligviis overlades til Amtmændene; og kan der desaarsag ikke være Noget at erindre imod, at dette skeer paa den af Hr. Conferentsraaden foreslaaede Maade, nemlig, at De, maaskee hvert andet Aar, lader Dem meddele en Fortegnelse af samtlige Administratorer i Vester-Amtet over de Gaarde, hvis Beskaffenhed taaler og desaarsag billigen bör söges bortbygslede til större Indtægt for den kongel. Kasse, naar Bygselledighed indtræffer.

Hvad nu angaaer Fremgangsmaaden med Bortbygslingen af de Jorder, der antages at kunne taale at bære höiere Afgifter end de normale eller jordebogsmæssige, da synes Bygselauktion at afgive större Garanti for, at ingen Vilkaarlighed i saa Henseende har Sted, end Administratorernes Forslag og Indstillinger. — Ikkun fortjener det Overveielse, om der ikke vilde bevirkes en större Attraa efter at opnaae kgl. Livsbygsel paa saadanne Jorder, naar disse muligen endog med noget lavere Afgifter end de hidtil bestemte blive opbudte ved Auktion til Bortbygsel paa Livstid imod en Bygselssum, der kunde ydes enten med Penge eller med forsvarlige Handelsvarer. I Henseende til nysherörte Borthygselsmaade maa erindres, at alt Spörgsmaal formenes at burde hortfalde om Vurdering af Leilændingens personlige Qvalification, naar han byder en antagelig Bygselssum, det er saameget som dækker Afgangen i den höiere aarlige Landskyld (der kunde

været erholdt, hvis Bygselssum ei var fordret) i det 1846.
Aaremaal, Bygslet kan calculeres at vedvare, og stiller 12. Mai.
ved selve Auktionen antagelig Sikkerhed for denne Bygselssum. — Og uden slig Sikkerhedsstillelse bör der formentlig ei reflecteres paa Budet, og Hammerslag ei gives ham, men den Næstbydende, som stiller saadan Sikkerhed. Den hele Bedömmelse af den personlige Qvalification turde i det Hele letteligen give Anledning til Vilkaarlighed fra Administratorernes Side, hvisaarsag der ogsaa burde ubetinget gives Hammerslag, naar der for Bygslet bydes en Sum af den foranmeldte Störrelse, hvilken Amtmanden forud burde bestemme og tilkjendegive i et forseglet Brev, som blev at aabne saasnart Hammerslag var givet.

Med Hensyn til de Jorder, af hvilke den normerede Landskyld ei opnaaes, da formenes, at Amtmændene ikke behöve at foranstalte Bygselauktioner afholdte, men Bortbygslingen maa kunne skee underhaanden, som forhen brugeligt. — Det ansees imidlertid önskeligt, at der i Löbet af de næste 5 Aar i enkelte Tilfælde gjordes Forsög med den ovenfor foreslaaede Fremgangsmaade, ogsaa med de under det normale Afgiftsbelöb bortbygslede Jorder, hvorved der naturligviis maatte drages Omsorg for, at den lave Normering bliver almindelig bekjendt; ligesom ogsaa selvfölgelig Bygselsummen gik ind under hvert Aars Indtægt, af hvilken Administrator faaer den ham tillagte Andeel.

Over Spörgsmaalet i Almindelighed vilde Hr. Conferentsraaden affordre samtlige Administratorer i Deres Amt Erklæringer, hvorhos det maatte paalægges dem at yttre sig over, om ei den foreslaaede Fremgangsmaade til et Forsög burde anvendes paa enkelte af de muligviis bedre Jorder, hvor Afgifterne — med de nærværende indrömmede Moderationer — allerede maae ansees lave, og hvor disse lave Afgifter tilsagdes for hele Bygselstiden for den vedkommende Jord. — Erklæringerne udbedes derefter indsendte hertil, ledsagede

1846. af Deres nærmere behagelige Betænkning. — Rentekammeret den 12. Mai 1846[1].
12. Mai.

14. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Afbenyttelsen af den til Lægen i Mula Sysselerne udlagte Brugsjord.** Khavn den 14. Mai 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2153—55.

Distriktslæge Hjalmarsson og Sysselmand Havsteen have i tvende hertil indkomne Andragender forlangt Cancelliets Resolution for:

1) om den til Distriktslægeembedet i Mule Sysseler og Öster-Skaptafells Syssel henlagte Gaard Brekka fremdeles kan overlades Distriktslæge Hjalmarsson, ligesom hans Formand, til Afbenyttelse, og — 2) hvem Indtægterne af bemeldte Gaard, medens Hjalmarsson i Vacancen var constitueret, nemlig i Fardagsaaret 1844—1845, da Hovedgaardens Bygninger stode for afdöde Distriktslæge Beldrings Boes Risico, tilkomme.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde:

ad 1) at bemeldte Gaard bliver ved lovligt Syn at aflevere til Distriktslæge Hjalmarsson, der maa ansees berettiget til at tiltræde samme som sin Embedsgaard; — *ad* 2) at Indtægterne af Gaarden i Constitutionstiden blive at dele lige mellem afdöde Distriktslæge Beldrings Bo og den i Embedet constituerede Hjalmarsson.

Om denne Resolution har Collegiet under D. D. direkte meddeelt saavel Sysselmanden som Distriktslægen Underretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Mai 1846.

---

[1]) s. D. Rentek. Skrivelser af samme Indhold til Stiftamtmanden, som Amtmand i Sönder-Amtet, og til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet. Copieb. sst. Nr. 2482—2483.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, ang. **Bygsel af Jordegodset paa Vestmannöerne.** Khavn den 16. Mai 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 18. 1846. 16. Mai.

Ved behagelig Skrivelse af 3. Septembr. f. A. har Hr. Kherren, næst at indberette, at De har meddeelt Deres Samtykke til, at Jorden Kornbol paa Vestmannöe maatte, uden foregaaende Auktion, overdrages Kjöbmand Bryde i Bygsel, imod at han af samme erlægger den aarlige Afgift med Penge efter Capitelstaxten paa Platfisk, samt en Bygselssum af 10 Rbd., henstillet, om der ikke maatte være Grund til at lade enhver Bortbygsel der paa Öen stedse skee imod en, enten efter Omstændighederne eller ved Auktion, bestemt Bygselssum, eftersom de for det derværende Jordegods normerede Afgifter formentligen maae være temmelig lave, da Sysselmand Abel har yttret den Formening, at endnu höiere Bygselssummer, end den for Kornhol bestemte, vilde kunne erholdes af samtlige Jorder ved Bygselauktioner, hvisaarsag De har fundet Dem foranlediget til, i Overeensstemmelse med Sysselmand Abels Indstilling, at bestemme, at der af de nyligen bortbygslede Gaarde, saavelsom af de Gaarde, som fremdeles maatte blive bygselledige, indtil videre maa tages en Bygselsum af 10 Rbd. for en heel Gaard, 5 Rbd. for en halv og 3 Rbd. 32 Sk. for ⅓ Gaard.

Idet Kammeret bifalder, at Bygslet af Jorden Kornhol er overdraget Kjöbmand Bryde paa de anförte Vilkaar, skulde vi, ifölge de saaledes oplyste Omstændigheder og i Henhold til vore Skrivelser til Hr. Kherren af 26. Marts 1842 og 6. Mai 1843, tjenstligst yttre den Formening, at Bygselssummer bör söges opnaaede af de Jorder paa Vestmannöe, som herefter maatte blive bygselledige, og som derhos maatte være af den Beskaffenhed, at en Bygselssum foruden den fulde jordebogsmæssige Afgift, der for Tiden erlægges af samme,

1846. billigen kan forlanges; og maae vi, med Hensyn til
16. Mai. Maaden, hvorpaa Bud paa slige Bygselssummer burde söges tilveiebragte, holde for, at Bygselauktion bör finde Sted, naar det efter Jordens Bonitet og Beskaffenhed kan ansees billigt, og der derhos er antagelig Grund til at vente, at erholde höiere Bygselssum end den, der underhaanden er budet, hvilket i Henhold til Rentekammerets Skrivelse af 6. Mai 1843 vil være at bedömme og afgjöre af Amtmanden, forsaavidt Omstændighederne og de locale Forholde tillade det, og at Bygselssummerne ikke bör ansættes til et fast bestemt Belöb, eftersom der bydes paa en Bygselssum for en större eller mindre Jordpart.

Dette tilmeldes herved tjenstl. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, med Tilföiende, at man har fundet det hensigtsmæssigt at tilföie de, Hr. Kherren med en anden Skrivelse herfra tilstillede, Blanquetter til Bygselbreve for Jordegodset paa Vestmannöe en ny Post angaaende Erlæggelsen af de i Overeensstemmelse med det Foranförte eventualiter stipulerede Bygselssummer. — Rentekammeret den 16. Mai 1846.

26. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til det kgl. Rentekammer, angaaende **Embeds-Correspondencen mellem Amtmændene i Island.** Khavn den 26. Mai 1846[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2315. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 131—133.

Ved at tilstille det kgl. Rentekammer et Andragende, hvori Amtmanden over Islands Sönder-Amt havde indstillet, at det maatte paalægges Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt, Etatsraad Johnsson, at före sin Correspondence med förstnævnte Amt paa Dansk, udtalte Cancelliet den Formening, at Correspondencen

[1]) Canc. Skriv. 6. Novbr. 1845; Rentek. Skriv. 22. August 1846.

mellem Amtmændene paa Island i Embedsanliggender rettest förtes i det danske Sprog, idet man derhos henstillede til velbemeldte Kammer, saafremt Samme heri maatte være enigt, i Overeensstemmelse dermed at give Etatsraad Johnsson det fornödne Paalæg. — Det kgl. Rentekammer har imidlertid i behagelig Skrivelse af 21. f. M. ikke troet at burde tiltræde denne Cancelliets Anskuelse, men derimod formeent, at Brevvexlingen i Embedsanliggender mellem Amtmændene indbyrdes, saaledes som mellem Landets övrige Embedsmænd, saavidt muligt bör föres i det islandske Sprog, og at der fra denne Regel kun bör gjöres den Undtagelse, at de Breve og Documenter, om hvilke det fra Begyndelsen af kan forudsees, at de blive at iudsende til Collegierne, bör affattes i det danske Sprog. Næst derhos at bemærke, at velbemeldte Kammer saaledes ikke kan finde sig foranlediget til at give Etatsraad Johnsson det omhandlede Paalæg, har Samme forlangt Cancelliets nærmere Yttringer over Sagen meddelte. 1846. 26. Mai.

Foranlediget heraf skulde man ikke undlade tjenstl. at tilbagemelde, at Collegiet fremdeles maa inhærere sin tidligere udtalte Anskuelse. Det har hidtil været almindeligt, at Correspondencen mellem Amtmændene indbyrdes, saavelsom mellem dem og Biskoppen eller Landsoverretten, er bleven fört paa Dansk, og selv i Correspondencen mellem Amtmændene og Sysselmændene har Brugen af det danske Sprog været sædvanligst, hvorimod det Modsatte vel har været Tilfældet med Hensyn til Correspondencen saavel mellem Præsterne indbyrdes som mellem disse og andre Embedsmænd, hvorhos dog deres Breve, Erklæriuger m. m, som have været affattede i det islandske Sprog, ordentligviis have været bilagte med danske Oversættelser, naar Sagerne ere blevne indsendte til Collegierne. Dette er ogsaa meget naturligt, da Præsterne for den störste Deel have faaet deres hele Dannelse paa Island, og saaledes mulig kunne mangle Evne til med Correcthed

1846. 26. Mai. at skrive det danske Sprog; hvorimod de övrige nævnte Embedsmænd, der alle maae have absolveret et Studium ved Kjöbenhavns Universitet, maae være det danske Sprog fuldkommen mægtige, og det hidtil ikke er blevet anseet for nogen Fornægtelse af Nationalfölelsen eller Fædrenelandskjærligheden, at Embedsmændene i deres indbyrdes Correspondence brugte det Sprog, hvori Regjeringen meddeler sig til Islænderne og hvori de igjen maae henvende sig til Regjeringen; men de derimod fandt det naturligst og hensigtsmæssigst, i deres indbyrdes Correspondence at bruge det Sprog, hvori denne Correspondence umiddelbar og ikke blot gjennem en Oversættelse kunde, i paakommende Tilfælde, forelægges Regjeringen, og hvori de Love og Anordninger, hvorom der jevnlig handles, ere udgivne.

Det er saaledes en Novitet, Etatsraad Johnson har begyndt at indföre, som ingen virkelig Nytte kan have, men derimod volde en eller anden Besvær. Upaatvivlelig har den sin Oprindelse fra den sygelige Hang til Nationalafsondring, som i de senere Aar har taget saa megen Overhaand i visse Dele af Europa, og som i det islandske Althing har viist sig saa kjendelig. Ved denne nye Institution er der givet Islænderne en hidtil savnet Leilighed til at udvikle og vedligeholde det Eiendommelige i deres Retstilstand, ligesom og Hans Majestæt ved en anden Foranstaltning har sögt at afværge de Ulemper, som kunde flyde af, at Embederne der i Landet besattes med Folk, der ei vare dets Sprog mægtige, hvorhos og tidligere, navnlig fra 1831, den Forholdsregel er bleven indfört, at de islandske Anordninger, hvis Original er og maa være dansk, ledsages af islandske Oversættelser. Men i den Erkjendelse, der saaledes er viist Islændernes Folkesprog, have Mange, som det synes, fundet en Bestyrkelse for den Tendents, at Islænderne skulle afslutte sig som et aldeles for sig bestaaende Folk, med en egen af den danske uafhængig Dannelse og Retsforfatning. Denne

Tendents er nu vistnok mod Naturen og kan ikke andet end være til Skade for Islands Udvikling; thi et saa lidet og saa langt fra den övrige Verden i Oceanet henkastet Folk har ikke Elementer hos sig til den Uddannelse af sine Forhold, som det dog meget vel kan modtage ved at slutte sig til et andet. Det islandske Folk har nu i Aarhundreder været knyttet til det danske, der ikke blot, ligesom det oprindeligviis er det beslægtet, stedse har viist Sympathie mod samme og sat höi Priis paa dets Sprog, Historie og Litteratur, men ogsaa, deels gjennem den fælleds Regjering, deels gjennem de videnskabelige Indretninger, hvor de Islændere, der attraaede höiere Dannelse, maatte söge den, indvirket meget paa deres sociale og retlige Forhold, der i det Hele taget derved vistnok ere komne i en bedre Tilstand end den, hvori de ellers vilde have befundet sig. Saaledes har Landet vel i Almindelighed beholdt sine gamle Love, men disse ere deels ved en Mængde senere Anordninger, saavel directe som indirecte, deels ved en Retspraxis (der ikke mindre er begrundet ved hine gamle Loves Uforstaaelighed eller Usikkerheden om den rette Læsemaade, saavel som og ved de deri indeholdte Bestemmelsers iöinefaldende Uforenelighed med den efterhaanden vundne Udvikling, end derved, at de islandske Lovkyndige fik deres Uddannelse i Danmark) saaledes forandrede, at der kun er en forholdsmæssig liden Deel deraf, som endnu kan komme under Spörgsmaal, og at dette tildeels endda er saa tvivlsomt og saa lidet passende til Forholdene, at Landets Retstilstand, just hvor man skal hente Afgjörelsen fra disse gamle Love, er den uheldigste (cfr. Coll. Tid. for 1826, Nr. 24). Ved adskillige senere Anordninger er derhos med Hensyn til flere meget vigtige Forhold, deels den danske Lovgivnings Anvendelighed i Island bekræftet og udvidet, deels dog Islands særegne megen Tvivl og Tvist underkastede Love blevne afløste med nye Anordninger, der kom de danske nærmere, t. Ex. Anordn.

1846. 26. Mai.

1846. 26. Mai. 21. Decbr. 1831 (C. T. for 1832, Nr. 17, hvor især Motiverne pag. 261 og 271 bemærkes), Anordn. 15. August 1832, Forordn. 24. April 1833, Reglem. 8. Januar 1834, Forordn. 24. Januar 1838. Der yttrer sig imidlertid i den seneste Tid en Tendents til, saameget som muligt at ville gjöre den islandske Ret uafhængig af den danske; der er endog gjort Motion om en særlig juridisk Underviisning i Island, ligesom og navnlig i den Althinget forelagte Sag om Hævd og Præscription denne Tilböielighed har bragt Pluraliteten til at erklære sig mod den nye Anordning, der dog efter alle Kyndiges Dom vilde indeholde en saare væsentlig Forbedring i den hidtilværende usikkre Retstilstand og i Grunden kom overeens med hvad der allerede forhen var blevet antaget ved de islandske Domstole, hvor der indtil den seneste Tid har hersket en Tendents til saa meget som muligt at benytte den norske, eller, efter Norges Afsondring fra Danmark, den danske Lovgivning.

Det er, saavidt skjönnes, denne separatistiske Tendents, som ligger til Grund for den af Etatsraad Johnsson begyndte Novitet, der, naar den blev givet Medhold, ogsaa vilde gjöre det vanskeligere for en dansk Mand at bestyre Stiftamtmandsembedet, medens det dog vistnok fra flere Sider er det raadeligste, at dette Embede er i en danskfödt Mands Hænder. Det er nemlig ikke usandsynligt, at hvis den bifaldtes, vilde snart al den officielle Correspondence i Landet, som hidtil har været fört paa Dansk, blive islandsk; det vil vel endog blive anseet for Beviis paa en slet Patriot, ikke at gjöre Brug deraf. Men dette vil uden Tvivl bidrage til, at Fölelsen af Islands og især af de islandske Embedsmænds Forhold til Danmark mere og mere vil slöves, at det danske Sprog, som de nu ikke længere faae Leilighed til at skrive, vil blive dem mere og mere fremmed, og den hele Tendents til Afsondring vil derved faae foröget Styrke.

Cancelliet kan derfor ikke ansee det for uvigtigt, at hiint Forsög bliver viist tilbage, hvilket man formener vil kunne skee saaledes, at det tilkjendegives Etatsraad Johnsson, at der ikke findes nogen Grund til at afskaffe dansk Correspondence indbyrdes mellem de Embedsmænd, hvis Embedsstilling medförer at de maae være dette Sprog fuldkommen mægtige; thi medens det danske Sprogs Brug i disse Tilfælde hverken i sig er upassende eller kan medföre nogen Besvær eller Vanskelighed, saa vil en Afvigelse fra den hidtil fulgte Brug stundom være generende og medföre unödvendig Vidtlöftighed, navnlig hvor slig indbyrdes Correspondence bliver at forelægge Regjeringscollegierne og altsaa maatte fremsendes i Oversættelse. 1846. 26. Mai.

Om det kongel. Rentekammers Resolution i Sagen udbeder man sig behagelig underrettet. — Det kongel. Danske Cancellie den 26. Mai 1846.

Convention mellem Danmark og Preussen, ang. **Fornyelse af en Handelstraktat.** Khavn den 26. Mai 1846. — Denne Convention er bragt til almindelig Kundskab ved Plakat for Kongeriget Danmark af 29. Juli 1846. — Original-Aftryk hos Schultz i det Franske (Original), Danske og Tydske Sprog, 8 Sider i 4to. Ny Colleg. Tid. for 1846, S. 594—598 (den danske Oversættelse). Schou XXIV, 610—614 (den danske Oversættelse). — **Uddrag.** 26. Mai.

Convention mellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Preussen, angaaende Fornyelse af Handelstraktaten af 17. Juni 1818.

Da den under 17. Juni 1818 mellem Danmark og Preussen afsluttede Handels-Traktat, ifölge de höie contraherende Parters fælleds Samtykke, er vedbleven at blive bragt i Udförelse fra begge Sider efter Udlöbet af den Frist, som sammes 29. Artikel havde ansat for dens Varighed, saa ere Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Preussen, Begge i

1846. 26. Mai. lige Grad besjælede af det Önske, at sætte en Grændse for den Usikkerhed, som denne provisoriske Tilstand medförer, komne overeens om at fastsætte en ydERligere Termin, indtil hvilken den ovennævnte Traktat — efter at være undergaaet adskillige af dem som hensigtsmæssige befundne Indskrænkninger og Tillægsbestemmelser — skal forblive i Kraft; — — —

Art. I. Bestemmelserne i den under 17. Juni 1818 mellem de höie contraherende Parter afsluttede Handels-Traktat skulle vedblive at være fuldgyldige indtil den 1. Juli 1851 og efter den Tid, saalænge som nærværende Convention varer (Art. XI), forsaavidt som disse Bestemmelser ikke sættes ud af Kraft eller indskrænkes ved de efterfölgende Artikler.

Art. II. (til Art. 3, förste Alinea, i Traktaten af 17. Juni 1818). Det er bleven vedtaget, at Bestemmelsen i Art. 3, förste Alinea, af Traktaten af 17. Juni 1818, ikke skal være anvendelig paa Cabotagen, d. v. s. paa Overförelsen af Produkter eller Handelsvarer, indladede i een og bestemte til en anden Havn i samme Land, eftersom de höie contraherende Parter gjensidigt forbeholde sig Ret til at ordne alt det, som vedrörer denne Handel.

Art. III. (til Art. 3, förste Alinea). De preussiske Skibe og Ladninger skulle behandles i de danske Colonier hiinsides Havet paa samme Maade, som de meest begunstigede Nationers Skibe blive det nu eller ville blive det i Fremtiden: det Samme skal finde Sted med Hensyn til Færöerne, Island og Grönland, forsaavidt som Handelen paa disse Steder maatte blive aabnet for andre Nationer.

.... Art. XI. Nærværende Convention skal have Kraft og Gyldighed indtil den 1. Juli 1851. Dersom den ikke bliver opsagt et halvt Aar för denne Termins Udlöb, skal den vedblive at være bindende fra et Aar til andet, indtil at een af de höie contraherende Parter med sex Maaneders foregaaende Varsel har forkyndt

den anden sin Hensigt, at lade dens Virkninger ophöre. — Denne Convention skal ratificeres af de höie contraherende Parter, og sammes Ratificationer skulle udvexles i Kjöbenhavn inden 6 Uger, eller för, om skee kan. 1846. 26. Mai.

Dets til Bekræftelse have de respective Befuldmægtigede underskrevet den og paatrykt samme deres Segl. — Givet i Kjöbenhavn den 26. Mai 1846[1].

(undertegnet)

Reventlow-Criminil. Schoultz von Ascheraden.

(L. S.) (L. S.)

Kongelig Resolution ang. **Erlæggelsesmaaden af Jordafgifter af det kongelige Jordegods i Vester-Amtet.** Khavn den 27. Mai 1846. — 27. Mai.

I Forestilling 26. Mai erindrer Rentekammeret om, at den ved kgl. Resol. 22. Septbr. 1842 givne Frist for de kongel. Leilændinger i Vester-Amtet i Henseende til Moderation i Betalingsmaaden af deres Jordafgifter (For. 16. Juli 1817) var tilende med Fardag 1846. Amtmand Thorsteinson havde indhentet alle vedkommende Administratorers Erklæringer, om de antog Leilændingerne nu at være istand til at betale den fulde Afgift, men deres Erklæringer löd eenstemmig paa, at herpaa var der ikke at tænke. Rentekammeret antager, at Grunden til at disse Jorder ikke forbedres ligger i, at de ere beliggende i de ufrugtbareste Egne i Vester-Amtet, og da Kammeret tillige antager, at en Forhöielse i Afgiften kun vilde besvære deres Drift endnu mere, og altsaa formindske deres Værdi, ansees det raadeligt endnu at forlænge Nedsættelsen, som var tilstaaet i et længere Tidsrum. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 B, Nr. 221.

Vi tillade allern., at Leilændingerne paa de Os tilhörende Godser i Islands Vester-Amt i 3 Aar, fra Fardag 1846 at regne, maae betale $^{5}/_{6}$ af Landskylden

[1]) Ratificationerne ere blevne udvexlede i Kjöbenhavn den 6. Juli 1846.

1846. efter gammel Evaluation og $1/6$ med Penge efter hvert
27. Mai. Aars Capitelstaxts Priis paa Middelalen. — Kjöbenhavn den 27. Mai 1846[1].

30. Mai. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende **det nye Skolereglement for Reykjavík Skole**, m. v. Khavn den 30. Mai 1846. — Univers. Direct. Copieb. for Universitetet og Skolerne 1846, Nr. 978—82.

Paa en af Directionen nedlagt allerund. Forestilling angaaende den fremtidige Organisation af den lærde Skole paa Island har det behaget Hans Majestæt Kongen under 24. f. M. allern. at resolvere saaledes:

„Efter at have ladet Os denne Sag allerund. foredrage . . . . [osv. see ovenf. S. 389-414] . . . . skal tilveiebringes".

Ved tjenstl. at communicere Stiftsövrigheden denne allerh. Resolution, hvoraf det Fornödne under D. D. er meddeelt Rektor Egilsson, saavel som og den kongel. Finantsdeputation og det kgl. Rentekammer, lader man herhos fölge en i Henhold til den kgl. Resolution udarbeidet Plan, der forelöbigen bliver at lægge til Grund for Skolens Virksomhed i det förste Skoleaar, idet man vil forvente henimod dettes Udlöb at modtage Ephoratets nærmere behagelige Yttringer om, hvorvidt nogle og da hvilke Modificationer muligen maatte være at tilraade i Henseende til de i samme fastsatte Regler; ligesom man og til den Tid önsker at modtage Sammes Betænkning, efter Conference med Skolens Rektor, med Hensyn til Organisationen af den paatænkte höiere Dannelsesanstalt. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 30. Mai 1846.

[1]) Denne Resolution er communiceret Amtmanden i Vester-Amtet, Conferentsraad Bjarni Thorsteinson, ved Rentek. Skriv. 6. Juni 1846. Isl. Copieb. 16, Nr. 65.

Forelöbigt **Reglement** for den **lærde Skole** **i Reykjavík.** Khavn den 30. Mai 1846. — 1846. 30. Mai.
Udfærdiget i Directionen for Universitetet og de lærde Skoler. — Dansk: Selmers Aarbog for Khavns Universitet og övrige höiere Underviisnings-Anstalter for 1846, S. 195—199. — Islandsk: Reykjavíkurpóst. 1, 9—14, 25—31, 41—44, 56—58 (med tilföiede Bemærkninger, S. 58—59, 73—76, 87—92).

1. Den lærde Skole i Reykjavík har det dobbelte Formaal, deels at bibringe Disciplene det Forraad af Kundskaber og den aandelige Udvikling, som, forsaavidt de agte at optages som akademiske Borgere ved Kjöbenhavns Universitet, udfordres til at uddanne sig i de speciellere videnskabelige Retninger, deels at forberede dem, der önske Saadant, til Indtrædelse i den Dannelsesanstalt, der skal oprettes paa Island og sættes i Forbindelse med Skolen, til Dannelse for vordende Geistlige paa Island. Det lokale Tilsyn med Skolen bliver at före af Stiftamtmanden og Biskoppen, der som Ephorer have at overtage de samme Forpligtelser og Forretninger, som ifölge Forordn. af 7. Novbr. 1809 paaligge Ephoraterne ved de lærde Skoler i Danmark, og navnligen have at beskikke en Regnskabsförer, hvem de meddele Ordre paa enhver Indtægt og Udgift, og hvis Regnskaber de indsende til Directionen til Revision og Decision. Hvorvidt han vil have at stille Caution for Oppebörsler, bliver i de enkelte Tilfælde at afgjöre af Ephoratet.

2. Skolen inddeles i 4 Klasser, af hvilke den anden eller næstnederste er etaarig, alle de övrige toaarige, saaledes at et fuldstændigt Skolecursus er beregnet paa 7 Aar.

3. De, som optages i Skolen, antages enten som Elever, saaledes at de have Bolig paa Skolen, eller som blot skolesögende Disciple, til hvilken sidste Klasse henregnes Reykjavík Byes Indvaaneres eller udenbyes Boendes Sönner eller Myndlinger, der efter

1846. at være anbragte hos Familier i Reykjavík önskes optagne
30. Mai. i Skolen for der at deeltage i Underviisningen, ganske under samme Betingelser som Skolens Elever. — For at kunne optages som Elev i Skolens förste eller nederste Klasse, udfordres: 1) at Vedkommende er confirmeret og ikke over 16 Aar, samt at han er vaccineret, hvorom de fornödne Attester blive at fremlægge; 2) at han *a.* kan læse Islandsk og skrive det med en tydelig Haand, samt læse og forstaae Dansk; *b.* har lært Hovedtrækkene af den latinske og græske Grammatik samt læst et Qvantum af en lettere Forfatter i begge Sprog; *c.* har lært det Almindeligste af Geographien, samt det Vigtigste af Danmarks, Norges og Islands Historie; *d.* i Regning har gjennemgaaet de 4 Regnearter i hele Tal; hvilket Alt bliver at godtgjöre ved en Adgangspröve, afholdt ved Skolen selv af dennes Lærere; 3) at hans Sæder ere ufordærvede. — Saafremt Nogen attraaer at optages i en af de höiere Klasser uden at have gjennemgaaet de lavere i samme Skole, udkræves: 1. at hans Alder staaer i et saadant Forhold til den Klassë, der efter hans Kundskaber kan anvises ham, at han kan tilbagelægge det ham forestaaende Skolecursus til det fyldte 23de Aar; 2. at hans Kundskaber ere fyldestgjörende efter den Pröve, hvoraf Skolen betinger dens egne Disciples Oprykning til den Klasse, i hvilken han attraaer at optages; 3. at han producerer Vidnesbyrd om ufordærvede Sæder. — I Skolens fjerde Klasse kunne ingen andre Disciple antages end de, som have gjennemgaaet dens tredie Klasse. De samme Betingelser ere anvendelige paa de skolesögende Disciples Optagelse, dog med den Undtagelse, at de ikke behöve at være confirmerede.

4. Gjenstande for Underviisningen ere fölgende Sprog, Videnskaber og Færdigheder: 1) Islandsk. Underviisningen heri meddeles gjennem samtlige Skolens Klasser, og har til Formaal, deels gjennem dette Sprog at bibringe Disciplene de almindelige grammatikalske

Begreber, deels at bringe dem til at skrive Modersmaalet correct, reent og med Smag, deels at gjöre dem bekjendte med den islandske Literaturs Historie. — 2) Dansk. Ved Underviisningen i dette Sprog ved Siden af Islandsk maa Skolens Bestræbelse gaae ud paa, at Disciplene opnaae Færdighed i at oversætte fra Dansk, kunne correct skrive Sproget og ere bekjendte med det Væsentligste af den danske Literaturs Historie. — I de nederste Klasser blive saaledes Islandsk og Dansk Hovedfagene, medens derimod Underviisningen i Latin og Græsk nærmest gaaer ud paa at vedligeholde den Kundskab heri, som Disciplene have medbragt til Skolen. — 3) Tydsk maa læres saaledes, at en Forfatter kan forstaaes og oversættes, og Fordringerne ved den i § 11 foreskrevne Pröve kunne fyldestgjöres. — 4) Latin. Ved Underviisningen heri, hvis Maal nedenfor i § 11 Nr. 4 er foreskrevet, maa navnligen iagttages, at Disciplene jevnligen öves i skriftlig Oversættelse til Latin, afvexlende fra Islandsk og Dansk og omvendt til disse tvende Sprog fra hint. — I Græsk rettes Underviisningen paa at kunne fyldestgjöre den i § 11 Nr. 5 foreskrevne Pröve. Med Underviisningen i Latin og Græsk maa i Skolens höiere Klasser, hvor disse Sprog, ifölge det under Nr. 2 Anförte, indtræde som Hovedfag, forbindes Meddelelsen af en Oversigt over disse Sprogs Literaturhistorie, over Oldtids-Videnskaben og Mythologien, hvortil benyttes, saavidt muligt, trykte korte Læreböger, medens Disciplene derimod alene leilighedsviis gjöres opmærksomme paa det Vigtigste og Videværdigste af den græske Kunsthistorie. — 6) Underviisning i Hebraisk samt i Fransk og Engelsk, i et saadant Omfang, som svarer til de nedenfor i § 11 Nr. 6 fremsatte Fordringer, bliver at tilbyde samtlige Skolens Disciple. Forpligtelse til heri at deeltage indskrænker sig imidlertid for dem, der ere bestemte til at freqventere Dannelsesanstalten for vordende Geistlige paa Island, samt

1846.
30. Mai.

1846. for dem, der agte ved Universitetet at forberede sig til
30. Mai. theologisk Embedsexamen, alene til Hebraisk, og for de Övrige, naar de ikke önske at lære Hebraisk, til et af de tvende andre Sprog. — 7) Religion. Underviisningen heri gaaer deels ud paa Bibelhistorie, deels paa den kristelige Religions Lærdomme, og meddeles först efter en kortere Lærebog, senere i en udförligere og mere videnskabelig Behandling; og bör Religionslæreren lade det være sig magtpaaliggende, at bibringe Disciplene en levende Erkjendelse af den kristelige Religions Sandheder og at gjöre samme frugtbar for Gemyttet. — Med Religionsunderviisningen forbindes Bibellæsning, til Slutning af det ny Testamente i Grundsproget. — 8) Historie. Under Underviisningen heri maa Disciplen ledes til, uden al ufornöden Detail, at erhverve et sikkert Overblik over alle mærkelige Begivenheder i den gamle og nye Verdenshistorie, med en klar Indsigt i deres indbyrdes Forbindelser og Sammenhæng; og bör der, efterhaanden som Underviisningen skrider frem til de nyere Tider, tages et stedse mere omfattende Hensyn til Culturens Udvikling og Folkenes indre Tilstande. — 9) Geographie. Ved Underviisningen heri maa den physiske först doceres, og lægges til Grund for den politiske Geographie. — 10) Arithmetik. Under Underviisningen heri indbefattes ogsaa Ligninger af förste og anden Grad, Algebra og Logarithmer. — 11) De geometriske Discipliner, som saavidt muligt bör begynde med geometrisk Tegning, indbefatte: almindelig Geometrie, Stereometrie og Plantrigonometrie, hvortil föies en kort sammenhængende Oversigt over Astronomien i et saadant Omfang, at den, dog uden vidtlöftig Calcul eller Detail, kan give en tydelig Anskuelse af Himmellegemernes Forholde, af Lovene for deres Bevægelse og af Maaden, hvorpaa disse Love erkjendes; og til denne Oversigt knyttes da det vigtigste Indhold af den mathematiske Geographie. — 12) Naturlære. Underviisningen heri maa

gradviis fölge den videre fremrykkede mathematiske Underviisning, og optage Elementerne af samtlige Physikens Dele. — 13) Naturhistorie. Denne Disciplin hör mindre gaae ud paa en Fremstilling af Slægter og Arter, eller detaillerede Beskrivelser, end paa en Udsigt over Mineraliernes, Planternes og Dyrenes Væsen og charakteristiske Udviklingsformer i Hovedgrupper, oplyst ved Slægter og Arter som Exempler og anskueliggjort ved Kundskab til de vigtigste indenlandske Mineralier, Planter og Dyr. — Foruden disse Lære- og Examensfag skal der i Skolen ogsaa gives Disciplene Leilighed og Veiledning til at öve sig i: 14) Skrivning, og 15) Sang. Tegning, der dog ikke hör gaae ud paa Kunstfærdighed, men alene paa at give Öiet og Haanden Sikkerhed, samt Gymnastik, hör söges indförte, naar og saavidt Omstændighederne tillade det. 1846. 30. Mai.

5. Angaaende de Regler, hvorefter Underviisningen i enhver af de i foregaaende §. nævnte Discipliner skal skride frem, saavel fra Klasse til Klasse, som i hver Klasse isærdeleshed, saa og om de Autores og Læreböger, som paa ethvert Stadium af Underviisningen skulle benyttes, vil det Nærmere blive bestemt ved de Lectionstabeller, som for hvert Skole-Semester af Ephoratet, efter dertil af Rector indsendte Forslag, blive approberede. — Indberetning om de i denne Henseende trufne Foranstaltninger bliver aarlig af Ephoratet at indsende til Directionen.

6. Paa samme Maade vil ved Lectionstabellerne de daglige Skoletimers Fordeling paa de forskjellige Fag for hvert Semester blive reguleret; kun fastsættes her som almindelig Regel, at den ugentlige Skoletid til samtlige Discipliner og Övelser, alene Gymnastik undtagen, naar denne indföres, for hver Discipel saavidt muligt indskrænkes til et Antal af 36 Timer.

7. Skoleaaret tager sin Begyndelse den 1. Oktbr. og sluttes den 30. Juni, saaledes at der holdes Sommerferie i de 3 Maaneder Juli, August og September. Dog

1846. bör denne Indretning kun betragtes som en ved Hensyn
30. Mai. til de hidtilværende Forholde paa Island fremkaldt foreløbig Foranstaltning, der, saasnart Omstændighederne tillade det, bör forandres, og Skolen ogsaa i denne Henseende saavidt muligt indrettes i Overeensstemmelse med hvad ved de danske Skoler finder Sted.

8. Skoleunderviisningen bör i Skoleaarets Löb ikkun afbrydes ved Sön- og Helligdagene, samt ved fölgende Ferier: a. Juleferien fra 24. Decbr. til 2. Januar, begge inclusive, saa at Underviisningen igjen begynder den 3. Januar, eller, hvis denne falder paa en Löverdag eller Söndag, da den paafölgende Mandag; b. Paaskeferien, fra Skjærtorsdag til anden Paaskedag, begge iberegnede; c. Sommerferien eller Hovedferien, der, saaledes som i § 7 bemærket, vedvarer i de tre Sommermaaneder, dog kun forelöbigen.

9. I hvert Skoleaar afholdes tvende Skoleexamina, nemlig: a. en Halvaarsexamen, som afholdes i Midten af Februar Maaned af Rector og Skolens Lærere; b. en Hovedexamen, som foretages i Slutningen af Juni Maaned umiddelbart för Sommerferien. — Ved denne Examen, som er offentlig, bliver at iagttage: 1) Dertil indbydes paa samme Maade som hidtil ved et Skoleprogram, som bör affattes paa Islandsk, med vedföiet dansk Oversættelse. — 2) Ved Examinationen i ethvert af de i § 4 nævnte Lærefag bör, foruden den examinerende Lærer, være tilstede tvende Censorer, hvoraf den ene er en af Skolens andre Lærere, men den anden kan være en af Rector indbuden, i Faget kyndig Videnskabsmand udenfor Skolen, hvorhos ogsaa, foruden disse trende Censorer, den examinerende Lærer inclusive, Medlemmer af Ephoratet kunne deeltage i Censuren, naar de ere tilstede og önske det. — 3) Ingen kan betragtes som Censor og deeltage i Censuren over Pröven i noget Fag i en Klasse, med mindre han har overværet den hele Examination i samme fra Begyndelsen til Slutningen. — 4) Saasnart Examina-

tionen er tilendebragt, meddeler enhver af Censorerne, den examinerende Lærer inclusive, en af de i den følgende § 13 bestemte sex Specialcharakterer, og af disse Censorernes særskilte Charakterer uddrages derefter en samlet Specialcharakteer for hele Faget. — 5) Efter Udfaldet af Hovedexamen, i Forbindelse med Disciplens Flid, Fremgang og Forhold i den vedkommende Klasse, bestemmer derpaa Rector, efter Overlæg med de vedkommende Lærere i de Fag, som have været Gjenstand for Examen, hvorvidt Disciplen kan ansees moden til at opflyttes i en höiere Klasse for det næste Skoleaar. Dette gjelder ogsaa om Opryk-ningen fra tredie til fjerde Klasse, hvorved dog blive at iagttage de nærmere Bestemmelser, som herom findes foreskrevne i den fölgende § 15.

1846. 30. Mai.

10. Efter fuldendt Skolecursus afholdes ved selve Skolen en Afgangsexamen, der ogsaa træder istedetfor Examen artium ved Universitetet i de Tilfælde, hvor denne hidtil har fundet Sted, og, i Overeensstemmelse med Grundsætningerne og Formaalet for den hele her foreskrevne Reform af den lærde Skoleunderviisning, skal indrettes saaledes, at den ikke indskrænker sig til en blot Kundskabspröve, men at den tillige bliver en sand Modenhedspröve, hvoraf det, saavidt saadant overhovedet ved en Examen er muligt, kan kjendes, hvilken almindelig videnskabelig Dannelse og aandelig Modenhed Candidaten under det tilbagelagte Skole-Cursus har erhvervet og opnaaet.

11. Gjenstandene for Afgangsexamen ere de i § 4 nævnte Underviisningsfag, i hvilke Pröverne blive fölgende: 1) I Islandsk bliver Pröven alene skriftlig, og skal bestaae i en Udarbeidelse over et opgivet Æmne, ved hvis Bedömmelse ikke bör sees paa nogen Kundskabsmasse i et eller andet enkelt Fag, men paa Candidatens Evne til Selvtænkning i Forbindelse med Klarhed, Correcthed og Smag i Fremstillingen. — 2) I Dansk aflægges dobbelt Pröve, nemlig: a. en dansk Stiil og b. mundtlig Oversættelse af en ikke læst

1846. 30. Mai. dansk Forfatter. — 3) Tydsk er alene Gjenstand for mundtlig Pröve, som bestaaer i: deels Oversættelse af en tydsk ikke læst lettere Forfatter, deels Oversættelse fra Islandsk til Tydsk. — 4) I Latin aflægges dobbelt Pröve: a. skriftlig ved en Stiil af et passende Omfang, og en Oversættelse fra Latin til Islandsk, begge uden Brug af Lexicon; b. mundtlig pröves Candidaten, deels i hvad der statarisk er læst, hvilket maa indbefatte idetmindste saameget, som omtrent kan svare til: af prosaiske Skribenter, „Cicero de officiis", 100 Kapitler af hans Taler og 4 Böger af Livius; af Digterne: Horats's Breve, 2 Böger af hans Oder og 3 Böger af Virgils Æneide; dog at, forsaavidt andre Forfattere end de her nævnte vælges, disse da maae höre til de bedre og ikke for lette; deels ved at oversætte og forklare lettere Steder af en ikke læst Forfatter. — Med den mundtlige Examination forbindes tillige en passende Pröve i den gamle Literatur og Oldsager. — 5) I Græsk anstilles alene mundtlig Pröve i det læste Pensum af historiske, didaktiske og oratoriske Forfattere, saasom Herodot, Thucydid, Xenophon, Plato og Demosthenes, hvilket idetmindste maa have et Omfang, som svarer til: af prosaiske Forfattere 1 Bog af Herodot, 2 Böger af Xenophons Anabasis og 3 Böger af hans Socratiske Mærkværdigheder; af Digterne 4 Böger af Homer og en Tragedie. I Forbindelse med denne Pröve examineres tillige i den gamle græske Literatur og Oldsager. — 6) Pröven i Hebraisk, samt i Fransk og Engelsk, forsaavidt disse Sprog skulle være eller opgives som Examinationsgjenstande, indskrænkes til Grammatik og mundtlig Oversættelse paa Islandsk, hvad de to sidstnævnte Sprog angaaer, af en lettere, ikke læst Forfatter, og hvad det Hebraiske angaaer, af det i Skolen Læste, som maa udgjöre idetmindste 40 Kapitler af Genesis og et Pensum, der svarer til 15 Psalmer. — 7) Pröven i Religion, der alene er mundtlig, gaaer ud paa det i Skolen Gjennemgaaede, og derunder til-

lige af det ny Testamente et af de större Evangelier 1846.
eller Marcus's Evangelium i Forbindelse med et Par 30. Mai.
af Brevene. — 8) Historie, og 9) Geographie ere alene Gjenstande for mundtlig Examination. — 10) I Arithmetik er Pröven dobbelt, nemlig: deels skriftlig ved Besvarelse af en Opgave, deels mundtlig. — 11) I de geometriske Discipliner bliver ligeledes deels at give en Opgave til skriftlig Besvarelse, deels at anstille mundtlig Examination, under hvilken tillige medtages hvad der i Skolen er læst af Astronomie med mathematisk Geographie. — 12) I Naturlære, og 13) i Naturhistorie anstilles alene mundtlig Examination.

12. Afgangsexamen afholdes i Juli eller August Maaned, og bör ansættes saa langt hen i Sommerferien som det, uden at afskære dem, der agte at begive sig til Kjöbenhavns Universitet, Leilighed til Skibsbefordring, er muligt, for derved at give dem Tid til Repetition. Den afholdes af Skolens egne Lærere i Forening med to Examenscommissairer, hvis Forretninger man antager at Biskoppen og en af Stadens Præster ville findes villige til at overtage; og blive i Henseende til Examens Afholdelse fölgende Regler at iagttage: 1) De skriftlige Opgaver meddeles af Examenscommissairerne. — 2) Tilsynet med de skriftlige Udarbeidelser föres af en af Skolens Lærere, som dertil af Rector vælges, og ikke maa være Læreren i det Fag, hvortil Opgaven hörer. — 3) Ved Examinationen i hvert Fag ere, foruden Examinator, tilstede som Censorer en anden af Skolens Lærere, som Rector dertil udvælger, og en af Examenscommissairerne, hvilke tvende Censorer opgive de Steder af Forfatterne og de Gjenstande af Videnskaberne, hvori der skal examineres, men tage iövrigt ikke Deel i Examinationen. — 4) For hvert Examensfags Vedkommende blive saavel de skriftlige Udarbeidelser, forsaavidt disse finde Sted, som den mundtlige Pröve bedömte af Examinator og tvende Censorer i Faget, hvilke derfor med-

1846. 30. Mai. dele Charakterer i Overeensstemmelse med de i efterfölgende § 13 givne Regler, ligesom ogsaa den skriftlige Udarbeidelse i Modersmaalet bedömmes af en af Examens-Commissairerne og tvende af Skolens, dertil af Rector valgte, Lærere.

13. Med Hensyn til Charaktererne for de under Afgangsexamen aflagte Pröver fastsættes fölgende Regler: 1) Charaktererne ved Afgangsexamen ere deels Specialcharakterer, som tillægges Pröverne i de enkelte Fag, deels Hovedcharakterer, som meddeles for Udfaldet af Examen i det Hele. Specialcharaktererne ere fölgende sex: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Temmelig godt, Maadeligt, Slet; Hovedcharaktererne ere tre, som benævnes Förste Charakteer, Anden Charakteer, Tredie Charakteer, hvilke svare til og gjelde lige med de nu ved Examen Artium brugelige latinske Charakterer Laudabilis, Haud illaudabilis, Non contemnendus; og ligesom hidtil Charakteren Laudabilis har kunnet forhöies med Tillægget præ ceteris, saaledes skal ogsaa förste Charakteer kunne gives det Tillæg: „med Udmærkelse". — 2) For at danne Specialcharakteren, have de tre Censorer, som bedömme de skriftlige og mundtlige Præstationer, umiddelbart efter Bedömmelsen, at give hver for sig efter sin Overbeviisning en af de ovennævnte sex Charakterer, og af de herved fremkomne tre Charakterer uddrages derpaa, i de Fag, i hvilke ikkun een Pröve aflægges, een samlet Specialcharakteer for denne, men i de Fag, i hvilke baade skriftlig og mundtlig Pröve aflægges, uddrages paa samme Maade een Charakteer for hver af disse Pröver, hvilke to Charakterer, forsaavidt angaaer Latin, holdes adskilte som to Specialcharakterer, men for de övrige Fags Vedkommende sammenlægges til een Specialcharakteer for hele Faget. — 3) Der vil saaledes for samtlige i § 4 nævnte Examinationsfag, der, forsaavidt Nogen maatte opgive baade Hebraisk, Fransk og Engelsk, udgjöre et Antal af 15,

kunne falde 16 Specialcharakterer; men da af de sidstnævnte trende Sprog, iflge § 4 Nr. 6, ikkun eet er nödvendigt, bliver ikkun den for dette givne Specialcharakteer at medregne til Hovedcharakteren, der saaledes altid vil være at uddrage af 14 Specialcharakterer. — 4) Forholdet mellem disse 14 Specialcharakterer, med Hensyn paa deres Indflydelse til at danne Hovedcharakteren, bestemmes saaledes, at to Charakterer af en höiere Grad, og een Charakteer, som staaer to Grader lavere, regnes lige med tre Charakterer af den mellemliggende Grad, saa at to Udmærket godt og eet Godt ere lige med tre Meget godt og saa fremdeles. I Overeensstemmelse med dette Forhold tillægges disse Charakterer fölgende Talværdier: Udmærket godt = 8, Meget godt = 7, Godt = 5, Temmelig godt = 1, Maadeligt ÷ 7, Slet ÷ 23. — 5) Hovedcharakteren bestemmes ved Specialcharakterernes sammenlagte Talværdi efter fölgende Forhold: 1846. 30. Mai.

Til förste Charakteer med Udmærkelse fordres idetmindste en Talværdi af

8 Udmærket godt og 6 Meget godt, eller 106 Points.

- förste Charakteer . . . . . 7 Meget godt og 7 Godt, eller 84 Points.

- anden Charakteer . . 7 Godt og 7 Temmelig godt, eller 42 Points.

- tredie Charakteer . . 6 Godt og 8 Temmelig godt, eller 38 Points.

Med Specialcharakterer af en mindre Talværdi end den sidstnævnte antages den Vedkommende ikke at have bestaaet Examen.

14. Den hele Afgangsexamen fordeles paa tvende Pröver, af hvilke den förste, eller Afgangsexamens förste Deel afholdes ved Udgangen af Skolens tredie Klasse, og den sidste, eller Afgangsexamens anden Deel, ved Udgangen af fjerde Klasse. Endskjöndt den endelige Fordeling af Underviisningsfagene paa disse

1846. to Afdelinger af Afgangsexamen först senere kan, efter
30. Mai. nærmere modtagen Indberetning om Skolens Fremgang, blive definitivt reguleret, troer Directionen dog at kunne antyde som en Fordeling, der omtrent vilde stemme med det, der er foreskrevet for Skolerne i Danmark, at til den förste Afdeling kunde henlægges Tydsk, Fransk, Engelsk, Religion, Geographie, Historie, Naturhistorie, til den anden Afdeling: Islandsk, Dansk, Latin, Græsk, Hebraisk, Arithmetik, Geometrie og Naturlære.

15. Enhver af Skolens Disciple, som har gjennemgaaet tredie eller fjerde Klasse, har Adgang til at indstille sig til respective förste eller anden Deel af Afgangsexamen, uden at Skolen kan nægte ham saadant. Ogsaa i det Tilfælde, at en Discipel, som har gjennemgaaet tredie Klasse, efter afholdt Hovedexamen er erklæret umoden til at oprykke i fjerde Klasse, har han dog Ret til, hvis han ikke vil forblive i Skolens tredie Klasse for at opnaae den manglende Modenhed, at forlange sig admitteret til Afgangsexamens förste Deel, forinden han forlader Skolen, og kan han derefter, naar han ved privat Veiledning anseer sig tilstrækkelig forberedet, indstille sig til Afgangsexamens anden Deel.

16. Ligesom der ved hver Afgangsexamens saavel förste som anden Deel bör föres en særegen dertil autoriseret Protokol, saaledes have Examenscommissairerne efter Examens Tilendebringelse at indgive til Directionen Beretning om Examens Udfald, tilligemed de Bemærkninger, hvortil de maatte have fundet Anledning, hvilken Beretning ledsages af en Udskrift af Examensprotokollen og af samtlige skriftlige Udarbeidelser.

17. Efter afholdt Examen meddeles Enhver, som har bestaaet samme, et Testimonium, der affattes efter den derfor foreskrevne Formular.

18. Den her foreskrevne Underviisningsplan træder i Kraft fra næste Skoleaars Begyndelse eller fra 1. Oktbr. 1846, fra hvilken Tid altsaa Skolens Disciple

ville være at fordele i 3 Klasser, saaledes at Underviisningen i Skolens nederste Klasse indrettes aldeles overeensstemmende med nærværende Plan, og i de andre Klasser forsaavidt det lader sig iværksætte uden ubillige Fordringer til Disciplene, og uden at gjöre Afbræk i den af dem tidligere nydte Underviisning. — For de Disciple, som ved Udgangen af næstkommende Skoleaar 1846—47 vilde, ifölge de hidtil gjeldende Regler, have kunnet dimitteres fra Skolen som tilstrækkelig modne, enten til at ansættes som Præster paa Island, eller til ved Kjöbenhavns Universitet at fortsætte deres Studeringer, bliver til den Tid ved Skolen at afholde en extraordinair Afgangsexamen, der bliver at indrette paa den i det Foregaaende foreskrevne Maade, men ved hvilken Fordringerne dog underkastes de Indskrænkninger, som Underviisningens mindre Omfang gjör nödvendige. Paa samme Maade forholdes i de nærmest fölgende Aar, dog med successiv Udvidelse af Fordringerne, efterhaanden som den her foreskrevne Reform i Underviisningen skrider frem, og indtil denne er saa vidt gjennemfört, at Disciplene kunne antages tilstrækkeligen forberedte til at underkaste sig Afgangsexamens förste Afdeling i dens fulde Omfang, og efter fortsat Underviisning i Skolens fjerde Klasse, som da bliver at oprette, ogsaa tillige Afgangsexamens anden Afdeling, hvorom Directionen forbeholder sig at give nærmere Bestemmelse, og til den Ende forventer den aarligen at modtage fra Ephoratet detaillerede Oplysninger om Reformens Fremme ved Skolen.

1846. 30. Mai.

19. Med Hensyn til de oeconomiske Forholde i Henseende til Skolens Elever foreskrives: a. I Skolen antages indtil videre som Elever et Antal af indtil 40, som her nyde frit Logis, og ikke uden Rectors Tilladelse maae forlade Skolen; b. Ingen maa have Madvarer i sit Logis paa Skolen; c. Frokost og Aftensmad forskaffes paa Skolen hos den ansatte Portner, men for Betaling, som efter privat Overeenskomst med Portneren

1846. udredes af den Paagjeldende selv, uden Ansvar for
30. Mai. Skolen; d. Middagsmad maa forskaffes Eleven i Byen, efter privat Overeenskomst, uden at Skolen paatager sig noget Ansvar; e. paa samme Maade maa der af den Paagjeldende selv være draget Omsorg for Elevens anstændige Beklædning og Forsyning med de nödvendige Skoleböger; f. enhver Elev skal have en oeconomisk Formynder i en af Skolens Lærere, eller en Embedsmand eller paalidelig Borger i Reykjavík, til hvem han selv og Skolen i alle ham vedkommende oeconomiske Anliggender kan henvende sig.

20. For at komme trængende Elever til Hjælp, uddeles ved Skolen indtil 24 Stipendier paa 80 Rbd. aarlig, ved hvis Uddeling maatte iagttages: a. Stipendierne kunne uddeles i 24 hele Portioner, dog bör det ogsaa være tilladt at uddele i det Höieste 8 af disse i halve Portioner, hver paa 40 Rbd.; b. Stipendierne uddeles hvergang paa et Skoleaar, efter et dertil af Rector forfattet Stipendieforslag, som ved Begyndelsen af hvert Skoleaar indgives til Ephoratet til Afgjörelse, og hvorved saaledes nye Stipendier kunne tildeles, halve Stipendier foröges til hele, hele Stipendier nedsættes til halve, eller Stipendier gânske fratages dem, der ikke mere dertil findes qvalificerede; c. de bevilgede Stipendier udbetales til Disciplens oeconomiske Formynder, for af denne at anvendes til Disciplens Fornödenheder.

21. Forsaavidt Nogen maatte önske gjennem Privatdimission paa Island at opnaae de samme Rettigheder som de fra Skolen selv Dimitterede, da skal det være tilladt dem, der have ladet sig saaledes privat undervise, ved Medbringelse af fornödent Testimonium, at indstille sig til den aarlige Afgangsexamen ved Skolen, for, efter at have med tilfredsstillende Udfald bestaaet denne Examen, at meddeles et Testimonium fra Skolen, der giver dem Adgang til at inscriberes ved

Universitetet eller at antages ved den Dannelsesanstalt, som skal oprettes for vordende Geistlige paa Island. 1846. 30. Mai.

Reglugjörð um latínuskólann í Reykjavík.

1. grein. Ætlunarverk latínuskólans í Reykjavík er með tvennu móti, bæði á hann að veita lærisveinum svo mikla þekkíngu og svo mikla mentun, sem þeir menn þurfa við, er ætla sèr að iðka sèrstaklegar vísindagreinir í Kaupmannahafnar háskóla, svo á hann og að undirbúa þá, sem æskja að komast í prestaskóla þann, er setja skal á Íslandi í sambandi við latíuuskólann, handa þeim mönnum, sem vilja verða prestar þar í landi. — Stiptamtmaður og biskup eiga að hafa tilsjón með skólanum, og, svo sem tilsjónarmenn *(Ephorer)*, gegna sömu skyldum og sömu störfum, sem tilsjónarmönnum latínuskólanna í Danmörku er lagt á herðar í tilsk. frá 7. nóv. 1809, og eiga þeir sèrílagi að setja reikníngshaldara þann, er standi fyrir tekjum skólans og útgjöldum, og senda síðan reiknínga hans skólaráðinu til skoðunar og úrskurðar. En því skulu tilsjónarmenn í hvert skipti ráða, hvort reikníngshaldari skal veðsetja nokkuð eða ekkert fyrir því fè, er hann hefir handa í millum.

2. grein. Skólanum skal skipt í 4 bekki, og skal setið 1 vetur í öðrum bekk, eður þeim, sem næstur er hinum neðsta, en 2 vetur í hverjum hinna, er þá skólatíð fullenduð á 7 vetrum.

3. grein. Lærisveinar þeir, sem skóli er veittur, eru annaðhvort heimasveinar *(Elever)*, það eru þeir, sem bústað eiga í skólahúsinu, eður bæjarsveinar *(skolesögende Disciple)*, það eru synir og skjólstæðíngar Reykjavíkurbúa, eður þeirra, sem þar eiga heima í nágrenninu, og sem vilja setja slíka sveina í skóla, sjá þeim fyrir húsnæði hjá bæjarbúum í Reykjavík, og láta þá eiga þátt í tilsögn kennenda að öllu leyti með sömu kjörum og

1846. kostum sem heimasveina skólans. — Til þess að
30. Mai. geta orðið heimasveinn í neðsta bekk skólans útheimtist: 1. að lærisveinninn sè staðfestur í kristindómi, ekki eldri en 16 ára og bólusettur, og skulu þar um vera skrifleg skýrteini. — 2. að hann: *a.* geti lesið íslenzku og skrifað hana læsilega, lesið og skilið danska túngu; *b.* hafi lært aðalreglur latínskrar og grískrar málfræði, einnig yfirfarið nokkurn kafla í einhverjum auðskildum rithöfundi, grískum og latínskum; *c.* hafi lært helztu atriði í landaskipunarfræði, og helztu atriði í sögu Dana, Noregsmanna og Íslendínga; *d.* hafi lesið í reikníngslist fjórar höfuðgreinir í óbrotnum tölum; en, áður lærisveinum sè inngánga veitt í skóla, skulu kennendur hans halda próf yfir þeim í sèrhverri þeirri grein, sem nú var talin. — 3. Að siðir hans sèu óspilltir. — Vili nokkur ná sæti í einhverjum hinna efri bekkja, án þess að hafa setið í hinum neðri bekkjum skólans, þá krefst: 1. að aldur þess lærisveins sè í því hlutfalli við þann bekk, sem hann, eptir þekkíngu sinni, er settur í, að hann geti lokið við skólalærdóm þegar hann er fullra 23 ára að aldri. — 2. Að hann sè svo lángt kominn í lærdómi, sem áskilið er undir það próf, er skólans lærisveinum er fyrirsett, þegar þeir skulu flytjast í þann bekk, sem lærisveinninn vill ná setu í. — 3. Að hann sè siðprúður og sanni það með vitnisburðum. — Í hinn fjórða bekk skólans geta engir lærisveinar sezt aðrir en þeir, sem setið hafa í þriðja bekk. Allt hið sama er áskilið um þá, sem eiga að geta orðið bæjarsveinar, að því einu undanskildu, að ekki þurfa þeir að vera staðfestir í kristindómi.

4. grein. Skólalærdómurinn yfirgrípur túngumál, vísindagreinir og íþróttir, einsog hèr segir: 1) íslenzk túnga. Hana skal kenna í öllum bekkjum, en sá er tilgángur þeirrar kennslu, í fyrsta lagi að kynna lærisveinum með þessari túngu hinar almennu hugmyndir málfræðinnar, í öðru lagi að kenna þeim að rita móðurmál sitt samkvæmt rèttum reglum, óblandað og með

góðum smekk, í þriðja lagi að kynna þeim bókmenta sögu Íslands. — 2) Dönsk túnga. Hana skal kenna jafnframt íslenzkunni, og skal þess gætt, að lærisveinar verði leiknir í að útleggja hana á aðra túngu, rita hana eptir rèttum reglum, og vita hið helzta í bókmentasögu Dana. — Í hinum neðri bekkjunum verður þannig íslenzk og dönsk túnga aðal-kennslugreinirnar, en hinsvegar skal í þeim bekkjum haga svo latínu- og grísku kennslunni, að hún einkum miði til að halda þeirri þekkíngu við hjá lærisveinum, sem þeir hafa þegar verið búnir að ná, er þeim var veittur skóli. — 3) Þjóðversk túnga. Hana skal þannig kenna, að lærisveinar skili og geti útlagt þjóðversk rit, og fullnægi þeim kröfum, er próf það áskilur, sem boðið er í hinni 11. grein. — 4) Latínsk túnga. Takmörk latínu-kennslunnar eru tilgreind hèr að aptan, í 11. gr. 4. atr., skal þess einkum gætt, að lærisveinar venist á að snúa á latínu, ýmist dönsku eður íslenzku, og aptur hinsvegar latínu á hvorttveggja hinna málanna. — 5) Grísk túnga. Svo skal túngu þessa nema, að gætt sè prófs þess, er fyrir er skipað í 11. gr. 5. atr. Jafnframt latínu- og grískukennslunni skal í efri bekkjum skólans (þar sem til er ætlazt að túngur þessar, eptir því sem áður er sagt í 2. atr. greinar þessarar, verði aðal-kennslugreinir), kenna ágrip bókmentasögu, fornfræða og goðafræða Grikkja og Rómverja, og skal til þess hafa, eptir því sem við verður komið, stuttar og prentaðar lærdómsbækur, en að öðru leyti skal einúngis endrum og sinnum, þegar svo ber undir, benda lærisveinum til þess, sem helzt þykir og fróðlegast í listasögu (Kunsthistorie) Grikkja. — 6) Hebreska, frakkneska og enska túngu skal gefa öllum skólalærisveinum kost á að nema, að því skapi, sem segir í 11. gr. 6. atr. En þeir einir eru til skyldir að læra Hebresku, sem ætla sèr að gánga í prestaskólann, eða ætla sèr að taka embættispróf í guðfræði í háskólanum, en hinir, sem ekki vilja hebresku læra, skulu nema annaðhvort ensku eða

1846.
30. Mai.

1846. frakknesku. — 7) Trúarfræði. Kenna skal bæði
30. Mai. biblíusögur og kristilegan trúarlærdóm, fyrst eptir stuttu ágripi, en síðan skal kennslan verða bæði yfirgripsmeiri og á vísindalegri hátt, skal kennarinn láta sèr annt um, að þekkíng lærisveina á sannindum kristilegrar trúar verði lifandi og nái að festa rætur í hugum þeirra. Jafnframt trúarfræðinni skal iðka biblíulestur, og svo skal að lyktum lesa nokkuð í nýja testamentinu á þá túngu, sem það er upphaflega ritað á. — 8) Sagnafræði. Svo skal þá grein kenna, að lærisveinar fái, án alls smásmuglegs óþarfa, stöðugt yfirlit yfir alla helztu viðburði mannkynssögunnar, bæði að fornu og nýju, og geti gjört sèr ljósa hugmynd um hið innra samband og ætterni þeirra; skal og, eptir því sem kennslan þokast nær hinum nýjari tímunum, nákvæmara tillit haft til framfara hverrar þjóðar í mentun, og hvernig ástatt er hjá þeim hið innra. — 9) Landaskipunarfræði. Fyrst skal kenna eðlisfræði jarðar (*physisk Geographie*), og síðan hitt, hvernig mannfólkið byggir hana (*politisk Geographie*). — 10) Talnafræði. Tilsögn í þessari grein yfirgrípur einnig líkíngar fyrsta og annars veldis, bókstafareikníng og hlutfallatölur (*Logarithmer*). — 11) Stærðarfræði. Fyrst skal, að því leyti sem orðið getur, kenna lærisveinum að gjöra þá uppdrætti, sem viðþurfa í stærðarfræði, en hún yfirgrípur: almenna rúmmálsfræði, þykkvamálsfræði og flatþríhyrníngafræði (*almindelig Geometrie, Stereometrie og Plantrigonometrie*), og skal þar við tengja stuttu ágripi af stjörnufræði, svo yfirgripsmiklu, sem nægir til að gefa mönnum glögga hugmynd um ásigkomulag himinhnattanna, um lögmál það, er þeir gánga eptir, og um þá aðferð, er kennir mönnum að þekkja þetta lögmál, og við þetta ágrip skal hnýtt hinu helzta inntaki úr mælíngarþætti landaskipunarfræðinnar (*mathematisk Geographie*). — 12) Náttúrufræði. Kennsla þessarar vísindagreinar skal haldast í hönd við kennsluna í stærðarfræði, þokast áfram til jafns við hana og yfirgrípa frumparta hverrar

greinar í náttúrufræði. — 13) Náttúrusaga. það skal 1846.
öllu síður vera tilgángur kennslu lærdómsgreinar þess- 30. Mai.
arar, að telja upp fyrir lærisveinum og útskýra nákvæmlega fyrir þeim ættir og tegundir steina, aldina og dýra, heldur en hitt, að gefa þeim yfirlit yfir eðli og einkennilegt sköpulag þessara þriggja náttúruflokka; skulu þá ættir og tegundir teknar sem dæmi til skilníngsauka, og sýnd með útlistun helztu innlendir steinar, aldini og dýr. Auk þessara vísindagreina, sem nú hafa verið taldar, skal lærisveinum og gefast færi á að nema og temja sèr: 14) Skriptir, og 15) Saung. Svo skal og, þegar og að svo miklu leyti, sem því verður við komið, kenna í skólanum uppdráttarlist, þó ekki frekar en svo, að hönd og auga stillist og æfist; sama er að segja um íþróttir (*Gymnastik*).

5. grein. Í lestrartöflum þeim, sem Rector á að semja við hver missiraskipti í skólanum, og tilsjónarmenn hans (*Ephorat*) eiga að samþykkja, munu ítarlegar verða tilgreindar reglur þær, eptir hverjum kennslu hverrar vísindagreinar, þeirrar sem nefnd er í næstu grein á undan, skal miða áfram, bæði frá einum bekk í annann, og í hverjum sèrstökum bekk, svo skal þar og skýra frá, hverjar lærdómsbækur og hverja rithöfunda í hvert skipti skal lesa. Skulu tilsjónarmenn árlega skýra skólaráðinu frá því, sem í því skyni er gjört.

6. grein. Á sama hátt skal á missira-mótum tilgreina í lestrartöflunum, hvernig daglega skal skipta stundum milli hverrar vísindagreinar; það skal hèr einúngis sett sem stöðug regla, að kennslutíð sèrhvers lærisveins í öllum vísindagreinum og mentum, að frátöldum íþróttum, þegar farið er að kenna þær, skal, eptir því sem frekast verður við komið, ekki yfirstíga 36 stundir á viku.

7. grein. Skólaárið byrjar 1. dag Oktober mánaðar og endar 30. dag Juni mánaðar. Þá er sumarleyfi um þrjá mánuði: Juli-mánuð, August-mánuð og September-mánuð. þó skal þess gætt, að þessi

1846. skipan er gjörð einúngis um stundarsakir vegna þess,
30. Mai. sem áður hefir verið venja á Íslandi, og skal því útaf henni breyta þegar fært þykir, og einnig í þessari grein laga skólann eptir því, sem skólum er hagað í Danmörku.

8. grein. Þá tíð er skóli stendur skal ekki hlè verða á kennslunni, nema á sunnu- og helgidögum, en þar að auki eru þessi leyfi (*Ferier*): *a.* Jólaleyfi, frá 24. degi Decemberm. til 2. dags Januarm., að báðum þeim dögum meðtöldum, svo að skólakennsla hefst aptur 3. dag Januars m., nema ef þann dag ber uppá laugardag eða sunnudag, þá skal beðið til næsta mánudags. *b.* Páskaleyfi, frá skírdegi og út annan dag páska. *c.* Sumarleyfi eður aðalleyfi, skal það, eins og sagt er í 7. grein, standa í 3 mánuði, þó einúngis fyrst um sinn.

9. grein. Hvert skólaár skulu haldin þessi tvö próf: *a.* Missirispróf, í miðjum Februar mánuði; það próf heldur Rector og skólakennarar. *b.* Aðalpróf, við lok Juni mánaðar, á undan sumarleyfi. Á próf þetta skal hver og einn mega hlýða, og er þarvið aðgætandi: 1) Bjóða skal mönnum til þessa prófs með boðsriti sem að undanförnu, og skal það samið vera á íslenzku, en fylgja dönsk útlegging. — 2) Við próf í sèrhverri þeirri vísindagrein, sem nefnd er í 4. grein, skulu, auk sjálfs þess kennara, sem prófið heldur, tveir prófsdómendur (*Censorer*) vera viðstaddir, skal annar þeirra vera einhver af kennurum skólans, en hinn einhver sá maður utan skóla, sem Rector býður til í hvert skipti, og gott skyn ber á þá vísindagrein, sem próf er haldið í: svo geta og tilsjónarmenn skóla (stiptamtmaður og biskup), auk hinna þriggja, sem taldir eru, tekið þátt í prófdóminum þegar þeir eru viðstaddir og vilja. — 3) Enginn getur kallazt prófsdómari, eður átt þátt í prófsdómi í nokkurri vísindagrein í skóla, nema því að eins, að hann sè viðstaddur prófið frá upphafi til enda. — 4) Þegar prófi er lokið segir hver af prófsdómendum sitt atkvæði fram

— en atkvæði þessi (*Charakterer*) eru 6 og tilgreind í 13. grein — þessi atkvæði eru síðan öll samanlögð og gjört af eitt fyrir hverja vísindagrein. — 5) Eptir því hvernig hverjum lærisveini tekst í prófi þessu, og eptir því hvaða iðni, framfarir og hegðan hver hefir sýnt í sínum bekk, ákveður Rector ásamt kennurum þeim, sem hafa kennt þær vísindagreinir, sem próf hefir verið haldið í, hverir lærisveina sèu hæfir til að setjast í æðri bekki hið næsta skólaár. Sama er að segja um för lærisveina úr 3. bekk upp í 4. bekk, þó skal þess gætt, sem þarum segir í 15. gr. hèr á eptir. 1846. 30. Mai.

10. grein. Að afloknum skólalærdómi skal halda í skólanum burtfararpróf (*Afgangsexamen*), er koma skal í stað hins fyrsta lærdómsprófs (*Examen artium*) í háskólanum, þegar svo er ástatt að það hefir verið haldið hèr að undanförnu, og skal próf þetta, samkvæmt þeim grundvallarreglum og þeim tilgángi, sem hèr segir um breytíngu á allri skólakennslu, þannig lagað, að ekki skal eingaungu prófa þekkíngu lærisveina, heldur einnig allt andlegt atgjörfi þeirra, af hverju sjá megi, að svo miklu leyti sem sèð verður í þesskonar prófi, hversu miklar framfarir í vísindum, og hversu miklum þroska sálarinnar hver einn hefir náð meðan hann dvaldist í skóla.

11. grein. Vísindagreinir þær, sem burtfararpróf skal haldið í, eru þær, sem taldar hafa verið í 4. grein hèr að framan, og skal þannig haga prófinu: 1) Í íslenzku skal prófið einúngis vera skriflegt og í því fólgið, að semja ritgjörð yfir eitthvert tiltekið efni; skal ekki, þegar um þá ritgjörð er dæmt, haft tillit til sèrlegs lærdóms eða kunnáttu í einni einstakri grein, heldur til hins, hversu lærisveininum er lagið að hugsa og hve ljós hugsanin er, svo og þess, hver reglusemi og smekkur lýsir sèr í meðferð og útlistun efnisins. — 2) Í dönsku er tvennskonar próf: *a.* skrifleg útleggíng á danska túngu og *b.* munnleg útleggíng af dönsku, í einhverri þeirri danskri bók, sem ekki hefir verið lesin

1846. í skóla. — 3) Í þjóðversku skal einúngis prófið vera
30. Mai. munnlegt, og innifalið í því: bæði að útleggja einhvern þýzkan auðveldan rithöfund, sem ekki hefir verið lesinn í skóla, og að snúa íslenzku á þýzku. — 4) Í latínu er prófið með tvennu móti: *a.* skriflegt: bæði latínskur stíll hæfilega lángur, og útlegging af latínu á íslenzku; skal hvorttveggja samið án þess orðabækur sèu viðhafðar; *b.* munnlegt: skal prófa þá er útskrifast bæði í því, sem þeir hafa vandlega yfirfarið í skóla (*statarisk*), og sem ekki má minna vera en hèrumbil það, sem þessu svarar: í sundurlausu máli: Cicerós ritgjörð um skyldurnar, 100 kapítular í ræðum hans og 4 bækur í Livíusi; í skálda máli: brèf Hóratíusar, 2 bækur af kvæðum hans, og 3 bækur í Æneasar drápu eptir Virgilíus; en hafi aðrir rithöfundar verið lesnir en þessir, sem nú voru nefndir, hljóta þeir að vera af hinum betri og ekki of auðveldir; svo skulu þeir, sem útskrifast, útleggja og útlista einhvern auðveldan rithöfund, sem ekki hefir lesinn verið. — það er og eitt í hinu munnlega prófi, að menn skulu reyndir í bókmentum og fornfræðum (*Litteratur og Oldsager*) Rómverja. — 5) Í grísku skal prófið einúngis vera munnlegt í því, sem lesið hefir verið í skóla í sagnaritum, fræðiritum og mælskumanna ritum (*historiske, didactiske og oratoriske Forfattere*), t. a. m. eptir Heródót, þúkídídes, Xenophon, Plató og Demosþenes, og skal það að minnsta kosti yfirgrípa þetta: í óbundnu máli: 1 bók eptir Heródót, 2 bækur af Xenófons Anabasis, og 3 bækur af frásögnum hans um Sókrates; í skálda máli: 4 bækur af kvæðum Hómers og 1 sorgarleik (*Tragoedie*). Svo skal og reyna menn í bókmentum og fornfræðum Grikkja. — 6) Í hebresku, frakknesku og ensku skal, að svo miklu leyti sem próf verður haldið í þessum túngumálum, reyna menn í málfræði, og láta þá útleggja munnlega á íslenzku einhvern auðskilinn rithöfund, enskan eða frakkneskan, sem ekki hefir verið lesinn í skóla; en hvað hebresku viðvíkur,

þá skal það vera í einhverju því, sem lesið hefir verið í skóla, og sem að minnsta kosti eiga að vera 40 kap. í 1. hók Móýsesar og hèrumbil 15 sálmar. — 7) Í trúarfræði skal einúngis vera munnlegt próf, og í því, sem yfirfarið hefir verið í skóla, og þar að auk í nýja testamentinu annaðhvort eitt af hinum lengri guðspjöllum, ellegar Markúsar guðspjall og eitthvert af brèfunum. — 8) Í sagnafræði, og 9) Landaskipunarfræði er einúngis munnlegt próf. — 10) Í talnafræði er prófið tvennskonar, bæði skriflegt og munnlegt. — 11) Í stærðarfræði skal leysa bæði skriflega og munnlega úr einhverri spurníngu, og skal þá einnig próf haldið í því, sem lesið hefir verið í stjörnufræði og í mælíngarþætti landaskipunarfræðinnar. — 12) Í náttúrufræði, og 13) í náttúrusögu skal einúngis halda munnlegt próf. 1846. 30. Mai.

12. grein. Burtfararpróf skal haldið í Juli eður August mánuði og svo seint sem orðið getur; þó má það ekki seinna vera en svo, að þeir, sem útskrifast og utan vilja fara til Kaupmannahafnar háskóla, geti fengið sèr far, og átt kost á að rifja upp fyrir sèr nokkuð í lærdómi sínum. Próf þetta halda kennendur skólans ásamt tveimur prófsetumönnum (*Examenscommissarier*), og þykir mega ráð fyrir gjöra, að biskup, og einn af prestum þeim er næstir eru, vili gegna því starfi. En hvað prófi þessu viðvíkur þá skal þessa gætt: 1) Prófsetumenn tiltaka hinar skriflegu spurníngar. — 2) Einn af kennurum skólans, sem Rector kveður til, skal tilsjón hafa hjá þeim sem útskrifast, meðan þeir eru að leysa úr hinum skriflegu spurníngum, en þó skal það jafnan vera annar kennari en sá, sem sagt hefir til í þeirri vísindagrein, sem spurníngin er tekin úr. — 3) Við hverja vísindagrein, sem próf er haldið í, skulu vera viðstaddir sem dómendur, auk þess er prófar: einn af kennurum skólans, eptir því sem Rector segir fyrir, og annar af prófsetumönnum; skulu þessir tveir dómendur taka til þá staði í ritum og það efni í hverri vísindagrein, sem úr skal spyrja, en ekki skulu þeir sjálfir eiga þátt

1846. í yfirheyrslunni. — 4) Í hverri vísindagrein, sem próf er
30. Mai. haldið í, skal sá kennari sem prófar og tveir dómendur með honum segja álit sitt bæði um skrifleg svör og munnleg; skulu þeir kveða upp álitið eptir þeim reglum, sem gefnar eru í 13. grein hèr á eptir; svo skal og annar af prófsetumönnum og tveir af skólakennurum, eptir fyrirsögn Rectors, leggja dóm á ritlínga þá, sem þeir, er útskrifast eiga, hafa samið á íslenzku.

13. grein. Um einkunnir (*Charakterer*) þær, sem veittar eru í burtfararprófi þeim, er útskrifast eiga, skulu þessar reglur viðhafðar: 1) Í burtfararprófi eru bæði einstakar-einkunnir (*Specialcharakterer*), sem veittar eru fyrir hverja einstaka vísindagrein, og aðaleinkunnir (*Hovedcharakterer*), sem gjörðar eru af öllum hinum einstöku samanlögðum. Þessar einstöku einkunnir eru sex og heita svo: ágætlega (*udmærkct godt*), dável (*meget godt*), vel (*godt*), sæmilega (*temmelig godt*), laklega (*maadeligt*), illa (*slet*). Aðal-einkunnir eru þrjár og mega heita: fyrsta einkunn, önnur einkunn, þriðja einkunn. Eru þessar einkunnir jafngildar þeim, sem nú tíðkast við hið fyrsta háskólapróf, og heita á latínu: *laudabilis, haud illaudabilis, non contemnendus;* og einsog einkunnin *laudabilis* hefir verið aukin með þessum orðum: *præ ceteris* (öðrum fremur), svo skal og hin fyrsta einkunn geta tekið nokkrum viðauka og heita ágætis einkunn (*Förste Charakteer med Udmærkelse*). — 2) Til þess að semja hinar einstöku einkunnir, eiga þeir þrír prófdómendur, sem dæma eiga munnleg og skrifleg svör lærisveina, þegar er þeir hafa gefið atkvæði sitt, að ákveða einhverja af þeim sex einkunnum eptir sannfæríngu sinni, síðan skal leggja saman atkvæði þessara þriggja manna og gjöra af eina einstaka einkunn í hverri þeirri vísindagrein, sem einúngis eitt próf er haldið í; en í þeim greinum, sem prófið er bæði munnlegt og skriflegt, skal á sama hátt semja atkvæðin sèrstök fyrir hvert af þessum prófum, og, að því leyti sem

latínu snertir, skulu atkvæðin ekki samanlögð fyrir hið munnlega og skriflega prófið, heldur vera hvert fyrir sig, en í hinum öðrum greinum skal leggja saman atkvæði fyrir hið munnlega og skriflega próf og gjöra af eina einstaka einkunn. — 3) Fyrir allar þær vísindagreinir, sem taldar eru í 4. gr., og sem eru 15 að tölu ef allt er til tínt, bæði hebreska, frakkneska og enska, geta þannig gefizt 16 einstakar einkunnir; en þareð það eptir 4. gr. 6. atr. einúngis er gjört að skyldu, að læra eitt af túngumálum þeim þremur, sem nú voru nefnd, svo skal einúngis atkvæði fyrir það eina túngumál teljast með til aðal-einkunnar, er þannig ætíð skal samanlögð af 14 einstökum einkunnum. — 4) Hlutfallið millum þessara 14 einstöku-einkunna, þegar semja skal af þeim eina aðal-einkunn, er þannig: að tvær einkunnir eins æðra stigs og ein einkunn tveim stigum neðar eru jafnar þremur einkunnum þess stigs, sem þar er midt á milli; þannig eru 2 ágætleg og 1 vel sama sem 3 dável o. s. frv. Samkvæmt þessum hlutföllum gildir hver einkunn þetta í tölum:

1846. 30. Mai.

ágætlega . . jafnt	8	dável . . . . . jafnt	7
vel . . . . . . —	5	sæmilega . . . —	1
laklega . . . — ÷	7	illa . . . . — ÷	23

5) Aðal-einkunnin er ákveðin af samlagníngu hinna einstöku atkvæða þannig:

Til þess að fá ágætis einkunn, útheimtist að minnsta kosti . . . . 8 ágætleg og 6 dável, eður 106 tröppur.

- fyrstu einkunn . . . . 7 dável og 7 vel, eður 84 tröppur
- aðra einkunn . . . . 7 vel og 7 sæmileg, eður 42 tröppur.
- þriðju einkunn . . . . 6 vel og 8 sæmileg, eður 38 tröppur.

Nái hinar einstöku einkunnir samanlagðar ekki þessari tölu, er síðust var nefnd, þá má eigi heita að sá hafi aflokið prófi, sem svo hefir lágan hlut.

1846. 14. grein. Burtfararpróf skal vera í tvennu
30. Mai. lagi, og skal hinn fyrri bluti þess baldinn við endalok skólatíðar í 3. bekk, en hinn síðari bluti við endalok skólatíðar í 4. bekk. En jafnvel þótt það, að svo stöddu, þyki ekki ráð að ákveða til fulls og alls, hverjum vísindagreinum skuli skipta niður á hvern prófshlutann fyrir sig, heldur verði að bíða þángað til skýrslur koma um störf og framfarir skólans, þá virðist þó skólaráðinu (*Directionen*) að benda megi á þau skiptin sem gjöra mætti, og sem hèrumbil koma heim við það, sem fyrir er skipað í skólum í Danmörku; en eptir því ætti í hinum fyrri hluta burtfararprófsins að reyna menn í: þjóðversku, frakknesku, ensku, trúarfræði, landaskipunarfræði, sagnafræði og náttúrusögu; en í hinum síðari hluta burtfararprófsins í: íslenzku, dönsku, latínu, grísku, hebresku, talnafræði, stærðarfræði og náttúrufræði.

15. grein. Sèrhver af lærisveinum skólans, sem verið hefir ákveðinn tíma í 3. eða 4. bekk, getur æskt að verða tekinn til hins fyrra eður síðara hluta burtfararprófsins, eptir því sem á stendur, án þess honum verði synjað þess. Einnig, ef svo skyldi bera við, að einhver lærisveina, sem átt hefði dvöl í 3. bekk, skyldi í aðalprófi reynast óhæfilegur til að takast upp í 4. bekk, þá skal þeim lærisveini vera heimilt, ef hann vill eigi sitja lengur í 3. bekk, að gánga undir hinn fyrri hluta burtfararprófsins, áður hann fer úr skóla, og getur hann síðan, þegar hann hefir fengið hæfilega tilsögn, og þykist þar til vera fær, gengið undir hinn síðari hluta burtfararprófsins.

16. grein. Bóka skal það, sem fram fer bæði í hinum fyrri og hinum síðari hluta burtfararprófsins, og skal sú bók vera fullgild, svo skulu og prófnefndarmenn, að afloknu prófi, senda skólastjórnarráðinu skýrslu um afdrif og endalok prófsins, og gjöra um leið þær athugasemdir, sem þeim þykir við þurfa; skulu

eptirrit prófbókar þessarar og allra skriflegra úrlausna eptir lærisveina fylgja skýrslu nefndarmanna. 1846. 30. Mai.

17. grein. Að enduðu burtfararprófi skal hver sá, sem hefir aflokið því, fá vitnisburð (*testimonium*), er saminn skal eptir þeirri reglu, sem þarum er gjörð.

18. grein. Frá 1. degi Oktoberm. 1846, eður frá byrjun næsta skóla-árs, skal laga skólakennsluna eptir reglugjörð þessari, og skal þá skipa lærisveinum í þrjá bekki, þannig: að kennslu í hinum neðsta bekk skal haga að öllu leyti eptir þessari reglugjörð, og í hinum öðrum bekkjunum, að svo miklu leyti sem því verður við komið, án þess að leggja ofþúngar kröfur á lærisveina, og án þess að trufla kennslu þá, er þeir hafa haft allt til þessa. Lærisveinar þeir, sem við lok næsta skóla-árs 1846—47, hefðu átt, eptir þeim reglum, sem híngaðtil hefir verið fylgt, að útskrifast úr skóla, og hefðu þótt færir um að verða prestar á Íslandi, eður halda áfram bókiðnum sínum í Kaupmannahafnar háskóla, skulu þegar þar að kemur reyndir í einskonar auka-burtfararprófi (*extraordinair Afgangsexamen*), er lagað skal vera eptir þeim reglum, sem áður er sagt, en í prófi þessu skal takmarka kröfurnar að því skapi, sem kennslan hefir verið yfirgripsminni. Sama aðferð skal viðhöfð hin næstu ár þar á eptir, en þó skulu kröfurnar vaxa jafnframt því, sem breytíngu í skólakennslunni þokar áfram, þángaðtil þar er komið, að lærisveinar þykja fullfærir til að leysa af hendi hinn fyrri hluta burtfararprófs í öllum greinum, og, eptir að þeir hafa lokið við lærdóm í 4. bekk — en þá skal þann bekk á stofn setja — einnig hinn síðari hluta burtfararprófsins; áskilur skólaráðið sèr rètt til að gefa nákvæmari reglur um það efni síðan, og í því skyni býst það við að fá á ári hverju frá tilsjónarmönnum skólans nákvæmar skýrslur um afdrif þessarar tilbreytíngar í skólanum.

19. grein. Hvað fjárhag skólans snertir, að því leyti sem lærisveinum viðvíkur, þá gildir þetta: *a.* Fyrst um sinn skal einúngis veita 40 lærisveinum skóla, sem

1846. hafa húsnæði í skóla ókeypis, og mega ekki flytja
30. Mai. sig úr skólanum nema Rector leyfi. — *b.* Enginn má hafa matvæli í herbergjum sínum í skólahúsinu. — *c.* Kvöld- og morgun-verð fá lærisveinar í skólahúsinu keyptan, hjá þeim manni, sem settur verður til að gæta hússins; skal hver og einn semja um sinn verð sjálfur og greiða borgun fyrir, án þess skólinn ábyrgist það í nokkru. — *d.* Miðdagsmáltíð verða lærisveinar að fá sèr útí bæ, og semja um sjálfir, án þess skólinn hafi af nokkra ábyrgð. — *e.* Á líkan hátt hlýtur hver og einn að sjá sèr sjálfur fyrir þokkalegum fatnaði og nauðsynlegum skólabókum. — *f.* Sèrhver lærisveinn skal hafa sèr fjárhaldsmann, annaðhvort einn af kennendum skólans, eður embættismann, eður áreiðanlegan borgara í Reykjavík, og til hans skal bæði lærisveinninn og skólinn leita í öllu því, er fjárhag lærisveins snertir.

20. grein. Til þess að styrkja fátæka lærisveina til bókiðna skal úthluta í skóla allt að 24 ölmusum, en hver ölmusa er 80 rbd. á ári hverju; skal og, þegar þær eru veittar, gæta þess sem hèr segir: *a.* Veita má 24 heilar ölmusur; þó skal leyft að veita 8, en ekki fleiri, í helmíngum, og eru þá 40 rbd. í hverjum. — *b.* Ölmusur skulu veittar í hvert skipti einúngis til eins árs, eptir uppástúngu þeirri, sem Rector hefir þarum gjört og sendir tilsjónarmönnum (*Ephorat*) til úrskurðar við byrjun hvers skólaárs; skal þá veita þeim ölmusu, sem enga höfðu áður, bæta hálfri við þá, sem áður höfðu hálfa, taka hálfa af þeim er heila höfðu, eða jafnvel alla, ef svo þykir vera eiga. — *c.* Fá skal ölmusur í hendur fjárhaldsmönnum lærisveina, er síðan verja þeim eptir hvers eins þörfum.

21. grein. Vili nokkur sá, sem lært hefir í heimaskóla, eignast sömu rèttindi sem þeir, er úr sjálfum skólanum útskrifast, þá skal þeim manni leyft, eptir að hann hefir sýnt næga vitnisburði, að gánga í hið árlega burtfararpróf í skóla, og reynist hann þá hæfur, skal hann fá vitnisburðarbrèf frá skóla, er veiti honum

rètt til að takast í háskólann, eður prestaskóla þann, er setja skal handa prestaefnum á Íslandi. 1846. 30. Mai.

Plakat om nogle **midlertidige Lempelser i Anordningerne om Trykkefriheden.** Khavn den 3. Juni 1846. — Denne Plakat er ikke anfört som publiceret paa Island, og nævnes heller ikke blandt dem, som Althinget 1847 har anseet for at kunne komme i Betragtning til Indförelse (Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 353—370). — Canc. 2. Depart. Registr. 1846, Nr. 336[b]. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Ny Colleg. Tid. for 1846, S. 401—416 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1846, S. 45—46; Schou XXIV, 615—617. 3. Juni.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Tilbagesendelse af Akterne i de offentlige Sager.** Khavn den 4. Juni 1846. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1846. Nr. 2451—2454. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 139—140. 4. Juni.

Efter at Cancelliet har corresponderet med Justitiarius i Höiesteret, i Anledning af et fra Amtmanden over Islands Vest-Amt derom indkommet Andragende, er den Foranstaltning truffen, at de originale Underrets-Akter i de offentlige Sager, som herefter fra Islands trende Amter indstævnes for Höiesteret, blive Amtmændene tilstillede, tillige med Höiesterets Domsakt i hver enkelt i Höiesteret paakjendt Sag; — hvilket til behagelig Efterretning tjenstligst meldes. — Det kongl. Danske Cancellie den 4. Juni 1846[1].

Kongelig Resolution ang. **Indkjöb af en Samling Böger og Manuskripter til Islands Stifts-** 5. Juni.

[1]) s. D. er en mut. mut. ligelydende Cancellie-Skrivelse afgaaet til de andre Amtmænd i Island, og Justitiarius i Höiesteret anmodet om, at de omtalte Akter hjemsendes. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

1846. 5. Juni. **bibliothek.** Khavn den 5. Juni 1846. — Canc. 1. Depart. Forestillinger 1846, Nr. 77. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 144. — *see* næstfölgende Canc. Skriv. 9. Juni 1846.

9. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Bevilling til Indkjöb af Biskop Steingrim Jonssons Bogsamling til Islands Stiftsbibliothek.** Khavn den 9. Juni 1846. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2511.

Foranlediget af det med Hr. Kammerherres og Deres Höiærværdigheds behagelige Betænkning af 20. Oktbr. f. A. hertil indkomne Andragende fra afdöde Biskop over Island, Steingrim Johnsens Sön, Kjöbmand H. St. Johnsen af Reykjavík og Landsoverretsassessor Johnsen som Lavværge for Enkebispinde Johnsen, hvori de have tilbudt at ville afstaae den afdöde Biskops efterladte Manuskript- og Bogsamling til det Offentlige for en Kjöbesum af 1200 Rbd., og efter at have modtaget Hr. Khres og D. Höiærv.' senere behagelige Skrivelse af 3. Marts sidstl. samme Sag betræffende, samt brevvexlet med det kgl. Rentekammer om Sagen, har Cancelliet nedlagt allerund. Forestilling, hvorefter det har behaget Hans Majestæt under 5. d. M. allernaad. at resolvere saaledes:

„Vi bifalde allern.: 1) at der af Islands Jordebogskasse udbetales en Sum af 1200 Rbd., uden at denne erstattes ved Repartition paa Indvaanerne paa Island, til Indkjöb for Islands Stiftsbibliothek af afdöde Biskop Steingrim Johnsens efterladte Bog- og Manuskriptsamling, dog saaledes, at Samlingen afleveres til Stiftsbibliotheket i Reykjavík efter et over samme affattet fuldstændigt Catalog in duplo, af hvilket det ene Exemplar med Stiftsövrighedens paategnede Tilstaaelse for Manuskripternes og Bögernes Aflevering tilstilles Cancelliet til Opbevaring i sammes

Archiv; — 2) at der ligeledes af bemeldte Kasse, uden at erstattes ved Repartition paa Indvaanerne, udbetales en Sum af indtil 300 Rbd. til den fornödne Udvidelse og Indretning af Stiftsbibliotheket til Opbevaring af den indkjöbte Samling og dennes Flytning fra Laugarnes til Reykjavík". 1846. 9. Juni.

Hvilken allerh. Resolution Cancelliet herved tjenstl. skulde tilmelde Hr. Ehre og D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse og Foranstaltning. — Det kgl. Danske Cancellie den 9. Juni 1846.

Kongelig Resolution ang. **Tilladelse for Sysselmanden i Norder-Mula Syssel** at **bo paa Ketilstaðir.** Khavn den 10. Juni 1846. — I Rentekammerets Forestilling 2. Juni bemærkes, at Sysselmanden i Norder-Mula Syssel, J. P. Havsteen, har andraget, at han ikke havde kunnet opfylde den ham i hans Bestalling paalagte Forpligtelse, at tage Ophold inden Sysselets Grændser, da der inden Jurisdiktionen ingen hensigtsmæssig Bopæl havde været at erholde. Han havde saaledes midlertidig faaet en Leilighed indrömmet hos Sysselmanden i Sönder-Mula Syssel, paa Ketilstaðir, og sögte nu om at maatte fremdeles være domicilieret paa dette Sted, der ogsaa ifölge Amtmandens Mening var det for Norder-Mula Syssels Indbyggere bekvemmest situerede; hvilket Kammeret saaledes indstiller. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 B, Nr. 246. 10. Juni.

Vi ville allernaad. have Sysselmanden i Norder-Mule Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt, J. P. Havsteen, indtil videre dispenseret fra den, i den ham meddelte allernaad. Bestalling indeholdte Forpligtelse til at tage Bopæl inden Jurisdictionens Grændser, og tillade Vi ham allernaad. at være domicilieret og holde Contoir paa Gaarden Ketilstað under Sönder-Mule Syssel. — Kjöbenhavn den 10. Juni 1846[1].

---

[1]) Ved Rentekammerets Skrivelser 4. Juli 1846 til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet og til Cancelliet er denne Resolution communiceret. Copieb. sst. Nr. 246.

1846. 16. Juni. **Kongelig Resolution** ang. **Udgivelsen af en dansk-islandsk Ordbog.** Bernstorff Slot den 16. Juni 1846. — I Forestilling 9. Juni bemærker Finants-Deputationen, at den dansk-islandske Ordbog, hvorpaa Candidaterne Johann Halldorsson og Konrad Gislason, först begge tilsammen og derefter den sidste alene, havde arbeidet siden 1842, calculeredes til 100 trykte Ark i stor Octav, og Bekostningen paa et Oplag af 1000 Exempl. til 4 à 5000 Rbd. — Subscriptionen androg kun 294 Exempl., men Afsætningen mentes dog at ville löbe op til 1000. — Rentekammeret havde erklæret sig enigt i at lade Bekostningen opföre paa den islandske Jordebogskasses Regning. — Finants-Deputationens Forestillings- og Resolutions Protokol 1846, Nr. 120.

Vi ville til Trykningen af 1100 Exemplarer af den af Candidat Gislason udarbeidede Dansk-Islandske Ordbog allernaad. have bevilget en Sum af indtil 5000 Rbd. af Vor Kasse, saaledes at dette Belöb med en passende Andeel for hvert Aar opföres respective i Regnskabet for 1846 og Budgetterne for 1847 og 1848, som en Udgift under Rentekammeret paa sammes Conto 13: „Udgifter vedkommende den islandske Jordebogskasse", mod at Værket bliver Vor Kasses Eiendom, og det ved dets Salg indkommende Belöb igjen indbetales i Finantskassen, som en Indtægt for bemeldte Jordebogskasse.

Det specielle Tilsyn med Værkets Trykning m. m. bliver at overdrage Justitsraad og Committeret i Vor Finantsdeputation Collin, og 100 Exemplarer af samme tilstilles Vort store Bibliothek uden Betaling. — Bernstorff Slot den 16. Juni 1846.

30. Juni. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönderamt, Stiftamtmand Hoppe, ang. **Omkostningerne ved Udgivelsen af Lærebog for Jordemödre.** Khavn den 30. Juni 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2784.

Ifölge Cancelliets Begjæring har det kgl. Rentekammer Tid efter anden foranstaltet Omkostningerne i Anledning af den islandske Bearbeidelse af Dr. med. Levys Haandbog for Jordemödre forskudsviis anviste paa den herværende Zahlkasse, nemlig: 1846. 30. Juni.

til Stud. med. Thordersen for Oversættelsen, ifölge vedlagte tvende Regninger	172 Rbd. 48 Sk.
» Bogtrykker Bianco Luno for Trykningen og Papirstillæg, ifölge vedlagte Regning	227 — 15 -
» Bogbinder Schönecker for Indbinding m. v., ifölge vedlagte Regning	41 — 3 -
	ialt 440 Rbd. 66 Sk.

Disse Omkostninger ville i Henhold til Cancelliets Skrivelse af 11. April f. A. være endelig at afholde af samtlige trende Amters Repartitionsfonds i Forhold til Störrelsen af hvert Amts Lösegodstiendes Capital i indeværende Aar, og man skulde derfor tjenstl. have Hr. Kammerherren anmodet om, at foranledige ovennævnte Belöb, efter foretagen Repartition mellem Amterne, af Repartitionsfondene refunderet Finantskassen ved Indbetaling i Jordebogskassen. — Det kgl. Danske Cancellie den 30. Juni 1846.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Sundheds-Collegium, ang. **Reorganisation af Hospitalerne** paa Island. Khavn den 7. Juli 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2805. 7. Juli.

Som det kgl. Sundheds-Collegium bekjendt af Cancelliets Skrivelse af 20. Mai f. A., blev Sagen angaaende Reorganisationen af Hospitalerne for de Spedalske paa Island og navnlig af Kaldadarnes Hospital, i Medför af allerh. Resol. af 7. s. M. stillet i Bero, indtil det i f. A. sammentraadte Althing var afholdt, idet derhos samtlige Sagens Documenter bleve tilstillede den kgl. Commis-

1846. sarius ved Althinget til mulig Afbenyttelse under For-
7. Juli. handlingerne ved Thinget, saafremt der ved samme angaaende dette Anliggende skulde opstaae Spörgsmaal.

Vel indkom nu til Althinget flere Andragender angaaende Ordningen af det islandske Medicinalvæsen, og tildeels tillige om Hospitalernes fremtidige Anvendelse, i Anledning af hvilke blev nedsat en Comitée, som til Thinget afgav sin Betænkning angaaende Sagen; men Sagen selv kom af Mangel paa Tid ikke under Behandling i Althinget. Disse Andragender tilligemed den afgivne Comitéebetænkning har den kgl. Commissarius senere tilstillet Cancelliet.

Comitéebetænkningen anbefaler: principaliter, at oprette et Hospital i Reykjavik, i hvilket Lægevidenskaben kunde blive doceret af Landphysicus i Forbindelse med Hospitalslægerne, og saaledes tjene til en Dannelsesanstalt for islandske Læger, hvis Ansættelse som Districtslæger i Island antages at maatte gives et afgjort Fortrin for Læger, som herfra opsendes; — subsidialiter, at paalægge Landphysicus at have 2 Studenter til Underviisning i Lægevidenskaben, idet de saaledes Oplærte, om de end ikke kunde ansees qvalificerede til at beskikkes til Districtslæger, dog kunde yde Hjelp i Tilfælde, hvor Districtslægen ikke betimelig kunde komme tilstede.

Hospitalerne for Spedalske skulde efter Forslaget ophæves og deres Capitaler, efter i nogle Aar at være opsamlede, anvendes til Medicinalvæsenets Reform. Endelig foreslaaes, at samtlige Læger paa Island maatte erholde Tilladelse til at meddele Underviisning i Aareladning og saadanne Greb, som udfordres til at forbinde Saar, læge Beenbrud o. s. v., for at de saaledes Underviste kunde hjelpe i Nödstilfælde, som ogsaa ellers under Lægens Tilsyn.

Cancelliet maa imidlertid med den kgl. Commissarius være enigt i, at Comitéens Hovedforslag, forsaavidt dette gaaer ud paa Hospitalsmidlernes Anven-

delse til Indrettelse af et Sygehuus og en Læreanstalt i Reykjavik, ingenlunde egner sig til at anbefales. Deels ligger Reykjavik nemlig saa afsides, at en der indrettet Helbredelsesanstalt for alle Slags Syge kun vilde kunne afbenyttes af en ringe Deel af Landets Befolkning, og det vilde upaatvivlelig fremkalde Misfornöielse hos Beboerne af de andre Amter, om de Lötter, de nu maae afgive til de locale Hospitaler, skulde gives hiin Anvendelse, hvilket ogsaa allerede fremgaaer af det vedlagte fra Öfjords Syssel til Althinget indgivne Andragende; deels kan det forudsees, at de, der forberedtes paa den foreslaaede Læreanstalt, kun vilde erhverve en ringe Grad af Duelighed, og skulde de offentlige Læger paa Island fornemmelig udgaae herfra, vilde Landets Medicinalvæsen i det Hele taget vistnok snart komme paa et endnu lavere Standpunkt end det, hvorpaa det for Öieblikket befinder sig; endelig vilde et saadant nyt Hospitals og en ny Medicinal-Læreanstalts Oprettelse i Reykjavik medföre aldeles uforholdsmæssige Omkostninger. Hvad derhos angaaer Comitéens subsidiaire Indstilling og dens Forslag om, at det maatte tillades Lægerne paa Island at give Underviisning i Aareladning m. m., og de saaledes Underviste at öve hvad de havde lært, i alt Fald under Lægens Tilsyn, da kan Collegiet ei heller finde dette tilraadeligt, hvorimod det vel snarere turde fortjene at tages i nærmere Overveielse om det ikke maatte være hensigtsmæssigt, at det bestemtes, at Enhver, som attraaede Præstekald i Island, skulde erhverve sig de omhandlede Kundskaber, og derom erhverve Attest fra Landphysicus, forinden ham meddeltes Kaldsbrev. — Iövrigt indeholde hverken Andragenderne eller Comitéebetænkningen, saavidt Cancelliet skjönner, noget væsentligt Bidrag til Sagens videre Bearbeidelse; og det kunde saaledes muligt blive nödvendigt at afvente, om ikke næste Althing vil optage Sagen angaaende de til samme indkomne Andra-

1846. 7. Juli.

1846. gender; men selv om dette maatte skee, saa er det
7. Juli. dog, da det ikke vil have nogle bestemte og faste Punkter at holde sig til, at forudsee, at det vil fremkomme med Forslag, der ville kræve en fuldkommen Omarbeidelse og ny Forelæggelse for et næste Althing, og at saaledes hele Sagen, til Skade for Landet, vil trækkes i Langdrag. Collegiet maatte derfor ansee det for önskeligt, at det kunde undgaaes saaledes at udsætte Sagen, og da det, som bemærket, maa ansees for betænkeligt, at ophæve Hospitalerne, medens det paa den anden Side er utvivlsomt, at deres Indretning trænger til Forandring og Forbedring, saaledes at de paa en fuldkomnere Maade kunne fyldestgjöre den Hensigt, hvori de ere oprettede, og blive Stöttepunkter for Sygepleien og Medicinalvæsenet i de Districter, hvori de ere beliggende, samt da det af Embedsmændene i sin Tid indgivne Forslag til en Reorganisation af Kaldadarnes Hospital, hvorover det kgl. Sundheds-Collegium har yttret sig i behagelig Skrivelse af 12. Marts f. A., dog i det Hele synes hensigtsmæssigt, saa har man troet, at det kunde fortjene Overveielse, om ikke dette Forslag kunde forelægges næste Althing som et Lovforslag, hvilket, behörig modificeret, ogsaa kunde anvendes paa de övrige Hospitaler. Vistnok vilde det være særdeles önskeligt, dersom Man tillige kunde forelægge Thinget et Forslag til flere Districtslægers Ansættelse og disses Lönning, men Collegiet seer for Öieblikket ingen Mulighed i at tilveiebringe de dertil fornödne Ressourcer.

Forinden imidlertid videre foretages, skulde man, ved hoslagt at fremsende samtlige Sagens Acter samt en til Afbenyttelse af den kgl. Commissarius udarbeidet Extract, tjenstl. udbede sig det kgl. Sundhedscollegiums Yttringer over Sagen i det Hele behagelig meddelte, og dermed tillige velbemeldte Collegiums Bedömmelse af den Mening om Medicinal-Underviisningens og Medicinalvæsenets hensigtsmæssigere Indretning paa Island,

der er yttret i Andragenderne og navnlig i Comitée-betænkningen, i Særdeleshed for at samme i alt Fald kunde blive meddeelt den kgl. Commissarius til Veiledning ved næste Althing, hvor Sagen, selv om intet kgl. Lovudkast maatte blive forelagt, dog kan forudsættes paany at ville komme under Forhandling. 1846. 7. Juli.

Samtlige Bilag forventes i sin Tid remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Juli 1846.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Betingelserne for Salg af Kirkers Servituter.** Khavn den 7. Juli 1846. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2938. 7. Juli.

Hr. Kherre og D. Höiærværdighed have med behagelig Betænkning af 2. Marts d. A. hertil indsendt en Ansögning fra Enken efter afdöde Biskop over Island, Steingrim Johnsen, om Tilladelse til at afhænde adskillige Skalholt Kirke tilhörende Servituter og Rettigheder til Fordeel for hende, som Kirkeeier.

Efter i denne Anledning at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, skulde man herved tjenstl. tilmelde Hr. Kherre og D. H. til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Supplikantinden, at det Ansögte ikke kan bevilges, men at der, forsaavidt bemeldte Servituter og Rettigheder for Tiden kunne afhændes fordeelagtigt, Intet er til Hinder for, at der erhverves allerhöieste Tilladelse til sammes Salg, naar det derved indkomne Provenü indsættes til Forrentning i den kongel. Kasse til Fordeel for Skalholt Kirke. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Juli 1846.

Kongeligt aabent Brev ang. **Successionsforholdene i Monarchiet.** Sorgenfri den 8. Juli 1846. — Dette Aabne Brev er givet i det Geheime Statsraad og underskrevet med Kongen af samtlige dets Medlemmer, nemlig Kronprinds Frederik, Prinds Frederik Ferdinand, 8. Juli.

1846. Statsministrene Stemann, A. W. Moltke, Örsted og Reventlow-Criminil. Det er publiceret paa Island i Synodalforsamlingen i Reykjavik i Juli 1847, og i samme Aar i Snæfellsnæs, Dala, Hunavatns, Öefjords og Thingöe Sysseler. — Original-Aftryk hos Schultz paa den ene Side af et Heelark i Patentformat. Ny Coll. Tid. 1846, S. 521—522, jevnf. 553—576, 769. Qvart-Forr. for 1846, S. 54—56. Schou XXIV, 620—622.

8. Juli.

23. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Curforsög paa spedalske Patienter i Rosmhvalanes Rep.** Khavn den 23. Juli 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 2991*.

Ved at tilstille Cancelliet de fra Justitsraad Landphysicus Thorstensen indkomne Beretninger, angaaende hvad der hidtil af ham er foretaget med Hensyn til de Spedalske i Rosmhvalanes Rep, har Hr. Kherren i behagelig Skrivelse af 9. Februar sidstl. andraget paa, at Landphysicus ved Cancelliets Foranstaltning maatte efterhaanden erholde Kundskab om, hvilke Resultater Erfaringen i Norge og de derværende Lægers Bestræbelser have tilveiebragt og fremdeles tilveiebringe angaaende Spedalskhedens Natur og Behandlingsmaade.

Efterat Cancelliet i den Anledning har corresponderet med det kgl. Sundhedscollegium, der ikke har fundet Anledning til ved Justitsraad Thorstensens Beretninger at gjöre nogen Bemærkning, og det saa meget mindre, som han maa antages at være fuldelig bekjendt med, hvad der er skrevet om og til forskjellige Tider anbefalet mod den nævnte Sygdom, skulde man ikke undlade at meddele Dem, at Justitsraad Thorstensen deels i Beretningen om de skandinaviske Naturforskeres Möde i Christiania i Aaret 1844, der forventes at udkomme om föie Tid, vil finde flere interessante Oplysninger om Behandlingen af Spedalskhed, deels i det norske Ugeskrift „Archiv for Medicin og Pharmacie" jevnlig vil erholde Meddelelser om Sygdommen i det Hele, navnlig om de Forholdsregler,

der tages imod den, og de Forsög, der anstilles med nyere Midler derimod. — Det kgl. Danske Cancellie den 23. Juli 1846. 1846. 23. Juli.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, ang. Spörgsmaalet om **Indförelsen af den danske Lovgivning om Hævd og Præscription** i Island. Khavn den 28. Juli 1846. — Canc. 3. Depart. Breve 1846, Nr. 2993 [mangler i Brevbogen]. Althingets Behandling af Sagen er dröftet i Ný Fèlagsrit VI, 53—67. 28. Juli.

Efterat den kgl. Commissarius ved det i f. A. afholdte islandske Althing til Hs. Majestæt havde indsendt den af Thinget afgivne allerunderd. Betænkning over det samme ifölge allerh. Befaling forelagte Udkast til en Forordning angaaende Hævd og Præscription i Island, har Hs. Majt. Kongen tilstillet Cancelliet Sagen til videre Behandling paa sædvanlig Maade.

Idet Collegiet nu vedlagt fremsender en Gjenpart af bemeldte Udkast og af de Thinget i Forbindelse dermed ligeledes forelagte Motiver, samt Oversættelse af den Betænkning, som den i Althinget nedsatte Comitée havde afgivet, en Afskrift af den til Collegiet indsendte Oversættelse af Althingsprotocollen, forsaavidt vedkommer denne Sag, og selve Althingets Betænkning med dansk Oversættelse, tilligemed den allerunderd. Beretning, hvormed den kgl. Commissarius har ledsaget samme, skulde man, forinden Sagen forelægges Hs. Majt. til endelig allerh. Afgjörelse, tjenstl. udbede sig det kgl. Rentekammers Yttringer i den Anledning behagelig meddelte, hvorhos man ikke undlader at bemærke Fölgende:

Althinget har vel med 16 Stemmer mod 8 fraraadet Udkastet. Men sammenholder man hvad Majoriteten har fremfört til Styrke for sin Mening med de forelagte Motiver og med den Udvikling, som baade flere af Althingets Medlemmer og den kongl. Commis-

1846. sarius under Forhandlingerne har givet, vil det sees,
28. Juli. at Majoriteten aldeles ikke har vidst at sætte sig ind i Sagens sande Stilling, men ladet sig lede af Ængstelighed og Fordomme, og navnlig ogsaa af en i senere Tid meget fremelsket ensidig Nationalfölelse, der nu gjerne vil fortrænge hvad der Tid efter anden, som Conseqventser af nyere Anordninger og til Landets Bedste, er blevet optaget af den norske, for det meste med den danske overeensstemmende Ret og i seneste Tider directe af den danske Ret, og derimod oplive forældede Bestemmelser i Landets gamle Love, saa uforstaaelige og tvetydige de end ere og hvor ganske de end ved lang Praxis ere komne ud af Kraft, samt hvor meget de end vilde bringe Udviklingen tilbage. Collegiet kan derfor, i Særdeleshed da, som den kgl. Commissarius har anfört, alle juridiske Embedsmænd, som vare i Thinget, havde tilraadet Udkastet, ikke have mindste Tvivl om, at det i sig selv vilde være rigtigst og til Gavn for Landet, om Anordningen fik Lovskraft. Imidlertid kan man ikke miskjende Vigtigheden af hvad den kgl. Commissarius har anfört om det Betænkelige deri med Hensyn til den almindelige Mening, og med Hensyn dertil kunde der muligt være Anledning til at indrömme Noget, men Collegiet formener, at dette i alt Fald bör indskrænkes til at substituere et fjernere Aar for det i Udkastets § 2 nævnte 1849, hvilket imidlertid maaskee ikke burde sættes saa langt tilbage, som i Comitéebetænkningen subsidialiter foreslaaet (1855), hvorimod der vistnok, naar der blev sat 1852, vilde være Tid nok for Enhver, som, i Tillid til hvad hidtil af Nogle er blevet anseet for begrundet, havde forsömt at vaage over sin Ret — til at berigtige dette, medens det upaatvivleligt er önskeligt, at den hidtilværende Retsuvished ikke i for lang Tid vedvarer. Med denne Modification kunde Udkastet da strax emanere som Lov. Men skulde man end foretrække forinden med saadan Modification paany at forelægge næste Thing Sagen, saa burde det

dog formentlig i Forbindelse dermed tilkjendegives, at Kongen vel ikke, efter at have prövet de forskjellige i Althinget udtalte Meninger, kunde have nogen Tvivl om, at Udkastet vilde afhjælpe en meget betydelig Retsuvished, som for Tiden finder Sted i Island, og bidrage til Eiendomsrettens Sikkerhed, men at han, med Hensyn til Sagens store praktiske Vigtighed, ikke, mod den af Althingets Pluralitet yttrede Mening, havde villet indföre denne Lovforandring, uden at give samme Leilighed til paany at tage Sagen under Overveielse, hvorved han forudsætter, at enten Lovudkastet vil finde mere almindelig Anerkjendelse i Thinget, eller at i alt Fald yderligere Modgrunde ville fremkomme, hvilke da kunne komme under nærmere Overveielse, samt at Kongen derhos, med Hensyn til hvad i Althinget var yttret, havde sat en saadan forlænget Termin, hvormed den nye Lov först fuldstændig skal træde i Kraft, at Enhver kunde sættes istand til at afværge de mulige Ulemper, hvorfor han kunde være udsat ved at for Hævds Erhvervelse en Regel faaer Lovskraft, der hidtil i alt Fald ikke har været almindelig anerkjendt, ligesom man allerede ved Skrivelse af 18. Mai 1843 til Stiftamtmanden og Biskopperne samt Amtmændene har paalagt disse at iagttage det i saa Henseende Fornödne med Hensyn til Kirkens og andet offentligt Gods. Under den Forudsætning, at Sagen saaledes paany forelægges og at den nye Anordning saaledes ikke kan udkomme förend i 1848, skulde man end ikke have Noget imod, at Terminen sattes til 1855. — Cancelliet skulde imidlertid foretrække strax at lade Anordningen emanere som Lov med Forlængelse af Terminen i § 2, det være sig til 1852 eller 1855 eller noget mellemliggende Aar, og det i Særdeleshed fordi den ovenpaapegede Nationalfölelse muligt vilde ved Sagens nye Foretagelse vise sig nok saa levende som förste Gang, ved hvilken Leilighed man iövrigt skal henvise til Coll. Tid. for 1826, Nr. 24, hvori Udtog meddeles af Cancelliets Betænkning

1846.
28. Juli.

1846. over den af nu afdöde Conferentsraad Stephensen paa-
28. Juli. tænkte nye Udgave af Jonsbogen, i hvilken Betænkning det klarlig er viist, hvilken Retsforvirring og Forstyrrelse i alle Forhold, og hvilken Tilbagegang i Civilisation, der vilde flyde af den Tendents, at gjöre Jonsbogen gjeldende i Alt, hvad der ikke ved udtrykkelig Lov var ophævet, men dog ikke kunde bestaae med senere Anordninger eller den Retstilstand, som efterhaanden har uddannet sig.

Forsaavidt en enkelt Althingsmand har anket over Lovudkastets Form og navnlig over, at L. 5—5—1 og 2 ikke ere indförte, for i Anordningens Oversættelse at kunne læses paa Islandsk, skal Collegiet alene bemærke, at Udkastet henviser til de tilsvarende Artikler i N. L., hvoraf der haves en islandsk Oversættelse, og som selv forinden den ved Reskr. 19. Februar 1734 udtrykkelig blev sanctioneret som subsidiair gjeldende Lov for Island, i lang Tid havde været benyttet som saadan, samt at en saadan Henviisning til D. L. her er ligesaa lidt upassende som den, der i en stor Masse af foregaaende Anordninger forekommer, deels til Nórske, deels i de senere Aar til Danske Lov og Anordninger, t. Ex. i For. 21. Decbr. 1831.

Med Svaret udbedes Bilagene remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Juli 1846.

29. Juli. **Kongelig Resolution** ang. **Anvendelsen af det islandske Sprog i Amtmændenes Embedsbreve.** Khavn den 29. Juli 1846[1]. — I Rentekammerets Forestilling 30. Juni foredrages den Correspondence mellem Collegierne, som havde fundet Sted i Anledning af Stiftamtmand, Kherre Hoppes Andragende om, at det maatte blive Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet, Etatsraad Grímur Johnsson, paalagt, at före sin Brevvexling med Stiftamtmanden paa Dansk (Canc. Skriv. 6. Novbr. 1845; Rentek. Skriv. 21. Marts

[1]) Rentek. Skriv. 22. August 1846.

1846; Canc. Skriv. 26. Mai 1846). — Rentekammeret bemærker i Anledning heraf, at dets Mening ikke har været, at tilstede Brugen af det islandske Sprog i Correspondencen mellem vedkommende Embedsmænd paa Island i en videre Udstrækning end ved Behandlingen af Sager, der ville finde Afgjörelse af Autoriteterne paa selve Island, og saaledes ikke ville blive Gjenstand for collegial Behandling, hvilken Forholdsregel forekommer Rentekammeret at være naturlig og mest i Overeensstemmelse med den tidligere udtalte allerhöieste Villie, navnlig i Resol. af 17. Januar sidstl. — Kammeret yttrer derhos, at det skjönner ikke, „at der heri kau findes nogensomhelst Næring for separatistiske eller politiske Tendentser", saa at det troer at kunne fritage sig for nærmere at gjennemgaae Cancelliets Bemærkninger i den Retning.

1846. 29. Juli.

Spörgsmaalet reducerer sig, efter Kammerets Skjön, ganske simpelt til en Meningsulighed mellem tvende islandske Embedsmænd, og Svaret bör formentligen ei heller gives nogen videre Betydning. Men til at give Etatsraad Johnsson den af Cancelliet foreslaaede Besked finder Kammeret sig, efter hvad ovenfor er udviklet, ikke berettiget. Tvertimod anseer Kammeret det for rettest, at Etatsraad Johnsson, der ikke har spurgt, ei heller meddeles Svar, men at alene Kammerherre Hoppe gives det fornödne Svar i den ovenfor antydede Retning. — Ved den af Cancelliet foreslaaede Fremgangsmaade formenes tvertimod, at Sagen vil erholde en Betydning, den hverken har eller fortjener. — Imidlertid havde Kammeret dog, efter de ovenfor forklarede Omstændigheder, anseet det for Pligt at forelægge Sagen for Kongen til Afgjörelse, der indstilles overeensstemmende med Resolutionen. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846 C, Nr. 302.

Vi bifalde allern., at det af Vort Rentekammer tilkjendegives Kammerherre Stiftamtmand Hoppe, at der ikke er funden tilstrækkelig Anledning til at forbyde Etatsraad Amtmand Johnsson at benytte sig af det islandske Sprog i hans Correspondence med andre Embedsmænd paa Island, forsaavidt Sagerne ei ville blive Gjenstand for collegial Behandling. — Kjöbenhavn den 29. Juli 1846.

1846. 29. Juli. **Plakat** for Danmark, ang. **Bekjendtgjörelse af en Convention med Preussen.** Khavn den 29. Juli 1846. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. *see* Convention 26. Mai 1846. Qvart-Forr. for 1846, S. 58—59. Schou XXIV, 636.

7. August. **Plakat** ang. **Indenrigs-Passer.** Wyck paa Föhr den 7. August 1846. — Denne „Plakat angaaende Indlændinges Fritagelse for den dem hidtil paahvilende Forpligtelse til paa Reiser over Vandet imellem forskjellige Steder i Danmark eller mellem dette og Hertugdömmerne at forsyne sig med Pas", har været erklæret for ugjeldende paa Island ifölge Justitsministeriets Skrivelse 30. Septbr. 1848 (Justitsmin. i Isl. Brevb. II, 4062). — Canc. 2. Depart. Brevb. 1846, Nr. 468*. Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Ny Coll. Tid. 1846, S. 697—700. Qvart-Forr. for 1846, S. 86—87. Schou XXIV, 653.

11. August. **Plakat** for Danmark, ang. **Bekjendtgjörelse af Skibsfarts- og Handels-Traktat med Kongeriget Begge Sicilierne.** Khavn den 11. August 1846. — Emaneret igjennem General-Toldkammer og Commerce-Collegium. Original-Aftryk hos Schultz i 4to. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 48. Qvart-Forr. for 1846, S. 88—89. Schou XXIV, 654.

22. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, Kammerherre Hoppe, ang. **Amtmændenes Brevvexling paa Islandsk.** Khavn den 22. August 1846[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 170. Kort Udtog i Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 133 Anmærkn.

I Anledning af en fra det danske Cancellie Rentekammeret til Afgjörelse tilstillet Skrivelse med Bilag, af 26. Septembr. f. A., hvori Hr. Kherre og Stiftamtmand

[1]) *see* kgl. Resol. 29. Juli 1846.

Hoppe har besværet Dem over, at flere til Dem indlöbne Embedsbreve fra Amtmand i Islands Nord- og Öst-Amt, Etatsraad Johnsson, vare affattede i det islandske Sprog, og derfor anholdt om, at det maatte blive bemeldte Amtmand paalagt at före den ommeldte Brevvexling paa Dansk, skulle vi ikke undlade herved tjenstl. at tilmelde Dem til behagelig Underretning, at der ikke er fundet tilstrækkelig Anledning til at forbyde Etatsraad Amtmand Johnsson at benytte sig af det islandske Sprog i hans Correspondence med andre Embedsmænd paa Island, forsaavidt Sagerne ei ville blive Gjenstand for collegial Behandling. — Rentekammeret den 22. August 1846. 1846. 22. August.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Vester-Amt, ang. **nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling** m. v. Khavn den 25. August 1846[1]. — Canc. 3. Depart. Brevbog 1846, Nr. 3422—23. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 223—224. 25. August.

Det kongl. Rentekammer har til Afgjörelse tilstillet Cancelliet et af Hr. Conferentsraaden til Kammeret indgivet Andragende, hvori De forlanger Resolution for:

1) om det i alle Tilfælde skal forblive ved den Sysselmændene hidtil i Vest-Amtet tilstaaede Betaling for en Fölgemand af 48 Sk. daglig, eller om Betalingen kan forhöies indtil t. Ex. 64 Sk. daglig, efter den mere eller mindre kostbare Aarstid — saasom Hösletstiden —, Veienes Længde og Besværlighed m. v.; — 2) om Vedkommende maa tilstaaes Betaling for at have indrömmet Dommeren og andre til Retten hörende Personer det fornödne Locale til extraretsviis Behandling af offentlige Sager, og, i saa Fald, om Betalingen maa fastsættes af Amtet efter Dommerens Forslag og det i For-

[1]) Canc. Skriv. 9. Juni 1838.

1846. bindelse dermed Oplyste om, hvor lang Tid Retten er bleven holdt paa ethvert Sted, de mödte Personers Antal m. v.; — 3) om der for Arrestanters Bevogtning bör tilstaaes 1 Rbd. ugentlig alene i det Tilfælde, at Arrestanten er en grov Forbryder, som belægges med Jern, og som saadan holdes under streng Bevogtning; men i alle andre Tilfælde enten en forholdsmæssig ringere Betaling efter Dommerens Forslag og de med Arresttilsynet forbundne Omstændigheder, eller aldeles ingen Betaling, naar det skjönnes, at Bevogtningen aldeles ingen Byrde har medfört for Vedkommende.

25. August.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde:

ad 1. I Henhold til Bestemmelserne i Reglem. af 10. Septbr. 1830 § 16 maa Amtet ansees bemyndiget til at tilstaae en höiere Betaling for Fölgemænd, end den omhandlede af 48 Sk. daglig, naar Reisen gjöres i Hösletstiden eller Omstændighederne ellers maatte tale for en Forhöielse. — *ad* 2. Da Anordningerne ikke hjemle nogen Betaling i den omhandlede Anledning og det, efter hvad Hr. Conferentsraaden har oplyst, ikke hidtil har været Sædvane at forlange eller tilstaae nogen saadan, saa maa det ogsaa for Fremtiden derved forblive. — *ad* 3. Ifölge Reglem. 10. Septbr. 1830 § 72 og Forordn. 24. Januar 1838 § 13 tilkommer Vedkommende Betaling og det den derhjemlede af 1 Rbd. ugentlig, alene i de Tilfælde, hvor Delinquenten virkelig har været under Bevogtning, medens det dog paa den anden Side ikke kan ansees for en nödvendig Betingelse, at han skal have været belagt med Jern. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. August 1846[1].

29. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Skattepligt for constituerede**

[1]) I Canc. Skriv. af s. D. er Meddelelse herom afgaaet til Rentekammeret. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

Embedsmænds Enker. Khavn den 29. August 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 175. 1846. 29. August.

Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson har med Deres Betænkning i behagelig Skrivelse af 28. Januar d. A. tilstillet Rentekammeret et af Sysselmand Briems Erklæring af 10. Novembr. f. A. ledsaget Andragende, hvori Gudrun Thorstensen, Enke efter constitueret Sysselmand i Isafjords Syssel inden Islands Vester-Amt, Ebenezer Thorstensen, anholder om at fritages for at erlægge offentlige og Commune-Afgifter.

Efter at have i den Anledning brevvexlet med Finantsdeputationen, forsaavidt Kongetienden angaaer, skulle vi, da der ikke, efter hvad af Hr. Conferentsraaden er oplyst, er nogen særlig Grund for Supplikantindens Vedkommende til at gjöre Undtagelse fra den Regel, at ikkun *virkelige* Embedsmænd og disses Enker kunne tilkomme den omhandlede Fritagelse, tjenstl. anmode Dem om, behageligen at ville tilkjendegive bemeldte Enke, at det af hende Ansögte ikke kan bevilges. Iövrigt er det en Selvfölge, at Sysselmand Briem for sin Embedstid kan lade tidtnævnte Enke være ukrævet for den Deel af de offentlige Afgifter, nemlig Skat og Gjaftold, som tilflyde ham af fornævnte Syssel. — Rentekammeret den 29. August 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **portofrie Sendelser med Posterne** i Island. Khavn den 5. Septembr. 1846. — Publiceret i Norder-Mula Syssel 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 196. 5. Septbr.

Foranlediget ved en Erindringspost i Post-Regnskaberne for Aarene fra 1. August 1842 til 31. Juli 1844, hvori der er yttret Önske om, at Postexpediteurerne i Island forsyne sig med Attest om, at de Breve,

1846. som begjæres portofrit afsendte, alene vedkomme den
5. Septbr. kgl. Tjeneste eller geistlige Embedssager o. desl., har Hr. Etatsraaden i behagelig Skrivelse af 27. Januar d. A., ved at indsende Gjenparter af tvende fra Sysselmændene i Öfjords og Norder-Mule Sysseler i den Anledning indkomne Forespörgsler, yttret Dem om og hvorvidt De, efter de locale Forholde m. v., kan ansee en saadan Foranstaltning og en dertil svarende Control udförlig.

I Anledning heraf meldes herved tjenstl. til Efterretning og videre behagelig Foranstaltning, at ligesom det nöie vil være at paasee, at de foreskrevne Regler iagttages i Henseende til portofri Forsendelse af Breve og Pakker, cfr. allerh. Reskr. 8. Juli 1779 § 7, Rentekammerets Skrivelse af 17. Juni 1786, 4. Post, Forordn. 8. Marts 1843 § 79, saaledes kan det ikke frafaldes, at vedkommende Sysselmænd og Postexpediteurer, saafremt de have Tvivl om, hvorvidt der i noget forekommende Tilfælde haves Hjemmel for portofri Indchartering og Forsendelse af de paagjeldende Breve og Pakker, forsyne sig med i saa Henseende behörig Attest hos Vedkommende. — Iövrigt udbedes foranstaltet, at der paa Postcharterne af vedkommende Postexpediteurer gjöres Forklaring om, hvilke Breve der, som kgl. Tjeneste og Embedssager, ere gratis befordrede. — Rentekammeret den 5. Septembr. 1846.

14. Septbr. **Gavebrev** af Proprietair Jón Sigurðsson til Böggvistaðir, paa **Jordegods til Fattige i Svarfaðardals Rep.** Böggvistaðir 14. Septbr. 1846. — Efter en af Sysselmand Borgen stadfæstet Afskrift.

Vegna þess, að eg undirskrifaður forpaktari og Dannebrogsmaður Jón Sigurðsson hefi við ítarlegri yfirvegun sannfærzt um, að þeim 40 — fjörutíu — hdr. í fasteign, sem eg í testamenti mínu af 20. Juni 1844, staðfestu af konúngi þann 17. Mai 1845, hefi bætt við

fjórðúngsgjöfina, sem eg áður gefið hafði fátækum í Eyjafjarðar sýslu með brèfi dagsettu 8. Juli 1830, staðfestu af konúngi þann 14. Oktober 1831, yrði betur og haganlegar ráðstafað þannig, að þau tilfèlli einum hrepp, er einna helzt þyrfti viðbótar á inntektum sínum til fátækra framfæris; þá auglýsi eg nú hèrmeð þann síðasta vilja minn og umbreytíng á tilheyrandi atriði í áður áminnztu testamenti mínu: að fyrrgreind 40 hundruð í fasteign skuli eptir minn dag og upp þaðan æfinlega verða eign fátækra í Svarfaðardals hrepp, sem er einhver hin fátækasta sveit í Eyjafjarðar sýslu og hvar eg búið hefi lengst af æfi minni, og skal afgjaldið af áminnztum 40 hdr. reiknast frá þessum yfirstandandi degi, og útleggjast til sveitarfjárhirzlunnar í ofannefndum hreppi — ásamt höfuðstólnum — af búi mínu á sínum tíma. Hvar á móti eg áskil mèr, að sveitarfèlagið i Svarfaðardal fari vel með mig meðan eg lifi, eptir mínum kríngumstæðum og veikindum undirorpna ásigkomulagi. 1846. 14. Septbr.

Þessu brèfi mínu — sem eg hefi gjöra látið með fullu ráði og skynsemi, í viðurvist kapellans sèra Þórarins Kristjánssonar á Tjörn og hreppstjóra Sgr. Árna Pálssonar á Syðraholti — til staðfestu læt eg setja nafn mitt undir það og þarhjá innsigli mitt.

Böggversstöðum þann 14. September 1846.

Jón Sigurðsson (L. S.)

Sem vitni

Þ. Kristjánsson. A. Pálsson.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet i Island, ang. **Oprettelsen af en ny Postgang mellem Öefjords Syssel og Mula-Sysselerne.** Khavn den 19. Septbr. 1846. 19. Septbr.

— Publiceret i Norder-Mula Syssel 1847. — Rentek. Isl. Copiebog 16, Nr. 256—57.

Med behagelig Skrivelse af 8. Januar d. A. fra Hr. Etatsr. Johnsson har Rentekammeret modtaget det Dem

31*

1846. til Betænkning tilstillede Andragende, hvori Provsterne
19. Septbr. Guttorm Pálsson og Stephan Arnason anholde om, deels at der maatte blive oprettet en ny Postgang imellem Öster-Amtet og Öefjords Syssel i hvert Aars April Maaned, med hvilken de Breve, som ved den Tid ankomme fra Reykjavík, kunne befordres, og deels at den i Aaret 1840 interimistisk etablerede, men igjen senere ophævede Extrapost igjennem Norder-Thingöe Syssel til Saudanes paa Langanes maatte vedblive.

I Deres Erklæring over berörte Andragende har De formeent det at være hensigtsmæssigt, at der træffes en Foranstaltning til Afhjælpning af et længe fölt Savn paa en sikker Leilighed, med hvilken de især i geistlig Henseende særdeles vigtige Embedsbreve, der ankomme fra Sönderlandet i April Maaned, kunne befordres, og desaarsag foreslaaet, at der maatte ved den Tid oprettes en ny Postgang fra og til Österlandet, saaledes, at dens Udgangspunkt bliver Sönder-Mule Syssels Contoir. — Og har De derhos, med Hensyn til den Nytte, den omhandlede Extra-Befordring vil stifte, samt dens forholdsviis ringe aarlige Bekostning af 20 à 24 Rbd., i Forventning af at dette Collegium bifalder sammes Oprettelse, bestemt Dem til allerede iaar at lade en Expres afgaae til Österlandet, saafremt Omstændighederne kræve det.

Da det efter det Oplyste maa antages, at der viser sig et föleligt Savn paa sikker Befordring af Brevskaber imellem Nord- og Öst-Landet i hvert Aars April Maaned, samtykke vi i at den foreslaaede Postgang oprettes, dog ikkun som en Pröve for et Tidsrum af 5 Aar, fra indeværende Aar at regne, samt at Udgifterne i den Anledning, efter Fradrag af hvad der indkommer i Porto for private Breve og Pakker, maae afholdes af Jordebogskassen; ligeledes haves der ei heller Noget imod, at der alt iaar er afsendt en Expres til Österlandet ved den ovennævnte Tid, saafremt en saadan Foranstaltning af Dem er truffen.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Etatsraaden dette til behagelig Efterretning, anmodes De om at ville paa den mest bensigtssvarende Maade foranstalte det i saa Henseende Fornödne; hvorhos tilföies, at Landfoged Gunlögsen under D. D. herfra er meddeelt Ordre til, paa Deres nærmere Reqvisition, at udbetale de, efter Fradrag af Porto-Indtægterne, til den ombandlede nye Posttour medgaaende Omkostninger. 1846. 19. Septbr.

Slutteligen skulde vi, efter det af Hr. Etatsraaden derom Yttrede, i Forbindelse med vor Skrivelse af 16. August f. A, udbede Vedkommende tilkjendegivet, at det vil have sit Forblivende derved, at Posttouren til Saudanes er opbört. — Rentekammeret den 19. Septbr. 1846.

Kongelig Resolution ang. **Indförelse af en ny Formaningstale ved Eds Aflæggelse for Retten.** 22. Septbr.
Khavn den 22. Septembr. 1846. — Efter at Cancelliet i en allerund. Forestilling 10. Septbr. 1846 har udtalt sig angaaende de i Overeensstemmelse med kgl. Resol. 10. Novbr. 1843 Althinget forelagte almindelige Love, der muligen kunde egne sig til Udvidelse til Island, yttrer det sin Overeensstemmelse med Althingets Mening i Henseende til, at kun For. af 25. Juni 1842, angaaende Formularen til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten, egnede sig til at udkomme paa Islandsk og blive gjort gjeldende der i Landet. „I det Hele maa Cancelliet ansee det for et meget rigtigt Princip, hvorfra Althinget er gaaet ud, naar det ikke vil andrage paa Udvidelsen af saadanne for Danmark udkomne Anordninger, hvortil der ingen Trang findes der i Landet, fordi de Forhold, hvortil bemeldte Anordninger have Hensyn, om de end muligt kunde vise sig en eller anden enkelt Gang, dog i alt Fald vilde være saa sjelden, at det ikke er af Vigtighed derom at have nogen særegen Anordning, medens det er en Ulempe, at Lovgivningen bebyrdes med en Mængde saadanne Anordninger, som for Indvaanerne faae et fremmed og unaturligt Udseende, og som disse derfor vanskelig opfatte eller indpræge i Hukommelsen". Med Hensyn til selve Formularen, som Cancelliet gaaer ud fra er en ordret Oversættelse af den danske, bemærkes, at en

1846. Minoritet i Althinget havde voteret imod den, fordi den mente, at „Thinget ei burde indlade sig paa Oversættelsen, som den
22. Septbr. uvedkommende"; dertil bemærkes, at dette „er vel i sig selv rigtigt, men at det er af stor Vigtighed, at Oversættelsen ikke alene er fuldkommen correkt, men tillige, at den er forfattet i et for hver Mand fatteligt og indtrængende Sprog", hvorfor Thingets Anbefaling er den bedste Garanti. — Canc. 3. Depart. Forestillinger 1846 sidste Halvaar, Nr. 29.

Vi bifalde allernaad., at af de Althinget til Betænkning forelagte, i Aarene 1839 til 1844 for Danmark emanerede almindelige Anordninger alene Forordningen af 25. Juni 1842 angaaende en forandret Formular for Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten, bringes til Anvendelse paa Island, samt at den af Althinget bifaldte islandske Oversættelse af Edsforklaringen tages tilfölge og ledsager den islandske Oversættelse af bemeldte Forordning. — Plöen Slot den 22. Septbr. 1846.

22. Septbr. **Forordning** for Island, ang. Indförelse af en ny **Formular til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse** for Retten. Plöen den 22. Septbr. 1846. — Denne Forordning anföres som publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavíks Jurisdiction, samt i Gullbringa, Kjosar og Isafjords Syssel, 1848 i Skaptafells, Rángárvalla og Vestmannö Sysseler i Sönder-Amtet, Myra og Hnappadals, Snæfellsnes, Dala, Bardastrands og Stranda Sysseler, ligeledes i alle Jurisdictioner i Nord- og Öster-Amtet. Formularen i den islandske Text er udförligere end i den danske, der er foreskrevet for Danmark ved Forordn. 25. Juni 1842. — Canc. 3. Depart. Registr. for 1846, fol. 125 (Nr. 545a). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 10 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2 og 4 den danske Text med Underskrifter, paa de ulige Sider 3 og 5 den islandske Text uden Underskrifter. De fölgende Sider optages af Formaningstalen, hvis danske Text staaer paa S. 6 og 8, den islandske paa Siderne 7, 9 og 10. — Ny Coll. Tid. for 1847, S. 157—159 (med Motiver). Rubr. hos Schou i Tillæg for Aarene 1841—1846, XXIV, 937.

— Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (*see* ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 396, 433—434, 524—525. Jevnf. Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131 (med Dat. 23. Septbr.). 1846. 22. Septbr.

Forordning for Island, angaaende en forandret Formular til Formaningstalen ved Edsaflæggelse for Retten.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at ligesom det i 1845 forsamlede Althing for Vort Land Island eenstemmigen har yttret sig for, at den ved Vor Forordning af 25. Juni[1] 1842 for vort Kongerige Danmark paabudne forandrede Formular til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten ogsaa indföres i ovennævnte vort Land, saaledes have Vi og fundet dette hensigtsmæssigt, og byde og befale derfor herved som fölger:

Den i Christian den Femtes Danske og Norske Lovs 1. Bog, 13. Capitel, 8. Artikel ommeldte og bag i bemeldte Lovböger indförte Edsforklaring og Formaning skal fra nu af ikke mere bruges, hvorimod den herhos trykte Formaning ved Eds Aflæggelse skal træde i sammes Sted til Brug ved alle Retter i Island, naar Ed der skal aflægges, saaledes at den benyttes uden Forandring ved Vidners Edsfæstelse, men, naar Nogen skal aflægge Ed som Part, med den efter Forholdets Beskaffenhed fornödne Forandring i den Periode, der begynder med de Ord: „Den Sværgende forsikkrer, at han har udsagt Sandheden".

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet paa Vort Slot Plöen den 22. Septbr. 1846.

Formaningstale ved Eds Aflæggelse for Retten.

Hvert Menneske, hvem det af den lovlige Ret paalægges at edfæste sit Udsagn, skal betænke, at, lige-

[1]) Ved Trykfeil staaer i Original-Aftrykket saavel i den danske som den islandske Text, samt ligeledes den Schou'ske Samling: 25. Juli.

1846. som vi Alle skulle vandre i Sandhed og tale Sandhed,
22. Septbr. og vort Ja og Nei skal være oprigtigen meent, som Ordene lyde, saaledes har Övrigheden, som er forordnet af Gud, Ret til at kræve Ordet stadfæstet med Ed, paa det at Sagen kan blive vis og afgjort. Han skal betænke, at det ikke er et ligegyldigt Ord, der gaaer over hans Læber, men et höist alvorligt og vigtigt, og at han ingen Undskyldning kan have i at være bleven overilet; thi han er strengt opfordret til at overveie hvad han siger, saa at hvad han heri synder, det synder han med Vidende og Forsæt. Den Sværgende forsikkrer, at han har udsagt Sandhed, den rene og fulde Sandhed, saa at han Intet har forklaret, som han ikke vidste, og Intet fordulgt af hvad han vidste til Oplysning angaaende det, hvorom hans Forklaring blev æsket, ei heller har brugt nogen Forbeholdenhed, men oprigtigen taget Ordene i den Mening, hvori han vidste, at de bleve forstaaede.

Han staaer for Menneskers Dom, som haardeligen ville straffe den Mensvorne, naar Gud lader Sandheden komme for Lyset, og Alles Hjerter ville tillukke sig for den, som er mærket med en Meneders forfærdelige Navn.

Han staaer for den alvidende Guds Aasyn, som seer i det Skjulte og betaler aabenbare, som lod Forbandelse udgaae, at den skal komme til Tyvens Huus og til dens Huus, som sværger falskeligen ved hans Navn.

Han oprækker efter den gamle Vedtægt de trende Fingre paa hans höire Haand, at dette synlige Tegn skal minde ham om, at han kalder den treenige Gud til Vidne, og at, dersom han sværger falskeligen, har han frasagt sig Gud Faders Naade, Beskjærmelse og Velsignelse; han har fornægtet Verdens Frelser, og kan ikke söge Tilflugt hos Ham i Livets Angester eller paa Dommens Dag; han har tillukt Veien for Guds Aand, og opgivet al Tröst af Guds Ord i Livets og i Dödens

Nöd; han har udelukt sig fra den christelige Menigheds Samfund, saa at dens Forbön ikke kommer ham tilgode, at Evangeliets Prædiken ikke er ham til Tröst, at hans Synder ikke vorder ham forladne, og han ikke har Haab om at opstaae til den Herlighed, som er beredt den sande troende Christen. 1846. 22. Septbr.

Medens han er paa Jorden, vil hans Hjerte være bævende, og hans Fod ikke finde Hvile; derefter gaaer han hen, hvor der skal betales Enhver efter hans Gjerninger; thi hvad et Menneske saaer, det skal han og höste.

Med denne Formaning og Advarsel have vi gjort Vort; det Övrige overlade vi til den alseende og retfærdige Gud. Hvo der bliver ved Sandhed, aflægge med Frimodighed sin Ed; men Enhver vogte sig for at sværge falskeligen ved den Höiestes Navn.

Tilskipun fyrir Ísland, viðvíkjandi breytíngu á þeirri áminníngarræðu er haldast á, áður en eiða skal vinna fyrir rètti.

Vèr Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að eins og það 1845 fyrir Vort land Ísland samankomna alþíng í einu hljóði hefir mælt fram með því, að sú í Vorri tilskipun af 25. Juni 1842 fyrir Vort konúngsríki Danmörk löggilta breytíng á þeirri áminníngar-ræðu, er haldast á, áður en eiða skal vinna fyrir rètti, líka löggildist á áðurnefndu Voru landi, svo höfum Vèr og álitið það viðurkvæmilegt vera. Vèr bjóðum því og skipum hèrmeð sem fylgir:

Sú í Christjáns fimta Dönsku og Norsku laga 1. bókar 13. kap. 8. art. umgetna og aptan við nefndar lögbækur bætta eiðsútskýríng og áminníng skal upp frá þessu ekki optar brúkast, hvarámót sú hèrvið prentaða áminníng áður en eiða á að vinna skal koma í hennar stað til brúkunar við alla rètti á Íslandi, þegar þar á eiða að sverja, á þann hátt, að henni ekki sè breytt

1846. 22. Septbr. þegar vitni eru í eið tekin, en þegar nokkur sá, sem eið á að vinna, sjálfur er málspartur, sè henni þannig breytt sem málsins ásigkomulag krefur í þeirri grein, sem byrjar með þessum orðum: „Sá, sem vinnur eið, gefur öðrum fulla vissu á því, að hann hafi sagt sannindi". — Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraundirgefnast að hegða. — Gefið á Voru sloti Plöen þann 22. September 1846.

Áminníngarræða til þeirra, er eið eiga að vinna fyrir rètti.

Hver maður, sem stefndur er fyrir löglegan rètt, til að staðfesta framburð sinn með eiði, á að mæta þar með lotníngu fyrir guði og hans orði, og hyggja vandlega að því, að hann, einsog kristnum sæmir, gángi veg sannleikans og tali sannindi, og segi já eður nei með hreinskilni, einsog hann veit rèttast fyrir samvizku sinni; svo skal hann og vita, að einsog guð hefir tilsett valdstjórnina, svo hefir hann og veitt henni rètt til, að heimta af öðrum, að þeir staðfesti orð sín með eiði, svo hið sanna komi í ljós og endir verði allrar þrætu. Hann skal og, fyrir guðs sakir, gæta þess, að orð þau, sem koma yfir varir hans, eru eigi lítilfjörleg eður lèttvæg, heldur mjög svo íhugunarverð og áríðandi, og getur hann ekki borið það fyrir sig sèr til afbötunar, að honum hafi orðið ósannsögli í orðum sínum svosem af nokkurskonar breiskleika, því það er ítarlega brýnt fyrir honum, að hann gæti vandlega að hverju orði, sem hann segir, svo það, sem honum verður á í þessu, það syndgar hann vísvitandi og af ásetníngi, en alls ekki af breiskleika. Sá, sem vinnur eið, gefur öðrum fulla vissu á því, að hann hafi sagt sannindi, skýlaus og full sannindi, það er: að hann hafi ekkert það sagt fyrir rèttinum, sem hann ekki vissi, og yfir engu því þagað, sem hann vissi með sjálfum sèr að gat miðað til að koma sannleikanum í ljós í því málefni, sem hann var krafinn til vitnisburðar

um, ekki heldur haft yfirskot eður undanbrögð í orða- 1846.
tiltækjum sínum, miklu fremur hagað svo orðum sínum, 22. Septbr.
með hreinskilnu hjarta, að þau mættu svo skiljast af
öðrum einsog hann skildi þau sjálfur og vissi að satt var.

Hann stendur frammi fyrir dómstóli þeirra manna, sem settir eru af guði til þess, að þeir harðlega refsi meinsærismönnum, þegar guð leiðir sannleikann í ljós. Allra manna hjörtu munu lykjast aptur fyrir þeim, sem brennimerktur er með hinu óttalega nafni meinsærismannsins.

Hann stendur frammi fyrir augsýn guðs, hins alskygna, sem sèr í leynum og endurgeldur opinberlega, sem lèt bölfun út fara, svo hún kæmi yfir þjófsins hús, og yfir hús þess, sem sver ránglega við nafn hans.

Einsog siður er til, rèttir hann upp þrjá fíngur hinnar hægri handar, og vill hann með þessu gjöra það öðrum sjáanlegt, einsog hann með orðunum gjörir það heyranlegt, að hann kallar þríeinan guð til vitnis. Sveri hann allt að einu rángan eið, þá hefir hann hrundið frá sèr guðs föðurs náð, varðveizlu og blessun; hann hefir þá afneitað heimsins endurlausnara og getur eigi flúið á hans náðir í hörmúngum þessa lífs, eður á degi dómsins. Hann hefir og lokað hjarta sínu fyrir guðs anda, og svipt sjálfan sig allri huggun af guðs orði, þegar hinir vondu dagarnir koma, að hann er staddur í baráttu lífsins, að hann leggst á sóttarsængina eður á að heyja stríð við dauðann. Hann hefir og byggt sjálfum sèr út úr samfèlagi kristilegs safnaðar, svo að fyrirbænir safnaðarins upp frá því koma honum að engu liði, flutníngur náðarboðskapar drottins Jesu Krists er honum til engrar huggunar, syndir hans verða honum eigi fyrirgefnar, og hann á þess enga von, að rísa upp til þeirrar sælu, sem er fyrirhuguð kristnum mönnum, þeim er sanntrúaðir eru. Meðan hann dvelst hèr á jörðu, mun hjarta hans titra í honum af óstyrk, og fætur hans hvergi geta haldið kyrru fyrir, sökum eirðarleysis. Eptir það flytur hann þángað, er sèrhverjum mun verða endurgoldið

1846. eptir sínum verkum, því einsog hver sáir, svo skal hann
22. Septbr. og uppskera.

Með áminníngu þessari og aðvörun höfum vèr gjört það, sem skyldan bauð oss, og með því vèr, einsog aðrir, eigum að standa guði reiknífng, biðjum vèr hann þess, að sannleikurinn megi leiðast í ljós; en vèr getum eigi sèð inní hugskot annara — guð einn skynjar hugrenníngarnar álengdar.

Þessvegna felum vèr honum, hinum alskygna og rèttláta, það sem nú er eptir. — Hver sem sannleikanum fer fram, vinni eið sinn öruggur, en gæti hver sín í guðs nafni að sverja ránglega við nafn hins hæsta.

Oktbr. **Grundbestemmelser for Brödrefondet ved Reykjavík lærde Skole.** Reykjavík i Oktbr. 1846[1]. — De förste Grundbestemmelser for dette Fond ere trykte i Reykjavíkurpóst. I, 44—47, ledsaget af fölgende Underretning („inngángur") fra Skolens Disciple om Fondets Oprindelse:

„Sjóði þessum, er vèr skólapiltar höfum stofnað, er svo varið, að þegar skólinn var á Bessastöðum áttum vèr allir bát einn, er vèr höfðum til ferða yfir Skerjafjörð. Til þess að halda við báti þessum gjörðum vèr það að lögum með oss, að hver nýsveinn legði til hans fimtúng úr spesíu. En þegar skólinn var fluttur til Reykjavíkur, þótti oss báturinn vera oss óþarfur, og fyrir þá sök seldum vèr hann. Nú þótti oss það litlu nema, að skipta meðal vor andvirðinu fyrir bátinn, og því er hann átti í sjóði, leizt oss því bezt að bæta við fè þetta og láta það á leigu, ef það seinna gæti komið að liði. Um þetta ráðguðumst vèr við kennara vora og fèllust þeir á uppástúngu vora, að stofna með fè þessu styrktarsjóð fyrir fátæka pilta, sem kæmu í skólann og ekki gætu þegar fengið ölmusu. Báðum vèr og tvo af þeim, Dr. Sveinbjörn Egilsson skólameistara og Sigurð Melsteð undirkennara, að hafa umsjón sjóðsins fyrir vora hönd". —

Det omtalte Fond, som blev tilveiebragt ved Realisation af Disciplenes Baad, bestod oprindelig af 43 Rbd., der ved frivillige Sammenskud forögedes til 100 Rbd., der bleve ind-

[1]) Nye Grundbestemmelser for Brödrefondet, i Marts 1848.

satte paa Rente i Jordebogskassen fra 11. December 1846. — Beretninger om Fondet til 11. Juni og 11. Decbr. 1847 findes i Reykjavíkurpóst. 1847, S. 150—152 og 1848, S. 52—54, indtil en ny Redaktion af Grundbestemmelserne blev forfattet i Marts 1848.

1846. Oktbr.

Lagagreinir.

1. Sjóður þessi skal heita „Bræðrasjóður Reykjavíkurskóla". — 2. Hann skal standa inni á leigu í jarðabókarsjóðnum. — 3. Tillögum til sjóðsins skal á ári hverju bæta við hann. — 4. Leigunni skal á ári hverju bæta við innstæðuna, þángaðtil hún er orðin svo mikil, að ársleigan er orðin 20 rbd. þá má taka til leigunnar, en aldrei skal skerða innstæðuna nè taka til tillaganna. — 5. Einhverja tvo af kennurum skal jafnan fá til að vera umsjónarmenn sjóðsins. — 6. Umsjónarmenn skulu taka móti öllum tillögum til sjóðsins, svo skólalærisveina sem utanskólamanna, og leggja þau til ávaxta við innstæðu þann 11. dag næsta Decembermánaðar eptir að þau eru goldin. — 7. Umsjónarmenn semi á ári hverju skýrslu um fjárhag sjóðsins, tekjur hans og gjöld; í hana skulu rituð nöfn þeirra, er goldið hafa tillög, og hvað mikið hver hefir goldið. þessa skýrslu skulu umsjónarmenn lesa upp á fundi. — 8. þegar ársleiga sjóðsins er orðin 20 rbd., skulu umsjónarmenn taka hana og fá í hendur piltum á fundi, þegar tillög eru greidd. — 9. þessum 20 rbd. ráðstafa piltar eptir því, sem á er kveðið í inngánginum, og skulu þeir jafnan sjálfir ráða því, hverja þeir vilja styrkja með fè þessu, og hve marga í senn. — 10. Sèrhver skólalærisveinn skal á ári hverju leggja 3 mörk til sjóðsins; þó skal það á hvers eins valdi, að leggja meira til, ef hann vill, og efni hans leyfa. — 11. Allir skólalærisveinar skulu greiða tillög sín á fundi, er haldinn skal á ári hverju 11. dag December mánaðar. En verði nokkur af utanskólamönnum til að gefa til sjóðsins, skal tillögum þeirra eins viðtaka veitt, þótt seinna komi. —

1846. 12. Bók skulu piltar hafa, og skal einhver þeirra valinn
Oktbr. til að rita í hana skýrslur umsjónarmanna um sjóðinn. Sá er ritar í bók þessa skal geyma hennar og fara vel með.

7. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Udredelse af Delinquent-Omkostninger.** Khavn den 7. Oktbr. 1846. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1846, Nr. 3989.

I tjenstligst Gjensvar paa Herr Conferentsraads Skrivelse af 12. Mai f. A., hvori De blandt mere har henstillet til dette Collegii Afgjörelse, om hvorvidt Islands Vest-Amt alene bör udrede Omkostningerne i Justitssagen mod Palme Einarsson, der efter at være blevet arresteret i Hunevands Syssel under Islands Nord- og Öst-Amt for et der udövet Tyveri, blev transporteret tilbage til Isafjords Syssel under Vest-Amtet og der sat under Tiltale og dömt for de af ham i begge de nævnte Sysseler blandt flere Steder udövede Forbrydelser, skulde Cancelliet, efter at have indhentet Erklæring fra Amtmanden over Nord- og Öst-Amtet, tjenstl. melde, at da Palme Einarsen er blevet tiltalt og dömt inden Isafjords Syssel i Islands Vest-Amt, ville Omkostningerne i Sagen efter Lovgivningens Bestemmelser ogsaa være at afholde af dette Amt. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Oktobr. 1846.

13. Oktbr. **Cancellie-Circulaire** til Biskopperne i Danmark og paa Island, ang. **Forandring i Kirkebönnen.** Khavn den 13. Oktbr. 1846. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1846, Nr. 4554—4563. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1846, S. 254.

Ifölge allerhöieste Befaling bliver i Henseende til den befalede Kirkebön at iagttage, at for Eftertiden Hans kgl. Höihed Kronprinds Frederik Carl Christians

forhenværende Gemalinde deraf udelades, saaledes at der umiddelbart efter Hans kgl. Höihed Kronprindsen bedes for Hans kgl. Höihed Prinds Frederik Ferdinand og Gemalinde, Hds. kgl. Höihed Prindsesse Caroline, samt de övrige kgl. Prindsesser og det samtlige kgl. Arvehuus. 1846. 13. Oktbr.

Hvilket tjenstl. tilmeldes D. Höiærv. til behagelig Efterretning og videre Foranstaltning og Bekjendtgjörelse i Deres Embedskreds. — Det kongl. Danske Cancellie den 13. Oktobr. 1846.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **hvilke Bevillinger der udfordres for at sidde i uskiftet Bo.** Khavn den 15. Oktobr. 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 4058. 15. Oktbr.

I Anledning af at Hr. Etatsraaden i Skrivelse til Cancelliet af 21. April d. A. har forespurgt, om hvorvidt det, for at De kan udlevere en ansögt Bevilling for en Enke til at sidde i uskiftet Bo, er tilstrækkeligt, at der, forudeu den lovbefalede Attest om Enkens Skikkelighed og Huslighed, bliver indleveret en af Sognepræsten udstedt Attest om, at alle Börnene ere umyndige, eller om der ikke, som Hr. Etatsraaden har formeent, bör fremlægges Attest fra Sognepræsten om Börnenes Navne og Alder, samt om, at der ingen flere Börn eller Livsarvinger existere, samt en Erklæring fra den födte Værge om, at han Intet har mod det Ansögte at erindre, skulde Cancelliet tjenstl. melde til behagelig Efterretning, at den omspurgte Erklæring fra vedkommende Værge, i Overeensstemmelse med Forordn. 21. Decbr. 1831 I § 1 e, cfr. Canc. Skriv. 10. Mai 1832, kun er nödvendig hvor der ere umyndige Særkuldbörn af den Afdöde, og at Attesten fra Sognepræsten ikke nödvendig behöver at indeholde samtlige de af Hr. Etatsraaden nævnte Rubra, naar De ikke af særlige

1846. Grunde undtagelsesviis maatte finde Dem anlediget til
15. Oktbr. i saa Henseende at begjære detaillerede Oplysninger, hvorhos man forövrigt ikke undlader at tilföie, at det ikke er nogen ueftergivelig Betingelse for Bevillingens Meddelelse, at de efterladte Börn alle ere umyndige, da Bevillingen kun meddeles for de umyndige Börns Vedkommende og paa den Betingelse, at de myndige Arvinger dertil give deres Samtykke. — Det kongelige Danske Cancellie den 15. Oktbr. 1846.

17. Oktbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tilladeligheden af at bruge Metaltegn som Repræsentativer ved smaae Udbetalinger.** Khavn den 17. Oktbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 313.

I Anledning af Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppes behagelige Skrivelser af 6. og 18. August sidstl., hvormed fremsendtes de herhos tilbagefölgende tvende Mærker eller Tegn af en Metalcomposition, der paa den ene Side ere betegnede med Bogstaverne C. F. S. og paa den anden Side med respective 4 og 16 Skilling i Vare, hvilke Mærker ere udgivne ved Kjöbmand C. F. Siemsens Handel i Reykjavík, og ere bestemte til at anvendes til interimistisk Afgjörelse af smaae Udbetalinger især til Arbeidsfolk, hvorom Intet föres til Bogs, og som da senere paa Anfordring indlöses ved Udleverelsen af Handelsvarer efter de paalydende Belöb, har Rentekammeret brevvexlet med Finantsdeputationen, som ikke finder nogen Betænkelighed ved, at de nævnte Tegn, der aldeles ingen Lighed have med nogen circulerende Mynt, og som formodentlig desuden ikke forefindes i stort Antal eller overhovedet kunne finde Udbredelse, benyttes paa den nævnte Maade. Hvilket herved tjenstl. tilmeldes Hr. Kherren til behagelig Underretning. — Rentekammeret den 17. Oktobr. 1846.

Finants-Deputationens Skrivelse til det kongl. Rentekammer, ang. **Værdien af danske Guldmynter ved Jordebogskassen.** Khavn den 30. Oktober 1846. — Efter Originalen i Rentekammerets Archiv. 1846. 30. Oktbr.

Ved at tilbagesende den fra det kgl. Rentekammer under 10. dennes hertil indsendte Skrivelse fra Kammerherre Stiftamtmand Hoppe i Island, angaaende til hvilken Priis danske Guldmynter kunne modtages i den islandske Jordebogskasse, undlader man ikke herved tjenstligst at meddele, at Finantsdeputationen ikke har Noget imod, at danske Frederiksd'orer og Christiansd'orer modtages, de dobbelte for 14 Rbd. 64 Sk. og de enkelte for 7 Rbd. 32 Sk. i Jordebogskassen.

Forsaavidt der i enkelte Tilfælde skulde blive Spörgsmaal om Modtagelsen af danske Ducater, da bemærkes, at Species Ducater kunne modtages for 4 Rbd. 16 Sk., naar de ere fuldvægtige, 67 Stkr. paa 1 Mk. Cölnsk. Courant-Ducater kunne modtages for 3 Rbd. 20 Sk., med Undtagelse af de reducerede Ducater fra Aarene 1714—1717, begge incl., der kun kunne modtages til 2 Rbd. 90 Sk. pr. Stk. — Finantsdeputationen den 30. Oktobr. 1846.

Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem **Danmark** og **Grækenland.** Khavn den 31. Oktober 1846. — Denne Traktat er bragt til almindelig Kundskab ved Plakat for Kongeriget Danmark den 10. Marts 1847. — Original-Aftryk hos Schultz i det Franske (Original), Danske og Tydske Sprog, 10 Sider i 4to. Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 153—157. Schou XXIV, 768—773 (den danske Oversættelse) — **Uddrag.** 31. Oktbr.

Handels- og Skibsfarts-Traktat imellem Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Majestæt Kongen af Grækenland, undertegnet i Athen den 13/25 Decbr. 1843, i Kjöbenhavn den 31. Oktbr. 1846.

1846. Hans Majestæt Kongen af Danmark og Hans Maje-
31. Oktbr. stæt Kongen af Grækeuland, i lige Grad besjælede af det Önske, at udvide de venskabelige Forbindelser og de Handelsforhold, som bestaae mellem deres gjensidige Stater, have besluttet at afslutte en Handels- og Skibsfarts-Traktat, og i dette Öiemed udnævnt til Befuldmægtigede:

Hans Majestæt Kongen af Danmark: Hans Geheime-Statsminister og Chef for Hans Departement for de udenlandske Sager, Kammerherre, Greve Henrik af Reventlow-Criminil, Storkors af Dannebrog-Ordenen og Dannebrogsmand &c. &c. &c. og: Hans Majt. Kongen af Grækenland: Hr. Andreas Metaxà, Statssekretair for Departementet for det kgl. Huus og de udenlandske Sager, Præsident i det kgl. Ministerraad, Stor-Commandeur af Frelserens Orden, Storkors af den Amerikanske Isabelle den Catholskes Orden og den Portugisiske Orden de la conception &c.; — hvilke, efter at have udvexlet deres i god og behörig Form befundne Fuldmagter, ere komne overeens om fölgende Artikler:

Art. 1. De höie contraherende Parter ere blevne enige om, gjensidigen at indrömme deres respective Undersaatter, som drive Handel i det ene eller i det andet Land, eller som opholde sig der, den samme Beskyttelse, de samme Fordele, Friheder, Forrettigheder og Begunstigelser, ikke blot for deres Person, Eiendomme og Lösöre, men og for deres Handelsforetagender, som de, der enten ere eller ville blive Landets egne Undersaatter tilstaaede, — Alt under Betingelse af, at de underkaste sig de paa Stedet gjeldende Love og Forskrifter.

Art. 2. De respective Skibe og Fartöier, af hvilkensomhelst Drægtighed og Bygningsmaade, som enten med Ballast eller Ladning ankomme til en af de höie contraherende Parters Havne eller andre Landingssteder, skulle, saavel ved Ankomsten som ved Afgangen, behandles paa samme Fod som de nationale Skibe, med

Hensyn til Havne-, Tönde-, Fyr-, Lods-Penge og Bjergnings-Afgifter, ligesom ogsaa med Hensyn til enhver anden Afgift eller Paalæg, af hvad Navn nævnes kan, som maatte tilfalde Staten, Communer, nogetsomhelst Laug, Selskab eller anden privat Stiftelse. 1846. 31. Oktbr.

Art. 3. Som danske og græske Skibe skulle de betragtes, som fare under deres Lands Flag og som ere forsynede med de Skibs-Papirer og Beviisligheder, der i de respective Lovgivninger ere foreskrevne som fornödne til at godtgjöre Nationaliteten.

Art. 4. Alle Varer og Handels-Gjenstande, hvad enten de ere de respective Staters eller hvilketsomhelst andet Lands Natur- eller Kunst-Produkter, hvis Indeller Udförsel er tilladt den ene af de contraherende Parters egne Skibe, skulle ligeledes kunne ind- eller udföres af det andet Lands Skibe, hvorfra de end maatte komme eller hvorhen de end maatte være bestemte, og det uden enten ved Ind- eller Udgaaende at være underkastede höiere eller andre Afgifter af hvad Navn nævnes kan, end om disse Varer og Handels-Gjenstande vare blevne ind- eller udförte i Landets egne Skibe.

Art. 5. Enhver af de höie contraherende Parter indrömmer de Handels-Gjenstande, som ere tilförte i den andens Skibe, Ret til at tages paa Oplag og til at transitere gjennem Landet, og tilstaae dem ligeledes de samme Præmier og Told-Godtgjörelser, som vilde være kommet saadanne Ind- eller Udförseler tilgode, om de havde fundet Sted i nationale Skibe.

Art. 6. Man er kommen overeens om, at den gjensidige Tilladelse til at drive Indenrigsfarten fra Havn til Havn skal rette sig efter de Love og Forskrifter, som ere gjeldende i de höie contraherende Parters Stater; det er imidlertid en Selvfölge, at begge Landes Skibe skulle nyde samme Behandling som de meest begunstigede Nationers, forudsat at der ikke er Spörgsmaal om en Behandling, som udelukkende maatte være

1846. begrundet paa Tilsagnet om særegne Fordele; i saa-
31. Oktbr. dant Fald vilde nemlig den Ene af de contraherende Parter ikkun kunne gjöre Krav paa den nævnte specielle Behandling, ved at indrömme den Anden tilsvarende Begunstigelser, saaledes at Forholdet bliver lige fordelagtigt for begge Lande.

. . . . Art. 8. Den i de foregaaende Artikler fastsatte almindelige Handelsfrihed strækker sig imidlertid ikke til H. M. Kongen af Danmarks Colonier, derunder indbefattet Grönland, Island og Færöerne; men H. M. Kongen af Grækenlands Undersaatter saavel som de græske Skibe kunne besöge dem og handle der fuldkomment under de samme Betingelser, som hvilkensomhelst anden begunstiget Magts Undersaatter og Skibe. . . . .

. . . . Art. 15. Enhver af de höie contraherende Parter er berettiget til at udnævne Consuler af hvilkensomhelst Rang i alle de Havne og Byer i den Andens Stater, hvor denne finder det passende at modtage Consuler fra fremmede Magter. — Consulerne kunne imidlertid ikke begynde deres Embeds-Virksomhed förend de hertil have erholdt Exequatur af den Regjering, i hvis Territorium de skulle residere. De skulle i begge Lande i enhver Henseende nyde de samme Fortrin, som den meest begunstigede Nations Consuler.

Art. 16. Nærværende Handels- og Skibsfarts-Traktat skal være gjeldende i ti Aar, at regne fra den Dag, Ratificationerne udvexles og ud over denne Termin, indtil tolv Maaneder ere forlöbne efter at en af de höie contraherende Parter maatte have tilkjendegivet den anden, at den agter at lade Traktatens Virkninger ophöre.

Art. 17. Nærværende Traktat skal ratificeres og Ratificationerne udvexles i Athen inden ni Maaneders Forlöb, eller tidligere, om skee kan

Dets til Bekræftelse have de ovennævnte Befuldmægtigede undertegnet denne Traktat og paatrykt samme

deres Segl. — Kjöbenhavn den 31. Oktober 1846 og Athen den [13]/25 December 1843 [1]. 1846. 31. Oktbr.

(undertegnet)
Reventlow-Criminil. Metaxà.
(L. S.) (L. S.)

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, ang. **Anvisningsmaaden af Althingsmændenes Diæter.** Khavn den 3. Novbr. 1846. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1846, Nr. 4380. 3. Novbr.

I behagelig Skrivelse af 22. Januar sidstl. har Hr. Kherre forespurgt, hvorvidt Althingspræsidenten directe eller gjennem Dem som Stiftamtmand skal foranstalte Althingsomkostningerne, navnlig de Deputeredes Diæter og Reiseomkostninger, anviste til Udbetaling af den islandske Jordebogskasse.

Foranlediget heraf skulde man, efter desangaaende at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Althingspræsidenten har directe at beordre bemeldte Omkostninger m. v. anviste til Udbetaling af Jordebogskassen, dog saaledes, at han hvergang derom underretter Stiftamtmanden. — Det kgl. Danske Cancellie den 3. Novbr. 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Husleiehjælp for Lægen paa Vestmannöerne.** Khavn den 7. November 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 354. 7. Novbr.

Efter at Rentekammeret, i Anledning af det med behagelig Skrivelse af 2. August d. A. fra Hr. Kherre

---

[1] Ratificationerne ere blevne udvexlede i Athen den [16]/28 December 1846.

1846. 7. Novbr. og Stiftamtmand Hoppe modtagne Andragende fra Distriktslæge paa Vestmannnöerne ved Island, A. F. Schneider, om at tillægges den samme Husleiehjælp, 30 Rbd., som hans Formand, desangaaende har brevvexlet med Finantsdeputationen, skulde vi tjenstl. melde, at der ikke haves Noget imod, at berörte Husleiehjælp udbetales Chirurg Schneider af Islands Jordebogskasse fra 23. Marts d. A., da han tiltraadte bemeldte Lægepost, og til 30. Juni s. A., hvorhos vi tillade, at der fremdeles aarlig, fra sidstnævnte Tidspunkt og til ethvert paafölgende Aars 30. Juni, tilflyder ham en ligesaa stor Pengegodtgjörelse af samme Kasse, saalænge han forbliver i Embedet.

Dette anmodes Hr. Kherren tjenstl. om behageligen at ville tilkjendegive Chirurg Schneider, idet vi ikke undlade at tilföie, at der i Henseende til Husleiehjælpens Udbetaling af fornævnte Jordebogskasse er tilskrevet Landfoged Gunlögsen det Fornödne. — Rentekammeret den 7. Novembr. 1846.

14. Novbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, ang. **danske Guldmynters Modtagelse og Pris i Jordebogskassen.** Khavn den 14. Novbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 370—71.

I Anledning af Hr. Kherrens Indstilling i behagelig Skrivelse af 31. August d. A., om at der ved Collegiets Foranstaltning maatte blive opgivet en Priis, til hvilken Landfogden bemyndiges til at modtage danske Frederiksd'orer og Christiansd'orer, har Rentekammeret brevvexlet med Finantsdeputationen, af hvis Svarskrivelse man herved tjenstl. tilstiller Dem en Gjenpart[1]. Iövrigt bedes behageligen paaseet, at naar de i bemeldte Gjenpart omhandlede Myntsorter indbetales, disse da nedsendes hertil med den förste Pengeremisse af Jorde-

[1]) see Finantsdep. Skriv. 30. Oktbr. 1846, ovenf. S. 497.

bogskassens Beholdning, som har Sted efter at de ere modtagne af Landfogden. — Rentekammeret den 14. Novembr. 1846. 1846. 14. Novbr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, angaaende **Extraretter i Paternitets-Sager.** Khavn den 17. Novembr. 1846[1]. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1846, Nr. 4557—58. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 294—295. 17. Novbr.

Ifölge modtagen Meddelelse fra det kongel. Rentekammer har Hr. Conferentsraaden, ved til Kammeret at indsende det af Dem for Vest-Amtets Repartitionsfond pro 1845 aflagte Regnskab, blandt Andet bemærket, at De med noget Hensyn til de i Colleg. Tid. anförte Motiver til Plak. 28. Mai 1825, har ladet passere til Udgift for Fondet 6 Rbd. 72 Sk., der udgjöre Diæter og Reiseomkostninger til Sysselmand Thorstensen i Anledning af et over Strandsidder Jon Thorarensen af Sande optaget Forhör angaaende Paterniteten til et af Gudrun Hakonsdatter födt uægte Barn, skjöndt De erkjender, at disse Motiver neppe ere afgjörende og at Udgifterne i slige Sager, naar Moderen til det uægte Barn, saaledes som i dette Tilfælde, er aldeles uformuende, maaskee snarere bör afholdes af den Commune, hvor hun og Barnet ere forsörgelsesberettigede, idet De derhos har forlangt Bestemmelse for, hvorledes der i Fremtiden bliver at forholde i Henseendé til Udredelsen af Omkostningerne i slige Sager.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at fornævnte Udgifter i det ovenberörte Tilfælde vil kunne bæres af Amtsrepartitionsfondet, men at der i Sager af lignende Natur ikke bör foretages Reiser til Nedsættelse af Extraretter, hvortil

[1]) Canc. Skriv. 15. Decbr. 1846.

1846. der ikke skjönnes at være nogen Nödvendighed, og at
17. Novbr. der altsaa ei heller i slige Sager vil kunne være Spörgsmaal om Udgifter, som de omhandlede. — Det kongl. Danske Cancellie den 17. Novembr. 1846.

20. Novbr. **Finants-Deputationens** Skrivelse til det kongl. Rentekammer, ang. **Værdien af fremmede Mönter ved Islands Jordebogskasse.** Khavn den 20. Novbr. 1846. — Efter Originalen i Rentekammerets Archiv.

I behagelig Skrivelse af 19. Septbr. d. A. har det kgl. Rentekammer forespurgt, om og paa hvilke Betingelser nogle der omhandlede Guld- og Sölv-Mynter for Fremtiden kunne modtages i Islands Jordebogskasse. I denne Anledning skulde man ikke undlade tjenstligst at meddele Fölgende:

At det til Lettelse for fremmede Reisende paa Island tillades dem at indvexle Landets Mynt imod fremmede Penge, finder Finantsdeputationen billigt, og der vil saa meget mindre kunne være nogen Betænkelighed derved, som der i denne Hensigt vistnok ikke vil tilbydes store Summer. Forsaavidt den allerede af Amtmanden foranstaltede Omvexling angaaer for Chefen af en belgisk Krigsbrig, da har Finantsdeputationen ikke Noget imod, at de indvexlede fremmede Mynter for denne Gang modtages til den omhandlede Priis.

For Guldmynter, hvis Værdie relativt til Sölvet afhænger af Markedsprisen, kan en constant Værdie som Fölge heraf ikke opgives; imidlertid kan efter en Gjennemsnitspriis for fiint Guld og for Banco en engelsk Sovereign, eller 1 Pd. Sterling i Guld, antages passende at kunne modtages for en fast Priis af 9 Rbd. At det indskjærpes vedkommende Kassebetjente at være opmærksomme paa, at disse Mynter ere ægte, finder man sig foranlediget til at tilföie. — At Banknoter i £ St. modtages, kan Deputationen ikke tillade, da det ved

disse er meget vanskeligt at vogte sig for de falske. — De mindre engelske Sölvmynter, der repræsentere Sterling, kunne modtages efter Forholdet 1 £ St. = 8 Rbd. 27 Sk. — Francs-Stykker kunne modtages for 34 Rbsk. og et 5 francs Stykke for 1 Rbd. 75 Sk. 1846. 20. Novbr.

De indsendte Bilage fölge herved tilbage. — Finants-Deputationen den 20. Novembr 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Lön for Postexpeditionen** i Skagafjords Syssel. Khavn den 21. Novbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 386—387. 21. Novbr.

I Anledning af Hr. Etatsraad og Amtmand Johnssons behagelige Skrivelse af 31. Juli d. A. og det dermed fulgte Andragende fra Pastor J. Johnsen til Miklebai, der fungerer som Postexpediteur i Skagafjords Syssel, tilmeldes Dem herved tjenstl. til behagelig Underretning samt Bekjendtgjörelse for Pastor Johnsen, at Rentekammeret, paa Grund af de oplyste Omstændigheder, har bevilget ham en Godtgjörelse af 20 Rbd. een Gang for alle, for i Aarene 1839 til 1845 at have forestaaet Postexpeditionen i bemeldte Syssel, samt desuden indtil videre en Godtgjörelse af 6 Rbd. aarligen, fra indeværende Aars Begyndelse at regne, for at besörge berörte Post-Expedition. Iövrigt tilföies, at Landfoged Gunlögsen herfra under D. D. er tilskrevet det Fornödne om, efter Hr. Etatsraadens nærmere Reqvisition, af Islands Jordebogskasse at udbetale de saaledes bevilgede Godtgjörelser. — Rentekammeret den 21. Novembr. 1846.

Anordning ang. den **oeconomiske Bestyrelse** for Kjöbstaden **Reykjavík**. Khavn den 27. Novbr. 1846. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847. I samme Aar anföres den ligeledes som publiceret 27. Novbr.

1846. i Reykjavík, samt i Gullbringa og Kjosar Syssel i Sönder-
27. Novbr. Amtet og i Isafjords Syssel i Vester-Amtet. 1848 i Skaptafells Sysseler og paa Vestmannöerne i Sönder-Amtet, Snæfellsnes, Dala og Stranda Syssel i Vester-Amtet, og Skagafjords, Öefjords og Sönder-Mula Syssel i Nord- og Öster-Amtet. — Rubr. i Canc. 3. Dep. Reg. 1846, fol. 141 (1846, Nr. 658[b]). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 36 Sider i 4to. Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—34 den danske Text med Underskrifter, paa de ulige Sider 3—35 den islandske Text uden Underskrifter; den sidste Side blank. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 169—190 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1846, S. 105—119. Schou XXIV (Tillæg for Aarene 1841—46), 937—950. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (*see* ovenfor); Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 10, 18, 259—272, 310—318, 507—512; Viðbætir S. 30—52 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Reykjavíkurpóst. 1847, S. 108, 131.

Anordning angaaende Reikevig Kjöbstads oeconomiske Bestyrelse.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, efter at have modtaget Vort troe Althings allerunderd. Betænkning angaaende et Samme forelagt Udkast til et Regulativ for Reikevig Kjöbstads oeconomiske Bestyrelse, allernaad. have fundet for godt at byde og befale som fölger:

1. Reikevig Kjöbstad med de Grændser, som for sammes Jurisdiction ere bestemte ved allerh. Resolution af 24. Februar 1835, skal fremdeles som hidtil udgjöre en særskilt Commune, hvis oeconomiske Bestyrelse med Undtagelse af de Gjenstande, hvorfor en anden særlig Bestemmelse er truffen, tilkommer den af Os beskikkede Byfoged i Forening med Byens Repræsentanter, under Tilsyn af Vor Amtmand i Islands Sönderamt og Vort Cancellies Overbestyrelse. Og skal den Forbindelse, der overeensstemmende med Reglementet af 8. Januar 1834 bestaaer mellem Reikevig Kjöbstad og Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen være hævet, saaledes at hver af disse Communer skal udgjöre et særskilt Fattigdistrict og Adskillelsen indtræde med

Begyndelsen af det förste Regnskabsaar, efterat denne 1846.
Vor Anordning er thinglæst i Reikevig. Fra den Tid 27. Novbr.
skal Seltjarnarnæs Reps Fattigvæsen derfor bestyres paa samme Maade som de övrige Fattigdistricter i Island, men med Bestyrelsen af Fattigvæsenet i Reikevig vil der blive at forholde overeensstemmende med de Regler, som i ovennævnte Reglement ere givne for begge de omhandlede Districters Fattigvæsen, undtagen at den Commission, som Bestyrelsen er overdragen, ikkun kommer til at bestaae af Domkirkepræsten, Byfogden og 3 Fattigforstandere, der blive at udnævne saaledes som dette Regulativs § 18 foreskriver. — Den bemeldte, nu forenede Communes Fattigvæsen tilhörende Formue saavelsom de paa samme hvilende Byrder blive at dele mellem Kjöbstaden og Reppen efter Forholdet som 26: 11. Denne Deling bliver at foretage af Commissionen for de nu forenede Districters Fattigvæsen i Forening med 5 gode Mænd; 2 af Kjöbstaden Reikevig, der vælges af Communalbestyrelsen, og 3 af Seltjarnarnæs Rep, der vælges paa et Valgmöde for Sysselmanden ved Stemmeflerhed af alle de til Fattigvæsenet contribuerende Familiefædre i Reppen.

2. Tallet af Repræsentanter for Reikevig Kjöbstad bestemmes til 6, hvoraf 1 vælges blandt Tomthusmændene og 5 blandt de övrige af Kjöbstadens Indvaanere, som i Overeensstemmelse med nærværende Vor Anordning dertil maatte være qvalificerede.

3. Repræsentanterne vælges for Fremtiden frit af de efter denne Anordning valgberettigede Beboere af Kjöbstaden, saa at den Byfogden nu tilkommende Forslagsret bortfalder.

4. Ikke blot de, der, i Overeensstemmelse med de almindelige i Island gjældende Bestemmelser om Borgerskabs Tagelse, ved hvilke det fremdeles skal have sit Forblivende, vinde Borgerskab i Reikevig, skulle være berettigede til den Medvirkning i Byens Communalanliggender, som denne Vor Anordning hjem-

1846. ler; men lige Ret tilkommer ogsaa alle dem, der
27. Novbr. i Byen eller paa dens Grund eie Kjöbstadbygninger (Tömmer- eller Muurværkshuse), paa hvilke Kjöbstadudgifterne tildeels lignes, uden at det er fornödent at tage Borgerskab, naar de kun tillige have deres personlige Hjem i Byen, samt ere fuldmyndige.

5. Ligesom det fölger af sig selv, at den Medvirkning i Communalanliggender, som Nogen ved at deeltage i Valgene af Borgerrepræsentanterne i Medför af denne Vor Anordning udöver, maa bortfalde, naar den Qvalification, som hjemler ham samme, af en eller anden Aarsag ophörer, saaledes skal og Enhver, der ved Dom er fundet skyldig i nogen i den offentlige Mening vanærende Handling, udelukkes fra hiin Medvirkning, om end Straffen for samme ikke er af det Slags, som efter Plakaten af 29. Oktbr. 1824, sammenholdt med Forordningen af 24. Januar 1838 § 4 Litr. a medförer Fortabelse af Borgerskab. Saa kan heller Ingen, der maatte være sat under Værgemaal, eller hvis Bo er under Opbuds- eller Fallitbehandling, eller som iövrigt er underkastet nogen Retsforfölgning, der efter Loven betager ham Raadigheden over alt sit Gods, tage Deel i hine Valg, saalænge saadan Uraadighedstilstand vedvarer, ei heller den, som er bleven sat under Tiltale for nogen Forbrydelse, der kan medföre Tabet af Borgerrettighed, förend han ved endelig Dom er bleven aldeles frifunden for saadan Forbrydelse.

6. Under Iagttagelse af hvad i § 5 er fastsat, skal Enhver, der har vundet Borgerskab i Reikevig, eller som eier nogen saadan Bygning, som i § 4 er ommeldt, være berettiget til at deeltage i Valget af de 5 Repræsentanter; ligesom enhver Tomthusmand, som er ansat for et Bidrag til Byens samtlige Udgifter af i det mindste 2 Rbd., nyder samme Berettigelse i Henseende til Valget af den 6te. Men kun de, der enten eie Kjöbstadbygninger, som ved en lovlig Taxationsforretning ere ansatte til en Værdi af 500 Rbd. r. S.,

eller der, som Næringsbrugere, svare i aarligt Bidrag 1846.
til Communalafgifterne i det mindste 4 Rbd., kunne 27. Novbr.
vælges til Repræsentanter, hvorimod enhver Tomthusmand, som efter det Ovenanförte er berettiget til at deeltage i Valget af Repræsentanter for Tomthusmændene, ligeledes kan vælges af disse. Iövrigt maa det og iagttages, at Ascendenter og Descendenter eller Brödre ei maae paa een Tid have Sæde i Borgerrepræsentationen, ei heller de, som ere ligesaa nær besvogrede, og at ligesaalidet nogen Repræsentant maa staae i et saadant Slægtskabs- eller Svogerskabsforhold til Byfogden.

7. Den, der er valgt til Repræsentant, vedbliver denne sin Post i 6 Aar, hvorefter han afgaaer og hans Plads besættes ved et nyt Valg; dog skal, naar Nogen af en eller anden særdeles Aarsag udtræder inden Udlöbet af de 6 Aar, den, der vælges i hans Sted, kun vedblive for den Deel af hine 6 Aar, der endnu er tilbage ved slig Udtrædelse. Den Udtrædende kan stedse vælges paany, og indtager da sin Plads efter det nye Valg. Men saafremt hans tidligere Funktionstid ei har været kortere end 3 Aar, er han ikke pligtig at modtage noget Valg, förend efter Forlöbet af et saa stort Antal Aar, som det, hvori han har fungeret som Repræsentant, ligesom og den, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, altid paa Grund deraf kan undskylde sig for at modtage et paa ham faldet Valg.

8. Den förste Dag eller en af de förste Dage efter næste Nytaar, efter at denne Vor Anordning er traadt i Kraft, bliver at foretage Valg paa saa mange Repræsentanter, som behöves for tilligemed de nuværende, forsaavidt ingen af disse af særdeles Grunde maatte gaae af, at udgjöre det i § 2 bestemte Antal. Siden afgaaer aarligen 1 Repræsentant, hvorved Funktionsalderen eller, saalænge Flere endnu kunne have beklædt deres Poster lige længe, mindelig Overeenskomst eller i alt Fald Lodtrækning gjör Udslaget.

1846. 9. Valgene, der stedse, udenfor de Tilfælde, hvori
27. Novbr. en extraordinair Vacance skal besættes, skulle foregaae Dagen efter Nytaar, eller dog en af de nærmest paafölgende Dage, forberedes ved en Liste over de Valgberettigede og Valgbare, som udfærdiges af Valgbestyrelsen, der skal bestaae af Byfogden, Formanden for Repræsentanterne samt en anden af disse, hvilken de i Almindelighed selv dertil udnævne. Dog naar det tilfalder Tomthusmændene at vælge, vil den endnu fungerende Repræsentant for disse have som tredie Medlem at tiltræde Valgbestyrelsen, men naar denne af en eller anden Grund alt forud skulde være afgaaet, bliver ogsaa det tredie Medlem at vælge af de övrige Repræsentanter. Ved Fortegnelsens Affattelse bör saavel Kæmneren som andre Byens Bestillingsmænd, hvis Hjælp dertil behöves, gaae Valgbestyrelsen tilhaande. Listen udlægges 14 Dage i Forveien til almindeligt Eftersyn i Byens Thingstue, og forsaavidt Nogen maatte finde, at enten en Uberettiget var optagen eller en Berettiget var udeladt, haver han 3 Dage forinden Valgdagen at anmelde sin motiverede Indsigelse eller Reclamation for Byfogden, som, hvis fornödent gjöres, anstiller nærmere Undersögelse for at Sagen strax paa Valgdagen kan afgjöres ved Valgbestyrelsens i Medhold af Lovene tagne Beslutning. En Anke over Nogens Udelukkelse kan ei komme i Betragtning, naar den ei inden den foranförte Tid er fremsat.

10. Dagen og Klokkeslettet, da Valgene skulle foregaae, blive i det mindste 8 Dage forud ved opslaaet Plakat og Trommeslag at bekjendtgjöre. Valgene foregaae offentligt i Byens Thingstue, og alle Vælgerne, som ville udöve deres Ret, have at möde personlig, og der enten mundtlig for Valgprotokollen eller ved Stemmeseddel at tilkjendegive, paa hvilke Personer de vælge. Naar alle Valgberettigede have faaet Adgang til at afgive deres Stemmer, og disse ere tilförte Protokollen, har Valgbetyrelsens Formand tydeligt at oplæse, og Valgbestyrelsens tvende övrige Medlemmer at

optegne og sammentælle samtlige afgivne Stemmer. 1846.
Den, som efter Stemmernes Optælling findes at have 27. Novbr.
de fleste Stemmer, erklæres da for valgt Repræsentant. Have Flere lige Stemmer, gjör Lodtrækning Udslaget.

11. Naar der ere flere Vacancer, som ved Valget skulle besættes, bliver der paa foranförte Maade at stemme om hver Posts Besættelse for sig.

12. Dersom den, paa hvilken Valg er faldet, fremkommer med nogen Undskyldning, har Valgbestyrelsen at bedömme sammes Tilstrækkelighed, og finder Pluraliteten af Valgbestyrelsens samtlige Medlemmer Undskyldningen antagelig, skrides strax til et nyt Valg. Forkastes derimod Undskyldningen, og den Valgte ikke vil underkaste sig den tagne Beslutning, har han igjennem Valgbestyrelsen at fremföre sin Anke for Amtmanden, der da uopholdelig har at afgive Resolution i Sagen. — Forsaavidt der enten ifölge en Anke fra nogen Vedkommende eller formedelst en hos Valgbestyrelsens Medlemmer selv fremkommen Tvivl opstaaer Spörgsmaal om, hvorvidt et Valg har Stemmeflerhed for sig eller ikke, eller hvis der iövrigt maatte være Noget at indvende mod Valgets Gyldighed, har Valgbestyrelsen derom at afgive en motiveret Kjendelse, der uopholdeligen tilstilles Amtmanden, som, hvis han da maatte finde, at der ikke ved Valget er brugt den lovlige Omgang, har at afgive fornöden Bestemmelse i saa Henseende. Men selv om intet saadant Spörgsmaal er opstaaet, bör der strax om Valghandlingen gjöres Indberetning til Amtmanden, der, saafremt han desuagtet maatte have Tvivl om Valgets Gyldighed, har at indstille Sagen til Cancelliets Afgjörelse; dog skal han være bemyndiget til ved sin Resolution at suspendere Valget, hvis han skulde finde Betænkelighed ved at lade det staae ved Magt, indtil Collegiets Resolution kan erholdes. Ligeledes bör han, hvis han Intet finder at erindre imod Valghandlingen, inden 14 Dage derom meddele Valgbestyrelsen Underretning. Derhos skal Enhver, som har Noget at anke over den foregaaede

1846. Valghandling, og navnlig over de i Anledning af samme
27. Novbr. afsagte Kjendelser, hvis hans Anke skal komme i Betragtning, inden 8 Dage efter at Kjendelsen er afsagt eller Valghandlingen er sluttet, have indgivet sin skriftlige Besværing til Valgbestyrelsen, der uopholdelig bör tilstille Amtmanden samme med sin Erklæring, og skal denne resolvere i Sagen ligeledes inden Forlöbet af 14 Dage. Hvis et Valg da ifölge Amtmandens Bestemmelse bliver sat ud af Kraft, bliver nyt Valg at foretage. Skulde i noget af de i nærværende § omhandlede Tilfælde enten den Valgte eller Valgbestyrelsen eller nogen anden Vedkommende ikke være tilfreds med Amtmandens Afgjörelse, staaer det ham frit at andrage Sagen for Vort Cancellie.

13. Den, som er valgt til Repræsentant, haver til Byfogden at indlevere en skriftlig Forsikkring, hvori han i Henhold til sin aflagte Borgereed, eller, forsaavidt han ikke har aflagt en saadan, da ved et edeligt Löfte forpligter sig til med samvittighedsfuld Troskab at iagttage alle de Pligter, der i hiint Kald paaligge ham, saavel mod Kongen og Fædrelandet, som i Særdeleshed mod den Commune, der har valgt ham til at tage Deel i Bestyrelsen af dens Anliggender.

14. Skulde nogen til Repræsentant udvalgt Mand i Löbet af den Tid, hvori han har at fungere, komme i et Tilfælde, der betager ham sin Habilitet til foranförte Post, bliver han at entledige, hvorved det dog bliver at iagttage, at den Omstændighed, at Nogen senere ophörer at være Eier af Gaard eller Huus, eller hans Næringsskat senere nedsættes under den Störrelse, som til Valgbarhed udkræves (§ 6), ikke skal bevirke Udtrædelse af den Post, hvortil han engang ved sine Medborgeres Tillid er udvalgt. Hvis et saadant Tilfælde indtræder, som i Overeensstemmelse med § 5 cfr. § 6 for Tiden betager ham sin Qvalification til at beklæde hiin Post, bliver han midlertidigen at udelukke fra Forretningerne, indtil Forhindringen er ophört, eller den

gaaer over til en vedvarende Forhindring. — Det tilfalder Byfogden og Repræsentanterne at afgjöre de Spörgsmaal, der kunne opstaae i de ovenanförte Henseender, eller naar nogen af Repræsentanterne ellers har gjort sig skyldig i saadanne Pligtovertrædelser, som gjöre hans Udtrædelse nödvendig, dog at naturligviis Adgang til at andrage Sagen for höiere Autoriteter staaer Vedkommende aaben. — Dersom Nogen i Löbet af den Tid, hvori han, efter den almindelige Regel, skulde vedblive sin Post, finder sig beföiet til at forlange sin Entledigelse, og saadant Forlangende af Byfogden og Repræsentanterne eller i alt Fald ved Andragende til höiere Sted (§ 12) bifaldes, bliver nyt Valg at foretage. Dog kan i alle Tilfælde det nye Valg, som en i Aarets sidste 6 Maaneder indtraadt Vacance foranlediger, udsættes indtil den i Begyndelsen af § 9 ommeldte Tid, saafremt Omstændighederne ikke gjöre Pladsens tidligere Besættelse fornöden.

1846. 27. Novbr.

15. Repræsentanterne vælge ved hvert Aars Begyndelse mellem sig selv indbyrdes ved fleste Stemmer en Formand, der sammenkalder Repræsentanterne, naar han finder det fornödent, og leder Forhandlingerne, samt sörger for, at Beslutningerne rettelig protokolleres og expederes, hvorhos i Tilfælde af Stemmelighed den Mening, hvorfor han erklærer sig, ansees som Pluralitetens. Paa samme Maade vælge de en Vice-Formand, der i Formandens Forfald træder i hans Sted. Protokollen over hvad der foregaaer under Forhandlingerne föres enten af Formanden eller Vice-Formanden, saaledes som de derom maatte forenes, eller det i Mangel af mindelig Overeenskomst maatte af Repræsentanternes Pluralitet blive afgjort. Protokollen underskrives stedse af alle tilstedeværende Repræsentanter. Ved ethvert Repræsentantmöde skal i det mindste 3 Repræsentanter være tilstede, hvis nogen Sag skal kunne endeligen afgjöres.

1846.
27. Novbr.

16. Udi alle Anliggender, Kjöbstadens Eiendomme og Indretninger, Indtægter og Udgifter vedkommende, der ikke ved nogen særlig Bestemmelse ere unddragne den sædvanlige communale Forvaltning, er Repræsentanternes Medvirkning nödvendig, saa at Byfogden ikke uden deres Samtykke kan tage nogen Beslutning. Naar Byfogden ikke kan blive enig med Repræsentanterne, bör der anstilles en mundtlig Conference med disse angaaende Sagen, men naar Meningsforskjellen ikke derved hæves, bliver Sagen at indstille til höiere Övrigheds Beslutning, hvorved naturligviis det, som Flerheden af Repræsentanterne bifalder, ansees som den samlede Repræsentations Mening.

17. Hvor Byfogdens Erklæring indhentes om nogen Kjöbstadens Tarv vedkommende Gjenstand, bör han altid enten tage samme i Overveielse i Forening med Repræsentanterne, eller og indhente disses særlige Betænkning, der stedse bör vedlægges Byfogdens Erklæring. Saa ere og Repræsentanterne berettigede til selv at sætte enhver Byens Tarv vedkommende Gjenstand under Overveielse, og Byfogden er pligtig, naar et Forslag af Repræsentanterne indkommer, derover paa disses Forlangende at afgive skriftlig Resolution, hvorhos Repræsentanterne, hvis de ikke med dennes Indhold ere tilfredse, kunne forlange Sagen i fornödent Fald, forsynet med deres og Byfogdens nærmere Erklæring, forelagt höiere Övrighed.

18. For at de af Borgerne udvalgte Repræsentanter ogsaa kunne erholde en passende Medvirkning paa de Communal-Anliggender, der ere betroede nogen særlig Administration, bör for Fremtiden de trende Mænd, der som Fattigforstandere have Sæde i Fattigcommissionen (§ 1), udnævnes af Repræsentanterne, hvoriblandt i det mindste den ene bör være af deres egen Midte og een altid vælges blandt Tomthusmændene. Af disse Fattigforstandere skal Fattigcommissionen ved Stemmeflerhed udvælge den, der tillige skal fungere

som Fattigvæsenets Kasserer. — Ingen af de saaledes beskikkede Fattigforstandere er dog forpligtet til at vedblive Funktionen længere end i 3 Aar. Saasnart Borgerskolen i Reikevig har erholdt sin fuldstændige Organisation, bör Repræsentanterne ligeledes paa samme Maade, som ovenmeldt, udnævne 2 Skoleforstandere til at tage Sæde i Skolecommissionen. Saa bör og Repræsentanterne for Fremtiden selv udnævne de af sammes Medlemmer, der skulle have Sæde i den ved Plakat af 29. Mai 1839 § 1 anordnede Bygningscommission, hvorimod de tvende andre af Byens Indvaanere, der skulle tiltræde bemeldte Commission, fremdeles overeensstemmende med den nævnte Plakat blive at udnævne af Amtmanden. 1846. 27. Novbr.

19. Repræsentanterne have i Forening med Byfogden inden hvert Aars Udgang at forfatte et aarligt Overslag over de Udgifter, som Byen efter Rimelighed vil have at bestride i det fölgende Aar, hvori bör optages ikke blot de Udgifter, som henhöre til den almindelige dem selv tilkommende Communeforvaltning, men ogsaa de Summer, der behöves til de Grene af Byens Oeconomie, der ere overladte til særskilte Bestyrelser. Bemeldte Overslag maa derhos indeholde en Forklaring over de Midler, der haves til uden Skatteligning at bestride Udgifterne, og derpaa fremsætte hvad der bliver tilbage at ligne paa Byens Indvaanere, og da det fastsættes som Regel, at ⅓ Deel af det til den egentlige Communalforvaltnings Udgifter anslaaede Belöb bör lignes paa Kjöbstadbygningerne indtil videre efter den samme Maalestok, som i saa Henseende hidtil har været fulgt, men at de övrige ⅔ Dele, saavelsom de Belöb, der udfordres til de afsondrede Bestyrelsesgrene, lignes efter Formue og Leilighed paa alle Beboerne af Kjöbstadens Grund, saa bör det ovennævnte Overslag angive Störrelsen af hver af de Summer, der saaledes blive paa forskjellig Maade at repartere. — Forsaavidt ingen særlige Omstændigheder give Anledning

1846. til at formode, at Udgifterne eller de Indtægter, som
27. Novbr. haves til deres Bestridelse, ville blive större eller mindre end de, som i det nærmest foregaaende Overslag bleve antagne, blive de at opföre med det samme Belöb. Hvad de Summer angaaer, som udkræves til de afsondrede Bestyrelsesgrene, navnlig til Fattigvæsenet og i sin Tid til Skolevæsenet, have vedkommende Administrationer inden November Maaneds Udgang til Byfogden og Repræsentanterne at indgive deres Beregning over det Fornödne. Forsaavidt der maatte findes Anledning til at nedsætte den begjærte Sum, bliver det nærmere at overveie med den vedkommende Administration, og hvis de ei indbyrdes blive enige, andrages Sagen for Amtmanden, der, hvad Skolevæsenet angaaer, efter Conference med sin Meddirecteur, bestemmer hvad der skal udredes. Det samlede Overslag bliver derhos at indsende til Amtmanden, der, saafremt han Intet derved finder at erindre, tilbagesender det med sin Paategning desangaaende. I modsat Fald meddeler han Communalbestyrelsen de Erindringer, som han finder at burde gjöre, hvilke Erindringer i ethvert Tilfælde blive for det Aar, som Overslaget angaaer, at tage til Fölge, men skulle de være af Indflydelse for længere Tid og Communalbestyrelsen ikke finder at kunne erkjende deres Rigtighed, er den forpligtet til inden en Maaned at indkomme med skriftligt Andragende derom til Amtmanden, som da forelægger Cancelliet Sagen til Afgjörelse.

20. Naar ingen Erindringer af Amtmanden ere gjorte mod Overslaget, eller det Fornödne i Anledning af hans Erindringer er afgjort efter § 19, bliver det Belöb, som i Overeensstemmelse dermed skal tilveiebringes ved Skatter paa Byens Indvaanere, at ligne paa de Skattepligtige. Herved blive alle de Afgifter, som skulle tilsvares efter en fælleds Maalestok, at ligne under Eet paa hvert skattepligtigt Individ; dog iagttages, at de, hvem en eller anden Green af de saaledes sam-

lede Afgifter ifölge Anordningerne ikke bör paalignes, kun ansættes til det, der efter de gjeldende Regler kan paahvile dem til de övrige Afgifters Bestridelse. — Kjöbstadens Skatteligninger foretages for Fremtiden af samtlige Repræsentanter i Forening med Kæmneren. Ligesom Udnævnelsen af særskilte Taxeerborgere herved bortfalder, saaledes bliver ogsaa Fattigcommissionen og i sin Tid Skolecommissionen fritagne for at fordele det til Fattig- og Skolevæsenets Tarv fornödne Belöb paa de enkelte Indvaanere i Byen. Samtlige Skatter blive derbos at indföre i en fælleds Skatte- og Qvitteringsbog for enhver Contribuent og bör hvert Aar være erlagt inden Udgangen af Juni Maaned. Kæmneren har efter almindelig Ordre eller særlig Anviisning af Byfogden og Repræsentanterne at udtælle til de særskilte Administrationer, hvad de af Skattebelöbet behöve til Bestyrelsen af de dem vedkommende Udgifter. — Skulde i Aarets Löb Udgifter forefalde, som ere udenfor de gjorte Overslag, bliver angaaende disse at gjöre Indberetning, saaledes som det med Hensyn til det samlede Overslag er paabudet i § 19, ligesom der i det Hele, forsaavidt disse Udgifter angaaer, bliver at forholde efter Bestemmelserne i fornævnte §. Skulde imidlertid Udgifterne udenfor Overslaget ei overgaae 50 Rbd. r. S., er ingen saadan særdeles Indberetning fornöden, hvorimod det da med sammes Dækning kan beroe indtil næste Aars Ligning. 1846. 27. Novbr.

21. Overslaget og Ligningen blive, saasnart denne er forfattet, i et Tidsrum af 3 Uger at henlægge i Bythingstuen til Eftersyn i det mindste 3 Timer om Dagen, og bliver det offentligen at bekjendtgjöre, naar Henlæggelsen skeer, og paa hvilken Tid af Dagen Eftersynet staaer Enhver aabent. — Dersom Nogen finder Noget imod Ligningen at erindre, haver han at fremföre sin Erindring for Byfogden, der i Forening med Repræsentanterne har at overveie og bestemme, hvorvidt nogen Forandring med Hensyn til denne Anke bör

1846. foretages, og hvis han med denne Bestemmelse er util-
27. Novbr. freds, staaer det ham aabent gjennem Communalbestyrelsen at andrage Sagen for Amtmanden til Resolution.

22. Det paaligger Repræsentanterne i Forening med Byfogden at före det nöieste Tilsyn med Byens Kassevæsen, fölgelig at paasee, at saavel Byens Skatter som andre Indtægter rettelig og betimelig opkræves og i fornödent Fald inddrives, samt at Belöbet anvendes til at bestride Byens Udgifter, og, indtil de dertil behöves, nedlægges i en hos Kæmneren hensat lukket Kasse af en betryggende Indretning og forsynet med tre forskjellige Laase, saaledes at Byfogden har Nöglen til den ene, den af Repræsentanterne, som disse mellem dem selv udvælge, til den anden, men Kæmneren til den tredie Laas, dog kan det til de löbende Udgifters Bestridelse fornödne Belöb indtil 100 Rbd. r. S. lades i Kæmnerens Hænder uden at nedlægges i den her omhandlede Kasse. Til den Control, som Byfogden og Repræsentanterne saaledes bör före, hörer ogsaa, at de i det mindste hvert Qvartal lade sig meddele nöiagtige Kasse-Extrakter, der vise, saavel hvad der er indkommet, som hvad deraf er udgivet, og, ligesom de, naar Indtægter, som burde været indkomne, ei derpaa findes anförte, have at anstille den efter Omstændighederne fornödne Undersögelse ved Eftersyn af de opgivne Restanters Qvitteringsböger eller paa anden efter Sagens Beskaffenhed hensigtsmæssig Maade, samt at foranstalte hvad der maatte være fornödent til Indtægternes Inddrivelse, saaledes bör der og for Udgifterne fremlægges behörig Legitimation. Iövrigt kunne de bemyndige Een eller Flere af deres Midte til paa deres Vegne tilligemed Byfogden at underskrive Anviisninger paa Stadens Kasse. — Repræsentanterne bör og saavel som Övrigheden lade det være sig magtpaaliggende, at de Arbeider, som udföres paa Byens Bekostning, udföres forsvarligen og paa den meest be-

sparende Maade, og ligesom Byfogden bör före stadigt Tilsyn med deslige Arbeider, saaledes bör ogsaa Repræsentanterne mellem sig fordele det jevnlige Tilsyn dermed saaledes, at de bestandigen kunne have nöie Underretning om, at der under saadanne Arbeiders Udförelse forholdes paa den meest hensigtsmæssige og med den forud trufne Beslutning overeensstemmende Maade. 1846. 27. Novbr.

23. Repræsentanterne skulle tage Deel med Byfogden i at udnævne Kæmneren, med hvilket Ombud der forövrigt forholdes overeensstemmende med D. L. 3—5, dog saaledes, at den engang beskikkede Kæmner bör vedblive Funktionen i det mindste i 3 Aar, saafremt ikke indtræffende Omstændigheder maatte forhindre ham derfra, eller Byfogden og Repræsentanterne maatte finde det mere hensigtsmæssigt at overdrage Bestillingen til en Anden forinden hiin Tids Udlöb. Forsaavidt Byfogden og Repræsentanterne ikke kunne forenes om de fornödne Bestemmelser i Henseende til Kæmnerens Antagelse m. v., bliver Sagen at indstille til Amtmanden.

24. Skjöndt det i Almindelighed tilfalder Byfogden og Repræsentanterne, eller, i de fra den almindelige Communalforvaltning undtagne Bestyrelsesgrene, den Administration, der forsaavidt træder i hines Sted, at tage Beslutninger paa Communens Vegne angaaende oeconomiske Anliggender, dog under Tilsyn af vedkommende anordnede Autoritet, saa maa dog derfra gjöres Undtagelse med Hensyn til saadanne Foranstaltninger, der ere aldeles extraordinaire, eller som have sær indgribende vedvarende Fölger for Communen. — Hertil maa regnes: Optagelse af nye Laan eller Forlængelse af de Terminer, inden hvilke et allerede bevilget Laan skal afbetales; Indförelse af nye Lönninger og Lönningsforhöielser, naar disse maatte overstige 20 Rbd.; Pensioner, hvortil der ikke allerede haves en speciel Hjemmel, ligeledes naar de skulle overstige nysnævnte Sum;

1846. Gratificationer over 30 Rbd.; Afhændelse af Byens faste
27. Novbr Eiendomme, altsaa og Udskiftning af Communejorder, hvorved disse gaae over til at blive den enkelte Mands Eiendom mod visse aarlige Afgifter til Kæmnerkassen; Leiemaal af Byens Jorder, indgaaede paa længere Tid end 10 Aar, eller anderledes end ved offentlig Auktion; Bygningsarbeider, som ikke kunne iværksættes uden en Forhöielse i det Skattebelöb, som Communen i de nærmest foregaaende 3 Aar efter Middeltal har svaret; Forlig, hvorved Byen, for at undgaae Rettergangstrætter, overtager sig en vis Forpligtelse eller opgiver noget af en formentlig Rettighed. I alle de Tilfælde, der saaledes ere undtagne fra den locale Communalbestyrelses Afgjörelse, skal Amtmanden, naar Sagen kræver hurtig Afgjörelse, og Communalbestyrelsen er enig, og han heller ingen Betænkelighed derved finder, være bemyndiget til at afgjöre de nævnte Sager; men ellers bliver Sagen med alle Vedkommendes og deriblandt Amtmandens Erklæring at indstille til Vort Cancellie, der, forsaavidt det ikke er bemyndiget til selv at tage Beslutning, haver at andrage Sagen for Os, ligesom det og, naar der handles om en sær vigtig og derhos overordentlig Foranstaltning, kan foreskrive, at Borgerskabet sammenkaldes for selv at erklære sig derover, hvilket og Amtmanden, naar han dertil maatte finde Anledning, inden Sagen indstilles, ligeledes kan foranstalte.

25. Umiddelbart efter at Kæmnerregnskabet er aflagt, henlægges det i Byens Thingstue, med hvilken Henlæggelse og dens Bekjendtgjörelse der forholdes paa samme Maade, som oven i § 21 er foreskrevet med Hensyn til Skatteligningen. Regnskabet bliver dernæst nöie at gjennemgaae af en Revisor, der vælges af de Indvaanere, som ifölge § 4, sammenholdt med § 5, ere stemmeberettigede, paa samme Maade som Repræsentanterne og ligesom disse paa 6 Aar. — Efter at Revisors Bemærkninger have været meddelte Regnskabsföreren til Besvarelse og videre regnskabsmæssig

Omgang, blive de at tilstille Amtmanden, der har at decidere samme, forsaavidt der er Spörgsmaal om Ansvar for Regnskabsföreren. Men forsaavidt enten Revisor maatte have gjort nogen Udsættelse, hvorfor Ansvar skulde hvile paa Byfogden eller Repræsentanterne, eller Amtmanden selv maatte finde Anledning til nogen Anke af denne Beskaffenbed, baver han, efter at behörig Erklæring er indhentet, at indsende Sagen med sin Betænkning til Cancelliets Decision. Iövrigt bör hvert Aars Kæmnerregnskab være aflagt inden Udgangen af den næst paafölgende Januar Maaned, og med Hensyn til Ansvaret for Forsömmelse i Regnskabets betimelige Aflæggelse og Besvarelse af de deri faldende Annotationer, bör forholdes efter de i saa Henseende for de danske Kjöbstæder gjeldende Regler. Naar Kæmnerregnskabet er revideret og decideret, bliver en Extrakt deraf, som forfattes af Byfogden, at foranstalte offentliggjort ved Trykken; denne Extrakt bör være saa fuldstændig, at de forskjelligartede Indtægts- og Udgiftsposter særskilt anföres. I Henseende til Regnskabsförelsen for de under specielle Bestyrelser benlagte Grene af Communens Anliggender, saavel som Regnskabernes Revision, vil der blive at forholde efter de derom udgivne eller udgivende Anordninger, dog saaledes, at der med Regnskabernes Henlæggelse til Eftersyn og videre Offentliggjörelse forholdes ligesom i denne § for Kæmnerregnskabet er anordnet. — Naar nogen Borger eller andet skatteydende Medlem af Communen ved Eftersyn af Kæmnerregnskabet eller andet Commune-Regnskab önsker at medtage en regnskabskyndig Mand, som derved kan være ham bebjælpelig, bör dette ikke nægtes.

1846. 27. Novbr.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 27. Novembr. 1846.

1846.
27. Novbr.

Reglugjörð um stjórn bæjarmálefna í kaupstaðnum Reykjavík.

Vèr Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: Að Oss, eptir meðtöku Vors holla alþíngis allraþegnlegasta álits, viðvíkjandi einu fyrir það framlögðu frumvarpi til reglugjörðar um stjórn bæjarmálefna í kaupstaðnum Reykjavík, allramildilegast hefir þóknazt að bjóða og skipa sem fylgir:

1. grein. Kaupstaðurinn Reykjavík skal framvegis, einsog áður, vera þíng sèr, með takmörkum þeim, sem þínghánni eru sett í konúngsúrskurði 24. Febr. 1835; skal bæjarfógeti sá, er Vèr höfum settan, og með honum fulltrúar bæjarins hafa á hendi stjórn bæjarmálefna, þegar þau eru undanskilin, sem kljáð eru á annan hátt; þó skal amtmaður Vor í Suður-umdæminu hafa umsjá með þeim, og kansellí Vort æðstu stjórn. Skal þá sambandi því, sem er milli fátækrastjórnar kaupstaðarins Reykjavíkur og Seltjarnarness hrepps, samkvæmt reglugjörð 8. Januar 1834, slitið, og hvorutveggja eiga fátækrastjórn sèr; skal skilnaður þeirra hefjast um byrjun hins fyrsta reikníngsárs eptir að þessi tilskipun Vor er birt í Reykjavík. Uppfrá þessum tíma skal þá fátækra málefnum í Seltjarnarness hrepp stýrt á sama hátt, sem í öðrum hreppum á Íslandi, en í Reykjavík skal stjórn á fátækra málefnum löguð samkvæmt reglum þeim, sem settar eru í reglugjörðinni um fátækrastjórn hvorutveggja, þó skulu í nefnd þeirri, er stjórn hefir á hendi, einúngis sitja dómkirkjupresturinn, bæjarfógetinn, og þrír fátækrastjórar, og skulu þeir kjörnir á þann hátt, sem reglugjörð þessi mælir fyrir í 18. grein. — Fè því, er fátækra-hrepparnir eiga nú báðir saman, svo og álögum öllum skal skipt svo, að sami sè jöfnuður milli kaupstaðarins og hreppsins, sem milli 26 og 11. Þessi skipti skulu gjörð af nefnd þeirri, sem á hendi hefir stjórn fátækra málefna í hreppnum og bænum, ásamt 5 dánumönnum, tveimur úr kaupstaðnum Reykjavík, er kjósast

eiga af bæjarstjórninni, og þremur úr Seltjarnarness hrepp, er kjósast eiga á kjörfundi fyrir sýslumanni, með atkvæðafjölda, af öllum þeim húsfeðrum í hreppnum, sem gjalda fátækum styrk. 1846. 27. Novbr.

2. grein. Sex skulu vera fulltrúar kaupstaðarins Reykjavíkur, og skal kjósa einn þeirra úr flokki tómthúsmanna, en hina 5 af bæjarmönnum, þeim, er samkvæmt þessari Vorri tilskipun til þess eru hæfir.

3. grein. Kaupstaðarbúar, þeir er kosníngarrètt eiga samkvæmt þessari tilskipan Vorri, skulu hèðanaf sjálfir kjósa fulltrúa, og hverfur þá rèttur sá er bæjarfógetinn nú hefir, að stínga uppá fulltrúum.

4. grein. Þeir er borgararètt öðlast í Reykjavík samkvæmt ákvörðunum þeim, er löggildar eru á Íslandi um að ná borgararètti, og framvegis skulu standa, skulu eiga rètt á að taka þátt í bæjar málefnum einsog þessi tilskipan Vor gefur kost á; hinn sama rètt hafa og allir þeir, er timburhús eiga eður steinhús í bænum eða í landeign hans, er bæjarútgjöldum að nokkru leyti er jafnað niður á, án þess nauðsyn beri til að þeir gjörist borgarar, þegar þeir hafa aðsetur sitt í bænum, og eru fullveðja fyrir aldurs sakir.

5. grein. Það er auðvitað, að enginn getur framvegis tekið þátt í bæjarmálefnum á þann hátt, að hann kjósi bæjarfulltrúa samkvæmt þessari tilskipan Vorri, ef hann missir kosti þá, einhverra hluta vegna, er veita honum þenna rètt; svo skal og sèrhverjum þeim, er sekur er orðinn að laga dómi um nokkuð það verk, er svívirðilegt er að almenníngs áliti, varnað að taka þátt í bæjarmálefnum, jafnvel þó hann hafi ekki sætt þeirri refsíngu, er samkvæmt opnu brèfi 29. Oktbr. 1824 og tilskipun 24. Januar 1838, 4. grein Litr. a, sviptir mann borgararètti. Ekki má heldur nokkur sá kjósa, sem settur er fjárhaldsmaður, eða ef bú hans er tekið upp sem skuldabú eða þrotabú, eða sè nokkuð það mál á hendi honum, að tekin sè fyrir þá skuld af honum öll fjárforráð að lögum, og hefir hann eigi kosníngarètt

1846. meðan hann er í slíku ófrelsi; ekki heldur sá, er liggur
27. Novbr. undir lagasókn um nokkuð það ódæðisverk, er svipt getur borgararètti, fyr en hann með dómi, sem eigi verður raskað, er orðinn alsýkn saka.

6. grein. Hver sá, er borgararètt hefir hlotið í Reykjavík, eður á nokkuð það hús, sem tilgreint er í 4. grein, hefir rètt á að taka þátt í kosníngu hinna fimm fulltrúa, og skal alls þess gæta, sem fyrir er mælt í 5. grein; svo skal og hver sá tómthúsmaður, sem gjört er að minnsta kosti tveggja dala útsvar í öll bæjar útgjöld, hafa hinn sama rètt í kosníngu hins sjötta. En þá eina má kjósa fulltrúa, sem eiga timburhús þau í bænum eður steinhús, er virt sè til 500 dala að löglegri virðíngu, eða þá, sem á ári hverju greiða af atvinnuvegi sínum í fátækraútsvar að minnsta kosti 4 dali; þarámót mega tómthúsmenn kjósa hvern þann úr flokki sjálfra sín, er rètt hefir á að kjósa fulltrúa fyrir hönd tómthúsmanna. Þess ber og að gæta, að hvorki mega feður með afkomendum, nè heldur bræður eiga setu i flokki borgarafulltrúa í senn, eigi heldur þeir, sem eru jafnt nátengdir að mægðum; svo má enginn sá vera fulltrúi, sem svo er náskyldur bæjarfógetanum eður mægðum bundinn, sem þegar var sagt.

7. grein. Sá, sem kosinn er fulltrúi, hefir starf sitt á hendi um 6 ár, fer hann þá frá, og skal aptur kjósa í hans stað; en fari nokkur frá einhverra hluta vegna áður þeim 6 árum sè lokið, þá skal sá, sem kjörinn verður í hans stað, hafa sýslu sína á hendi einúngis um þann tíma, sem þá er eptir af þeim 6 árum þegar hinn fór frá. Kjósa má jafnan á ný þann er farið hefir frá, og tekur hann þá við starfa sínum þegar hann er kosinn aptur. En hafi tími sá, er hann áður hafði starfa sinn, eigi verið skemmri en 3 ár, þá er hann eigi skyldur að veita móttöku kosníngunni, fyr en liðin eru jafnmörg ár, sem þau voru, er hann hefir verið fulltrúi; svo má og hver sá, er sextugur er orðinn, fyrir aldurs sakir skorast undan ef hann er kosinn fulltrúi.

8. grein. Hinn fyrsta dag, eður einn hinn fyrsta dag eptir næsta nýjár frá því að þessi tilskipan Vor er löggild orðin, skal fulltrúa kjósa svo marga sem þörf gjörist, svo að þeir, ásamt þeim, sem nú eru, ef enginn þeirra fer frá, einhverra hluta vegna, sè svo margir að tölu sem fyrir er mælt í 2. grein. Síðan fer frá á ári hverju einn fulltrúi, og skal því ráða sýslutími hans, eður samkomulag, ef fleiri hafa um jafnlángan tíma haft starfa sinn, eða þá hlutkesti, ef annars er eigi kostur. 1846. 27. Novbr.

9. grein. Kosníngar skulu jafnan fara fram daginn eptir eður einhvern hinn næsta dag eptir nýjár, nema þegar svo stendur á að kjósa þarf misreitis; svo skal kosníngu undirbúa, að skrá sè samin um kjörgenga, og þá er kosníngarrètt hafa, skal kjörstjórnin semja hana, en þessir eru kjörstjórar: bæjarfógeti, oddviti fulltrúa, og einn fulltrúi, er þeir sjálfir kjósa. En þegar tómthúsmenn eiga að kjósa, skal fulltrúi þeirra, sem þá er, vera hinn þriði kjörstjóri; en sè hann einhverra hluta vegna farinn frá áður, skal þriðja kjörstjóra kjósa meðal hinna fulltrúanna. Þegar semja á kjörskrá, skal bæði gjaldkeri bæjarins, og aðrir er bæjarstörfum gegna, vera kjörstjórninni til aðstoðar, ef þörf gjörist. Skráin skal liggja 14 daga í þíngstofu bæjarins, öllum til sýnis; þyki nokkrum, að einhver sá maður sè nefndur, sem ekki hefir það til að bera er hæfir, eður að einhverjum sè ránglega sleppt, skal hann 3 dögum fyrir kosníngu bera mótmæli sín upp fyrir bæjarfógeta, og færa rök fyrir; rannsakar þá bæjarfógeti málið nákvæmar, ef þörf er, svo það verði útkljáð dag þann sem kosníng fer fram, eptir úrskurði kjörstjórnarinnar samkvæmt lögum. Finni einhver að því að nokkrum sè sleppt, þá verður því eigi gaumur gefinn, nema hann beri upp athugasemdir sínar fyrir þann tíma, sem til er tekinn.

10. grein. Boða skal dag og stund, er kosníngar skulu fara fram, að minnsta kosti 8 dögum fyrirfram, með auglýsíngar-brèfi og trumbuslætti. Kosníngar skulu ske opinberlega í þíngstofu bæjarins, skulu allir kjós-

1846. 27. Novbr. endur, er neyta vilja rèttar sins, koma sjálfir á kjörstefnu, og lýsa yfir annaðhvort í heyrandi hljóði, við kjörbókina, eður brèflega, hverja menn þeir vili kjósa. þegar allir þeir, er kjósa skulu, hafa gefið atkvæði sín, og þau eru bókuð, les forstöðumaður kjörstjórnarinnar upp skilmerkilega atkvæðin öll, en hinir tveir kjörstjórar rita þau upp og telja saman. þann skal nefna kjörinn fulltrúa, sem hlotið hefir flest atkvæði, þegar þau eru talin. Nú hafa fleiri en einn jöfn atkvæði, og skal þá hlutkesti ráða.

11. grein. þegar kjósa á fleiri fulltrúa en einn, skal hver þeirra kjörinn sèrílagi, á þann hátt sem áður er mælt fyrir.

12. grein. Ef einhver sá, sem kjörinn er fulltrúi, ber upp afsökun nokkura, metur kjörstjórnin hvort hún sè gild; þyki meiri hluta kjörstjórnarinnar afsökunin gild, skal þegar kjósa á ný. Sè afsökun hans þarámót metin ógild, og hinn kosni eigi að heldur vill gángast undir kosnínguna, skal hann láta kjörstjórnina bera upp kvörtun sína fyrir amtmanni, og gefur hann þá tafarlaust úrskurð um málið. — Ef nokkur efasemd rís hjá einhverjum þeim, er hlut á að máli, eður hjá kjörstjórunum um það, hvort nokkur sè kjörinn með flestum atkvæðum, eður ef nokkur kosníng þykir fyrir einhverja skuld ógild, gefa kjörstjórar um það úrskurð, og senda hann þegar amtmanni og færa rök fyrir; svo skulu og, þó engin slík efasemd hafi vakizt, amtmanni sendar skýrslur um kosníngarnar. þyki honum nú eigi að síður, sem ekki sè viðhöfð lögleg aðferð í kosníngunni, skal hann bera málið undir úrskurð kansellíis Vors; samt skal hann hafa vald á, að ógilda kosnínguna um sinn, ef honum finnst það ísjárvert að hún sè í fullu gildi þángað til að þess úrskurði náð verður. En ef hann finnur ekkert að kosníngunni, gefur hann kjörstjórninni það til vitundar áður 14 dagar sè liðnir. Auk þess skal hver sá, sem í nokkru finnur að kosníngu þeirri, er fram hefir farið og einkum að úrskurðum þeim, er um hana hafa verið gefnir, senda kvörtun sína ritaða kjör-

stjórunum, skal það gjört áður 8 dagar sè liðnir frá því er úrskurður var gefinn eður kosníngu var lokið, ef gefa á gaum að kvörtun hans; senda þá kjörstjórar jafnskjótt kvörtunina amtmanni, ásamt skýrslum sínum, og skal hann leggja úrskurð á það mál áður 14 dagar sèu liðnir. Verði nú nokkur kosníng ógild, að amtmanns ákvörðun, skal kjósa á ný. Beri nokkur þau vankvæði að, sem talin eru í grein þessari, og sá, sem kosinn var, eður kjörstjórar, eður einhver þeirra er hlut eiga að máli eru óánægðir með úrskurð amtmanns, eiga þeir frjálst að bera málið upp fyrir kansellíi Voru.

1846. 27. Novbr.

13. grein. Sá, sem kjörinn er fulltrúi, sendir bæjarfógeta skriflegt heit, og skuldbindur hann sig í því samkvæmt borgaraeiði sínum, en hafi hann ekki svarið borgaraeið, lofar hann með eiði að gegna dyggilega og með samvizkusemi öllum skyldum þeim, er staða hans heimtir, bæði við konúng og fósturjörð sína, og einkum við fèlag það, sem hefir kosið hann til að taka þátt í stjórn málefna sinna.

14. grein. Ef nokkur, sá sem kosinn er fulltrúi, missir kosti þá, sem gjöra hann hæfan til að vera fulltrúi, ámeðan hann hefir starfa sinn á hendi, þá skal honum víkja frá; þó skal þess gæta, að, ef einhver síðar missir eignarrètt á húsi, eður ef atvinnuskattur hans síðar er lækkaður svo, að hann nemi eigi því er til kjörgengis heimtist (6. grein), þá skal hann eigi fyrir þá skuld hætta þeim starfa, sem hann eittsinn fyrir traust sambæjarmanna er kjörinn til. Beri nokkuð það að, er samkvæmt 5. og 6. grein um stund svipti hann kostum þeim, er gjöra hann hæfan til að vera í stöðu þessari, skal honum um stund bægt frá störfum, þángað til hann fær aptur kosti þessa, eður útsèð verður um að hann ekki nái þeim. Bæjarfógeti og fulltrúar skulu skera úr öllum þeim vanda, er rísa kann í slíku máli, eður hafi nokkur fulltrúi orðið sekur um það skyldubrot, að hann megi fara frá, þá er það vitaskuld að öllum, er hlut eiga að máli, er frjálst að bera málið upp við æðra yfirvald. —

1846. Ef nokkur biður lausnar um tíma þann, er hann átti að
27. Novbr. hafa störf sín á hendi samkvæmt almennri reglu, og bæjarfógeti eður fulltrúar, eður þá æðra yfirvald (12. gr.), verða við bæn hans, skal mann kjósa í hans stað. En fari einhver frá 6 hina síðustu mánuði ársins, og kjósa skal aptur, þá má jafnan fresta kosníngunni til tíma þess, sem getið er í upphafi 9. greinar, nema svo standi á, að nauðsynlegt sè að kjósa fyrr.

15. grein. Við byrjun hvers árs kjósa fulltrúar úr flokki sjálfra sín oddvita og ráða þar flest atkvæði; oddviti kallar saman fulltrúa þegar honum þykir nauðsyn til bera; hann stýrir fundum, og sèr um að ályktanir sè rètt bókaðar og rètt sè með þær farið; þegar svo stendur á, að jöfn eru atkvæði, skal sú ályktan ráða, er oddviti fylgir. Á sama hátt kjósa þeir varaoddvita, er kemur í stað oddvita, þegar hann er ekki viðlátinn. Allt það er fer fram á fundi bókar oddviti eður vara-oddviti, einsog þeir verða ásáttir um það sín á milli, en komi þeir sèr eigi saman skera fulltrúar úr því með atkvæða fjölda; jafnan skulu allir fulltrúar, þeir sem viðstaddir eru, rita nöfn sín undir fundabókina. Þrír fulltrúar skulu að minnsta kosti vera á fundi, ef mál nokkur eiga að geta ráðizt til lykta.

16. grein. Aðgjörðir fulltrúa skulu nauðsynlegar þykja í öllum þeim málefnum, er snerta eignir og gögn, tekjur og útgjöld bæjarins, og ekki er nokkur ákvörðun um gjör, að skilin skuli vera undan bæjarstjórn; má því bæjarfógeti enga ályktan gjöra án þeirra samþykkis. Ef bæjarfógeti getur ekki orðið á sama máli og fulltrúarnir, skal hann eiga fund með þeim og ræða við þá um málið; en verði þeir engu að síður eigi á eitt sáttir, skal málinu skotið undir úrskurð æðra yfirvalds, og er þá sjálfsagt að telja það álit allra fulltrúa, er meiri hluti þeirra hefir fallizt á.

17. grein. Þegar beðið er um skýrslu frá bæjarfógeta um nokkuð það efni, er snertir þörf bæjarins, skal hann jafnan íhuga málið ásamt fulltrúunum, eða

þá beiðast álits þeirra um það, og skal álit þeirra jafnan fylgja skýrslu bæjarfógetans. Svo eiga og fulltrúarnir rètt á að taka sjálfir hvert það efni til skoðunar, er snertir þörf bæjarins, og bæjarfógeti er skyldur, þegar fulltrúarnir bera upp frumvarp nokkurt, að gefa um það ritaðan úrskurð þegar þeir beiðast; verði nú fulltrúarnir óánægðir með úrskurðinn, mega þeir heimta að málið verði borið upp fyrir æðra yfirvaldi, og með því sendar ljósari skýrslur frá sjálfum þeim og bæjarfógetanum ef þurfa þykir. 1846. 27. Novbr.

18. grein. Svo fulltrúar þeir, sem bæjarmenn hafa kosið, fái tekið svo mikinn þátt sem hæfa þykir í bæjarmálefnum þeim, sem falin eru aukastjórn nokkurri, skulu framvegis fátækrastjórar þeir 3, er sitja í fátækranefndinni (1. grein) kosnir af fulltrúunum, og skal að minnsta kosti einn þeirra kjörinn úr flokki sjálfra fulltrúa, en einn skal ætíð vera fulltrúi tómthúsmanna. Fátækranefndin skal kjósa einn þessara fátækrastjóra til fátækragjaldkera, og er sá það, er flest fær atkvæði. Ekki skulu fátækrastjórar þeir, er þannig eru settir, skyldir að hafa starf sitt lengur en um 3 ár. Þegar borgaraskólanum í Reykjavík er komið í fullkomið lag, skulu fulltrúarnir einnig, á sama hátt sem áður er getið, kjósa 2 skólastjóra, og eiga þeir setu í skólanefndinni. Svo skulu og fulltrúarnir framvegis kjósa þá menn úr flokki sjálfra sín, er setu eiga í byggíngarnefnd þeirri, er sett var með opnu brèfi frá 29. Mai 1839 1. grein; þar á mót kýs amtmaður hina 2 bæjarmenn er vera skulu í nefndinni, samkvæmt opnu brèfi er þegar var nefnt.

19. grein. Fulltrúar skulu ásamt bæjarfógetanum fyrir hver árslok semja áætlun um útgjöld þau, er líklegt þykir að bærinn muni þurfa að svara á næsta ári, og skulu þar með talin ekki að eins þau útgjöld er bæjarmálefnastjórnin, sem sjálfir þeir eru í, hefir umsjá yfir, heldur og einnig það fè, er með þarf til þeirra bæjarmálefna, sem falin eru stjórn sèrílagi. — Áætlun

1846. þessi skal og innibinda skýrslu um efni þau, sem til
27. Novbr. eru að borga með útgjöldin án þess skatti sè á jafnað, og síðan skýra frá hversu miklu þurfi að jafna niður á bæjarmenn; og er sú skipan þar á gjörð, að þriðjúngi þess fjár, er þarf til útgjalda bæjarstjórnarinnar, verður jafnað niður á byggíngar bæjarmanna, fyrst um sinn eptir þeim jöfnuði er í slíku hefir áður verið viðhafður, en hinum tveim þriðjúngum ásamt því fè, er þarf til þeirra málefna, sem stjórn hafa sèr, verður skipt niður eptir efnum og ástandi á alla er búa í landeign kaupstaðarins; þó skal áætlunarskráin ákveða upphæð á því, er jafna skal niður á hvað fyrir sig. Beri engar þær kríngumstæður að höndum, að líklegt megi þykja, að útgjöld eður tekjur þær, sem til eru að láta í þau, verði meiri eður minni en þær, er ákveðnar voru í áætlunarskrá þeirri, er samin var næst á undan, skal þær telja til sömu upphæðar. Hvað fè það snertir, er með þarf til málefna þeirra, er stjórn hafa sèr, svo sem fátækramálefna, og síðar skólamálefna, þá skal stjórn sú, er hlut á að máli, senda reikníng um það, er með þarf, bæjarfógeta og fulltrúunum fyrir lok Novembers mánaðar. Þyki þeim ástæða vera til að lækka upphæð á fè því, sem beiðzt er, skulu þeir nákvæmar rannsaka það með stjórn þeirri, er hlut á að máli, og verði þeir ekki á eitt sáttir, skal bera upp málið við amtmann, og ákveður hann það er skólamálefni snertir, hve mikið skal greiða, er hann hefir ráðfært sig við meðstjórnarmann sinn. Þegar áætlunarskráin er samin að öllu leyti, skal senda hana amtmanni, og þyki honum í henni ekkert athugavert, ritar hann það í hana og sendir aptur frá sèr. En fari á annan hátt, lýsir hann fyrir bæjarstjórninni athugasemdum þeim, er honum þykir að gjöra þurfi, og skal jafnan taka athugasemdir þær til greina ár það, er áætlunarskráin nær yfir; en sè mikið undir því komið til lengdar, og bæjarstjórnin þykist eigi geta kannast við, að þær sè rèttar, er hún skyld, áður mánuður er liðinn, að rita amtmanni um það, og sendir hann þá málið kansellíinu til úrlausnar.

20. grein. Ef amtmaður gjörir engar athugasemdir um áætlunarskrána, eður ef öllu er komið fyrir svosem athugasemdir hans bendtu til samkvæmt 19. grein, skal fè því, er safna á með álögum á bæjarbúa, jafna niður á skattskylda menn. Verður þá öllum þeim gjöldum, er greiða á eptir sameiginlegum mælikvarða, jafnað í einu lagi niður á hvern skattskyldan mann; þó skal þess gæta, að þeim, er samkvæmt tilskipunum eru lausir við að greiða gjaldtegund nokkra, sem talin er meðal annara gjalda, má ekki gjöra meira, en þeim ber að greiða í önnur gjöld, samkvæmt reglum þeim er gilda. — Skatta skulu framvegis allir fulltrúar ásamt bæjar-gjaldkera jafna niður á bæjarmenn. Þessvegna skal eigi framvegis kjósa virðíngarmenn sèrílagi, svo losast og fátækranefndin og síðar skólanefndin við það starf, að jafna niður á bæjarmenn gjaldi því, er þarf með til fátækra málefna og skólamálefna. Alla skatta skal rita í skatta- og kvittunarbók fyrir sèrhvern, er gjald greiðir, og skal þeim öllum lokið innan Juni mánaðar loka ár hvert. Þegar gjaldkeri fær boðorð eður ávísunarbrèf um frá bæjarfógeta og fulltrúunum, skal hann greiða hverri stjórn sèrílagi svo mikið af skatta upphæðinni, er hún þarf við til að borga með útgjöld þau, er hana snerta. Ef útgjöld berá að, sem ekki er gjört ráð fyrir í áætlunarskránni, skal um þau gjöra skýrslu, einsog boðið er í 19. grein um áætlunarskrána; skal í öllu, er útgjöld þessi snertir, hina sömu meðferð við hafa, sem ákveðin er í þeirri grein. En ef útgjöld þau, sem ekki er gjört ráð fyrir, nema ekki meiru en 50 dölum, gjörist engin þörf á slíkri skýrslu sèrílagi; skal þá borguninni frestað til næsta árs, þegar jafnað verður niður.

1846.
27. Novbr.

21. grein. Þegar áætlunarskráin og niðurjöfnun er samin, skal hvorutveggja vera til sýnis um 3 vikur í þíngstofu bæjarins að minnsta kosti 3 stundir á degi hverjum; skal opinberlega birt hvenær þær sè lagðar fram, og um hvert dagsbil þær sè öllum til sýnis. Þyki einhverjum nokkuð vera aðfinníngavert um niður-

1846. jöfnuðinn, skal hann lýsa athugasemdum sínum fyrir
27. Novbr. bæjarfógeta, en hann ráðgast um með fulltrúum og ákveður, hvort breyta skuli nokkru útaf kvörtun hans; en ef hann verður óánægður með ályktan þeirra, er honum frjálst að láta bæjarstjórnina bera málið upp fyrir amtmanni til úrskurðar.

22. grein. Fulltrúar skulu ásamt bæjarfógeta hafa nákvæma umsjá yfir fjárhag bæjarins; þeir gæta þess, að skattar og aðrar tekjur sè heimtaðar á rèttan hátt og í tækan tíma, og þær teknar lögtaki, ef þörf gjörist, svo og að fènu sè varið til að láta í útgjöld bæjarins, en þángað til skal það lagt í kistu vel læsta og geymir hana gjaldkeri; fyrir kistunni skulu vera 3 læsíngar, hver annari frábrugðnar, skal bæjarfógeti hafa lykil að einni, að annari fulltrúi sá, er þeir sjálfir til þess kjósa sín ámilli, en gjaldkeri að hinni þriðju; þó má fá gjaldkera í hendur til að borga með smáútgjöld, er búast má við, allt að 100 dölum, án þess það fè sè lagt í kistuna. Svo skulu og bæjarfógeti og fulltrúar, að minnsta kosti eittsinn á hverjum þrem mánuðum, heimta nákvæma sjóðskýrslu, er sýni bæði hvað heimt sè af fè og hvað goldið sè aptur; en finni þeir eigi tekjur þær, er goldnar áttu að vera, tilgreindar, skulu þeir við hafa rannsókn þá er þörf er á, aðgæta kvittunarbækur þeirra er ógoldið eiga, og fara að öllu einsog bezt á við í hvert sinn, og gjöra ráðstafanir þær er nauðsynlegar eru að tekjurnar verði heimtar; svo skal og um útgjöldin gjöra næga skýrslu. Þeir geta falið einum manni eður fleirum úr flokki sjálfra sín með bæjarfógetanum að rita fyrir sína hönd undir ávísunarbrèf uppá bæjarsjóðinn. — Fulltrúar og yfirvald skulu leggja alla stund á, að störf þau, er unnin eru á kostnað bæjarins, sè vel af hendi leyst og með sem mestum sparnaði; skal bæjarfógeti jafnan hafa vakanda auga á slíkum störfum; svo skulu einnig fulltrúarnir skiptast á að gæta þeirra, svo þeim jafnan sè kunnugt að slík störf sè

unnin sem haganlegast og í öllu samkvæmt ákvörðun þeirri, er upphaflega var gjörð. 1846. 27. Novbr.

23. grein. Fulltrúar skulu með bæjarfógeta kjósa bæjargjaldkera, skal með sýslu þessa fara í öllu samkvæmt d. l. 3—5; þó skal sá, sem settur er gjaldkeri, hafa starf sitt að minnsta kosti um 3 ár, nema að beri kríngumstæður þær, er aptri honum, eður bæjarfógeta og fulltrúum lítist ráðlegra að fá öðrum manni sýslu hans í hendur, áður þau 3 ár sè liðin. Ef bæjarfógeti og fulltrúar verða eigi á eitt sáttir um ákvarðanir þær, er snerta kosníngu gjaldkera o. s. frv., skal málinu skotið til amtmanns.

24. grein. Þó bæjarfógeti og fulltrúar eður, í málum þeim, sem undan eru skilin almennri bæjarstjórn, stjórn sú, er að svo miklu leyti kemur í þeirra stað, eigi rètt á að gjöra ályktanir fyrir hönd bæjarmanna viðvíkjandi almennum málefnum, samt með umsjón hlutaðeiganda tilskipaðs yfirvalds, þá má þó undanskilja þær ráðstafanir, sem ekki verður gjört ráð fyrir, eður miklu varða og um lángan aldur í bæjarmálefnum. — Til þessa má telja: nýjar lántökur; þegar lengja á tíma, sem borga skal á lánsfè; þegar bætt er við nýjum launum, og upphæð launa aukin, ef meiru nemur en 20 dölum; eptirlaun, ef meiru nemur en 20 dölum, og ekki er áður tiltekið: gefins fèstyrkur, er meiri sè en 30 dalir; afsal fasteigna bæjarins og úthlutun bæjarjarða, svo þær verði eign einstakra manna, er lúka á ári hverju gjaldi í sjóð bæjarins; byggíngu bæjarjarða um lengri tíma en 10 ár, eður á annan hátt en við opinbert uppboð; byggíngastörf, er ekki verður framgengt, nema aukin sè upphæð skatta þeirra, er bæjarmenn um 3 undanfarin ár hafa goldið að meðaltali; þessháttar sættir, að bærinn gengst undir nokkura skuldbindíng til að komast hjá málaþrasi, eður slakar að nokkru til í rètt sínum. Þegar nokkuð af þessu ber að, svo að bæjarstjórn eigi má skera úr, skal amtmaður, þegar málið krefur bráðs úrskurðar, bæjarstjórnin er því samþykk og honum eigi

1846. 27. Novbr. heldur finnst það ísjárvert, hafa vald á að skera úr þeim nefndu málum, en annars á málið, með skýrslum allra þeirra er hlut eiga að, og þaráméðal sjálfs amtmannsins, að sendast Voru kansellíi, er, að svo miklu leyti, sem það eigi hefir vald á að skera úr því, á að bera það upp fyrir Oss, eins og það, þegar um einhverja sèrlega mikilvæga og þaraðauki óvenjulega ráðstöfun er að gjöra, má fyriskipa, að allir borgarar bæjarins verði kallaðir til fundar, til að lýsa áliti sínu þarum; slíkan fund má líka amtmaðurinn láta kalla saman, ef honum virðist það hæfilegt, áður en málinu er skotið til æðra úrskurðar.

25. grein. Jafnskjótt og reikníngur gjaldkera er saminn, skal hann leggja í þíngstofu bæjarins, og fara að öllu um framleggíngu og birtíngu, sem fyrir er mælt í 21. grein um skattajöfnuð. Reikníngurinn skal vandlega yfirfarinn af skoðunarmanni, sem kosinn er af bæjarmönnum þeim, er samkvæmt 4. og 5. grein hafa atkvæðarètt; skal hann kjörinn á sama hátt sem fulltrúarnir, og hafa starf sitt, einsog þeir, um 6 ár. Þegar sá, er reikninginn samdi, hefir fengið athugasemdir skoðunarmannsins, svo hann fái svarað þeim og tekið þær tilhlýðilega til greina, skulu þær sendar amtmanni, og skal hann skera úr, ef ábyrgð nokkur þykir liggja á þeim, er reikninginn samdi. En hafi skoðunarmaður fundið nokkuð það að, að ábyrgð þyki liggja á bæjarfógeta eður fulltrúunum, eður amtmanni þyki nokkuð aðfinníngarvert, skal hann, er nægar skýrslur eru fengnar, senda málið kansellíinu til úrskurðar ásamt áliti sínu. — Á ári hverju skal reikníngur gjaldkera saminn fyrir lok næsta Januar mánaðar, og hvað ábyrgð þá snertir, er leiðir af því að semja ekki reikninginn í tækan tíma, eður svara útásetníngum er gjörðar eru, þá skal í því fara samkvæmt reglum þeim, er löggildar eru í dönskum kaupstöðum. Þegar reikníngur gjaldkera er gagnskoðaður og ráðinn til lykta, skal bæjarfógeti semja ágrip af honum og láta prenta; ágrip þetta sè svo fullkomið,

að tilgreind sè sèrílagi öll atriði í tekjum og útgjöldum. Hvað reiknínga þá snertir, er gjörðir eru um þau bæjarmálefni, er hafa stjórn sèrílagi, eður skoðun á þeim, skal með þá fara samkvæmt tilskipunum, er um það eru gefnar eða verða gefnar, þó svo, að þegar reikníngar eru lagðir fram til sýnis og auglýsíngar almenníngi, skal fara svo að, sem fyrir er mælt í þessari grein um reikníng gjaldkera. — Vili einhver borgari eður nokkur bæjarmanna, er skatt greiðir, taka reikníngsfróðan mann sèr til aðstoðar þegar hann skoðar reikníng gjaldkera eður annan reikníng um bæjarmálefni, þá skal honum eigi þessa synjað. 1846. 27. Novbr.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn þann 27. November 1846.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Vexling af engelsk Sterling i Guld.** Khavn den 5. Decbr. 1846. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 416—17. 5. Decbr.

I Anledning af Hr. Kherrens Indstilling i behagelig Skrivelse af 10. August d. A., om at der ved Collegiets Foranstaltning maatte blive opgivet en Priis, til hvilken Landfogden bemyndiges at modtage engelsk Sterling i Guld, har Rentekammeret brevvexlet med Finantsdeputationen, af hvis Svarskrivelse [1] man ikke undlader herved tjenstligst at tilstille Dem en Gjenpart. — Iövrigt bedes behgl. paaseet, at naar de i bemeldte Gjenpart omhandlede Myntsorter indbetales, disse da nedsendes hertil med den förste Pengeremisse af Jordebogskassens Beholdning, som har Sted efter at de ere modtagne af Landfogden. — Rentekammeret den 5. Decbr. 1846.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, 5. Decbr.

[1]) see ovenfor S. 504—505.

1846. ang. **Aldersbestemmelse for Skolens Disciple** m. v.
5. Decbr. Khavn den 5. Decbr. 1846. — Univ. Direct. Copieb. for Univers. og Skolerne 1846, Nr. 2235.

Paa Grund af de af Stiftsövrigheden i Skrivelse af 12. Oktober sidstl. forklarede særegne Omstændigheder vil Directionen ikke nægte sit Samtykke til, at der endnu i indeværende Skoleaar undtagelsesviis blandt de ved Skoleaarets Begyndelse i Reykevig lærde Skole optagne Elever findes nogle, som ere over den foreskrevne Alder for Optagelsen, 16 Aar, idet man forventer, at Stiftsövrigheden for Fremtiden behageligen vil drage Omsorg for, at de i Planen for den islandske lærde Skole indeholdte Aldersbestemmelser saa meget som muligt overholdes.

Forsaavidt Stiftsövrigheden dernæst i samme Skrivelse, næst at indberette, at 10 af de nyoptagne 20 skolesögende Disciple have faaet anviist Natteleie i Skolelokalet, hvortil det tilstrækkelige Antal Sengesteder forefandtes, har anholdt om Bemyndigelse til at lade anskaffe endeel Tæpper inden Vinterens Begyndelse, da Skolens Forraad af Sengeklæder ikke er tilstrækkeligt, skulde Directionen tjenstl. melde, at man vel Intet finder at erindre imod, at de nævnte 10 Disciple i indeværende Skoleaar sove paa Skolen, men at man derimod ikke kan tilstede, at der i denne Anledning paaföres Skolekassen nogen Udgift, hvorimod de vedkommende Disciple selv ville have at sörge for Sengeklæder. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 5. Decembr. 1846.

15. Decbr. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Diæter og Befordrings-Omkostninger i Alimentations- og private Politisager.** Khavn den 15. Decembr. 1846. — Canc 3. Depart. Brevb.

1846, Nr. 4879—80. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1846, S. 319. 1846. 15. Decbr.

I behagelig Skrivelse af 6. April f. A. har Hr. Conferentsraaden forlangt Cancelliets Resolution for, hvorledes der bör forholdes i Henseende til Udredelsen af Omkostningerne, navnlig af Diæter og Befordringsudgifter til Dommeren, saavel i Alimentationssager som overhovedet i private Politisager, naar Ingen af Parterne har Evne til at udrede samme.

Foranlediget heraf skulde man, efter i den Anledning at have corresponderet med Amtmændene over Sönder-Amtet og Nord- og Öst-Amtet, og næst med Hensyn til Spörgsmaalet om deslige Omkostninger i den förstnævnte Slags Sager at henvise til Collegiets Skrivelse af 17. f. M., til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at ligesom det af de fra de andre Amter indhentede Oplysninger erfares, at Alimentationssager i Almindelighed ere afgjorte paa Dommerens Bopæl eller paa hans Reiser i andre Anliggender, saaledes forventer man, at det Samme vil blive iagttaget i Vest-Amtet, og at der saaledes kun i ganske enkelte Tilfælde vil kunne blive Spörgsmaal om de omhandlede Udgifter, i Henseende til hvilke der da bliver at forholde som ifölge Canc. Skriv. 9. Juni 1838 i offentlige Sager, nemlig Diæter bestemmes til 1 Rbd. for hver Dag, naar det Sted, hvor Retten sættes, er i det mindste 1 Miil fra Dommerens Bopæl, og Befordringsudgifter fastsættes af Amtet ifölge Reglem. 10. Septbr. 1830 § 16, samt afholdes af Amtsrepartitionsfondet. — Hvad andre private Politisager angaaer, da forventes disse ligeledes, efter hvad der skeer i de andre Amter, foretagne paa samme Maade, men hvor særegne Omstændigheder maatte foranledige Diæter og Reiseomkostninger, blive disse kun, naar Nogen af Parterne er meddeelt Bevilling til fri Proces (Reglem. 10. Septbr. 1830 § 13), at udrede af det Offentlige, og bliver da at bestemme

1846. 15. Decbr. paa samme Maade som i Alimentationssager, samt ligeledes at afholde af Amtsrepartitionsfondet. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Decembr. 1846 [1].

15. Decbr. **Cancellie.Skrivelse** til Biskoppen over Island, ang. **Valg af en Herredsprovst.** Khavn den 15. December 1846. — Canc. 1. Departem. Brevb. 1846, Nr. 5699.

I behagelig Skrivelse af 3. Septbr. sidstl. har Deres Höiærv. andraget, at det ikke sjeldent er Tilfældet paa Island, at naar en Provst har tjent i længere Tid og er bleven gammel og svagelig, saaledes at han som Præst har antaget en Capellan, vedbliver han endnu at fungere som Provst, indtil han hos Biskoppen söger om Tilladelse til at faae sin Capellan sig adjungeret til paa hans Vegne at betjene Provste-Embedet, og dette er blevet tilstaaet med den Clausul, at det skeer paa den ældre Provsts An- og Tilsvar, samt at Deres Höiærv. ved Deres Overtagelse af Bispe-Embedet paa dettes Contoir forefandt en uexpederet Sag angaaende et Provstevalg i Söndermule Syssels Provstie, hvor Provst Guttorm Paulsen for 5 Aar siden havde faaet sin Capellan og Sön, Vigfus Guttormsen, sig adjungeret som Provst; bemeldte Provst Paulsen resignerede Provste-Embedet den 12. Januar d. A., og fra Bispecontoiret udgik som sædvanlig Opfordring til vedkommende Præster at vælge en ny Provst, og de fleste Stemmer — 6 af 10 — faldt paa den i Faderens Sted fungerende Provst, Capellan Vigfus Guttormsen, derimod kun 3 paa Hallgrim Johnsen, der er theologisk Candidat ved Kjöbenhavns Universitet med bedste Charakteer fra Aaret 1840, og siden det paafölgende Aar Sognepræst for Holme Præstekald i Söndermule Syssel, og 1 Stemme

[1]) s. D. Skrivelse til Rentekammeret af samme Indhold. — Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

paa Præsten Olav Indridason. Naar nu Valget skulde, overeensstemmende med Reskr. af 23. Decbr. 1740, gaae for sig efter plurima vota, vilde meerbemeldte Capellan være at vælge til Provst; men med Hensyn til Udtrykkene i det citerede Reskript har D. Höiærv. formeent, at saadant Valg neppe er lovligt, og har De derfor forespurgt, om det i det her omhandlede Tilfælde ikke er Dem tilladt efter bedste Overbeviisning, og stöttet paa de 3 af vedkommende Præster afgivne Stemmer, at vælge Sognepræst Hallgrim Johnsen til Provst i Söndermule Syssels Provstie, skjöndt Capellan Guttormsen har erholdt 6 Stemmer, samt endelig, da lignende Tilfælde i Fremtiden kunne indtræffe, foreslaaet, at Biskoppen, i hvis Interesse det er at have duelige Provster, maa gives Myndighed til i lignende Tilfælde, og hvor han har Grund til at være misfornöiet med et Provstevalg, at afgjöre Sagen efter bedste Overbeviisning, imod at han forpligtes til at motivere og til Cancelliet indberette sin brugte Fremgangsmaade ved enhver saadan fra det Lovbestemte afvigende Foranstaltning.

1846. 15. Decbr.

Foranlediget heraf skulde Cancelliet tjenstl. melde: at en personel Capellan ikke kan vælges til Provst, og at slige adjungerede Provster for Fremtiden ikke bör finde Sted, men naar en Provst ikke længer kan eller vil forestaae sit Embede som saadan, bör en anden Sognepræst i hans Sted udvælges til Provst; — at Cancelliet bifalder, at Sognepræst Hallgrim Johnsen vælges til Provst i Söndermule Syssel; — at Biskoppen i saadanne Tilfælde, som det af D. Höiærv. ommeldte, efter eget paa Omstændighederne grundet Skjönnende forelöbig kan constituere en Provst og derefter gjöre Indberetning til dette Collegium i Overeensstemmelse med Reskr. af 23. Decbr. 1740, 3. Post[1]. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. Decembr. 1846.

[1]) jevnf. Instruction for Superintendenterne 1. Juli 1746 § 22.

1846.
18. Decbr.

Reskript til den kongelige Finants-Deputation, angaaende **Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet** for Aaret 1845. Khavn den 18. December 1846. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnskabs-Oversigt for Aaret 1845 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. — Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 18. Decbr. 1846". Khavn 1847. XLII + 360 (+ 4) Sider i 4to. Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. Ny Coll. Tid. for 1846, S. 1057—1084 (uden Bilage). Schou XXIV, 677—709 (uden Bilage); jevnf. Ný Fèlagsrit VII, 97—110.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samtlige Vore Collegier og Departementer, overeensstemmende med Vort allerh. Reskript af 11. April 1841, have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter i Aaret 1845 have udgjort efter de aflagte Regnskaber, have Vi allernaad. approberet den deraf samlede og herved fölgende Oversigt over Statens samtlige Indtægter og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og bemyndige Vi Eder til at lade saavel denne Oversigt, som alle dertil hörende Bilage, tilligemed dette Vort allerhöieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 18. Decembr. 1846.

Regnskabs-Oversigt for Aaret 1845 (S. V—XLII):

	Hovedsummer. Budget for 1845. Rbd.	Sk.	Medgaaet i 1845. Rbd.	Sk.
Udgifter. ... VII. E, Rentekammeret:				
... 7. Præmier for Fiskeri under Island	2545	»	2545	»
... 13. Udgifter Island vedkommende	8100	»	12966	35½
VII. I, Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:				
... e, Tilskud til den lærde Skole i Island	5380	»	5380	»

Bilag til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1845 (S. 1—360). . . . . . 1846. 18. Decbr.

Indtægts-Bilag VI: . . . . Anm. 5) Oversigt over de under Bestyrelse af Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond henlagte Activers Status ved Udgangen af Aaret 1845:

. . . B. 1. Faste Eiendomme, som ere bestemte til at realiseres:

. . . Husevig Svovlværk paa Island . . . . 523 Rbd. 37 Sk.

. . . Udgifts-Bilag VIII. Udgifter under Rentekammeret:

ad 13. Indtægter og Udgifter, Island vedkommende, indbetalte og udbetalte af Finantskassen fra 1. Januar til 31. Decbr. 1845.

Indbetalinger:

1. Paa Afgifter af Jordegods . . .	4,196 Rbd.	24	Sk.
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	833 —	19	—
3. Gebyrer for islandske Söpas efter Plak. af 22. April 1807 og 28. Decbr. 1836	1,299 —	9	—
4. Mod Udbetaling i Island	7,107 —	5	—
5. Nedsendt af Jordebogskassens Beholdning	3,050 —	40½	—
6. Vedtaget Regnskabs-Ansvar, Island vedkommende, indbetalt i Zahlkassen	73 —	1	—
Erstatning for Summer, der have været foreskudte af Jordebogskassen:			
7. For Statsgjælds-Directionen . . .	9,917 —	21	—
8. — Statssekretariatet for Naadessager	795 —	»	—
9. — Enkekassen	828 —	31	—
10. — det danske Cancellie	150 —		

1846. 18. Decbr.

11. For Dannebrogsmændenes Pensionsfond	405 Rbd. » Sk.	
12. — Finantskassen	1,362 — 72 —	
13. — Universitets-Directionen	8,816 — 19 —	
14. — Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker, hvilke Pensioner nu udredes af Finantskassen	1,931 — 90 —	
Summa Indtægt	40,765 Rbd. 43½ Sk.	

Udbetalinger:

1. Gager	5,871 Rbd. 29 Sk.
2. Til islandske Studenters Nedreise	75 —
3. — videnskabelige Arbeider	200 —
4. — Apothekervarer	350 —
5. Laan til en Embedsmand og en Haandværker	600 —
6. Rest af Fragt for Postskibet i 1844—1845	954 — 8 Sk.
7. For Trykning af Oversigt over Sönder-Amtets Repartitionsfonds-Regnskaber	8 — 48 —
8. For Oversættelse af en Lærebog for Jordemödre	75 —
9. For Oversættelse af kongel. Lovudkast, som bleve forelagte det islandske Althing igjennem det danske Cancellie	119 —
10. Salairer for befalede Sager	80 —
11. Erstatning til Embedsmænd for Reiser i Island	48 — 24 —
12. Salair for Opkrævningen af Afgiftsfisken af Vestmannö i Aarene 1843—44 og 1844—45	267 — 8 —
13. Til islandske Embedsmænds Reise til Island	200 —
14. For Fangejern til Sneefjeldsnæs Sysselmands-Embede	7 —

1846. 18. Decbr.

15. Til Tugthuset paa Christianshavn 5 pCt. af nogle Embedsmænds Gager . . . . 78 Rbd. 30 Sk.
16. Til Enkekassen förste Maaneds Belöb af en Embedsmands Tillægsgage . . . . 55 — 52 —
17. Gebyrer for i Island udleverede algierske Söpasse . . . . 28 — 88 —
18. Mod Deponering og mod Indbetaling i Jordebogskassen . . . 20,311 — 80 —
19. Til Statsgjælds - Directionen til Forrentning . . . . 14,167 — 79 —
— Til Statsgjælds-Directionen, Kjöbesummer med Renter for solgt Jordegods i Island . . . . 5,986 — 14 —
— Til Statsgjælds-Directionen, Afdrag og Rente af en Embedsmands Laan . . . . 45 — 29 —
20. Til Stiftsbogtrykkeriet i Island, imod Refusion ved Indbetaling i Islands Jordebogskasse af Stiftsbogtrykkeriets Midler . . 2,002 — 70 —
21. Til de tilbagestaaende islandske Opmaalings-Arbeider ere, af den dertil normerede Sum 2000 Rbd., udredede af Zahlkassen . . . . 1,900 —
22. Til Havefrö og Træplanter til Island, samt i Understöttelse til Haandværkeres Nedsættelse der i Landet, ere anvendte de, istedetfor Meelbödernes Rente, for 1845 normerede . . . . . 300 —

Summa Udgift 53,731 Rbd. 79 Sk.

Fradrages Indbetalingernes Belöb . . 40,765 — 43½ —

have Udgifterne oversteget Indtægterne med . . . . 12,966 Rbd. 35½ Sk.

1846. Det af Finantskassen til Islands Jordebogskasse i
18. Decbr. Aaret 1845 udredede Belöb, 12,966 Rbd. 35½ Sk., overstiger saaledes den i Budgettet opförte Sum, 8,100 Rbd., med 4,866 Rbd. 35½ Sk., hvilket Belöb beroede som Beholdning i Islands Jordebogskasse til Bestridelse af Administrations-Udgifter i Island i et fölgende Aar, og træder saaledes istedetfor en Contant-Opsending.

Foranstaaende Oversigt viser det Belöb, med hvilket de af Finantskassen i Aaret fra 1. Januar til 31. Decbr. 1845 beordrede Udtællinger have oversteget Indbetalingerne. Til Oplysning om, hvormeget der udfordres til Dækning af de aarlige Udgifter, Islands Administration medförer, vedföies, i Henhold til det i saa Henseende offentliggjorte Budget, Regnskab for Islands Jordebogskasse, for Regnskabsaaret til 31. Juli 1845:

Indtægt.

1. Netto-Indtægt af kgl. Jordegods i Regnskabsaaret 1845	7,602 Rbd. 13 Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reykjavík By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold, i samme Aar . . .	1,197 — 69 —
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret i Aaret til 31. Decbr. 1844	3 — 24 —
4. Arve-Afgifter i samme Aar . . .	1,359 — 64 —
5. ½ % Afgift ved faste Eiendommes Overdragelse i samme Aar	272 — 10 —
6. Sysselernes Forpagtnings-Afgifter med Laugthingsskriverlön i Regnskabsaaret 1845	1,529 — 50 —
7. Kongetienderne af Norder- og Sönder-Thingö Sysseler i Regnskabsaaret 1845	273 — 66 —
8. Eet Aars Rente af Kjöbesummen af Jorden Laugarnæs	112 — » —

9. Rangskat for eet Aar til 30. Juni 1845	322 Rbd. » Sk.	1846. 18. Decbr.
10. Embedsskat i Regnskabsaaret 1845	827 — 62 —	
11. Afgift af Skibe, ifölge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13, i Aaret 1844	1,666 — » —	
12. ¾ % af private Deposita	97 — 71 —	
13. Islandske Pasgebyrer	158 — 60 —	
14. Netto-Indtægten i Regnskabsaaret 1845 af de Skalholtske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skalholtske og Holumske Æqvivalenter deraf udredes	883 — 57 —	
15. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret 1845	131 — 71 —	
Summa Indtægt	16,437 Rbd. 41 Sk.	

Udgift.

1. Gager og Lönninger m. m. i Aaret til 30. Juni 1845:	
a. til Overövrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden, med Flere	10,783 Rbd. 28 Sk.
b. Geistligheden	1,233 — 65 —
2. Det islandske Bibelselskab i samme Aar	60 — » —
3. Medicinalvæsenet	3,474 — 26 —
4. Understöttelser, istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, for Aaret til 31. Decbr. 1845	86 — » —
5. Temporaire og staaende Godtgjörelser for Regnskabsaaret 1845	22 — 86 —

1846.
18. Decbr.

6. Godtgjörelser til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed i samme Aar	229 Rbd. 8 Sk.
7. Post-Indretningen i Landet selv i samme Aar	473 — 88 —
8. Befragtningssum for et Postskib til og fra Island i Aaret 1844—1845	1,779 — 8 —
9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, for Aaret til 31. Decbr. 1844	2,000 — » —
10. Understöttelser til Haandværkere og til Havefrö m. m., i Aaret til 31. Decbr. 1844	300 — » —
11. Ifölge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring föres til Udgift eller Omdrag den der beregnede Sum	883 — 57 —
12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	1,443 — 32 —
Summa Udgift	22,769 Rbd. 14 Sk.
Indtægten belöber	16,437 — 41 —
Altsaa har Udgiften oversteget Indtægten med	6,331 Rbd. 69 Sk.
Det Tilskud, Islands Jordebogskasse behövede, er i Budgettet anslaaet til	8,100 — » —
Fölgelig mindre	1,768 Rbd. 27 Sk.

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende.

ad 2. Indtægterne ere anslaaede 200 Rbd. for höit. Den övrige Forskjel hidrörer fra Afgifternes aarlige fluctuerende Beskaffenhed.

ad 10. At Indtægten er under den i Budgettet opförte Sum, er hovedsageligen grundet i, at der endnu

savnes Rigtighed for Embedsskatten af Odda Præstekalds og Norder-Mule Syssels Embeds-Indtægter i Regnskabsaaret. 1846. 18. Decbr.

ad 12. Varierer efter Störrelsen af de i ethvert Regnskabsaar deponerede Summers sammenlagte Belöb.

ad 13. I Aaret til 31. Decbr. 1844 have Gebyrerne for de af Rentekammeret udfærdigede islandske Söpasse udgjort 1,372 Rbd. 21 Sk., hvilke ere indflydte i Rentekammerets Sportelkasse. I Aaret til 31. Decbr. 1845 andrage berörte Gebyrer 1,299 Rbd. 9 Sk., der blive beregnede til Indtægt i næste Regnskab for Islands Jordebogskasse. De i nærværende Regnskab opförte 158 Rbd. 60 Sk. ere de i Fardagsaaret 1844—45 i Island erlagte Gebyrer, i Overeensstemmelse med Plak. af 28. Decbr. 1836 § 15 Litr. c.

ad 14. Disse 883 Rbd. 57 Sk. ere forblevne i Jordebogskassen og ere anvendte til Dækning af paafölgende Aars Udgifter i Island.

ad 15. I Leie for den forrige Landfogedbolig i Reykjavík er betalt 120 Rbd. De övrige 11 Rbd. 71 Sk. ere Vragindtægter af Vestmannö.

Udgiften vedkommende.

ad 1, a. Budgetsummen andrager . . . 11,213. 93.
I Regnskabet for Aaret til 31. Juli 1845 er beregnet til Udgift . . . . . 10,783. 28.
Heraf er:
a. tilgodehavende Gager fra det foregaaende Aar . . . 280. 51.
b. til en Embedsmand formeget betalt i Gage for Aaret til 30. Juni 1845 . . . . 16.
(Det bemærkes, at den fornödne Berigtigelse med Hensyn til denne Udtælling er skeet i 1846 Aars Regnskab) . . . . ——— 296. 51.
igjen, som vedkomme Regnskabsaaret 1845 10,486. 73.
Forskjellen 727. 20.
er Belöbet af uhævede Gager den 31. Juli 1845.

1846. 18. Decbr. *ad* 1, b. Udgiften er 35 Rbd. 7 Sk. mindre end anslaaet, fordi Biskoppens Gage kun er beregnet til den forrige Biskops Dödsdag, den 14. Juni 1845.

ad 3. Udgifterne til Medicinalvæsenet ere anslaaede til		3,930 Rbd. » Sk.
Lægges hertil det Apothekeren i Reykjavík By tillagte aarlige Husleie-Bidrag		150 — » —
udgjör den egentlige Budgetsum . .		4,080 — » —
I Regnskabet er fört til Udgift	3,474. 26.	
Herunder ere indbefattede 108 Rbd. 48 Sk., der ere udbetalte til Jordemödre udenfor Reykjavík, men af dette Belöb vedkomme foregaaende Aar	8. 48.	
Igjen . .		3,465 — 74 —
Altsaa er i Aaret 1845 udredet mindre		614 Rbd. 22 Sk.
Heraf ere:		
a. besparede ved indtrufne Embedsskifter . . .	28. 93.	
b. indeholdte i Liqvidation for udistribueret Fattigmedicin	125.	
c. uhævede Gager m. m.	460. 25.	
		614 — 22 —

ad 4. Et Understöttelsesbidrag paa 10 Rbd. var uhævet ved Regnskabets Slutning, den 31. Juli 1845.

ad 8. Den större Udgift af 59 Rbd. 8 Sk. er medgaaet til Postkassernes Transport over Land til Kjöbenhavn fra Rörvig, som Postskibet maatte anlöbe, formedelst Sundets Spærring af Iis.

ad 12. Under den her anförte Sum ere indbefattede:

			1846. 18. Decbr.
1. Honorar for udförte Arbeider . . .	84 Rbd.	4 Sk.	
2. Islandske Embedsmænds Reise-Udgifter	288 —	33 —	
3. Fragt for Penge, nedsendte til Zahlkassen, m. v.	23 —	» —	
4. Prægnings-Omkostninger for et Exemplar af den islandske Medaille	7 —	48 —	
5. For et Stativ og en Kasse til en Globus, skjænket til Brug i Island	8 —	48 —	
6. Autographerede Schemata til Fortegnelser over Afgifter af Arv og ved faste Eiendommes Overdragelse	21 —	76 —	
7. I Anledning af Constitution i et Syssel	300 —	» —	
8. Belönninger for at have reddet Mennesker fra at drukne	64 —	» —	
9. Til offentlige Bygningers Istandsættelse	435 —	15 —	
10. For frigivne Forbryderes Hjemsendelse	111 —	» —	
11. For Organisttjenestens Besörgelse ved Reykjavík Domkirke	100 —	» —	
	1,443 Rbd.	32 Sk.	

I Forbindelse med Slutnings-Bemærkningen i Budgettet for 1845, Pag. 166, erindres endnu her, at der, Island vedkommende, er udredet i Regnskabsaaret:

1. af de til Statssekretariatet for Naadessager henlagte Fonds	655 Rbd.	» Sk.
2. af Finantskassen:		
a. Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker	2,051 —	90 —
b. foruden hvad der er anviist den kongl. Commissarius paa sidstafholdte Althing for de til Thinget anskaffede Meubler, disses Indpakning og Transp.	789 —	1 —

1846. c. det islandske lærde Skolevæsens
18. Decbr. Annuum for Regnskabsaaret . . . . . . 5,380 Rbd. » Sk.
(cfr. Anm. til Budgettets 14. Indtægtspost).

Betræffende Udgifterne til det fornævnte Skolevæsen i det Hele henvises til Slutningen af Universitets-Directionens Regnskabs-Oversigt.

d. Deposita i Jordebogskassen:

1. af Private . . . . 13,044. 49.

2. af offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler, der forrentes af Statsgjældskassen:

til Forrentning ere indbetalte i Jordebogskassen . . 14,514. 19.

derimod ere af samme Kasse udredte opsagte Capit. og Renter, af Belöb . . . 9,917. 21.

Forskjellen, der fra Finantskassen er afgiven til Statsgjældskassen, udgjör 4,596. 94.

Tilsammen 17,641 Rbd. 47 Sk.

Uagtet Indtægterne af Island ikke strække til at dække de Udgifter, Landets Administration medförer, saa have dog ovenberörte aarlige Deposita til Fölge, at Jordebogskassen har en contant aarlig Beholdning, hvilken den 31. Juli 1845 udgjorde 21,943 Rbd. 16 Sk. Berörte Deposita anvendes til Dækning af fölgende Aars Udgifter, og træde saaledes istedetfor Penge-Opsendinger.

Angaaende den islandske Justitskasse henvises til Forklaringen om Fonds under det danske Cancellie, in fine [1]. 1846. 18. Decbr.

Udgifts-Bilag XI. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og de samme underlagte Indretninger og Stiftelser:

. . . C, Det lærde Skolevæsen: . . . . .

Hvad den islandske lærde Skole angaaer, da blev det i Budgettet for Aaret 1845, Pag. 229 og 230 [2], bemærket, at den hidtidige Skole-Indretning paa Bessestad under ingen Omstændigheder vilde kunne blive afløst af den nye Underviisningsanstalt i Reikevig förend i Efteraaret 1845, og i Budgettet for Aaret 1846 er det Pag. 129 og 130 forklaret, at den nye Skole-Indretning först kunde ventes at tage sin Begyndelse i Efteraaret 1846. At dette nu er skeet saaledes, at den nye Skole i Reikevig har begyndt sin Virksomhed fra 1. Oktober 1846, derom vil blive forklaret i Stats-Budgettet for Aaret 1847, hvori optages denne Skoles Budget for Skoleaaret fra 1. Oktbr. 1846 til 30. Septbr. 1847.

Da ogsaa de tidligere aflagte Regnskaber for denne Skole ikke have sluttet sig til det borgerlige Aar, men, med Hensyn til at Underviisningen i samme var standset i de 4 Sommermaaneder Juni—September, stedse ere aflagte for Tiden fra 1. August til 31. Juli, har man fundet det rigtigst, til Sammenligning med Budgettet for 1845, her at angive Resultatet af Regnskabet for Aaret fra 1. August 1844 til 31. Juli 1845, i hvilket Aar förste Gang er indtraadt den allernaad. bestemte Forhöielse af Finantsernes Annuum til 5,380 Rbd., som Godtgjörelse for det Skalholtske og det Holumske Godses Salg.

Dette Resultat har saaledes været fölgende:

---

[1]) denne Forklaring findes imidlertid ikke paa det citerede Sted.

[2]) ovenf. S. 178.

1846.
18. Decbr.

Indtægt.	Budget-summer. Rbd.	Sk.	Virkelig Indtægt. Rbd.	Sk.
1. Annuum fra Finantserne	5380		5380	
2. Kongetiender af Skagefjords og Öfjords Sysseler	523	21	506	55
ialt paa Budgetposterne	5903	21	5886	55
Endvidere er indkommet udenfor Budgettet:				
a) For solgte Skoleböger	. . .		241	35
b) Erstatning for forlidet indbetalt Tiende-afgift i tidligere Aar	. . .		24	25
c) Det Belöb, hvormed de refunderede Gageforskud fra forrige Aar oversteg de tilgodehavende Forskud ved Regnskabets Afslutning	. . .		400	
Summa Indtægt	5903	21	6552	19

	Mere end Budgettet. Rbd.	Sk.	Mindre end Budgettet. Rbd.	Sk.
	665	60	16	62
Naar fra det Belöb, der er indkommet mere end Budgettet, drages det, der er indkommet mindre end Budgettet	16	62		
udkommer hvad Indtægten ialt har oversteget Budgettet	648	94		

Udgift.	Budget-summer. Rbd.	Sk.	Virkelig Udgift. Rbd.	Sk.
1. Gage til Lærerne	2400	»	2482	19
2. Oeconomens Lön	217	19	217	19
3. Sognepræsten, for Ministerialia	24	»	24	»
4. De reglementerede Stipendier, 24 Portioner à 60 Rbd.	1440	»	1440	»
5. Erstatning til nordlandske Præstekald	218	92	165	60
6. For indkjöbte Böger og Kort	200	»	. . .	
7. Forskjellige Udgifter	103	6	213	20
8. Regnskabsförerens Godtgjörelse	100	»	100	»
9. Bidrag til Biskoppens Gage	1200	»	1200	»
ialt paa Budgetsposterne	5903	21	5842	22
Endvidere udgivet udenfor Budgettet:				
a) af ældre Erstatningskrav for nordlandske Præstekald	. . .		601	24
b) Refusion til Jordebogskassen for et tidligere Udlæg til Forskud	. . .		100	»
c) Til Post- og Medicinal-Indretningen betalt paa Jordebogskassens Vegne (NB. refunderet i næste Regnskab)	. . .		78	4
d) Som Restance udestod	. . .		12	81
Summa Udgift	5903	21	6634	35

1846.
18. Decbr.

	Mere end Budgettet.		Mindre end Budgettet.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
	984	46	253	32
Naar fra det Belöb, der er udgivet mere end Budgettet, drages det, der er udgivet mindre end Budgettet	253	32		
udkommer hvad Udgiften ialt har oversteget Budgettet	731	14		
Indtægten var, som ovenanfört	648	94		
saa at det hele Deficit har været . . .	82	16		

hvilket Belöb er udlagt af den islandske Jordebogskasse, tillige med det, der i samme Aar er anvendt til den nye Skolebygnings Opförelse, og senere forelöbigen refunderet af den almindelige Skolefond, hvorom, saavel som om den hele Bekostning til den nye Bygning, Forklaring vil blive meddeelt i næste Oversigt.

Udgifts-Bilag XIV. Admiralitets- og Commissariats-Collegiet: . . . . .

For Islands Commissarius's og Stiftamtmands Overreise dertil med Cadetskibet og Commissarius's Nedreise hertil med Briggen Mercurius . . . 338 Rbd. 60 Sk.

Udgifts-Bilag XVIII. Udgifter, som ikke forekomme under de for de enkelte Collegier og Departementer aflagte Regnskaber: . . . . .

3) I Anledning af Provindsialstænder-Forsamlingerne:

. . . til det islandske Althing . . 2,522 Rbd. 49 Sk.

Kongelig Resolution ang. Tillæg til de Stiftamtmanden over Island bevilgede Contoirpenge. Khavn den 19. Decembr. 1846. — I Tillæg til de for Stiftamtmanden bevilgede Penge til Contoirhold 600 Rbd. bevilges endvidere 400 Rbd., saaledes at dette Belöb for Eftertiden bestemmes til 1000 Rbd.; *see* Budgettet for 1847, S. 100 (nedenf. S. 559). 19. Decbr.

Plakat ang. **Autorisation af Thorshavn og Bordeyri som Handelssteder.** Khavn den 23. De- 23. Decbr.

1846. cember 1846. — Publiceret i Synodalforsamlingen i
23. Decbr. Reykjavík i Juli 1847; ligeledes i samme Aar i alle Sönder-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Borgarfjords Syssel, samt i Myra og Hnappadals, Snæfellsnes, Dala og Stranda Sysseler i Vester-Amtet. I 1848 er den publiceret i Bardastrands Syssel, og i alle Nord- og Öster-Amtets Sysseler, med Undtagelse af Hunavatns Syssel, hvor den ikke findes antegnet som bekjendtgjort, ligesaa lidt som i Borgarfjords og Isafjords Sysseler. Originalen indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1846, Nr. 433. — Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 4 Sider i 4to: Förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der nedenfor den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Den anden Side optages af den danske Text med Underskrifter, den modstaaende Side af den islandske Text uden Underskrifter; den sidste Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 121—125 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1846, S. 104—105. Schou XXIV, 730. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (*see* ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 19—20, 110, 121—122; Viðbætir S. 74—79 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131.

Plakat angaaende Autorisation af tvende Handelssteder paa Island, det ene ved Thorshavn i Nord- og Öst-Amtet, det andet paa Bordeyri ved Hrutafjord i Vest-Amtet.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: at Vi, efter at have modtaget allerund. Betænkning fra Vort troe Althing, allernaad. ville have autoriseret et Handelssted ved Thorshavn i Nord- og Öst-Amtet, samt et andet paa Bordeyri ved Hrutafjord i Vest-Amtet paa Vort Land Island, saaledes, at det navnligen skal være Enhver af Vore Undersaatter tilladt, der at nedsætte sig under de i Plak. af 28. Decembr. 1836 fastsatte Betingelser. Grændserne for bemeldte Handelspladse forbeholde Vi Os nærmere at bestemme.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 23. Decembr. 1846.

Opið brèf um skipun tveggja kauptúnastæða á Íslandi við þórshöfn í norðaustur-amtinu og á Borðeyri við Hrútafjörð í vestur-amtinu. 1846. 23. Decbr.

Vèr Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að meðteknu hinu allraþegnlegasta áliti Vorra hollu alþíngismanna, skipum Vèr tvö kauptúnastæði á Voru landi Íslandi, annað við þórshöfn í norðaustur-amtinu, en hitt á Borðeyri við Hrútafjörð í vestur-amtinu. Fyrir því skal sèrhverjum þegna Vorra heimilt að taka sèr þar bólfestu með þeim skilmálum, er segir í opnu brèfi 28. dag desembers 1836. Takmörk kauptúna þessara munum Vèr síðar ákveða.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn 23. dag desembers 1846.

Reskript til den kgl. Finants-Deputation, ang. **Bekjendtgjörelse af Budgettet** for **Aaret 1847.** Khavn den 23. Decbr. 1846. — Original-Aftryk hos Schultz af „Budget for Aaret 1847 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 23. Decembr. 1846". Khavn 1847. XXXII + 162 Sider i 4to. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. — Ny Coll. Tid. for 1846, S. 1089—1107 (uden Bilag). Schou XXIV, 709—729; jevnf. Ný Fèlagsrit VII, 111—119. 23. Decbr.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allern. approberet det hermed fölgende Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1847, og bemyndige Vi Eder til at lade saavel Budgettet, som de dertil hörende Bilag, tilligemed dette Vort allern. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 23. Decbr. 1846.

1846.
23. Decbr.

Budget for Aaret 1847 (S. V—XXXII).

	Specialsummer.		Hovedsummer.	
	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
... Udgifter: .. VI. F, Rentekammeret.				
7. Præmier for Fiskerie under Island	» »	» »	» »	2545 »
. . . .				
13. Udgifter, Island vedkommende...	» »	» »	» »	40,000 »
. . . .				

VI. K, Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:

. . . e, Tilskud til den lærde Skole i Island . . . . 7780 Rbd.

Bilag til Budgettet for Aaret 1847 (S. 1—162).

Udgifts-Bilag IX: *ad* 13). For Islands Jordebogskasse er forfattet fölgende særskilte Budget for 1847:

Indtægt:

1. Netto-Indtægten af kgl. Jordegods i Regnskabsaaret 1847	7,500	Rbd.	» Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Sÿssel, Reykjavig By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold for samme Aar . . .	1,200	—	» —
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret for Aaret 1846	20	—	» —
4. Arve-Afgifter for samme Aar . .	990	—	» —
5. ½ % Afgift ved faste Eiendommes Overdragelse for s. A. . .	240	—	» —
6. Sysselernes Forpagtnings-Afgifter med Laugthingskriverlön i Regnskabsaaret 1847	1,995	—	95 —
7. Kongetienden af Norder- og Sönder-Thingö Sysseler i s. A. . .	270	—	» —
8. Eet Aars Rente af Kjöbesummen for Jorden Laugarnæs	112	—	» —

9. Rangskat for Aaret til 30. Juni 1847	350 Rbd. » Sk.	1846. 23. Decbr.
10. Embedsskat for Regnskabsaaret 1847	700 — » —	
11. Afgift af Skibe, ifölge Plakaten af 28. Decembr. 1836 § 13, for Aaret 1846	1,700 — » —	
12. 3/4 % af private Deposita	110 — » —	
13. Islandske Pas-Gebyrer	1,700 — » —	
14. Netto-Indtægten af de Skalholtske Tiender og usolgte Jorder, samt Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, i Regnskabsaaret 1847, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skalholtske og Holumske Æqvivalenter deraf udredes	1,050 — » —	
15. Bevillings- og Bestallings-Gebyrer i samme Aar	420 — » —	
16. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret	120 — » —	
Summa Indtægt	18,477 Rbd. 95 Sk.	

Udgift:

1. Gager og Lönninger, m. v., til 30. Juni 1847:	
a. til Overövrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogder, med Flere	11,963 Rbd. 93 Sk.
b. til Geistligheden	2,332 — 93 —
2. Det islandske Bibelselskab i s. A.	60 — » —
3. Medicinalvæsenet	4,280 — » —
4. Understöttelser istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, i Aaret 1847	96 — » —

1846.
23. Decbr.

5. Temporaire og staaende Godtgjörelser	22 Rbd. 86 Sk.
6. Godtgjörelser til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed, i Regnskabsaaret 1847	200 — » —
7. Post-Indretningen i Landet selv, i samme Aar	500 — » —
8. Befragtningssum m. m. til et Postskib til og fra Island i Aaret 1846—47	1,660 — » —
9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, for Aaret 1846	2,000 — » —
10. Understöttelse til Haandværkere og til Havefrö, m. v., i s. A.	300 — » —
11. Ifölge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring föres til Udgift eller Omdrag den der calculerede Sum	1,050 — » —
12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	34,000 — » —
Summa Udgift	58,465 Rbd. 80 Sk.
Indtægten belöber	18,477 — 95 —
Det Tilskud, Jordebogskassen behöver, kan fölgeligen anslaaes til . . .	39,987 Rbd. 81 Sk.

hvilket Tilskud i Budgettet er opfört med rund Sum 40,000 Rbd.

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende:

ad 2. Belöbet er anslaaet at ville blive af samme Störrelse, som i Regnskabsaaret til 31. Juli 1845.

ad 6. I Aaret 1845 udgjorde Afgiften . . . . 1,529 Rbd. 50 Sk.

Ved Embedsskifter er Afgiften bleven forøget:

1846.
23. Decbr.

1) af Skaptaf. Syssel med 181 Rbd. 51 Sk.		
2) af Isafjords — — 43 — 72 —		
3) af Norder-Mule — 241 — 18 —		
		466 Rbd. 45 Sk.
	Tilsammen	1,995 Rbd. 95 Sk.

ad 15. De i Island erlagte og i Jordebogskassen sammesteds indbetalte Bevillings- og Bestallings-Gebyrer ere, som Departements-Sportler, hidtil blevne afgivne til Finantskassen. Hvad der fra 1. August 1846 og fremdeles betales i Island af deslige Gebyrer vil tilflyde bemeldte Jordebogskasse. Gebyrernes sammenlagte Belöb er anslaaet at ville belöbe 420 Rbd.

Udgiften vedkommende:

ad 1. a. Herunder er tilkommet et, Stiftamtmanden i Island under 19. Decbr. 1846 allern. bevilget Tillæg af 400 Rbd. aarlig til de 600 Rbd., som hidtil vare bestemte til Embedets Contoirhold.

ad 1. b. I 1846 Aars Budget er Udgiften anslaaet til	1,268 Rbd. 72 Sk.
Ifölge kgl. Resolution af 24. April 1846 blive nedenanförte, af det islandske lærde Skolevæsens Midler afholdte aarlige Udgifter, fra 1. Oktbr. s. A. at udrede af Islands Jordebogskasse, nemlig:	
a. 1,200 Rbd. af den Biskoppen over Island tillagte hele aarlige Gage 2000 Rbd., beregnet fra sidstnævnte Datum til 30. Juni 1847, 3/4 Aar . .	900 — » —
b. den nogle Præstekald i forrige Holums Stift paa Island ydede aarlige Godtgjörelse, til Belöb 218 Rbd. 92 Sk., beregnet for samme Tid . .	164 — 21 —
Tilsammen	2,332 Rbd. 93 Sk.

1846. 23. Decbr. *ad* 3. Efter Regnskabet for Aaret til 31. Juli 1845 (vide Anm. *ad* Nr. 3, Udgiften vedkommende) belöbe de aarlige Udgifter til Medicinalvæsenet i Island . . . . 4,080 Rbd. » Sk.

Bidraget til den interimistiske Lægepost i Hunavatns Syssel er, i 3 Aar, forøget med 200 Rbd. aarlig. For Aaret 1847 tilkommer altsaa . . 200 — » —

Tilsammen 4,280 Rbd. » Sk.

ad 12. Denne Sum er bestemt til Anvendelse saaledes:

1. Til offentlige Bygningers Vedligeholdelse, Maal- og Vægt-Redskabers Anskaffelse, Honorar for videnskabelige Arbeider, Fragt og Emballage til Penge-Remisser, Forbryderes Transport fra Island, m. m. . . . . 3,000 Rbd. » Sk.

2. I Diæter og Befordrings-Udgifter til Althingsmændene i Aaret 1845, m. m., ere foreskudte af Islands Jordebogskasse c. 5,400 Rbd. I Anledning af Althinget i Aaret 1847 antages at ville medgaae en ligesaa stor Sum, og formodes af denne at blive udbetalt i Regnskabsaaret . . . 2,000 — » —

3. Laan og foreskudte Summer til Embedsmænd, m. Fl., anslaaes at ville belöbe . . . . 1,500 — » —

4. Bekostningen ved den iaar forestaaende Istandsættelse af Amtmands-Boligen paa Frederiksgave anslaaes til c. 4,000 Rbd., hvoraf der paa Regnskabsaaret formodes at ville falde . . . . 3,000 — » —

5. Den ligeledes iaar forestaaende Ombygning af Reykjavík Domkirke antages at ville koste omtrent 25,000

1846. 23. Decbr.

Rbd. Af denne Sum formodes udredede i Regnskabsaaret . . . . . . 20,000 Rbd. » Sk.

6. Til Udgivelse i Trykken af en dansk-islandsk Ordbog ere bevilgede 5,000 Rbd. Denne Sum, der ifölge allerhöiest Bestemmelse skal afholdes af Islands Jordebogskasse, men ikke bliver at tage i Beregning i Tilfælde af eventuel Repartition paa Landets Indvaanere af Jordebogskassens Tilskud i Regnskabsaaret, og fölgelig bliver en definitiv Udgift af Finantskassen, bliver at udrede i de 3 Aar: 1846, 1847 og 1848. I Regnskabsaaret antages at falde til Udgift 1,666 — 64 —

7. Til Indkjöb af afdöde Biskop Johnsens Bogsamling, der er skjænket Islands Stiftsbibliothek, 1200 Rbd., og til Bibliothek-Lokalets Forandring og Indretning 300 Rbd. Disse Belöb, der, efter allerhöiest Bestemmelse, ligeledes afholdes af Islands Jordebogskasse, men ikke blive at tage i Beregning i Tilfælde af forberörte eventuelle Repartition og saaledes definitivt blive en Udgift for Finantskassen, udgjöre tilsammen . . . . . 1,500 — » —

8. Halvdelen af den Sum, 2000 Rbd., som Anskaffelsen og den förste Indretning af en Födsels- og Pleie-Stiftelse i Forbindelse med et nyt Thing- og Arrest-Lokale paa Vestmannöerne ved Island er antaget at ville koste . . . . 1,000 — » —

Tilsammen 33,666 Rbd. 64 Sk.

hvilke, med rund Sum, ere i Budgettet opförte med 34,000 Rbd.

1846. 23. Decbr. Med Hensyn til de övrige Indtægts- og Udgifts-Poster bemærkes, at disse ere opförte efter Resultatet af det senest, nemlig for Aaret til 31. Juli 1846, aflagte Jordebogs-Regnskab.

Hvad angaaer Finantskassens Tilskud til den lærde Skole i Island, da henvises til Slutningen af det lærde Skolevæsens Budget (Udgifts-Bilag XII, C.), hvor det vil sees, at Tilskudet, der for 1846 opförtes med 5,380 Rbd., er, ved en interimistisk Forhöielse af 2,400 Rbd., i nærværende Budget foröget til 7,780 Rbd.

Udgifts-Bilag XII: .... C, Det lærde Skolevæsen ....

Hvad den lærde Skole paa Island angaaer, da er det ved allerhöiest Resolution af 24. April 1846 bestemt, at sammes Flytning fra Bessestad til Reykjavík skulde iværksættes i Sommerens Löb, og den nye Skole fra Skoleaarets Begyndelse den 1. Oktbr. s. A. træde i Virksomhed efter en af Directionen for Universitetet og de lærde Skoler udkastet Plan. Det bestemtes endvidere, at den allern. befalede Oprettelse af en Dannelsesanstalt for vordende Geistlige paa Island maatte udsættes, indtil nærmere allerund. Forestilling efter det förste Skoleaars Udlöb kunde nedlægges. Endeligen bevilgedes, at den islandske Jordebogskasse maatte fra 1. Oktbr. 1846 overtage den Skolen hidtil paahvilende Andeel af Biskoppens Gage 1200 Rbd., samt den ydede Godtgjörelse til nogle Præstekald paa Island, til Belöb 218 Rbd. 92 Sk. aarlig, samt at det til Skolens Vedligeholdelse i Reykjavík fornödne aarlige Tilskud (calculeret til 2,400 Rbd.) forelöbigen maatte fra samme Tid foreskydes af den kgl. Kasse, indtil det har fundet nærmere allerhöiest Afgjörelse, hvorledes Refusion herfor skal tilveiebringes.

I Overeensstemmelse hermed er den nye islandske Skole — om hvis Bygning og de dertil medgaaede Bekostninger endnu ikke kan meddeles fuldstændig Forklaring — traadt i Virksomhed fra 1. Oktober 1846,

efter at de fornödne Lærere ved samme ere allernaad. beskikkede. 1846. 23. Decbr.

Budgettet for denne Skole for det förste Skoleaar 1846—47 er fastsat saaledes:

Indtægt.

1. Det ved allerhöiest Resolution af 12. April 1844 bestemte aarlige Æqvivalent for Salget af det Holumske og Skalholtske Gods	5,380	Rbd.
2. Det ved ovennævnte allerh. Resol. af 24. April 1846 bestemte Forskud fra Finantserne	2,400	—
3. Tiende-Indtægter circa	520	—
	8,300	Rbd.

Udgift.

1. Gager og Husleie til faste Lærere	4,200	Rbd.
2. Time-Underviisning	400	—
3. Portnerens Lönning	200	—
4. Bibliothek og videnskabelige Apparater	400	—
5. Bygnings og Inventariums Vedligeholdelse	400	—
6. Brændsel og Belysning	250	—
7. Regnskabsföring	100	—
8. Forskjellige löbende og tilfældige Udgifter (hvorunder Programmer og Höitideligheder	430	—
9. Stipendier, 24 Portioner à 80 Rbd.	1,920	—
	8,300	Rbd.

som balancerer med Indtægten.

Udgifts-Bilag XIV: Finants-Deputationen.

ad 10, g. Ved allerhöi. Resol. af 27. August 1845 oprettedes et særligt historisk-archæologisk Archiv, hvis antiqvarisk-topographiske Afdeling henlagdes under Commissionen for Oldsagers Opbevaring. Ved allerh. Resol.

36*

1846. af 26. Septbr. 1846 er derhos allern. bevilget, at der
23. Decbr. ved Archivet maatte ansættes:

1 Sekretair med et Honorar af . . 200 Rbd. aarlig i 2 Aar.
2 Sekretairer hver med et Honorar af 100 Rbd., altsaa . . . . 200 — aarlig i 2 Aar.
samt til löbende Udgifters Bestridelse ved bemeldte Afdeling . . . 150 — aarlig i 3 Aar.
alt fra 1. Januar 1847; hvorimod et for een Gang bevilget Tilskud af 600 Rbd. til Anskaffelse af Inventarium, m. m., bliver at afholde af Summen til uforudseelige og ubestemte Udgifter.

23. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. Tillæg til de **til Undersögelsen af Heklas Udbrud** bevilgede **Omkostninger.** Khavn den 23. Decembr. 1846. — I Finantsdeputationens Forestilling 8. Decbr. 1846 bemærkes, at polytechnisk Candidat, Kammerassessor Schythe allerede ved Reskr. 13. Marts og Resol. 4. April havde erholdt bevilget 500 Rbd. til en Reise i Island, især for at undersöge Heklas sidste Udbrud. Paa Grund af et dengang givet Tilsagn om et yderligere Honorar, naar han leverede et Skrift om sin Reise, havde han nu sögt om 500 Rbd. i den Anledning. Ligeledes havde han indsendt en Regning over Reisens Omkostninger, og bedet sig anviist 107 Rbd. 24 Sk., som han ifölge denne Regning havde tilgode. Finants-Deputationen indstiller begge disse Udgiftsposter til Bevilling. — Finants-Deput. Forestillinger 1846, Nr. 246.

I indbemeldte Anledning ville Vi allernaad. have Kammer-Assessor Schythe tilstaaet en Sum af 500 Rbd. af den til Videnskabers og Kunsters Fremme normerede Sum, og kan endeel af dette Belöb strax udbetales ham, og Resten naar han har indleveret sit Værk fuldfærdigt i Manuskript. Vi bemyndige derhos Vor Finantsdeputation til af den til uforudseelige og ubestemte

Udgifter normerede Sum at anvise ham de 107 Rbd. 24 Sk., som han ifölge det af ham aflagte Regnskab over Udgifterne paa hans Reise i Island i afvigte Sommer endnu har tilgode. — Kjöbenhavn den 23. Decembr. 1846. 1846. 23. Decbr.

Reglement for Amtsbibliotheket for Vester-Amtet. Vesteramts-Contoiret og Staðarstað (1847). 1847.

— Reglementet er udfærdiget provisorisk af Bibliothekets Stiftere, den daværende Amtmand i Vester-Amtet og Provsten i Snæfellsnes Syssel, og findes som Original-Aftryk i „Skýrsla um Vestur-amtsins almenna bókasafn í Stykkishólmi, samin af stjórnendum þess B. Thorsteinson, Conferentsráði, Amtmanni, R. Dbr. og Dbrmanni og P. Pèturssyni, Dr. Theolog., prófasti". Rvík 1847. 40 S. 8vo. S. 9—13.

Reglugjörð, er gilda á fyrst um sinn fyrir almennt bókasafn Vesturamtsins í Stykkishólmi.

1. Safn þetta, sem samanstendur af þeim bókum, sem árið 1844 voru gefnar í Kaupmannahöfn, til þess að stofnsetja með þeim bókasafn til almennra nota í Vesturamtinu, og af þeim bókum, sem síðan hafa gefnar verið utanlands og innan, eða eptirleiðis gefnar verða, á að vera almenn og ævarandi eign þessa amts, og má hvorki selja það, farga því, eða það á nokkurn annan hátt undir lok líða, nema þar til sè fengið leyfi hjá hlutaðeigandi konúnglegu stjórnarráði fyrir tilstilli yfirvaldsins.

2. Undireins og safnið hefir þannig aukizt, að aðaltala bókanna er orðin 1200, án tillits til binda fjöldans, eiga stjórnendur safnsins að semja nýja og nákvæmari reglugjörð um viðhald þess og brúkun, og koma því til leiðar, að hún sè allramildilegast staðfest af konúngi.

3. Á sèrhverja bók, sem nú er í safninu, eða framvegis viðbætist, sèu ritaðir stafirnir *Is. V. A. B. S.*, þ. e. *Íslands Vestur Amts Bóka Safn*, til þess þessar bækur sèu frá öðrum bókum ætíð auðkenndar.

1847. 4. Geymslustaður bókasafnsins sè í verzlunarstaðnum Stykkishólmi, og varðveitist það þar útaf fyrir sig í hentugu húsrúmi, undir nánustu umsjón þar búanda bókavarðar, sem að svo stöddu er herra kaupmaður A. O. Thorlacius.

5. Stjórnendur fèlagsins sèu ætíð amtmaðurinn í Vesturamtinu og prófasturinn í Snæfellsnes sýslu. Um stjórnarverk sín haldi þeir bók útaf fyrir sig og ábyrgist báðir sameiginlega og jafnt allar stjórnar-aðgjörðir sínar. Þeir velja og tiltaka bókavörð, og sömuleiðis einhvern, til að hafa eptirlit á safninu, ef þeim þykir þess við þurfa. Annarhvor stjórnenda skal að minnsta kosti einusinni á ári yfirlíta safnið og þannig fullvissa sig um, að því sè af bókaverðinum tilhlýðilega stjórnað. Öll brèf og skjöl, sem viðvíkja safninu, eiga ætíð að geymast útaf fyrir sig hjá amtmanninum í Vesturamtinu.

6. Bókavörðurinn annist útlán og tilhlýðilega umhirðíngu bókanna. Fyrirsögn bóka þeirra, sem bætast safninu eptirleiðis, skrifar hann strax og þær eru fengnar á tilhlýðilegum stöðum í aðallista bókasafnsins, og merkir þær áðurnefndum auðkennis stöfum. Um útlán bókanna haldi hann bók sèrílagi, sem sè fullgild af stjórnendunum og sýni, hvenær og hverjum bækurnar hafa verið lánaðar, hvenær þeim hefir verið aptur skilað og hve mikið fyrir lán hverrar bókar hefir borgað verið. Ennfremur ber honum við hver árslok að senda stjórnendunum nákvæma skýrslu um ástand safnsins og þar í tilgreina, hve margar bækur hafi verið útlánaðar á því hinu liðna ári, og hve margar við árslokin sèu hjá lántakendum. Þá sendir hann og stjórnendum rèttan reikníng yfir peninga þá, er fyrir bókalán eða á annan hátt hafa til hans borgaðir verið, og stíngur uppá þeim ráðstöfunum, sem hann í tilliti til safnsins álítur þarfar eða nauðsynlegar, svo sem um bóka bindi, útvegun nýrra bóka, o. s. frv.; hvorttveggja að svo miklu leyti sem efnin leyfa.

7. Enginn má lána fleiri en tvær bækur eða tvö

bindi sömu bókar í senn. Við móttöku bókanna sè lántakandi skyldugur strax að gefa þaraðlútandi meðkenníngarseðil, sem ritað sè á nafn hans með fullum stöfum, stètt og heimili, og eins öll fyrirsögn hverrar bókar. 1847.
Í seðlinum á líka að standa, og af bókaverði í hvert skipti að ákvarðast, með tilliti til fjarlægðar lántakarans, stærðar bókarinnar og annars þesskonar, hve lángan tíma hver bók sè útlánuð; þó ber bókaverði í þessu að gæta þess, að enga bók má lána lengur út, en allt að fjórum mánuðum í Snæfellsnes, Dala og Mýra-sýslum, en allt að missiri í hinum sýslunum. Þegar lánstíminn er útrunninn, er þó lántakara leyft, ef hann þarf lengur á bókinni að halda, að endurnýja lántökuseðil sinn, sem þó í öllu tilliti ber að álíta eins og bókin væri að nýju lánuð út.

8. Sè einhverri bók ekki aptur skilað, eða lántökuseðillinn ekki endurnýjaður á þeim í 7. grein ákveðna tíma, og lántakari heldur ekki sannar, að fullgildar orsakir hafi hindrað hann í að skila bókinni aptur í tækan tíma, ber honum að greiða fullkomið andvirði hennar; eins líka fullar skaðabætur, ef einhverri bók er af hans völdum skemmdri aptur skilað; hvorttveggja þetta sè eptir sanngjörnu mati stjórnenda, og án nokkurrar sèrlegrar skuldbindíngar lántakanda.

9. Til viðurhalds bókasafnsins borgi sá, er bók lánar, undireins og hann við henni tekur og fær bókaverði játníngarseðil sinn, 8 sk. ef bókin, eða bækurnar, er minni en 10 arkir; sè hún allt að 20 örkum, 16 sk.; og sè hún stærri, 24 sk. Þó sè bókaverði leyft, þegar fátækir bændamenn eiga í hlut, að lána bækurnar út án borgunar.

10. Þessi reglugjörð, ásamt lista yfir bækurnar, á ætíð að liggja til eptirsjónar í þeirri stofu, þar sem bækurnar eru geymdar, og ber bókaverði í hvert skipti að minna lántakendur á skyldu þeirra, einsog fyrir er mælt í 8. grein, að skila bókunum aptur óskemmdum á tilteknum tíma.

1847. 5. Januar. **Cancellie-Skrivelse** til Commissarius ved Althinget, Kherre Stiftamtmand Bardenfleth, ang. **den danske Oversættelse af Althingets Comitébetænkninger.** Khavn den 5. Januar 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 12.

Ved at tilstille Cancelliet de af Dem besörgede Oversættelser af Comitébetænkningerne i de Sager, som have været under Forhandling i sidstafholdte Althing, har Hr. Kherren i behagelig Skrivelse af 17. September 1845 bemærket, at De har seet Dem nödsaget til at opföre de ved dette Oversættelsesarbeide foranledigede Udgifter blandt de med Deres Sendelse forbundne Omkostninger, men da De formener, at det rettelig maatte ansees som Althingets Sag at lade dette Arbeide udföre i Forbindelse med Oversættelsen af Forhandlingsprotokollen, har De henstillet, om Cancelliet ikke maatte finde det rettest at foranledige, at Oversættelsen af de ved næste Althingsforsamling fremkommende Comitébetænkninger inddrages under Forhandlingsprotokollens Oversættelse.

Efter at Cancelliet i den Anledning har correspondereret med det kgl. Rentekammer og den kgl. Finants-Deputation, skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at da Cancelliet maa ansee Comitébetænkningerne for integrerende Dele af Forhandlingsprotokollen, hvoraf Althinget ifölge Forordn. 8. Marts 1843 § 43 skal besörge en dansk Oversættelse, der indsendes til dette Collegium, saa burde ogsaa hine Betænkningers Oversættelse have været besörget af Althinget og de dertil medgaaede Omkostninger været afholdte paa samme Maade, som de övrige Althingsomkostninger. Imidlertid kan det for denne Gang have sit Forblivende ved, at bemeldte Oversættelser ere besörgede af Hr. Kherren, og Omkostningerne derved afholdte som skeet er; men man maatte derhos have Dem anmodet om, behageligen at foranledige, at dette Oversættelsesarbeide, saavel

ved det forestaaende Althing, som for Fremtiden, bliver besörget af Thinget i Forbindelse med Oversættelsen af Forhandlingsprotokollen, og at Udgifterne i den Anledning blive inddragne under de övrige Omkostninger ved Thingets Afholdelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. Januar 1847. 1847. 5. Januar.

Anordning angaaende **Præstekalds Tiltrædelse paa Island** og de **Fratrædendes Rettigheder** m. v. Khavn den 6. Januar 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavík, samt Gullbringa og Kjosar Syssel og Isafjords Syssel; 1848 i Sönderamtets övrige Jurisdiktioner, Dala, Bardastrands og Stranda Sysseler, samt i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Canc. 1. Departem. Registr. XV, 72 (1847, Nr. 253b). Original-Aftryk hos Schultz, 8 Sider i 4to, med en ny af Cancelliet foranlediget Modification i Texternes Stilling. Her ere nemlig de 4 förste Sider optagne af Titelblad paa Dansk og den danske Text med Underskrifter, de sidste 4 Sider derimod af den islandske Text uden Underskrifter; over Anordningens islandske Rubrum (S. 5) er tilföiet: „Útlegging hins framanskrifaða danska frumrits". — Ny Colleg. Tid. 1847, S. 385—396 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 3-5. Schou XXIV, 737-738. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (*see* ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 10, 18, 111—121, 160—167, 281—283; Viðbætir S. 13—24 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna í Rvík 1841, S. 73—81; Reykjavíkurpóst. 1847, S. 127, 131. 6. Januar.

Anordning angaaende Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de den fratrædende Præst eller dennes Efterladte og i Særdeleshed Enken tilkommende Rettigheder.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da der for Os allerund. er andraget paa, deels at den Uvished, hvori man hidtil paa Vort Land Island har været angaaende naar en til et Kald beskikket Præsts Ret til at oppebære Kaldets Indtægter begynder, ved en An-

1847. ordning maatte hæves, deels at de hidtil gjeldende
6. Januar. Regler i Henseende til Præsteenkers Naadensaar sammesteds maatte undergaae nogle Forandringer, saa ville Vi, efter herover at have modtaget Betænkning fra Vort tro islandske Althing, herved allern« have anordnet og befalet, som fölger:

1) Naar et Præstekald paa Island bliver ledigt, tilfalde stedse samtlige dets Indtægter indtil næste Fardag (6. Juni) den fratrædende Præst eller dennes Enke og Bo, hvorimod alle Kaldets Forretninger blive at udföre af bemeldte fratrædende Præst, hvis Kaldet er blevet ledigt ved Forflyttelse, men ellers efter Provstens Foranstaltning ved Nabopræsterne eller en dertil constitueret ordineret Mand, mod Godtgjörelse af Kaldets Indtægter. — 2) Fra bemeldte Fardag ville Kaldets Indtægter tilfalde den nye Præst, hvad enten han er kaldet förend Fardag eller efter samme. Men hvis han enten er i sidstnævnte Tilfælde, at være kaldet efter Fardag, eller hvis han, skjöndt kaldet förend Fardag, dog ikke er istand til at overtage Kaldets Forretninger til Fardag, ville disse fra den Tid og indtil Kaldets Bestyrelse af ham overtages, efter Provstens Foranstaltning blive at bestyre saaledes som i § 1 er ommeldt, imod at der af Kaldets Indtægter til den eller dem, der forrette hans Tjeneste, afgives hvad der efter Forordn. af 3. Febr. 1836, IV., tilkommer dem. — 3) Naar næste Fardag, efter at et Kald bliver ledigt, er hengaaet, inden Eftermanden er kaldet, og denne beklæder et andet Præstekald, da har han Valget mellem strax at overtage det nye Kald eller forblive i sit forrige Kald indtil næste Fardag; og vil der da, i Overeensstemmelse med hvad i §§ 1 og 2 er fastsat, i det Kald, som ikke af ham bestyres, blive at forholde efter Forordn. af 3. Febr. 1836, IV.; ligesom han og betimelig har at underrette vedkommende Provst om det af ham trufne Valg. Udenfor det foranförte Tilfælde, nemlig at Eftermanden först er kaldet efter Fardag og tillige

har beklædet et andet Præstekald, bör stedse den, der er kaldet til et Præstekald, hvad enten han er Candidat eller Student, eller forhen har beklædt et Præsteembede, men er kaldet förend Fardag, tiltræde samme til næste Fardag, efter at det er blevet ledigt, eller, forsaavidt dette ikke kan skee, saasnart efter som muligt. — 4) Naar en Præst döer i Tidsrummet fra Jul til Fardag, skal hans Enke, med mindre hun og Eftermanden anderledes kunne forenes, have Ret til at beboe den halve Præstegaard afgiftsfrit i det næst paafölgende Fardagsaar, hvilken Rettighed derimod bortfalder, naar Dödsfaldet indtræffer mellem Fardag og Jul. — 5) Enken skal derhos herefter i alle Tilfælde i Aaret fra förste Fardag efter Mandens Död til næste Fardag derefter nyde ¼ Part af Kaldets visse Indtægter, hvortil alene henregnes Afgifter af Mensalgodset, Hötolde, Dagsværker, Tiender saavel af fast som löst Gods, samt de saakaldte Salarier ved Klosterkaldene og den Ydelse i Smör, som Præsten faaer af Annexer, og det saaledes som Præsten oppebærer dem og derfor aflægger behörig Rigtighed.

1847. 6. Januar.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 6. Januar 1847.

Tilskipun um fardaga presta á Íslandi og um réttindi þau, er prestur sá, sem frá brauði fer, eður erfíngjar hans og einkum ekkjan eiga heimtíng á.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: þess hefir verið allraþegnlegast óskað, að Vèr með tilskipan nokkurri vildum taka af tvímæli þau, sem til þessa hafa verið á, frá hverjum tíma prestar á landi Voru Íslandi eigi rètt á að eignast tekjurnar af brauðum sem þeim eru veitt, og að breytt yrði að nokkru leyti reglum þeim, sem þar hefir verið fylgt híngað til um náðarár presta-ekkna; og viljum Vèr því, að meðteknu

1847. 6. Januar. áliti Vors holla íslenzka alþíngis, allramildilegast ákvarða og skipa þannig:

1) þegar brauð losnar á Íslandi, skal prestur sá, er frá brauðinu flytur, eður hafi presturinn dáið, þá ekkja hans og bú, ætíð eignast tekjur allar til næstu fardaga (6. Juni), og ber þeim, er frá fer, þá aptur á móti að annast öll prestsverk; en þegar presturinn deyr frá brauðinu, skal prófastur sjá um, að prestar þeir, sem næstir eru, eður annar prestvígður maður, sem til þess skal settur, þjóni brauðinu, og eiga þeir þá borgun fyrir af tekjum brauðsins. — 2) En frá fardögum eignast sá, sem brauðið er veitt, allar tekjur þess, hvort sem það er veitt fyrir eða eptir fardaga. En sè það veitt eptir fardaga, eður geti hann ekki farið að gegna prestsverkum þegar í fardögum þótt brauðið sè honum áður veitt, þá annast prófastur að brauðinu verði þjónað frá fardögum til þess hann tekur við því á þann hátt, sem til er tekið í 1. grein, og fá þá þeir, er þjóna brauðinu, af tekjum þess, það sem þeim er áskilið í tilskipun 3. Febr. 1836, IV. — 3) þegar liðnir eru næstu fardagar eptir að brauðið losnaði, og það stendur enn óveitt, þá má sá sem fær það, ef hann er prestur á öðru brauði, velja í milli að taka samstundis við brauðinu, eður að vera á því, sem hann ætlar frá, til næstu fardaga, og á þá, samkvæmt því sem ákvarðað er í fyrstu og annari grein, að fara með það brauð, sem hann ekki þjónar, eptir því sem fyrir er mælt í tilskip. 3. Febr. 1836, IV.; hann á líka í tíma að tilkynna hlutaðeiganda prófasti hvað hann hefir af ráðið. þegar ekki stendur þannig á, að brauð sè veitt eptir fardaga presti í öðru brauði, þá á jafnan sá, sem brauð er veitt fyrir fardaga, hvort hann er heldur kandidat eða stúdent, eða hann hefir áður haft prestsembætti á hendi, taka við því í næstu fardögum eptir að það losnaði, en verði því ekki við komið, þá taki hann við því svo fljótt sem hann getur. — 4) Deyi prestur frá jólum til fardaga, skal ekkja hans, ef hún gjörir ekki annan samníng við þann, er

að brauðinu fer, eiga rètt á, að búa á hálfu prestsetrinu næsta fardagaár afgjaldslaust; en andist hann milli fardaga og jóla, hefir ekkja hans eigi þenna rètt. — 5) Ekkjan á þar að auki frá næstu fardögum eptir andlát prestsins, til fardaga árið eptir, hvernig sem á stendur, að taka fjórðúng úr föstu tekjunum, einsog presturinn tekur við þeim og gjörir grein fyrir einsog vera ber; en föstu tekjurnar eru einúngis þessar: afgjöld af kirkjujörðum, heytollar, dagsverk, tíundir, bæði af fasteignum og lausafè, og hið svonefnda kaupgjald, er klaustra prestarnir taka, svo og smjörgjald það, er prestar fá af útkirkjum. 1847. 6. Januar.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 6. Januar 1847.

Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848. Frederiksgáfa den 14. Januar 1847. — Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 14. Januar

Verðlagsskrá, sem gildir í Húnavatns sýslu og í Skagafjarðar sýslu frá miðju Maji mánaðar 1847 til jafnlengdar 1848.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	25	»	25	»	20
— 2 (fard. 1847)	3	16	19	»	15
— 3	4	76	28	72	23
— 4	3	41	27	40	22
— 5	2	44	29	48	23½
— 6	3	10	24	80	20

¹) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1847.
14. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 7	1	95	19	86	16
— 8	14	26	14	26	11½
— 9	10	15	13	52	11
B. Nr. 10	»	23	28	72	23
— 11	»	18	22	48	18
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	30	9	36	7½
— 15	»	17	10	60	8½
— 16	»	24	7	48	6
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	44	9	16	7½
— 19	»	62	9	66	7½
— 20	»	32	40	»	32
— 21	»	17	21	24	17
D. Nr. 22	»	»	»	»	»
— 23	3	91	23	66	19
— 24	3	86	23	36	18½
— 25	3	60	21	72	17½
— 26	3	9	18	54	15
E. Nr. 27	1	16	17	48	14
— 28	1	29	19	51	15½
— 29	1	24	18	72	15
— 30	1	23	18	57	15
F. Nr. 31	4	70	18	88	15
— 32	3	48	21	»	17
— 33	2	80	17	»	13½
— 34	2	13	17	8	13½
— 35	1	58	19	24	15½
— 36	2	94	17	84	14½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	50	21	12	17
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	37	28	60	23
— 41	»	48	24	»	19
— 42	»	75	»	»	15
— 43	1	16	»	»	22½

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A,	eða	í fríðu	22.45	18
— B,	—	í ullu, smjöri og tólg	22.78	18
— C,	—	í tóvöru af ullu . .	14.52	11½
— D,	—	í fiski	21.81	17½
— E,	—	í lýsi	18.57	15
— F,	—	í skinnavöru	18. 2	14½

1847. 14. Januar.

En meðalverð allra landaura, saman talin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða

[hdr.] 19 Rbd. 68 Sk. [og alin] 15½ Sk.

Frederiksgáfu dag 14. Januarii 1847.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848. Frederiksgáfa den 14. Januar 1847. — 14. Januar.

Islandsk: Original-Gjenpart trykt som Schema paa et Halvark i Folio og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Eyjafjarðar sýslu og í báðum þíngeyjar sýslum frá miðju Maí mánaðar 1847 til jafnlengdar 1848.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	28	»	28	»	22½
— 2 (fard. 1847)	3	54	21	36	17
— 3	4	93	29	78	24
— 4	3	80	30	64	24½
— 5	2	68	32	48	26
— 6	3	62	29	16	23½
— 7	2	22	22	28	18
— 8	17	84	17	84	14½
— 9	14	77	19	71	16

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9–11).

1847.
14. Januar.

	Silfurmynt. rd.	sk.	Huudrað. rd.	sk.	Alin. sk
B. Nr. 10	•	23	28	72	23
— 11	•	19	23	72	19
— 12	•	16	20	•	16
— 13	•	16	20	•	16
C. Nr. 14	•	29	9	6	7
— 15	•	23	14	36	11½
— 16	•	28	8	72	7
— 17	•	8	10	•	8
— 18	•	48	10	•	8
— 19	•	69	10	75	8½
— 20	•	30	37	48	30
— 21	•	24	30	•	24
D. Nr. 22	•	•	•	•	•
— 23	3	86	23	36	18½
— 24	3	87	23	42	18½
— 25	3	56	21	48	17
— 26	2	53	15	30	12
E. Nr. 27	1	31	19	81	16
— 28	1	28	19	36	15½
— 29	1	27	19	21	15½
— 30	1	22	18	42	14½
F. Nr. 31	4	18	16	72	13½
— 32	2	86	17	36	14
— 33	2	32	14	•	11
— 34	1	73	14	8	11½
— 35	1	21	14	60	11½
— 36	2	34	14	12	11½
— 37	•	7	17	48	14
G. Nr. 38	3	74	24	60	19½
— 39	•	24	10	•	8
— 40	2	53	30	60	24½
— 41	•	46	23	•	18½
— 42	•	76	•	•	15
— 43	1	24	•	•	24

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í friðu	25.69	20½
— B, — í ullu, smjöri og tólg	23.12	18½
— C, — í tóvöru af ullu . . .	16.30	13

Eptir D, eða í fiski	20.87	16½	1847.
— E, — í lýsi	19.21	15½	14. Januar.
— F, — í skinnavöru	15.48	12½	

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6 sýna meðalverð allra meðalverða

[bdr.] 20 Rbd. 12 Sk. [og alin] 16 Sk.

Frederiksgáfu dag 14. Januari 1847.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Capitelstaxt for **Mula Sysselerne** i **Öster-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.** Frederiksgáfa den 14. Januar 1847. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa et Halvark i Folio, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. — Denne Taxt anföres som publiceret i Norder-Mula Syssel. 14. Januar.

Verðlagsskrá, sem gildir í Norður-Múla sýslu og í Suður-Múla sýslu frá miðju Maji mánaðar 1847 til jafnlengdar 1848.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
A. Nr. 1[1]	24	16	24	16	19½
— 2 (fard. 1847)	3	70	22	36	18
— 3	4	53	27	30	22
— 4	3	54	28	48	23
— 5	2	35	28	36	22½
— 6	3	33	26	72	21½
— 7	2	4	20	40	16½
— 8	17	82	17	82	14½
— 9	14	2	18	66	15

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Hunavatns Syssel af 15. Januar 1844 (ovenf. S. 9—11).

1847.
14. Januar.

	Silfurmynt.		Hundrað.		Alin.
	rd.	sk.	rd.	sk.	sk.
B. Nr. 10	»	22	27	48	22
— 11	»	19	23	72	19
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	32	10	»	8
— 15	»	17	10	60	8½
— 16	»	26	8	12	6½
— 17	»	7	8	72	7
— 18	»	62	12	88	10½
— 19	1	11	16	69	13½
— 20	»	33	41	24	33
— 21	»	28	35	»	28
D. Nr. 22	4	»	24	»	19
— 23	3	89	23	54	19
— 24	3	89	23	54	19
— 25	3	34	20	12	16
— 26	2	28	13	72	11
E. Nr. 27	1	»	15	»	12
— 28	1	33	20	15	16
— 29	1	28	19	36	15½
— 30	1	10	16	54	13
F. Nr. 31	4	36	17	48	14
— 32	3	79	22	90	18½
— 33	2	38	14	36	11½
— 34	1	41	11	40	9
— 35	1	25	15	12	12
— 36	3	»	18	»	14½
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	75	22	66	18
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	91	35	36	28½
— 41	»	77	38	48	31
— 42	»	94	»	»	19
— 43	1	4	»	»	20

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum landaurum verður:

Eptir A, eða í fríðu	23.79	19
— B, — í ullu, smjöri og tólg . .	23.42	18½
— C, — í tóvöru af ullu	17.89	14½

Eptir D, eða í fiski	21. »	17		1847.
— E, — í lýsi	17.74	14		14. Januar.
— F, — í skinnavöru	16.32	13		

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna meðalverð allra meðalverða
[hdr.] 20 rbd. 4 Sk. [og alin] 16 Sk.

Frederiksgáfu dag 14. Januari 1847.

Johnsson. Eptir constitution
H. Thorlacius.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Daabens Anvendelse paa spæde Börn,** m. v. Khavn den 14. Januar 1847. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1847, Nr. 163—168. Algreen-Ussings Reskriptsamling 1847, S. 13—14. 14. Januar.

Den store Dödelighed blandt de i Island födte Börn, hvoraf omtrent hvert tredie bortrykkes i det förste Aar efter Födselen, har oftere været Gjenstand for Cancelliets Opmærksomhed og gjort Collegiet det til Pligt, at efterforske Dödelighedens Aarsag, for ved hensigtsmæssige Foranstaltninger saavidt muligt at modvirke samme; Resultaterne af disse Undersögelser have overbeviist Collegiet om, at denne i en væsentlig Grad maa tilskrives saavel Jordemödrenes Mangel paa Duelighed, som Mödrenes Ukyndighed i Behandlingen af de spæde Börn, og ligesom man derfor har sögt hos hine ved Læsning at fremkalde en större Indsigt i deres Fag, idet man navnlig har besörget en islandsk Oversættelse saavel tidligere af Professor Saxtorphs som i forrige Aar af Professor Levys Haandbog for Jordemödre, der uden Betaling uddeles blandt dem, saaledes havde Cancelliet ogsaa i forrige Aar ved Professor Levy ladet udarbeide en Veiledning for Mödrene paa Island til de spæde Börns Behandling, hvis Udgivelse imidlertid blev overflödig ved en af Justitsraad Landphysikus Thorstensen

1847. samtidig forfattet og til Trykken befordret lignende
14. Januar. Ledetraad.

Blandt de tildeels i Forældrenes Ukyndighed grundede Dödsaarsager maa Collegiet fornemmelig fremhæve den Ilfærdighed, der efter de fra samtlige Amtmænd i Island og D. Höiærv indhentede Oplysninger, finder Sted med Hensyn til de spæde Börns Daab, idet disse meget ofte kort Tid efter Födselen, uden tilbörligt Hensyn til Aarstid, Veirlig og andre Omstændigheder, ad en lang og besværlig Vei henbringes til Kirken for der at döbes. At denne Börnenes tidlige Daab kan blive höist farlig for deres Sundhed og Liv, er af sig selv indlysende, og det kongel. Sundheds-Collegium har udtalt den Overbeviisning, at den er en væsentlig Aarsag til de hyppige Dödsfald blandt de spæde Börn paa Island.

Da denne Skik imidlertid har sin Grund deels i Forældrenes Ubekjendtskab med den Fare, hvorfor deres Börn derved udsættes, deels i den Formening, at Forordn. for Danmark 30. Mai 1828 om Daaben ogsaa er gjeldende paa Island, samt at Daaben, for at være lovlig og fuldstændig, bör forrettes i Kirken, saa maa Cancelliet med D. Höiærv. formene, at det ikke vil være nödvendigt i den Anledning at lade nogen ny Lovbestemmelse emanere, hvorimod man med Dem forudsætter, at hiin Uskik efterhaanden vil forsvinde og större Varsomhed blive iagttaget ved Börnenes Daab, naar saavel de Geistlige som Forældrene blive gjorte opmærksomme paa det Urigtige i hine Anskuelser.

Cancelliet maa derfor tjenstl. have Deres Höiærv. anmodet om, ved at meddele samtlige geistlige Embedsmænd paa Island Foranstaaende, at oplyse dem om den Fare, hvorfor Börnenes Helbred og Liv udsættes ved den hidtil brugte Fremgangsmaade; det maatte derhos tilkjendegives dem, at Forordn. 30. Mai 1828, af Hensyn til Islands locale Forhold, ikke der er gjort gjeldende og altsaa der forbliver uden Anvendelse,

samt at Daaben, som af D. Höiærv. bemærket, er fuldstændig og lovlig, hvor den saa forrettes, naar den kun forrettes paa den anordnede Maade af vedkommende Præst eller af en dertil berettiget ordineret geistlig Person og i tre Vidners Overværelse — uagtet den, naar Intet derfor er til Hinder, saasom Sygdom, Veir etc., ordentligviis bör forrettes i Kirken — hvorhos, naar ingen af Delene, hverken at Præsten kan döbe hjemme eller i Kirken, kan finde Sted, den egentlige Hjemmedaab vil være at foretage. Cancelliet betvivler ikke, at Præsterne, naar de saaledes selv ere tilstrækkeligt oplyste, ville lade sig det være magtpaaliggende i Henhold hertil at berigtige Islændernes Anskuelser, og navnlig at advare Forældrene mod, ved utilbörlig at ile med Börnenes Daab, selv at blive en medvirkende Aarsag til deres tidlige Död. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Januar 1847[1]. 1847. 14. Januar.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Forrettelse af Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.** Khavn den 14. Januar 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 171. 14. Januar.

Hr. Kherre og Deres Höiærv. have i behagelig Skrivelse af 16. Septembr. f. A. tilmeldt Cancelliet, at Sognepræsten ved Reykjavík Domkirke, Johnsen, der ved allerh. Reskr. af 29. April s. A. er bleven fritaget for at holde Gudstjeneste i Capellet paa Öen Vidö, har forespurgt, om han indtil videre, som hidtil, skal vedblive at forrette Gudstjeneste i ommeldte Capel, da dettes Eier, Sekretair Stephensen, indstændigen har anmodet ham herom, og De have derhos tilföiet, at De, i Forventning af Cancelliets Bifald, have tilkjende-

[1]) Gjenpart af denne Skrivelse er tilstillet Amtmændene, den kgl. Commissarius ved Althinget og det kgl. Sundheds-Collegium. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1847, sst.

1847. 14. Januar. givet fornævnte Sognepræst, at det maa være ham overladt indtil videre enkelte Gange om Aaret at holde Gudstjeneste i bemeldte Capel, forsaavidt dette bliver ham muligt, uden at Gudstjenesten derved nogen Helligdag forsömmes i Domkirken.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstl. melde, at Cancelliet Intet haver at erindre mod det Sognepræsten af Dem givne Svar. — Det kgl. Danske Cancellie den 14. Januar 1847.

27. Januar. **Forordning** angaaende **Præsters og Kirkers Indtægter** m. v. Khavn den 27. Januar 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847, ligeledes samme Aar i Reykjavík By samt i Gullbringa og Kjosar Syssel og i Isafjords Syssel; — 1848 i Skaptafells, Vestmannöe, Arnæs, Snæfellsnes, Dala, Bardastrands og Stranda Sysseler, samt i alle Nord- og Öster-Amtets Jurisdiktioner. — Canc. 1. Departem. Registr. XV, 75 (1847, Nr. 266[a]). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 8 Sider i 4to, hvoraf de 4 förste optages af Titelblad paa Dansk og den danske Text med Underskrifter, de sidste 4 Sider derimod af den islandske Text uden Underskrifter. Over Forordningens islandske Rubrum (S. 5) er tilföiet: „Útleggíng hins framanskrifaða danska frumrits". — Ny Colleg. Tid. 1847, S. 396—403 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 12—14. Schou XXIV, 742-744. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 19, 34—35, 245, 321—354, 450—456, 518—521; Viðbætir S. 53—64 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna i Reykjavík 1841, S. 64—72; Reykjavíkurpóst. 1847, S. 127, 131.

Forordning angaaende nærmere Bestemmelse af Anordningen for Island af 17. Juli 1782 om Præsters og Kirkers Indtægter m. v.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: I Hensyn til snarest muligt at forhjælpe Præsterne saavel som Kirkerne paa Vort Land Island til en höist fornöden For-

bedring i deres Indtægter, have Vi ved Vor allerhöieste 1847.
Forordning af 8. Marts 1843 forelöbig givet adskillige 27. Januar.
Bestemmelser, der fornemmelig gaae ud paa i sand Værdie at sikkre dem de Betalinger, som vare dem tillagte ved Anordningen af 17. Juli 1782. Allerede da vare Vi betænkte paa yderligere at forbedre hiin vigtige Embedsklasses Kaar, i hvilken Henseende Vi senere have ladet Vort tro Althing forelægge et Lovudkast. Efter at have modtaget Althingets Betænkning herover, have Vi nu besluttet at ophæve Vor Forordn. af 8. Marts 1843 og derimod at give fornævnte Udkast Lovskraft, med de Forandringer, hvortil Vi, ved Overveielse af Althingets Bemærkninger, have fundet Os anledigede. Herved gjöre Vi iövrigt Regning paa, at Vore kjære og troe Undersaatter paa Island ikke ville indskrænke sig til hvad der bliver anordnet som det, der ligefrem tilkommer Præsten for de saakaldte Extraværk, eller til det, der fastsættes som det ringeste aarlige Offer af dem, der have en bestemt Formue, men at de, forsaavidt deres Evne tilsteder det, ville udenfor disse Grændser lægge deres Velvillie imod deres Præst og deres Erkjendelse af hans Kalds Vigtighed for Dagen, ligesom Vi heller ikke omtvivle, at selv de, der have mindre Formue, end den, der begrunder den lovbestemte Offerpligt, ville efter Evne betænke deres Præst med et forholdsmæssigt Offer. — I Henhold hertil byde og befale Vi, som fölger:

1) Betaling for Sang og Jordspaakastelse i Island bör erlægges med 6 Alen i Landörer. Har den Afdöde været Fattiglem, da vil denne Betaling kun være at yde af det Overskud, som hans Efterladenskaber kunne give, efter at Fattigvæsenet har erholdt refunderet de paa ham anvendte Omkostninger; men i Mangel af et saadant Overskud betales Intet. Begjære Vedkommende, at Præsten skal holde Liigtale over den Afdöde, da godtgjöres Præsten derfor særskilt med et efter Omstændighederne anstændigt Honorar. — 2) For Brude-

1847. 27. Januar. vielse betales i det mindste 6 Alen; for Barnedaab i det mindste 3 Alen og for Kirkeindledelse 2 Alen; for Confirmation i det ringeste 12 Alen. Naar Præsten skal reise i Sognet for at berette Syge, skal Vedkommende alene skaffe ham en Fölgemand frem og tilbage, men med Heste forsyner Præsten sig selv; skeer Reisen tilsöes, bör Præsten have fri Befordring frem og tilbage. — 3) Enhver Husfader eller selvstændig eenlig Person, der enten i Jordegods, eller i Lösöre, eller i Jordegods og Lösöre tilsammen, eier 20 Hundreder, skal aarligen give Præsten Offer af ei mindre end 8 Alen. — 4) Betaling for Begravelsessted ydes til Kirken for et Barn under 2 Aar med 3 Alen, for ældre Folk med 6 Alen. Har den Afdöde været et Fattiglem, forholdes der efter de Grundsætninger, som indeholdes i denne Anordnings § 1. — 5) Alle Kirkeregnskaber skulle herefter affattes i Sölvmynt, og skulle Provsterne i deres Kirkevisitatser, saavel som Præsterne, förend de selv aflægge eller approbere og underskrive saadanne, af andre Kirkeværger aflagte, aarlige Regnskaber, forvisse sig om sammes Rigtighed. Befindes de i denne Henseende at have viist sig efterladne, da skal Een af dem eller Begge, efter Sagens Beskaffenhed, være ansvarlige for det Tab, Kirken derved lider. For at revidere et saadant Regnskab maa Præsten gives af Kirkens Kasse Værdien af 3 Alen. Derimod bör Præsten uden Betaling aflægge Regnskabet for den Kirke, med hvis Gods han selv er beneficeret. — Provsten nyder for Visitationen 20 Alen af hver Kirke, som fra dens nödvendige aarlige Udgifter har et Overskud af 12 Rbd. eller mere; men af de Kirker, som ikke ere saa bemidlede, kun 10 Alen af hver. — 6) Alle de i de foregaaende Paragrapher ommeldte Alen bör, naar de ikke ydes med gode og forsvarlige Landörer, erlægges med Penge efter hvert Aars Capitelstaxts Middelpriis paa en saadan Alen. — 7) Af Uformuende er Præsten ikke berettiget til at fordre nogen Betaling for de geistlige

Forretninger, som her have været omtalte. Som ufor- 1847.
muende ansees de, der enten nyde Understöttelse af 27. Januar.
Fattigvæsenet, eller som formedelst deres Forfatning ere blevne fritagne for at svare Bidrag til Fattigvæsenet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 27. Januar 1847.

Tilskipun, er nákvæmar tiltekur það sem fyrir er mælt í reglugjörð fyrir Ísland 17. Juli 1782, um tekjur presta og kirkna o. fl.

Vèr Christján hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: Í þeim tilgángi að sjá prestum og kirkjum á landi Voru Íslandi sem fyrst fyrir bót á tekjum þeirra, er þeim er svo mjög þörf á, höfum Vèr gefið nokkrar reglur til bráðabirgða í allrahæstri tilskipun Vorri 8. Marts 1843, einkum til þess, að þeir mætti ná í fullum verðaurum gjöldum þeim, sem þeim eru ákveðin í tilskipun 17. Juli 1782. Vèr höfðum þá þegar í hyggju, að bæta enn framar kjör þessarar mikilvægu stèttar, og í því skyni höfum Vèr síðan látið leggja frumvarp til tilskipunar fyrir Vort holla alþíng. Eptir að Vèr höfum fengið álit alþíngis um þetta mál, höfum Vèr nú ályktað að taka af tilskipun Vora 8. Marts 1843, og lögleiða í staðinn frumvarpið með þeim breytíngum, sem Oss hefir þótt betur fara þegar Vèr höfum hugleidt athugasemdir alþíngis. Að öðru leyti væntum Vèr þess fastlega, að hinir kæru og trúlyndu þegnar Vorir á Íslandi láti ekki lenda við það, sem lögin mæla beinlínis fyrir að prestunum skuli gjalda fyrir hin svo nefndu aukaverk, eða við það, sem ákveðið er lægst offur af þeim, sem eiga tiltekna eign, heldur væntum Vèr að þeir muni lýsa góðum vilja við prest sinn og hversu þeir meti mikils embætti hans, með því, að leggja fram yfir eptir því sem efni þeirra leyfa. Vèr efumst eigi heldur um, að jafnvel þeir, sem ekki eiga fullt svo mikið sem lögin ákveða beinlínis til

1847. offurskyldunnar, muni færa presti sínum sæmilegt offur
27. Januar. eptir efnum. — Af þessum rökum bjóðum og skipum Vèr þannig:

1) Líksaungseyrir skal á Íslandi goldinn 6 álnum í landaurum. Sè súngið yfir sveitar-ómaga, skal gjald það einúngis tekið af því, er afgángs verður af eignum hans, þegar sveitin hefir fengið endurgoldið það er til hans var kostað; verði enginn afgángur, skal eigi gjalda líksaungseyri. Mælist þeir, er hlut eiga að máli, til að presturinn haldi líkræðu, tekur hann borgun fyrir það sèr í lagi, er sæmileg sè og eptir efnum. — 2) Fyrir hjónavígslu skal gjalda að minnsta kosti 6 álnir, fyrir barns skírn 3 álnir minnst, og 2 álnir fyrir að leiða í kirkju, og fyrir fermíngu að minnsta kosti 12 álnir. Þegar presturinn á að vitja sjúkra í sókn sinni, skal fá honum fylgdarmann báðar leiðirnar, en hesta leggur presturinn sèr sjálfur til. Eigi hann að fara sjóveg, hefir presturinn flutníng ókeypis báðar leiðir. — 3) Sèrhver húsfaðir og hver sá, er á með sig sjálfur, og á 20 hdr. í fasteign, eður í lausafè, eður í föstu og lausu saman, skal ár hvert gjalda presti offur, er eigi sè minna en 8 álnir. — 4) Legkaup til kirkju skal greiða fyrir börn ýngri en tvævetur 3 álnum, en fyrir eldri 6 álnir. Þegar sveitar ómagi er grafinn, á að fara með legkaup fyrir hann eptir reglum þeim, er settar eru í 1. grein tilskipunar þessarar. — 5) Kirkjureiknínga alla skal eptirleiðis gjöra eptir silfurmynt, og skulu prófastar, þá er þeir skoða kirkjur, og prestar, áður þeir semja, eður staðfesta eður rita nöfn sín undir þá, ef aðrir umsjónarmenn kirkna hafa samið, hafa gát á, að þeir sè rèttir; skulu þeir gjöra þetta á hverju ári. Komist það upp, að þeir hafi slegið slöku við þessu, skal annar eður báðir eptir málavöxtum bæta kirkjunni tjón það, er hún þessa vegna hefir orðið fyrir. Fyrir skoðun reiknínga þessara skal gjalda presti 3 álna virði af sjóði kirkjunnar, en hafi prestur eignir kirkju að lèni, tekur hann ekkert fyrir að semja reikníng hennar. — Fyrir skoðun

á kirkju hverri, sem á árlega afgángs frá nauðsynlegum útgjöldum 12 rbd. og þaryfir, tekur prófastur 20 álnir, en hálfu minna af þeim kirkjum, er ekki eru svo efnaðar sem nú er sagt. — 6) Ef gjöld þau öll, sem um er getið í greinunum á undan, ekki eru greidd í góðum og gildum landaurum, skulu þau greidd með peníngum eptir meðalverði á hverri alin í verðlagsskráum ár hvert. — 7) Af öreigum skulu prestar enga borgun taka fyrir prestsverk þau er nú hafa verið talin, en öreigi er sá, sem annaðhvort þiggur af sveit, eður ekkert getur goldið til sveitar. 1847. 27. Januar.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 27. Januarii 1847.

Cancellie-Skrivelse til Etatsraad Geheimearchivarius Finn Magnussen, ang. **Redaktionen af Lovenes islandske Text.** Khavn den 2. Februar 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 500. 2. Febr.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Etatsraaden Anordningen angaaende Reykevig Kjöbstads oeconomiske Bestyrelse, for at oversættes i det islandske Sprog, skulde man ikke undlade tjenstligst at meddele Dem til behagelig Efterretning, at til Grund for denne Oversættelse bliver at lægge den i Althingstidenden indrykkede Oversættelse af det Thinget forelagte Udkast til bemeldte Anordning, forsaavidt Udkastet er forblevet uforandret. Forsaavidt Anordningen derimod afviger fra Udkastet, vil, hvor Afvigelserne grunde sig paa Thingets Betænkning og dettes Forslag til Forandring ligefrem er fulgt, Thingets Indstilling, saaledes som samme findes i dets i Althingstidenden indrykkede Betænkning, vel i det Væsentlige kunne fölges. Endelig vil det, ifölge Hans Majestæts allerhöieste Bestemmelse, ved Anordningens Oversættelse være at tage under Overveielse, om og hvorvidt de af Althinget i dets Betænkning foreslaaede

1847. Redaktionsforandringer i den Thinget forelagte islandske
2. Febr. Oversættelse af det danske Udkast til §§ 4, 6, 7, 8, 10, 19, 20, 22 og 24, kunne være at tage i Betragtning, hvilket Collegiet aldeles maa overlade til Hr. Etatsraadens behagelige Afgjörelse. — Det kongel. Danske Cancellie den 2. Februar 1847.

5. Febr. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til Forfærdigelse af Jorddyrknings-Redskaber.** Khavn den 5. Februar 1847. — Rentekammeret bemærker i Forestilling 2. Februar, at Smed Gudbrand Stephensen fra Island havde anholdt om, at Rentekammeret vilde enten overtage Bestillingen af 100 à 120 Sæt af nogle af ham construerede Redskaber til Brug ved Tuers Jævning, ved Opförelse af Gjærder og Huse, samt ved Gröfters Gravning og Vandledning m. v. til Forsendelse til og Udsalg paa Island, eller til Forfærdigelse af nysnævnte Antal Redskaber bevirke ham tilstaaet et rentefrit Laan af 700 Rbd. imod successiv Tilbagebetaling i 3 Aar.

Den ved kgl. Resol. 11. Febr. f. A. bevilgede Understöttelse havde været anvendt til at forarbeide 20 Sæt af de omtalte Redskaber, hvert Sæt bestaaende af 3 Stkr. Disse Sæt bleve uddelte til saadanne Mænd, som antoges at ville dermed anstille praktiske Forsög. Ligeledes blev i et i Island temmelig udbredt Tidsskrift (Ný Félagsr. VI, 134-143) indfört en Beskrivelse over Redskaberne og deres Brug. I Reykjavík blev der af Opfinderen selv anstillet en praktisk Pröve i Manges Overværelse, og denne Pröve faldt efter alle de Tilstedeværendes Erklæring tilfredsstillende ud, saaledes at Sönder-Amtets oeconomiske Selskab bestilte 20 Sæt, med nogle antydede Forandringer ved de to af Redskaberne. Rentekammeret anbefaler derfor at bevilge et Laan paa 700 Rbd., mod at betinge en Kjöbmands Selvskyldner-Caution. — Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847 A, Nr 65.

Vi ville allern. have Smed Gudbrand Stephensen fra Island, til Forfærdigelse af 100 à 120 Sæt af nogle af ham construerede Redskaber til Brug ved Tuers Jævning, med mere, i Island, forundt et rentefrit Laan af 700 Rbd. af den for indeværende Aar til overordentlige Ud-

gifter for Islands Jordebogskasse normerede Sum, imod at han for Laanet udsteder behörig Obligation med islandsk Kjöbmand Th. Johnsens Selvskyldner-Caution, samt imod at den Betaling, der tilkommer ham for 20 Sæt af bemeldte Redskaber, som allerede ere bestilte for Islands Sönder-Amts oeconomiske Selskabs Regning, erlægges i bemeldte Jordebogskasse i Afdrag paa Laanesummen, hvis Restbelöb derefter vil være at tilbagebetale med Halvdelen den 11. Juni 1848 og den anden Halvdeel til samme Tid 1849. — Kjöbenhavn den 5. Februar 1847. 1847. 5. Febr.

Capitelstaxt for Vester-Amtet i Island, fra **Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.** Stapa den 9. Februar 1847. — Islandsk: Original-Gjenpart, trykt som Schema paa offentlig Bekostning i Bogtrykkeriet paa Vidö Kloster, paa 2 Blade i 4to, og ved Udfærdigelsen udfyldt med de passende Tal. Jevnf. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 fl. 9. Febr.

Capituls-Taxti fyrir Mýra og Hnappadals, Snæfellsness, Dala, Barðastrandar, Ísafjarðar og Stranda sýslur í Íslands vestur-amti, gildandi frá miðju Maji mánaðar 1847 til sömu tíðar 1848.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	sk.	á landsvísu hdr. Rbd.	sk.	er því 1 al. sk.
A. Nr. 1[1]	25	68	25	68	$20^1/_2$
— 2	3	43	20	66	$16^1/_2$
— 3	5	5	30	30	$24^1/_4$
— 4	3	47	27	88	$22^1/_3$
— 5	2	43	29	36	$23^1/_2$
— 6	3	38	27	16	$21^3/_4$
— 7	2	28	»	»	»
— 8	14	21	14	21	$11^1/_2$
— 9	10	68	14	27	$11^1/_2$

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Vester-Amtet den 8. Febr. 1844, ovenf. S. 23—26.

1847. 9. Febr.

Vöru og aura tegundir.	Silfurmynt. Rbd.	sk.	á landsvísu hdr. Rbd.	sk.	er því 1 al. sk.
B. Nr. 10	»	20	25	»	20
— 11	»	17	21	24	17
— 12	»	$17^1/_2$	21	84	$17^1/_2$
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	34	»	»	»
— 15	»	14	8	72	7
— 16	»	29	»	»	»
— 17	»	5	9	36	$7^1/_2$
— 18	»	48	»	»	»
— 19	1	18	»	»	»
— 20	»	35	»	»	»
— 21	»	26	»	»	»
D. Nr. 22	3	14	18	84	15
— 23	3	84	23	24	$18^3/_5$
— 24	3	26	19	60	$15^2/_3$
— 25	2	76	16	72	$13^2/_5$
— 26	2	81	17	6	$13^2/_3$
E. Nr. 27	1	9	16	39	$13^1/_8$
— 28	1	29	19	51	$15^3/_5$
— 29	1	28	19	36	$15^1/_2$
— 30	1	19	17	93	$14^3/_8$
F. Nr. 31	4	32	17	32	$13^5/_6$
— 32	3	50	21	12	17
— 33	2	84	17	24	$13^4/_5$
— 34	2	18	17	48	14
— 35	1	60	19	48	$15^3/_5$
— 36	2	73	16	54	$13^1/_4$
— 37	»	$5^1/_2$	13	72	11
G. Nr. 38	3	45	»	»	»
— 39	»	63	»	»	»
— 40	2	2	»	»	»
— 41	»	93	»	»	»
— 42	»	65	»	»	»
— 43	1	19	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir Litr. A. eða fríðu 23.68 19

— B. ullu, smjöri og tólg 22. 3 $17^5/_8$

1847. 9. Febr.

Eptir Litr. C. ullar tóvinnu	9. 6	$7^1/_4$
— D. fiski	19.11	$15^1/_4$
— E. lýsi	18.31	$14^2/_3$
— F. skinnavörum	17.55	14

En meðalverða summa allra landaura, skipt með 6, gjörir höfuðmeðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 32 Sk. [og alin] $14^2/_3$ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir Litr. A: 1 hundr. 1 kýr snemmbær, í fardögum; 1 hundr. 6 sauðir þrévetra og eldri, á haust.
— 6 ær, loðnar og lembdar í fardögum; — 1 hundr. 8 sauðir tvævetra á haust.
— 1 púlshestur, 5 til 12 vetra í fardögum; — 1 hundr. 12 sauðir veturgamlir á haust.
90 áln. 1 hryssa, jafngömul, í fardögum.
1 hundr. 8 ær geldar á haust.
— B: 1 hundr. 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg.
— C: — 60 pör eingirnissokka. 180 pör sjóvetlínga.
— D: — 6 vættir af sèrhverri þar tilnefndri fiskitegund.
— E: — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis.
— F: — 4 fjórðúngar nautskinna.
— 6 — af kúa-, hrossa- og selskinnum.
— 8 — sauðskinna.
— 12 — ærskinna.
— 240 lambskinn.

Íslands vesturamts contóri, Stapa þann 9. Febr. 1847.
Thorsteinson. P. Pètursson.

1847. 10. Febr.

Plakat for Island, ang. **Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.** Khavn den 10. Febr. 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847, samt ligeledes i samme Aar i alle Sönder-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Borgarfjords Syssel, og i alle Vester-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Isafjords Syssel; 1848 er den publiceret i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Originalen er, med nogle tilhörende Aktstykker, indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847, Nr. 71. Original-Aftryk hos Schultz 4 Sider i 4to, förste Side Titelblad med den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Den anden Side optages af den danske Text med Underskrifter, den tredie Side af den islandske uden Underskrifter, fjerde Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 345—352 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 20-21. Schou XXIV, 746-747. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 20, 130—144, 167—172, 286—290; Viðbætir S. 80—84 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 45—50; Reykjavíkurpóst. 1847, S. 108, 131.

Plakat for Island, angaaende Ophævelse af Pligten til at afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anliggender reisende Embedsmænd.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi have anseet det hensigtsmæssigt at ophæve den Vore Undersaatter paa Island paahvilende Forpligtelse til at afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anliggender sammesteds reisende Embedsmænd, imod at de til disses Befordring medgaaende Omkostninger afholdes af Amternes Repartitionsfonds. Efter at have modtaget Vort troe Althings allerunderd. Betænkning over et dertil sigtende Lovudkast, byde Vi derfor og befale, som fölger:

1) Den Vedkommende hidtil paahvilende Pligt til at afgive fri Befordring in natura til enkelte i offentlige Anliggender reisende Embedsmænd, skal herefter

være ophævet, hvorimod de til saadan Befordring Berettigede bör godtgjöres de med enhver enkelt Reise forbundne Befordrings-Omkostninger af vedkommende Amters Repartitionsfonds. — 2) Forsaavidt en saadan Reise foretages fra et Amt til et andet, har hvert af disse Amters Repartitionsfonds at afholde den Deel af Omkostningerne, der er anvendt paa Reisen gjennem samme. 1847. 10. Febr.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 10. Februar 1847.

Opið brèf um aftekníng þeirrar kvaðar, að flytja embættismenn kauplaust, þá er þeir fara í alþjóðleg erindi.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að Oss hefir litizt haganlegt, að af sè tekin skylda þegna Vorra á Íslandi að veita flutníng ókeypis embættismönnum þeim, er fara þar í alþjóðleg erindi, en kostn aður sá, er slíkar ferðir valda, sè goldinn úr jafnaðarsjóðum amtanna. Höfum Vèr meðtekið allraþegnlegast álit Vors trúa alþíngis um frumvarp til rèttarbótar í því efni, og fyrir því bjóðum Vèr, sem hèr segir:

1) þeir sem híngaðtil hafa átt að veita stöku embættismönnum, þá er þeir fara í alþjóðleg erindi, flutníng ókeypis, skulu hèreptir vera lausir við þá kvöð, en þeir, sem hafa átt rètt á slíkum flutníngi, skulu hafa ferðakostnað sinn í hvert skipti endurgoldinn úr jafnaðarsjóðum amtanna. — 2) Ef þeir fara úr amtinu og í annað amt, skal greiða úr jafnaðarsjóði hvers amts þann hluta ferðakostnaðarins, sem varið er til ferðarinnar í því amti.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn 10. dag Februars 1847.

1847. 10. Febr. **Plakat for Island, ang. Betryggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.** Khavn den 10. Februar 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847; ligeledes i samme Aar i alle Sönder-Amtets Jurisdictioner, med Undtagelse af Borgarfjords Syssel, og i Vester-Amtets, med Undtagelse af Isafjords Syssel. 1848 er den publiceret i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. Originalen er indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847, Nr. 72, tilligemed Althingets Betænkning, dat. 21. Juli 1845. — Original-Aftryk hos Schultz, 8 Sider i 4to, förste Side Titelblad med den danske Titel överst, der under den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. Paa de lige Sider 2—6 den danske Text med Underskrifter, paa de ulige Sider 3—7 den islandske uden Underskrifter, den sidste Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 265—271 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 18—19. Schou XXIV, 747—748. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 19, 181—187, 203—205, 285—286; Viðbætir S. 69—73 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 57—63; Reykjavíkurpóst. 1847, S. 108, 131.

Plakat for Island, angaaende nogle Bestemmelser til Betryggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: at Vi have fundet Os foranledigede til at foreskrive nogle Bestemmelser til Betryggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter paa Vort Land Island. Efter at have modtaget Vort troe Althings allerund. Betænkning over et dertil sigtende Lovudkast, byde Vi derfor og befale, som fölger:

1) Det skal være enhver Sysselmands Pligt, paa Mandtalsthingene at benytte den af Amtet autoriserede Mandtalsbog, hvis Debetside för Thinget bör være fuldstændigen opfört, til derefter at opkræve Mandtalsbogs-Afgifterne. Og skal han være pligtig til, paa Thinget at indföre det Betalte i Mandtalsbogen, som ved Thingets Slutning bliver at underskrive saavel af ham som af de brugte Thingvidner. — 2) Saa bör og enhver Yder

af Mandtalsbogs-Afgifter være forsynet med en Qvitterings- 1847.
bog, hvori Sysselmanden paa Mandtalsthingene, og ellers 10. Febr.
saa ofte Noget af Yderen erlægges paa Afgifterne, bör indföre det Erlagte tillige med en fuldstændig Opgjörelse af Yderens Debet efter Mandtalsbogen. Skeer Betaling ved Indskrivning i Sysselmandens Conto paa vedkommende Handelssted, bör det saaledes Betalte, i det Seneste paa næste Mandtalsthing, af Sysselmanden overföres fra Yderens Handelscontrabog i hans Qvitteringsbog. — 3) Den i foranstaaende § 2 omhandlede Qvitteringsbog, der skal bestaae af i det Mindste eet Ark Papir i Omslag, bliver uden Betaling at autorisere og forsegle af vedkommende Sysselmand, som desuden skal være forpligtet til at forskaffe Enhver, som dermed ikke selv maatte have forsynet sig, den fornödne Qvitteringsbog mod billig Betaling for Papir, Omslag og Indhæftning.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 10. Februar 1847.

Opið brèf um nokkrar ákvarðanir þeim til traustս, er þínggjaldi eiga að lúka.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að Oss hefir sýnzt, að gjöra nokkrar ákvarðanir þeim til trausts, er þínggjaldi eiga að lúka á Voru landi Íslandi. Höfum Vèr meðtekið allraþegnlegast álit Vors trúa alþíngis um frumvarp til rèttarbótar í því efni, og fyrir því bjóðum Vèr, sem hèr segir:

1) Hver sýslumaður er skyldur til að hafa á manntalsþíngum manntalsbók þá, er amtmaður hefir gjört löggilda, og albúin skal vera gjalda-megin fyrir þíng, og heimta eptir henni þínggjaldið; skal hann rita í bókina á þínginu hvað goldið er, og nafn sitt undir að þínglokum og þíngvottar með honum. — 2) Svo skal og hver sá, er þínggjaldi á að lúka, hafa kvittunarbók, og

1847. sýslumaður rita þar í hvað goldið sè á þíngum og endr-
10. Febr. arnær, er eitthvað er greidt af þínggjaldinu, og allt sem gjalda skal eptir manntalsbókinni. Gjaldi nokkur í reikníng sýslumanns í kaupstað, skal sýslumaður flytja það, sem goldið er, úr kaupabók gjaldanda í kvittunarbók hans, ekki síðar en á næsta manntalsþíngi. — 3) Kvittunarbók þá, sem um er getið í annari grein hèr á undan, og vera skal að minnsta kosti eitt ark í kápu, skal sýslumaður gjöra löggilda og innsigla borgunarlaust, og er hann þar að auk skyldur til að selja hverjum manni kvittunarbók, sem enga hefir og á þarf að halda, við sanngjörnu verði fyrir pappírinn, kápuna og bandið.

Hèreptir eiga hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn 10. dag Februars 1847.

15. Febr. **Capitelstaxt for Reykjavik By med flere Sysseler i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.** Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Februar 1847. — Publiceret i Reykjavík, samt i Rangárvalla og Arnæs Sysseler 1847. — Islandsk: Original-Aftryk to Blade i 4to, trykt i Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavík. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár" i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff.

Verðlagsskrá, sem gildir í Reykjavíkur bæ, Gullbríngu og Kjósar, Borgarfjarðar, Árness, Rángárvalla og Vestmanneyja sýslu, frá miðju Maji mánaðar 1847 til sömu tíðar 1848.

	Silfurmynt.		á landsvísu hdr.		er þá 1 al.
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Nr. 1[1]	21	85	21	85	$17^1/_2$
— 2	2	83	17	18	$13^3/_4$
— 3	4	33	26	6	$20^3/_4$
— 4	3	2	24	16	$19^1/_4$

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet 20. Februar 1844 (ovenf. S. 28—31).

1847. 15. Febr.

	Silfurmynt. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	er þá 1 al. rbsk.
A. Nr. 5	2	6	24	72	$19^3/_4$
— 6	2	85	23	8	$18^1/_2$
— 7	1	87	»	»	»
— 8	12	22	12	22	$9^3/_4$
— 9	7	77	10	39	$8^1/_4$
B. Nr. 10	»	20	25	»	20
— 11	»	17	21	24	17
— 12	»	18	22	48	18
— 13	»	16	20	»	16
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	22	13	72	11
— 16	»	36	»	»	»
— 17	»	5	9	36	$7^1/_2$
— 18	»	69	»	»	»
— 19	1	9	»	»	»
— 20	»	35	»	»	»
— 21	»	28	»	»	»
D. Nr. 22	3	5	18	30	$14^3/_4$
— 23	3	88	23	48	$18^3/_4$
— 24	3	48	21	»	$16^3/_4$
— 25	3	23	19	42	$15^1/_2$
— 26	3	51	21	18	17
E. Nr. 27	1	18	17	78	$14^1/_4$
— 28	1	28	19	36	$15^1/_2$
— 29	1	29	19	51	$15^3/_4$
— 30	1	23	18	57	$14^3/_4$
F. Nr. 31	5	2	20	8	16
— 32	3	90	23	60	19
— 33	3	»	18	»	$14^1/_2$
— 34	2	40	19	32	$15^1/_2$
— 35	1	72	21	»	$16^3/_4$
— 36	3	3	18	18	$14^1/_2$
— 37	»	6	15	»	12
G. Nr. 38	3	93	»	»	»
— 39	»	»	»	»	»
— 40	2	7	»	»	»
— 41	1	»	»	»	»
— 42	»	69	»	»	»
— 43	»	82	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

1847.
15. Febr.

	á landsvísu hundrað. Silfurmynt. rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir A. eða í Fríðu	19	93	16
— B. — í Ullu, smjöri og tólg . .	22	18	$17^3/_4$
— C. — í Tóvöru af ullu	11	54	$9^1/_4$
— D. — í Fiski	20	66	$16^1/_2$
— E. — í Lýsi	18	79	15
— F. — í Skinnavöru	19	30	$15^1/_2$

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða [hdr.] 18 Rbd. 72 Sk. [og alin] 15 Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,
eða 12 veturgamlir,
eða 8 ær geldar, á hausti;
eins áburðarhestur, 5 til 12 vetra, í fardögum;
en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða $^3/_4$ hdr., svo $1^1/_3$ verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund, þar tilnefndri, hundrað.

— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hundrað.

— F. — 4 fjórðúngar nautskinns hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiftamtshúsi og Laugarnesi, þann 15. Februar 1847.

T. Hoppe. H. G. Thordersen.

Capitelstaxt for Skaptafells Sysselerne i Sönder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848. Islands Stiftamtshus og Laugarnes den 15. Febr. 1847. — Islandsk: Original-Aftryk, to Blade i 4to, trykt i Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavík. Jfr. Sig. Hansen: „Um verðlagsskrár", i „Skýrslur um landshagi á Íslandi" I. 2, 234 ff. 1847. 15. Febr.

Verðlagsskrá, sem gildir í Vestur- og Austur-Skaptafells-sýslu frá miðju Maji mánaðar 1847 til sömu tíðar 1848.

	Silfurmynt.		á landsvísu hdr.		er þá 1 al.
	rbd.	rbsk.	rbd.	rbsk.	rbsk.
A. Nr. 1[1]	20	20	20	20	16¼
— 2	3	1	18	6	14½
— 3	3	54	21	36	17
— 4	2	67	21	56	17¼
— 5	1	80	22	»	17¾
— 6	2	58	20	80	16¾
— 7	1	88	»	»	»
— 8	12	2	12	2	9¾
— 9	8	35	10	80	8¼
B. Nr. 10	»	18	22	48	18
— 11	»	16	20	»	16
— 12	»	16	20	»	16
— 13	»	14	17	48	14
C. Nr. 14	»	»	»	»	»
— 15	»	16	10	»	8
— 16	»	25	»	»	»
— 17	»	6	11	24	9
— 18	»	64	»	»	»
— 19	»	71	»	»	»
— 20	»	33	»	»	»
— 21	»	23	»	»	»
D. Nr. 22	3	24	19	48	15⅓
— 23	3	48	21	»	16¾
— 24	4	»	24	»	19¼
— 25	2	66	16	12	13
— 26	3	48	21	»	16¾

[1]) Rubrikkerne ere fuldstændigen anförte i Capitelstaxten for Sönder-Amtet den 20. Februar 1844, ovenf. S. 28—31.

1847.
15. Febr.

	Silfurmynt. rbd.	rbsk.	á landsvísu hdr. rbd.	rbsk.	er þá 1 al. rbsk.
E. Nr. 27	»	»	»	»	»
— 28	1	8	16	24	13
— 29	1	»	15	»	12
— 30	1	4	15	60	12½
F. Nr. 31	4	45	17	84	14¼
— 32	3	41	20	54	16½
— 33	2	64	16	»	13
— 34	2	22	17	80	14¼
— 35	1	49	18	12	14½
— 36	3	»	18	»	14½
— 37	»	5	12	48	10
G. Nr. 38	3	71	»	»	»
— 39	»	»	»	»	»
— 40	1	84	»	»	»
— 41	»	86	»	»	»
— 42	»	63	»	»	»
— 43	»	78	»	»	»

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

	Silfurmynt. á landsvísu hundrað. rbd.	rbsk.	þar af 1 alin. rbsk.
Eptir A. eða í Fríðu	18	35	14¾
— B. — í Ullu, smjöri og tólg	20	»	16
— C. — í Tóvöru af ullu	10	60	8½
— D. — í Fiski	20	31	16¼
— E. — í Lýsi	15	60	12½
— F. — í Skinnavöru	17	26	13¾

En meðalverð allra landaura samantalin og skipt með 6, sýna höfuð meðalverð allra meðalverða [hdr.] 17 Rbd. 3 Sk. [og alin] 13¾ Sk.

þegar meta skal fyrtalda landaura til hundraðs, verður:

Eptir A: hver kýr snemmbær á við hundrað;
eins 6 ær, loðnar og lembdar, í fardögum;
líka 6 sauðir þrèvetrir og eldri;
eða 8 sauðir tvævetrir,

eða 12 veturgamlir, 1847.

eða 8 ær geldar, á hausti; 15. Febr.

eins áburðarhestur 5 til 12 vetra, í fardögum;

en hryssa, á sama aldri, 90 álnir, eða 3/4 hdr.,

svo 1 1/3 verðs hennar er á við hundrað.

Eptir B. gjöra 12 fjórðúngar af ullu, smjöri eða tólg, hundrað.

— C. — 60 pör eingirnissokka, eða 180 pör sjóvetlínga, hundrað.

— D. — 6 vættir af sèrhverri fiskitegund þar tilnefndri, hundrað.

— E. — 1 tunna, eða 120 pottar lýsis, hdr.

— F. — 4 fjórðúngar nautskinns, hundrað; eins 6 fjórðúngar af kýr-, hross- og sel-skinni; en 8 fjórðúngar sauðskinns og 12 fjórðúngar ærskinns; svo og 240 lambskinn.

Íslands stiftamtshúsi og Laugarnesi, þann 15. Febrúar 1847.

T. Hoppe. H. G. Thordersen.

Plakat angaaende **Salair for Höiesterets-Advokaterne** som **Defensorer i Justits-Sager.** Khavn den 17. Februar 1847. — Denne „Plakat angaaende Salair for Höiesterets-Advokaterne i de Justitssager, de udföre som Defensorer", er forsaavidt dens §§ 1 og 2 angaaer ordret optaget i Plakat for Island 9. Mai 1855, hvortil henvises. — Canc. 2. Departem. Registr. XLVIII, 30 (1847, Nr. 74). Original-Aftryk hos Schultz 4 Sider i 4to. Ny Colleg. Tid. for 1846, S. 361; 1847, S. 117-118. Qvart-Forr. for 1847, S. 21-22. Schou XXIV, 748. 17. Febr.

Anordning ang. **Umyndiges Midlers Bestyrelse** i Island. Khavn den 18. Februar 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavík, Gullbringa og Kjosar 18. Febr.

1847.
18. Febr.

Syssel samt i Isafjords Syssel; 1848 er den. publiceret i alle Sönder-Amtets og Vester-Amtets Jurisdiktioner, med Undtagelse af de nævnte, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Rubr. i Canc. 3. Depart. Registr. 1847—1848 (1847, Nr. 85b). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 52 Sider i 4to, hvoraf de förste 26 optages af Titelblad paa Dansk, selve Anordningens danske Text med Underskrifter, samt de vedföiede Schemata; de fölgende Sider 27—52 indeholde den islandske Text uden Underskrifter, samt de medfölgende Schemata. Over Anordningens islandske Rubrum (S. 27) er tilföiet: „Útlegging hins framanskrifaða danska frumrits". - Ny Colleg. Tid. 1847, S. 281—306 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 25-44; Schou XXIV, 750-768. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenf.). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 11, 20, 222—245, 302—310, 456—463; Viðbætir S. 85—118 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jfr. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 189; Reykjavíkurpóstur 1847, S. 131.

ANORDNING angaaende Umyndiges Midlers Bestyrelse i Island.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da de for Island angaaende Umyndiges Midlers Bestyrelse gjeldende Bestemmelser, der indeholdes i Jonsbogens Arvebogs 20., 21. og 22. Capitel, deels ere ufuldstændige og deels ikke længere passe til Forholdene, saaledes som disse i Tidernes Löb have udviklet sig, have Vi taget under Overveielse, hvorledes denne Gjenstand ved en ny Lovgivning kunde ordnes paa en saadan Maade, at de Umyndiges Interesser tilstrækkeligt betrygges, uden at der dog i dette Öiemed foreskrives saadanne Former, som efter Islands locale Forhold vilde medföre for megen Besvær for samtlige Vedkommende, ligesom det er anseet hensigtsmæssigt, med de fornödne Modifikationer at optage de Bestemmelser af Jonsbogen angaaende Bestyrelsen af Umyndiges Midler, som endnu have vedligeholdt sig. — Efter at et Udkast til en saadan Anordning angaaende Umyndiges Midlers Bestyrelse i Is-

land har været forelagt Vort i 1845 forsamlede troe Althing for Vort Land Island, og sammes Betænkning derover er bleven Os allerunderd. foredraget, byde og befale Vi herved, som fölger: 1847. 18. Febr.

1. Hvo der skal ansees som umyndig, mindreaarig og fuldmyndig, bliver ifölge Forordn. af 21. December 1831, förste Afdeling § 1 at afgjöre efter D. L. 3. Bog 17. Cap., ligesom bemeldte Lovens Capitel iövrigt ogsaa skal fölges i Island med Hensyn til Værgemaal for Umyndige, samt Tilsyn med Mindreaarige og Enker, forsaavidt det der kan anvendes og ikke staaer i Strid med nærværende Anordning.

2. Saasnart der tilfalder en Umyndig nogen Formue, er det vedkommende Skifteforvalters Pligt at paasee, at saadan Formue sættes under Bestyrelse enten af den Umyndiges födte Værge eller, naar ingen saadan er til, da af en anden af nysnævnte Embedsmand beskikket Værge. — Saavel de födte som de satte Værger staae i Udförelsen af deres Værgemaalsforretninger under nærmeste Tilsyn i Reikjavig af Byfogden og andetsteds af Sysselmanden som Overformynder, til hvilke Embedsmænd de derfor ogsaa, overeensstemmende med de Regler, som indeholdes i § 4, have at aflægge Rigtighed for de dem betroede Umyndiges Midler.

3. Naar der ved et Skifte udlægges Arv til en Umyndig, som opholder sig i en anden Jurisdiktion, bör Skifteforvalteren henvende sig til den Overformynder, i hvis Jurisdiktion den Umyndige opholder sig, for at Arven ved denne Embedsmands Foranstaltning kan blive modtaget af den Mand, der er eller beskikkes til den Umyndiges Værge, hvis Qvittering da bör tilstilles Skifteforvalteren paa det Sted, hvor Arven er udlagt, til fornöden Legitimation. Denne har da i sin aarlige Oversigt over Overformynderivæsenet at gjöre Forklaring om den saaledes til et andet Overformynderie overförte Arv, ligesom Arven bliver at optage i Oversigten for

1847. det Overformynderie, hvorunder den Umyndige har Op-
18. Febr. hold. — Om den saaledes trufne Foranstaltning bliver der uopholdelig af Overformynderiet paa det Sted, hvorfra Arven overföres til et andet Overformynderie, at gjöre Indberetning til Amtmanden, og tillige, hvis det Sidste hörer under et andet Amt, af Overformynderiet sammesteds, til den samme foresatte Amtmand. Saafremt nogen Arv maatte tabes derved, at vedkommende Overövrighed, formedelst Mangel af de foreskrevne Formers Iagttagelse, ikke er bleven istand til at före behörig Control med samme, vil den Embedsmand, som har gjort sig skyldig i slig Forsömmelse, blive ansvarlig for Tabet.

4. I Henseende til Rigtigheds Aflæggelse for Umyndiges Midler blive fölgende Regler at iagttage:

a) Er Formuen ikke fulde 20 Hundreder paa Landsviis, bör Overformynderen strax ved Værgemaalets Overdragelse til Værgen med denne oprette en skriftlig Overeenskomst om, hvormeget der af Formuen aarlig maa forbruges til at bestride den Umyndiges Underholdning og Opdragelse, eller om der hertil ikke udfordres mere end de aarlige Indtægter, som af denne Formue kan haves eller ikke engang samtlige disse, saa at denne selv kan enten conserveres ubeskaaren eller endog foröges. Ved denne Overeenskomst bliver der at tage Hensyn saavel til den Umyndiges Alder og Evne til selv at fortjene Noget ved sit Arbeide, som til Formuens Störrelse og den Indtægt, den aarlig kan afgive. — Kan en saadan Overeenskomst ikke opnaaes, bliver Sagen at afgjöre ved Amtmandens Resolution. Ved Værgemaalets Ophör bör Værgen til Overformynderen aflægge Regnskab for det ham betroede Gods, forsaavidt det, enten efter Overeenskomst eller Overövrighedens Bestemmelse, enten heelt eller for en Deel skulde conserveres eller endog foröges, hvorimod han fritages for at aflægge aarligt Regnskab. — Dog kan Overformynderen, naar Værgens Forhold eller andre

Omstændigheder dertil give beföiet Anledning, affordre denne Regnskab for Værgemaalets Förelse. — b) Er Formuen derimod 20 Hundreder eller derover, da bör den i Reglen foröges og Værgen altid aflægge aarligt detailleret Regnskab for hans Værgemaals Bestyrelse efter det hosfölgende Schema. — Imidlertid ville Vi have Amtmændene bemyndigede til i forekommende Tilfælde at tillade, at hele den aarlige Indtægt, samt endog, naar ganske særegne Omstændigheder maatte tilraade det, en Deel af Hovedstolen maa forbruges til den Umyndiges Opdragelse og Fornödenheder. — I Henseende til Formuens Reduktion til Hundreder paa Landsviis skal, forsaavidt levende Kreaturer angaaer, den Ansættelse af disse til Hundreder og Alen fölges, som bruges i de aarlige Capitelstaxter; men Penge og andet Lösöre skal reduceres til Hundreder efter Middeltallet af Capitelstaxternes Priis paa levende Kreaturer. 1847. 18. Febr.

5. Godtgjörelse for den med Værgemaalet forbundne Byrde er ingen Værge berettiget til at fordre, undtagen naar den Umyndiges Formue udgjör 20 Hdr. eller derover, eller dog efter Overeenskomst mellem Overformynderen og Værgen bliver mere end tilstrækkelig til den Umyndiges Forsörgelse, alt naar Værgen derhos ikke er den Umyndige beslægtet i opstigende Linie eller er dennes Broder. — Naar Værgepenge saaledes kunne kræves, blive de at beregne med $^1/_6$ af den beholdne Indtægt, som efter alle Udgifters Bestridelse bliver til aarligt Overskud; dog at denne Godtgjörelse aldrig overstiger 50 Rbd. aarlig. — Den övrige Deel af Overskuddet bliver, saasnart det udgjör 25 Rbd., at gjöre frugtbringende efter de Regler, som nedenfor ville blive givne angaaende Umyndiges Capitalers Anvendelse. — Forsaavidt en Deel af dette Overskud maatte bestaae i Landörer, da skal Værgen aflægge Rigtighed for det efter den Capitelstaxt, som gjelder ved Aarets Slutning, men vil han det ikke,

1847. 18. Febr. bortsælges det ved offentlig Auktion paa Mandtalsthingene mod Penge.

6. De Værger, som efter det Ovenstaaende ere forpligtede til at aflægge aarligt Regnskab for de dem anbetroede Værgemaal, skulle inden 2 Maaneder efter ethvert Aars Udgang indsende samme til Overformynderen. — Regnskaberne blive derefter af Overformynderen at revidero og decidere.

7. I Henseende til Maaden, hvorpaa Umyndiges Midler skulle bestyres, bliver der at skjelne imellem, om Formuen bestaaer i Jordegods, Lösöre eller rede Penge.

a) Jordegodset, hvad enten det er hele Jorder eller mindre Parceller, maa ikke afhændes, medmindre Afhændelsen findes at være enten aabenbart fordeelagtig for den Umyndige eller nödvendig til hans Underholdning, hvilket dog stedse bliver at indstille til Amtmandens Bedömmelse. — b) Lösöre, der udlægges som Arv paa Skifte mellem den Afdödes Ægtefælle og fælles umyndige Börn eller Börnebörn, maa ikke sælges, naar den Længstlevende önsker at beholde det indestaaende i Boet. — Dog bör af den længstlevende Ægtefælle gives thinglæst Sikkerhed for Arven i Boets faste og löse Eiendomme. Er det Moderen, der er den Længstlevende, og hun gifter sig paany, da maa ogsaa Stiffaderen beholde Arven indestaaende i Boet, dersom Overformynderen og Værgen ansee ham for vederhæftig, og skal han da give ny thinglæst Sikkerhed for Arven. I andre Tilfælde bör det Lösöre, der tilfalder en Umyndig, bortsælges, med mindre Overformynderen, efter Overlæg med Værgen og næste Frænder, maatte finde, at den Umyndige, efter hans Alder og Lösörets Beskaffenhed, kunde have större Nytte af, at det heelt eller for en Deel opbevares for ham. Salget bör altid skee ved offentlig Auktion, og Auktionsbelöbet behandles som de en Umyndig tilhörende rede Penge. — c) De en Umyndig tilhörende rede Penge blive at gjöre frugtbringende.

i hvilket Öiemed de snarest muligt skulle opbydes, i Reikjavig paa Bythinget og i Sysselerne ved Mandtalsthinget, for at man kan erfare, hvorvidt Nogen maatte attraae at erholde Capitalen tillaans mod tilstrækkelig Sikkerhed. Er dette ikke Tilfældet, da blive Pengene, tillige med Byfogdens eller Sysselmandens Attest om forgjæves Opbydelse, at indsende til Stiftamtmanden over Island, for ved hans Foranstaltning paa sædvaulig Maade at indsættes til Forrentelse i Vor islandske Jordebogskasse. Obligationerne for de Umyndiges Capitaler opbevares af Værgerne, der ligeledes hæve de deraf faldende aarlige Renter. Iövrigt bör saavel Opbydelsen skee som Attesten derom meddeles uden Betaling. 1847. 18. Febr.

8. Som Pant for Laan af Umyndiges Midler kan ikke antages Andet end Jordeiendomme samt ikke uden med förste Prioritets Panterettighed, og maa der af Midlerne udsættes i Reglen indtil ²/₃ af den Værdie, hvortil Pantet er ansat ved endelig Taxationsforretning, der altid skal udföres af tvende, af Sysselmanden udmeldte, uvillige Mænd, som have at beedige deres Forretning. Saavel Udmeldelsen som Eedfæstelsen foretages af Sysselmanden uden Betaling. — Ved slige Taxationsforretninger, hvori Jordens Dyrhed, Landskyld, Qvilde-Antal og övrige Beskaffenhed bör anföres, ansættes den Jordeieudom, hvori Sikkerhed for Laanet stilles, til den Værdie i Penge, hvorfor Taxationsmændene antage, at den, efter den almindelige gængse Priis, uden Vanskelighed kan sælges, ligesom den Priis, hvorfor Eiendommen har været solgt eller vurderet i de sidste 10 Aar, dersom Salg af den eller Vurdering har fundet Sted i dette Tidsrum, udtrykkelig bör anföres. I Særdeleshed bör Taxationsmændene ved Taxationen ogsaa tage Hensyn til, om Eiendommen efter sin Beliggenhed og övrige særegne Beskaffenhed er særdeles udsat for ved Naturbegivenheder at lide en större eller mindre Beskadigelse, og bör derefter den Værdie, den ellers kunde have, nedsættes, ligesom Værgen og Overfor-

1847. 18. Febr. myndereu selv bör være opmærksom paa, om Eiendommen er af en saadan Natur, og ifölge samme enten aldeles afslaae Laanet eller indskrænke det inden snævrere Grændser end de, hvortil der ellers kunde findes Hjemmel. Dersom enten Værgen eller Overformynderen, hvoraf den ene saavidt muligt bör overvære Taxationsforretningen, finde sig utilfredse med den, have de derom at underrette Laansögeren. Saafremt denne da fremdeles maatte attraae Laanet, bliver en Overskjönsforretning at afholde af et dobbelt Antal uvillige, af Retten udmeldte Mænd, under Iagttagelse af hvad i det Foregaaende er foreskrevet for Taxationsmændene, hvilken Forretning derhos bliver edelig at afhjemle. Taxationsforretningen og Overskjönsforretningen, der bliver at bekoste af Laansögeren, og for hvilken Mændene nyde Betaling efter Sportel-Reglement af 10. Septbr. 1830 § 67, bör in duplo indsendes til Overformynderen, der iövrigt har at meddele Mændene den fornödne Veiledning. Iövrigt kunne Umyndiges Midler ogsaa udlaanes uden Taxation over Pantet, naar Værgen selv vil indestaae for dets Tilstrækkelighed.

9. Saasnart Jordens Taxationsværdie paa den i § 8 foreskrevne Maade er udfunden, kan Udlaanet strax foregaae og Panteobligationen af Laantageren udstedes efter en almindelig Formular, som fra vedkommende Amt nærmere bliver at meddele Overformynderiet. Iövrigt kunne flere Capitaler, der tilhöre Umyndige under samme Værgemaal, udlaanes samlede i eet Pant, og bliver da de Umyndige og den Capital, for hvilken enhver af dem er lodtagen i Obligationen, nærmere i denne at opgive. Obligationen bliver at thinglæse paa Udstederens Bekostning og at forsyne med Overformynderens Paategning om, at den ikke uden hans Samtykke maa afhændes, pantsættes eller qvitteres, hvorefter den overleveres til Værgen, som har at opbevare den, for deraf at hæve Renter m. v.

10. I Panteobligationerne bliver blandt Andet at bestemme, at saafremt de betingede Renter udeblive til rette Forfaldstid (§ 13), da er Capitalen strax forfalden til Betaling, hvorefter Pautet uden Lovmaal og Dom kan sættes til Auktion, efter at denne er 4 Uger forud bleven bekjendtgjort paa sædvanlig Maade, og Bekjendtgjörelsen, hvilken naturligviis ikke maa iværksættes inden Terminens Udlöb, med lige Varsel forkyndt for Debitor eller, saafremt denne opholder sig i en anden Jurisdiktion end den, hvorunder den pantsatte Eiendom ligger, for den Fuldmægtig, som han i saa Fald skal være forpligtet at have paa Eiendommen, da Forkyndelsen, saafremt ingeu Befuldmægtiget findes, skal med fuld Retsvirkning kunne foretages for enhvor anden af de paa Eiendommen boende Personer, eller, i disses Fraværelse, for nærmeste Naboer. Dog kan Pantets Realisation standses af Debitor, naar han, forinden Hammerslag ved Auktionen er faldet, godtgjör at have betalt eller præsenterer Betaling af alle de paadragne Restancer og af alle de ved Auktionens Berammelse m. v. foranledigede Omkostninger. Kjöberen af en saadan Eiendom bör tilstaaes 3 Maaneders Frist fra Hammerslagets Dato eller, hvis dette er skeet paa nærmere Approbation, da fra Approbationens Dato, forsaavidt den halve Deel af Kjöbesummen angaaer, men i Henseende til den anden halve Deel af Kjöbesummen bör Betalingsterminen bestemmes til 6 Maaneder fra Hammerslagets eller Auktionsbudets Approbations Dato. Saafremt Eiendommen ved en saadan Auktion ikke udbringes til saa stor en Capital, som Laanet og de paadragne Renter og Omkostninger udgjöre, da beholder den Umyndige for det Manglende personligt Krav paa Debitor, ligesom der ogsaa, i Tilfælde af dennes Uformuenhed, forbeholdes den Umyndige Regres mod vedkommeude Værge og Overformynder, dersom disse have udviist nogensomhelst Försömmelighed

1847. 18. Febr.

1847. 18. Febr. i at paasee den Umyndiges Tarv overeensstemmende med de foreskrevne Regler.

11. Værgen bör nöie erkyndige sig om Pantets Vedligeholdelse, og saasnart der er Anledning til at frygte for at det saaledes forringes, at det ikke længere afgiver lovmæssig Sikkerhed for de deri indestaaende Umyndiges Midler, ufortövet andrage dette for Overformynderen, der da har at afgjöre, om Capitalen skal opsiges eller ikke. — Iövrigt bör Værgen hvert Aar i Værgemaalsregnskabet meddele sin Erklæring om, hvorvidt Pantet endnu kan antages at afgive lovmæssig Sikkerhed.

12. Skjöndt Værgerne og Overformynderne skulle bestræbe sig for, at de de Umyndige tilhörende Capitaler kunne blive gjorte frugtbringende mod 4 pCt. Renter, saa tillades det dog ogsaa, at bemeldte Capitaler maae udlaanes mod 3½ pCt., naar Ingen, der kan give lovligt Pant, tilbyder höiere Rente. De Umyndiges Midler, som for Fremtiden indsættes i Vor islandske Jordebogskasse til Forrentning, ville fremdeles ikkun blive forrentede med 3½ pCt.

13. Rentens Betaling skal foregaae een Gang aarlig, nemlig i 11. Juni Termin, som dog for Islands Vedkommende udstrækkes til at vedvare til Maanedens Udgang, saa at den Betaling, der præsteres inden den paafölgende Juli Maaneds Begyndelse, skal ansees som god Betaling. — De betalte Renter skulle afskrives paa Obligationen, hvilket Debitor er berettiget til at fordre foretaget i hans Paasyn, og desforuden meddeles Debitor en særlig Qvittering for samme. Med Renters Betaling maa ingen Dilation gives fra en Termin til en anden, hvorfor Værgerne have i deres aarlige Regnskaber eller i den summariske Forklaring om Myndlingens Formue, der aarligen bliver at aflægge, hvor intet fuldstændigt Regnskab aflægges, at före de forfaldne Renter til Indtægt, og dersom de, saasnart Renterne udeblive, forsömme at iagttage den i § 10 fore-

skrevne Omgangsmaade, da kommer det Tab, som derved mulig kan foranlediges, til at gaae ud over Værgerne og bör ikke falde Umyndige til Byrde. 1847. 18. Febr.

14. Capitalen kan, hvad enten det er fra den Umyndiges eller fra Debitors Side den önskes udbetalt, ikke opsiges anderledes, end til Udbetaling i 11. Juni Termin, og det med et Fjerdingaars Varsel, hvis Capitalen ikke overstiger 100 Rbd., men ellers med et halvt Aars Varsel. — Naar de sædvanlige Stævnevidner bruges til Forkyndelse af en Opsigelse, skal den Attest, som de, i Henhold til den ved deres Bestillings Tiltrædelse aflagte Eed, derom afgive, ansees som et fuldkomment Beviis i saa Henseende. Betales Capitalen med paalöbne Renter ikke i rette Tid efter skeet Opsigelse, da forholdes med Pantets Realisation saaledes som i § 10 ommeldt. Opsigelse skeer iövrigt enten fordi den Umyndige overgaaer i Myndighedstilstand, saafremt Vedkommende ikke maatte ansee det tjenligere at modtage Panteobligationen istedetfor Capitalen i rede Penge, eller naar Pantet forringes saaledes, at det ikke afgiver lovmæssig Sikkerhed, det være sig enten paa Grund af Vanrögt eller andre tilfældige Aarsager; dog bör, naar Debitor aldeles ingen Skyld har i Eiendommens Forringelse, den störst mulige Skaansomhed udvises imod ham, saavidt denne er forenelig med Omsorgen for den Umyndiges Tarv. Derimod skal det ikke ansees som Grund til Capitalens Opsigelse, at Pantet overgaaer til en ny Eier, da dennes Panteobligation, saafremt han önsker at beholde Laanet, bör antages istedetfor den forrige Eiers, hvis Obligation da bliver at extradere.

15. Naar Myndlingens Umyndighedstilstand ophörer, har Værgen ufortövet at aflægge endeligt Regnskab for sit Værgemaal, hvilket Regnskab, ligesom de aarlige Værgemaalsregnskaber, indsendes til Overformynderens Decision, hvorefter alt det, som Værgen efter det deciderede Regnskab har at tilsvare, afleveres

1847. 18. Febr. til de Vedkommende, nemlig den forhenværende Myndling, dog naar denne kun er blevet myndig under Curator, da kun under dennes Medvirkning, eller til den, der træder i Myndlingens Sted, saasom Æglemanden for den, der som Pige har staaet under Værgemaal. Den Curator, der tilligemed den Mindreaarige modtager Rigtighed, kan iövrigt være af Sysselmanden beskikket til den Mindreaariges Curator enten for hele hans Mindreaarighedsalder eller til denne Forretnings Udförelse, dersom ogsaa Curatelet efter Omstændighederne skulde blive overdraget Værgen. Efter at have modtaget det, Værgen har at tilsvare, udstede de nysmeldte Vedkommende Afkald in duplo, hvoraf Værgen erholder det ene Exemplar, hvilket han, saafremt han önsker det, er berettiget til at foranstalte thinglæst paa den hidtilværende Myndlings Bekostning, for hvilken Thinglæsning Gebyret bliver at erlægge efter Sportel-Reglement af 10. Septbr. 1830 § 30, og Overformynderen det andet, der bliver at vedlægge Overformynderens generale Oversigt (§ 19) til Legitimation for, at saadan Formue udgaaer af Overformynderiet. Paa lignende Maade forholdes, dersom den Umyndige döer, i hvilket Fald vedkommende Skifteforvalter eller Arvinger have at udstede Afkaldet.

16. Döer, forlöves eller afsættes en Værge, skal han eller hans Stervbo aflægge Regnskab til Eftermanden, overeensstemmende med de i forestaaende § foreskrevne Regler. — Saafremt Værgen tilligemed den Umyndige skulde forlade det Overformynderidistrikt, hvori de hidtil have opholdt sig, bör Tilsynet med Værgemaalet gaae over til Overformynderiet paa det Sted, hvor de flytte hen. Overformynderen paa hiint Sted har da direkte til Overformynderen paa Værgens nye Opholdssted at sende en Gjenpart af Værgens sidstaflagte Regnskab (saafremt Værgen ifölge § 4 Litr. b er pligtig at aflægge aarligt Regnskab) eller af det Dokument, der afgiver Reglen for Værgens Forpligtelse

(§ 4 Litr. a) tilligemed de övrige Dokumenter, som maatte være nödvendige til Legitimation ved Værgemaalets Inddragelse under Overformynderitilsyn paa det andet Sted. Iövrigt bör Overformynderen paa det Sted, som Værgen forlader, uopholdelig herom gjöre Anmeldelse til sin Amtmand, ligesom ogsaa, saafremt det Sted, hvor Værgen tager Ophold, er beliggende i et andet Amt, Overformynderen paa det sidste Sted herom bör gjöre lige Anmeldelse til dette Steds Amtmand. Begge Overformynderne have derhos om saadan Overdragelse at gjöre behörig Forklaring i deres næstaflæggende generale Oversigt. — Naar derimod Værgen fraflytter Overformynderidistriktet, og den Umyndige bliver tilbage, eller omvendt den Umyndige bortflytter og Værgen bliver tilbage, bliver det af Overformynderen at indstille til Amtets Afgjörelse, om en ny Værge skal beskikkes eller Capitalen overföres, eller hvorledes der iövrigt skal forholdes. 1847. 18. Febr.

17. I de Tilfælde, hvori Sögsmaal mod Værgen bliver nödvendigt, vil der, naar Sagens og hans Formues Omstændigheder tale derfor, blive den Vedkommende tilstaaet fri Proces til Sagens Forfölgning, ligesom og en god Mand kan af Amtet beskikkes til at varetage dennes Tarv, naar han, paa Grund af Fraværelse eller andre Aarsager, dertil er trængende.

18. For sin Fordring paa Værgen eller Overformynderen tilkommer den Umyndige i Tilfælde af Concurs, i disses Bo den i D. L. 5. Bog 14. Cap. 37. Art. i Forbindelse med Plak. af 23. Juli 1819 samt Forordn. af 19. Decbr. 1821, der ved Circulaire af 20. April 1822 er erklæret anvendelig paa Island, hjemlede Ret, nemlig i Værgens Bo Fortrinsret og i Overformynderens Panteret.

19. Overformynderne skulle aarlig, efter at have decideret de indkomne Værgemaalsregnskaber for det foregaaende Aar, inden Juli Maaneds Udgang til Amtet indsende en specificeret Oversigt over Overformynderie-

1847. 18. Febr. væsenets Tilstand inden deres Jurisdiktion, efter det hosfölgende Schema. Ved disse Oversigter bliver at iagttage, at de Umyndiges Formuer, som indkomme under Bestyrelsen, stedse anföres under fortlöbende Nummere efterhaanden som de indkomme — dog saaledes at den Arv, som maatte tilfalde en Umyndig, der allerede har en Capital under Overformynderiet, bliver at anföre under samme Nummer som denne, men under særskilte Littera — og i det paafölgende Aars Oversigt beholde det samme Nummer, som i det foregaaende Aar, hvorefter altsaa Nummerne for de Umyndige, hvis Formuer efter behörig Rigtighed udgaae, for Fremtiden blive ledige. De omhandlede Oversigter bör indeholde Forklaring om:

a) de Umyndiges Alder, ligesom og den förste Oversigt, hvori den Umyndige nævnes, bör bilægges med hans Döbeattest; — b) at de Piger, som ere over 16 Aar, ere i ugift Stand; samt desuden bilægges med: 1) verificeret Gjenpart af de Dokumenter, der ifölge § 4 Litr. a oprettes mellem Værge og Overformynder eller indsendes af hiin til denne, naar Formuen er under 20 Hundreder; — 2) det ene Exemplar af Taxationsforretningerne over Panterne, forsaavidt disse Forretninger ere afholdte; — 3) det ene Exemplar af de i Aarets Löb udstedte Afkald, ifölge hvilke Formuen udgaaer af det fölgende Aars Oversigter. — Overformynderne bör have af Amtet autoriserede Overformynderieprotokoller, hvori indföres Alt, hvis Opbevarelse i Tidens Længde kan være af Vigtighed, saasom de i § 4 Litr. a omhandlede Dokumenter, de aarlige Værgemaalsregnskaber tilligemed de derpaa faldende Decisioner, de af Overformynderne afgivne Oversigter m. v.

20. Amtmændene have at före nöie Tilsyn med, at Værgemaals- og Overformynderievæsenet under de dem betroede Amter lovlig bestyres, og ligesom de Decisioner eller Resolutioner, som Overformynderne af-

give i den dem anviste Virkekreds, kunne, naar de Vedkommende önske det, indstilles til Amtmændenes endelige Afgjörelse, saaledes kunne disse ogsaa af egen Drift forlange de Oplysninger, de maatte finde nödvendige til at före det dem overdragne Tilsyn og derefter anordne det Fornödne til Rettelsen af mulig indlöbende Feil ved Bestyrelsen af Umyndiges Midler. Skulde de saaledes i Særdeleshed finde, at nogen Umyndigs Capital er indsat i et Pant, de ikke ansee for fyldestgjörende, ville de, saafremt der ere legale Mangler i Beviset for Pantets Tilstrækkelighed, have at tilholde Værgen og Overformynderen at afhjælpe Manglen, enten ved yderligere Oplysninger om Pantets Tilstrækkelighed eller ved at skaffe anden, eller foröget Sikkerhed. Men saafremt de, uagtet ingen saadan Mangel finder Sted, maatte antage, at der ikke virkelig er tilstrækkelig Sikkerhed, maae de Vedkommende tilholdes, enten at skaffe bedre Sikkerhed eller at opsige Capitalen eller en Deel deraf; og saafremt den Umyndiges Krav efter lovlig Omgang da ikke skeer Fyldest, forbeholdes ham Regres mod vedkommende Værge og Overformynder, overeensstemmende med § 10. — Naar Amtmændene have undersögt Rigtigheden af Overformyndernes Oversigter og foranstaltet hvad de i Henseende til sammes Berigtigelse mulig maatte finde fornödent, have de til Vort Danske Cancellie at afgive en Beretning om Overformynderievæsenets Tilstand inden hvert Amt, hvilken Beretning bör indeholde en summarisk Oversigt over de Umyndiges Tal, den dem tilhörende Formues Störrelse og Arter, samt hvor store Dele af de forskjellige Arter, der ere Værgerne overdragne til Bestyrelse efter de i § 4 foreskrevne forskjellige Regler. Derhos bör i denne Beretning ogsaa oplyses, om der ved nogen Overformynders Bestyrelse maatte være befundet særdeles Mangler, eller om nogen Overformynder maatte fremfor Andre udmærke sig ved

1847.
18. Febr.

1847. en ordentlig, nöiagtig og hensigtsmæssig Bestyrelse af
18. Febr. Værgemaalsvæsenet.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 18. Februar 1847.

Værgemaals-Regnskab for Bestyrelsen af de den umyndige N. N. af N. N. i N. N. Rep tilhörende Midler i Aaret N. N.

Nr. Indtægt.	i Landöre		i Penge	
	Hdr.	Alen.	Rbd.	Sk.
1. Beholdning efter forrige Aars Regnskab	. . .	. . .	7	16
2. Den til Fardag 18 . . forfaldne Landskyld af den Umyndiges Jord N. N. af 20 Hdr. Dyrhed udgjör	1	»		
Qvildeleien af samme Jords 4 Qvilder til Mikkelsdag 18 . . betalt med Penge efter Capitelstaxten 19 Sk. pr. Pd. Smör udgjör	. . .	. . .	15	80
3. Renter for 1 Aar til 11. Juni 18.. af den Umyndiges Capital 150 Rbd. indestaaende i Jorden N.N.	. . .	. . .	6	»
Taxationsforretningen over Pantet er fremlagt under Nr. 1 ved Regnskabet for 18.. (eller: ingen Taxationsforretning er optagen; Værgen indestaaer for Pantets Tilstrækkelighed).				
Desuden eier den Umyndige efter Lodseddel, fremlagt under Nr. 4 med Regnskabet for 18 . ., Lösöre af Værdie 30 Rbd., som opbevares hos undertegnede Regnskabsförer.				
Summa Indtægt . .	1	»	29	»

1847.
18. Febr.

Udgift.	i Landöre		i Penge	
Nr.	Hdr.	Alen.	Rbd.	Sk.
1. Den Umyndige er til Opdragelse og Underviisning indtinget hos Præsten, Hr. N. N., til hvem efter den indgangne Overeenskomst er betalt ifölge Qvittering herved Nr.	. . .	80	20	•
2. Naar de efter Indtægtens 2den Post overskydende 40 Alen beregnes til Penge efter Capitelstaxtens Middelpriis 14⅓ Sk. pr. Alen, udgjör de . . . . 5 Rbd. 93 Sk.				
Desuden haves i beholden Indtægt . . 9 — • —				
ialt 14 Rbd. 93 Sk.				
Hvoraf beregnes ⅙ i Værgepenge med	. . .		2	48
Beholdning	. . .	40	6	48
hvilken Beholdning i næste Aars Regnskab bliver at tilsvare med Penge ialt . . . . 12 Rbd. 45 Sk.				
Summa Udgift . .	1	•	29	•

1847. **Over**

18. Febr. over de Umyndiges Midler, som ere under Over

De Umyndiges Navne, Opholdssteder og Alder.	Værgernes Navne og Opholdssteder.	Naar Formuen er tilfalden den Umyndige.
Nr. A. Midler, for hvilke Værgen skal aflægge aarligt Regnskab.		
1. Thordur Eiolfsson af N. N. i N. N. Rep, nu 10 Aar gammel efter Forklaring i Oversigten for 18..	Thorstein Jörundarson, boende paa N. N.	Ved Skifteslutning efter den Umyndiges Fader, d. 13. Marts 18..
2. Sophie Erlendsdatter af N. N. i N. N. Rep, nu 5 Aar gammel, ifölge den til Skifteprotokollen modtagne Forklaring.	Erlendur Hannesson af N. N. Rep, den Umyndiges Fader.	Ved Skifteslutning efter Moderen den 15. Januar 18..
B. Midler, som ere overdragne Værgerne til Bestyrelse, uden at derfor skal aflægges aarligt Regnskab.		
1. Cecilia Hannesdatter af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar.	Værgen er hendes Fader Hannes Christensen.	Ved Skifteslutning efter Moderen N. N. Dato og Aar.
3. Cathrine Jonsdatter af N. N. i N. N. Rep i N. N. Aar.	Værgen er Bonden Finnur Thordarson af N. N.	Ved Skifteslutning efter N. N.
5. John Sigurdsson af N. N. i N. N. Rep, nu 4 Aar gammel efter Forklaring i Oversigten for 18..	Eiolfur Gudmundsen af NN.	Ved Skifteslutning efter den Umyndiges Farmoder d. 9. April 18..

sigt
formynderiets Tilsyn i N. N. Syssel i N. N. Aar.

1847.
18. Febr.

De Umyndiges Formue			
i Penge og hvorledes frugtbargjort	i Jordegods	i Lösöre, dettes Værdie og hos hvem opbevaret efter udstedt Lodseddel	Anmærkninger.
150 Rbd. udsatte i Jorden N. N., hvorom Rigtighed er meddeelt i Oversigten for 18..	Jorden N. N. i NN. Rep 20 Hndr. af Dyrhed.	Efter Lodseddel, ommeldt i Oversigten for 18.., eier den Umyndige Lösöre for 30 Rbd., der opbevares hos Værgen.	For de den Umyndige tilkommende Renter og de forfaldne Skatters og Afgifters Betaling for Pantet er behörig Rigtighed aflagt. Efter Værgens Regnskab var hos ham beroende en Beholdning af 12 Rbd. 45 Sk.
190 Rbd. udsatte mod Pant i Jorden N. N. Taxationsforretning vedlægges under Nr. 5 (eller: Taxationsforretning er ikke optaget. Værgen indestaaer for Pantets Tilstrækkelighed). Obligation er udstedt og paategnet af Overformynderen.	. . . . .	. . . .	Værgen er efter Overformynderens Resolution af N. N. Dato pligtig til at aflægge aarligt Regnskab. Behörig Rigtighed er aflagt derefter.
15 Rbd.	2 Hundr. 10 Alen.	N. N.	Gjenpart af den med Værgen trufne Overeenskomst om Formuens Bestyrelse fölger under Nr.
29 Rbd. 13 Sk.	. . . . .	Efter Lodseddel eier den Umyndige Lösöre for 37 Rbd. 19 Sk.	Gjenpart af den om Formuens Bestyrelse givne Bestemmelse vedlægges under Nr.
. . . .	17 Hndr. i Jorden N. N. i NN. Rep.	. . . .	. . . .

1847.
18. Febr.

Over

over de Umyndiges Midler, som i Aaret N. N. ere

Den udgaaende Myndlings Navn og Opholdssted.	Myndlingernes Formue		
	i Penge	i Jordegods	Lösöre
A. Midler, for hvilke Værgen aflægger aarligt Regnskab.			
Nr. 2. Gudr. Thorvaldsdatter af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar	230 Rbd. 40 Sk.	20 Hundr.	Lösöre af Værdi 50 Rbd.
6. John Eirikson af N.N. i N.N. Rep, N. N. Aar. . . .	400 Rbd.	30 Hundr.	. . . .
8. Thord. Gudmundsen af N. N. i N. N. Rep, N. N. Aar	500 Rbd.	. . . .	Lösöre af Værdi 80 Rbd.
B. Midler, der ere under Værgers Bestyrelse, uden at derfor skal aflægges aarligt Regnskab.			
1. John Gislason af N.N. i N.N. Rep, N. N. Aar. . . .	20 Rbd.	3 Hundr.	Lösöre af Værdi N. N. Rbd.
4. Thora Thorvaldsdatter	37 Rbd.	16 Hundr.	Lösöre af Værdi N. N. Rbd.

sigt
udgaaede fra Overformynderiets Tilsyn i N. N. Syssel.

1847.
18. Febr.

Tiden da Capitalen er udgaaet.	Aarsagen til at Capitalen er udgaaet.	Rigtighed for Afgangen.
N. N. Dato 18..	Formedelst Giftermaal.	Vielsesattest fremlægges under Nr. 1 og Afkald fra Manden Nr. 2.
N. N. Dato 18..	Formedelst opnaaet Mindreaarigheds-alder.	Afkald fra den Mindreaarige med Curator vedlægges under Nr. 3.
N. N. Dato 18..	Myndlingens Död efter hosfölgende Attest af Kirkebogen.	Faderens Tilstaaelse for Arvens Modtagelse Nr. (eller anden myndig Arvings) Nr. (eller Skifterettens) Nr., at Skiftet er taget under Behandling.
N. N. Dato 18..	Samme Aarsager, som ovenanförte, efter de stedfindende Omstændigheder.	Værgen har aflagt vedbörlig Rigtighed for sin Bestyrelse til N. N. ifölge vedlagte Beviisligheder.
N. N. Dato 18..	. . . .	. . . .

1847. 18. Febr. Saaledes at være rigtigt uddraget af de aflagte Værgemaalsregnskaber og overeensstemmende med Sysselets Skifteprotokol og Overformynderiprotokol, bevidner

N. N. Syssels Contoir d. Dato, N. N. Aar.

N. N.

Nota. Samtlige i Oversigten over de under Overformynderiets Tilsyn staaende Myndlingers Midler opföres i ethvert af de fölgende Regnskaber, under det samme Nummer, hvormed de fra Begyndelsen ere noterede i Regnskabet, uden Hensyn til de Spring i Nummerne, der vil være en Fölge af, at Myndlinger udgaae fra Forbindelse med Overformynderiet.

I Oversigten over de Myndlinger, hvis Midler udgaae fra Overformynderiet, blive disse at anföre med det Nummer, hvorunder de i sin Tid ere optagne i Overformynderiet; men det herved ledigtblevne Nummer maa ikke besættes, hvorimod enhver tilkommende Myndling gives fortlöbende Nummer i Oversigten.

Tilskipun um fjárforráð ómyndugra á Íslandi.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: Með því ákvarðanir þær, sem enn gilda um fjárforráð ómyndugra á Íslandi og standa í Jónsbók í arftökubálki 20. 21. og 22. kap., eru að nokkru leyti ónógar og eiga að öðru leyti eigi vel við, eptir því sem breyzt hefir til með tímanum, höfum Vèr hugleidt hvernig þetta málefni, með nýju lagaboði, yrði lagað á þann hátt, að högum hinna ómyndugu yrði nægilega borgið, án þess að fyriskrifa slíkar reglur, sem, eptir því er til hagar á Íslandi, mundu leiða til allt of mikillar ábyrgðar fyrir alla þá, er hlut eiga að máli. Þannig er það og álitið haganlegast að taka til greina, með nauðsynlegum lagfæríngum, þær ákvarðanir Jónsbókar um fjárforráð ómyndugra, sem híngaðtil hafa viðhaldizt. Eptir að frumvarp til slíkrar tilskipunar um fjárforráð ómyndugra

á Íslandi hefir verið framlagt fyrir Vort ár 1845 samankomna alþíng á Voru landi Íslandi, og þess álitsskjal þarum er Oss allraþegnlegast fyrir sjónir leidt, bjóðum og skipum Vèr þannig: 1847. 18. Febr.

1. grein. Eptir tilskipun frá 21. December 1831 1. þætti 1. grein, skal framvegis vera komið undir dönsku laga 3. b. 17. kap., hvern álíta skal ómyndugan, hálfmyndugan og fullmyndugan; svo skal og á Íslandi fara eptir þessum hinum sama kapítula í lögunum í öllu því, er snertir fjárhald ómyndugra, og tilsjón fyrir hönd hálfmyndugra og ekkna, að svo miklu leyti sem við á, og eigi er gagnstædt þessari tilskipun.

2. grein. Undir eins og einhverjum ómyndugum hlotnast nokkur efni, skal skiptaráðandi vera skyldur til að hlutast um, að einhver taki þessa fjármuni að sèr til umráða, og skal það annaðtveggja vera einhver sá, er til þess er lögborinn, eða ef slíkir frændur eru eigi til, þá einhver annar, er skiptaráðandi kveður til. Bæjarfógetinn skal vera yfirfjárráðamaður í Reykjavík, og sýslumenn annarstaðar, og skal fjárhaldsmaður, hvort heldur er að hann er ættborinn til fjárhalds eða kvaddur til þess, vera fyrst og fremst undir tilsjón þeirra í öllum fjárhaldsstörfum sínum. Fjárhaldsmenn eiga því og að gjöra þessum embættismönnum grein fyrir fè ómyndugra, því er þeim hefir verið trúað fyrir, samkvæmt reglum þeim, sem eru í hinni 4. grein.

3. grein. Nú er einhverjum ómyndugum skipt arfi, og er hann í öðru lögsagnarumdæmi, þá skal skiptaráðandi leita til yfirfjárráðamanns í því lögsagnarumdæmi, er hinn ómyndugi er í, og skal þessi yfirfjárráðamaður annast um, að einhver maður, hvort heldur hann er lögborinn til að vera fjárhaldsmaður hins ómynduga, eða hann er kvaddur til þess, taki arfinn undir sína umsjón, og á að senda kvittan hans til skiptaráðanda, þar sem arfinum hefir verið skipt, svo að hann geti borið hana fyrir sig. Þegar arfur hefir þannig verið fluttur úr einu yfirfjárráðaumdæmi í annað, þá skal

1847. skiptaráðandi skýra frá því í yfirliti sínu um yfirfjár-
18. Febr. ráðin á ári hverju; svo skal og geta þessa arfs í yfirlitinu í því yfirfjárráða-umdæmi, er hinn ómyndugi er í. En jafnskjótt og fluttur er arfurinn, skal yfirfjárráðamaður sá, sem er í því yfirfjárráða-umdæmi, er arfur er fluttur frá, tafarlaust tilkynna það amtmanni, og sè hitt yfirfjárráða-umdæmið, sem arfurinn er fluttur til, í öðru amti, skal yfirfjárráðamaður í þeim stað einnig skýra sínum amtmanni frá flutníngnum. Ef þessum reglum er eigi fylgt, og arfurinn ferst fyrir þá sök, að háyfirvaldinu hefir eigi verið gefið færi á að gæta hans, þá skal sá embættismaður, er hefir sýnt sig sekan í slíku hirðuleysi, hafa alla ábyrgð af.

4. grein. þegar gjöra skal grein fyrir fè ómyndugra, skal fylgja þeim reglum, sem hèr segir:

a) Ef fjármunirnir eru eigi full 20 hundruð á landsvísu, þá skal yfirfjárráðandi þegar í stað, er hann fær fjárhaldsmanni fjárhaldið, gjöra brèflegan samníng við fjárhaldsmann, og ákveða, hve miklu fè megi verja á ári hverju til framfæris og uppeldis hins ómynduga, eða hvort eigi þarf meira til þess en árstekjur þær, er koma af fjárstofninum eður jafnvel eigi þær allar, svo að sjálfur fjárstofninn þurfi eigi að fara mínkandi heldur jafnvel verði aukinn. þegar samníngur þessi er gjörður, á að hafa tillit til aldurs hins ómynduga, og hvort hann má afla sèr nokkurs með vinnu sinni; sömuleiðis skal hafa tillit til stærðar fjárstofnsins, og þess, er af honum geldst á ári hverju. Nú verður samníngi eigi á komið, þá skal amtmaður skera úr málum. þegar fjárhaldi slítur, skal fjárhaldsmaður gjöra yfirfjárráðanda grein fyrir fè því, er honum hefir verið trúað fyrir, að svo miklu leyti, sem halda skal öllu fènu við, eða nokkrum hluta þess, eður það jafnvel skal aukast, hvort heldur er, að svo hefir verið um samið, eða háyfirvaldið hefir ákveðið, að svo skyldi vera. þarámóti þarf fjárhaldsmaður eigi að skýra frá fjárhaldi sínu með reikníngi á

ári hverju; þó má yfirfjárráðandi krefjast, að fjárhaldsmaður gjöri grein fyrir fjárhaldinu, ef hegðan fjárhaldsmanns er í nokkru ískyggileg, eða aðrar nægar ástæður eru til. — b) En nú er fèð 20 hundr. eða meira, þá á að öllum jafnaði að auka það, og skal fjárhaldsmaður þá jafnan á ári hverju skýra frá fjárhalds-stjórn sinni með nákvæmum reikníngi, og semja þann reikníng eptir sýnishorni því, sem hèr er með. En vèr gefum og amtmönnum vald á að leyfa, þegar svo ber undir, að verja megi heils árs leigum, og jafnvel, ef mjög sèrlegar kríngumstæður gjöra það ráðlegt, nokkru af fjárstofninum til uppeldis hins ómynduga, eða annara þarfa hans. — Þegar telja skal fè til hundraða á landsvísu, þá skal telja fríðan peníng til hundraða og álna eptir hinum árlegu verðlagsskrám, en penínga og annað lausafè eptir meðalverði á fríðu í verðlagsskránum. 1847. 18. Febr.

5. grein. Enginn fjárhaldsmaður á rètt á, að heimta þóknun fyrir fjárhald sitt, nema því að eins, að fè hins ómynduga sè 20 hdr. eða meira, eða slíkur samníngur hafi verið gjörður milli yfirfjárráðamanns og fjárhaldsmanns, að það gjöri betur en að vinnast þeim ómynduga til framfæris, og fjárhaldsmaður þaraðauki ekki sè afi, foreldri eða bróðir hins ómynduga. Þegar nú þannig má heimta fjárhaldskaup, þá skal það vera 1/6 hluti af því, er eptir verður af tekjum hins ómynduga, þegar búið er að ljúka öllum gjöldum til árlegra þarfa hans, þó má þóknun þessi aldrei vera meiri en 50 rbd. silfurmyntar á ári. Hinum hluta afgángsins skal koma á vöxtu, þegar er hann er orðinn 25 rbd. silfurmyntar að upphæð, og skal í því fara eptir þeim reglum, er síðar getur, þá er ákveðið verður, hversu verja skal fjárstofnum ómyndugra. Ef nokkuð af afgángi þessum er í landaurum, þá skal fjárhaldsmaður gjöra grein fyrir því eptir verðlagsskrá þeirri, er gildir við árslokin, en vili hann það ekki, sè það selt mót peníngum við opinbert uppboð á manntalsþíngum.

1847. 6. grein. Fjárhaldsmenn þeir, sem eins og áður
18. Febr. segir eru skyldir til að leggja fram reikníng á ári hverju fyrir fjárhaldi því, er þeim hefir verið trúað fyrir, skulu senda hann yfirfjárráðanda, áður en tveir mánuðir eru liðnir eptir hvers árs lok. Yfirfjárráðandi skal síðan skoða reikníngana, og leggja úrskurð á þá.

7. grein. Hversu stjórn á fè ómyndugra skal vera löguð, er komið undir því, hvort það er í fasteign, eða lausum aurum, eða í peníngum.

a) Fasteign má eigi farga, hvort heldur eru heilar jarðir eða jarðarpartar, nema því að eins, að hinum ómynduga sè auðsjáanlega hagur að jarðarsölunni, eða nauðsyn þyki að selja eitthvað honum til framfæris. Þó skal jafnan leita álits amtmanns um þenna hlut. — b) Lausafè má eigi selja, þegar það er lagt í arf við skipti milli þess hjónanna, sem lengur lifir, og ómyndugra barna beggja þeirra eður barnabarna, nema það eptirlifanda óski þess. En ef að eigur hins ómynduga eru ekki seldar úr búinu, þá seti það hjóna, er lengur lifir, fullkomið veð fyrir í búsins föstu og lausu munum, og sè þeim veðrètti þínglýst. Nú giptir sig móðir þess ómynduga, þá skal stjúpfaðir gjöra nýja veðsetníngu, er einnig skal þínglýsa, ef hann vill að ómagaeyrir standi í búi hans, og yfirfjárráðandi og fjárhaldsmaður álíta hann fullveðja skuldunaut. Vili það hjóna, er lengur lifir, ekki halda fjármununum hjá sèr óseldum, skulu þeir ætíð seldir á uppboðsþíngi, þó eptir samkomulagi yfirfjárráðanda og fjárhaldsmanns, nema svo mætti sýnast, að hinn ómyndugi, eptir aldri hans og ásigkomulagi fjárins, gæti sjálfur haft not af meira eða minna af slíku lausafè. Andvirði þess selda lausafjár meðhöndlast sem aðrir peníngar hins ómynduga. — c) Peníngum þeim, er hinn ómyndugi á, skal koma á vöxtu; í því skyni skal bjóða þá upp, svo fljótt sem kostur er á, og skal gjöra það á bæjarþíngi í Reykjavík, og í sýslum á manntalsþíngi, svo komast megi eptir, hvort nokkur girnist að fá peníngastofn til leigu á móti nægilegu veði. En

ef annan veg er, þá skal senda peníngana til stiptamtmannsins yfir Íslandi, og undir eins vitnisburð bæjarfógeta eða sýslumanns, að peníngarnir hafi verið boðnir upp, og komið fyrir ekki, og skal stiptamtmaður þá sjá um, að þeir verði, á sama hátt og vant er, settir á vöxtu í hinn íslenzka jarðabókarsjóð vorn. Fjárhaldsmaður geymir skuldabréf fyrir ómagaeyri þeim, er settur er á leigu, og tekur við ársleigu þeirri, er af honum geldst. En fyrir uppboðið á peníngunum skal ekki kaup taka, nè heldur fyrir vitnisburð um uppboðið. 1847. 18. Febr.

8. grein. Í veð fyrir ómagaeyri má eigi annað taka, en fasteign, og þó eigi nema með fyrsta veðrètti, og má reyndar eigi leggja meira fram af fjármunum hins ómynduga, en svarar $^2/_3$ hlutum af því verði, er veðið hefir verið metið til við endilega virðíngu, er ætíð skal gjörast af tveimur, af sýslumanni til nefndum og í eið teknum óvilhöllum mönnum. Sýslumaður skal ekki kaup hafa, þó hann nefni til virðíngarmenn og taki eið af þeim. — Þegar jarðir þannig eru virtar, skal geta dýrleika þeirra, landskuldarhæðar, kúgildatölu og annars ásigkomulags, og skal virða þá jörð, er taka á í veð fyrir leigufènu, svo mikils í peníngum, sem virðíngarmönnum þykir líklegt að fá megi fyrir hana með góðu móti eptir algengu verðlagi; svo skal og geta þess, hversu dýrt jörðin hefir verið seld eða virt hin síðustu 10 árin, ef hún hefir verið seld eður virt á því tímabili. Virðíngarmenn skulu og einkum taka eptir, þegar þeir virða einhverja jörð, hvort landslagi er svo háttað, eða jörðin er með öðrum hætti svo ásigkomin, að hún liggi undir meiri eða minni skemmdum af völdum náttúrunnar, og skal eptir því lækka verð hennar, það er hún ella mundi í vera; sömuleiðis skal fjárhaldsmaður og yfirfjárráðandi taka eptir, hvort eignin liggur undir slíkum skemmdum, og skulu þeir þá annaðtveggja synja lánsins með öllu, eða færa það meira aptur, en ella mundi þykja ástæða til. Fjárhaldsmaður eða yfirfjárráðandi skulu vera annarhvor við virðínguna,

1847. 18. Febr. ef þess er kostur, og ef þeir eru óánægðir með, hversu virt er, þá skulu þeir láta þann mann vita, er lánsins æskir. Nú æskir sá maður lánsins engu að síður, þá skal rètturinn kveða til hálfu fleiri menn óvilhalla; þeir skulu virða jörðina af nýju, og skulu í öllu gæta þess, er lagt hefir verið fyrir virðíngarmenn hèr að framan; þeir skulu og staðfesta virðíngu sína með eiði. Lánnautur skal borga virðínguna, og slíkt hið sama endurvirðínguna. Virðíngarmenn skulu hafa slíkt kaup, sem ákveðið er í aukatekju-reglugjörð frá 10. Septbr. 1830 67. gr., og skal senda yfirfjárráðanda hvorutveggju virðíngargjörðina í tvennu lagi; yfirfjárráðandi á og að leiðbeina virðíngarmönnum í öllu, er við þarf. Annars má og lána ómyndugra fè án virðíngar veðsins, þegar fjárhaldsmaður sjálfur vill ábyrgjast að það sè nægilegt.

9. grein. Jafnskjótt og búið er að virða jörð með þeim hætti, sem ákveðið er í 8. grein, þá má lánið þegar fram fara, og skal skuldunautur gefa veðskuldabrèf við, eptir almennu formi, og skal amtmaður ákveða, og segja yfirfjárráðanda fyrir, hversu það skal vera lagað. Nú hefir einn fjárhaldsmaður fjármuni fleiri ómaga en eins undir höndum, og má þá leggja fè þeirra saman, og lána það mót veði í einni jörð, og skal þá greina frá í veðskuldabrèfinu, hverir hinir ómyndugu eru, og hve mikið hver þeirra á af láninu. Veðskuldabrèfum skal þínglýsa á kostnað skuldunauts, og skal yfirfjárráðamaður rita á þau, að eigi megi selja þau af hendi, eða veðsetja þau eða kvitta fyrir þau, nema hann hafi veitt leyfi til; síðan skal selja þau fjárhaldsmanni í hendur, og skal hann geyma þau, og taka vöxtu af, o. s. frv.

10. grein. Í veðskuldabrèfum skal meðal annars taka fram, að höfuðstóllinn skuli vera þegar apturtækur, ef lögleiga sú, er um hefir verið samið, er eigi greidd í rèttan gjalddaga, samkvæmt 13. grein, og má þá bjóða upp veðið án dóms og laga; þó skal áður birta uppboðið, svo sem venja er til, og skal gjöra það 4 vikum

fyrir uppboð, og með jafnlaungum fyrivara skal birta auglýsínguna, er sjálfsagt eigi má framkvæmast fyr en gjalddaga-bilinu lýkur, skuldunauti, eða þeim manni, er hann skal skyldur til að hafa á veðeigninni fyrir sína hönd, ef hann er sjálfur í öðru lögsagnarumdæmi en því, er eignin er í; en ef hann hefir engan mann fyrir sína hönd, þá skal birta hverjum, sem vera vill, af ábúendum jarðarinnar, eða næstu grönnum þeirra, ef þeir eru eigi sjálfir við, og skal sú birtíng vera fullgild að lögum. Þó getur skuldunautur hamlað sölu veðsins, ef hann sannar fyrir hamarshögg, að hann hafi lokið öllu því, er eptir stendur óborgað hjá honum, eða leggur fram borgun fyrir það, og allan þann kostnað, er rís af, að uppboðið hefir verið ákveðið o. s. frv. Um lúkníngu helmíngs af kaupverði slíkrar eignar, þá skal veita kaupanda þriggja mánaða frest eptir hamarshögg, eða ef það skilyrði er haft á við hamarshögg, að annara samþykkis þurfi við, þá eptir þann dag, að uppboðið er samþykkt; en hinum helmíngi kaupverðsins skal lúka áður 6 mánuðir eru liðnir eptir hamarshögg, eða eptir þann dag, að uppboðið hefir verið samþykkt. Nú er veðeign boðin upp, og fæst eigi svo mikið fyrir hana sem lánið er, með vöxtum þeim, er eptir eru ógoldnir, og kostnaði þeim, er á hefir fallið, á hinn ómyndugi aðgáng að skuldunaut sjálfum um það er eptir er, og ef skuldunautur er fjárþrota, þá má hinn ómyndugi heimta skaðabætur af fjárhaldsmanni sínum og yfirfjárráðanda, ef þeir hafa í nokkru vangætt þarfa hans, og brugðið útaf þeim reglum, er fyrir þá hafa verið lagðar.

1847.
18. Febr.

11. grein. Fjárhaldsmaður á að kynna sèr vel og vandlega, hversu veðeignin er varðveitt, og ef uggvænt þykir, að hún gángi svo af sèr, að hún sè eigi lengur lögmætt veð fyrir ómagaeyri þeim, er hún er veðsett fyrir, þá skal hann tafarlaust skýra yfirfjárráðanda frá hvar komið er, og skal yfirfjárráðandi þá ákveða, hvort segja skuli fjárstofninum upp eða eigi. En fjárhaldsmaður skal og skýra frá á ári hverju í fjárhaldsreikníngi

1847. sínum, að hve miklu leyti líklegt er að veðið sè enn
18. Febr. fullgilt að lögum.

12. grein. Fjárhaldsmaður og yfirfjárráðandi eiga reyndar að kosta kapps um, að 4 af 100 hverju fáist í leigu af fjárstofnum ómyndugra; þó er og leyfilegt, að lána ómagaeyri fyrir 3½ af hverju 100, ef enginn sá, er hefir lögmætt veð að bjóða, býður hærri leigu. Af ómagaeyri þeim, er eptirleiðis verður látinn á vöxtu í hinn íslenzka jarðabókarsjóð Vorn, verður framvegis eigi goldin hærri leiga, en 3½ af hverju 100.

13. grein. Peníngaleigu skal gjalda einusinni á ári, á gjaldtíma hins 11. dags Junimánaðar, þó má gjaldtími ná á Íslandi til enda mánaðarins, svo að ef gjald er greidt fyrir byrjun næsta Julimánaðar, þá er sem vel sè greidt. þegar peníngaleiga er greidd, þá skal rita á veðskuldabrèfið, hvað goldið er, og má skuldunautur vera við, ef hann vill; hann skal og fá kvittan sèr, fyrir því er goldið hefir verið. Lúkníngu leigunnar má eigi skjóta á frest frá einum gjaldtíma til annars, því eiga fjárhaldsmenn að telja fjárleigu þá, sem á er fallin í hvert sinn, með tekjum hins ómyndduga, þegar þeir semja ársreiknínga þeirra eða yfirlitsskýrslu þá um fjármuni hinna ómyndugu, er þeir eiga að semja á ári hverju, ef algjörður reikníngur er eigi saminn; en ef leiga er eigi goldin í tækan tíma, og fjárhaldsmenn skeyta eigi því, er þeim er boðið í hinni 10. grein, þá lendir allt það tjón, er verða má að af því leiði, á fjárhaldsmönnum sjálfum, og eigi á hinum ómyndugu.

14. grein. Innstæða skal jafnan segja upp af hvorutveggja hendi til lúkníngar á gjaldtíma hins 11. dags Junimánaðar, með hálfs missiris fyrirvara, ef eigi nemur meiru en 100 rbdlm., en ella með missiris fyrirvara. þegar venjulegir stefnuvottar eru látnir birta uppsögnina, þá skal vitnisburður þeirra um hana vera fullgildur, er þeir skýrskota til þess eiðs, er þeir hafa áður unnið, þá

er þeir tóku við sýslu sinni. Nú hefir innstæða verið 1847.
sagt upp, og er þó eigi greiddur í tækan tíma, eða 18. Febr.
vextir af fènu, þá skal selja veðið með þeim hætti, sem segir í hinni 10. grein. Láni er sagt upp annaðtveggja fyrir þá sök, að hinn ómyndugi kemst af ómaga aldri, ef eigi þykir hentugra að taka veðskuldabrèfið í stað höfuðstólsins í peníngum, eður og í annan stað ef veðið rýrnar svo mjög, að það er eigi lögmætt, hvort heldur er að rýrnar sakir hirðuleysis, eða fyrir aðrar sakir, er engi má við gjöra. En ef skuldunauti er það ekki að kenna, að veðeignin gengur af sèr, þá skal hafa svo mikla vægð við hann, sem unnt er, að svo miklu leyti sem því verður við komið hinum ómynduga að skaðlausu. Þar á móti skal eigi ástæða til að segja höfuðstólnum upp, þó veðeignin komist í annars manns eign, því ef sá maður vill halda láninu, þá skal taka veðskuldabrèf hans í stað veðskuldabrèfs hins fyrra eiganda, og skal kvitta það og selja honum í hendur.

15. grein. Þegar hinn ómyndugi verður ráðandi fjár síns, skal fjárhaldsmaður þegar í stað gjöra skilareikníng fyrir fjárhaldi sínu, og senda hann til yfirfjárráðanda, eins og ársreikrnínga sína yfir fjárhaldið, og skal yfirfjárráðandi fella úrskurð á; síðan skal fjárhaldsmaður láta af hendi allt það, er honum ber að gjöra grein fyrir eptir reikníngum, þegar úrskurður er á hann fallinn, og selja það í hendur þeim manni, er hlut á að máli, en það er hinn ómyndugi, er áður var, nema ef hann er enn undir tilsjónarmanni, þá skal tilsjónarmaður vera með í ráðum; eður og að sá skal taka við, er kemur í stað hins ómynduga, t. a. m. bóndinn fyrir þá mey, er hafði fjárhaldsmann, þángað til hún giptist. Tilsjónarmaður tekur við öllum skilríkjum með hinum hálfmynduga, og kveður sýslumaður hann til að hafa tilsjón á hendi með honum, annaðhvort þángað til hann verður fullmyndugur, eða að eins á meðan á viðtökunni stendur, ef svo stendur á, að tilsjón verður og falin

1847. fjárhaldsmanni á hendur. Þegar búið er að veita við-
18. Febr. töku öllu því, er fjárhaldsmaður á að gjöra grein fyrir, þá rita viðtakendur skilabrèf í tvennu lagi, og fær fjárhaldsmaður annað þeirra, og má hann, ef hann vill, láta þínglýsa því á þess manns kostnað, er hann hafði fjárhald á hendi fyrir, og skal greiða í þínglýsíngarkaup eptir aukatekju-reglugjörð frá 10. Septbr. 1830, 30. gr., en hitt skilabrèfið fær yfirfjárráðandi, og á hann að láta það fylgja aðalyfirliti sínu yfir yfirfjárráðin (§ 19), og skal það vera til sönnunar um, að þessir fjármunir sèu komnir undan yfirfjárráðum. Á líkan hátt skal að fara, ef hinn ómyndugi deyr, þá skal skiptaráðandi eða erfíngjar veita skilabrèf.

16. grein. Nú deyr fjárhaldsmaður, eða hann fær lausn, eða honum er vikið frá, þá skal hann, eða dánarbú hans, gjöra eptirkomanda sínum reikníng fyrir fjárhaldsfènu, samkvæmt þeim reglum, er ákveðnar hafa verið hèr í hinum fyrri greinum. — Nú flytur fjárhaldsmaður sig og hinn ómyndugi burt úr yfirfjárráðadæmi því, er þeir hafa áður í verið, þá skal yfirfjárráðandi á þeim stað, er þeir flytja sig til, taka að sèr tilsjón með fjárhaldinu. Ef hinn nýi bústaður fjárhaldsmanns og hins ómynduga er í sama amti, og hinn fyrri bústaður þeirra, þá skal yfirfjárráðandi á hinum fyrra staðnum senda beinlínis til yfirfjárráðamanns, þar sem fjárhaldsmaður hefir nú tekið sèr bólfestu, eptirrit hins síðasta reiknýngs fjárhaldsmanns, ef fjárhaldsmaður er skyldur til að semja reikníng á ári hverju, eptir hinni 4. gr. liðnum b, eður og eptirrit skjals þess, er skyldur fjárhaldsmanns eru ákveðnar í (4. gr. lið. a), og undir eins skal hann senda öll önnur skjöl, þau er vera má að þörf sè á til að sýna og sanna, að fjárhaldið sè komið undir tilsjón yfirfjárráðamanns á öðrum stað en áður; en jafnskjótt og yfirfjárráðandi sendir frá sèr þessi skjöl, er nú hafa verið nefnd, þá skal hann gjöra amtmanni sínum skeyti um það; flyti fjárhaldsmaður og hinn

ómyndugi í annað amt, skal sá yfirfjárráðandi, er við tekur, skýra amtmanni sínum á sama hátt frá viðtökunni. Báðir yfirfjárráðendur skulu síðan skýra frá fjárfærslunni á þann hátt, sem þeim ber að gjöra, í hinu næsta aðalyfirliti þeirra yfir fjárhaldsreikníngana. — Nú flytur fjárhaldsmaður sig úr einhverju yfirfjárráðadæmi, og hinn ómyndugi verður eptir, eður og hinn ómyndugi fer burt, og fjárhaldsmaður verður eptir, þá skal yfirfjárráðandi leggja undir úrskurð amtmanns, hvort kveðja skal til nýjan fjárhaldsmann, eða flytja fjárstofninn, eða hversu með skal fara um hvað sem er. 1847. 18. Febr.

17. grein. Nú ber svo undir, að sækja þarf sök á hendur fjárhaldsmanni, þá skal veita gjafsókn þeim, er hlut á að máli, ef málsástæður og efna-ásigkomulag hans mæla með því; svo getur og amtmaður kvadt til valinkunnan mann, þann er gæti þarfa sækjanda, ef hann er fjærri, eða þarfnast þess fyrir aðrar sakir.

18. grein. Nú ber svo við, að búi fjárhaldsmanns eða yfirfjárráðanda verður skipt á milli gjaldheimtumanna, þá á hinn ómyndugi þann rètt fyrir fjárkröfu sinni, sem veittur er í d. l. 5. b. 14. kap. 37. gr., í sambandi við opið brèf frá 23. Juli 1819, og tilskip. frá 19. Decbr. 1821, og segir í umburðarbrèfi frá 20. April 1822 að þá tilskipun megi hafa við á Íslandi, og á þá hinn ómyndugi frumrètt að búi fjárhaldsmanns, og veðrètt í búi yfirfjárráðanda.

19. grein. Yfirfjárráðendur skulu á ári hverju fella úrskurð á fjárhaldsreikrínga þá, er þeim verða sendir fyrir hvert undanfarið ár, og síðan skulu þeir fyrir Juli mánaðar lok senda amtmanni greinilegt yfirlit yfir ásigkomulag yfirfjárráðanna í lögsagnarumdæmi þeirra, og haga þeir yfirliti þessu eptir sýnishorni sem hèr er með. Þegar yfirlit þessi eru samin, þá ber þess að gæta, að fjármunum ómyndugra, er einhver tekur við til umráða, sè ávallt raðað niður eptir töluliðum, er hver tekur við að öðrum, jafnóðum og fèð berst að, en þó svo, að

1847. ef arf ber undir ómyndugan mann, þann er þegar á
18. Febr. fè undir yfirfjárráðum, þá skal geta þess arfs í sama
tölulið og fèmunir þessir eru í, en í staflið sèr. Í næsta árs yfirliti skulu fjármunir hinna ómyndugu vera í sama tölulið, sem hið fyrra ár, svo að þegar fjármunum einhverra ómyndugra manna er sleppt, og búið er að gjöra grein fyrir þeim, þá verður ekkert í þeim töluliðum eptirleiðis. Í yfirlits-skrám þessum skal skýra frá: a) hversu gamall hinn ómyndugi er, og skal skírnarseðill hans vera með hinu fyrsta yfirliti er nafngreinir hann; b) skal þess getið, ef meyjar, sem eldri eru en 16 vetra, sèu ógiptar. Hèr að auki skal og vera með yfirlits-skránum: 1) staðfest eptirrit skjala þeirra, er eptir 4. gr., staflið a, eru samin á milli fjárhaldsmanns og yfirfjárráðanda, eða send frá fjárhaldsmanni til yfirfjárráðanda, ef fjármunirnir eru minni en 20 hundr.; 2) önnur af virðíngargjörðum á veðeigninni, ef slíkar hafa fram farið; 3) annað af skilabrèfum þeirra, er samin hafa verið á því ári, og er farið eptir þeim þegar sleppt er fjármunum úr yfirlits-skrám hins næsta árs. — Yfirfjárráðandi á að hafa yfirfjárráðabækur, og löggildir amtmaður þær, og skal í þær rita allt það, er vera má að á nokkru standi þegar tímar líða fram að þess sè geymt, t. a. m. skjöl þau er getið er í 4. gr. við a., fjárhaldsreikníngana fyrir hvert ár, og úrskurði þá, er á þá eru lagðir, yfirlit yfirfjárráðamanna, og svo framvegis.

20. grein. Amtmenn eiga að sjá vel og vandlega um, að fjárhaldi og yfirfjárráðum í ömtum þeim, er þeim hefir verið trúað fyrir, sè stjórnað á lögmætan hátt. Úrskurðum þeim og ályktunum, er yfirfjárráðendur leggja á, þar sem sýsla þeirra nær til, má, ef vill, skjóta undir amtmann, svo hann leggi á hinn síðasta úrskurð, og á sama hátt mega og amtmenn af sjálfs dáðum heimta allar þær skýrslur, er þeir þykjast hafa þörf á að fá, svo þeir geti haft þá tilsjón, er þeim er á hendur falin, og geta þeir þá sagt svo fyrir, sem þurfa þykir, svo

gott lag komist aptur á, ef eitthvað hefir farið úrhendis 1847.
við fjárstjórnina. þeir sjá t. a. m., að fjármunir ein- 18. Febr.
hvers ómyndugs manns hafa verið leigðir á móti veði, og þykir eigi veðið fullgott, og er vansannað að lögum, að veðið sè nóg, þá geta þeir boðið fjárhaldsmanni og yfirfjárráðanda að bæta úr því, er áfátt er, og látið þá annaðtveggja skýra betur frá, hvort veðið er nóg eða eigi, eður og útvega aðra vissu eða betri. En nú eru engin slík vandkvæði á, og þykir amtmanni þó veðið eigi allskostar tryggilegt, þá má hann útvega betri vissu, eða segja höfuðstólnum upp eða nokkrum hluta hans. Ef sú verður nú raunin á, að kröfu hins ómynduga verður eigi fullnægt eptir laga aðförum, þá á hann aðgáng að fjárhaldsmanni þeim og yfirfjárráðanda, er hlut eiga að máli, samkvæmt 10. grein. — þegar amtmenn hafa rannsakað yfirlit yfirfjárráðenda, og gjört gángskör að því, er þeim þykir þurfa, svo lag komist á, ef í einhverju er áfátt, þá skulu þeir skýra hinu danska kansellíi Voru frá, hversu yfirfjárráðum er háttað í hverju amti. Í þessari skýrslu á að standa höfuðyfirlit yfir tölu hinna ómyndugu, stærð fjármuna þeirra og tegundir, svo og, hve mikið af hverri tegund er undir stjórn fjárhaldsmanna, eptir ýmislegum reglum þeim er ákveðnar eru í 4. gr. Svo skal og í þessari skýrslu skýra frá, hvort nokkur brögð hafa þótt vera að ólestri hjá nokkrum yfirfjárráðendum, eða hvort nokkur af þeim tekur öðrum fram í skipulegri fjárstjórn og nákvæmri og haganlegri.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 18. Februari 1847.

1847. 18. Febr.

Sýnishorn.

Fjárhalds-

yfir fjárstjórn hins ómynduga N. N.

Tekjur.	í landaurum		í peníngum	
Nr.	hdr.	áln.	rbd.	sk.
1. Leifar eptir reikníngi undanfarins árs	...	...	7	16
2. Landskuld til fardaga 18.. af N. N. jörð hins ómynduga, 20 hundr. að dýrleika, er	1	»		
Leiga eptir 4 kúgildi á hinni sömu jörð til Mikaelsmessu 18.., goldin með peníngum eptir verðlagsskránni, smjörpundið á 19 sk., er	...	...	15	80
3. Eins árs leiga til 11. Juni 18.., af höfuðstól hins ómynduga, sem er 150 rbd. s. m., og stendur jörðin N. N. í veði fyrir honum	...	...	6	»
Virðíngargjörð yfir veðið lögð fram, undir Nr. 1 við reiknínginn fyrir 18.. (ellegar: engin virðíngargjörð er samin; fjárhaldsmaður ábyrgist að veðið sè nægilegt).				
Auk þessa á hinn ómyndugi eptir lóðseðli, sem hefir verið lagður fram undir Nr. 4 við reiknínginn 18.., 30 rbd. virði í lausafè, og er það til geymslu hjá undirskrifuðum reikníngshaldara.				
Tekjur, upphæð ..	1	»	29	»

reikníngur
í N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.

1847.
18. Febr.

Nr. Gjöld.	í landaurum hdr.	í landaurum áln.	í peníngum rbd.	í peníngum sk.
1. Hinum ómynduga hefir verið komið fyrir til framfæris og kennslu hjá prestinum herra N. N., og hefir honum verið borgað eptir samníngi, og svo sem sjá má af kvittun hans, sem með er undir Nr. 3	»	80	20	»
2. Þegar telja skal þær 40 álnir, er umfram verða tekju-megin eptir 2. gr., og gjöra þær að peníngum eptir meðalverði verðlagsskráarinnar, eða alin á $14^1/_3$ sk., þá eru þær . . . . . . 5 rbd. 93 sk.				
Þar að auk er eptir af tekjunum . . . . . 9 — » —				
samtals . . 14 rbd. 93 sk.				
Hèr af $^1/_6$ hluti í fjárhaldskaup . . .	. . .	. . .	2	48
Leifar	»	40	6	48
þær eiga að koma tekjumegin í næsta árs reikníngi, og eru samtals í peníngum . . . . . 12 rbd. 45 sk.				
Gjalda upphæð . .	1	»	29	»

1847.
18. Febr.

Yfir

yfir ómyndugra fjármuni, sem eru undir tilsjón

Nöfn hinna ómyndugu, samastaður og aldur.	Nöfn fjárhaldsmanna og samastaðir.	Hvenær hinum ómynduga hefir hlotnazt fèð.
Nr. A. Fjármunir, er fjárhaldsmaður skal gjöra ársreikníng fyrir:		
1. Þórður Eyjúlfsson á N. N. í N. N. hrepp, nú 10 vetra eptir skýrslu í yfirlitinu fyrir 18..	Þorsteinn Jörundarson, bóndi á N. N.	Við skipti eptir föður hins ómynduga 13. d. Martsm. 18..
2. Soffia Erlendsdóttir á N. N. í N. N. hrepp, nú 5 vetra eptir skýrslu, er gjörð var í skiptabókinni.	Erlendur Hannesson í N. N. hrepp, faðir hennar.	Við skipti eptir móður hennar, 15. d. Januars 18..
B. Fjármunir, sem hafa verið seldir fjárhaldsmönnum í hendur til stjórnar, án þess að þeir gjöri á ári hverju reikníng fyrir þeim.		
1. Sesselja Hannesdóttir á N.N. í N. N. hrepp, árið N. N.	Faðir hennar Hannes Kristjánsson er fjárhaldsmaður hennar.	Við skipti eptir móður hennar, N. N. dag og ár.
3. Katrín Jónsdóttir á N. N. í N.N. hrepp, árið N. N.	Fjárhaldsmaður er bóndi Finnur Þórðarson á N. N.	Við skiptalok eptir N. N.
5. Jón Sigurðarson á N. N. í N. N. hrepp, nú 4 vetra, eptir skýrslu í yfirlitinu fyrir 18..	Eyjólfur Guðmundsson á N. N.	Við skiptin eptir föðurmóður hins ómynduga 9. d. Aprils 18..

lit
yfirfjárráðanda í N. N. sýslu, árið N. N.

Fjármunir hinna ómyndugu			
í peníngum, og hversu féð ávaxtast	í fasteign	í lausafé, verð þess eptir lóðseðli og hver það geymir	Athugasemdir.
150 rbd. leigðir móti veði í jörðinni N. N., svo sem greint er í yfirlitinu fyrir 18..	Jörðin N. N. í N. N. hrepp, 20hdr. að dýrleika.	Eptir lóðseðli, sem getið er í yfirlitinu fyrir 18.., á hinn ómyndugi 30 rbd. í lausafé, og er það í geymslu hjá fjárhaldsmanni.	Fyrir leigu af fé hins ómynduga, og greiðslu skatta þeirra, er á veðið hafa fallið, hefir verið gjörð grein, svo sem ber. Eptir reikníngi fjárhaldsmanns stóðu eptir hjá honum 12 rbd. 45 sk.
190 rbd., lánaðir mót veði í jörðinni N. N. Virðíngarskráin er með undir Nr. 5 (eður skuldabréfið hefir ekki verið samið. Fjárhaldsmaður ábyrgist að veðið sé nægilegt). Skuldabréfið hefir verið samið; yfirfjárhaldsmaður hefir ritað á það.	....	......	Eptir úrskurði yfirfjárráðamanns frá N. N. degi er fjárhaldsmaður skyldur að semja reikníng á ári hverju. Skil hafa verið gjörð fyrir öllu, svo sem ber; eptir því er:
15 rbd.	2 hdr. 10 álnir.	N. N.	Eptirrit samníngs þess, er gjörður hefir verið við fjárhaldsmann um fjárstjórnina, er hérmeð undir Nr.
29 rbd. 13 sk.	....	Eptir lóðseðlinum á hinn ómyndugi 37 rbd. 19 sk. virði í lausafé.	Eptirrit ákvörðunar þeirrar, er gjörð hefir verið um fjárstjórnina, er hérmeð undir Nr.
....	17 hdr. í jörðinni N. N. í N. N. hrepp.	......	Skýrsla fjárhaldsmanns er hérmeð undir Nr. 9, eptir henni er N. N. eptir af tekjunum, og hefir það verið sett á vöxtu. Annar afgángur enginn.

1847.
18. Febr.

Yfir

yfir ómyndugra fjármuni, sem árið N. N. eru

Nöfn og samastaðir hinna ómyndugu, er frá hafa farið	Fjármunir hinna ómyndugu		
	í peníngum	fasteign	lausafè
A. Fjármunir, er fjárhaldsmaður skal gjöra ársreikníng fyrir:			
Nr.			
2. Guðrún þorvaldsdóttir á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.	230 rbd. 40 sk.	20 hdr.	50 rbd. virði í lausafè.
6. Jón Eiríksson á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N. . . .	400 rbd.	30 hdr.	. . . . . .
8. þórður Guðmundsson á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.	500 rbd.	. . . . . .	80 rbd. virði í lausafè.
B. Fjármunir, sem eru undir stjórn fjárhaldsmanns, án þess hann á ári hverju gjöri reikníng fyrir þeim:			
Nr.			
1. Jón Gíslason, á N. N. í N. N. hrepp, árið N. N.	20 rbd.	3 hdr.	N. N. virði í lausafè.
4. þóra þorvaldsdóttir	37 rbd.	16 hdr.	N. N. virði í lausafè.

lit .
komnir undan tilsjón yfirfjárráðanda í N.N. sýslu.

1847.
18. Febr.

Hvenær fjárstofninn færðist undan	Hví fjárstofninn[1] færðist undan	Skilríki fyrir burtfærslu
N. N. dag 18..	Hún hefir gipzt.	Vitnisburður um hjónavígslu er framlagður undir Nr. 1, og skilabrèf frá bóndanum undir Nr. 2.
N. N. dag 18..	Hann er orðinn hálfmyndugur.	Skilabrèf frá hinum hálfmynduga og hans meðtilsjónarmanni er hèr með undir Nr. 3.
N. N. dag 18..	Hinn ómyndugi er dáinn, svo sem sjá má af vitnisburði þeim, er hèr er með, og tekinn er af kirkjubók.	Játníng föðursins að hann hafi veitt viðtöku arfinum N. (eða annars myndugs erfíngja) N. (eða skiptaráðandans) N. að skipti sèu löglega byrjuð.
N. N. dag og ár	Sömu orsakir og áður er getið, eptir því hve á stendur.	Fjárhaldsmaður hefir gjört grein fyrir fjárstjórninni til N. N., svo sem vera ber, og má sjá það af skilríkjum, sem hèr eru með.
N.N. da g og ár	. . . .	. . . .

[1]) „fjárstjórninn", Trykfeil i Original-Aftrykket.

1847. þetta er rètt ritað eptir fjárhaldsreikníngum þeim,
18. Febr. er samdir hafa verið, og er samhljóða skiptabók sýslunnar og yfirfjárráðabók; það vitnar

N. N. sýslu skrifstofu N. N. mánaðardag, ár N. N.

N. N.

Athugagr. Allir fjármunir ómyndugra, sem eru undir tilsjón yfirfjárráðanda, og um er getið í yfirlitinu, eiga ávallt í hinum síðari reikníngum að hafa sömu raðartölu, og þeir hafa haft frá upphafi í reikníngnum, og skal eigi hirða um þó eyða komi í, þegar einhverir losna undan yfirfjárráðum.

Í yfirlitinu yfir hina ómyndugu, er losna með fjármuni sína undan yfirfjárráðum, skal geta þessara fjármuna við þá hina sömu raðartölu, er þeir hafa áður verið settir við þá er þeir komu undir yfirfjárráðanda, og þó töluliður verði nú auður, þá má eigi setja neitt í hann, og skal jafnóðum bæta raðartölum við í yfirlitið, eptir því sem ómyndugir bætast við.

20. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Disposition over Jorden Lambhus**. Khavn den 20. Februar 1847. — Rentek. Isl. Copiebog 16, Nr. 617.

I behagelig Skrivelse af 20. Novbr. f. A. har Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe forespurgt, om Jorden Lambhus ved Gaarden Bessastad, der i forrige Sommer blev fraflyttet af forhenværende Lektor Johnsen, herefter skal betragtes at tilhöre det islandske lærde Skolevæsen, eller bortbygsles for kgl. Regning som andet Hs. Majt. tilhörende Jordegods i Guldbringe og Kjose Syssel.

I Anledning heraf skulde vi tjenstligst meddele, at den i Universitets-Directionens Skrivelse af 16. Juni 1806 omhandlede, og af Rentekammeret i Skrivelse af 10. i s. M. til denne Direction indrömmede afgiftsfrie

Brug af Jorden Lambhus var betinget af, at den is- 1847.
landske lærde Skole forblev paa Gaarden Bessastad, 20. Febr.
hvortil denne Skole med allerh. Tilladelse midlertidig henflyttedes fra Reykjavík i Aaret 1805, indtil et nyt Skolevæsen kunde organiseres, og var saaledes egentlig at betragte som et Emolument for en af Skolens Lærere, som selvfölgelig bortfaldt ved dens nu stedfindende Forflyttelse til Reykjavík. — Dette er ogsaa bestemt udtalt i Rentekammerets Skrivelse af 14. Mai 1831 til daværende Stiftamtmand over Island, Krieger, idet nemlig denne Skrivelse, ved, i Anledning af en Forespörgsel om Lektor Johnsens Berettigelse til afgiftsfri Benyttelse af Jorden Lambhus, at stadfæste denne dens Brug, bestemmer, at den har Sted indtil videre, og at det i den da forestaaende Opgjörelse af det islandske lærde Skolevæsens Mellemværende med den kgl. Kasse skulde paasees, at Jordens Afgifter blive debiterede Skolevæsenet, hvilket er skeet. — Da nu derhos den ved kgl. Resol. af 7. Juni 1841 skete specielle Overdragelse af Gaarden Bessastad til meerbemeldte Skoleinstitut ikke kan udstrækkes til ogsaa at gjelde Jorden Lambhus, der efter Jordebogen er en selvstændig Jord med sin egen Dyrhed, saa tilhörer meerbemeldte Jord Hs. Maj. Kongen, og dens Afgifter kunne desaarsag ikke længere passere til Omdrag i Regnskaberne for den islandske Jordebogskasses Indtægter af Guldbringe og Kjose Syssel.

Hr. Kherren anmodes derfor tjenstl. om, behagel. at ville tilkjendegive Sysselmand Gudmundsen, at han, forsaavidt ei allerede skeet, har at modtage Jorden Lambhus under den ham betroede Administration, og at paasee dens Bygninger paa lovlig Maade sig overleverede i fuldkommen aabodsfri Stand, hvorom fornöden Beviislighed bedes foranstaltet indsendt hertil.

Iövrigt haves der fra vor Side Intet imod, at meerbemeldte nu bygselledige Jord, efter foregaaende offentlig Bekjendtgjörelse, afhændes ved Auktion, alter-

1847. nativt, enten imod Erlæggelse af en Kjöbesum, eller
20. Febr. som Arvefæste imod en aarlig Pengeafgift og en efter Hr. Kherrens Befindende bestemt Recognition af hver ny Besidder. — Ved Auktionsconditionerne bliver der blandt Andet at bestemme, at de höieste Bud beroe paa Hs. Maj. Kongens Approbation, hvilken skal blive erhvervet snarest muligt, efter at vi have modtaget en bekræftet Udskrift af Auktionsforretningen, ledsaget af Deres behagelige Betænkning.

Af Kjöbesummen bliver $^1/_3$ strax at erlægge, efter at Underretning om Budets Approbation er modtagen, hvorimod de övrige $^2/_3$ kunne forblive indestaaende i Eiendommen imod Kjöberens Obligation med förste Prioritets Panteret i Jord og Bygninger og et bestemt aarligt Afdrag, der tillige med lovlige Renter bliver at erlægge til Islands Jordebogskasse hvert Aars 11. Juni.

Med Hensyn til Jordens midlertidige Forvaltning og Rigtigheds Aflæggelse for dens Afgifter, vilde De behage at afhandle det Fornödne med Sysselmand Gudmundsen. — Rentekammeret den 20. Februar 1847.

20. Febr. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Nord- og Öster-Amt, ang. **Ligningsmaaden paa Amterne** i Island. Khavn den 20. Februar 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 626—28.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har, dertil foranlediget af, at det, efter Omforening imellem det danske Cancellie og dette Collegium, er bestemt, at Omkostningerne paa en Oversættelse i det islandske Sprog af Professor Levys Lærebog for Jordemödre skulle lignes paa de islandske Amter i Forhold til Lösegodstiendens Capital, i behagelig Skrivelse af 30. Decbr. 1845 andraget paa, at de Omkostninger, som herefter maatte blive lignede paa hele Landet, ikke fordeles imellem Amterne, som hidtil, efter Forholdet af Amternes Löse-

godstiende-Capital, men efter Amternes gjensidige Folketal. 1847.

20. Febr.

I Anledning heraf skulde vi, efter over Sagen at have indhentet Erklæringer fra Kherre og Stiftamtmand Hoppe og Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson, tjenstl. melde, at der ikke skjönnes at være tilstrækkelig Anledning til at bevirke en Forandring i den hidtil brugte Repartitionsmaade af Udgifter, der ere fælleds for hele Landet, idet det maa erkjendes, hvad der under Sagen er udhævet, at det af Dem foreslaaede forandrede Ligningsforhold vilde medföre andre og större Inconvenientser, end de, der ere en Fölge af den hidtil brugte Fremgangsmaade, da de Irregulariteter, som i den omhandlede Henseende for Tiden vel finde Sted, dog i det Væsentlige ere de samme i Nord- og Öst-Amtet som i de to andre Amter, samt endeligen da Spörgsmaalet om Indförelsen af en ny Matrikul for bemeldte Öe, hvilken vil have en væsentlig Indflydelse paa alle offentlige Præstationer, er under Overveielse og Behandling.

Vi skulde saaledes tjenstl. udbede Nord- og Öst-Amtets Andeel af Udgifterne i Anledning af ovenberörte Jordemoderbogs Oversættelse i det islandske Sprog, forsaavidt ei alt er skeet, tilstillet Landfoged Gunlögsen, idet vi slutteligen tilföie, at Kherre og Stiftamtmand Hoppe og Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson under D. D. ere tilskrevne i Overeensstemmelse med det Foranförte. — Rentekammeret den 20. Februar 1847[1].

Rentekammer-Circulaire til Sysselmændene i Island, ang. **Opgivelse af Bestemmelses-Stedet i Manifest og Söpas** ved Skibes Afseiling fra Island. 6. Marts.

[1]) Under samme Dato ere Rentekammer-Skrivelser af samme Indhold afgaaede til Stiftamtmanden og Amtmanden i Vester-Amtet. Rentek. Isl. Copieb. sst.

1847. 6. Marts. Khavn den 6. Marts 1847[1]. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 648—52.

Paa given Anledning anmodes Hr. Sysselmanden om at ville iagttage, at der i de Ladnings-Manifester, som udstedes over til Udförsel fra Island for Dem opgivne Varer, anföres den Havn enten i Danmark, Hertugdömmene eller Udlandet, som af vedkommende Rheder eller Skibsförer for Dem opgives at være Skibets Bestemmelsessted, og at der om dette meddeles det herfra udfærdigede Beseilingspas Deres Paategning, i Henhold til Plak. af 7. Marts 1787 § 5. — Rentekammeret den 6. Marts 1847.

6. Marts. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indskjærpelse af Forbedringer i Tilvirkningen af Klipfisk.** Khavn den 6. Marts 1847[2]. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 656.

Flere Dagblade have optaget en af Fiskecompagniets Direction i Barcelona den 8. Novbr. f. A. udstedt Erklæring, angaaende den Kongeriget Spanien i de senere og navnlig i forrige Aar fra Island tilförte Klipfisks og Platfisks slette Beskaffenhed.

Da det er af störste Vigtighed for bemeldte Öes Indvaanere, at denne deres vigtigste Export-Artikel ikke taber sin Credit som Handelsvare, skulde vi, som en forelöbig Foranstaltning i saa Henseende, tjenstl. have Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe anmodet om, ved ethvert Middel, som staaer til Deres Raadighed, strax efter Modtagelsen af denne vor Skrivelse, i det Dem

[1]) Dette Circulaire er afgaaet til Sysselmændene i Guldbringe og Kjose, Arnes, Vestmannöe, Skaptafells, Söndermule, Nordermule, Norder-Thingöe, Sönder-Thingöe, Öfjords, Skagefjords, Hunavatns, Stranda, Isafjords, Bardastrands og Sneefjeldsnæs Sysseler.

[2]) *see* Bekjendtgjörelse 28. April 1847.

anbetroede Amt at henlede de Fiskeridrivendes Opmærksomhed paa det Foranförte, og at opfordre dem til herefter at vise Fiskevirkningen særdeles Omhu. 1847. 6. Marts.

Idet vi. i Lighed med hvad vi under D. D. have tilskrevet Amtmændene i Vest-. og Nord- og Öst-Amtet, Conferentsraad Thorsteinson og Etatsraad Johnsson, anmode Dem om at meddele os Deres Beretning om den af Dem i foranförte Henseende föiede Foranstaltning, udbede vi os tillige tilstillede Deres behagelige Yttringer om, hvilke Midler der kunne anvendes for i Fremtiden at sikkre den omhandlede Handelsvare en god Behandling. — Iövrigt tilföies, at vi have anmodet den kgl. Commissarius paa det næste Althing, Kherre og Stiftamtmand Bardenfleth, om at opfordre Thingets Medlemmer til at yttre sig i sidstmeldte Henseende, og at vi ogsaa desangaaende have tilskrevet vedkommende Handlende her i Staden og i Flensborg, samt Kjöbmand C. F. Siemsen. — Rentekammeret den 6. Marts 1847[1].

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Rettigheder for Dimittender fra Reykjavík Skole, navnlig i geistlig Henseende.** Khavn den 6. Marts 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 876. 6. Marts.

I Anledning af den ved allerh. Resol. af 7. Juni 1841 bestemte Forandring med den lærde Skole paa Island og Oprettelsen af et Pastoralseminarium for dem, der uden at tage ned til Kjöbenhavns Universitet agte at opnaae geistligt Embede der i Landet, have Hr.

[1]) de paaberaabte Skrivelser ere under samme Dato afgaaede. Copieb. sst. Nr. 657—663. — Et paa Althinget frembragt Forslag og Forhandlingerne derom, vedrörende Foranstaltninger til en bedre Virkning af Klipfisken, samt Indförelse af Vragning, see Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 84—91, 201—226, 668 679, 685—698, 827—828.

1847. 6. Marts. Kherre og D. Höiærv. i behagelig Skrivelse af 2. Novbr. f. A. forespurgt, om det kan være Dem tilladt at tilstaae dem, der ved Udgangen af indeværende Skoleaar dimitteres fra den nye Skole i Reykjavík, de samme Rettigheder, som tilstodes dem, der för dimitteredes fra Bessestad Skole, og De have derhos udbedet sig nærmere Forholdsregler for det Tilfælde, at det ommeldte Pastoral-Seminarium ikke skulde være kommet i Gang til næste Efteraar.

Efter at Cancelliet angaaende dette Hr. Kherrens og D. Höiærv.' Andragende havde begjært Betænkning af den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, har denne i sin Svarskrivelse yttret, at den vil lade det være sig magtpaaliggende, at Religionsunderviisningen i Skolen i Reykjavík gives en saadan Udvidelse, som de forhaandenværende Lærerkræfter tilstede, hvorhos Directionen har bemærket, at uagtet den maa erkjende, at Underviisningen dog ei vil blive saa frugtbringende, som for de vordende Geistlige vel maatte ansees nödvendigt, vil den dog, efter hvad Directionen antager, ikke komme til at staae tilbage for hvad der i den seneste Tid i Skolen i Bessestad er doceret. Med Hensyn til den höiere Dannelsesanstalt har Directionen tilföiet, at det er bestemt, at denne om muligt til næstkommende Efteraar skal træde i Kraft.

Ved tjenstl. at meddele Hr. Kherre og D. Höiærv. dette Directionens Svar, skulde man lige tjenstl. tilföie, at der kan tilstaaes dem, der i indeværende Skoleaar dimitteres fra Reykjavík Skole, de samme Rettigheder, som de havde, der för dimitteredes fra Bessestad Skole. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. Marts 1847.

12. Marts. **Kongelig Resolution** ang. **Foranstaltninger imod Börnesygdommen Ginklofi** paa **Vestmannöerne** m. v. Khavn den 12. Marts 1847[1]. —

[1]) Instrux 7. April 1847.

I Cancelliets Forestilling 10. Marts bemærkes, at forhenværende Distriktslæge paa Vestmannöerne Haalland havde i et af det kgl. Sundheds-Collegium fremsendt Andragende indkommet med Forslag om, at der til Forebyggelse af den paa Öerne herskende Börnesygdom Ginklofi maatte sammesteds indrettes en Bygning til de Födendes Betjening og de Nyfödtes Forpleining de förste 3—4 Uger efter Födselen, ligesom ogsaa, at der maatte ansættes en praktisk uddannet Jordemoder paa Öerne. Saavel Sundheds-Collegiet som Cancelliet ansaa det for betænkeligt at tilraade en saadan Födsels- og Pleie-Stiftelses Oprettelse, men gik derimod ind paa at faa ansat en Jordemoder paa Vestmannöe, hvorhos det blev paalagt Landphysikus at udarbeide og lade trykke Regler for Behandlingen af de Nyfödte under og efter Födselen. Dette blev dog ikke dengang iværksat, men Landphysikus gav kun den paa Öerne ansatte Jordemoder en Instrux. I 1846 derimod havde Landphysikus udgivet paa Islandsk en Anvisning til Behandling af Smaabörn, og Regjeringen ladet trykke en islandsk Bearbeidelse af Levy's Haandbog for Jordemödre til Uddeling blandt Jordemödrene overalt paa Island og Vestmannöerne.

1847.
12. Marts.

I 1843 modtog Cancelliet igjennem Sundheds-Collegium en Beretning fra Haalland, som gik ud paa, at de föiede Foranstaltninger havde viist sig utilstrækkelige, og da Sygdommen efter hans Antagelse var fremkaldt ved Börnenes slette Behandling og urigtig diætetisk Pleie, gjentog han sit tidligere Forslag om Oprettelsen af en Födselsstiftelse. Men endnu satte Sundheds-Collegium sig imod, og foreslog at give Præmier til de Mödre, der gave deres Börn Die og behandlede dem vel til en Alder af 1 til 1½ Aar. — Cancelliet paalagde da Stiftsövrigheden over Island, ved Siden af at give Betænkning om Sagen, at anbefale Beboerne större Reenlighed, og særlig Stiftamtmanden, at paalægge Politimesteren at föie nödvendige Foranstaltninger. — Cancelliet fremsætter Beskrivelse af Boliger og Levemaade, efter de indkomne Betænkninger. Usund og indeklemt Luft i Boligerne, i Forbindelse med usunde Næringsmidler, ansees som Aarsag til Ginklofi, og det bemærkes, at Dödeligheden hos Familier, der havde bedre Boliger, var som 1 : 4, i de slette som 3 : 4; derimod forkastede Haalland ganske den Mening, at Sygdommen skulde være endemisk, hidrörende fra en vis Luftconstitution, eller fra Beboernes almindelige Næringsmidler. Gavnligheden af Oprettelsen af en Födsels- og Pleiestiftelse stöttedes ved, at det op-

1847. lystes, at en tidligere ansat Læge Bolbroe havde frelst flere
12. Marts. Börn af Ginklofi ved at tage dem hjem til Behandling i sit Huus, samt derved, at i 1821, da den förste Læge ansattes, levede kun hvert ottende til tiende Barn, nu derimod hvert tredie eller fjerde. Ifölge Sysselmandens Erklæring havde Pluraliteten af Indbyggerne anerkjendt Nödvendigheden af en saadan Stiftelses Oprettelse, og havde endogsaa erklæret sig for, at Fattigkassens Beholdning, c. 1400 Rbd., anvendtes i dette Öiemed.

Professor Levy havde navnlig oplyst, at Ginklofi ogsaa i andre Lande var en meget farlig Börnesygdom. Saaledes var der paa Födselsstiftelsen i Dublin i ældre Tid döde 17 % af Ginklofi i de förste 14 Dage efter Födselen, men ved Indretning af Ventilations-Apparater og större Reenlighed i Stuerne bragtes Dödeligheden ned til 4 à 5 %. Professoren anbefaler derfor at understötte Communen ved Oprettelsen af en Födsels- og Pleie-Stiftelse paa Vestmannöerne, men tillige, at Regjeringen benytter Leiligheden til at berige Videnskaben med det Udbytte, som en grundig praktisk Undersögelse kunde give. Han foreslaaer, at en i videnskabelig og praktisk Henseende dygtig yngre Læge bliver paa offentlig Bekostning sendt til Vestmannöerne, for under et Ophold af 1 til 1½ Aar, alene eller i Forening med Distriktslægen, at lede Stiftelsens begyndende Virksomhed efter en af Sundhedscollegiet udarbeidet detailleret Instrux, der især maatte gaae ud paa at tilveiebringe Oplysninger om Sygdommens Aetiologi; men ved Siden deraf maatte den Afsendte instrueres til at samle Materialier til og senere udarbeide og til Sundhedscollegiet indsende en medicinsk Topographie over Island.

Saavel Sundhedscollegiet som Cancelliet tiltræde nu ganske det af Professor Levy fremsatte Forslag, og ansee Sagen for at være af den Vigtighed, saavel for Videnskaben, som for Island og for Vestmannöerne i Særdeleshed, at den kun bör betroes en Mand af særegen Dygtighed. I Henseende til Lokale mente man at kunne faa en Tömmerbygning tilkjöbs for 600 Rbd., og deri at kunne indrette i den ene Ende Födselsværelse, Sygeværelse til 3 Senge, Bolig til Jordemoderen, Pakkammer og Rullestue, i den anden Ende Thing og Arrest-Lokale. Senere fik man at vide, at denne Bygning ikke kunde faaes tilkjöbs, men Opförelse af en ny Bygning med Inventarium vilde koste omtrent 4000 Rbd., og dette fandtes at være for meget, hvorfor det foreslaaes ikke strax at slaa Noget herom

fast, men at overdrage Bestemmelsen til den Læge, der vilde blive sendt. Efter at Sundheds-Collegium havde bekjendtgjort, at Sendelse af en yngre Læge i det omtalte Öiemed vilde finde Sted, anbefalede Collegiet Cand. P. A. Schleisner, constitueret Reservelæge ved Almindeligt Hospital, paa de fastsatte Betingelser. — Canc. 3. Depart Forestillinger 1847, Nr. 29.

1847.
12. Marts.

Vi ville allern. have en i videnskabelig og praktisk Henseende dannet yngre Læge overdraget at foretage en Reise til Vestmannöe, for under et Ophold af 1 à 1½ Aar at anstille Undersögelser i Anledning af den paa bemeldte Öe herskende Börnesygdom Ginklofe, hvorved han vil have at rette sig efter den af Sundheds-Collegiet udarbeidede Instrux, som bliver ham at meddele, ligesom han, til Undersögelse af Sygdommens aëtiologiske Momenter, vil have at foretage de fornödne Reiser paa selve Island, og derunder tillige at henvende sin Opmærksomhed paa dette Lands hygieiniske Forhold i det Hele og i sin Tid afgive fuldstændig Beretning om Udförelsen af det ham anbetroede Hverv. Vi ville derhos, at der, hvis Lægen efter sin Ankomst til Vestmannöe finder det nödvendigt til Opnaaelsen af det ved hans Opsendelse tilsigtede Oiemed, paa Öen indrettes en interimistisk Födsels- og Pleiestiftelse, hvor de Födende kunne betjenes og Börnene forpleies paa offentlig Bekostning de förste 3 à 4 Uger efter Födselen, og at Amtmanden over Sönder-Amtet, efter Overlæg med Lægen, foranstalter leiet et dertil passende Lokale, hvori Lægen da tillige vil have at tage Bopæl.

Bemeldte Læge ville Vi allernaad. have tilstaaet et Honorar af 100 Rbd. maanedlig, samt 100 Rbd. til Henreisen og ligesaa meget til Hjemreisen, foruden fri Bolig enten i Födsels- og Pleie-Stiftelsen, saafremt en saadan bliver at indrette, eller i modsat Fald i et andet dertil leiet passende Lokale, til hvis Erhvervelse Sysselmanden skal være ham behjælpelig, og ville Vi paa de Reiser, han i ovennævnte Öiemed foretager paa selve Island,

1847. have ham tillagt i Diæter 2 Rbd. daglig, foruden Godt-
12. Marts. gjörelse for Reiseomkostninger efter billig Regning.

Omkostningerne ved denne Foranstaltning, der anslaaes til ialt 3000 Rbd., ville være at afholde med 1000 Rbd. af den islandske Jordebogskasse og 2000 Rbd. af den til uforudseelige og ubestemte Udgifter normerede Sum.

Udförelsen af ovenbemeldte Hverv ville Vi allern. have overdraget Cand. med. & chir. P. Schleisner. — Kjöbenhavn den 12. Marts 1847.

12. Marts. **Kongelig Resolution** ang. **Bekostningerne ved en videnskabelig Reise** til Island. Khavn den 12. Marts 1847. — I Rentekammerets Forestill. 9. Marts udvikles, hvorledes efterhaanden, ifölge Reskr. 7. Febr. 1846 og senere paafölgende Resolutioner og Reskripter, der havde samlet sig en Expedition af flere Videnskabsmænd o. A., for at reise i Island og navnlig der foretage Undersögelser i Anledning af Heklas Udbrud. Disse Mænd, som havde deeltaget i Expeditionen, vare: Friherre Sartorius v. Waltershausen, polytechnisk Candidat Schythe og Landskabsmaler Emanuel Larsen (Reskr. 7. Febr. 1846); Prof. Bergmann i Göttingen (Reskr. 19. Marts 1846); Chemikeren Dr. Bunsen og Premierlieutenant Mathiesen af förste Jægercorps (Reskr. 24. April 1846). Til Bestridelse af Reisens Omkostninger var ialt udbetalt:

1) til Lieutenant Mathiesen	2700 Rbd.		
2) — Landskabsmaler Larsen . . .	428 —		
3) — Kammerassessor Schythe . . .	1100 —		
4) — Adjunkt Gunlögsen	200 —		
og 5) for Friherre v. Waltershausen til en Mand i Reykjavík	50 —		
tilsammen	4478 Rbd.		
Naar herfra drages Revenüet af solgte Heste m. v.	2 —	28 Sk.	
bliver der tilbage	4475 Rbd.	68 Sk.	
Mathiesen havde aflagt Regnskab for de af ham modtagne Penge og indbetalt	131 —	90 —	
altsaa blev Summen	4343 Rbd.	74 Sk.	

som foreslaaes henført til de uforudseelige Udgifter for 1847, ligesom allerede ved Reskr. 30. Januar d. A. var bestemt med Hensyn til en Deel af Summen. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 A, Nr. 113. 1847. 12. Marts.

Vi tillade allern., at der af de i Anledning af indbemeldte videnskabelige Reise i Island i forrige Aar medgaaede Omkostningers Beløb, 4,343 Rbd. 74 Sk., maa, foruden de i Vort allerh. Reskript af 30. Januar d. A. ommeldte 2,568 Rbd. 6 Sk., endvidere afholdes 1,775 Rbd. 68 Sk. af det i Finantsbudgettet for indeværende Aar til uforudseelige og ubestemte Udgifter ansatte Beløb. — Kjøbenhavn den 12. Marts 1847.

Kongelig Resolution ang. **Ombygning og Restauration af Domkirken i Reykjavík.** Khavn den 15. Marts 1847. — I Rentekammerets Forestilling 9. Marts udvikles de forskjellige Planer og Overslag til Ombygning og Restauration af Reykjavík Domkirke, udarbeidede af Architekt Winstrup, og stilles alternative Forslag i denne Henseende. Omkostningerne vare calculerede til 30,000 Rbd. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 A, Nr. 119. 15. Marts.

Vi ville allernaad.: 1) at Reykjavík Domkirkes Ombygning bliver med de nedenfor nævnte Modifikationer at udføre efter de af Architekt Winstrup forfattede Tegninger [B] og Overslag [C], saaledes at den i det Væsentlige kommer til at bestaae i Følgende: Kirken forhøies med Paabygning af Muursteen saa meget, at et passende Gallerie med Gelænder af Jern kan anbringes i samme og Plads vindes til Orgelet. Kirkens østre Gavl gjennembrydes og et Chor tilbygges ligeledes af Muursteen, hvor Altaret placeres, saa at dettes forrige Sted tildeels indvindes til Stolestader. Et Sacristi og Sprøitehuus tilbygges af samme Materiale, istedetfor den hidtil dertil benyttede Bygning med Træbeklædning. Kirken med dens Tilliggende afpudses udvendigt med Cement. Derhos gives Kirken et nyt Tagværk, til hvis

1847. Bedækning anvendes Skifer, og den forsynes med et
15. Marts. fladt Loft og med et nyt Altar, en ny Altartavle samt med et nyt Altartæppe m. v. Kirken forsynes med nye Stolestader, af hvilke de 12 förste Stole fra Choret paa hver Side af den midterste Gang blive indrettede til at aflukkes. Paa Galleriet anbringes Bænke, hvoraf den bageste Række bliver til at klappe op. I Kirken anbringes Jernvinduer efter de dertil udarbeidede Tegninger. Derimod bliver istedetfor det store Taarn at anbringe et mindre [efter Tegningen E] med nogen Forandring af Dimensionerne, for at det kan komme til at staae i et passende Forhold til Vestibulen, som bibeholdes, og hvori anbringes Opgang til Taarnet og Kirkens Loft, hvorhos Prædikestolen bliver at anbringe paa dens nuværende Plads og den eller Galleriet derefter at give en passende Forandring. — 2) at af Islands Jordebogskasse afholdes den fornödne Sum til Udförelsen af fornævnte Bygningsarbeider til et nyt Altarmaleri samt i Honorar til Architekt Winstrup for at have udkastet Planen, forfattet Overslaget og Detailberegninger til de forskjellige Haandværkere, for at slutte Accord med disse, antage Haandværksfolk til Opsendelse til Island, samt for at forestaae Indkjöb og Afsendelse af samtlige Materialier; og — 3) at der med Hensyn til Anskaffelsen af et Slaguhr i det Taarn, som paabygges Kirken, bliver at erhverve Vor Bestemmelse, efter at Beretning er modtagen om, at dets Regulering og forsvarlige Vedligeholdelse til enhver Tid skeer for Reykjavík Byes Kæmnerkasses Regning.

Med Hensyn til de befalede Modifikationer i Byggeplanen ville Vi endelig, at en ny Tegning af Kirkens Façade og et forandret Overslag forelægges Os til Approbation[1]. — Kjöbenhavn den 15. Marts 1847.

[1]) denne nye Tegning med et mindre Taarn er allerh. approberet ved kgl. Resol. 16. April 1847, og Overslaget derved gaaet ned fra 36,000 til 32,548 Rbd. 60 Sk. Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847, Nr. 148.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kherre Bardenfleth, ang. **Spörgsmaal om Althingsmændenes Diæter og Reise-Omkostninger.** Khavn den 16. Marts 1847. — 1847. 16. Marts.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1124. — Forhandlinger om den her berörte Gjenstand i Althingets Session 1847 see Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 746—748, 770, 772, 774, 834—35.

Efter at Cancelliet havde modtaget Hr. Kherrens Yttringer i behagelig Skrivelse af 18. August f. A. i Anledning af det vedlagte, af Conferentsraad Thorsteinson, som Præsident ved det i 1845 afholdte Althing, indgivne Andragende, hvori han forespörger, hvorledes Althingsmændenes Diæter og Godtgjörelse for Skydsomkostninger bör beregnes, samt anholder om, at det forestaaende Althing maatte opfordres til at indkomme med bestemte Forslag desangaaende, indledede man om denne Sag Correspondence med det kongl. Rentekammer, idet man tilskrev Samme saaledes som af vedlagte Gjenpart af Collegiets Skrivelse af 5. Novbr. f. A. behageligen vil erfares.

I sin ligeledes i Gjenpart hosfölgende Svarskrivelse har det kgl. Rentekammer ikke troet ubetinget at kunne tiltræde den af Cancelliet blandt Andet udtalte Formening, at nemlig de Althingsmænd, der have Bopæl udenfor Island, ikke kunne være berettigede til at beregne sig Reisegodtgjörelse eller Diæter uden fra det Sted, hvor den Eiendom ligger, der begrunder hans Valgbarhed. Cancelliet kan dog ikke ansee hvad Kammeret herimod har anfört for afgjörende, da baade de i Collegiets ovennævnte Skrivelse paaheraabte Data af Forordn. 15. Mai 1834 og Islands afsluttede Stilling, men ogsaa de betydelige Bekostninger, som et Valgdistrikt ellers kan paaföre Landet ved at vælge en Althingsmand udenfor Provindsen, taler imod at give en Saadan Reisegodtgjörelse og Diæter fra det Sted, hvor

1847. 16. Marts. han paa den Tid, han skal tiltræde sine Funktioner, opholder sig, skjöndt man ikke havde tænkt paa at gjöre den modsatte Regel, der iövrigt kun er nævnet som den subsidiære, hvor den almindelige Regel ikke var anvendelig, gjeldende, uden efter at den ved en ny Lov var sanctioneret. Men Collegiet skal iövrigt ikke videre indlade sig enten paa dette, eller de flere Spörgsmaal, hvortil denne Sag kunde give Anledning, da man med Hr. Kherren og det kongel. Rentekammer maa ansee det for rigtigst, at der ikke fra Regjeringens Side gjöres nogen Motion desangaaende, men at det overlades til Althingets Præsident, med Hensyn til Beregningen af Reisetiden, at modificere Althingsmændenes Regninger over Diæter og Reiseomkostningerne, hvortil han maa ansees competent, idet det derhos staaer ham frit, saafremt han maatte finde noget tvivlsomt Spörgsmaal i saa Henseende, derom at indhente Althingets Bestemmelse. Forsaavidt Sagen om Forandringer ved Althingets Organisation skulde blive tagen under Forhandling, maa det iövrigt vistnok ansees for hensigtsmæssigt, at Hr. Kherren har Deres Opmærksomhed henvendt paa, at det da ogsaa kommer under Ventilation i Thinget, hvilke nye Bestemmelser der maatte behöves om Althingsmændenes Diæter og Reisegodtgjörelse.

Samtlige Bilage forventes i sin Tid remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 16. Marts 1847.

17. Marts. **Plakat** ang. Forögelse af **Thingstederne i Myra og Hnappadals Syssel.** Khavn den **17.** Marts **1847.** — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847, og i samme Aar ved Reykjavík Bything. 1848 i Skaptafells, Rangarvalla, Arnæs og Borgarfjords Sysseler i Sönder-Amtet, i alle Vester-Amtets Sysseler paa Isafjords Syssel nær, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet, med Undtagelse af Thingö Syssel. — Rubr. i Canc 3. Depart. Registr. 1847—1848 (1847, Nr. 136b). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk

hos Schultz, 8 Sider i 4to, hvoraf de fire förste indeholde den danske Text med Underskrifter, de fire sidste den islandske uden Underskrifter, og med fölgende Tilföielse over Titelen (S. 5): „Útleggíng hins framanskrifaða danska frumrits". — Ny Colleg. Tid. 1847, S. 403—405 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 48—49; Schou XXIV, 477. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor). — Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 39, 156—160, 172, 278—279. Jevnf. Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131 (under Datum 21. April ved Forvexling). 1847. 17. Marts.

Plakat angaaende Forögelse af Thingstederne i Myre og Hnappedals Sysseler.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at Vi, i Anledning af den af Vort i 1845 afholdte troe Althing for Vort Land Island til Os allerund. indgivne Petition om en Forögelse af Thingstederne i Myre og Hnappedals Sysseler, allern. have fundet for godt at byde og befale som fölger:

Den ved Reskript af 26. April 1833 trufne Forandring i Henseende til Thingsognene i Myre og Hnappedals Sysseler under Vestamtet paa Vort Land Island skal for Fremtiden bortfalde, og hvert Rep skal herefter, som tidligere, udgjöre et særegent Thingsogn, for hvilket Thingstedet bliver det samme, som forinden hiin Forandring iværksattes, nemlig:

Hnappedals Syssel:

Miklaholts Rep, for hvilket Thingst. bliver Faskrudarbakki.
Eyja Rep . . . . Hrossholt.
Kolbeinstada Rep . . . . Kaldarbakki.

Myre Syssel:

Hraun Rep, for hvilket Thingstedet bliver Lækjarbugur.
Alptanes . . . . Smidjuholl.
Borgar . . . . Eskjuholt.
Stafholtstunge . . . . Hjardarholt.
Norduraadal . . . . Dyrastadir.
Thveraahlid . . . . Nordtunge.
Hvitaaside . . . . Samstadir.

1847. Iövrigt paaligger det Beboerne, efter Sysselmandens
17. Marts. Anviisning, forsvarligt at istandsætte og indrette de gamle Thinghuse, samt at opföre nye i de Thingsogne, hvor Thinghuse mangle.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderd. have at rette. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 17. Marts 1847.

Opið brèf, viðvíkjandi fjölgun þíngstaða í Mýra og Hnappadals sýslum.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að Oss, í tilliti til þeirrar frá Voru 1845 samankomna holla alþíngi á Voru landi Íslandi Oss allraþegnlegast sendu bænar-skrár um fjölgun þíngstaða í Mýra og Hnappadals sýslum, allramildilegast hefir þóknazt að bjóða og skipa þannig:

Sú með konúngsbrèfi af 26. Aprilis 1833 gjörða breytíng, viðvíkjandi þíngstöðum í Mýra og Hnappadals sýslum í Vesturamtinu á Voru landi Íslandi, skal eptirleiðis vera af tekin, og hver hreppur skal hèreptir, eins og fyrrum, vera sèrleg þíngsókn, hverrar þíngstaður þá verður sá sami sem var, áður en greind breytíng gjörðist, nefnilega:

í Hnappadals sýslu:

Miklaholts hreppur, hvers þíngst. verður Fáskrúðarbakki.
Eyja hreppur . . . . Hrossholt.
Kolbeinstaða hreppur . . . . . . Kaldárbakki.

í Mýra sýslu:

Hraunhreppur, hvers þíngstaður verður Lækjarbugur.
Álptaness . . . . Smiðjuhóll.
Borgar . . . . Eskjuholt.
Stafholtstúngu . . . . Hjarðarholt.
Norðurárdals . . . . Dýrastaðir.
Þverárhlíðar . . . . Norðtúnga.
Hvítársíðu . . . . Sámsstaðir.

Annars er það skylda búenda, eptir sýslumannsins ráðstöfun, forsvaranlega að endurbæta og laga hin fornu þínghús, og líka að byggja ný í þeim þíngsóknum, er ekkert þínghús hafa. 1847. 17. Marts.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn þann 17. Marts 1847.

Kongelig Resolution ang. **Bemyndigelse for den kgl. Commissarius til at forlænge Althingets Session.** Khavn den 18. Marts 1847. — I Cancelliets Forestilling 17. Marts bemærkes, at Althinget er af Stiftamtmanden indkaldt til Möde den förste Sögnedag i Juli Maaned 1847, og skulle dets Forhandlinger være sluttede inden 4 Uger fra den Dag, da det tager sin Begyndelse. Da det imidlertid ikke var usandsynligt, at Althingsmændene, som endnu manglede den fornödne Routine i Forretningerne, kunde behöve en noget længere Tidsfrist for at kunne tilendebringe Sagernes Behandling, foreslaaer Collegiet at give Commissarius Bemyndigelse til at forlænge Sessionen, ligesom i 1845, dog i intet Tilfælde over 14 Dage. — Canc. 3. Depart. Forestill. 1847, Nr. 36. 18. Marts.

Vi ville allernaad. have Vor Commissarius ved Althinget paa Island bemyndiget til at meddele det nu forestaaende Thing Prolongation til Forhandlingernes Fortsættelse over den ved For. 8. Marts 1843 bestemte Tid af 4 Uger, dog saaledes, at Prolongationen i intet Tilfælde maa overstige 14 Dage. — Kjöbenhavn den 18 Marts 1847.

Kongelig Resolution ang. Universitetets **Forlæggelse af Almanakken.** Khavn den 22. Marts 1847. — Det bifaldes, at Universitetet endvidere til en Pröve i 3 Aar selv overtager Forlaget af Almanakken, og at det efter disse 3 Aar paa ny skal komme under Overveielse, om Universitetet skal fortsætte Forlæggelsen eller bortforpagte Privilegiet. (Den islandske Almanak anföres ikke særskilt, 22. Marts

1847. 22. Marts. men indbefattes dog under Bestemmelsen). — Univ. Direct. Forestillinger 1847, Nr. 2871. Selmer Univers. Aarb. 1847, S. 62—63. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 51.

25. Marts. **Cancellie-Plakat** ang. **Afdragsrettens Ophævelse** mellem **Danmark og Grækenland.** Khavn den **25.** Marts **1847.** — Optaget i Henhold til Reskr. 27. Marts 1835. — Canc. 2. Departem. Registr. XLVIII, 61ᵇ—62 (1847, Nr. 154). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4ᵗᵒ. Rubr. i Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 212. Qvart-Forr. for 1847, S. 61; Schou XXIV, 779—780.

Cancellie-Plakat angaaende Afdragsrettens Ophævelse imellem Danmark og Grækenland.

Ved en imellem Danmark og Grækenland under 31. Oktbr. 1846 afsluttet Handels- og Skibsfarts-Traktat er man blandt Andet kommen overeens om gjensidigen at ophæve de Afdrags-Afgifter, som af de respective Regjeringer, Stæder, Communer eller andre særegne Autoriteter kræves af Arv, der tilfalder den ene Stats Undersaatter i den anden Stats Lande, saa at der följgelig af deslige Arvemidler, naar de udföres fra det Land, hvor de ere faldne, ikke skulle betales höiere eller andre Afgifter end af den Arv, der tilfalder Landets egne Undersaatter.

Hvilket herved kundgjöres til fornöden Efterretning for alle Vedkommende. — Det kgl. Danske Cancellie den 25. Marts 1847.

3. April. **Plakat** ang. **Forandringer i Nationalbankens Reglement.** Khavn den **3.** April **1847.** — Denne „Plakat angaaende nogle Forandringer i Reglementet for Nationalbanken af 27. Juli 1818 § 8 Litr. e" er ikke anfört som publiceret i Island, men bemærkes her i Forbindelse med Bankens Reglement. — Canc. 2. Dep. Registr. XLVIII, 73ᵇ—74 (1847, Nr. 176). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4ᵗᵒ. Ny Coll. Tid. for 1847, S. 237. Qvart-Forr. for 1847, S. 62; Schou XXIV, S. 780.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, ang. **Overtrædelse af Handelslovgivningen.** Khavn den 3. April 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 729. 1847. 3. April.

Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe har ved behagelig Skrivelse af 10. August f. A. tilstillet Rentekammeret to Udskrifter af Reykjavík Byes og Guldbringe Syssels Politirets Protokoller tilligemed adskillige andre Bilage, hvorved det er oplyst, at Lods Thorlakur Thorgeirsson og Bonde Peter Gudmundsson af Engö have forskrevet en Ladning Trælast fra Norge paa 2 à 300 Tylvter Bræder og Planker, hvilke de deels have anvendt eller agte at anvende til eget Brug og deels have overladt til adskillige andre af Landets Indbyggere, der, tildeels allerede inden Ladningens Ankomst, havde tegnet sig for visse Qvanta, som de önskede at erholde.

Med Hensyn til, at Landfoged Gunlögsen og Sysselmand Gudmundsen i de af dem i den Anledning afgivne Erklæringer have formeent, at der ved bemeldte Foretagende ikke er skeet noget Brud imod den bestaaende Handelslovgivning, har Hr. Kherren bemærket, at det dog kunde være et Spörgsmaal, om det ommeldte Foretagende strengt taget kan bestaae med den islandske Handelslovgivning, ligesom det i det Hele taget neppe vilde være tjenligt for Landets Forsyning og Handelens Gang, hvis lignende Entrepriser bleve sædvanlige; men at man iövrigt neppe behöver at frygte for Gjentagelsestilfælde for det Förste, eftersom idetmindste een af de Handlende i Reykjavík har solgt under de Priser, hvortil den omhandlede Ladning blev solgt eller overladt. — Slutteligen har De bedet Dem Underretning meddeelt, om det Skete skal betragtes som lovligt eller ulovligt, samt om Sag i sidste Fald skal anlægges, eller om det ikke, i alt Fald med Hensyn

1847. til den i Aaret 1845 herskende Tömmertrang, der har
3. April. foranlediget den ommeldte Forskrivning af Tömmer, maatte være tilstrækkeligt, at de Paagjeldende fik en Paamindelse om at afholde sig fra deslige Foretagender i Fremtiden.

I Anledning heraf skulde vi ikke undlade at meddele Dem, at da det ved de afgivne Forklaringer er oplyst, at der, efter at de Personer, som havde tegnet sig for bestemte Qvanta, havde modtaget disse, er bleven en saa stor Deel af Ladningen tilbage, at de Paagjeldende ikke kunne antages at ville kunne benytte samme til eget Brug, og da de ogsaa selv have forklaret, at de, eftersom Flere, der havde tegnet sig, senere ere traadte tilbage, agtede at afhænde den saaledes tiloversblevne Deel til Andre, som maatte begjære deraf, saa skjönnes ei rettere, end at bemeldte Thorgeirsson og Gudmundsson, der ikke have vundet Borgerskab paa Handel, have — uagtet de forklare at ville overlade de af dem forskrevne Varer til Andre for Indkjöbspriis, uden Hensigt dermed at ville forskaffe sig nogen Fordeel — overtraadt Bestemmelsen i Forordn. af 13. Juni 1787 II, § 2.

Da de Paagjeldende imidlertid, efter hvad Hr. Kherren har bemærket, maae antages at have haft Tab ved bemeldte deres Foretagende, tillader Kammeret, saavel med Hensyn hertil som i Betragtning af de övrige oplyste Omstændigheder, at Tiltale imod dem frafaldes, imod at der, som af Hr. Kherren foreslaaet, gives dem en Paamindelse om at afholde sig fra deslige Foretagender for Fremtiden. — Dette tilmeldes Dem herved tjenstl. til behagelig Efterretning. — Rentekammeret den 3. April 1847.

6. April. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kherre Bardenfleth, angaaende de Thinget **forelagte Lovudkast og Motiver,** m. v.

Khavn den 6. April 1847[1]. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1847, Nr. 1444—1445. 1847. 6. April.

Efter at Cancelliet havde meddeelt det kgl. Rentekammer Hr. Kherrens Betænkning af 10. Febr. sidstl., betræffende den Fremgangsmaade, som formentlig i Fremtiden burde följes ved Oversættelsen i det islandske Sprog saavel af de Lovudkast og Motiver, der forelægges Althinget til Betænkning, som af de endelige Anordninger, der derefter emanere for Island, har Kammeret nærmere udtalt sig angaaende denne Sag og navnlig med Hensyn til hvad De har yttret om det kgl. Rentekammers fra Cancelliets formentlig forskjellige Anskuelser om Forholdet mellem den danske Text og den islandske Oversættelse, som De antog laa til Grund for Collegiernes noget forskjellige Formening om den Fremgangsmaade, der burde följes ved bemeldte Oversættelser. Kammeret har deri udviklet, hvorledes det ingenlunde er dets Mening, at den islandske Text, der vedtrykkes de for Island udkommende Anordninger, er at betragte som Original, men at Anordningernes danske Text bör betragtes som det originale Hoveddocument.

Uagtet Cancelliet ikke i hvad det kgl. Rentekammer har bemærket har fundet tilstrækkelig Anledning til at fravige sin tidligere, Hr. Kherren under 26. Januar sidstl. meddelte Anskuelse angaaende denne Sag, anseer Collegiet dog ikke den stedfindende Meningsulighed, der væsentligt alene angaaer Fremgangsmaaden ved Oversættelsen af de Anordninger, som skulle emanere med noget omfattende Forandringer, der ikke i Form og Indhold slutte sig aldeles til Althingets Forslag — for at være af nogen særdeles praktisk Betydenhed, da man, som tidligere bemærket, antager, at Regjeringen ikke bör binde sig til nogen vis Frem-

[1]) *see* Canc. Skriv. 22. Mai 1847.

1847. gangsmaade, og man ogsaa for sit Vedkommende vil
6. April. foretrække at lade Anordningerne ligesom Lovudkastene oversætte her, naar der haves faktisk Sikkerhed for, at en ulastelig Oversættelse her kan besörges, hvilket dog vel som oftest vil være Tilfældet.

For dog saavidt muligt at forhindre Opkomsten og Vedligeholdelsen af den meget betænkelige Misforstaaelse, at nemlig den islandske Oversættelse skulde ansees for Hoveddocumentet, der saavel efter hvad Hr. Kherren yttrer som efter den Maade, hvorpaa de danske Lovudkast i Althinget ere behandlede, er i Begreb med at danne sig, anseer Cancelliet det rettest, at Oversættelsen, istedetfor som hidtil at trykkes Side om Side med den danske Anordning, trykkes bagefter denne og med Overskrift: „Oversættelse af den danske Original" eller deslige, hvilket Cancelliet derfor er sindet at foranstalte med Hensyn til de igjennem dette Collegium emanerende Anordninger, ligesom man har henstillet til Rentekammeret, om samme ikke maatte ville bruge en lignende Fremgangsmaade i Henseende til de Anordninger for Island, der emanere igjennem bemeldte Kammer.

Idet Collegiet herom meddeler Hr. Kherren Underretning, troer man endnu ved denne Leilighed at burde bemærke, at Cancelliet maa ansee det for passende, at de Lovudkast, som forelægges Althinget, ogsaa i det originale Sprog indföres i Althingstidenden, ligesom og at denne Tidende indeholder selve Anordningerne, naar de ved den paafölgende Althingssession blive forelagte, baade i det danske og det islandske Sprog, hvorfor man tjenstl. skulde have Dem anmodet om at foranstalte, at dette for Fremtiden skeer.

Sluttelig undlader man ikke at tilföie, at Collegiet önsker herefter at modtage, navnlig til Fordeling mellem Medlemmerne af Cancelliet og Rentekammeret, paa samme Maade som dette skeer med Stændertidenden fra de danske Provindsialstænder, et Antal af omtrent 15 Fri-

exemplarer af Althingstidenden, samt et lige Antal særskilte Aftryk af de danske Lovudkast med den islandske Oversættelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 6. April 1847. 1847. 6. April.

Instrux, udfærdiget af det kongl. Sundheds-Collegium for Cand. **P. A. Schleisner** paa hans **Reise til Island** og særlig **til Vestmannöerne.** Khavn den 7. April 1847. — Supplement til Bibliothek for Læger 1847, S. 246—250. 7. April.

I Anledning af Cand. med. P. Schleisners Udnævnelse til at reise til Vestmannö paa Island, for at træffe Foranstaltninger mod den der herskende Trismus neonatorum (Ginklofi), er fölgende Instrux udfærdiget af Sundheds-Collegium, paa Opfordring af Cancelliet:

De opsendes til Vestmannö for at anstille muligst fuldstændige Undersögelser angaaende bemeldte Sygdoms Væsen og Aarsager, samt for at lede og deeltage i de Foranstaltninger, som maatte ansees for hensigtsmæssige til at forebygge, bekjæmpe og udrydde Sygdommen. De maa i dette Öiemed, umiddelbart efter Deres Ankomst til Landet, sætte Dem i Forbindelse med den civile Övrighed og den paa Stedet ansatte Læge, for i Forening med dem og ved deres Medvirkning og Understöttelse at foretage det Fornödne til ovennævnte Maals Opnaaelse.

Deres Forretninger ville dele sig i fölgende Hovedfunktioner:

A) Undersögelsen af Sygdommens Væsen og Aarsager. — B) Iværksættelsen af de Foranstaltninger, som maae ansees for de hensigtsmæssigste imod Sygdommen.

Med Hensyn til Litr. A bör De:

1) Nöie undersöge de klimatiske og lokale Forhold, forsaavidt de kunne antages at foranledige eller have Indflydelse paa Sygdommen. Navnlig bör De under-

1847. 7. April. söge Temperatur- og Vindforholdene, Atmosphærens og Jordbundens Beskaffenhed, og optegne Deres i denne Henseende gjorte Iagttagelser. — 2) Ligeledes nöie undersöge Indbyggernes Levemaade, fornemmelig med Hensyn til deres Boliger, Klædedragt, Næringsmidler og Reenlighed. — 3) Undersöge den i Landet brugelige Behandling af Barselkoner og spæde Börn. Hvad Förstnævnte angaaer, maa De navnlig rette Deres Opmærksomhed paa deres Forhold og Befindende saavel udenfor Svangerskabet som under dette, og fornemmelig under og i den förste Tid efter Födselen. Hvad Börnene angaaer, maa De især have Opmærksomheden henvendt paa deres Navling, Vaskning, Beklædning og Næring, samt paa Beskaffenheden af den Luft, de opholde sig i og indaande, navnlig med Hensyn til Temperatur, Reenhed, Træk, Fugtighed, Rög, Uddunstninger, o. s. v. — 4) Naar De erholder Leilighed til at iagttage Sygdommen, bör De med Opmærksomhed undersöge dens Oprindelse, Forlöb og saavel væsentlige som tilfældige, den ledsagende Symptomer, samt anvende de efter Deres Overbeviisning meest passende Midler og Behandling. Hvor Sygdommen medförer Döden, bör De anstille nöiagtige Sektioner, ligesom De ogsaa, hvor Leilighed gives, maa opbevare saadanne sygelige Dele af Liget, som kunne bidrage til at oplyse Sygdommens Natur. Over de Syge bör De endvidere före nöiagtige Journaler, og, hvor Sektioner have været foretagne, vedföie det derved Forefundne. — 5) Dersom De erfarer, at den nævnte eller en lignende Sygdom forekommer paa det saakaldte Fastland (Island), da bör De, om muligt, begive Dem derhen, for at undersöge Forholdene der, fornemmelig med Hensyn til, hvorvidt Ligheder eller Forskjelligheder i disse fra dem paa Vestmannö kunne tjene til at oplyse Sygdommen. — 6) De bör overhovedet under Deres Ophold anstille alle de Undersögelser og indsamle alle de Oplysninger, De formaaer, som kunne afgive Materialier til en saavidt muligt fuldstændig medico-topographisk Beskrivelse af Landet.

Med Hensyn til B bör De: 1847.

1) Forestaae Opförelsen og Indretningen af den paatænkte Födsels- og Pleie-Stiftelse, og navnlig drage Omsorg for, at de for en saadan Stiftelses heldige Virksomhed nödvendige hygieiniske Betingelser opfyldes saa nöiagtigt og fuldstændigt, som det ifölge Lokaliteten og övrige Forhold er muligt. De bör i denne Henseende henvende Deres Opmærksomhed paa Bygningens Beliggenhed med Hensyn til Sol og Vind, Jordbundens, Luftens og Vandets Beskaffenhed, Bygningsmaterialiernes og Bygningsmaadens Hensigtsmæssighed, Værelsernes Störrelse, Beliggenhed, Belysning, Opvarmning og Ventilation, Anskaffelsen af de nödvendige Inventariestykker og Apparater saavel for Barselkonernes som de spæde Börns Forpleining og Behandling i sund og i syg Tilstand, samt overhovedet paa Alt, hvad der efter Omstændighederne maa antages at kunne fremme Hensigten med denne Stiftelses Oprettelse. — 2) De bör drage Omsorg for, at det til Barselkonernes og de spæde Börns Opvartning og Forpleining fornödne Personale ansættes og instrueres i Alt deres Funktioner vedkommende, samt tilholde dem at udföre disse overeensstemmende med Deres Forskrifter. — 3) De bör, i Forening med Övrigheden, Præsten og den paa Landet ansatte Læge, söge at oplyse og overbevise Indbyggerne saavel om Skadeligheden af de Skikke og övrige Betingelser, der maae antages at kunne befordre Sygdommen, som om Gavnligheden og Hensigtsmæssigheden af de Anviisninger og Foranstaltninger, der maae antages at kunne anvendes med Nytte for at forebygge og helbrede den. — 4) De bör anordne og forestaae saavel den almindelige som specielle Behandling og Forpleining af de i Stiftelsen indlagte Barselkoner og spæde Börn, anstille de nöiagtigste Undersögelser over Alt, som De antager at kunne have Indflydelse paa Sundhedstilstanden, og efter Omstændighederne træffe de hensigtsmæssigste Foranstaltninger, saavel hvad den reen physiske som medicinske Behand-

1847. ling angaaer, for at fremme Stiftelsens Formaal. —
7. April. 5) De bör overhovedet under Deres Ophold paa Landet betragte Dem som midlertidig der fungerende Physikus og Overlæge ved Stiftelsen, og som Fölge heraf anvise og tilholde den sammesteds ansatte Læge og Jordemoder, saavel som det övrige Personale, der maatte blive ansat ved Stiftelsen, til, Enhver i sin Funktion og efter bedste Evne, at understötte Dem i Deres Bestræbelser for at undersöge og modarbeide Sygdommen, samt til, efter Deres Bortreise, at fortsætte det begyndte Værk, for i enhver Henseende og til den störst mulige Fuldkommenhed at fremme og opfylde Hensigten med Deres Sendelse og med de betydelige af Regjeringen og Landet gjorte Opoffrelser. — 6) De bör endelig nöiagtig optegne alle de Iagttagelser, De maatte kunne gjöre og indhente, saavel angaaende Sygdommen, som angaaende de Undersögelser og Foranstaltninger, der maatte blive gjorte for at oplyse og modarbeide den, og ved Deres Hjemkomst forelægge Sundheds-Collegiet en udförlig Rapport over samtlige Undersögelser og Foranstaltninger, ledsaget af Betænkninger saavel over Sagen i dens Heelhed som over dens enkelte Punkter. — Det kgl. Sundheds-Collegium den 7. April 1847.

13. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, ang. **Arresten i Reykjavik** m. m. Khavn den 13. April 1847. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1847, Nr. 1560—1561.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Kherren Under- og Overretsakterne med tilhörende Bilage i Justitssagen mod Bonde Christjan Björnson af Hrafnholum i Kjose Syssel, og idet man til videre Foranstaltning lader fölge Höiesteretsdoms-Akten i Sagen, der ved sidstnævnte Ret er paadömt den 17. Februar sidstl., undlader man ikke, i Forbindelse med Collegiets Skrivelse af 15. Decbr. f. A. at bemærke, at uagtet Höiesteret ikke har fundet, at

der, efter de i Sagen fremkomne Oplysninger, var Föie til at lægge Underdommeren Noget til Last i Henseende til Tiltaltes Behandling i Arresten i Reykjavík, har Retten dog henledet Cancelliets Opmærksomhed paa den uforsvarlige Tilstand, hvori bemeldte Arrest, i hvilken Tiltalte har angivet, at det under hans Ophold sneede ind, og hvor han aldrig skal have været af Klæderne, men alene trukket Strömperne af, maa antages at være. — Idet man har troet herom at burde underrette Dem, imödeseer man, i Henhold til Collegiets ovennævnte Skrivelse, snarest muligt Deres Forslag til en hensigtssvarende Indretning af bemeldte Arrestlokale. 1847. 13. April.

Da det imidlertid af Underdommerens Tilförsel under et Forhör i Sagen af 27. Novbr. 1845 sees, at han, idet han paalagde Tiltalte at forblive ved sit Hjem med Bemærkning, at han i modsat Fald vilde blive arresteret, har tilföiet, at Tiltalte desuden kunde vente dette, med mindre han tilstod det ham imputerede Faaretyverie, saa skulde man, efter dertil af Höiesteret given Anledning, tjenstl. have Dem anmodet om at betyde Underdommeren det Ulovlige i at anvende en saadan Trudsel mod en Inqvisit som Middel til om muligt at frembringe Tilstaaelse. — Det kgl. Danske Cancellie den 13. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Kherre Hoppe, ang. **privilegerede Personers Ægtevielse.** Khavn den 15. April 1847. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. — Canc. 3. Departem. Brevb. 1847, Nr. 1603—1604. 15. April.

Med Hensyn til, at enkelte Rangspersoner og maaskee Sönner af Embedsmænd, der have haft Rang i nogen af de 3 förste Klasser, skulle i forskjellige Sogne i Sönder-Amtet være blevne viede hjemme i Huset, uden dertil at have löst den i Forordn. 30. April 1824 § 15 ommeldte Bevilling, har Hr. Kherren, næst at fremsende

1847. 15. April. en af Biskoppen over Island i den Anledning afgiven Betænkning, indstillet til Collegiets Afgjörelse, om de nævnte privilegerede Personer kunne ansees fritagne for at löse saadan Bevilling.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Forordn. 30. April 1824 § 2 kun fritager bemeldte Personer for Lysning fra Prædikestolen, men ikke berettiger dem til uden særlig Bevilling at vies hjemme i Huset eller af uvedkommende Præst; hvorhos man ikke undlader at tilföie, at Collegiet, ved under D. D. at tilskrive Biskoppen overeensstemmende hermed, har overladt ham herom at tilkjendegive Landets Geistlige det Fornödne. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. April 1847[1].

15. April. **Cancellie-Skrivelse** til det kgl. Rentekammer, ang. **Ophævelse af Embedsskatten** for Islands Vedkommende. Khavn den 15. April 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1564. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 88.

I behagelig Skrivelse af 27. f. M. har det kongel. Rentekammer forlangt Cancelliets Betænkning, om der ikke maatte være Anledning til at medtage Forordn. af 8. Januar 1845 angaaende Embedsskattens Ophævelse for Danmark, blandt de af de for dette Rige i Aarene 1845 og 1846 emanerede Anordninger, om hvis Udvidelse til Island der maatte indhentes Betænkning fra det nu forestaaende Althing, idet velbemeldte Kammer har formeent, at de samme Grunde, der have motiveret Embedsskattens Ophævelse her i Riget, ere anvendelige paa Island, ogsaa med Hensyn til andre Embeder end

[1]) s. D. Cancelliets ligelydende Skrivelse til Biskoppen over Island, hvorved det bliver ham „overladt, overeensstemmende hermed at tilkjendegive Landets Geistlige det Fornödne". Canc. 3. Dep. Brevb. sst.

Byfoged-Embedet i Reykjavík og de fem Præste-Embeder, med Hensyn til hvilke bemeldte Forordning, efter hvad i Finantsbudgettet for 1845 er bemærket, kunde ventes udvidet. 1847. 15. April.

Foranlediget heraf skulde man ikke undlade tjenstl. at tilbagemelde, at Cancelliet med det kgl. Rentekammer maa være enigt i, at den omhandlede Afgift ogsaa bör bortfalde for de övrige Embeders Vedkommende i Island, af hvilke samme maatte svares, men at Collegiet ikke anseer det for nödvendigt, at et Lovudkast i den Anledning forelægges Althinget. — Det kgl. Danske Cancellie den 15. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Betaling til Sysselmænd for at overvære Visitation af Apotheker.** Khavn den 20. April 1847[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1671. 20. April.

Ved at tilstille Cancelliet tvende Andragender: det ene fra Sysselmanden i Sneefjeldsnæs Syssel om at erholde udbetalt et ham, ifölge indgiven Regning, i Skyds og Diæt formentlig tilkommende Belöb af 20 Rbd. 24 Sk. for at have, efter Reqvisition af Distriktslægen i Amtets söndre Lægedistrikt, i sidstafvigte Efteraar bivaanet en Visitation af Apotheket i Stykkesholm; det andet fra bemeldte Distriktslæge om for denne Visitation at tilstaaes samme Betaling, som i slige Tilfælde er bestemt for Lægerne i Danmark, har Hr. Conferentsraaden i behagelig Skrivelse af 14. Januar sidstl. forlangt Collegiets Bestemmelse for:

1) om vedkommende Sysselmands Regninger for Skyds og Diæt ved den aarlige Visitation af Apotheket i Stykkesholm bör afholdes af Vest-Amtets Repartitionsfond, og — 2) om det den inspicerende Læge

[1]) Canc. Skriv. 1. Decbr. 1843.

1847. for Forretningen tilkommende Honorar, hvis Störrelse
20. April. önskes bestemt, maa afholdes paa samme Maade.

Foranlediget heraf skulde man, ved at remittere Indsluttede, til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde:

ad 1) at der Intet herimod haves at erindre; — *ad* 2) at Distriktslægen intet Honorar tilkommer for Visitationen, ligesaalidet som Physici her i Landet nyde nogen saadan, cfr. Canc. Skriv. 15. Januar 1814 og 9. Februar 1828 [1]. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. April 1847.

21. April. **Midlertidig Plakat** for Island, ang. **fuldkommen Fredlysning af Ederfugle.** Khavn den 21. April 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1847; ligeledes i samme Aar i Reykjavík By og i Gullbringa og Kjosar Syssel, samt i Isafjords Syssel; 1848 er den bekjendtgjort i de övrige Jurisdiktioner i Sönder-Amtet og Vester-Amtet, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Originalen med nogle derhen hörende Aktstykker indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847, Nr. 152. — Original-Aftryk hos Schultz, 4 Sider i 4to, förste Side Titelblad med den danske Titel överst, derunder den islandske, Resten af Titelbladet dansk. Den anden Side indeholder den danske Text med Underskrifter, tredie Side den islandske Text uden Underskrifter, fjerde Side blank. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 490—497 (med Motiver). — Qvart-Forr. for 1847, S. 68—69. Schou XXIV, 780—781. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenf.). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþingi Íslendínga 1845, S. 93, 97, 292-302, 318-319, 430-432. Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 140—141; Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131 (under Datum: 17. Marts ved Forvexling).

Midlertidig Plakat for Island, angaaende fuldkommen Fredlysning af Ederfugle.

---

[1]) disse Cancellie-Skrivelser, der iövrigt ere Island uvedkommende, findes i den Fogtmanske Samling.

Vi Christian den Ottende &c. G. V.: Da det er fundet fornödent at udgive et ubetinget Forbud mod Fangst af Ederfugle paa Vort Land Island, for at beskytte den Erhvervskilde, som Ederfuglevarpet yder dette Vort Lands Indbyggere, have Vi, overeensstemmende med Vort troe Althings derom indgivne allerunderd. Andragende, fundet Os foranledigede til, midlertidigen og indtil en ny almindelig Anordning om Jagten paa bemeldte Vort Land udkommer, allernaad. at befale, som fölger: 1847. 21. April.

1. Ingen maa paa Island nogetsteds dræbe Ederfugl, til Lands eller Vands, paa egen eller Andres Grund, enten ved Skyden, eller med Hunde, eller med Garn, eller paa nogensomhelst anden Maade.

2. Forseer Nogen sig forsætligen herimod, da böder han til vedkommende Communes Fattigkasse 48 Sk. for hver dræbt Ederfugl. Og er det iövrigt en Selvfölge, at, forsaavidt Forseelsen tillige indeholder Overtrædelse af den, paa Island kundgjorte, allerhöi. Resolution af 17. Juli 1816 § 1, ville de i denne Resolution foreskrevne höiere Böder være at erlægge.

3. Med Sögsmaal i Anledning af de i det Foregaaende omhandlede Forseelser forholdes efter Plak. af 1. Marts 1843.

Hvorefter de Vedkommende sig allerund. have at rette. — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 21. April 1847.

Opið brèf, er fyrst um sinn lögleiðir fulla friðhelgi æðarfugls á Íslandi.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: Með því nauðsyn hefir þótt til bera, að lagt væri fullt bann fyrir æðarfuglaveiði á landi Voru Íslandi, atvinnu þeirri til hlífðar og varðveizlu, sem æðarfuglavarpið veitir landsfólkinu, hefir Oss sýnzt, eptir þegnsamlegri bæn

1847. Vors trúa alþíngis, að bjóða svo fyrst um sinn, sem
21. April. hèr segir, þángað til almenn ný veiðilög verða sett þar á landi:

1. Enginn má nokkurstaðar á Íslandi drepa æðarfugl, á sjó eða landi, á sinni jörð eða annara, með skotum eða hundum, eða netjum, eða nokkrum öðrum hætti.

2. Brjóti nokkur af ásettu ráði hèr í mót, skal hann gjalda í sjóð hreppsins 48 sk. fyrir hvern fugl, sem drepinn er. Og er það auðvitað, að ef þar á ofan er brotið mót 1. grein í konúngsúrskurði 17. Juli 1816, sem birtur hefir verið á Íslandi, skal gjalda stærri sekt, eptir því sem þar greinir.

3. Sóknir um afbrigði þessa máls skulu fram fara eptir opnu brèfi 1. Marts 1843.

Hèreptir eiga hlutaðeigendur sèr allraþegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðsetursstað Kaupmannahöfn 21. April 1847.

21. April. **Plakat** ang. Bestemmelse af **Tiden til Repstyrerthingenes Afholdelse.** Khavn den 21. April 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847; ligeledes i samme Aar ved Reykjavíks Bything og i Isafjords Syssel; 1848 i Skaptafells, Vestmannöe, Arnæs, Gullbringa og Kjosar, samt Borgarfjords Syssel i Sönder-Amtet, i Myra og Hnappadals, Snæfellsnæs, Dala og Stranda Sysseler i Vester-Amtet, og i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet. — Rubr. i Canc. 3. Dep. Registr. 1847 til ¹/₄ 1848, 51 (1847, Nr. 216*). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 4 Sider i 4to, hvoraf den förste Titelblad paa Dansk, den anden Plakatens danske Text med Underskrifter, den tredie den islandske Titel med Overskrift: „Útleggíng hins framanskrifaða danska frumrits", den fjerde Texten paa Islandsk, uden Underskrifter. — Ny Coll. Tid. 1847, S. 417—422 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 67—68. Schou XXIV, 780. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenfor) Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 10, 18, 122—130, 172—175, 283—285; Viðbætir S. 25—29 (Regjeringens Udkast med Motiver).

Jevnf. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1841, S. 141—148; Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131.

1847. 21. April.

Plakat angaaende en nærmere Bestemmelse af Tiden, paa hvilken Repstyrerthingene i Island skulle afholdes.

Vi Christian den Ottende &c. G. V., at efter at Vi have modtaget Vort i 1845 forsamlede tro Althings allerund. Betænkning over det samme forelagte Lovudkast, betræffende en Forandring i Henseende til Tiden, paa hvilken Repstyrerthingene i Island afholdes, have Vi allernaad. fundet for godt at byde og befale, som fölger:

Repstyrerthingene paa Vort Land Island skulle i Fremtiden afholdes tvende Gange om Aaret, nemlig Foraarsthingene i Tidsrummet fra d. 16. til d. 24. Juni, dog for Skaptafells Sysselerne i Fardagsugen i Begyndelsen af hvert Aars Juni Maaned, og Efteraarsthingene i Tidsrummet fra 1. til 20. Oktober.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerund. have at rette, — Givet i Vor kongl. Residentsstad Kjöbenhavn den 21. April 1847.

Opið brèf, viðvíkjandi nákvæmari ákvörðun þeirra tíða, á hverjum hreppstjóraþíng á Íslandi skulu haldast.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. Gjörum kunnugt: að Oss, eptir að Vèr höfum meðtekið Vors 1845 samankomna holla alþíngis allraþegnlegasta álit yfir eitt fyrir það framlagt lagafrumvarp, viðvíkjandi breytíngu nokkurri, í tilliti til þeirra tíða, á hverjum hreppstjóraþíngin á Íslandi haldast, allramildilegast hefir þóknazt að bjóða og skipa þannig:

Hreppstjóraþíngin á Voru landi Íslandi skulu framvegis haldast tvisvarsinnum á ári, nefnilega Vorþíngin á tímabilinu milli hins 16. til hins 24. Júni, þó fyrir Skaptafells-sýslur í fardagavikunni í byrjun hvers árs

1847. Junimánaðar — og hausÞíngin á tímabilinu frá 1. til
21. April. 20. Oktober.

Hèreptir eiga allir hlutaðeigendur sèr allraÞegnlegast að hegða. — Gefið í Vorum konúnglega aðseturstað Kaupmannahöfn Þann 21. April 1847.

21. April. **Kongelig Resolution** ang. **Tilladelse til Beseiling af Thorlakshöfn, Straumfjord og Krossvík.** Khavn den 21. April 1847. — Publiceret i Reykjavík og i Gullbringa og Kjosar Syssel 1847, og 1848 i Skaptafells, Vestmannöe, Arnæs og Borgarfjords Sysseler. *see* Rentek. Plak. 11. Mai 1847.

22. April. **Kongelig Resolution** ang. Udgivelse af **et Skrift om Heklas sidste Udbrud** m. v. Khavn den 22. April 1847. — I Finants-Deputationens Forestilling 20. April henholder man sig til Conferentsr. H. C. Örsteds Erklæring angaaende et af Kammerassessor Schythe indsendt Manuskript om hans Undersögelser ved Hekla efter det sidste Udbrud. Örsted udtaler det som önskeligt, at Resultaterne af en paa offentlig Bekostning foranstaltet Undersögelse ogsaa bekjendtgjöres paa offentlig Bekostning. Finants-Deputationen indstiller, at Belöbet maa udredes af Contoen for videnskabelige Formaals Fremme, og mener endogsaa, at Bekostningen dertil vil ikke ubetydelig kunne nedsættes. — Finants-Deputationens Forestillinger samt Resolutioner 1847, Nr. 76.

Vi bifalde allern., at Udgivelsen af indbemeldte Manuskript besörges af Vor Finantsdeputation, og at de dertil fornödne Udgifter, indtil et Belöb af 550 Rbd., udredes af Contoen til videnskabelige og almeennyttige Arbeiders Fremme. — Kjöbenhavn den 22. April 1847.

26. April. **Bekjendtgjörelse** fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **Indretningen af den philosophiske Examen** ved Universitetet i Kjöbenhavn. Khavn den 26. April 1847. — Publiceret 1847 i Isafjords Syssel og 1848 i Bardastrands,

Öefjords og begge Mula Sysseler. — Ny Colleg. Tid. for 1847, S. 585—594 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 70—72. Schou XXIV, 782—783. 1847. 26. April.

Bekjendtgjörelse angaaende en forandret Indretning af den philosophiske Examen ved Kjöbenhavns Universitet.

Paa Directionens allerunderd. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 16. d. M. allern. at bestemme Fölgende:

1. Istedetfor den hidtilværende philologisk-philosophiske, eller saakaldte anden Examen, anordnes en philosophisk Examen, hvis Gjenstande alene ere:

1) Logik,

2) Psychologie,

3) Moralphilosophie,

4) Philosophiens Historie med Propædeutiken,

over hvilke Discipliner Forelæsninger blive at holde og tilendebringe i et Tidsrum af to Semestre.

2. Den philosophiske Examen skal indeholde en dobbelt Pröve, nemlig deels skriftlig Besvarelse af en meddeelt Opgave, deels mundtlig Examination i enhver af ovennævnte Discipliner.

3. Den skriftlige Opgave bestemmes af de tvende Professorer i Philosophien i Forening. Den mundtlige Examination udföres i hver af de specielle Discipliner af den Professor i Philosophien, som derover har holdt Forelæsninger, og foretages i Overværelse af to Censorer, nemlig den ikke examinerende Professor i Philosophien og en anden Professor af det philosophiske Fakultet, som dertil af Consistoriet udnævnes, hver Gang paa tre Aar.

4. For Pröverne i de enkelte Fag meddeles Specialcharakterer og for Udfaldet af Examen i det Hele en Hovedcharakteer. — Specialcharaktererne, som umiddelbart efter Examinationen i ethvert Fag bestemmes af den examinerende Professor og de to Censorer, ere fölgende sex: Udmærket godt, Meget godt, Godt, Tem-

1847. 26. April. melig godt, Maadeligt, Slet. — Saavel for den skriftlige Udarbeidelse som for enhver af de i § 2 nævnte 4 Fag gives en Specialcharakteer. Hovedcharakteren, hvilken uddrages af de fem Specialcharakterer efter de Regler, som nærmere af Directionen blive fastsatte, benævnes:

Förste Charakteer,
Anden Charakteer,
Tredie Charakteer,

af hvilke förste Charakteer kan forhöies med Tillægget „med Udmærkelse".

5. Til den philosophiske Examen maa Ingen gives Adgang förend et Aar efter at han er immatrikuleret ved Universitetet.

6. Den her anordnede philosophiske Examen bliver at afholde saasnart og forsaavidt Nogen dertil melder sig, som har bestaaet den ved den provisoriske Plan af 25. Juli 1845 [1] foreskrevne Afgangsexamen i dennes fulde Omfang, og fra den Tid af, da denne Afgangsexamen er almindelig indfört, ophörer aldeles den nuværende anden Examen.

Hvilket herved efter allerh. Befaling bekjendtgjöres til samtlige Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 26. April 1847.

27. April. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Præstens Salair af Hospitalet paa Hallbjarnareyri.** Khavn den 27. April 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1783—1784.

Hr. Conferentsraad har i behagelig Skrivelse af 20. Septbr. f. A., ved hertil at indsende et Andragende fra Sognepræsten til Setberg i Sneefjeldsnæs Syssel, Einarsen, begjært dette Collegii Resolution, angaaende

[1] Coll. Tid. 1845, S. 721.

hvorvidt det bemeldte Sognepræst tilkommende Salair af Hallbjarnaröres Hospital for Fremtiden som hidtil skal betales med 2 Rbd. 24 Sk. eller med 4 Rbd. r. S. aarligen, og i dette sidste Tilfælde, om Salairet da ikke paa samme Maade bör betales for 1845. 1847. 27. April.

Foranlediget heraf skulde man, efter at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer angaaende Sagen, tjenstl. tilmelde Hr. Conferentsraad til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det bevilges, at Salairet forhöies til 4 Rbd. fra 1845 incl. at regne. — Det kgl. Danske Cancellie den 27. April 1847.

Bekjendtgjörelse fra Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, ang. **Opmuntringer til en forbedret Fiskvirkning.** Khavn den 28. April 1847. — Publiceret i Gullbringa og Kjosar Syssel samt paa Vestmannöerne 1847. — Original-Aftryk paa et Ark i Folio. Den paaberaabte Bekjendtgjörelse fra Fiskehandels-Compagniet i Barcellona, dat. 8. Novbr. 1846, er optaget efter Börsen-Halle 11. Febr. 1847, Nr. 10,773 i Ný Fèlagsrit VII, 245—248 og i Reykjavíkurpóst. 1847, S. 102—104. — De nævnte Afhandlinger ere: Nokkrar athugasemdir um fiskverkun á Íslandi af Har. Fiedler. 1844. Fjölnir VIII, 39—50, jevnf. Ný Fèlagsrit VII, 244—245 Anm. — Hugvekja um vöruverkun á Íslandi, Reykjavíkurpóst. 1847. April. S. 97—105. 28. April.

Opið brèf. þareð það er mjög svo áríðandi fyrir Íslendínga, að fiskur sá, sem fluttur er hèðan til útlanda, sè álitinn gild og góð vara, svo hefir hið konúnglega rentukammer falið mèr á hendur að skora á alla þá menn, sem fást við fiskiveiðar og fiskverkun í Suðuramtinu, að þeir leggi alla alúð á fiskverkunina.

Fyrir þá sök gjörist það hèrmeð öllum kunnugt, að fiskikaupa-fèlagið í Barcelóna á Spáni hefir látið þá auglýsíngu útgánga, að fiskur sá, er nú á seinni tímum hefir flutzt frá Íslandi, sè svo vondur, að hann verði ekki seldur nema við sárlitlu verði. Fyrrum þótti íslenzkur fiskur vera hinn bezti, og var þá í hærra verði

1847. en fiskur Noregsmanna, en nú er hið gagnstæða komið
28. April. í þess stað, því þar sem aðrar þjóðir nú á seinni árum hafa leitazt við að vanda æ betur og betur fiskverkun sína, svo hefir mönnum á Íslandi farið að því skapi aptur í hreinlæti og hirðusemi með fiskinn. Fiskur Íslendínga fæst nú ekki seldur nema við talsvert lægra verði en fiskur Noregsmanna, og batni hann ekki aptur, vill enginn maður kaupa hann í Barcelóna, þareð fèlagið einúngis vill kaupa góða vöru.

Fèlag þetta hefir og lýst yfir því, að saltfiskur sá, sem Spánverjum sè ætlaður, eigi að vera vel harður og þur, hvítur á lit, slèttur, en þó ekki flattur of djúpt niður með hryggnum, ekki með ormum, sandi, götum, beinum eða blettum, því annars kostar vili enginn kaupa hann.

Í ritgjörð einni, sem prentuð er í Fjölni ár 1845, hefir maður nokkur, sem vel hefir vit á þessu málefni, sett þessar aðalreglur, sem undirstöðu góðrar fiskverkunar:

1) Að afhöfða fiskinn og slægja hann jafnskjótt, sem hann kemur upp úr sjónum. — 2) Að fara varlega með hann í skipinu, þegar hann er fluttur af skipi, og alltaf meðan á verkuninni stendur, og kasta honum aldrei, nè kreista hann og kremja óvarlega. — 3) Að fletja hann eins fljótt og verður, þegar í land er komið. — 4) Sjá um, að hann komist nýr í saltið, eða sè breiddur til þurks, eptir því, hvort úr honum á að gjöra saltfisk eða harðan fisk. — 5) Að salta allan fisk, sem búinn er til verkunar, þegar lítur út fyrir óþurka. — 6) Að þvo fiskinn og skola af honum vel og vandlega, þegar búið er að fletja hann, og eins þegar hann er tekinn úr salti og skipta um við hvern fisk, sem þveginn er.

Í Apríl mánuði Reykjavíkurpóstsins þetta ár er einnig von á ritlíngi um þetta efni, sem vert er að menn kynni sèr.

Eg hefi nú þannig leidt athygli almennings að því máli, sem er mjög mikils umvarðandi, og því mega menn trúa, að svo framarlega sem bendíngum þeim

verður fylgt, sem nú hafa verið nefndar, mun það verða landsmönnum til mikils hagnaðar, einsog eg hinsvegar er sannfærður um, að stjórnin lítur á, og metur að nokkru, sèrhverja þá viðleitni, sem miðar til framfara landsmanna í þessari grein. 1847. 28. April.

Íslands stiptamtshúsi 28. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. at **Valgprotokollerne til Althingsvalgene bör bevares ved Amtet.** Khavn den 29. April 1847. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1847, Nr. 1853. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 103—104. 29. April.

I behagelig Skrivelse af 31. Oktbr. f. A. har Hr. Conferentsraad forlangt Cancelliets Resolution for, om Valgprotokollerne, der ifölge Forordn. 8. Marts 1843 § 36 skulle indsendes til Amtet, naar Valgene ere fuldendte, skulle forblive der eller, efter foregaaet Eftersyn, remitteres Sysselmændene.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at Protokollerne bör forblive beroende hos Amtet. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Fortolkning af et Udtryk i Anordningen om Althingets Indretning.** Khavn den 29. April 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1854—1855. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 104. 29. April.

I behagelig Skrivelse af 31. Oktbr. f. A. har Hr. Conferentsraad forlangt Collegiets Resolution for, hvorledes Ordene i Forordn. 8. Marts 1843 § 38 „vedkommende Præst og Repstyrer", i Forening med hvilke Valgdirecteuren eengang om Aaret i Juni Maaned skal gjennemgaae Valglisterne, bör forstaaes, samt hvilke Diætpenge og Skydsomkostninger der i den Anledning kan tilstaaes Vedkommende.

1847. Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at der ved de omspurgte Udtryk er sigtet til den Præst og Repstyrer, der ifölge Forordningens § 18 har forfattet Valglisterne, hver for sin Reps Vedkommende; men at der iövrigt ikke foranlediges særlige Udgifter ved denne Conference til Valglisternes Berigtigelse, der forudsættes at kunne foregaae ved de aarlige Mandtalsthing. — Det kgl. Danske Cancellie den 29. April 1847[1].

29. April.

6. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til at udgive Statistik over Jordegodset** i Island. Khavn den 6. Mai 1847. — I Rentekammerets Forestilling 4. Mai foredrages, at Assessor i Landsoverretten paa Island Johnsen havde i Aaret 1840 udgivet i Trykken et af ham udarbeidet Skrift om Pantevæsenet og Salg af Jordegods der i Landet. — Det islandske Publikum manglede imidlertid almindeligt Kjendskab til Jordeiendommenes Værdie der i Landet, til Veiledning ved disses Kjöb og Salg. For at bidrage til Oplysning i saa Henseende, besluttede Assessor Johnsen at forskaffe sig nöie Kundskab om de islandske Jordeiendomme og disses Besiddere, om enhver Jords Skyldsætning samt om dens aarlige Afgifter, og derefter, tildeels som Anhang til det fornævnte Skrift, at offentliggjöre de af ham erhvervede Oplysninger, hvilke efter hans Formening desforuden vilde have statistisk og statsoeconomisk Interesse. Kammeret havde stillet det nödvendige Materiale fra Archivet til Forfatterens Raadighed, og ligeledes understöttet hans Arbeide ved at paalægge Underövrighederne paa Island at levere ham det Materiale de kunde tilveiebringe. Til Udgivelsen af det nævnte Skrift om Jordegodsets Statistik paa Island, som antoges at ville blive mellem 25 og 30 trykte Ark, sögte Forfatteren nu en Understöttelse af 600 Rbd., hvortil Rentekammeret ogsaa anbefaler ham, saaledes at han skulde erholde den af den islandske Jordebogskasse. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 B, Nr. 175.

---

[1]) s. D. Skriv. til den kgl. Commissarius, med Underretning om dette Svar til Amtmanden. Canc. Brevb. sst.

Vi ville allernaad. have Assessor i den islandske Landsoverret J. Johnsen af Islands Jordebogskasse forundt 600 Rbd. som en Understöttelse til Udgivelse i Trykken af indbemeldte af ham udarbeidede Skrift angaaende Jordeiendommene paa Island m. m., saaledes at 300 Rbd. udbetales ham strax, og de övrige 300 Rbd. naar det godtgjöres, at Skriftet er udkommet. — Kjöbenhavn den 6. Mai 1847. 1847. 6. Mai.

Rentekammer-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Indberetninger om forefaldne Strandingstilfælde.** Khavn den 8. Mai 1847. — Rentek Isl. Copieb. 16, Nr. 846—48. 8. Mai.

Da det, navnligen med Hensyn til forekommende Forespörgsler fra fremmede Staters Gesandter og Consuler, er af Vigtighed for Rentekammeret at have Underretning om paa Island forefaldende Strandings-Tilfælde, saa anmodes Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe tjenstl. om, behageligen at paalægge Byfoged Gunlögsen og vedkommende Sysselmænd i Sönder-Amtet uopholdeligen, saasnart noget Skib maatte forulykkes i deres Jurisdiktion, enten umiddelbart eller gjennem Amtet at indberette til Rentekammeret de nærmere Omstændigheder ved Strandingen, samt hvad der iövrigt maatte være foretaget i Henseende til at redde saavel Mandskab, som Skib og Gods. — Rentekammeret den 8. Mai 1846.

Cancellie-Skrivelse til den kgl. Finants-Deputation, ang. **Indkjöb af meteorologiske Instrumenter til Observationer i Island.** Khavn den 8. Mai 1847. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1847, Nr. 1987. 8. Mai.

Ifölge Cancelliets Bemyndigelse har Cand. Med. & Chirurg. Schleisner indkjöbt forskjellige Requisiter til den

1847. paatænkte Födsels- og Pleie-Stiftelse paa Vestmannöe,
8. Mai. ligesom han ogsaa har anskaffet forskjellige meteorologiske Instrumenter m. v., som ikke have været at erholde hos det kgl. Videnskabernes Selskab, og som tillige med de af dette Selskab udleverede Apparater ville, ved Cand. Schleisners Afreise fra Vestmannöe, forblive der til Anstillelsen af yderligere meteorologiske Undersögelser.

Det af ham derfor udlagte Belöb 111 Rbd. 2 Sk., der bliver at afholde af de til Bestridelsen af en Deel af Omkostningerne ved det ham ved allerh. Resolution 12. Marts d. A. overdragne videnskabelige Hverv, skulde man tjenstl. have den kgl. Finantsdeputation anmodet om at ville anvise ham til Udbetaling paa den herværende Zahlkasse, om muligt endnu i Begyndelsen af næste Uge, da han herfra afreiser i Midten af indeværende Maaned. — Det kongl. Danske Cancellie den 8. Mai 1847.

8. Mai. **Directionen for Universitetet** og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Salair for Bessastad Skoles hidtilværende Sognepræst.** Khavn den 8. Mai 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1046.

I Anledning af det ved Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 16. Februar sidstl. fremsendte og anbefalede Andragende fra Sognepræsten til Garde og Bessastad Sogne, Stiftsprovst Helgason, om Erstatning for det Tab i Embedsindtægter, han har lidt ved den islandske lærde Skoles Flytning, og efter at man desangaaende har brevvexlet med den kgl. Finantsdeputation, vil Directionen have Ansögeren tilstaaet, saalænge han forbliver i dette Kald, 24 Rbd. aarlig, som Godtgjörelse for den lige Sum, der tidligere var ham tillagt for Ministerialia ved Skolen i Bessastad.

Herom ville Stiftsövrigheden behageligen meddele Stiftsprovst Helgason fornöden Communication, samt træffe de övrige fornödne Foranstaltninger til Belöbets Udbetaling af Skolekassen. — Den kongl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 8. Mai 1847. 1847. 8. Mai.

Rentekammer-Plakat ang. **Beseiling af Thorlakshöfn, Straumfjord og Krossvík.** Khavn den 11. Mai 1847. — Publiceret 1847 i Isafjords Syssel, og 1848 i Myra og Hnappadals, Dala, Bardastrands og Stranda Sysseler. — Originalen med flere dertil hörende Aktstykker indheftet i Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847, Nr. 155 (Resol. 21. April). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 4 Sider i 4to: förste Side Titelblad, den danske Titel överst, der under den islandske, Resten af Titelbladet Dansk. — Paa den anden Side findes den danske Text med Underskrifter, paa tredie Side den islandske Text uden Underskrifter, fjerde Side blank. — Qvart-Forr. for 1847, S. 83—84. Schou XXIV, S. 792. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenf.). Althingets Forhandlinger i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 29—34, 172, 354—390, 435—450, 586—591. Jevnf. Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131 (kgl. Resol. 21. April). 11. Mai.

Plakat angaaende Beseilingen af Thorlakshavn, Straumfjord og Krossvík i Island.

Det har behaget Hans Majestæt under 21. i f. M. allernaad. at tillade, at Thorlakshavn i Sönder-Amtet, Straumfjord i Vest-Amtet og Krossvík paa Akranæsset i Sönder-Amtet paa Island maae, uden at autoriseres som Handelssteder, beseiles i en Tid af 3 Aar, fra 1. Januar d. A. at regne, og derpaa drives Handel, dog kun paa Thorlakshavn af Reykjavíks og Örebaks Handlende, paa Straumfjord af de Handlende i Reykjavík og Budir, og paa Krossvík af Reykjavíks Handlende alene, Alt under de Vilkaar og Betingelser, som Plak. af 28. Decembr. 1836 indeholder for Handel paa de autoriserede Handelssteder.

1847. Hvilket herved bekjendtgjöres til Underretning for
11. Mai. alle Vedkommende. — Rentekammeret den 11. Mai 1847.

Opið brèf um siglíngar á þorlákshöfn, Straumfjörð og Krossvík.

Konúnginum hefir þóknazt af mildi sinni, 21. dag hins fyrra mánaðar að leyfa siglíngar til verzlunar í 3 ár, frá byrjun árs þessa, til þorlákshafnar í Suðuramtinu, Straumsfjarðar í Vesturamtinu og Krossvíkur á Akranesi í Suðuramtinu. þó skulu þar ekki kauptún vera, og skal ekki öðrum leyft að verzla á þorlákshöfn, en Reykjavíkur-kaupmönnum og Eyrarbakka, en á Straumfirði Reykjavíkur-kaupmönnum og Búða, og á Krossvík Reykjavíkur-kaupmönnum einum saman. Skal leyfi þetta vera með þeim skilmálum, sem segir í opnu brèfi 28. Decbr. 1836 um verzlun á kauptúnum.

það birtum vèr þeim, sem vita þurfa. — Rentukammerinu 11. dag Mai 1847.

12. Mai. **Kongelig Resolution,** ang. at det paatænkte **Lovbud,** om Indförelse i Island af Danske Lovs Bestemmelser **om Hævd og Præskription, skal stilles i Bero.** Khavn den 12. Mai 1847[1]. — I Cancelliets Forestilling fremsættes Collegiets Modbemærkninger mod Althingets Behandling af Sagen angaaende Hævdslovgivningens Indförelse paa Island, og indstilles af Pluraliteten: „at det ovenomhandlede Althinget forelagte Lovudkast maa emanere som Lov, alene med den Modifikation, at i § 1 Ordene ‚at forholde efter de i Danske Lovs 5. Bogs' etc. forandres til: ‚at forholde efter de i Danske Lov, navnlig de i Lovens 5te Bogs' etc., og at i § 2 Aarstallet 1849 forandres til 1855, — og kun aldeles in subsidium: at denne Sag indtil videre stilles i Bero". — Minoriteten derimod foreslog: „at Lovudkastet forelægges det nu forestaaende Althing til Betænkning, efter

[1]) jevnf. kgl. Bekjendtgj. til Althinget 21. Mai 1847, I.

at være modificeret som af Majoriteten foreslaaet, samt fremdeles med den Forandring, at den i Danske Lovs 5—5—1 bestemte Hævdstermin af 20 Aar forlænges til 30 Aar". — Canc. 3. Departem. Forestill. 1847, Nr. 64. Ny Colleg. Tid. 1847, S. 370—383 (med udförligt Forsvar for Regjeringens Udkast og Polemik mod Althingets Behandling). Althingets Forhandlinger om Sagen i Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1845, S. 10, 17, 206—222, 245—259, 463—466; Viðbætir, S. 1—12 (Regjeringens Udkast med Motiver). Jfr. Tíðindi frá nefndarfundum íslenzkra embættismanna 1839, S. 16, 19, 23, 49, 51, 110—111, 127—134; 1841, S. 148—188; Ný Félagsrit VI, 53—67; Reykjavíkurpóst. 1847, S. 131. 1847. 12. Mai.

Vi ville allern., at denne Sag for Tiden stilles i Bero. — Kjöbenhavn den 12. Mai 1847.

Kongelig Resolution ang. **Skolens Reorganisation og de derved foranledigede Udgifter,** m. v. Khavn den 14. Mai 1847. — Univers. Direct. Forestil. 1847, Nr. 2904. *see* kgl. Bekjendtgj. til Althinget 21. Mai 1847 II. 4 og I sidste Passus. 14. Mai.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Bekostningerne ved Althingstidendens Trykning.** Khavn den 15. Mai 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 2132. 15. Mai.

Hr. Kherre og Deres Höiærv. have med behagelig Skrivelse af 21. Decbr. f. A. tilstillet Collegiet en Opgjörelse af de til Althingstidendens Trykning i Stiftsbogtrykkeriet i Aaret 1845 medgaaede Omkostninger, til Belöb 1574 Rbd. 47 Sk., nemlig 959 Rbd. 31 Sk., der ere medgaaede til Papir og Trykning, og 615 Rbd. 16 Sk., der ere udgivne i Anledning af 3 Bogtrykkersvendes Oversendelse fra Danmark til Hjælp ved Tidendens Trykning, af hvilke Omkostninger Hr. Kherren og Deres Höiærv. have foreslaaet, at ikkun de ommeldte 959 Rbd. 31 Sk., samt Halvdelen af de 615 Rbd. 16 Sk.,

1847. nemlig 307 Rbd. 56 Sk., tilsammen 1266 Rbd. 87 Sk.,
15. Mai. skulde godtgjöres Stiftsbogtrykkeriet, ved i Overeensstemmelse med Forordn. 8. Marts 1843 § 79 af Thingets Præsident at anvises samme til Udbetaling af den kgl. Jordebogskasse, men at derimod den anden Halvdeel af de ommeldte 615 Rbd. 16 Sk., i Betragtning af den Nytte, som Stiftsbogtrykkeriet selv har haft af de ommeldte 3 Sætteres Oversendelse, skulde falde samme tillast. Ved i Forbindelse hermed at tilstille Collegiet den i Anledning af denne Opgjörelse stedfundne Correspondence mellem Dem og Præsidenten for det i bemeldte Aar afholdte Althing, Conferentsraad, Amtmand Thorsteinson, som, imedens han ikke har haft Noget at erindre imod Refusionen af det förstnævnte Udgiftsbelöb af 959 Rbd. 31 Sk., derimod har formeent, at der ikke kan tilkomme Stiftsbogtrykkeriet Refusion af Jordebogskassen for Halvdelen af de nævnte 615 Rbd. 16 Sk., men at enten hele dette Belöb, eller i alt Fald mere end Halvdelen deraf bör falde samme tillast uden Refusion, — have Hr. Kherren og Deres Höiærv. henstillet denne Sag til Collegiets Afgjörelse.

I Anledning heraf skulde Cancelliet, ved at remittere indsluttede Bilag, til fornöden Efterretning tjenstl. melde, at, da de ommeldte 3 Sætteres Oversendelse til Island alene fandt Sted for at fremme Althingstidendens Trykning, kan Collegiet ikke approbere, at Stiftsbogtrykkeriet uden Refusion overtager Udredelsen af Mere end Halvdelen af de med denne Foranstaltning foranledigede Udgifter. — Det kongl. Danske Cancellie den 15. Mai 1847.

18. Mai. **Bekjendtgjörelse** fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. **Indretningen af den theologiske Embedsexamen** ved Kjöbenhavns Universitet. Khavn den 18. Mai 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1848;

ligeledes er den anført som bekjendtgjort i Isafjords Syssel 1847 og i Bardastrands, Öefjords og begge Mula Sysseler 1848. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Ny Coll. Tid. 1847, S. 561—574 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 84—86. Schou XXIV, 793—794.

1847. 18. Mai.

Bekjendtgjörelse angaaende nogle Forandringer ved den theologiske Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet.

Paa Directionens allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 14. d. M. allern. at resolvere saaledes:

Vi ville allern. have bestemt, at ved Afholdelsen af den theologiske Embedsexamen for Fremtiden fölgende Regler blive at iagttage:

1. Gjenstandene for den theologiske Examen ere:
   a) det gamle Testamente,
   b) det nye Testamente,
   c) Dogmatik,
   d) den christelige Moral,
   e) Kirkehistorie,

med de under disse Hovedafdelinger henhörende specielle Discipliner.

2. Ved den skriftlige Examen gives ligesom hidtil sex Opgaver, nemlig en i hver af de ovennævnte Hovedafdelinger, og en henhörende til en af de specielle Discipliner. Opgaven i det nye Testamente er exegetisk, hvorimod Opgaven i det gamle Testamente kan være enten exegetisk eller en Opgave i en af de til det gamle Testamente henhörende Discipliner.

3. Saavel den skriftlige som mundtlige Examen afholdes i det danske Sprog, alene med den Undtagelse, at den ene af de skriftlige Opgaver, som Fakultetet dertil finder meest egnet, skal besvares paa Latin, ligesom ogsaa med den exegetiske Pröve bliver at forbinde en latinsk Oversættelse af det eller de Afsnit af den hellige Skrift, som dertil opgives.

4. Examinationen i enhver af de ovennævnte fem

1847. 18. Mai. Hovedafdelinger skal fra Begyndelsen til Slutningen overværes af et af Fakultetets Medlemmer og af en af Kjöbenhavns Geistlighed, hvilke tvende Censorer tillige med Examinator, umiddelbart efter at Examinationen er tilendebragt, have i Forening at meddele en Specialcharakteer for Udfaldet af saavel den skriftlige som mundtlige Pröve i den hele Hovedafdeling med derunder henhörende Discipliner. Denne Specialcharakteer nedskrives strax i Protokollen.

5. Saavel Special- som Hovedcharaktererne ere de hidtil brugelige tre: Laudabilis, Haud illaudabilis, Non contemnendus, af hvilke dog den anden gives tvende Grader, som betegnes med Tillæggene primi og secundi gradus. — Hovedcharakteren Laudabilis kan ved fortrinlig beviist videnskabelig Dygtighed foröges med Tillæg af: et qvidem egregie. — Hovedcharakteren uddrages af de fem Specialcharakterer efter de Regler, som af Vor Direction for Universitetet og de lærde Skoler blive approberede efter nærmere derom af det theologiske Fakultet indgivet Forslag.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bekjendtgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 18. Mai 1847.

18. Mai. **Bekjendtgjörelse** fra Directionen for Universitetet og de lærde Skoler, ang. de **Studerendes Adgang til Embedsexamina.** Khavn den 18. Mai 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848; ligeledes er den anfört som bekjendtgjort 1847 i Isafjords Syssel, og 1848 i Öefjords og begge Mula Sysseler. — Original-Aftryk hos Schultz, 2 Blade i 4to. Ny Colleg. Tid. 1847, S. 601—605 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 86—87. Schou XXIV, 794.

Bekjendtgjörelse angaaende en Indskrænkning i den de Studerende hidtil indrömmede Frihed til gjentagne Gange at indstille sig til Embedsexamina.

Paa Directionens allerund. Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 14. d. m. allern. at resolvere saaledes: 1847. 18. Mai.

Vi ville allernaad. have bestemt, at naar nogen Studerende har indstillet sig til nogen af de Embeds-Examina, som nu ere eller herefter maatte vorde anordnede ved Universitetet, skal det, hvad enten han har fuldendt Examen, eller han blot har paabegyndt den skriftlige Examen, ikke være ham tilladt atter at indstille sig til den samme Embedsexamen förend efter et Aars Forlöb, hvilken Regel dog ikke skal gjelde om de til de respective Examina henhörende praktiske Pröver, eller om den juridiske Examen for Ustuderede.

Hvilket herved efter allerhöieste Befaling bekjendtgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 18. Mai 1857.

Cancellie.Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Henlæggelse af Gaarden Litli-Botn til et andet Sogn.** Khavn den 20. Mai 1847. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 2185—2186. 20. Mai.

Foranlediget af den med Deres Höiærv.* behagelige Erklæring af 10. Decbr. f. A. hertil indsendte Ansögning fra Bonden Einar Olafsson paa Litlibotn i Borgarfjords Syssel, hvori denne gjentagende har anholdt om, at hans Gaard Litlibotn, der i verdslig Henseende hörer til Saurbæ Sogn og i geistlig Henseende til Reynivalla Præstekald, maa ved indtræffende Vacance i dette Kald blive henlagt til Saurbæ Sogn, skulde man til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at det efter de nu oplyste Omstændigheder bifaldes:

1) at Gaarden Litlibotn ved indtræffende Vacance i Reynivalla Kald maa henlægges fra dette til Saurbæ

1847. 20. Mai. Kald, og 2) at, naar dette skeer, Specificationen paa Reynivalla Kald maa nedsættes med 5 Mk. og Specificationen paa Saurbæ Kald forhöies med et lige Belöb. — Det kgl. Danske Cancellie den 20. Mai 1847.

21. Mai. Kongelig **Bekjendtgjörelse** til Althinget, ang. **Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender** under Sessionen 1845. Khavn den 21. Mai 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli Maaned 1847, og i samme Aar ved Reykjavíks Bything; 1848 i Skaptafells, Vestmannöe, Arnæs og Borgarfjords Sysseler i Sönder-Amtet, i alle Vester-Amtets Sysseler paa Stranda Syssel nær, og ligeledes i alle Sysseler i Nord- og Öster-Amtet, med Undtagelse af Skagafjords Syssel. — Rubr. i Canc. 3. Dep. Reg. 1847 til ¼ 1848, 75 (1847, Nr. 314). Original-Aftryk paa Dansk og Islandsk hos Schultz, 16 Sider i 4to, hvoraf de 8 förste indeholde den danske Text med Underskrifter, de 8 sidste derimod den islandske Text uden Underskrifter med den over Rubrum tilföiede Overskrift: „Útleggíng hins framanskrifaða danska frumrits". — Ny Coll. Tid. 1847, S. 580—583. Schou XXIV, 794—798. — Islandsk: Original-Aftryk med den danske Text (see ovenf.); Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1847, S. 9-13.

Allernaadigst Bekjendtgjörelse til Althinget, angaaende Resultaterne af de under dets Möde i 1845 afgivne allerunderd. Betænkninger og övrige indgivne Andragender.

Vi Christian den Ottende &c. Vort troe Althing for Vort Land Island Vor kgl. Hyldest og Naade. Vi have med allerhöieste Velbehag af Vort troe Althings allerunderd. Takadresse erfaret, hvormeget Thingets Medlemmer paaskjönne den Omhu for Islands Vel, der har bragt Os til at kalde en særlig raadgivende Forsamling for dette Vort Land ilive; og Vi betvivle ikke, at Vore kjære og troe islandske Undersaatter ville vide at benytte denne Institution saaledes, at Vor landsfaderlige Hensigt med samme vil opnaaes, ligesom Vi af de Forhandlinger, som ere foregaaede ved Vort Althing i Aaret 1845, med allerhöieste Tilfredshed have erkjendt Vore

Althingsmænds redelige Iver for Landets Bedste. — 1847.
Efter at saavel de Betænkninger, som Vort troe Althing 21. Mai.
har afgivet over de Samme til Overveielse forelagte Lovudkast, som og dets övrige allerund. Andragender og Betænkninger paa det Nöieste ere blevne prövede, ville Vi herved allernaad. give Vort Althing en samlet Oversigt over de Beslutninger, som i saa Henseende ere blevne tagne.

I. Fölgende Anordninger, angaaende hvilke Vi have modtaget Vort troe Althings allerunderd. Betænkninger, ere udkomne, nemlig:

1) under 22. Septbr. 1846: Forordning for Island, angaaende en forandret Formular for Formaningstalen ved Eeds Aflæggelse i Retten. — 2) under 27. Novbr. s. A.: Anordning ang. Reikevig Kjöbstads oeconomiske Bestyrelse. — 3) under 23. Decbr. s. A.: Plakat ang. Autorisation af to Handelssteder paa Island, det ene ved Thorshavn i Nord- og Öst-Amtet, det andet ved Bordeyri ved Hrutafjord i Vest-Amtet. — 4) under 6. Januar 1847: Anordning ang. Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de den fratrædende Præst eller dennes Efterladte og især deleshed Enken tilkommende Rettigheder. — 5) under 27. Januar s. A.: Forordning ang. nærmere Bestemmelse af Anordn. for Island af 17. Juli 1782 om Præsters og Kirkers Indtægter. — 6) under 10. Febr. s. A.: Plakat ang. Ophævelse af Pligten til at afgive fri Befordring in natura til de i offentlige Anliggender reisende Embedsmænd. — 7) under s. D.: Plak. ang. nogle Bestemmelser til Betryggelse for Ydere af Mandtalsbogafgifter. — 8) under 18. Febr. s. A.: Anordning ang. Umyndiges Midlers Bestyrelse i Island. — 9) under 21. April s. A.: Plakat ang. en Forandring i Henseende til Tiden, paa hvilken Repstyrerthingene i Island afholdes.

Af de anförte Anordningers Indhold vil Vort troe Althing erfare, hvorledes de Bemærkninger, der af Samme have været fremsatte ved de forelagte Lovudkast,

1847. 21. Mai. ere blevne tagne under nöieste Overveielse, og hvorledes navnlig de Thinget forelagte Lovudkast i Overeensstemmelse dermed have modtaget adskillige Forandringer, nærmere Bestemmelser og Tilföininger. — Forsaavidt Vort troe Althing i de Betænkninger, det har afgivet over de Samme forelagte Lovudkast, har fremsat Indstillinger og Henstillinger angaaende en eller anden yderligere Anordning eller Bestemmelse, som det ved at gjennemgaae Udkastene har fundet Anledning til at sætte under Spörgsmaal, ere ogsaa disse tagne under nöieste Overveielse. — Desforuden har et Udkast til en Anordning om Hævd og Præscription i Island været Vort troe Althing forelagt. Men da Thinget har troet at burde fraraade bemeldte Lovudkast, have Vi indtil videre stillet denne Sag i Bero. — Angaaende Udgifterne ved de fremtidige Valg af Althingsmænd og angaaende Maaden, hvorpaa Omkostningerne ved Althingets Afholdelse og andre derhen hörende Udgifter skulle tilveiebringes til Erstatning for Vor Jordebogskasse, hvorom Vi ligeledes have modtaget Vort troe Althings Betænkninger, ville tvende Lovudkast blive Samme forelagte. — Med Hensyn til hvad Althinget har yttret i sin allerund. Betænkning over hvorvidt der maatte være Anledning til at lade det Belöb af 11,000 Rbd., der af det ved allerhöi. Resol. af 25. Juli 1844 allern. oprettede Understöttelsesfond ere foreskudte til den nye Skolebygnings Opförelse i Reikevig, refundere Fondet ved Ligning paa Landet, have Vi allern. bestemt, at den paatænkte Refusion ved Paaligning paa Landet for Tiden ikke bliver at foranstalte.

II. Med Hensyn til de af Vort troe Althing indgivne allerunderd. Petitioner have Vi Fölgende at tilkjendegive:

1) Forsaavidt Vort troe Althing allerund. har andraget paa Autorisation af tvende Handelssteder i Island, det ene ved Thorlakshavn i Sönder-Amtet, det andet ved Straumfjord i Vest-Amtet, samt om Tilladelse

for Spekulanthandlere til at beseile Krossvík i Sönder-Amtet, have Vi ikke anseet det hensigtsmæssigt at indrömme den omhandlede Beseilingstilladelse i den Udstrækning, hvori samme af Vort troe Althing er ansögt, hvorimod Vi allern. have tilladt, at bemeldte Havne, uden at autoriseres som Handelssteder, beseiles i en Tid af 3 Aar, fra 1. Januar d. A. af at regne, og at derpaa drives Handel, dog kun paa Thorlakshavn af Reikevigs og Örebaks Handlende, paa Straumfjord af de Handlende i Reikevig og Buder og paa Krossvík af Reikevigs Handlende alene, Alt under de Vilkaar og Betingelser, som Plak. af 28. Decbr. 1836 indeholder for Handel paa de autoriserede Handelssteder. — 2) I Anledning af Vort troe Althings allerund. Andragende om Forandring i den ved Reglem. af 8. Januar 1834 § 6 bestemte Termin for Forsörgelsesrettens Erhvervelse i Island, vil et Lovudkast blive Samme forelagt. — 3) I Anledning af det af Vort troe Althing indgivne allerunderd. Andragende om, at de ifölge Reskr. af 26. April 1833 nedlagte gamle Thingsteder i Myre og Hnappedals Sysseler igjen maatte blive optagne, er under 17. Marts 1847 emaneret en Plakat overeensstemmende med Thingets Petition. — 4) I Anledning af den fra Althinget indgivne allerund. Petition om Underviisningen i Islands lærde Skole og om Oprettelsen af et Pastoral-Seminarium, er det Os behageligt, at den lærde Skoles Forflyttelse fra Bessestad til Reikevig nu er iværksat, og at Underviisningen i den i Reikevig oprettede nye Skole, efter en udvidet og til Nutidens Fordringer svarende Plan, alt er sat i Gang, samt at Vi kunne tilkjendegive Vort troe Althing, at den af Os allern. besluttede höiere Dannelsesanstalt for vordende Geistlige er saavidt fremmet, at samme endnu i indeværende Aar kan træde i Virksomhed. Ligesom der herved allerede er truffet alle de Foranstaltninger, som de locale Forhold og Omstændigheder have tilladt, for at fyldestgjöre de Önsker, som i Petitionen ere udtalte, saaledes har det været Os

1847. 21. Mai.

1847. fyldestgjörende, at modtage de i samme indeholdte Be-
21. Mai. viser paa, at Vor landsfaderlige Omsorg for at fremme dette for Island saa vigtige Anliggende har fundet Vore kjære og troe islandske Undersaatters Paaskjönnelse, og skjöndt det maa erkjendes for retfærdigt og billigt, at Landet refunderer de hertil af Vor Kasse forskudsviis udredte Omkostninger, ville Vi dog allern. lade det beroe med i denne Henseende at gjöre Vor Kasses Krav gjeldende, indtil Vi kunne lade Althinget forelægge fuldstændige Oplysninger om de Summer, som deels Indretningen af disse Underviisningsanstalter har medtaget, deels deres Vedligeholdelse og Virksomhed for Fremtiden aarlig vil udkræve mere end den lærde Skoles egne Indtægter kunne dække. — 5) Med Hensyn til Vort troe Althings allerund. Andragende om, at fremmede Staters Undersaatter maatte tilstaaes en udvidet Adgang til Handel paa Vort Land Island m. m., ville Vi have Samme tilkjendegivet, at denne Sags Afgjörelse kræver saa mange og vidtlöftige Undersögelser, at der for Tiden ikke kan forelægges Thinget noget Lovforslag om denne Gjenstand, hvorimod disse Undersögelser ville blive fremmede med al den Hurtighed, som Sagens Vigtighed og Omfang tilsteder. — 6) I Anledning af Vort troe Althings allerunderd. Andragende om, at et nyt Lovbud maatte emanere til Ederfugles fuldkomne Fredlysning i Island, og at dette Lovbud maatte udkomme uden at forelægges Althinget, er under 21. April d. A. emaneret en midlertidig Plakat for Island, angaaende fuldkommen Fredlysning af Ederfugle. — 7) Forsaavidt Vort troe Althing allerund. har andraget paa, at de for Danmark emanerede almindelige Straffelove maatte forelægges Thinget til Betænkning, forinden der i Island tillægges dem Lovskraft, give Vi Vort troe Althing tilkjende, at det fölger af Anordningen af 28. Mai 1831 § 4, sammenholdt med Forordn. af 8. Marts 1843 § 1, at de for Danmark udkommende Love angaaende Misgjerningers Forfölgelse og Afstraf-

felse, ikke herefter ville blive gjorte gjeldende paa Vort Land Island, uden först at være forelagte Vort Althing; men det er en Misforstaaelse, naar der i den Omstændighed, at enkelte saadanne Anordninger, som inden Althingets Oprettelse vare udkomne for Danmark, efter at have været de danske Provindsialstænder forelagte, senere ere blevne kundgjorte paa Island, er fundet Anledning til Tvivl i fornævnte Henseende, da bemeldte Anordninger, der vare forelagte de Provindsialstænder, hvori Island paa den Tid blev repræsenteret, ikke egnede sig til at forelægges det særegne Althing, som dette Vort Land senere har faaet. 1847. 21. Mai.

Til Bekræftelse paa forestaaende allern. meddelte Resolutioner have Vi udfærdiget denne Vor Kundgjörelse, og forblive Vort troe Althing i kgl. Naade bevaagen. — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 21. Mai 1847.

Konúngleg auglýsíng til alþíngis, um árángur af þegnlegum tillögum þess og bænarskrám á fundinum árið 1845.

Vèr Christjan hinn Áttundi &c. sendum Voru trúa alþíngi kveðju guðs og Vora. — það var Oss mikil gleði, að Vèr sáum af þakklætisskrá alþíngismanna til Vor, hversu mikið þeim þótti til þess koma, er Oss hefir verið svo annt um Íslands heillir, að Vèr settum ráðuneytisþíng, er Íslendíngar skyldu eiga einir sèr. Efumst Vèr ekki um, að Vorir kæru og trúu þegnar á Íslandi muni geta fært sèr þíng þetta svo í nyt, sem Vèr höfum til ætlað þá er Vèr settum þíngið; enda sjáum Vèr og af störfum þíngmanna árið 1845, að þeir hafa látið sèr vera einkar annt um hag landsins, og þykir Oss það vel vera. — Vèr höfum vandlega látið íhuga tillögur þíngsins um lagafrumvörp þau, er undir það voru borin, og önnur álitsmál þess og bænarskrár, og munum Vèr

1847. nú í stuttu máli skýra frá, hvað í þeim efnum hefir
21. Mai. verið af ráðið:

I. þessar rèttarbætur hafa birtar verið um þau mál, er Vort trúa alþíngi hefir sent Oss tillögur um:

1) 22.[1] Septbr. 1846: tilskipun fyrir Ísland, viðvíkjandi breytíngu á þeirri áminníngarræðu, er haldast á, áður en eiða skal vinna fyrir rètti. — 2) 27. Novbr. 1846: reglugjörð um stjórn bæjarmálefna í kaupstaðnum Reykjavík. — 3) 23. Decbr. 1846: opið brèf um skipun tveggja kauptúnastæða á Íslandi, við þórshöfn í norðaustur-amtinu og á Borðeyri við Hrútafjörð í vesturamtinu. — 4) 6. Januar 1847: tilskipun um fardaga presta á Íslandi og um rèttindi þau, er prestur sá, sem frá brauði fer, eður erfíngjar hans og einkum ekkjan eiga heimtíng á. — 5) 27. Januar 1847: tilskipun, er nákvæmar tiltekur það sem fyrir er mælt í reglugjörð fyrir Ísland 17. Juli 1782, um tekjur presta og kirkna o. fl. — 6) 10. Februar 1847: opið brèf um aftekníng þeirrar kvaðar, að flytja embættismenn kauplaust, þá er þeir fara í alþjóðleg erindi. — 7) 10. Febr. 1847: opið brèf um nokkrar ákvarðanir þeim til trausts, er þínggjaldi eiga að lúka. — 8) 18. Febr. 1847: tilskipun um fjárforráð ómyndugra á Íslandi. — 9) 21. April 1847: opið brèf, viðvíkjandi nákvæmari ákvörðun þeirra tíða, á hverjum hreppstjóra-þíng á Íslandi skulu haldast[2].

[1]) i Original-Aftrykket staaer ved en Trykfeil 23. Septbr.

[2]) Original-Aftrykket af den islandske Text udelader Nr. 5, sætter Nr. 6. 7. og 8 respektive som Nr. 5. 6. og 7, sætter som 8. „opið brèf 17. Marts 1847, viðvíkjandi fjölgun þíngstaða í Mýra sýslu", og som 9: „opið brèf 21. April 1847, er fyrst um sinn lögleiðir fulla friðhelgi æðarfugls á Íslandi". Angaaende denne Forvexling findes i nogle Exemplarer en paa den kgl. Commissarii Foranstaltning tilföiet og i Island vedtrykt Berigtigelse, nemlig: „Leiðrètting. þeim í þessari útleggíngu I. Nr. 8 og 9 tilgreindu opnu brèfum, dags. 17. Marts og 21. April 1847, á að sleppa á þessum stað, en í þeirra stað að standa þau í hinu danska frumriti Nr. 5 og 9 nefndu lagaboð,

Á rèttarbótum þessum getur Vort trúa alþíngi sèð, að athugasemdir þíngmanna við frumvörp þau, er undir þá voru borin, hafa verið grandgæfilega íhugaðar, og frumvörpunum eptir því breytt á ýmsan hátt, eða þau verið skýrð eða aukin. — það hefir og allt vandlega verið íhugað, er Vort trúa alþíngi hefir, í álitsskjölum sínum um frumvörp þau, er undir það hafa verið borin, upp á stúngið, eða á minnzt um frekari tilskipanir og ákvarðanir, er því hefir þótt nauðsyn á að tilrætt yrði um, þá er það rannsakaði frumvörpin. — Frumvarp til tilskipunar um hefð og fyrníngu rèttinda var borið undir Vort trúa alþíngi. En með því þíngmenn löttu þess, að þetta frumvarp væri að lögum gjört, látum Vèr málefni þetta fyrst um sinn óútkljáð. — Um kostnað þann, er rís af kjöri alþíngismanna framvegis, og um það, hvernig endurgjalda megi jarðabókarsjóði Vorum alþíngiskostnaðinn og önnur þesskonar útgjöld, hefir Vort trúa alþíngi sent Oss álit sitt, og verða tvö frumvörp um það efni nú borin undir þíngið. — Vegna þess, er alþíngi hefir sagt í álitsskjali sínu um það, hvort ráðlegt mundi vera að jafna þeim 11,000 rbd. niður á landið til endurgjalds, sem varið hefir verið til skólahússgjörðarinnar í Reykjavík úr sjóði þeim, er stofnsettur var Íslandi til styrktar með úrskurði Vorum 25. Juli 1844, höfum Vèr allramildilegast á kveðið, að ekki skuli slíku endurgjaldi jafna niður á landið að svo stöddu. 1847. 21. Mai.

II. Um þegnlegar bænarskrár, þær er Vort trúa alþíngi hefir sent Oss, birtum Vèr þetta alþíngismönnum:

---

nefnilega: tilskipun dags. 27. Januar 1847: ‚er nákvæmar tiltekur það sem fyrir er mælt í reglugj. fyrir Ísland 17. Juli 1782, um tekjur presta og kirkna', og opið brèf, dags. 21. April 1847: ‚um nákvæmari ákvörðun þeirra tíða, á hverjum hreppstjóra þíng á Íslandi skuli haldast'. Berigtigelsen er approberet ved Canc. Skriv. til Stiftamtmanden over Island (og Rentekammeret) 7. Septbr. 1847 (Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4009—4010) og stiltiende optagen i Althingstidenden.

1847. 1) þar sem Vort trúa alþíngi hefir þegnlega beiðzt
21. Mai. þess, að tvö kauptún væru sett á Íslandi, annað við þorlákshöfn í suður-amtinu og annað við Straumsfjörð í vestur-amtinu, en lausakaupmönnum leyft að sigla inn á Krossvík á Akranesi í suður-amtinu, þá hefir Oss ekki sýnzt það ráð, að veita svo mikið siglíngarleyfi á hafnir þessar, sem um er beðið, að svo stöddu; en gefið höfum Vèr leyfi til, að sigla megi þángað til verzlunar í 3 ár, frá byrjun árs þessa. þó skulu þar ekki kauptúnastæði vera, og skal ekki öðrum leyft að verzla á þorlákshöfn, en Reykjavíkur kaupmönnum og Eyrarbakka, en á Straumsfirði Reykjavíkur kaupmönnum og Búða, og á Krossvík Reykjavíkur kaupmönnum einum saman. Skal leyfi þetta vera með þeim skilmálum, er segir í opnu brèfi 28. Decbr. 1836 um verzlun á kauptúnum — 2) Eptir þegnlegri bón Vors trúa alþíngis um breytíng á sveitarveru tíma þeim, er sveitarrèttindi veitir á Íslandi eptir 6. gr. reglugjörðarinnar 8. Januar 1834, skal frumvarp verða borið undir þíngið um það efni. — 3) þar sem þíngmenn höfðu beiðzt þess, að upp væru teknir aptur hinir fornu þíngstaðir í Mýra-sýslu og Hnappadals, er lagðir voru niður eptir konúngsúrskurði 26. April 1833, þá hefir nú birt verið opið brèf 17. Marts 1847 samkvæmt þessum tilmælum alþíngismanna. — 4) þar sem alþíngismenn höfðu sent Oss þegnlega bænarskrá um kennsluna í latínuskólanum og um prestaskóla, þá er það Oss geðfellt, að búið er að flytja skólann frá Bessastöðum inn í Reykjavík, auka kennsluna í hinum nýja skóla og laga eptir því, er þurfa þykir nú á tímum, og að Vèr getum birt Voru trúa alþíngi, að yfirskóli sá, er Vèr höfum ásett að stofna handa þeim, sem prestar vilja verða, nú er svo lángt á leið kominn, að hann getur komizt á fyrir árslokin. Vèr höfum þannig látið gjöra allt, sem unnt var eptir ásigkomulagi landsins og öðrum kríngumstæðum, til að verða við tilmælum þeim, sem fram voru komin í bænarskránni; enda hefir Oss þótt ánægjulegt, að sjá þar vott þess, að Vorir kærir og

trúir þegnar á Íslandi hafa kannazt við mildílega umhyggju Vora um eflíng þessa fyrirtækis, sem Íslandi er svo mjög áríðandi. Má það að sönnu kalla rètt og sanngjarnlegt, að landsmenn endurgjaldi kostnað þann, sem til þess hefir verið borgaður í bráð úr Vorum sjóð; en Vèr munum þó allramildilegast skjóta á frest fjárheimtu þessari, þángað til Vèr getum skýrt alþíngi nákvæmlega frá, hve miklu fè varið hafi verið til stofnunar beggja skólanna, og hveru mikið muni þurfa um árið þeim til viðurhalds, fram yfir það, sem tekjur skólans hrökkva til. — 5) Þar sem Vort trúa alþíngi hefir með þegnlegri lotníngu beiðzt þess, að útlendum þjóðum verði gjört hægra um verzlun á Íslandi, en verið hefir, o. fl., skulu þíngmenn vita, að svo margar og miklar rannsóknir þarf til afgreiðslu þessa máls, að ekki varð komið neinu frumvarpi þar um til alþíngis í þetta skipti, en flýta skal svo rannsóknum þessum, sem fremst má verða, eptir því hvað málið er mikið og mikils áríðandi. — 6) Þar sem Vort trúa alþíngi hefir með þegnlegri lotníngu beiðzt þess, að full friðhelgi æðarfugla yrði lögboðin á Íslandi, og rèttarbót um það efni væri þegar birt, án þess hún væri borin undir alþíngi áður, þá var 21. April í vor birt opið brèf, er fyrst um sinn lögleiðir fulla friðhelgi æðarfugls á Íslandi. — 7) Þar sem Vort trúa alþíngi hefir með þegnlegri lotníngu beiðzt þess, að almenn hegníngarlög, þau er birt eru í Danmörk, verði borin undir alþíngi áður þau sèu lögleidd á Íslandi, skulu þíngmenn vita, að eptir því sem fyrir er mælt í 4. grein tilskipunarinnar 28. Mai 1831 og í 1. grein tilskipunarinnar 8. Marts 1843, munu ekki nein lög, sem birt eru í Danmörk um ofsókn og hegníng óbótaverka, verða lögleidd á Íslandi framvegis, nema þau hafi áður verið borin undir alþíngi Vort; en það er misskilníngur, er menn hafa efazt um þetta, þó nokkrar þesskonar tilskipanir, sem bornar höfðu verið undir fulltrúaþíng Dana og lögleiddar í Danmörk áður alþíng væri á komið, hafi síðan verið birtar á Íslandi; því vegna

1847. 21. Mai.

1847. þess Íslendíngar áttu fulltrúa í þíngum Dana, þá er til-
21. Mai. skipanir þessar voru bornar þar fram, átti ekki við, að bera þær undir alþíngi það, sem Íslendíngar fengu síðar útaf fyrir sig.

Til staðfestíngar úrskurðum Vorum, þeim er nú hefir verið um getið, höfum Vèr sent Yður þessa auglýsíng Vora, og hefir Vort trúa alþíngi hylli Vora og konúnglega mildi. — Gefið í Vorum konúngl. aðsetursstað Kaupmannahöfn 21. Mai 1847.

21. Mai. **Kongelig Resolution** ang. **Oprettelsen af en Dannelses-Anstalt for vordende Geistlige** i Island. Khavn den 21. Mai 1847. — I Universitets-Directionens Forestilling 21. Mai foredrages Sagen paa fölgende Maade:

Det har allerede tidligt været det islandske lærde Skolevæsens Opgave, ikke blot at forberede de Disciple, som agtede at optages som akademiske Borgere ved Kjöbenhavns Universitet, for her at kunne studere til en af de anordnede Embedsexamina, men ogsaa tillige at være en Dannelsesanstalt for den store Deel af Landets Præster, som ikke studere ved Universitetet, men som umiddelbart efter fuldendt Skolecursus gives Adgang til at ansættes i de fleste islandske Præstekald. Saaledes bestemmes i Reskript af 3. Mai 1743, at de ved Islands daværende to Bispestole forbundne to latinske Skoler i Holum og Skalholt „skulle agtes som et seminarium ecclesiæ der paa Landet, hvor stedse skal underholdes saadanne Docentes og Discentes, at derfra altid kan haves saa duelige Personer, at dem geistlige Embeder kan betroes", og denne Bestemmelse er siden, efter at den Holumske Skole (og Bispestol) i 1801 var forenet med den Skalholtske, og denne omsider bleven forlagt til Bessastad, gaaet over paa denne Landets eneste Skole, der i dette sit dobbelte Öiemed har vedblevet at virke indtil den i Efteraaret 1846 foretagne Reorganisation og Forflyttelse i Reykjavík.

Vel blev der ved Reskriptet af 1743 foreskrevet, at de fra Skolen Dimitterede skulde, forinden de kunde ansættes i Præstekald, i nogen Tid have övet sig under en Præsts Opsyn og Anförsel i Prædiken, Catechisering og andre Embedsforret-

ninger, og at de, foruden ved Dimissionen at have holdt en Pröveprædiken, skulde for Biskoppen eller Provsten i det Syssel, hvori de opholdt sig, underkaste sig en Examen; men ligesom denne Övelse kjendeligen kun gik ud paa at forskaffe den praktiske Duelighed, saaledes var Examinationen kun beregnet paa at betrygge imod, at de efter Udgangen af Skolen skulde have glemt det der Lærte. Og hvor ubetydelig denne Lærdom maa have været, kan allerede skjönnes deraf, at den theologiske Dannelse, som de fra Skolen dimitterede Candidati Ministerii havde erholdt, ikkun bestod i den samme Underviisning i Theologia thetica, catechetica og morali, som i de danske og norske lærde Skoler meddeltes, og at der, naar de blot efter denne Maalestok befandtes at have god Grund i Theologicis og Biblicis, ikke fordredes mere, end at de skulde være nogenlunde færdige i de af Disciplene fordrede Sprog og Videnskaber, eller i de fleste af dem. 1847. 21. Mai.

Naar det nu betænkes, at det fulde Maal af den tidligere meddelte Skoleunderviisning paa Island var saa lidet fyldestgjörende, at den end ikke har kunnet præstere hvad der i de lærde Skoler i Danmark hidtil blev fordret, men at det blev nödvendigt ved en Deel Eftergivelser i det Foreskrevne at nedsætte Fordringerne ved examen artium for de islandske Dimissi, som til denne havde indstillet sig fra Skolen i Bessastad, og at det ikke sjeldent var Tilfældet, at Nogle af disse, efter at have gjort et forgjeves Forsög paa Studium ved Universitetet, senere gik tilbage til Island og, paa Grund af deres tidligere erholdte Skoleunderviisning, der bleve anbragte i Præstekald, saa vil det være let forklarligt, naar der reiste sig almindelige Klager over, at Störstedelen af den islandske Geistlighed bestod af udannede, uoplyste og saaledes til Menighedens Veiledning uskikkede Individer.

Disse Beklagelser fremkom med foröget Styrke, saasnart der var bleven Tale om at foretage en hensigtsmæssig og tidsvarende Reform af selve den lærde Skoles Organisation. Medens nemlig Directionen nærmest maatte stille sig det som Opgave at bringe Skolen paa en nogenlunde lige Fod med de bedste danske Skoler, og til den Ende ikke alene at udstrække Fordringerne til dens Præstationer videre, men ogsaa at tilveiebringe de ydre og indre, de locale, oeconomiske og videnskabelige Betingelser, som behövedes for at kunne tilfredsstille disse Fordringer, var det öiensynligt, at Landet selv og dets hjemmeværende Autoriteter, saavelsom de herværende Individer

1847. og Collegier, der havde haft störe Leilighed til at kjende
21. Mai. Landets Trang, hovedsageligen rettede deres Önsker og Forhaabninger mod en saadan Indretning af Skolen, at den kunde give en forsvarlig Dannelse for Landets vordende geistlige Embedsmænd. Jo mere det nemlig laae i Islands eiendommelige Forhold, at flere Præstekald paa denne fjerntliggende, lidet bebyggede og svagt befolkede Ö vare forbundne ved en saa indskrænket Virksomhed og derfor saa ringe aflagte i Forhold til deres Besværlighed, at de ikke kunde ventes besatte med theologiske Candidater — idet Fordelen ved en saadan Ansættelse stod i et altfor stort Misforhold til de Opoffrelser, der maatte gjöres, og de Ressourcer, der maatte tilveiebringes for at kunne absolvere et Embedsstudium ved Universitetet og jo mere det derfor blev uundgaaeligt at lade det overveiende Fleertal af de islandske Præstekald besætte med Mænd, der ikke havde erholdt anden Dannelse end den, de kunde erholde i Landet selv, desto mere maatte det ansees for magtpaaliggende, at de Sjælesörgere, der paa denne Maade ansattes, erholdt en grundigere, mere omfattende og mere dannende Udvikling end tidligere, idet Erfaringen havde viist, hvor vigtigt det var, at i et Land som Island, hvor Skoleunderviisning for Almuen saagodt som aldeles ikke lader sig iværksætte, og hvor saaledes den menige Mands Dannelse for en stor Deel alene beroer paa Præsterne, disse ere udrustede med saadanne Kundskaber og saadan Dannelse, at de — hvad ingenlunde hidtil har været Tilfældet — kunne staae en Deel over Almueklassen, og blive istand til med Held at virke, ikke blot som Menighedens Religionslærere og Sjælesörgere, men og som dens Ledere og Raadgivere i verdslige Anliggender.

Det var derfor naturligt, at dette Punkt ved de i mange Aar stedfundne Forhandlinger om det islandske Skolevæsens Reorganisation og om Midlerne til dennes Iværksættelse kom under den nöieste Overveielse, og det dannede desaarsag ogsaa et væsentligt bestemmende Moment for alle de Autoriteter, der fandt Anledning til at tilraade Skolens Forlæggelse til Reykjavík fremfor dens Vedbliven i Bessastad, idet en Dannelsesanstalt for Geistlige langt bedre lod sig realisere paa förstnævnte Sted end i Bessastad. — Men ligesaa naturligt var det, at man meget snart maatte komme til det Resultat, at betragte denne Dannelsesanstalt som sigtende til et Formaal, der vel var beslægtet, men dog höiere end Skolens, og at man altsaa maatte forlade den traditionelle Form, hvorefter Skolen selv skulde

være tilstrækkelig til at danne Præster, hvorimod man maatte ansee en Adskillelse mellem disse to Instituters Virksomhed for nödvendig. Directionen fandt sig derfor i sin förste allerunderd. Forestilling af 14. Mai 1841, angaaende den islandske Skoles Reform, foranlediget til at andrage paa en saadan Adskillelse, og i den derpaa afgivne allerh. Resolution af 7. Juni s. A. behagede det D. Maj. allern. at bifalde, at den lærde Skole skulde forlægges fra Bessastad til Reykjavík og der indrettes efter en mere udvidet Plan i Forbindelse med et Pastoralseminarium, samt at bemyndige Directionen til allerund. at forelægge D. Maj. en dertil sigtende Plan.

1847.
21. Mai.

Vel maatte nu Directionen saavel i denne allerh. Befaling, som i Hensynet til Sagens egen Vigtighed, finde en Opfordring til, saa tidligt som muligt at erhverve Sagkyndiges Erklæringer om, hvilken Indretning et saadant Seminarium eller Dannelsesanstalt burde gives, og didhörende Betænkninger ere saaledes forlængst modtagne saavel fra Islands Stiftsövrighed som fra det theologiske Fakultet og Consistorium ved Universitetet, hvis Hovedresultater ogsaa i Directionens senere allerunderd. Forestilling ere fremstillede. Men Öiemedet med at indhente og afgive disse Betænkninger kunde dog ikke være at erholde en fuldstændig detailleret Plan for Seminariet, da dettes Organisation, just fordi dette maatte sættes i Forbindelse med og slutte sig til Skolens Virksomhed, nödvendigen maatte baseres paa den Indretning, som selve Skolen fik. Dennes videnskabelige Organisation maatte det atter ansees for rigtigst at lempe efter det danske lærde Skolevæsens, og hvor beklageligt det end maa erkjendes at have været, at Forhandlingerne om Skolens Anliggender og Opförelsen af dens nye Bygning ere gaaede saa langsomt, har det dog derved været en heldig Omstændighed, at man i Mellemtiden har faaet tilstrækkelig Leilighed til at tilveiebringe de samtidigen paabegyndte Overveielser om en Organisation af det hele danske lærde Skolevæsen, saaledes at de derved tilveiebragte Resultater have kunnet komme den nye islandske Skole tilgode, og den i Almindelighed foreskrevne Reform i Hovedsagen blive gjort gjeldende for denne, saaledes som i D. Majts allerh. Resolution af 24. April f. A. er bestemt at skulle skee og nu virkeligen iværksat siden det nye Skoleaars Begyndelse den 1. October 1846.

Jo mere imidlertid Skolebygningens Opförelse og Skolens videnskabelige Organisation nærmede sig sin Fuldendelse,

1847. 21. Mai. desto stærkere tiltog i Landet selv Attraaen efter at erholde den paatænkte Dannelsesanstalt for Geistlige, og denne Attraa fremtraadte endelig i bestemt Yttring i den Directionen ved D. Majts allerh. Reskript af 23de Septbr. 1845 tilstillede Petition fra det islandske Althing, som indstændigen andrager paa Seminariets Oprettelse, hvorhos der yttres, at der i dette, som maatte holdes adskilt fra Skolens Underviisning, burde doceres Pastoraltheologie, Exegetik, Moral, Dogmatik og Kirkehistorie, foruden de propædeutiske Videnskaber, hvortil er antaget at udfordres et Tidsrum af to Aar.

Der var dog hverken i denne allerunderd. Petition eller andetsteds udtalt nogen Nödvendighed af, at dette Seminariums Ordning, Plan og Lærerbesætning skulde skee samtidig med Skolens Organisation, og Directionen fandt sig ligeledes foranlediget til i sin allerund. Forestilling af 24. April f. A. at yttre den Formening, at overveiende Grunde talede for ikke da at træffe nogen definitiv eller endog blot forelöbig Bestemmelse i denne Henseende, men derimod at udsætte dette Instituts Organisation indtil Skolen var kommen i Gang, idet man da först kunde danne sig et tydeligt Begreb om, hvorledes saavel de videnskabelige som de oeconomiske Kræfter ved begge Instituter kunde sættes i passende Forbindelse med hinanden til en harmonisk Samvirken, og hvorvidt en eller flere af Skolens Lærere kunde overtage nogen Virksomhed ved Seminariet, eller om maaskee nogen af dettes Lærere kunde tildeles Timer paa Skolen, ligesom man ogsaa da vilde kunne erholde Forslag fra Skolens Rektor eller dens Lærere, grundet paa det da vundne Kjendskab til de dem tidligere ubekjendte Forhold i Reykjavík, ikke alene angaaende det Videnskabelige, men tillige angaaende hvad der med Hensyn til Lokale, Inventarium osv. vil behöves mere end det allerede til Skolen Anskaffede. Endeligen fremhævedes det, at der ikke skjönnedes at være nogen paatrængende Nödvendighed for en saadan samtidig Organisation af begge Instituter, da det tvertimod maatte ansees for mere end tvivlsomt, om de, der i 1846 dimitteredes fra Skolen, vilde være tilstrækkelig forberedte til at besöge Seminariet, naar dette ikke skulde gives en Tillempning efter deres ufuldstændigere Fremgang. Det behagede ogsaa D. Maj. ved allerhöistbemeldte Resol. af 24. April f. A. angaaende dette Punkt at bestemme:

„Hvad den Dannelsesanstalt angaaer, som det er Vor allerh. Villie at der skal oprettes for vordende Geistlige paa

Island, da ville Vi, efter de her allerund. forklarede Omstændigheder, allern. have tilladt, at det med sammes Organisation maa beroe, indtil Vor Direction efter det förste Skoleaars Udlöb kan see sig istand til at nedlægge allerund. Forestilling om, hvorledes en saadan Anstalt paa bedste Maade kan sættes i Forbindelse med Skolen". 1847. 21. Mai.

I Overeensstemmelse med denne allerh. Resol. har Directionen derfor, i Forbindelse med den derom udgaaende Communication til Stiftsövrigheden over Island og Meddelelse af en Underviisningsplan for Skolen for det förste Skoleaar, anmodet Stiftsövrigheden om at ville, efter forudgaaet Conference med Skolens Rektor, henimod Udlöbet af det förste Skoleaar, der gaaer fra 1. Oktbr. 1846 til 30. Juni 1847, tilstille Directionen dens Betænkning med Hensyn til Organisationen af den tidtommeldte Dannelsesanstalt.

Men allerede i Begyndelsen af forrige Maaned har Directionen modtaget en Skrivelse fra Islands Stiftsövrighed, dateret 1. Marts 1847, hvorved fremsendes en af Samme udarbeidet detailleret Betænkning om dette Anliggende, ledsaget af 13 specielle Betænkninger om samme Gjenstand, afgivne efter Stiftsövrighedens Opfordring af flere geistlige og verdslige Embedsmænd paa Island, samt af nogle af den lærde Skoles Lærere.

I den Skrivelse, hvormed disse Betænkninger ere fremsendte, har Stiftsövrigheden yttret, at det efter den Indretning, som den lærde Skole paa Island nu har faaet, vistnok maatte ansees som en stor Anomalie, dersom de, der herefter dimitteres fra den, uden videre maatte antages til Præster, efterdi Skolen, under dens nuværende Form, har frasagt sig det theologiske Element og forudsætter en anden Stiftelse, der har med den theologiske Dannelse at gjöre, men at paa den anden Side Landet ikke i flere Aar kan undvære en Stamme af Geistlige, uden, formedelst Mangel paa Concurrence, at blive nödt til at antage mindre qvalificerede Subjecter, og der er desaarsag indstændigen anholdt om Directionens Medvirkning til, at det paatænkte Seminarium med det allerförste kunde komme i Stand, for at man ikke skulde blive nödt til at kalde og ordinere til Præster Saadanne, som ingen geistlig Dannelse have erholdt.

Ved de Overveielser, som i Anledning af dette Stiftsövrighedens Andragende ere blevne anstillede af Directionen, kunde den end ikke andet end komme tilbage til de tidligere nærede og i dens allerund. Forestilling af 24. April f. A. fremhævede, ovenfor nævnte Betænkeligheder mod allerede nu at organisere

1847. en saadan Dannelsesanstalt for Geistlige, og naar det navn-
21. Mai. ligen der er yttret, at det maatte ansees for mere end tvivlsomt, hvorvidt de, der i 1846 dimitteredes fra Skolen, vilde være tilstrækkelig forberedte til at besöge Seminariet, da har denne Frygt viist sig at være fuldkommen grundet, idet af de 3 Studerende, som fra Islands Skole i Efteraaret 1846 indstillede sig til Examen artium ved Universitetet, de To bleve rejicerede, og den Tredie kun med et höist middelmaadigt Resultat absolverede Examen, saa at der ikke er Grund til at antage, at de, der ere forblevne i Island efter Dimission fra Skolen, have erholdt en fuldstændigere videnskabelig Dannelse. Det Samme gjælder i foröget Grad om de fra tidligere Aar tilbageværende islandske Dimissi, som kunde attraae geistlig Ansættelse, og et væsentligt bedre Resultat vil ikke uden Ubillighed kunne fordres tilveiebragt med dem, der, efter kun i 3/4 Aar at have nydt godt af den forbedrede og udvidede Skole i Reykjavík, nu til forestaaende Efteraar maatte attraae at forlade samme, for, uden at gaae til Universitetet, at dannes til Præster. Det vil fölgelig, naar Seminariet allerede iaar skal begynde sin Virksomhed, ikke kunne undgaaes i den förste Tid at lempe dens Underviisningsplan en Deel efter det ringere Udviklingstrin, hvorpaa dens förste Alumner staae, og dette er unægteligen en Ulempe, som det havde været saare önskeligt at kunne undgaae, og som letteligen vil blive farlig, naar der ikke snart lægges en fast Plan saavel for Underviisningen selv som for de Betingelser, der bör være tilstede for at kunne benytte den, og denne Plan fastholdes med Kraft, saaledes at de dertil Umodne afvises. Imidlertid troer Directionen at maatte erkjende, at disse Betænkeligheder, hvor væsentlige og alvorlige de end ere, dog maae vige for Betragtningen af de af Stiftsövrigheden paaviste concrete Omstændigheder. Er det nemlig givet, at der virkelig existerer en Trang til at skaffe de vordende Præster en bedre Dannelse, end den, Skolen hidtil har kunnet præstere, og har Overbeviisningen herom först gjennemtrængt Landets Indvaanere, saa er det heel forklarligt og undskyldeligt, om en længere Udsættelse af en saadan Dannelsesanstalts Oprettelse, som den nu paabudne, vilde blive miskjendt eller vel endog blive betragtet som en Uretfærdighed, idet saadan Udsættelse vilde have til Fölge, at flere Menigheder i længere Tid maatte nöies med Præster, der netop i det Væsentligste maatte siges at være uskikkede til deres Kald; og selve det, at Islænderne med saa stor Forkjærlighed have

grebet Ideen om denne Dannelsesanstalt, er en saa stor Vinding, at den vakte Interesse bör næres ved, saasnart som Omstændighederne tillade det, at iværksætte Planens Udförelse. Hertil kommer endnu den Betragtning, at det, saaledes som Directionen i anden allerund. Forestilling af Dags Dato har tilladt sig at udvikle, just nu er den muligt til Forstanderposten for dette Seminarium at bringe en Mand i Forslag, som efter den almindelige Dom i saa höi Grad forener i sig alle de Egenskaber, der maae önskes hos en saa vigtig Anstalts Bestyrer, at det neppe er sandsynligt, at man, naar denne Leilighed lades ubenyttet, snart igjen vilde kunne finde en Anden, der saaledes var denne Post voxen. Endeligen — og dette turde være af meget væsentlig Betydning — maa det upaatvivleligen ansees for at være i höieste Grad i selve den reorganiserede lærde Skoles Interesse, at den sig dertil knyttende Dannelsesanstalt for Geistlige snarest muligt oprettes. Hvor ufuldkommen nemlig end den Dannelse var, som den ældre Bessastadske Skole meddelte, og hvor lidet fyldestgjörende den end har viist sig at være i Henseende til den Udvikling, som de geistlige Embedsmænd i samme have erholdt, saa har der dog stadigen i Island vedligeholdt sig en Opinion om, at Underviisningen i denne Skole var gjennemtrængt af et theologisk Element, og at der saaledes deri laa dog nogen Garantie for, at dens Dimissi, idetmindste hvad det Videnskabelige angik, medbragte en vis Fordannelse for deres senere geistlige Stilling. At et saadant Element var holdt aldeles udenfor Planen for den reorganiserede Skole i Reykjavík, blev let indlysende, og jo mere nu Islænderne i deres Forestillinger om den nye Skoles Betydning have fastholdt Tanken om dens Indflydelse paa de vordende islandske Præsters Dannelse, desto mindre ville de hidtil have været istand til at vurdere det Gode, som en hensigtsmæssigere Skoleunderviisning vil bringe for det Hele, og det er ikke at vente, at denne Erkjendelse vil blive levende hos dem, forinden der aabnes dem bestemt Udsigt til at see det Institut aabnet, som i Forbindelse med og i Fortsættelse af Skolen skal bidrage til at skaffe dem dygtige og dannede Præster.

1847. 21. Mai.

Af alle disse Grunde maa Directionen derfor allerunderd. yttre den Formening, at der strax bör skrides til Organisationen af den paatænkte Dannelsesanstalt for Geistlige. Man har derfor med al den Hurtighed, som Omstændighederne tillade, fremskyndet de dertil sigtende Overveielser, og til den

1847. 21. Mai. Ende ufortövet indhentet saavel Consistoriums og det theologiske Fakultets som det kgl. Danske Cancellies Betænkninger over det fra Island modtagne Forslag, som er udarbeidet af Biskop Thordersen, og som baade ved Indhold og Form, ved Klarhed og Varme, i höieste Grad tiltaler.

I dette Forslag — fra hvis Indhold de övrige af islandske Embedsmænd afgivne Erklæringer i intet væsentligt Punkt afvige — har Biskoppen opstillet som Seminariets Princip, at danne de vordende Geistlige til opbyggelige Sjælesörgere og duelige Embedsmænd, hvorhos det er at betragte som nationalt, ɔ: bestemt alene for Islændere, der uden at have Formue eller Leilighed til at uddanne sig ved Universitetet i Kjöbenhavn, maae være indskrænkede til den Dannelse, de kunne erholde i Island. Herved erholder da det fremsatte Princip den yderligere Forklaring, at det Opbyggelige her ikke er noget Ubestemt, Almindeligt, men tvertimod har et bestemt Hensyn til dette Land, da baade Nationalitet, Lokalitet og det Trin, hvorpaa Folkeoplysningen deels staaer, deels bör hæves til, maa nöie komme i Betragtning; saaledes knyttes her det Opbyggelige for en Deel til det Nationale. Ved Udtrykket: opbyggelige Sjælelærere er det endvidere haft for Öie, at det ikke burde være Seminariets Hovedtendents at danne lærde Præster, hvorimod Formaalet gaaer ud paa at danne praktiske Geistlige, som i en större eller mindre Virkekreds kunne fremme Menighedens Oplysning og Sædelighed.

Men idet Underviisningen saaledes indskrænkes til et praktisk Formaal, vil ogsaa dens Gjenstand derved være bestemt som ikke omfattende den theologiske Videnskab i dens Heelhed, men kun saadanne Kundskaber, der nærmest komme til Anvendelse i den praktiske Retning. Med Hensyn til Valget af Benævnelsen „Sjælesörger" bemærker Biskoppen, at denne er valgt med Flid, idet Præsten som saadan staaer ophöiet over Menigheden, men som Sjælesörger har han sin rette Plads i Menighedens Hjerte; han bliver saaledes dens aandelige Fader, dens Lærer, Ven og Raadgiver.

Biskoppen har derefter udförligere udviklet hvad der skulde læres i Seminariet og paa hvad Maade det skulde foredrages, hvorefter han til Slutningen har sammenfattet sit hele Forslag til et Regulativ i efterfölgende 15 §§.

1. Pastoralseminariet i Reykjavík er et nationalt Institut; det optager de fra den lærde Skole sammesteds Dimitterede, forsaavidt de, uden at tage Attestats i Theologien ved Kjöben-

havns Universitet, agte at opnaae geistlige Embeder i Landet, og dets Opgave er at danne disse til opbyggelige og derfor ogsaa oplyste Sjælesörgere samt duelige Embedsmænd. 1847. 21. Mai.

2. Enhver fra Skolen Dimitteret, der agter at gaae denne Vei, bör i Almindelighed strax ved næste Skoleaars Begyndelse træde ind i Seminariet, men i alt Fald ikke senere end efter to Aars Forlöb, fra hans Dimission at regne; efter hvilken Tid Adgang kuns kan erholdes ved Dispensation, der under enkelte særdeles Omstændigheder vil paa forventende Approbation kunne gives af Seminariets Ephorat.

3. Hvo som attraaer at optages i dette Institut, maa, saavel i sin Skoletid som ogsaa den Tid, som siden kan være forlöben, have bevaret et ubesmittet Rygte og rene Sæder.

4. Seminariet har til Forstander og fast Lærer en Lektor Theologiæ, der i Almindelighed skal have taget theologisk Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet; han skal tillige i flere Aar have tjent som Præst i Landet, og ved sin Retskaffenhed og Gudsfrygt, gode theologiske Kundskaber og praktiske Embedsdygtighed erhvervet sig Anseelse som opbyggelig og christelig Sjælesörger. Han har til Medhjælper en anden fast Lærer, der er en Candidatus theologiæ.

5. Seminariet er at ansee som et for sig bestaaende, fra Skolen forskjelligt Institut, der ikke er samme i nogen Maade underordnet, men sideordnet, og dets Lektor er derfor sideordnet med Rector scholæ.

6. Dette Institut staaer, ligesom Skolen, nærmest under Stiftsövrighedens Ephorat.

7. For at blive opbyggelig, maa en Sjælesörger erhverve sig de nödvendige Kundskaber og praktiske Færdigheder. Derfor maae fölgende Videnskaber doceres ved Seminariet, samt fölgende Övelser anstilles:

1) Det nye Testamentes Exegetik. — Det hele nye Testamente bör gjennemgaaes; herpaa maa strax begyndes. Som et Minimum fordres læst i selve Originalsproget: Marci og Johannis Evangelier; Brevene til Romerne, til Corinthierne, til Epheserne, Colossenserne samt Pastoralbrevene. Exegetiken bör være kort og ikke opholde sig uden ved vigtige Steder. Hvad der desuden læses i Modersmaalet, maa læses under en Lærers Veiledning, der forklarer Tankegangen, og hvor det ansees fornödent eller gavnligt, henviser til Originaltexten. Med Exegetik maa være at forene en kortfattet Indledning til det nye Testamente.

1847. 21. Mai.

2) Det gamle Testamente. — Det kan ansees tilstrækkeligt at læse, under Lærerens Veiledning, udvalgte Stykker af det gamle Testamente i Modersmaalet. Dermed maa forbindes en kort Indledning, samt et Foredrag over Forbindelsen mellem det gamle og nye Testamente.

3) Bibelsk Dogmatik og — 4) Bibelsk Moral. — Skjöndt disse Discipliner bör være kortfattede og heelt igjennem byggede paa den hellige Skrift, maae de dog naturligviis være affattede efter en vis videnskabelig Plan og Orden, dog saaledes, at Skriften öiensynligen gjelder som Norma fidei, og at Spekulationen kun optages her som explicativ, tjenende til at forklare det positivt Givne.

5) Kirkehistorie. — Den maa ikke gaae ind paa udförlig Fremstilling af Facta, men foredrages efter en Plan, saasom det religieuse og kirkelige Livs Udvikling ved Christendommen, inddeelt i dets historisk-mærkværdigste Epoche, hvortil da selve Dogmaet maatte henregnes, saaledes: at Kirke- og Dogmehistorie kom til at höre sammen. Den islandske Kirkehistorie maatte udföres mere detailleret; 3—4 Timer ugentlig i 9 Maaneder kunde nok være tilstrækkelige til denne Disciplin.

6) Psychologie. — Den af Biskop Mynster udgivne Psychologie vilde nok her rettest være at lægge til Grund.

7) Den praktiske Theologie. — A. Homiletik. — Det theoretiske Foredrag maa her indskrænke sig til de almindeligste Hovedregler for en vel udfört Prædiken, hvor da ikke alene maa sees hen til Formen, men ogsaa Indholdet, at det Ene svarer til det Andet, efter Textens samt Anledningens ulige Beskaffenhed. Det Evangelisk-Christelige i Foredraget maa være Hovedsagen. — Hertil maa være at henregne: praktiske Övelser i den Kunst at prædike. Dermed forholdes saaledes:

a) Et bibelskThema opgives særskilt for enhver Seminarist omtrent engang i 14 Dage. Det bör i Förstningen udvikles meget kort, saaledes at Texten analyseres med en derpaa fölgende, ved Themaet foranlediget Anvendelse. Denne korte Udarbeidelse oplæses fra Talerstolen, efter at Læreren har læst den igjennem, uden at han for det Förste fælder nogen anden Dom end den, om den saaledes maa oplæses eller ikke. — b) Efter at disse korte Foredrag saaledes ere offentligt — d. e. i alle Seminaristernes Nærværelse — afholdte, men ikke för, gjör Læreren sine Anmærkninger ved ethvert Foredrag, saavel med Hensyn til selve Udkastet som Deklamationen &c. Dette gjör han i alle Seminaristernes Nærværelse, men han lader saaledes

hengaae omtrent 8 Maaneder, förend han giver nogen bestemt speciel Charakteer. Hermed begynder han först efter denne Tid, da han har Provectiores for sig og gjör större Fordringer til Foredraget; men Charakteren afgiver han dog aldrig, förend efter at Foredraget er afholdt. — c) Skjöndt det ikke gjöres Seminaristerne ligefrem til Pligt at fremföre deres Taler uden at have Conceptet for Öie, saa bör de dog dertil erholde al mulig Opmuntring og Veiledning. 1847. 21. Mai.

B. Catechetik. — Underviisningen heri bör være aldeles praktisk, bestaaende i catechetiske Övelser i den evangelisk-christelige Lærebog for Börn, da Seminaristerne indbyrdes, under Lærerens Veiledning, kunne catechisere hinanden, og-saa enkelte Gange desforuden gives Leilighed til at catechisere Börn i Kirken eller Börneskolen.

C. En kort Anviisning til en rigtig Udförelse af Præstens andre, saavel geistlige som ogsaa mere verdslige Forretninger. — a) Sakramenternes anstændige Forvaltning. — b) Huusbesögelser. — c) Sygebesög m. v. — d) Kundskab om de vigtigste gjeldende geistlige Anordninger. — e) Rigtig Protokolförelse og geistlige Indberetninger. — f) Fattigvæsenets Bestyrelse, Vaccinationen, Forligsmægling etc. — g) Bestyrelsen af et anbetroet Beneficium med Kirke og Kirkegods etc.

8) Praktisk Underviisning i Lægekunsten. — Denne Underviisning, der er frivillig, gaaer ud paa at bibringe Kjendskab til de her i Landet gjængse Sygdomme, og hvorledes de ere at behandle. I hvilke Tilfælde Aareladning er nödvendig. Behandling af almindelige Saar og Beenbrud, Forvridning m. v. Denne Underviisnings Endemaal er, at sætte Seminaristen istand til at kunne yde Hjælp i de sædvanligste Tilfælde og at kjende Sygdomme forsaavidt, at han kan sige, hvor og naar det er nödvendigt at holde sig til den egentlige Læge.

8. Den Tid, der optages til dette Cursus, bestemmes i Regelen til to Aar; dog kan et Aar, som Minimum, antages for Saadanne, der for Lektor kunne godtgjöre, at de have erhvervet sig betydelige Kundskaber i de mere theoretiske Discipliner. Önsker Nogen et længere Ophold, enten fordi han ikke anseer sig moden til at tage Examen, eller fordi han tragter efter bedre Charakteer, maa det ikke nægtes ham, men han nyder ikke dertil nogen offentlig Understöttelse.

9. Lektor Seminarii har for hvert Semester at indsende til Ephoriet et Forslag til Lektionstabel, som da, efter nærmere Overveielse, bliver at approbere; ved en anden Tabel

1847. bliver de daglige Læretimers Fordeling paa de forskjellige Fag
21. Mai. reguleret.

10. De Bestemmelser, som i Regulativ for Skolen i Reykjavík ere fastsatte i §§ 7 og 8, gjelde ogsaa for Seminariets Vedkommende, med den Forskjel, at da Examen i Seminariet ei godt kan foretages til samme Tid som i Skolen, saa maa det i Almindelighed udsættes, indtil dette er færdigt. De Aar, Althinget holdes i Reykjavík, gjöre herfra en Undtagelse, da Vedkommende have at paasee, at Examen ved Seminariet, om end samtidigt med Skolens, kan blive færdigt inden Althingets Begyndelse.

11. Ved Seminariet afholdes, efter fuldendt Cursus, en Examen, der da er at ansee som Embedsexamen; den er offentlig og dertil indbydes ved et Program, der ikke optager nogen lærd Afhandling, men holder sig til Beretning om hvad der angaaer selve Institutets indre Udvikling. Programmet maa ved Trykken komme til almindelig Kundskab, og være beregnet paa ved sin Fremstilling at vække Interesse for dette nationale Institut. — Foruden den Examinerende er Biskoppen nærværende som Censor med 1 eller 2 lærde Geistlige, som han dertil har indbudt. — Skulde der haves Adgang til en Lægekyndig, maatte han være at indbyde til at deeltage i Censuren, tilligemed Landphysikus, over de i Lægekunsten erhvervede Kundskaber. — Til denne Embedsexamen vil tre Hovedcharakterer være at give, der svare til Laudabilis, Haud illaudabilis og Non contemnendus, men kun en speciel Charakteer for Kundskab i Lægekunsten.

12. Gjenstandene for Examinationen ere de i § 7 opgivne Discipliner, hvori fölgende Pröver blive at aflægge:

1) I det nye Testamentes Exegetik, en dobbelt Pröve mundtlig og skriftlig.
2) Det gamle Testamentes Exegetik, alene mundtlig.
3) Dogmatik og } dobbelt Pröve mundtlig og skriftlig.
4) Moral }
5) Kirke- og Dogmehistorie, alene mundtlig.
6) Psychologie, alene mundtlig.
7) Praktisk Theologie. — A. Homiletik, mundtlig og skriftlig Pröve. Den skriftlige vil nok rettest bestaae i Udarbeidelsen af en Prædiken over et opgivet bibelsk Thema, der ved Examenens Slutning bliver offentlig at afholde i Domkirken i Censorernes Overværelse. — B. Catechetik. Her bestaaer Pröven alene i Catechisationen, der vel ogsaa

rettest er at foretage i Kirken, da det uden Tvivl ved Domkirkepræstens Bistand vil være let at faae et Antal Börn forsamlede. — C. Anviisning til Præsteembedets videre Förelse. Her er Pröven overhovedet mundtlig. 1847. 21. Mai.

8) Praktisk Underviisning i Lægekunsten. Pröven maa dog nok her være dobbelt:

a) Skriftlig Besvarelse af en let Opgave;

b) Mundtlig.

13. Lector Seminarii har efter afholdt Examen at give dem, der have bestaaet samme, et Testimonium, der indeholder den ved deres Embedsexamen erholdte Hovedcharakteer samt et Vidnesbyrd om deres Flid, Ordentlighed og Sædelighed. Dette Testimonium forevises Biskoppen in originali, og Candidaten meddeler ham deraf en Copie, som opbevares ved Archivet.

14. For Eftertiden er Ingen berettiget til at erholde et Præstekald i Island, med mindre han enten har taget theologisk Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet, eller ved Pastoralseminariet i Reykjavík. — De til denne Tid fra Skolen allerede Dimitterede beholde de for Saadanne hidtil gjeldende Rettigheder.

15. De privat Dimitterede, der siden ved en Examen af den lærde Skoles Lærere ere befundne modne, ere underkastede de samme Regler, der gjelde for andre Dimisser.

Dette Biskoppens Forslag, der i Eet og Alt er tiltraadt af Stiftamtmanden, Kherre Hoppe, gaaer saaledes, hvad Lærepersonalet angaaer, ud paa, at Anstaltens Bestyrelse, saaledes som i §§ 4, 5 og 6 er forklaret, skulde være henlagt under en Forstander med Benævnelse Lektor Theologiæ, der skulde være Skolens Rektor sideordnet og ligesom denne sortere under Stiftsövrigheden som begge Stiftelsernes Ephorat. Angaaende den Deel af Underviisningen, som ikke kunde bestrides af ham, har der tidligere været yttret, at af samme Noget kunde forventes bestridt af Domkirkepræsten, Noget af en eller anden af Skolens Lærere. Men ligesom allerede den nuværende Domkirkepræst har for sit Vedkommende yttret, at han vanskeligen vilde faae Tid dertil, og at det er tvivlsomt, hvorvidt nogen af Skolens Lærere uden Afbræk for Skoleunderviisningen vilde kunne anvende nogen Tid for Seminariet, saaledes har Biskoppen i det Hele anseet det for betænkeligt, om Institutet skulde trænge til flere Timelærere, især hvor dertil kun kunde tages Mænd i andre vigtige Embedsstillinger,

1847. hvilket vilde foraarsage Collision mellem deres Pligter; og han
21. Mai. har derfor meent at burde foretrække at erholde ved Siden af Forstanderen een fast Lærer, som burde være en yngre theologisk Candidat, dog saaledes, at det forbeholdtes Ephoratet i fornödent Fald at antage Timelærere, og at Landphysikus maatte overdrages Underviisningen i Lægekunsten.

Det theologiske Fakultet og Consistorium have vel i Hovedsagen erklæret sig enige heri, men dog er der navnligen af Fakultetet udtalt den Frygt, at Arbeidet vilde blive for anstrengende for To, og desaarsag er det formeent, at de to faste Lærere burde indskrænke sig til den theoretiske Underviisning, hvorimod Veiledningen i homiletiske og catechetiske Övelser burde overdrages Domkirkepræsten.

Directionen skulde angaaende dette Punkt ansee det for rigtigst, at det for Tiden ikkun allernaad. bestemmes, at to faste Lærere blive at ansætte, og at der da, naar Forstanderen er beskikket, bliver nærmere at forhandle med ham og Ephoratet angaaende Omfanget af de Enhver af dem paahvilende Forretninger, og om, hvorvidt Fleres Ansættelse vil blive nödvendig.

Med Hensyn til Omkostningerne, der ville være forbundne med denne Læreanstalt, da ere de af Biskoppen calculerede saaledes:

Til Forstanderen: Gage 1000 Rbd. og Husleie 150 Rbd., ialt	1150 Rbd.
Til den anden Lærer	400 —
Til Landphysikus for Underviisning i Lægekunsten	100 —
Til eventuelle Timelærere forbeholdes . . .	200 —
	1850 Rbd.

Endeligen har han troet at turde som Understöttelse for trængende Alumner paa Seminariet — hvis Middeltal han forudsætter at blive 10 — foreslaae en Uddeling af 5 Stipendieportioner à 80 Rbd., altsaa . . . . 400 Rbd.

Til disse Beløbs Tilveiebringelse har det vel ikke været muligt for Stiftsövrigheden at paavise Ressourcer, men der er udtalt det Haab, at D. Maj. allernaad. vil skjænke Landet de fornödne Midler til dette saa vigtige Formaals Iværksættelse.

Ligesom det theologiske Fakultet og Consistorium have erklæret disse Lönninger at være altfor lavt ansatte, saaledes maa Directionen ogsaa allerund. være af den Formening, at det, i Betragtning af disse Embedsstillingers Betydning, Ansvar

og Besværlighed, ikke kan ansees passende at aflægge dem med 1847.
ringere Gage end omtrent de samme, som nu allern. ere tilstaaede 21. Mai.
Rektor og Overlærer ved den reformerede lærde Skole, og man skulde saaledes antage, at Udgifterne neppe ville kunne bestrides med et ringere Belöb end 2500 Rbd., hvilket Belöb man derfor tillader sig allerunderd. at andrage paa at maatte udredes paa samme Maade som for Udgifterne til den lærde Skole paa Island er allern. bestemt.

Naar der af Biskoppen er forudsat at ville i Gjennemsnit være et Antal af 10 Seminarister aarlig, da er dette det samme Antal, som under de tidligere Overveielser har været anslaaet, og paa hvis Anbringelse i Skolebygningen der ved dennes Indretning er gjort Regning. Ogsaa har der tidligere været gjort Andragende om Tilveiebringelse af nogle Stipendieportioner til dem; men der var da kun Spörgsmaal om 2 à 3 Stipendier, og der blev dengang af det theologiske Fakultet og Consistorium yttret, at der ikke skjönnedes at være Noget til Hinder for sammes Udredelse af Communitetets Kasse. Imidlertid er der nu fra Consistoriums Side i denne Henseende yttret en Betænkelighed, som Directionen ikke kan nægte at have en væsentlig Betydning, den nemlig, at da Communitetsstipendiets Öiemed gaaer ud paa at understötte Studerende til at absolvere deres Studier her ved Universitetet, vilde det ikke alene ligge udenfor, men endog paa en vis Maade kunne siges at komme i Strid med dette Öiemed at anvende Noget af disse Midler til Fremhjælpning til Studeringer udenfor Universitetet. Men da det dog paa den anden Side maa erkjendes, at der i Islands særegne lokale Forhold gives Omstændigheder, som have fremkaldt den Nödvendighed i Landet selv at danne et Surrogat for den Underviisning, som ellers skulde meddeles ved Universitetet, mener Directionen dog, at det vil kunne forsvares at bidrage til at fremme dette Öiemed ved at tildele Alumnerne i Seminariet nogle faa Stipendieportioner, hvilke man dog ikke fordrister sig til at foreslaae til et större Antal end de först paatænkte 3 à 80 Rbd.

I Henseende til Underviisningsplanen er der af Consistorium hovedsagellgen fremfört Betænkelighed mod Forslagets § 7 Nr. 8, der gaaer ud paa en praktisk Underviisning i Lægekunsten, som skulde have til Formaal at sætte Seminaristen istand til at kunne yde Hjælp i de sædvanligste Tilfælde og at kjende Sygdomme saavidt, at han kan sige, hvor og naar det er nödvendigt at holde sig til den egentlige Læge. Hvor meget

1847. der nemlig end kan tale for dette Forslag, og hvor meget end
21. Mai. Islands eiendommelige Forhold kunne gjöre det önskeligt, at en saadan Kundskab fandtes hos Præstestanden, er det dog unægteligt, at Forslaget har sin meget betænkelige Side, og Directionen tör derfor ligesaalidt som Consistorium ubetinget tilraade dets Antagelse, men maa ansee det for rigtigst at indhente Sundhedscollegiets Erklæring derover, og, indtil denne er erholdt, at stille Spörgsmaalet om denne Disciplins Indförelse i Bero.

Ogsaa i Henseende til Detaillen angaaende Underviisningsfagene har Fakultetet noget afveget fra Biskoppens Anskuelser, navnlig hvor der spörges om, hvorvidt de reent philosophiske Discipliner Psychologie og Logik bör gjöres til særlige Underviisningsfag eller blot, som af Directionen formeent, leilighedsviis meddeles under Behandlingen af Hovedfagene; samt hvor der spörges om, hvad der skal benyttes som Grundlag for den bibelske Exegese m. m. Men Directionen skulde i denne Henseende allerund. formene, at det vilde være ubetimeligt nu at fastsætte en definitiv Underviisningsplan, hvorimod den anseer det for rettest, at der blot nu bestemmes, at Dannelsesanstalten til förstkommende Efteraar skal træde i Kraft under Bestyrelse af en Forstander, til hvis Medhjælp skal ansættes endnu een Lærer, og at de Videnskabsfag, som der skulle foredrages, ville blive Exegese, Moral, Dogmatik, Kirkehistorie og praktisk Theologie; at Underviisningen, som bliver at meddele i Form af Forelæsninger, beregnes paa at skulle fuldendes i to Aar, og at det fuldendte Cursus sluttes med en offentlig Examen. Angaaende den yderligere Regulering maatte det da forbeholdes Directionen, efter Conference med Forstanderen og Ephoratet, at indkomme med nærmere allerund. Forestilling, for at der derefter kunde allern. fastsættes et definitivt Reglement, bygget paa de her nævnte Grundtræk, til hvilke da vel maatte föies fölgende Bestemmelser: at Adgangen til Dannelsesanstalten kun skal staae aaben for dem, der have underkastet sig Afgangsexamen ved den islandske lærde Skole, saaledes at den, der melder sig til Optagelse senere end 1 Aar efter at han har taget Afgangsexamen ved Skolen, vil have först at gjennemgaae et Tentamen; at der i Reglen fordres et toaarigt Ophold ved Dannelsesanstalten for at kunne stedes til den der afholdte Examen, men at Forstanderen dog kan bevilge nogen Forkortelse af denne Tid for dem, om hvis Modenhed han ellers er forvisset; at Examen bliver af samme Omfang for

Alle, hvad enten de i kortere eller længere Tid have freqventeret Anstalten; og at for Eftertiden Ingen vil blive ansat i nogetsomhelst geistligt Embede paa Island, uden at have bestaaet enten i Examen ved denne Anstalt, eller at have taget theologisk Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet. 1847. 21. Mai.

Slutteligen bemærker Directionen allerunderd., at det kgl. Danske Cancellie, som herfra er blevet meddeelt saavel Biskop Thordersens Forslag med Bilag, som det theologiske Fakultets og Consistoriums Yttringer samt Directionens Anskuelser om Sagen i det Hele, Intet har fundet herimod at erindre.

I Henhold til alt det Foranförte tillader Directionen sig saaledes i dybeste Underdanighed at indstille:

1) at den ved allerh. Resolutioner af 7. Juni 1841 og 24. April 1846 paabudne Dannelsesanstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island maa allern. befales at skulle træde i Kraft til förstkommende Efteraar, og forelöbigen baseres paa fölgende Grundbestemmelser:

a) Dannelsesanstalten skal være et nationalt Institut, hvis Formaal er at uddanne sine Alumner til oplyste Geistlige, opbyggelige Sjælesörgere og duelige Embedsmænd. — b) Gjenstandene for Underviisningen, der bliver at meddele i Form af Forelæsninger, skulle være: Exegese, Dogmatik, Moral, Kirkehistorie og praktisk Theologie. — c) Adgang til Benyttelse af Læreanstaltens Underviisning betinges af en absolveret Afgangsexamen ved den islandske lærde Skole, og vil det for dem, der melde sig til Optagelse sildigere end eet Aar efter at de have taget Afgangsexamen i Skolen, være nödvendigt forud at underkaste sig et Tentamen ved Anstalten. — d) Underviisningen indrettes saaledes, at den kan absolveres i to Aar; men ligesom det skal være dem, der önske saadant, uformeent at fortsætte deres Forberedelse i længere Tid, dog uden at de i saa Fald kunne gjöre Regning paa nogensomhelst oeconomisk Understöttelse fra Anstaltens Side, saaledes vil ogsaa af Anstaltens Bestyrelse kunne meddeles Tilladelse til at indstille sig til Examen efter en kortere Forberedelsestid end to Aar, naar Vedkommende dertil ansees modne. — e) Ethvert toaarigt Cursus sluttes med en ved Anstalten afholdt offentlig Examen, hvis Afholdelse maa foranstaltes paa en saadan Tid, at den ikke falder sammen med Afgangs- eller Hovedexamen i den lærde Skole. Ved denne Examen blive Alumnerne at pröve i samtlige Fag, som have været Gjenstand for Underviisningen. — f) Ingen, som ikke har underkastet sig denne Examen,

1847. 21. Mai. eller absolveret theologisk Embedsexamen ved Kjöbenhavns Universitet, kan, fra den Dag at regne, da Dannelsesanstalten træder i Virksomhed, vente Ansættelse i nogetsomhelst geistligt Embede paa Island. — g) Anstalten indrömmes det for samme indrettede Lokale i den lærde Skoles Bygning, nemlig et Forelæsningsværelse med tilhörende Inventarium og et Soveværelse, indrettet til 10 Alumner. — h) Anstalten skal i enhver Henseende betragtes som den lærde Skole sideordnet og ligesom denne staae under Stiftsövrighedens Overtilsyn; det nærmere Tilsyn besörges og Underviisningen ledes af en Forstander med Benævnelse Lektor theologiæ, hvem det fornödne Antal Medlærere adjungeres.

2) Om Directionen maa allern. bemyndiges til at gjöre allerund. Indstilling om Besættelse af Posten som Forstander for denne Dannelsesanstalt og om den Gage, der som saadan kan være at tillægge ham, samt til derefter at indlede Correspondence med ham om, hvorvidt flere faste Lærere behöves, eller om Timelærere ere tilstrækkelige, og da at lade disse beskikke. — 3) Om de Bekostninger, som ville være forbundne med Indretningen og Vedligeholdelsen af denne Dannelsesanstalt, maae allern. bevilges udredede paa samme Maade, som angaaende Udgifterne til den islandske lærde Skole er allern. bestemt. — 4) Om der til Understöttelse for de meest Trængende blandt Alumnerne maae allern. bevilges udredede af Kjöbenhavns Communitet aarligen 3 Stipendieportioner, hver paa 80 Rbd. — 5) Om Directionen allernaad. maa bemyndiges til, efter at Dannelsesanstalten har begyndt sin Virksomhed, i Overeensstemmelse med de her nævnte Grundbestemmelser, og naar de fornödne Betænkninger og Forslag fra Forstanderen og Ephoratet ere modtagne, allerund. at forelægge D. Maj. en yderligere udviklet Plan til et definitivt Reglement for bemeldte Anstalt til allerhöi. Approbation. — Univers. Direct. Forestill. 1847, Nr. 2928. Selmers Universit. Aarb. 1847, S. 204—213 (Resolutionen med Motiver). Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 128—129. — Islandsk: Reykjavíkurpóst. 1847, S. 140—143.

Vi ville allernaadigst have bestemt:

1) at det ved Vor allerh. Resol. af 7. Juni 1841 paabudne Pastoralseminarium eller Dannelsesanstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island, som til

förstkommende Efteraar skal træde i Kraft, bliver at organisere efter fölgende Grundbestemmelser: 1847. 21. Mai.

a) Dannelsesanstalten har det Formaal, at uddanne sine Alumner til oplyste Geistlige, opbyggelige Sjælesörgere og duelige Embedsmænd. — b) Gjenstandene for Underviisningen, der bliver at meddele i Form af Forelæsninger, skulle være: Exegese, Dogmatik, Moral, Kirkehistorie og praktisk Theologie. — c) Adgang til Benyttelse af Læreanstaltens Underviisning betinges af en absolveret Afgangsexamen ved den islandske lærde Skole, og vil det for dem, der melde sig til Optagelse sildigere end et Aar efter at de have taget Afgangsexamen i Skolen, være nödvendigt forud at underkaste sig et Tentamen ved Anstalten. — d) Underviisningen indrettes saaledes, at den kan absolveres i to Aar; men ligesom det skal være dem, der önske saadant, uformeent at fortsætte deres Forberedelse i længere Tid, dog uden at de i saa Fald kunne gjöre Regning paa nogensomhelst oeconomisk Understöttelse fra Anstaltens Side, saaledes vil ogsaa af Anstaltens Bestyrelse kunne meddeles Tilladelse til at indstille sig til Examen efter en kortere Forberedelsestid end to Aar, naar Vedkommende dertil ansees moden. — e) Ved Anstalten afholdes aarligen en offentlig Examen, som bliver at foranstalte paa en saadan Tid, at den ikke falder sammen med Afgangs- eller Hovedexamen i den lærde Skole. Ved denne Examen blive Alumnerne, efter de Regler, som nærmere ville blive bestemte, at pröve i samtlige Fag, som have været Gjenstand for Underviisningen. Hovedcharakteren, som meddeles for Udfaldet af Examen, benævnes: förste Charakteer, anden Charakteer eller tredie Charakteer. — f) Fra den Tid Anstalten er traadt i Virksomhed, vil Ansættelse i geistlige Embeder paa Island betinges af at Vedkommende, forsaavidt han ikke er theologisk Candidat ved Kjöbenhavns Universitet, har absolveret Afgangsexamen ved

1847. denne Dannelsesanstalt; imidlertid skulle de, som alle-
21. Mai. rede for nærværende Tid ere dimitterede fra den islandske lærde Skole, beholde den dem nu tilkommende Adgang til geistlig Befordring paa Island, dog at de iblandt dem, som maatte finde Anledning til at söge en yderligere Uddannelse i denne Anstalt, ville, ved at underkaste sig Examen ved denne, erhverve en fortrinlig Adkomst til Ansættelse. — g) Anstalten indrömmes det for samme indrettede Lokale i den lærde Skoles Bygning, nemlig et Forelæsningsværelse med tilhörende Inventarium og et Soveværelse, indrettet til 10 Alumner. — h) Pastoralseminariet skal i enhver Henseende betragtes som den lærde Skole sideordnet, og ligesom denne staae under Stiftsövrighedens Overtilsyn; det nærmere Tilsyn besörges og Underviisningen ledes af en Forstander med Benævnelse Lektor Theologiæ, til hvis Medhjælp ved Underviisningen ansættes endnu een fast Lærer.

2) Bekostningerne ved denne Anstalt, der ere calculerede saaledes:

Gage og Husleie til Forstanderen	1350	Rbd.
Gage til anden Lærer	600	—
til Böger, Inventarium, Brændsel og Belysning	200	—
til tilfældige Udgifter	250	—
tilsammen . .	2400	Rbd.

udredes forskudsviis paa samme Maade, som angaaende Udgifterne til den islandske lærde Skole er allernaad. bestemt.

3) Til Understöttelse for de mest Trængende blandt Alumnerne tillade Vi allernaad., at der af Kjöbenhavns Communitet udredes 3 Stipendieportioner, hver paa 80 Rbd. aarligen.

Iövrigt ville Vi allern. have Vor Direction bemyndiget til, efter at Dannelsesanstalten har begyndt sin Virksomhed i Overeensstemmelse med de her nævnte Grundbestemmelser, og naar de fornödne Betænkninger og Forslag fra Forstanderen og Ephoratet ere modtagne,

allerund. at forelægge Os til allerhöi. Approbation en yderligere udviklet Plan til et definitivt Reglement for bemeldte Anstalt. — Kjöbenhavn den 21. Mai 1847. 1847. 21. Mai.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende **Indretning af et Pastoral-Seminarium i Reykjavik.** Khavn den 22. Mai 1847. — Univ. Dir. Copieb. for Univ. og Skolerne 1847, Nr. 1138. 22. Mai.

Efter at Directionen havde modtaget den ved Stiftsövrighedens behagelige Skrivelse af 1. Septembr. f. A. fremsendte Plan og Forslag til den nye höiere Dannelses-Anstalt for vordende Geistlige paa Island, og derefter brevvexlet med Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, har den allerunderd. foredraget Sagen, og det har derefter behaget Hs. Maj. Kongen under 21. d. M. allern. at resolvere saaledes:

„Vi ville allernaad. have bestemt ... [osv. see ovenf. S. 720—723] ... Reglement for bemeldte Anstalt".

Det har lige allern. behaget Hs. Maj. under s. D. at udnævne Sognepræst for Stadastad Menighed, Provst Dr. theol. P. Pètursson, til Lektor Theol. og Forstander for Dannelsesanstalten fra 1. August d. A. at regne, med en aarlig Gage af 1200 Rbd. samt Husleiegodtgjörelse af 150 Rbd. aarlig.

Ved nu tjenstl. at communicere Stiftsövrigheden Foranstaaende, og ved indsluttet at lade fölge den for Dr. Pètursson som Lektor Theol. udfærdigede Bestalling, der bliver at udlevere Dr. Pètursson, hvem hans Udnævnelse her fra Directionen er meddeelt, mod Erlæggelse af det anordnede Gebyr 116 Rbd., hvori dog bliver at liqvidere hvad han for tidligere Bestallinger eller Kaldsbreve maatte have betalt, bemærker Directionen, at den har foranlediget, at Provst Pètursson er udnævnt fra et saa tidligt Datum med udtrykkeligt Hensyn til, at han kunde have Leilighed til saa tidligt som

1847. muligt at være tilstede i Reykjavík, for at træffe alle de
22. Mai. til Anstaltens Aabning nödvendige forberedende Foranstaltninger, og forventer man derfor, at Stiftsövrigheden betimelig vil conferere med ham.

Uagtet det er anseet rigtigst, ikke for Tiden at ansætte den anden Lærer ved Anstalten, hvorom man önsker först senere, efter at Anstalten er traadt i Virksomhed, at modtage Ephoratets nærmere Forslag, antager man dog, at Forstanderen i det forestaaende Vintersemester vil, ialtfald med den Assistence, som paa Stedet kan haves, være istand til at holde de nödvendigste Forelæsninger og at lede Övelser osv., deels for de tidligere fra Skolen Dimitterede, der önske at benytte Anstalten, deels for dem, som i næste Efteraar fra Skolen dimitteredes, og man vil da efter Semestrets Udlöb forvente fra ham igjennem Ephoratet at modtage nærmere Indberetning og Forslag om, hvad der til den Tid maatte være yderligere at foranstalte, ledsaget af de Bemærkninger, hvortil Stiftsövrigheden maatte finde sig foranlediget.

Hvad angaaer Underviisningen i Lægevidenskaben, da vil samme for Vintersemestret være at udsætte, indtil nærmere Bestemmelse derom herfra vorder meddeelt. — Iövrigt vil saavel Gagen for Anstaltens Forstander som de övrige samme vedkommende Udgifter, der dog nödvendigen maae holdes indenfor de ovennævnte allern. approberede Summer, være forelöbigen at udrede fra Skolens Kasse, og ligeledes de 3 tilstaaede Stipendier til Alumnerne, mod at disse fra Communitetets Kasse godtgjöres ved at indbetales i den herværende Afdeling af Skolens Kasse. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 22. Mai 1847.

22. Mai. **Cancellie-Skrivelse** til den kgl. Commissarius ved Althinget, Kherre Bardenfleth, ang. **Tryk-**

ningen af de Althinget forelagte Lovudkast. Khavn den 22. Mai 1847. — Canc. 3. Dep. Brevb. 1847, Nr. 2245—2246. 1847. 22. Mai.

Da Althinget af Hr. Kherrens behagelige Skrivelse af Gaars Dato har bragt i Erfaring, at det vil bidrage til ikke ubetydeligen at foröge Althingstidendens Omfang, naar de Lovudkast, der forelægges Althinget, skulle indföres i Tidenden ogsaa i det danske Sprog, hvorved Tidendens Bekostelighed vil tiltage og Tilendebringelsen af dens Trykning forsinkes, finder man sig paa Grund heraf foranlediget til at frafalde den herom i Skrivelse af 6. f. M. givne Bestemmelse, ligesom man efter Omstændighederne heller ikke har Noget at erindre imod, at selve Anordningerne ikke indföres i Althingstidenden, skjöndt man, ligesom Hr. Kherren, maatte ansee det nyttigt, om der, ved Anordningernes Indförelse i Tidenden baade i det danske og det islandske Sprog, kunde udbredes Kundskab om samme og Adgang til deres rette Forstaaelse hos Indvaanerne paa Island. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Mai 1847.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, angaaende **Befragtning af fremmede Skibe.** Khavn den 5. Juni 1847[1]. — Rentek. Isl. Copiebog 16, Nr. 982. 5. Juni.

Islandsk Kjöbmand C. F. Siemsen har forespurgt, om det er tilladt indenrigske Handlende at fragte norske eller andre fremmede Staters Skibe til Udförsel af islandske Produkter fra Island til Danmark, Hertugdömmerne eller Udlandet.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. have Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe anmodet om, behageligen at ville tilkjendegive fornævnte Kjöbmand Siemsen, at efter den

[1] Rentek. Skriv. 28. Septbr. 1848.

1847. 5. Juni. bestaaende islandske Handels-Lovgivning er den omspurgte Befragtning ikke tilladelig.

Forsaavidt der imidlertid et enkelt Aar skulde være Mangel paa Skibe, i hvilke islandske Retourvarer kunne afskibes til enten en indenrigsk eller udenrigsk Havn, maa Stiftamtmanden i Island ansees bemyndiget til, i Forventning af allerhöi. Approbation, at meddele Tilladelse til slig Befragtning af fremmed Skib, imod at der, hver Gang saadan Tilladelse meddeles, strax derom skeer Indberetning til Rentekammeret. — Rentekammeret den 5. Juni 1847.

9. Juni. **Reskript** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **en Kirke paa Budum, og Gudstjenesten ved samme.** Khavn den 9. Juni 1847. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. Canc. 1. Depart. Registr. 1847, Nr. 441.

Christian den Ottende &c. V. s. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi, efter den af Beboerne af Budum Sogn i Sneefjeldsnæs Syssel under Vester-Amtet paa Vort Land Island derom allerund. gjorte Ansögning, som af Vort danske Cancellie er bleven Os allerund. foredragen, tillige med Vort Rentekammers og Eders desangaaende meddelte Betænkning, allern. have bevilget og tilladt:

at Menigheden til den ved allerh. Reskr. af 2. Oktbr. 1846 til daværende Stiftamtmand og Biskop over Island til Nedlæggelse bestemte Annexkirke paa Budum i Sneefjeldsnæs Syssel under Islands Vester-Amt maa gjenopföre bemeldte Kirke, imod at den forpligter sig til selv at forsyne Kirken med Ornamenter og Instrumenter m. v., hvorimod Kirkens Vedligeholdelse skal paahvile Eieren af Gaarden Budum, imod at Kirkeindtægten af Budum Sogn, nemlig Jordegods- og Lösöretiende, samt Lysetold og Begravelsespenge, tillægges Kirken til Hjælp til dens Vedligeholdelse.

Og ville Vi lige allern. have Sognepræsten for Stadastad Menighed paalagt at holde Gudstjeneste i den nye Kirke paa Budum hver tredie Sön- eller Helligdag om Sommeren og hver sjette om Vinteren. 1847. 9. Juni.

Derefter I Eder allerund. have at rette og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud! — Givet i Vor kgl. Residentsstad Kjöbenhavn den 9. Juni 1847.

Kongelig Resolution ang. **Söopmaaling ved Kysterne af Island.** Khavn den 9. Juni 1847. — 9. Juni.
I Rentekammerets Forestilling 8. Juni 1847 bemærkes, at Directeuren for Sökort-Archivet, Commandeur-Capitain Zahrtmann, havde henledet Opmærksomheden paa, hvor aldeles ufuldstændige de nautiske Efterretninger ere, som haves om den mest besögte Deel af Island, nemlig Vestsiden, idet de Kort og Beregninger, som derover haves, ere udkomne i Aaret 1788, begrundede paa Minors Opmaalinger 1776-77, der have manglet enhver mathematisk Basis. Cheferne for de i senere Aar til Island sendte Krigsskibe have fölt Trang til at faa hele Vestsiden og fornemmelig Faxe- og Bredebugterne paalideligt hydrographisk undersögte, hvilket betydeligt vil lettes ved, at hele Landet nu er trianguleret, saa at en hydrographisk Undersögelse for Tiden har, hvad den forhen manglede, Basis i faste bestemte Punkter hele Kysten rundt. Dog ansaaes Vestsiden og enkelte Fjorde paa Nordsiden for at være de Egne, der mest trængte til Undersögelse, og dette Arbeide önskede Zahrtmann paabegyndt i 1848, for at ikke fremmede Krigsskibe skulde blive de förste til at udföre Arbeidet, saaledes som de Franske allerede havde begyndt. Bekostningen dertil ansloges til 8000 Rbd., hvoraf 2000 Rbd. forventes at kunne tilskydes af Sökortarchivets Midler.

Efter at have givet Fremstilling af de islandske Kystopmaalinger ifölge kgl. Resol. 28. Mai 1800, 14. April og 9. Juni 1819 (der dog ikke kom til Udförelse) samt 14. Marts 1821 og 14. Juni 1841, indstiller Rentekammeret, at Söopmaaling foretages paa den af Zahrtmann foreslaaede Maade. — Rentek. Relat. og Resol. Protok. 1847 B, Nr. 216.

Vi bifalde allern., at en Söopmaaling af Islands Vestside og af nogle Fjorde paa Nordsiden foretages paa indbemeldte Maade, samt at 6000 Rbd. af de dertil

1847. calculerede Omkostninger udredes af Islands Jorde-
9. Juni. bogskasse, saaledes at dette Belöb bliver at opföre i Finantsbudgetterne paa nysnævnte Jordebogskasses Conto for Aarene 1848 og 1849, hvert Aar med det Halve. — Kjöbenhavn den 9. Juni 1847.

10. Juni. **Cancellie-Circulaire** til samtlige Biskopper i Danmark, med Undtagelse af Als og Ærö Stift, ang. **Opförelse af Dödfödte paa de aarlige Tabeller** over **Födte og Döde.** Khavn den 10. Juni 1847. — Dette Circulaire synes ikke at være sendt til Island, men optages her i Forbindelse med Canc. Circ. 24. Decbr. 1802. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1847, Nr. 2505—2512. Ny Coll. Tid. 1847, S. 866. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 139-140 som det hedder „til samtlige Biskopper".

Af et fra det kgl. Sundheds-Collegium til Cancelliet indkommet Andragende har man bragt i Erfaring, at den Bestemmelse, der indeholdes i Cancellie-Circulairet af 24. Decembr. 1802, at nemlig Jordemödrene skulle gjöre særlig Anmeldelse til Præsterne, ikke alene om de Börn, der komme döde til Verden, men ogsaa om dem, der döe inden 24 Timer efter Födselen, har givet Anledning til, at enkelte Præster ved en Misforstaaelse have paa de Fortegnelser, som de, overeensstemmende med Cancellie-Circulairet af 8. Decbr. 1835, aarligen afgive til Provsterne over Antallet af Födte og Döde, ogsaa optaget saadanne Börn, der ikke opleve 24 Timer efter Födselen, blandt Dödfödte, samt at der i de Fortegnelser, som Præsterne, ifölge Cancellie-Circulaire af 15. Febr. 1844[1], aarligen afgive til Distriktslægerne over de Dödes Antal, klassificerede efter Sygdommene eller Dödsaarsagerne, ligeledes hersker nogen Uovereensstemmelse med Hensyn til hvilke der skulle henföres under Rubrikken „Nyfödte", da der mangler Bestemmelse om hvorlænge et Barn, som döer, skal kunne henföres under denne Rubrik.

[1]) Dette Canc. Circ. synes ikke at have været sendt til Island.

Foranlediget heraf skulde man herved tjenstl. tilmelde D. Höiærv. til behagelig Efterretning og Bekjendtgjörelse for Præsterne i Deres Embeds-Distrikt, at ikkun de Börn, som efter Födselen ikke give tydelige Livstegn fra sig, bör paa Listerne anföres som Dödfödte; og at som Nyfödte kun de blive at anföre, der döe inden en Uge efter Födselen; men at det iövrigt, med Hensyn til de særlige Anmeldelser, som Jordemödrene, overeensstemmende med Circulairet af 24. Decbr. 1802, skulle afgive til Præsterne, forbliver ved den hidtil gjeldende Bestemmelse, at disse Anmeldelser ikke blot skulle omfatte de Dödfödte, men ogsaa de Börn, der döe inden 24 Timer efter Födselen. — Det kgl. Danske Cancellie den 10. Juni 1847. 1847. 10. Juni.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Nybyggeres Forpligtelse til at betale Skat.** Khavn den 12. Juni 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 996. 12. Juni.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i behagelig Skrivelse af 4. Februar d. A., ved at tilbagesende det Dem herfra til Erklæring tilstillede Andragende fra Björn Jónsson af Steinbogi inden Norder-Mule Syssel, angaaende om han, som Nybygger, er pligtig til at betale Skat, og ved tillige at lade fölge Sysselmand Havsteins Erklæring, der oplyser, at ingen af Övrigheden foranstaltet Udviisning af Nybyggerstedet har fundet Sted, formeent, at da det omspurgte Jordbrug er optaget og bebygget i en anden Jords Land med vedkommende Eiers og Brugers Tilladelse, samt da Andrageren erlægger Landskyld af Jordbruget til Vedkommende, vil Forordn. 15. April 1776, og navnligen dens 9. og 10. §§, ikke kunne finde Anvendelse i det omhandlede Tilfælde.

At Kammeret tiltræder denne Hr. Etatsraadens Formening om Sagen, det meldes Dem herved tjenstl. til behagelig Underretning samt Bekjendtgjörelse for Vedkommende. — Rentekammeret den 12. Juni 1847.

1847. 12. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Ophævelse af Embedsskat for de islandske Embedsmænds Vedkommende.** Khavn den 12. Juni 1847. — Rentek. isl. Copieb. 16, Nr. 1001—4.

Efter derom med det danske Cancellie fört Brevvexling, skulde vi herved tjenstl. meddele Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe til behagelig Underretning, at, ligesom Embedsskatten ved Forordn. af 8. Januar 1845 er ophævet i Danmark, saaledes maa denne Skat ogsaa være bortfalden af samtlige Embeders Indkomster i Island, af hvilke den, som saadan, endnu svares, saaledes at de Terminer i Aaret 1845, til hvilke meerbemeldte Skat forfaldt til Betaling der i Landet af vedkommende saavel civile som geistlige Embeder, maae betragtes som de sidste, de paagjeldende Embedsmænd havde at tilsvare samme.

Dette, samt at Landfoged Gunlögsen er beordret til at tilbagebetale de Belöb, der som Embedsskat ere erlagte til Islands Jordebogskasse, efter de respective Forfaldstider i ovennævnte Aar, anmodes De lige tjenstl. om behageligen at ville tilkjendegive vedkommende civile Embedsmænd i Sönder-Amtet, hvorhos tilföies, at Biskop Thordersen er tilskrevet det Fornödne til Bekjendtgjörelse for Præsterne i de Præstekald paa fornævnte Öe, af hvis aarlige Indkomster Embedsskat har været erlagt. — Rentekammeret den 12. Juni 1847[1].

12. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Indretningen af de oeconomiske Beretninger** fra **Amtmændene og Sysselmændene.** Khavn den 12. Juni 1847. — Rentek. isl. Copieb. 16, Nr. 1008—10.

[1]) under s. D. er Rentekammer-Skrivelse af samme Indhold afgaaet til de to Amtmænd i Island. — Isl. Copieb. sst.

Da det er befundet hensigtsmæssigt, at samtlige islandske Overövrigheder og Sysselmænd afgive de oeconomiske Beretninger for et bestemt Tidsrum og i en vis Form, har Rentekammeret foranstaltet et Antal Blanketter til bemeldte Beretninger autographerede. 1847. 12. Juni.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe 300 Exemplarer af ovennævnte Blanketter, deels til egen Afbenyttelse og deels til Fordeling blandt Sysselmændene i Sönder-Amtet, tilföies, at det, med Hensyn til Tiden, for hvilken meerbemeldte Beretninger blive at afgive, er formeent rigtigst, at de afgives tvende Gange om Aaret, saaledes at de omfatte Tidsrummene fra 1. Januar til 31. August og fra 1. September til 31. December. — Det overlades imidlertid til Hr. Kherren, forsaavidt nogen Forandring heri maatte ansees fornöden, at foretage de for nödvendig ansete Modificationer, i hvilket Fald Rentekammeret udbedes meddeelt Underretning om de af Dem i saa Henseende föiede Foranstaltninger. — Rentekammeret den 12. Juni 1847[1].

[Schema.]

Beretning

ang. (N. N.s) almindelige Tilstand, fra 18 til 18

Veirliget.	Creatur-holdet.	Havedyrk-ningen.	Fiske-rierne.	Handelen.	Sundheds-tilstanden.	Ulykkes-tilfælde.	Anmærkn.

[1]) under s. D. ere Rentekammer-Skrivelser af samme Indhold afgaaede til de andre Amtmænd. Isl. Copieb. sst.

1847. 19. Juni. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **hvorvidt Administratorer kunne vente Godtgjörelse for Procedure i Retstrætter.** Khavn den 19. Juni 1847. — Rentek. isl. Copieb. 16, Nr. 1024.

Hr. Etatsraad og Amtmand Johnsson har i Skrivelse af 28. December f. A., betræffende den i vor Skrivelse af 28. Marts s. A. yttrede Formening om, at Administratorer af kgl. Gods paa Island i Almindelighed maatte have Adgang til at erholde deres beviisligen hafte Udgifter i Retstrætter, angaaende de administrerede Godsers Rettigheder, erstattede, nærmere udviklet de Grunde, der efter Deres Formening tale for en Vedbliven af den hidtil stedfundne Brug, nemlig at Udförelsen af deslige Sager, saavelsom de flere forefaldende smaae Forretninger paa Godserne, paahvile Forvalterne af disse for den dem tilstaaede Administrationslön. — Og har De derhos, i alt Fald, anseet det nödvendigt, at der trækkes en skarp Grændselinie imellem de Tilfælde, i hvilke særlig Godtgjörelse kan ventes, og dem, hvori intet Vederlag kan tilstaaes.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. bemærke, at den i Kammerets ovennævnte Skrivelse af 28. Marts f. A. udtalte Formening hovedsageligen var motiveret ved dèn Betragtning, at naar Forfölgelsen af Sager til Haandhævelse af de kgl. Godsers Rettigheder medförer directe Udgifter for Godsforvalteren, uden Adgang til at erholde Erstatning for samme, vilde han undlade at paasee den kgl. Kasses Interesse.

Af denne Grund maa Kammeret vedblive sin tidligere yttrede Formening om, at Administratorer af kgl. Gods paa Island bör have Adgang til at erholde Erstatning for uundgaaelige directe Udgifter i de omhandlede Sager. Men, ligesom det ikkun er i egentlige Retstrætter og Erhvervelse af de för og under Proceduren fornödne Beviisligheder til at begrunde den

Paastand, som paa den kgl. Kasses Vegne bliver at nedlægge, at vi have indrömmet de kgl. Administratorer paa Island Adgang til at tilstaaes nogen Erstatning for Udgifter de have maattet anvende, saaledes kunne vi, iflölge Hr. Etatsraadens Yttringer, ikke have Noget imod, at denne Bestemmelse i de Instruxer, som herefter meddeles de vedkommende Administratorer, modereres derhen, at der ikke gives dem Ret til at fordre berörte Udgifter, som de have gjort, uden videre udbetalt efter Regning, men at der kun tilsiges dem en billig Understöttelse i Anledning af betydeligere Udgifter af den omhandlede Art, efter Amtmandens Skjön. 1847. 19. Juni.

I Overeensstemmelse hermed bedes den 9. Post i den Administrator af Större-Öfjords Jorder, Stephan Jónsson, meddelte Instrux givet den fornödne Tilföining. — Rentekammeret den 19. Juni 1847.

Cancellie-Circulaire til Stiftamtmanden og Amtmændene i Island, ang. **Medicinaltaxten.** Khavn den 3. Juli 1847. — Circulairet er afgaaet til de Amtmænd, i hvis Amter der befandtes Apotheker, og med det oversendes „tredie Tillæg" til Medicinaltaxten af 1844 til „enhver i Amtet boende Apotheker, Physikus og Distriktslæge". Canc. 3. Dep. Brevb. Nr. 2947—2966. 3. Juli.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Adjunct Björn Gunnlaugsson i Reykjavík, ang. **Valg af astronomiske Skrifter til Latinskolen.** Khavn den 13. Juli 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1561. 13. Juli.

I Anledning af Deres gjennem Stiftsövrigheden over Island hertil indsendte Andragende af 2. Marts sidstl. angaaende Anskaffelse til Islands lærde Skoles Bibliothek af de vigtigste og nödvendigste astronomiske Værker, har Directionen desangaaende brevvexlet med

1847. Prof. astron. Dr. Olufsen. Det er af Prof. Olufsen be-
13. Juli. mærket, at da det maa antages, at Man ved Anskaffelsen af Værker af den Art til Skolerne, ikke vil gaae ud over hvad der kan finde Anvendelse ved selve Underviisningen, er han af den Formening, at de af Dem anbefalede Værker neppe her bör komme i Betragtning, da de ikke kunne have synderlig Anvendelse for den, hvis Opgave kun er at foredrage Elementerne af Astronomien. Prof. Olufsen har derhos bemærket, at de væsentligste Oplysninger med Hensyn til Angivelsen af de ved Underviisningen forekommende Talstörrelser allerede ville kunne erholdes ved den af Universitetet udgivne Reisecalender, eller, ifald större Fuldstændighed önskes, da ved den Calender, som navnligen udgives af det franske Academie under Titel: Annuaire présenté au Roi par le bureau des Longitudes, ligesom endvidere den Oversigt over Solsystemets Elementer, der findes i den af Conferentsraad Schumacher udgivne Astron. Jahrbuch für 1837 i denne Henseende kan anbefales. Medens der fra disse Skrifter kan hentes Oplysning om Alt, hvad der angaaer de numeriske Værdier, har Prof. Olufsen endvidere anbefalet fölgende Værker som Veiledning med Hensyn til Valget af Stoffet for Underviisningen, samt Fremstillingen, nemlig:

Littrow, Vorlesungen über Astronomie.

Lehrbuch der Astronomie v. Piazzi, übersetzt von Dr. Westphal.

Populair Astronomie von Schubart.

Populaire Astronomie af Herschel, oversat af Prof. Pedersen.

Vorlesungen über Astronomie von Brandes,

og Exposition du système du monde par Laplace,

hvilke Værker, med Undtagelse af sidstnævnte, som vedkommende Boghandler ei endnu har modtaget, ere under D. D. afsendte til Stiftsövrigheden over Island for at indlemmes i Skolens Bibliothek.

Hvilket tjenstl. meldes Dem til Efterretning med Tilföiende, at saasnart nysnævnte Værk er modtaget skal det blive Skolen tilstillet med förste Leilighed. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 13. Juli 1847. 1847. 13. Juli.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Oversendelse af Böger til Pastoral-Seminariet** i Reykjavík. Khavn den 13. Juli 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1564. 13. Juli.

Da det theologiske Fakultet ved Kjöbenhavns Universitet, i en af Samme afgiven Betænkning over den af Stiftsövrigheden over Island indsendte Plan til en höiere Dannelsesanstalt for vordende Geistlige paa Island, havde henledet Directionens Opmærksomhed paa Nödvendigheden af, at der til Afbenyttelse for Anstaltens Lærere og Alumner maatte anskaffes en Samling af Böger af theologisk Indhold, som kunde ansees passende til at danne det förste Grundlag for en Bogsamling til Anstalten, har Directionen senere fra Fakultetet indhentet nærmere Forslag, angaaende hvilke Böger og Skrifter der maatte ansees for de nödvendigste, hvorefter Man nu gjennem vedkommende Boghandel deels allerede har modtaget de i den herhos fölgende Kasse mrkt. I. L. S. indeholdte paa medfölgende Fortegnelse anförte Skrifter, deels fremdeles vil modtage endeel andre, som imidlertid endnu ikke have kunnet afsendes, da der ikke har været levnet den fornödne Tid til at erholde dem fra Udlandet og faae dem indbundne. Disse Skrifter og Böger skulde Man tjenstl. have Stiftsövrigheden anmodet om behageligen at ville lade Forstander for Dannelsesanstalten, Lector Dr. Pètursson, der herom under D. D. er tilskrevet, tilstille, for af ham at indlemmes i det Bibliothek for Dannelses-Anstalten, for hvilket de saaledes skulle tjene som forelöbigt

1847. Grundlag, idet man tilföier, at man ved Skrivelse af
13. Juli. D. D. ligeledes til Stiftsövrigheden har afsendt nogle til den islandske lærde Skoles Bibliothek bestemte Böger og Skrifter, som ere indpakkede i samme Kasse, og hvorpaa Fortegnelsen er tilstillet saavel Stiftsövrigheden som Skolens Rektor Dr. Egilsson.

Belöbet af de for de afsendte Böger hertil indkomne Regninger, ialt 174 Rbd. 34 Sk., har Directionen under D. D. tilskrevet Universitetets Qvæstor om at lade Vedkommende udbetale af den almindelige Skolefond og opföre paa den i Fondens Regnskab for Mellemværende med den islandske Skole anlagte Conto, hvorefter samme i sin Tid vil blive Fonden at erstatte af Finantskassen. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 13. Juli 1847.

14. Juli. **Kongelig Resolution** ang. **Retsbetjentes Adgang til Salair ved Auktioner og Licitationer.** Khavn den 14. Juli 1847. — Derved bestemmes nemlig, at Plak. 3. Juni 1842 skal være gjeldende i Island. — Canc. 3. Dep. Forestill. 1847, Nr. 95. — *see* Canc. Skriv. 27. Juli 1847.

17. Juli. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, Kherre Hoppe, ang. **Postgangen til Mula Syssel.** Khavn den 17. Juli 1847. — Rentek. isl. Copieb. 16, Nr. 1130.

I behagelig Skrivelse af 24. Marts d. A. har Hr. Kherre og Stiftamtmand Hoppe indberettet, at De, ifölge Sysselmand Havsteins Forslag, og Sysselmand Christjanssons derover indhentede Erklæring, har, i Forventning af Rentekammerets Approbation, foranstaltet, at den Postgang, som med Collegiets under 22. April 1837 og 19. August 1843 dertil meddelte Tilladelse, har Sted 4 Gange om Aaret imellem Höfdabrekka i Skaptafells Syssel og Djupavog ved Berufjord i Sönder-Mule Syssel, maa, til Bekvemmelighed for Beboerne i

sidstnævnte Syssel forlænges til Gaarden Ketilstad paa Völlum, hvor Sysselmand Havstein er bosat og besörger Postexpeditionen, imod at vedkommende Postförer for denne Extratour tilstaaes en særskilt Betaling af indtil 6 Rbd. for hver Reise, hvilken bliver at udrede af Islands Jordebogskasse, hvori den Brevporto, som det er betydet vedkommende Postexpediteur at paasee erlagt, indflyder. 1847. 17. Juli.

At Kammeret, efter hvad der er oplyst om Hensigtsmæssigheden af berörte nye Postgang, bifalder den af Dem trufne Foranstaltning, forelöbigen i 5 Aar fra indeværende Aars Begyndelse at regne, det meddeles herved tjenstl. til behagelig Underretning, idet vi i sin Tid forvente at modtage Beretning om, hvorvidt den omhandlede Postforbindelse har svaret til Hensigten; ledsaget af Forklaring om den aarlige Bekostning samme har medfört. — Rentekammeret den 17. Juli 1847.

Kongelig Resolution ang. **Opförelse af et Sömærke paa Skagen i Faxebugten.** Khavn den 21. Juli 1847[1]. — I Rentekammerets Forestilling 20. Juli anmeldes, at Stiftamtmanden over Island Kherre Hoppe havde andraget paa, at der maatte blive opfört et Sömærke paa den i Nærheden af Utskaule Kirke i Guldbringe Syssel liggende saakaldte Skagens Pynt, hvorfra der i nordlig Retning löber et Rev ud ved Indseilingen i Faxebugten, og derhos tilstillet Kammeret en af Chefen paa den under Island i forrige Aar stationerede Orlogsbrig, St. Croix, Capitainlieutenant Suenson afgiven Erklæring, hvorefter et saadant Mærke vilde være af særdeles Nytte for Söfarten. Direkteuren for Sökort-Archivet, Commandeurcapitain Zahrtmann, havde anbefalet Opförelsen, og igjennem Toldkammeret var fra Canal-Havne- og Fyrinspekteur Leth tilveiebragt Plan og Overslag, ifölge hvilke Jernarbeidet til dette Sömærke i Kjöbenhavn vilde koste omtrent 150 Rbd., hvorimod Bekostningen med Anskaffelsen af 10 à 15 Cubikfavne Steen, der skulde danne 21. Juli.

[1]) Rentek. Skriv. 4. Juli 1848.

1847. Vardens Fod, denne Steenhobs og Jernapparatets Opsætning, Transporten til Island af omtrent 1420 Pd. Stöbegods, m. m.,
21. Juli. ikke nöiagtigt kan opgives. Den hele Udgift formenes imidlertid ikke at ville overstige 300 Rbd. — I Henhold hertil anbefaler Rentekammeret Sagen. Rentek. Relat. og Resol. Prot. 1847. C, Nr. 279.

Vi bifalde allern. at der paa den i Nærheden af Útskála Kirke i Guldbringe Syssel, inden Islands Sönder-Amt, liggende saakaldte Skagens Pynt, opföres et Sömærke efter indbemeldte Plan. Og tillade Vi lige allern. at Bekostningen ved dets Anskaffelse og Anbringelse paa det dertil udsete Sted udredes af den islandske Jordebogskasse. — Kjöbenhavn den 21. Juli 1847.

22. Juli. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Kirkeqvilderne paa Gufunes** og **Ydelsen af samme til Sognepræsten.** Khavn den 22. Juli 1847. — Canc. 1. Dep. Brevb. 1847, Nr. 3164.

I behagelig Skrivelse af 17. Novbr. f. A. have Stiftamtet og D. Höiærv. andraget, at der i lang Tid flere Gange har fundet Trætte Sted mellem Præsterne til Sognekaldet Mosfell og Gufunes paa den ene og Eierne af Gufunes Kirke og Gaard paa den anden Side, angaaende 7 Kirkeqvilder og den Præsten tilkommende halve Leie af disse Qvilder, som ifölge Biskop Gisle Johnsens autoriserede Maldage skulde underholdes paa Gufunes.

Det fremgaaer af Sagen, at, efterat der under 26. Juni 1812 var tilstaaet Sognepræst Markus Sigurdsson fri Proces for at indtale Kaldets Ret til bemeldte Qvildeleier, uden at dette Beneficium af ham blev benyttet, blev der under 17. Marts 1820 tilstaaet den daværende Sognepræst Benedikt Magnusson fri Proces til Sags Anlæg, betræffende Erstatning for de to af disse bortkomne

Kirke-Qvilder tilligemed den halve Leie af samme, hvorhos det ifölge Cancellie-Skrivelse af 18. Marts s. A. blev Sognepræsten tilkjendegivet, at det maatte være ham uformeent at indsætte for egen Regning paa Gaarden Gufunes de övrige forlængst bortkomne fem Qvilder, — med Hensyn til hvilke en kgl. Resol. af 29. Marts 1757 skulde have bestemt, at ingen Erstatning skulde tilkomme vedkommende Præst for Afsavnet af Leierne af disse forlængst uddöde Qvilder, — og at Opsidderen af oftmeldte Gaard skulde være pligtig til at modtage bemeldte fem indsættende Qvilder og derefter svare den halve Leie til Præsterne i Kaldet, hvilke, den ene efter den anden, skulde ved Tiltrædelsen erlægge disse Qvilders fulde Værdie til den Fratrædende eller hans Arvinger. Præsten Magnusson benyttede imidlertid heller ikke det ham forundte Beneficium proc. gratuiti med Hensyn til de to Qvilder, ligesaalidet som den ham meddeelte Tilladelse til at indsætte de fem Qvilder paa Gaarden, hvorimod der under 2. August 1820 ved Forligelsescommissionen angaaende de to förstnævnte Qvilder blev sluttet en Overeenskomst med Gaardens daværende Eier, senere afdöde Amtmand Thorarensen, hvorved denne forpligtede sig til at erkjende det som en paa Gaarden hvilende Byrde, at der af samme herefter bestandig skulde hvert Aar til vedkommende Sognepræst udredes 20 Pd. Smör, (hvilket svarer til to halve Qvildeleier) dog paa Vilkaar, at al videre Fordring angaaende disse to Qvilder fra Mosfells Præsts Side herefter skulde bortfalde og at Sognepræst Magnusson for sin Tid ikke skulde forsöge at benytte den ham af Cancelliet givne Tilladelse til paa Gufunes at indsætte fem Qvilder, hvilken Tilladelses Gyldighed mod Eieren af Gufunes iövrigt under Forliget blev modsagt af fornævnte Thorarensen. Dette Forlig blev af Stiftsövrigheden approberet saaledes, at det tillodes Præsten Magnusson for hans Embedstid at lade det ham forundte Beneficium proc. gratuiti, til at

1847. 22. Juli.

1847. gjöre Kirkens Ret til de to Qvilder hos Gufunes Eiere
22. Juli. gjeldende, ubenyttet, imod aarligen at oppebære 20 Pd. Smör, ligesom det og for ham personligen kunde have sit Forblivende ved Forliget med Hensyn til de fem Qvilder, hvilke det var Præsten til Mosfell uformeent at indsætte; derimod skulde dette Forlig aldeles ingen Ret grunde for Eierne af Gufunes Gaard til at nægte Præsterne til Mosfell at indsætte de ommeldte fem Qvilder, ligesom det ogsaa maatte staae disse aabent i Tiden at gjöre Kirkens Ret til de to af Gufunes Eier indsættende Qvilder gjeldende. Ved denne Overeenskomst havde det sit Forblivende i Sognepræst Magnussons Embedstid, hvorimod dennes Eftermand, Sognepræst Stephan Thorvaldsen, har villet gjenindsætte de omhandlede fem Qvilder, og i den Anledning indgivet et Andragende om at forhjelpes til sin Ret i foranförte Henseende.

Ved hertil at indsende dette Andragende have Stiftamtet og D. Höiærv. yttret, at De forgjæves have sögt at opnaae en mindelig Afgjörelse af Sagen ved Underhandling med den nuværende Eierinde af Gufunes, Enkefrue Thorarensen, der ikke har villet anerkjende sin Forpligtelse til at modtage de meerommeldte fem Qvilder og deraf svare halv Leie, samt derhos — næst at bemærke, at der, saalænge der ifölge det ovenmeldte Forlig svares vedkommende Præst 20 Pd. Smör aarlig af Gufunes, ingen Trætte finder Sted angaaende de to Qvilder, med Hensyn til hvilke Bevilling til fri Proces var tilstaaet under 17. Marts 1820, — indstillet Sagen til Cancelliets Resolution, idet De have yttret den Formening, at de fem Qvilder tilhöre Kirken paa Gufunes ifölge Biskop Gisle Johnsens Maldage, ligesaa vel som de ovennævnte to, og at Præsten derfor, naar Vedkommende ikke efter et passende Varsel vilde modtage dem og svare Leierne, maatte kunne henvende sig til Fogden, for ved hans Hjelp at opnaae Indsættelsen, samt til sin Tid erholde Udpantning for de halve Smörleier.

Efterat Cancelliet i den Anledning havde indledet 1847.
Brevvexling med det kgl. Rentekammer, og navnlig 22. Juli.
udbedet sig Oplysning angaaende den i Sagen ommeldte kgl. Resol. af 29. Marts 1757, ifölge hvilken ingen Erstatning skulde tilkomme vedkommende Præst for fem af disse Qvilder, har bemeldte Kammer, ved at fremsende den herhos fölgende Afskrift af bemeldte kgl. Resolution — som blandt andet gaaer ud paa „at for de fem Qvilder, som for saa lang Tid siden, för end Hospitalets Forflyttelse til Gufunes, fra denne Jord er afgaaet, kan Supplikanten, Præsten Högnesen, ingen Erstatning tilkomme" — bemærket, at denne Resol. er motiveret ved den Omstændighed, at de paagjeldende fem Qvilder vare aflettede Jorden Gufunes for mere end 100 Aar för Hospitalet paa Vidöe ifölge kgl. Resol. af 17. April 1752 forflyttedes til meerbemeldte Jord, hvorhos maa erindres, at da fornævnte Resol. frakjender Præsten Erstatning for de omhandlede fem Qvilder, formenes at Beneficiarius ei kan være berettiget til paa Gaarden at indsætte et saadant Antal Qvilder med Forpligtelse for Eieren til deraf at svare halv Qvildeleie, eftersom Resol. maa være forbindende som speciel Bestemmelse, mod Maldagens Indhold som almindelig Regel, saameget mere som den, qva Resolution, er givet efter at Maldagen ved Reskr. af 5. April 1749 sattes i Kraft. Iövrigt har det kgl. Rentekammer tilföiet, at Gaarden med sine Rettigheder og Forpligtelser endeligen er afhændet fra den kgl. Kasse til privat Mand, og ligesom denne ei ved Övrigheds-Resolution, men ikkun ved Rettens Kjendelse kunde paalægges den omhandlede Servitut, saaledes maa den kgl. Kasse ansee Sagen sig uvedkommende.

Ved at tilmelde Hr. Stiftamtmand og D. Höiærv. Forestaaende, skulde man tjenstl. bemærke, at Cancelliet efter det saaledes Oplyste heller ikke kan antage, at Præsten kan være berettiget til at indsætte de omhandlede fem Qvilder paa Gaarden, men at Spörgsmaalet

1847. forövrigt hörer under Domstolenes Afgjörelse. Syv
22. Juli. Bilage fölge hoslagt tilbage. — Det kgl. Danske Cancellie den 22. Juli 1847.

24. Juli. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Lægetilsyn med Disciplene i Latinskolen.** Khavn den 24. Juli 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 1644.

Under 24. Februar d. A. har Stiftsövrigheden, ved at fremsende en Ansögning fra Landphysikus paa Island, Justitsraad Thorstensen, om saavel at tilstaaes en Godtgjörelse for i en Række af Aar at have haft Lægetilsyn med Disciplene i Bessastad Skole, som og at tillægges et Honorar for i Fremtiden at före saadant Tilsyn med Eleverne i Reykjavík lærde Skole, indstillet Landphysikus til, for Tilsynet med og Behandlingen af Eleverne saavel i Skolen som den paatænkte höiere Dannelsesanstalt for Geistlige, at tilstaaes et aarligt Honorar af 25 Rbd. af Skolens Kasse, hvorhos Stiftsövrigheden dog, med Hensyn til at Justitsraad Thorstensen samtidigt hermed har indgivet Ansögning til det kgl. Danske Cancellie om, efter sin Anciennitet at blive tilstaaet samme Gagetillæg som maatte blive tilstaaet de ældste Physici i Danmark, har henstillet om det ikke, saafremt dette Gagetillæg maatte bevilges, kunde udvirkes, at Ansögeren paalagdes uden videre Betaling at före det omhandlede Lægetilsyn med Eleverne.

I denne Anledning skulde Directionen, næst at bemærke, at det kgl. Danske Cancellie, med hvem man derom havde indledet Correspondance, har underrettet Directionen om, at det ansögte Gagetillæg ikke kan udvirkes Supplikanten, tjenstl. melde, at den paa Grund af den 4. § i Instruxen for Landphysikus af 25. Febr. 1824, som paalægger ham uden Forskjel at besöge alle Syge, som trænge til hans Hjælp, kun berettiger ham til frit Underhold og sikker Befordring, ikke skjönner,

at der er tilstrækkelig Anledning til at lade Skolekassen udrede noget Honorar for det Disciplene ydede Lægetilsyn. — Den kgl. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 24. Juli 1847. 1847. 24. Juli.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Kherre Hoppe, ang. **Retsbetjentes Adgang til Salair ved Auktioner og Licitationer.** Khavn den 27. Juli 1847[1]. — Kongel. Resol. 14. Juli 1847 er publiceret i Skagafjords, Öefjords og begge Mula Sysseler 1848. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3330—3333. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 180. 27. Juli.

I behagelig Skrivelse af 15. Februar d. A. har Hr. Kherren, i Anledning af at Sysselmand Stephensen for en i Aaret 1845 afholdt Auction over Vrag, der var tilfaldet Justitskassen, havde anseet sig berettiget til, i Medför af Bestemmelserne i den for Danmark emanerede Plak. af 3. Juni 1842, at beregne sig sædvanligt Gebyr efter Sportellovgivningen, indstillet, hvorvidt den ommeldte Plakat, skjöndt ikke udtrykkelig udvidet til Island, dog sammesteds maatte være anvendelig.

Efter at man angaaende denne Sag har correspondere t med det kgl. Rentekammer, har man forelagt Hs. Majestæt Kongen Sagen til Afgjörelse, og Allerhöistsamme har derpaa ved allerh. Resol. af 14. d. M. bifaldet, at meerbemeldte Plakat 3. Juni 1842, indeholdende nærmere Bestemmelser om Retsbetjentenes Adgang til at erholde Salair i Anledning af Auctioner og Licitationer, som foretages i kgl. Tjeneste m. m., er bragt til Anvendelse og fremdeles anvendes paa Island.

Idet Man herved tjenstl. skulde meddele Hr. (Tit.) denne allerh. Resol. til behagel. Efterretning og videre fornöden Bekjendtgjörelse, undlader man ikke at lade

[1]) Canc. Skriv. 11. Februar 1845.

1847. et Antal Exemplarer af oftmeldte Anordning hoslagt
27. Juli. fölge, for at samme kunne blive omdeelte blandt Retsbetjentene i det under Dem sorterende Amt. — Det kongel. Danske Cancellie den 27. Juli 1847[1].

31. Juli. Stiftsövrighedens **Bekjendtgjörelse** ang. **Pastoral-Seminariet i Reykjavík.** Stiftamtshuset og Laugarnes den 31. Juli 1847. — Efter Aftryk i Reykjavíkurpóst. I, 175.

Auglýsíng viðvíkjandi prestaskólanum í Reykjavík.

Með seinasta Reykjavíkurpósti var almenníngi auglýstur konúnglegur úrskurður, sem svo ákveður, að prestaskóli eigi nú þegar á næsta hausti að hefjast í Reykjavík, til æðri mentunar fyrir andlegrar stèttar menn hèr í landi.

þegar í þetta horf er komið, má það virðast mjög svo æskilegt, að jafnvel eldri stúdentar, þó úrskurður konúngs ekki berlega skyldi þá til þess, vildu hagnýta sèr þetta tækifæri til þess enn þá betur að búa sig undir köllun sína, og kæmi það þá bezt við, að þeir, sem tækju þetta fyrir, vildu víkja að því svo bráðlega, sem þeir geta komið því við.

Naumast mun það koma uppá, að stiptsyfirvöldin neiti nokkrum inntöku í prestaskólann, og það próf, sem er fyrirskipað, miðar einúngis til þess að komast að raun um, hvort þeir, sem vilja gánga inn í tèðan skóla, hafi haldið við þekkingu sinni á þeim vísindum, er þeir áður höfðu numið í hinum lærða skóla, einkum helztu atriðum mannkynssögunnar, samt latínskri og griskri málfræði, því það er auðsætt, að tilsögnina í prestaskólanum verður að byggja á því, að sæmileg kunnátta í þessu sè fyrir, og kemur helzt til þessa prófs þar sem í lengra lagi er liðið frá því menn

[1]) s. D. ligelydende Circulaire-Skrivelse til de andre Amtmænd i Island, samt Meddelelse til Rentekammeret. Canc. 3. Depart. Brevb. sst.

skrifuðust út úr hinum lærða skóla. — Íslands stipt- 1847.
amtshúsi og Laugarnesi 31. Juli 1847. 31. Juli.

[undertegnet]

T. Hoppe. H. G. Thordersen.

Rentekammer-Skrivelse til det kgl. General- 31. Juli.
Toldkammer og Commerce-Collegium, ang. **Tilkjöbs-Afgift af Skibe.** Khavn den 31. Juli 1847.
— Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1169.

Det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium har i behagelig Skrivelse af 29. Mai d. A., næst at bemærke, at den befalede Afgift af Skibe og Fartöier, der fra Udlandet erhverves til Eiendom af Hs. Maj. Kongens Undersaatter, ikke erlægges af de Skibe, der indföres i Steder indenfor Toldlinien i Danmark og Hertugdömmerne, fra Staden Altona og fra Island og Færöerne, naar de der ere byggede eller Tilkjöbsafgiften berigtiget, yttret, at denne Afgift, endskjöndt oprindelig en Nationalitetsafgift, maa betragtes som en til Beskyttelse af indenlandsk Skibsbyggeri paabuden Indförselstold af fremmede Skibe. Da der nu ikke erlægges Told af de Varer, som indföres i fornævnte Stad og nordlige Bilande, saa synes dette Forhold at maatte medföre, at Skibe ogsaa dersteds kunne afgiftsfrit indföres og bygges af de ligeledes der toldfrie indförte Materialier. Först naar saadanne, fra Udlandet erhvervede eller i hiin Stad og de nævnte Bilande byggede Skibe, indföres i toldpligtig Havn i Kongeriget og Hertugdömmerne og overgaae til Eiendom, bliver Tilkjöbsafgiften eller en passende Materialtold at erlægge, eftersom Skibene enten ere erhvervede fra Udlandet eller byggede i meerbemeldte Stad eller Bilande.

Med Hensyn til, at velbemeldte Collegium er betænkt paa at forelægge næste Stænderforsamling et Lovforslag til berörte Skibsafgifts Ophævelse for Staden Altonas, Islands og Færöernes Vedkommende, har Samme

1847. derhos, i Henseende til Forholdene paa fornævnte nord-
31. Juli. lige Bilande, begjært vore Yttringer angaaende den paatænkte Forandring i den omhandlede Lovbestemmelse, tilligemed Underretning om Antallet og Störrelsen af de i de sidste Aar paa Island og Færöerne erhvervede fremmede Skibe, og Belöbet af den betalte Afgift.

I Anledning heraf skulde vi, forsaavidt Island angaaer, tjenstl. meddele, at foruden den Öens Indvaanere tilsagte almindelige Toldfrihed paa Indförselsartikler, altsaa ogsaa paa alt Skibsmateriale, har begunstiget Skibsbyggeri dersteds, har man, saaledes som Plak. af 18. August 1786 § 18 og Forordn. af 13. Juni 1787 Cap. II § 9 udvise, paa anden Maade sögt at opmuntre til at bygge Baade og andre til Transport og Havfiskeri bekvemme Fartöier, især af det Tömmer, som i stor Mængde opdriver paa Kysterne, men uden at denne Næringsgreen har opnaaet nogen væsentlig Betydning.

At der i Island vilde blive bygget större Fartöier end af omtrent indtil 20 Commercelæsters Drægtighed, eller egentlige Handelsskibe, er sikkert ikke blevet antaget. Og forekommer der os ogsaa at være liden Sandsynlighed for, at större Skibe med Fordeel ville kunne bygges der paa Öen, eftersom det dertil fornödne raa Materiales Anskaffelse og Öens Lokaliteter maa medföre, at sligt Skibsbyggeri, i Henseende til Priisbillighed, ikke vil kunne udholde Concurrence med andre, navnligen med norske Skibsværfter. Det er ei heller Kammeret bekjendt, at större Skibe end Dæksbaade og andre til Fiskeri og Transport i Landet selv tjenlige Fartöier ere blevne byggede paa Island, hvor de i Almindelighed ere forblevne og benyttede i nysnævnte Öiemed.

Med Hensyn til Vigtigheden af Fiskeriernes Opkomst og Forögelsen af Transportmidlerne, er det i Plak. af 23. Oktbr. 1816 bestemt, at den ved Forordn. af 13. Marts 1812 § 1 paabudne Afgift af fremmede Skibe, naar de blive kgl. Undersaatters Eiendom, skal

være og forblive ukrævet for alle Skibe under 16 Commercelæsters Drægtighed, saalænge de ikke bruges til anden Fart end Fiskeri og indenlandsk Samfærsel i Island. At denne Bestemmelse gives den af det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium paatænkte Udvidelse, saaledes at den omhandlede Tilkjöbsafgift aldeles ophæves af fremmede Skibe, som ere hjemmehörende i Island, kunne vi for vort Vedkommende Intet have at erindre imod. Ikkun skulde vi, næst at bemærke, at der, naar Tilkjöbsafgiften ophæves af fremmede Skibe, som erhverves af Hs. Majts Undersaatter paa Island, vedblivende skal erlægges, naar deslige Skibe overgaae i andre danske, men iövrigt paa Island handlende Indvaaneres Besiddelse, synes at opstaae et Misforhold imellem disses og hines Vilkaar, henstille til nærmere behagelig Overveielse, om ikke den Omstændighed, deels at Skibsrhedere, som have Borgerskab i Island, kunne være bosatte enten i Danmark eller Hertugdömmerne, og deels at islandske Handlende, som have Borgerskab i en eller anden af de danske Stater udenfor Island, kan lade deres Handel der paa Öen bestyre ved Faktorer, vilde kunne give Anledning til at Lovbestemmelsen om Tilkjöbsafgiftens Erlæggelse af fremmede Skibe, som erhverves til Eiendom af Hs. Majts Undersaatter i Danmark og Hertugdömmerne, bliver eluderet. 1847. 31. Juli.

Hvad dernæst Færöerne angaaer, da formenes en Udvidelse af den i Plak. af 29. Januar 1822 tilsagte Begunstigelse, saalænge Handelen der paa Öerne alene föres for Statskassens Regning, at være af mindre væsentlig Betydning, og som det kgl. General-Toldkammer og Commerce-Collegium bekjendt, har Östifternes sidste Provindsialforsamling indgivet en allerund. Petition om Handelens Frigivelse paa bemeldte Öer, hvilken Petition vil give Anledning til, at Spörgsmaalet om Indförelsen af et Toldsystem paa Færöerne vil komme under Overveielse og Forhandling med velbemeldte Collegium, og

1847. saafremt Samme maatte udtale sig for Oprettelsen af
31. Juli. et saadant, vil Aarsagen til Tilkjöbsafgiftens Ophævelse af Skibe, som erhverves til Eiendom af Færingerne, bortfalde.

Med Hensyn til den af det kgl. General-Toldkammer og Commercecollegium attraaede Underretning om Antallet og Störrelsen af de paa Island og Færöerne erhvervede fremmede Skibe, samt om Belöbet af den for samme erlagte Afgift, da maae vi, for Islands Vedkommende, henholde os til hvad Rentekammeret under 23. Septbr. 1843 har tilskrevet General-Toldkammeret, og, betræffende Færöerne, da er det os ikkun bekjendt, at der er erhvervet et, iövrigt under den i Plak. af 29. Januar 1822 § 1 nævnte Drægtighed, i Udlandet bygget Fiskerfartöi, hvilket for nogle Aar siden er forliist. — Rentekammeret den 31. Juli 1847.

5. August. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtm. Rosenörn, ang. **Udgifter ved Oversættelse af Rets-Akter.** Khavn den 5. August **1847.** — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3483.

I Anledning af den med Hr. Kherrens Skrivelse af 3. f. M. hertil indsendte Ansögning, hvori Eyjólfur Jónasson af Kjosar Syssel anholder om, at enten den ham ved den islandske Landsoverrets Dom af 15. Marts d. A., for Injurier imod vedkommende Repstyrer under Udövelsen af dennes Funktioner, idömte Straf af 20 Slag Riis maa blive forandret til en Pengemulkt, eller at Sagen maa blive indanket for Höiesteret, uagtet den ifölge Forordn. 24. Januar 1838 er inappellabel, skulde man til Efterretning og Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Intet af det saaledes Ansögte kan bevilges, idet man derhos, forsaavidt De, for det Tilfælde, at Sagen ikke blev appelleret, har forlangt Underretning om, hvorfra Betaling for den medfulgte Oversættelse af Sagens Akter skal udredes, ikke skulde undlade at tilföie, at Collegiet

vel efter Omstændighederne Intet vil have at indvende imod, at der for denne Gang tilstaaes Vedkommende en passende Gratification for at have besörget Oversættelsen, hvilken kan afholdes af Justitskassen, men at det Offentlige ellers iövrigt ikke kan belastes med særlige Udgifter i saadan Anledning. Akterne remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie den 5. August 1847. 1847. 5. August.

Rentekammer-Skrivelse til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Opbydelse af Jorden Lambhus til Bygsel.** Khavn den 21. August 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1188. 21. August.

Ved Rentekammerets Skrivelse af 20. Februar d. A. blev det blandt Andet meddeelt Kherre og Stiftamtmand Hoppe, at der fra Collegiets Side Intet havdes imod, at Jorden Lambhus i Alptanes Rep inden Guldbringe Syssel, under Iagttagelse af de sædvanlige Regler, blev afhændet ved Auktion paa H. M. Kongens Approbation, alternativt enten imod Erlæggelsen af en Kjöbesum eller som Arvefæste, imod en aarlig Pengeafgift, samt en af hver ny Besidder erlæggende bestemt Recognition.

I Anledning heraf har Kherre Hoppe i Skrivelse af 8. Juni sidstl., der er ledsaget med en fra Sysselmand Gudmundsen indhentet Erklæring, samt en Afskrift af den den 13. Juli f. A. foretagne Overleverelsesforretning af ovenmeldte Jord, yttret den Formening, at der med Hensyn til at Jorden nu er bortleiet for den jordebogsmæssige Afgift, samt til den Mangel paa Herligheder, hvilken lader formode, at antageligt Bud paa samme neppe kan ventes, ikke maatte være Grund til at foretage Videre i Henseende til Salget af denne liden Jord. — Da det imidlertid ikke, forinden Jorden er stillet til Auktion, kan ansees afgjort, om Kjöbere ville melde sig til samme eller ikke, saa skulde man, forsaavidt Jorden Lambhus ikke er bortbygslet paa Livs-

1847. tid, hvad der efter Kherre Hoppes Skrivelse af 26. Januar
21. August. d. A. og den dermed fulgte Gjenpart af hans Skrivelse af 29. Januar 1846 til Sysselmand Gudmundsen, i Forbindelse med hans fornævnte Skrivelse af 8. Juni d. A. til Rentekammeret, ikke synes at være Tilfældet, i Henhold til Rentekammerets ovenmeldte Skrivelse af 20. Februar d. A., tjenstl. anmode Hr. Stiftamtmand Rosenörn om, behageligen at ville foranstalte Jorden paa den mest passende Tid stillet til Auktion, alternativt imod en Kjöbesum, eller som Arvefæste imod en aarlig Afgift i Penge, og en efter Hr. Stiftamtmandens Befindende bestemt Recognition af hver ny Besidder, samt under de i bemeldte Skrivelse anförte Conditioner. Efter at Auktionen er afholdt, imödeseer man derefter Deres behagelige Betænkning om det gjorte höieste Buds Antagelighed, hvorefter det vil blive taget under Overveielse i Collegiet, om samme maatte egne sig til at indstilles til Hans Majestæts allerhöieste Approbation.

Skulde meerbemeldte Jord imidlertid være bortbygslet paa Livstid, formenes det rigtigst at stille den omhandlede Auktion i Bero indtil Bygselledighed indtræder. — Rentekammeret den 21. August 1847.

21. August. **Rentekammer-Skrivelse** til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Bilag til Regnskabet for Amtets Repartitionsfond.** Khavn den 21. August 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1190.

At Kammeret aldeles tiltræder den af Hr. Conferentsraad og Amtmand Thorsteinson i behagelig Skrivelse af 26. Febr. d. A. yttrede Formening om, at det, saavel i Formen som i andre Henseender, er rettest, at de Regninger over Befordringsudgifter i offentlige Sager, som fremkomme ved Repartitionsfonds-Regnskaberne, bilægges med Qvitteringer for den præsterede Betaling for Skyds, det meddeles Dem herved til behagelig Underretning og videre Bekjendtgjörelse forsaavidt fornödent.

Med Hensyn til at Sysselmand Briem har vægret sig for at tilveiebringe de i forberörte Henseende fornödne Beviisligheder i Justitssagen mod Rannveig Sigurðsdatter af Isafjords Syssel, da vil Kammeret, efter Deres derom gjorte Indstilling, ikke nægte sit Samtykke til, at Saadant for denne Gang passerer. — Rentekammeret den 21. August 1847. 1847. 21. August.

Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Gudstjenesten i Capellet paa Vidö** og dettes **Henlæggelse til Mosfell Præstekald.** Wyck paa Föhr den 4. Septembr. 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. — Canc. 1. Depart. Registr. XV, 142b (1847, Nr. 529). Uddr. i Reykjavíkurpóst. 1848, S. 31 (med Datum 5. Septbr.). 4. Septbr.

Christian den Ottende &c. V. s. B. Vi give Eder hermed tilkjende, at Vi efter det derom gjorte Andragende og Eders derover afgivne Erklæring, samt de Os iövrigt i den Anledning af Vort danske Cancellie allerund. foredragne Omstændigheder, allernaad. ville have bestemt, at Öen Vidöe, i hvis Capel det tidligere har paaligget Præsten ved Reykjavík Domkirke at holde Gudstjeneste, men for hvilken Forpligtelse Vi ved allerhöieste Reskript til Eder af 29. April f. A. have fritaget bemeldte Præst, henlægges under Mosfell og Gufunæs Sognekald, og at Sognepræsten for sidstnævnte Menigheder forretter Gudstjenesten hver 10de Söndag i fornævnte paa bemeldte Vidöe værende Capel.

Derefter I Eder allerund. have at rette og Vedkommende Saadant til Efterretning at tilkjendegive. — Dermed skeer Vor Villie. Befalende Eder Gud! — Givet i Wyck paa Föhr den 4. Septembr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Rosenörn, ang. **Opgjörelse mellem Reykjavíks og Seltjarnarnæs** 7. Septbr.

1847. 7. Septbr. **Reps Fattigvæsen.** Khavn den 7. Septbr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 1011.

Med Skrivelse af 12. Juli sidstl. har Amtet til Cancelliet indsendt et Andragende, hvori Provst Johnsen og Justitiarius Sveinbjörnsson, som Medlemmer af den ifölge Anordn. af 27. Novbr. f. A. § 1 sammentraadte combinerede Commission til Delingen af Reykjavig Kjöbstads og Seltjarnarnæs Reps tidligere fælleds Fattigvæsens Formue og Byrder, næst at indberette, at denne Deling nu i det Væsentlige er fuldendt, deels anholde om Resolution for, hvorvidt de Personer i Reppen eller Byen, som, uden nogensinde at have nydt offentlig Understöttelse, dog, af Mangel paa Evne, i det sidste Aar Intet have bidraget til Communens Fornödenhed, uagtet de ere i saadan Stilling, at de iövrigt vilde være pligtige dertil, bör henregnes til Fattigvæsenets Byrder og saaledes medtages under Delingen, deels indstille til Approbation nogle af Commissionen, til Forebyggelse af mulige Tvistigheder i Fremtiden, eenstemmig vedtagne Bestemmelser [1].

---

[1]) De vedtagne Bestemmelser lyde saaledes i en til Cancelliet indsendt Oversættelse:

„For iövrigt saa meget muligt at forebygge de Tvistigheder, som i Fremtiden kunde opstaae i Anledning af Adskillelsen, forenede hele Forsamlingen sig om at antage fölgende Convention:

1) De Trængende fra fremmede Fattig-Distrikter, som nu allerede, og för Reikavigs Byes og Seltjarnarnæs Reps Adskillelse, have efter fremkomne Beviisligheder erhvervet sig Forsörgelsesret af det forenede Fattigdistrikt, skal, naar de ikke andensteds ere blevne forsörgelsesberettigede, underholdes af begge Distrikter, Byen og Reppen, efter Forholdet 26 : 11. — 2) De, som nu opholde sig i Reikavig By eller i Seltjarnarnæs Rep og fremdeles fra 6. dennes opholde sig i en af disse Communer i saa lang Tid, som lovligen udfordres til at erhverve Forsörgelsesret, skal forsörges paa det Sted, hvor de, fra benævnte Tidspunkt, paa lovlig Maade have vundet Forsörgelsesret, uagtet de

Foranlediget heraf skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at Cancelliet med Amtet maa være enig i, at de omhandlede Personer ikke kunne henregnes til Fattigvæsenets Passiva og saaledes maae blive udenfor Deling, samt at de af Commissionen vedtagne, i den hoslagt tilbagefölgende Convention indeholdte, Bestemmelser approberes. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847. 1847. 7. Septbr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Sönder-Amtet, Stiftamtm. Rosenörn, ang. **Omkostningerne ved Forsendelse af Rets-Akter.** Khavn den 7. Septbr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4014—4015. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 222. 7. Septbr.

I Anledning af det ved Amtets Skrivelse af 19. Juli sidstl. hertil indsendte Andragende, hvori Justitiarius Sveinbjörnsson forespörger, hvorledes han skal erholde Refusion af respektive 1 Rbd. 48 Sk. og 3 Rbd., som af ham ere udlagte for Overbringelse af Rets-Akter i

för Adskillelsen af benævnte Commune maatte have erhvervet Forsörgelsesret af den forenede Commune. — 3) De, som ved sidstafvigte Fardag have erhvervet sig Forsörgelsesret i den forenede Commune, men komme til at trænge til Understöttelse i en af de adskilte Communer, förend de sammesteds have erhvervet sig Forsörgelsesret efter 2. Post, skal der forsörges, hvor de efter afvigte Fardag havde lovligt Hjem, og bliver det at bevise ved vedkommende Sognepræsts Husbesögelses-Protokol for indeværende Aar. — 4) Det Samme skal gjelde om saadanne Personer, som nu ikke have opholdt sig i den för forenede Commune lovbestemte Aaremaal, men fylde samme senere i en af de adskilte Communer, det medberegnet, som de för opholdt sig i den Fælleds-Commune. — 5) Det skal i alle Tilfælde forudsættes, at Adskillelsen er skeet til afvigte Fardag, uagtet Aktivernes fuldkomne Deling, efter Foranförte, ikke kan skee förend senere".

1847. 7. Septbr. forskjellige Justitssager til Amtmanden over Islands Nord- og Öst-Amt, samt hvorledes der i Henseende til deslige Omkostninger for Fremtiden skal forholdes, skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at man med Dem maa være enig i, at forsaavidt Posternes Afgangstid ikke tillader disses Afbenyttelse til Justits-Akters Transport mellem vedkommende Ret og Övrighed, maae de dermed forbundne Omkostninger udredes paa samme Maade som andre ved Delinqventsager foranledigede Omkostninger, idet man ikke undlader at tilföie, at hvor det saaledes bliver nödvendigt, at befordre Justits-Akter ved private Leiligheder eller Expresser, maa det overlades Justitiarius at afslutte Akkord med Vedkommende om Betalingen derfor, og vil da det af ham Overbringeren meddelte skriftlige Beviis kunne, forsynet med behörig Qvittering i alt Fald in duplo, tjene til fornöden Legitimation ved Amtets Repartitionsfonds-Regnskab.

De medfulgte Bilage remitteres. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847.

7. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til Rentekammeret, ang. **Udarbeidelsen af den islandske Text af Anordningerne og Honoraret derfor.** Khavn den 7. Septbr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3947.

Ved at tilstille Cancelliet det hoslagt tilbagefölgende Andragende, hvori Fuldmægtig under Rentekammeret, Kammerassessor Pjetursson, anholder om at tilstaaes et Honorar for de Oversættelser af Lovudkast og Anordninger med Hensyn til Island, som han hidtil har besörget deels for det kgl. Rentekammer, deels for dette Collegium, har velbemeldte Kammer i behagelig Skrivelse af 14. f. M. forlangt Cancelliets Betænkning over Sagen og specielt at blive meddeelt, hvorledes Etatsraad Finn Magnussen er bleven betalt for de af ham hidtil besörgede lignende Arbeider, samt hvormeget Assessor

Pjetursson kan have fortjent for de af ham for Cancelliet udförte Oversættelser, idet det kgl. Rentekammer derhos, under Forudsætning af at Cancelliet med Samme er enigt i, for det Förste stadigt at benytte Pjeturssons Hjælp til oftnævnte Oversættelses-Arbeider, har tilföiet, at det formentligen vil være rigtigere, overeensstemmende med hans derom yttrede Önske, at tilstaae ham et aarligt Honorar, saalænge han udförer Forretningerne, end stykkeviis Betaling, om hvilket Honorars Störrelse Kammeret endelig har begjært Cancelliets Formening. 1847. 7. Septbr.

Foranlediget heraf undlader man ikke tjenstl. at tilbagemelde, at ifölge den med Etatsraad, Geheimearchivarius Finn Magnussen i Aaret 1831 trufne Overeenskomst er hidtil udbetalt ham 4 Rbd. for den Oversættelse, der indeholdes paa et Ark paa brudt Papir ved Siden af den danske Original; samt 1 Rbd. for Corrigeringen, og efter samme Maalestok tilkommer Assessor Pjetursson for de af ham besörgede Oversættelser af de trende dette Aars Althing forelagte Lovudkast og af den allern. Bekjendtgjörelse til Althinget, af hvilken sidste han tillige har besörget Corrigeringen, omtrent 25 Rbd., hvilket Belöb Collegiet er villigt til at foranstalte ham udbetalt. Iövrigt maa Cancelliet, der ogsaa fremdeles agter at benytte Assessor Pjeturssons Hjælp ved disse Oversættelses-Arbeider, erkjende, at denne Beregningsmaade har sine Misligheder, men forsaavidt det kgl. Rentekammer har foreslaaet, at der i dets Sted tilstaaes ham et aarligt Honorar, maa Collegiet bemærke, at man ikke for Tiden kan have nogen Mening om dette Honorars Störrelse, eftersom Mængden og Omfanget af de Arbeider, som herefter ville blive Assessor Pjetursson overdragne, er aldeles ubestemt og vil kunne blive heelt forskjellige, og de Udbetalinger, der i de forlöbne Aar have fundet Sted til Etatsraad Finn Magnussen for lignende Arbeider, ikke under de forandrede Forhold og navnlig efter Althingets Indstiftelse i saa Henseende ville kunne give nogen Veiledning. Saa-

1847. 7. Septbr. fremt imidlertid det kgl. Rentekammer skulde finde sig foranlediget til at anbefale, at et saadant aarligt Honorar udredes af den islandske Jordebogskasse, kan Cancelliet for sit Vedkommende Intet derimod have at erindre, men man maa da aldeles overlade til velbemeldte Kammer at tage nærmere Beslutning om Störrelsen af dette Honorar. — Det kongelige Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847.

7. Septbr. **Cancellie-Skrivelse** til det kongel. Sundheds-Collegium, ang. **Forslag** til Bestemmelser om **Betaling for legale Forretninger af Lægerne i Island.** Khavn den 7. Septembr. 1847[1]. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 3958. — Sagens Forhandling i Althinget 1849, i Anledning af en privat Petition, *see* Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1849, S. 103—106, 303—333, 371—384.

Uagtet Plak. af 4. Oktobr. 1825, angaaende Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, saaledes som udtrykkelig udtalt i Canc. Skriv. 26. Septbr. 1829, er forbleven uden Anvendelse paa Island, har Cancelliet dog, i Erkjendelsen af, at Distriktslægerne i Island, ikke mindre end Lægerne i Danmark, have billigt Krav paa Betaling for Udförelsen af offentlige Forretninger, efter foregaaende Correspondence med det kgl. Rentekammer, ved Skrivelse af 25. Septembr. 1845 til Amtmændene i Island tilladt, at der midlertidig tilstaaes de islandske Læger for Obductionsforretninger, der foretages efter offentlig Requisition, Halvdelen af den ved hiin Plakat hjemlede Betaling, eller 4 Rbd. for hver Forretning, samt i Diæter 1 Rbd. for hver Dag Forretningen har varet, indtil der ved en almindelig Lovbestemmelse kunde blive fastsat en almindelig Taxt for de islandske Lægers offentlige Forretninger. — Da Collegiet derhos med Rentekammeret maatte ansee det for önskeligt, at en saadan ny Lovbestemmelse ema-

[1]) Canc. Skriv. 16. Novbr. 1847.

nerede, har man anmodet Amtmændene, efter derom 1847.
at have corresponderet med Sysselmændene og Lægerne, 7. Septbr.
at meddele Collegiet deres Formening om, hvilke Honorarer, Diæter og Befordringsudgifter, der burde tilstaaes Lægerne paa Island for de af dem, efter det Offentliges Requisition, udförte Forretninger, samt om, hvilken Betaling der bör ydes dem for Lægehjælp til Private.

Fra Amtmændene har Collegiet derefter ved hosfölgende Skrivelser modtaget de ligeledes vedlagte, fra vedkommende Embedsmænd indhentede Erklæringer, og idet Cancelliet nu over Sagen tjenstl. skulde udbede sig det kgl. Sundheds-Collegiums Yttringer behageligen meddelte, ledsager man samme med fölgende Bemærkninger:

Med Hensyn til Taxten for Lægernes Forretninger for det Offentlige maa Collegiet holde for, at det Halve af den i Plak. 4. Oktbr. 1825 bestemte Betaling kunde være passende for Island, dog saaledes, at naar tvende Læger foretage en Obductionsforretning, hver af dem da erholder 4 Rbd., og at Betalingen for Vaccination bestemmes efter Reskr. 18. Juli 1821 § 3 og Reskr. 24. Marts 1830 § 6, til 12 Sk., som ogsaa udgjör det Halve af den under Nr. 4 i Plak. 4. Oktobr. 1825 for hver vaccineret Person bestemte Betaling af $^{1}/_{4}$ Rbd. — Nr. 6 og 7 i Plak. 1825 ville iövrigt blive uden Anvendelse paa Island, og kunne derfor udelades af den paatænkte Anordning for dette Land. Diætpengene kunde formentlig bestemmes som for Sysselmændene ved Canc. Skriv 9. Juni 1838 til 1 Rbd. daglig, altsaa ogsaa det Halve imod her i Riget; men derhos tilstaaes i alle Tilfælde, hvor en Reise er at gjöre, uden Hensyn til om Afstanden udgjör i det Mindste 1 Miil, saaledes som i Henseende til Sysselmændene er bestemt, og uden at disse Diætpenge nedsættes yderligere for Reiser til Almisselemmer, som i Plak. 4. Oktbr. 1825 fastsat. Der kunde muligen endog være Anledning til i visse Tilfælde at forhöie Diætpengene til 2

1847. 7. Septbr. Rbd., hvad enten dette skulde gjöres afhængig af den længere Tid Lægen var borte fra sit Hjem, t. Ex. over 1 Dag, eller af en vis Afstand, t. Ex. 2 eller 3 Mile. Iövrigt bör Landphysikus beholde de ham indrömmede Diætpenge, 2 Rbd. daglig, og det uden Hensyn til Reisens Længde. Befordringsomkostningerne bör formentlig erstattes Lægen, efter derom indgiven og af Amtmanden billig befunden Regning, cfr. Reglem. 10. Septbr. 1830 § 16. — Iövrigt erkjender Collegiet, at Endeel kunde tale for, at Betalingen for de heromhandlede Forretninger blev sat lige med den i Danmark, da denne Betaling i sig selv ikke synes overdreven höi og Lægernes Embede vistnok er besværligere i Island end her i Riget. Da imidlertid disse Forretninger hidtil — med Undtagelse af Obductionsforretningerne siden Canc. Skriv. 25. Septbr. 1845 — aldeles ikke ere blevne betalte, og Obductionsforretningerne fra den nævnte Tid ikkun halvt imod her i Riget, og da saavel det kgl. Rentekammer under den foregaaende Correspondence, som samtlige Amtmænd i Island have fundet den modererede Betaling passende, ligesom Levestedet i det Hele ogsaa maa ansees billigere i Island end her i Landet, har Cancelliet, med særdeles Hensyn til at den höiere Betaling vil blive en foröget Byrde for Landet selv, ikke troet at burde foreslaae Betalingen höiere end halvt mod den i Danmark, skjöndt det vel, efter hvad der ogsaa fremgaaer af flere af Erklæringerne, ikke vilde blive af nogen særdeles Betydenhed, om Betalingen sattes lige, da der neppe falde mange af de omhandlede Forretninger i Island.

I Henseende til Betalingen for de legale Forretninger, der vedkomme private Personer, formener man, at Plak. 10. Marts 1818 kunde udvides til Island med den Modifikation, at ogsaa her kun den halve Betaling af den i Plakaten fastsatte blev at erlægge. Derhos bör uden Tvivl tilstaaes ved Reiser Diætpenge af den ovennævnte Störrelse, og enten fri

Befordring eller Godtgjörelse for Reiseomkostninger efter billig Regning. 1847. 7. Septbr.

Til at fastsætte nogen Taxt for den private egentlige Lægehjælp finder Cancelliet ingen Anledning. Dette vilde staae i en bestemt Modstrid til de af Collegiet i Skrivelse af 8. Marts 1825 udtalte Grundsætninger, der ere ligesaa anvendelige paa Island som i det egentlige Danmark, ja i visse Henseender endog mere, forsaavidt Utilböieligheden til at benytte Lægehjælp, der kun vilde foröges ved Fastsættelsen af en saadan Taxt, der er endnu större, og det sees derfor ogsaa, at, med en ganske enkelt Undtagelse, alle Vedkommende have fraraadet en Bestemmelse af denne Art.

Hvad den af Nogle foreslaaede Betaling til Lægerne for at oplære Jordemödre i Island angaaer, da henhörer dette ikke ganske til denne Sag, men til Sagen om Jordemodervæsenets bedre Ordning i Island, hvorom for Tiden corresponderes med Amtmændene; imidlertid önsker Cancelliet dog ved denne Leilighed at erfare det kgl. Sundheds-Collegiums Yttringer ogsaa angaaende dette Punkt i Sagen.

At, efter Conferentsraad Thorsteinsons Forslag, den Lægerne i Danmark ved Plak. 10. Marts 1818 forundte Fortrinsret i Concursboer ogsaa udvides til Island, maa man ansee for billigt og uden Betænkelighed.

Sluttelig maa Collegiet tilföie, at saavel Plak. 4. Oktbr. 1825 som Plak. 10. Marts 1818, naar de iövrigt med de anförte Modifikationer udvides til Island, vel kunde paa enkelte Steder modtage nogen forandret Redaktion, hvorved Misforstaaelser, hvortil disse Anordninger have givet eller dog kunde give Anledning, kunde afværges. Dette gjelder navnlig med Hensyn til förstnævnte Anordnings Nr. 4, hvoraf Lægerne stundom have villet betjene sig, hvor de, i Anledning af en dem ellers paahvilende Forretning, have haft at undersöge en Persons Tilstand, medens det dem der tillagte Ho-

1847. norar kun kan finde Anvendelse hvor en saadan Un-
7. Septbr. dersögelse udgjör en særlig fra det Offentliges Side begjært Forretning, cfr. Canc. Skriv. 4. Marts 1826 og 13. Decbr. 1842, Ny Coll. Tid. for 1843 p. 86. Ligeledes kunde Plak. 10. Marts 1818 Nr. 5 maaskee urigtig forklares som en almindelig Regel for enhver Attest, der udstedes af en Læge, medens den dog neppe sigter til Andet end til Attester om Resultatet af en legal Forretning; ogsaa denne Plakats Intimation kunde behöve nogen Redaktionsforandring, idet det navnligen bör udtrykkes tydeligere, hvad der er Meningen af Anordningen, at ogsaa Undersögelse af havarerede Varer skal betales, naar denne Forretning foretages efter Begjæring af private Personer.

Med Svaret udbedes Bilagene remitterede. — Det kgl. Danske Cancellie den 7. Septembr. 1847.

28. Septbr. **Rentekammer-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, angaaende **Forpligtelse til at betale Skat.** Khavn den 28. Septembr. 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1330.

I Skrivelse af 31. Juli d. A. fra daværende Stiftamtmand over Island, Kherre Hoppe, er Rentekammeret meddeelt Betænkning med Hensyn til den 7de Erindringspost til Regnskabet for de kgl. Jordegods- og Mandtalsbogs-Intrader af Guldbringe og Kjose Syssel, for Aaret fra 1. August 1842 til 31. Juli 1843, betræffende de deri nævnte Personers Forpligtelse til at yde den saakaldte Skat.

I Anledning heraf skulde vi tjenstl. meddele Hr. Stiftamtmand Rosenörn til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse for Sysselmand Gudmundsen, at Kammeret, efter de oplyste Omstændigheder, ikke har Noget imod, at den de i fornævnte Udsættelsespost ommeldte Tjenestekarle, Magnus Thordarson paa Jarngerðarstað, Olafur Thorlaksson sammesteds og Ey-

vindur Palsson paa Stafnes, affordrede Skat bortfalder, og, imod behörige Tilstaaelser, der blive at vedlægge det vedkommende Administrations-Regnskab, i hvilket Godtgjörelsernes Belöb beregnes til Udgift, tilbagebetales Enhver især, forsaavidt Afgiften er erlagt. 1847. 28. Septbr.

Forsaavidt iövrigt Sysselmand Gudmundsen i Besvarelsen til den ovennævnte Udsættelse har forespurgt, om en Person, som ikke yder Skiftetiende af löst Gods, og ingen Jordpart eier, nogensinde bör ansættes til Skat, formenes, at, da Lovgivningen ikke gjör Skiftetiendens Normal-Belöb, 5 Hdr., og ei heller Besiddelsen af fast Eiendom, til Betingelse for Tilsvar af den saakaldte Skat, bör denne Afgift i det omspurgte Tilfælde tilsvares, naar forresten Forpligtelse til Skats Ydelse er tilstede. — Rentekammeret den 28. Septembr. 1847.

Rentekammer-Skrivelse til Amtmanden over Vester-Amtet, ang. **Handelsstedet Reykjarfjords Grund.** Khavn den 23. Oktobr. 1847. — Rentek. Isl. Copieb. 16, Nr. 1383. 23. Oktbr.

I Anledning af Conferentsraad og Amtmand Thorsteinsons Skrivelse af 16. August d. A. bifalder Kammeret, at Handelsstedet Reykjafjord er, ved en den 12. Juni næstforhen afholdt Opmaalings- og Taxationsforretning, udviist til Afbenyttelse et Areal af omtrent 21,500 □ Alen af den fra Fardag indeværende Aar til Faktor Salomonsens Enke bortbygslede Jord Haldorsstad, imod at Handelsstedets Eier aarligen erlægger til den kgl. Kasse 8 Rbd. i Grundleie, og 6 Rbd. i Afgift for Ret til Törvskjæring til Husbrug i nysnævnte Jords Udmark.

Dette anmodes Hr. Amtmanden tjenstl. om at ville tilkjendegive samtlige Vedkommende, hvorhos De ville behage at tillægge Administrator af Stranda Syssels Jorder Ordre til, fra Datum af Forretningens Afholdelse, at oppebære ovenmeldte Grundleie og Afgift med ialt

1847. 14 Rbd., der blive at beregne til Indtægt i Administra-
23. Oktbr. tions-Regnskaberne for nysnævnte Jorder.

De forhenværende Sysselmand i Stranda Syssel, Jón Pètursson, med tiltagne Mænd, for berörte Forretnings Afholdelse tilkommende 6 Rbd. 36 Sk., vilde De derhos behage at beordre udbetalte af Intraderne af Stranda Syssels Jorder, da Belöbet, imod Fremlæggelse af Hr. Amtmandens Ordre og behörige Qvitteringer paa hermed tilbagefölgende 4 Regninger, vil, i Forventning af allerh. Approbation, kunne passere til Udgift i næste Regnskab for Administrationen af meerbemeldte Jorder. — Rentekammeret den 23. Oktbr. 1847.

27. Oktbr. **Kongelig Resolution** ang. **Understöttelse til Udarbeidelse af en Lovsamling for Island.** Khavn den 27. Oktobr. 1847. — I Finants-Deputationens Forestilling 7. Oktbr. afgives en ved Reskript 21. Mai forlangt allerund. Erklæring over et Andragende om offentlig Understöttelse til Udarbeidelse og Udgivelse af en Lovsamling for Island ved Archivsekretair Jón Sigurðsson og Cand. juris Oddgeir Stephensen. — Finants-Deput. Forestill. og Resol. Protok. 1847, Nr. 243.

Vi ville allern. have Vor Finantsdeputation bemyndiget til at anvise Supplikanterne et Honorar af 300 Rbd. for hvert Bind stort Oktav paa omtrent 50 Ark af indbemeldte Værk, som afleveres færdigt i Manuskript, indtil 6 Bind i det Hele, dog under den Betingelse, at Udarbeidelsen af Manuskriptet fremmes saaledes, at det Hele kan være fuldfört i Löbet af 3 Aar, og vil det da derefter være at tage under nærmere Overveielse, hvorvidt de med Udgivelsen af samme forbundne Udgifter maatte kunne afholdes af det Offentlige.

Det ommeldte Honorar bliver iövrigt forskudsviis at udrede af den islandske Jordebogskasse, dog saaledes, at Belöbet ikke medtages under den eventuelle

Repartition af bemeldte Jordebogskasses Udgifter, men umiddelbart falder Finantskassen til Last. 1847. 27. Oktbr.

Vor Finantsdeputation har herom at meddele Vort Rentekammer fornöden Underretning. — Kjöbenhavn den 27. Oktobr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Nedlæggelse af Capel paa Gröf i Gufudals Sogn.** Khavn den 28. Oktbr. 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4871—72. 28. Oktbr.

Efter at have modtaget Stiftamtets og Deres Höiærv.' behagelige Erklæring af 2. Novbr. sidstl. i Anledning af den af Repstyrer Gest Einarsson af Hríshól under Bardestrands Syssel paa egne og Medeieres Vegne indgivne Ansögning om Tilladelse til at nedlægge det paa deres Eiendomsjord Gröf i samme Syssel værende Capel, udbad Cancelliet sig, i Henhold til hvad deri var yttret, nærmere Oplysninger meddelte fra Amtmanden over Islands Vester-Amt.

Efter nu at have modtaget disse, hvoraf fremgaaer, at de Beboere, som have nydt geistlige Ministerialia i Capellet, ere vel tilfredse med dettes Nedlæggelse, samt at de, uden nogen stor Vanskelighed, kunne bivaane Gudstjenesten i Kirken paa Gufudal, ligesom og at der af Gaarden Gröf allerede svares Tiende til alle Vedkommende, har man under D. D. tilskrevet bemeldte Amtmand, at det bifaldes, at Capellet paa Gaarden Gröf nedlægges, mod at bemeldte Gaards Eier for Fremtiden til Gufudals Kirke svarer Tiende og Lysetold, samt at Capellets Ornamenter og Instrumenter tilfalde bemeldte Kirke.

Hvilket herved tjenstl. meddeles Stiftamtet og D. Höiærv. til behagelig Efterretning. — Det kgl. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1847.

1847. 28. Oktbr. **Cancellie-Skrivelse** til Stiftamtmanden over Island, ang. **Tiendens Erlæggelse til Præst og Kirke.** Khavn den 28. Oktobr. 1847[1]. — Bekjendtgjort i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4870. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 257—258.

Stiftamtet og D. Höiærv. have i behagelig Skrivelse af 10. Mai d. A. andraget, at Yderne paa forskjellige Steder i Island ikke ere villige til at erlægge Tiende til Kirke og Præst, enten Halvdelen med Uld og Halvdelen med Tælle, eller med Penge efter Capitelstaxten paa disse tvende Varesorter, saaledes som det af Stiftsövrigheden hidtil har været antaget, at disse Tiender i Overeensstemmelse med Lovgivningen og vedtagne Regler burde erlægges, men derimod enten med Penge efter Capitelstaxtens almindelige Middelalen, eller med Tælle alene, som den prisbilligste af fornævnte Varesorter, og have De i denne Anledning udbedet Dem dette Collegii Resolution.

Foranlediget heraf skulde man, efter angaaende Sagen at have corresponderet med det kongel. Rentekammer, til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjörelse herved tjenstl. melde, at saavel efter den islandske Tiendes Grundlov, som Reglementet af 17. Juli 1782 § 7, er det utvivlsomt, at Yderne ikke er indrömmet Valget af at tilsvare de omhandlede Tiender med eet Naturale fremfor et andet; hvorhos det er bestemt, at Tienden til Præsten og Kirken skal ydes i gode og forsvarlige Varer, som Præsten vil modtage, eller disses Værdi i Penge, i hvilken sidste Henseende Capitelstaxten nu er Reglen, uden at denne Bestemmelse om Natural-Ydelsen af meerbemeldte Tiende-Andele er ophævet ved Forordn. af 16. Juli 1817, angaaende Capitelstaxtens Indförelse paa Island, da denne

[1]) Plakat 18. Marts 1853.

Forordning kun giver Yderne Ret til det fastsatte Naturales Betaling med Penge. 1847. 28. Oktbr.

Naar det i de indkomne Andragender er anfört, at Sysselmanden modtager sin Andeel af Tienden (Kongetienden) med Penge efter Prisen paa Capitelstaxtens Middelalen, og at de i Forordn. af 8. Marts 1843 omhandlede Naturalydelser kunne betales efter nysnævnte Maalestok, da er dette grundet i en Vildfarelse. Sysselmanden er nemlig Forpagter eller Forvalter af Kongetienden, i förste Fald maa han kunne tage imod den Betaling, han vil være tilfreds med, og i sidste Fald er det, alene for at kunne undgaae et forviklet Regnskabsvæsen, paalagt ham at tilsvare Kongetiendens Fisketal med Prisen paa Middelalen. At han lader sig nöie med den Betaling, kan ingenlunde give Yderne Ret til at paastaae, at Præsterne og Kirkernes Eiere eller Værger skulle tage imod den samme Valuta.

Endelig bemærkes, at For. 8. Marts 1843 ikkun kan være gjeldende Regel med Hensyn til de Naturalydelser, der specielt omhandles. Der findes saaledes ingen Grund til at fravige den af Stiftsövrigheden under 24. August 1814 udtalte og af dette Collegium under 1. April 1815 tiltraadte Formening om, hvorledes blandt Andet Tienden bör ydes til Kirken og Præst, hvorved det saaledes bör have sit Forblivende, alene med den Modification, at Yderne selvfölgelig have Valget af at erlægge de bestemte Naturalier eller disses Værdi med Penge efter Capitelstaxt. — Det kongel. Danske Cancellie den 28. Oktobr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Biskoppen over Island, ang. **Salget af en Kirkejord.** Khavn den 4. Novbr. 1847. — Canc. 1. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4982—4983. 4. Novbr.

Med behagel. Betænkning af 13. Juli d. A. har D. Höiærv. hertil indsendt et Andragende, hvori Sognepræsten for Holum Menighed i Skagefjords Syssel,

1847. 4. Novbr. Provst Benedikt Vigfusson, anholder om Tilladelse til at bortsælge en Holum Kirke tilhörende Halvjord, Hraun kaldet, for det af Eieren af Jorden Skálá i Fells Rep, inden fornævnte Syssel, Repstyrer B. Thordarson, underhaanden gjorte Bud af 180 Rbd.

Foranlediget heraf skulde Man, efter desangaaende at have brevvexlet med det kgl. Rentekammer, herved tjenstl. tilmelde D. Höiærv. til behagel. Efterretning og videre Bekjendtgjörelse, at det bifaldes, at den ovennævnte Halvjord maa afhændes for det gjorte Bud, mod at Kjöbesummen udsættes til Fordeel for Holum Kirke. — Det kongel. Danske Cancellie den 4. Novbr. 1847.

9. Novbr. **Cancellie-Plakat** ang. **Confirmanders Alder.** Khavn. den 9. Novembr. 1847. — Denne „Cancellie-Plakat angaaende Bestemmelsen af en fast Grændse for Alderens Beregning med Hensyn til Börns Antagelse til Confirmation" er ikke anfört som publiceret paa Island, og Forslag om dens Udvidelse dertil er forkastet paa Althinget 1853 efter en udförlig Discussion, see Tíðindi frá alþíngi Íslendínga 1853, S. 610—611, 612—613, 614—647, 827—857 (især S. 854—855). — Canc. 1. Depart. Registr. XV, 161[b] (1847, Nr. 602). Original-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Ny Colleg. Tid. 1847; S. 857—862 (med Motiver). Qvart-Forr. for 1847, S. 134. Schou XXIV, S. 853.

9. Novbr. **Cancellie-Skrivelse** til Justitiarius Thord Sveinbjörnsson, ang. **Althings-Præsidentens Ret til Diæter efter Sessionens Slutning.** Khavn den 9. Novbr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb 1847, Nr. 4898.

I behagelig Skrivelse af 29. Septbr. sidstl. har De forespurgt, om der tilkommer Dem nogen Godtgjörelse, og i saa Fald hvilken, for de 12 Dage, De, efterat det sidstafholdte Althing var sluttet, har, som Thingets Præsident maattet opholde Dem i Reykjavík i Anledning af Oversættelsen af Althingets Forhandlingsprotocol.

Foranlediget heraf skulde man til behagel. Efterretning tjenstl. melde, at Collegiet maa formene, at der for ovennævnte Dage tilkommer Dem de i Forordn. 8. Marts 1843 § 79 for Althingsmændene bestemte Diæter af 3 Rbd. daglig. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. Novbr. 1847. 1847. 9. Novbr.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Islands Sönder-Amt, Stiftamtmand Rosenörn, ang. at **tilhugget Tömmer hörer under Begrebet Vrag.** Khavn den 9. Novembr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4957. 9. Novbr.

Med Skrivelse af 7. August sidstl. har Amtet tilstillet Cancelliet et Andragende, hvori Sognepræst Jón Haldórsson af Breidabólstad i Rangarvalla Syssel forespörger, om en af Besætningen paa en Fiskerbaad, i hvilken Baad eller det med samme udövede Fiskerie han var lodtagen, i aaben Sö bjerget og til Vestmannöe ilandbragt tilhugget Bjelke, saaledes som af Kammerraad Sysselmand Abel er antaget, i Henhold til L. 4—4—5 tilhörer Kongen, saa at Finderen alene tilkommer i Bjergelön Halvdelen af dens Auktionsprovenüe, eller, hvad der efter Andragerens Formening er grundet i Jonsbogens Rekab. Cap. 2, alene Finderen.

Foranlediget heraf skulde man, efter angaaende denne Sag at have corresponderet med det kgl. Rentekammer, til behagel. Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at da fuldt tilhugget Tömmer saavel ifölge Ordbetydningen, som Jonsbogens Rekab. Cap. 12. og Plakat 4. Mai 1778 § 4, henföres under Begrebet „Vrag", hvorom forsaavidt ikke handles i Jonsbogens Rekab. Cap. 2, for hvis Vedkommende D. L. betragtes som Hjelpelov, kan Bestemmelsen i dette Jonsbogens Capitel 2 ikke i nærværende Tilfælde komme til Anvendelse. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. Novembr. 1847.

1847. **Cancellie-Skrivelse** til Amtmanden over Nord-
9. Novbr. og Öster-Amtet, ang. Andragende om **Reisegodtgjörelse for en Forligelses-Commissair.** Khavn den 9. Novembr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 4961.

I Anledning af det med Hr. Etatsraadens Skrivelse af 4. f. M. hertil indkomne Andragende, hvori Repstyrer og Forligelsescommissair Sölfe Gudmundsson af Saudaa under Skagefjords Syssel anholder om, i Henhold til Forordn. 20. Januar 1797 § 41, at tilstaaes Godtgjörelse for Omkostningerne i Anledning af hans Reiser til Forligelsescommissionen i Aarene 1844 og 1845, skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjörelse tjenstl. melde, at det maa have sit Forblivende ved den af Dem paa Supplikantens tidligere lignende Ansögning under 17. Februar f. A. afgivne Resolution, og at det Ansögte ikke kan bevilges.

De medfulgte Bilage remitteres. — Det kongel. Danske Cancellie den 9. Novbr. 1847.

9. Novbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Islands Stiftsövrighed, ang. **Afgivelse af Böger fra Skolebibliotheket til Pastoralseminariets Bibliothek.** Khavn den 9. Novbr. 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 2357.

I Anledning af det af Stiftsövrigheden i behagel. Skrivelse af 25. Septbr. d. A. hertil indsendte og anbefalede Andragende fra Forstander for den geistlige Dannelsesanstalt paa Island, Lector theol. Dr. Pètursson, giver Directionen herved sit Samtykke til, at de i Reykjavík lærde Skoles Bibliothek værende theologiske Böger maae overföres til bemeldte Dannelsesanstalt, for at indlemmes i dens Bogsamling.

Hvilket tjenstligst meldes Stiftsövrigheden til egen

Efterretning, samt til videre fornöden Bekjendtgjörelse og Foranstaltning. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 9. Novembr. 1847. 1847. 9. Novbr.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers **Bekjendtgjörelse,** ang. **Pröverne i den romerske Ret ved juridisk Examen.** Khavn den 13. Novbr. 1847. — Publiceret i Synodalforsamlingen i Reykjavík i Juli 1848, og i Öefjords Syssel 1849. — Orig.-Aftryk hos Schultz, 2 Bl. i 4to. Ny Colleg. Tid. 1847, S. 930. Qvart-Forr. for 1847, S. 134—135. Schou XXIV, S. 853. 13. Novbr.

Bekjendtgjörelse angaaende at Pröverne i den romerske Ret ved den fuldstændige juridiske Examen herefter skulle anstilles paa Dansk istedetfor paa Latin.

Paa Directionens allerunderd. Forestilling har det behaget Hs. Maj. Kongen under 5. d. M. allern. at bestemme:

at saavel den mundtlige som skriftlige Pröve i den romerske Ret ved den fuldstændige juridiske Examen, istedetfor som hidtil i Overeensstemmelse med Forordn. af 30. Decbr. 1839 § 8 at afholdes paa Latin, herefter bliver at anstille paa Dansk.

Hvilket herved efter allerh. Befaling kundgjöres til alle Vedkommendes Efterretning. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler, den 13. Novbr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til det kgl. Rentekammer, angaaende **Forslag til Bestemmelser om Lægernes Honorarer og Diæter** m. v. Khavn den 16. Novbr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5077. 16. Novbr.

Efterat Cancelliet havde modtaget det kgl. Rentekammers Betænkning i behagel. Skrivelse af 19. Juli

1847. 16. Novbr. 1845 i Anledning af de fra Amtmændene over Islands Vest-Amt og Nord- og Öst-Amt indkomne Andragender, betræffende Störrelsen af de Honorarer og Diæter, der kunde tilkomme Distriktslægerne Koefod og Johnsen, for af dem, ifölge Övrighedens Requisition, foretagne Obductionsforretninger, og da Collegiet, uagtet Plakat 4. Oktobr. 1825 angaaende Taxt for Lægers Forretninger for det Offentlige, saaledes som udtrykkelig udtalt i Canc. Skriv. 26. Septbr. 1829, er forbleven uden Anvendelse paa Island, maatte erkjende, at Distriktslægerne i dette Land ikke mindre end Lægerne i Danmark have billigt Krav paa Betaling for offentlige Forretninger, tillod man ved Skrivelse af 25. Septbr. 1845 til Amtmændene i Island, at der midlertidig tilstaaes de islandske Læger for Obductionsforretninger, der foretages efter offentlig Requisition, Halvdelen af den ved hiin Plakat hjemlede Betaling eller 4 Rbd. for hver Forretning, samt i Diæter 1 Rbd. for hver Dag Forretningen har varet, indtil der ved en almindelig Lovbestemmelse kunde blive fastsat en almindelig Taxt for de islandske Lægers offentlige Forretninger. Da Collegiet derhos maatte ansee det for önskeligt, at en saadan ny Lovbestemmelse emanerede, anmodede man Amtmændene, efter derom at have corresponderet med Sysselmændene og Lægerne, at meddele Collegiet deres Formening om, hvilke Honorarer, Diæter og Befordringsudgifter, der burde tilstaaes Lægerne paa Island for de af dem efter det Offentliges Requisition udförte Forretninger, samt om, hvilken Betaling der burde ydes dem for Lægehjælp til Private.

Fra Amtmændene modtog man derefter ved hosfölgende Skrivelser de ligeledes vedlagte, fra vedkommende Embedsmænd indhentede Erklæringer, og idet Collegiet dernæst over Sagen udbad sig det kgl. Sundheds-Collegiums Betænkning, ledsagede man samme med fölgende Bemærkninger: [*see* Canc. Skriv. 7. Septbr. 1847, ovenfor S.756—760].

I sin vedlagte Svarskrivelse har det kgl. Sundheds-Collegium i det Væsentlige udtalt sig for, at Lægernes Betaling for offentlige og legale Forretninger, saavel som deres Diætpenge for Reiser i den Anledning, i Island bestemmes som her i Landet; men uagtet Cancelliet, i Henhold til hvad man ovenfor har yttret, for sit Vedkommende intet Væsentligt skulde have at erindre imod at dette skete, maa Man dog fremdeles ansee det for betænkeligt, at det Lovudkast, som bliver at forelægge Althinget, gaaer videre end af Cancelliet, overeensstemmende med det Princip, som hidtil i Almindelighed er fulgt ved Gebyrbestemmelser for Island, foreslaaet, og det saa meget mere, som det, at slutte fra den Aand, som hidtil har gjort sig gjeldende i Althinget, neppe kan forudsættes, at dette vil samtykke i at en större Byrde paalægges Landet, og som de islandske Lægers Kaar muligt vil blive forbedret ved at aabne dem Adgang til efterhaanden at ascendere til en höiere Gage, hvorom man under 3. Juli d. A. og 5. f. M. i en anden Sag har indledet Correspondence med det kgl. Rentekammer, og hvorom muligt et Lovudkast ligeledes vil blive forelagt det forestaaende Althing. 1847. 16. Novbr.

Forinden imidlertid videre foretages, skulde man tjenstl. over Sagen udbede sig det kgl. Rentekammers Yttringer behagelig meddeelte og forventes dermed Bilagene remitterede. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Novbr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Amtmanden over Nord- og Öster-Amtet, ang. **Betingelser for at sidde i uskiftet Bo.** Khavn den 16. Novembr. 1847. — Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5124. 16. Novbr.

Hr. Etatsraaden har i behagelig Skrivelse af 9. Septbr. sidstl. nærmere udviklet, hvorledes De, uanseet hvad Collegiets Skrivelse af 15. Oktober f. A. derimod

1847. har bemærket, fremdeles antager, at der i alle Til-
16. Novbr. fælde, hvor en Enke söger Bevilling til at sidde i uskiftet Bo med fælleds umyndige Börn, bör indleveres en Erklæring fra den födte Værge om, at han Intet har imod det Ansögte at erindre, samt vedkommende Sognepræsts Attest, ikke blot om Enkens Skikkelighed og Huslighed og om Börnenes Umyndighed, men tillige om disses Navne og Alder, samt at der ingen flere Börn eller Livsarvinger existere, idet De derhos har bemærket, at De ikke uden Collegiets udtrykkelige Befaling tör opgive den, som De yttrer, hidtil siden 1832 i denne Henseende brugte Fremgangsmaade.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning tjenstl. melde, at den af Hr. Etatsraaden opstillede Fortolkning af Forordn. 21. Decbr. 1831 I § 1 e ikke findes at kunne bestaae med denne Anordnings Bud, da det klarligen af samme fremgaaer, at den herombandlede Bestemmelse alene angaaer Bevillinger til at sidde i uskiftet Bo, hvor der tillige maatte være Særkuldsbörn, og forsaavidt De anförer, at der, under en anden Fortolkning end den af Dem antagne, vilde savnes en Forskrift for det Tilfælde, at der ikkun vare fælleds Börn, bemærkes, at for dette Tilfælde indeholdes Forskrift i Instrux 14. Juni 1800 § 3.

Ligesaalidet kan det billiges, hvad De bemærker angaaende hvilke Beviisligheder der bör udkræves for Börnenes Umyndighed m. m., ligesom Collegiet ikke kan antage, at der hos Sognepræsterne i Island findes en saadan Uvidenhed, som den af Dem supponerede, angaaende med hvilket Aar Myndighedsalderen indtræder, da Bestemmelsen herom findes saavel i For. 21. Decbr. 1831 I § 1 b, som den paa ny er gjenoptaget i For. 18. Februar d. A.

Det maa saaledes i det Hele have sit Forblivende ved Collegiets ovenanförte Resol. af 15. Oktobr. f. A. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Novbr. 1847.

Cancellie-Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen over Island, ang. **Salg af nogle under Skalholt Kirke hörende Servituter** m. v. Khavn den **16.** Novembr. **1847.** — Canc. I. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5158. 1847. 16. Novbr.

I Anledning af et i forrige Aar hertil indkommet Andragende fra Enken efter afdöde Biskop over Island, Steingrim Johnsen, om Tilladelse til at afhænde adskillige Skalholt Kirke tilhörende Servituter og Rettigheder til Fordeel for hende som Kirkeeier, tilskrev Cancelliet under 7. Juli f. A. Stiftamtet og D. Höiærv. at det Ansögte ikke kunde bevilges, men at der, forsaavidt bemeldte Servituter og Rettigheder for Tiden kunde afhændes fordeelagtigt, Intet var til Hinder for, at der erhvervedes allerh. Tilladelse til sammes Salg, naar det derved indkomne Provenüe indsattes i den kongel. Kasse til Fordeel for Skalholt Kirke.

Stiftamtet og D. Höiærv. have derpaa i behagelig Skrivelse af 19. Juli sidstl. hertil indberettet, at Biskop Johnsens Arvinger, efter at være communiceret Cancelliets ovennævnte Skrivelse af 7. Juli f. A., desuagtet have bortsolgt nogle af de Skalholt Kirke tilhörende Rettigheder, nemlig det saakaldte Hestfjall, og de Kirken tilhörende Strandrettigheder i Arness og Rangarvalla Sysseler, og have de derfor — næst at bemærke, at Betalingen for de bortsolgte Rettigheder allerede skal være oppebaaret af Sælgeren, men at vedkommende Retsbetjente er blevet tilskrevet det Fornödne, for at Kjöberne ikke skulle faae frit Skjöde thinglæst — udbedet Dem dette Collegii Resolution for, hvad der maatte være at foretage i denne Sag.

Efter i denne Anledning at have correspondereret med det kongel. Rentekammer, skulde Cancelliet til behagel. Efterretning og videre Bekjendtgjörelse herved tjenstl. melde, at da det har været Hovedöiemedet med Reskr. af 30. Juni 1786, for bestandigt at sikkre Kir-

1847. 16. Novbr. kernes forsvarlige Vedligeholdelse, ansees det tilstrækkeligt til Opnaaelsen heraf, at det forelægges Biskop Johnsens Arvinger at indbetale Kjöbesummen for de afhændede, Skalholt Kirke tilhörende Rettigheder, i Islands Jordebogskasse til Forrentning, imod at Renten tilflyder dem, saalænge Kirken holdes i forsvarlig Stand, men at, saafremt denne Betingelse ikke opfyldes, bliver Capitalen, der maa ansees at tilhöre Kirken, at anvende til dennes Bedste.

Ville Arvingerne ikke indlade sig herpaa, maae de og vedkommende Kjöbere saggives til, at Afhændelsen af de paagjeldende Rettigheder kjendes ugyldig, samt at disse bör fölge Kirken, og Indtægten af samme tilflyde dens Eier, som er ansvarlig for dens Værgemaal. — Det kongel. Danske Cancellie den 16. Novbr. 1847.

7. Decbr. **Directionen** for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, ang. **Reykjavik Skoles aarlige Indbydelsesskrift.** Khavn den 7. Decbr. 1847. — Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 2563.

Ved behagel. Skrivelse af 16. Septbr. sidstl. har Stiftsövrigheden hertil indsendt 32 Exemplarer af et deels af Rektor Dr. Egilsson deels af Overlærer Dr. Scheving paa Islandsk forfattet Indbydelsesskrift, i Anledning af den i Reykjavík lærde Skole i afvigte Juni Maaned afholdte offentlige Examen.

I Anledning heraf skulde Directionen tjenstl. anmode Stiftsövrigheden om i Fremtiden at drage Omsorg for, at fornævnte Indbydelsesskrift i Overeensstemmelse med Regulativet af 30. Mai f. A. § 9 Nr. 1 affattes baade paa Islandsk og Dansk, ligesom man, for at den islandske Skole kan vorde indlemmet i den gjensidige Programudvexling, som i de senere Aar er indfört mellem de preussiske og de danske Skoler, önsker, at der herefter maa foranstaltes trykt et saa

stort Antal Exemplarer af Skolens Program, at hertil kan indsendes det samme Antal, som for Skolerne her i Landet, nemlig 250. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 7. Decbr. 1847. 1847. 7. Decbr.

Cancellie-Circulaire til Amtmændene i Island, ang. **Indsendelse af Beviisligheder i Havari-Tilfælde.** Khavn den 14. Decembr. 1847. — 14. Decbr.
Canc. 3. Depart. Brevb. 1847, Nr. 5511—14. Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 300.

Da Cancelliet med det kongel. Rentekammer har anseet det fornödent, at de Beretninger angaaende indtrufne Havarie- og Strandingstilfælde, som det i Medför af Kammerets Circulairskrivelse til Overövrighederne i Island paaligger Sysselmændene at meddele, saasnart et sligt Tilfælde er kommet til deres Kundskab, ere ledsagede af bekræftet Afskrift af Havarie-Protesten og Forklaring angaaende Bjergelönnen og Reparations-Omkostningernes Belöb, skulde man tjenstl. have Hr. (Tit.) anmodet om at paalægge Sysselmændene i det Dem anbetroede Amt, for Fremtiden ved Indsendelsen af bemeldte Beretninger, som blive at tilstille dette Collegium, at iagttage dette. — Det kongel. Danske Cancellie den 14. Decbr. 1847.

Directionen for Universitetet og de lærde Skolers Skrivelse til Stiftsövrigheden over Island, angaaende **Adgangspröve ved Pastoralseminariet i Reykjavik.** Khavn den 18. Decembr. 1847. — 18. Decbr.
Univ. Direct. Copieb. for 1847, Nr. 2611.

Med Hensyn til, at det ved den allerh. Resol. af 24. Mai d. A. angaaende Oprettelsen af en geistlig Dannelsesanstalt paa Island er fastsat som Betingelse for Benyttelsen af Læreanstaltens Underviisning, at Vedkommende har absolveret Afgangsexamen ved den

1847. islandske lærde Skole, og for dem, der senere end et
18. Decbr. Aar herefter melde sig til Optagelse i Dannelsesanstalten, at de forud underkaste sig et Tentamen ved bemeldte Anstalt, har Forstanderen for samme, Lector Dr. Pètursson, i et af Stiftsövrigheden under 4. Oktbr. sidstl. fremsendt Andragende forespurgt, deels om ogsaa de, der for mere end et Aar siden have taget förste eller anden Examen ved Kjöbenhavns Universitet, skulle, forinden de tilstedes Adgang til Pastoralseminariet, underkaste sig Tentamen, samt om dette vil være at foretage af Anstaltens Lærere selv.

I denne Anledning skulde Directionen, næst at bemærke, at man bifalder Stiftsövrighedens Mening, at bemeldte Tentamen vil være at foretage af Anstaltens Lærere, under Tilsyn af Biskoppen som geistlig Ephorus, tjenstl. melde, at ligesom det ikke kan skjönnes, at Examen artium ved Universitetet i den omspurgte Henseende kan give större Ret end Afgangsexamen ved Skolen, saaledes synes der heller ikke med Hensyn til Spörgsmaalet om Adgang til Læreanstaltens Benyttelse at kunne gjöres nogen Forskjel mellem dem, der blot have absolveret Examen artium ved Kjöbenhavns Universitet og dem, der have taget anden Examen her, efterdi denne sidste Examen ingenlunde betager de Grunde, der have fremkaldt den almindelige Bestemmelse om Tentamens Nödvendighed, deres Vægt. Directionen tilföier, at Consistorium ved Kjöbenhavns Universitet, som har haft Leilighed til at yttre sig over Sagen, har udtalt sig i samme Retning.

I Overeensstemmelse hermed ville altsaa Stiftsövrigheden behagel. meddele Lector Dr. Pètursson den attraaede Besked. — Den kongel. Direction for Universitetet og de lærde Skoler den 18. Decbr. 1847.

20. Decbr. **Kongelig Resolution** ang. **Gagetillæg for Amtmændene i Island.** Khavn den 20. Decbr. 1847. — Resolutionen er anført under dette Datum i Budgettet for 1848 (S. 782), *see* 8. Januar 1848.

Kongelig Resolution ang. **Livsforsikkrings-Anstaltens Overgang til et Stats-Institut.** Khavn den 25. Decembr. 1847. — Ved denne Resolution stadfæstes en af den af Interessenterne i den kjöbenhavnske Livsforsikkringsanstalt den 15. Decbr. 1847 afholdte Generalforsamling fattet Beslutning om, at Hs. Maj. Kongen skulde ansöges om, at Anstalten fra den 1. Januar 1848 maatte gaae over til at blive et af Staten garanteret Institut under en af Kongen udnævnt Bestyrelse, istedetfor, som det var bestemt i den oprindelige Plan for samme, at være et privat Selskab, grundet paa gjensidig Garanti af de paa Livstid Forsikkrede og under en af disse valgt Bestyrelse. — Algreen-Ussings Reskriptsaml. 1847, S. 303. Jevnf. Plan for Livsforsikkrings-Anstalten af 25. Novbr. 1848, Departem. Tid. 1849, S. 113-123 (med Tabeller). 1847. 25. Decbr.

Reskript til den kgl. Finants-Deputation, ang. **Bekjendtgjörelse af Budgettet** for **Aaret 1848.** Khavn den 29. Decbr. 1847. — Original-Aftryk hos Schultz af „Budget for Aaret 1848 for samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskript af 29. Decembr. 1847". Khavn 1848. XXXII + 188 Sider i 4to. — Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. — Ny Coll. Tid. for 1848, S. 33—51 (uden Bilage), Schou XXIV, 855—875; jevnf. Ný Félagsrit VIII, 43—52. 29. Decbr.

Christian den Ottende &c. V. s. G. Vi have allern. approberet det Os allerund. forelagte Budget for Statens samtlige Indtægter og Udgifter for Aaret 1848, og bemyndige Vi Eder til at lade saavel Budgettet, som de dertil hörende Bilag, tilligemed dette Vort allern. Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 29. Decbr. 1847.

1847. BUDGET for Aaret 1848 (S. V—XXXII).

29. Decbr.

	Specialsummer. Rbd. Sk.	Rbd. Sk.	Hovedsummer. Rbd. Sk.	Rbd. Sk.
... Udgifter: .. VI. F, Rentekammeret.				
7. Præmier for Fiskerie under Island	» »	» »	» »	2545 »
. . . .				
12. Udgifter, Island vedkommende ...	» »	» »	» »	36,200 »

VI. K, Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:

. . . e, Tilskud til den lærde Skole i Island . . . . 7780 Rbd.

Bilag til Budgettet for Aaret 1848 (S. 1—188). ...

Udgifts-Bilag IX. Rentekammeret: ... *ad* 12) For Islands Jordebogskasse er forfattet fölgende særskilte Budget for 1848:

Indtægt:

1. Netto-Indtægten af kongel. Gods i Regnskabsaaret 1848	8,000 Rbd. » Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reykjavík By, Skatten af Vestmannö samt Laugmandstold i samme Aar	1,100 — » —
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret i Aaret 1847	10 — » —
4. Arve-Afgifter i samme Aar . . .	1,100 — » —
5. ½ % Afgift ved faste Eiendommes Overdragelse i s. A. . . .	380 — » —
6. Sysselernes Forpagtnings-Afgift med Laugthingskriverlön, i Regnskabsaaret 1848	2,194 — » —
7. Kongetiende af Norder- og Sönder-Thingö samt Hunavatns Sysseler i s. A.	550 — » —
8. Eet Aars Rente af Kjöbesummen for Jorden Laugarnæs	112 — » —

9. Rangskat i Aaret til 30. Juni 1848	390 Rbd. » Sk.	1847. 29. Decbr.
10. Embedsskat i Regnskabsaaret 1848	» — » —	
11. Afgift af Skibe, ifölge Plakaten af 28. Decembr. 1836, § 13, i Aaret 1847	2,000 — » —	
12. ¾ % af private Deposita	100 — » —	
13. Islandske Pas-Gebyrer	1,700 — » —	
14. Netto-Indtægten af de Skalholtske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunavatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, i Regnskabsaaret 1848, hvilke Indtægter indflyde i Finantskassen, eftersom de Skalholtske og Holumske Æqvivalenter deraf udredes	1,100 — » —	
15. Bevillings- og Bestallings-Gebyrer i samme Aar	420 — » —	
16. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret 1848	1,120 — » —	
Summa Indtægt	20,276 Rbd. » Sk.	

Udgift:

1. Gager og Lönninger til 30. Juni 1848:	
a. til Overövrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden, med Flere	13,163 Rbd. 93 Sk.
b. til Geistligheden	2,687 — 68 —
2. Det islandske Bibelselskab, til samme Tid	60 — » —
3. Medicinalvæsenet	4,280 — » —
4. Understöttelser, istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, i Aaret 1848	96 — » —

1847. 29. Decbr.

5. En staaende Godtgjörelse, af Beløb	17 Rbd. 26 Sk.
6. Godtgjörelse til en Sysselmand for Repstyrernes Afgiftsfrihed, i Regnskabsaaret 1848	80 — » —
7. Post-Indretningen i Landet selv, i samme Aar	500 — » —
8. Befragtningssum m. m. til et Postskib til og fra Island i Aaret 1847—48	1,660 — » —
9. Understöttelser til Haandværkere og til Havefrö, m. v., i Aaret 1847	300 — » —
10. Ifölge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring föres til Udgift eller Omdrag den der calculerede Sum	1,100 — » —
11. Overordentlige og tilfældige Udgifter i Regnskabsaaret 1848 .	32,500 — » —
Summa Udgift	56,444 Rbd. 91 Sk.
Indtægten belöber	20,276 — » —
Det Tilskud, Jordebogskassen behöver, kan fölgeligen anslaaes til . . .	36,168 Rbd. 91 Sk.

Dette Tilskud er i Budgettet opfört med rund Sum 36,200 Rbd.

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende:

ad 1 og 2. Disse Poster ere anslaaede at ville blive af samme Störrelse, som i Regnskabsaaret 1846.

ad 6. I Aaret 1846 udgjorde Afgiften . . . . 1,995 Rbd. 95 Sk.

Ved Embedsskifter er Afgiften bleven forøget:

1) af Hunavatns Syssel
med 165 Rbd. 49 Sk. 1847. 29. Decbr.
2) af Bardestr. — 32 — 48 —
198 Rbd. 1 Sk.

Tilsammen 2,194 Rbd. » Sk.

ad 7. Indtægten er foröget med det Belöb, som den herefter særskilt administrerede Kongeliende af Hunavatns Syssel i Regnskabsaaret er anslaaet at ville udgjöre.

ad 10. I Henhold til Forordningen af 5. Januar 1845, hvorved Embedsskatten i Danmark er ophævet, er det, ved Rentekammerets Skrivelse af 12. Juni 1847 til Amtmændene og Biskoppen paa Island, bestemt, at de Terminer i Aaret 1845, til hvilke nysnævnte Skat forfaldt til Betaling sammesteds, maae betragtes som de sidste, hvorfor de paagjeldende Embedsmænd havde at tilsvare samme. — I Henseende til Tilbagebetalingen af den efter Aaret 1845 erlagte Embedsskat henvises til Anmærkningen til 11te Udgiftspost.

ad 16. Under denne Sum er indbefattet:

1. Leien af den gamle Landfogedbolig i Reykjavík	120 Rbd.
2. Overskudet for Regnskabsaaret 1848 af de kgl. Kirker paa Island er anslaaet til	500 —
(Da den med Vedligeholdelsen og Istandsættelsen af de kgl. Kirker paa Island forbundne Bekostning beregnes Jordebogskassen til Udgift, ville ogsaa disse Kirkers aarlige Regnskabs-Overskud herefter blive förte denne Kasse til Indtægt).	
3. Paa de i forrige Aar bevilgede Laan og foreskudte Summer antages i Regnskabsaaret 1848 at ville blive tilbagebetalt	500 —
Tilsammen	1,120 Rbd.

1847. Udgiften vedkommende.

29. Decbr. *ad* 1. a. Her er tilkommet et, hver af Islands 3 Amtmænd ved allerh. Resolution af 20. Decbr. 1847 bevilget Gagetillæg af 400 Rbd., altsaa i det Hele Tilgang 1,200 Rbd.

ad 1. b. I Overeensstemmelse med den i 1847 Aars Budget meddelte Forklaring, bliver til den for Geistligheden paa Island efter Budgettet for Aaret 1846 anslaaede Udgift af . . . . 1,268 Rbd. 72 Sk. at lægge:

1. Gage til Biskoppen over Island	1,200 — » —
2. Den nogle Præstekald i forrige Holums Stift paa Island tilflydende aarlige Godtgjörelse, hvis Belöb er anslaaet til	218 — 92 —
Tilsammen	2,687 Rbd. 68 Sk.

ad 6. Disse 80 Rbd. er det omtrentlige Belöb, hvormed den omhandlede Godtgjörelse herefter alene vil blive at udbetale til Sysselmanden i Arnes Syssel inden Islands Sönder-Amt.

ad 11. Denne Sum er bestemt til Anvendelse saaledes:

1. Til offentlige Bygningers Vedligeholdelse, Maal- og Vægt-Redskabers Anskaffelse, Honorar for videnskabelige Arbeider, Fragt og Emballage til Pengeremisser, Forbryderes Transport fra Island m. m. 3,000 Rbd. » Sk.

2. I Anledning af Althingets Afholdelse i Aaret 1847 er der, med Undtagelse af 1200 Rbd. til den kgl. Commissarius, Intet beregnet til Udgift i Regnskabet for Islands Jordebogskasse for Aaret til 31. Juli 1847. I Regnskabsaaret 1848 antages derfor den Sum, som dertil af den kongel.

Kasse foreskydes, ligesom i Aaret 1845, at ville udgjöre	6,000 Rbd.	» Sk.	1847. 29. Decbr.
3. Laan og foreskudte Summer til Embedsmænd, med Flere, anslaaes at ville belöbe	1,500 —	» —	
4. I Henhold til den i 1847 Aars Budget meddelte Forklaring angaaende Istandsættelsen af Amtmandsboligen, Frederiksgave kaldet, formodes til dette Reparationsarbeide i Regnskabsaaret 1848 at ville medgaae	1,000 —	» —	
5. Ifölge det efter Affattelsen af Budgettet for Aaret 1847 allernaad. approberede Overslag over Bekostningen ved Reykjavik Domkirkes Ombygning, samt med Hensyn til de betydelige Transport-Omkostninger og den höie Arbeidslön, vil dette Bygningsarbeide ikke kunne ventes fuldfört for en ringere Sum end 40,000 Rbd. I Regnskabsaaret 1847 er allerede udbetalt omtrent 26,000 Rbd. Altsaa antages at ville falde til Udgift i det paafölgende Regnskabsaar 1848	14,000 —	» —	
6. I Henhold til den i 1847 Aars Budget meddelte Forklaring, vil der af de til Udgivelsen af en dansk-islandsk Ordbog bevilgede 5,000 Rbd. falde til Udgift i Regnskabsaaret 1848	1,666 —	64 —	
7. Efter Budgettet for Aaret 1847 antages Halvdelen af den til Anskaffelsen og den förste Indretning af en Födsels- og Pleie-Stiftelse, i Forbindelse med et nyt Thing- og Arrest-Lokale paa Vestmannö ved			

1847. 29. Decbr.	Island, anslaaede Sum af 2,000 Rbd. at ville komme til Udgift i Regnskabsaaret 1848 med	1,000 Rbd. » Sk.
	8. Ved kgl. Resol. af 21. Juli 1847 er det tilladt, at der paa den i Nærheden af Utskale Kirke i Guldbringe Syssel inden Islands Sönder-Amt liggende, saakaldte Skagens Pynt opföres et Sömærke. Bekostningen ved sammes Anskaffelse og Anbringelse paa det dertil udsete Sted anslaaes at ville belöbe sig til	300 — » —
	9. Ved kgl. Resol. af 9. Juni 1847 er det bifaldet, at der foretages en Sö-Opmaaling af Islands Vestside og af nogle Fjorde paa Nordsiden, samt at 6,000 Rbd. af de dertil calculerede Omkostninger, 8,000 Rbd., udredes af Islands Jordebogskasse saaledes, at förstnævnte Belöb bliver at opföre i Finantsbudgetterne paa nysnævnte Jordebogskasses Conto for Aarene 1848 og 1849, hvert Aar med det Halve. I Overeensstemmelse hermed vil altsaa Udgiften i fornævnte Anledning i Regnskabsaaret 1848 belöbe	3,000 — » —
	10. I Henhold til hvad der er bemærket til Indtægtens 10de Post, anslaaes det Belöb, som vil blive at godtgjöre vedkommende civile og geistlige Embedsmænd paa Island for af dem siden Aaret 1845 til Islands Jordebogskasse erlagt Embedsskat, at andrage	1,000 — » —
	Tilsammen	32,466 Rbd. 64 Sk.

Disse 32,466 Rbd. 64 Sk. ere i Budgettet opförte med rund Sum 32,500 Rbd. 1847. 29. Decbr.

Det bemærkes, at samtlige övrige Indtægts- og Udgifts-Poster, om hvis Ansættelse ingen speciel Forklaring er meddeelt, ere anslaaede efter Resultaterne af Jordebogskasse-Regnskabet for Aaret til 31. Juli 1847. ....

Udgifts-Bilag XII. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og de, samme underlagte, Indretninger og Stiftelser. ....

C. Det lærde Skolevæsen .... Hvad den lærde Skole paa Island angaaer, — om hvis Bygning og de dertil medgaaende Bekostninger först i Löbet af 1848 kan meddeles fuldstændig Forklaring, — da vil sammes Budget for Skoleaaret fra 1. Oktbr. 1847 til 30. Septbr. 1848 kunne ansættes ligesom for det foregaaende Aar, nemlig:

Indtægt.

1. Det ved allerhöiest Resolution af 12. April 1844 bestemte aarlige Æqvivalent for Salget af det Skalholtske Gods	2,500 Rbd.		
og for Salget af det Holumske Gods	2,880 —	5,380	Rbd.
2. Det ved allerh. Resol. af 24. April 1846 bestemte Tilskud fra Finantserne . .		2,400	—
3. Tiende-Indtægter etc.		520	—
		8,300	Rbd.

Udgift.

1. Gager og Husleie til faste Lærere	4,200	Rbd.
2. Time-Underviisning	400	—
3. Portnerens Lönning	200	—
4. Bibliothek og videnskabelige Apparater	400	—
5. Bygningers og Inventariums Vedligeholdelse	400	—

1847. 6. Brændsel og Belysning . . . . . . 250 Rbd.
29. Decbr. 7. Regnskabsföring . . . . 100 —

8. Forskjellige löbende og tilfældige Udgifter (hvorunder Programmer og Höitideligheder) . . . . 430 —

9. Stipendier, 24 Portioner à 80 Rbd. 1,920 —

8,300 Rbd.

som balancerer med Indtægten.

Den ved allerh. Resol. af 7. Juni 1841 paabudne Dannelsesanstalt for vordende geistlige Embedsmænd paa Island er ved allerh. Resol. af 21. Mai 1847 befalet at skulle træde i Kraft i Efteraaret 1847, hvilket ogsaa er skeet i Overeensstemmelse med de ved den nævnte kgl. Resol. givne Grundbestemmelser for dens Organisation. Til Lokale er den indrömmet i den lærde Skoles Bygning et Forelæsningsværelse med tilhörende Inventarium, samt et Soveværelse, indrettet til 10 Alumner. De til denne Anstalt beregnede Udgifter, der ere anslaaede til 2,400 Rbd., skulle ifölge Resolutionen forskudsviis udredes paa samme Maade, som angaaende Udgifterne til den islandske lærde Skole er allern. bestemt, og blive, som Fölge deraf, efter at være forskudsviis udredede af den islandske Jordebogskasse, forelöbigen godtgjorte denne af den almindelige Skolefond, indtil der angaaende dennes Refusion for samtlige dens Udlæg til det islandske Underviisningsvæsen bliver taget endelig Bestemmelse, hvorimod de ved samme Resolution forundte 3 Stipendie-Portioner fra Kjöbenhavns Communitet, hver paa 80 Rbd., til 3 af Alumnerne, blive udbetalte disse af den islandske Jordebogskasse og godtgjorte denne ved Indbetaling fra Communitetets Kasse i Finantskassen.

I Overeensstemmelse hermed ansættes Budgettet for Aaret fra 1. Oktobr. 1847 til 30. Septembr. 1848 saaledes:

1847.
29. Decbr.

Indtægt.[1]

1. Anstaltens Annuum, der forskudsviis udredes af den islandske Jordebogskasse	2,400	Rbd.
2. Til 3 Stipendieportioner à 80 Rbd., der bestrides af Kjöbenhavns Communitet	240	—
	2,640	Rbd.

Udgift.

1. Gage og Husleie til Forstanderen	1,350	Rbd.
2. Gage til anden Lærer	600	—
3. Til Böger, Inventarium, Brændsel og Belysning	200	—
4. Til tilfældige Udgifter	250	—
5. De ovennævnte tre Stipendie-Portioner	240	—
	2,640	Rbd.

der balancerer med Indtægten.

Udgifts-Bilag XIV: Finants-Deputationen ....
ad 10, g. Gager til Embedsmænd og Betjente ved de kgl. videnskabelige Samlinger: ...

Ifölge allerhöi. Resol. af 22. Decbr. 1847 ere Gagerne for Personalet ved det historisk-archæologiske Archiv m. v. bestemte for to Aar saaledes, at der er tilstaaet:

Archivaren ved den oldnordiske islandske Afdeling	600	Rbd.
Archivaren ved den antiquarisk-topographiske Afdeling	600	—
Archivsekretairen	300	—
Sekretairen ved Commissionen for Oldsagers Opbevaring	200	—
Inspecteuren over antiquariske Mindesmærker	600	—
	2,300	Rbd.

1847.
29. Decbr.

Reskript til den kongelige Finants-Deputation, angaaende **Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet** for Aaret 1846. Khavn den 29. December 1847. — Original-Aftryk hos Schultz af „Regnskabs-Oversigt for Aaret 1846 over samtlige Stats-Indtægter og Udgifter, vedkommende Kongeriget Danmark og Hertugdömmerne Slesvig, Holsteen og Lauenborg, med tilhörende Bilande. — Publiceret fra Finants-Deputationen ifölge Hs. Majestæts allerh. Reskr. af 29. Decbr. 1847". Khavn 1847. XLIV + 372 (+ 4) Sider i 4to. Her optages kun hvad der udtrykkelig henföres til Island. Ny Colleg. Tid. for 1848, S. 1—30 (uden Bilage). Schou XXIV, 875—908 (uden Bilage); jevnf. Ný Félagsrit VIII, 26—43.

Christian den Ottende, &c. V. s. G.: Efterat samtlige Vore Collegier og Departementer, overeensstemmende med Vort allerh. Reskript af 11. April 1841, have forelagt Os fuldstændige Forklaringer over hvad de, samme vedkommende, Indtægter og Udgifter i Aaret 1846 have udgjort efter de aflagte Regnskaber, have Vi allernaad. approberet den deraf samlede og herved fölgende Oversigt over Statens samtlige Indtægter og Udgifter efter Regnskaberne for bemeldte Aar. Og bemyndige Vi Eder til at lade saavel denne Oversigt, som alle dertil hörende Bilag, tillige med dette Vort allerhöieste Reskript, ved Trykken bringe til offentlig Kundskab.

Hvorefter I Eder allerunderd. have at rette. Befalende Eder Gud! — Skrevet i Vor kongel. Residentsstad Kjöbenhavn den 29. Decembr. 1847.

Regnskabs-Oversigt for Aaret 1846 (S. V—XLIV):

	Hovedsummer. Budget for 1846.		Medgaaet i 1846.	
	Rbd.	Sk.	Rbd.	Sk.
Udgifter. ... VI. F, Rentekammeret:				
... 7. Præmier for Fiskeri under Island	2545	»	2545	»
... 13. Udgifter Island vedkommende	8200	»	1743	40½
VI. K, Directionen for Universitetet og de lærde Skoler:				
... e, Tilskud til den lærde Skole i Island	5380	»	5380	»

Bilag til Regnskabs-Oversigten for Aaret 1846 (S. 1—372). . . . . 1847. 29. Decbr.

... Indtægts-Bilag VI: ... Oversigt over de under Bestyrelse af Directionen for Statsgjælden og den synkende Fond henlagte Aktivers Status ved Udgangen af Aaret 1846: .... Aktiver . . .

. . . B. 1. Faste Eiendomme, som ere bestemte til at realiseres:

. . . Husevig Svovlværk paa Island . . . . 523 Rbd. 37 Sk.

. . . Udgifts-Bilag IX. Udgifter under Rentekammeret: ....

ad 13 Indtægter og Udgifter, Island vedkommende, indbetalte og udbetalte af Finantskassen fra 1. Januar til 31. Decbr. 1846.

Indbetalinger:

1. Paa Afgifter af Jordegods . . .	6,328 Rbd.	32	Sk.
2. Paa Afgifter af Skibe, efter Plak. af 28. Decbr. 1836	824 —	80	—
3. Gebyrer for islandske Söpas efter Plak. af 22. April 1807 og 28. Decbr. 1836	1,488 —	36	—
4. Mod Udbetaling i Island	164 —	71	—
5. Nedsendt af Jordebogskassens Beholdning	5,600 —	91½	—
6. Afdrag paa Laan til en Embedsmand og en Haandværker . .	200 —	»	—
7. Afdrag paa Kjöbesummen for en solgt Jord	400 —	»	—
Erstatning for Summer, der have været foreskudte af Jordebogskassen:			
8. For Statsgjælds-Directionen . . .	9,185 —	70	—
9. — Statssekretariatet for Naadessager	430 —	»	—
10. — Enkekassen	452 —	92	—
11. — det danske Cancellie	150 —	»	—

1847. 29. Decbr.	12. For Dannebrogsmændenes Pensionsfond	517 Rbd. 93 Sk.
	13. — Finantskassen	4,932 — 48 —
	14. — Universitets-Directionen	9,177 — 95 —
	15. — Admiralitetet	700 — » —
	16. — Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker, hvilke Pensioner nu udredes af Finantskassen	2,683 — 8 —
	Summa Indtægt	43,237 Rbd. 44½ Sk.

Udbetalinger:

1. Gager	7,643 Rbd. 73 Sk.
2. Til islandske Studenters Nedreise	134 — » —
3. — videnskabelige Arbeider	200 — » —
4. — Apothekervarer	275 — « —
5. Fragt for Postskibet i 1845—46	1,637 — 91 Sk.
6. For Trykning af Blanquetter til islandske Söpas	16 — 56 —
7. For Trykning af Blanquetter til Bygselbreve	5 — » —
8. For Oversættelse af Anordninger	27 — 48 —
9. For Oversættelse af en Lærebog for Jordemödre	366 — 15 —
10. Salairer for befalede Sager	50 — » —
11. I Anledning af en Embedsmands Reise fra Island til Kjöbenhavn og tilbage, m. m.	300 — » —
12. Salair for Opkrævning af Afgiftsfisken paa Vestmannö 1845—1846	146 — 67 —
13. Til Tugthuset paa Christianshavn 5 pCt. af en Embedsmands Gage	40 — » —
14. Mod Deponering i Jordebogskassen	11,831 — 27 —
15. Mod Indbetaling i samme Kasse	82 — 48 —

1847. 29. Decbr.

16. Understöttelse til Anskaffelse af Redskaber til Brug ved Jorddyrkning i Island	200 Rbd. » Sk.
17. For anskaffede Bygningsmaterialier, opsendte til Island . . .	152 — 48 —
18. Forskud i Anledning af en Embeds-Constitution	300 — » —
19. I Anledning af en Veterinairs Sendelse til Island	330 — » —
20. I Anledning af en Architekts Sendelse til Island	140 — » —
21. En arvinglös Capital, afgiven til Finantskassen, hvoraf den forrentes, i Henhold til Bestemmelserne i Forordn. af 2. April 1817	18 — 66 —
22. I Anledning af Udgivelse i Trykken af en dansk-islandsk Ordbog	1,300 — » —
23. Til Statsgjælds-Directionen til Forrentning	14,225 — 16 —
— Til Statsgjælds-Directionen, Kjöbesummer, med Renter, for solgt Jordegods i Island	2,204 — 53 —
— Til Statsgjælds-Directionen, Afdrag paa en Embedsmands Laan	35 — « —
24. Til Stiftsbogtrykkeriet paa Island, imod Refusion ved Indbetaling i Jordebogskassen af Stiftsbogtrykkeriets Midler	1,118 — 53 —
25. Til de tilbagestaaende islandske Opmaalings-Arbeider er af den dertil normerede Sum, 2,000 Rbd., udredet af Zahlkassen	1,900 — » —
26. Til Havefrö og Træplanter, opsendte til Island, samt i Un-	

1847. derstöttelse til Haandværkeres
29. Decbr. Nedsættelse der i Landet m. m., ere anvendte de, istedetfor Meelbödernes Rente, for 1846 normerede . . . . 300 Rbd. » Sk.

Summa Udgift 44,980 Rbd. 85 Sk.

Fradrages Indbetalingernes Belöb . . 43,237 — $44^1/_2$ —

have Udgifterne oversteget Indtægterne med. . . . . 1,743 Rbd. $40^1/_2$ Sk.

Disse af Finantskassen til Islands Jordebogskasse i Aaret 1846 udredede 1,743 Rbd. $40^1/_2$ Sk. ere vel 6,456 Rbd. $55^1/_2$ Sk. mindre, end den Sum, 8,200 Rbd., som er anslaaet at ville medgaae dertil. Men, da de væsentligste Indbetalinger i Jordebogskassen, nemlig de i denne Kasse deponerede, af Finantskassen efter nærværende Opgjörelses 14de og 23de Udgiftsposter udbetalte Summer, tilsammen 28,296 Rbd., næsten ere medgaaede til Forrentning og Tilbagebetaling af Statsgjældsforskrivelser, — der eies i Island af offentlige Stiftelser, Umyndige og Private, — til videnskabelige Reiser m. m. der i Landet, til det islandske lærde Skolevæsens Fornödenheder og til Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker, hvilke Poster alene have udgjort 25,979 Rbd. 29 Sk., hvormed de, under Indbetalingernes 8., 13., 14. og 16. Poster, ere tilgodeskrevne Jordebogskassen, samt da der af Jordebogskassens Beholdning er nedsendt 5,600 Rbd. $91^1/_2$ Sk. i ugangbare og fremmede Sölv- og Guldmynter, har en contant Opsending af 10,000 Rbd. i Aaret 1847 været nödvendig, til Bestridelse af de Udgifter, Landets Administration medförer.

Til Sammenligning med det for Island specielt approberede Budget for Aaret 1846 meddeles her endnu fölgende Udsigt over de virkelige Indtægter og Udgifter for Islands Vedkommende efter det for Aaret til 31. Juli 1846 aflagte Regnskab:

Indtægt. 1847. 29. Decbr.

1. Netto-Indtægt af kgl. Jordegods i Regnskabsaaret 1846	8,031 Rbd. 9 Sk.
2. Mandtalsbogs-Indtægten af Guldbringe Syssel, Reykjavík By, Skatter af Vestmannö samt Laugmandstold, i samme Aar . . .	1,098 — 33 —
3. Gebyrer ved den islandske Landsoverret i Aaret til 31. Decbr. 1845	25 — 48 —
4. Arve-Afgifter, i samme Aar . . .	995 — 64 —
5. $^1/_2$ % Afgift ved faste Eiendommes Overdragelse i samme Aar	246 — 3 —
6. Sysselernes Forpagtnings-Afgifter, med Laugthingsskriverlön, i Regnskabsaaret 1846	1,995 — 95 —
7. Kongetienderne af Norder- og Sönder-Thingö Sysseler i Regnskabsaaret 1846	279 — 50 —
8. Eet Aars Rente af Kjöbesummen af Jorden Laugarnæs	112 — » —
9. Rangskat for eet Aar til 30. Juni 1846	352 — 45 —
10. Embedsskat i Regnskabsaaret 1846	818 — 42 —
11. Afgift af Skibe, ifölge Plakaten af 28. Decbr. 1836 § 13, i Aaret 1845	2,061 — 48 —
12. $^3/_4$ % af private Deposita	116 — 38 —
13. Islandske Pasgebyrer	1,629 — 27 —
14. Netto-Indtægten i Regnskabsaaret 1846 af de Skalholtske Tiender og usolgte Jorder, samt af Jorderne Grund i Hunevatns Syssel og Vidvik i Skagafjords Syssel, hvilke Indtægter tilkomme Finantskassen, eftersom de Skal-	

1847. 29. Decbr.	holtske og Holumske Æqvivalenter deraf udredes	1,164 Rbd. 14 Sk.
	15. Tilfældige Indtægter i Regnskabsaaret 1846	126 — 30 —
	Summa Indtægt	19,052 Rbd. 66 Sk.

Udgift.

1. Gager og Lönninger m. m. i Aaret til 30. Juni 1846:	
a. til Overövrigheder, Justits-Embedsmænd og Landfogden, med Flere	12,074 Rbd. 66 Sk.
b. Geistligheden	914 — 93 —
2. Det islandske Bibelselskab i samme Aar	» — » —
3. Medicinalvæsenet	4,233 — 31 —
4. Understöttelser, istedetfor det nedlagte Gufunæs Hospital, for Aaret til 31. Decbr. 1846	74 — » —
5. Temporaire og staaende Godtgjörelser for Regnskabsaaret 1846	22 — 86 —
6. Godtgjörelse til Sysselmænd for Repstyrernes Afgiftsfrihed i samme Aar	196 — 15 —
7. Post-Indretningen i Landet selv i samme Aar	488 — 67 —
8. Befragtningssum for et Postskib til og fra Island i Aaret 1845—1846	1,637 — 91 —
9. Bidrag til et Generalkort over Island, i 4 Aar, fra 1. Januar 1844 at regne, for Aaret til 31. Decbr. 1845	2,000 — » —
10. Understöttelser til Haandværkere og til Havefrö m. m., i Aaret til 31. Decbr. 1845	300 — » —

11. Ifölge den under Indtægtens 14de Post meddelte Forklaring föres til Udgift eller Omdrag den der beregnede Sum	1,164 Rbd. 14 Sk.	1847. 29. Decbr.
12. Overordentlige og tilfældige Udgifter	3,573 — 91 —	
Summa Udgift	26,680 Rbd. 74 Sk.	
Indtægten belöber	19,052 — 66 —.	
Altsaa har Udgiften oversteget Indtægten med	7,628 Rbd. 8 Sk.	
Det Tilskud, Islands Jordebogskasse behövede, er i Budgettet anslaaet til	8,200 — » —	
Fölgelig mindre	571 Rbd. 88 Sk.	

Anmærkninger.

Indtægten vedkommende.

ad 1. Indtægten har oversteget Budgetsummen med 531 Rbd. 9 Sk. Dette hidrörer hovedsageligen fra de större Bygselsummer, der i Regnskabsaaret ere indvundne ved ny Bortbygsling paa Livstid af bygselledige Jorder.

ad 2. Med Hensyn til, at Indtægten har været 401 Rbd. 63 Sk. mindre, end i Budgettet beregnet, bemærkes, at den der opförte Sum er 200 Rbd. for höi, og at den övrige Forskjel af 201 Rbd. 63 Sk. er grundet i Afgifternes Fluktuation.

ad 6. I Aaret 1845 udgjorde Afgiften	1,529 Rbd. 50 Sk.
Ligesom efter den i Budgettet for Aaret 1847 meddelte Forklaring, er Indtægten i nærværende Regnskabsaar ved Embedsskifter ikkun foröget med	466 — 45 —
Disse tvende Summers sammenlagte Belöb udgjör	1,995 Rbd. 95 Sk.

1847. 29. Decbr. *ad* 9. Indtægten er 17 Rbd. 51 Sk. mindre end anslaaet. Dette hidhörer fornemmelig derfra, at en efter lang Tjenestetid uden Pension entlediget Embedsmand er indrömmet Fritagelse for at erlægge anordnet Skat for den Titel, hvormed han blev benaadet ved hans Entledigelse.

ad 10. For Regnskabsaaret har Skatten belöbet sig til	799 Rbd. 58 Sk.
Naar hertil lægges Belöbet af den, efter den derom i Regnskabet for 1845 meddelte Forklaring ved Regnskabsaarets Slutning, den 31. Juli 1845, udestaaende, men i Regnskabsaaret 1846 erlagte Embedsskat af Odda Præstekald for Aaret 1845 med . . .	18 — 80 —
udkommer det i nærværende Regnskab opförte Belöb	818 Rbd. 42 Sk.

Den efter Regnskabet for Aaret 1845 udestaaende, endnu resterende, Embedsskat af Norder-Mule Syssel for samme Aar forventes berigtiget i 1848 Aars Regnskab, ifölge derom skeet Udsættelse.

Det tilföies, at den Forskjel af omtrent 50 Rbd., der finder Sted imellem Budgetsummen og ovennævnte 799 Rbd. 58 Sk., hidrörer fra Embeds-Indtægternes fluktuerende Beskaffenhed.

ad 11. At Indtægten er 391 Rbd. 48 Sk. större end anslaaet, er ligefrem grundet deri, at Exporten af islandske Produkter fra Island direkte til Udlandet har været betydeligere i Regnskabsaaret 1846, end i det foregaaende Aar 1845, efter hvis Regnskabs-Resultat Budgetsummen er opgiven.

ad 12. Denne Indtægt varierer efter Störrelsen af de i ethvert Regnskabsaar deponerede Summers sammenlagte Belöb, der i Aaret til 31. Juli 1846 har udgjort 15,518 Rbd. 36 Sk.

ad 13. Efter Forklaring i Regnskabet for 1845

have Gebyrerne for de af Rentekammeret udfærdigede islandske Söpas i Aaret til 31. Decbr. 1845 belöbet . . . . 1,299 Rbd. 9 Sk. 1847. 29. Decbr.

Naar hertil lægges de, i Overeensstemmelse med Plak. af 28. December. 1836 § 15, c, i Fardagsaaret 1845—46 erlagte Gebyrer, ialt . . . 330 — 18 —

udkommer den i nærværende Regnskab opförte Sum . . . . 1,629 Rbd. 27 Sk.

ad 14. Aarsagen til, at Regnskabs-Indtægten overstiger Budgetsummen med 114 Rbd. 14 Sk., er fornemmeligen den, at Kongetienderne, uavnlig af Skaptafells og Rangarvalla Sysseler, have givet en större Indtægt end anslaaet. Det bemærkes, at de paa denne Conto opförte 1,164 Rbd. 14 Sk. ere forblevne i Jordebogskassen og anvendte til Dækning af denne Kasses löbende Udgifter.

ad 15. Herunder er indbefattet fölgende Belöb:

a) Leie for den gamle Landfogedbolig i Reykjavík	120 Rbd.
b) Provenüet for nogle bortsolgte ubrugelige, denne Bygning tilhörende, Materialier	6 — 30 Sk.
Tilsammen	126 Rbd. 30 Sk.

Udgiften vedkommende.

ad 1, a. Efter Forklaring i Regnskabet for Aaret 1845 udgjorde Belöbet af de den 31. Juli s. A. ubævede Gager . . . 727 Rbd. 20 Sk.

Lægges hertil de, tvende islandske Embedsmænd ved allerh. Resol. af 30. Mai 1845 forundte personlige Tillæg af ialt 350 Rbd., beregnede fra Datum af nysnævnte Resolution til 30. Juni s. A., med . . . . 29 — 68 —

udkommer 756 — 88 —

Budgetsummen er . . . . 11,563 — 93 —

1847. Den Sum, der kunde udbetales
29. Decbr. i Regnskabsaaret, udgjorde fölgelig . 12,320 Rbd. 85 Sk.
I Regnskabet er beregnet til Udgift . . . . 12,074 — 66 —
Forskjellen af 246 Rbd. 19 Sk.
er Belöbet af en Embedsmands uhævede Gage den 31. Juli 1846.

ad 1, b. Det efter forrige Aars Regnskab tilgodehavende Gagebelöb 35 Rbd. 7 Sk. er i Regnskabet beregnet med . . . . 35 Rbd. 6 Sk.
Budgetsummen udgjör . . . . 1,268 — 72 —
Tilsammen 1,303 — 78 —
I Regnskabet er beregnet til Udgift 914 — 93 —
Forskjellen 388 Rbd. 81 Sk.
er Belöbet af uhævet Gage den 31. Juli 1846.

ad 2. Belöbet er ikke hævet i Regnskabsaaret.

ad 3. Udgiften er anslaaet til . . . . . 4,130.
Lægges hertil det Apothekeren i Reykjavík tillagte aarlige Husleie-Bidrag . . . . 150.
udgjör Budgetsummen 4,280.

De uhævede Gager m. m. den 31. Juli 1845 udgjorde efter Regnskabet for 1845 460. 25.

Hertil bliver at lægge:

1. Hvad der för Aaret 1845 er distribueret, men endnu uhævet af de 100 Rbd., som ifölge Budgettet for Aaret 1845 ere bestemte til Fordeling blandt Jordemödre paa Island udenfor Reykjavík By . . . . 52. 48.

2. Belöbet af hvad der af tidligere besparet Gage er bevilget udbetalt og godtgjort . . . . 24. 52.
77. 4.
537. 29.
Tilsammen 4,817. 29.

I Regnskabet er fört til Udgift 4,233. 31. — 1847. 29. Decbr.
hvoraf er udbetalt formeget til en
Embedsmand . . . . 19. 56.
Det bemærkes, at disse 19 Rbd.
56 Sk. ere berigtigede i 1847
Aars Regnskab. Igjen . . 4,213. 71.

Altsaa er der i Aaret 1846 udredet mindre 603. 54.

Heraf ere:

a. besparede ved Embedsskifte . 22. 95.
b. uhævede Gager m. m. . . . . 530. 55.
c. ubetalte af Bidraget til Fattig-
medicin . . . . 50. — 603. 54.

ad 4. Efter Regnskabet for 1845 var der den 31. Juli 1845 uhævet et Understöttelsesbidrag

paa	10 Rbd.
Budgetsummen er	96 —
Tilsammen	106 —
I Regnskabet for Aaret 1846 er fört til Udgift	74 —
Igjen	32 Rbd.

Disse 32 Rbd. ere 4 for Regnskabsaaret uhævede Portioner, nemlig 2 à 10 Rbd. og 2 à 6 Rbd.

ad 7. Ifölge Postindretningens Natur maa Udgiften til samme aarviis variere.

ad 12. Under den her anförte Sum er indbefattet:

1. Honorar for udförte Arbeider . .	126 Rbd.	16 Sk.
2. Islandske Embedsmænds Reise-Udgifter	303 —	40 —
3. Honorar i videnskabeligt Öiemed	200 —	» —
4. For lithographerede Blanquetter til islandske Söpas	16 —	56 —
5. For Trykning af Bygselbreve til Opsiddere paa det kgl. Jordegods paa Vestmannö	5 —	» —

1847. 29. Decbr.	6. Til offentlige Bygningers Istandsættelse	997 Rbd. 75 Sk.
	7. Belönning for at have reddet Mennesker fra at drukne	48 — » —
	8. Understöttelse til Jorddyrknings-Redskabers Forfærdigelse . . .	200 — » —
	9. Til Curforsög med Spedalske i Reykjavík . . . . (Understöttelsessummen, der ved kgl. Resol. af 30. April 1845 er bevilget for 3 Aar, er her beregnet for det förste Aar.)	200 — » —
	10. I Anledning af en Constitution i et Syssel	300 — » —
	11. For Organisttjenestens Besörgelse ved Reykjavík Domkirke . . .	100 — » —
	12. Til Uddeling blandt Præsterne i de ringere Kald paa Island . .	1,000 — » —
	13. For en Kasse, i hvilken Jordebogskassens Beholdning i fremmede og ugangbare Mynter er nedsendt til Zahlkammeret . .	2 — » —
	14. For tvende islandske Studerendes Nedreise	75 — » —
	Tilsammen	3,573 Rbd. 91 Sk.

I Henhold til Slutnings-Bemærkningen i Regnskabs-Oversigten for 1845 erindres endnu her, at der, Island vedkommende, er udredet i Regnskabsaaret:

1. af de til Statssekretariatet for Naadessager henlagte Fonds er beordret udbetalt af Jordebogskassen . . . . 510.

2. af Finantskassen:

a. Pensioner til islandske Embedsmænd og disses Enker . . . . 3,162. 16.

1847. 29. Decbr.

b. Det islandske lærde Skolevæsens Annuum 5,380.
(foruden 3,291 Rbd. 49 Sk. af den almindelige Skolefond. Angaaende denne med flere Udgifter til det fornævnte Skolevæsen henvises til Slutningen af Universitets - Directionens Regnskabs-Oversigt).

c. Deposita i Jordebogskassen:

1. af Private . . . . 15,518. 36.

2. af offentlige Stiftelsers og Umyndiges Midler, der forrentes af Statsgjældskassen:

til Forrentning er indbetalt i Jordebogskassen. . 15,327. 84.

derimod er af samme Kasse udredet Capitaler og Renter, af Belöb . . . . 9,185. 70.

Forskjellen, der af Finantskassen er afgiven til Statsgjældskassen, udgjör. . . , ... 6,142. 14.

Tilsammen 21,660. 50.

I Henhold til den i Regnskabs-Oversigten for Regnskabsaaret 1845 meddelte Forklaring er berörte Overskud, 21,660 Rbd. 50 Sk., af de omhandlede Deposita forblevet i Jordebogskassen og træder istedetfor en contant Opsending fra Zahlkammeret. Jordebogskassens Pengebeholdning udgjorde den 31. Juli 1846: 20,175 Rbd. 2 Sk.

Endvidere bemærkes, at af de i Anledning af Althingets Afholdelse i Aaret 1845 af den kongel. Kasse udredede Udgifter af Belöb 11,141 Rbd. 76 Sk. tilkom

1847. denne Kasse Refusion for 6,195 Rbd. 51 Sk. Denne
29. Decbr. Sum henstaaer endnu uerstattet.

Angaaende den islandske Justitskasse henvises til Forklaringen om Fonds under det danske Cancellie, in fine[1].

Udgifts-Bilag XII. Directionen for Universitetet og de lærde Skoler og de samme underlagte Indretninger og Stiftelser.

. . . C, Det lærde Skolevæsen . . .

Hvad den islandske lærde Skole angaaer, da er i det trykte Budget for Aaret 1847 forklaret, at samme, i Overeensstemmelse med allerhöiest Resolution af 24. April 1846, er forflyttet til Reikjavig og der traadt i Virksomhed fra 1. Oktbr. 1846 efter en udvidet Plan.

I den trykte Regnskabs-Oversigt for Aaret 1845 er forklaret Anledningen til, at man da lod den meddelte Oversigt over Skolens Indtægter og Udgifter omfatte Regnskabsaaret fra 1. August 1844 til 31. Juli 1845; og med Hensyn hertil, samt da det i Statsbudgettet for 1847 optagne særlige Budget for den islandske Skole angaaer det förste Skoleaar for den reformerede Skole, nemlig fra 1. Oktobr. 1846 til 30. Septbr. 1847, hvorom Beretning först kan meddeles i den almindelige Regnskabs-Oversigt for 1847, vilde her være at meddele en Oversigt over Indtægter og Udgifter for Tidsrummet fra 1. August 1845 til 30. Septbr. 1846; men, da det fra Skolen modtagne Regnskab ikke strækker sig længere end til den 31. Juli 1846, har man maattet indskrænke sig til at meddele sammes Resultater, sammenholdte med Budgettet for bemeldte Aar, der var udkastet og approberet ganske i Overeensstemmelse med det for det foregaaende Aar, og

[1]) denne Forklaring findes dog ikke paa det citerede Sted.

vil da den næste Oversigt have at omfatte ikke blot det ovennævnte förste Regnskabsaar for den reformerede Skole, men tillige de to forudgaaende Maaneder August og September 1847, i hvilke dog, med Undtagelse af Gagerne til de faste Lærere, ikkun höist ubetydelige Udgifter ville have fundet Sted; hvorhos bemærkes, at den endelige Beretning om den nye Skolebygning og om de dertil medgaaede Bekostninger, hvoraf nogle först ere udredede i Löbet af Aaret 1847, vil blive meddeelt i Forbindelse med den almindelige Regnskabs-Oversigt for sidstnævnte Aar.

1847.
29. Decbr.

1847. 29. Decbr.

Indtægt.	Budgetsummerne. Rbd.	Sk.	Virkelig Indtægt. Rbd.	Sk.	Mere end Budgettet. Rbd.	Sk.	Mindre end Budgettet. Rbd.	Sk.
1. Annuum fra Finantserne:								
a. det Skalholtske Æqvivalent . . . . 2500 Rbd.								
b. det Holumske . . . . 2880 —	5380		5380					
2. Kongetiender af Skagefjords og Öefjords Sysseler	523	21	524	86	1	65		
ialt paa Budgetposterne . . .	5903	21	5904	86	1	65		
Endvidere er indkommet udenfor Budgettet:								
a. For solgte Skoleböger	. . .		396	29	396	29		
b. Refunderet det i Regnskabsaaret 18⁴³/₄₄ uretteligen udbetalte Gebyr til Post-Indretningen . . . . 14 Rbd. 28 Sk.								
ligeledes for Regnskabsaaret 18⁴⁴/₄₅ . . . . . . 14 — 28 —								
samt det for sidstnævnte Aar til Medicinal-Indretningen Betalte . . . . 63 — 72 —	. . .		92	32	92	32		
c. Det Belöb, hvormed de refunderede Forskud fra forrige Aar oversteg de tilgodehavende Forskud ved Regnskabets Afslutning . .	. . .		105		105			
d. Restancen fra foregaaende Aar beregnet til Indtægt med	. . .		12	81	12	81		
Den calculerede og den virkelige Indtægt har saaledes været . .	5903	21	6511	36	608	15		
Naar hermed sammenlignes den calculerede og den virkelige Udgift .	5903	21	4835	31	. . .		1067	86
viser der sig at være ved Indtægtsforögelse og Udgiftsbesparelse fremkommet et Overskud af	. . .		1676	5	1676	5		

hvilket Belöb er indbetalt i den islandske Jordebogskasse til Dækning af en Deel af dennes til Udgifter ved den nye Skolebygning gjorte Udlæg, hvilket forelöbigen er refunderet af den almindelige Skolefond og opfört paa Fondens Tilgodehavende for den islandske Skole.

1847. 29. Decbr.

Udgift.

	Budgetsummerne. Rbd.	Sk	Virkelig Udgift. Rbd.	Sk.	Mere end Budgettet. Rbd.	Sk.	Mindre end Budgettet. Rbd.	Sk.
1. Gage til Lærerne	2400		2075		. . .		325	
2. Oeconomens Lön	217	19	. . .		. . .		217	19
3. Sognepræsten, for Ministerialia	24		24					
4. De reglementerede Stipendier	1440		1440					
5. Erstatning til nordlandske Præstekald	218	92	211	4	. . .		7	88
6. For indkjöbte Böger og Kort	200		. . .		. . .		200	
7. Forskjellige Udgifter	103	6	233	72	130	66		
8. Regnskabsförerens Godtgjörelse	100		100					
9. Bidrag til Biskoppens Gage	1200		169	30	. . .		1030	66
ialt paa Budgetposterne	5903	21	4253	10	130	66	1780	77
Endvidere udgivet udenfor Budgettet:								
a. Rest af ældre Erstatningskrav for nordlandske Præstekald	. . .		569	36	569	36		
b. Som Restance udestod ved Regnskabets Afslutning	. . .		12	81	12	81		
Summa Udgift	5903	21	4835	31	712	87	1780	77
Naar fra det Belöb, der er udgivet mindre end Budgettet, drages det, der er udgivet mere end Budgettet	. . .		. . .		. . .		712	87
viser sig Forholdet mellem den calculerede og den virkelige Udgift saaledes	5903	21	4835	31	. . .		1067	86

1847. *Anmærkninger.*

29. Decbr.

ad Indtægtspost udenfor Budgettet a. De til Disciplene fornödne Böger og Kort ere hidtil anskaffede i Kjöbenhavn og forelöbigen betalte af den almindelige Skolefond, hvis Udlæg dertil opföres paa den i sammes Regnskab anlagte Conto for Mellemværende med den islandske Skole, indtil Bestemmelse tages om, hvorledes dens samtlige Udlæg for denne Skole skulle refunderes. Det ved Bögernes Salg til Disciplene efterhaanden indkommende Belöb kommer Skolen tilgode.

ad Udgiftspost 1. Besparelsen er foranlediget ved, at der, istedetfor en afgaaet Lektor med 800 Rbd. Gage, er antagen en midlertidig Lærer med ikkun 500 Rbd. i Godtgjörelse, samt at Husleiehjælpen, 50 Rbd. aarlig til en af Adjunkterne, kun er beregnet ham tilgode for et halvt Aar.

ad Udgiftspost 2. Lönnen til Oekonomen var stedse betalt ham forud for det kommende Aar, hvorfor Intet kunde tilkomme ham for nærværende Aar, ved hvis Slutning hans Virksomhed ved Skolen ophörte.

ad Udgiftspost 5. Den tilsyneladende Besparelse forklares ved, at disse Godtgjörelser opkræves i meget uregelmæssige Terminer.

ad Udgiftspost 6. Herom henvises til Forklaringen ved Indtægtspost a udenfor Budgettet.

ad Udgiftspost 7. Aarsagen til Overskridelsen maa söges fornemmeligen i, at der til Smaareparationer ved den gamle Skolebygning og dens Inventarium er medgaaet henved 120 Rbd., hvorpaa ikke var regnet.

ad Udgiftspost 9. Denne ogsaa blot tilsyneladende Besparelse forklares ved, at dette Gagebelöb efter den forrige Biskops Död tilkom deels hans Enke, deels den i Vacancen Constituerede, deels den nye Biskop, og at det, der ikke her er beregnet til Udgift, vil vise sig at være udredet i det paafölgende Aar, forsaavidt det ikke er udlagt af den almindelige Skolefond.

Udgifts-Bilag XIX. Udgifter, som ikke forekomme under de for de enkelte Collegier og Departementer aflagte Regnskaber: . . . 1847. 29. Decbr.

. . . Under det Danske Cancellie:

. . Til Biskop Thordersens Overreise til Island . . . . 300 Rbd. » Sk.

. . Andre extraordinaire Udgifter:

I Anledning af nogle Naturkyndiges Reise til Island, for at iagttage Heklas vulkanske Udbrud . . . . . . 2,226 — 24 —

I Anledning af Prinds Henrik af Nederlandenes Ankomst til og Ophold paa Island m. v. . . . . 2,357 — 74 —

REGISTER.

Almanak.

1844.	12. April.	Kgl. Resol. ang. Almanakkens Udgivelse.
1847.	22. Marts.	Kgl. Resol. ang. Universitetets Forlæggelse af Almanakken.

Althinget, *jevnf.* Lovgivningen, Provindsialstænder.

1844.	6. Marts.	Kgl. Patent ang. Althingets Sammenkaldelse.
—	4. April.	Canc. Circ. ang. Althingets Udsættelse og de i Anledning deraf föiede Foranstaltninger.
—	31. August.	Canc. Skriv. ang. nogle Spörgsmaal om Valgret og Valgbarhed til Althinget m. v.
—	31. August.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaal om Valgberettigelse og Valgbarhed til Althinget.
—	29. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Suppleanternes Indtrædelse ved Althingsvalg.

1845.	11. Febr.	Canc. Skriv. ang. Forslag til Forandringer i Anordningen om Althingets Indretning.
—	27. Marts.	Canc. Skriv. ang. Trykning af Althingets Forhandlinger.
—	19. April.	Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius ved Althinget til at antage en Sekretair.
—	23. April.	Kgl. Resol. ang. Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse m. v.
—	23. April.	Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius til Forlængelse af Althingets Session.
—	23. April.	Kgl. Resol. ang. Diæter for Valgdirecteurerne og deres Medhjælpere.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Diæter for Valgdirecteurer og disses Medhjælpere.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Althingstidendens Trykning.
—	30. April.	Canc. Skriv. ang. Udredelse af Omkostningerne ved Althingets Afholdelse.
—	2. Mai.	Kgl. Resol. ang. Udredelsen af de til Reykjavík Skoles Opförelse fornödne Midler.
—	16. Mai.	Kgl. Resol. ang. Collectens Anvendelse til Skolens Bygning i Reykjavík.
—	19. Mai.	Univ. Dir. Skriv. ang. Forslag om Dækning af Udgifterne ved Skolens Bygning i Reykjavík m. v.
—	22. Mai.	Canc. Skriv. ang. Lovforslag om Fredning af Æderfugle.
—	22. Mai.	Canc. Skriv. ang. Diæter for Valgbestyrelserne paa Island.
—	22. Mai.	Canc. Skriv. ang. Valgbarhed for de i Kjöbenhavn bosatte islandske Mænd.
—	18. Novbr.	Canc. Skriv. ang. i hvilke Tilfælde nye Valg af Althingsmænd blive nödvendige.

1846. 27. Febr. Kgl. Resol. ang. Beregning af de med den kgl. Commissarii Reise til Althinget forbundne Omkostninger.

— 3. Marts. Canc. Skriv. ang. Byfogdens Sportler ved Huses Vurdering i Anledning af Valg til Althinget.

— 3. Novbr. Canc. Skriv. ang. Anvisningsmaaden af Althingsmændenes Diæter.

1847. 5. Januar. Canc. Skriv. ang den danske Oversættelse af Althingets Comitébetænkninger.

— 2. Febr. Canc. Skriv. ang. Redaktionen af Lovenes islandske Text.

— 16. Marts. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaal om Althingsmændenes Diæter og Reise-Omkostninger.

— 18. Marts. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kongl. Commissarius til at forlænge Althingets Session.

— 6. April. Canc. Skriv. ang. de Althinget forelagte Lovudkast og Motiver m. v.

— 29. April. Canc. Skriv. ang. at Valgprotokollerne til Althingsvalgene bör bevares ved Amtet.

— 29. April. Canc. Skriv. ang. Fortolkning af et Udtryk i Anordningen om Althingets Indretning.

— 15. Mai. Canc. Skriv. ang. Bekostningerne ved Althingstidendens Trykning.

— 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845.

— 22. Mai. Canc. Skriv. ang. Trykningen af de Althinget forelagte Lovudkast.

— 9. Novbr. Canc. Skriv. ang. Althings-Præsidentens Ret til Diæter efter Sessionens Slutning.

— 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 782—783).

Amtmænd, *see* Embeder, Embedsmænd.

Amtsbibliothek (for Vester-Amtet), *see* Böger osv.

Amtsrepartitionsfond, *see* Repartitionsfond.

Arv og Skifte.

Auctioner.

1844.	13. April.	Rentek. Skriv. ang. en Sending af nordiske Skrifter som Foræring til Frankrig.
—	24. April.	Kgl. Resol. ang. Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.
—	8. Mai.	Kgl. Resol. ang. Sending af en Samling nordiske Skrifter til Frankrig.
—	11. Mai.	Canc. Skriv. ang. Bogtrykkeriets Flytning fra Vidö til Reykjavík.
—	25. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Understöttelse til Udgivelse af en islandsk Madlavningsbog.
1845.	27. Marts.	Canc. Skriv. ang. Trykning af Althingets Forhandlinger.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Althingstidendens Trykning.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Udgivelse af et Skrift for Jordemödre.
—	5. Mai.	Canc. Skriv. ang. Forslag til Udgivelse af en Lovsamling for Island.
—	22. Mai.	Canc. Skriv. ang. Stiftsbogtrykkeriets Ret til at gjenoplægge dets Forlagsskrifter.
—	24. Juni.	Canc. Skriv. ang. Afhændelse af Stiftsbogtrykkeriets Obligationer.
—	23. Juli.	Kgl. Resol. ang Overladelse af Doubletter fra det kgl. Bibliothek til Stiftsbibliotheket i Reykjavík.
—	29. Juli.	Canc. Skriv. ang Afstaaelse af Doubletter fra det store kgl. Bibliothek til Stiftsbibliotheket paa Island.
—	27. August.	Kgl. Resol. ang. Oprettelsen af et historisk - archæologisk Archiv og Bibliothek.
1846.	1. Febr.	Bekjendtgjörelse ang. Stiftsbogtrykkeriet i Reykjavík.
—	3. Juni.	Plak. om nogle midlertidige Lempelser i Anordningerne om Trykkefriheden.
—	5. Juni.	Kgl. Resol. ang. Indkjöb af en Samling Böger og Manuskripter til Islands Stiftsbibliothek.
—	9. Juni.	Canc. Skriv. ang. Bevilling til Indkjöb af Biskop Steingrim Jonssons Bogsamling til Islands Stiftsbibliothek.

Capitelstaxt,

1844.	20. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1844 til samme Tid 1845.
—	27. April.	Rentek. Skriv. ang. Beregning af Administrations-Salair.
1845.	15. Januar.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
—	15. Januar.	Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
—	15. Januar.	Capitelstaxt for Norder- og Sönder-Mula Sysseler i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
—	12. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
—	17. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1845 til samme Tid 1846.
1846.	24. Januar.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
—	24. Januar.	Capitelstaxt for Öefjords og Thingöe Sysseler, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
—	24. Januar.	Capitelstaxt for Mula Sysselerne, fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
—	10. Febr.	Capitelstaxt for Vester-Amtet fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
—	15. Febr.	Capitelstaxt for Sönder-Amtet fra Medio Mai 1846 til samme Tid 1847.
1847.	14. Januar.	Capitelstaxt for Hunavatns og Skagafjords Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.
—	14. Januar.	Capitelstaxt for Öefjords og begge Thingöe Sysseler i Norder-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.
—	14. Januar.	Capitelstaxt for Mula Sysselerne i Öster-Amtet, fra Medio Mai 1847 til samme Tid 1848.

Commission.

Communalvæsenet.

1847. 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Opgjörelse mellem Reykjavík og Seltjarnarnes Reps Fattigvæsen.

Communitetet, *see* Pastoral-Seminarium.

Confirmation, *see* Geistligheden.

Convention, *see* Traktater.

Courantmynt, *see* Pengevæsenet.

Creditvæsenet, *see* Gjælds-Sager.

Criminalvæsenet, *jevnf.* Retterne.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (For. 26. Marts 1841; For. 8. Septbr. 1841; Plak. 24. Septbr. 1841).

— 6. Novbr. Canc. Skriv. ang. Justitskassens Afholdelse af Omkostningerne ved lösladte Forbryderes Hjemsendelse.

— 4. Decbr. Canc. Skriv. ang. Omkostninger i en Justitssag mod en Vagabond.

1846. 6. Januar. Canc. Circ. ang. de paabudne schematiske Indberetninger om Forbrydere.

— 7. Mai. Reglement for Arrestvæsenet i Danmark.

— 4. Juni. Canc. Skriv. ang. Tilbagesendelse af Akterne i de offentlige Sager.

— 25. August. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling m. v.

— 7. Oktbr. Canc. Skriv. angaaende Udredelse af Delinquent-Omkostninger.

1847. 13. April. Canc. Skriv. ang. Arresten i Reykjavík m. m.

— 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (II, 7).

Daaben.

1847. 14. Januar. Canc. Skriv. ang. Daabens Anvendelse paa spæde Börn m. v.

Delinquenter, Delinquentsager, *see* Criminalvæsenet.

Dimissioner, *see* Pastoral-Seminarium, Skolen.
Diæter, *see* Althinget, Commission, Embeder, Embedsmænd, Forligsvæsenet, Jordegods-Administration, Medicinalvæsenet.
Drivfisk, Drivtömmer, Drivrettighed, *see* Forstrandsret.
Dyrlæger, *see* Landbovæsenet.

Dykkervæsenet.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Forordn. 16. Marts 1842).

Eed, *see* Retten, Retsvæsenet o. s. v.
Ederfugle, *see* Jagten.

Embeder, Embedsmænd, m. v.,

jevnf. Collegierne, Finantserne, Geistligheden, Medicinalvæsenet, Pensionsvæsenet, Retterne, Sportelvæsenet.

1844. 10. Januar. Kgl. Resol. ang. Anskaffelsen af Reisetelt til Amtmanden i Nord- og Öster-Amtet.
— 16. Januar. Canc. Skriv. ang. Constitution i Embeder.
— 2. Marts. Rentek. Skriv. ang. Udbetalinger af Forskud, især paa Pensioner.
— 8. April. Reskr. ang. Fordringer til Ansögere om islandske Embeder om Kjendskab til Landets Sprog.
— 25. April. Reskr. ang. Regler for Bevilgelse af Gageforskud.
— 25. Mai. Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjöre visse Sager.
— 13. Juni. Rentek. Skriv. ang. Regler for Bevilgelse af Gageforskud for Embedsmænd.
— 8. Juli. Fin. Deput. Plak. (kgl. Resol. 6. Juli) ang. Gyldigheden af de i Livrente- og Forsörgelses Anstalten tegnede Overlevelsesrenter.
— 25. Juli. Kgl. Resol. ang. en Sysselmands Bolig udenfor Jurisdictionen.
— 2. Novbr. Canc. Skriv. ang. Tilladelse for Sysselmændene i Island at anlægge Uniform.

1844. 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 167. 168. 170 f.).

1845. 8. Januar. For. ang. Ophævelse af Extrapaabud af Embeds-Indkomster.

— 3. Marts. Rentek. Skriv. ang. Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber.

— 20. Marts. Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Marts) ang. Afstaaelse af en Lehnsjord til Sysselmanden i Norder-Thingöe Syssel.

— 26. April. Rentek. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter og Reiseomkostninger o. s. v.

— 25. Juni. Kgl. Resol (Canc Skriv. 1. Juli) ang Gageforhöielse for Lægen i Hunavatns Syssel.

— 19. Juli. Rentek. Skriv ang. Belöbet af Laugrettemænds og Laugthingsskriverlön af Sysselerne i Nord- og Öster-Amtet.

— 22. Juli. Canc. Plak. ang. Livrente- og Forsörgelses-Anstalten af 1842.

— 23 August. Rentek. Skriv. ang. Bestemmelsen af Bopæl for Sysselmanden i Skaptafells Syssel.

— 6. Novbr. Canc Skriv. ang. Anvendelsen af det danske Sprog i Amtmændenes Correspondence.

— 30. Decbr. Canc Plak. ang. Ophævelse af en paabuden Afkortning i visse Embedsgager.

1846. 17. Januar. Kgl. Resol. ang. Forhold med Hensyn til Stiftamtmands-Embedet og Sönder-Amtet.

— 21. Marts. Rentek. Skriv. ang. Sproget i den officielle Brevvexling mellem Amterne i Island.

— 24. April. Kgl. Resol ang. Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavík o. s. v.

— 14. Mai. Canc. Skriv. ang. Afbenyttelsen af den til Lægen i Mula Sysselerne udlagte Brugsjord

— 26. Mai. Canc. Skriv. ang. Embeds-Correspondencen mellem Amtmændene i Island.

1846.	10. Juni.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 4. Juli) ang. Tilladelse for Sysselmanden i Nordermula Syssel at boe paa Ketilstaðir.
—	29. Juli.	Kgl. Resol. ang. Anvendelsen af det islandske Sprog i Amtmændenes Embedsbreve.
—	22. August.	Rentek Skriv. ang. Amtmændenes Brevvexling paa Islandsk.
—	25. August.	Canc. Skriv. ang. nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling m. v.
—	29. August.	Rentek. Skriv. ang. Skattepligt for constit. Embedsmænds Enker.
—	5. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. portofrie Sendelser med Posterne i Island.
—	19. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Tillæg til de Stiftamtmanden over Island bevilgede Contoirpenge.
1847.	10. Febr.	Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
—	17. Marts.	Plak. ang Forögelse af Thingstederne i Myra- og Hnappadals-Syssel.
—	15. April.	Canc. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskatten for Islands Vedk.
—	20. April.	Canc. Skriv. ang. Betaling til Sysselmænd for at overvære Visitation af Apotheker.
—	21. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 6; II, 3).
—	12. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskat for de islandske Embedsmænds Vedkommende.
—	21. August.	Rentek. Skriv. ang. Bilag til Regnskabet for (Vester-) Amtets Repartitionsfond.
—	25. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Livsforsikkrings-Anstaltens Overgang til et Stats-Institut.
—	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 781).
—	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846.

Enkekassen, *see* Finantserne, Livrente- og Forsörgelses-Anstalten.

1844.	14. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Tilbagebetaling af det Interessentskabet for det islandske Postskib tilstaaede Laan.
—	8. Juli.	Fin.-Deput. Plak. (kgl. Resol. 6. Juli) ang. Gyldigheden af de i Livrente- og Forsörgelses-Anstalten tegnede Overlevelsesrenter.
—	25. Juli.	Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornödenhed m. v.
—	9. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Approbation af Udgifter, som overskride Budgetsummerne.
—	28. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsbudgettet for 1845 (med Uddrag af Budgettet).
—	28. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtg. af Finantsregnskabet for Aaret 1843 (med Uddrag af Regnskabet).
1845.	8. Januar.	For. ang. Ophævelse af Extrapaabud af Embeds-Indkomster.
—	8. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Terminen for Afslutning af Sysselmændenes Regnskaber.
—	22. Juli.	Canc. Plak. ang. Livrente- og Forsörgelses-Anstalten af 1842.
—	19. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet for Aaret 1844.
—	19. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsbudgettet for 1846.
—	30. Decbr.	Canc. Plak. ang. Ophævelse af en paabuden Afkortning i visse Embedsgager.
1846.	31. Januar.	Rentek. Skriv. angaaende Fremgangsmaaden i Anledning af en bortkommen Tertia-Qvittering for en Kirkes Capital i Jordebogskassen.
—	27. Febr.	Kgl. Resol. ang. Beregning af de med den kongel. Commissarii Reise til Althinget forbundne Omkostninger.
—	17. Marts.	Canc. Skriv. ang. Indbetaling af Bevillings-Gebyrer i Jordebogskassen.
—	18. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet for Aaret 1845.

1846.	23. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1847.
1847.	25. Decbr.	Kgl. Resol. ang. Livsforsikkrings-Anstaltens Overgang til et Stats-Institut.
—	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1848.
—	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846.

Fiskerie, *jevnf.* Handel og Skibsfart.

1844.	28. Decbr.	Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 164).
1845.	19. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Handels-Forholdene med Hensyn til Island.
—	19. Decbr.	Reskr. ang. Finantsregnskabet for 1844 (S. 345).
1846.	2. Mai.	Rentek. Skriv. ang. fremmede Nationers Beseiling af Island, samt Adgang til Fiskerierne.
—	3. Mai.	Reskr. ang. fremmede Nationers Skibsfart og Fiskeri ved Island.
1847.	6. Marts.	Rentek Skriv. ang. Indskjærpelse af Forbedringer i Tilvirkningen af Klipfisk.
—	28. April.	Stiftamts-Bekjendtg. ang. Opmuntringer til en forbedret Fiskevirkning.

Forligsvæsenet.

1844.	25. Mai.	Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for Cancelliet til at afgjöre visse Sager.
1847.	9. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Andragende om Reisegodtgjörelse for en Forligelses-Commissair.

Forstrandsret.

1845.	29. April.	Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v. (Jonsb. Forstrandsbog).
—	6. August.	Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.

1846.	7. Juli.	Canc. Skriv. ang. Reorganisation af Hospitalerne paa Island.
—	5. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. portofrie Sendelser med Posterne i Island.
—	13. Oktbr.	Canc. Circ. ang. Forandring i Kirkebönnen.
—	15. Decbr.	Canc. Skriv. ang. Valg af en Herredsprovst.
1847.	6. Januar.	Anordn. ang. Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de Fratrædendes Rettigheder m. v.
—	14. Januar.	Canc. Skriv. ang. Daabens Anvendelse paa spæde Börn m. v.
—	14. Januar.	Canc. Skriv. ang. Forrettelse af Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
—	27. Januar.	For. ang Præsters og Kirkers Indtægter m. v.
—	15. April.	Canc. Skriv. ang. privilegerede Personers Ægtevielse.
—	15. April.	Canc. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskatten for Islands Vedkommende.
—	27. April.	Canc. Skriv. ang. Præstens Salair af Hospitalet paa Hallbjarnareyri.
—	8. Mai.	Univ. Dir. Skriv. ang. Salair for Bessastad Skoles hidtilværende Sognepræst.
—	20. Mai.	Canc. Skriv. ang. Henlæggelse af Gaarden Litli-Botn til et andet Sogn.
—	21. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 4. 5; II, 4).
—	22. Juli.	Canc. Skriv. ang. Kirkeqvilderne paa Gufunæs og Ydelsen af samme til Sognepræsten.
—	4. Septbr.	Reskr. ang. Gudstjenesten i Capellet paa Vidö og dettes Henlæggelse til Mosfell Præstekald.
—	28. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Tiendens Erlæggelse til Præst og Kirke.
—	9. Novbr.	Canc. Plak. ang. Confirmanders Alder.

1847. 29. Decbr. Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 782).

Ginklofi, *see* Vestmannöerne.

Gjælds-Sager.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 10. April 1841; For. 28. Juli 1841; For. 7. April 1843; Plak. 24. Mai 1843; Plak. 12. Juli 1843).

Gufunæs Hospital.

1844. 28. Decbr. Reskr. ang Finantsbudgettet for 1845 (S. 173).

Gufunæs Kirke, *see* Geistligheden.

Gróustadir, Legat, *see* Legater og Stiftelser.

Haandværk, Haandværkere.

1844. 25. Juli. Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornödenhed m. v. (§ 4).

— 28. Decbr. Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 175).

Handel og Skibsfart,

jevnf. Capitelstaxt, Fiskerie, Kjöbstæder, Maal og Vægt, Pengevæsenet, Söpas, Traktater.

1844. 18. Januar. Canc. Skriv. ang. Sportler ved Optagelse af Declarationer til Erhvervelse af islandsk Söpas.

— 10. Febr. Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfrihed for islandske Varer, indförte med Skibe over fremmede Havne.

— 13. Marts. Plak. for Danm., ang. Tarif for Told- og Skibsafgifter.

— 10. April. Kgl. Resol. ang. Thorshavns Beseiling.

— 13. April. Handels- og Skibsfarts-Traktat paa ti Aar mellem Danmark og Hannover.

— 14. Juni. Rentek. Skriv. ang. Tilbagebetaling af det Interessentskabet for det islandske Postskib tilstaaede Laan.

1844.	28. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Betingelserne for Oplæg af Varer paa Handelsstederne i Island m. v.
—	28. Decbr.	Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 168. 169).
1845.	11. Febr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (For. 16. Marts 1842; Plak. 19. April 1843).
—	14. Marts.	Declaration ang. Udvidelse af Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Sardinien til Fyrstendömmet Monaco.
—	22. Marts.	Canc. Skriv. ang. Tvangsmidler mod Söfolk i Anledning af Politiforseelser.
—	9. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Indskjærpelse af Forbud mod Handel med fremmede Staters Undersaatter.
—	19. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Handels-Forholdene med Hensyn til Island.
—	25. Oktbr.	Plak. for Danm., ang. Udvidelse til Fyrstendömmet Monaco af den med Sardinien oprettede Handels- og Skibsfarts-Traktat.
—	8. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. aarlige Beretninger om Handelsborgeres Antal.
—	25. Novbr.	Handels- og Skibsfarts-Convention mellem Danmark og Meklenborg-Sverin.
1846.	13. Januar.	Skibsfarts- og Handels Traktat mellem Danmark og Kongeriget Begge Sicilierne.
—	28. Januar.	Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjörelse af en Handels- og Skibsfarts-Convention med Meklenborg-Sverin
—	2. Mai.	Rentek. Skriv. ang. fremmede Nationers Beseiling af Island, samt Adgang til Fiskerierne.
—	3. Mai.	Reskr. ang. fremmede Nationers Skibsfart og Fiskeri ved Island.
—	26. Mai.	Convention mellem Danmark og Preussen, ang. Fornyelse af en Handels-Traktat.

1846.	29. Juli.	Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjörelse af en Convention med Preussen.
—	11. August.	Plak. for Danmark, ang. Bekjendtgjörelse af Skibsfarts- og Handels-Traktat med Kongeriget Begge Sicilierne.
—	17. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Tilladeligheden af at bruge Metaltegn som Repræsentativer ved smaae Udbetalinger.
—	31. Oktbr.	Handels- og Skibsfarts-Traktat mellem Danmark og Grækenland.
—	23. Decbr.	Plak. ang. Autorisation af Thorshavn og Bordeyri som Handelssteder.
1847.	6. Marts.	Rentek. Circ. ang. Opgivelse af Bestemmelses-Stedet i Manifest og Söpas ved Skibes Afseiling fra Island.
—	6. Marts.	Rentek. Skriv. ang. Indskjærpelse af Forbedringer i Tilvirkningen af Klipfisk.
—	3. April.	Rentek. Skriv. ang Overtrædelse af Handelslovgivningen.
—	21. April.	Kgl. Resol. ang. Tilladelse til Beseiling af Thorlakshöfn, Straumfjord og Krossvík.
—	28. April.	Stiftamt. Bekjendtg. ang. Opmuntringer til en forbedret Fiskvirkning.
—	8. Mai.	Rentek. Circ. ang. Indberetninger om forefaldne Strandingstilfælde.
—	11. Mai.	Rentek. Plak. ang. Beseiling af Thorlakshöfn, Straumfjord og Krossvík.
—	21. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 2—3; II, 1. 5).
—	5. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Befragtning af fremmede Skibe.
—	9. Juni.	Kgl. Resol. ang Söopmaaling ved Kysterne af Island.
—	21. Juli.	Kgl. Resol. ang. Opförelse af et Sömærke paa Skagen i Faxebugten.

1847.	31. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Tilkjöbs-Afgift af Skibe.
—	23. Oktbr.	Rentek. Skriv. ang. Handelsstedet Reykjarfjords Grund.
—	14. Decbr.	Canc. Circ. ang. Indsendelse af Beviisligheder i Havari-Tilfælde.
—	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 784).

Havedyrkning, *see* Landbovæsenet.

Havarie, *see* Handel og Skibsfart.

Hekla, *see* Vulkaner.

Hoer, *see* Lösagtighed.

Hospitaler, *jevnf.* Gufunæs, Medicinalvæsenet.

1844.	9. Mai.	Canc. Skriv. ang. Aflæggelse af Regnskab for Hospitalslodder.
1845.	7. Mai.	Kgl. Resol. ang. Reorganisation af de islandske Hospitaler for Spedalske.
—	20. Mai.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Reorganisationen af Hospitalerne.
1846.	7. Juli.	Canc. Skriv. ang. Reorganisation af Hospitalerne paa Island.
1847.	27. April.	Canc. Skriv. ang. Præstens Salair af Hospitalet paa Hallbjarnareyri.

Hævd, *see* Lovgivningen.

Höiesteret, *see* Retterne.

Instructioner.

1845.	6. August.	Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.
1847.	7. April.	(Sundheds-Collegii) Instrux for Cand. P. A. Schleisner paa hans Reise til Island og særlig til Vestmannöerne.

Inventarium, Inventarii-Qvilder, *see* Kirker.

Jagten.

1845.	22. Mai.	Canc. Skriv. ang. Lovforslag om Fredning af Æderfugle.

1846.	14. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. danske Guldmynters Modtagelse og Priis i Jordebogskassen.
—	20. Novbr.	Fin.-Deput. Skriv. ang Værdien af fremmede Mynter ved Islands Jordebogskasse.
—	5. Decbr.	Rentek. Skriv. ang. Vexling af engelsk Sterling i Guld.
—	18. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet for Aaret 1845.
—	23. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1847.
1847.	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1848.
—	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846.

Jordegods-Administration,

jevnf. Capitelstaxt, Geistligheden, Landbovæsenet, Skatter og Afgifter.

1844.	6. Januar.	Gener. Decisor. (Rentek.) Skriv. ang. Formen for Administrations-Regnskaber (Schemata).
—	17. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Præstens Mensale af Thingöre Kloster.
—	27. April.	Rentek. Skriv. ang. Beregning af Administrations-Salair.
—	27. April.	Rentek. Skriv. ang. Betalingsmaaden af Jordafgifter i Vester-Amtet.
—	4. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Afholdelse af Synsforretninger over Ombudsgodserne.
—	4. Mai.	Rentek. Skriv ang. Oversendelse af et Jordbor som Inventarium ved Kirkjubæ Klostergods
—	18. Mai.	Rentek. Skriv. ang Overlevering af Ombudsjorder.
—	3. August.	Rentek. Skriv. ang. Forslag om Perpetuering af Klosterpræsternes Salair i Skaptafells Syssel.
—	3. August.	Rentek. Skriv. ang. Bygselforhold paa de kgl. Godser i Sönder-Amtet.
—	31. August.	Rentek. Skriv. ang. Anmeldelser om indbetalte Kjöbesummer og Afdrag for Jordegods.

1844.	31.	August.	Rentek. Skriv. ang. Værgemaal for Kirker.
—	31.	August.	Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Panteobligationer, tilhörende den kgl. Kasse.
—	7.	Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Synsforretninger paa Klostergodserne ved Administrator-Skifte.
—	20.	Septbr.	Canc. Skriv. ang. Afskrifter af Maldager for det kgl. Jordegods.
—	28.	Decbr.	Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 166. 173).
1845.	20.	Marts.	Kgl. Resol. (Rentek. Skriv. 29. Marts) ang. Afstaaelse af en Lehnsjord til Sysselmanden i Norder-Thingöe Syssel.
—	26.	April.	Rentek. Skriv. ang Forrentning af Kjöbesummerne af solgt offentligt Jordegods.
—	26.	April.	Rentek. Skriv. ang. Sysselmænds Diæter og Reiseomkostninger, o. s. v.
—	20.	Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Deling af Forstrandene i Skaptafells Syssel.
—	27.	Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Lovfæste og Gebyrer for deres Thinglæsning.
1846.	26.	Marts.	Canc. Skriv. ang. Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.
—	28.	Marts.	Rentek. Skriv. ang. Administratorernes Pligt at udföre Rets-Sager angaaende deres Ombud uden særegen Godtgjörelse.
—	4.	April.	Rentek. Skriv. ang. Administrationen af Bjarnanes og det derunder liggende Jordegods.
—	25.	April.	Univ. Dir. Skriv. ang. Bortbygsling af Bessastad Gaard.
—	12.	Mai.	Rentek. Skriv. ang. Betingelserne og Fremgangsmaaden ved Bortbygslingen af det kgl. Jordegods.
—	14.	Mai.	Canc. Skriv. ang. Afbenyttelsen af den til Lægen i Mula Sysselerne udlagte Brugsjord.

1844.	3. Decbr.	Canc. Skriv. ang. Afbetaling af en Kirkes Gjæld til Beneficiarius.
1845.	20. Mai.	Canc. Skriv. ang. Terminen for Indförelse af Forordning om Præsters og Kirkers Indtægter.
—	5. Juni.	Canc. Skriv. ang. Jorden Hlíðarhagi og dens Salg fra Miklagards Kirke.
—	20. Septbr.	Rentek. Skriv. ang Deling af Forstrandene i Skaptafells Syssel.
1846.	31. Januar.	Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden i Anledning af en bortkommen Tertia-Qvittering for en Kirkes Capital i Jordebogskassen.
—	25. April.	Univ. Dir. Skriv. ang. Bortbygsling af Bessastad Gaard.
—	29. April.	Reskr. ang Domkirkepræstens Fritagelse for at afholde Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
—	7. Juli.	Canc. Skriv ang. Betingelserne for Salg af Kirkers Servituter.
1847.	14. Januar.	Canc. Skriv. ang. Forrettelse af Gudstjeneste i Capellet paa Vidö.
—	27. Januar.	For. ang. Præsters og Kirkers Indtægter m. v.
—	15. Marts.	Kgl. Resol. ang. Ombygning og Restauration af Domkirken i Reykjavík.
—	9. Juni.	Reskr. ang. en Kirke paa Budum og Gudstjenesten ved samme.
—	28. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Nedlæggelse af Capel paa Gröf i Gufudals Sogn.
—	28. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Tiendens Erlæggelse til Præst og Kirke.
—	4. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Salget af en Kirkejord.
—	16. Novbr.	Canc. Skriv. ang. Salg af nogle under Skalholt Kirke hörende Servituter m. v.
—	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Budgettet for Aaret 1848 (S. 781, 783).

Kjöbstæder, *see* Handel og Skibsfart, Reykjavík.

Kongen, Kongehuset m. v.

1846.	8. Juli.	Kgl. aabent Brev ang. Successionsforholdene i Monarchiet.
—	13. Oktbr.	Canc. Circ. ang. Forandring i Kirkebönnen.

Kort over Island.

1844.	25. Juli.	Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornödenhed m. v. (§ 4).
—	28. Decbr.	Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 174).
1847.	9. Juni.	Kgl. Resol. ang. Söopmaaling ved Kysterne af Island.

Landbovæsenet,

jevnf. Capitelstaxt, Jordegods-Administration, Skatter og Afgifter, Tiende.

1844.	4. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden til Forebyggelse af Bradsot hos Faarene.
—	4. Mai.	Rentek. Skriv. ang. Oversendelse af et Jordbor som Inventarium ved Kirkjubæ Klostergods.
—	25. Juli.	Kgl. Resol. ang. Collectens Regnskab og Anvendelse til Skolens Fornödenhed m. v. (§ 4).
1845.	11. Febr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 24. Mai 1843; Plak. 3. April 1844).
—	23. April.	Kgl. Resol. ang. Bemyndigelse for den kgl. Commissarius ved Althinget til at udnævne en Commission til Udarbeidelse af Lovforslag om Landbovæsenet m. v.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v.
—	22. Mai.	Canc. Skriv. ang. Lovforslag om Fredning af Æderfugle.
—	6. August.	Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.

1844.	20. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Afskrifter af Maldager for det kgl. Jordegods.
—	8. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Gebyr for Documenters Thinglæsning ved flere Mandtalsthing.
—	10. Oktbr.	Kgl. Bekjendtg. til Provindsialstænd. for Östifterne, ang. Resultaterne af deres Forhandlinger i Aaret 1842.
1845.	11. Febr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island.
—	22. Marts.	Canc. Skriv. ang. Tvangsmidler mod Söfolk i Anledning af Politiforseelser.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Forslag til Anordning om Umyndiges Midlers Bestyrelse paa Island.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Nedsættelse af en særlig Commission om de islandske Landboforhold m. v.
—	5. Mai.	Canc. Skriv. ang. Forslag til Udgivelse af en Lovsamling for Island.
—	20. Mai.	Canc. Skriv. ang. Terminen for Indförelse af Forordning om Præsters og Kirkers Indtægter.
—	6. August.	Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.
—	4. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Forsendelse af Anordninger og Publikanda til Island.
—	18. Novbr.	Canc. Skriv. ang. i hvilke Tilfælde nye Valg af Althingsmænd blive nödvendige.
1846.	26. Marts.	Canc. Skriv. ang. Fortolkning af Lovene vedkommende smaat Vrag.
—	9. Mai.	Univ. Dir. Skriv. ang. Forslag om Foredrag i islandsk Ret ved Universitetet i Kjöbenhavn.
—	26. Mai.	Canc. Skriv. ang. Embeds-Correspondencen mellem Amtmændene i Island.

1846.	28. Juli.	Canc. Skriv. ang. Indförelsen af den danske Lovgivning om Hævd og Præscription i Island.
—	29. Juli.	Kgl. Resol. ang. Anvendelsen af det islandske Sprog i Amtmændenes Embedsbreve.
—	22. Septbr.	Kgl. Resol. ang. Indförelse af en ny Formaningstale ved Eds Aflæggelse for Retten.
—	22. Septbr.	For. for Island, ang. Indförelse af en ny Formular til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten.
—	27. Novbr.	Anordn. ang. den oeconom. Bestyrelse for Kjöbstaden Reykjavik.
1847.	6. Januar.	Anordn. ang. Præstekalds Tiltrædelse paa Island og de Fratrædendes Rettigheder m. v.
—	27. Januar.	Forordn. ang. Præsters og Kirkers Indtægter m. v.
—	2. Febr.	Canc. Skriv. ang. Redaktionen af Lovenes islandske Text.
—	10. Febr.	Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
—	10. Febr.	Plak. for Island, ang. Betryggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.
—	18. Febr.	Anordn. ang. Umyndiges Midlers Bestyrelse i Island.
—	17. Marts.	Plak. ang. Forögelse af Thingstederne i Myra og Hnappadals Syssel.
—	6. April.	Canc. Skriv. ang. de Althinget forelagte Lovudkast og Motiver m. v.
—	21. April.	Midlertidig Plak. for Island, ang. fuldkommen Fredlysning af Ederfugle.
—	21. April.	Plak. ang. Bestemmelse af Tiden til Repstyrerthingenes Afholdelse.
—	12. Mai.	Kgl. Resol. ang. at det paatænkte Lovbud om Indförelse i Island af Danske Lovs Bestemmelser om Hævd og Præscription skal stilles i Bero.
—	21. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845.

1844.	28. Decbr.	Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 171—172).
1845.	11. Febr.	Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 15. Juni 1844).
—	11. April.	Canc. Skriv. ang. Udgivelsen af en Lærebog for Jordemödre.
—	29. April.	Canc. Skriv. ang. Udgivelse af et Skrift for Jordemödre.
—	30. April.	Kgl. Resol. ang. Udgifter til Helbredelsesforsög af Spedalske.
—	6. Mai.	Canc. Skriv. ang. Anstillelse af Curforsög med Spedalske i Reykjavík.
—	7. Mai.	Kgl. Resol. ang. Reorganisation af de islandske Hospitaler for Spedalske.
—	20. Mai.	Canc. Skriv. ang. Elever i Lægevidenskaben hos Landphysikus i Island.
—	12. Juli.	Canc. Circ. ang. Medicinaltaxtens Forandring. Udvalg af Lægemidler (S. 293—307).
—	27. August.	Canc. Skriv. ang. Fordelingen af Gagen mellem Distriktslægerne paa Vestmannöerne.
—	25. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Betaling til Lægerne for Forretninger, udförte efter offentlig Requisition.
—	21. Oktbr.	Canc. Skriv. ang. Forslag om Opsparelse af Medikamentpenge i Landphysici Distrikt.
1846.	14. Mai.	Canc. Skriv. ang. Afbenyttelsen af den til Lægen i Mula Sysselerne udlagte Brugsjord.
—	30. Juni.	Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Udgivelsen af Lærebog for Jordemödre.
—	7. Juli.	Canc. Skriv. ang. Reorganisation af Hospitalerne paa Island.
—	23. Juli.	Canc. Skriv. ang. Curforsög paa spedalske Patienter i Rosmhvalanes Rep.
—	7. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. Husleiehjælp for Lægen paa Vestmannöerne.

1846. 21. Novbr. Rentek. Skriv. ang. Lön for Postexpeditionen i Skagafjords Syssel.
1847. 17. Juli. Rentek. Skriv. ang. Postgangen til Mula Syssel.

Program, *see* Skolen.

Provindsialstænderne, *jevnf.* Althinget.

1844. 10. Oktbr. Kgl. Bekjendtg. til Prov. Stænd. for Östifterne, ang. Resultaterne af deres Forhandlinger i Aaret 1842.

Provst, *see* Geistligheden.

Præscription, *see* Lovgivningen.

Præste-Enker, *see* Geistligheden.

Præstekald, *see* Geistligheden.

Præster, *see* Geistligheden.

Præsteskolen, *see* Pastoral-Seminarium.

Qvarantaine, *jevnf.* Politivæsenet.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (Plak. 26. Marts 1841).

Regnskabsvæsenet,

jevnf. Jordebogskassen, Jordegods-Administration, Repartitionsfond.

1844. 6. Januar. Rentek. Skriv. ang. Jordebogsregnskabernes Indsendelse.
— 6. Januar. Gener. Decisor. (Rentek.) Skriv. ang. Formen for Administratorernes Regnskaber.
— 9. Mai. Canc. Skriv. ang. Aflæggelse af Regnskab for Hospitalslodder.
— 31. August. Rentek. Skriv. ang. Anmeldelser om indbetalte Kjöbesummer og Afdrag for solgt Jordegods.
— 31. August. Rentek. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Hensyn til Panteobligationer, tilhörende den kongelige Kasse.
1845. 27. Febr. Canc. Skriv. ang. Aflæggelse af Regnskab for Justitskassen.

1846. 30. Juni. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Udgivelsen af Lærebog for Jordemödre.
— 7. Oktbr. Canc. Skriv. ang. Udredelse af Delinquent-Omkostninger.
— 17. Novbr. Canc. Skriv. ang. Extraretter i Paternitets-Sager.
— 15. Decbr. Canc. Skriv. ang. Diæter og Befordrings-Omkostninger i Alimentations- og private Politisager.
1847. 10. Febr. Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
— 20. Febr. Rentek. Skriv. ang. Ligningsmaaden paa Amterne i Island.
— 20. April. Canc. Skriv. ang. Betaling til Sysselmænd for at overvære Visitation af Apotheker.
— 21. August. Rentek. Skriv. ang. Bilag til Regnskabet for (Vester-) Amtets Repartitionsfond.
— 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Forsendelse af Rets-Akter.

Repstyrerthing, *see* Communalvæsenet.

Retterne, Retsvæsenet og Rettergangsmaaden, *jevnf.* Embeder, Embedsmænd, Sportelvæsenet, Justitskassen.

1845. 11. Febr. Canc. Skriv. ang. Spörgsmaalet om Udvidelse af flere almindelige Lovbud til Island (For. 6. April 1842; For. 25. Juni 1842).
— 4. Septbr. Canc. Skriv. ang. Fremgangsmaaden med Forsendelse af Anordninger og Publikanda til Island.
— 27. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Lovfæste og Gebyrer for deres Thinglæsning.
— 27. Septbr. Rentek. Skriv. ang. Decision af Udgifts-Regningerne ved offentlige Sagers Drift.
— 4. Decbr. Canc. Skriv. ang. Omkostninger i en Justitssag mod en Vagabond.
1846. 28. Marts. Rentek. Skriv. ang. Administratorernes Pligt at udföre Rets-Sager angaaende deres Ombud uden særegen Godtgjörelse.

1846. 4. Juni. Canc. Skriv. ang. Tilbagesendelse af Akterne i de offentlige Sager.
— 25. August. Canc. Skriv. ang. nogle Punkter vedkommende Delinquenter og Sagers Behandling m. v.
— 22. Septbr. Kgl. Resol. ang. Indförelse af en ny Formaningstale ved Eds Aflæggelse for Retten.
— 22. Septbr. For. for Island, ang. Indförelse af en ny Formular til Formaningstalen ved Eds Aflæggelse for Retten.
— 17. Novbr. Canc. Skriv. ang. Extraretter i Paternitets-Sager.
— 15. Decbr. Canc. Skriv. ang. Diæter og Befordrings-Omkostninger i Alimentations og private Politisager.
1847. 17. Febr. Plak. ang. Salair for Höiesterets-Advokaterne som Defensorer i Justits-Sager.
— 17. Marts. Plak. ang. Forögelse af Thingstederne i Myra- og Hnappadals-Syssel.
— 21. Mai. Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 1; II, 3).
— 19. Juni. Rentek. Skriv. ang. hvorvidt Administratorer kunne vente Godtgjörelse for Procedüre i Retstrætter.
1847. 14. Juli. Kgl. Resol. ang. Retsbetjentes Adgang til Salair ved Auktioner og Licitationer.
— 27. Juli. Canc. Circ. ang. det Samme.
— 5. August. Canc. Skriv. ang. Udgifter ved Oversættelse af Retsakter.
— 7. Septbr. Canc. Skriv. ang. Omkostningerne ved Forsendelse af Retsakter.

Reykjavik,

jevnf. Althinget, Capitelstaxt, Kjöbstæder, Skolen.

1844. 23. April. Canc. Skriv. ang. nogle Bestemmelser i Henseende til Bygningsvæsenet i Reykjavík.
— 7. Mai. Univ. Dir. Skriv. ang. Opsendelse af Materialier til Skolebygningen i Reykjavík.

1844.	11. Mai.	Canc. Skriv. ang. Bogtrykkeriets Flytning fra Vidö til Reykjavík.
—	20. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Borgeres Forpligtelse til at modtage Valg som Borgerrepræsentant.
1845.	22. Mai.	Canc. Skriv. ang. Forslag til et Laan for Reykjavíks Kæmnerkasse.
—	9. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Indskjærpelse af Forbud mod Handel med fremmede Staters Undersaatter.
1846.	3. Marts.	Canc. Skriv. ang. Byfogdens Sportler ved Huses Vurdering i Anledning af Valg til Althinget.
—	24. April.	Kgl. Resol. ang. Planen for Latinskolens Reorganisation i Reykjavík osv.
—	27. Novbr.	Anordn. ang. den oeconomiske Bestyrelse for Kjöbstaden Reykjavík.
1847.	15. Marts.	Kgl. Resol. ang. Ombygning og Restauration af Domkirken i Reykjavík.
—	13. April.	Canc. Skriv. ang. Arresten i Reykjavík m. m.
—	21. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 2).
—	7. Septbr.	Canc. Skriv. ang. Opgjörelse mellem Reykjavíks og Seltjarnarnes Reps Fattigvæsen.

Schemata, *see* Jordegods-Administration, Statistik.

Selskab (det islandske Literaire).

1844.	24. April.	Kgl. Resol. ang. Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.
—	11. Mai.	Canc. Skriv ang. Bogtrykkeriets Flytning fra Vidö til Reykjavík.

Skatter og Afgifter,

jevnf. Capitelstaxt, Jordegods-Administration, Sportelvæsenet, Tiende.

1844.	10. Febr.	Rentek. Skriv. ang. Afgiftsfrihed for islandske Varer, indförte med Skibe over fremmede Havne.
—	13. Marts.	Plak. for Danmark, ang. Tarif for Told- og Skibs-Afgifter.

1844.	3. August.	Rentek. Skriv. ang. Beregningen af Arveafgifter.
—	3. August.	Rentek. Skriv. ang. Opkrævning af Laugmandstolden.
—	31. August.	Rentek. Skriv. ang. Afgifter af Arv og deres Beregningsmaade.
—	28. Septbr.	Univ. Dir. Skriv. ang Fritagelse for Klokkeren og Forsangeren ved Bessastad Kirke for at svare Lysetold.
—	28. Decbr.	Reskr. ang. Finantsbudgettet for 1845 (S. 166).
1845.	19. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Belöbet af Laugrettemænds og Laugthingsskriver-Lön af Sysselerne i Nord- og Öster-Amtet.
—	6. August.	Commissarii (Bardenfleths) Udnævnelse af en Commission om det islandske Landbovæsen m. m.
—	30. Decbr.	Canc. Plak. ang. Ophævelse af en paabuden Afkortning i visse Embedsgager.
1846.	29. August.	Rentek. Skriv. ang. Skattepligt for constit. Embedsmænds Enker.
1847.	10. Febr.	Plak. for Island, ang. Ophævelse af fri Befordring for Embedsmænd.
—	10. Febr.	Plak. for Island, ang. Betryggelse for Ydere af Mandtalsbogs-Afgifter.
—	15. April.	Canc. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskatten for Islands Vedkommende.
—	21. Mai.	Kgl. Bekjendtg. til Althinget, ang. Resultaterne af dets Betænkninger og Andragender under Sessionen 1845 (I, 6. 7).
—	12. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Nybyggeres Forpligtelse til at betale Skat.
—	12. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Ophævelse af Embedsskat for de islandske Embedsmænds Vedkommende.
—	31. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Tilkjöbs-Afgift af Skibe.
—	28. Septbr.	Rentek. Skriv. ang. Forpligtelse til at betale Skat.

1847.	14. Juli.	Kgl. Resol. ang. Retsbetjentes Adgang til Salair for Auktioner og Licitationer.
—	27. Juli.	Canc. Circ. ang. det Samme.

Statistik, *jevnf.* Capitelstaxt.

1844.	24. April.	Kgl. Resol. ang. Udgivelse af statistiske Tabeller for Island.
—	31. Oktbr.	Skriv. ang. Optagelse af en almindelig Folketælling.
—	28. Novbr.	Reskr. (til Biskoppen) ang. en almindelig Folketælling i Landet.
—	28. Novbr.	Reskr. (til Amtmændene) ang. det Samme.
1845.	17. Febr.	Comm. Skriv. ang. Regler og Schemata for en almindelig Folketælling i Landet.
—	8. Novbr.	Rentek. Skriv. ang. aarlige Beretninger om Handelsborgeres Antal.
1846.	6. Januar.	Canc. Circ. ang. de paabudne schematiske Indberetninger om Forbrydere.
1847.	6. Mai.	Kgl. Resol. ang. Understöttelse til at udgive Statistik over Jordegodset i Island.
—	10. Juni.	Canc. Circ. ang. Opförelse af Dödfödte paa de aarlige Tabeller over Födte og Döde.
—	12. Juni.	Rentek. Skriv. ang. Indretningen af de oeconomiske Beretninger fra Amtmændene og Sysselmændene.

Stempling (af Documenter), *see* Pengevæsenet.

Strandinger, *see* Forstrandsret, Handel og Skibsfart.

Strandrettighed, *see* Forstrandsret.

Svovel.

1845.	26. Juli.	Rentek. Skriv. ang. Undersögelse af Svovlminerne ved Húsavík i Island.
1847.	29. Decbr.	Reskr. ang. Bekjendtgjörelse af Finantsregnskabet for Aaret 1846 (S. 789).

Universitetet.

Ægteskab.

